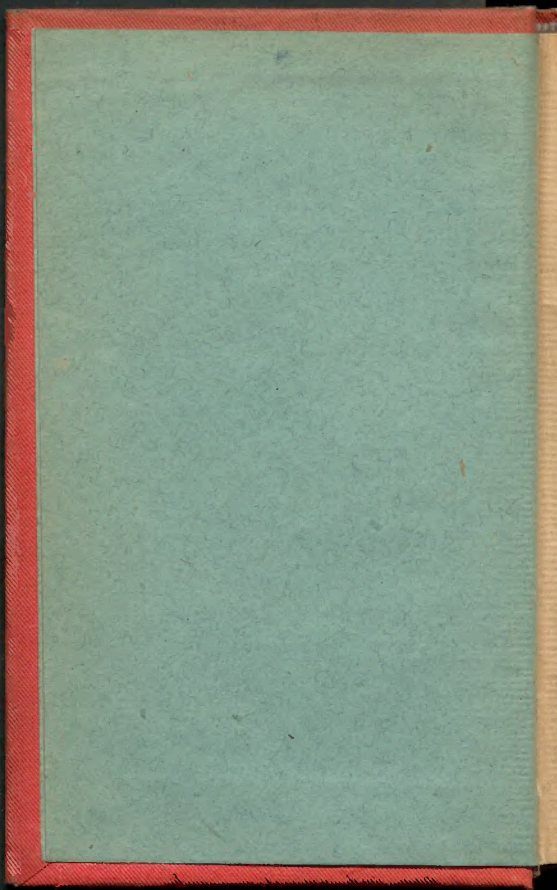

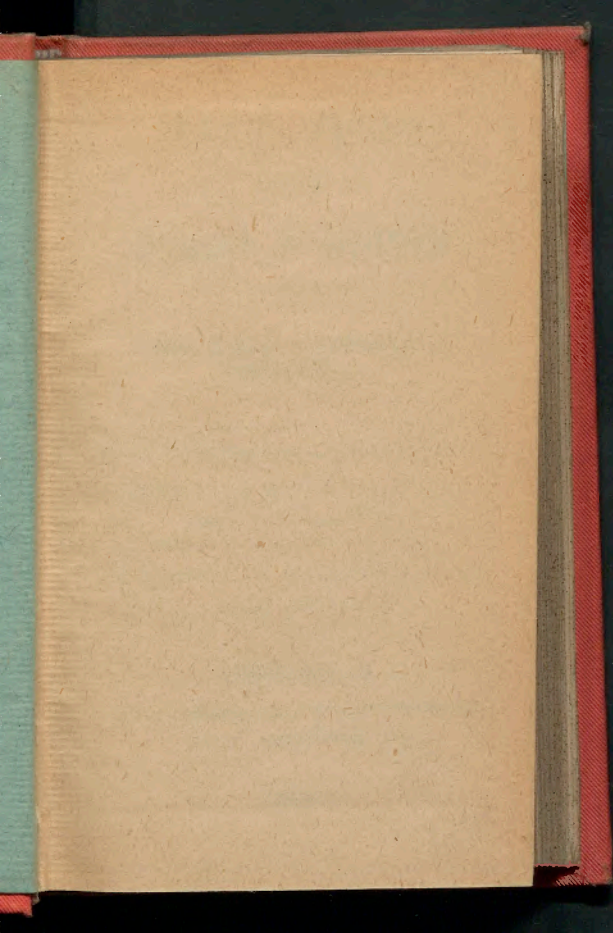
246

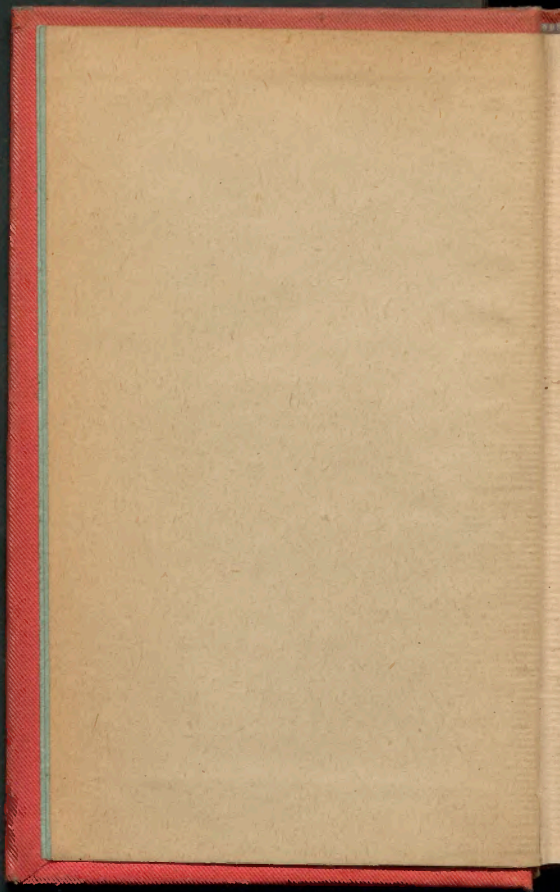
246

W. 246.

6.

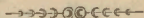

ՄԱՀՏ Ը ՃԷՏԻՏ

ԵԱ՛ՆԻ

ԻՆՃԻԼ Ի ՇԷՐԻՓ

ԼԻՍԱՆ Ը ԱՍԼԻ Ի ԵՌԻՆԱՆԻՏԷՆ
ՊԻԹ ԹԷՐՃԷՍԷ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۹ صفر ۳۱۹
و ۱۴ مایس ۳۱۷ تاریخلی و ۱۱۴ نومرولی
رخصتنامه سیله نشر اولمشدر

مصارفی آمریقان بییل شرکتی طرفندن تسویه
اولنه رق طبع اولمشدر

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

Ա. Յ. ՊՕՅԱՃԵԱՆ ՄԱԹՊԱ՝ԱՍԸՆՏԱ
ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՄԸՇ ՏԸՐ

—
1904

1828

1828

1828

1828

1828

1828

1828

1828

1828

ՖԻԶՐԻՍԹ

					Պատ. Իւ. Կ. Գ.
Ինձիւ, Մատթէոսըն Թահրիբի Իւզրէ				28	1
„ Մարկոսըն	„	„		16	88
„ Ղուկասըն	„	„		24	143
„ Յովհաննէսին	„	„		21	235
Ա՛մալ Ի Բուսուլ				28	306
Պօղոս Բէսուլըն					
Բօմալըլարա Բիսալէսի				16	396
Կորնթոսըլարա Ա. Բիսալէսի				16	433
„ Բ. „				13	469
Գաղատիալըլարա	„			6	493
Եփեսոսըլըլարա	„			6	505
Փիլիպպէլիլէրէ	„			4	517
Կողասալըլարա	„			4	526
Թեսալոնիկէլիլէրէ Ա.	„			5	535
„ Բ. „				3	543
Տիմոթէոսա Ա.	„			6	547
„ Բ. „				4	557
Տիտոսա	„			3	564
Փիլիմոնա	„			1	568
Իպրանիլէրէ	„			13	570
Յակոբոս Բէսուլըն Իուսուփի Բիսալէսի				5	598
Պետրոս „ Ա. „ „				5	607
„ „ Բ. „ „				3	618
Յովհաննէս „ Ա. „ „				5	624
„ „ Բ. „ „				1	634
„ „ Գ. „ „				1	635
Յուդա „ „ „				1	637
Վահի Ի Յովհաննէս				22	640

第 二 十 七 章

第 二 十 七 章

1	28	第 二 十 七 章
28	18	第 二 十 七 章
143	18	第 二 十 七 章
282	21	第 二 十 七 章
300	28	第 二 十 七 章
		第 二 十 七 章
300	18	第 二 十 七 章
133	18	第 二 十 七 章
100	18	第 二 十 七 章
183	8	第 二 十 七 章
300	8	第 二 十 七 章
317	4	第 二 十 七 章
320	4	第 二 十 七 章
323	3	第 二 十 七 章
313	3	第 二 十 七 章
317	8	第 二 十 七 章
321	8	第 二 十 七 章
301	3	第 二 十 七 章
303	1	第 二 十 七 章
310	13	第 二 十 七 章
303	3	第 二 十 七 章
307	3	第 二 十 七 章
313	3	第 二 十 七 章
321	3	第 二 十 七 章
321	1	第 二 十 七 章
320	1	第 二 十 七 章
317	1	第 二 十 七 章
310	13	第 二 十 七 章

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՏԹԵՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոս, իպն ի Դաւիթ իպն ի Աբրահամն նէսէպինին քիթապը տըր,
- 2 Աբրահամ իսահակը թէվլիտ էյլէտի. վէ իսահակ Յակորը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յակոր Յուդայը
- 3 վէ անըն գարնտաշլարընը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յուդա թամարտան փարէս իլէ Զարայը թէվլիտ էյլէտի. վէ փարէս Եսրոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ
- 4 Եսրոն Աբամը թէվլիտ էյլէտի. վէ Աբամ Ամինադարը թէվլիտ էյլէտի. վէ Ամինադար Նաասոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ Նաասոն Սաղմոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ Սաղմոն Բախարտան Բոոսը թէվլիտ էյլէտի. վէ Բոոս Հուսթտան Ովբէդի թէվլիտ էյլէտի. վէ Ովբէդ Յեսսէյի թէվլիտ էյլէտի. վէ Յեսսէ Դաւիթ մէլիյի թէվլիտ էյլէտի. վէ Դաւիթ մէլիք՝ Ուրիանըն զէվճէսինտէն Սողոմոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ Սողոմոն Ռոբովամը թէվլիտ էյլէտի. վէ Ռոբովամ Աբիայը թէվլիտ էյլէտի. վէ Աբիա Ասայը թէվլիտ էյլէտի. վէ Ասա Յովսափատը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յովսափատ Յովրամը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յովրամ Ողիայը թէվլիտ էյլէտի. վէ

- Ողիւս Յովաթամը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յովաթամ
Աքազը թէվլիտ էյլէտի. վէ Աքազ Եզեկիայը
10 թէվլիտ էյլէտի. վէ Եզեկիա Մանասէի թէվլիտ
էյլէտի. վէ Մանասէ Ամոնը թէվլիտ էյլէտի. վէ
11 Ամոն Յովսիայը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յովսիա Բա-
բելոն էսարէթի ղէմանընտա Յեքոնիայը վէ անըն
12 գարնտաշարընը թէվլիտ էյլէտի. վէ Բաբելոն է-
սարէթինտէն սոչրա Յեքոնիա Սաղաթիէի թէվ-
լիտ էյլէտի. վէ Սաղաթիէլ Զորաբարէի թէվլիտ
13 էյլէտի. վէ Զորաբարէլ Աբիուդը թէվլիտ էյլէ-
տի. վէ Աբիուդ Եղիակիմի թէվլիտ էյլէտի. վէ
14 Եղիակիմ Ազովը թէվլիտ էյլէտի. վէ Ազովը
Սադովկը թէվլիտ էյլէտի. վէ Սադովկ Աքինի
թէվլիտ էյլէտի. վէ Աքին Եղիուդը թէվլիտ էյլէ-
15 տի. վէ Եղիուդ Եղիազարը թէվլիտ էյլէտի. վէ
Եղիազար Մաթթանը թէվլիտ էյլէտի. վէ Մաթ-
16 թան Յակոբը թէվլիտ էյլէտի. վէ Յակոբ Մա-
րիամըն ղէվճի Յովսէփի թէվլիտ էյլէտի. վէ մէր-
գումէտէն Գրիստոս տէնիլէն Յիսուս թէվլիլուտ
17 էթտի. Իմտի նէսլլէրին ճիւմէսի Արրահամտան
Դաւիթէ գատար օն տէօրթ նէսլ. վէ Դաւիթ-
տէն Բաբելոն էսարէթինէ տէյին օն տէօրթ նէսլ,
վէ Բաբելոն էսարէթինտէն Գրիստոսա գատար
օն տէօրթ նէսլ տիր :
- 18 վէ Յիսուս Գրիստոսըն վէլատէթի պու մինվալ
իւզրէ օլտու. Եանի վալիտէսի Մարիամ Յովսէ-
փէ նիշանը իքէն, իճթիմալէրինտէն էվվէլ,
19 Բուհ իւլ Գուտստան համիլէ պուլունտու. Իմտի
անըն ղէվճի Յովսէփ սալիհ օլտըղընտան վէ անը
րիւսվայ էթմէք իսթէմէտիլինտէն, անը կիզլիճէ
20 պօշամագ նիլէթինտէ իտի. Ամմա պուլնու տիւ-
շիւնիւր իքէն, իլթէ Բապպըն մէլէյի րիւշատա
անա կէօրիւնուպ՝ Էյ Յովսէփ իպնի Դաւիթ,
զէվճէն Մարիամը գապուլ էթմէյէ գօրգում. զի-
րա անըն րահմինտէ մէվճուտ օլան՝ Բուհ իւլ

- 21 Գոռոստան տրբո՛ւ վէ՛ օ՛ պիր օղուլ տօղուրաճադ,
վէ՛ անա՝ Յիսուս թէսմիյէ էտէճէքսին՝ զիրա՝ Օ՛
գաւմընը կիւնահլարընտան խէլաս էտէճէք տիր՝
22 տէտիւ՝ Իմտի պունուն ճիւմէսի Բասպ թարա-
23 ֆընտան փէյղամպէր վասըթասըյլէ, Իշթէ պա-
քիրէ համիլէ օլուպ՝ պիր օղուլ տօղուրաճադ
տրբո՛ւ վէ՛ անա իմանունէլ (քի թէրճէմէ օրուն-
սա՝ Այլահ պիգիմ իլէ՝ տէմէք տիր) թէսմիյէ է-
տէճէքլէր տիր՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամըն իթ-
24 մամ օլունմասը իշիւն վասըր՝ օլտոււ՝ Իմտի Յոմսեփ
ույգուտան ույանտըդտա, Բասպըն մէլէյինին
քէնտիսինէ էթտիյի էմրէ իլթիսալէն ղէվճէսինի
25 գապուլ էյլէտիւ՝ վէ՛ անը իւք օղընը տօղուրըն-
ճայատէք պիլմէղ խտի՝ վէ՛ օլ իստուս Յիսուն
թէսմիյէ էյլէտիւ՝

- 1 Վէ՛ Յիսուս Հերովդէս մէլիյին կիւնլէրինտէ Նէ-
հուտիյէնին Բեթլէհէմ լէհըինտէ տօղտըղը ղէ-
ման, Իշթէ շարգ թարաֆընտան Երուսաղէմէ՝ ա-
2 լիլլէր կէլիպ, Նէհուտիյէրին տօղմուշ օլան մէլի-
յի նէհէտէ տիր՝ զիրա՝ շարգտա անըն էրլտըղը-
նը կէօրտիւք վէ՛ անա սէճտէ գըլմաղա կէլտիք՝
3 տէտիլլէր՝ Վէ՛ Հերովդէս մէլիք պունու իշթտիք-
տէ, քէնտիսի վէ՛ անըն իլէ պէրապէր պիւթիւն
4 Երուսաղէմ տախի միւղթարիպ օլտոււ՝ Վէ՛ ճիւմ-
լէ պաշ քիւհինլէր իլէ գաւմըն իւլէմասընը ճէմ՝
էտիպ՝ անլէրտէն Բրիստոսըն նէրէտէ տօղաճա-
5 ղընը սիւ՛ալ էյլէտիւ՝ Անլէր տախի անա տէտիլլէր
քի՝ Նէհուտիյէնին Բեթլէհէմ լէհըինտէ Կուսճ-
գիրա փէյղամպէր վասըթասըյլէ պէօյլէ հաղըլ-
6 մըլ տրբո՛ւ Եանի՛ էյ Յուգա տիյարը Բեթլէհէմ՝

՝Եանի՛ խէլասքեար

- Յուդա էմիրէրի արասընտա սէն տախի ասլա
 քիւշիւք տէյիւսին. զիրա գաւմամ իսրայէլի կիւ-
 տեճէք պիր էմիր սէնտէն զուհուր էտեճէք տիր:
- 7 Օ զէման Հերովդէս 'ալիմէրի կիզլիճէ չաղբորայ՝
 երլտըզըն նէ զէման կէօրիւնտիւլիւնիւ անլէրտէն
- 8 Թահգիգ էթտի. Վէ՛ կիտինիզ, մա'սուամ տա'իր
 տիգգաթլէ մա'լիւմաթ ալըպ՝ անը պուլտըզընըզ
 զէման պանա խապէր վէրինիզ, քի պէն տախի
 կիտիպ անա սէճտէ դըլայըմ՝ տէյէրէք անլէրի
- 9 Բիթլեհէմէ կէօնտէրտի: Անլէր տախի մէլիյի
 տիկլէյիպ կիթտիլէր. վէ իյթէ շարգտա կէօր-
 տիւքլէրի երլտըզ՝ վարըպ մո'սուամըն պուլոււնտը-
 զը եէրին իւզէրինտէ տուրունճայա տիյլին էօնլէ-
- 10 րինճէ կիթտի: Վէ երլտըզը կէօրտիւքլէրինտէ,
- 11 զիյատէսլլէ մէսրուր օլտըլար. Վէ էվէ կիրիպ՝
 մա'սուամը վալիտէսի Մարիամ իլէ պուլտըլար, վէ
 տիւշիւպ անա սէճտէ գըլտըլար, վէ խազինէլէ-
 րինի ալըպ անա, հէտիլէ օլարագ, ալթուն վէ
 քիւնլիւք վէ միւրը ի սաֆի թագտիմ էթտիլէր:
- 12 Վէ Հերովդէսին հանրնա 'ալտէթ էթմէմէլէրի
 անլէրէ ըիւյատա վահի օլունմազլէ, քէնտի տի-
 յարլարընա տիկէր պիր հօլտան 'ազիմէթ էթտիլէր:
- 13 Վէ անլէրին 'ազիմէթինտէն սօլրա, իյթէ
 Բապպըն մէլէյի ըիւյատա Յովսէփէ կէօրիւնիւպ՝
 Դալգ, մա'սուամ իլէ վալիտէսինի ալըպ՝ Մըսրա
 ֆիրար էյլէ, վէ պէն սանա սէօյլէյինճէյէ տէյին
 օրատա գալ. զիրա Հերովդէս մա'սուամը հէլաք
- 14 էթմէք իշիւն արայաճուգ տըր՝ տէտի: Օ տախի
 գալգըպ վէ կէճէլէյին մա'սուամ իլէ վալիտէսինի
- 15 ալըպ՝ Մըսրա կիթտի. Վէ Հերովդէսին վէֆաթը-
 նա տէյին օրատա գալտը. Թա քի՝ Օղլըմը Մը-
 սրտտն չաղբորտըմ՝ տէյիւ վէյղամպէր վասըթա-
 սըյլէ Բապպ թարաֆընտան պուլուրըլան քէլամ
 իթմամ օլունա:
- 16 Օ զէման Հերովդէս 'ալիմէր թարաֆընտան

- խթիհզա օլունտղընը կէօրտիւքտէ, դայէթլէ
 դազապա կէլտի. վէ 'ալիմէրտէն թահգիգ էթ-
 տիյի դէմանա կէօրէ, Բեթլահէմ իլէ հէփ սինօր-
 17 լարնտա, իքի եաշնտան աշաղը պուլունան
 ճիւմլէ չօնուգլարը գաթլ էթտիրտի. Օ դէման՝
 Բամատա պիր սէտա, եա'նի ֆէրեատ վէ աղա-
 18 յըշ վէ զիյատէ ֆիղան իշիտիլտի. Ռաքէլ էվլա-
 տընա աղլայըպ՝ նամէվճուա օլտըգլարը իշիւն
 թէսէլլի գապուլ էթմէզ իտի՝ տէյիւ Նրեմիա փէյ-
 դամպէրին սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ օլունտու.
 19 Վէ Հերովդէսին վէֆաթընտան սօնրա, իշթէ
 Բապպըն մէլէյի Մըսըրտա Յովսէփէ ըիւյատա
 20 կէօրիւնիւպ, Գալգ՝ մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ա-
 լըպ՝ իսրայէլ տիյարընա կիթ, զիրա մա'սոււմըն
 21 ճանընա գաստ էտէնլէր էօլտիւլէր՝ տէտիւ Օ տա-
 խի գալգըպ վէ մա'սոււմ իլէ վալիտէսինի ալըպ՝
 22 իսրայէլ տիյարընա կէլտի. Լաքին Նէհուտիյէտէ
 Արքեղայոսըն՝ քէնտի փէտէրի Հերովդէսին եէ-
 րինէ մէլիք օլտըղընը իշիթմէքլէ, օրայա կիթմէ-
 յէ գօրգտու. վէ ըիւյատա քէնտինէ վահի օլուն-
 23 մաղլէ Գալիլեա սէմթլէրինէ կիթտի. Վէ կէլիպ
 Նազարէթ տէնիլէն յէհրտէ սաքին օլտու, քի՝
 Նազարէթի տէնիլէճէք տիր՝ տէյիւ փէյդամպէր
 վասըթասըյլէ սէօյլէնիլէն քէլամ իթմամ օլունա

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս՝
- 2 Թէվսէ էյլէյինիզ, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ
- 3 տէ վա'զ էտէրէք զուհուր էյլէտի. Չիրա՝ Բապ-
 պըն եօլընը հազըրլայընըզ, անըն թարիգլէրինի
 տօզըրուլտընը՝ Գէյէրէտ, պէրրիյէտէ նիտա էտէ-
 նին սէտասը՝ տէյիւ Նսայի փէյդամպէր վասըթա-
- 4 սըյլէ խապէր վէրիլէն զաթ պու տըր. Պու Յով-

- հաննէս տախի տէվէ թիւյիւնտէն լիպաս կիյմիշ,
 վէ պէրինէ գայիշ գուշանմըշ իտի. թա'ամր տա-
 5 խի չէքիրկէլէր իլէ եապան պալը իտի. Օ զէման
 Երուսաղէմ՝ վէ պիւթիւն Նէհուտիյէ հէմ Յոր-
 դանանըն պիւթիւն ճիվարընըն էհալիսի անըն
 6 եանընա չրդըպ, կիւնահլարընը իգրար էտէրէք,
 Յորդանանտա անըն էլիյլէ վաֆթիզ օլունուրլար
 7 իտի. Վէ ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէրտէն նիլէլէ-
 րինին քէնտի վաֆթիզինէ կէլտիքլէրինի կէօր-
 տիւքտէ, անլէրէ տէտի քի՝ էյ էնկէրէք նէսլի,
 կէլէճէք զազապտան գաչմաղը սիզէ քի՛մ էօյ-
 8 րէթտի, իմտի թէվպէյէ լայըգ մէյլէ հուսուլէ
 9 կէթիւրինիզ. Վէ՝ Փէտէրիմիզ Արրահամ տըր՝ տէ-
 մէյի քէնտի քէնտինիզէ տիւշիւնմէյինիզ. զիրա
 սիզէ տէրիմ քի՝ Ալլահ Արրահամա շու թաշլար-
 տան պիլէ էվլատ հուսուլէ կէթիւրմէյէ գատիր
 10 տիր. Վէ հէմ տէ հալա պալթա աղաճլարըն քէօ-
 քիւնիւն եանընա դօնուլմըշ տըր. իմտի էյի մէյ-
 վէ վէրմէյէն հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր՝
 11 Պէն սիզի թէվպէ իշիւն սու իլէ վաֆթիզ էտէ-
 րիմ, ամմա պէնտէն սօկրա կէլէն պէնտէն գուտ-
 րէթլի տիր. անըն ալագ գապլտըրընը պիլէ թաշը-
 մաղա լայըգ տէյիլ իմ. օ սիզի Բուհ իւլ Գուտս
 12 վէ աթէշէ վաֆթիզ էտէճէք տիր, Ետպասը
 տախի էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանընը թէմա-
 մըյլէ սափուրաճագ, վէ պուղտայընը տէր ան-
 պար էյլէյիպ՝ սամանը սէօնմէզ աթէշէ եազա-
 ճագ տըր,
 13 Օ զէման Յիսուս Յովհաննէսին էլիյլէ վաֆթիզ
 օլունմագ իւղրէ Դալիլեատան Յորդանանա անըն
 14 եանընա կէլտի. Լաքին Յովհաննէս՝ Պէն սէնին
 էլինլէ վաֆթիզ օլունմաղա միւհթաճ օլտըզըմ
 հալտէ սէն պանա՞մը կէլիյօրսըն՝ տէյէրէք, անը
 15 մէն՝ էթմէքտէ իքէն, Յիսուս տախի անա ճէվա-
 պէն՝ Շիմտի պրագ, չիւնքի հէր հագգը պէօյլէ

- եւերինէ կէթիւմէմիզ կերէք տիր՝ տէտի . օ զէման
 16 անը պրագտը . վէ Յիսուս վաֆթիւ օլունտը-
 տան սօկրա տէր 'ադապ սուտան չըգտը . վէ
 իշթէ անա սէմավաթ ալըլտը , վէ Րուհ Ուլլահը՝
 կէօյերճին կիպի էնէրէք քէնտինին իւզէրինէ կէւ-
 17 մէքտէ կէօրտիւ . վէ իշթէ՝ Սէվկիւլիւ Օղլում
 պու տըր , անտէն բազի իմ՝ տէյիւ սէմավաթտան
 պիր սէտա կէլտի :

- 1 Օ զէման Յիսուս՝ Շէյթան թարաֆրնտան թէճ-
 րիպէ օլունմագ իւզրէ՝ Րուհըն սէվկիլէ պէրրիւ-
 2 յէյէ կիթտի . վէ գըրգ կիւն գըրգ կէճէ օրուճ
 թութուպ՝ սօկրա աճըգտը :
 3 վէ թէճրիպէ էտիճի անըն հանընա կէլիպ՝ էյէր
 իպն Ուլլահ իսէն , էմր էթ պու թաշլար էքմէք
 4 օլտունլար՝ տէտի . Օ տախի ճէվապէն՝ ինսան
 եալընըզ էքմէքլէ եաշամագ , անճագ Ալլահըն
 աղընտան սատըր օլան հէր պիր քէլամլէ է-
 5 լւ՛ւ՝ տէյիւ եաղըլմը տըր՝ տէտի :
 6 Օ զէման Շէյթան անը մուգատտէս շէհրէ կէօ-
 թիւրիւպ՝ հէյքէլին պուրճու իւզէրինէ տուրտու-
 7 Րարագ , Անա՝ էյէր իպն Ուլլահ իսէն , քէնտինի
 աշաղըյա աթ . զիրա՝ Սէնին հագըրնտա քէնտի
 մէլէքլէրինէ էմր էտէճէք տիր , վէ աշաղըլը
 թաշա չարիմամագ իշիւն սէնի էլլէրի իւզէրինէ
 գալորրաճագլար՝ տէյիւ եաղըլմը տըր՝ տէտի :
 8 Յիսուս անա՝ Քէզալիք Ալլահըն օլան Րապպը
 թէճրիպէ էթմէյէսին՝ տէյիւ եաղըլմը տըր՝ տէտի :
 9 Թէքրար Շէյթան անը զայէթ եիւքսէք պիր
 տաղա կէօթիւրիւպ՝ անա տիւնհանըն ճիւմլէ մէ-
 10 մալիքի իլէ անլէրին շանընը կէօթէրէրէք , Անա՝
 էյէր տիւշիւպ սյանա սէճտէ գըլար իսէն , պուն-
 11 լարըն ճիւմլէսինի սանա վէրիւրիմ՝ տէտի . Օ զէ-

- ման Յիսուս անա՝ [Արտրմա] չէքիւ, էյ Շէյթան,
 զիրա՝ Ալլահընդ օրան Բապպա սէճտէ գըլասըն, վէ
 եալընըզ անա իպատէթ էտէսին՝ տէյիւ եազըլմըշ
 11 տըր՝ տէտիւ Օ զէման Շէյթան անը թէրք էթտի.
 վէ իշթէ մէլէքլէր կէլիպ՝ անա խըտմէթ էթտիլէր:
 12 Իմտի Յիսուս՝ Յովհաննէսին էլէ վէրիտիյինի ի-
 շիթտիքտէ, Գալիլեա թարաֆընա՝ ազիմէթ էյլէ-
 13 տիւ Վէ Նազարէթի թէրք էտէրէք՝ կիտիպ Զա-
 բուղոն իլէ Նեփիթաղիմ սինօրլարընտա վէ տէնիզ
 քէնարընտա պուլուռնան կափառնայուստա սա-
 14 քին օլտու. թա քի Եսայի փէյղամպէր վասըթա-
 15 սըյլէ, Յորդանանըն էօթէ թարաֆընտա, տէնիզ
 եօրընտա պուլուռնան Զաբուղոն տիյարը վէ Նեփի-
 թաղիմ տիյարը, եա՛նի թա՛իֆէլէրին Գալիլեա-
 16 սը, Զուլմէթտէ օթուրան գալմ՝ ազիմ նուր
 կէօրտիւ, վէ էօլիւմ տիյարը վէ կէօկէսինտէ օ-
 թուրանըլարա նուր տօղսու՝ տէյիւ պուլուրըլան
 17 քէլամ իթմամ օրուռա՝ Օ զէմանտան Յիսուս վա՛զ
 էթմէյէ վէ՝ թէվպէ էտինիզ, զիրա մէլէքիթ
 իւս սէմավաթ եազլաշմըշ տըր՝ տէմէյէ պաշլասը:
 18 Վէ Յիսուս Գալիլեա տէնիզի քէնարընտա կէ-
 ղէր իքէն՝ իքի գարնտաշ, եա՛նի Պետրոս տէնի-
 լէն Սիմոն իլէ գարնտաշը Անդրէասը, տէնիզէ
 ազ աթմագտա իքէն կէօրտիւ, չիւնքի անլէր
 19 պալըգ ալճըսը իտիլէր: Վէ անլէրէ՝ Արտրմա
 կէլինիզ վէ սիզի ինսան ալճըսը էտէճէյիմ՝ տէ-
 20 տիւ Անլէր տախի տէր՝ ագապ աղլարը պրագըպ՝
 21 անըն արտընճա կիթտիլէր: Վէ օրատան իլէրի
 կիտիպ՝ փէտէրլէրի Զեբեդէոս իլէ պերապէր գա-
 յըգտա աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ պուլուռնան
 տիկէր իքի գարնտաշը, եա՛նի Զեբեդէոս օղու
 Յակոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէսի կէօրիւպ՝
 22 անլէրի տախի չաղըրտը: Վէ պուլլար հէման գա-
 յըղը վէ փէտէրլէրինի թէրք էտէրէք անըն ար-
 տընճա կիթտիլէր:

- 23 Վէ Յիսուս պիւթիւն Գալիլէայը տօլօշարագ սի-
նաղօղարընտա թա'լիմ, վէ մէլէքիւթիւն միւթ-
տէսինի թէպիւր, վէ խալզ արասընտա պուլու-
նան հէր մարաղը վէ հէր խասթալըղը տէֆ' էտէր
- 24 խոի, վէ անըն շէօհրէթի Սիւրիանըն հէր պիւր
թարաֆընա շայը' օլմասըլէ, ճիւմէ 'իլլէթիլէ-
րի, եա'նի տիւրլիւ տիւրլիւ մարաղա վէ աղըը-
լարա միւպթէլա օլանլարը, վէ ճիննլիլէր իլէ
սար'ալըլարը վէ քէօթրիւմէրի անըն եանընա կէ-
- 25 թիւտիլէր, վէ օ տախի անլէրէ շիֆա վէրտի, վէ
Գալիլէա իլէ Դեկապոլիստէն վէ Երուսաղէմ իլէ
Նէհուտիյէտէն վէ Յորդանանըն էօթէ թարա-
ֆընտան պիւր չօդ ճէմա'աթլար տնըն որտընճա
կիթտիլէր :

- 1 Վէ ճէմա'աթլարը կէօրմէքլէ տաղա չըգտը, վէ
օթուրտըղընտա շակիրտլէրի եանընա կէլտիլէր :
- 2 Վէ աղըընը աչըպ անլէրէ թա'լիմ էտէրէք տէտի
3 քի, նէ' միւպարէք տիր բուհճա ֆագիր օլան-
լար, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ անլէրին տիր :
- 4 Նէ' միւպարէք տիր մահղուն օլանլար, զիրա ան-
5 լէր թէսէլլի պուլաճագլար : Նէ' միւպարէք տիր
հալիմէր, զիրա անլէր զէմինի միրաս ալաճագ-
- 6 լար : Նէ' միւպարէք տիր սալահա աճըգըպ սու-
7 սայանլար, զիրա անլէր տօյուրուլաճագլար : Նէ'
միւպարէք տիր մէրհամէթիլէր, զիրա անլէր մէր-
- 8 համէթէ մաղհար օլաճագլար : Նէ' միւպարէք տիր
գալպի փաք օլանլար, զիրա անլէր Ալլահը կէօ-
- 9 ըճէքլէր : Նէ' միւպարէք տիր սուլէ էտիճիլէր,
զիրա անլէրէ էվլատ Ուլլահ թէսմիյէ օլուանաճագ
- 10 տըր : Նէ' միւպարէք տիր սալահ սէպէպիլիյէ թէ-
'ատտի կէօրէնլէր, զիրա մէլէքիւթ իւս սէմաւաթ
- 11 անլէրին տիր : Պէնիմ սէպէպիմէ սիղէ սիթէմ' է-

- տիպ թէ՛ ատտի էթտիքէրի վէ եալան եերէ՝ 'ա-
լէհինիգտէ հէր կէօնէ ֆէնա սէօզ սէօյլէտիքէրի
12 դէման, նէ՛ միւսպարէք սինիզ: Մէսրուր ու շատ-
ման օլունըզ, զիրա սէմավաթտա էճրինիզ Հօգ
տըր: չիւնքի սիգտէն էվվէլ օլան փէյղամպէրլէ-
րէ պէօյլէ թէ՛ ատտի էթտիքէր:
- 13 Սիզ եէրին թուզու սընըզ: լաքին թուզ թաթ-
սըզ օլտըղը թագաիրտէ նէ՞ իլէ թուզլանաճագ
տըր: արթըզ տըշարըյա աթըլըպ՝ ատէմլէրին ա-
յազարը ալթընաա պասըլմագտան պաշգա պիր
- 14 շէյէ եարամագ: Սիզ տիւնեանըն նուրու սընըզ:
տազ իւզէրինտէ վագը՝ պիր շէհր կիզլէնէմէզ:
- 15 Վէ չըրաղը հագըպ քիլէ ալթընա գօմազար, ամ-
մա շէմ՝ տան իւզէրինէ գօրլար, վէ խանէտէ պու-
- 16 լունանլարըն ճիւմլէսինէ զիյա վէրիր: Պու վէճհլէ
նուրընըզ ատէմլէրին էօնիւնտէ զիյա վէրսին, քի
սիգին էյի 'ամէլլէրինիգի կէօրիւպ՝ սէմավաթտա
օլան փէտէրինիգի թէմճիտ էտէլէր:
- 17 Պէն շէրի՛աթը եա փէյղամպէրլէրի իպթալ էթ-
մէք իյիւն կէլտիմ զանն էթմէյինիզ: անլէրի իպ-
թալ իյիւն տէյիլ, անճագ իթմամ իյիւն կէլտիմ:
- 18 Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Նէր իլէ
կէօք զա՛իլ օլմատըգճա, շէրի՛աթըն ճիւմլէսի
իթմամ օլունճայա տէյին՝ անտէն պիր հարֆ եա
- 19 պիր նօգթա զա՛իլ օլմայաճագ տըր: Իմտի հէր
քիմ պու էն քիւ չիւք էմըլէրին պիրինի նագզ է-
տիպ տէ, ատէմլէրէ էօյլէ թա՛լիմ էտէրսէ, մէլէ-
քիւթ իւս սէմավաթտա էն քիւ չիւք տէնիլէճէք
տիր: ամմա հէր քիմ 'ամիլ օլուպ տա թա՛լիմ
էտէրսէ, մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա պէօյիւք
- 20 տէնիլէճէք տիր: Զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ Էյէր
սալահընըզ 'իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրին սալահընտան
զիյատտէ օլմազ իսէ, մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա
ասլա կիրմէյէճէքսինիզ:
- 21 Էսքի գէման ատէմլէրինէ՝ Գաթլ էթմէյէտին,

- վէ հէր քիմ գաթլ էտէրսէ, հիւքմէ միւսթա-
 հադգ օլաճադ տըր՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիզ :
 22 Յագաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ գարն-
 տաշընա սէպէպսիզ զաղապ էտէրսէ, հիւքմէ
 միւսթահադգ օլուր . վէ հէր քիմ քէնտի գարն-
 տաշընա՝ Բադա տէրսէ՝ միլլէթ մէճլիսինին հիւք-
 միւնէ միւսթահադգ օլուր . վէ հէր քիմ՝ Ահմադ
 տէրսէ, ճէհէննէմ աթէշինէ միւսթահադգ օլուր :
 23 Իմտի թագաւիմէնի մէզպահա կէթ իրտիյինտէ՝ օ-
 րատա գարնտաշընն սէնին 'ալէյհինտէ պիր շէյի
 24 օլտըղը խաթըրնկա կէլիրսէ, թագաւիմէնի օրատա
 մէզպահըն էօնիւնտէ պրագ, վէ կիտիպ էվվէլա
 գարնտաշըն իլէ պարըշ . աշտէն սօկրա կէլիպ
 25 թագաւիմէնի թագաւիմ էյլէ, խաւմիլ իլէ պէրա-
 պէր Եօլտա իքէն՝ չապուգ աշըն իլէ սուլն օլ,
 քի խաւմիլ սէնի գաւորչա, գաւոր տախի սէնի
 մէ՛հուրա թէսլիմ էտիպ՝ զընտանա աթըլմայա-
 26 սըն : Հագիգաթէն սանա տէրիմ քի, սօն ման-
 կըրը էաա էթ մէյինճէ՝ օրատան չըգմայաճագսըն
 27 [Էսքի զէման ադէմլէրինէ] Զինա էթ մէյէսին՝
 28 տէնիլտիյինի իշիթտինիզ Յագաթ պէն սիզէ տէ-
 րիմ քի՝ Հէր քիմ նիսատան պիրինէ շէհվէթլէ պա-
 գարսա, գալպինտէ աշըն իլէ զինա էթ միշ օլուր :
 29 Իմտի սաղ կէօզիւն սէնին սիւրյմէնէ սէպէպ օլուր
 իսէ, աշը չըգարըպ՝ քէնտիլտէն տէֆ՝ էթ, զի-
 րա 'աղաշտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւթիւն
 ճէսէտիլին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սանա
 30 խայրը տըր : Վէ էյէր սաղ էլիկ սէնին սիւրյմէնէ
 սէպէպ օլուր իսէ, աշը քէսիպ՝ քէնտիլտէն տէֆ՝
 էթ . զիրա 'աղաշտան պիրինին զայ՝ օլմասը պիւ-
 թիւն ճէսէտիլին ճէհէննէմէ աթըլմասընտան սա-
 31 նա խայրը տըր : Հէր քիմ զէվճէսինի պօշարսա,
 32 աշա թալաղնամէ վէրսին՝ տէնիլմիշ տիր : Յա-
 գաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր քիմ զինատան
 զայրի պիր սէպէպէ մէպնի զէվճէսինի պօշարսա,

- անա զինա եթտիրիր . վէ-հէր քիմ պօշանմըջ օ-
լան իլէ էվլէնիրսէ, զինա եթմիշ օլուր :
- 33 Եինէ էսքի զէման ատէմլէրինէ՝ Ծալան եերէ
եէմին եթմէյէսին, անճագ եէմինլէ վա՛տ էթտի-
յինլի Բապպա էտա էտէսին՝ տէնիլտիյինի իշիթ-
- 34 տինիլ . Ֆազաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Ասլա եէ-
մին եթմէյէսինիլ . նէ սէմա հագգը իշիւն, զիրա
- 35 Ալլահըն թախթը տըր . նէ տէ զէմին հագգը ի-
շիւն, զիրա անըն այագլարընըն պասսամաղը տըր .
նէ Երուսաղէմ հագգը իշիւն, զիրա Մէլիք ի՛ա-
- 36 զիմին շէհրի տիր . նէ տէ պաշընլ հագգը իշիւն
եէմին էտէսին, զիրա պիր գըլը ագ եախօտ գա-
- 37 ըա էյլէմէյէ գատիր տէյիլ սին . Լաքին սէօզիւ-
նիւզ՝ էվլէթ՝ էվլէթ, խայր՝ խայր օլսուն . պուն-
լարտան զիյատէսի շէրիրտէն տիր :
- 38 Կէօղէ կէօզ վէ տիշէ տիշ՝ տէնիլտիյինի իշիթ-
- 39 տինիլ . Ֆազաթ պէն սիզէ տէրիմ քի՝ Քէմլիյէ
գարշը տուրմայասընըզ . Լաքին հէր քիմ սէնին
սաղ եանաղընա վուրուր իսէ , անա օլ պիրինի
- 40 տէ շէվիր . վէ սէնին իլէ սա՛վա էտիպ՝ էնթարի-
- 41 նի ալմագ իսթէյէնէ ճիւպպէնլի տէ պրագ . վէ
սէնի պիր միլ կիթմէյէ իճպար էտէն քիմսէ իլէ
- 42 իքի Ֆլ կիթ . Սէնտէն տիլէյէնէ վէր, վէ սէնտէն
էօտիւնճ ալմագ իսթէյէնտէն եիւզ շէվիրմէ :
- 43 Դօնշըլը սէվէսին վէ տիւշմէնինլէ պուղզ էտէ-
- 44 սին՝ տէնիլտիյինի իշիթտինիլ . Ֆազաթ պէն սիզէ
տէրիմ քի՝ Տիւշմէնլէրինիզի սէվինիլ, սիզէ պէտ
տու՛ա էտէնլէրէ խայր տու՛ա էյլէյինիլ , սիզէ
պուղզ էտէնլէրէ էյիլիք էտինիլ , վէ սիզի ինճի-
տէնլէր հէմ սիզէ թէ՛ատտի էտէնլէր իշիւն տու՛ա
- 45 էտինիլ . Թա քի սէմա վաթտա օլան փէտէրինի-
զին էվլատը օլասընըզ . զիրա քէնտի կիւնէշինի
ֆէնալար իլէ էյիլէր իւզէրինէ տօղտըրըր . հէմ
սալիհ վէ Ֆասըգ քիմսէլէր իւզէրինէ եաղմուր
- 46 եաղտըրըր . Զիրա սիզի սէվէնլէրի սէվէթ իսէնիլ,

նէ՞ Էճընիւղ օլուր. կէօմբիւ. քճիւլէր տախի հէման
47 էօլէ էթմէղլէ՞ր միւ վէ էյէր եալընըզ գարնտաշ-
լարընըզա թէլամ վէրիւր իսէնիզ, դիյատէ նէ՞ էթ-
միշ օլուրսընըզ. կէօմբիւ. քճիւլէր տախի էօլէ էթ-
48 մէզլէ՞ր միւ իմտի սէմալթատա օլան փէտէրինիզ
քեամիլ օլտըղը կիպի՝ սիզ տախի քեամիլ օլուընըզ:

- 1 Ատէմլէրէ կէօրիւնմէք իչիւն, սատագանըզը ան-
լէրին էօնիւնտէ վէրմէքտէն սագընընըզ. եօզստ
սէմալթատա օլան փէտէրինիզին ինտինտէ էճընի-
- 2 նիզ օլմազ. իմտի սատագա վէրտիյիկտէ, միւ-
րա՞լիլէրին սինաղօղլարտա վէ սօգաղլարտա, ա-
տէմլէր թարաֆընտան մէտհ օլուընմազ իչիւն էթ-
տիքլէրի կիպի, էօնիւնմէ պօրու չալմայասըն.
հագիդաթէն սիզէ տէրիմ քի, անլէր էճըլէրինի
- 3 ալմըլլար տըր. Ամմա սէն սատագա վէրտիյիկտէ՝
4 սօլ էլիկ սաղ էլիկին էթտիյինի պիլմէսին. Բի
սատագան կիզլիտէ օլա, վէ կիզլիտէ կէօրէն փէ-
տէրիկ սանա յալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր:
- 5 վէ տու՛ա էթտիյիկտէ, միւրա՞լիլէր կիպի օլմա-
յասըն. զիրա անլէր ատէմլէրէ կէօրիւնմէք ի-
չիւն՝ սինաղօղլարտա վէ քէօշէ պաշլարընտա
տուրուպ տու՛ա էթմէյի սէվէրլէր. հագիդաթէն
սիզէ տէրիմ քի, անլէր էճըլէրինի ալմըլլար տըր:
- 6 Ամմա սէն տու՛ա էթտիյիկտէ խալվէթիկէ կիբ,
վէ գափուկը գափայըպ՝ կիզլիտէ օլան փէտէրիկէ
տու՛ա էյլէ. վէ կիզլիտէ կէօրէն փէտէրիկ սանա
- 7 յալէնէն միւքեաֆաթ էտէճէք տիր. վէ տու՛ա
էթտիյիկտէ փութփէրէսթլէր կիպի պիհուտէ
եէրէ սէօղ չօղալթմայընըզ. զիրա անլէր չօգ
սէօլէտիքլէրի իչիւն միւսթէճապ օլաճաղլարընը
- 8 զանն էտէրլէր. Սիզ անլէրէ միւշապիհ օլմայասը-
նըզ. զիրա փէտէրինիզ միւհթամ օլտըղընըզ չէյ-

- լերի՝ սիւղ քէնտիսինտէն թալէպ էթմէզաւէն էվլէլ
 9 պիլիր օ իմոի սիւղ պու մինվալ իւզրէ տուա է-
 տինիւղ. էյ սէմավաթտա օլան փէտէրինիւղ, խամիկ
 10 մուգատտէս օլաւն. Մէլէքիւթիւն կէլսին. իրա-
 տէթիւն սէմատա օլաւը կիպի, հէր իւզէրին-
 11 տէ տախի իճրա օլաւսուն. Նէվմէ էքմէյիւղի
 12 պիզէ պու կիւն վէր. Վէ պիզէ՝ սուչու օլան-
 լարա պաղըլաւըլմըզ միսիլիւ, պիզիմ Ժսուչ-
 13 լարըլմըզ պաղըլա. Վէ պիզի իղվայա կէթիր-
 մէ, լաքին պիզի շէրիրաւէն գուրթար. զիրա
 մէլէքիւթ վէ գուտրէթ վէ լիզէթ իւ էլ էպէտ
 սէնին տիր օ Սմին
 14 Զիրա աւտմէրէ սուչարընը պաղըլաւըլմըզ
 թագաիրտէ, սէմավի փէտէրինիւղ տախի սիզէ
 15 պաղըլալաճագ տըր. Ամմա աւտմէրէ սուչարընը
 պաղըլալաւըլմըզ սուրէթտէ, փէտէրինիւղ տա-
 խի սիզին սուչարընըզ պաղըլալաճագ տըր
 16 Վէ օրուճ թութաղըլմըզ գէման միւրա՛իլէր
 կիպի մահգուն չէհրէլի օլմայընըզ. զիրա անլէր
 օրուճ թութաղըլաւընը աւտմէրէ կէօսթէրմէք
 իչիւն չէհրէլէրինի պօզարլար. հագիգաթէն սիզէ
 տէրիմ քի, անլէր էճրլէրինի ալմըլար տըր
 17 Ամմա սէն օրուճ թութար իքէն՝ պաչըլը հաղ-
 18 լայըպ էիւզիւնիւ եւյգա. Շէօյլէ քի օրուճ թութ-
 տըլըլը աւտմէրէ տէյիլ, անճագ կիզլիտէ օլան
 փէտէրինի կէօսթէրէսին. վէ կիզլիտէ կէօրէն փէ-
 տէրիւն սանա ['ալէնէն] միւքեաֆաթ էտէճէք տիր
 19 Գէնտինիւղ իչիւն հէր իւզէրինտէ խազինէլէր
 ճէմ՝ էթմէյինիւղ. օրատա կիւվէ վէ փաս պօզար,
 վէ խըրսըլար տիվարը տէլիպ՝ սըրգաթ էտէր-
 20 լէր. Ամմա քէնտինիւղ իչիւն սէմատա խազինէլէր
 ճէմ՝ էտինիւղ. օրատա նէ կիւվէ վէ նէ փաս պօ-

*Եւան. պօրճլու

†Եւան. պօրճլարըմըզ

- 21 զար, նէ տէ խըրսըզլար տիվարը տէլիւ պարգաթ
 22 էտէրէր: Զիրա խաղինէնիդ հէր նէրէտէ իսէ,
 23 պիւթիւն ճէսէտինի միւնէվլէր օլուր. Լաքին կէօ-
 24 ղիւն ֆէնա օլուրը հալտէ՝ պիւթիւն ճէսէտինի
 25 զարանլըգ օլուր. իմտի սէնտէ օլան նուր գա-
 26 րանլըգ իսէ, օլ գարանլըգ նէ՝ գատար օլաճադ
 27 տըր: Հիչ պիր քիսսէ իքի էֆէնտիյէ գուլըգ է-
 28 տէմէզ. զիրա եա պիրինէ պուղզ էտիւ՝ տիկէրի-
 29 նի սէվէճէք տիր, եախօտ պիրինէ միւլաղէմէթ
 30 էտիւ՝ տիկէրինի թահգիր էտէճէք տիր. հէմ
 31 Ալլահ հէմ տէ մալէ գուլըգ էտէմէզսինիզ:
 25 Պուշա պինա՞ն սիզէ տէրիմ քի՝ Հայաթընը
 26 իչիւն նէ եէյէճէյինիդի վէ նէ իչէճէյինիդի վէ հէմ
 27 տախի ճէսէտինիդ իչիւն նէ կիչէճէյինիդի էնտիչէ
 28 էթմէյինիդ. հայաթ թա՛ամտան, վէ ճէսէտ ել-
 29 պիսէտէն էվլա տէյիլ մի տիր: Հալա գուլարընա
 30 պաղընըգ. զիրա նէ էքէրլէր, նէ պիչէրլէր վէ նէ
 31 տէրանպար էտէրլէր, վէ սէմալի ֆէտէրլինիզ
 32 անլէրի պէսլէր. սիզ անլէրտէն էֆզալ տէյիլ մի
 33 սինիզ: Վէ սիզտէն քի՞մ էնտիչէ էթմէքլէ՝ պօ-
 34 յունա պիր արչըն զամմ էթմէյէ գատիր տիր:
 35 Էլպիսէ իչիւն տախի նի՞չիւն էնտիչէ էտէրսինիզ.
 36 սահրանըն զամպաղլարընա տիգզաթ էտինիզ,
 37 նա՛սըլ պէօյիւրլէր. նէ չալըրըլար, նէ իֆլիք
 38 պիւքէրլէր: Լաքին սիզէ տէրիմ քի, Սողոմոն
 39 պիլէ ճիւմէ տարաթըլլէ անլէրտէն պիրի կիպի
 40 կիյինմիչ տէյիլ իտի: Պու կիւն մէվճուտ օլուպ՝
 41 եարըն ֆուրուշա աթըլան սահրա օթունու. Ալ-
 42 լահ պէօյլէ կիյինտիրտիլի հալտէ, սիզի տահա զի-
 43 յատէ կիյինտիրմէ՞զ մի, էյ իմանը նօգսան օլան-
 44 լար. իմտի՝ Նէ՞ եէյէճէյիդ, վէ Նէ՞ իչէճէյիզ, վէ

- 32 Նե՞ կկէճէյիդ՝ տէյերէք էնտիշէ էթմէյինիդ . Զիւն-
քի պուռնլարըն ճիւմլէսի թա՛իֆէլէրին մաթլուպը
տըր . զիրառ ուճմովի փէտէրլինիդ պուռնլարըն ճիւմ-
33 լէսինէ միւհթաճ օլտըղընըզը պիլիւր . Լաքին էվ-
վէլա Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ վէ անըն սալահընը
թալէպ էյլէյինիդ, վէ պուռնլարըն ճիւմլէսի տախի
34 ռիդէ իհսան օլունաճադ տըր . Իմտի եարըն իշիւն
էնտիշէ էթմէյինիդ . զիրառ եարընքի կիւն քէնտի
շէյլէրի իշիւն էնտիշէ էտէճէք տիր . հէր կիւնէ
քէնտի տէրտի քեաֆի տիր :

ՊԱՊ 7

- 1 Հիւքմ էթմէյինիդ, քի հիւքմ օլունմայատընըզ .
2 Զիրառ էթտիյինիդ հիւքմլէ սիդ տախի հիւքմ օ-
լունաճադսընըզ, վէ էօլլտիւյիւնիդ էօլլէքլէ սի-
3 ղէ էօլլիւլէճէք տիր . Վէ նիշիւն դարնտաշընըն
կէօղիւնտէքի չէօփէ պագըյօրսըն տա՝ քէնտի
կէօղիւնտէ օլան մերթէյէ տիգգաթ էթմէգսին .
4 Ետաօտ քէնտի կէօղիւնտէ մերթէք վար իքէն,
գարնտաշընա՝ կէլ կէօղիւնտէն չէօփիւ չըգարա-
5 յըմ՝ նաճըլ տէյէ պիլիւրսին . Իյ միւրա՛ի, էվվէ-
լա մերթէյի քէնտի կէօղիւնտէն չըգար, վէ պա՛-
տէհու գարնտաշընըն կէօղիւնտէն չէօփիւ չըգար-
մադ իշիւն էյիճէ կէօրէճէքսին .
6 Մուգատտէս նէսնէյի քէլպլէրէ վէրմէյինիդ, վէ
ինճուլէրինիդի խընդիւրլէրին էօնիւնէ աթմայընըզ .
օլմայա քի անլէրի տազլարըլէ չիյնէյէլէք, վէ
տէօնիւպ սիդի երրթալար .
7 Թալէպ էտիշիւնիդ, սիդէ վէրիւլէճէք տիր . արայը-
նըզ, պուլաճադսընըզ . գափույը չալընըզ, վէ սի-
8 ղէ աշըլաճադ տըր . Զիրառ հէր թալէպ էտէն՝ ա-
լըր, վէ արայան՝ պուլուր, վէ գափույը չալանա
9 աշըլաճադ տըր . Աճէպա սիդտէն հա՞նկը ատէմ
պուլունուր քի՝ օղու քէնտիսինտէն էքմէք թա-

- 10 լէպ էթտիյի հալտէ, անա թաշ վերէ. վէ պալըգ
 11 թալէպ էթտիյի հալտէ, անա երլան վերէ: Իմտի
 էյեր սիզ եարամազ իքէն՝ էվլատընըպա էյի՝ ա-
 թիյէլէր վերմէյի պիլիրսէնիզ, սէմավաթտա օլան
 փէտէրինիզ նէ՝ գատար զիյատէ՝ քէնտինտէն թա-
 լէպ էտէնլէրէ նի՝մէթլէր վերէճէք տիր:
- 12 Իմտի ատէմլէրին սիզէ հէր նէ մաւ՝ամլէ էթ-
 մէլէրինի իսթէրսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ էօյլէ
 էտինիզ. զիրա շէրի՝աթ վէ փէյղամպերլէր պուռ-
 տան՝իպարէթ տիր:
- 13 Տար գափուտան կիրինիզ, զիրա հէլաքա կէօ-
 թիւրէն գափու կէնիշ վէ եօլ վասի՝ տիր, վէ
 14 անտէն կիրէնլէր չօգ տըր: Զիրա հայաթա կէօ-
 թիւրէն գափու տար վէ եօլ էնսիզ տիր, վէ անը
 պուլանլար ազ տըր:
- 15 Եալանճը փէյղամպերլէրտէն սագընընըզ, անլէր
 սիզէ գօյուռ լիպասըյլէ կէլիրլէր, ամմա պաթը-
 16 նէն գափըն գուրտ տըրլար: Անլէրի մէյվէլէրին-
 տէն թանըյաճագսընըզ. տիքէնլէրտէն իւզիւմ,
 եա տէվէ տիքէնլէրինտէն ինճիր տէվլէրիլի՝մի:
- 17 Պէօյլէճէ հէր էյի աղամ էյի մէյվէ վերիւր, վէ ֆէ-
 18 նա աղամ ֆէնա մէյվէ վերիւր: Էյի աղամ ֆէնա
 մէյվէ վերէմէզ, ֆէնա աղամ տախի էյի մէյվէ
 19 վերէմէզ: Էյի մէյվէ վերմէյէն հէր աղամ քէսի-
 20 լիպ՝ աթէշէ աթըլըր: Իմտի անլէրի մէյվէլէրին-
 տէն թանըյաճագսընըզ:
- 21 Պանա՝ Եա՝ Բապպ, եա՝ Բապպ՝ տէյէն հէր քիմ-
 սէ մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա կիրէճէք տէյիլ
 տիր. անճագ սէմավաթտա օլան փէտէրիմին իրա-
 22 տէթինի ֆի՝իլէ կէթիւրէն կէրէ: Օլ կիւնտէ պա-
 նա չօգ քիմսէլէր՝ Եա՝ Բապպ, եա՝ Բապպ, սէնին
 իսմինլէ փէյղամպերլիք էթմէտիք մի, վէ սէնին
 իսմինլէ ճիննլէր չըգա՞րմատըգ մը, վէ սէնին իս-
 մինլէ չօգ միւ՝ճիզլէր իճրա էթմէտիք մի՝ տէյէ-
 23 ճէքլէր: Պէն տախի օ ղէման անլէրէ՝ Սիզի ասլա

- Թանըմատում. պէնիմ եանըմտան կիտինիզ, էյ
 Ֆըսգ իշէյէնլէր՝ տէյիւ 'ալէնէն սէօյլէյէճէյիմ:
- 24 Իմտի պու սէօզլէրիմի հէր իշիտիպ անլէրի ֆի-
 'իլէ կէթիլրէնի՝ քէնտի խանէսինի գայա իւզէրին-
 տէ պինա էտէն 'ազիլ պիր ատէմէ թէշպիհ էտէ-
- 25 ըիմ: Վէ եաղմուր եաղտը վէ սէյլլէր կէլտի վէ
 ըիւզկեարլար էօտի տէ, Ել խանէյէ շարփտըզլա-
 ըրնտա, թէմէլի գայա իւզէրինտէ գուրուլտըզը
- 26 սէպէպտէն երգըրմաւը: Վէ պու սէօզլէրիմի հէր
 իշիտիպ անլէրի ֆի'իլէ կէթիլմէյէն՝ քէնտի խա-
 նէսինի գոււմ իւզէրինտէ պինա էտէն ահմազ պիր
- 27 տտէմէ թէշպիհ օլուռուր: Վէ եաղմուր եաղտը
 վէ սէյլլէր կէլտի վէ ըիւզկեարլար էօտի տէ, Ել
 խանէյէ շարփտըզլարըրնտա երգըլտը. վէ անըն
 երգըլմասը 'ազիմ իտի:
- 28 Վէ Յիսուս պու սէօզլէրի թէքմիլ էթտիլի զէ-
 ման, խալգ անըն թա'լիմինէ հայրան գալտըլար:
- 29 Զիրա անլէրէ՝ 'իւլէմա կիպի տէյիլ, անճազ հիւ-
 քիւմէթ սահիպի կիպի թա'լիմ էտէր իտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ տաղտան էնտիյինտէ՝ անըն արտընճա պիր
- 2 չօգ ճէմա'աթլար կիթտի: Վէ իշթէ պիր ճիւզամ-
 լը կէլիպ՝ եա Րտպպ, էյէր իսթէրսէն, պէնի թաթ-
 հիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէյէրէք անա սէճտէ
- 3 էյլէտի. Վէ Յիսուս՝ իսթէրիմ, թահիր օլ՝ տէյէ-
 րէք էլինի ուզտարպ անա տօգուռտու. օ տախի
- 4 տէր 'ազապ ճիւզամընտան թահիր օլտու. Վէ Յի-
 սուս անա՝ Սազըն՝ քիմնէյէ սէօյլէմէյէսին. լաքին
 կիտիպ քէնտիկի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ
 շէհատէթ օլմազ իշիւն Մովսէսին էմր էյլէտիլի
 թազտիմէյի թազտիմ էյլէ՝ տէտի:
- 5 Վէ [Յիսուս] Կափառնայումա կիրտիյինտէ, եա-
 նընա պիր եիւզ պաշը կէլտի, վէ ընճա էտէրէք,

- 6 Եւ Ռապայ, խըտմէթ քեաբըմ խանէտէ քէօթըրիւմ
 Կաթըպ՝ զիյատէսիլէ էզիյէթ չէփմէփտէ տիր՝
 7 տէտիւ Յիսուս տախի անա՝ Պէն կէլիր անա շիֆա
 8 վէրըրիւմ՝ տէտիւ Եիւզ պաշը խտէ ճէվապէն՝ Եւ
 Ռապայ, տափըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն
 լայրգ տէյիլ իմ՝ անճագ պիր սէօզ սէօյլէ, խըտ-
 9 մէթ քեաբըմ շիֆա պուլուր, Զիրա պէն թահթը
 հիւքիւմէթտէ պուլուրնմը պիր ատէմ օլուպ՝ պէ-
 նիմ տէ թահթը իտարէմտէ՝ Իտէր, վէ տի-
 մաղլէ պիրինէ՝ կիթ տէտիլիմտէ՝ կիտէր, վէ տի-
 կէրինէ՝ կէլ Դէրիյէ՝ Կէլիր, վէ գուլըմա՝ Շու-
 10 նու Կափ՝ Դէրիյէ՝ Կափար՝ տէտիւ Յիսուս
 տախի պընու իշիթտիլինտէ՝ թէ՛ անճիւպ էտէրէք
 արտընճա կէլէնլէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիւմ
 քի, պէնի իսրայէլտէ պիլէ պու դասար իման
 11 պուլմատըմ՝ Վէ սիզէ տէրիւմ քի՝ Շարգտան վէ
 զարպտան չօգ քիմսէլըր կէլիպ, Աբրահամ վէ Ի-
 սահակ վէ Յակոբ իլէ պէրապէր մէլէքիւթ իւս
 12 սէմալաթտա սօֆրայա օթուրաճագլար, Ամիս
 մէլէքիւթիւն էվլատը խարիճի զուլմէթէ աթըլա-
 ճագ արը՝ օրատա աղլայը վէ տիշ զըճըրտամասը
 13 օլաճագ արը՝ տէտիւ Վէ Յիսուս Եիւզ պաշըլա՝
 կիթ, վէ սանա ինանտըղըկա կէօրէ օլուսն՝ տէ-
 տի, վէ օլ սա՛աթ խըտմէթ քեաբըր շիֆա պուլտու
 14 Վէ Յիսուս Պետրոսըն խանէսինէ կէլիպ՝ անըն
 գայն վալիտէսինի հիւմմայա թութուլմը վէ Կաթ-
 15 մըշ կէօրտիլիւնտէ, Անըն էլինէ տօգուսմաղլէ՝
 հիւմմասը զա՛իլ օլտու, օ տախի գալգըպ՝ անլէրէ
 խըտմէթ էյլէտի
 16 Վէ ախլամ օլտըգտա՝ Կանընա չօգ մէճնուն
 քիմսէլըր կէթիրիլտի, օ տախի բուհլարը քէլամլէ
 չըգարըպ՝ ճիւմլէ իլլէթիլ օլանլարա շիֆա վէրտի
 17 Թա քի Եսայի փէյզամպէր վասըթասըլէ՝ Օ խաս-
 թալըլարըմըղը ալտը, վէ մարաղլարըմըղը Եիւք-
 լէնտի՝ տէյիւ պուլուրըն քէլամ իթմամ օլուսն :

- 18 Վէ Յիսուս էթրաֆընտա պիր չօգ ճէմա՝աթլար
կէօրմէքլէ, օլ պիր թարաֆա կէչիլմէսինի էմր 3
- 19 էթտի, վէ 'իւլէմատան պիրի եազլաշլոյ անա՝ 3
Եա մու՝ալլիմ, հէր ներէյէ կիտերսէն, պէն ար-
- 20 տընճա կէլիբիմ՝ տէմէսի իւզէրքնէ, Յիսուս անա՝
թիլքիլէրին ինլէրի վէ հաժա գուշարընըն եուժա-
լարը վար տըր, լաքին իպն իւլ ինսանըն քէնտի
- 21 պաշընը գօյաճագ եէրի եօգ տըր՝ տէտիւ վէ շա- 3
կիրտլէրինտէն պուլունան տիկէր պիրի անա՝ է-
ֆէնտի, պանա իզն վէր, էվվէլա կիտիպ փէտէ-
- 22 րիմի տէֆն էտէյիմ՝ տէտիւ Ամմա Յիսուս անա՝ 3
Արարմա կէլ, պրագ էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրի-
նի տէֆն էթսինլէր՝ տէտիւ
- 23 Վէ գալըղա կիրտիյինտէ՝ շակիրտլէրի տախի
- 24 անըն արարնճա կիրտիլէրի վէ իշթէ տէնիզտէ
օլ տէրէճէ շիտտէթլի ֆուրթուճա զուհուր էթտի 3
քի, գալըգ տալղալարլէ էօրթիւլիւյօր իտի. քէն-
- 25 տիսի իսէ ույումագտա իտի վէ շակիրտլէրի եա-
նընա կէլիպ՝ էֆէնտի, պիզի գուրթար, հէլաք
- 26 օլույօրը՝ տէյերէք, անը ույանտըրտըլար 0
տախի անլէրէ՝ էյ իմանը նօգսան օլանլար, նի՞-
շիւն գօրգագ սընըզ՝ տէտի. օ գէման գալգըպ՝
րիւզկեարլար իլէ տէնիզի ազարլատը. վէ զայէթ
- 27 իմանըզ օլտուս վէ օլ ատէմլէր՝ Պու նա՝սըլ
քիմսէ տիր քի՝ հէմ րիւզկեարլար վէ հէմ տէ
տէնիզ անա իթա՝աթ էտէր՝ տէյերէք թէ՝աճ-
ճիւպ էթտիլէր:
- 28 Վէ էօթէ թարաֆա Գերգեսիլէրին տիյարընա
կիրտիյինտէ, մէզարլարտան չըգմըլ իքի մէճ-
նուն անը գարշըլատը. վէ գայէթ ազլըն օլմալա-
րը ճիհէթիլլէ օ եօլտան քիմսէնին կէչմէսի միւմ-
- 29 քին տէյիլ իտի վէ իշթէ՝ Եա Յիսուս իպն Ուլ-
լահ, պիզիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար. պուրայս
վազթընտան էվվէլ պիզէ՝ ազա՞պ էթմէք իշիւն
- 30 մի կէլտին՝ տէյերէք ֆերեատ էթտիլէրի վէ ան-

- լերտէն ուղագտաւ օթլանըր պէօյիւք պիր տօնուզ
 31 տիւրիւսիւ վար խտի վէ ճիննլէր անաւ տալվարըպ՝
 էյէր պիզի չըգարըր իսէն, պիզէ տօնուզ սիւրիւ-
 32 սիւնէ կիրմէյէ իզն վէր՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէ-
 րէ՝ կիտինիզ՝ տէտիլտէ, չըգըպ տօնուզ սիւրիւ-
 սիւնէ կիրտիլէր: Վէ իշթէ պիւթիւն տօնուզ սիւ-
 րիւսիւ ուչըռւմտան տէնիզէ աթըլըպ՝ սուլարտա
 33 թէլէֆ օլաու, վէ անլէրէ օթլատանլար ֆիրարլէ
 շէհրէ վարըպ՝ պիւթիւն վագըր՝այը, վէ մէճնոււն-
 34 լարըն քէյֆիյէթիւնի նագլ էթտիլէր: Վէ իշթէ
 պիւթիւն շէհր էհալիսէ Յիսուսը գարըլլամաղա
 չըգըպ՝ անը կէօրտիւքլէրինտէ, հուսուտլարըն-
 րան չըգմասընը ըհմա էթտիլէր:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ գայըղա կիրիպ էօթէ թարաֆա կէշէրէք,
 2 քէնտի շէհրինէ կէլտի, վէ իշթէ անա տէօշէքտէ
 եաթար պիր քէօթըրլւմ կէթիրտիլէր: Վէ Յիսուս
 անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթըրլւմէ՝ Օղըմ,
 ճէսարէթլէն, կիւնահլարըլ սանա՝ աֆվ օլոււն-
 3 տու՝ տէտի, վէ իշթէ իւլէմատան պա՝զըլարը
 քէնտի քէնտիլէրինէ՝ Պու առէմ քիւֆը էտիյօր՝
 4 տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրին էֆքիւրընը պիւ-
 մէքլէ տէտի քի՝ Նիճիւն գալպլէրինիզտէ ֆէնա
 5 շէյլէր տիւչիւնիւյօրսընըպ: Չիւնքի հա՛նկըսը գօ-
 լայ սըր, կիւնահլարըլ աֆվ օլոււնտու՝ տէմէ-
 6 սի՛մի, եօգսա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէմէսի՛մի Ամմա
 Իպն իւլ ինսանըն եէր իւզէրինտէ կիւնահլար
 աֆվ էթմէյէ հիւքիւմէթի վար խտիյինի պիւմէ-
 նիզ իշիւն, (օ զէման քէօթըրլւմէ,) Գալգ տէօ-
 7 շէյիլի գալլորըպ խանէյէ կիթ՝ տէտի: Օ տախի
 8 գալգըպ խանէսինէ կիթտի վէ խալգ պա՛նու
 կէօրմէքլէ թէ՛աճճիւպ էտիպ՝ առտէյլէրէ պէօյլէ
 գուտրէթ վէրէն Ալլահա համտ էյլէտիլէր:

- 9 Վէ Յիսուս օրատան իւերի կէշեր ի քէն կէօմ-
րիւք մահայինտէ օթուրուր Մատթէոս նամ պիր
ատէմ կէօրտիւքտէ անա՝ Արարմհա կէլ տէտի.
- 10 ա տախի գալզըպ անըն արտընհա կիթտի, վէ
խանէտէ սօֆրայա օթուրտըղընտա, իշթէ չօգ
կէօմրիւքծիւէր վէ կիւնահքեարլար կէլիպ՝ Յի-
սուս վէ անըն շակիրտլէրի իւէ պէրապէր սօֆրա-
- 11 յա օթուրտըլար, վէ ֆէրիսիլէր պոռոս կէօր-
մէքլէ անըն շակիրտլէրինէ՝ Սիդին մուալլիմինիզ
նի՛շիւն կէօմրիւքծիւէր վէ կիւնահքեարլար իւէ
- 12 թա՛ամ էտիյօր՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի պոռոս
իշիթտիքտէ, անլէրէ՝ Սաղ օլանլար տէյիլ, ան-
հազ ՚իլլէթլի օլանլար հէքիմէ միւհթամ տըր:
- 13 Իմտի կիտիպ՝ Գուրպան տէյիլ, անհազ մէհհամէթ
իսթէրիմ՝ քէլամընըն մա՛նասընը էօյրէնինիզ. զի-
րա սալիհլէրի տէյիլ, ֆազաթ կիւնահքեարլարը
թէվպէյէ տա՛վէթ էթմէյէ կէլտիմ՝ տէտի:
- 14 Օ զէման Յովհաննէսին շակիրտլէրի անըն եանը-
նա կէլիպ՝ Պիզ վէ ֆէրիսիլէր չօգ օրուծ թութ-
տըղըմըզ հալտէ, նի՛շիւն սէնին շակիրտլէրին
- 15 թութմազլար՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ
իիթապէն՝ կիւվէյի եանլարընտա պուլունտըզհա,
տիւյիւնծիւէրին մահգուն օլմալարը միւմքի՞ն մի
տիր. ամմա կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը
կիւնլէր կէլիւր, վէ օ զէման օրուծ թութաճազ-
- 16 լար, վէ հիշ պիր քիմսէ եէնի չուխա վարչասընը
էսքի լիպասա եամա գօմազ. զիրա լիպասըն թա՛-
միրի իշիւն գօռալաւ Խամ՝ անտէն գօրարմաղլէ
- 17 եըրթըղը տահա ֆէնա օլուր, վէ եէնի շէրապը
էսքի թուլումլարա գօմազլար, եօգսա թուլում-
լար Էըրթըլլա՛ շէրապ տէօքիւլիւր, վէ թուլում-
լար տախի թէլէֆ օլուր. լաքին եէնի շէրապը
եէնի թուլումլարա գօրլար, վէ իքիսի տէ մահ-
ֆուզ օլուր՝ տէտի:
- 18 Պու շէյլէրի անլէրէ սէօյլէմէքտէ իքէն, իշթէ

- 19 տէտի. Յիսուս տախի գալգըպ՝ շաղիրտէրի իէ
 պերապէր անըն արտընճա կիթտի:
 20 Վէ իշթէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէզֆ ի տէմէ
 միււթէլա օլան պիր գարը՝ արգասընտան հագ-
 21 լալըպ լիպասընըն էթէյինէ մօգունտու. Ձիրա
 քէնտի քէնտինէ՝ Նալընըզ լիպասընա մօգուն-
 22 սամ՝ խէլաս պուլըրըմ՝ տէր իտի. Վէ Յիսուս
 տէօնիւպ անը կէօրտիւքտէ՝ ճէսարէթէն, էյ գը-
 զըմ, իմանընի սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի. գարը
 տախի օլ սա՛աթ խէլաս պուլտու:
 23 Վէ Յիսուս օլ քէ՛խսին խանէսինէ կէլիպ՝ նէյ-
 ղէնէր իլէ վէլվէլէ էտէն խալզը կէօրտիւքտէ,
 24 Անէրէ՝ Ձէքիլինիզ, զիրա գըզ վէֆաթ էթմէտի,
 25 անճագ ույույօր՝ տէտի. վէ անա կիւլտիւլէր իմ-
 տի խալզ չըգարըլտըգտա, քէնտիսի իշէրի կիրիպ՝
 26 գըզըն էլինի թութտու. օ տախի գալգտը՝ Վէ
 պու վագը՛անըն խապէրի օլ տիյարըն հէր թա-
 րաֆընա շայը՝ օլտու:
 27 Վէ Յիսուս օրստան իլէրի կիտէր իքէն, ար-
 տընճա իքի քէօր ատէմ կէլիպ՝ Նա իպն ի Դա-
 ւիթ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյերէք ֆէրեատ
 28 էստըլէր խաի. Վէ էվէ կիրտիյինտէ, օլ քէօրլէր
 անըն եանընա կէլտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ՝
 Պաւնու էթմէյէ գատիր օլտըզըմա ինանը՛մը
 սընըզ՝ տէմէքլէ, անլէր տնա՝ Պէլի, եա Բապպ՝
 29 տէտիլէր. Օ գէման կէօղլէրինէ մօգունտուպ՝ Սիզէ
 30 իմանընըզա կէօրէ օլտուն՝ տէտի. Վէ անլէրին
 կէօղլէրի ալըլտը. վէ Յիսուս անլէրէ՝ Սագընըն,
 քիմսէ պիլմէսին՝ տէյիւ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի
 31 Անլէր իսէ չըգըպ՝ պիւթիւն օլ տիյարտա խապէ-
 րինի նէյր էթտիլէր:
 32 Վէ անլէր չըգար իքէն, իշթէ եանընա տիլսիզ

- 33 վէ մէճնուն պիր ատէմ կէթիրտիլէր: Վէ ճինն չըգարըլտըդատ, օլ տիլսիղ սէօյլէտի. վէ խալգ թէ՛ աճճիւսլ էտիսլ՝ իսրայէլտէ հիշ պիր վագըթ
- 34 պէօյլէ շէյ կէօրիւլմէմիշ տիր՝ տէտիլէր: Ֆագաթ ֆէրիսիլէր՝ ձիննլէրին րէ՛իսի վասըթասըյլէ ճիննլէրի չըգարըր՝ տէտիլէր:
- 35 Վէ Յիսուս անլէրին սինաղօղլարընտա թա՛րիմլէ մէլէֆիւթիւն պէշարէթինի վա՛ղ էտէրէֆ, վէ խալգատա հէր մարաղը վէ հէր խասթալըղը տէֆ՝ էտէրէֆ, ճիւմլէ շէհրլէրի վէ քէօյլէրի տօլաշըր
- 36 խտի վէ խալգը կէօրմէքլէ անլէրէ շէֆգաթ էթտի. զիրա չօպանը օլմայան գօյուլլար կիպի եօր-
- 37 ղուն վէ փէրիշան խտիլէր: Օ դէման շակիրալէրի-նէ խիթապէն՝ կէրշի հասատ չօգ, ամմա՛ ամէլէ
- 38 աղ տըր: Իմտի հասատըն Սահիպինէ, քէնտի հասատընա՛ ամէլէ կէօնտէրիւն տէյիւ. նիյաղ էտի-նիղ՝ տէտի:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ օն իֆի շակիրտինի հանընա չաղըրըպ, նա-փաք ըուհլար իւղէրինէ՝ անլէրի չըգարմաղա վէ հէր մարաղը վէ հէր խասթալըղը տէֆ՝ էթմէյէ անլէրէ գուտրէթ վէրտի:
- 2 Վէ օն իֆի րէսուլըն խմլէրի պուշլար տըր: Եա՛նի պիրինճիսի Պեարոս թէսմիյէ օլուան Սիմոն
- 3 իլէ գարնտաշը Անդրէաս, Զերեդէոս օղլու Յա-կոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէս, Փիլիպպոս վէ Բարթողոմէոս, Թովմաս վէ կէօմրիւքճիւ Մատաթէոս, Ալփէոս օղլու Յակոբոս վէ Թադէոս լա-
- 4 գըպլը Դերէոս, Կանալը Սիմոն վէ անը էլէ վէրէն իսկարիովտը Յուզա:
- 5 Յիսուս պու օն իֆիլէրի կէօնտէրիսլ՝ անլէրէ թէնպիհ էտէրէֆ տէտի քի՝ Թա՛իֆէլէրին եօլընա կիթմէյինիղ, վէ Սամարիալըլարըն պիր շէհրինէ

- 6 կիրմէյինիդ : Պոռնտան իսէ պէյթ ի Իսրայէլին զայ՝
 7 օլմուշ գօյուռնլարնա վարընըզ : Վէ վարուղընըզ-
 տա՝ Մէլէփութ իւս սէմավաթ եադլաշմրշ տըր՝
 8 տէյէրէք վա՛ղ էտինիդ : Խասթալարա շիֆա վէրի-
 նիդ, ճիւղամլըլարը թաթհիր էտինիդ, [էօլիւլէրի
 տիրիւտինիզ,] ճիննլէրի չըդարընըզ : մէճճանէն
 9 ալտընըզ, մէճճանէն վէրինիզ : Քէմէրլէրինիզտէ
 10 նէ ալթուռն վէ նէ կիւմիւշ վէ նէ պագըր, վէ եօլ
 իչիւն նէ տաղարճըզ վէ նէ իփի էնթարի վէ նէ
 ալագ գապլարը վէ նէ յասա թէտարիք էտինիդ :
 11 զիրա իշճի քէնտի թա՛ամընա լայըգ տըր : Վէ
 հանկը շէհրէ վէ եա քէօյէ կիրէրսէնիզ, անտէ
 քիւմ լայըգ օլտըղընը սիւ՛ալ էտիպ՝ չըգընճայա
 12 տէյին օրօտա գալընըզ : Վէ խանէյէ կիրտիյինիզ-
 13 տէ՛ անա սէլամ վէրինիզ : Վէ էյէր օլ խանէ լա-
 յըզ իսէ, սէլամընըզ անըն իւզէրինէ կէլսին : Վէ
 էյէր լայըգ տէյիլ իսէ, սէլամընըզ սիւզէ կէրի
 14 տէօնսիւն : Վէ սիզի հէր քիւմ գապուլ էթմէյիպ՝
 սէօզլէրինիզի տիլլէմէզսէ, օլ խանէտէն եախօտ
 օլ շէհրաէն չըգաղընըզտա՝ ալագլարընըզըն թօ-
 15 զընը սիլքինիզ, Հագիգաթէն սիլէ տէրիւմ քի՛
 Րուզ ի ճէզատա Սոգում վէ Գումոր տիյարընըն հա-
 լի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օլուր :
- 16 Իշթէ պէն սիզի գօյուռնլար կիպի գուրտլար ա-
 ռասընա կէօնտէրիրիւմ : Իմտի երլանլար կիպի յա-
 գիլ վէ կէօյէրճինլէր կիպի սատէտիլ օլուընըզ :
 17 Լաքին տտէմլէրտէն սագընընըզ : զիրա սիզի միլ-
 լէթ մէճլիսլէրինէ թէսլիւմ էտիպ՝ սինադօղլարըն-
 18 տա տէօյէճէքլէր : Հէմ տախի պէնիւմ իչիւն՝ ան-
 լէրէ վէ թա՛իֆէլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ հա-
 քիւմէր վէ մէլիքլէր հուզուընա ճէլպ օլուընա-
 19 ճագսընըզ : Իմտի սիզի թէսլիւմ էթտիքլէրի գէման՝
 Նասըլ վէ նէ սէօլէյէլիւմ՝ տէյիւ էնտիշէ էթմէ-
 յինիզ, չիւնփի նէ սէօլէյէճէյինիզ սիզէ, օլ սա՛ալթ-
 20 տա վէրիլէճէք տիր : Զիրա սէօլէյէնլէր սիզ տէ-

- յիւ սինիզ, ամամ սիզտէ սեօյլէյէն՝ փէտէրինիզին
- 21 Բուհու տըրւ վէ գարնտաշ գարնտաշը, վէ փէ-
տէր էվլատը էօլիմէ թէսլիմ էտէճէք, վէ էվ-
լատ վալիտէյն 'ալէյհինէ գալգըշայ՝ անլէրի էօլ-
- 22 տիւրէճէքլէր, վէ իսմիմ իշիւն ճիւմիէ թարա-
ֆընտան պուղղ օլունաճագսընըղ. լաքին քիմ քի
նիհայէթէ գատար թէհամմիւլ էտէրսէ, օ խէլաս
- 23 պուլաճագ տըրւ վէ սիղէ պիր շէհրտէ թէ'ատտի
էթաիքլէրի գէման՝ տիկէրինէ ֆիրար էտինիզ.
զիրա հագիրգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ իպն իւլ ին-
սան կէլինճէյէտէք իսրայէլ շէհրլէրինին տէվրինի
- 24 թէքմիլ էթմէյէճէքսինիզ. Շակիրտ մու'ալլիմին-
տէն վէ գուլ էֆէնտիսինտէն իւսթիւն տէյիլ տիրւ
- 25 Շակիրտէ մու'ալլիմի կիպի, վէ գուլա էֆէնտիսի
կիպի օլմագ քիֆայէթ էտէր. խանէ սահիպլինէ
Բէհղղըգուղ տէտիքլէրի հալտէ, անըն խանէսի
- 26 խալգընա նէ՝ գատար զիյատէ Դէյէճէլէր, իմտի
անլէրտէն գօրգմայընըղ, զիրա քէշֆ օլունմայա-
ճագ մախֆի, վէ պիլինմէյէճէք կիպի պիր շէյ եօգ
- 27 տըրւ Սիղէ գարանլըգտա տէտիյիմի այտընլըգտա
սեօյլէյինիզ, վէ գուլաղընըղա սեօյլէնիլէնի տամ-
- 28 լար իւզէրինտէ ի'լան էտինիզ: վէ ճանը էօլաիւր-
մէյէ գատիր օլմայըլ՝ ճէսէտի էօլտիւրէնլէրտէն
գօրգմայընըղ. լաքին հէմ ճանը հէմ ճէսէտի ճէ-
հէնէմտէ հէլաք էթմէյէ գատիր օլանտան գօր-
- 29 գուըղ, Իքի սէրլէ պիր փուլա սաթըլմագ մը.
վէ անլէրտէն պիրի փէտէրինիզին իշնի օլմագսը-
- 30 զըն եէրէ տիւշմէզ: Սիզին իսէ պաշընըզըն գըլա-
- 31 ընըն ճիւմիէսի սայըլը տըրւ Անըն իշիւն Գօրգ-
մայընըղ. սիզ չօգ սէրլէլէրտէն էֆզալ սընըղ:
- 32 Իմտի հէր քիմ՝ ատէմլէրին հուզուընտա պէնի
իգրար էտէրսէ, պէն տախի սէմալաթտա օլան
փէտէրիմին հուզուընտա անը իգրար էտէրիմ:
- 33 վէ հէր քիմ՝ ատէմլէրին հուզուընտա պէնի ին-
քիար էտէրսէ, պէն տախի սէմալաթտա օլան

- Փետերիմին հուզուրընտա անը ինքեար քտերիմ՝
 34 Ձեմինէ սէլամէթ կէթիրմէյէ կէլտիմ զանն էթ-
 մէյինիզ՝ սէլամէթ տէյիլ, լաքին գըլըճ կէթիր-
 35 մէյէ կէլտիմ, Ձիրա ատէմի փետերինտէն վէ գըզը
 վալիտէսինտէն վէ կէլինի գայն վալիտէսինտէն
 36 այըրմաղա կէլտիմ, վէ ատէմին տիւշմէնլէրի քէն-
 37 տի խանէսի խալզընտանն օլաճագ տըր, փետերի
 վէ եա վալիտէյի պէնտէն զիյատէ սէվէն՝ պանա
 լայըգ տէյիլ տիր, վէ օղլու վէ եա գըզը պէնտէն
 38 զիյատէ սէվէն՝ պանա լայըգ տէյիլ տիր, վէ խա-
 չընը ալըպ արտըմճա կէլմէյէն՝ պանա լայըգ տէ-
 39 յիլ տիր, Հայաթընը պուլան՝ անը զայ՝ էտէճէք,
 վէ պէնիմ իչիւն հայաթընը զայ՝ էտէն՝ անը պու-
 40 լաճագ տըր, Սիզի գապուլ էտէն՝ պէնի գապուլ
 էթմիշ օլուր, վէ պէնի գապուլ էտէն՝ պէնի իր-
 41 սալ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր, փէյղամպէր
 սըֆէթիլլէ պիր փէյղամպէր գապուլ էտէն՝ փէյ-
 զամպէր էճըրինի ալաճագ, վէ սալիհ սըֆէթիլլէ
 պիր սալիհ գապուլ էտէն՝ սալիհ էճըրինի ալաճագ
 42 տըր, վէ հէր քիմ պու քիւչիւքլէրին պիրինէ
 շակիրտ սըֆէթիլլէ կալընըզ պիր քեատէ սօղուգ
 սու իչիրիրսէ, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, օլ
 քիմսէ էճըրինտէն տսլա մահրում օլմայնճագ տըր:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Յիսուս օն իքի շակիրտինէ էմը վէրմէյի թէ-
 մամ էթտիքուէ, շէհրլէրինտէ վա՛ղ ու թա՛լիմ
 էթմէք իւզրէ օրատանն ՝ազիմէթ էթտի
 2 Վէ Յովհաննէս զընտանտա Գրիստոսըն ՝ամէլլէ-
 րինի իշիթմէքլէ՝ Օլ կէլէճէք քիմսէ սէ՛ն մի սին,
 եօգսա տիկէր պիր քիմսէյէ՝ մի մուշթաղըր օլա-
 3 լըմ՝ տէմէք իչիւն, Գէնտի շակիրտլէրինտէն իքի-
 4 սինի անըն եանընա կէօնտէրտի, վէ Յիսուս ան-
 լէրէ ճէվապէն՝ Կիտիպ իշիթտիլինիզ վէ կէօր-

- տիւրիւնիւզ շէյլէրի Յովհաննէսէ նազլ էտինիզ.
 5 Գէօրլէր կէօրիւր, Թօփալլար հիւրիւր, ճիւղամ-
 լըլար Թաթհիր օլունուպ՝ սաղըրլար իշիտիր, էօ-
 վիւլէր զըյամ էտէր, ֆուգարայա պէշարէթ Թէպ-
 6 շիր օլունուր՝ Վէ պէնիմ հազգըմտա սիւրշմէյէն
 նէ՝ միւսլարէք տիր՝ տէտիւ
 7 Վէ անլէր կիթտիքտէ, Յիսուս Յովհաննէս հազ-
 գընտա խալլա սէօյլէմէյէ պաշլատը. Պէրրիյէյէ
 նէ՝ սէյր էթմէյէ չըգտընըզ, բիւզկետարտան սալ-
 8 լանան պիր դամը՛ մըւ Լաքին նէ՝ կէօրմէյէ չըգ-
 տընըզ, զարիֆ էսվապ կիյմիշ պիր ատէ՛մ մի-
 իշթէ զարիֆ է-Վապ կիյէնլէր մէլիքլէրին խանէլէ-
 9 րինտէ պուլունուրլար Լաքին նէ՝ կէօրմէյէ չըգ-
 տընըզ, պիր փէյղամպէ՛ր մի. պէլի, սիզէ տէրիմ
 10 քի՝ փէյղամպէրտէն տէ տահա պէօյիւք տիր, Զի-
 րա՝ իշթէ պէն սէնտէն իլէրի, եօլընը Էօնիւնճէ
 հազըրլայաճագ օլան բէսուլըմը իրսալ էտէճէյիմ՝
 տէյիւ հազգընտա եազըլմըշ օլան զաթ պու տըր
 11 Հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Գարըլարտան տօ-
 ղանլար արասընտա վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս
 տէն պէօյիւք քիմնէ զուհուր էթմէմիշ տիր, Լաքին
 մէլէքիւթ իւս սէմավաթտա էն քիւշիւյիւ անտէն
 12 պէօյիւք տիր Վէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէսին
 կիւնլէրինտէն շիմտիյէտէք՝ մէլէքիւթ իւս սէմա-
 վաթ ճէպր օլունուր, վէ ճէպպարլար անը զապթ
 13 էտէրլէր Զիրա ճիւմլէ փէյղամպէրլէր վէ շէրի՛աթ
 14 Յովհաննէսէ տէյին փէյղամպէրլիք էթտիլէր Վէ
 էյէր գապուլ էթմէք իսթէրսէնիզ, կէլէճէք ե-
 15 ղիւ պու տըր իշիտիր գուլազլարը օլան իշիթ-
 16 օին Սամա պու նէսլի քիմէ՝ Թէշգին էտէյիմ
 17 չարշուլարտա օթուրուպ՝ արգատաշլարընա, Սիզէ
 տիւտիւք չալտըզ, ամա րագս էթմէտինիզ, սի-
 ղէ ֆիղան էթտիք, ամա տէօյիւնմէտինիզ՝ տէյիւ
 18 չաղըրան չօճուզլարա պէնիզէր Զիրա Յովհաննէս
 կէլտի, նէ եէր՝ նէ իլէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝

- 19 տէրէք. իսկն իւր ինսան կէլտի, հէմ եէր հէմ
իշէր, վէ՛ իշթէ պօղաղընա թասլի՛ վէ մէյխօր
պիր աստէմ, կէօմրիւքծիւլէրին վէ կիւնահքեար-
լարըն տօսթու տըր՝ տէրէք. ֆադաթ հիքմէթ
քէնտի էվլատը թարաֆընտան թաստիգ օլունտու:
- 20 Օ զէման միւ՛ծիղէլէրինն էքսէրիսի իճրա դը-
լընտըղը շէհրէրի, թէվպէ էթմէտիքլէրի իշիւն
- 21 թա՛ղիր էթմէյէ պաշլատը, վա՛յ սանա, էյ Բո-
րազին, վա՛յ սանա, էյ Բեթսայիդա, զիրա սիղտէ
իզհար օլունան միւ՛ծիղէլէր Տիւրոս վէ Սիդոնտա
իզհար օլունմըշ օլսա իտի, չօգտան չուլ վէ քիւլ
- 22 իլէ թէվպէ էթմիշ օլուրլար իտի: Ամմա սիզէ տէ-
րիմ քի՛ Բուղ ի ճէգատա Տիւրոս վէ Սիդոնըն
- 23 հալի սիղինքինտէն էհվէն օլաճադ տըր: Վէ սէն,
էյ կէօյէտէք եիւքսէլիշ օլան կափառնայում,
հալիէյէտէք էնտիրիլէճէքսին. զիրա սէնտէ իղ-
հար օլունան միւ՛ծիղէլէր Սոդոմտա իզհար օլուն-
մըշ օլսա իտի, պու կիւնէ դատար պազի գալըր
- 24 իտի: Ամմա սիզէ տէրիմ քի՛ Բուղ ի ճէգատա Սո-
դոմ տիյարընըն հալի սէնինքինտէն էհվէն օլա-
ճադ տըր:
- 25 Օ զէման Յիսուս ճէվապ վէրիպ տէտի քի՛ էյ
սէմա վէ զէմինին սահիպի փէտէր, սանա շիւքը
էտէրիմ քի պու շէյլէրի՝ ալիմէր վէ՛ արիֆլէրտէն
խաֆի թուլթուպ՝ անլէրի մա՛սումլարա իզհար
- 26 էյլէտին: Պէլի, էյ փէտէր, զիրա ինտիկտէ պէօյ-
- 27 լէ խօշ կէօրիւնտիւ: Փէտէրիմտէն հէր շէյ պանա
թէպիմ օլունտու. վէ Օղլու փէտէրտէն զայրի
քիմսէ թանըմադ. փէտէրի տախի Օղլուտան, վէ
Օղլըն անը իզհար էթմէսինի միւրատ էյլէտիլի
- 28 քիմսէտէն զայրիտի թանըմադ, էյ ճիւմլէ Եօր-
ղուն վէ եիւքիւլէր, պանա կէլինիդ, պէն տախի
- 29 սիզէ բահաթ վէրիբիմ: Պօյունտըրըղըմը իւղէրի-
նիզէ ալընըզ, վէ պէնտէն էօյրէնինիդ, չիւնքի
հալիմ վէ գալպէն միւթէվազը՛ իմ, վէ ճանլարը-

30 նըզա բահաթ պուլուբաընըզ, Ձիրոտ պոյունտըրը-
ղըմ լաթիֆ վէ եիւֆիւմ խաֆիֆ տիր:

ՊԱՊ 12

- 1 Օղէման Յիսուս սէպթ կիւնիւ էքին արասընտան
կէշիօր իտի. վէ շակիրտլէրի աճըգմաղլէ պաշաղ-
- 2 լարը գօփարարադ հէմէյէ պաշլատըլար, վէ ֆե-
րիօիլէր պոնոս կէօրտիւքլէրինտէ անա՝ իշթէ շա-
- 3 մայան շէյի իշէյօրլար՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ
տէտի քի՝ Դաւիթին քէնտիսի իլէ պէրապէր պու-
- 4 օգո՞ւմատընըզ մը: Նա՛սըլ պէյթ Ուլլահա կիրիպ՝
եէմէսի քէնտիսինէ վէ քէնտիսի իլէ պէրապէր
- 5 հէլալ օլան հուգուր էքմէքլէրինի եէտի: Յախօտ
սէպթ կիւնլէրինտէ քեահինլէրին հէյքէլտէ սէպ-
- 6 թի պօզուպ՝ սուշսըզ օլտըզլարընը շէրի՛սթտա
- 7 րատա հէյքէլտէն ա՛ղամ օլան վար տըր: Վէ էյէր՝
Գուրպան տէյիլ, անճադ մէրհամէթ իսթէրիմ՝
- 8 քէլամընըն մա՛նասընը պիլսէ իտինիզ, սուշսըզ-
- 9 լարը հիւքմ էթմէզ իտինիզ. Ձիրա իպն իւլ ին-
- 10 սան սէպթ կիւնիւնիւն [տախի] սահիպի տիր:
- 11 Վէ օրատան հարէքէթլէ՝ անլէրին սինաղօղընա
- 12 կիրտիքտէ, իշթէ օրատա էլի գուրուամըլ պիր ա-
- տէմ պուլունմաղլէ անը թէօհմէթլի չըգարմադ
մէրամըլլէ՝ Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրմէք հէ-
- 13 լա՞ն մը տըր՝ տէյիւ անա սիւ՛ալ էթտիլէր: Օ տա-
- խի անլէրէ խիթապէն՝ Սիզտէն քի՛մ վար տըր քի
պիր գոյունը օլուպ տա սէպթ կիւնիւնտէ չուգու-
- 14 րա տիւշտիւյիւ հալտէ, անը թութուպ չըգարմա-
- 15 յա: Իմտի ատէմ գոյունտան նէ՛ գատար էֆղալ
տըր: պունա պինա՛էն սէպթ կիւնիւնտէ խայր

- 13 Իշխմէք հէլալ տըր՝ տէտիւ 0 զէմանն ոլ ատէմէ՝
էլիլի ուզաթ՝ տէտիւ. օ տախի ուզաթտը, վէ տի-
- 14 կէրի կիպի սաղ օլուու Լամա ֆէրիսիլէր չըզըպ՝
անը նասըլ հէլաք էտէլիմ՝ տէյիւ անըն՝ ալէյհին-
- 15 վէ Յիսուս պաշա պիլմէքլէ՝ օրատան շէքիլ-
տի. վէ անըն արտընծա խայը ճէմա՝աթ կիտէ-
- 16 ըէք, անլէրին ճիւմլէսինէ շիֆա վէրտի. վէ քէն-
տիսինի շայը՝ էթմէմէլէրինի անլէրէ էքիտէն թէն-
- 17 պիհ էյլէտի. Թա քի Եսայի փէյյա՝ալէր վասըթա-
- 18 սըլլէ պույուըլլան քէլամ իթմամ օլունա. Եա՝
նի՝ իշթէ ինթիխապ էթալիմ գուլլմ, ճանըմըն
րազի օլտըղը սէվկիւլիւմ. Բուհըմը անըն իւզէրի-
նէ գօյաճաղըմ, վէ Թա՝իֆէլէրէ շէրի՝աթ ի՛լան
- 19 էտէճէք տիր. Նիզա՝ վէ նիտա էթմէյէճէք տիր.
անըն սէտասընը մէյտանլարտա քիմսէ իշիթմէյէ-
- 20 ճէք տիր. Թա շէրի՝աթը մուզաֆֆէր էտինճէյէ-
տէք՝ էգիլմիշ գամըշը զըրմայաճազ, վէ Թիւթէն
- 21 ֆիթիլի սէօնտիւըմէյէճէք տիր. Թա՝իֆէլէր տա-
խի անըն իսվինէ իւմիտ էտէճէքլէր տիր
- 22 0 զէմանն եանընա քէօր վէ տիլսիզ պիր մէճ-
նուն կէթիբիլտի. օ տախի անա շիֆա վէրտի,
շէօյլէ քի օլ քէօր վէ տիլսիզ սէօյլէտի վէ կէօր-
- 23 տիւ վէ ճիւմլէ խալզ հայրան օլուպ՝ Աճէպա
- 24 Իպն ի Դաւիթ պո՞ւ մը տըր՝ տէրլէր իտի Լամա
ֆէրիսիլէր պաշա իշիթտիքլէրինտէ՝ Պու քիմսէ
ճիննլէրի անճազ ճիննլէրին ըէ՛խի Բէկըգըրուզ
- 25 վասըթասըլլէ չըգարըյօր՝ տէտիլէր, վէ Յիսուս
էֆքէարլարընը պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի քի՝
Բէնտի՝ ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր
հիւքիւմէթ խարապ օլուը, վէ քէնտի՝ ալէյհինէ
մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունան հէր շէհը եա խա-
- 26 նէ պագի գալամազ, վէ էյէր Շէյթան Շէյթանը
չըգարըր իսէ, քէնտի՝ ալէյհինէ մուխալէֆէթ
իւզրէ օլտըղընտան՝ հիւքիւմէթի նասըլ պագի

- 27 գալա պիլիբո՛ւ Վէ՛ էյէր պէն ճիննլէրի Բէեղղերուդ
վասրթասըյէ չըգարըր խէմ՝ սիղին օղուլարը-
նըզ քիմի՛ն վասրթասըյէ չըգարըրլար։ պուռնուն
իյիւն սիղին հաքիմլէրինիզ անլէր օլաճագ տըրո՛ւ 40
- 28 Լաքին պէն ճիննլէրի Բուհ Բուլահ վասրթասըյէ
չըգարտըղըմ հալտէ՛ մէլէքիւթ Բուլահ սիղէ վա-
սըլ օլմուշ տըրո՛ւ Եախօտ պիր քիմսէ գուվվէթլի 41
- 29 պիր ատէմին խանէսինէ կիրիպ՝ անըն էչուսընը
եաղմա էթմէյէ նա՞սըլ գատիր օլա պիլիբո՛ւ, մէյէր
օլ գուվվէթլի ատէմի էվվէլա պաղլայըպ՝ պա՛տէ-
հու անըն խանէսինի եաղմա էտէ։ Պէնիմ իլէ օլ-
մայան պանա զըտտ տըրո՛ւ, վէ պէնիմ իլէ ճէմ՝ 42
- 31 էթմէյէն տաղըտըրո՛ւ Անըն իյիւն սիղէ տէրիմ քի՛
Հէր կիւնահ վէ քիւֆր ատէմլէրէ 'աֆվ օլուռուր,
ֆաղաթ Բուհա օլան քիւֆր ատէմլէրէ 'աֆվ օ-
լուռմազ։ Վէ հէր քիմ իպն իւլ ինսան 'ալէյհինէ
պիր սէօզ սէօյլէրսէ, անա 'աֆվ օլուռուր, լաքին 43
- 32 հէր քիմ Բուհ իւլ Գուտտ 'ալէյհինէ սէօյլէրսէ,
անա կէրէք տիւնեատա կէրէք ախրէթտէ 'աֆվ
օլուռմազ։ Եա աղաճը էյի վէ մէյվէսինի էյի էսի-
նիզ, եա աղաճը ֆէնա վէ մէյվէսինի ֆէնա էտի- 44
- 33 նիզ, զիրա աղաճ մէյվէսինտէն մա՛լլում տիրո՛ւ էյ
էնկէրէք նէսլի, սիզ քէօթիւ իքէն խայրլը շէյլէր
նա՞նըլ սէօյլէյէ պիլիբոսինիզ։ զիրա աղըզ գալպին 45
- 34 ֆաղլասընտան սէօյլէրո՛ւ էյի ատէմ գալպինին
էյի խաղինէսինտէն էյի շէյլէր չըգարըր, վէ քէօ-
թիւ ատէմ քէօթիւ խաղինտէն քէօթիւ շէյլէր 46
- 35 չըգարըր, Լաքին սիղէ տէրիմ քի՛ Ատէմլէր սէօյ-
լէտիքլէրի հէր պաթըլ սէօզ իյիւն ըուդ ի ճէզա- 47
- 36 տա հիսապ վէրէճէքլէրո՛ւ Զիրա սէն քէնտի սէօզ-
լէրիկտէն թէպըյէ օլուռաճագսըն, վէ քէնտի
սէօզլէրիկտէն մահքիւմ օլաճագսըն։ 48
- 38 Օ ղէման իւլէմա վէ ֆէրիսիլէրտէն պա՛զըլարը
ճէվապ վէրիպ՝ Եա մու՛ալլիմ, սէնտէն պիր 'ա- 49
- 39 լամէթ կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէտիլէրո՛ւ Օ տախի

- ճէվապէն անլերէ տէտի քի՝ քէօթիւ վէ գինա-
քեար նէսլ՝ 'ալամէթ թալէպ էտէր, ամմա անա՝
Յովնան փէյղամպէրին 'ալամէթինտէն զայրի պիր
40 'ալամէթ վէրլմէյէճէք տիր, Ձիրա Յովնան իւշ
կիւն իւշ կէճէ ատա պալըղընըն գարնընտա օլ-
տըղը կիպի՝ իպն իւլ ինսան տախի իւշ կիւն իւշ
41 կէճէ գէմինին պաթնընտա օլաճագ տըր, Նինուէ
ատէմլէրի բա-ղի ճէզատա պու նէսլ իլէ գալ-
գըպ՝ 'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր, չիւնքի ան-
լէր Յովնանըն վա՛ղըյլէ թէվպէյէ կէլտիլէր, վէ
իլթէ պուրատա Յովնանտան տահա պէօյիւյիւ
42 վաբ տըր, ճէնուպ մէլիքէսի բա-ղի ճէզատա պու
նէսլ իլէ գալգըպ՝ 'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր,
չիւնքի Սողոմոնըն հիքմէթինի տիկլէմէք իւղրէ
գէմինին նիհայէթլէրինտէն կէլտի, վէ իլթէ պու-
րատա Սողոմոնտան տահա պէօյիւյիւ վաբ տըր,
43 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգտըղը գէման՝
գուրագ եէրլէրտէն կէչէրէք բահաթ արար, ամ-
44 մա պուլամագ, Օլ վագըթ՝ Չըգտըղըմ խանէմէ
'ավտէթ էաէյիմ՝ տէր, վէ կէլտիյինտէ աւը պօշ
45 վէ սիւփրիւմիւշ վէ միւզէյէն պուլմաղլէ, կիտիպ՝
պէրապէրինճէ քէնտիսինտէն տահա քէօթիւ տի-
կէր եէտի բուհ ալըր, վէ անլէր կիրիպ՝ օրատա
սաքլն օլուրլար, վէ օլ ատէմին 'ագըպէթի իպ-
թիտասընտան պէտթէր օլուր, պու քէօթիւ նէս-
լէ տախի պէօյլէ օլաճագ տըր,
46 վէ օ տահա խալգա սէօյլէմէքտէ իքէն՝ իլթէ
վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի անըն իլէ սէօյլէշմէք
47 իսթէյէրէք, խարիճտէ տուրույօրլար իտի, վէ
պիր քիմսէ անա՝ իլթէ վալիտէն իլէ պիրատէր-
լէրիկ սէնին իլէ սէօյլէշմէք արգուսըյլէ խարիճ-
48 տէ տուրույօրլար՝ տէտի, Օ տախի սէօյլէյէնէ
ճէվապէն՝ վալիտէմ քի՞մ տիր, վէ պիրատէրլէ-
49 րիմ քիմլէ՞ր տիր՝ տէտի, վէ էլինի շակիրտլէրի-
նէ տօղրու ուզատըպ՝ իլթէ վալիտէմ վէ պիրա-

50 տէրլէրիմ. Զիրա հէր քիմ սէմավաթտա օլան
փէտէրիմին իրատէթիւնի իճրա էտէրսէ, պիրա-
տէրիմ վէ հէմշիրէմ վէ վալիտէմ օ տըր՝ տէտիւ.

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ օլ կիւնտէ Յիսուս խանէտէն չըգըպ՝ տէնիզ
- 2 քէնարընտա օթուրտու, Վէ եանընա խայլը ճէ-
մա'աթ ճէմ՝ օլմաղլէ քէնտիսի գայըղա կիրիպ օ-
- 3 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 4 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 5 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 6 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 7 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 8 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 9 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 10 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 11 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 12 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 13 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-
- 14 թուրտըգտա, պիւթիւն ճէմա'աթ սահիլտէ տու-

- ճագսընըզ, վէ պագաբագ պագաճագսընըզ, ամ-
 15 մա կէօրմէյէճէքսինիզ. Զիրա պու գալմին գալ-
 պի գաթը օլուպ՝ գուլագլարըլէ աղըրճա ին-
 տիրէր, վէ կէօզլէրինի տախի գափատըլար, օլ-
 մայա քի կէօզլէրլիլէ կէօրիւպ, վէ գուլագլարըլ-
 լէ իշիտէրէք, գալպէն աշլարպ բիւճու՝ էտէլէր,
 պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէյիւ Եսայի-
 նին վահիլլէ պույուրտըղը իթմամ օլունմըշ տըր,
 16 Լաքին սիզին կէօզլէրինիզ միւպարէք տիր, շիւն-
 քի կէօրիւրէր, վէ գուլագլարընըղ տախի փ-
 17 Ղարէ+ Գիր, շիւնքի իշիտիրէր. Զիրա հագիգա-
 թէն սիզէ տէրիմ քի, չօգ փէյղամպէրլէր վէ սա-
 լիլէր սիզին կէօրտիւյիւնիւզիւ կէօրմէյէ արդու
 էտիպ տէ կէօրմէտիլէր, վէ սիզին իշիթտիլինիզի
 իշիթմէյէ արդու էտիպ Գիր իշիթմէտիլէր.
 18 Իմտի սիզ էքինճի թէմսիլինի տիլլէյինիզ.
 19 Հէր քիմ մէլէքիւթիւն քէլամընը իշիթտիլինտէ
 աշլամաղ իտէ, օլ շէրիւր կէլիպ՝ գալպինտէ է-
 քիլմիլ օլանը գափար. Եօլ քէնարընտա էքիլմիլ
 20 օլան պու տըր. վէ թալըրգ մահալլէրտէ էքիլէն
 շօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլամը իշիտիպ՝ հէման անը
 21 մէսէրրէթլէ գապուլ էտէր. Ամմա քէնտինտէ
 քէօք օլմատըղընտան՝ աղ վագըթ տայանըպ՝ քէ-
 լամտան տօլայը թագէիզ Եա թէ՛ատտի վուգու՝
 22 պուլունճա՝ տէր հալ սիւրշէր. վէ տիքէնլէր ա-
 րասընտա էքիլէն շօլ քիմսէ տիր քի՝ քէլամը ի-
 շիտիր, Լաքին պու տիւնեանըն էնտիլէտի վէ զէն-
 կինիլին հիլէսի քէլամը պօղար, օ տախի մահ-
 23 սուլսըղ օլուր. վէ էյի թօփրագտա էքիլէն շօլ
 քիմսէ տիր քի՝ քէլամը իշիտիպ աշլար, օ տախի
 մահսուլտար օլուպ՝ քիմի եիւզ, քիմի ալթմըշ վէ
 քիմի օթուզ գաթ վէրիր.
 24 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ իրատ էտիպ տէտի
 քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմալաթ քէնտի թարլասըն-
 25 տա էյի թօխուլ էքէն պիր ատէմէ պէնկէր. վէ

- ատենէր ուշուր իքէն անըն տիւշմէնի կէլիպ՝
- 26 պուղտայ արասընա տէլիճէ էքիպ կիթտի : Վէ
էքին պիթիպ պաշազ վերտիյինտէ, տէլիճէ տա-
- 27 խի կէօրիւնտիւ : Վէ խանէ սահիպինին գուլարը
եանընա կէլիպ անա՝ էֆէնտիւմ, սէն թարաշտա
էյի թօխոււմ է՞քմէտին մի . իմտի տէլիճէ նէ՞րէ-
- 28 տէն հասըլ օլտու՝ տէտիլէր : Օ տախի անլէրէ՝
Պուշու պիր տիւշմէն էթմիշ տիր՝ տէտի . գուլարը
տախի անա՝ էօյլէ իսէ իսթէ՞ր մի սին , կիտիզ
- 29 անը տէվլիրէլիմ՝ տէտիլէր : Օ տախի՝ իսայր , օլ-
մոյա քի տէլիճէյի թօփլար իքէն անըն իլէ պէ-
- 30 րապէր պուղտայր տախի գօփարասընըզ , Պրա-
գընըզ , հասատ վազթընա տէյին իքիսի պէրապէր
պէօյիւսիւն , վէ հասատ վազթընտա օրագճըլա-
րա՝ էվվէլա տէլիճէյի թօփլայրպ , անը եագմազ
իլիւն տէմէտ տէմէտ պաղլայընըզ , ամմա պուղ-
տայը ամպարըմա ճէմ՝ էտինիզ , տէյէճէյիմ՝ տէտի
- 31 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ տահա իրատ էտիպ
տէտի քի՝ Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ պիր ատէ-
մին ալըպ թարլասընտա էքտիյի խարտալ տանէ-
- 32 սինէ պէնզէր : Ճիւմլէ թօխումլարըն էն քիւչիւ-
յիւ իսէ տէ , պէօյիւտիւյիւ գէման սէպղէվաթըն
քեաֆֆէսինտէն պէօյիւք օլուպ աղաճ օլուր ,
շէօյլէ քի հավա գուլարը կէլիպ անըն տալլարը-
նա գօնարլար :
- 33 Անլէրէ տիկէր պիր թէմսիլ տահա սէօյլէտի .
Մէլէքիւթ իւս սէմավաթ պիր գարընըն՝ ճիւմլէ-
սի մայալանընճայատէք , իւչ էօյլէք ուն իլինէ
ալըպ կիզլէտիյի մայայա պէնզէր :
- 34 Յիսուս պուշլարըն ճիւմլէսինի խաղա թէմսիլ-
լէրլէ սէօյլէտի , վէ անլէրէ թէմսիլիւզ սէօյլէմէզ
- 35 իտի . Թա քի՝ Աղղըմը թէմսիլլէրլէ ալըպ , տիւն-
ճանըն թէ՞սիսինտէն պէրու մախֆի օլան շէյլէրի
պէյան էտէճէյիմ՝ տէյիւ փէյղամպէր վասըթա-
սըլլէ պուշուրըլան քէլամ իթմում օլունա :

- 36 Օ զէման Յիսուս ճէմա՝աթը պրապըստ՝ խանէյէ
կէտի, վէ շակիրտէրի եանընա կէլիպ՝ Թարլանըն
տէլիճէ Թէմսիլինի պիզէ Թէֆսիր էյլէ՝ տէտիլէր :
- 37 Օ տախի ճէվապէն անլէրէ տէտի քի՝ էյի Թո-
- 38 խումը էքէն իպն իւլ ինսան տըր : վէ Թարլա
տիւնեա տըր . էյի Թօխում տախի մէլէքիւթիւն
- 39 էվլատը վէ տէլիճէ շէրիրին էվլատը տըր : Անը
էքէն տիւշմէն՝ Շէյթան տըր , հասատ տախի
տիւնեանըն ախըրը , վէ օրագծըլար մէլէքլէր տիր :
- 40 Իմտի տէլիճէ տէվշիրիլիպ աթէշէ եագըլտըղը կի-
պի , պու տիւնեանըն ախըրընտա տախի էօյլէ օ-
- 41 լաճագ տըր : Իպն իւլ ինսան մէլէքլէրինի կէօն-
տէրէճէք տիր , վէ անլէր ճիւմլէ Թէօքէզլէրի վէ
ֆըսպ իլշիյիճիլէրի մէլէքիւթիւնտէն Թօփլայըպ ,
- 42 Անլէրի աթէշէ քիւլխանընա աթաճագլար . օրա-
տա աղլայըլ վէ տիշ ղըճըրտամասը օլաճագ տըր :
- 43 Օ զէման սալիհլէր փէտէրլէրինին մէլէքիւթիւն-
տէ կիւնէշ կիպի զիյա վէրէճէքլէր , իշիտիր գու-
լազլարը օլան իշիթսին :
- 44 Եինէ մէլէքիւթիւ իւս սէմավաթ Թարլատա կիզ-
լէնմիշ պիր խաղինէյէ պէնզէր , քի պիր տաէմ
անը պուլուպ կիզլէր , վէ մէտէրրէթինտէն վա-
րըպ հէր նէսի վար իսէ սաթարագ օլ Թարլայը
սաթըն ալըր :
- 45 Եինէ մէլէքիւթիւ իւս սէմավաթ կիւզէլ ինճու-
- 46 լէր արայան պիր պաղիրկեանա պէնզէր : Մէր-
գում զիգըյմէթ պիր ինճու պուլտըղընտա , վա-
րըպ հէր նէսի վար իսէ սաթարագ անը սաթըն
ալտը :
- 47 Եինէ մէլէքիւթիւ իւս սէմավաթ տէնիզէ աթը-
լըպ հէր ճինստէն Թօփլայան պիր աղա պէնզէր :
- 48 վէ տօլտըղտա՝ անը սահիլէ չըգարտըլար , վէ օ-
թուրուպ էյիլէրի գոպլարա Թօփլայարագ ֆէ-
- 49 նտընը աթտըլար : Տիւնեանըն ախըրընտա էօյլէ
օլաճագ տըր , մէլէքլէր չըգըպ՝ սալիհլէրին տրա-

- 50 սընտան ֆասըղլարը այրբարագ, Անէրի աթէշ
 քիւլխանընա աթաճաղար. օրատա աղլայըլ վե
 տիշ զըճըրտամասը օլաճագ տըր :
- 51 Յիսուս անլերէ՝ Պու շէյլերին ճիւմէսինի աղլա-
 տընըղ մը՝ տէտի. անա՝ Պէլի, էֆէնտի՝ տէտի-
- 52 լեր. Օ տախի անլերէ՝ Պուսուս իշիւն մէլէփիթ
 իւս սէմալաթ խուսուսընտա թա՛լիմ օլունմըշ
 օլան հէր քիւթիւլ՝ խաղինէսինտէն եէնի վէ էս-
 ֆի շէյլեր չըգարան պիր խանէ սահիպի քիմսէյէ
 պէկզէր՝ տէտի :
- 53 Վէ Յիսուս պու թէմսիլլերի պիթիրտիքտէն
- 54 սօնրա, օրատան հարէքէթլէ, Քէնտի վաթանը-
 նա կէլտի, վէ սինաղօղլարընտա անլերէ թա՛լիմ
 էտէր իտի. շէօյլէ քի անլեր հայրան օլուպ՝ Պու
 հիքմէթ վէ միւ՛ճիզէլլեր պուսա նէ՛րէտէն տիր :
- 55 Պու ատէմ տիւլիլերին օղլու տէյի՛լ մի, վալիտէ-
 սինէ Մարիամ վէ պիրատէրլերինէ Յակոբոս վէ
- 56 Յովսէս վէ Սիմոն վէ Յուդա տէմէզլէ՛ր մի, Վէ
 ճիւմէ հէմշիրէլլերի եանըմըղտա տէյի՛լ մի. իմտի
 անա պուսուսն ճիւմէսի նէ՛րէտէն տիր՝ տէյերէք :
- 57 Անըն հագգընտա սիւրշէրլէր իտի. ֆագաթ Յի-
 սուս անլերէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի
 վաթանընտան վէ քէնտի խանէսինտէն զայրի
- 58 եէրտէ ի՛թիպարսըղ տէյիլ տիր. Վէ օրատա ան-
 լերին իմանսըղլըլարը սէպէպիլլէ չօգ միւ՛ճիզէ-
 լլեր իճրա էթմէտի :

ՊԱՊ 14

- 1 Օ զէման րէ՛խ եր րուպ՝ օլան Հերովդէս՝ Յիսու-
- 2 սըն շէօհրէթինի իշիթմէքլէ, Քէնտի խատէմէսի-
 նէ՝ Պու ատէմ վաֆթիղ էտիճի Յովհաննէս տիր.
 էօլիւլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու սէ-
 պէպտէն անըն վասըթասըյլէ միւ՛ճիզէլլեր իճրա
 օլունույօր՝ տէտի :

- 8 Զիւնքի Հերովդէս, պիրատերի Փիլիպպոսըն
դէմէսի Հերովդիա սէպէպինտէն Յովհաննէսի
Թութուպ վէ պաղլայըպ՝ զընտանա աթմըշ իտի։
- 4 Զիրա Յովհաննէս անա՝ Պուսնու արմագ պանա հէ-
5 լալ տէյիլ տիր՝ տէր իտի։ Վէ անը գաթլ էթ-
մէք իսթէր իտի իսէ տէ, խալդ անը փէյղամպէր
մագամընտա Թութարգլարը իշլէն անլէրտէն գօր-
- 6 գար իտի։ Վէ Հերովդէսին վէլատէթ կիւնիւ զի-
յաֆէթլինտէ՝ Հերովդիանըն գըղը օրթատա րագս
7 էթտիւ։ Վէ Հերովդէսին խօշտանա կիթմէքլէ՝ հէր
նէ տիլէրսէ անա վէրմէյի եէմինլէ վա՛տ էյլէտիւ։
- 8 Գըղ տախի վալիտէսի Թարաֆընտան Թէշվիք օ-
լուսմաղլէ՝ Պանա պուրատա պիր Թէփսի իւզէ-
րինտէ վաֆթիղ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը վէր։
- 9 տէտիւ։ Իմտի մէլիք Միւքէտտէր օլտու իսէ տէ,
եէմինլէրի վէ պէրապէրինճէ սօֆրատա օթու-
րանլար սէպէպինտէն վէրլիմէսինի էմր էյլէտիւ։
- 10 Վէ կէօնտէրիպ՝ զընտանտա Յովհաննէսին պաշը-
11 նը քէստիրտիւ։ Վէ անըն պաշը պիր Թէփսի իւ-
զէրինտէ կէթիլիլիպ գըզա վէրլտիքտէ, օ տախի
12 վալիտէսինէ կէօթիւրտիւ։ Վէ շալիլտլէրի կէլիպ՝
ճէսէտինի գալտըրարագ տէֆն էթտիլէր, վէ վա-
րըպ Յիսուսա խապէր վէրտիլէր։
- 13 Յիսուս տախի պաշտա իշիթտիլինտէ՝ օրատան
գալըզլէ պէհապան պիր մահալէ Թէնհաճա՝ ազի-
մէթ էթտի, վէ ճէմա՛աթ իշիթմէքլէ՝ շէհրլէրտէն
հայա անըն արտընճա կիթտիւ։
- 14 Վէ Յիսուս չըգտըգտա պիր չօգ ճէմա՛աթ
կէօրմէքլէ, անլէրէ շէֆգաթ էթտիլինտէն խաս-
Թալարընա շիֆա վէրտիւ։
- 15 Վէ տիւշամ օլտըգտա՝ շալիլտլէրի անըն եանը-
նա կէլիպ՝ Պուրատա պէհապան մահալ տըր, վէ
շիմտի վաղըթ կէշմիլ տիր։ ճէմա՛աթը սալը վէր,
քէօլլէրէ վարըպ քէնտիլլէրինէ Թա՛ամ սաթըն
16 ալընլար՝ տէտիլէր։ Լաքին Յիսուս անլէրէ՝ կիթ-

- մէլերինէ հաճեթ եօգ արբ, սիզ անլէրէ թա'ամ
 17 վերինիզ' տէտիւ Անլէր տախի անա' Պէշ էքմէք
 իլէ իքի պալըգաւան մա'տա պուրատա պիւր շէյի-
 18 միզ եօգ տըր' տէտիլէր: Օ տախի' Անլէրի պու-
 19 րայա պանա կէթիւրինիզ' տէտիւ, վէ ճէմա'աթըն
 օթլար իւզերինէ օթուրմալարընը էմը եթտիքտէն
 սօկրա, պէշ էքմէք իլէ իքի պալըղը ալըպ' սէ-
 մայա տօղրու նազար էտէրէք, պէրէքեթ տու'ա-
 սը օգույուպ' էքմէքլէրի փարէլէտի, վէ շակիրտ-
 լէրէ վերիպ' շակիրտլէր տախի ճէմա'աթա Վըր-
 20 լէր: Ճիւմլէսի տախի եշյիպ տօյտըլար, վէ փաք-
 շալարըն ֆազլասընը, օն իքի քիւֆէ տօլուսու
 21 օլարագ, գալտըրտըլար: Վէ նիսա իլէ չօճուզար-
 տան մա'տա եշյէնլէր պէշ պինգատար ասէմ իտի
 22 Վէ տէր 'ազապ (Թիսուս') քէնտիսի ճէմա'աթը
 սալը վերինճէյէ տէյին շակիրտլէրինէ' գայըղ-
 կիրիպ քէնտինտէն էվվէլ Գարշը թարաֆա կէշ-
 23 մէլէրի իշիւն իպրամ էթտիւ Գէնտիսի տախի ճէ-
 մա'աթը սալը վերտիքտէն սօկրա' եալընըզճա
 տու'ա էթմէք իշիւն տաղա չըգտը: Վէ ախշամ
 24 օլտըգտա' օրատա եալընըզ իտի Ամմա գայըգ
 հէման տէնիզ օրթասընտա օլուպ' բիւզկեար տա-
 խի մուխալիֆ օլմաղլէ, տալղալարտան սալլանը-
 յօր իտի:
 25 Վէ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթինտէ, Թի-
 սուս տէնիզ իւզերինտէ եիւրիւյէրէք, անլէրէ
 26 տօղրու կէլտի Շակիրտլէր տախի անը տէնիզ իւ-
 զերինտէ եիւրիւր կէօրտիւքլէրինտէ միւղթարիպ
 օլուպ' խայալ տըր' տէյէրէք, գօրգուլարընտան
 27 ֆերեատ էթտիլէր: Թիսուս իսէ տէր 'ազապ ան-
 լէրէ սէօյլէյիպ' ճէսարէթլէնինիզ, պէն իմ,
 28 գօրգմայընըզ' տէտիւ Վէ Պետրոս անա ճէվապէն'
 Եա Բապպ, էյէր սէն իսէն, պանա էմը էյլէ, սու-
 29 լար իւզերինտէ, եանընպ կէլէյիմ' տէտիւ Վէ ա-
 նըն' կէլ տէմէսի իւզերինէ, Պետրոս գայըգտան

- էնիպ՝ Յիսուսըն եանընա կէթմէք իշիւն, սուլար
 30 իւզերինտէ եիւրիւտիւ : Լաքին բիւզկեարը շիտ-
 տէթլի կէօրմէքլէ՝ գօրգուպ պթթմաղա պաշլու-
 տըգտա՝ Եա Բապպ, պէնի գուրթար՝ տէյիւ ֆէր-
 31 հաստ էյլէտիւ Յիսուս տախի տէր 'ազապ էլինի
 ուզատըպ՝ անը թութտու, վէ անա՝ էյ իմանը
 32 Նօգաան, նի՞շիւն շիւպհէ էթտին՝ տէտիւ վէ ան-
 լէր գայըղա կիրինճէ բիւզկեար սաքին օլտու :
 33 վէ գայըղտա օլանլար կէլիպ՝ Ծիլ հագիգէ սէն
 Իպն Ուլլահ սըն՝ տէյերէք անա սէճտէ էթտիլէր :
 34 վէ գարշը թարաֆա կէշիպ՝ Դեննեհարէթ տի-
 35 յարընա կէլտիլէր : վէ օլ մահալին ատէմլէրի ա-
 նը թանըարգտա, պիւթիւն էթրաֆա ատէմ
 կէօնտէրիպ՝ ճիւմլէ 'իլլէթլի օլանլարը անա կէ-
 36 թիւրտիլէր : վէ հալընըղ լիպասընըն էթէյինէ տօ-
 դունալար տէյիւ անտէն ըէճա էթտիլէք : վէ տօ-
 գունանլարըն քեաֆֆէսի շիֆա պուլտըլար :

ՊԱՊ 15

- 1 Օ ղէման Երուսաղէմտէն օլան 'իւլէմտ իլէ ֆե-
 2 բիսիլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ, նի՞շիւն սէնին
 շակիրտլէրին գատիմլէրին բիվայէթինէ մուխա-
 լիֆ հարէքէթ էտիյօրլար, զիրա էքմէք եէյէճէք-
 լէրի էանատէ էլլէրինի եըյգամաղլար՝ տէտիլէր :
 3 Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ նի՞շիւն սիզ տէ բի-
 վայէթինիզ սէպէպիլլէ Ալլահըն էմրինէ մուղայր
 4 հարէքէթ էտիյօրսընըղ : Չիրա Ալլահ՝ ֆէտէրինէ
 5 վէ վալիտէնէ հիւրմէթ էյլէ : Հէմ տախի՝ ֆէտէ-
 րինէ վէ հա վալիտէսինէ յէթմ էյլէյէն միւթլա-
 6 գա գաթլ օլունսուն՝ տէյիւ պուլուրտու : Ամմա
 սիզ՝ Հէր քիմ փէտէրինէ եա վալիտէսինէ՝ Թա-
 րաֆրմտան ֆա՛խտէ կէօրէճէյին շէյ վազֆ օլմուշ
 տըր՝ տէրսէ, վէ փէտէրինէ հա վալիտէսինէ
 հիւրմէթ էթմէղսէ տախի : Եւ-բ՝ տէրսինիզ, վէ

- սիդին ըրվայեթինիդ սէպէպիլէ Ալլահըն էմրինի
 7 իպթալ էթտինիզ, էյ միւրա'իլէր, ծաայի սիդին
 8 հազգընըդտա, Պու գաւմ [պանա աղըզէ եագ-
 լաշըպ] պանա լիսանէն հիւրմէթ էտէր, ֆագաթ
 9 գալպլէրի պէնտէն փէք ուզագ աըր, Հէմ ինսան
 թէնպիհաթը օլան թա'լիմաթը էօյրէթմէքլէ, պա-
 նա պիհուտէ եէրէ 'իպատէթ էտէրլէր' տէյիւ
 վահիլլէ կիւզէլճէ տէմիշ տիթ, տէտիւ
 10 Վէ ճէմա'աթը եանընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Տիկլէ-
 11 յինիզ, վէ անլայընըզ. Աղըզա կիրէն շէյ ատէմի
 նափաք էթմէզ, լաքին ատէմի նափաք էտէն՝ ա-
 ղըզտան չըգան աըր՝ տէտիւ
 12 Օ զէման չակիրտլէրի եանընա կէլիպ անա՝ Ֆէ-
 ըրսիլէր պու սէօզիւ իշիթտիքլէրինտէ կիւճէն-
 13 տիքլէրինի պիլի'ը մի սին՝ տէտիլէր: Օ տախի ճէ-
 վապ վէրիպ՝ Սէմավի ֆէտէրիմին տիքմէտլի հէր
 14 Ֆիտան քէօքտէն սէօքիւլէճէք տիր: Անլէրի
 պըրագընըզ, քէօրլէրին քէօր գըլաղուզլաըր աըր,
 վէ էյէր քէօր քէօրէ գըլաղուզլըզ էտէրսէ, իքի-
 15 սի տէ չուգուրա տիւշէր՝ տէտիւ Վէ Պետրոս ա-
 նա ճէվապէն՝ Պու թէմսիլի պիզէ թէֆսիւր էյլէ՝
 16 տէտիւ Յիսուս տախի՝ Հալա սի'զ տէ մի ֆէհմսիզ
 17 սինիզ. Տահա անլամա'զ մը սընըզ քի՝ աղըզա կի-
 ըն հէր շէյ գարնա կիտիպ թաշըայա չըգարըլըր:
 18 Ամմա աղըզտան չըգան շէյլէր գալպտէն սիւտուր
 էթմէլէրիլէ, պուենլար ատէմի նափաք էտէր:
 19 Զիրա գալպտէն ֆասիտ էֆքեար վէ գաթլ վէ
 զինա վէ ֆիւճուր վէ սըրգաթ վէ եալան եէրէ
 20 շէհատէթ վէ քիւֆըր սիւտուր էտէր: Ատէմի նա-
 փաք էտէն շէյլէր պուենլար աըր, ամմա եըյգան-
 մամըշ էլլէրլէ թա'ամ էթմէք ատէմի նափաք
 էթմէզ՝ տէտիւ:
 21 Վէ Յիսուս օրատան չըգըպ՝ Տիւրոս վէ Սիդոն
 22 սէմթլէրինէ 'ազիմէթ էյլէտի. Վէ իշթէ օլ թա-
 ըաֆլարտան պիւր Գանանլը գարը կէլիպ, անա՝

- Եւ Ռապպ, Իսկ ի Դաւիթ, պանա մէրհամէթ էյ-
 23 տէյերէք ֆէրեատ էյլէտի 0 իսէ անա հիւ պիր
 ճէվապ վէրմէմէքլէ, շակիրտլէրի եանընա կէլիպ՝
 Արտըմըզմա ֆէրեատ էտիյօր, անը սալը վէր՝
 24 տէյիւ անա բէճա էյլէտիլէր: Վէ օ ճէվապէն՝ Պէն
 պէյթ ի Իսրայէլին զայ՝ օլմուշ Գօյունլարընտան
 25 զայրիսինէ իրսալ օլունմատըմ՝ տէտիւ Լաքին
 մէրգումէ կէլիպ անա սէճտէ էտէրէք՝ Եւ Ռապպ,
 26 պանա իմտատ էյլէ՝ տէտիւ 0 տախի ճէվապէն՝
 Զօճուգլարըն էքմէյիսի ալըպ քէօփէքլէրէ աթ-
 27 մագ էյի տէյիլ տիր՝ տէտիւ Լաքին մէրգումէ՝
 Պէլի, եւ Ռապպ, շիւնքի քէօփէքլէր տախի սա-
 հիպլէրինին սօֆրասընտան տիւշէն գըրընթըլար-
 28 տան եէրլէր՝ տէտիւ 0 գէման Յիսուս անա ճէ-
 վապէն՝ էյ խաթուն, իմանըն չօգ տըր, սանա
 իսթէտիլին կիպի օլսուն՝ տէտիւ վէ գըղը օլ սա-
 Եւ շիֆա պըւտու:
 29 Վէ Յիսուս օրատան հարէքէթլէ՝ Դալիլեա տէ-
 նիզինին քէնարընա կէլտի, վէ տաղա չըգըպ՝ օ-
 30 բատա օթուրտու: Վէ եանընա խայր ճէմա՝աթ-
 կէլիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր թօփալլար վէ քէօր-
 լէր վէ տիլսիզլէր վէ սագաթլար իլէ սա՝իր նիլէ
 քիմէլէր պուլունմաղլէ անլէրի Յիսուսըն այագ-
 լարընա պրագտըլար, օ տախի անլէրէ շիֆա վէր-
 31 տիւ Շէօյլէ քի ճէմա՝աթ տիլսիզլէրին սէօյլէտիլի-
 նի վէ սագաթլարըն սագալարըղընը վէ թօփալլա-
 ըն եիւրեւտիւյիւնիւ վէ քէօրլէրին կէօրտիւյիւ-
 նիւ միւշահտէ էթտիքլէրինտէ թէ՛աճճիւպ է-
 տիպ՝ Իսրայէլին Ալլահընա համտ էթտիլէր:
 32 Վէ Յիսուս շակիրտլէրինի եանընա չաղըրըպ՝
 ճէմա՝աթա աճըրըմ, զիրա շիմտի իւշ կիւն տիր
 եանըմտա պուլունույօրլար վէ եէլէճէք շէյլէրի
 եօգ տըր: Վէ անլէրի աճ սալը վէրմէք իսթէմէմ,
 օլմայա քի եօլտա թագաթլարը քէսիլէ՝ տէտիւ

- 33 Վէ շակիրտլէրի անա՝ Ձեօլատ պիղ պէօյլէ պիր
ճէմա'աթը տօյուլքաճագ գատար էքմէք նէ՛րէ-
34 տէն պուլալըմ՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէ-
րէ՝ Գա՛ն էքմէյինիզ վար՝ տէտիլինտէ, անլէր տա-
խի՝ Եէտի ե+՜ե+ վէ պիր գաչ քիւշիւք պալըգ
35 լւր՝ տէտիլէր: Վէ ճէմա'աթըն եէրէ օթուլմա-
36 լարընը էմր էթտիքտէն սօնրա, Օլ եէտի էքմէք
իլէ պալըգլարը ալըպ թէշէքքիւր էթտի, վէ փա-
րէլէյիպ շակիրտլէրինէ, շակիրտլէր տախի ճէ-
37 մա'աթա վէրտիլէր: Վէ ճիւմէսի եէյիպ տօյալը-
լար, վէ փարչալարըն Ֆազլասընը եէտի զէնպիլ
38 տօյուլսու օլարագ գալտըրտըլար: Վէ նիսա իլէ
չօճուզլարտան մա'տա եէյէնլէր տէօրթ պիլ ա-
տէմ իտի:
39 Վէ ճէմա'աթը սալը վէրտիքտէն սօնրա գայը-
ղա պինիպ՝ Մագդաղա հուտուտընա կէլտի:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ ֆերիսիլէր իլէ սատուգիլէր անըն եանընա
կէլիպ՝ անը թէճրիպէ իշիւն քէնտիլէրինէ սէմա-
տան պիր 'ալամէթ կէօսթէրմէսինի թալէպ էթ-
2 տիլէր: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն, Ախշամ օլ-
տըգտա՝ Հավա կիւզէլ օլաճագ, զիրա կէօք գըզըլ
3 տըր: Վէ սապահլայըն՝ Պու կիւն հավա պօղուգ
օլաճագ, զիրա կէօք փուս օլուպ գըզարմըլ տըր՝
տէրսինիզ, էյ միւրա'իլէր, կէօք եիւզիւնիւ թէմ-
եիզ էթմէսինի պիլիւրսինիզ, վէ վագըրթլարըն 'ա-
լամէթլէրինի Բէ՛հ-Է՛ն գատիր տէյի՞լ մի սինիզ:
4 Քէօթիւ վէ զինաքեար նէսլ 'ալամէթ արար, վէ
անա՝ Յովնան փէյղամպէրին 'ալամէթինտէն դայ-
րի պիր 'ալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր՝ տէտի: Վէ
անլէրի պրագըպ կիթտի:
5 Վէ շակիրտլէրի գարըլ թարաֆա կէլտիքլէրին-
6 տէ, էքմէք ալմաղը ունութմըլլար իտի: Վէ Յի-

- սուս անկերէ՝ Տիգգաթ էյէյինիզ վէ ֆերսիլէր
իլէ սատուգիլէրին մայասընտան սագընընզ՝ տէ-
7 տի Անկեր տախի՝ էքմէք ալմատըղըմըզ իյիւն
տիր՝ տէյերէք, աբալարընտա թէֆէքքիւր էտէր-
8 լէր իտի՝ Յիսուս պառնա պիլմէքլէ անկերէ խի-
թապէն՝ էյ իմանը նոգսան օլանլար, նիլիւն ա-
րանըղտա էքմէք ալմատըղընզտան աօլայը թէ-
9 ֆէքքիւր էտիյօրսընըզ՝ Պէշ պիլ քիշինին պէշ
10 էքմէյինի, վէ գաշ քիւֆէ գալտըրտըղընըզը, վէ
տէօրթ պիլ քիշինին եէտի էքմէյինի, վէ գաշ
գէմպիլ դալտըրտըղընըզը տահա անլամայըպ՝ տէր
11 խաթըր էթմէզ մի սինիզ, Ֆէրիսիլէր իլէ սատու-
գիլէրին մայասընտան սագընմագ իլիւն սիզէ
սէօյլէտիլիմ սէօզ՝ էքմէք հագգընտա օլմատըղը-
նը նաճըլ անլայամայօրսընըզ՝ տէտի՝
12 Օ ղէման էքմէք մայասը հագգընտա տէյիլ,
անճագ ֆերիսիլէր իլէ սատուգիլէրին թալիմին-
տէն սագընմագ իլիւն սէօյլէտիլինի անլատըլար՝
13 վէ Յիսուս Դայսէրիյէ ի փիլիպպոս սէմթլէրինէ
վարտըղընտա, շակիրտլէրինէ՝ Ատէմէրին տէտիք-
լէրինէ կէօրէ պէն իպն իւլ ինսան քի՞մ իմ՝ տէ-
14 յիւ սիւալ էյէտի՝ Անկեր տախի՝ Պա՛ղըլարը
վաթթիզ էտիճի Յովհաննէս, վէ տիկէրլէրի՝ Եղիա,
վէ սա՛իրլէրի Երեմիա եախօտ պաշգա փէյդամ-
15 պէրլէրտէն պիլի սին Դիյօլլօր՝ տէտիլէր՝ Անկէ-
րէ՝ Ես սիզին տէտիլինիզէ կէօրէ պէն քի՞մ իմ՝
16 տէտի՝ վէ Սիմոն Պետրոս ճէվապէն՝ Սէն Բրիս-
17 տոս իպն Ուլլահ իւլ հայյ սըն՝ տէտի՝ վէ Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ էյ Սիմոն իպն ի Յովհանն,
միւպարէք սին. զիրա պառնա սանա թէն վէ գան
տէյիլ, անճագ սէմալաթտա օլան ֆէտէրիմ իլ-
18 համ էթտի՝ տէտի՝ Պէն տախի սանա տէրիմ քի՞-
Սէն Պետրոս սըն, վէ քիլիսէմի պու գայա իւզէ-

Յիւնի՝ Դայա

- րինէ պինա էտէճէյիմ, վէ հաժիյէ գափուլարը
 19 անըն իւզէրինէ զալիս օլմայաճագ տըր, վէ սա-
 նա մէլէքիւթ իւս սէմաժաթըն անախթարլարընը
 վէրէճէյիմ, վէ եէր իւզէրինտէ հէր նէ պաղլար
 իսէն, սէմաժաթտա պաղլանմըջ օլաճագ, վէ եէր
 իւզէրինտէ հէր նէ չէօզէր իսէն, սէմաժաթտա
 20 չէօզիւլմիւջ օլաճագ տըր՝ տէտիւ 0 զէման շա-
 կիրտլէրինէ՝ քէնտինին [Յիսուս] Գրիստոս իտիյի-
 նի քիմսէյէ սէօյլէմէմէլէրինի էմր էթտիւ
 21 Օլ վագըթտան սօկրա Յիսուս Երուսաղէմէ
 կիթմէք, վէ իսթիյարլար իլէ պաշ քեահինլէր վէ
 'իւլէմատան չօգ էլէմ չէքիս գաթլ օլունմագ,
 վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էթմէք կէրէք իտիւ
 22 յինի շակիրտլէրինէ պէյան էթմէյէ պաշլատըր, վէ
 Պետրոս անը պիր թարաֆա ալըպ՝ Հաճա, եա
 րապպ, պու սանա ասլա վագը՝ օլմասըն՝ տէյէ-
 23 ըէք անը թա՛ղիր էթմէյէ պաշլատըղընտա, 0
 տախի տէօնիւպ Պետրոսա՝ Արտըմ չէքիլ, էյ
 ճէյթան, պանա թէօքէզ սին. զիրա Ալլահա 'ա-
 'իտ օլան շէյլէրէ տէյիլ, անճագ ատէմլէրէ 'ա'իտ
 օլան շէյլէրէ սարֆը էֆքեար էտէրսին՝ տէտիւ
 24 0 զէման Յիսուս շակիրտլէրինէ տէտի քի՝ էյէր
 պիր քիմսէ արտըմճա կէլմէք իսթէրսէ, թէրքի
 նէֆս էտէրէք խաչընը եիւքլէնիպ՝ արտըմ սըրա
 25 կէլսին, Զիրա հէր քիմ քի քէնտի ճանընը գուր-
 թարմագ իսթէրսէ, անը զայ՝ էտէճէք, վէ հէր
 քիմ պէնիմ իշիւն քէնտի ճանընը զայ՝ էտէրսէ,
 26 անը պուլաճագ տըր, Զիրա պիր տտէմ պիւթիւն
 տիւնեայը գազանըպ տա՝ քէնտի ճանընը զայ՝ է-
 տէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր. եախօտ ատէմ
 27 քէնտի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր, Զիրա
 իպն իւլ ինսան քէնտի մէլէքլէրի իլէ ֆէտէրի-
 նին ճէլպինտէ կէլէճէք, վէ օ զէման հէր քէսէ
 28 'ամէլինէ կէօրէ միւքեաֆաթ էտէճէք տիր, Հա-
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պուրապա հազըր օ

լանլարտան պա՛ղըլարը վար քի՛ իպն իւլ ինսան
քէնտի մէլէքիւթիւնտէ կէլտիյինի կէօրմէյինճէ՛
ճօլիւմ թաթմայաճաղար տըրո՛

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ ալթը կիւնտէն սօկրա, Յիսուս՝ Պետրոս վէ
Յակոբոս իլէ գարնտաշը Յովհաննէսի պերապէր
ալըպ՝ անլէրի թէնհաճա եիւքսէք պիր տաղ իւ-
- 2 զէրինէ կէօթիւրտիւ։ Վէ հօնլէրինտէ սուրէ-
թի թէպէտտիւլ էտիպ՝ եիւզիւ կիւնէշ կի-
պի զիյատար, վէ ելպիսէսի նուր կիպի պէյաղ օլ-
- 3 տու։ Վէ իլթէ Մովսէս իլէ Նդիա անըն իլէ սէօյ-
- 4 լէշէրէք անլէրէ կէօրիւնտիւ։ Վէ Պետրոս Յիսու-
սա խիթապէն՝ Նա Րապպ, պիզիմ պուրատա
պուլունմամը էյի տիր։ էյեր խթէրսէն՝ պիրի
սէնին, վէ պիրի Մովսէս, վէ պիրի տախի Նդիա
- 5 իլիւն պուրատա իւշ խայմէ եափալըմ՝ տէտիւ 0
տահա սէօյլէր իքէն, իլթէ պիր միւնէվվէր պու-
լութ անլէրի կէօլկէսի ալթընա ալըպ, իլթէ պու-
լութտան՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ պու տըր, անտէն
րազի իմ, անը տիկլէյինիզ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլ-
- 6 տիւ Վէ շակիրտլէրի իշիտինճէ, եիւզ իւսթիւ տիւ-
- 7 չիւպ՝ Ղայէթլէ գօրգտըլար։ Վէ Յիսուս եաղլա-
շըպ անլէրէ տօգուճարազ՝ Դալգընըզ, գօրգմա-
- 8 յընըզ՝ տէտիւ Անլէր տախի կէօզլէրինի գալտըր-
տըզլարընտա՝ Յիսուստան պաշգա քիմսէյի կէօր-
մէտիլէր։
- 9 Վէ տաղտան էնէրլէր իքէն, Յիսուս անլէրէ՝
Թա իպն իւլ ինսան էօլիւլէրտէն գըյամ էտին-
ճէյէտէք, պու կէօրտիւյիւնիւզիւ քիմսէյէ սէօյ-
- 10 լէմէյինիզ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտիւ Վէ շակիրտլէրի
անա՝ Նա Նի՞չիւն իւլէմա՝ էվվէլա Նդիա կէլէք
կէրէք տիր, տէրլէր՝ տէյիւ սիւ՛ալ էյլէտիքլէրին-
- 11 տէ, Յիսուս ճէվապէն անլէրէ՝ Կերչի Նդիա էվվէ-

- 12 Լա կելիպ հէր շէյթ թանգիմ էտէր. Լաքին սիզէ տէրիմ քի՝ Նդիա ֆիւ վազը՝ կելմիւ տիր, վէ անը թանըմայրպ՝ հազգընտա հէր իսթէտիքլէրի շէյթ եափտըլար. քէզալիք իպն իւլ ինսան տախի ան.
- 13 Էրտէն էլէմ շէքէճէք տիր՝ տէտիւ 0 զէման շա. կիրալէրի քէնտիլէրէ վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս հազգընտա սէօյլէտիյինի անլատըլար.
- 14 Վէ խալգըն եանընա կէլտիքլէրինտէ, պիր ա. տէմ անըն եանընա կելիպ, էօնիւնտէ տիզ շէօ. քէրէք՝ էֆէնտի, օղլըմա մէրհամէթ էյլէ, զիրա սար՝ալը օլուպ՝ փէք չօգ էլէմ շէքէր. չիւնքի չօգ տէֆ՝ա աթէլէ վէ չօգ տէֆ՝ա սույա տիւլէր.
- 15 Վէ անը շակիրտլէրիլէ կէթիրտիմ իսէ տէ, անա
- 16 շիֆա վէրէմէտիլէր՝ տէտիւ Վէ Յիսուս տախի ճէվապ վէրիպ՝ էյ իմանսըզ վէ ՝աքսի նէսլ, նէ՞ վազթա գատար սիզին իլէ օլայրմ. նէ՞ վազթա գատար սիզէ թէհամմիւլ էտէյիմ. անը պու.
- 17 րայա պանա կէթիրինիզ՝ տէտիւ Վէ Յիսուս ճիննի թա՝զիր էթտիքտէ, անտէն չըգտը, վէ օղլան օլ
- 18 սա՝աթ շիֆա պուլտու 0 զէման շակիրտլէր թէն. հաճա Յիսուսըն եանընա կելիպ՝ Պիզ նի՛ջիւն անը
- 19 չըգարամատըգ՝ տէտիլէր Յիսուս տախի անլէրէ՝ իմանսըզըլընըզ իջիւն տիր, զիրա հազիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր խարտալ տանէսի գատար իմանընըզ օլուր իսէ, պու տաղա՝ Պուրատան էօ. թէյէ նազլ էթ՝ տէրսէնիզ, նազլ էտէճէք տիր, վէ սիզէ հիլ պիր շէյ միւմքինսիզ օլմայաճազ տրր.
- 20 Ամմա տու՝ա վէ օրուճտան զայրի եօլ իլէ պու. մազուլէ չըգմազ՝ տէտիւ
- 21 Վէ Գալիլէատա տօլաշըլըլար իքէն, Յիսուս ան. լէրէ՝ իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օ.
- 22 լունուպ, Անը գաթլ էտէճէքլէր, վէ իւլիւնճիւ կիւն գըյամ էտէճէք տիր՝ տէմէսիլէ, անլէր զայէթլէ միւքէտտէր օլտըլար.
- 23 Վէ Կափառնայումա կէլտիքլէրինտէ, իքի տիր.

- հէմ մերէ թահսիլ էտէնէր Պետրոսըն հանընա կելիպ՝ Մուսլիմինիզ իքի տիրհէմիլի վէրմէ՞ղ
- 24 մի՛ տէտիլէր. օ տախի՛ վէրի՛ր՝ տէտի՛ւ վէ խանէ-
յէ կիրտիքտէ, Յիսուս անը դարչըլայլայ՝ էյ Սի-
մոն, նէ՞ դանն էտէրսին, տիւնեա մէլիքլէրի ռէսմ
հախօտ վէրկիլի քիմլէրտէ՞ն ալըրլար. էվլատլա-
րընտա՞ն մը, հօգսա պաշգալարընտա՞ն մը՝ տէ-
- 25 տիւ Պետրոս անա՛ Պաշգալարընտան՝ տէտի՛. Յի-
սուս տախի անա՛ էօյլէ իսէ էվլատ մու՛աֆ տըր:
- 26 Լաքին անլէրէ թէօքէզ օլմամազ իչիւն՝ տէնիզէ
կիտիպ պիր օլթա աթ, վէ իլք չըդան պալըղը
թութուպ աղղընը աչտըղընտա, պիր տէօրթ տիր-
հէմիք պուլուրսըն, անը ալըպ՝ անլէրէ պէնիմ
վէ սէնին իչիւն վէր՝ տէտի:

- 1 Օ զէման շաղիրտլէրի Յիսուսըն հանընա կելիպ՝
Մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն պէօյիւք քի՛մ
- 2 տիր՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի հանընա պիր չօ-
ճուզ չաղըրըպ վէ անը օրթալարընտա տուրտու-
- 3 ըուպ՝ տէտի քի, Հօգիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՛
էյէր տէօնիւպ չօճուզլար կիպի օլմազ իսէնիզ,
մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա ասլա կիրմէյէճէքսի-
- 4 նիզ. իմտի հէր քիմ պու չօճուզ կիպի միւթէվա-
ղը՝ օլուր իսէ, մէլէքիւթ իւս սէմալաթտա էն
- 5 պէօյիւք օ տըր: Վէ հէր քիմ պէօյլէ պիր չօճու-
ղը պէնիմ իսմիմ իչիւն գապուլ էտէրսէ, պէնի
- 6 գապուլ էթմիշ օլուր: Վէ պանա իման էտէն պու
քիւշիւքլէրտէն պիրինի հէր քիմ սիւրչուրիւր-
սէ, պօյնընա պիր տէյիրմէն թաշը ասըլըպ՝ տէ-
նիգին տիպինէ դարգ էտիլմէսի քէնտինէ խօյըլը
տըր:
- 7 Թէօքէզլէր սէպէպինտէն վա՛յ տիւնեայտ. զի-
րա թէօքէզլէրին կէլմէսի լաղըմ տըր, տամա

- վա՛յ թէօքեզին կէլմէսինէ սէպէպ օլան ատէմէ:
- 8 Իմօր էյէր էլին կա այաղըն սէնին սիւրյմէնէ սէպէպ օլուր իսէ, անը քէսիպ քէնտինտէն տէֆէթ. հայաթա թօփալ կա սագաթ կիրմէն՝ իքի էլին կա իքի այաղըն օլուպ տա՝ էպէտի աթէշէ:
- 9 աթըլմագտան սանա խայրը տըր, վէ էյէր կէօղիւն սէնին սիւրյմէնէ սէպէպ օլուր իսէ, անը չըգարըպ քէնտինտէն տէֆէթ. հայաթա թէք կէօզիւ կիրմէն՝ իքի կէօզիւն օլուպ տա ճէհէն. նէմ աթէշինէ աթըլմագտան սանա խայրը տըր:
- 10 Պու քիւչիւքէրտէն պիրինի խօր կէօրմէքտէն սագընընըզ, դիրա սիղէ տէրիմ՝ քի՝ անլէրին մէլէքէրի սէմալաթտա օլան փէտէրիմին եիւզիւ:
- 11 Նիւ սէմալաթտա տա՞խմա կէօրիւրլէր, Զիրա իպն:
- 12 Իւ ինսան զայ՝ օլանը խէլաս էթմէյէ կէլտի. Սիգէ նա՞սը կէօրիւնիւր. էյէր պիր ատէմին եիւզ գօյունու օլուպ՝ անլէրտէն պիրի եօլու շաշըրըր իսէ, օլատէմ տօգսան տօգուզու տաղլարտա պրագըպ տա, վարըպ եօլու շաշըրանը արամա՞ղ մր:
- 13 Վէ էյէր անը պուլաճագ օլուր իսէ, հագիգաթէն սիղէ տէրիմ՝ քի՝ եօլու շաշըրմամը տօգսան տօգուզ իչիւն «էվիփէնիփէն զիյատէ անըն իչիւն
- 14 սէվինիր, Քէզալիք սէմալաթտա օլան փէտէրինիզին հուզուրընտա պու քիւչիւքէրտէն պիրինին զայ՝ օլմասընա ըիզա եօգ տըր:
- 15 էյէր պիրատէրին սանա գարը պիր խաթա էտէրսէ, կիտիպ անը իքինիզին արասընտա թէն. հաճաթա՞ղիր էյլէ. էյէր սէնի տինլէրսէ, պիրա:
- 16 տէրինի գազանմը օլուրսըն, վէ էյէր տինլէմէզսէ, իքի կա իւշ շահիտին աղզընտան հէր սէօզիւն սապիթ օլմասը իչիւն, քէնտին իլէ պէրապէր պիր
- 17 եախօտ իքի քիչի տահա ալ. վէ էյէր անլէրի տինլէմէզսէ, քիլիսէյէ սէօյլէ. վէ էյէր քիլիսէյի տախի տինլէմէզսէ, անը փութփէրէսթ վէ կէօմըիւքճիւ կիպի՝ աոտ էյլէ:

- 18 Գիւ հազարէ տէրիմ քի՛ Եւր իւզէրինտէ
հէր նէ պաղլար խէնիզ, սեմատա պաղլանմը օ-
լաճագ, վէ եւր իւզէրինտէ հէր նէ չեօզէրսէնիզ,
19 սեմատա չեօզիւմիւ յաճագ տըր, Երնէ սիզէ
տէրիմ քի՛ Սիզտէն իքի քիչի եւր իւզէրինտէ հէր
հանկը չէյի տիւմէք իչիւն իթթիֆագ էտէրլէրսէ,
անլէրէ սեմավաթտա օլան փէտէրիմ թարաֆըն-
20 տան իհսան օլունաճագ տըր, Զիրա իքի եա իւչ
քիչի պէնիմ իսմիմէ հէր նէրէտէ ճէմ՝ օլուրլար
խսէ, պէն օրատա անլէրին տրասընտա իմ՝
21 Օ զէման Պետրոս անըն եանընա կէլիպ՝ Եա
Բապա, գա՛ջ տէֆա պիրատէրիմ պանա խաթա
էտէրսէ, անը՝ աֆվ էտէյիմ. եէտի՞ տէֆայա գա-
22 տար մը՝ տէտի Եիսուս անա տէտի քի՛ Սանա
եէտի տէֆայատէք տէյիլ, լաքին եէթմիլ քէրէ
23 եէտիյէ գատար՝ տէրիմ. Անըն իչիւն մէլէքիւթ
իւս սեմավաթ պիր մէլիյէ թէշպիհ օլունմը տըր,
24 քի գուլլարը իլէ հիսապ կէօրմէք իսթէտի՝ վէ
մուհասէպէյէ պալլատըգտա եանընա օն պիլ թա-
25 լանթ պօրճլու պիր քիմսէ կէթիրտիլէր, վէ անըն
էտայա գուտրէթի օլմատըղընտան, էֆէնտիսի ա-
նըն իլէ զէվճէսի վէ չօճուգլարը վէ պիւթիւն էմ-
վալը սաթըլլապ՝ աբճո- էտա օլունմասընը էմը
26 էլլէտի Պունուն իւզէրինէ օլ գուլ եէրէ գա-
փանըպ՝ Էֆէնտիմ, պանա միւսա՝ առէ էյլէ, սա-
նա քեաֆֆէսինի էտա էտէրիմ՝ տէյիւ անա իւ-
27 ճա էյլէտի՝ վէ օլ գուլըն էֆէնտիսի անա չէֆ-
գաթ էտէրէք՝ անը սալը վէրիպ պօրճընը տախի
28 պաղըլլատըր Ամմա օլ գուլ չըգըպ՝ քէնտինէ
եիւզ տինար պօրճլու օլան պիր գափու եօլտա-
չընը պուլտու, վէ անը պօղաղընտան թութուպ՝
Պանա պօրճըլը էտա էյլէ՝ տէմէսի իւզէրինէ,
29 Անըն գափու եօլտաչը պաղընա տիւլիւպ՝ Պանա
միւսա՝ առէ էյլէ, սանա [քեաֆֆէսինի] էտա է-
30 տէրիմ՝ տէյիւ անա րէճա էյլէտի Լաքին օրագի

- 31 օլմամաղլէ վարըպ՝ պօրճընը էտա էտինճէյէ տէյին
 տնը հապսխանէյէ աթտը: Վէ պու ատէմին գա-
 փու եօլտաշլարը վուգու՝ ի հալի կէօրտիւքլէրին-
 տէ, զայէթլէ միւքէտտէր օլմաղլէ, վարըպ էֆէն-
 տիլէրինէ ճիւմլէ վուգու՝աթը իֆատէ էթտիլէր:
 32 Օ զէման էֆէնտիսի անը չաղըրըպ, անա՝ էյ շէ-
 րիւր գուլ, պանա եալվարտըղըն իյիւն օլ պօրճըն
 33 ճիւմլէսինի սանա պաղըղլատըմ, Պէն սանա մէր-
 համէթ էթտիլիմ կիպի, սէն տախի գափու եօլտա-
 34 չըկա մէրհամէթ էթմէլի տէյիլ՝ մի իտին՝ տէտի Վէ
 էֆէնտիսի զաղապա կէլիպ՝ պիւթիւն պօրճընը է-
 տա էտինճէյէ տէյին, անը իշքէնճէ էտիճիլէրէ
 35 թէսլիմ էթտի, Գէզալիք հէր պիրինիզ պիրա-
 տըրլէրինիզէ սուչլարընը գալպինիզտէն պաղըղլա-
 մատըղընըզ հալտէ, սէմավի ֆէտէրիմ տախի սի-
 զէ էօյլէ էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Յիսուս պու սէօլլէրի թէմամ էթտիքտէն
 սօկրա, Գալիլէատան հարէքէթլէ Յորդանանըն
 էօթէ թարաֆընտաքի Յէհուտիյէ սինօրլարընա
 2 կէլտի Վէ խայլը ճէմա՝աթ անըն արտընճա կիթ-
 տիքլէրինտէ՝ օրատա անլէրէ չիֆա վէրտի:
 3 Վէ ֆէրիսիլէր անը թէճրիպէ էթմէք իյիւն
 եանընա կէլիպ, անա՝ շէր սէպէպէ պինա՝էն զէվ-
 4 ճէսինի պօլամադ ատէմէ ճա՞լի՞զ մի՝ տէտիլէր: Օ
 տախի անլէրէ ճէվապէն՝ իպթիտատէ խալզ էտէն՝
 5 անլէրի էրքէք վէ տիշի խալզ էթտիլինի, Վէ՝ Պու
 սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ վալիտէսինի թէրք
 էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլարադ, իքիսի կէք
 վիւճուտ օլաճադլար՝ տէյիւ պուլուրտըղընը օ-
 6 գո՞մատընըզ մը: Պուճա պինա՝էն արթըգ իքի
 տէյիլ, լաքիւն եէք վիւճուտ տըրլար: իմտի Ալլա-
 հըն ըապթ էթտիլինի ինսան այըրմասըն՝ տէտի:

- 7 Անլեր տախի անա՝ Եւ Նիջիւն Մովսէս Թալազ-
նամէ վերելքէք պօշամաղը Թենպիհի էթտի՝ տէ-
8 տիլեր։ Օ տախի անլերէ տէտի քի՝ Մովսէս սի-
զին գալպինիզին գաթըլըղը սէպէպլլէ սիզէ գէվ-
ճէլքրինիզի պօշամաղա իզն վերտի։ ամմա իսլ-
9 Թիտատէ պէօյլէ տէյիլ իտի։ Պէն տախի սիզէ
տէրիմ քի՝ Հէր քիմ գէվճէսինի զինատան զայրի
պիւր սէպէպլէ պօշայրպ տա, պաշգասը իլէ էվլէ-
նիրսէ, զինա էտէր։ քէզալէք պօշանմըլ օլան իլէ
10 էվլէնէն՝ զինա էտէր։ Շակիրտլէրի տախի անա՝
էյեր գէվճ իլէ գէվճէ արաւընտա հալ պէօյլէ
իսէ, էվլէնմէք խայրը տէյիլ աիւ՝ տէտիլէր։
11 Լաքին օ անլերէ խիթապէն՝ Պու քէլամը ճիւմ-
լէսի տէյիլ, անճագ քէնտիլէրէ հիտայէթ օլու-
12 նանլար գապուլ էտէ պիլիւր։ Ձիրա անա բահմին-
տէն պա՛ղը խատըմ տօղմուշ օլանլար վար տըր,
վէ աստէմլէր Թարաֆընտան խատըմ գըլընմըլ
խատըմլար տախի վար տըր, վէ մէլէքիւթ իւս
սէմավաթ իչիւն քէնտի քէնտիլէրինի խատըմ
էթմիշ օլանլար վար տըր։ գապուլ էտէ պիլէն՝
էթսին տէտի։
13 Օ գէման իւզերլէրինէ էլլէրինի գօյուպ տուա՝
էթսին տէյիւ եանընա քիւչիւք շօճուզլար կէթի-
րիլտի։ շակիրտլէրի իսէ անլէրի ազարլատըլար։
14 Ամմա Յիսուս՝ Չօճուզլարը գօյ վէրինիզ, վէ ան-
լէրի պանա կէլմէքտէն մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա
մէլէքիւթ իւս սէմավաթ պու մագուլլէրին տիր՝
15 տէտի։ վէ էլլէրինի անլէքին իւզերլինէ գօտըգ-
տան սօլրա օրատան կիթաի։
16 վէ իլթէ պիթ քիմսէ եանընա կէլիպ անա՝ էյ
քէրիմ մուալլիմ, էպէտի հայաթա նա՛իլ օլմագ
17 իչիւն պէն նէ՞ խայր իշլէյիմ՝ տէտի։ Օ տախի
անա՝ Նիջիւն պանա քէրիմ տէյօրսըն, պիրտէն,
հա՛նի Ալլահտան զայրի քէրիմ եօգ տըր, ամմա
էյեր հայաթա նա՛իլ օլմագ իսթէրսէն, էմլէրի

- 18 հրֆղ էյլէ՝ տէտիւ Օ անա՝ Հաճկըլարընը՝ տե-
տիքտէ, Յիսուս՝ Պուշլարը. եա՛նի Գաթլ էթմէ.
յէսին, Զինա էթմէյեսին, Սըրգաթ էթմէյեսին,
19 Եալան շէհատէթ էթմէյեսին, Փէտէրիկէ վէ վա-
լիտէկէ հիւրմէթ էտէսին, վէ Գօնշըղը քէնտի
20 կիպի սէվէսին՝ տէտիւ Օլ Նէվճիվան անա՝ Պուշ-
լարըն ճիւղէսինի սէպալէթ իմտէն պէրու հրֆղ
21 էյլէտիւ. տահա Նէ՞ ոգսանըմ վար՝ տէտիւ Յի-
սուս անա՝ էյէր քեամիլ օլմագ իսթէրսէն, կի-
տիպ Նէկ վար իսէ սաթ, Ֆուգարայա վէր, վէ
սէմատա խազինէյէ մայիք օլաճագսըն. վէ կել
22 պանա թապի՝ օլ տէտիւ վէ օլ Նէվճիվան պու-
սէօզիւ իշիթտիքտէ, միւքէտտէր օլարագ կիթ-
տի. զիրա չօգ մայի վար իտի
23 վէ Յիսուս շալիրտլէրինէ՝ Հազիգաթէն սիզէ
տէրիւմ քի՝ Զէնկին քիմսէ մէլէքիւթ իւս սէմա-
24 վաթա կիւճ իլէ կիրէր. վէ երինէ սիզէ տէրիւմ քի՝
Զէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսինտէն տէ-
վէնին իշնէ տէլիինտէն կէլմէսի տահա գօլայ տըր՝
25 տէտիւ Շալիրտլէրի տախի պահաւ իշիթտիքտէ,
ղայէթլէ հայրան օլուպ՝ էօյլէ իսէ քի՞մ խէլաս
26 օլա պիլիր՝ տէտիլէր. վէ Յիսուս անլէրէ նազար
էտիպ՝ Պու շէյ ինսան ինտինտէ միւմքինսիզ տիր,
լաքին Սլլահըն ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր՝
տէտիւ
27 Օ քէման Պետրոս անա ճէվապէն՝ իշիթէ պիղ
հէր շէյի թէրք էտիպ՝ սանա թապի՝ օլտըգ, իմ-
28 տի Նէյէ՞ մայիք օլտըրը՝ տէտիւ վէ Յիսուս ան-
լէրէ ճէվապէն՝ Հազիգաթէն սիզէ տէրիւմ քի՝ սիզ
պանա թապի՝ օլանլար թէքվին ի ճէտիտտէ, իպի
իւլ ինսան քէնտի ճէլալի թախթընտա օթուրար-
ղը զէման սիզ տախի օն իքի թախթ իւզէրինտէ
օթուրուպ՝ իսրայելին օն իքի սըպթընա հիւքմ
29 էտէճէքսինիզ. վէ հէր քիւմ խանէլէր եա պիրա-
տէրլէր եա հէմշիրէլէր եա փէտէր եա վալիտէ

եա զէվճէ եա էվլատ եա թարլալարը պէնիմ իս-
միմ իշիւն թէրք էթմիշ օլուր իսէ, երւզ գաթը-
նը ալաճագ, հէմ էպէտի հայաթա վարիս օլաճագ
30 տըր: Լաքին չօգ էվվէլքիլէր սօնրաքի վէ սօն-
րաքիլէր էվվէլքի օլաճագ տըր:

ՊԱՊ 20

- 1 Զիրա մէլէքիւթ իւս սէմավաթ՝ պաղընա 'ամէլէ
թաթմագ իշիւն սապահլայըն չըգան խանէ սահի-
- 2 պի պիր ատէմէ պէնդէր: Վէ 'ամէլէ իլէ կիւն-
տէ պիրէր տինարա մուգալլէլէ էտիպ' անլէրի
- 3 պաղընա կէօնտէրտի: Վէ սա'աթ իւշ րատտէլէ-
րինտէ չըգըպ' չարշուտա պաշգա պօշ տուրանլար
- 4 տախի կէօրտիւքտէ, Անլէրէ՝ Սիզ տախի պաղա
կիտինիզ, վէ հագգ նէ իսէ սիզէ վէրիլիմ' տէմէ-
- 5 սի իւզէրինէ, Անլէր տախի կիթտիլէր: սա'աթ
ալթը վէ տօգուշ րատտէլէրինտէ եինէ չըգըպ'
- 6 պէօյլէճէ եափտը: Վէ սա'աթ օն պիր րատտէլէ-
րինտէ չըգըպ' տիկէր պօշ տուրանլար պուլտու,
վէ անլէրէ՝ Նիհիւն պուրատա պիւթիւն կիւն պօշ
- 7 տուրուօյրսընըզ՝ տէտի: Անլէր տախի անա՝ Պիզի
քիմնէ իւճըլթիլէ թուլմատըղը իշիւն՝ տէտիլքիլ-
րինտէ, անլէրէ՝ Սիզ տախի պաղա կիտինիզ, վէ
- 8 հագգ նէ իսէ ալաճագսընըզ՝ տէտի: Վէ ախշամ
օլտըգտա, պաղ սահիպի քէնտի քէթիսիւտասը-
նա՝ Ամլէյի չաղըր, վէ սօնրաքիլէրտէն պաշլա-
- յըպ էվվէլքիլէրէ վարընճայատէք իւճըլթիլէրինի
- 9 վէր՝ տէտի: Վէ սա'աթ օն պիր րատտէլէրինտէ
- 10 իւ-լու-լու-լու կէլիպ' պիրէր տինար ալտըլար: Վէ
էվվէլքիլէր կէլտիքտէ՝ զիյատէ ալաճաղըզ զանա
նընտա իտիլէր իսէ տէ, անլէր տախի պիրէր տի-
- 11 նար ալտըլար: Վէ ալտըգլարընտա, խտնէ սահի-
- 12 պիւնէ զարըն սէօյլէնէրէք: Պու սօնրաքիլէր պիր
սա'աթ իշլէտիլէր, վէ պիզ կիւնիւն զահմէթ՝ վէ

- հէրարեթինի շէքմիշ իքէն անլէրի պիղէ միւսապի
 13 Թութարն՝ տէտիլէր: Օ տախի ճէվապէն, անլէ- 24
 րին պիրինէ՝ Տօսթըմ, սանա զատը էթմէյօրըմ.
 սէն պէնիմ իլէ պիր տինարա մուգապէլէ էթմէ.
 14 տին մի. Հադգընը ալ, կիթ. պէն պու սօնըաքի- 25
 նէ սանա վերդէնի գատար վէրմէք իսթէրիմ:
 15 Մալիմլէ իսթէտիլիմի եափմագ պանա ճա'իզ տէ-
 յիլ մի. եօգսա պէն քէրիմ օլտըղըմ իշիւն սէ.
 16 նին կէօղիւն քէօթիւ մի տիր՝ տէտի. Պէօյլէճէ
 սօնըաքիլէր էվլէլքի, վէ էվլէլքիլէր սօնըաքի օ- 26
 լաճագ տըր. զիրա տա'վէթիլիլէր չօգ. ամմա ին- 27
 թիխապ օլունանլար ազ տըր՝ տէտի:
 17 Վէ Յիսուս Երուսաղէմէ չըգար իքէն, եօլտս 28
 օն իքի շահիրտինի թէնհայա ալըպ՝ անլէրէ խի-
 18 Թապէն, իշթէ Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ իպն
 իւլ ինսան պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմանըն էլլէ- 29
 րինէ թէսիմ օլունուպ՝ անլէր գաթիլնէ հիւքմ 30
 19 էտէճէքլէր. վէ անը իսթիհզա էտիպ՝ գամընլէ
 տէօյմէք վէ խաչա կէրմէք իւզրէ, Թա'իֆէլէրէ
 թէսիմ էտէճէքլէր. օ տախի իւշիւնճիւ կիւնտէ
 դըյամ էտէճէք տիր՝ տէտի:
 20 Օ զէման Զեբեդէոս օղուլարընըն վալիտէսի՝ 31
 օղուլարը իլէ պէրապէր եանընա կէլիպ՝ սէճտէ
 21 էտէրէք, անտէն պիր լութֆ տիլէտի. Օ տախի
 անա՝ նէ՞ իսթէրսին՝ տէտիքտէ, մէրգումէ անա՝ 32
 Մէլէքիւթիւնտէ պու իքի օղուլարըմըն պիրի
 սաղընտա վէ պիրի սօլընտա օթուրմալարընը էմր 33
 22 էյլէ՝ տէտի. վէ Յիսուս ճէվապէն՝ նէ տիլէտիյի- 34
 նիզի պիլէզսինիզ. պէնիմ իշէճէյիմ քեասէտէն
 իյլէյէ վէ պէնիմ վաֆթիլ օլունաճաղըմ վաֆ-
 թիլլէ վաֆթիլ օլունաճաղա մուգթէտիլ մի սինիզ
 23 տէտիքտէ, Մուգթէտիլ իզ՝ տէտիլէր. Օ տախի
 անլէրէ՝ կէրշի քեասէմտէն իշէճէքսինիզ, վէ պէ-
 նիմ վաֆթիլ օլունաճաղըմ վաֆթիլլէ վաֆթիլ
 օլունաճաղսընըզ, ամմա սաղըմտա վէ սօլըմտա

- օթուրմադը իհսան էթմէք՝ պանա բաճի՛ տէյիլ
 տիր, անճագ փէտէրիմ թարաֆընտան քիմէր
 իյիւն հազըրլանմը իսէ, անլէրէ վերէվէէ րէ՛
 24 տէտի: Վէ րէլէր օն լալէրալէր պանա իշիթտիք-
 25 տէ, օլ իքի գարնտաշա կիւճէնտիլէր: Լաքին Յի-
 սուս անլէրի եանընա չազըրրալ՝ թա՛իֆէլէրին
 հիւքմտարլարը անլէր իւզէրինէ թէսալլիւթ է-
 տիպ, պէօյիւքլէրի անլէր իւզէրինէ հիւքիւմէթ
 26 իճրա էթտիքլէրինի պիլիքսինիզ: Ամմա արանըզ-
 տա պէօյէ օլմասրն, անճագ արանըզտա պէօյիւք
 27 օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթ քեարընըզ օլսուէն: Վէ
 արանըզտա պիրինճի օլմագ իսթէյէն՝ գուլունըզ
 28 օլսուէն: Նիթէքիմ իպն իւլ ինսան՝ քէնտինէ խըտ-
 մէթ օլունմագ իյիւն տէյիլ, անճագ խըտմէթ էթ-
 մէք վէ ճանընը չօգ քիմէլէր պէտէլինէ ֆիտիյէ
 վէրմէք իյիւն կէլտի՝ տէտի:
 29 Վէ Երիքովտան չըգարլար իքէն, անըն արտըն-
 30 ճա խայլը ճէմա՛աթ կիթտի: Վէ իշթէ եօլ քէ-
 նարընտա իքի քէօր տտէմ օթուրուպ՝ Յիսուսըն
 կէչտիյինի իշիթտիքտէ՝ Ծա րապպ, իպն ի Դա-
 ւիթ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էթ-
 31 տիլէր: Վէ ճէմա՛աթ սիւքիւթ էթմէլէրի իյիւն
 անլէրի թա՛գիր էթտի իսէ տէ, անլէր՝ Ծա րապպ,
 իպն ի Դաւիթ, պիզէ մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ տա-
 32 հա զիյատէ ֆէրեատ էտէրլէր իտի: Վէ Յիսուս
 տուրուպ՝ անլէրի չազըրտը, վէ՝ Նէ՞ իսթէրսինիզ
 33 քի սիզէ եափայլմ՝ տէտիքտէ, Անա՛ Ծա րապպ,
 34 կէօզլէրիմիզ ալըլսըն՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս շէֆ-
 քաթ էտիպ՝ անլէրին կէօզլէրինէ տօգուէնտու, վէ
 տէր՝ ագապ կէօզլէրի ալըլսըն՝ անըն արտընճա
 կիթտիլէր:

1 Վէ Երուսաղէմէ եագլաշըպ՝ Զէյթուն մաղը

- 14 գուրպինտէ Բեթփագէյէ Վէլտիքլէրինտէ, Յիսուս
 2 իքի շակիրտ կէօնտէրիպ, Անլէրէ-Պարչընըդտաքի
 15 քէօյէ կիտինիզ, վէ տէր հալ պաղը պիր մէրքէզ
 վէ հանընտա պիր սրփա պուլուրսընըզ. շէօզիւզ
 3 պանա կէթիրինիզ, Վէ էյէր պիր քիմսէ սիզէ պիր
 շէյ սէօյլէրսէ՝ Պունլար էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝
 16 տէյինիզ, վէ ֆիլ հալ անլէրի կէօնտէրէճէք տիր՝
 4 տէտի, վէ պունուն ճիւմլէսի փէյղամպէր վասը.
 5 Թասըյլէ, Սիօն գըզընտ տէյինիզ քի, իշթէ մէլի-
 յիլ հալիմ, վէ մէրքէպէ, պէլի, մէրքէպէ հալ-
 րուսը սըփայա պինմիշ օլարագ սանա կէլլյօր՝
 17 տէյիւ պույուրըլան քէլամլէն իթմամը իչիւն վա.
 6 գը՝ օլտոււ վէ շակիրտլէր վարըպ՝ Յիսուսըն քէն.
 7 տիլէրինէ պույուրտըղը կիպի հարէքէթլէ, Մէր-
 18 քէպի վէ սըփայը կէթիրիպ՝ իւզէրլէրինէ էլպի.
 19 սէլէրինի գօտըլար, օ տախի իւզէրլէրինէ պինտի
 8 Վէ փէք չօզ խալգ տախի քէնտի էլլիսէլէրինի
 հօյա սէրտիլէր. վէ պաշգալտըրը ռղաճլարտան
 9 տալլար քէսիպ հօյա տէօշէյէրէք, էօնտէն կիտէն
 վէ արգատան կէլէն խալգ՝ Իպն ի Գաւթէ Ով-
 20 սաննա, Բապպըն իսմիյլէ կէլէն միւպարէք օլ-
 սուն, հիւճէլէրտէ Ովսաննա՝ տէյէրէք նիտա է-
 21 տէրլէր իտի
 10 Վէ Երուսաղէմէ կիրտիյինտէ՝ Պու քլմ տիր՝
 տէյէրէք, պիւթիւն շէհը Թահրիք օլունտու
 11 խալգ տախի Պու Գալիլէատա վաղը՝ Նազարէթ-
 տէն օլան Յիսուս փէյղամպէր տիր՝ տէտիլէր
 22
 12 Վէ Յիսուս Ալլահըն հէյքէլինէ կիրիպ՝ հէյքէլտէ
 ախզ ու ի՛թա էտէնլէրին ճիւմլէսինի չըգար-
 23 րագ սարքաֆլարըն փիշթախիթալարընը, վէ կէօ-
 յէրճին սաթըճըլարըն իսքէմլէլէրինի ալթ իւսթ
 13 էթտի վէ անլէրէ՝ խանէմ իպատէթխանէ Թէս-
 միյէ օլունաճագ տըր՝ տէյիւ հազըլմըշ տըր. Փա-
 24 գաթ սիզ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիլ
 տէտի

- 14 Վէ հէյքելտէ եանընա քեօրլէր վէ թօփալլար
 15 կէտիլլէր, օ տախի անլէրէ շիփա վէրտի, Լաքին
 պաշ քեահինլէր իլէ 'իւլէմա անըն իճրա էյլէտիլի
 միւ'ճիղէլլէրի վէ չօճուգլարըն հէյքելտէ՝ իպն ի
 Դաւաթէ Ովսաննա՝ տէյիւ նիտա էթտիլլէրինի
 կէօրտիւլլէրինտէ, փէք կիւճլլէրինէ կիտէրէք,
 16 Անա՝ Պուսլարըն նէ սէօյլէտիլիլի իշիտի՞յօր մը
 սըն՝ տէտիլլէր, Յիսուս տախի անլէրէ՝ Պէլի, Մա՝-
 սուսլար իլէ մէմէ էմէնլէրին արզընտան համար
 թէքմիլ էթտին՝ քէլամընը հիշ պիր վազըթ օ-
 գուսամարընը մը՝ տէտի:
 17 Վէ անլէրի պրազտը, վէ շէհրին խարիճինէ Ռե-
 թանիայա չըզըպ՝ օրատա կէճէլլէտի:
 18 Վէ սապահլայըն շէհրէ 'ալտէթ էտէր իքէն ա-
 19 ճըզտը: Վէ եօլ քէնարընտա պիր ինճիր աղաճը
 կէօրիւպ՝ եանընա վարտըղընտա, անտէ եափ-
 րազտան մա՛տա պիր շէյ պուլմամաղլէ անա՝
 Պուստան սօլրա էպէտէն սէնտէ մէյլէ օլմասըն՝
 տէտի. վէ ինճիր աղաճը տէր 'ազապ գուրուտու:
 20 Վէ շապիրտլէրի պուսու կէօրիւնճէ թէ'աճճիւպ
 էտիլպ՝ ինճիր աղաճը նա՛սըլ տէր 'ազապ գուրու-
 21 տու՝ տէտիլլէրինտէ, Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝
 Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ էյէր իմանընը օ-
 լուպ տա, շիւպհէն էթմէզսէնիզ, տէյիլ եալընը
 պու ինճիր աղաճընա վազը՝ օլանը իճրա էտէճէք-
 սինիզ, անճագ շու տաղա պիլէ՝ Դալգ քէնտիլի
 22 տէնիլլէ արթ՝ տէսէնիզ, վազը՝ օլաճագ տըրր Վէ
 տու՝ատա իման էտէրէք հէր նէ տիլլէրսէնիզ, ա-
 լաճագսընը՝ տէտի:
 23 Վէ հէյքէլէ կէտի, վէ թա՛լիմ էտէր իքէն ե-
 նընա պաշ քեահինլէր իլէ գալմըն իխթիյարլարը
 կէլլէրէք՝ Պուսլարըն նէ՞ սէլահիլէթլէ եափըյօրսըն.
 վէ պու սէլահիլէթի սանա քի՞մ վէրտի՝ տէտի-
 24 լէր: Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն տախի
 սիզէ պիր շէյ սիւ'ալ էտէյիմ, էյէր անը պանա

- սէօյլէրսէնիզ, պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահի-
- 25 յէթլէ հափտըղըմը սիզէ սէօյլէրիմ. Յովհաննէս
սին վաֆթիդի նէ՞րէտէն իտի. սէմատա՞ն մը,
- 26 հօգսա ինսանտա՞ն մը իտի՝ տէտի. Անլէր տախի՝
էյէր Սէմատան՝ տէսէք, պիզէ՝ Նի՛շիւն անա ի-
ման էթմէտինիզ՝ տէյէճէք. վէ էյէր ինսանտան՝
տէսէք, խալգտան գօրգարըզ. զիրա ճիւմլէսի
Յովհաննէսի փէյղամպէր մազամընտա թուիթար՝
տէյիւ քէնտի քէնտիլէրինէ թէֆէքքիւր էտիպ,
- 27 Յիսուսա ճէվապէն՝ Պիլմէյիզ՝ տէտիլէր. օ տախի
անլէրէ՝ Պէն տէ պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ
հափտըղըմը սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի.
- 28 Լաքին նէ՞ գըյաս էտէրսինիզ, պիր տտէմին
իքի էվլատը վար իտի. վէ պիրինճիսինէ կէլիպ՝
- 29 Օղլըմ, կիթ պու կիւն պաղըմտա իշլէ՝ տէտի. վէ
օ ճէվապ վէրիպ՝ իսթէմէմ՝ տէտի իսէ տէ, սօկ.
- 30 րա փէշիման օլուպ կիթտի. վէ իքինճիսինէ կի-
տիպ՝ օլ մինվալ իւզրէ սէօյլէտի. վէ օ ճէվապ
վէրիպ՝ ֆէք էյի, էֆէնտիմ, տէտի իսէ տէ, կիթ.
- 31 մէտի. իքիսինտէն հա՞նկըսը փէտէրքինին միւրա-
տընը իճրա էյլէտի՝ տէտի. անա՝ Պիրինճիսի՝ տէ-
տիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ՝ Հաքիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի, կէօմրիւքճիւլէր իլէ ֆահիշէլէր Ալլա-
- 32 հըն մէլէքիւթիւնէ սիզտէն էվվէլ կիրէրլէր. Ձի-
րա Յովհաննէս սիզէ սալահ թարիդինտէ կէլտի,
տմմա անա ինանմատընըզ. կէօմրիւքճիւլէր վէ
ֆահիշէլէր իսէ անա ինանտըլար. վէ սիզ պո՛ւն-
կէօրտիւյիւնիւզտէ, անա ինանմազ իշիւն, սօկրա
նատիմ օլմատընըզ.
- 33 Տիկէր պիր թէմսիլ տիլլէյինիզ. իանէ սահիպի
պիր ատէմ վար իտի, քի պաղ տիքիպ՝ անըն էթ-
րաֆընը չիթ չէվիրտի, վէ իշինտէ պիր մա՛սէրէ
գաղտը, վէ գուլլէ օլինա էթտի, վէ տնը պաղ-
- 34 ճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ ղուրպէթէ կիթտի. վէ
մահսուը վազթը հազլաշտըգտա գուլլարընը մահ-

- սուլը ալմագ իւզրէ, պօղծըլարա կէօնտէրտիս
 35 վէ պօղծըլար գուլլարընը թութուպ՝ քիմինի
 տէօյտիւլէր, քիմինի էօլտիւրտիւլէր վէ քիմինի
 36 տախի թաշլատըլար, թէքրար էվվէլքիլէրտէն
 զիյաաէ տիկէր գուլլար կէօնտէրտի, վէ անլէրէ
 37 տէ օլ մինվալ իւզրէ մու՛ամէլէ էյլէտիլէր 'Ագը-
 պէթ՝ Օղլմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, անլէ-
 38 րէ քէնտի օղլընը կէօնտէրտի, Ամմա պօղծըլար
 օղլընը կէօրիւնճէ, արալարընտա, Պու՛ վարիս
 տիր, կէլինիզ անը էօլտիւրիւպ միւրասընը զապթ
 39 էտէլիմ՝ տէտիլէր, վէ անը թութուպ՝ պաղտան
 40 յըպարարագ էօլտիւրտիւլէր, իմտի պաղ սահի-
 պի կէլտիլի դէման, օլ պաղծըլարա նէ՛^ո Խափա-
 41 ճագ տըր՝ տէտիւ 'Անա՛ Օլ քէօթիւլէրի հէյպէթ-
 լի թարզլէ հէլաք էտիպ՝ պաղըն մահսուլընը մէվ-
 սիմինտէ վէրէճէք օլան պաղագա պաղծըլարա թէս-
 42 լիմ էտէճէք տիր՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէ-
 րէ խիթապէն՝ Եափուճըլարըն ըտտ էթտիքլէրի
 թաշ քէօլէ թաշը օլտու. պու՛ Բապպ թարաֆըն-
 տան օլուպ, կէօղլէրիմիզ էօնիւնտէ 'աճա՛իպ տիր՝
 43 Կէլմընը պիր վագըթ քիթապլարտա օգո՛ւմատը-
 նըղ մը, Պուլնուլն իյիւն սիզէ տէրիմ քի՛ Մէլէ-
 քիւթ Ռւլլահ սիզտէն ալընըպ՝ մահսուլընը կէթի-
 44 ըէն պիր իւմմէթէ վէրիլէճէք տիր, վէ պուլ
 իւզէրինէ տիւլէն՝ փօրէլէնէճէք տիր, օ տախի
 քիմին իւզէրինէ տիւլէրսէ, անը էզէճէք տիր՝
 տէտիս
 45 վէ պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր անըն թէմ-
 սիլլէրինի իյիթտիքլէրինտէ, քէնտիլլէրի հագգըն-
 46 տա սէօյլէտիլինի ալլատըլար, վէ անը թութուա-
 ղա գաստ էթտիլէր իսէ տէ, խաղտան գօրգտը-
 լար, զիրա անը փէյղամպէր մաղամընտա թու-
 թարաբ իտի,

- 1 Վէ Յիսուս անկրէ խիթապէն՝ թէքրար թէմ-
- 2 սիլէրէ սէօլէյէրէք, տէտի քի, Մէլէքիթ իւս
սէմաւաթ՝ օղլընա տիւյիւն էտէն պիր մէլլէ
- 3 պէկէր, Վէ տա՛վէթիլէրի տիւյիւնէ չաղըր-
մադ իշիւն գուլարընը կէօնտէրտի. անկր տախի
- 4 կէլմէք իսթէմէտիլէր, թէքրար տիկէր գուլար
կէօնտէրիպ, Տա՛վէթիլէրէ տէյինիզ քի՝ իշթէ
թա՛ամըմը հաղըրլատըմ, սըղըրլարըմ վէ պէսլի
տաւարլարըմ պօղաղլանտը, վէ հէր շէյ հաղըր
- 5 տըր, տիւյիւնէ կէլինիզ՝ տէտի Սամա անկր վա-
ղիֆէ էտինմէյիպ՝ քիմի քէնտի թարլասընա վէ
- 6 քիմի թիճաւէթինէ կիթտի Պաղիլէրի տախի ա-
նըն գուլարընը թութուպ հազարէթ էտէրէք,
- 7 էօլտիւրտիւլէր, Վէ մէլիք պոնոն իշիտինճէ, դա-
ղապօ կէլմէքլէ, ՛աւքէրինի սէվգ էտիպ՝ օլ գա-
- 8 թիլլէրի հէլաք էթտի, վէ շէհրլէրինի եազտը 0
զէման գուլարընա՝ Վազա՛ա տիւյիւն հաղըր տըր,
- 9 ամմա տա՛վէթիլէր լայըգ տէյիլ իտի, շէման էօլ
աղըրլարընա վարըպ՝ հէր քիմի պուլուրսանըզ,
- 10 տիւյիւնէ տա՛վէթ էտինիզ՝ տէտի 0լ գուլար
տախի եօլլարա չըգըպ՝ կէրէք քէօթիւ, կէրէք
էյի, հէր քիմի պուլուրլար իսէ, ճէմ՝ էթտիլէր.
- 11 վէ տիւյիւն Տահալէ՝ տա՛վէթիլէրլէ տօլտու. Վէ
մէլիք տա՛վէթիլէրի կէօրմէյէ կիրտիքտէ՝ օրատա
տիւյիւն լիպասը կիյմէմիշ պիր ատէմ կէօրմէքլէ,
- 12 Անա՝ էյ տօսթըմ, իւզէրիլտէ տիւյիւն լիպասը
օլմատըղը հալտէ, նա՛սըլ պուրայօ կիրտին՝ տէ-
մէսի իւզէրինէ, օլ ատէմին նութգու թութուլ-
- 13 տու 0 զէման մէլիք խըտմէթճիլէրէ տէտի քի՝
Պուռնուն ալազլարընը վէ էլլէրինի պաղլայընըզ,
վէ գալտըրըպ խարինի զուլմէթէ չըգարընըզ՝ օ-

- բառա՝ աղլայը՝ վէ տիշ զըճըրտամասը օլաճագ
 14 տըր։ Զիրա տա՝ վէթ օլունանլար չօգ, ամմա ին-
 թիխապ օլունանլար ազ տըր։
 15 Օ զէման Ֆերիսիւէր վարալ՝ անը քէլամէ նա՝
 սըլ տուզաղա տիւշիւրսիւնէր տէյիւ մէշվէրէթ
 16 էթտիւէր, վէ Հերովդէսիւէր իլէ պէրապէր քէն-
 տիշակիւրտիւրինի անա կէօնտէրիպ՝ Ետ մու՛ալլիմ,
 սէնին հազգ օլտըզընը վէ Ալլահըն թարիգինի հա-
 գիգաթ իւզրէ թա՛լիմ էթտիլիլի վէ քիմնէյի վա-
 գիֆէ էտինմէտիլիլի պիլիւրիզ, գիրա ատէմլէրին
 17 խաթըրըն սայմազսըն, իմտի պիլզէ սէօյլէ, սանա
 նա՛սըլ կէօրիւնիւր՝ Գայսէրէ վէրկի վէրմէք ճա-
 18 ՛լիզ մի, հօգսա տէյիլ մի տիր՝ տէտիլէր, վէ Յի-
 սուս անլէրին հիլէլէրինի աղլայրալ՝ էյ միւրա՛իւ-
 19 լէր, պէնի նի՛շիւն թէճրիպէ էտիյօրսընըզ, Պանա
 վէրկիւնին սիքքէսինի կէօսթէրինիզ՝ տէտի, վէ
 20 անա պիւր տինար կէթիրտիլէր։ Օ տախի անլէրէ՝
 Պու թասվիր վէ եազը քիմի՛ն տիր՝ տէտիլինտէ,
 21 Գայսէրին տիր՝ տէտիլէր։ Օ զէման անլէրէ՝ էօյլէ
 ինէ՝ Գայսէրէ ՛ա՛խտ օլանը Գայսէրէ, վէ Ալլահա
 22 ՛ա՛խտ օլանը Ալլահա էտա էյլէյինիզ՝ տէտի, վէ
 պուռու իշիթտիքլէրինտէ՝ թէ՛՛աճճիւպ էտէրէք,
 անը թէրք էտիպ կիթտիլէր։
 23 Գըյամէթ հօգ տըր՝ տէյէն սատաւգիլէր օլ
 կիւնտէ անըն եանընա կէլիպ՝ անա սիւ՛ալ էտէ-
 24 րէք, Ետ մու՛ալլիմ, Մոլսէս տէտի քի՛ էյէր
 պիւր քիմնէ էվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ, անըն
 զէվճէսինի գարնտաշը ալըպ՝ գարնտաշընա զիւր-
 25 րիյէթ փէյտա էյլէսին, Պիզտէ տախի եէտի գարն-
 տա զիւրրիյէթի օլմայարագ վէֆաթ էտիպ՝ զէվ-
 26 ճէսինի գարնտաշընա պրազսըլ Գէզալիք իքինճի
 վէ իւշիւնճիւսիւ տախի՝ թա եէտինճիսինէտէք
 27 պէօյլէ օլտու, վէ ճիւմլէսինտէն սօլրա օլ գարը
 28 տախի վէֆաթ էթտի, իմտի գըյամէթտէ, օլ եէ-

- տրտէն հաճեցաւ զէվէսի օլուր . շինքի
 29 ճիւղէսինն զէվէսի օլտու՝ տէտիւնք . Յիսուս
 տախի անկրէ ճէվապէն՝ Բիթապլարը վէ Ալլա.
 հըն գուտրէթինի . պիւմէտիյինիզտէն զէլաէթտէ
 30 սինիզ . Ձիրա գըյամէթտէ նէ էվէնմէք նէ տէ
 էվէնտիրմէք վար տըր , անճազ Ալլահըն սէմա .
 31 տաքի մէլէքլէրի կիպի տիրլէր . Ամմա էօլիւլէրին
 գըյամը խուսուսընտա՝ Ալլահ թարաֆընտան սի .
 32 զէ , Պէն Աբրահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլա .
 հը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ պույուքըլան քէլամը
 օգուամտընը մը . Ալլահ էօլիւլէրին տէյիւ , ան .
 ճաք հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր՝ տէտի
 33 վէ խալզ պուսուս իշիթտիքտէ՝ անըն թա՛րիմին .
 տէն հայրան օլտըլար .
 34 Լաքին ֆէրիսիլէր անըն սատուգիլէրի սիւքիւթ
 էթտիրտիյինի իշիթտիքլէրինտէ , պիր Էէրէ ճէմ՝
 35 օլտըլար . վէ անլէրտէն պիրի , էրպապը շէրի .
 36 'աթտան օլուպ' անը թէճըիպէ իշիւն , Եա մուս
 'ալլիմ , շէրի'աթտա էմըլէրին հաճեցաւ պէօյիւք
 37 տիր՝ տէյիւ սիւ'ալ էթտի . Յիսուս տախի անա՝
 Ալլահըն օլան Բապպը պիւթիւն գալպիկտէն վէ
 պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքքիկտէն
 38 սէվէսին . Պիրինճի վէ պէօյիւք էմը պու տըր .
 39 վէ իքինճիսի պուշա պէնդէր . Խա'նի Գօն .
 40 շընը քէնտիսի կիպի սէվէսին . Պիւթիւն շէրի'աթ
 վէ վէյլամպէրլէր պու իքի էմըէ միւթէ'ալլըք
 տըր՝ տէտի .
 41 վէ ֆէրիսիլէր ճէմ՝ օլտըգլարընտա Յիսուս ան .
 42 լէրէ , Բրիստուս հազգընտա զաննընը նէ՝ տիր
 քիմին օլու տըր՝ տէյիւ սիւ'ալ էյլէտի . անլէր
 43 տախի անա՝ Դաւիթին՝ տէտիլէր . Օ տախի անլէ
 րէ՝ էօյլէ իսէ Դաւիթ նա'սըլ անա Բաւիլէ Բապպ
 44 թէսմիյէ էտիպ , Բապպ Բապպըմա՝ Թա պէն սէ
 նին տիւշմէնլէրինի ալազլարընա պասամազ Գօ
 յունճայատէք սաղըմտա օթուր՝ պույուքըլուս .

45 տէր, իմտի Դաւիթ անա Բապպ Թէսմիյէ էտէրսէ,
46 նա՛սըլ անըն օղլու օլուր՝ տէտի վէ քիմսէ ա-
նա պիր սէօզ ճէվապ վէրէմէտի. վէ օլ կիւնտէն
սօնրա արթըգ անա պիր քիմսէ սիւ՛ալ էթմէյէ
ճէսարէթ էթմէտի:

ՊԱՊ 23

1 Օ դէման Յիսուս խալգա վէ քէնտի չակիրալէ-
2 ընէ խիթապէն տէտի քի, 'իւէմա վէ ֆէրսի-
3 լէր Մովսէսին քիւրսիւսիւնաէ օթուրուրաւ իմ-
տի սիզէ՝ Հըֆզ էտինիզ՝ տէտիքլէրի շէյլէրին
ճիւմէսինի հըֆզ ու իճրա էյլէյլինիզ, ամմա ան-
լէրին 'ամէլլէրի կիպի իճրա էթմէյլինիզ. չիւնքի
4 սէօյլէրլէր, ամմա իճրա էթմէզլէրի Ձիրա աղըր
վէ թաշընմասը միւշքիլ հիւքլէր պաղլայըս՝ ա-
տէմէրին օմուզլարընա գօրլար իսէ տէ, անլէրի
5 փարմազլարըլէ գըմըլտաթմազ խթմէզլէրի վէ
ճիւմէ 'ամէլլէրինի ատէմէրէ կէօրիւնմէք իչիւն
իճրա էտալ՝ համայիլլէրինի կէնիշէտիլլէր, վէ
6 էլպիսէլլէրինին էթէքլէրինի պէօյիւտիւրլէր, Ձի-
յաֆէթլէրտէ տախի պաշ սէտիլլէրի, վէ սինա-
7 ղօղլարտա պաշ քիւրսիւլլէրի, վէ փազարլարտա
սէլամարը, վէ ատէմէր թարաֆընտան Բապպի,
8 Բապպի Թէսմիյէ օլունմաղը սէվէրլէր, Սիզ իսէ՝
Բապպի Թէսմիյէ օլունմայասընըզ. զիրա սիզին
Միւտէրրիսինիզ պիր, եա'նի Գրիստոս տըր, վէ
9 ճիւմէնիզ պիրատէրլէր սինիզ, վէ եէր իւզէրին-
տէ Կիւնէ փէտէրիմիզ տէմէյէսինիզ. զիրա փէ-
տէրինիզ պիր տիր, օ տախի սէմավաթտա տըր:
10 վէ միւտէրրիսլէր Թէսմիյէ օլունմայասընըզ. զի-
րա սիզին Միւտէրրիսինիզ պիր, եա'նի Գրիս-
11 տոս տըր, վէ սիզին էն պէօյիյիւնիւզ, խըտ-
12 մէթքեարընըզ օլունն, վէ հէր քիմ քի քէն-
տինի եիւքսէլտիրսէ, ալլազլանըր, վէ հէր

- քիմ՝ քի քէնտինի աղագլատորոսա, եիւքսէլիր
 13 Լաքին վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ ֆէ,
 ըիսիւլէր, զիրա ատէմլէրին էօնիւնճէ մէլէ.քիւթ
 իւս սէմավաթը գափարսընըզ. չիւնքի սիզ կիր.
 մէզսինիզ, կիրէճէք օլանլարը տախի կիրմէքտէ
 14 մէն՝ էտէրսինիզ, վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա
 վէ ֆէրիսիւլէր, զիրա տուլ գարըլարըն էվլէրիկ
 եէյիւլ՝ կէօսթէրիշ իչիւն ուզուն տու՛ա էտէրսի.
 նիզ. պու էճլտէն տահա շիտտէթլի 'ազապա տիւ.
 15 չար օլաճագսընըզ, վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէ.
 մա վէ ֆէրիսիւլէր, զիրա պիր ատէմի իմանա կէ.
 թիրմէք իչիւն տէնիզի վէ գարայը տօլաշըսընըզ,
 վէ իմանա կէլտիյինտէ, անը քէնտինիզտէն իքի
 16 գաթ՝ զիյատէ էհլ ի ճէհէննէմ գըլարսընըզ, վա՛յ
 սիզէ՝ Պիրի հէյքէլ հագգը իչիւն եէմին էտէրսի,
 պիր շէյ տէյիլ տիր. ամմա հէյքէլին ալթունու.
 հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պօրճլու օլուը՝ տէ.
 17 յէն քէօր գըլազուզլար, էյ ահմագլար վէ քէօր.
 լէր, զիրա հա՞նկըսը պէօյիւք տիր. ալթո՞ւն մը,
 18 եօգսա ալթունու թագտիս էտէն հէյքէլ միւ վէ՝
 Պիրի մէզպահ հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պիր
 շէյ տէյիլ տիր, ամմա անըն իւզէրինտէ օլան
 թագտիմէ հագգը իչիւն եէմին էտէրսէ, պօրճլու
 19 օլուը՝ Դէբ-էնէլ. էյ ահմագլար վէ քէօրլէր, զիւ.
 րա հա՞նկըսը պէօյիւք տիր. թագտիմէ՞ միւ, եօգ.
 20 սա թագտիմէյի թագտիս էտէն մէզպահ մը. իմ.
 տի մէզպահ հագգը իչիւն եէմին էտէն՝ անըն վէ
 իւզէրինտէ օլան ճիւմլէ շէյլէրին հագգը իչիւն
 21 եէմին էթմիշ օլուըր, վէ հէյքէլ հագգը իչիւն եէ.
 մին էտէն՝ անըն վէ անտէ սաքին օլանըն հագգը
 22 իչիւն եէմին էթմիշ օլուըր, վէ սէմա հագգը իչիւն
 եէմին էտէն՝ Ալլահըն թախթը վէ իւզէրինտէ օ.
 23 թուրանըն հագգը իչիւն եէմին էթմիշ օլուըր, վա՛յ
 սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ ֆէրիսիւլէր, զիրա
 նա՛նա վէ անխօն իլէ ֆիմիօնուն 'իւշրիւնիւ վէ.

- 24 Երբի պրագմամալը իտինիդ, էյ սիվրի սինէյի
 սիզիւպ՝ տէվէյի եռւտան քէօր գըլաղուզլարի
 25 Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ ֆերիսիւթը,
 զիրա քեաստէնին վէ յանաղըն տըշընը թէմիզլէր-
 սինիզ, լաքին անլէրին իչի զուլմ՝ վէ ֆըսզլէ
 26 տօլու տըրի էյ քէօր ֆերիսի, էվվէլա քեաստէնին
 վէ յանաղըն իչինի թէմիզլէ, քի անլէրին տըշը
 27 տախի թէմիզ օլա՝ Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւ-
 լէմա վէ ֆերիսիւթը, զիրա սիզ տըշարրտան կիւ-
 զէլ կէօրիւնիւպ՝ իչերիտէն էօլիւ քէմիքէրի վէ
 հէր մուրտարլըգլէ տօլու օլան պատանալը գապը-
 28 լարա պէնզէրսինիզ, Բէզալիք սիզ տախի առէմ-
 լէրէ զահիրէն սալիհ կէօրիւնիւրսիւնիւզ, ամմա
 պաթընէն միւրա՛իլիք վէ ֆըսզլէ տօլու սընըզ՝
 29 Վա՛յ սիզէ, էյ միւրա՛ի 'իւլէմա վէ ֆերիսիւթը,
 զիրա փէյղամպէրլէրին թիւրպէլէրինի պինա է-
 աիպ՝ սալիհլէրին գապըլարընը թէզէնիւն էտէրսի-
 30 նիզ. Վէ՛ էյէր էճտատըմըզըն կիւնլէրինտէ օլ-
 մուշ օլա իտիք, անլէր իլէ պէրապէր փէյղամ-
 31 պէրլէրին գանընա կիրմէզ իտիք՝ տէրսինիզ, Պու
 վէճիլէ՝ փէյղամպէրլէրին գաթիլլէրինին էվլատը
 օլտըղընըզա քէնտինիզ շէհատէթ էտէրսինիզ,
 32 Սիզ տախի էճտատընըզըն էօլէյինի տօլտուընըզ,
 33 էյ երլանլար, էյ էնկէրէք նէսլի, ճէհէնէմ 'ա-
 34 զապընտան նաճըլ գաշա պիլիւրսինիզ, Իշթէ ա-
 նըն իչիւն պէն սիզէ փէյղամպէրլէր իլէ հիւքէմա
 վէ 'իւլէմա իրսալ էտէրիմ, վէ անլէրտէն պա՛-
 ղըսընը գաթլ էտիպ՝ իաշա կէրէճէքսինիզ, վէ
 անլէրտէն պա՛ղըսընը սինաղօղլարընըղտա տէօ-
 35 յիւպ՝ շէհրտէն շէհրէ գօվաճագաընըզ. Թա քի
 սալիհ Աքէլին գանընտան հէյքէլ իլէ մէզպահ ա-
 ռասընտա գաթլ էթտիլինիզ Ձաքարիա իսլն ի

- Բարաքիանըն գանընա տէյին եէր իւզէրինտէ
 տէօքիւլէն սալիհէր գանընըն քեաֆֆէսի սիզին
 36 իւզէրինիզէ կէլէ, Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի
 պուռլարըն ճիւմլէսի պուռնէսլ իւզէրինէ կէլէճէք
 տիր :
 37 Էյ փէյդամպէրլէրի դաթլ էտէն վէ սանա կէօն,
 տէրիլէնլէրի թաշլայան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ,
 թաւուզ քէնտի փիլիճլէրինի դանատլարընըն ալ-
 թընա թօփլատըղը կիպի՝ գաջ տէֆ'ա սէնին էվ-
 լատընը թօփլամագ իսթէտիմ, վէ սիզ իսթէմ-
 38 տինիզ, Իշթէ խանէնիզ սիզէ վիրան պրագըլըր,
 39 Զիրա սիզէ տէրիմ քի, պուռտան սօկրա սիզ՝
 Բապպըն իսմիլլէ կէլէն միւպարէք օլսուն՝ տէյին,
 ճէյէտէք պէնի ասլա կէօրմէյէճէքսինիզ :

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ Յիսուս հէյքէլտէն չրգրպ կիտէր իքէն, շա-
 կիրալէրի անա հէյքէլին պինալարընը կէօսթէր-
 2 մէք իւզրէ եանընա կէլտիլէր, Յիսուս տախիան-
 լէրէ՝ Պուռլարըն ճիւմլէսինի կէօրմէ՞զ մի սինիզ,
 հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, պուռտաա երգըլ-
 մատըզ պիրի պիրի իւզէրինտէ հիշ պիր թաշ գալ-
 մայաճագ տըր՝ տէտի :
 3 Վէ Զէյթուն տաղը իւզէրինտէ օթուրուր իքէն,
 շակիրալէրի թէնհուճէ եանընա կէլիպ՝ Պուռնէյլէ-
 րին նէ դէման վուգու՝ պուռլաճաղընը, վէ սէնին
 կէլիլինին վէ տիւնեանըն ախըրընըն 'ալամէթի նէ
 4 օլաճաղընը պիզէ սէօյլէ՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի-
 անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Սագընընըզ սիզի
 5 պիր քիմսէ ալտաթմասըն, Զիրա չօգ քիմսէլէր՝
 'Բրիստոս պէն իմ՝ տէյէրէք պէնիմ իսմիլլէ կէլիպ՝
 6 չօգ քիմսէլէրի ալտատաճագլար, Սիզ տէ ճէնք-
 լէր վէ ճէնք թէվաթուրլարը իշիտէճէքսինիզ,
 սագընընըզ, միւզթարիպ օլմայասընըզ, չիւնքի

- պունըարըն ճիւմէսի վուգու՝ պուլմագ կէրէք
 7 տիր, լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր, Զիրա
 միլէթ միլէթէ գարըը, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւ-
 մէթէ գարըը գալգըըլպ՝ չօգ հէրլէրտէ գըթլըդ
 8 վէ թա՛ուն իլէ դէլդէլէլէր օլաճագ տըր, Ամմա
 պունըարըն ճիւմէսի էլէմլէրին իպթիտասը տըր,
 9 0 զէման սիզի մուզայագայա կիրիֆթար էտիպ՝
 սիզի էօլտիւրէճէքլէր, վէ իսմիմ իյիւն ճիւմէ
 միլէթլէր թարաֆընտան պուզդ օլունաճագսը-
 10 նըդ, վէ օ զէման չօգ քիմսէլէր սիւրէճէքլէր,
 վէ պիրի պիրինի էլէ վէրիպ՝ եէքտիկէրինէ պուզդ
 11 էտէճէքլէր, վէ չօգ եալանճը փէյղամպէրլէր
 զուհուր էտիպ՝ նիյէ քիմսէլէրի իզլալ էտէճէք-
 12 լէր, վէ ֆըսգըն չօղսլաճաղը էճլտէն, չօգ քիմ-
 13 սէլէրին մուհապպէթի սօղույաճագ տըր, Ամմա
 նիհայէթէ տէյին սապը էտէն խէլաս պուլուր,
 14 վէ մէլէքիւթիւն պու պէշարէթի պիւթիւն
 տիւնեատա ճիւմէ միլէթլէրէ շէհատէթ օլմագ
 իւզրէ վա՛ղ օլունաճագ, վէ օ զէման նիհայէթ
 կէլէճէք տիր,
 15 իմտի Դանիէլ փէյղամպէր վասըթասըլլէ խա-
 պէր վէրիլէն խարապիյէթ մէքրուհէսինին մու-
 զատտէս մէքեանտա տուրտըղընը կէօրտիւլիւ-
 16 նիւզտէ, (օգույան անլասըն,) 0 զէման Յէհու-
 17 տիյէտէ օլանլար տաղլարա դաշըն, վէ տամա
 օլան՝ քէնտի էվինտէն պիր շէյ ալմաղա էնմէսին.
 18 վէ թարլատա օլան տաիւի էլպիսէսինի ալմագ
 19 իյիւն կէրի տէօնմէսին, լաքին վա՛յ օլ կիւնլէր-
 20 տէ համիլէ վէ էմիլիքլի օլանլարա, վէ ֆիրարը-
 նըդ գըլտա եա սէպթ կիւնիւնտէ օլմասըն՝ տէյիւ
 21 տու՛ա էտինիզ, Զիրա տիւնեանըն իպթիտասըն-
 տան շիմտիյէ տէյին միսլի վուգու՝ պուլմամըշ վէ
 22 ման օլաճագ տըր, վէ էյէր օլ կիւնլէր գըսալ-
 մասա իտի, հիշ պիր պէշէր գուրթուլմագ իտի.

- ամամս միւնթէխապար իշիւն ու կիւնէր գըսաւս.
 23 ճագ տըր: Օ զէման էյէր պիր քիմսէ սիղէ՝ իշթ
 Մէսիհ շուրատա եա պուրատա տըր՝ տէրսէ:
 24 ինանմայասընըզ. Ձիրա եալանճը մէթիհէր փ
 եալանճը փէյղամպէրլէր զուհուր էտիպ՝ պէօյիւզ
 'ալամէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէր կէօթէրէճէքլէր:
 25 շէօյլէ քի միւմքին օլսա, միւնթէխապարը պիթ
 իզլալ էտէճէքլէր տիր: Իշթէ սիղէ էվվէլա խա.
 26 պէր վէրիւօրըմ: Իմտի սիղէ՝ իշթէ շէօլտէ տիր
 տէրլէրսէ, չըզմայասընըզ. Իշթէ խալվէթլէրտէ՝
 27 Խէրլէրէ, ինանմայասընըզ: Ձիրա շիմէք շարգ-
 տան չըզըպ տա զարպա գատար կէօրիւնտիլի
 կիպի, Իպն իւլ ինսանըն կէլիլի տախի պէօյէ օ.
 28 լաճագ տըր: Ձիրա լաշէնին պուլունտըղը եէթ
 գարթալար ճէմ՝ օլուրլար:
 29 Վէ օլ կիւնլէրին մուզայագասընտան սօնրա
 տէր հալ կիւնէշ գարարըպ՝ այ քէնտի զիյասընը
 վէրմէյէճէք, վէ եըլարըլար կէօթտէն տիւշիւզ
 30 կէօթլէրին գուվվէթլէրի սարսըլաճագ տըր: Վէ
 անտէն սօնրա Իպն իւլ ինսանըն 'ալամէթի սէ.
 մատա կէօրիւնիւզ՝ օ զէման զէմինին ճիւմէ գա.
 պիլլէրի տէօյիւնէճէք, վէ Իպն իւլ ինսանը կէօ.
 յիւն պուլունթլարը իւզէրինտէ, գուտրէթ վէ 'ա.
 31 զիմ ճէլալթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր: Օ տախի մէ-
 լէքլէրինի սուրըն 'ազիմ սէտասըլլէ կէօնտէրէ.
 ճէք, վէ անլէր անըն միւնթէխապարընը տէօր
 ըիւզկիւարտան, կէօթլէրին պիր ուճընտան տիկլէր
 ուճընտէք ճէմ՝ էտէճէքլէր տիր:
 32 Ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էօյրէնինիզ. տալ-
 լարը եումլայըպ հափրագ սիւրմէյէ պաշլատըղը
 33 վազըթ, եագ հագըն օլտըղընը աշլարսընըզ: Քէ.
 զալիք սիզ տախի պուլունթըն ճիւմէսինի կէօր.
 տիւշիւնիւզտէ, եագըն, վէ հէման գափուլարտա
 34 օլտըղը մա'լիւմիւնիւզ օլտուն: Դիլ հագիգէ սիղէ
 տէրիմ քի՝ պուլունթըն ճիւմէսի վուզու՝ պուլ:

- մայրնճա պու նէսլ զէվալ պաւմայաճագ տըրո
 35 կէօք վէ եէր զա՞իլ օլուր, լաքին պէնիմ սէօզլէ-
 րիմ ապա զա՞իլ օլմայաճագ տըրո
 36 Ամմա օլ կիւն վէ սա՛աթ հագգընտա եալընըզ
 փէտէրտէն մա՛տա պիր քիմէնին, վէ հաթթա
 սէմալաթտա օլան մէլէքլէրին տախի մա՛լիւմաթը
 37 եօգ տըրո վէ Նոյըն կիւնլէրի օլտըզը կիպի՝ իպն
 իւլ ինսանըն զուհուրը տախի պէօյլէ օլաճագ
 38 տըրո Զիրա թուֆանտան էվվէլ օլան կիւնլէրտէ,
 թա Նոյըն սէֆինէյէ կիրտլիյի կիւնէտէք եէյիպ
 39 իլտիքլէրի, վէ էվլէնիպ էվլէնտիրտիքլէրի, վէ
 թուֆան կէլիպ ճիւմէսինի կէօթիւրիւնէյէ տէյին
 պիլմէտիքլէրի միսիլիւ, իպն իւլ ինսանըն զու-
 40 հուրը տախի էօյլէ օլաճագ տըրո Օ զէման թաւ-
 րատա իբի քիլի պուլունարագ պիրի ալընըր վէ
 41 տիկէրի պրագըլըրո Տէյիլմէն շէքէն իբի գարընըն
 պիրի ալընըր վէ տիկէրի պրագըլըրո
 42 Իմտի ույանըգ տուրուըզ, զիրա էֆէնտինիզին
 43 հա՛նկը սա՛աթտա կէլէճէյինի պիլմէզսինիւ Սմմա
 մա՛լիւմիւնիւզ օլուն քի՛ էյէր իսանէ սահիպի
 խըսըզըն հա՛նկը նէվպէթտէ կէլէճէյինի պիլսէ
 իտի, ույանըգ տուրուպ խանէսինի տէլմէյէ պրագ-
 44 մազ իտի Պունուն իլիւն սիզ տէ հազըր օլունըզ,
 զիրա մունթագըր օլմատըլընըզ սա՛աթտա իպն
 45 իւլ ինսան կէլիր իմտի վագթընտա թա՛ամլարը-
 նը վէրմէք իլիւն խըտմէթ քեարլարը իւզէրինէ է-
 ֆէնտիսի թարաֆընտան նասպ օլունան շօլ սա-
 46 տըգ վէ յագիլ գուլ քի՞մ տիրո Նէ՛ միւպարէք
 տիր օլ գուլ քի՛ էֆէնտիսի կէլտլիյնտէ, անը
 47 պու հարէքէթտէ պուլուր Ֆիլ հագիգէ սիզէ
 տէրիմ քի՛ անը պիւթիւն էմվալի իւզէրինէ նա-
 48 զըր նասպ էտէճէք տիր Սմմա օլ քէօթիւ գուլ
 քէնտի գալպիտէ՝ էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճիք-
 49 տիրոյօր՝ տէյիպ տէ, Գափու եօլտաշլարընա վուր-
 մաղա, վէ սէրխօշլար իլէ եէյիպ իմէյէ պաշլար

- 50 իսէ, ՕԼ գոռլն էֆէնտիսի անըն մուռթազըր օւ
մաարըը կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա'աթտա կէլէ.
51 րէք, Անը իքի շաքգ էտիպ' նասիպիւնի միւրա'իլէ
իլէ պերապէր գոյաճագ տըր. օրատա աղլայը
վէ տիշ ղըճըրտամասը օլաճագ տըր:

ՊԱՊ 25

- 1 Օ գէման մէլէքիւթ իւս սէմալաթ քէնտի գան.
տիլլէրիւնի ալըպ' կիւվէյիյի իսթիգպալէ չըգան օն
2 նէֆէր պաքիւրէյէ միւշասիւն օլուր. վէ անլէրտէն
3 պէշի 'ազըլը վէ պէշի ահմագ իտի վէ ահմագ
օլանլար գանտիլլէրիւնի ալորգըլարընտա' պերապէր
4 եաղ ալմատըլար. Լաքին 'ազըլը օլանլար գան.
տիլլէրի իլէ պերապէր գապըլարընտա եաղ ալոր.
5 լար. վէ կիւվէյի կէճիքմէքլէ ճիւմէսիւնին ույ.
6 գուսը կէլիպ' ույուտըլար. վէ կէճէ եարըսընտա'
իշթէ կիւվէյի կէլիյօր, անը իսթիգպալէ չըգընը'
7 տէյիւ պիւր նիտա օլմասը իւգէրիւնէ. ՕԼ պաքիւրէ-
լէրին ճիւմէսի գալգըպ գանտիլլէրիւնի տօնաթ.
8 տըլար. վէ ահմագլար 'ազըլըլարա' Պիգէ եաղը.
նըգտան վէրիւնիզ, զիրա գանտիլլէրիմիզ սէօնիւյօր
9 տէտիլէր. 'Ազըլըլար տախի ճէվապէն' Օլմայտ
քի' պիգէ հէմ սիգէ եէթիշմէյէ. տահա էյի տիւր
քի, սաթըճըլարա վարըպ քէնտիւնիզ իշիւն ալա-
10 սընըզ' տէտիլէր. Անլէր տախի սաթըն ալմաղա
կիթմէքտէ իքէն, կիւվէյի կէլտի. հազըր օլան
գըզլար տախի անըն իլէ պերապէր տիւյիւնէ կիւր-
11 տիլլէրի կիպի' գափու գափանտը. Սօկրա օլ պիւր
պաքիւրէլէր տախի կէլիպ' էֆէնտի, էֆէնտի, պիւ-
12 ղէ ալ' տէտիլէր. Օ տախի ճէվապ վէրիպ' Հագի-
գաթէն սիգէ տէրիմ քի, սիգի թանըմամ' տէտիւ
13 իմտի ույանըգ տուրոււնըզ. ղիրա [իպն իւլ ինսա-
նըն կէլէճէյի] կիւնիւ վէ սա'աթը պիլմէզսիւնիզ.
14 Զիրա Ֆէլէիւթի էսա ռէմալա' ղուրպէթէ կիթմէք

- իւզրէ ի քէն, քէնտի գուլարընը չաղըրըրայ՝ էմվա-
 լինի անլէրէ թէսլիմ էտէն պիր առէմէ պէնզէր:
 15 Վէ հէր պիրինէ քէնտի գապիլլէթինէ կէօրէ,
 քիմինէ պէշ, քիմինէ ի քի, քիմինէ տէ պիր թա-
 16 լանթ վէրիպ՝ տէր հալ զուրպէթէ կիթտիւ Վէ
 պէշ թալանթը ալան վարըպ՝ անլէրլէ թիճալէթ
 17 էտէրէք, պէշ թալանթ տահա գազանտը: Պէօյ-
 լէճէ ի քիլի տան տախի ի քի տահա գազանտը:
 18 Ամմա պիրի ալան վարըպ եէրի գազարադ, էֆէն-
 19 տիսինին ագչէսինի կիզլէտիւ Վէ խայլը զէման-
 տան սօղրա օլ գուլարըն էֆէնտիսի կէլիպ՝ ան-
 20 լէր իէ հիսապ կէօրտիւ: Վէ պէշ թալանթը ա-
 լան կէլիպ պէշ թալանթ տահա կէթիրէրէք՝ է-
 ֆէնտիմ, պանա պէշ թալանթ թէսլիմ էթտին,
 իլթէ անլէրին իւզէրինէ պէշ թալանթ տահա գա-
 21 զանտըմ՝ տէտիւ էֆէնտիսի տախի անա՝ Աֆէ-
 րին, էյի վէ սատըգ գուլ, ագ շէյլէրտէ սատըգ
 պուլունտըն, սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ նաղըր
 նասպ էտէճէյիմ: էֆէնտիլին շէնլիլինէ կիր՝ տէ-
 22 տիւ Վէ ի քի թալանթը ալան տախի կէլիպ՝ էֆէն-
 տիմ, պանա ի քի թալանթ թէսլիմ էթտին, իլթէ
 անլէրին իւզէրինէ ի քի թալանթ տահա գազան-
 23 տըմ՝ տէտիւ էֆէնտիսի անա՝ Աֆէրին, էյի վէ
 սատըգ գուլ, ագ շէյլէրտէ սատըգ պուլունտըն,
 սէնի չօգ շէյլէր իւզէրինէ նաղըր նասպ էտէճէյիմ:
 24 էֆէնտիլին շէնլիլինէ կիր՝ տէտիւ Վէ պիր թա-
 լանթը ալան տախի կէլիպ՝ էֆէնտիմ, սէնին էք-
 մէտիլին եէրտէն պիշէր, վէ սալմատըղըն եէրտէն
 տէվլէրիւր սէրթ պիր առէմ իտիլիկի պիլմէքէ,
 25 Գօրգուղըմտան վարըպ՝ սէնին թալանթընը եէր-
 26 տէ կիզլէտիմ: իլթէ մալիկ՝ տէտիւ էֆէնտիսի
 տախի անա ճէվապէն տէտի քի՝ էյ քէօթիւ վէ
 թէնպէլ գուլ, պէնիմ էքմէտիլիմ եէրտէն պի-
 շիպ՝ սալմատըղըմ եէրտէն տէվլէրտիլիմի պիլտի-
 27 յին հալտէ, Սանա վաճիպ օլան՝ ագչէմի սարրաֆ-

- լարա վերմէք իտի. պէն տախի 'աւտէթիմոէ մա.
 28 իմի ֆա'ղղիյլէ ալըր իտիմ. իմոի անտէն թալան.
 29 Թը ալըպ' օն թալանթը օլանա վէրինիզ. Զիրա
 հէր քիմին վար իսէ, անա վէրիլիպ' արթաճագ
 տըր, ամմա քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլանը պիլէ
 30 անտէն ալընաճագ տըր. Վէ օլ ֆա'րտէսիզ գու.
 լու խարիճի զուլէթէ չըգարընըզ. օրատա աղ.
 31 լայըլ վէ տիշ զըճըրտամասը օլաճագ տըր.
 Վէ իպն իւլ ինսան ճիւմլէ (մուգատտէս) մէլէք.
 32 Էր իլէ պէրապէր քէնտի ճէլալիյլէ կէլտիյի ղէ-
 ման, ճէլալիյին թախթը իւղէրինտէ օթուրաճագ
 33 տըր. Վէ ճիւմլէ միլլէթլէր անըն հուզուընտա
 ճէմ' օլունարագ, չօպան գօյունլարը քէչիլէրտէն
 34 Գօյունլարը սաղընտա, վէ քէչիլէրի սօլընտա
 տուրտուրաճագ տըր.
 35 Օ ղէման Մէլիք սաղընտա օլանլարա խիթա.
 պէն' կէլինիզ, էյ փէտէրիմին միւպարէքլէրի
 տիւնեանըն թէ'սիսինտէն պէրու սիզին իչիւն հա.
 36 զըրլանմըլ մէլէքիւթիւ միրաս ալընըզ. Զիրա ա-
 ճըգտըմ, պանա թա'ամ մէրտինիզ. սուսատըմ,
 պանա սու վէրտինիզ. զարիպ իտիմ, պէնի էվէ
 37 գապուլ էթտինիզ. Զըպլագ իտիմ, պէնի կիյտիր-
 տինիզ. խասթա օրտըմ, պէնի զիյարէթ էթտի-
 նիզ. հապստա իտիմ, եանըմա կէլտինիզ' տէյէ.
 38 ճէք տիր. Օ ղէման սալիկլէր անս' Եա Բապպ
 սէնի նէ' ղէման աճ կէօրիւպ' պէսլէտիք. եախօտ
 39 սուսամըլ Կէօրիւպ' սու վէրտիք. Վէ նէ' ղէման
 սէնի զարիպ կէօրիւպ' էվէ գապուլ էթտիք, եա
 40 չըպլագ Կէօրիւպ' կիյտիրտիք. Վէ նէ' ղէման սէնի
 խասթա եա հապստա կէօրիւպ' եանըկա կէլտիք
 տէյիւ ճէվապ վէրէճէքլէր տիր. Մէլիք տախի ան.
 Էրէ ճէվապէն' Յիլ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի' Մա-
 տամ քի պու էն էտնա գարնտաչլարըմըն պիլիլի
 էթտինիզ, պանա էթմիշ օլտընըզ' տէյէճէք տիր

41

42

43

44

45

46

1

2

3

4

5

6

7

- 41 Օ զէման սօլընտա օլանլարա տախի՝ էյ մէլ'ուն-
լար, Շէյթան իլէ անըն մէլքլէրինէ հաղըրլան-
մը շօլ էպէտի աթէշէ հուզուըրմտան կիտինիզ .
- 42 Ձիրա աճըգտըմ, պանա թա'ամ վէրմէտինիզ .
- 43 սուսատըմ, պանա սու վէրմէտինիզ . Ղարիպ ի-
տիմ, պէնի էվէ գապուլ էթմէտինիզ . չըպլագ
իտիմ, պէնի կիյտիրմէտինիզ . խասթա վէ հապա-
տա իտիմ, պէնի զիյարէթ էթմէտինիզ՝ տէյիւ
- 44 պույուբաճագ տըր . Օ զէման անլէր տախի անա
ճէվապէն՝ Եա Բապպ, սէնի նէ՞ զէման աճ եա
սուսամը իա զարիպ եա չըպլագ եա խասթա
եա հապստա կէօրտիւք տէ, սանա խրտմէթ էթ-
- 45 մէտիք՝ տէյէճէքլէր տիր . Օ զէման անլէրէ ճէ-
վապ վէրիպ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Մա-
տամ քի պուէն էտնալարըն պիրինէ էթմէտինիզ,
պանա տախի էթմէմիշ օլտընըզ՝ տէյէճէք տիր .
- 46 Վէ պոռնլար էպէտի 'ազապա, վէ սալիկէր է-
պէտի հայաթա կիտէճէքլէր տիր .

ՊԱՊ 26

- 1 Վէ Յիսուս պու սէօզլէրին ճիւմէսինի թէքլիլ
- 2 էթտիքտէն սօյրա, շալիրտլէրինէ, իքի կիւնտէն
սօյրա պասեք պայրամը օլաճաղընը պիրսինիզ .
վէ իպն իւլ ինսան տախի սալպ օլունմագ իչիւն
թէսլիմ օլունաճագ տըր՝ տէտի .
- 3 Օ զէման պաշ քեահինլէր վէ 'իւլէմա իլէ գաւլ-
մըն իխթիյարլարը կալիափա նամ քեահին ի ա-
- 4 զամըն գօնաղընա ճէմ՝ օլտըլար . Վէ Յիսուսը
հիլէ իլէ թութուպ գաթլ էթմէյի միւշալէրէ էթ-
- 5 տիլէր . Լաքին՝ խալգ արասընտա վէլվէլէ օլմա-
մագ իչիւն պայրամտա օլմասըն՝ տէտիլէր .
- 6 Վէ Յիսուս Բիթանիատա, ճիւզամիլ Սիմոնըն
- 7 խանէսինտէ պուլունտըղընտա, Անըն եանընա պիր
չիշէ զիգըյիլէթ խօշ ըա'իհալը կաղ իլէ պիր գա-

- րը կելիպ, օ՝ սօֆրատա օթուրուր իքէն, անըն
 8 պաշընա տէօքտիւ Շակիրտլէրի տախի պոռն
 կէօրտիւքտէ, տարրլըպ՝ Պու իսրաֆ նիշիւն օւ
 9 սուն. Ձիրա պու եազ չօգ. պահայա սաթըլըպ
 10 Փագիրլէրէ վէրիլէ պիլիւր իտի՝ տէտիլէր. Ամմ
 Յիսուս պոռնա անկամաղլէ անլէրէ տէտի քի՝ նի՞
 չիւն խաթունը պիհուղուր էտիյօրսընըզ. չիւնքի
 11 հազգըմտա կիւզէլ պիւր իշ իշլէտի. Ձիրա Փագիր-
 լէր տա՛իմա սիզին իլէ պէրապէր պուլունուր
 ամմա պէն տա՛իմա սիզին իլէ պէրապէր պուլուն.
 12 մամ. Ձիրա պու խաթուն պու եազը վիւնուտիմ
 իւզէրինէ տէօքտիւ իսէ, պէնիմ տէֆնիմ իշլին
 13 եափաը. Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու պէ-
 շարէթ պիւթիւն տիւնեանըն հէր նէրէսինտէ ի՛.
 լան օլունուր իսէ, պու խաթունըն էթտիյի տա-
 խի թիգքեարը իշիւն րիվայէթ օլունաճագ տըր
 14 Օ զէման օն իքիլէրտէն պիրի իսկարիօվալը Յու-
 դա նամ քիմսէ պաշ քեահինլէրին եանընա վա-
 15 րըպ. Անը սիզէ թէսլիմ էթմէմ իշիւն պանա
 նէ՞ վէրիրսինիզ՝ տէտի. անլէր տախի անա օթուզ
 16 գըթ՝ա կիւմիւշ վա՛տ էթտիլէր. Վէ օ զէմանտան
 սօկրա անը էլէ վէրմէյէ ֆուրսաթ արար իտի
 17 Վէ ֆէթիւր պայրամընըն պիրինճի կիւնիւնտէ
 շակիրտլէր Յիսուսըն եանընա կելիպ, անա՝ Սէ-
 նին իշիւն պասեք թա՛ամընը նէ՞րէտէ խթէրսին
 18 քի հազըրլայալըմ՝ տէտիլէր. Օ տախի՝ Շէհրէ կի-
 տիպ՝ ֆիլան քիմսէյէ տէյինիզ քի, Մու՛ալլիմ՝
 Վագթըմ եազըն տըր, պասեքի շակիրտլէրիմ իլէ
 պէրապէր սէնին եանընտա էտէճէյիմ՝ տէյօր
 19 տէտի. Շակիրտլէրի տախի Յիսուսըն քէնտիլէրի-
 նէ էմը էթտիյի կիպի հարէքէթլէ պասեքի հա-
 ղըրլատըլար
 20 Վէ ախշամ օլորգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէրապէր
 21 սօֆրայա օթուրտու. Վէ անլէր թա՛ամ էտէր ի-
 քէն Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, սիզտէն պիրի

- 22 պէնի էլէ վերէնք տիր՝ տէտիւ Անլէր իսէ զիյա-
տէսիյէ միւքտտէր օլուպ, անլէրտէն հէր պիրի
անա՝ էֆէնտի, պէն մի իմ՝ տէմէյէ պաշլատը:
- 23 Օ տախի ճէվապ վէրիպ՝ էլիւնի սահանա պէնիմ
իլէ պէրապէր պաթըրան, հէման օ պէնի էլէ վէ-
- 24 րէնէք: Վադա՛ա իսն իւլ ինսան քէնտի հագ-
գընտա եազըլմըլ օլտըղը իւզրէ կիտէր, ամմա
վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլիլէ իսն իւլ ինսան
էլէ վէրիլիւ: օլ ատէմ տօղմամըլ օլա իտի, քէն-
- 25 տինէ խայրը օլուր իտի՝ տէտիւ վէ անը էլէ վերէն
Յուդա ճէվապէն՝ Եա մու՛ալլիմ, պէն մի իմ՝ տէ-
տիլինտէ, անա՝ Սէօյլէտիլին կիպի տիր՝ տէտիւ:
- 26 Վէ անլէր թա՛ամ էտէր իքէն, Յիսուս էքմէյի
ալըպ պէրէքէթ տու՛ասը օգուտըգտան սօկրա
փարէլէտի, վէ շակիրալէրինէ վէրիպ՝ Ալընըզ, եէ-
- 27 յինիզ, պու պէնիմ ճէտէտիմ տիր՝ տէտիւ վէ
քեսսէյի ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն սօկրա անլէրէ
վէրիպ տէտի քի՝ ճիւմլէնիզ պուռնտան իլինիզ:
- 28 Ձիրա պու պէնիմ գանըմ, Էա՛նէ կիւնահլար ՛աֆլ
օլունմագ իւզրէ, չօգ քիմսէլէր իլիւն տէօքիւլէն
- 29 ՛ահուր ճէտիտին հա՛նը տըր: Լաքին սիլէ տէրիմ
քի՝ չիմտէն սօկրա թա անը Փէտէրիմին մէլէքիւ-
թիւնտէ սիզին իլէ թազէ օլարագ իլէնէյիմ կիւ-
նէ տէյին՝ արթըգ սսմանըն պու մահսուլընտան
- 30 իլմէյէնէյիմ: Պա՛տէհու իլահի օգույուպ՝ Ձէյթուլ
տաղընա չըգտըլար:
- 31 Օ գէման Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պու կէնէ
ճիւմլէնիզ պէնիմ հագգըմտա սիւրլէնէքսինիզ:
զիրա՝ Զօպանը վուրաճաղըմ, վէ սիւրիւնիւն գօ-
յուլարը տաղըլաճագ տըր՝ տէյիւ եազըլմըլ տըր:
- 32 Ամմա պէն գըյամ էթտիքտէն սօկրա, սիզտէն
- 33 էվլէլ Գալիլէայա կիտէնէյիմ: Վէ Պետրոս անա
ճէվապէն՝ էյէր ճիւմլէսի սէնին հագգընտա սիւրլ-
տէլէր պիլէ, պէն ասլա սիւրլմէյէնէյիմ՝ տէտիւ:
- 34 Յիսուս անա՝ Հագգիգաթէն սանա տէրիմ քի՝ Պու

- կէճէ խօրօս էթմէզտէն էվլէլ սէն պէնի իւլ
 35 քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտի, Պետրոս ա.
 նա՝ էյէր պանա սէնին իլէ էօլմէք լազըմ կէլսէ
 պիլէ, սէնի ասլա ինքեար էթմէմ՝ տէտի. քէլա.
 լիք շակիրտլէրին ճիւմլէսի պունու տէտիլէր:
- 36 Օ զէման Յիսուս անլէր իլէ պերապէր Գերթսե.
 մանի տէնիլէն պիր մահալէ կէլտի, վէ շակիրտլէ.
 րինէ՝ Պէն վարըպ օրոտա տու՝ա էտինճէլէտէք
- 37 սիզ պուրտաա օթուրընը՝ տէտի: Վէ Պետրոս
 իլէ Զեբեդէոսըն իքի օղլընը պերապէր ալըպ՝
- 38 միւքէտտէր վէ մահզուն օլմաղա պաշլատը: Օլ
 վագըթ աճլէրէ՝ ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինտէ
 փէք միւքէտտէր տիր. պուրտաա գալըպ՝ պէնիմ
- 39 իլէ պերապէր ույանըգ տուրընը՝ տէտի: Վէ պիր
 ազ իլէրի վարըպ՝ եիւզիւ իւզէրինէ գափանտը,
 վէ՝ էյ փէտէրիմ, էյէր միւմքին իսէ, պու քեա.
 սէ պէնտէն կէշսին. լաքին պէնիմ իսթէտիլիմ
- 40 սուն՝ տէյիւ տու՝ա էյլէտի: Վէ շակիրտլէրին եա.
 նընա կէլիպ՝ անլէրի ույգուտա պուլմաղլէ, Պետ.
 րոսա խիթապէն՝ Պէօյլէճէ, պիր սա՝աթ պէնիմ
- 41 իլէ ույանըգ տուրաճատընըգ մը, իղվայա տիւշ.
 մէմէք իշիւն ույանըգ տուրուպ տու՝ա էյլէյինիլ.
 վագա՝ա բուհ հազըր, ամմա. թէն զա՝իֆ տիր՝
- 42 տէտի: Թէքրար իքինճի տէֆ՝ա վարըպ՝ էյ փէ.
 տէրիմ, պէն պու քեասէյի իշիւքսիզին պէնտէն
 կէշմէսի միւմքին տէյիլ իսէ, սէնին իրատէթին
- 43 օլսուն՝ տէյիւ տու՝ա էյլէտի: Վէ կէլիպ եինէ ան.
 լէրի ույգուտա պուլտու, զիրա կէօզլէրի աղըր.
- 44 լաշմըշ իտի: Վէ անլէրի պրագըպ՝ թէքրար կիթ.
 տի, վէ իւշիւնճիւ տէֆ՝ա հէման օ քէլամը սէօյ.
- 45 էյէրէք տու՝ա էյլէտի: Օ զէման շակիրտլէրինէ
 կէլիպ անլէրէ տէտի քի՝ Արթըգ ույուլուպ իս.
 թիրահաթ էտինիլ. իլթէ սա՝աթ եագլաշտը, վէ
 իպն իւլ ինսան կիւնահքեարլարըն էլինէ թէսլիմ

- 46 օլուենույօր Գալգընը կիտելիմ, իշթէ պէնի էլէ
վէրէն եագլալար:
- 47 Վէ օ տահա սէօլէր իքէն, իշթէ օն իքիլէրտէն
պիրի օյան Յուգա՝ պաշ քեահինլէր վէ գալմըն
իւթիյարլարը թարաֆընտան գըլըճը վէ սօփալը
վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր օլարագ՝ կէլտի:
- 48 Վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշարէթ վէրիպ՝ Բիմի
էօփէրսէմ օ տըր, անը թուլթընը՝ տէմիշ խտի:
- 49 Վէ տէր 'ազապ Յիսուսա եագլալարպ՝ Սէլամ սա-
- 50 նա, Բապպի՝ տէյերէք անը էօփտիւ Յիսուս տա-
խի անա՝ Տօսթըմ, նէ՞ իշիւն կէլտին՝ տէտի: Օ
զէման անլէր եանալըպ՝ էլլէրինի Յիսուս իւզէրի-
- 51 նէ սալարագ, անը թուլթարլար Վէ իշթէ Յիսուս
իլէ պէրապէր պուլուենանլարտան պիրի էլինի ու-
ղատըպ՝ գըլըճընը չէքտի, վէ քեահին ի ա'զամըն
- 52 պէնտէսինէ վուրուպ՝ գուլաղընը քէստի: Օ զէ-
ման Յիսուս անա տէտի քի՝ Գըլըճընը եինէ եէ-
րինէ գօ, զիրա գըլըճ թուլթանլարըն ճիւմլէսի
- 53 գըլըճլէ հէլաք օլուր Եօգսա պէն փէտէրիմէ չիմ-
տի րէճա էտէմէզ մի իմ զանն էտէրսին, օ տախի
պանա օն իքի ալայտան զիյատէ մէլէքլէր եէթիշ-
- 54 տիրիր: Լաքին՝ Պէօլլէ օլմագ վաճիպ տիր՝ պու-
յուրան քիթապլար նամըլ իթում օլուենա պիլիւր:
- 55 Օլ սա'աթտա Յիսուս խալգա տէտի քի՝ Հա-
րամի՝ իւզէրինէ կէլիր կիպի մի, պէնի թուլթագ
իշիւն գըլըճը վէ սօփալը չըգտընըզ, պէն հէր
կիւն հէյքէլտէ եանընըգտա օթուրուպ թա'լիմ
- 56 էտէր խտիմ, վէ պէնի թուլթամաղընըզ, Լաքին
պուենու ճիւմլէսի փէյղամպէրլէրին քիթապլարը
իթում օլուենագ իշիւն վագը՝ օլուու: Օ զէման
չափիրտլէրին ճիւմլէսի անը պրագըպ գալտըլար:
- 57 Վէ Յիսուսը թուլթանլար անը քեահին ի ա'զամ
կայիափանըն եանընա կէօթիւրտիւլէր, օրատա
տախի 'իւլէմա իլէ իւթիյարլար ճէմ՝ օլմուշ խտի:
- 58 Վէ Պեսրոս ուզագտան, քեահին ի ա'զամըն հալ-

- լուսինատէք անըն արտընճա կիթտի, վէ իշերի
 կիրիպ՝ նէթլճէյի կէօրմէք իշիւն խըսմէթ քեար-
 59 լար իլէ պէրապէր օթուըստու Վէ պաշ քեահին.
 լէր իլէ իխթիյարլար վէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիպ
 Յիսուսըն գաթլի իշիւն, 'ալէյհինէ եալան շէհա.
 60 տէթ՝ արատըլար իսէ տէ, պուլամատըլար Վէ
 չօգ եալանճը շահիտլէր կէլտիլէր իսէ տէ, եինէ
 պուլամատըլար՝ նիհայէթ իքի եալանճը շահիտ
 61 կէլիպ, Պու քիմսէ՝ Ալլահըն հէյքէլինի եըզըպ,
 անը իւշ կիւնտէ պինա էտէ պիլիըիմ՝ տէտի, տէ-
 62 տիլէր, Բեահին ի ա'զամ տախի գալըզպ անա՝
 Հիշ ճէվապ վէրմէյ մի սին. պուլար սէնին 'ա.
 63 լէյհինէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէտի Ամմ
 Յիսուս սիւքիւթ իւզըն տուըմաղլէ քեահին ի ա-
 զամ անա խիթապէն՝ Ալլահ իւլ հայյ հազզը ի-
 շիւն սանա եէմին վէրիըիմ. սէն Գըիստոս իպն Ուլ-
 64 լա'հ մը սըն, պիղէ սէօյլէ՝ տէտի Յիսուս անա՝
 Սէօյլէտիյին կիպի տիը. հէմ սիզէ տէրիմ քի՝
 Շիմսէն սօկրա իպն իւլ ինսանը Գուտրէթին սա-
 ղընտա օթուըմագտա վէ կէօյիւն պուլութլարը
 իւզէրինտէ կէլմէքտէ կէօրէճէքսինիզ՝ տէտի
 65 Պուլուսն իւղէրինէ քեահին ի ա'զամ քէնտի էլ-
 պիսէսինի եըրթըպ՝ Պու ապէ՝ քիւֆրէթտի, ար-
 թըզ պիզէ շահիտլէր նէ՞ լազըմ. իշթէ շիմի
 66 քիւֆրիւնիւ իշիթտինիզ. Սիզէ նա'սըլ կէօրիւ-
 նիւր՝ տէտի. անլէր տախի ճէվապ վէրիպ՝ էօյիւ-
 67 մէ միւլթահազզ տըր՝ տէտիլէր Օ գէման անըն
 եիւզիւնէ թիւքիւրիւպ՝ անա եուսրուզ վուըտը-
 68 լար՝ պա'զըլարը տա սիլլէ վուըրուպ՝ էյ Գըիստոս,
 պիզէ փէյղամպէրիք էյլէ, սանա վուըան քի՞մ
 տիը՝ տէտիլէր
 69 Վէ Պետրոս տըշտըրտա հավլուտա օթուընը
 իքէն, եանընա պիւ ճարլյէ կէլիպ՝ Սէն տախի
 Գալիլեալը Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝ տէտի
 70 Լաքին օ ճիւմլէսինին հուզուըրնտա՝ Սէնին նէ

- սեօյլէ տիկինի պիւմէմ՝ տէյերէք ինքեար էյլէտի՝
- 71 Վէ գափույա չըգտըղընտա, անը տիկէր պիր Գա-
րիէ կէօրիւպ, օրատա օլանլարա՝ Պու տախի Նա-
- 72 զարէթի Յիսուս իլէ պէրուպէր իտի՝ տէտի՝ Օ
տախի՝ պէն օ առէմի թանըմամ տէյերէք՝ եէ-
- 73 մինլէ թէքրար ինքեար էյլէտի՝ Վէ պիր ազ սօչ-
րա օրատա տուրանլար եանաչըպ, Պետրոսա՝ Սա-
հիհէն սէն տախի անլէրտէն սին. չիւնքի սէօյլէ-
- 74 յիլիկ տախի սէնի պէյան էտիյօր՝ տէտիլէր Օ զէ-
ման Պէպրոս՝ Օլ առէմի թանըմամ՝ տէյերէք
պէտ տուա վէ եէմին էթմէյէ պաշտտը. վէ անի-
- 75 տէ խօրօս էօթտիւ. Վէ Պետրոս Յիսուսըն քէն-
տինէ՝ խօրօս էօթմէգտէն էվվէլ պէնի իւշ քէրրէ-
ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիլի սէօղիւ խաթրընա
կէթ իրմէքլէ, տըշարըյա չըգըպ աճը աճը աղլատը՝

ՊԱՊ 27

- 1 Վէ սապահ օլուենճա, ճիւմէ պաշ քեահիլլէր
իլէ գօփմըն իխթիյարլարը Յիսուսը գաթլ էթմէք
- 2 իլիւն 'ալէյհինտէ միւշալլէրէ էթտիլլէր, Վէ անը
պաղլայըպ՝ Պոնտոսը Պիղատոս նամ վալլիէ կէօ-
- 3 թիւրէրէք թէսլիմ էթտիլլէր, Օ զէման անը էլէ
վէրէն Յուդա անըն մահքիւմ օլտըղընը կէօր-
- տիւքտէ, փէչիման օլմաղլէ, օթուզ գըթ'ա կիւ-
միւշիւ պաշ քեահիլլէր իլէ իխթիյարլարա կէրի
- 4 վէրիպ, Սուշսըզ գան էլէ վէրմէքլէ կիւնա՝ իլլէ-
տիմ՝ տէտի. անլէր տախի՝ Պիզէ նէ՝, սէն տիւ-
- 5 չիւն՝ տէտիլլէր: Վէ օ՝ ագչէյի հէյքէլին իլլիտէ
եէրէ աթըպ կիթտի, վէ վարըպ քէնտիսլինի աս-
- 6 տը Վէ պաշ քեահիլլէր ագչէյի ալըպ՝ Անը հէյ-
քէլին խազինէսինէ գօմաք ճա'իզ տէյիլ տիր,
- 7 չիւնքի գան պահառը տըր՝ տէտիլլէր Վէ միւշա-
վէրէ էթտիքտէն սօչրա, զարիպլէրէ մէզարըզ-
օլմաք իւզրէ, անընլէ չէօմլէքճիլին թարլատընը

- 8 սաթըն ալորլար: Պունուն իշիւն պու կիւնէ տէ.
 9 յին օլ թարլայա՝ Գան թարլասը՝ տէնիլիր: 0 զէ-
 ման Երեմիա փէյղամպէր վասըթասըլէ՝ Վէ պա-
 հասը թահին էտիլմիշ, եա՛նի պէնի Իսրայէլտէն
 պա՛ղըլարընըն պահա թահին էթտիքլէրի դաթըն
 գըլմէթի օլան օթուզ գըթա՝ կիւմիւշիւ ալըպ,
 10 Անլէրի Բապպըն պանա էմը էթտիլի կիպի չէօմ-
 լէֆճինին թարլասը իշիւն վէրտիլէր՝ տէյիւ պու-
 յուրըլան քէլամ իթմամ օլունտու:
 11 Վէ Յիսուս՝ վալինին հուզուընտա տուրտըղը
 հալտէ, վալի անա՝ Եէհուտիլէրին մէլիլի սէ՞ն մի
 սին՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի. Յիսուս տախի անա՝
 12 Սէօյլէտիլին կիպի տիր՝ տէտի: Վէ պաշ քեահին.
 լէր իլէ իխթիյարլար թարաֆընտան իթթիհամ
 13 օլունտըգտա, հիշ ճէվապ վերմէտի: 0 զէման Պի-
 ղատոս անա՝ Սէնին յալէյհինէ նէ գատար շէյլէր
 շէհատէթ էթտիքլէրինի իշի՛թմէյօր մը սըն՝ տէտի:
 14 Վէ անա հիշ պիր սէօզ պիլէ ճէվապ վերմէտիլին.
 տէն, վալի ղայէթլէ թէ՛տճիւպ էթտի:
 15 Լաքին պայրամտա խալգըն իսթէտիլի պիր մահ-
 16 պուսը սալը վէրմէֆ վալինին յատէթի օլմաղլէ, 0
 զէման Բարաբբա նամընտա մէշհուր պիր մահ-
 17 պուսլարը վար իտի: Վէ անլէր ճէմ՝ օլտըգլարըն-
 տա, Պիղատոս անլէրէ՝ Սիզին իշիւն հա՛նկըսընը
 սալը վէրմէմի իսթէրսինիզ, Բարաբբայը՛ մը, եօզ-
 18 սա Գրիստոս տէնիլէն Յիսուսը՛ մը՝ տէտի: Զիրա
 անը հասէտտէն նաշի թէսլիմ էթտիքլէրինի պի-
 լիր իտի:
 19 Վէ մահքէմէտէ օթուրուր իքէն, զէվճէսի անա
 Խապէր կէօնտէրիպ՝ Օլ սալիհ քիմաէ իլէ սէնին
 իշին օլմասըն, զիրա պու կիւն րիւյատա անըն ի-
 չիւն չօզ դահմէթ չէֆաիմ՝ տէտի:
 20 Ամմա պաշ քեահինլէր իլէ իսթիյարլար Բա-
 րաբբայը տիլէյիպ՝ Յիսուսը տախի հէլաք էթմէֆ
 21 իշիւն խալգը գանտըրտըլար: Վէ վալի անլէրէ խի-

- թապէն՝ Իքիսինտէն հաճնկըսընը սիզին իշիւն սա-
 լը վերմէմի խթեքսինեղ՝ տէտիքտէ, անէր՝ Բա-
 22 րարբայը, տէտիլէր՝ Պիղատոս անէրէ՝ Ես Բրիս-
 տոս տէնիլէն Յիսուսը նէ՞ եափայըմ՝ տէտիքտէ,
 23 ճիւմէսի անա՝ Սալլ օլունսուն՝ տէտիլէր՝ Վալի
 տախի՝ Ես նէ՞ քէօթիւլիւք իշէմիշ տիր՝ տէմէսի
 իւղէրինէ, անէր՝ Սալլ օլունսուն՝ տէյիւ տահա
 24 զիյատէ նիտա էտէրլէր իտիւ վէ Պիղատոս՝ Փա-
 իտէ հասըլ օլմայըպ անճազ տահա զիյատէ վէլ-
 վէլէ օլտըղընը կէօրմէքլէ, սու ալըպ խալզըն էօ-
 նիւնտէ էլլէրինի եըյգայարագ՝ Պու սալիհին գա-
 նընտան պէն պէրի իմ. սիզ տիւշիւնիւնիւղ՝ տէ-
 25 տիւ վէ պիւթիւն գալմ՝ Անըն գանը պիզիմ իւ-
 ղէրիմիզէ վէ էվլատըմըղըն իւղէրինէ օլուն՝ տէ-
 26 յիւ ճէվապ վէրտիլէր՝ Օ ղէման անլէրէ Բարաբ-
 բայը սալը վէրտիւ լաքին Յիսուսը տէօյտիւքտէն
 սօնրա սալլ օլունմազ իշիւն թէսլիմ էթտի
 27 Օլ վազըթ վալինին՝ ասքէրլէրի Յիսուսը սէրա-
 յա ալըպ՝ պիւթիւն պէօլիլիւ անըն իւղէրինէ
 28 ճէմ՝ էթտիլէր՝ վէ անը սօյուպ՝ անա գըրմըղը
 29 պիր խիլ՝աթ կիյտիրտիլէր՝ վէ տիքէնլէրտէն պիր
 թաճ էօրիւպ պաշընա, վէ պիր գամըշ տախի սազ
 էլինէ գօտըլար, վէ էօնիւնէ տիզ չէօքիւպ՝ Սէ-
 լամ սանա, էյ Եէհուտիլէրին մէլիլ՝ տէյերէք
 30 անը իսթիհզա էթտիլէր՝ վէ իւղէրինէ թիւքիւր-
 տիւքտէն սօնրա, գամըշ ալըպ պաշընա վուր-
 31 տըլար, վէ անը իսթիհզա էթտիլէրտէն սօնրա,
 խիլ՝աթ իւղէրինտէն չըգաըըպ՝ անա քէնտի էլ-
 պիսէսինի կիյտիրէրէք, խաշա կէրմէք իշիւն կէօ-
 թիւրտիւլէր
 32 վէ տըշարըյա չըգաըլար իքէն, Սիմոն նամ
 կիւրենշիլ պիր ատէմէ թէսատիւֆ էլմէլէրիլլէ,
 պունու՝ անըն խաշընը թաշըմաղա իճպար էթտի-
 33 լէր՝ վէ Գոզգոթա, Էստ՝նի Գաֆա մահալի տէնի-
 34 լէն Էէրէ կէլալքլէրինտէ, Անա իշմէք իշիւն էօտ

- իլէ գարըշմըշ սիրքէ վերտիլէր. վէ 0 թատընն
 35 իլմէք խթէմէտիւ վէ անը խաչա կերտիքտէն
 սօշրա ելլիսէսինի գուր'ա աթարագ. թագսիմ
 էթտիլէր. թա քի փեղամայէրին՝ էլլիսէմի արա-
 լարընտա թագսիմ էտիւլ, գաֆթանըմ՝ իւզէրինէ
 գուր'ա աթարլար՝ տէյիւ պույուրարղը քէլամ
 36 իթմամ օլունաւ վէ օրատա օթուրուպ՝ անը
 37 կէօզէտիլլէր իտիւ վէ պաշը իւզէրինէ՝ Պոի
 ԵՆՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԵԼԻՅԻ ՅԻՍԱԻՍ ՏԸՐ՝ Էազըլը
 38 ճիւրմ եաֆթարընը զօարլար. 0 զէման անըն իլէ
 պէրապէր, պիրի սաղընտա վէ տիկէրի սօլընտա,
 իքի հարամի սալպ օլունտու
 39 վէ եանընտան կէշէնլէր պաշարընը սալլայըլ՝
 40 անա քիւֆըր էտէրէք, էյ հէյքէլի երգըպ իւլ
 կիւնտէ պինա էտէն, քէնտիլի գուրթար. էյէր
 սէն իպն Ուլլահ իսէն, խաչտան էն՝ տէրլէր իտիւ
 41 Բէզալիք պաշ քեահիլլէր տախի 'իւլէմա վէ իխ-
 42 թիյարլար իլէ պէրապէր խթիւզա էտէրէք, Պաշ-
 գալարընը գուրթարտը, քէնտիլի գուրթարմաղա
 գատիր տէյիլ սիր. էյէր իսրայէլին մէլլի իսէ,
 շիմտի խաչտան էնսին, վէ անա իման էտէրիզ
 43 Ալլահա թէվէքքիւլ էթտի, էյէր անտէն րազի
 իսէ, շիմտի անը խէլաս էթսին, զիրա՝ Պէն իպն
 44 Ուլլահ իմ՝ տէտի, տէտիլլէր. Անըն իլէ պէրապէր
 սալպ օլունան հարամիլլէր տախի պու սուրէթէ
 անա շէթմ էտէրլէր իտիւ
 45 վէ սա'աթ ալթըտան սա'աթ տօգուզա գատար
 46 պիւթիւն եէր իւզէրինաէ գարանլըք օլտու. վէ
 սա'աթ տօգուզ րատտէլլէրինտէ Յիսուս Եիւքսէք
 սէսլէ ֆէրեատ էտէրէք՝ էլի, էլի, լա'մա սա-
 պագթանի, Էա'նի՝ էյ Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ,
 47 պէնի նի'շիւն թէրք էթտին՝ տէտիւ վէ օրատա
 տուրանլարըն պա'զըսը պաշուս իշիթտիքտէ՝ Պու
 48 ատէմ Եղիայը շաղըրըյօր՝ տէտիլլէր. վէ տէր 'ա-
 գապ անլէրտէն պիրի սէյիլթտի, վէ պիր սիւնկէր

- ալըս պիւրքէ իւլ տօլտուրարագ, պիւր գամըշա թա-
- 49 գըս անա իշիրաի Տիկէրէրի տալիի՝ Պրագ, պագա-
լըմ Նդիւս անը գուրթարմաղա կէլի^ն մի տէտիւէր:
- 50 Վէ Յիսուս թէքրար եիւքսէք սէսլէ Ֆէրեաա
- 51 էտիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էյլէտիւ Վէ իշթէ հէյքէլին
փէրտէսի եօգարըտան աշաղըյա գատար երըթը-
լըս՝ իքի փարէ օլտու. վէ եէր տիթրէյիս՝ գայա-
- 52 լար շագգ օլունտըլար Վէ գապըլար տալի աշը-
լըս՝ ուլումըշ օլան նիշէ մուգատտէսլէրին ճէսէտ-
- 53 լէրի գըյամ էթտիւ Վէ անըն գըյամընտան սօշ-
րա գապըլարտան չըգըս՝ մուգատտէս շէհրէ կի-
րէրէք չօգ քիմսէլէրէ կէօրիւնտիւլէր:
- 54 Վէ եիւզ պաշը վէ անըն իւլ պէրապէր Յիսուսը
կէօղէտէնլէր գէլգէլէյի վէ վագը՝ օլան շէյլէրի
կէօրիւնճէ, դայէթլէ գօրգուս՝ չագիգաթէն պու-
իպն Ուլլահ իտի՝ տէտիւլէր:
- 55 Վէ Գալիլեաաան Յիսուսըն արտընճա՝ անա խըտ-
մէթ էտէրէք կէլմիշ օլան չօգ գարըլար օրատա
- 56 պուլունուս՝ ուղագտան պագըյօրըլար իտի: Ան-
լէրին արասընտա Մագդաղալը Մարիամ, վէ Յա-
կոբոս իւլ Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ, վէ Ջե-
րեդէոս օղուլարընըն վալիտէսի պուլունուր իտի:
- 57 Վէ ախշամ օլտըգտա, Յիսուսա շակիրտ օլան
Արիմաթիալը Յովսէփ նամընտա պիւր գէնկին ա-
- 58 տէմ կէլտի Վէ Պիղատոսըն եանընա կիտէրէք,
Յիսուսըն ճէսէտինի թալէս էյլէտի. օ ղէման Պի-
- 59 դատոս ճէսէտին վէրիլմէսինի էմը էթտի: Վէ
Յովսէփ ճէսէտի ալըս՝ անը թէմիզ քէթէն պէգի-
- 60 ճէ սարտը: Վէ անը գայատա քէստիրմիշ օլտըղը
քէնտիւնի եէնի գապըլընա գօտու. վէ գապըլըն
գափուսընա պէօյիւք պիւր թաշ եուլարըլըս՝
- 61 կիթտի Վէ Մագդաղալը Մարիամ իւլ օլ պիւր
Մարիամ օրատա պուլունուս՝ գապըլըն գարըլ-
սընտա օթուրոյօրըլար իտի:
- 62 Վէ էրթէսի կիւնիւ, եա՛նի թէտաըրէք կիւնիւ-

- նիւն ֆերտասը՝ պաշ քեահինլէր իւէ ֆերիսիլէր
 63 Պիղատոսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ, իյ էֆէնտի,
 օլ իղլալ էտիճի սաղ իքէն, իւչ կիւնտէն սօկրա
 գըյամ էտէճէյիմ՝ տէտիյի խաթրըմըզա կէլիյօր:
 64 Իմտի ի չիւնճիւ կիւնէտէք գապըն կէօզէտիլմէ-
 սինի էմր էյլէ, օլմայա քի շակիրտլէրի կէճէլէյին
 կէլիպ՝ անը սըրգաթ էտէրէք, խալգա՝ էօլիւլէր-
 տէն գըյամ էթտի՝ տէյլէր: Վէ սօկրաքի զէլա-
 65 լէթ էվլէլէրինտէն պէտթէր օլուր՝ տէտիլէր: Պի-
 ղատոս անլէրէ՝ Պէքճիլէրինիզ վար տըր: Կիտիպ
 պիլտիլինիզ կիպի մուհաֆազա էյլէյինիզ՝ տէտի:
 66 Անլէր տախի կիտիպ՝ թաշը միւհըլէյէրէք՝ գապը
 պէքճիլէրլէ մուհաֆազա էյլէտիլէր:

ՊԱՊ 28

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնիւն խիթամընտա, հաֆթանըն
 իւք կիւնիւ շաֆագ սէօքէր իքէն, Մագդաղալը
 Մարիամ իւէ օլ պիր Մարիամ գապը կէօրիլէյէ
 2 կէլտիլէր: Վէ իլթէ շիտտէթիլ պիր զէլլէլէ օլ-
 տու, զիրա Բապլըն մէլէյի կէօքտէն էնտի, վէ
 կէլիպ գափուտան թաշը եուվարլայարագ, անըն
 3 իւզէրինէ օթուրտու: Վէ չէհրէսի շիմէք կիպի,
 4 վէ իպասը գար կիպի պէյազ իտի: Վէ պէքճիլէր
 անտէն գօրգտըզլարընտան՝ տիթրէյիպ էօլիւ կի-
 5 պի օլտըլար: Մէլէք տախի գարըլարա խիթապէն՝
 Սիզ գօրգմայընըզ, զիրա սալպ օլուան Յիսուսը
 6 արատըղընըզ պիլիլիմ: Պուրատա տէյիլ տիր,
 զիրա տէտիյի կիպի գըյամ էթտի: Կէլինիզ,
 7 Բապլըն եաթտըղը մահալի կէօրիւնիւզ: Վէ շա-
 պուգ կիտիպ շակիրտլէրինէ՝ էօլիւլէրտէն գըյամ
 էթմիլ տիր, վէ իլթէ սիզտէն էվլէլ Դալիլեայա
 վարաճագ, անը օրատա կէօրէճէքսինիզ՝ տէյինիզ:
 8 իլթէ սիզէ սէօյլէտիմ՝ տէտի: Անլէր տախի գօր-
 գուպ վէ՝ ազիմ՝ մէսէրրէթլէ տէր՝ ագապ գապը

տան չըզըսի՝ անըն շակիրտէրինէ խապէր վերմէյէ
ԳՕՀԱՐԸԼԱՐ՝

- 9 վէ շակիրտէրինէ խապէր վերմէյէ կիտէրլէր
իքէն, իշթէ Յիսուս գարչըլարնա չըզըսի՝ Սէլամ
սիգէ՝ տէտի. անլէր տախի եազլաշըսի՝ այազլա-
- 10 րնա սարըլարագ անա սէճտէ գըլտըլար. 0 զէման
Յիսուս անլէրէ՝ Գօրգմայընըլ. կիտիպ պիրա-
տէրլէրիմէ, Գալիլեայա կիթսինլէր վէ պէնի օրա-
տա կէօրէճէքլէր՝ տէյիւ խապէր վէրինիզ՝ տէտի.
- 11 վէ անլէր կիթմէքտէ իքէն, իշթէ պէքճիլէրտէն
պա՛ղըլտըր շէհրէ կէլիպ՝ վուգուլթըն ճիւմէսի-
- 12 նի պաշ քեահինլէրէ նազլ էթտիլէր. Անլէր տա-
խի իխթիյարլար իլէ ճէմ՝ օրուպ միւշապլէրէ էթ-
տիքտէն սօնրա, 'ասքէրլէրէ վաֆիր ագչէ վէ-
- 13 րիպ, Պիզ ույուր իքէն, անըն շակիրտէրի կէճէ-
լէյին կէլիպ՝ անը սըրգաթ էթտիլէր՝ տէյինիզ.
- 14 վէ էյէր վայի թարաֆընտան իշիտիլէճէք օրուր
իսէ, պիզ անը գանտըրըսի՝ սիզի էմին գըլարըլ՝
- 15 տէտիլէր. Անլէր տախի ագչէյի գապուլ էտիպ
սլտըգլարը թա'լիմաթա կէօրէ հարէքէթ էթտի-
լէր. վէ պու քէլամ թա պու կիւնէտէք Սէհու-
- տիլէր տրասընտա շայը՝ օլմուշ տըր.
- 16 վէ օն պիր շակիրտէր Գալիլեայա, Յիսուսըն
- 17 անլէրէ էմը էթտիլի տաղա վարտըլար. վէ անը
կէօրիւնճէ՝ անա սէճտէ գըլտըլար. լաքին պա՛ղը-
- 18 սը շիւպէն էթտիլէր. վէ Յիսուս եանլարընա կէ-
լիպ, անլէրէ խիթապէն տէտի քի՝ Սէմատա վէ
զէմինտէ պիւթիւն հիւքիւմէթ պանա վէրիլտի.
- 19 իմտի կիտինիզ. ճիւմէ միլլէթլէրի շակիրա էտի-
նիզ, վէ անլէրի ֆէտէր վէ իպն վէ Բուհ իւլ Գուտ-
- 20 սըն խամինէ վաֆթիլ էտինիզ. վէ սիգէ էմը էթ-
տիլիմ շէյլէրին ճիւմէսինի հըֆզ էթմէյի անլէրէ
թա'լիմ էտինիզ, վէ իշթէ տիւնէանըն նիհայէթի-
նէ տէյին պէն հէր վազըթ սիզին իլէ պէրապէր
իմ. Ամին:

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՄԱՐԿՈՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Իսկ Ուլլահ Յիսուս Գրիստոսըն ինճիլինին իպթի-
- 2 տաթը տըրո՝ փէյղամպէրլէրտէ՝ իշթէ պէն հօլընլը
էօնիւնճէ հաղըրլայանագ օլան ըհսուլըմը սէնին
- 3 էօնիւնտէն իրսալ էտէճէյիմւ վէ՝ Բապպըն հօլը-
նը հաղըրլայընը, Թարիգլէրինի տօղըռլընը՝
տէյէրէք պէրրիյէտէ նիտա էտէնին սէտասը՝ տէ-
- 4 յիւ Թահրիր օլուհտըղը իւզրէ, Յովհաննէս պէր-
րիյէտէ վաֆթիզ էտիպ՝ կիւնահլարըն 'աֆվը ի-
- 5 չիւն Թէվպէ վաֆթիզինի ի'լան էտէր իտի՝ վէ
պիւթիւն Եհհուտիյէ տիյարը վէ Երուսաղէմ էհա-
լիսի չըգըպ՝ անըն հանընա կիթտիլէր, վէ ճիւմ-
լէսի կիւնահլարընը իգրարլէ՝ Յորդանան ըրմա-
ղընտա անըն էլիյլէ վաֆթիզ օլուհուրլար իտի՝
- 6 վէ Յովհաննէս տէվէ Թիւյիւ կիյմիշ, վէ պէլինէ
գայիշ գուշանմըշ օլուպ՝ չէքիրկէլէր վէ հապան
- 7 պալը հէր իտիւ վէ վա'զ էտէրէք՝ Պէնտէն սօհ-
րա տահա գուտրէթլիսի կէլիյօր քի՝ պէն էյիլիպ
անըն այազ գապլարընըն Թասմասընը չէօզմէյէ
- 8 լայըզ տէյիլ իմ՝ Պէն սիգի սու իլէ վաֆթիզ էթ-
տիմ, ամմա օ սիգի Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիզ
էտէճէք տիր՝ տէր իտիւ

- 9 Վէ օչ կիւնէրտէ, Յիսուս Գալիլեայտա վագը՝
 նազարէթտէն կէլիպ՝ Յորդանանտա Յովհաննէ-
 10 սին էլիլէ վաֆթիզ օլուստու։ Վէ սուտան չըգ-
 տըղը անտէ կէօքէր շագգ օլուպ՝ Բուհըն կէօ-
 յերճին կիպի քէնտի իւզէրինէ նիւզուլ էթտիլինի
 11 կէօրտիւ։ Վէ՝ Բագի օլաըղըմ սէվկիւլիւ Օղլըմ
 սէն սին՝ տէյիւ սէմավաթտան պիր սէտա կէլտի
 12 Վէ տէր 'ազապ Բուհ անը պէրրիյէյէ սէվգ էթ-
 13 տի Վէ Շէյթան թարաֆընտան թէճրիպէ օլու-
 նարագ գըրգ կիւն օրատա պէրրիյէտէ գալոր,
 վէ վահշի հայվանլար իլէ պէրապէր պուլունուպ՝
 մէլէքէր անա իւրտմէթ էտէր իտի
 14 Վէ Յովհաննէս էլէ վէրիլտիքտէն սօկրա, Յի-
 15 սուս Գալիլեայա կէլիպ, Վագըթ թէմամ օլտու,
 վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւ եագլաշմը տըր. թէվպէ
 էտիպ պէշարէթէ իման կէթիրինիզ՝ տէյերէք մէ-
 լէքիւթ Ուլլահըն պէշարէթինի վա՛ղ էտէր իտի
 16 Վէ Գալիլեա տէնիզի քէնարընտա կէզէր իքէն,
 Սիմոն իլէ գարնտաշը Անդրէասը, տէնիզէ աղ
 աթտըգլարը վագըթտա կէօրտիւ, զիրա պալըգ
 17 ավճըսը իտիլէր։ Վէ Յիսուս անլէրէ՝ Արտըմճա
 կէլինիզ, վէ սիզի ինսան ավճըսը էտէյիմ՝ տէտի
 18 Անլէր տախի տէր 'ազապ աղլարընը պրագըպ՝
 19 անըն արտընճա կիթտիլէր։ Վէ օրատան պիր աղ
 իլէրի կիտիպ՝ Զեբեդէոս օղլու Յակոբոս իլէ գարն-
 տաշը Յովհաննէսի կէօրտիւ, պուլնլար տախի գա-
 20 յըգտա աղլարընը թա՛միր էթմէքտէ իտիլէր։ Վէ
 տէր հալ անլէրի չաղըրսը. անլէր տախի փէտէր-
 լէրի Զեբեդէոսը իշիլէր իլէ պէրապէր գայըգտա
 պրագըպ՝ անըն արտընճա կիթտիլէր
 21 Վէ կափառնայումա կիրտիլէր. քէնտիսի տախի
 տէր 'ազապ սէպթ կիւնիւ սինաղօղա կիտիպ
 22 թա՛լիմ էտէր իտի Անլէր տախի թա՛լիմինէ հայ-
 րան օլտըլար. զիրա անլէրէ՝ իւլէմա կիպի տէյիլ,
 անճագ հիւքիւմէթ սահիպի կիպի թա՛լիմ էտէր

- 23 խորի վէ ձինաղօղլարընտա նափաք իռհրու պիր
ատէմ պուզունուպ՝ պու տախի պաղըրաբադ,
24 Պրագ՝ սէնին պիրգիմ իլէ նէ՞ իլին վար, էյ նա-
զարէթլի Յիսուս, պիր ճէլա՞ք էթմէք իլին մի
կէլտին. սէնին քիմ խալիին պիրլիրիմ, սէն Աւ-
25 լահըն Մոնէքստտէսի սին՝ տէտիս վէ Յիսուս անը
աղարլարպ՝ Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըգ՝ տէտիս
26 իմտի ու նափաք բուհ անը սարսըպ եիւքսէք
27 սէսլէ պաղըրաբադ անտէն չըգտը, վէ ճիւմէ-
սի հայրան օլտըլար, շէօյլէ քի պիրի պիրինէ
սիւ՛ալ էտիպ՝ Պու նէ՞ տիր, պու եէնի թա՛լիմ
նէ՞ օլա, չիւնքի նափաք բուհլարա պիրլէ հիւքիւ-
մէթլէ էմր էտէր, վէ անա իթա՛աթ էտիյօրլար՝
28 տէրլէր իտիս վէ անըն շէօհրէթի տէր հալ Գա-
լիլէանըն պիւթիւն էթրաֆընա շայր՝ օլտուս
29 վէ անլէր սինաղօղտան չըգտըգլարը կիպի, Յա-
կոբոս վէ Յովհաննէս իլէ պէրապէր, Սիմոն վէ
30 Անդրէասըն խանէսինէ կիթտիլէր վէ Սիմոնըն
գայն վալիտէսի հիւմմայա թութուլմը կաթըյօր
խոր, վէ տէր հալ մէրգումէնին հալինի անա ի-
31 ֆատէ էթտիլէր 0 տախի կանընա վարըպ՝ անը
էլինտէն թութարաք գալտըրտը. վէ օլ գա՛աթ
հիւմմասը տէֆ՝ օլուպ՝ անլէրէ խրտմէթ էթտիս
32 վէ ախշամ օլուպ՝ կիւնէշ պաթտըգտա, ճիւմէ
'իլլէթլիլէր իլէ մէճնուշլարը անա կէթիրտիլէր
33 վէ պիւթիւն շէհր էհալէ՞ գափուշըն էօնիւնտէ
34 ճէմ՝ օլմուշ իտիս վէ տիւրլիւ տիւրլիւ մարաղ-
լարա միւպթէլա օլմուշ չօգ 'իլլէթլի քիմնէլէրէ
չիֆա վէրիպ՝ չօգ ճիւնլէր տախի չըգարտը. վէ
ճիւնլէրի սէօյլէթմէգ իտի, գիրա անը թանըյօր-
լար իտիս
35 վէ սապահլայըն փէք էրքէն գալգարաք, չը-
գըպ պիր հապան մահալէ կիթտի, վէ օրատու
36 տու՛ա էթտիս վէ Սիմոն վէ անըն իլէ պէրապէր
37 պուլունանլար արտընճա կիտիպ, Անը պուլտըգ-

- լարընտա, անա՝ Հէր քէս սէնի արայօր՝ տէտի-
- 38 լէր: Օ տախի անլէրէ՝ Եագըն օլան գասապալա-
րա կիտէլիմ քի՝ օրատա տախի վա՛ղ էտէյիմ,
- 39 զիրա պէն պունուեն իշիւն չըգտըմ՝ տէտի: Վէ
պիւթիւն Գալիւտատա սինաղղօղլաընտա վա՛ղ է-
տէր վէ ճիննլէրի չըգարըր իտի:
- 40 Վէ հանընա պիր ճիւզամը կէլիպ՝ եալվարարագ
վէ տիւ շէօքէրէք, անա՝ Էյէր իսթէրսէն, պէնի
- 41 Թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի: Յիսուս
տախի շէֆգաթ էթմէքլէ՝ էլինի ուզատըպ անա
տօգունտու, վէ անա՝ իսթէրիմ, Թահիր օլ՝ տէ-
- 42 տի: Վէ պէօյլէ պույուըրաղընտա, հէման ճիւ-
զամ իլլէթի անտէն տէֆ՝ օլարագ Թահիր օլ-
- 43 տու: Վէ անա էքիտէն թէնպիհ պիրէ՝ Փիւ հալ
- 44 անը տըշարը չըգարըպ՝ անա, Սագըն քիմսէյէ
պիր շէյ սէօյլէմէյէսին, լաքին կիտիպ քէնտիլի
քեհահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ
իւզըէ Թաթհիրիկ իշիւն, Մուսէսին պույուըրաղը
- 45 շէյլէրի Թագտիմ էյլէ՝ տէտի: Ամմա օ՝ չըգտըր
կիպի, պու շէյի գիյատէսիլլէ պէյան վէ ի՛լան էթ-
մէյէ պաշլատը, շէօյլէ քի Յիսուս արթըգ պիր
շէհրէ իւլէնէն կիրէմէյիպ՝ անճագ խարիճտէ հա-
պան մահալլէրտէ գալըր իտի, վէ հէր Թարաֆ-
տան անա կէլիլլէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պիր գալ կիւնտէն սօնրա Յիսուս Թէքրար
- 2 Կափառնայումա կիրտի: Վէ պիր խանէտէ օլու-
ղը իշիտիլմէքլէ, տէր հալ գափուենն էթրաֆընա
սըղմագ տէրէճէտէ չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլտու:
- 3 Վէ անլէրէ քէլամը սէօյլէր իտի: Վէ տէօրթ քի-
շինն եիւքլէնմիշ օլտըղը պիր քէօթրիւմիւ կէ-
- 4 Թրէրէք՝ հանընա կէլտիլլէր: Վէ գալապալըգ
սէպէպիլլէ անա եագլաշամատըգլարընտան, անըն

- պուռնետըղը մահալին տամընը սէօքիւս պիր
տէլիք աշտըգտան ոօկրա, քէօթրիւմիւն եաթ.
5 տըղը եաթաղը էնտիրտիլէր: Յիսուս տախի ան.
լէրին իմանընը կէօրմէքլէ, քէօթրիւմէ՝ Օղլըմ,
6 կիւնահլարընկ սանա 'աֆվ օլունտու՝ տէտիւ վէ
օրատա 'իւլէմատան պա'ղըսը օթուըմը պուլուն.
7 մաղլէ, Նիշիւն պու քիմսէ պէօյլէ քիւֆը էտի.
յօր. եալընը Ալլահտան զայրի՝ կիւնահլար 'աֆվ
էթմէյէ քի'մ գատիր տիր՝ տէյիւ տէրունլէրինտ
8 Թէֆէքքիւր էտէրլէր իտիւ վէ տէր հալ Յիսուս՝
քէնտի քէնտիլէրինէ պէօյլէ Թէֆէքքիւր էթ.
տիլէրինի բունընտա պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի
քի՝ Նիշիւն տէրունլէրինիլատէ պու շէյլէրի Թէ.
9 ֆէքքիւր էտիյօրսընը, Հա'նկըսը գօլայ տըր,
քէօթրիւմէ՝ կիւնահլարընկ սանա 'աֆվ օլունտու
տէմէսի՝ մի, եօգսա՝ Գալգ, եաթաղընը դալարը
10 վէ կէզ՝ տէմէսի՝ մի, Լաքին իպն իւլ ինսանըն
էէր իւզէրինտէ կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ գուտ.
րէթի վար իտիլինի պիլմէսինիլ տէյիւ՝ քէօթրիւ.
11 մէ, Սանա տէրիմ քի՝ Գալգ, եաթաղընը գալ.
12 տըր վէ էվիկէ կիթ՝ տէտիւ 0 տախի տէր 'ազապ
գալգտը, վէ եաթաղընը գալարըրպ՝ ճիւմլէսինին
էօնիւնտէ չըգտը, շէօյլէ քի ճիւմլէսի հայրան օ.
լուպ՝ Ալլահա համա էտէրէք՝ Ալլա պէօյլէ պիր
շէյ կէօրմէտիք՝ տէտիլէր:
13 վէ Յիսուս Թէքրար տէնիլ քէնարընտ չըգըպ՝
խալգըն ճիւմլէսի եանընա կէլմէքլէ, անլէրէ
14 Թա'լիմ էտէր իտիւ վէ կէյէր իքէն, Ալփէո
օղլու Ղեկի պիր կէօմրիւք մահալինտէ օթու.
րուր կէօրիւպ, անա՝ Արտըմա կէլ տէտի. օ
15 տախի գալգըպ անըն արտընճա կիթտի վէ պու.
նուն խանէսինտէ սօֆրատա օթուըսըղընտ,
Յիսուս վէ չակիրտլէրի իլէ պէրապէր չօգ կէօմ.
րիւքճիւլէր վէ կիւնահլարընկ տախի սօֆրայ
օթուըսըլար, զիրա քէսրէթ իւզրէ արտընճա

- 16 կրտսերէր իտիւ վէ 'իւլէմա իլէ ֆերիսիլէր անըն
կէօմրիւք ճիւլէր վէ կիւնանքեարլար իլէ պէրա-
պէր թա'ամ էթտիլինի կէօրմէքէ, շակիրալէրի-
նէ' նի'չիւն կէօմրիւք ճիւլէր վէ կիւնանքեարլար
- 17 իլէ պէրապէր եէյիպ իլէր' տէտիլէր Վէ Յիսուս
պուսու իշիթտիքտէ, անլէրէ' Հէքիմէ սաղ օլան-
լար տէյիլ, անճադ 'իլլէթլի օլանլար միւհթաճ
տըր, պէն սալիհլէրի տէյիլ, ամամ կիւնանքեար-
լարը [թէվպէյէ] տա'վէթ էթմէյէ կէլտիմ' տէտիւ
- 18 Վէ Յովհաննէսին վէ ֆերիսիլէրին շակիրալէրի
օրուճ թութարլար իտիւ վէ կէլիպ անա' Յով-
հաննէսին վէ ֆերիսիլէրին շակիրալէրի օրուճ
թութարլարը հալտէ, սէնին շակիրալէրին նի'
19 չիւն օրուճ թութարլար' տէտիլէր Յիսուս տա-
խի անլէրէ տէտի քի' Տիւյիւնճիւլէր կիւվէյի
եանլարընտա պուլուստըգճա, օրուճ թութա
պիլիլէր միւ կիւվէյի քէնտիլէրի իլէ պէրապէր
- 20 պուլուստըգճա օրուճ թութարլար լաքին
կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր կէլիլ,
վէ օլ վազըթ, օլ կիւնլէրտէ օրուճ թութա-
- 21 ճաղլար Պիր քիմսէ եէնի չուգա փարչասընը
էսքի լիպաս իւղէրինէ համա տիքմէզ, եօգսա օլ
իէնի համա էսքիտէն փուլա գօփարմաղէ, երը-
- 22 թըղը պէտթէր օլուր Վէ պիր քիմսէ եէնի շէ-
րապը էսքի թուլումլարա գօմաղ, եօգսա եէնի
չէրապ թուլումլարը երըթար, վէ շէրապ տէօ-
քիլիլը, թուլումլար տախի թէլէֆ օլուր լաքին
եէնի շէրապ եէնի թուլումլարա գօնումադ կէ-
րէք տիր
- 23 Վէ սէպթ կիւնիւ էքին աքասընտաւն կէչտիլին-
տէ, շակիրալէրի եիւրիւր իքէն' պաշաղլարը գօ-
- 24 փարմաղա պաշաղլար, Ֆերիսիլէր տախի անա'
Պազ, սէպթ կիւնիւ նէ' եափըյօրլար պուճա'իդ
- 25 տէյիլ տիր' տէտիլէր Օ տախի անլէրէ տէտի քի'
Դաւիթին միւհթաճ օլուպ' քէնտիլի վէ պէրա-

- պէր պուլունանլար աճրգարդը գէման, նէ ետփ.
 26 տըղընը հիշ պիր վագըթ օգո՛ւմատընըդ մը. նէ՛
 վէճհէ քեանին ի ա՛ղամ՝ Աթաթարըն վագթըն
 տա պէյթ Ուլլահա կիրպլ՝ եէմէսի քեահինլէրտէն
 զայրի քիմէյէ հէլալ օլմայան հուզուր էքմէք-
 լէրինի եէտի, վէ հէմ պերապէրինճէ օլանլարո
 27 տախի վէրտի, վէ անլէրէ՝ Ինսան սէպթ կիւնիւ
 իլիւն տէյիլ, անճագ սէպթ կիւնիւ ինսան իլիւն
 28 օլտու: Իմտի իպն իւլ ինսան սէպթ կիւնիւնիւ
 տախի սահիպի տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ եինէ սինաղօղա կիրտի. վէ օրատա էլի գու.
 2 բումըլ պիր առէմ՝ վար իտի. Անլէր տախի անը
 իթթիհամ էթմէք իւզրէ, պունա սէպթ կիւնիւն.
 3 տէ շիֆա վէրի՛ր մի տէյիւ կէօզէտիլլէր իտի 0
 իսէ, էլի գուրումըլ առէմէ՝ Գալգ օրթատո
 4 Գալգ՝ տէտիքտէն սօկրա, Անլէրէ խիթապէն՝
 Սէպթ կիւնիւնտէ խա՛յր իլլէմէք մի, եօգսա շէր
 իլլէմէք մի, Թախիս ի նէ՛ֆա մի, եօգսա գաթլ է
 նէ՛ֆա մի հէլալ տըր՝ տէտի. անլէր տախի սիւ.
 5 քիւթ էթտիլլէր, վէ գալլլէրինին գաթըլըղնո
 Թէ՛հսսիֆ տէրէք, էթրաֆընտա պուլունան.
 լարա զազապլէ պագարգտան սօկրա օլ առէմէ՛
 էլիկի ուզաթ՝ տէտի. օ տախի ուզաթտը, վէ էլ
 6 [տիկէրի կիպի] սաղ օլտու. Ֆէրիսիլլէր տախի
 տէր հալ տըլարը ջըդըպ՝ անը նէ վէճհէ հէլալ
 էտէլլէր տէյիւ Հերովդէսիլլէր իլէ՝ ալէհինտէ միւ
 շալլէրէ էթտիլլէր:
 7 Յիսուս իսէ շակիրալլէրի իլէ տէնիզ քէնտըրնո
 8 չէքիլպլ՝ Գալիլեատան վէ Եհհուտիլլէտէն, վէ Ե-
 բուսաղէմտէն վէ Եգովմտան վէ Յորդանանըն
 էօթէ Թարաֆընտան վաֆիլ խալգ աղտընճա
 կիթտի. վէ Տիւրոս իլէ Սիգոն ճիվարընտան պու-

- լուան վաֆիր խալիք իճրա էյլէտիյի շէյլէրի էյիթ-
- 9 մէքէ՛ եանընա կէլտիլէր՝ վէ գալապալըգ սէ-
պէպիլլէ քէնտիւնի թագեիգ էթմէսիւնլը տէյիւն
եանընտա պիւր գայըղըն պէքէմէսիւնի չափրտլէ-
- 10 րիւնէ մը էթտի՝ Ձիւրա չօգ քիմսէլէրէն շիֆա վէր-
միշ օլաղըը ճիհէթլէ, ճիւմլէ տէրտլի օլանլար
անա տօգուէմագ իշիւն իւղէրիւն տիւշէրլէր իտի՝
- 11 Նափաք բուհլար տախի անը կէօրտիւքտէ՝ այա-
ղընա տիւշիւպ պաղըրարագ՝ Սէն իպն Ուլլահ
- 12 սըն՝ տէրլէր իտի՝ վէ քէնտիւնի չայը՝ էթմէմէ-
լէրիւնի անլէրէ էքիտէն թէնպիհ էյլէտի՝
- 13 վէ տաղա չըգըպ՝ իսթէտիյի քիմսէլէրի չայըր-
- 14 տըղընտա եանընա կէլտիլէր՝ վէ քէնտիւնի իլէ
պէրապէր պուլուէմալարը իշիւն, վէ մարագլարը
տէֆ՝ էթմէյէ վէ ճիւնլէրի չըգարմաղա գուտ-
- 15 րէթլէրի օլարագ, Անլէրի վա՛ղ էթմէյէ կէօն-
- 16 տէրմէք իշիւն օն իքի քիշի, Եա՛նի Պետրոս լա-
- 17 գապ վէրտիյի Սիմոն, վէ Բաննեբգէս, եա՛նի
եղլարըմ օղպլարը լագապ վէրտիյի Ձերեդէոս
օղուլարը Յակոբոս իլէ գարնտաչը Յովհաննէսի,
- 18 վէ Անգրէտաը վէ Փիլիպպոսը վէ Բարթողոմէոսը
վէ Մատթէոսը վէ Թովմասը վէ Ալիէոս օղլու
- 19 Յակոբոսը վէ Թագէոսը վէ Կանալը Սիմոն, վէ
քէնտիւնի էլէ վէրէն իսկարիտվալը Յուդայը թա՛-
նիւն էյլէտի՝
- 20 վէ պիւր խանէյէ կէլտիլէր՝ վէ Լիւնէ խալիք օլ
տէրէճէ ճէմ՝ օլտու, քի էքմէք եէմէյէ պիլէ
- 21 վագթլարը Եօգ իտի՝ վէ ագրապասը պուշու-
իշիթ տիքտէ, անը թութմաղա չըգտըլար, զիրա՝
- 22 Ագլընա խալէլ կէլվիշ տիւր՝ տէրլէր իտի՝ վէ Ե-
րուսաղէմտէն էնէն իւլէմա՝ Անտէ Բէեղզեբուղ
վար, վէ հէմ ճիւնլէրին րէ՛իսի վասըթասալլէ
- 23 ճիւնլէրի չըգարըյօր՝ տէտիլէր՝ վէ անլէրի եանը-
նա չայըրըպ՝ անլէրէ թէմսիլլէրլէ սէօյլէտի քի՝
- 24 Շէյթան Շէյթանը նա՛սըլ չըգարա պիլիւր՝ վէ էյէր

- պիր հիւփումէթ քէնտի 'ալէյհինտէ մուխալէֆէթ
 իւզրէ պուլունուրսա, օլ հիւփումէթ պագի օլա.
 25 մազլ Վէ էյէր պիր խանէ քէնտի 'ալէյհինտէ մու-
 խալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա, օլ խանէ պագի
 26 գալամազլ Վէ էյէր Շէյթան քէնտի 'ալէյհինտէ
 գալգըչլայ՝ մուխալէֆէթ իւզրէ պուլունուրսա,
 պագի օլամայրայ՝ անըն նիհայէթի կէլմիշ տիր
 27 Հիչ քիմսէ գուվվէթլի պիր ասէմին խանէսինէ
 կիրիպ՝ անըն էշեասընը եաղմա էթմէյէ գատիր
 օլամազլ, մէյէր էվվէլա օլ գուվվէթլի ասէմի
 պաղլայրայ՝ պա՛տէհու անըն խանէսինի եաղմա
 28 էտէւ Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՛ Պէնի ասէմի
 հէփի կիւնահլար իլէ էթտիքլէրի քիւֆրլէր 'աֆլ
 29 օլունուր. Ամմա հէր քիմ Րուհ իւլ Գուսսա
 քիւֆր էտէրսէ, իլ էլ էպէտ 'աֆլ օլունմայրայ՝
 անճագ էպէտի 'աղապա միւսթահագգ օլուր
 30 Զիւնքի անլէր՝ Անտէ նափաք Րուհ վար՝ տէմիշ-
 լէր խալի
 31 Պա՛տէհու վալիտէսի իլէ պիրատէրլէրի կէլիպ՝
 տըշարըտա տուրարագ՝ անը չաղըրմաղա ապէ՛
 32 կէօնտէրտիլէր, խալգ տախի անըն էթրաֆընտա
 օթուրուր իքէն, անա՛ իշթէ վալիտէն վէ պիրա-
 տէրլէրի տըշարըտա սէնի իսթէյօրլար՝ տէտի.
 33 լէր, Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ վալիտէմ եա.
 34 խօտ պիրատէրլէրիմ քիմլէ՞ր տիր՝ տէտիս Վէ
 էթրաֆընտա օթուրանլարա պագըպ՝ իշթէ վա-
 35 լիտէմ վէ պիրատէրլէրիմ. Զիրա հէր քիմ Ալլա-
 հըն իրատէթինի իճրա էտէրսէ, պիրատէրիմ վէ
 հէմշիրէմ վէ վալիտէմ օ տըր՝ տէտի:

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ էրնէ տէնիզ քէնարընտա թա՛լիմ էթմէյէ
 պաղլատը, վէ եանընա խայլը ճէմա՛աթ ճէմ՝ օլ
 մաղլէ, քէնտիսի տէնիզ իւզէրինտէ գայըղա կի.

- 2 իւս օթուրտու. պիւթիւն ճէմա'աթ տախի տէ-
 3 նիզ քէնարընտա գարատա խոխի վէ թէմսիլէրէ
 4 անլէրէ չօգ շէյլէր թա'լիմ էտիս' թա'լիմինտէ
 5 անլէրէ տէտի քի, Տիկլէյինիզ, իշթէ էքինճի էքին
 6 էքմէյէ չըդտըլ վէ էքէր իքէն' պա'զըսը եօլ քէ-
 7 նարընա տիւշմէքլէ, [հալս] գուլլարը կէլիւ պանը
 8 եէտի վէ պա'զըսը չօգ թօփրաղը օլմայան թաշ-
 9 լըզա տիւշիւպ' թօփրաղըն տէրինլիյի օլմատըղըն-
 10 տան շուպուգ պիթտի իսէ տէ, կիւնէշ սօղտըգ-
 11 տա եանտը, վէ քէօքիւ օլմատըղընտան գուրու-
 12 տու վէ պա'զըսը տիքէնլէր արասընա տիւշմէք-
 13 լէ, տիքէնլէր չըգըպ անը պօղտըգլարը իշիւն
 14 մահսուլ վէթմէտի վէ պա'զըսը էյի թօփրաղա
 15 տիւշմէքլէ, չըգըպ պէօյիւտիւքտէ' պաշուգ վէ-
 16 լէրէք քիմի օթուգ վէ քիմի ալթմըլ վէ քիմի
 17 տախի էիւզ գաթ մահսուլ կէթիրտի վէ անլէ-
 18 րէ' իշիտիր գուլաղլարը օլան իշիթսին' տէտի
 19 վէ եալընըզ գալտըղընտա, օն իքիլէր իլէ պէ-
 20 րապէր եանընտա օլանլար պու թէմսիլէ տա'իր
 21 անտէն սիւ'ալ էթտիլէր 0 տախի անլէրէ տէտի
 22 քի Մէլէքիւթ Ուլլահըն սըրըրնա վազըֆ օլմագ
 23 սիգէ իհսան օլունմըշ տըր, ամմա օլ խարիճտէ
 24 օլանլարա հէր շէյ թէմսիլաթլէ սէօյլէնիլի, թա քի
 25 պագարագ պագալար վէ կէօրմէյէլէր, վէ իշիտէ-
 26 րէք իշիտէլէր վէ ալլամայալար, օլմայա քի ըիւ-
 27 ճու' էտէլէր տէ կիւնահլարը 'աֆլ օլունա
 28 վէ անլէլէ տէտի քի Պու թէմսիլի ալլամա-
 29 յօրմը սընըզ. էօյլէ իսէ ճիւմէ թէմսիլէրի նա-
 30 սըլ ֆէհմ' էտէճէքսինիզ, էքինճի' քէլամը էքէր
 31 վէ եօլ քէնարընտա օլուպ' քէնալիլէրինէ քէլամ
 32 էքիլմըշ օլանլար շուշլար տըր քի' իշիթտիքլէրի
 33 անտէ, Շէյթան կէլիպ' գալպէրինտէ էքիլմըշ օ-
 34 լան քէլամը գալտըրըր վէ քէզալիք թաշլըգտա
 35 էքիլէնլէր շուշլար տըր քի' քէլամը իշիթտիքլէրի
 36 անտէ, անը մէտէրըթլէ գապուլ էտէրէր, Ամմա

- քէնտիկէրինտէ քեօք օլմատըղընտան՝ ազ վազըթ
 տայանըպ, պա՛տէհու քէլամտան տօլայը թազիդ
 ու թէ՛աւտաի վուգու՝ պուլուեճա՝ հէման սիւր- 31
 18 շէրլէր՝ վէ տիքէնլէր արասընտա էքիլէնլէր շուն. 32
 19 լար տըր քի՝ քէլամը իշիթաիքտէն սօղրա, Պա
 տիւնեանըն էնտիկէրի վէ գէնկինկին հիլէսի վէ
 զայրի նէսնէլէրին արզուսը արայա կիւրիպ՝ քէլ-
 20 մը պօղտըգլարը իշիւն մահուտըզ օլուր՝ վէ էյ
 եհրտէ էքիլէնլէր շունլար տըր քի՝ քէլամը իշ- 33
 տիպ գապուլ էտէրլէր, վէ քիմի օթազ վէ քիմ
 ալթմըշ վէ քիմի տախի եիւզ գաթ մահուտ վէ- 34
 բիրլէր:
 21 վէ անլէրէ տէտի քի՝ Զըրազ քիլէ եախս 35
 եաթսգ ալթընա գօնուլմազ իշիւն մի կէթիւր- 36
 լիւր՝ շէմ՝տան իւզէրինէ գօնուլմազ իշիւն տէյթ
 22 մի՝ Զիրա աշիքեար օլմայամազ կիլիլ պիւր էյ
 եօգ տըր, վէ մէյտանա կէլմէյէճէք մախֆի պիւր 37
 23 շէյ եօգ տըր՝ էյէր պիւրինին իշիտիւր գուլազլար
 վար իսէ, իշիթսին:
 24 վէ անլէրէ տէտի քի՝ իշիթաիյինիւզ շէյէ տիգ 38
 գաթ էտինիւզ էօղտիւյիւնիւզ էօլէքլէ սիգէ էօ-
 չիւլէճէք տիւր, վէ սիւզ իշիտէնլէրէ գամմ օլու-
 25 նամազ տըր՝ Զիրա քիմին վար իսէ, անա վէրի- 39
 լէճէք, վէ քիմին եօգ իսէ, էլինտէ օլմըն տաի
 անտէն ալընամազ տըր:
 26 վէ տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ պէօյլէ տիւր
 27 կէօյա պիւր ատէմ թօլամու եէրէ աթար. վէ կէճ 40
 վէ կիւնտիւզ ոյույուպ գալգար, վէ թօլում 41
 անըն պիւլէտիյի սուրէթտէ պիթէր վէ պէօյիւր
 28 Զիրա եէր քէնտիկիյինտէն էվլէլա օթու, սօղր
 պաշաղը, վէ սահա սօղրա պաշագտա միւքէմիկ
 29 պուղտայը հուսուլէ կէթիւրիւր՝ վէ մահուտ վէ
 մալէ էրտիյի կիպի օրաղը սալար, զիրա հասա
 վազթը կէթիւլմիւ տիւր
 30 վէ տէտի քի՝ Ալլահըն մէլէքիւթիւնիւ նէյէ 1

- Թէչպիհն էտէլիմ, ետխոտ անը նէ՞ միտալլէ թէմ.
 31 սիւ էտէլիմ: Պիր խարտալ տանէսի կիպի տիր
 քի, եէրէ էքիլտիքտէ, եէր իւզէրինտէ օլան թօ.
 32 խոմլարըն ճիւմէտինտէն քիւչիւք տիր: Ամմա
 էքիլտիյինտէ պիթիպ՝ հէփ սէպգէլէրտէն պէօյիւք
 օլուր, վէ պէօյիւք տալլար սալար, շէօյլէ քի տ-
 նըն կէօյիւսի ալթընտա հափա գուշարը գօնա պի-
 33 լրլէր: Իմտի անլէրէ՝ իշիթմէյէ գատիր օլտըզլա-
 րընա կէօրէ, պուենուն կիպի շօգ թէմիլլէրլէ քէ-
 34 լամը սէօյլէր իտի: Վէ անլէրէ թէմիլլիզ սէօյ-
 լէմէզ խտի, լաքին թէնհատէ շակիրալէրինէ ճիւմ.
 լէսինի թէֆօսիր էտէր իտի:
 35 Վէ օլ կիւն տիսչամ օլտըզտա, անլէրէ՝ Գարըշ
 36 Թարաֆա կէչէլիմ՝ տէտի: Անլէր տախի ճէմա՝ա-
 թը պրազըպ՝ անը գայըզտա պուլունտըղը հալ
 իւզրէ ալարըլար. վէ անըն իլէ պէրապէր սա՛իր
 37 ուֆադ գայըզտար տախի վար իտի: Վէ պիր չիտ-
 տէթիլ պօրա գուհուր էթմէքլէ, տալլալար գա-
 յըղա հիւճոււմ էթտիլէր, շէօյլէ քի հէման տօլ-
 38 մագտա իտի: Վէ քէնտիսի գըշ թարաֆտա օ-
 լուպ՝ պաշը ալթընտա եիւզ եասթըղը օլարագ.
 ույույօր իտի. վէ անը ույանտըրըպ, անա՝ Նա
 մու՛ալլիմ, հէլաք օլույօրըզ, վազիֆէ էտի՛նմէյօր
 39 մը սըն՝ տէտիլէր: Օ տախի գալգըպ ըիւզկեարը
 ազարլատը, վէ տէնիզէ՝ Սուս, բահաթ օլ՝ տէ-
 յինճէ, ըիւզկեար սաքին օլուպ՝ յազիմ լիմանլըզ.
 40 օլտու: Վէ անլէրէ՝ Նի՛շիւն պէօյլէ գօրգադ սընըզ.
 41 Նի՛շիւն իմանընըզ եօզ տըր՝ տէտի: Անլէր տախի
 զէյատէսիլլէ խափի էտիպ, պիրի պիրինէ՝ Աճէպա
 պու. քի՛ւմ տիր քի՛ հէմ ըիւզկեար վէ հէմ տէնիզ
 անա իթա՛աթ էտիյօր՝ տէտիլէր:

1 Վէ տէնիզին գարըշ թարաֆընա Գադօրալըլա-

- 2 րըն տիպարնա կէլտիւէրօ վէ գայրգտան չըգտըլ
 կիպի, նափաք բուհլու պիւր ատէմ գապըլարտա՝
 3 անա գարշը կէլտիւ Պու տախի գապըլարտա մէ.
 քէն թութտու, վէ անը քիմսէ գէնծիւրէրլէ պիւթ
 4 պաղլայամաղ իտիւ Զիւնքի չօգ տէՖ'ա պուգա.
 դըլար վէ գէնծիւրէրլէ պաղլանտը իսէ տէ, գէնծիւր.
 լէրի գըրար վէ պուգաղըլարը փարէլէր իտիւ վէ
 5 քիմսէ անը զապթ էթմէյէ գատիւր տէյիլ իտիւ վէ
 տա'իմա կէճէ վէ կիւնտիւղ տաղլարտա վէ գապը.
 լարտա պաղըրըպ' քէնտիւնի թաշարլէ մէճըւ՝
 6 էտէր իտիւ վէ Յիսուսը ուգագտան կէօրտիւքտէ.
 7 սէյիրտիպ անա սէճտէ էյլէտիւ վէ երւքսէք սէսլէ
 Ֆէրեատ էտիպ' Պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իշին վար.
 էյ Յիսուս իպն Ուլլա՛ն իւլ միւթա'ալ. սանա Սլա'
 հազգը իշիւն եէմին վէրիւրիմ քիւ պէնի 'աղաղ
 8 էթմէյէսին' տէտիւ Զիրա անա' էյ նափաք բուհլ
 9 պու ատէմտէն չըգ' տէմիշ իտիւ վէ անա' իսմիկ
 նէ՞ տիր, տէյիւ սիւ'ալ էթտիքտէ' իսմիմ Սլա'
 10 տըր, զիրա չօգ իղ' տէտիւ վէ քէնտիւրլինի օլ
 տիյարտան տըշարը կէօնտէրմէմէսինի անտէն զի.
 11 յատէսիյլէ բէճա էտէրլէր իտիւ վէ օրատա տա.
 ղըն եանընտա օթլանըր պիւր պէօյիւք տօնու
 12 սիւրիւսիւ պուլունուպ, ձիննէրին ճիւմլէսի՝ Պի.
 զի տօնուզլարա եօլլա քի անլէրէ կիրէլիմ' տէյէ.
 13 բէք, անտէն բէճա էթտիլէր վէ Յիսուս անլէրէ
 տէր 'ազապ իղն վէրմէքլէ, նափաք բուհլար չը.
 գըպ' տօնուզլարա կիրտիլէր, վէ օլ սիւրիւ թագ.
 րիպէն իքի պիկ գատար օլարագ, ուչըուճտա
 քէնտիւրլինի տէնիղէ աթըպ' տէնիղտէ պօղու.
 14 տըլար, վէ տօնուզլարը օթլատանլար գաղղ
 շէհրտէ վէ շիֆթիլէրտէ խապէր վէրտիլէրին.
 տէ, եհալի տախի վագըր' օլանը կէօրմէյէ չըգտը.
 15 լար: վէ Յիսուսըն եանընա կէլէրէք, տէրունին.
 տէ ալայ պուլունան մէճնուը կիլինմիշ վէ 'ազը.
 16 լանմըշ օթուրուր կէօրմէլէրիլէ գօրգտըլար: վէ

- միշտ հետեւէ իմ իշխանութեան վերջին օրը
նր վէ տօնուղարհն քեյթիլէթինի անկէրէ հիքեա-
- 17 յէ էթտիլէր: Անկէր տախի քէնտի հուտուտլա-
րընտան կիթմէտինի անա րէճա էթմէյէ պաշլա-
- 18 տըլար: Վէ գայըղա կիրտիլինտէ, մուգատտէմա
մէճնուն պուլունան ատէմ անըն իլէ պէրապէր
- 19 պուլունմադըղընը եալվարտը: Ամմա Յիսուս անը
պրաքմատը, ֆագաթ' էվիլէ էհլ ու 'այալընի
վարըպ' անկէրէ Բապուլըն սանա հէր եափտըղընը
վէ սանա մէրհամէթ էյլէտիլինի նաղլ էյլէ' տէ-
- 20 տի: Օ տախի կիրտիլ' Յիսուսըն քէնտինէ հէր
եափտըղընը Գեկապուլիտէ նիտա էթմէյէ պաշլա-
տը: Ճիւմէսի տախի թէ'աճճիւպ էթտիլէր:
- 21 Վէ Յիսուս գայըղէ էինէ գարըն թարաֆա կէշ-
տիքտէ, եանընա խայլը ճէմա'աթ ճէմ' օլուպ'
քէնտիտի տէնիդ քէնարընտա պուլունմասընյէ,
- 22 իյթէ սինաղօղ րէ'իսլէրինտէն Յայրոս նամ' պիր
քիմնէ կէտի, վէ անը կէօրիւնճէ, պրաքըրընա
- 23 գափանըպ, Անա չօգ եալվարտաթ' Կըզճըղաղմ'
սօն նէֆէտտէ տիր, խէլաս պուլմասը իյիւն կէ-
լիպ անըն իւղէրինէ էլլէրիկի գօ վէ եաշայաճադ
- 24 տըր' տէտի: Օ տախի անըն իլէ կիթտի, վէ աը-
տընճա խայլը ճէմա'աթ կիրտիլ' անը թաղէիդ է-
տէրլէր իտի:
- 25 Վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէղֆ ի տէմէ միւպ-
- 26 թէլա օլմուշ պիր գարը, Զօդ հէքիմէրտէն խայլը
ղահմէթ չէքմիշ վէ պիւթիւն էմիլալինի սաթի էթ-
միշ իքէն, պիր ֆա'իտէ կէօրմէյէրէք' պիլ 'աքս
- 27 տահա ֆէնա օլմաղլէ, Յիսուսըն խապէրինի աը-
տըղտա, գալապալըղըն իյինտէ տնըն արգասըն-
- 28 տան կէլիպ' լիպասընա տօգուէտու: Զիրա' Լիպա-
սընա պիլէ տօգուէտում, խէլաս պուլաճաղըմ' տէր
- 29 իտի: Վէ տէր 'ազապ անըն գանընըն ագմասը
քէսիլիպ' քէնտի վիւճուտինտէ 'իլլէթիւտէն խէ-
- 30 լաս պուլտըղընը հիսս էյլէտի: Վէ անիտէ Յիսուս

- քէնտիսինաէն գու վէթ ոտորը օլտըղընը տէրու
նինտէ հիսս էթմէքլէ, ճէմա'աթա տէօնիւպ' իս.
- 31 վապըմա քիմ' մօգունտու' աէտի, Շալիբալէրի
տախի' ճէմա'աթըն սէնի թագիիգ էթախինի կէօ.
րիւյօր իքէն' Պանա քիմ' մօգունտու' մը տէրսին
- 32 տէտիլէրու վէ պունու էթմիշ օլանը կէօրմէք ի.
- 33 չիւն էթրաֆա պագար իքէն, Դարը աախի քէն.
տինէ վագը' օլանը պիլմէքլէ, գօրգարագ վէ տիթ.
րէյէրէք կէլիպ' անրն հուգուրընտա եէրէ գա.
վանտը վէ անա հագիգաթը հալի թէմամէն սէօյ.
- 34 լէտի. Օ տախի անա' Գրգըմ', իմանըկ սէնի գուր.
թարտը. սէլամէթլէ կիթ վէ 'իլլէթիկտէն խէլսս
օլ' տէտի.
- 35 Օ տահա սէօյլէր իքէն, սինաղօղ րէ'իսինին խա.
նէսինաէն ատէմլէր կէլիպ' Գրգըկ վէֆաթ էթտի,
արթըգ մու'ալլիմէ նի'չիւն զահմէթ վէրիւրսին'
- 36 տէտիլէրու Լաքին Յիսուս սէօյլէնիլէն սէօզիւ ի.
շիթտիյի կիպի, սինաղօղ րէ'իսինէ' Գօրգմա, ան.
- 37 ճագ իման էյլէ' տէտի. վէ Պերտոս իլէ Յակոբոս
վէ Յակոբոսըն գարնտաշը Յովհաննէստէն մա'տա
քիմսէնին քէնտիսի իլէ պէրապէր կիթմէսինէ իզն
- 38 վէրմէտի. վէ սինաղօղ րէ'իսինին խանէսինէ կիր.
տի, վէ վէլլէլէյի վէ չօգ աղայըպ ֆիղան էտէն.
- 39 լէրի կէօրտիւ. վէ իշէրի կիրէրէք անլէրէ' նիճ.
չիւն վէլլէլէ էտիպ աղայօրսընը. չօճու գ վէֆաթ
էթմէտի, անճագ ույոյօր' տէմէսիլէ, անը խ.
- 40 թիհգա էթտիլէրու Օ խէ ճիւմէսինի տըշարը չը.
գարըպ' չօճուղըն փէտէրինի վէ վալիտէսինի վէ
քէնտիսի իլէ պէրապէր օլանլարը ալարագ, չօ.
- 41 ճուղըն եաթտըղը եէրէ կիրտի. վէ չօճուղըն էլի.
նի թու.թուպ անա' Տալիթա, գումի' տէտի, քի
թէրճէմէսի' իյ գըղ, սունա' Գալգ տէրիմ' տէ.
- 42 մէք տիրու վէ գըղ տէր 'ապապ գալգտը վէ կէգ.
տի, զիրա օն իքի եաղընտա իտի. վէ անլէր զիյա.
- 43 տէսիլէ հայրէթտէ գալտըլարու վէ անլէրէ' Պու

նու պիտ քիմսէ պիւմէսին՝ տէյիպ է քիտէն թէն-
պիս էյլէտի. պա'տէհու գըզա թա'ամ վէրիւմէ-
սինի էմր էյլէտի:

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ օրատան չըզըպ՝ քէնտի վաթանընա կիրտի.
- 2 շակիրտլէրի տախի արտընճա կէտիլէր: Վէ սէպթ
կիւնիւ օլտըգտա, սինաղօղտա թա'լիւմ՝ էթմէյէ
պաշլատը, վէ չօդ քիմսէլէր իշիթտիքլէրինտէ
հայրան գալարապ՝ Պու շէյլէր պուճա նէ'րէտէն
կէլիօր, վէ պու քէնտիսինէ վէրիւմիշ օլան հիք-
մէթ նէ' տիր, քի անըն էլիլէ պէպլէ միւ'ծիզէլէր
- 3 իճրա օլուճույօր Պու՝ Մարիամըն օղլու վէ Յա-
կոբու վէ Յուսէս վէ Յուդա վէ Սիմոնըն պիրա-
տէրի շու տիւլէր տէյիլ մի. վէ հէմշիլէրէլէրի պու-
րատա հանըմըզտա տէյիլէ'ր մի՝ տէյերէք անըն
- 4 հագգընտա սիւրշէրլէր իտի Յիսուս տախի անլէ-
րէ տէտի քի՝ Պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանըն-
տան վէ ագրապատը արասընտան վէ քէնտի խա-
նէսինտէն զայրի էէրտէ ի'թիպարսըզ տէյիլ տիր:
- 5 Վէ օրատա պիր գաշ խասթալը իւզէրինէ էլլէ-
րինի գօլուպ շիֆա վէրտիյինտէն զայրի պիր միւ՝
- 6 ճիզէ իճրա էտէմէտի. վէ իմանաղըզըլարընա թէ-
'ամճիւպ էտէր իտի. վէ թա'լիւմ էտէրէք: էթ-
րաֆտա պուլուճան քէօյլէրի տօլաշըր իտի:
- 7 Վէ օն իքիլէրի հանընա չաղըրըպ՝ անլէրի իքի-
շէր իքիշէր կէօնտէրմէյէ պաշլատը. վէ անլէրէ
- 8 նափաք բուհլար իւզէրինէ գուտլէթ վէրիպ, Յօլ
իլիւն նէ՝ տաղարճըզ վէ նէ՝ էքմէք վէ նէ՝ քէմէր-
- 9 տէ աղչէ, Անճաղ չարըգ պաղլանըպ՝ իքի էնթա-
րի կիյմէյէրէք, պիր 'ասատան մա'տա պիր շէյ
- 10 ալմամալարընը թէնպիս էյլէտի. վէ անլէրէ տէ-
տի քի՝ Հէր հանկը խանէյէ կիրէրսէնիզ. օլ մա-
- 11 հալտէն չըզընճայա տէյին՝ օրատա գալընըզ. վէ

- սիզի հէր քիմ գապուշ էթմէյիպ տիկլէմէզսէ, օ
րաւտան չըգաղղընըզտա, անլէրէ շէհատէթ օլմագ
իւզրէ ալագլարընըզըն ալթընտաքի թօղու սիլքի-
նիլ. ֆիլ հագիգէ սիզէ տէրիմ քի՝ րուզ ի ծէ-
ղատա Սոգում վէ Գոմորըն հալի օլ շէհրին հա-
լինտէն էհվէն օլուր:
- 12 Անլէր տախի չըգըպ՝ թէվպէ էթմէլէրի իլին
13 վա՛ղ էտէրլէր իտի՝ վէ չօգ ծիննլէր չըգաղղ
եաղ սիւրէրէք չօգ խասթալարա շիֆա վէրիւ-
լէր իտի:
- 14 վէ անըն իսմի շէօհրէթ պուշուպ, շերովդէս
մէլիք տախի իշիթմէքլէ՝ վաֆթիզ էտիծի Յով-
հաննէս էօլիւլէրաէն գըյամ էթմիշ տիր, վէ պու
սէպէպտէն անըն վասըթասըլլէ միւ՛ծիգէլէր իծրա
- 15 օլունոյօր՝ տէտի՝ վէ տիկէրլէրի՝ եղիւ արը՝
տէրլէր, տիկէրլէրի տախի՝ Պիր փէյլամպէր եա-
խօա փէյլամպէրլէրաէն պիրի կիպի տիր՝ տէրլէր
- 16 իտի՝ Ամմա շերովդէս պուշու ֫իշիթտիքսէ, Պու՛
պաշընը քէստիրտիյիմ Յովհաննէս տիր, էօլիւլէր
տէն գըյամ էթմիշ տիր՝ տէտի:
- 17 Զիրա շերովդէս քէնտիտի պիրատէրի Փիլիպ-
պոսըն զէվճէսի շերովդիա իլէ էվլէնմիշ օլմաղլէ՝
անըն սէպէպիստէն ադէ՛յ կէօնտէրիպ՝ Յովհաննէսի
- 18 թութմաշ վէ զընտանտա պաղլամըշ իտի՝ Զիրա
Յովհաննէս շերովդէսէ՝ Պիրատէրիկին զէվճէսիկի
- 19 ալմագ սանա ճա՛իզ տէյիլ տիր՝ տէմիշ իտի՝ վէ
շերովդիա անա քին թութուպ՝ անը գաթլ էթ-
տիրմէք արղուսընտա իտի իսէ տէ, մուգթէտիր
- 20 տէյիլ իտի՝ Զիւնքի շերովդէս Յովհաննէսին սա-
լին վէ մուգատտէս պիրատէմ օլտղղընը պիւ
մէքլէ, անտէն գօրգարագ՝ անը կէօզէտիր իտի՝
վէ անը տիկլէմէքլէ չօգ շէյլէր իծրա էտէր իտի՝
- 21 վէ անը իսթէքլէ տիկլէր իտի՝ վէ պիր միւնասիլ
կիւն կէլտիքսէ, եա՛նի շերովդէպ քէնտի վէլա-
տէթի կիւնիւնտէ, պէօլիւք մէ՛մուրլարընա վէ

- պիկ պաշրջարը իւէ Դալիւեանըն աշանընա պիր զի-
 22 յաֆէթ վերտիյնտէ, իշպու Հերովգիւանըն գըզը
 կիրիւ պրազս էթմէքլէ՝ Հերովգիւանըն վէ պերապէ-
 րինճէ սօֆրատա օթուրանլարըն խօշընա կիտէ-
 րէք, մէլիք գըզա՝ Պէնտէն հէր նէ իսթէրսէն
 23 թալէպ էյլէ, սանա վէրիրիմ՝ տէտի վէ պէնտէն
 հէր նէ թալէպ էտէրսէն, մէմալիքիմին նըսֆընա
 գատար սանա վէրիրիմ՝ տէյիւ անա եէմին էթ-
 24 տի Մէզպուրէ տախի չըգըպ վալիտէսինէ՝ նէ թա-
 լէպ էտէյիմ, տէտիքտէ՝ Վաֆթիղ էտիճի Յոմ-
 25 հաննէսին պաշընը՝ տէտի վէ գըզ 'աճէլէթէն
 մէլիյն հուզուրընա կիրիւ՝ Շիմտի պանա թէֆսի
 իւզէրինտէ վաֆթիղ էտիճի Յովհաննէսին պաշընը
 26 վէրմէնիղի իսթէրիմ՝ տէյիւ թալէպ էյլէտի վէ
 մէլիք զիյատէսիլէ միւքէտտէր օլտու իսէ տէ,
 եէմինլէրի վէ սօֆրատա պերապէր օթուրանլար
 27 սէպէպիւնտէն, անըր րէտտ էթմէք իսթէմէտի վէ
 մէլիք տէր 'ազապ ճէլլատ կէօնտէրիւ՝ անըն պա-
 28 շընըն կէթիրիլմէսինի էմր էյլէտի Օ տախի վա-
 ըրպ գընտանտա պաշընը քէսիւ՝ պիր թէֆսի իւ-
 զէրինտէ կէթիրէրէք գըզա վէրտի, գըզ տախի
 29 վալիտէսինէ վէրտի վէ անըն շակիրտլէրի պու-
 նու իշիթտիքտէ, կէլտիլէր վէ ճէսէտինի գալըր-
 ըրպ պիր գապրա գօտըլար
 30 վէ րէսուլէր Յիսուսըն եանընա ճէմ՝ օլուպ՝
 անա իճրտ վէ թալիմ էթտիքլէրի շէյլէրին ճիւմ-
 31 լէսինի նազլ էթտիլէր Օ տախի անլէրէ՝ Սիղ
 քէնտինիղ թէնհաճա պէհապան պիր մահալէ կէ-
 լիւ՝ պիր աղ իսթիրահաթ էտինիղ՝ տէտի. զիրա
 կէլիւ կիտէնլէր չօգ օլմաղլէ՝ թալիմ էթմէյէ
 32 պիլէ վազըթլարը եօգ իտի վէ թէնհաճա պէ-
 հապան պիր մահալէ գալըգլէ 'ազիմէթ էթտիլէր
 33 վէ [ճէմա'աթ] անլէրի կիտէր իքէն կէօրտիւ, վէ
 չօգ քիմսէլէր անըր թանըմաղլէ, ճիւմլէ շէհրլէր-
 տէն օրայա եայա սէյիրտիւ՝ անլէրտէն էվլէլ

- 34 եկեթիւնէք, անոն հանրնո՞ ճեմ' օլալլար, վէ
Յիսուս շղղող՝ խայլը ճեմա'աթ կեօրտիւ, վէ չօ-
պտնսրդ գօյունլար կիպի օլալլարը իշիւն անլէրէ
շէֆգաթ էտէրէք շօգ շէյլէր թա'լիմ էթմէյէ
պաշլաւոր:
- 35 վէ արթըգ վազըթ կէշմիշ օլմաղէ, շակիրտլէ-
րի տնըն հանընա կէլիպ՝ Պաշտալ պէհապտն պիր
- 36 մահալ տըր, վէ արթըգ վազըթ կէշմիշ տիր. Ան-
լէրի սալը վէր, էթրաֆտաքի շիֆթլիքլէրէ վէ
քէօյլէրէ վարըպ՝ քէնտիլլէրինէ էքմէք աւընլար:
- 37 զիրա եէյէճէքլէրի եօգ տըր՝ տէտիլլէր, Օ տախի
անլէրէ ճէվապէն՝ Պունլարա սիզ թա'ամ վէրի-
նիզ՝ տէտի. վէ անա՝ կիրտիպ իքի եիւզ տինարըգ
էքմէք սաթըն ալըպ անլէրէ թա'ամ վէրէլիմ
- 38 մի՝ տէտիլլէր, Օ տախի անլէրէ՝ Գաշ էքմէյինիզ
վար, կիրտիպ պաղընըզ՝ տէմէսի իւզէրինէ, անլէր
պաղտըգտան սօկրա՝ Պէշ էփէփ վէ իքի պալըգ
- 39 վար՝ տէտիլլէր, վէ անլէրէ՝ ճիւմէսինի եէյիլ
օթ իւզէրինէ պէօլիւք պէօլիւք օթուր ըթմալարընը
- 40 էմր էյլէտի, Անլէր տախի եիւզէր վէ էլլիշէր, թա-
41 գըմ թաղըմ օթուրտըլար: վէ պէշ էքմէք իլէ
իքի պալըղը ալըպ՝ սէմայա տօղրու պաղարաք
պէրէքէթ տու'տալ օգուտու, վէ էքմէքլէրի փա-
րէլէտիքտէն սօկրա էփէշ էօնլէրինէ քօմաղ իւզ-
րէ, շակիրտլէրինէ վէրտի. վէ իքի պալըղը տա-
- 42 խի ճիւմէսինէ թաղսիմ էյլէտի, վէ ճիւմէսի
43 եէյիպ տօյտըլտր, վէ փարչալարը օն իքի քիւֆէ
տօլուսը օլալաք, պալըգլարտան տախի գալալը-
- 44 տըլար: վէ պու էքմէքլէրտէն եէյէնլէր պէշ պիկ
գառար ատէմ իտի:
- 45 վէ տէր 'ազապ շակիրտլէրինէ իպրամ էթտի
քի՝ քէնտիսի ճեմա'աթը սալը վէրինճէյէտէք
անլէր գալըղա կիրիպ՝ էվվէլնէ գարչը թարաֆա:
- 46 Ռեթսալիդայա տօղրու կիտէլլէր, Գէնտիսի տախի
անլէրի սալը վէրտիքտէն սօկրա, տու'ա էթմէք

47 իւզրէ տաղա կիթտիւ վէ ախշամ օլտրդտա, գա-
 յըք տէնիզին օրթասընտա օլուպ՝ քէնտիսի գա-
 48 րատա եալընըզ իտիւ վէ ըիւզկեար մուխալիֆ օլ-
 մաղէ, քիւրէք չէքէրէք զանմէթտէ օլտրդլարը-
 նը կէօրուպ՝ կէճէնին տէօրտիւնճիւ նէվպէթի գա-
 րալլարընտա տէնիզ իւզերինտէ ելուրիւյէրէք
 հանլարընտ կէլտի, վէ անլէրի կէչմէք իսթէր ի-
 49 տիւ Անլէր տախի անը տէնիզ իւզերինտէ ելուրիւ
 կէօրտիւքլէրինտէ, պիւր իսայալ տըր զանն էտէ-
 50 րէք ֆէրեաստ էյլէտիլէր, Զիրա ճիւմէսի անը կէօ-
 րուպ՝ միւզթարիպ օլտրլար. օ տախի անիտէ ան-
 լէր իլէ սէօյլէչիպ, անլէրէ՝ ձէսարէթլէնինիզ. պէն
 51 իմ, գօրգամայընը՝ տէտիւ վէ գայըղա եանլարը-
 նա չըգտըգտա, ըիւզկեար սաքին օլտու. անլէր
 տախի քէնտի քէնտիլէրինէ ֆէվզ էլ զայէ հայ-
 52 րան օլուպ՝ թէ՛ աճճիւպ էտէրլէր իտիւ Զիրա օլ-
 էքմէքլէրին քէյֆիյէթիինի ֆէհմ էթմէվիլլէր իտիւ,
 չիւնքի գալլլէրի գաթը օլմուշ իտիւ
 53 վէ գայըթ թարաֆա կէչտի, վէ Գեննեսարէթ
 54 տիլարընա կէլիպ գարայա եանաշտըլար, վէ ան-
 լէր գայըգտան չըգտըգտա՝ տէր հալ անը թանը-
 55 տըլար: վէ ճիվար պուլունան ճիւմէ մահալլէրէ
 սէյրտիպ՝ իլլէթլիլէրի եաթազլար իւզերինտէ
 թաշլարապ, հէր նէրէտէ պուլունտըղընը իշիթ-
 տիլէր իսէ, օլ մահալլէ կէթիւրմէյէ պաշլատըլար:
 56 վէ հէր տախիլ օլտըղը քէօյ եա շէհր եա չիֆթ-
 լիքտէ, իտաթալարընէյտանլարա գօյուպ՝ պարի
 լիպտընըն էթէյինէ տօգունալար տէյիւ անտէն
 քէճա էտէրլէր իտիւ. անա ճիւմէ տօգունանլար
 տախի չիֆա պուլլուրլար իտիւ:

1 Վէ ֆէրիտիլէր իլէ իւլէմասան պա՛ղըլարը Ե-
 րուսաղէմտէն կէլմիշ օլուպ՝ անըն եանընա ճէմ՝

- 2 օլորլար: Վէ շակիրտէրինտէն պա՛ղըւորնն նա-
փաք, եա՛նի երյգանմամը էլլէրլէ էքմէք եւ-
տիքլէրինի կէօրմէքլէ, անլէրի թագպիհ էթտի-
3 լէր: Զիրա ֆէրիսիլէր վէ ճիւմլէ նէհուտիլէր
գատիմլէրին ըրվայէթինի թութմագոտ օլուպ՝
էլլէրինի պիր էյիճէ երյգամատըգճա եէմէք եւ-
4 մէզլէր: Վէ չարչուտան իւտէիլէրիւր, երյգան-
մատըգճա եէմէք եէմէզլէր, վէ հըֆզ էթմէք իւզ-
րէ գապուլ էթտիքլէրի սա՛իր չօգ շէյլէր, քեա-
սէլէր վէ պարտագլար վէ պագըր գապլար վէ եա-
5 թագլար երյգամալարը վար տըր: Պա՛տէհու ֆէ-
րիսիլէր իլէ ՚իլէմա անա՝ նի՛չիւն սէնին շակլիրո-
լէրին գատիմլէրին ըրվայէթի մուճէպինճէ հա-
րէքէթ էթմէյիպ՝ երյգանմամը էլլէրլէ եէրլէր՝
6 տէյիւ սիւ՛ալ էթտիլէր: Օ տախի անլէրէ ճէվա-
պէն տէտի քի՝ Սիյ միւրա՛իլէր հագգըննա եա-
ղըւորը իւզրէ՝ Պու գալմ պանա լիսանէն հիւր-
մէթ էտէր, ֆագաթ գալլէրի պէնտէն փէքու-
7 զագ տըր: Վէ ինտան թէնպիհաթը օլան թա՛լի-
մաթը էօյրէթմէքլէ, պանա պիհուտէ եէրէ ՚ի-
պատէթ էտէրլէր՝ տէյիւ Ծսայի վահիլլէ էյի սէյ-
8 լէմիլ տիր: Զիրա Ալլահըն էմրինի թէրքլէ, ինտան
ըրվայէթինի, եա՛նի պարտագլար վէ քեասէլէր
երյգամատընը հըֆզ էտիպ՝ պուշարտան պաղա-
9 չօգ շէյլէր տախի էտէրսինիզ: Վէ անլէրէ տէտի
քի՝ ըրվայէթինիզի թութմագ իչիւն Ալլահըն էմ-
10 րինի նէ՛ կիւզէլ ըէտտ էտէրսինիզ: Զիրա Մով-
սէս՝ փէտէրինլէ վէ վալիտէնլէ հիւրմէթ էյլէ, հէմ
տէ՝ ֆէտէրինէ եա վալիտէսինէ շէթմ էտէն՝
11 մութլագա գաթլ օլունսուն՝ տէտի: Սմա սիյ
տէրսինիլ քի՝ էյէր պիր ատէմ փէտէրինէ եա
վալիտէսինէ՝ թարաֆըմտան սանա ֆա՛րտէ օլա-
ճագ շէյ գուրպան, եա՛նի վագֆ օլունմըլ տըր՝
12 տէրոն, Օլ վագըթ անը արթըգ փէտէրի եա վա-
13 իտէսի իչիւն պիր շէյ էթմէյէ պրագմաղընըզ: Վէ

Թա՛լիմ եթտիյինիզ ըիվայեթինիզլէ Ալլահըն քե-
լամընը ֆէսիս ետերէք, պուռուռն կիպի չօգ շէյ-
լէր էաէրսինիզ:

- 14 Վէ պիւթիւն ճէմա՛աթը եանընա չաղըրըպ, ան-
լէրէ տէտի քի՛ ձիւմլէնիզ պէնի տիլլէյիպ ալլա-
15 յընըզ, ինսանըն տըշարըսընտան իշէրիսինէ կիրիպ
անը նափաք էտէ պիլէճէք պիր շէյ եօգ տըր:
անճաք ինսանը նափաք էտէնլէր իշէրիսինտէն չը-
16 դան շէյլէր տիր: Իշիտիր գուլազլարը օլան ի-
շիթսին:

- 17 Վէ ճէմա՛աթտան զէտիւլ խանէյէ կիրտիյինտէ,
չակիրտլէրի պու թէմսիլի անտէն իսթիֆասար էյ-
18 լէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՝ Սի՛զ տէ մի պէօյլէ
ֆէհմսիզ սինիզ, ալլամա՛ց մը սընըզ քի՛ տըշա-
րըտան ինսանըն իշէրիսինէ կիրէն հիչ պիր շէյ անը
19 նափաք էտէմէզ: Զիրա գալլինէ տէյիլ, ամմա
անըն գարնընա կիրէր, վէ ճիւմլէ թա՛ամլարը
20 Թէմիլլէյէրէք, խալայա չըգար՝ տէտի: Վէ տախի
ինսանը նափաք էտէն՝ ինսանտան չըգան շէյ տիր:
21 Զիրա տէրուռտէն, Է-՛նի ատէմլէրին գալլինտէն
ֆասիտ էֆքեար վէ զինա վէ ֆահչ վէ գաթլ,
22 Վէ սըրգաթ վէ թամա՛ վէ ֆըսգ վէ հիլէ վէ ֆիււ-
ճուր վէ սու՛ի նազար վէ քիւֆը վէ զուրուր վէ
23 խէպասէթ չըգար: Պու ֆէնալըզլարըն ճիւմլէսի
տէրուռտէն չըգըպ ինսանը նափաք էտէր՝ տէտի:
24 Վէ օրատան գալգըպ Տիւրոս վէ Սիդոն հուտոււ-
տընա կիթտի, վէ պիր խանէյէ կիրիպ քիմսէյէ
մա՛լիւմ օլմասընը իսթէմէտի իսէ տէ, կիզլէնէ-
25 մէտի: Զիրա նափաք բուհլու գըզը օլան պիր
գարը անըն հազգընտա խապէր ալարապ՝ կէլիպ
26 այազլարընա գափանտը: Օլ գարը տախի Սիրօ-
ֆինիք թա՛իֆէսինտէն Եուանիյէ օլուպ՝ գըզըն-
տան ճիննի չըգարմասընը անտէն ըէճա էլլէտի:
27 Ամմա Յիսուս անա՛ Պրագ, էվվէյա էվլատ տօյ-
սուն, զիրա էվլատըն էքմէյինի ալըպ քէօփէքլէ-

- 28 րէ աթմագ էյի տէյիլ տիր՝ տէտի Մէրգումէ
տախի անա ճէվապէն՝ Պէլի, Կա Բապպ, չիւնքի
քէօփէքլէր տախի սօֆրանըն ալթընտա, էվլաարն
29 գըրընթըլարընտան եէրլէր՝ տէտի Օ տախի անա՝
Պաւ սէօզ իչիւն կիթ. ճիւնն սէնին գըրընտան չըգա՝
30 մըշ տըր՝ տէտի վէ մէրգումէ խանէսինէ վար
տըգտա, ճիւնն չըգմըշ վէ գըգը տէօշէքտէ Կաթ.
մըշ պուլտու:
31 վէ եինէ Տիւրոս վէ Սիգուն հուտուտընտան չը-
գըպ՝ Դեկապոլիս հուտուտընըն արապընտան Գա-
32 լիւեա աէնիզինէ կէլտի վէ սաղըր վէ փէլթէք
պիւր քիմսէյի կէթիրիպ՝ իւղէրինէ էլինի գօմասը-
33 նը անտէն րէճա էյլէտիլէր: Օ տախի անը ճէմա-
'աթ իչինտէն թէնհայա չէքիպ՝ փարմազլարընը
անըն գուլազլարընա գօյարագ, թիւքիւրիւպ տի-
34 լինէ տօգոււնտու: վէ սէմայա տօղրու նազարէ
ահ էտիպ, անա՝ Էֆֆաթա, Կա'նի Այըլ՝ տէտի
35 վէ տէր հալ անըն գուլազլարը աշըլըպ վէ տիլի-
նին պաղը չէօզիւլիւպ՝ տօղրու թէքէլլիւմ էթտի
36 վէ անլէրէ պոււնու քիմսէյէ սէօյլէմէմէլէրինի
թէնպին էթտի. ամմա անլէրէ հէր նէ գատար
թէնպին էթտի իսէ տէ, օլ գատար գիյատէ նէշը
37 էտէրլէր իաի վէ ֆէվզ էլ զայէ հայրան գալըպ՝
Հէր շէյի էյի էյլէտի. հէմ սաղըրլարը իշիթտիրի
հէմ տէ տիլսիզլէրի սէօյլէտիր՝ տէրլէր իտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Օլ կիւնլէրտէ փէք չօգ ճէմա'աթ պուլունուպ՝
Կէյէճէքլէրի օլմատըղընտան, [Թիսուս] չալիրտ-
2 լէրինի Կանընա չաղըրըպ՝ անլէրէ տէտի քի, Պու
ճէմա'աթա աճըրըմ, չիւնքի շիմտի իւչ կիւն տիր
Կանըմտա պուլունույօրլար, վէ Կէյէճէքլէրի Կօզ
3 տըր վէ էյէր անլէրի էվլէրինէ աճ սաղը վէրի-
սէմ, Կօլտա թադաթլարընքէսիլիւր. զիրա պա'.

- 4 զըլարը ուզագտան կելտիլէր: Վէ շակիրտէրի տ-
նա ճէվապէն՝ Պունլարը պուրատա, չէօլտէ պիր
քիմսէ էքմէքլէ նա^րըլ տօյուրա պիլիը՝ տէտիլէր:
- 5 Վէ անլէրէ՝ Դա^ն էքմէյինիզ վար՝ տէյիւ սիւալ
6 էթտիյինտէ, անլէր՝ Ետտի տանէ՝ տէտիլէր: Վէ
ճէմա՝աթըն եէր իւզէրինտէ օթուրմասընը էմր
էթտի, վէ օլ եէտի էքմէյի ալըպ՝ Թէչէքքիւր
էթտի, վէ փարէլէյիպ՝ էօնլէրինէ գօմագ իւզրէ
շակիրտէրինէ վէրտի. անլէր տախի ճէմա՝աթըն
- 7 էօնիւնէ գօտըլար: Վէ պիր գաչ քիւչիւք պալըգ-
լարը օլմաղլէ, պէրէքէթ տու՝ասը օգույուպ՝
- 8 Պունլարը տա էօնլէրինէ գօյուլըզ՝ տէտի. Վէ եէ-
յիպ տօյտըլար, վէ փարչալարըն ֆազլասընտան
- 9 եէտի զէնպիլ գալտըրտըլար: Եէյէնլէր տախի
տէօրթ պիլի գատար իտի. վէ անլէրի սալը վէր-
- 10 տի. Վէ տէր՝ապապ շակիրտէրի իլէ գայըզա պի-
նիպ՝ Դաղմանու.թա Թարաֆընա կիթտի:
- 11 Վէ ֆէրիսիլէր չըզըպ՝ անը Թէճրիպէ իչիւն,
քէնտիսինտէն սէմատան պիր ՚ալամէթ Թալէպ
էտէրէք, անըն իլէ միւպտհէսէ էթմէյէ պաչլա-
- 12 տըլար: Վէ տէրուինտէն ահ չէքիպ՝ Պու նէսլ
նիճիւն ՚ալամէթ Թալէպ էտէր. հագիգաթէն սի-
զէ տէրիմ քի՝ պու նէսլէ պիր ՚ալամէթ վէրիմէ-
- 13 յէճէք տիր՝ տէտի. Վէ անլէրի պրաղըպ՝ եինէ
գայըզա կիրմէքլէ, գարըն Թարաֆա կէչտի:
- 14 Վէ էքմէք ալմասընը ունու.թմըլար իտի. գա-
լըգտա տախի Խանլարընտա պիր էքմէքտէն պաչ-
- 15 գա Խօգ իտի. Վէ անլէրէ՝ Պագընըզ, ֆէրիսիլէ-
րին մայասընտան վէ շերովգէսին մայասընտան
- 16 սագընընըզ՝ տէյիւ Թէնպիհ էյլէտի. Վէ պիրի պի-
րի իլէ սէյլէչիպ՝ Էքմէյիմիզ օլմատըղը իչիւն տիր՝
- 17 տէտիլէր: Վէ Յիսուս պուռու պիլմէքլէ անլէրէ
տէտի քի՝ նիճիւն էքմէյինիզ օլմատըղը իչիւն
սէյլէչիւրսինիզ. տահա ֆէհմ էթմէզ մի սինիզ,
վէ իարաք էթմէզ մի սինիզ. գալպինիզ տահա

- 18 գաթը մը տըրո՛ւ Կէօզէրինիզ վար ի քէն կէօրմէ՞զ
մի սինիզ, վէ գուգազարընըզ վար ի քէն իշիթ-
մէ՞զ մի սինիզ, խաթրընըզա տախի կէթի՛րմէ՞զ մի
- 19 սինիզ: Օլ պէշ պինկ աստէմէ պէշ է քմէյի փարէ-
լէյիպ՝ թէվզի՛ ելլէտիյիմոէ, գա՞նջ քիւֆէ տօլուսը
բիւս փարշա գալտըրտընըզ. անա՛ Օն ի քի՛ տէ-
- 20 տիլէր: Վէ օլ տէօրթ պինկ քիշիյէ Կէտի էտի
Բէւդէ՛ եյիտիյիմոէ, գա՞նջ զէնպիլ տօլուսը վարշա
- 21 գալտըրտընըզ. անլէր տէ՛ Ետի՛ տէտիլէր Վէ
անլէրէ՛ նի՞ջիւն իտրաք էթմէզսինիզ՝ տէտի:
- 22 Վէ Բեթսայիդայա կէլտի. վէ Եանընա պիր
քէօր աստէմ կէթիլիպ՝ անա տօգուհմասընը րէ-
- 23 ճա էթտիլէր: Օ տախի քէօրիւ էլինտէն թու-
թուպ՝ քէօյտէն տըշարը չըգարտը. վէ կէօզէրի-
նէ թիւքիւրիւպ՝ էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօ-
- 24 մաղլէ, անա՛ Պիր շէյ կէօրիւյօր մը սըն՝ տէյիւ
սիւ՛ալ էթտի: Օ տախի պազըպ՝ Աղաճլարա պէն-
- 25 զէր աստէմլէրի եիւրիւր կէօրիւյօրմ՝ տէտի: Ան-
տէն սօկրա էլլէրինի թէքրար անըն կէօզէրի իւ-
- 26 պուլուպ՝ հէր շէյի աշիքեարէ կէօրտիւ: Վէ՛ Բէօյէ
կիրիպ քէօյտէ քիմսէյէ սէօյլէմէյէսին՝ տէյէրէք
անը խանէսինէ կէօնտէրտի:
- 27 Վէ Յիսուս շաղիրտլէրի իլէ Դայսէրիյէ ի ֆիլիպ-
պոս քէօյլէրինէ կիտիպ, Եօլտա շաղիրտլէրինէ՛
Ատէմլէրին տէտիքլէրինէ կէօրէ պէն՝ քի՛մ իմ՝
- 28 տէյիւ սիւ՛ալ էթտի: Անլէր տախի՛ Վաֆթիլէ է-
տիճի Յովհաննէս, վէ պա՛ղըլարը՝ Եղիա, վէ պա՛-
ղըլարը տախի՛ ֆէյղամպէրլէրտէն պիրի սին՝ Դե-
- 29 յօրէւր, տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր: Վէ անլէրէ՛ Ե-
սիզին տէտիլինիզէ կէօրէ պէն քի՛մ իմ՝ տէտի:
Պետրոս տախի անա ճէվապէն՝ Սէն Բրիստոս սըն՝
- 30 տէտի: Վէ անլէրէ՛ Հազգըմտա քիմսէյէ պիր լէյ
սէօյլէմէյինիզ՝ տէյիւ էքիտէն թէնպիհ էլլէտի:
- 31 Վէ իպն իւլ ինսան շօք էլէմ շէքիպ՝ իխթի-

- յարկար իլէ պաշ քեահինլէր վէ 'իւլէմա թարա-
 ֆընտան րէտտ օլուենուպ' գաթլ օլուենմադ, վէ
 իւշ կիւնտէն սօնրա դըյամ էթմէք կէրէք իտի-
 33 յինի անլէրէ թա'լիմ էթմէյէ պաշլատը, վէ պու
 սօզիւ աշիքեարէ սօյլէտի. վէ Պետրոս անը
 պիր թարաֆա ալըպ' թա'զիր էթմէյէ պաշլատը:
 34 0 տօխի տէօնիւպ շակիրտլէրինէ պազտըգտա,
 Պետրոսը թա'զիր էտէրէք՝ Արտրմա չէքիւ, էյ
 Շէյթան, զիրա Ալլահա 'ա'իտ օլան շէյլէրէ տէյիւ,
 անճադ ատէմլէրէ 'ա'իտ օլան շէյլէրէ սարֆը
 էֆքեար էտէրսին՝ տէտի:
 35 Վէ ճէմա'աթը շակիրտլէրի իլէ պէրապէր էա-
 նընա չաղըրըպ անլէրէ տէտի քի՝ Հէր քիմ ար-
 տըմճա կէլմէք իսթէրսէ, թէրք ի նէֆս էտէրէք,
 36 իւշընը եհիքլէնիպ' արտըմ սըրա կէլին. Զիրա
 հէր քիմ ճանընը գուրթարմադ իսթէրսէ, անը
 զայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ իշիւն
 վէ պէշարէթ իշիւն զայ՝ էտէրսէ, անը գուրթա-
 37 րճադ տըր: Զիրա պիր ատէմ պիւթիւն տիւն-
 էտըր գազանըպ տա, քէնտի ճանընը զայ՝ էտէր-
 38 սէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր: Եաիօտ ատէմ քէն-
 տի ճանընա պէտէլ նէ՞ վէրէ պիլիր: Զիրա հէր
 քիմ պու զինտքեար վէ կիւնահքեար նէսլ իշին-
 տէ՝ պէնտէն վէ սօզլէրիմտէն աօլայը ութանըր-
 սա, իպն իւլ ինսան տախի մուգատտէմ մէլէքլէ-
 39 րի իլէ քէնտի փէտէրինին ճէլալինտէ կէլտիլ զէ-
 ման՝ անտէն աօլայը ութանճադ տըր: Վէ ան-
 լէրէ՝ Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի, պուրատա
 հաղըր օլանլարտան պա'ղըսը վար տըր քի՝ մէլէ-
 քիւթ Ուլլահըն գուտըթթլէ կէլտիլինի կէօրմէյին-
 ճէ էօլիւմ ասլա թաթմայաճադ տըր՝ տէտի:

1 Վէ ալթը կիւն սօնրա Յիսուս՝ Պետրոս իլէ Յա-

- 1 Կորոսս վէ Յովհաննէսի պերապէր արալ՝ անլէրի
 2 Երնէ կեօթիւրութիւն վէ Եօնլէրինտէ սուրէթի թէ-
 3 պէտտուիւ Էտիպ, Էլպիսէսի փարլազ՝ Եէր իւզէ-
 4 րինտէ հիշ պիր գասսարըն պէյազ Էտէմէյէճէյի
 5 տէրէճէտէ, հէման գար կիպի զայէթ պէյազ օւ-
 6 տուս վէ անլէրէ Մովսէս իլէ Եղիա կէօրիւնիւպ՝
 7 Յիսուս իլէ սէօյլէշիօրլար իտի, վէ Պետրոս Յի-
 8 սուսա խիթապէն՝ Րապպի, պիղէ պուրատա պու-
 9 լունմազ էյի տիր, վէ պիրի սէնին վէ պիրի Մով-
 10 սէս վէ պիրի տէ Եղիա իշիւն իւշ խայմէ Ետիա-
 11 լամ՝ տէտի, Չիւնքի զիյատէսիլլէ խազփ էթ Սիլ-
 12 ղումալարլլէ, նէ սէօյլէյէճէյինի պիլմէտի, վէ
 13 պիր պուլուիթ անլէրի կէօլկէսի ալթընա արալ՝
 14 Սէվրիլիլ օղլամ պու տըր, պունու տիկլէյինիզ՝
 15 տէյիւ պուլու թտան պիր սէտա կէլտի, վէ հէման
 16 անլէր էթրաֆա պագըպ՝ Եւլընը Յիսուստան
 17 մա'տա Եանլարընտա արթըզ քիմէյի կէօրմէտի-
 18 լէր, վէ տաղտան էնէրլէր իքէն, իպն իւլ ինսան
 19 էօլիւլէրտէն գըյամ էտինճէյէտէք, կէօրուլքէ-
 20 րինի քիմէյէ նազլ էթմէսինլէր տէյիւ անլէրէ
 21 թէնպիհ էթտի, վէ պու սէօղիւ արալարընտա
 22 սագլայըպ՝ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէք նէ տէ-
 23 մէք օլտըղընը միւպահէսէ Էտէրլէր իտի, վէ՝ իւ-
 24 լէմա նիշիւն՝ էվվէլա Եղիա կէլմէք կէրէք տիր,
 25 տէրլէր՝ տէյիւ անա ալա'ալ էթտիլէր, Օ տախի
 26 անլէրէ ճէվապէն՝ կէրչի Եղիա էվվէլա կէլիպ, հէր
 27 շէյի թանգըմ էտէր, վէ իպն իւլ ինսան հազգըն-
 28 տա, չօզ էլէմ չէքիպ, հազարէթ կէօրէճէք տիր՝
 29 տէյիւ Եազըլմըշ տըր, Պէն իսէ սիղէ տէրիմ քի՝
 30 Եղիա կէլմիշ տիր, վէ անըն հազգընտա Եազըլ-
 31 տըղը իւզրէ, անա հէր իսթէտիքլէրի շէյի Եափ-
 32 տըլար՝ տէտի,
- 14 վէ շուկիրտլէրին Եանընա կէլտիյինտէ, անլէրին
 էթրաֆընտա խայլը ճէմա'ալթ վէ անլէր իլէ միւ-

- 15 պահէսէ էթմէքտէ օլան 'իւլէմայը կէօրտիււ վէ
պիւթիւն ճէմա'աթ անը կէօրտիւյիւ կիպի, հայ-
րան օլուպ' եանընա սէյիրտէքէք անը սէլամլա-
- 16 տըլար: Օ տախի 'իւլէմայա' Անլէր իլէ նէ՞ միւ-
պահէսէ էտիյօրսընըզ' տէյիւ սիւալ էթմէսի իւ-
- 17 զէրիւնէ, ճէմա'աթաան պիր ատէմ ճէվապ վէ-
քիպ' Եա մու'ալլիւմ, օղլըմը սանա կէթիրտիմ,
- 18 անտէ պիր տիւսիզ բուհ օլմաղլէ, չէր նէրէտէ
թութարսա, անը եէրէ չարփար: օ տախի քէօ-
- 19 տիմ իսէ տէ, մուգթէտիր օլմատըլար' տէտի Օ
տախի անլէրէ ճէվապ վէրիպ' էյ իմանսըզ նէսլ,
նէ՞ վագթա գատար սիզին իլէ պէրապէր օլայըմ:
- 20 անը պանա կէթիրիւնիզ' տէտի վէ եանընա կէ-
թիրտիքլէրինտէ անը կէօրտիւյիւ կիպի բուհ անը
սարստը, օ տախի եէրէ տիւչիւպ' ազզը քէօփիւ-
- 21 բէրէք եուվարլանտը: վէ Յէսուս պուռնուս նէ
զէմանաան պէրու անա վագը' օլտըղընը փէտէ-
- 22 թինտէն սիւալ էթտիքտէ, օ տախի Սէպալլէ-
թինտէն պէրու: վէ անը հէլաք էթմէք իւզրէ
չօգ տէփ'ա աթէյէ վէ սույա աթմըյ տըր: լաքին
էյէր պիր չէյ հափա պիլիր իսէն, պիզէ մէրհա-
- 23 մէթ էտիպ իմտատ էյլէ' տէտի Յիսուս տախի
անա' իման էտէ պիլիր իսէն, իման էտէնէ հէր
- 24 չէյ միւմքին տիր' տէտի վէ անիտէ չօճուղըն
փէտէրի կէօզ եաչը տէօքէրէք ֆէրեատ էտիպ'
իման էտէրիմ, եա Բապպ, իմանսըզըղըմա իմ-
- 25 տատ էյլէ' տէտի վէ Յիսուս ճէմա'աթըն սէյիր-
տիպ ճէմ' օլաըղընը կէօրտիւքտէ նափաք բու-
հու ազարլայըպ' անա' էյ տիւսիզ վէ սաղըր բուհ,
պէն սանա էմը էտէրիմ, պուռնաան չըզ վէ պիր
- 26 տահա կիրմէ' տէտի: Բոհ տախի պաղըրարապ
վէ անը չիտտէթլէ սարսարապ չըգտը: օ տախի

- էօյիւ կիպի օլտու, չէօյլէ քի չօզլարը՝ էօլմիւլ
 27 տիր՝ տէտիլէր, վէ Յիսուս անը էլինտէն թու-
 28 թուպ գալտորմասը յէ գալգտը, վէ խանէյէ կիր-
 տիյինտէ, շակիրտլէրի՝ Պիզ անը նիճիւն չըգարա-
 մատըգ՝ տէյիւ անտէն թէնհաճա սիւ՛ալ էթտի-
 29 լէր, Յ տախի անլէրէ՝ Պու մագուլէնին տու՛ա
 վէ օրուճտան զայրի պիր վէճհլէ չըգմասը միւմ-
 քին տէյիլ տիր՝ տէտի:
 30 վէ օրատան չըգըպ՝ Գալիլէատան կէչէրլէր ի-
 քէն, պիր քիմնէնին վագըֆ օլմասընը իսթէմէզ
 31 խտի, Ձիրա շակիրտլէրինէ թա՛լիմ էտիպ, անլէ-
 րէ՝ իպն իւլ ինսան ատէմլէր էլինէ թէսլիմ օլու-
 նաճագ վէ անը գաթլ էտէճէքլէր, վէ գաթլ օ-
 լունտըգտան սօճրա իւչիւնճիւ կիւնտէ գըյամ
 32 էտէճէք տիր՝ տէտի, Ամմա անլէր պու սէօղիւ
 աղլամայըպ՝ անտէն սիւ՛ալ էթմէյէ տախի գօրգ-
 տըլար:
 33 վէ Կափառնայումա կէլտի, վէ խանէտէ իքէն
 անլէրէ՝ Եօլտա պիրի պիրինիզ իլէ նէ՞ միւպահէսէ
 34 էթտինիգ՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթտի, Անլէր տախի
 սիւքիւթ էթտիլէր, զիրա՝ Պէօյիւք քիմ տիր՝
 տէյիւ եօլտա պիրի պիրի իլէ միւպահէսէ էթմիւ-
 35 լէր խտի, Յ տախի օթուրտու, վէ օն իքիլէրի չա-
 ղըրըպ անլէրէ՝ էյէր պիր քիմնէ պիրինճի օլմագ
 իսթէրսէ, ճիւմլէսինին մու՛ախիւքրի վէ ճիւմլէ-
 36 սինին խըտմէթքեարը օլտուն՝ տէտի, վէ պիր
 չօճուգ ալըպ օթալարընտա տուրտուրտու, վէ
 37 անը գուճաղընա ալըպ անլէրէ, Հէր քիմ պէօյլէ
 չօճուգլարտան պիրինի պէնիմ՝ իսմիմ իչիւն գա-
 պուլ էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիլ օլուր, վէ
 հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ, պէնի տէյիլ,
 ֆագաթ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ էթմիլ օ-
 լուր՝ տէտի:
 38 վէ Յովհաննէս անա ճէվապ վէրիպ՝ Եա մու-
 ՛ալլիմ, արտըմըգճա կէլմէյէրէք, սէնին իսմինէ

ձիննէր չրգարան պիւր քիմնէ կէօրտիւք, վէ ար-
 տըմըզճա կէլմէտիյինտէն անը մէն՝ էթաիք՝ տէ-
 39 աի՝ Յիսուս իսէ տէտի քի՝ Անը մէն՝ էթմէյինիզ,
 զիրա իսմիմէ միւճիզէ իճրա էտիպ տէ, Ֆիլ հալ
 պէնիմ հագգըմտա ֆէնա սէօյլէյէ պիլէն եօգ աըր՝
 40 Զիւնքի պիզէ մուխալիֆ օլմայան՝ պիզիմ թաբա-
 41 Ֆըմըզտան տըր՝ Զիրա Գըրիստոսա միւթէ՝ալլըգ
 օլտըղընըզտան հէր քիմ սիզէ պէնիմ իսմիմ ի-
 յիւն պիր քեռսէ սու իյիրիրսէ, հագիգաթէն սի-
 զէ տէրիմ քի՝ էճըրինի ասլա զայ՝ էթմէյէճէք տիր՝
 42 Վէ պանա ինանան քիւչիւքէրին պիրինի հէր քիմ
 սիւրյաիւրիւրսէ, պօյնընա պիր տէյիրմէն թաշը
 ասըլպ տէնիզէ աթըլմասը քէնտինէ տահա
 43 խայրլը աըր՝ Վէ էյէր էլիկ սէնին սիւրյմէնէ սէ-
 պէպ օլտըսա, անը քէս. հայաթա սագաթ կիր-
 մէք՝ իքի էլիկ օլտպ ճէհէննէմէ, օլ սէօնմէզ ա-
 44 թէչէ կիթմէքտէն սանա խայրլը աըր՝ Օրատա
 անլէրին գուրտու էօլմէզ վէ աթէչի սէօնմէզ,
 45 Վէ էյէր աշաղըկ սէնին սիւրյմէնէ սէպէպ օլտըսա,
 անը քէս. հայաթա թօփալ կիրմէք՝ իքի աշաղըկ
 օլտպ ճէհէննէմէ, օլ սէօնմէզ աթէչէ աթըլմագ-
 46 տան սանա խայրլը աըր՝ Օրատա անլէրին գուրտու
 47 էօլմէզ վէ աթէչի սէօնմէզ՝ Վէ էյէր կէօզիւկ սէ-
 նին սիւրյմէնէ սէպէպ օլտըսա, անը չըգար՝ մէ-
 լէքիւթ Ուլլահա թէք կէօզիւ կիրմէք՝ իքի կէօ-
 զիւկ օլտպ ճէհէննէմ աթէչինէ աթըլմագտան
 48 սանա խայրլը աըր՝ Օրատա անլէրին գուրտու
 49 էօլմէզ վէ աթէչի սէօնմէզ, Զիրա հէր քէս ա-
 թէչէ թուզլանաճագ վէ հէր գուրպան թուզլէ
 50 թուզլանաճագ տըր՝ թուզ էյի տիր, ամա թուզ
 թաթսըզ օլտըսա, անը նէ՞ իլէ թէրպիյէ էտէ-
 ճէքսինիզ. քէնտիլէրինիտէ թուզընըզ օլտպ՝
 պիրի պիրինիզ իլէ միւսալէմէթ իւզըն օլտընըզ

- 1 Վէ որասան գալգըւ՝ Յորդանանն գարչը թա-
րափընտան Եհոնատիյէ հռոտուարնա կէլտի. վէ
խալգ թէքրար անըն եանընա ճէմ՝ օլտրգտա,
քէնտի 'տտէթի իւզըէ երնէ անլէրէ թա'լիմ է-
տէր իտի:
- 2 Վէ Ֆէրիսիլէր անըն եանընա կէլիպ, անը թէճ-
րիպէ էտէրէք՝ Ձէվճէսինի պօշամագ ատէմէ ճա-
3 'ի՛գ մի՝ տէյիւ անտէն սիւ՛ալ էթտիլէր: 0 տախի
անլէրէ ճէվապէն՝ Մոլսէս սիզէ նէ՞ էմը էյլէտի՛
4 տէտի. վէ անլէր՝ Մոլսէս թալագնամէ եազըպ
5 պօշամաղա իլն վէրտի՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս ան-
լէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ պու էմրի գալպինիզին գա-
6 թըլըղը սէպէպիլէ էազտը: Ամսա խիլգաթըն իպ-
թիտասընտա Ալլահ անլէրի էրքէք վէ տիշի խալգ
7 էթտի. Պաւ սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ վա-
լիտէսինի թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլասըգ օլա-
8 րագ, իքիսի եէք վիւճնուտ օլաճագլար. պուեա
պինա՛էն արթըգ իքի տէյիլ, լաքին եէք վիւճնուտ
9 տիրլէր: Իմտի Ալլահըն րապթ էյլէտիյինի ինտան
10 այըրմասըն՝ տէտի. վէ խանէտէ շաղիրտլէրի երնէ
11 պուեու անտէն սիւ՛ալ էթտիլէր: 0 տախի՛ ձէր
քիմ զէվճէսինի պօշայըպ տիկէրի իլէ էվլէնիրսէ,
12 անըն 'ալէյհինէ զինա էտէր: Գէզպիք պիր գարը
գօճասընը պօշայըպ տիկէրի իլէ էվլէնիրսէ, զինա
էտէր՝ տէտի:
- 13 Վէ անլէրէ տօգուեմասը իշիւն եանընա քիւ-
շիւք չօճուգլար կէթիրտիլէր: շաղիրտլէրի իսէ
14 կէթիւրէնլէրի ազարլատըլար: Վէ Յիսուս պուեու
կէօրտիւքտէ, կիւճէնիպ անլէրէ խիթապէն՝ Պրա-
գընըզ, չօճուգլար եանըմա կէլսինլէր, վէ անլէրի
մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մա-
15 գուլէլէրին տիր: Հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՛
Մէլէքիւթ Ուլլահը հէր քիմ քիւշիւք չօճուգ կիւ-

- պի գապուել էթմէզսէ, անա ասլա կիրմէյէճէք
 16 տիր՝ տէտիւ վէ անլէրի գուճաղընա արլայ՝ իւ-
 ղէրլէրնէ էլլէրինի գոյարագ անլէրէ խոյր տուա
 էյլէտիւ
 17 վէ եօլա չըգաղըղնտա, պիր քիմսէ եանընա
 սէյիրտիայ՝ հուզուրընտա տիզ չէօքտիւ. վէ անա՝
 էյ քէրիւ մուալլիւմ, էպէտի հայաթա վարիս օլ-
 մագ իշիւն նէ՞ հաւիայըմ՝ տէյիւ սիւալ էյլէտիւ
 18 Յիսուս տախի անա՝ նի՞չիւն պանա քէրիւմ տէ-
 յօրաըն. պիրտէն, եա՛նի Սլլահաան զայրի քէրիւմ
 19 եօգ աըրի էմրլէրի պիլիրսին. Ձինա էթմէյէսին,
 Գուլ էթմէյէսին, Սըրգաթ էթմէյէսին, Եալան
 չէհատէթ էթմէյէսին, Ղաուր էթմէյէսին, փէտէ-
 20 ըիկէ վէ վալիտէկէ հիւրմէթ էյլէ՝ տէտիւ Օ տա-
 խի անա ճէվապէն՝ էյ մուալլիւմ, պուշլարըն
 ճիւմլէտինի սէպալէթիմէն պէրու. հըֆլ էյլէ-
 21 տիւմ՝ տէտիւ վէ Յիսուս անա պագըպ՝ անը սէվ-
 տի, վէ անա խիթապէն՝ Պիր նօզսանըն վար. կի-
 տիպ՝ նէլ վար խէ սաթ, ֆուգարայա վէր, վէ
 սէմտա խազինէյէ մալիք օլուրսըն. վէ խաչը
 22 եիւքլէնիպ կէլ պանա թապի՝ օլ՝ տէտիւ Օ տա-
 խի պու սէօլտէն զամիւր օլտու, վէ միւ քէտտէր
 23 օլարտօգ կիթտի, չիւնքի չօգ մալի վար խի. Յի-
 սուս տոխի էթրաֆընա պագըպ շուկիրալէրինէ՝
 Մալտար քիմսէլէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՞ կիւճ-
 24 լէ կիրէրլէր՝ տէտիւ Շալիրալէրի խսէ անըն սէօզ-
 լէրինէ հայրան գալմալարըլէ, Յիսուս թէֆրար
 անլէրէ ճէվապէն՝ էյ չօճուգլարըմ, մալա իթի-
 մատ էտէնլէրին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէսի նէ՞
 25 կիւճ տիր, Ձէնկինին մէլէքիւթ Ուլլահա կիրմէ-
 սինտէն, տէվէնին իյնէ տէլլինտէն կէշմէտի տա-
 26 հա գօլայ տըր՝ տէտիւ վէ անլէր զիյատէսիլլէ
 հայրան օլուպ, արալարընտա՝ էօլլէ խսէ քիւմ
 27 խէլաս պուլա պիլիր՝ տէտիլէրի վէ Յիսուս անլէ-
 րէ պագըպ՝ ինսան ինսինտէ պու զօյր ի միւմ

- քին տիր, լաքին Ալլահըն՝ ինտինտէ տէյիլ տիր,
 զիրա Ալլահըն՝ ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր,
 28 տէտի Պետրոս անա՝ իշթէ պիզ հէր շէյ թէրք
 էտիպ սանա թապի՝ օլտրգ՝ տէմէյէ պաշլատը
 29 Յիսուս տախի ճէվապէն՝ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
 րիմ քի, պէնիմ իշիւն վէ պէշարէթ իշիւն իանէ
 եա պիրատէր եա հէմիլրէ եա փէտէր եա վալիտէ
 եա զէվճէ եա էվլատ եա թարլալարը թէրք էթ-
 30 միշ օլուպ տա, Շիմոի պու զէմանտա թէ՛ատտի-
 լէր իլէ պերապէր եիւզ զաթ զիյատէ իանէ վէ
 պիրատէր վէ հէմիլրէ վէ վալիտէ վէ էվլատ վէ
 թարլալարա, վէ ախրէթտէ էպէտի հայաթա նա-
 31 ՚իլ օլմայաճագ պիր քիմսէ եօգ տրը լաքին չօգ
 էվվէլքիլէր սօնրաքի վէ սօնրաքիլէր էվվէլքի օ-
 լաճագ տրը՝ տէտի:
 32 Վէ անլէր Երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ եօլտա
 իքէն, Յիսուս էօնլէրինճէ կիտէր իտի, վէ անլէր
 հայրան գալարագ, արտընճա կիտէր իքէն գօր-
 գարլար իտի: Վէ եինէ օն իքիլէրի եանընտ ալըպ՝
 քէնտինէ օլաճագ վուգու՛աթը անլէրէ սէօյէմէյէ
 33 պաշլատը: Եա՛նի՝ իշթէ պիզ Երուսաղէմէ չըգը-
 յօրըզ, վէ իպն իւլ ինսան պաշ քեահինլէր իլէ
 ՚իւլէմայա թէսլիմ օլունաճագ, անլէր տախի ա-
 նըն գաթիլինէ հիւքմ էտիպ՝ անը թա՛իֆէլէրին
 34 էլինէ թէսլիմ էտէճէքլէր: Պունլար տախի անը
 իսթիւզա էտիպ՝ գամլըյլէ տէօյէրէք իւզէրինէ
 թիւքիւրէճէքլէր, վէ անը գաթլ էտէճէքլէր, օ
 տախի իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյում էտէճէք տիր՝
 րէրի:
 35 Վէ Ձերեղէոս օղուլարը Յակոբոս իլէ Յովհան-
 նէս եանընա կէլիպ՝ Եա մու՛ալլիմ, թալէպ էտէ-
 ճէյիմիզ շէյի պիզէ իճրա էթմէնի իսթէրիզ՝ տէ-
 36 տիլէր: Օ տախի անլէրէ՝ Օիզէ նէ՞ իճրա էթմէմ
 37 իսթէրիսինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի անա՝ ճէլալիկ-
 տէ պիրիմիզ սաղընտա վէ պիրիմիզ սօլընտա օ-

- 38 Թուրմաղը պիղէ իհսան էյլէ՝ տէտիլէր՝ վէ Թիսուս անլէրէ՝ նէ Թալէսլ էթտիյիսիդի պիլմէսի-նիդ. պէնիմ իշէճէյիմ քեասէտէն իլմէյէ, վէ վաֆթիլդ օլունաճաղըմ վաֆթիլդլէ վաֆթիլդ օլունաղա մուգթէտի՛ր մի սինիդ՝ տէտիքտէ, Մուգ-
- 39 Թէտիլի իզ՝ տէտիլէր՝ Թիսուս իսէ անլէրէ՝ կէրչի պէնիմ իշէճէյիմ քեասէտէն իշէճէքսինիդ, վէ պէնիմ վաֆթիլդ օլունաճաղըմ վաֆթիլդլէ վաֆ-
- 40 Թիլ օլունաճաղսընիդ. Լաքին սաղըրմտա վէ սօլըմտա օթուրմաղը իհսան էթմէք պանա րա-ճի՝ օլմայրպ, անճագ քիմլէր իշիւն հազըրլսնիմը
- 41 իսէ ալէլէլէ վէլէլէլէ՝ տէտի, վէ րէլէլէ օն լալէլէլէլէ պունու իշիթտիքտէ, Յակոբոս վէ Յովհաննէսէ
- 42 կիւճէնմէյէ պաշլատըլար՝ Ամա Յիսուս անլէրի չաղըրըպ՝ Թա՛իֆէլէրին հիւքմտարըլարը՝ ատտ օլունանլար անլէրին իւզէրինէ Թէսալլիթ էտիպ, պէօյիւքլէրի տախի տնլէր իւզէրինէ իճրա ի հիւ-
- 43 քիւմէթ էթտիքլէրինի պիլիքսինիդ. Ամա արա-նըղտա պէօյլէ օլմասըն, լաքին արանըղտա պէօ-
- 44 յիւք օլմագ իսթէյէն՝ խըտմէթ քեարընըդ, վէ սիլզտէն պիլիինճի օլմագ իսթէյէն՝ ճիւմլէսինին
- 45 գուլու օլունէ, Զիրա իպն իւլ ինսան տախի քէն-տինէ խըտմէթ օլունմագ իշիւն տէյիլ, անճագ խըտմէթ էթմէք, վէ նէֆսինի. չօդ քիմսէլէրին պէտէլինէ ֆիտիյէ վէրմէք իշիւն կէլաի՝ տէտի
- 46 վէ Երեքովա կէլիպ քէնտիսի՝ չակիլտլէրի իլէ պիլ խայլը ճէմա՛աթ տախի պէրապէր օլարագ, Երեքովտան չըգար իքէն, Տիմէոս օղլու Բարտի-մէոս նամընտա պիլ քէօր ատէմ եօլ քէնարըն-
- 47 տա օթուրուպ տիլէնիօր իաիւ վէ նաղարէթլի Յիսուս օլաըղլըն իշիթտիքտէ՝ Ես Յիսուս իպն ի Դաւիթ, պանա մէրհտմէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեաս
- 48 էթմէյէ պաշլատըլ վէ սիւքիւթ էթմէսի իշիւն չօդ քիմսէլէր անը աղարըլատը իսէ տէ, օ տահա զիյատէ՝ Ես իպն ի Դաւիթ, պանա մէրհտմէթ

- 49 էլէ՛ տէյիւ ֆերեաաւ էտէր իտի՛ վէ Յիսուս տու-
րուպ՝ շաղըըմարնը էմը էյլէտի՛ վէ քէօրիւ չա-
ղըըըպ անա՛ ճէսարէթլէն՛, դալգ, սէնի չաղըըը-
50 յօր՝ տէալիւր՝ Օ տախի՛ 'ապասընը աթարագ
51 դալըըպ՝ Յիսուսըն՛ հանընա կէլտի՛ վէ Յիսուս
անա խիթապէն՛ Նէ՞ իսթէրսին քի սանաւ եափա-
յըմ՝ տէմէսի իւղէրինէ, քէօր անա՛ Բոսպոլոնի,
52 կէօղլէրիմ ալըլսըն՛ տէտի՛ վէ Յիսուս անա՛
կիթ, իմանըկ սէնի խէլաս էթտի՛ տէաիքաէ, ա-
նըն կէօղլէրի տէր հալ ալըըըպ՝ եօլաա Յիսուսըն՛
արտը սըրա կիթտի՛

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Երուսաղէմէ կազլաշարագլ Զէյթուն տաղը-
նըն դուրպինտէ վազը՝ Բեթփագէ իլէ Բեթանիա-
յա եազըն կէլտիքլէրինտէ, շակիրալէրինտէն ի-
2 քիսինի կէօնտէրիպ, Անլէրէ խիթապէն՛ Գարը-
նըղտաքի քէօյէ կիտինիլ, վէ իյինէ կիրտլինիլ
կիպի, իւղէրինէ հիչ սիւր քիմսէ պինմէմիշ, պաղ-
լը պիւր սըփա պուլաբսընըզ. անը չէօղլապ կէթի-
3 բինիլ, վէ էյէր պիւր քիմսէ սիլէ՛ Պու էթալի-
նիլ Նէ՞ աիւր՝ տէրսէ, էֆէնալիյէ լազըմ աըր՝ տէ-
յինիլ. օ տախի անը հէման պուրայա կէօնտէրէ-
4 ճէք տիւր՝ տէտի՛ Անլէր տախի կիտիպ՝ սըփայը
արշարըտա դափունըն՛ հանընտա եօլ իւղէրինտէ
5 պաղը պուլուպ չէօղլալէր՝ վէ օրտաա տու-
րանլարըն՛ պա՛ղըսը անլէրէ՛ Սըփայը չէօղլէքլէ
6 Նէ՞ եափըյօրսընըզ՝ տէտիլէր, Անլէր տախի Յի-
սուսըն էմը էթալի կիպի անլէրէ սէօյլէմէլիյ-
7 լէ՛ անլէրի սըազաըլար, վէ սըփայը Յիսուս
կէթիլիպ՝ անըն իւղէրինէ էլպիսէլէրինի գօաղգ-
8 լարընտա, անըն իւղէրինէ պինտի՛ Զօգ քիմսէլէր
տախի էլպիսէլէրինի եօլա սէրտիլէր. վէ պա՛ղը-
լարը աղաճլարտան տալլար քէսիպ՝ եօլա տէօյէ-

- 9 յէրէք, Էօնտէն կիտէնէր վէ սրտտան կէլէնէր՝
 Ովտաննա, Բապպըն իտիլէ կէլէն միւ պարէք օւ-
- 10 սուն: [Բապպըն իտիլէ] կէլէն փէտերիմիզ Պա-
 լիթին մէլէքիւթիւ միւպարէք օլտուն, Երեճէլէր-
- 11 տէ Ովտանա՝ տէյերէք նիտա էտէրէր իտիւ վէ
 Յիսուս Երուսաղէմէ կէլիւ՝ հէյքէլէ կիրտի, վէ
 էթրաֆընտա հէր շէյէ նաղար գըլըւ՝ արթըգ
 վազըթ կէճ օլմաղլէ, օն իքիլէր իլէ պէրապէր
 Բեթանիայա չըգտը:
- 12 վէ էրթէսի կիւն Բեթանիատան չըգտըգլարըն-
- 13 տա աճըգտըւ վէ ուզագտան իւղէրինտէ Եափ-
 րաղը պուլընան պիր ինճիր աղաճը կէօրմէքլէ:
 անտէ պիր շէյ պուլըւր մը իմ տէյիւ, անըն Եա-
 նընա կիթտիքտէ, Եափրաղարտան պաշգա պիր
 շէյ պուլմատը, զիրա ինճիր վագթը տէյիլ իտիւ
- 14 վէ [Յիսուս] անտ խիթապէն՝ Պուստան պէօյլէ
 էպէտէն պիր քիմսէ սէնաէն մէյվէ Եէմէսին՝ տէ-
 տի. շափիրտլէրի տափի պուսու իշիթտիլէր:
- 15 վէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ, Յիսուս հէյ-
 քէլէ կիրիւ՝ հէյքէլտէ ախղ ու իթա էտէնէլէրի
 չըգտըմաղտ պուլլատը, վէ ոսրրաֆլարըն փիշ-
 թտիթտլարընը, վէ կէօյէրճին սաթանլարըն իս-
- 16 քէմէլէրինի ալթ իւսթ էթտիւ վէ պիր քիմսէ-
 նին հէյքէլտէն պիր գապ կէյիրմէսինի պրազմաղ
- 17 իտիւ վէ Թա'լիմ էտէրէք տնլէրէ՝ իւանէմ ճիւմ-
 լէ միլլէթլէր իշիւն 'իպատէթիւանէ Թէսմիլէ օլու-
 նաճագ տըր՝ տէյիւ Եաղըլմըշ տէյիլ միւ ֆագաթ
 սիզ անը հարամիլէր մաղարատը էթտինիզ՝ տէտիւ
- 18 վէ 'իւլէմա իլէ պաշ քեհհինլէր պուսու իշիթ-
 մէլէրիլլէ անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսաթ արարլար
 իտիւ չիւնքի անտէն գօրգարլար իտիւ զիրա պիւ-
 թիւն ճէմա'աթ անըն Թա'լիմինտէն հայրտն օլ-
- 19 մուշ իտիւ վէ ախշամ օլտըգտա շէհրտէն տըլա-
 ըը չըգտը:
- 20 վէ սապահլարըն ինճիր աղաճընըն Եանընտան

- կէշէր ի քէն, անը քէօքիւնտէն գուրուճը կէօր.
 21 տիւլէր, վէ Պետրոս թէզէքքիւր էտէրէք անա՝
 էյ մու'ալլիմ, պագ լա'նէթ էթտիյին ինճիր ա.
 22 զաճը գուրուճը տըր՝ տէտի Յիսուս տախի ան.
 լէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Ալլահա իմանընըզ օւ.
 23 սուէն, Զիրա հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր
 քիմ պու տաղա խիթապէն՝ Գալզ քէնալիլի տէ.
 Նիզէ աթ՝ տէյիպ տէ գալպիւնտէ շիւպհէ էթմէյէ-
 րէք, անճագ տէտիյի շէյլէրին վագը՝ օլաճաղընա
 իման էտէրսէ, տէտիյի հէր նէ իսէ, անա վագը՝
 24 օլաճագ տըր, Անըն իչիւն սիզէ տէրիմ քի՝ Տու'ա
 իլէ տիլէտիյինիզ հէր շէյի ալաճաղընըզա ի'թի.
 25 գատ էտինիզ, վէ սիզէ օլաճագ տըր, վէ տու'ա.
 յա տուրտըզընըզտա էյէր պիր քիմանէ 'ալէյհինտէ
 պիր շէյինիզ վար իսէ, 'աֆվ էտինիզ. թա քի
 սէմաւաթտա օլան փէտէրինիզ տախի սիզին
 26 սուչլարընըզը սիզէ 'աֆվ էտէ: Ամմա էյէր սիզ
 'աֆվ էթմէզ'էնիզ, սէմաւաթտա օլան փէտէրի-
 նիզ տախի սիզին սուչլարընըզը 'աֆվ էթմէյէճէք
 տիր՝ տէտի:
 27 վէ եինէ Երուսաղէմէ կէլտիքլէրինտէ, քէնտի-
 սի հէյքէլտէ կէզէր ի քէն, պաշ քէահինլէր իլէ
 'իւլէմա վէ իխթիյարլար անըն էանընա կէլլալ.
 28 Անա՝ Պուչլարը նէ՞ սէլահիյէթլէ իճրա էտիյօր-
 սըն, վէ պուչլարը էթմէք սէլահիյէթինի սանա
 29 քիմ վէրտի՝ տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ ճէ-
 վապէն՝ Պէն տախի սիզէ պիր շէյ սիւ'ալ էտէյիմ.
 պանա ճէվապընը վէրալիյինիզ հալտէ, պէն տախի
 պու շէյլէրի նէ սէլահիյէթլէ իճրա էթտիյիմի սիզէ
 30 սէօյլէրիմ. Յովհաննէսին վաֆթիզի սէմաւաթտա
 մը, Եօզսա ինսանտա'ն մը իտի. պանա ճէվապ
 31 վէրինիզ՝ տէտի: Անլէր տախի քէնտի քէնտիլէ-
 րինէ թէֆէքքիւր էտէրէք տէտիլէր քի՝ էյէր
 Սէմատան տէսէք՝ Եա Նի՞չիւն անա ինսանտաւր.
 32 Նըլ՝ տէյէճէք. վէ էյէր՝ ինսանտան տէսէք . . .

գալմտան գօրգարլար իտի, զիրա ճիւմէսի ցով-
հաննէսին Ֆիլ հագիգէ փէյղամպէր օլարզը իթի-
38 գատընտա իտիլէր, Օլ վագըթ Յիսուսա ճէվա-
պէն՝ Պիլմէյիզ տէտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ
ճէվապէն՝ Պէն տախի պու շէյլէրի նէ սէլահիլէթ-
լէ իճրա էթտիլիսի սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէտի:

- 1 Վէ անլէրէ թէմսիլաթլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը.
Պիր ատէմ պաղ տիքիպ՝ էթրաֆընա շիթ շէվէր-
տի, վէ պիր մա'սէրէ գազըպ՝ գուլլէ պինա էթ-
տի, վէ անը պաղճըլարա թէսլիմ էտիպ՝ ղուրպէ-
- 2 թէ կիթտի, վէ մէվսիմինտէ, պաղճըլարտան պա-
ղըն մահսուլընտան ալմագ իւզրէ, պաղճըլարա
- 3 պիր գուլ կէօնտէրտի, Ամմա անլէր անը թու-
- 4 թուպ տէօյէրէք՝ պօշ կէօնտէրտիլէր, վէ էինէ
անլէրէ պաշգա պիր գուլ կէօնտէրտի, անը տա-
խի թաշայըպ պաշընը եարալայարազ՝ հադարէթ-
- 5 լէ կէօնտէրտիլէր, վէ թէքրաք պաշգասընը կէօն-
տէրտի, անը տախի գաթլ էթտիլէր, վէ տահա
նիլէ քիմսէլէր կէօթէրտի էսէ տէ, պա'զըլարընը
տէօյտիլէր վէ պա'զըլարընը գաթլ էթտիլէր:
- 6 Իմտի պիր սէվկիւլիւ օղլու տախի պուլունմաղլէ՝
Օղլըմա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէյէրէք, ճիւմէսին-
տէն սօկրա անը տախի եանլարընա կէօնտէրտի:
- 7 Լաքին օլ պաղճըլար պիրի պիրինէ, Պու՝ վարիս
տիր, կէլինիզ անը էօլտիւրէլիմ, վէ միրասա պի-
- 8 ղիմ օլուր՝ տէտիլէր, վէ անը թութուպ՝ էօլ-
- 9 տիւրտիլէր վէ պաղտան աըշարը աթտըլար, իմ-
տի պաղ սահիպի նէ՞ եափաճագ ուրը, կէլիպ օլ
պաղճըլարը հէլաք էտէճէք, վէ պաղը պաշգա
- 10 քիմսէլէրէ վէրէճէք տիր, Յափուճըլարըն ըէտտ
- 11 էթտիլէր թաշ քէօլէ թաշը օլտու, Պու՝ Բապպ
թարաֆընտան օլտու, վէ կէօզլէրիմիզ էօնիւնտէ

- 'աճա'իս տիր' տէյլու հազըլընջ օլանը օգո՞ւմատը-
 նըդ մը:
- 12 Վէ պու թէմսիլի քէնտիլէրի հագդընտա սէօ-
 լէտիլինի անլտամալարըլէ անը թու՞թմաղա ֆուը-
 սաթ արատըլար իսէ տէ, ճէմս'աթտան գօրգ-
 տըզլարընտան անը պրաղըպ կիթտիլէր:
- 13 Վէ անը քէլամէ թու՞թմագ իւզըէ, հանըն-
 ֆէրիսիլէր իլէ Հերովդէսիլէրտէն պա'ղըլարընը
- 14 կէօնտէրտիլէր: Անլէր տախի կէլիպ անա' էյ մու-
 'ալլիմ, սէնին հագգ օլուպ' քիմէյի վազիֆէ է-
 տինմէտիլինի պիլիլիզ. զիրա ատէմէլէրին խաթը-
 նը սայմայըպ' Ալլահըն թարիգիլին հագիգաթ իւզ-
 րէ թա'լիմ էտէրսին. Գայսէրէ վէրկի վէրմէք
 ճա'րիզ մի, եօգսա տէյիլ մի. վէրէլի'մ մի, եօգ-
- 15 սա վէ'րմէյէլիմ մի' տէտիլէր: Օ տախի անլէրին
 միւրա'իլիլինի պիլմէքլէ, անլէրէ՝ Պէնի Նիլին
 թէճըլպէ էտլյօրընըզ. պանս պիր տինար կէ-
- 16 թիրինիզ կէօրէյիմ' տէտի: Անլէր տախի կէթիլ-
 տիլէր, վէ անլէրէ՝ Պու սուրէթ վէ հազըլ քիմին
- 17 տիր' տէտիլինտէ, Գայսէրին' տէտիլէր: Վէ Յի-
 սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Գայսէրէ 'ա'իտ օլանը
 'Գայսէրէ, վէ Ալլահա 'ա'իտ օլանը Ալլահա էտա
 էտինիզ' տէտի. վէ անա թէ'աճճիւպ էթտիլէր:
- 18 Վէ Գըյամէթ եօգ տըր' տէյէն սատուգիլէր
- 19 եանընա կէլիպ' անա սիւ'ալ էտէրէք, էյ մու-
 'ալլիմ, Մոզսէս պիզէ՝ էյէր պիր քիմէնին դարն-
 տայը էվլատարզ վէֆաթ էտէրէք զէվճէսինի թէրք
 էտէրսէ, գարնտայը անըն զէվճէսինի ալըպ' քէն-
 տի գարնտայընա զիւրըլլէթ փէյտա էյլէսին' տէ-
- 20 յիւ հազտը: Իմտի հէտի գարնտաշ վար իտի
 պիրինճիսի պիր զէվճէ ալտը վէ զիւրըլլէթ պրադ-
- 21 մայաբագ վէֆաթ էյլէտի: Իքինճիսի տախի մէզ-
 պուրէյի ալըպ' զիւրըլլէթ պրագմայարագ վէֆաթ
- 22 էյլէտի: Բէզալիք իւլիւնճիւսիւ պէօյլէ Երուսա-
 ռէմ' Ելէ հէտիսի տախի մէզպուրէյի ալըպ' զիւր-

- րիյէթ պրագմատըլար. ճիւմլէսինտէն ոսկրա օլ
 23 գարը տախի վէֆաթ էթտի. իմտի գըյամէթտէ,
 գըյամ էթտիքլէրի զէման, անլէրտէն հաճկըսը-
 նըն զէվճէսի օլաճագ. չիւնքի եէտախինին տախի
 24 զէվճէսի օլոռու՝ տէտիլէր. վէ Յիսուս անլէրէ ճէ-
 վապէն՝ Ձէլալէթինիզ քիթապլարը վէ Ալլահըն
 գուտրէթինի պիլմէտիյինիզտէն տէյիլ մի տիր.
 25 Ձիրա էօլիլլէրտէն գըյամ էթտիքլէրինտէ նէ՝
 էվլէնմէք, նէ՝ տէ էվլէնտիրմէք վար տըր. անճագ
 26 սէմափաթտա օլան մէլէքլէր կիպի տիրլէր. Ամմա
 էօլիլլէրին գըյամը խուսուսընտա՝ Մոփսէսին քի-
 թապընտա, չարը ֆրգրասընտա Ալլահըն անա
 սէօլլէյիպ՝ Պէն Աբրահամըն Ալլահը վէ իսահակըն
 Ալլահը վէ Յակոբըն Ալլահը իմ՝ տէտիյինի օգո՞ւ-
 27 մատընը մը. Ալլահ էօլիլլէրին Ալլահը օլմայըպ
 հայաթտա օլանլարըն Ալլահը տըր. պու ճիւնիթլէ
 սիզ զիյատէսիյլէ զէլալէթտէ սինիզ՝ տէտի.
 28 վէ 'իւլէմատան պիրի կէրիպ՝ անլէրին միւպա-
 հէսէսինի իշիտէրէք, անըն անլէրէ կիւզէ ճէվապ
 վէրալլինի կէօրմէքլէ, անա՝ ճիւմլէ էմրլէրին պի-
 29 րինճիսի հաճկըսը աըր՝ տէյիւ սիւալ էթտի. վէ
 Յիսուս անա ճէվապէն՝ ճիւմլէ էմրլէրին պիրին-
 ճիսի պո- ուր. էյ իսրայէլ, տիյլէ, Ալլահըմըզ
 30 Բապպ՝ Բապպը վահիտ տիր. վէ Ալլահըն օլան
 Բապպը պիւթիւն գալպիլտէն վէ պիւթիւն ճա-
 նըլիտան վէ պիւթիւն ֆիքրիկտէն վէ պիւթիւն
 գուվլէթիլտէն սէվէսին. պիրինճի էմր պու տըր.
 31 վէ պուճա պէնկէր իքինճիսի շու տըր քի՝ Դօն-
 շընը քէնաին կիպի սէվէսին. պուճարտան պէօ-
 32 յիւք տիկէր պիր էմր եօգ սըր՝ տէտի. վէ օլ
 'ալիմ անա՝ կիւզէլ, էյ մուալլիմ, հագիգաթ
 իւզրէ սէօլլէտին, զիրա Ալլահ պիր տիր, վէ ան-
 33 տէն զայրի եօգ տըր. վէ անը պիւթիւն գալպտէն
 վէ պիւթիւն 'ազըլտան վէ պիւթիւն ճանտան վէ
 պիւթիւն գուվլէթտէն սէվմէք, վէ գօնըյը քէն-

- տի կիսի սեվմէք ճիւմլէ մուհրապալարտան վէ
 34 զէսիհէլէրտէն էյի տիր՝ տէտի՝ Յիսուս տախի Թ-
 նըն 'ազիլանէ ճէվապ վէրտիյինի կէօրմէքէ, Աւ-
 լահըն մէլէ քիւթիւնտէն ուզագ տէյիլ սին՝ տէտի-
 վէ անա արթըգ պիր քիւմսէ սիւալ էթմէյէ ճէ-
 սարէթ էտէմէտի՝
- 35 վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն ճէ-
 վապ վէրիպ, 'իւլէմա նա'սըլ՝ Գրիստոս Դաւթիւն
 36 օղլու տըր՝ տէրլէր՝ Զիրա Դաւթի Քէնտիսի Րուհ
 իւլ Գուտսլէ տէտի քի, Րապպ Րապպըմա՝ Թա-
 պէն սէնին տիւշմէնլէրինի ալագլարընի պասամագ
 37 էտինճէյէտէք սաղըմա օթուր՝ պույուրտու իմ-
 տի Դաւթի Քէնտիսի անա Րապպ տէտիյի հալտի
 նա'սըլ անըն օղլու օղլուր՝ տէտի. վէ պիր չօգ ճէ-
 մա'աթ իսթէքէ անը տիկլէր իտի՝
- 38 վէ անլէրէ թա'լիմինտէ տէտի քի՝ կէնիշ էլպի-
 39 սէ իլէ կէզմէք վէ չարշըլարտա տէլամլար, վէ
 սինաղղլարտա պաշ քիւրսիւլէր վէ զիյաֆէթ-
 լէրտէ պաշ սէտիրլէր իսթէյէն 'իւլէմատան սա-
 40 զընընըլ՝ Պուշլար տուլ գարըլարըն էվլէրինի
 եէյիպ՝ կէօսթէրիշ իշիւն ուզուն տու'ալար էտէր-
 լէր. անլէր տահա շիտտէթլի 'աղապա տիւշար օ-
 41 լաճագ տըր՝ վէ Յիսուս խազինէնին գարշըսընտա
 օթուրուպ՝ ճէմա'աթըն խազինէյէ նա'սըլ ազլէ
 աթտըգլարընա նաղար էտիյօր իտի. վէ չօգ զէն-
 42 կինլէր չօգ աթտըլար՝ վէ պիր Փագիր տուլ գա-
 րը կէիպ՝ պիր մանկըր գըյմէթինտէ իքի փուլ
 43 աթտը՝ վէ շալիրտլէրինի չազըրըպ անլէրէ՝ չա-
 գիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ պու Փագիր տուլ
 գարը խազինէյէ աթանլարըն ճիւմլէսինտէն զիյա-
 44 տէ աթտը. Զիրա ճիւմլէսի Քէնտիլէրին Փաղա-
 սընտան աթտըլար. պու գարը իսէ քէնտի Եօգ-
 լըղընտան, հէր նէսի վար իսէ, պիւթիւն նաֆա-
 գասընը աթտը՝ տէտի՝

- 1 Վէ քէնտիտի հէյքէլտէն չրգար Եքէն, շակիրպէ
 Երինտէն պիրի անա՝ Էյ մուսլիմ, պագ, նա՝
 սըլ Թաշար վէ նա՝սըլ պինալար տըր՝ տէտի
 2 Յիսուս տախի անա ճէվապէն՝ Պու պէօյիւք պի-
 նալարը կէօրիւյօր մը սըն. Երգըլմատըզ պիրի
 պիրի Իւզէրինտէ հիւ պիր Թաշ գալմայաճագ տըր՝
 տէտի
 3 Վէ Զէյթուն տաղընտա հէյքէլին գարչըսընտա
 օթուրտըղընտա, Պուսրոս իլէ Յակոբոս վէ Յով-
 հաննէս վէ Անդրէաս անա Թէնհաճա սիւալ Է-
 4 տիպ, Պու շէյլէրին նէ պէման վուգու՝ պուլաճա-
 ղընը, վէ ճիւմէ պու շէյլէրին իթմամ օլունա-
 ճաղը վագթըն՝ ալամէթինի պիզէ սէօյլէ՝ տէտի-
 5 լէր Յիսուս տախի ճէվապա պաշայարպ անլէրէ
 տէտի քի՝ Սագընընըզ, սիզի քիմսէ իզլալ էթմէ-
 6 սին Ջիրա չօգ քիմսէլէր՝ Գրէպոոս պէն իմ՝ տէյէ-
 րէք, պէնիմ իսմիմէ կէլիպ չօգ քիմսէլէրի իզլալ
 7 Էտէճէքլէր Վէ ճէնքլէր իլէ ճէնք Թէվաթուրլա-
 րը իշիթտիլինիզ վագըլթ, միւզթարիպ օլմայասը-
 նըզ, գիրա պուշլար վուգու՝ պուլմագ կէրէք տիր
 8 Լաքին տահա նիհայէթ տէյիլ տիր Ջիրա միլլէթ
 միլլէթ՝ ալէյհինէ, վէ հիւքիւմէթ հիւքիւմէթ՝ ա-
 լէյհինէ գալգըչըպ՝ նիլէ մահալլէրտէ գէլգէլէլէր
 օլաճագ, վէ գըթլըզ իլէ իսթիւլալար օլաճագ
 9 պուշլար Էլէմլէրին իպթիտասը տըր Սիզ տախի
 սագընընըզ, գիրա սիզի միլլէթ մէճիւլէրինէ Թէս-
 լիմ Էտէճէքլէր, վէ սինաղօղարտա տէօյիւլիւպ՝
 պէնիմ իլիւն վալիլէր վէ մէլիքլէր հուղուրընա,
 անլէրէ շէհաստէթ օլմագ իւզրէ, ճէլպ օլունաճագ
 10 սընըզ, վէ Էվլէլա պէշարէթ ճիւմէ միլլէթլէրէ
 11 վա՝ օլունմագ կէրէք տիր Վէ սիզի Թէսլիմ
 էթմէք իլիւն կէօթիւրտիւքլէրի վագըլթ, Էվլէլէ-
 ենտիլէ Էտիպ տէ՝ Նէ սէօյլէյիլիմ՝ տէյիւ սիւ-

- չիւնմէյինիզ, լաքին օլ սա'աթտա սիզէ նէ վէրի-
 լիրսէ, անը սէօյլէյինիզ. զիրա սէօյլէյնէր սիզ
 12 տէյիլ սինիզ, անճագ Րուհ իւլ Գուսս տըր: Իմ
 տի գարնտաշ գարնտաշը, վէ փետէր էվլատը էօ.
 իւմէ թէսլիմ էտէճէք, վէ էվլաս վալիտէյն իւ-
 13 զէրինէ գալգըս՝ անլէրի գաթլ էտէճէքլէր: Վէ
 իսմիմ իչիւն ճիւմլէ թարաֆընտան պուզզ օլու
 նաճագսընը. ամմա նիհայէթէ տէյին սասլը է-
 տէն խէլաս պուլուր:
- 14 Վէ Դանիէլ փէյզամպէր վասըթասըլէ խապէր
 վէրիլէն խարապիյէթ մէքրուհէսինին ճա'իզ օլ-
 մայան եւրտէ տուրաղընը կէօրտիւյիւնիւզտէ,
 (օգույան անլասըն,) օ ղէման Եէհուտիյէտէ օ.
- 15 Լանլար տաղլարա գաշըս, Տամտա օլան խանէյ
 էնմէսին, վէ խանէսինտէն պիր շէյ ալմաղա իլէրի
 16 կիրմէսին: Թարլատա օլան տախի լիպասընը ալ-
 17 մաղա կէրի տէօնմէսին: Վէ վա՛յ օլ կիւնլէրտէ
 18 համիլէ վէ էմգիլքի օլանլարա: Վէ ֆիրարընը
 գըշա թէտատիւֆ էթմէսին տէյիւ տու'ա էտինիզ.
 19 Զիրա Ալլահըն խալզ էյլէտիլի խիլգաթըն իպթի-
 տասընտան պուլ անէտէք միսլի վուզուլ՝ պուլմա-
 մըշ վէ ասլա պուլմայաճագ. շիտտէթլի մուզայա-
 20 գա օլ կիւնլէրտէ օլաճագ տըր: Վէ էյէր Բապա օլ
 կիւնլէրի գըսալթմասա իտի, հիւ պիր պէշէր գուր-
 թուլմազ իտի. լաքին ինթիխասպ էթտիլի միւն.
 թէխասպլար իչիւն օլ կիւնլէրի գըսալթմաշ տըր:
 21 Վէ օ ղէման էյէր պիր քիսնէ սիզէ՝ իշթէ Մէսի
 պուրատա, եախօս՝ իշթէ օրատա տըր՝ աէրսէ:
 22 Ինաննայասընը: Զիրա եալանճը մէսիհլէր վէ նա-
 լանճը փէյզամպէրլէր զուհուր էտիպ, միւմքի
 օլսա՝ միւնթէխասպլարը պիլէ իզալ իչիւն 'ալա-
 23 մէթլէր վէ միւ'ճիզէլէր իճրա էտէճէքլէր: Ամա
 սիզ սագընընը. իշթէ սիզէ ճիւմլէսինի էվլէր
 խապէր վէրիյօրըմ:
- 24 Լաքին օլ կիւնլէրտէ օլ մուզայադատան սօյըս

կիւնէջ գարարըս՝ այ քէնտի զկյասընը վերմէյէ-
 25 ճէք տիր, վէ կէօքտէքի երլորզլար տիւշիւս՝
 սէմալաթտա օլան գուզվէթլէր սարսըլանագ տըր:
 26 վէ օ զէման իսն իւլ ինսանը պուլաթլարտա 'ա-
 զիմ գուզվէթ վէ ճէլալէթլէ կէլիր կէօրէճէքլէր:
 27 Օ զէման մէլէքլէրինի կէօնտէրիս՝ քէնտի միւն-
 թէխապլարընը տէօրթ ըրզգիւարտան, եէրին ու-
 ճընտան թա կէօյիւն ուճընատէք ճէմ՝ էտէճէք
 28 տիր: ինճիր աղաճընտան թէմսիլ էօյրէնինիզ. ա-
 նըն տալարը եռուշայըս՝ եափրագ սիւրմէյէ պաշ-
 29 ւատըղը վագըթ, եագ եագըն օլտըղընը աշլար-
 պուլարընը կէօրտիւյիւնիւզտէ, եագըն, հէման
 30 զալուլարտա օլտըղը մա'լիւմիւնիւզ օլա: Հագի-
 գաթէն սիզէ տէրիմ քի, պուլարըն ճիւմլէսի վու-
 գու՝ պուլմայընճա պու նէսլ կէշմէյէճէք տիր:
 31 կէօք իլէ եէր զա'իլ օլուր, ամամ պէնիմ սէօզ-
 32 լէրիմ աղա զա'իլ օլմայանագ տըր: Ամամ օլ
 կիւն վէ սա'աթ. հագգընտա փէտէրտէն մա'տա
 պիր քիմսէնին վէ սէմատա օլան մէլէքլէրին վէ
 33 հաթթա Օղըն տախի մա'լիւմաթը եօգ տըր: Սա-
 գընընըգ, ույանըգ տուրուս պուլա էտինիզ. զի-
 34 ըա օլ վագթըն նէ՝ զէման կէլէճէյինի պիլմէզսի-
 նէսինի պրագարագ, գուլարընա իշլէրինին խա-
 րէսինի, վէ հէր քէսէ քէնտի իշինի թախսիս է-
 տիս՝ զալուլարտա տախի ույանըգ տուրմասընը
 35 թէնպիհ էտէր: Իմտի ույանըգ տուրընըգ. զիրա
 խանէ սահիպինին նէ՝ զէման՝ ախշամ եա կէճէ
 եարըսը եա խօրօս էօթտիւյիւնտէ եա սապաշլա-
 36 յըն կէլէճէյինի պիլմէզսինիզ: Օլմայա քի անսըղըն
 37 կէլիս՝ սիզի ույգուտա պուլա: վէ սիզէ սէօյլէ-
 տիլիմ շէլէրի ճիւմլէյէ սէօյլէրիմ, Ույանըգ տու-
 րընըգ:

- 1 Վէ պասեք վէ ֆէթիր պայրա՛մը իքի կիւն սոյրա
վուգու՛ պուլմագ իւզրէ իքէն՝ պաշ քեահինէր
իւէ 'իւլէմա անը հիւլէ իւէ թութուպ գաթլ էթ- 13
- 2 մէյէ ֆուրսաթ արարլար իտիւ Ծագաթ՝ խալդ տ-
րասընտա վէլվէլէ օլմամագ իշիւն պայրամտա օլ- 14
մասըն՝ տէտիլէր:
- 3 Վէ Յիւսէ Բեթանիատա, ճիւզամը Սիմոնն
խանէսինտէ օլուպ սօֆրատա օթուրուր իքէն՝ 15
էլինտէ պիր շիշէ զիգըյմէթ խալիս նարտին եազը
օլարագ պիր գարը կէլտի՝ վէ շիշէյի դըրըպ՝ անըն 16
- 4 պաշը իւզէրինէ տէօքտիւ՝ Վէ պա՛զը քիմսէլէր
տէրուշլէրինտէն կիւճէնիպ՝ Պու եաղ նի՛շիւն իս- 17
- 5 քաֆ օլունտու Ձիրա պու էաւ իւշ եիւզ տինար-
տան զիյատէյէ սաթըլըպ գըյֆէ ֆագիրլէրէ վէ- 18
րիլէ պիլիր իտի՝ տէյէրէք մէրգուսէյի թա՛զիլ
- 6 էթտիլէրի՝ Լաքին Յիսուս՝ Պրագընըզ, նի՛շիւն ա-
նը պիհուզուր էտիյօրսընըզ՝ պանա կիւզէլ պիր 19
- 7 իշ իշլէտիւ Ձիրա ֆագիրլէր տա՛իմա սիգին իլէ
պէրապէր պուլունուսի՝ իսթէտիլինիզ վագըթ ան- 20
լէրէ էյիլիք էտէ պիլիրսինիզ, ամմա պէն տա՛իմա
- 8 սիգին իլէ պէրապէր տէյիլ իմ՝ Մէրգուսէ էլին-
տէն կէլտիլինի իճրա էտէրէք ճէսէտիմի տէֆն 21
- 9 օլունմասը իշիւն էվլէլճէ մէսհ էթտիւ՝ Հագիգա-
թէն սիզէ տէրիմ քի՛ պու պէշարէթ պիւթիւն
տիւնեանըն հէր նէրէսինտէ վա՛զ օլունուր իտի 22
պու իսթուշնըն էթտիլի տաիի թիզքեալը իշիւն
րիվայէթ օլունաճագ տըր՝ տէտիւ
- 10 Վէ օն իփիլէրտէն պիրի օլան իսկարիովալը Յու-
գա պաշ քեահինէրէ անը թէսլիմ էթմէք իւզրէ 23
- 11 եանլարընա կիթտիւ Անէլը տաիի պուշու իշիթ-
տիքտէ, սէվինէրէք անա ազյէ վէրմէյի վա՛ս
էթտիլէր՝ օ տաիի անը թէսլիմ էթմէյէ եւյղուն 24
պիր վագըթ արար իտիւ

- 12 Վէ ֆէթիր կիւնէրինին պիրինճիսինտէ, եա'նի պասեք գուրպանընը զէպհ էթտիքէրի զէման, շակիրտլէրի անա՝ Պասեք թա'ամընը եէմէք իլիւն նէրէտէ խթէրսին քի կիտիպ սանա հազըրլայա-
- 13 լըմ՝ տէտիլէր : Վէ շակիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ անլէրէ՝ Շէհրէ կիտինիզ, վէ պիր տէս-
թի սու կէօթիւրէն պիր ատէմ սիզէ րասթ կէլէ-
- 14 ճէք : անըն արտընճա կիտիպ, 'նէրէյէ կիրէրսէ, խանէ սահիպինէ տէյինիզ քի, Մու'ալլիմ՝ Շա-
կիրտլէրիմ իլէ պէրապէր պասեքի եէյէճէյիմ օտա
- 15 նէրէտէ տիր՝ տէյօր : Օ տախի սիզէ տէօյէնմիլ, հա-
զըր, պիր պէօյիւք ֆէվգանի օտա կէօսթէրէճէք :
- 16 պիզէ օրատա հազըր էտինիզ՝ տէտի : Վէ շակիրտլէրի չըզլպ շէհրէ կիթտիքլէրինտէ, անըն քէնտիլէրէ
տէտիլի կիպի պուլմաղլէ պասեքի հազըրլատըր :
- 17 Օ տախի ախշամ օլտըգտա՝ օն իքիլէր իլէ պէ-
- 18 րապէր կէլտի : Վէ անլէր սօֆրատա օթուրուպ
թա'ամ էտէր իքէն, Յիսուս՝ Հազիգաթէն սիզէ
տէրիմ քի, սիզտէն պիրի, եա'նի պէնիմ իլէ
թա'ամ էտէն, պէնի էլէ վէրէճէք տիր՝ տէտի :
- 19 Անլէր տախի միւքէտտէր օլմաղա վէ պիրէր պի-
րէր անա՝ Պէ՞ն մի իմ, վէ պաշգասը՝ Պէ՞ն մի իմ՝
- 20 տէմէյէ պաշլատըլար : Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝
Օն իքիլէրտէն պիրի, եա'նի պէնիմ իլէ սահանա
- 21 էլէի պաթըրան տըր : Վազա'ա իպն իւլ ինսան
քէնտի հազըրմտա եազըրմըջ օլտըզը իւզրէ կի-
տէր : լաքին վա՛յ օլ ատէմէ քի՝ անըն էլիլլէ իպն
իւլ ինսան էլէ վէրիլիր : օլ ատէմ տօղմամըջ ու-
սա իտի, քէնտիսինէ խայրլը օլուր իտի՝ տէտի :
- 22 Վէ անլէր թա'ամ էտէր իքէն՝ Յիսուս էքմէք
տլտը վէ պէրէքէթ տու'ասը օգուտարգտան սօյրա
վարէլէտի, վէ անլէրէ վէրիպ՝ Ալընըզ, [եէյինիզ,]
- 23 պու պէնիմ ճէսէտիմ տիր՝ տէտի : Վէ քեասէյի
ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօյրա, անլէրէ վէրտի,
- 24 ճիւմլէսի տախի անտէն իշտիլէր : Վէ անլէրէ՝ Պու

- պէնիմ գանրմ, եա'նի չօգ քիմսէլէր իշիւն տէօ.
 25 քիւլէն եէնի 'ահալն Գաւլ տըր, Հաղիգաթէն
 սիղէ տէրիմ քի' թա անը Ալլահըն մէլէ-րիւթիւն.
 տէ թաղէ օլարագ իլէ-ճէյիմ կիւնէ տէյին, արթըգ
 26 տամանըն մահաուընտան իլմէյէճէյիմ տէտիւ Պա'.
 տէհու անլէր իլահի օգուլուպ' Զէյթուէն տաղընա
 չըգալըլար'
 27 Վէ Յիսուս անլէրէ՝ ճիւմէնիզ պու կէճէ պէնիմ
 հազգըմտա սիւրլէճէքսինիզ, զիրա՝ Զօպանը վու-
 րաճաղըմ, վէ գօյուէնտը տաղըլաճագ տըր՝ տէյիւ
 28 եազըլմըչ տըր, Լաքին պէն գըյամ էթտիքտէն
 սօլըրա սիղտէն էվվէլ Գալիլէայա կիտէճէյիմ՝ տէ.
 29 տիւ Վէ Պետրոս անա՝ էյէր ճիւմէսի սիւրլսէլէր
 30 պիլէ պէն սիւրլմէմ՝ տէտիւ Վէ Յիսուս անա՝
 Հաղիգաթէն սանա տէրիմ քի' պու կիւն հէման
 պու կէճէ խօրօս իքի քէրրէ էօթմէզտէն էվվէլ,
 սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիւ
 31 Օ տախի՝ էյէր պանա սէնին իլէ պէրապէր էօ-
 մէք լաղըմ կէլսէ պիլէ, սէնի ասլա ինքեար էթ-
 մէմ՝ տէյէրէք թէ՝ քիտ էյլէտիւ քէղալիք ճիւմէ-
 սի տախի պէօյլէ տէտիլէր:
 32 Վէ Գեթսեմանի նամ՝ պիր մահալէ կէլտիքէ-
 րինտէ, շակիրտլէրինէ՝ Պէն տու՝ա էտինճէյէ տէ-
 33 յին սիզ պուրատա օթուրընըզ՝ տէտիւ Վէ Պե-
 րոս վէ Յակոբոս իլէ Յովհաննէսի պէրապէր ալըպ'
 34 հայրան վէ մահղուէն օլմաղա պաշլատար Վէ անլէ-
 րէ՝ ճանըմ էօլիւմ տէրէճէսինէ միւքէտտէր տիւ.
 35 պուրատա գալըպ, ույանըգ տուրընըզ՝ տէտիւ Վէ
 պիր ազ իլէրի վարըպ՝ եէրէ գափանտը. վէ էյէր
 միւմքին իսէ քէնտիսինտէն պու սա՝աթ կէլսին՝
 36 տէյիւ տու՝ա էտէրէք տէտի քի, Ապպա փէտէր,
 սէնին 'իստինտէ հէր շէյ միւմքին տիւ. պու քէն-
 սէյի պէնտէն կէչիւր. Լաքին պէնիմ իսթտիլիմ
 37 տէյիլ, անճագ սէնին էսէտիլի օլուէն Վէ
 իսպ անլէրի ույգուտա պուլմաղլէ, Պետրոսա

- Սիրոն, ուշո՞ւյօր մը սըն, պիր սա'աթ ուշանըգ
 38 տուրա՞մատըն մը, իղվայա տիւշմէ՛ք իչիւն ու-
 յանըգ տուրուպ տու'ա էտինիզ, վազա'ա ըուհ
 39 հազըր, ամա թէն զա'իֆ տիր՝ տէտիւ վէ թէք-
 րար կիտիպ՝ հէման օ սէօզիւ սէօյլէյէրէք տու'ա
 40 էյլէտիւ վէ 'ալտէթ էտիպ՝ եինէ անլէրի ուշգու-
 տա պուլտու, զիրա կէօզլէրի ազըրլաշմը իտի,
 վէ անա նէ ճէվապ վէրէճէքլէրինի պիւլմէզլէր իտի
 41 վէ իւչիւնճիւ քէրրէ կէլիպ անլէրէ՝ Արթըգ ու-
 յուշուպ իսթիրահաթ էտինիզ, քիֆայէթ էտէր,
 սա'աթ կէլտի, իշթէ իպն իւլ ինսան կիւնահքաւա-
 42 լարըն էլինէ թէսլիմ օլունույօր, Գալգընըգ կի-
 տէլիմ, իշթէ պէնի էլէ վէրէն եազլաշտը՝ տէտիւ
 43 վէ օ տահա սէօյլէր իքէն, տէր 'ազապ օն ի-
 քիլէրտէն պիրի օլան Յուգա, պաշ քեահնլէր իլէ
 'իւլէմա վէ իսթիյարլար թարաֆընտան՝ գըլըճը
 վէ սօփալը վաֆիր իսալգ անըն իլէ պէրապէր օ-
 44 լարագ կէլտիւ վէ անը էլէ վէրէն անլէրէ իշա-
 րէթ վէրիպ՝ Գիմի էօփէր իսէմ՝ օ տըր, անը
 թուլընըգ վէ ալիգաթլէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմիշ
 45 իտի, վէ կէլտիյինտէ անա հէման եազլաշտը՝
 46 Բապպի, Բապպի՝ տէյէրէք անը էօփտիւ, Անլէր
 տախի անըն իւզէրինէ էլլէրինի սալըպ թուլթաւ-
 47 լար, վէ հազըր պուլունանլարտան պիրի գըլըճը-
 նը չէքիպ վէ քեահնի ի ա'զամըն պէնտէսինէ վու-
 48 ըուպ՝ գուլազընը քէստիւ վէ Յիսուս անլէրէ խի-
 թապէն՝ Պէնի թուլթամագ իչիւն հարամօ՞ իւզէրինէ
 49 կէլիր կիպի մի գըլըճը վէ սօփալը չըգաղնըգ՝ Հէր
 կիւն հէյքէլտէ թա'լիմ էտէրէք եանընըզտա պու-
 լունուր իտիմ, վէ պէնի թուլթամաղընըգ, ամա
 քիլթապլար իթմամ օլունմագ կէրէք տիր՝ տէտիւ
 50 Օլ վազըրթ ճիւմլէսի անը պրագըրպ գաշտըլար
 51 վէ անըն արտը սըրա չըփլագ ճէսէտի իւզէրինէ
 քէթէն պէզի սարընմը պիր նէվճիվան կիտիյօր
 52 իքէն, երկիթլէր անը թուլթաղար 0 տախի քէ-

- թէն պէգինի պրագրպ՝ անլերտէն չըփլագ գաւորոյ
- 53 Վէ Յիսուսը քեահին ի ա՛ղամբն հուզուորնա
կէօթիւրսիւլէր. վէ պուռնուն եանընա ճիւղէ պաշ
քեահինլէր իլէ իխթիյարլար վէ իւլէմա ճէմ՝ օւ-
- 54 տըլար. Վէ Պետրոս ուզագտան քեահին ի ա՛ղա-
մըն հալուսընըն իլէրիսինէտէք անըն արարննա
կիտիպ՝ խըտմէթ քեարլար իլէ պէրապէր օթու-
- 55 րարագ աթէշ եանընտա ըսընըյօր իտի. Վէ պաշ
քեահինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճլիսի Յիսուսըն
գաթիլ իլիւն ալէյհինէ շէհատէթ արատըլար խէ
- 56 տէ, պուլամաարլար. Զիրա անըն ալէյհինտէ նիլէ
քիմսէլէր հալան շէհատէթ էթտիլէր իսէ տէ, շէ-
հատէթլէրի պիւրի պիւրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի
- 57 Վէ պա՛ղըլարը գալգըպ ալէյհինտէ հալան շէհատէթ
58 էտէրէք, Պու ատէմին՝ էլ իլէ եափըլմըշ շու հէյ-
քէլի եըգըպ, իւշ կիւնտէ՝ էլ իլէ եափըլմամըշ պիւր
ղայրիսինի պինա էտէճէյիմ, տէտիլինի իլիթտիք՝
- 59 տէտիլէր. Վէ պու վէճլէ տախի շէհատէթլէրի
60 պիւրի պիւրինէ մուվաֆըգ տէյիլ իտի. Վէ քեա-
հին ի ա՛ղամ օրթատա ալաղա գալգըպ Յիսուսա՝
Հիշ պիւր ճէվապ վէրմէ՞գ մի սին. պուռնլար սէնին
'ալէյհինտէ նէ՞ շէհատէթ էտիյօրլար՝ տէյիւ սիւ.
- 61 ալ էթտի. Օ տախի սիւքիւթ էտէրէք՝ հիշ պիւր
ճէվապ վէրմէմէսիլլէ, քեահին ի ա՛ղամ թէքրար՝
Գրիսառոս իպն իւլ Միւպարէք սէ՞ն մի սին՝ տէյիւ
- 62 անա սիւալ էթտի. Յիսուս տախի՝ Պէն իմ, վէ
իպն իւլ ինսանը Գուտրէթին սաղընտա օթու-
րուր, վէ կէօյիւն պուլուլթլարըյլէ կէլիւր կէօրէ-
- 63 ճէքսինիլ՝ տէտի. իմտի քեահին ի ա՛ղամ քէնտի
էսվապընը եըրթըպ՝ Արթըգ պիզէ շահիտլէր նէ՞
- 64 լագըմ. Գիւֆրիւնիւ իլիթտիսիլ. սիզէ նա՞սը
կէօրիւնիւր՝ տէտի. անլէրին ճիւղէսի տախի է-
լիւմէ միւսթահագգ տըր՝ տէյիւ անը հիւքիւր էթ-
տիլէր.
- 65 Վէ պա՛ղըլարը անըն իւզէրինէ թիւքիւրմէյէ,

- վէ երեզիւնիւ էօրթիւս՝ անտ եռւմրուգ վուրա-
րագ՝ փէյզամպէրլիք էյլէ՝ տէմէյէ պաշլատըլար.
խըտմէթքեարլար տախի անա սիլլէ վուրաըլար.
- 66 Վէ Պիտրոս աշաղըտա հավլուտա իքէն, քեա-
67 հին ի ա'գամըն ճարիյէլէրինտէն պիրի կէլիպ, Պետ-
րոսը ըսընըր կէօրտիւյիւնտէ անա պագըպ՝ Սէն
տախի նազարէթլի Յիսուս իլէ պէրապէր իտին՝
- 68 տէտիւ Լաքին օ՝ նէ՝ սէօյլէտիյիկի պիլմէմ վէ
անլամամ՝ տէյէրէք, ինքեար էթտի. վէ տըշա-
69 ըլլա տէհիլգէ չըգտըգտա՝ խօրօս էօթտիւ. վէ
ճարիյէ երնէ անը կէօրմէքլէ, օրատա տուրանլա-
70 րա՝ Պու անլէրտէն տիր՝ տէմէյէ պաշլատը. Օ տու-
խի թէքըար ինքեար էթտի. վէ պիր միւտտէթ
սօկրա, երնէ օրատա տուրանլար Պետրոսա՝ Սա-
հիէն անլէրտէն սին, զիրա Գալիլեայլը սըն վէ
- 71 սէօյլէյիլի պէնգէյօր՝ տէտիլէր. Օ իսէ՝ Պու տէ-
տիլինիլ ատտմի թանըմամ՝ տէյէրէք պէտ տուա՝
- 72 վէ եէմին էթմէյէ պաշլատը. վէ իքինճի քէրրէ
խօրօս էօթտիւ. վէ Պետրոս Յիսուսըն քէնտինէ՝
խօրօս իքի քէրրէ էօթմէգտէն սէն պէնի իւշ
քէրրէ ինքեար էտէճէքսին՝ տէտիլի սէօզիւ խաթ-
ընա կէթիլմէքլէ, աղլամաղա պաշլատը.

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ սապահ օլտըղը կիպի, պաշ քեահինլէր, իւ-
թիյարլար վէ 'իւլէմա իլէ վէ պիւթիւն միլլէթ
մէճիսի միւշալէրէ էտիպ՝ Յիսուսը պաղատըգ-
տան սօկրա կէօթիւրիւպ Պիղաւոտոս թէսլիմ էթ-
- 2 տիլէր. վէ Պիղատոս անա՝ Նէհուաիլէրին մէլիյի
սէն մի սին՝ տէյիւ սիւալ էթտի. օ տախի անա
- 3 ճէվապէն՝ Սէօյլէտիյիկի կիպի տիր՝ տէտիւ վէ պաշ
քեահինլէր անը չօգ շէյլէրտէն տօլայը իթթիհամ
- 4 էթտիքլէրինտէ, Նինէ Պիղատոս անա սիւալ է-
տէրէք՝ շիշ պիր ճէվապ վէրմէզ մի սին. պագ,

- 'ալէյհիկոնէ նէ՝ գաւոր շէյլէր՝ շէհատէթ էտիյոր-
 5 լար՝ տէտիւ Վէ Յիսուս արթըզ հիշ պիր ճէվապ
 վէրմէմէքլէ՝ Պիղատոս թէ՛ աճճիւպ էթտիւ
 6 Վէ հէր պայրամտա անլէրին թալէպ էթտիք-
 7 լէրի պիր մահպուսը սալը վէրիյոր իտիւ Վէ իւ-
 թիւլ էսնասընտա գաթլ Ֆի՛իլինտէ պուլուճուլ
 Ֆիթնէ չըգարան րէֆիգլէրի իլէ պէրապէր մահ-
 պուս ոլան Բարաբբա նամընտա պիր քիմսէ վար
 8 իտիւ Վէ խալզ պաղըրըպ՝ քէնտիլէրէ ոլան 'ա-
 տէթինին իճրասընտա պուլուճմասընը թալէպ էթ-
 9 մէյէ պալլատը Վէ Պիղատոս անլէրէ ճէվապէն՝
 Սիզին իլիւն Նէհուտիլէրին մէլիլինի սալը վէրմէմի
 10 իսթէր մի սինիզ՝ տէտիւ Զիրա պաշ քեահինլէրին
 անը հասէտտէն նաշի թէսլիմ էթտիքլէրինի պի-
 11 լիր իտիւ Լաքին պաշ քեահինլէր անըն եէրինէ
 քէնտիլէրի իլիւն Բարաբբայը սալը վէրմէսինի Բ-
 12 լէպ էլիւ Բ-գրէ խալզը թահրիք էթտիլէր Վէ
 Պիղատոս թէքրար անլէրէ ճէվապէն՝ Էօյլէ իտ
 Նէհուտիլէրին մէլիլ տէտիլինիզ քիմսէյէ նէ՛ եափ-
 13 մամը իսթէրսինիզ՝ տէտիւ Անլէր տախի՝ Անը
 14 սալպ էյլէ՝ տէյիւ թէքրար նիտա էթտիլէր լա-
 քին Պիղատոս անլէրէ՝ Եա նէ՛ քէօթիւլիւք իլլէ-
 միշ տիր՝ տէտի իսէ տէ, անլէր՝ Անը սալպ էթ՝
 15 տէյէրէք տահա զիյատէ նիտա էյլէտիլէր Վէ Պի-
 ղատոս խալզը խօշնուտ էթմէք իսթէմէքլէ, ան-
 լէր իլիւն Բարաբբայը սալը վէրտի, վէ Յիսուսը
 տէօյտիւքտէն սօկրա՝ սալպ ոլուճմագ իլիւն թէս-
 լիմ էթտիւ
 16 Վէ 'ասքէրլէր անը տիվան մահալի ոլան հալու
 իլլէրիսինէ կէօթիւրիւպ՝ պիւթիւն պէօլիւյիւ ճէմ՝
 17 էթտիլէր Վէ անա էրղավանի խիլ՝աթ կիյտիրտի-
 լէր, վէ տիքէնտէն պիր թաճ էօրիւպ պաշնա
 18 գօտըլար Վէ՝ Սէլամ սանա, էյ Նէհուտիլէրին
 մէլիլի՝ Դէյէրէտ անը սէլամլամաղա պաշլատըլար
 19 Վէ գամիլլէ անըն պաշնա վուրուպ՝ իւղէրինէ

- Թիւքիւրիւրէր, վէ տիգ չէօքիւպ անա թէմէննա
 20 էտէրէր խոիւ վէ անը խոթիւհզա էթտիքտէն սօհի-
 րա, իւզէրինտէն էրդալանի խիլաթը չըգարըպ
 անա քէնտի էլպիսէսինի կիլտիրտիլէր, վէ խաչա
 կէրմէք իշիւն տըյարըյա կէօթիւրտիւլէր
 21 Վէ Աղըքսանգըրոս իլէ Ռուփոսըն փէտէրի Սի-
 մոն նամընտա կիւրենէլի պիր քիմսէ թարլատան
 կէլիպ՝ կէչէր իքէն, պուռու անըն խաչընը թա-
 22 չըմաղա իճպար էթտիլէր, վէ անը Գաֆա եէրի
 թէրճէմէ օլունան Գողգոթա նամ՝ մահալէ կէօ-
 23 թիւրտիւ քէրինտէ, Անա իյմէյէ միւրը ի սաֆի
 իլէ գարըմը շէրապ վէրտիլէր, ամմա գապուլ
 24 էթմէտիւ վէ անը խաչա կէրտիքտէն սօհրա, հէր
 քէսին հիսսէսի Դալէ՝ օլմաք իւզըն գուր'ա ա-
 25 թարագ էլպիսէսինի թագսիւմ էթտիլէր, վէ անը
 26 խաչա կէրտիքէրի վագըթ սա'աթ իւչ իտիւ վէ
 անըն ճիւրմ եաֆթասը՝ ԵնչՈիՏիԼիՏիՏի ՄիլիՏի
 27 տէյիւ իւզէրինտէ եազըմը խոիւ վէ պիրի սա-
 ղընտա վէ պիրի սօլընտա անըն իլէ պէրապէր իքի
 28 հարամի խաչա կէրտիլէր, վէ՝ Միւճրիմէր սըրա-
 ղընտա 'ատա օլունտու՝ տէյիւ եազըմը օլան իթ-
 մամ օլունտու
 29 Վէ եանընտան կէչէնէր պաշարընը սալլարպ
 անա քիւֆը էտէրէք՝ Վա'յ հէյքէլի երգըպ իւչ
 30 կիւնտէ պինա էաէն. Բէնտիլի գուրթար վէ խաչ-
 31 տան էն՝ տէրէր իտիւ Բէգալիք պաշ քեահիլէր
 իլէ 'իւլէմա քէնտի արալարընտա խոթիւհզա է-
 տէրէք՝ Պաշգալարընը գուրթարտը, քէնտիսինի
 32 գուրթարմաղա գատիր տէյիլ տիրւ Խարայէլին մէ-
 լիլի Բըրիտոս շիմտի խաչտան էնսին, պիգ տախի
 կէօրիւպ ինանալըմ՝ տէրէր խոիւ Անըն իլէ պէ-
 րապէր սալպ օլունանլար տախի անա շէթմ էտէր-
 էր խոիւ
 33 Վէ սա'աթ ալթըյա կէլտիքտէ, թա սա'աթ
 տօգուզա գտտար պիւթիւն իէր իւզէրինտէ գա-

- 34 բանիլըզ օլտոււ վէ սա'աթ' աօգուզտա Յիսուս
 եիւքսէք սէսլէ ֆէրեատ էտիս' էլօի, էլօի, լա'մա
 սապազթ'անի, եա'նի թէրճէմէ օլունտըգտա' էյ
 Ալլահըմ, էյ Ալլահըմ, պէնի նի'չիւն թէրք էթ-
- 35 տին' տէտիւ վէ օրատա տուրանլարըն պա'զըսը
 պուճու իշիթտիքտէ' իշթէ նղիայը չաղըրըյօր'
- 36 տէտիլէր' վէ պիրի սէյիրտիպ սիրքէ իլէ պիր
 սիւնկէր տօլտուրտու, վէ պիր գամըշա թաղըպ'
 Պրազընըզ պազալըմ նղիա անը էնտիրմէյէ կէ-
 լի'ր մի' տէյերէք անա իյիրտի
- 37 վէ Յիսուս եիւքսէք սէսլէ ֆէրեատ էտիս'
 38 թէսլիմ ի բուճ էթտիւ վէ հէյքէլին փէրտէսի եօ-
 գարըտան աշաղըյա գատար եըրթըլըպ իքի շաղգ
- 39 օլտոււ վէ գարըսընտա տուրան եիւզ պաշը ա-
 նըն պէօյլէ ֆէրեատ էտիս' թէսլիմ ի բուճ էթ-
 տիյինի կէօրտիւլիւնտէ, Հագիգաթէն պու առէմ'
- 40 իպն Ուլլահ իտի' տէտիւ վէ ուզագտան նաղար
 էտէն նիսվան տախի պուլունուս' արալարընտա
 Մագդաղալը Մարիամ վէ քիւչիւք Յակոբոս իլէ
 Յովսէսին վալիտէսի Մարիամ վէ Սողոմէ տախի
- 41 վար իտի' Գէնտիսի Գալիլեատա իքէն տախի մեր-
 գումէլէր անըն արտընճա կիտիպ անա խըտմէթ
 էտէրլէր իտի' վէ անըն իլէ պէրապէր նըուսաղէ-
 մէ չըգմըշ օլան պաշգա չօգ նիսվան տախի վար
 իտի'
- 42 վէ ախշամ օլտըգտա, թէտարիք, եա'նի սէսլթ-
- 43 տէն էվլէլ օլան կիւն օլմաղլէ, Շուրա ա'գասըն-
 տան օլուպ' միւ'թէպէր վէ մէլէքիւթ Ուլլահ
 մուճթազըր պուլունան Արիմաթիալը Յովսէփ կէ-
 լիպ' ճէսարէթլէ Պիղատոսըն եանընա կիրէրէք
- 44 Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյլէտի վէ Պիղատոս
 անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընա թէ'աճճիւպլէ
 եիւզ պաշըյը չաղըրըպ' Չօգտա'ն մը վէֆաթ էթ-
- 45 տի' տէյիւ անա սիւ'ալ էթտիւ վէ եիւզ պաշըտան
 լա'ֆոս' է հալէ անլամաղլէ ճէսէտի Յովսէփէ պս-

- 46 զըլլատու Օ տախի քէթէն պէգի սաթըն ալարագ,
 Զեւտի էնտիրիպ անը օլ պէգէ սարտը, վէ գա-
 յատա օյուլմըն պիր գապրա գօյուպ՝ գապրըն
 47 գափուսընա պիր թաշ եուվարլատու վէ Մագդա-
 ղալը Մարիամ իլէ Յովսէսին վալէտէպէ Մարիամ
 անըն գօնուլորըը հէրէ պաղըյօրլար իտիւ

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւ կէշտիքտէն սօհրա, Մագդա-
 ղալը Մարիամ վէ Յակոբոսըն վալէտէպէ Մարիամ
 իլէ Սողովմէ կէլիպ՝ անա սիւրմէք իւզրէ, պէ-
 2 հարլար սաթըն ալմըշ օլմալարըյլէ, Հաֆթանըն
 իլք կիւնիւ, սապահլայըն կիւնէշ մօղար իքէն
 3 գապրա կէլտիլէր: Վէ պիրի պիրինէ՝ Գապրըն
 գափուսընտան թաշը պիրգէ քիմ եուվարլայաճագ
 4 տըր՝ տէյօրլար իտի, (վէ պագտըղլարընտա թա-
 շը եուվարլանմըշ կէօրտիւլէր,) զիրա փէք պէօ-
 5 յիւք իտիւ վէ գապրա կիրտիքլէրինտէ, պէշաղ
 լիպաա կիլիմիշ սաղ թարաֆտա օթուրուր պիր
 6 նէվճիվան կէօրմէլէրիլէ, հայրան օլտըլար Օ տա-
 խի անլէրէ՝ Հայրան օլմայընըղ, սիգ սալպ օլուն-
 մըշ նազարէթի Յիսուսը արայօրսընըղ, գըյամ
 էթտի, պուրատա տէյիլ տիր, իշթէ անը գօտըղ-
 7 լարը հէր: Լաքին սիգ կիտիպ՝ անըն շակիրալէրի
 իլէ Պետրոսա՝ Օ սիգտէն էվիլէլ Գալիլէայա վա-
 րաճագ, սիգէ տէտիլի կիպի անը օրատա կէօրէ-
 8 ճէքսինիզ՝ տէյինիզ, տէտիւ վէ [սէրիէն] գապր-
 տան չըգըպ գաշտըլար, վէ քէնտիլէրինի թիթրէ-
 մէ վէ հայրէթ ալմաղլէ գօրգուլարընտան հիչ
 պիր քիմսէյէ պիր չէյ սէօյլէմէտիլէր:
 9 Վէ Յիսուս հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ,
 սապահլայըն գըյամ էթտիքտէն սօհրա, էվիլէլա-
 տէրուինտէն հէտի ճինն չըգարմըշ օլտըղը Մագ-
 10 դաղալը Մարիամա կէօրիւնտիւ Մէրգուսմէ տախի

- կիրակ մուգատեմա անըն իլէ պերապէր օլան-
լարա, եաս չէքիպ աղլամագտա օլտրզլարր հաւ-
11 տէ, խապէր վէրտիւ Անլէր իսէ անըն տիրի օ-
լուպ՝ պունա կէօրիւնտիւյիւնիւ իշիթտիքէրին-
տէ, ինանմասրլար:
- 12 Վէ պունասան սօկրա անլէրին իքիսինէ, պիր
քէօյէ ելւրիւյէրէք կիտէրլէր իքէն, պաշգա
13 հէյ'էթտէ կէօրիւնտիւ: Անլէր տախի վարըպ՝ սա-
'իւրլէրէ խապէր վէրտիլէր իսէ տէ, պունլարա տա-
խի ինանմասրլար:
- 14 Պա'տէհու օն պիրլէրէ սօֆրատա օթուրուրլար
իքէն կէօրիւնիւպ, գըյամ էթմիշ օլտրզընը կէօ-
րէնլէրէ ինանմասրզլարընտան տօլայը, իմանըզ-
լըզլարը վէ գալպէրինին գաթըլըղը իշիւն անլէրի
թա'զիր էյլէտի:
- 15 Վէ անլէրէ տէտի քի՝ Պիւթիւն տիւնեայա կի-
տիպ՝ հէր մախլուգա պէշարէթի վա'ղ էտինիզ:
- 16 Իման էտիպ վաֆթիզ օլունան խէլաս պուլաճագ,
վէ իման էթմէյէն 'ալէյհինէ հիւքմ օլունաճագ
17 տըր: Վէ իման էտէնլէր իլէ շու 'ալամէթլէր պէ-
րապէր պուլունաճագ, եա'նի պէնիմ իսմիմէ
ճիննլէր չըգարաճագլար, եէնի լիսանլար սէօլէյէ-
18 ճէքլէր. Նըլանլար թութաճագլար, վէ միւհիք
չէյ իշսէլէր տախի սալա անլէրէ զարար վէրմէյէ-
ճէք. խասթալար իւզէրինէ էլլէրինի օյաճագլար,
անլէր տախի շիֆա պուլաճագ տըր:
- 19 Իստի Բապպ անլէրէ սէօլլէտիքտէն սօկրա, սէ-
մայա րէֆ՝ օլունուպ՝ Ալլահըն սաղընտա ճիւլուս
20 էթտի: Անլէր տախի չըգըպ՝ հէր եհերտէ վա'ղ է-
տէրլէր իտի, Բապպ տախի անլէր իլէ 'ամիլ օլուպ՝
պէրապէր պուլունան 'ալամէթլէր վասըթասըյէ
քէլամը իսպաթ էտէր իտի: Ամին:

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՂՈՒԿԱՍԸՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 Եյ ֆազիլէթըն Թէոփիլոս, իպթիտատէն կէօզ-
լէրիլէ կէօրէնլէրին վէ քէլամըն խատէմէսի օլան-
- 2 լարըն, Արամըզտա սահիհէն միւսէլլէմ օլան նէս-
նէլէրի պիզէ նազլ էթմիշ օլորզլարընտ կէօրէ,
- 3 Նիլէ քիւսէլէր անլէրին Թէրթիպլէ Թէ'լիֆինէ
պաշլամըշ օլորզլարը ճիհէթլէ, պէն տախի էն
էվլէլինտէն հէր շէյի քէմալ ը տիգգաթլէ Թէ-
- 4 ֆահհիւս էթտիլիմտէն, Սանա Թա'լիմ օլունան
շէյլէրին հագիգաթլընը պիլմէն իշիւն, սանա ճիւմ-
լէսինի սըրասըլլէ ետղմագ պանա միւնասիպ կէօ-
րիւնտիւ:
- 5 Եհհուտիլէ մէլիլի Հերովդէսին կիւնլէրինտէ, Ա-
րիա նէվալէթինտէն Զաքարիա նամընտա պիր
քեահին պուլունուպ' զէվճէսի տախի Ահարոն
զըզլարընտան օլարագ, իսմի Եղիսարէթ իտի:
- 6 Իքիսի տախի Ալլահըն հուզուրընտա ստիհ օլուպ'
Բապլըն ճիւմէ էմըլէր վէ ահքեամընըն պիլա-
- 7 դուսուր իճրասընտա պուլունուրլար իտի: Վէ
Եղիսարէթ 'ազիր օլորզլընտան էվլատլարը օլմա-
- 8 յըպ' իքիսի տէ խայլը եաշը իտիլէր: Վէ մէր-
զոււմ քէնտի նէվալէթի սըրասընտա, Ալլահըն հու-

- գուրընտա քեահինլիք խրտմէթինի իճրա էտէր
 9 իքէն, Գեահինլիք 'ատէթի իւզրէ Բապպըն հէյ-
 10 տինէ տիւշտիւ: Վէ գազմըն պիւթիւն ճէմա'աթը
 տախի պուխուր վազթընտա խարիճտէ տու'ա
 11 էթմէքտէ իքէն, Բապպըն մէլէյի պուխուր մէգ-
 պահընըն սաղընտա տուրուպ' անա կէօրիւնտիւ:
 12 Վէ Զաքարիա անը կէօրիւնճէ միւզթարիպ օլուպ'
 13 քէնտիսինէ գօրգու կէլուի Վէ մէլէք անա' Գօրգ-
 մա, էյ Զաքարիա, զիրա նիյազըն գապուլ օլուն-
 մաղլէ գէվճէն Նդիսարեթտէն սէնին պիր օղըն
 օլաճագ, վէ անա 'Յովհաննէս թէսմիյէ էտէճէք-
 14 սին, Վէ սանա մէսէրրէթ վէ շատըգ օլուպ' ա-
 նըն վէլատէթինտէն չօգ քիմսէլէր մէսրուր օ-
 15 լաճագ տըր, Զիրա Բապպըն հուզուրընտա պեօ-
 յիւք օլուպ' ասլա շէրապ վէ միւսփիր իյմէյէ-
 ճէք, վէ հէման վալիտէսինին րահմինտէն Բուհ
 16 իւլ Գուտսլէ մէմուլ օլաճագ տըր, Վէ պէնի
 իսրայէլտէն չօգ քիմսէլէրի' քէնտիլէրին Ալա-
 17 հը օլան Բապպա րիւճու' էթտիլիպ, փէտէր-
 լէրին գալպլէրինի էվլատա, վէ 'ասիլէրի սալիհ-
 լէրին 'ագլընա տէօնտէրիպ, Բապպա հազըրլան-
 մըլ պիր գազմ' թէհիյյէ էթմէք իւզրէ, Նդիանըն
 րուհու վէ գուտրէթիլլէ անըն էօնիւնճէ կիտէճէք
 18 տիր տէտի' Զաքարիա տախի մէլէյէ' Պուռնու նէ-
 տէ'ն պիլէյիմ, զիրա պէն իւթիյար իմ, գէվճէմ
 19 տախի խայլը եաչլը տըր' տէտի Վէ մէլէք անա
 ճէվապլէն' Պէն Ալահըն հուզուրընտա տուրան
 Դաբրիէլ իմ, վէ սանա սէօյլէյիպ' պու լէյլէրի
 20 թէպչիր էթմէյէ իրսալ օլունտըմ, Վէ իլթէ սէն
 վազթընտա իթմամ օլունաճագ սէօղլէրիմէ ինսն-
 մատըղըն իչիւն, պուռնալըն վուգու' պուռաճաղը
 կիւնէ տէյին տիլիղ օլուպ, սէօյլէմէյէ մուգթէ-

'Բապպըն 'ինայէթի

- 21 ուր օլմայաճագսըն՝ տէտիւ վէ գալմ Զաքարիա-
յո պէքլէմէքտէ օլուպ՝ հէյքէլտէ թէ՛էխոսուրնա
22 թէ՛աճճիւպ էտոյօրլար իտի 0 տախի տըշարըյա
չըգտըգտա, անլէրէ սէօյլէմէյէ մուգթէտիր օլմա-
տըղընտան, հէյքէլտէ պիր բիւյա կէօրմիւշ օլտը-
ղընը անլատըլար. օ տախի տնլէրէ իշարէթլէր
23 էտոյօր իտի տէ՛ տիլսիզ գալար՝ վէ խըտմէթինին
կիւնլէրի թէմամ օլմաղլէ, քէնտի խանէսինէ կիթ-
24 տիւ վէ օլ կիւնլէրտէն սօկրա, ղէվճէսի Եղիսա-
25 բեթ համիլէ օլուպ, Բապպ խալզ արասընտա հա-
գարէթիմի կիտէրմէք իչիւն, պանա հիւսն ի նա-
ղար գըլտըղը կիւնլէրտէ պէօյլէ էյլէտի՝ տէյերէք
քէնտինի պէշ այ կիզլէտի
26 վէ ալթընճը այտա մէլէք Գարբիէլ Ալլահ թա-
րաֆընտան, Գալիլեատա վազը՝ նազարէթ նամ
27 պիր շէհրէ, Դաւիթ խանէտանընտան Յովսէփ իս-
մինտէ պիր ատէմէ նիշանըր օլան պիր պաքիրէնին
նէգտինէ կէօնտէրիլտի. վէ օլ պաքիրէնին իսմի
28 Մարիամ իտի, վէ մէլէք յէրգուլմէնին եանընա
կէլիպ՝ Սէլամ սանա, էյ լութֆա նա՛իլ օլմուշ
պոտիլէ, Բապպ սէնին իլէ տիր. ոէն նիսա պէյ-
29 նինտէ միւպարէք սին՝ տէտիւ 0 իսէ Բլէյի կէօր-
տիւքտէ, քէլամընտան միւզթարիպ օլուպ՝ Պու
նամըր սէլամ օլա՝ տէյիւ թէֆէքքիւր էտէր ի-
30 քէն, Մէլէք անա՝ Գօրգամա, էյ Մարիամ, զիրա
31 Ալլահըն ինտինտէ լութֆ պուլտըն, վէ իլթէ հա-
միլէ օլուպ՝ պիր օղուլ տօղուրաճագսըն, վէ անա
32 Յիսուս թէսմիյէ էտէսին. 0 պէօյիւք օլուպ՝ անա
իպն իւլ Միւթա՛ալ տէնիլէճէք, վէ Բապպ Ալլահ
անա փէտէրի Դաւիթին թախթընը վէրէճէք տիր
33 վէ պէյթ ի Յակոբըն իւղէրինէ իլ էլ էպէտ հիւ-
քիւմէթ սիւրիւպ՝ մէլէքիւթ իւնիւն նիհայէթի օլ-
34 մօյաճագ տրը՝ տէտիւ Մարիամ իսէ մէլէյէ՝ Պու
նամըր օլա պիլիր, չիւնքի պիր էր պիլմէմ՝ տէ-
35 տի Մէլէք տախի անա ճէվապէն՝ Սէնին իւզէրինէ

- Բուհ իւլ Գուտս կէլիպ, Միւթա'ալըն գուտրէթի
 սանա կէօկէ օլաճագ. պու էճլտէն սէնտէն տօ-
 ղաճագ մուգատտէս զաթա տախի իպն Ուլլահ
 36 տէնիլէճէք տիր, վէ իշթէ ագրապանկտան օլան
 Եղիսաքեթ տախի իխթիյարլըղընտա պիր օղլա
 համիլէ օլուպ՝ պու ա, օլ 'ադիր տէնիլէնին ալ-
 37 թընճը այր տըր. Զիրա Ալլահըն 'ինտինտէ հիլ պիր
 38 շէյ ղայր ի միւմքին տէյիլ տիր՝ տէտի. վէ Մա-
 րիամ՝ իշթէ Բապպըն ճարիյէսի, պսնա սէօղիւկէ
 կէօրէ օլուտն՝ տէմէսիլէ մէլէք անըն նէգտինտէն
 կիթտի.
 39 վէ Մարիամ օլ կիւնլէրտէ գալգըպ՝ 'տճէլթէն
 40 տաղլար ճիվարընա, Յուգա շէհրինէ կիտիպ, Զա-
 քարիանըն խանէսինէ կիրէրէք, Եղիսաքեթէ սէ-
 41 լամ վէրտի. վէ Եղիսաքեթ Մարիամըն սէլամընը
 իշիթտիլի կիպի, չօճուգ անըն րահմինտէ սըչրա-
 տը, վէ Եղիսաքեթ Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմու օ-
 42 լուպ, Եիւքսէք սէսլէ չաղըրտարագ տէտի քի՝
 Սէն նիստ պէյնինտէ միւպարէք սին, վէ սէնին
 43 րահմինին մահսուլը միւպարէք տիր. վէ պու
 պանա նէրէտէն օլտու քի՝ Բապպըմըն վալիտէսի
 44 եանրմա կէլէ. Զիրա իշթէ սէլամընըն սէսի դու-
 լաղըմա տէյտիլի կիպի, չօճուգ րահմիտէ չատ-
 45 լըգտան սըչրատը. վէ նէ՝ միւպարէք տիր իման
 էթմիլ օլան. զիրա Բապպ թարաֆընտան անա
 46 սէօյլէնիլէն շէյլէր իթմամ օլունաճագ տըր. Մա-
 րիամ տախի՝ ճանըմ Բապպը թա'ղիմ էտիպ.
 47 Բուհըմ խէլասքեարըմ օլան Ալլահտա շատման
 48 օլտու. Զիրա ճարիյէսինին էտնա հալինէ նաղար
 գըլտը, վէ իշթէ շիմտէն սօկրա ճիւմէ նէսլէր
 49 պանա՝ նէ՝ միւպարէք՝ տէյէճէքլէր. Զիւնքի Գա-
 տիր պանա պէօյիւք շէյլէր էյլէտի. անըն իսմի
 50 տախի գուտտուս տըր. վէ մէրհամէթի նէսլտէն
 նէսլէ քէնտինտէն գօթգանլարըն իւղէրինտէ տիր
 51 Բէնտի պաղուսըյլէ գուտրէթ իպրաղ էյլէտի.

- միւթեքէպպիւրէրի գաւալէրինն էֆքիւաընտա
 52 փէրիշան էյլէտի Գուտրէթ սահլպլէրինն թախթ-
 53 լարընտան էնտիրիպ' էտնալարը եիւքսէլթտի Աճ
 օլանլարը նի' մէթլէրլէ տօյուըրուպ' գէնկինլէրի պօշ
 54 կէօնտէրտի Էճտաաըմըզա սէօյլէտլի իւզրէ' Աթ-
 րահամ իլէ անըն զիւրըլյէթինն իլ էլ էպէտ օլան
 55 մէրհամէթի թէգէքքիւր էտիպ, Գուլու Խարայլէ
 իմտաա էյլէտի' տէտի
 56 Վէ Մարիամ անըն Էանընտա իւշ այ գալորդ-
 տան սօշրա, քէնտի խանէսինն 'ավտէթ էյլէտի
 57 Վէ Եղիսարեթին տօղուըրաճագ վազթը թէմամ
 58 օլորդտա, պիր օղուլ տօղուըրտու Վէ գօնչու-
 լարը իլէ ագրապաաը Բապպըն անա 'ազիմ' մէր-
 համէթ էյլէտլինն իշիթտիքլէրինտէ, անըն իլէ
 պէրապէր սէվինիւրէր իտի
 59 Վէ սէքիզինճի կիւնտէ մա'սումը խիթան էթ-
 լէյէ կէիւպ' անա փէտէրինն իսմիլէ Զաքարիա
 60 թէսմիլէ էթտիլէր, Լաքին վալիտէսի ճէվապ վէ-
 րիպ' Խայր, անճագ Յովհաննէս թէսմիլէ օլունա-
 61 ճազ տըր' տէտի Անլէր տախի մէրգոււմյէ' Ագ-
 րապալտա պու իսմիլէ թէսմիլէ օլունմըշ պիր
 62 քիմսէ Էօգ տըր' տէտիլէր Վէ' Նէ' իսմիլէ թէս-
 միլէ օլունմասընը խթէրսին' տէյիւ իշարէթլէ փէ-
 63 տէրինտէն սիւ'ալ էթտիլէր 0 տախի պիր լէվհա
 իսթէյիպ' իսմի Յովհաննէս տիր' տէյիւ Էազտը-
 64 զընտա, ճիւմիլէսի թէ'աճճիւպ էթտիլէր Վէ հէ-
 ման աղզը վէ տիլի ալըըպ' Ալլահա համտ էտէ-
 65 րէք թէքէլլիւմ էյլէտի Վէ էթրաֆտա թէմէք-
 քիւն էտէնլէրին ճիւմիլէսինն գօրգու սիւշիւպ'
 պու շէյլէրին քէաֆֆէսի Ուէհուտլէնն պիւթիւն
 66 տաղիսթանընտա շայը' օլարազ, Խիտէնլէրին
 ճիւմիլէսի 'Աճէպա պու մա'սում' Նէ' օլաճազ տըր'
 տէյէրէք, վէ-ֆու-ալը խաթըրլարընտա հըֆզ էթ-
 տիլէր վէ Բապպըն էլի անըն իլէ իտի
 67 Փէտէրի Զաքարիա տախի Ըուհ իւլ Գուտսլէ

- 68 մէմու. օլուպ՝ ինճամլէ սէօյլէյէրէք տէտի քի, իս-
րայէլին Ալլահը Բապպ միւպարէք օլուուն, չիւնքի
գալմընը զկարէթ էտիպ՝ անը ֆիտկէ-իլէ խէլաս
69 էյլէտի. վէ գատիմտէն պէրու մուգատտէս փէյ.
70 զամպէրլէրինին աղզըյլէ սէօյլէտկի իւզրէ, Տիւշ-
մէնլէրիմիգտէն վէ պիզէ հէփ պուզզ էտէնլէրին
71 էլինտէն խէլաս օլմագ իւզրէ, Գուլու Դաւիթին
խանէտանընտա պիզիմ իչիւն 'ազիմ խէլաս՝ իզ-
72 հար էյլէտի. Թա քի էնտատըմըզա մերհամէթ է-
73 տիպ՝ քէնտի մուգատտէս 'ահուընը, Եա'նի տիւշ-
մէնլէրիմիգին էլինտէն գուրթուլմըշ օլարագ,
74 ['էօմրիւմիւզիւն] ճիւմլէ կիւնլէրինտէ, Գէնտի
հուզուըրընտա, գուտսիյէթ վէ սալահլէ գօրգու-
սըզ քէնտինէ 'իպատէթ էթմէմիզի իհսան էյլէ-
75 մէք իչիւն, Փէտէրիմիզ Աքրահամա էթտկի եէ-
76 մինի խաթըրա կէթիրէ. Սէն տախի, էյ մա'սոււմ,
Միւթա'ալըն փէյզամպէրի թէսմիյէ օլունճագ-
77 սըն. Ձիրա սէն զուլմէթ իլէ էօլիւմ կէօկէսինտէ
օթուըրանլարա զիյա վէրմէք վէ պազլարըմըզը
սէլամէթ թարիգինէ կէօթիւրմէք իւզրէ, Ալլահը-
մըզըն շէֆգաթ ու մերհամէթինտէն նաչի տօղան
Կիւնէշ էիւճէլէրտէն զկարէթիմիզ իչիւն կէլմէք-
78 լէ, Գալմընա կիւնահլարըն 'աֆվը իլէ օլան խէ-
79 լասը ի'լամ էթմէք իչիւն, Բապպըն Եօլլարընը
հազըրլամագ իւզրէ անըն էօնիւնտէն կիտէճէքսին
80 վէ մա'սոււմ պէօյիւյիւպ բուհտա գուպլէթլէ-
նիր, վէ Իսրայէլէ զուհուըր կիւնիւնէ տէյին չէօլ-
լէրտէ տուըրուը խի:

ՊԱՊ 2

- 1 ՕԼ կիւնլէրտէ պիւթիւն տիւնեանըն թահրիրի
նուֆուսը իչիւն Գայսէր Ավզուսթօս թարաֆըն-

'Դոան. խէլաս պույնուզու

- 2 տան ֆերման սուտուր էթտի: Պու իւք թահրիր
 3 կիւրենոս Սիւրիա վալիսի իքէն օլտու: Վէ ճիււ-
 լէսի թահրիր օլտումագ իլիւն, հէր քէս քէնտի
 շէհրինէ կիտէր իտի:
 4 իմտի Յովսէփ տախի Գաւթին պէյթ ու նէս-
 ինտէն օլմաղէ, համիլէ օլան նիլանլըսը Մարիամ
 5 իլէ պէրապէր թահրիր օլտումագ իլիւն, Գալիլ-
 եառան Նապարէթ շէհրինտէն Եհնուտիյէյէ, Բեթ-
 լեհէմ տէնիլէն Գաւթին շէհրինէ չըգտը:
 6 Վէ անլէր օրատա իքէն, մէրգումէնին տօղու-
 7 լաճագ վագթը թէմամ օլտըգտա, իլք օղլընը
 տօղլըտու, վէ անը գումտագլայըս՝ քէնտիլէրէ
 խանտա եէր օլմամաղէ, եէմիլքտէ եաթըրտը:
 8 Վէ օլ ճիվարտա, սվատա գալըսս սիւրիւլէրինի
 9 կէճէլէյին պէքլէյէն չօպանլար վար իտի: Վէ իլթէ
 Բապպըն մէլէյի իւզէրլէրինէ էնիպ՝ էթրաֆլարըն-
 տա Բապպըն ճէլալի զիյա վէրմէքլէ, զիյատէսիլլէ
 10 գօրգտըլար: Վէ մէլէք անլէրէ՝ Գօրգմայընը,
 զիրա իլթէ պիւթիւն գալմա վուգու՝ պուլաճագ
 պիր 'ազիմ՝ մէսէրրէթի սիզէ թէպչիր էտէրիմ:
 11 Զիւնքի սիզէ պու կիւն Գաւթին շէհրինտէ Մէ-
 սիհ վէ Բապպ օլան իէլասքեար տօղմուշ տըր:
 12 Վէ գումտագլանմըլ վէ եէմիլքտէ եաթար պիր
 մա'սոււմ պուլմանըլ սիզէ նիլան օլաճագ տըր՝
 13 տէտի: Վէ անսըզըն մէլէք իլէ պէրապէր ճիւ-
 նուտը սէմալիլէնին պիր ճիւմհուրը հազըր պու-
 14 լուռուպ՝ Ալլահա սէնա էտէրէք, էն երիճէլէրտէ
 Ալլահա համա, եէր իւզէրինտէ սէլամէթ, ատէմ
 լէրտէ հիւսն ի ըիզա՝ տէտիլէր:
 15 Վէ մէլէքլէր եանլարընտան սէմայա չըգտըլա-
 րընտա, օլ չօպանլար պիրի պիրինէ՝ Շիմտի Բեթ-
 լեհէմէ գատար վարըպ, Բապպըն պիզէ պիլտիր-
 16 տիյի պու վաղը'այը կէօրէլիմ՝ տէտիլէր: Վէ 'ա-
 ճէլէթէն կիտիպ՝ Մարիամ իլէ Յովսէփի վէ կէմ-
 17 իքտէ եաթան մա'սոււմը պուլալըլար: Վէ կէօր-

- տիւքունն սօնրա, պու մա'սումըն հազգընտա
 քէնտիւքնէ սէօյլէնիլէն շէրի էթրաֆա նէշր էթ-
 18 տիւքնր Վէ իշիտէնլէրին ճիւմէսի չօպանլարըն
 քէնտիւքնէ սէօյլէտիւքլէրի շէյլէրէ թէ'աճճիւպ
 19 էթտիւքնր Մարիամ տախի պու շէյլէրին ճիւմէսի-
 նի գալպինտէ թէֆէքքիւր էտէրէք հըֆիլ էտէր
 20 իտի Վէ չօպանլար՝ քէնտիւքնիլէն սէօյլէնիլտի
 վէճհլէ, իշիտիպ կէօրտիւքլէրի ճիւմէ շէյլէրտէն
 տօլայը Ալլահա համտ ու սէնա էտէրէք 'ալտէթ
 էթտիւքնր:
- 21 Վէ մա'սումըն խիթանը իշիւն սէքիլ կիւն թէ-
 մամ օլտըգտա, օ տահա աւա րահմինտէ մէվճուտ
 օլմաղտան էվլէլ մէլէք թարաֆընտան թէսմիյէ
 օլունտըղը իւզրէ Յիսուս թէսմիյէ օլունտու:
- 22 Վէ Մովսէսին շէրի'աթը մուճէպինճէ անլէրին
 թաթհիլ կիւնլէրի թէմամ օլտըգտա, Հէր իլք տօ-
 դան էրքէք չօճուգ րապպա մուգատտէս տէնիլէ՝
- 23 տէյիւ, րապպըն շէրի'աթընտա եազըլմըլ օլտըղը
 24 իւզրէ մա'սումը րապպա թազտիմ էթմէք, Վէ
 րապպըն շէրի'աթընտա պիր չիֆթ գումրու, եա-
 խօտ իքի կէօյերճին եավրուսը պույուրըլտըղը
 իւզրէ, գուրպան 'արդ էթմէք իշիւն անը Երու-
 սաղէմէ չըգարտըլար:
- 25 Վէ իշթէ Երուսաղէմտէ Սիմէոն իսմինտէ սալիհ
 վէ էհլ ի թազվա պիր ատէմ պուլունուպ՝ իսրա-
 յէլին թէսէլլիսինէ մունթազըր օլարագ, րուհ իւլ
- 26 Գուտս անըն իւզէրինտէ իտի Վէ րապպըն Մէ-
 սիհլինի կէօրմէյինճէ էօլիւմ կէօրմէյէճէյի՝ րուհ
 իւլ Գուտս թարաֆընտան քէնտիսինէ վահի օ-
- 27 լունմըլ իտի Վէ 'ատէթ ի շէրի'աթ իգթիլգասընը
 հազգընտա իճրա էթմէք իւզրէ՝ վալիտէյնի մա'-
 սուս Յիսուսը իշէրի կէթիլտիւքլէրինտէ, մէզքիւր
- 28 տախի րուհըն տէլալէթիլլէ հէյքէլէ կէլիպ, Անը
 29 գուճաղընա ալարագ՝ Ալլահա համտ էտիպ, Եա-
 րապպ, շիմոի սէնին քէլամընա կէօրէ գուլըլը

- 30 սէլամէթէ սայը վէրերսին. Զիրա կէօղլէրիմ հէփ
31 միլլէթէր հուզուրնտա, Թա'իֆէլէրին թէնվիրի
իլին նուր, վէ գալմիշ Իսրայէլէ շան օլմաք իւզ-
32 բէ, Հազըրլատըղըն խէլասըղը կէօրտիւ տէտի
33 վէ վալիտէսի իլէ Յովսէփ անըն հագգընտա
34 սէօյլէնիլէն շէյլէրէ թէ'աճճիւլ էտէրլէր իտի Սի-
մէոն տախի սնէրէ խայր տու'ա էտիւլ անըն վա-
լիտէսի Մարիամա տէտի քի' իշթէ պու Տա'սու-
Իսրայէլտէ չօգ քիմսէլէրին տիւշմէսի վէ գալգ-
մասը իլին վէ 'ալէյհինտէ սէօյլէնիլէնէք պիր 'ա-
35 լամէթ օլմաք իւզրէ գօնուրիշ տըր. (վէ սէնին
քէնտի ճանըկա տախի պիր գըլըճ կէշէճէք.) Թա
քի չօգ գալպլէրին էֆքէարը քէշֆ օլունա
36 վէ Ասեր սըպթընտան՝ փանուէլին գըղը Աննա
նամ պիր նէպիյէ վար իտի մերգումէ խայը եաշ-
լը օրուպ՝ պէքէարէթի վազթընտան եէտի եըլ
37 լըօճա իլէ եաշամըշ օրուպ, Թադրիպէն սէքսէն
տէօրթ սէնէտէն պէրու տուլ գալարաք, կէճէ
կիւնտիւզ օրուճ վէ տու'ա իլէ 'իպատէթ էտէրէք
38 հէյքէլտէն այրըմաղ իտի Ո տախի օ սա'աթտա
հազըր պուլունուլ՝ Բասպա համո էտէրէք, Յ-
րուսաղէմտէ խէլասա մունթազըր օլանլարըն ճիւմ-
լէսինէ անըն հագգընտա սէօյլէր իտի
39 Անլէր տախի Բասպըն շէրի'աթը մուճէպիլնճէ
ճիւմէ վաճիպ օլան շէյլէրի իճրա էթտիքտէն սօչ-
րա, Գալիլիայա քէնտի շէհրլէրի Նազարէթէ 'ալ-
40 տէթ էթտիլէր. Մա'սուլ տախի պէօյիւլիւպ վէ
րուհաա գուլվիլէթլէնէրէք վէ հիքմէթլէ մէմու
օլարաք, Ալլահըն լութֆու անըն իւզէրինտէ իտի
41 վէ անըն վալիտէյնի հէր սէնէ պասէք պայրու-
42 մընտա Երուսաղէմէ կիտէրլէր իտի վէ Յիսու-
սն իքի եաշընտա իքէն, անլէր պայրամըն 'ատէ-
43 թի իւզրէ Երուսաղէմէ չըգտըլար. վէ կիւնլէրինի
թէմամ էտիւլ 'ալտէթ էթտիքլէրինտէ, չօճուգ
Յիսուս Երուսաղէմտէ գալըր, վէ Յովսէփ իլէ

- 44 վախտեսի պուռնու պիւմէյերէք, Եօլտաշտը արա-
սընտա տըր՝ զաննըյէ պիր կիւնիւք եօլ կիթ-
միչէր իքէն, անը տգրոպա իլէ աշինալարընն
45 արասընտա արատըլար իսէ տէ, Պուլմամաղէ, ա-
46 նը արայարագ Երուսաղէմէ տէօնտիւլէր, Վէ իւշ
կիւնտէն սօկրա, անը հէյքէլտէ մուալիմէր ա-
րասընտա օթուրմագտա վէ անլէրի տիկլէյիպ ան-
47 լէրէ սիւալէր իրատ էթմէքտէ պուլտըլար, Վէ
անը իշիտէնլէրին ճիւմէսի տախի տիրայէթինէ
48 վէ ճէվապլարընա հայրէթտէ գալըրլար իտի, Վէ
անը կէօրտիւքլէրինտէ հայրան օլուպ վախտէսի
անա՝ էյ օղուլ, պիզէ նիճիւն պէօյէ էթտին.
իշթէ փէտէրին վէ պէն էլէմ շէքէրէք սէնի արա-
49 յօր իտիք՝ տէտի, Օ տախի անլէրէ՝ Պէնի նիճիւն
արայօր իտինիզ. փէտէրիմին պէյլինտէ պուլուռն-
մագլըղմ վաճիպ իտիլինի պիւմէ՞զ մի իտինիզ՝
50 տէտի, Վէ անլէր քէնտիլէրէ սէօյլէտիլի սէօղիւ
51 ֆէհմ էթմէտիլէր, Օ տախի անլէր իլէ պէրապէր
էնիպ նազարէթէ կէլտի, վէ անլէրէ իթաաթ է-
տէր իտի. վախտէսի տախի պու սէօղլէրին ճիւմ-
լէսինի գալպինտէ հըֆզ էտէր իտի
52 Վէ Յիսուս հիքմէթ վէ գամէթտէ վէ Ալլահն
վէ ինսանըն հիւսն ի նազարընտա իլէրիլէմէքտէ
իտի:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Տիրերիոս Գայսէրին սալթանաթընըն օն պէ-
շինճի սէնէսինտէ, Պոնտոսլը Պիղատոս Եհհուտիլէ
վախիս, վէ Հերովդէս Գալիլէանըն րէ՛իս էր բուպ'ը,
վէ գարնտաշը Փիլիպպոս Իտուրիա իլէ Տրաքոնիա
տիլարընըն րէ՛իս էր բուպ'ը, վէ Լիւսանիա Արի-
2 լինալըլարըն րէ՛իս էր բուպ'ը, Վէ Աննա իլէ Կա-
յիափա քեանին ի ա՛ղամ օլտըզլարը վագըթտա
պէրրիլէտէ Զաքարիանըն օղլու Յովհաննէսէ Ալ-

- 3 Լահըն քէլամը կէլտի, Օ տախի Յորդանան ճիվա-
րընտա վադը՝ ճիւմէ մահալէրէ կէլիոյ՝ կիւնահ-
լարըն 'աֆվը իյիւն թէվպէ վաֆթիզինի վա'զ
4 Էտեր խի. նիթէքիմ' Ծսայի փէյլամպէրին քէ-
լամլարընըն քիթապընտա՝ Բապպըն Եօլընը հա-
5 զըրլայըպ, Թարիզլէրինի սօղորուտընըզ. Հէր տէ-
րէ տօլուպ՝ հէր սաղ վէ թէփէ ալագլանաճագ,
էյրիլէր սօղորու վէ սարփ Եօլլար տիւզ օլաճագ
6 տըր. Վէ ճիւմէ պէշէր Ալահըն խէլասընը կէօ-
րէճէք տիր՝ տէշէրէք, պէրրիյէտէ նիտա էտէնին
սէտասը՝ տէյիւ Եազըլմըշ տըր:
- 7 Իմտի քէնտի էլիյլէ վաֆթիզ օլունմաղա չըգըպ
կէլէն ճէմա'աթլարա՝ էյ էնկէրէք նէսիլ, կէլէճէք
զազապտան գալմաղը սիպէ քիմ' կէօսիէրտի
8 Իմտի թէվպէյէ լայըզ սէմէրէ հօւսուլէ կէթիլի-
նիզ. վէ քէնտի քէնտինիզէ՝ ֆէտէրիմիզ Արրա-
համ տըր՝ տէմէյէ պաշլամայընըզ, զիւրա սիզէ
տէրիմ քի՝ Ալլահ Արրահամա շու թաշլարտան
դիէ էվլատ վիւճուտէ կէթիլմէյէ գատիր տիր
9 Հէմ տախի հալա պալթա աղաճլարըն քէօքիւնիւն
Եանընա գօնուլմըշ տըր. Իմտի էյի մէյվէ վէրմէ-
յէն հէր աղաճ քէսիլիպ աթէշէ աթըլըր՝ տէր
10 խտի ճէմա'աթ տախի՝ Պու սօւրէթտէ պիզ նէ՝ իշ-
11 լէյէլիմ՝ տէյիւ անտէն սիւ'ալ էթտիլէր. Օ տախի
անլէրէ ճէվապէն՝ Իքի էնթարիսի օլան, պիլիսի-
նի օլմայանա վէրսին, Թա'ամը օլան տախի պէօյ-
12 լէ էյլէսին՝ տէտի. Վէ վաֆթիզ օլունմազ իւզրէ
կէօմրիւքճիւլէր տախի կէլիպ անա՝ էյ մու'ալլիմ,
13 նէ՝ իշլէյէլիմ՝ տէմէլէրի իւզէրինէ, Սիզէ Էմր օ-
լունանտան զիյաստէ պիր շէյ թալէպ էթմէյինիզ՝
14 տէտի. 'Ասքէրլէր տախի՝ Պիզ տէ նէ՝ իշլէյէլիմ՝
տէյիւ անա սօրալլար. վէ անլէրէ՝ Քիմսէյէ գուլմ
էթմէյինիզ, վէ իֆթիլա պիրլէ զատը էթմէյի-
նիզ, վէ 'իւլիւֆէնիզէ գանա'աթ էյլէյինիզ՝ տէտի.
15 Վէ գալմ ինթիզարտա օլուպ ճիւմէսի Յուվ-

- հաննէսին հագդընտա՝ 'Աճէպա Բրիստոս պո՞ւ մը
տըր՝ տէյիւ գալպլէրինտէ Թէֆէքքիւր էտէրէր
- 16 Իքէն, Յովհաննէս ճիւմէսինէ ճէվապէն՝ կէրլի
պէն սիդի սու իլէ վաֆթիդ էտիյօրըմ, ամմա
պէնտէն տահա գուվվէթլի օլան կէլլօր, քի պէն
անըն ալագ գապլարընըն Թասմասընը չէօլմէյէ
լայըգ տէյիլ իմ. օ սիդի Բուհ իւլ Գուտս վէ ա-
- 17 Թէչլէ վաֆթիդ էտէճէք տիր, Սապասը տախի
էլինտէ օլուպ՝ քէնտի խարմանընը Թէմամիլլէ սա-
վուրարագ, պուղտայը անպարընա տէվլիրիպ՝ սա-
մանը իսէ սէօնմէզ աթէչէ Լագաճագ տըր՝ տէ-
- 18 տի. Պէօլլէճէ տահա պաշգա նիչէ շէլլէր գալմա
նասիհաթ էտիպ՝ Թէպչիր էտէր իտի:
- 19 Վէ րէ՛իս էր րուպ՝ Հերովդէս՝ դարնտաշը (փի-
լիպպոսըն) ղէվճէսի Հերովդիտան, վէ Հերովդէ-
սին էթմիշ օլարղը հէփ ֆէնալըգլարտան տօլայը
Յովհաննէս Թարաֆընտան Թագպիհ էտիլմէփէ,
- 20 ճիւմէսինին իւզէրինէ անը հապսխանէյէ աթմա-
ղը տախի 'իլապէ էթտի:
- 21 Վէ խալգըն ճիւմէսի վաֆթիդ օլունտըղը սըրա-
տա՝ Յիստու տախի վաֆթիդ օլունուպ տուա է-
- 22 տէր իքէն, կէօք աշըլըպ, Բուհ իւլ Գուտս անըն
իւզէրինէ հէ՞էթ ի ճիւմիլլէ իլէ կէօյէրճին կիպի
նազիլ օլտու, վէ կէօքտէն՝ Սէվկիւլիւ Օղլըմ սէն
սին, սէնտէն րադի իմ՝ տէյիւ պիր սէտա վու-
գու՝ պուլտու:
- 23 Վէ Յիստու քէնտիսի Թագրիպէն օթուզ Լաղը-
նա կիրմէյէ պաշլատը, վէ ղանն օլունտըղընա
- 24 կէօրէ իպն ի Յովսէփ իպն ի Հեղի, իպն ի Մատաթ,
իպն ի Դևի, իպն ի Մեղքի, իպն ի Յաննէ, իպն ի
- 25 Յովսէփ, իպն ի Մատաթիա, իպն ի Ամովս, իպն ի
- 26 Նաուում, իպն ի Եսդի, իպն ի Նանգէ, իպն ի Մա-
աթ, իպն ի Մատաթիա, իպն ի Սեմէի, իպն ի
- 27 Յովսէփ, իպն ի Յուդա, իպն ի Յովհաննա, իպն ի
Բեռա, իպն ի Զօրաբաբէլ, իպն ի Սաղաթիէլ:

28 իպն ի Ների, իպն ի Մեղքի, իպն ի Աղդի, իպն ի
 29 Կովսամ, իպն ի Եղմովդադ, իպն ի Էր, իպն ի Յով-
 սէս, իպն ի Եղիաղար, իպն ի Յովրիմ, իպն ի Մա-
 30 տաթ, իպն ի Ղևի, իպն ի Սիմէոն, իպն ի Յուդա,
 իպն ի Յովսէփ, իպն ի Յովնան, իպն ի Եղիակիմ,
 31 իպն ի Միւլեա, իպն ի Մայնան, իպն ի Մատաթա,
 32 իպն ի Նաթան, իպն ի Դաւիթ, իպն ի Յեսսէ,
 իպն ի Ովթէդ, իպն ի Յոոս, իպն ի Սաղմոն, իպն ի
 33 Նատան, իպն ի Ամինադար, իպն ի Արամ, իպն ի
 34 Եսրոն, իպն ի Փարէս, իպն ի Յուդա, իպն ի Յա-
 կոբ, իպն ի Իսահակ, իպն ի Աբրահամ, իպն ի
 35 Թարա, իպն ի Նաքովը, իպն ի Սերուգ, իպն ի
 Ռաբու, իպն ի Փաղէկ, իպն ի Եբեր, իպն ի Մա-
 36 զա, իպն ի Կայնան, իպն ի Արփաքսադ, իպն ի
 37 Ղեմ, իպն ի Նոյ, իպն ի Ղամէք, իպն ի Մաթու-
 սաղա, իպն ի Ննովք, իպն ի Յարէդ, իպն ի Մա-
 38 զաղիէլ, իպն ի Կայնան, իպն ի Ննովք, իպն ի
 Սեթ, իպն ի Ադամ, իպն Ուլան խոի:

ՊԱՊ 4

1 Վէ Յիսուս Բուհ իւլ Գուտայէ մէմու օլարադ,
 Յորդանանտան 'ալտէթ էտիպ' Բուհըն սէվգիլէ
 2 պէրրիյէյէ կիթտի. վէ Շէյթան թարաֆընտան
 դըրգ կիւն թէճրիպէ օլունարադ, օլ կիւնլէրաէ
 հիչ պիր շէյ ետմէտի, վէ միւտտէթ ի մէղքիւրէ
 թէմամընտա նիհայէթ աճըդար:
 3 վէ Շէյթան անա' էյէր իպն Ուլան իսէն, էմր
 4 էթ, շու թաշ էքմէք օլուն' տէտի Յիսուս տա-
 խի անա ճէվապէն' ինսան եալընըգ էքմէքլէ եա-
 շամադ, անճադ Ալլահըն հէր պիր քէլամըյլէ է-
 լար տէյիւ եազըլմըշ արը' տէտի:
 5 վէ Շէյթան անը եիւքսէք պիր տաղա չըդարըպ'
 պիր անտէ անա տիւնեանըն ճիւմէ մէմալիքիւնի
 6 կէսսթէրտի. վէ Շէյթան անա' ձիւմէ պու հիւ-

- քիւմէթի վէ անլէրին շանընը սանա վերէյիմ
 զիրա պանա թէսլիմ՝ օլունմըշ տըր, պէն տախի
 7 քիմէ իսթէրսէմ վերիթիմ. իմտի էյէր սէն պանա
 սէնտէ գըլար իսէն, ճիւմլէսի սէնին օլուն՝ տէ-
 8 տիւ վէ Յիսուս անա ճէվապէն՝ [Արտըմա չէփիլ,
 էյ Շէյթան, զիրա] Ալլահըն օլան Րապպա սէնտէ
 գըլասըն, վէ եալընըզ անա 'իպատէթ էտէսին՝
 տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտիւ
 9 վէ անը Երուսաղէմէ կէօթիւրիւպ հէյքէին
 պուրճու իւզէրինտէ տուրտուրադ անա՝ էյէր
 իպն Ուլլան իսէն, քէնտիկի պուրտտան աշաղը
 10 աթ. Զիրա՝ Սէնի հըֆիզ էթմէք իւզրէ՝ սէնին
 հագգընտա քէնտի մէլէքլէրինէ թէնպին էտէ-
 11 ճէք. վէ անլէր տախի այաղըն թաշա չարփամա-
 սը իչիւն սէնի էլլէրի իւզէրինտէ գալտըրաճագ-
 12 լար՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր՝ տէտիւ վէ Յիսուս ա-
 նա ճէվապէն՝ Ալլահըն օլան Րապպա թէճրիպէ
 13 էթմէյէսին, աշիւ՝ սէօլէնիլմիշ տիր՝ տէտիւ վէ
 Շէյթան ճիւմլէ թէճրիպէլէրի թէմամ էթտիքտէն
 սօնրա, պիր միւտտէթ անտէն այրըլտըր
 14 վէ Յիսուս Րուհըն գուվվէթիլլէ Գալիլէայա 'ավ-
 տէթ էտիպ՝ էթըաֆտա օլան ճիւմլէ մահալլէրէ
 15 չէօհրէթի շայը՝ օլտուս վէ քէնտիսի անլէրին սի-
 նաղօղլարընտա թա'ղիմ էտիպ՝ ճիւմլէ թարաֆըն-
 տան թա'ղիմ օլունուր իտիւ
 16 վէ իէրմէրտէ օլտըղը նաղարէթէ կէտի, վէ
 'ատէթի իւզրէ սէպթ կիւնիւնտէ սինաղօղա կի-
 17 ըիպ՝ օգումաղա գալգտըր վէ անա Եսայի իէյ-
 դամպէրին քիթապը վէրիտի. օ տախի քիթա-
 18 պը աշտըգտա, Րապպան Րուհու իւզէրինտէ տիր,
 չիւնքի պէնի ֆուգարայա պէշարէթի թէպլը
 էթմէք իչիւն մէսն էտիպ՝ գալպի միւնքէսիր օ-
 լանլարա չիֆա վէրմէք, վէ էսիւրլէրէ՝ հուրիլլէ-
 թի, վէ քէօրլէրէ՝ կէօղլէրին այըլմասընը ի'լան
 էթմէք, վէ զուլմ ալթընտա էզիլէնլէրի աղատ

- 19 լըդէ՛ սաալը վէրմէք, վէ՛ Բապպըն մագպուլ սե-
 նէսինի ի՛լան էթմէք իշիւն իրսալ էյլէտի՛ տէյիւ-
 20 եաղըմըլ օլան մահալի պուլտու, վէ՛ քիթապը
 գափայըպ խըտմէթճկէ վէրէրէք օթուրտու, վէ՛
 սինաղօղտա պուլունանլարըն ճիւմէսինին նաղարը
 21 տիգգաթըլ անըն իւզէրինտէ իտի 0 տախի անլէ-
 րէ՛ Պու թահրիրաթ պու կիւն գուլաղարընըզ
 իշիթախի հալտէ իթմամ օլունմըլ տըր՝ տէմէյե
 22 պաշլատու, վէ՛ ճիւմէսի անա շէհատէթ էտիսլ՝ ա-
 նըն սղզընտան սատըր օլան լաթիփ քէլամալարա
 թէ՛ աճճիւպ էտէրէք՝ Պու Յովսէփին օղլու տէյիլ
 23 մի տիր՝ տէրլէր իտի 0 տախի անլէրէ՛ էլպէթթէ
 սիզ պանա՛ էյ հէքիմ, քէնտիկէ շիֆա վէր՝ թէմ-
 սիլինի սէօյլէյէճէքսինիզ, կափառնայուսուս վու-
 դու՛ պուլարըրնը իշիթախիսիզ շէյլէրի պուրատա
 քէնտի վաթանընտա տախի իճրա էյլէ Գէյէ՛՛՛՛՛՛
 24 չիզ՝ տէտի, վէ՛՛ Հազիզաթէն սիզէ տէրիմ քի՛
 Հիչ պիր փէյղամպէր քէնտի վաթանընտա մագ-
 25 պուլ տէյիլ տիր, վէ՛ հազիզաթէն սիզէ տէրիմ
 քի՛ Եղիանըն կիւնլէրինտէ կէօք իւչ ելլ վէ՛ ալ-
 թըլ այ գափանմաղլէ պիւթիւն եէրտէ՛ աղիմ գըթ-
 լըզ վազը՛ օլտըզը գէման, իսրայէլտէ չօգ տուլ
 26 գարըլար վար իտի իսէ տէ, Եղիա Սիդոնա թա-
 պի՛ Սարեփթատա օլան պիր տուլ գարըտան մա՛-
 27 տա անլէրին հիչ պիրիսինէ կէօնտէրիլմէտի վէ՛
 Եղիսէ փէյղամպէրին գէմանընտա, իսրայէլտէ չօգ
 ճիւզամըլար վար իտի իսէ տէ, Սիւրեանին նէհ-
 մոնտան զայրի անլէրտէն պիրի թաթհիր օլուն-
 28 մատը՛ տէտի, վէ՛ սինաղօղտա պուլունանլարըն
 ճիւմէսի պուլունու իշիթտիքտէ, փիւր զազապ օլա-
 29 բագ, Գալգաղըլար վէ՛ անը շէհրտէն չըգարըպ՝ անը
 աշաղըլ աթմագ իւզրէ շէհրլէրինին պինա օլուն-
 30 տըլը տաղըն ուչրուլմընա կէօթիւրտիւլէր 0 իսէ
 աղալարընտան կէչիպ կիթտի
 31 վէ՛ Գալիլէատա վազը՛ կափառնայում շէհրինէ

- էնիպ' սէպթ կիւնէրինտէ անլէրէ թա'լիմ' էտէր
- 32 Իքէն, Գէլամը հիւքոյիւ օլտըղընտան' թա'լիմինէ
- 33 հայրան գալըրլար իտիւ վէ սինաղօղտա, տէրու-
նինտէ նափաք ճինն բուհու օլան պիր ատէմ' պու-
- 34 լունուպ' եիւքսէք սէսլէ պաղըրարագ, Պրագ,
սէնին պիգիմ' իլէ նէ՞ իշին վար, էյ նաղարէթլի
Յիսուս, պիղի հէլաք էթմէք իշիւն մի կէլտին.
սէնին քիմ' իտլինի պիլիրիմ', Ալլահըն Մուգատ-
- 35 տէսի սին' տէտիւ վէ Յիսուս անը աղարլայըպ'
Սիւքիւթ էյլէ վէ անտէն չըք' տէմէսի իւղէրինէ
ճինն անը օրթայա աթըպ' պիր զարար վէրմէք-
- 36 սիգին անտէն չըգտըր վէ ճիւմէսինէ հայրէթ կէ-
լէրէք' Պու նէ՞ քէլամտըր, քի նափաք բուհա-
րա հիւքիւմէթ վէ գուտրէթլէ էմը էթմէսլլէ
չըգարլար' տէյէրէք արալարընտա սէօյլէշիւլէր
- 37 իտիւ վէ անըն շէօհրէթի պիւթիւն ճիվար օլան
մահալլէրէ շայը' օլտու:
- 38 վէ սինաղօղտան գալգըպ' Սիմոնն խանէսինէ
կիրտի. վէ Սիմոնն գայն վալիտէսի շիտտէթլի
հիւմմայա թութուլընջ օլմասըլլէ, անլէր տախի
- 39 մէրգումէ իշիւն անա րէճա էթտիլէր. Օ տախի
իւղէրինէ տուրուպ' հիւմմայը աղարլատըգտա,
անտէն հիւմմա տէֆ' օլտու. մէրգումէ տախի տէր
'ազապ գալգըպ' անլէրէ խըտմէթ էթտի
- 40 վէ կիւնէշ պաթտըգտա, հէր քիմին մութէ-
լիֆ մարաղլարա կիրիֆթար օլմուշ խասթասը
վար իսէ, եանընա կէթիրտի, օ տախի հէր պիրի-
նին իւղէրինէ էլլէրինի գօյարուգ անլէրէ չիֆա.
- 41 վէրտիւ վէ չօգ քիմսէլէրտէն ճիննլէր տախի չը-
գըպ պաղըրարագ' Սէն Գրիստոս իպն Ուլլահ սըն'
տէրլէր իտի. վէ տնլէրի աղարլայըպ' սէօյլէմէյէ
պրագմաղ իտի, զիրա քէնտինին Գրիստոս իտի-
յինի պիլիրլէր իտի:
- 42 վէ կիւնտիւղ օլտըգտա, չըգըպ պէհապան պիր
մահալլէ կիթտի. վէ խալդ անը արայարագ թա

Եանընա կէլիս՝ քէնտիւէրինտէն կիթմէմէսի իշիւն
 43 անա իպրամ էթտիւէր իսէ տէ, Անէրէ՝ Ալլահըն
 մէլէքիթիւնիւ սա՛ր շէհրէրտէ տախի թէպշեր
 էթմէքիլիս կէրէք տիր, զիրա պունուէն իշիւն
 44 իրսալ օրուստըմ՝ տէտիւ Վէ Գալիլեանըն սինա-
 ղօղլարընտա վա՛ղ էտէր իտիւ

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ խալգ Ալլահըն քէլամըն տիկէմէք իշիւն
 անը սըգըշտըրարագ քէնտիսի Գիննեսարէթ կէօ-
- 2 իւնիւն քէնարընտա տուրտըղը սըրատա, կէօլիւն
 քէնարընտա իքի գայըգ տուրտըղըն կէօրտիւ.
 պալըգճըլար իսէ չըգմըշ օրուս՝ աղլարընը երյ-
- 3 գայօրլար իտիւ Վէ գայըգլարտան պիրինէ, եա՛-
 նի Սիմոնն Գայըղն կիլիս՝ գարատան պիր աղ
 ալըլմասընը անտէն թալէպ էտէրէք, օթուրուպ
 գայըգտան խալգա թա՛լիս էլլէտիւ
- 4 Վէ քէլամտան Դարիղ օլտըգտա, Սիմոնա՝ ին-
 կինէ ալըլպ աղլարընըղը ալ իշիւն աթընըգ՝ տէ-
- 5 տիւ Սիմոն տախի անա ճէվապէն՝ Եա մու՛ալլիս՝
 պիւթիւն կէճէ չալըշտըգ իսէ տէ, պիր շէյ թու-
 թամատըգ. լաքին սէնին սէօղիւնլէ աղը աթա-
- 6 յըմ՝ տէտիւ Վէ պունու եափտըգլարընտա քիւլ-
 ւնէթի պալըգ շէվիրտիւէր. վէ աղլարը երթըլ-
- 7 մաղլէ, կէլիպ քէնտիւէրինէ եարաըմ էթմէլէրի
 իշիւն, տիկէր գայըգտա օլան օրթագլարընա իշա-
 րէթ էթտիւէր. անլէր տախի կէլիս՝ գայըգլարըն
 իքիսինի պաթմագ տէրէճէսինէտէք տօլտուրտը-
- 8 լար Վէ Սիմոն Պետրոս պունու կէօրմէքլէ, Յի-
 սուսըն տիգլէրինէ տիւշիւս՝ Եա Բապպ, պէնտէն
 ալըլ, զիրա պէն կիւնահքեար ատիւ՛ իմ՝ տէտիւ
- 9 Զիրա պալըգլարըն ալլանըլընտան տօլալը օ վէ
- 10 պէրապէրինճէ օլանլարըն ճիւմէսի, Վէ Սիմոնըն
 օրթագլարը՝ Զեքէդէոսըն օղուլարը Յափոռոս իլէ

- Յովհաննէս տախի հայրէթէ տիւշտիւլէր. Յիսուս տախի Սիմոնա՝ Գորգամա, պուշտան պէօյլէ ինսան
- 11 ալճըսը օլաճագարն՝ տէտի. վէ գայրգլարը գաւայա չէ քտիքտէն սօնրա, հէր շէյի պրագըպ՝ աւնըն արարը սըրա կիթտիլէր:
- 12 վէ քէնտիսի շէհրլէրին պիրինատէ իքէն, իշթէ ճիւղամլէ տօլու պիր ատէմ վար իտի, վէ Յիսուսը կէօրտիյիւ կիպի, եիւզիւ գօյուլն գափանըպ անա եալվարարագ՝ Նա Բապպ, էյէր իսթէրսէն,
- 13 պէնի թաթհիր էթմէյէ գատիր սին՝ տէտի. Օ տախի էլինի ուզատըպ անա սօգուշարագ՝ իսթէրիմ, թահիր օլ տէտի. վէ տէր 'ագապ ճիւղամը
- 14 տէֆ՝ օլտու. վէ անա՝ Գիմսէյէ սէօյլէմէ, լաքին կիտիպ՝ քէնտիկի քեահինէ կէօսթէր, վէ անլէրէ շէհատէթ օլմագ իւզրէ, թաթհիրիկ իյիւն Մովսէսին պույուրտըղը վէճիլէ թագտիմէյի թագտիմ
- 15 էյլէ՝ տէյիւ թէնպիհ էյլէտի. վէ անըն շէօհրէթի գլյատտէ շայը՝ օլուպ՝ աւշ տիլլէմէք վէ անըն էլիլէ խասթալըգլարընտան շիֆա պուլմագ իյիւն չօգ
- 16 խալգ. ճէմ՝ օլուր իտի. Գէնտիսի իսէ շէօլլէրէ չէքիլիպ սուա էտէր իտի:
- 17 վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի թա'լիմ էթմէքտէ իքէն, Նրուսագէմ իլէ Նէհուտիլէ վէ Գալիլէանըն հէր պիր քէօյիւնտէն կէլմիշ օլան ֆէրիսիլէր վէ երպապը շէրի'աթ օթուրույօրլար իտի. վէ անլէրէ շիֆա վէրմէք իյիւն Բապպըն
- 18 գուտրէթի հազըր իտի. վէ իշթէ պա'զը քիմսէլէր տէօլէք իւզէրինտէ քէօթրիւմ պիր ատէմ կէթիրէրէք, անը իլէրի կէթիրիպ՝ հուզուրընա
- 19 գամաղա ֆուրսաթ արատըլար իսէ տէ, Ղալապալըգ սէպէպիլլէ անը իլէրի կէթիրմէյէ եօլ պուլամամաղլէ, տամա չըգըպ՝ քիրէմիտլէրին արասընտան անը տէօլէյի իլէ պէրապէր օրթայա, Յի.
- 20 սուսըն հուզուրընա էնտիրտիլէր. Օ տախի անլէրին իմանընը կէօրմէքլէ անա՝ էյ ատէմ, կիւնաշլարըն

- 21 սանա 'աֆվ օլուենտու՝ տէտիւ վէ 'իւլէմա իլէ
ֆէրիսիլէր՝ Պու քիւֆը սէօյլէյէն քի՞մ տիր. եա-
լընըզ Ալլահտան գայրի կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ
քի՞մ գատիր տիր՝ տէյէրէք թէֆէքքիւր էթմէյէ
- 22 պաշաուրգլարընտա, Յիսուս տախի անլէրին էֆ-
քեարընը պիլմէքլէ, անլէրէ ճէվապէն՝ Գալպլէ-
- 23 ըրիիզտէ նէ՞ թէֆէքքիւր էտիյօրսընդ: Հա՞նկը-
սը գօլայ տըր, կիւնահլարըն սանա 'աֆվ օլուեն-
տու՝ տէմէսի՞մի, հօգսա՝ Գալգ վէ կէզ՝ տէմէ-
- 24 սի՛մի: Ամմա Իպն իւլ ինսանըն եէր իւզէրինտէ
կիւնահլար 'աֆվ էթմէյէ գուտրէթի վար իտիյի-
նի պիլէսինիզ տէյիւ, քէօթրիւմէ՝ Սանա տէրիմ՝
Գալգ, տէօշէյիլի գալաըր վէ էվիլէ կիթ՝ տէտիւ:
- 25 Օ տախի հէման անլէրին հուզուընտա գալգըպ՝
իւզէրինտէ եաթտըղը շէյի գալաըրտըր, վէ Ալլահա
- 26 համտ էտէրէք էվինէ կիթտիւ վէ Ճիւմէսի հայ-
րան օլուայ՝ Ալլահա համտ էթտիլէր, վէ գօրգու
իլէ մէմու օլարագ՝ Պու կիւն 'աճիպ շէյլէր կէօր-
տիւք՝ տէտիլէր:
- 27 վէ պու շէյլէրտէն սօկրա՝ տըշարըյա չըղըպ՝
Ղևի նամընտա պիր կէօմիւլէքճիւյիւ պիր կէօմ-
րիւք մահալինտէ օթուրուր կէօրմէսիլէ, անա՝
- 28 Արտըմճա կէլ՝ տէտիւ Օ տախի հէր շէյի թէրք է-
- 29 տէրէք, գալգըպ արտընճա կիթտիւ վէ Ղևի
քէնտի իսանէսինտէ անա պէօյիւք պիր գիյաֆէթ-
էտիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր սօֆրատա օթուրան
կէօմիւլէքճիւլէրտէն վէ սա՛իրլէրտէն վաֆիր իտիլգ-
- 30 վար իտիւ վէ 'իւլէմալարը իլէ ֆէրիսիլէր անըն
շափիրալէրինէ սէօյլէնէրէք՝ Նի՛շիւն կէօմիւլէք-
ճիւլէր վէ կիւնահլարալար իլէ պէրապէր եէյիպ
- 31 իլէրսինիզ՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ ճէ-
վապէն՝ Հէքիմէ սաղ օլանլար տէյիլ, անճագ 'իւ-
- 32 լէթի օլանլար միւհթում տըր. Սաիհլէրի տէյիլ,
անճագ կիւնահլարալար թէվպէյէ տա՛վէթ էթ-
մէյէ կէլտիմ՝ տէտիւ:

- 33 Անէր տախի անա՝ նի՛չիւն Յովհաննէսին վէ
ֆերիսիւրին շակիրտլերի չօգ աէֆ'ա օրուճ թու
թուպ տու'ալար էթտիքլէրի հալտէ, սէնին շա-
- 34 կիրտլերին եէյիպ իչէրլէր՝ տէտիլէր: Վէ անլէրէ՝
Տիւյիւնճիւլէրէ կիւվէյի անլէր իլէ պէրապէր օւ
տլգճա, օրուճ թութտուրա պիլի՛ր մի սինիլ:
- 35 Լաքին կիւվէյինին անլէրտէն ալընաճաղը կիւնլէր
կէլիւր, վէ օ զէման, օլ կիւնլէրտէ օրուճ թու-
- 36 Թաճագլար՝ տէտիւ Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ տա-
խի սէօյլէտի, եա'նի՛ շիչ պիր քիմսէ եէնի լիպա
եամաւընը էսքի լիպասա գօմաղ, եօգսա օ հէմ
էսքիսինի երթար վէ հէմ եէնիտէն օլսն եամա
- 37 էսքիյէ եազըյմաղ: Վէ հիչ պիր քիմսէ էսքի
թուլումլարա եէնի շէրապ գօմաղ, եօգսա եէնի
շէրապ թուլումլարը երթըպ՝ տէօքիւլիւր, հէմ
- 38 թուլումլար տախի թէլէֆ օլուր: Լաքին եէնի
շէրապը եէնի թուլումլարա գօմաղ կէրէք տիր:
- 39 Վէ իքիսի տախի մահֆուղ գալըր: Վէ հիչ պիր
քիմսէ էսքիյի իչտիքտէն սօնրա, տէր հալ եէնի-
սինի իսթէմէզ, զիրա՝ էսքիսի տահա խօշ տըր՝ տէր:

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ իքինճի պիրինճի սէպթ կիւնիւնտէ, Յիւսս
էքինլէր արասընտան կէյտիյինտէ, շակիրտլերի
պաշագլարը գօփարըպ՝ էլլէրիլէ օղալայարազ եէ-
- 2 յօրլար խտի Վէ ֆերիսիւրտէն պա'զըլարը ան-
լէրէ՝ նի՛չիւն սէպթ կիւնիւ իչէմէսի ճա'իլ օլմա-
- 3 յանը իչլէյօրսընը՝ տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ
ճէվապէն՝ Դաւիթին կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք
պէրապէրինճէ օլտնլար աճըգտըղը զէման նէ էթ-
- 4 տիյինի օգո՛ւմատընը մի: Նա'սըլ պէյթ Ուլլահա
կիրիպ՝ քեահինլէրտէն զայրիսինէ եէմէսի հէլալ
օլմայան հուզուր էքմէքլէրինի աղըպ եէտի, վէ
եանընտա պուլունանլարա տախի լվէրտի՝ տէտի:

- 5 Վէ անլէրէ՝ Իպն իւլ ինսան սէպթ կիւնիւնիւն
տախի սահիպի տիր՝ տէտի:
- 6 Վէ սիկէր պիր սէպթ կիւնիւնտէ տախի սինա-
ղօղա կիրիպ՝ թա'լիմ էտէր իքէն, օրատա սաղ
- 7 էլի գուրու պիր ատէմ պուլունմաղլէ, 'իւլէմա
իլէ ֆէրիսիլէր անը իթթիհամա վէսիլէ պուլմագ
իլիւն, սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վէրի'ր մի տէյիւ
- 8 անը կէօզէտիրլէր իտիւ Ամմա քէնտիսի անլէրին
էֆօնարընը պիլմէքլէ, էլի գուրումըլ օլան ա-
տէմէ՝ Գալգ օրթատա տուր՝ տէմէսիլլէ, օ տախի
- 9 գալգըպ տուրտու: Պա'տէհու Յիսուս անլէրէ՝
Սէպթ կիւնիւնտէ հա'նկըսը, խա'յր իլլէմէք մի,
հօգսա շէ'րը իլլէմէք մի, թախի'ն ի նէֆս մի,
հօգսա գա'թլ ի նէֆս մի հէլալ տըր, սիզէ սիւ-
- 10 'ալ էտէրիմ՝ տէտիւ Վէ էթրաֆընտա պուլու-
նանլարըն ճիւմլէսինէ պաղըպ անա՝ էլի'նի ուզաթ՝
տէմէսիլլէ, օ տախի էօյլէ էյլէտիքտէ՝ էլի օլ պի-
- 11 ըր կիպի սաղ օլտու Վէ անլէր զիյատէսիլլէ դա-
լապլանարագ՝ Յիսուսա նէ՝ էտէլիմ՝ տէյիւ արա-
լարընտա սէօյլէշիրլէր իտիւ:
- 12 Վէ օլ կիւնլէրտէ տու'ա էթմէք իւզրէ տաղա
չըգտը, վէ պիւթիւն կէճէյի Ալլահա տու'ա էտէ-
- 13 ըէք կէշիրտիւ վէ սապահ օլտըգտա, քէնտի շա-
կիրալէրինի հանընա չաղըրըպ՝ անլէրտէն օն իքի
- 14 քիմսէ, Եա'նի Պիտրոս թէսմիլլէ էթտիլի Սիմոն
իլէ գարնտաշը Անդրէաս, վէ Յակոբոս իլէ Յով-
- 15 հանէս, վէ Փիլիպպոս իլէ Բարթողոմէոս, վէ
Մատթէոս իլէ Թովմաս, վէ Ալփէոս օղլու Յակո-
- 16 բոս իլէ Ղայուր տէնիլէն Սիմոն, վէ Յակոբոսըն
Գա'րա'լ Յուդա իլէ խա'ին օլան Իսկարիովտը
Յուդայըն ինթիխապ էտէրէք՝ անլէրէ ըէսուլ թէս-
- 17 միլլէ էյլէտիւ Վէ անլէր իլէ էնիպ պիր տիւզ եեր-
տէ տուրտու, վէ շակիրալէրինին ճէմա'աթը իլէ,
պիւթիւն Եհհուտիլլէտէն վէ Երուսաղէմտէն վէ
- 18 Տիւրոս իլէ Սիլվոնըն սահիլինտէն, Անը տիլլէմէք

- վէ մարազլարընտան շիֆա պուլմադ իւզրէ, գալմ-
տան վաֆիր խալգ, վէ նափաք բուհլարտան 'ա-
զապ չէֆէնլէր տախի կէլիպ շիֆա պուլուրլար
19 իտի, վէ պիւթիւն խալգ անա տօգուհմազ իս-
թէրլէր իտի, չիւնքի անտէն գուվլէթ չըգըպ'
ձիւմլէսինէ շիֆա վէրիւր իտի:
- 20 Օ տախի շափիրտլէրինէ նաղար գըլարադ տէտի
քի՝ Սիդ նէ՝ միւպարէք սինիլ, էյ ֆագիրլէր, գի-
21 րա մէլէքիւթ Ուլլահ սիզին տիր, Սիդ նէ՝ միւպա-
րէք սինիլ, էյ շիմտի աճըգանլար, գիրա տօյա-
ճագսընըզ, Սիդ նէ՝ միւպարէք սինիլ, էյ շիմտի
22 աղլայանլար, գիրա կիւլէճէքսինիլ, իպն իւլ ին-
սան իչիւն ատէմլէր սիզէ պուլղ չէթտիքլէրի, վէ
սիզի թարտ էտիպ սիթէմ էթտիքլէրի, վէ իսմի-
նիզի քէօթիւ կիպի չըգարտըգլարը զէման, նէ՝
23 միւպարէք սինիլ, Օլ կիւնտէ սէվինիպ սըլըսյը-
նըզ, չիւնքի իլթէ սէմատա էճըրինիլ չօգ տըր,
գիրա էճատտուրը փէյղամպերլէրէ պու վէճն իւլ-
24 րէ էտէրլէր իտի, Լաքին վա՛յ սիզէ, էյ գէնկին-
25 լէր, գիրա թէսէլինիզի ալտընըզ, վա՛յ սիզէ, էյ
թօգ օլանլար, գիրա աճըգաճագսընըզ, վա՛յ սի-
26 աղլայաճագսընըզ, [ձիւմլէ] ատէմլէր սիզին հադ-
գընըզտա խայր սէօյլէտիքլէրի գէման վա՛յ սիզէ,
գիրա անլէրին էճատտը եալանճը փէյղամպերլէրէ
պու վէճն իւզրէ էտէրլէր իտի:
- 27 Ամմա, էյ տինլէյէնլէր, սիզէ տէրիմ քի՝ Տիւշ-
մէնլէրինիզի սէվինիլ, սիզէ պուլղ էտէնլէրէ էյի-
28 լիք էտինիլ: Սիզէ պէտ տու՛ա էտէնլէրէ խայր
տու՛ա էյլէյինիլ, վէ սիզի ինճիտէնլէր իչիւն տու՛ա
29 էյլէյինիլ: Սէնին պիր եանաղընա վուրանա օլ
պիրինի տէ սուն, վէ ճիւպպէնի ալանը էնթարինի
30 ալճագառն մէն՝ էթմէ, վէ սէնտէն հէր տիլէյէնէ
վէր, վէ սէնին մալինի ալանտան ալը կէրի իս-
31 թէմէ, վէ ատէմլէրին սիզէ նէ՝ մու՛ամլէլ էթմէ-

- լերինի իսթերսէնիզ, սիզ տախի անլէրէ Եօյլէ Ե-
- 32 տինիզ, Վէ Էյէր սիզի սէվէնլէրի սէվէրսէնիզ,
նէ՞ ֆազիլէթինիզ օլուր. զիրա կիւնահքեարլար
- 33 տախի քէնտիլէրինի սէվէնլէրի սէվէրլէր, Վէ Էյէր
սիզէ Էյլիլիք Էտէնլէրէ Էյիլիք Էտէրսէնիզ, նէ՞ ֆա-
զիլէթինիզ օլուր. զիրա կիւնահքեարլար տախի
- 34 հէման պու շէյի Էտէրլէր, Վէ Էյէր պէտէլինի ալ-
մաղը իւմիտ Էթտիլինիզ քիմսէլէրէ Էօտիւնն վէ-
րիւրսէնիզ, նէ՞ ֆազիլէթինիզ օլուր. զիրա կիւ-
նահքեարլար տախի կիւնահքեարլարա, մուգապի-
- 35 լինի կէրի ալմագ իւզրէ, Էօտիւնն վէրիւրլէր, Ամմա
տիւշմէնլէրինիզի սէվիւլ Էյիլիք Էտինիզ, վէ հիշ
պիր պէտէլ իւմիտ Էթմէյէրէք Էօտիւնն վէրինիզ,
վէ Էմրինիզ չօգ օլուր. Միւթ ա'ալըն օղուլլարը
օլաճագսընիզ. զիրա օ՝ նանքէօրլէրէ վէ քէօ-
- 36 թիւլէրէ նի'մէթ վէրիճի տիր, իմտի ֆէտէրինիզ
մէրհամէթիլի օլտըղը միսիլլիւ սիզ տախի մէրհա-
- 37 համէթիլի օլունըզ, Հիւքմ Էթմէյինիզ, վէ սիզէ
հիւքմ օլունմայաճագ. քիմսէնին 'ալէյհինէ հիւքմ
Էթմէյինիզ, վէ սիզին 'ալէյհինիլտէ հիւքմ օլուն-
մայաճագ. 'աֆիլ Էյլէյինիզ, վէ սիզէ 'աֆիլ օլու-
- 38 նաճադ, Վէրինիզ, վէ սիզէ վէրիլէճէք տիր, պա-
սըլըշ հէմ սիւքինմիշ վէ թաշգըն Էյի Էօլլէքլէ
գուճաղընըգա վէրէճէքլէր. զիրա սիզէ հէման
Էօլտիւլիւնիզ Էօլլէքլէ Էօլլիւլէճէք տիր:
- 39 Վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէտի. Բէօր քէօրէ
զըլաղընըգ Էտէ պիլիլ' մի. իքիսի տէ չուգու-
- 40 րա տիւշմէ՞զիլի. Շալիրտ'մու'ալլիլիլնտէն իւսթիւն
տէյիլ տիր. Լաքին հէր քիւսիլ պուլունան շալիրտ
մու'ալլիլի կիսիլ օլուր:
- 41 Վէ նիլիւն գարնտաշընլըն կէօզիւնտէ պուլու-
նան չէօլիէ պագըպ տա՝ քէնտի կէօզիւնտէ օլան
- 42 մէրթէյէ տիգգաթ Էթմէզսին. Նախօտ սէն քէն-
տի կէօզիւնտէ պուլունան մէրթէյի կէօրմէյիպ տէ
գարնտաշընլա՝ Էյ գարնտաշ, պրապ, կէօզիւնտէ-

- քի չէօփիւ չըգարայլմ՝ նա՞սըլ տէյէ պիլիբսինս
 էյ միւրա՞ի, էվվէլա քէնտի կէօղիւնտէն մէրթէյի
 չըգար, վէ օլ վազըթ գարնտաշընըն կէօղիւնտէ
 պուլունան չէօփիւ չըգարմագ իյիւն էյիճէ կէօ-
 43 րէճէքսին, Զիրա ֆէնա մէյվէ վէրիւր էյի աղաճ
 եօգ տըր. վէ էյի մէյվէ վէրիւր ֆէնա աղաճ եօգ
 44 տըր, Զիրա հէր պիւր աղաճ քէնտի մէյվէսինտէն
 պիլիինիւր, չիւնքի տիքէնլէրտէն ինճիր տէվչիրմէդ-
 45 լէր, վէ չալլտան իւզիւմ գօփարմողլար, էյի ա-
 տէմ գալպինին էյի խաղինէսինտէն էյի շէյ չըգա-
 րըր, վէ քէօթիւ ատէմ գալպինին քէօթիւ խա-
 զինէսինտէն քէօթիւ շէյ չըգարըր, զիրա աղլը
 գալպին ֆաղլասընտան սէօյլէր:
 46 Վէ նի՛չիւն պտնա՝ էֆէնտի, էֆէնտի, չաղըրըպ
 47 տա՝ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի իճրա էթմէզսինիզ, Պա-
 նա կէլիպ՝ սէօզլէրիմի տիլլէյէրէք իճրա էտէնին
 48 քիմէ պէնղէր խոլիինի սիզէ կէօսթէրէյիմ, Տէ-
 րին գաղըպ՝ թէմէլի գայա իւզէրինէ գօյարօգ,
 խանէ պինա էտէն պիւր տտէմէ պէնղէր, վէ
 սուլար ճօլտըգտա, սէյլ օլ խանէյէ հիւճոււմ
 էթտի, վէ գայա իւզէրինտէ թէ՛սիս օլունտըղըն-
 49 տան, անը սարսմաղա գատիր օլմատըր Ամա
 տիլլէյիպ տէ իճրա էթմէյէն տտէմ՝ թօփրագ իւ-
 զէրինտէ թէմէլիպ խանէ պինա էտէն տտէմէ
 պէնղէր. վէ անա սէյլ հիւճիւմ էթտիլի կիպի
 տիւշտիւ, վէ օլ խանէնին խարապիլէթի՛ աղիւմ
 օլտու՝ տէտիւ

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ ճիւմէ սէօզլէրինի գալմ տիլլէր իքէն, թէ-
մամ էթտիքտէն սօնրա կապառնայումա կիրտի
- 2 Վէ պիր եիւզ պաշընըն սէվիլիւլւ պիր գուլը
- 3 խասթա օլարագ էօլմէք իւզրէ խոի Վէ Թիտու-
սըն խապէրինի ալմաղլէ՝ կէլիպ գուլընա շիֆա

- վերմէսինի րէճա էթմէք իւզրէ, եանընա Ծէհու-
- 4 տիւթրին պա՛ղը իւթխարլարընը կէօնտէրտի. վէ
անլէր Յիսուսըն եանընա կէլիպ զլյատէսլյէ եաւ-
- վարարազ՝ Պու իհասնը էտէճէլին զաթ լայըգ
- 5 տըր. Զիրա միլլէթիմիզի սէվէր, վէ սինաղօղմըզը
- 6 օ պինա էթմիշ տիր՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի
անլէր իլէ պէրապէր կիտէր իքէն, հէման խանէյէ
եազլաշտըղընտա, եիւզ պաշը անըն եանընա
- տօսթլար կէօնտէրիպ՝ Ծա Բապպ, զահմէթ շէք-
- մէ, զիրա տամըմըն ալթընա սէնին կիրմէնէ պէն
- 7 լայըգ տէյիլ իմ. Պու սէպէպտէն եանընա կէլմէյէ
քէնտիմի լայըգ կէօրմէտիմ, ֆազաթ պիր սէօզ
- 8 սէօյլէ, վէ խըտմէթ քեարըմ շիֆա պուլուր. Զի-
- րա պէն տախի թահթը հիւքիւմէթ տէ պիր ա-
- տէմ օլուպ՝ պէնիմ տէ թահթը խաքէմտէ 'աս-
- քէր պուլունմաղլէ, պիրինէ՝ կիթ՝ տէտիյիմտէ
կիտէր, վէ տիկէրինէ՝ կէլ՝ Դեդիլէմէ կէլիր, վէ
- գուլում՝ Շուսու եսփ՝ Դեդիլէմէ եսփար՝ տէ-
- 9 տիւ վէ Յիսուս պուսու իշիթտիքտէ, անա թէ-
- 'աճճիւպ էթտի. վէ սէօնիւպ արաը սըրա կէլէն
- խալգա՝ Սիզէ տէրիմ քի՝ պէնի իսրայէլտէ պիլէ
- 10 պու գատար իման պուլումտըմ՝ տէտիւ վէ կէօն-
- տէրիլմիշ օլանլար խանէյէ 'ալտէթ էտիպ՝ խաս-
- թա օլուշ օլան գուլու սազալմըշ պուլարլար
- 11 վէ էրթէսի կիւն Յիսուս Նային նամ պիր շէհ-
- րէ կիտէր իքէն, շալիրտլէրինտէն չօգ քիմէլէր
- իլէ վաֆիր խալգ անըն իլէ պէրապէր կիտիյօրլար
- 12 իտիւ վէ շէհրին գափուսընա եազլաշտըգտա,
իլթէ անասընըն պիրիճիք օղլու օլան պիր էօլիւ
- տըլարըյա կէօթիւրիւլիւյօր իտի. մէրգումէ տա-
- խի տուլ իտի, վէ անըն իլէ պէրապէր շէհրտէն
- 13 չօգ խալգ վար իտիւ վէ Բապպ մէրգումէյի կէօր-
- տիւլիւնտէ, անա շէֆգաթ էտիպ՝ Աղլամա՝ տէտիւ
- 14 վէ եանաշըպ թապութա տօգուներնճա, անը կէօ-
- թիւրէնլէր տուրտըլար. օ տախի՝ Էյ նէվճիվան,

- 15 սանա գալի տէյօրըմ՝ տէյինճէ, էօլիւ գալիլայ
օթուրտու վէ սէօյլէմէյէ պաշլատը, վէ Յիսուս
16 անը վախտեսինէ թէսլիմ էյլէալի ճիւմէսինին
իւզէրինէ տախի գօրգու կէլիպ՝ Ալլահա համո է-
տէրէք՝ Արամըլտա պէօյլիք պիր փէյլամպէր
գուհուր էթմիլ, վէ՝ Ալլահ քէնտի գավմընը գի-
17 յարէթ էյլէմիլ տիր՝ տէտիլէր, վէ անըն հագ-
գընտա պու խապէր պիւթիւն Յէհուտիյէտէ վէ
ճիւմէ էթրաֆ մահալլէրտէ շայը՝ օլտու:
- 18 վէ Յովհաննէսէ քէնտի շակիրտլէրի պու շէյլէ-
19 լին ճիւմէսինի նազլ էթմէլէրիլէ, Յովհաննէս
շակիրտլէրինտէն իքի քիչի շաղըրըպ՝ Օլ կէլէճէք
քիմսէ սէ՞ն մի սին, եօգսա տիկէր պիր քիմսէ-
յէ՝ մի մունթաղըր օլալըմ՝ տէմէք իշիւն Յիսու-
20 սըն եանընա կէօնտէրտի Օլ տտէմէլէր տախի ա-
նըն եանընա կէլիպ՝ Վաֆթիլ էտիճի Յովհաննէս՝
Օլ կէլէճէք քիմսէ սէ՞ն մի սին, եօգսա տիկէր
պիր քիմսէյէ՝ մի մունթաղըր օլալըմ՝ տէմէք ի-
21 շիւն պիզի սանա կէօնտէրտի՝ տէտիլէր, վէ հէ-
ման օլ սա՛աթ նիլէ քիմսէլէրի մարաղաբը իէ
տէրտլէրինտէն վէ շէրիւր բուհլարտան իւէլաս է-
22 տիպ՝ չօգ քէօրլէրէ պաուար իհսան էթտի վէ
Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ կիտինիլ Յովհաննէս
կէօրտիլիւնիւզ վէ իշիթալիլինիլ շէյլէրի, եա՛նի
քէօրլէրին կէօրտիլիւնիւ, թօփալլարըն երիււ-
տիլիւնիւ, ճիւզամըլլարըն թաթհիւր օլուստըլընը
սաղըրլարըն իշիթալիլինի, էօլիւլէրին գըլամ էթ-
տիլինի, ֆուգարայա պէշարէթին թէսլիւր օլուս-
23 տըլընը նազլ էտիլիլ. վէ պէնիմ հազգըմտա
սիւրլմէյէն նէ՞ միւպարէք տիր՝ տէտի:
- 24 վէ Յովհաննէսին կէօնտէրտիյի տտէմէլէր կիթ-
տիքտէն սօնրա, Յովհաննէսէ տա՛իր խալզա սէօյ-
լէմէյէ պաշլայըպ՝ Պէրրիլէյէ նէ՞ սէյր էթմէյէ չը-
տընըլ, բիւզկեսարտան սալլանան պիր գամը՛ն մը
25 Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ չըգտընըլ, դարիֆ էլպիտէ

- կիցմիշ պիր ատէմ մի. իշթէ ղիյնէթլի լիպաս կի-
 յիպ՝ զէմգ ու սէֆուտա օլանլար վատիլան սէրայ-
 26 լարլնտա պուլունուրլար՝ Լաքին նէ՞ կէօրմէյէ
 չըդտընըզ, պիր փէյղամպէ՞ր մի. պէլի, սիզէ տէ-
 27 իշթէ պէն սէնին հօլընը էօնիւնէէ հազըրլայա-
 ճազ մուխպիրիմի սէնտէն իլէրի իրսալ էսէճէյիմ՝
 տէյիւ հազգընտա եազըլմըջ օլան ղաթ պու տըր-
 28 Ձիրա սիզէ տէրիմ քի՝ նիսատան թէվէլլիւտ է-
 սէնէլը արասընտա վաֆթիզ էտիճի Յուլհաննէս-
 տէն պէօյիւք պիր փէյղամպէր հօգ տըր. լաքին
 մէլէքիւթ Ուլլահտա էն քիւշիւյիւ անտէն պէօյիւք
 տիր՝ տէտի:
 29 Վէ պիւթիւն գալմ իլէ կէօմրիւքճիւլէր պու-
 նու իշիթտիքտէ, Յուլհաննէսին վաֆթիզիլլէ վաֆ-
 թիզ օլունմըջ օլմաղլէ՝ Ալլահը թա՛ղիզ էթտիլէր՝
 30 Ամմա ֆէրիսիլէր վէ էրպապ ը շէրի՛աթ տան օլան-
 լար անըն էլիլլէ վաֆթիզ օլունմալըջ օլմաղլէ,
 Ալլահըն միւրատընը քէնտի՝ ալէյլէրինէ օլարագ,
 ըտտ էթտիլէր:
 31 [Վէ Բապպ տէտի քի՝] Իմտի պու նէսլին ատէմ-
 լէրինի քիմէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, վէ քիմէ՞ միւշա-
 32 պիհ տիրլէր. Ջարշուլարտա օթուրուպ՝ Սիզէ
 տիւտիւք չալտըզ, ամմա րագս էթմէտինիզ, սիզէ
 Ֆիղան էթտիք, ամմա աղլամատընըզ՝ տէյիւ պի-
 33 ըի պիրինէ չազըրան չօճուգլարա պէկիլէր. Ձիրա
 վաֆթիզ էտիճի Յուլհաննէս կէլտի, նէ էէր նէ
 34 իշէր, վէ՝ Անտէ ճինն վար՝ տէրսինիզ, Իպն
 իւլ ինսան կէլտի, հէմ էէր հէմ իշէր, վէ՝ իշթէ
 պօզաղընա թապի՝ վէ մէյիսօր պիր ատէմ, կէօմ-
 35 րիւքճիւլէրին վէ կիւնահքիարլարըն տօսթու տըր՝
 տէրսինիզ. Ֆաղաթ հիքմէթ ճիւմլէ քէնտի էվ-
 լատը թարաֆընտան թաստիզ օլունտու:

Յոան. Ալլահա հազգ. վէրտիլէր

- 36 վէ ֆերիսիւէրտէն պիրի քէնտիսի իլէ պերա-
պէր Թա'ամ էթմէսինի անտէն րէճա էթմէքլէ
ֆերիսիսին խանէսինէ կիրիպ սօֆրայա օթուր-
- 37 տոււ վէ իշթէ օլ շէհրտէ կիւնահքեար պիր գարը
պուլունուպ, անըն՝ ֆերիսիսին խանէսինտէ սօֆ-
րատա օթուրարղընըն խապերինի ալտըգտա, պիր
- 38 շիշէ խօշ րա'իհալը եաղ կէթիրտիւ վէ արգատտն
այագլարը ետնընտա տուրուպ՝ աղլայարագ ա-
յագլարընը կէօզ եաղլարըլէ ըսլաթմաղա պաշ-
լատը, վէ այագլարընը աշլընը սաշըլէ սիլիպ՝
- 39 էօփէրէք, խօշ րա'իհալը եաղ իլէ եաղլատը վէ
անը տա'վէթ էտէն ֆերիսի պունու կէօրտիւք-
տէ, քէնտի քէնտինէ սէօյլէյիպ՝ էյէր պու քիմ.
սէ փէյղամպէր օլսա խտի, քէնտինէ տօգունան
գարընըն քիմ վէ նէ մազուլէ օլարղընը պիրի
- 40 խտի, գիրա կիւնահքեար տըր՝ տէտիւ վէ Յիսուս
անա ճէվապէն՝ էյ Սիմոն, սանա պիր սէօյլէյէ-
ճէյիմ վար՝ տէտի. օ տախի՝ էյա մու'ալլիմ, սէօյ-
- 41 լէ՝ տէտիւ Պիր ալանագլընըն իքի պօրճուսը օ-
լուպ՝ պիրինին պէշ եիւղ վէ տիկերինին էլլի տի-
- 42 նար պօրճու վար իտիւ վէ անլէրին էօտէմէյէ
պիր շէյլէրի օլմամաղլէ, իքիսինէ տախի պաղըն-
լատը. պու սուրէթտէ անլէրտէն հանկըսը անը
- 43 տահա զիյատէ սէվէճէք տիր, սէօյլէ՝ Գեդէ՝ Սի-
մոն տախի ճէվապէն՝ Զանն էտերիմ օլ տահա
զիյատէ պաղընլատըղը քիմսէ՝ տէտի. օ տախի
- 44 անա՝ Տօղրու հիւքմ վէրտին՝ տէտիւ վէ գարը-
յա տօղրու տէօնիւպ, Սիմոնա տէտի քի՝ Պու
գարըլը կէօրիւյօր մը սըն. պէն սէնին խանէնէ
կիրտիմ, այագլարըմ իշիւն սու վէրմէտին, պու
խտէ այագլարըմը կէօզ եաղլարըլէ ըսլատըպի
- 45 [պաշընըն] սաշըլէ սիլտի Սէն պէնի էօփմէտին,
պու խտէ պէն իշէրի կիրէլիտէն պերու այագլարը-
մը էօփմէքտէն Փարիղ օլմատը, Սէն պաշընը
ղէյթ եաղըլէ եաղլամատըն, պու խտէ այագլարը-

- 47 բըմը խօշ րա՛խհալը եաղ իլէ՛ եաղլատըր Պուճա
սիլնա՛էն սանա տէրիմ՝ քի՛ կիւնահլարը չօգ օլ-
տըղը հալտէ՛ 'աֆվ օլունտու, գիրա չօգ սէվտի.
48 լաքին ազ 'աֆվ օլունան՝ քիմսէ՛ ազ սէվէր, վէ՛
մէրգումէյէ՛՝ կիւնահլարըն՝ 'աֆվ օլունտու՝ տէտի.
49 վէ՛ պէրապէր սօֆրասա օթուըանլար քէնտի
քէնտիլէրինէ՛՝ կիւնահլար տախի 'աֆվ էտէն սյու.
50 քի՛մ տիր տէմէյէ՛ պաշատըլար, 0 տախի գարը-
յա՛՝ իմանըն՝ սէնի խէլաս էթաի, սէլամէթլէ՛ կիթ՝
տէտի.

ՊԱՊ 8

- 1 վէ՛ պուճատան սօնրա Յէ՛սուս շէհրտէն շէհրէ՛ վէ՛
քէօյտէն քէօյէ կէչիպ՝ մէլէքիւթ Ուլլանը վա՛զ
2 ու թէպիւր էտէր իտի. վէ՛ օն իքիլէր իլէ՛ շէրիւր
բուհլար վէ՛ մարաղլարտան շիֆա պուլմուշ պա՛-
զը գարըլար, եա՛նի քէնտինաէն եէտի ճինն չըգ-
3 մըջ օթն Մազդազալը տէնիլէն Մարիամ, վէ՛
Հերովդէսին քէթխիւտասը Գուզանըն զէվճէսի
Յովհաննա վէ՛ Շուշան վէ՛ սա՛իր նիյէ գարըլար ա-
նըն իլէ՛ պէրապէր պուլունուպ՝ սնա մէրգու-
մէլէր քէնտի մալլէրիլլէ՛ խըտմէթ տախի էտէր-
լէր իտի.
4 վէ՛ նիյէ շէհրլէրտէն վաֆիր խալզ ճէմ՝ օլուպ՝
անըն հանընա կէլտիքլէրինտէ, թէմսիլլէ՛ տէտի
5 քի, Պիր էքինճի քէնտի էքինինի էքմէյէ՛ չըգտը,
վէ՛ էքէր իքէն՝ պա՛զըսը եօլ քէնարընա տիւշ-
տիւ, վէ՛ շիյնէնմէքլէ՛ հաժա գուշլարը անը եէտի-
6 լէր, վէ՛ պա՛զըսը գայա իւզէրինն տիւշիւպ՝ բու-
թուպէթի օլմատըղընտան պիթտիլի կիսի գու-
7 բուտու, վէ՛ պա՛զըսը տիքէնլէր արասընա տիւշ-
մէքլէ, տիքէնլէր պէրապէր պիթիւպ՝ անը պոզտը-
8 լար, վէ՛ պա՛զըսը էյի թօփրազ իւզէրինէ՛ տիւշ-
մէքլէ, պիթիւպ եիւզ գաթ մահսուլ վէրտի. պուճա.

լարը սէօյլէր իքէն՝ իշխտիր գուլադլարը օլան ի-
շիթսին՝ տէյիւ նիտա էթտի:

9 Վէ շակիրալէրի՝ Սճէպա պու թէմսիլ նէ՝ տէ-

10 մէք տիր՝ տէյիւ անտէն սիւ՝ալ էթտիլէր: Օ տա-
խի տէտի քի՝ Մէլէքիւթ Ուլլահն սըրրլարնա
վազըֆ օլմագ սիղէ վէրիլիշ տիր, ամմա դայրի-
լէրէ թէմսիլաթլէ սիլէնիլէ: Թա քի պագար ի-
քէն կէօրմէյէլէր, վէ իշխտիր իքէն անլամայալար:

11 Թէմսիլ պու տրր, Թօխուս Սլլահն քէլամը

12 տրր, վէ եօլ քէնարընտա օլանլար օլ քիմսէլէր
տիր քի՝ իշիթտիքտէն սօկրա, իման էտէրէք
խէլաս օլմասընլար տէյիւ: Շէյթան կէլիպ՝ անլէրին

13 գալլլէրինտէն քէլամը գալտըրըր, վէ գայա իւ-
զէրինտէ օլանլար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթ-
տիքլէրինտէ քէլամը մէսէրրէթլէ գապուլ էտէր-
լէր իսէ տէ, քէնտիլլէրինտէ քէօք օլմատըղըն-
տան, պիր միւտտէթ իման էտիպ՝ թէճրիպէ վագ-

14 Թընտա կէրի չէքիլիլլէր, վէ տիքէնլէր արասը-
նա տիւշէնլէր օլ քիմսէլէր տիր քի՝ իշիթտիքտէն
սօկրա կիթտիքճէ էնտիլլէր իլէ զէնկինիք վէ
էօմրին զէվգ ու սէֆալարընա պօղուլարագ

15 մահսուլ կէթիշտիրմէլլէր, վէ էյի եէրտէ օլան-
լար օլ քիմսէլէր տիր քի՝ քէլամը էյի վէ սաֆի
գալլլէ տիլլէյիպ հըֆզ էտէրէք, սապրլէ մահ-
սուլ վէրիլլէր:

16 Վէ պիր քիմսէ չըրագը եագտըգտան սօկրա՝
անը պիր գապլէ էօրթմէղ, կախօտ կաթագ
ալթընա գօմագ, ամմա իլէրի կէլէնլէր ըըրը կէօր-

17 սիւնլէր տէյիւ շէմ՝տան իւզէրինէ գօր: Զիրա ա-
շիքհար օլմայաճագ կիլլի պիր շէյ եօգ տրր, վէ
պիլինիպ մէյտանա կէլլէյէճէք մախֆի պիր շէյ

18 եօգ տրր, իմտի նէ վէճհլէ տիլլէտիլինիլէ տիլ-
գաթ էտինիլ, զիրա քիմին վար իսէ, անա վէ-
րիլէճէք տիր, վէ քիմին եօգ իսէ, օլ վար զանն
օլունան տախի քէնտիլնտէն ալընաճագ տրր:

- 19 Վէ վախտեսի իլէ պիրատերէրի կէլիպ՝ զաւա-
- 20 պալըգ սէպէպիլյէ եանընա վարամատըլար: Վէ
անա՝ Վալիտէկ իլէ պիրատերէրիկ սէնի կէօրմէք
իսթէմէքլէ, տըլարըա տուրոյօրլար՝ տէյերէք
- 21 խապէր վէրիլտի: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ վա-
լիտէմ՝ վէ պիրատերէրիմ Ալլահըն քէլամընը տիլ-
լէյիպ իճրա էտէնլէր տիր՝ տէտի:
- 22 Վէ կիւնլէրին պիրինտէ քէնտիսի շակիրտլէրի իլէ
պէրապէր պիր դալըղա պինիպ, անլէրէ՝ կէօլիւն
գարըլ թարաֆընա կէլէլիմ տէտիքտէ, աշըլտը-
- 23 լար: Վէ կիտէրլէր իքէն քէնտիսի ուլգույա վար-
տը, վէ կէօլ իւզէրինէ պիր պօրա էնմէքլէ, գալգ
տօլմագտա, վէ քէնտիլէրի թէհլիքէտէ իտիլէր:
- 24 Վէ եանընա կէլիպ անը ույանտըրարագ՝ Եա մու-
լալիմ, եա մուլալիմ, հէլաք օլույօրըզ՝ տէտիլէր:
օ տախի գալգըպ՝ ըիւզկեարը վէ սույըն տալըլա-
րընը ազարլատըղտա, սաքին օլմալարըլյէ լիման-
- 25 լըգ օլտու: Վէ անլէրէ՝ իմանընըզ նէ՞րէտէ տիր՝
տէտի: անլէր տախի գօրգուպ թէ՛աճճիւպ էտէ-
րէք պիրի պիրինէ՝ ՚Աճէպա պու քի՞մ տիր, քի
ըիւզկեարլարա վէ սույա տախի էմը էթմէսլյէ,
անա իթա՛աթ էտէրլէր՝ տէտիլէր:
- 26 Վէ գալըգլէ Գալիլեանըն գարըսընտա վազը՝
- 27 Գադարալըլարըն տիլարընա վարտըլար: Վէ սա-
հիլէ չըգտըգտա օլ շէհրտէն, խալըլը գէմանտան
պէրու տէրուէնիտէ ճիննլէր պուլունմաղլէ էսվապ
կիլմէյիպ էվտէ տէյիլ, անճագ գապըլարտա օ-
- 28 թուրան պիր ատէմ՝ անա լասթ կէլտի: Վէ Յի-
սուսը կէօրտիւքտէ, ֆէրեատ էտէրէք էօնիւնէ
տիւշտիւ: վէ եիւքսէք սէսլէ՝ Եա Յիսուս, իպն
Ուլլահ իւլ միւթա՛ալ, պէնիմ իլէ սէնին նէ՞ իլին
վար: սանա եալվարըրմ քի պանա ՛ապապ էթ-
- 29 մէյեսին՝ տէտի: Զիրա նափաք բուհա՝ օլ ատէմ-
տէն չըգմասընը էմը էթմիլ իտի: չիւնքի անը
խալը վազըլթտան պէրու գապթ էթմիլ օլմաղլէ,

- օլ ատէմ զէնճիրէր վէ պուգաղըլարէ պաղըր օ-
 լարագ՝ մահֆուզ օլուր խոի խէ ատ, պաղըլըր
 գըրըպ՝ ճինն թարաֆընտան չէօլէրէ սէվգ օլու-
 30 նուր խոի վէ Յիսուս անա՝ Սէնին իսմին նէ՞ տիր՝
 տէյիւ սիւալ էթտիքտէ, Ալայ աըր՝ տէտի. զիրա
 31 տէրուիննէ չօգ ճիննէր կիրմիլ խոի վէ քէնտի-
 լէրէ հավիյէյէ կիթմէյի էմր էթմէմէսինն անտէն
 32 ըէճա էտէրլէր խոի վէ օրատա, տաղտա օթլա-
 նըր պէօյիւք պիր տօնուզ սիւրիւսիւ պուլունն.
 մաղլէ, անլէրին իյիննէ կիրմէլէրինն իզն վէրմէ-
 սինն անտէն ըէճա էթմէլէրի իւզէրիննէ՝ իզն վէր-
 33 սիւ վէ ճիննէր օլ ատէմտէն չըգըպ տօնուզա-
 րա կիրմէքլէ, օլ սիւրիւ ուչըրումտան ալաղը
 34 քէնտիլէրիննի կէօլէ աթըպ՝ պօղուլտու վէ ա-
 լէրի օթլատանլար պու վագը՝այը կէօրտիւքտէ,
 գաչըպ չէհրտէ վէ չիֆթլիքլէրտէ խապէր վէր-
 35 տիլէր, Էհալէ տախի վագը՝այը կէօրմէյէ չըգըպ
 Յիսուսըն հանընա կէլէրէք, տէրուիննտէն ճիննէր
 չըգմըլ օլան ատէմի կիյինմիլ վէ 'ագըլլանմըլ օ-
 լարագ Յիսուսըն ալագլարը հանընտա օթուրուր
 36 պուլմաղլէ գօրգտըլարի վէ Լագը՝այը միւշահէտէ
 էթմիլ օլանլար տախի մէճնուներն նա՛սըլ խէլաս
 37 պուլտըղընը անլէրէ նագլ էթտիլէրի վէ Գադա-
 րալըլարըն ճիվաթ պուլուննան մահալլէրինին ճիւմ-
 լէ էհալիսի զիյատէսիլլէ գօրգմուշ օլմալարըլլէի
 հանլարընտան կիթմէսինն անտէն ըէճա էթտի-
 38 լէր. օ տախի գաչըղա կիրիպ 'ալտէթ էյլէտիւ վէ
 տէրուիննտէն ճիննէր չըգմըլ օլան ատէմ պէ-
 րապէր պուլուննագլըղընը անտէն ըէճա էյլէտի
 39 խէ տէ, Յիսուս անը սալը վէրիպ, Էվիլլէ տէօնի
 վէ Ալլահըն սանա էթտիլի շէյլէրի նագլ էյլէ՝ տէ-
 տի. օ տախի կիտիպ՝ պիւթիւն չէհրտէ Յիսուսըն
 քէնտիլնէ էթտիլլինն իլան էտէր խոի
 40 վէ Յիսուս 'ալտէթ էթտիքտէ՝ խալգ անը գա-
 պուլ էթտի, զիրա ճիւմէսի անա մուսթաղըր

- 41 Խորի վէ իշթէ սինաղոզ ըէ՛խի օլան Յայրոս Խ-
մինտէ պիր առէմ կէլիպ՝ Յիսուսն այապարընա
գափանարագ, խանէսինէ կէլիսինի ըէճա էլլէ-
- 42 տի Ձիրա թագրիպէն օն իքի եալընտա պիրիճիք
պիր գըզը օլուպ՝ մէրգումէ էօլմէք իւզրէ Խորի.
օ տախի կիտէր իքէն խալզ անը թագրիգ էտի-
յօր Խորի
- 43 վէ օն իքի սէնէտէն պէրու նէգֆ ի տէմէ միւպ-
թէլա օլարագ, պիւթիւն մալինի հէքիմլէրէ սարֆ
էթմիշ իսէ տէ, հիշ պիրինտէն շիֆա պուլամամըշ
- 44 պիր գարը, Արգաւտան եազլաշըպ՝ լիպասընն է-
թէյինէ տօգունտու, վէ տէր հալ նէգֆ ի տէմի
- 45 քէսիլալի վէ Յիսուս՝ Պանա տօգունան քիմ
տիր՝ տէտիլինտէ, ճիւմլէսի ինքեար էթմէքլէ,
Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր օլանլար՝ Յա-
մու'ալլիմ, գալապարգ սէնի պասըպ թագրիգ
էտէր իքէն՝ Պանա տօգունան քիմ տիր՝ տէյօր
- 46 մը սըն, տէտիլէր Սամա Յիսուս՝ Պանա պիր
քիմսէ տօգունտու, զիրա պէնտէն գուվվէթ սա-
- 47 տըր օլորընը . ալլաւորմ՝ տէտիս Իմոի գարը
կիզլէնէմէտիլինի կէօրտիւքտէ, թիթրէյերէք կէլ-
տի, վէ հուզուընա տիւշիւպ՝ պիւթիւն խալզըն
էօնիւնտէ անա նէ՛ սէպէպտէն տօգունտընը, վէ
նա'սըլ անիտէ շիֆա պուլտըղընը նազլ էթտի
- 48 Օ տախի մէրգումէյէ՛ ճէսարէթլէն, գըզըմ, իմա-
նըլ սէնի խէլաս էյլէտի, սէլամէթլէ կիթ՝ տէտի
- 49 Օ տահա սէօյլէր իքէն՝ սինաղոզ ըէ՛խիսին խա-
նէսինտէն պիր առէմ կէլիպ, անա՝ Գըզըլ վէֆաթ
- 50 էթտի, մու'ալլիմէ դահմէթ վէրմէ՛ տէտի վէ Յի-
սուս պուշու իշիթտիքտէ, անա ճէվապէն՝ Գօրգ-
մա, անճագ իման էյլէ, օ խէլաս պուլուր՝ տէտի
- 51 վէ խանէյէ կիրտիքտէ, Պետրոս իլէ Յակոբոս վէ
Յովհաննէստէն, վէ գըզըն փէտէրի իլէ վալիտէ-
սինտէն մա'տա քիմսէյի իշէրի կիրմէյէ պրագմա-
- 52 տը վէ ճիւմլէսի գըզ իշիւն աղլայըպ տէօյիւն-

- մէքսէ իբէն՝ Աղլամայրնըզ, վէֆաթ էթմէտի,
 53 անճագ ույույօր՝ տէտի՝ վէ անլէր վէֆաթ էթ-
 միշ օլտըղընր պիլմէքլէ անը խթիհլա էթտիլէր:
 54 Լաքին ճիւղէսինի տըշարըյա չըգարըպ՝ մէրգու-
 մէնին էլինի թութարագ՝ էյ գըղ, գալգ՝ տէյիւ
 55 չաղըրտը: վէ անըն բուհու բիւճու՝ էթմէքլէ,
 անիտէ այաղա գալգտը, վէ Յսուս անա եւմէք
 56 վէրիլմէսինի էմը էթտի՝ վէ մէրգուլմէնին վաթի-
 տէյնի հայրան օլտըլար. օ տաթի՝ Պու վագը՝այը
 քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինիզ՝ տէյիւ անլէրէ թէնպիհ
 էյլէտի:

ՊԱՊ 9

- 1 վէ օն իքի շակիրտինի պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ՝
 անլէրէ ճիւղէ ճինլէր իւզէրինէ, վէ մարաղա-
 րն տէֆի իչիւն գուվվէթ վէ գուտրէթ վէրէ-
 2 բէք, Անլէրի՝ մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛ղ էտիպ խաս-
 3 թալարա շիֆա վէրմէյէ կէօնտէրտի՝ վէ անլէրէ՝
 եօլ իչիւն պիր շէյ ալմայընըզ. նէ տէյնէք, նէ տա-
 զարճըգ, նէ էքմէք, նէ ագչէ, նէ տէ իքիլէր
 4 էնթարինիզ օլտուն՝ վէ հէր հանկը էվէ կիրէրսէ-
 5 նիզ, օրատա գալըպ՝ օրատան չըգընըզ՝ վէ սիլի
 հէր քիմ գապուլ էթմէզսէ, օլ շէհրտէն չըգտը-
 ղընըգտա, 'ալէյնլէրինէ շէհատէթ օլմագ իչիւն,
 այագալարընըգտան թօզու պիլէ սիլքինիզ տէտի
 6 Անլէր տաթի չըգըպ հէր եէրտէ պէշարէթի թէպ-
 շիր էտէրէք, վէ Խալալը շիֆա վէրէրէք,
 քէօյտէն քէօյէ կէշէրլէր իտի
 7 վէ բէ՛խ եր բուպ՝ օլան շէրովգէս անըն էլիլէ
 իճրա օլունան շէյլէրին ճիւղէսինի իշիթտիքտէ՝
 շիւպհէ էթտի. զիրա պա՛ղը քիմսէլէր՝ Յովհան-
 8 նէս էօլիւլէրտէն գըյամ էթմիշ տիր, վէ պա՛ղը-
 ւարը՝ Նղիա զուհուր էթմիշ տիր, պա՛ղըլարը տա-
 թի՝ Գատիմ փէյղամպէրլէրտէն պիրի գըյամ

- 9 էթմիշ տիր՝ տերութիւն իտիւ վէ Հերովդէս՝ Պէն
Յովհաննէսին պաշտօնը քէստիրտիւմ, վէ պու քիւմ-
սէ քիւմ տիր քի պէն անըն հագգընտա պէոյլէ
շէյլէր իշիտիյօրըմ՝ տէյէրէք, անը կէօրմէք իս-
թէր իտիւ
- 10 վէ րէսուլլէր Յէսուս 'ալտէթ էտիւլ՝ իճրա
էթտիքէրի ճիւմլէ շէյլէրի անա հիքեայէ էթտի-
լէր, օ տախի անլէրի ալըպ՝ թէնհաճա ինթոայի-
դա տէնլիլէն շէհրին պիր պէեապան մահալինէ շէ-
11 քիլտիւ իսալգ տախի պուշու պիլմէքլէ անըն ար-
տը սըրա կիթտիլէր. վէ անլէրի գապուլ էտիւլ՝
անլէրէ մէլէքիւթ Ուլլահ հագգընտա քէլամ է-
տէրէք, շիֆայա միւհթաճ օլանլարա շիֆա վէրիւր
իտիւ
- 12 վէ կիւն գէվալ պուլմաղա պաշլատըգտա, օն
իքիլէր անըն հանընա կէլիւլ՝ իսալգը սալը վէր
քի, էթրաֆտա պուլուհան քէօյլէր իլէ շիֆթիլէ-
լէրէ վարըպ գօնալար, վէ եէյէճէք պուլալար,
գիրա պուրտա պէեապան եէրտէ իգ՝ տէտիլէր
- 13 Օ տախի՝ Ոիգ անլէրէ թա'ամ վէրինիլ՝ տէտի-
անլէր տախի՝ Պիգիւմ պէշ էքմէք իլէ իքի պալըգ-
տան գիյատէ պիր շէյիմիլ գօգ տըր, մէյէր կիտիւլ
պու գալմըն ճիւմլէսինէ եէյէճէք սաթըն ալալըմ՝
- 14 տէտիլէր Չիրա պէշ պիլի գատար ատէմ վար
իտիւ Օ տախի շալիքտլէրինէ՝ Անլէրի էլիլէր էլիլէր
օլարագ, պէօլիւք պէօլիւք օթուրտընը՝ տէտիւ
- 15 վէ անլէր էօյլէ էտիւլ՝ ճիւմլէսինի օթուրթտըլար
- 16 վէ քէնտիսի պէշ էքմէք իլէ իքի պալըլը ալըպ՝
սէմայա տօղրու նազար էտէրէք, իւզէրլէրինէ
պէրէքէթ տու'ասը օգուտու, վէ փարէլէյիլ՝
իսալգըն էօնիւնէ գօմագ իւզրէ՝ շալիքտլէրինէ
- 17 վէրտիւ վէ ճիւմլէսի եէյիլ պտօյտըլար. վէ օն իքի
քիւլֆէ տօլուսը ֆազլա փարչա օլարագ գալար-
ըլըլը
- 18 վէ քէնտիսի հալընըղճա տու'ա էտէր իքէն,

- չակիրաւէրի տէ պէրապէր պուլունարգլարը հալ-
տէ՝ խալզըն տէտիյինէ կէօրէ պէն քիմ իմ՝ տէ-
- 19 յիւ անէրէ սիւ՛ալ էյլէտիւ Անէր տախի ճէվա-
պէն՝ Պա՛ղլարը՝ Վաֆթիզ էտիճի Յովհաննէս, վէ
սա՛րլէրի եղիա, տիկէրլէրի տէ՝ Գատիմ փէյղամ-
պէրլէրտէն պիրի գըյամ էթմիշ տիր, Դէյալը՝
- 20 տէտիլէր, Օ տախի անէրէ՝ Եա սիզին տէտիյինի-
զէ կէօրէ պէն քիմ իմ՝ տէտի. վէ Պետրոս ճէ-
- 21 վապէն՝ Սէն Սլահըն Բրիստոսը սըն՝ տէտիւ Օ
տախի անէրէ՝ Պուենու քիմսէյէ սէօյլէմէյէսինիզ՝
- 22 տէյիւ շէտիտէն թէնպիհ էտիպ, Իպն իւլ ինսան
չօգ էլէմ չէֆմէֆ, վէ իսթիյարլար իլէ պաշ
քէահինլէր վէ իւլէմա թարաֆընտան ըէտու է-
տիլիպ գաթլ օլունմազ, վէ իւչիւնճիւ կիւնտէ
գըյամ էթմէֆ կէրէֆ տիր՝ տէտիւ
- 23 Վէ ճիւմէսինէ՝ էյէր պիր քիմսէ արտըմճա
կէլմէֆ իսթէրսէ, թէրք ի նէֆս էտէրէֆ, խալը-
նը հէր կիւն գալոըրըպ՝ արտըմ սըրա կէլին-
- 24 Ձիրա հէր քիմ ճանընը գուրթարմազ իսթէրսէ,
անը զայ՝ էտէճէֆ, վէ հէր քիմ ճանընը պէնիմ
իչիւն զայ՝ էտէրսէ, անը գուրթարաճազ տըր
- 25 Ձիւնքի պիր ատէմ պիւթիւն տիւնեայը գաղա-
նըպ տա՝ քէնտինի զայ՝ Կախատ զիյանա կիրիֆ-
- 26 թար էտէրսէ, նէ՞ իսթիֆատէ էտէր, Ձիրա հէր
քիմ պէնտէն վէ պէնիմ սէօզլէրիմտէն տօլայը
ութանըրսա, Իպն իւլ ինսան տախի քէնտիսինին
վէ փէտէրին վէ մուղատտէս մէլէքլէրին ճէլալլէ
կէլտիյի զէման անտէն տօլայը ութանաճազ տըր
- 27 Վէ հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պուրտաա հա-
ղըր օլանլարտան պա՛ղըսը վար քի, մէլէքիւթ
Ուլահը կէօրիւնճէյէտէք ասլա էօլիւմ թաթ-
մայաճազ տըր՝ տէտիւ
- 28 Վէ պու քէլամտան թագրիպէն սէֆիզ կիւն
սօղրա, Պետրոս իլէ Յովհաննէս վէ Յակոբոսը
պէրապէր ալըպ՝ տու՛ա էթմէֆ իւզըն տաղա չըգ-

- 29 արւ վէ քէնտիսի տու'ա էտէր ի քէն, եիւզիւնիւն
հէյէթի թէպէտտիւլ էտէրէք էլպիսէսի պէյազ
30 վէ փարլագ օլտոււ վէ իշթէ ի քի ատէմ, հա'նի
Մոզէս վէ Եղիա անըն իլէ սէօյէշիրէր իտի
31 Պուշլար ճէլալ իլէ կէօրիւնիւպ' Երուսաղէմտէ
վուգու' պուլաճագ ինթիգալը հագգընտա սէօյէ-
32 յօրլար իտի վէ Պետրոս վէ անըն իլէ պէրապէր
պուլունանլարը ույգու պասմըշ օլմաղլէ, ույան-
տըգլարընտա' անըն ճէլալինի վէ պէրապէր տու-
33 բան ի քի ատէմի կէօրտիւլէր վէ անլէր անտէն
այըլմագ իւզրէ ի քէն, Պետրոս նէ սէօյէտիյինի
պիլմէյէրէք, Յիսուսա' Եա մու'ալլիմ, պուրատա
պուլունամալը էյի տիւր վէ պիւրի սէնին, պիւրի
տէ Մոզէս վէ պիւրի տէ Եղիա իյիւն, իւլ խայմէ
34 հափալմ' տէտի վէ օ պուլուն սէօյէմէքտէ ի-
քէն, պիւր պուլութ կէլիպ' անլէրի կէօլէսի ալ-
թընա ալտը վէ անլէր պուլութա կիւրտիքլէրին-
35 տէ, լա'կէրէք գօրգալըլար վէ պուլութաան
Սէվկիւլի Ծղըմ' պու տըր, անը տիլլէյինիդ' տէ-
36 յէն պիւր սէտա կէլտի վէ պու սէտա օլտըգտա,
Յիսուս հալընըզ պուլունտու անլէր տալիս սիւ-
քիւթ էտիպ' կէօրտիւլէրի շէյլէրտէն օլ կիւն-
լէրտէ քիմսէյէ պիւր շէյ խապէր վէրմիտիլէր
37 վէ էրթէսի կիւն տաղտան էնտիքլէրինտէ, խայ-
38 լը ճէմա'աթ' անը գարշըլայըպ, իշթէ ճէմա'աթ'-
տան պիւր ատէմ ֆէրեատ էտէրէք' Եա մու'ալ-
լիմ, սանա հալլարըրմ, օղըմա նազար գըլ,
39 գիւրա պիւր տանէմ տիւր վէ իշթէ անը պիւր բուհ
թութուպ' անսըզըն պաղըրտարագ վէ քէօփիւր-
տէրէք սարսըպ էգտիքտէն սօշրա կիւնլէ այըլըր
40 վէ անը չըգարսընլար տէյիւ սէնին շակիրտլէրին-
տէն բէճա էթտիմ իսէ տէ, մուգթէտիւր օլմատը-
41 լար' տէտիւ վէ Յիսուս ճէվուպ վէրիպ' էյ իման-
ըզ վէ թէրս նէսլ, նէ՞ վագթա գատար սիզին
հանընըրտա օլուպ' սիզէ թէհամիլիւ էտէյիմ.

- 42 օղբնր պուրայա կէթիւր՝ տէտիւ վէ օ տահա եւ-
նընա կէիւր իքէն, ճինն անը եէրէ չարվրայ շիւ-
տէթլէ սարստը. ամմա Յիսուս նափաք բուհու
տգարլայարագ, չօճուղա շիֆա վէրիւյ՝ անը փէ-
43 տէրինէ թէսլիմ էթտիւ վէ ճիւմէսի Ալլահն
'աղամէթինէ հայրան օլտըլար՝
վէ ճիւմէսի Յիսուսն էթտիւ շէյլէրին քեաֆ-
44 ֆէսինէ թէ'աճճիւպտէ իքէն, շահիրտլէրինէ, Սիւզ
պու սէօզլէրի գուլագլարընըզա գօյուէնըզ՝ զիրա
իպն իւլ ինսան ատէմլէրին էլինէ թէսլիմ օլու-
45 նաճագ տըր՝ տէտիւ Անլէր տախի պու սէօզիւ
ալլամատըլար, վէ ֆէհմ էթմէմլէրի իչիւն ան-
լէրտէն կիզլէնմիշ իտիւ վէ պու սէօզիւ անտէն
սիւ'ալ էթմէյէ գօրգտըլար՝
46 վէ քէնտիլէրտէն հա'նկըսը պէօյիւք օլաճաղը
47 միւպահէսէսի արալարընա կիրմիշ իտիւ Յիսուս
տախի գալպլէրինին էֆքեարընը պիլմէքլէ, պիւ
չօճուգ ալըպ՝ քէնտի եանընտա տուրտուրտու-
48 վէ անլէրէ՝ Հէր քիմ պու չօճուղը պէնիմ իսմիմ
իչիւն գապուլ էտէրսէ, պէնի գապուլ էթմիշ օ-
լուր, վէ հէր քիմ պէնի գապուլ էտէրսէ, պէնի
իրաւ էտէնի գապուլ էթմիշ օլուր. զիրա ճիւմ-
լէնիզտէն էն քիւլիւք պուլուէնան՝ պէօյիւք օլու-
ճագ տըր՝ տէտիւ
49 վէ Յովհաննէս ճէվապ վէրիւյ՝ Եա մու'ալլիմ,
սէնին իսմինլէ ճիննլէր չըգարան պիւր քիւնէ կէօր-
տիւք, վէ պիզիմ իլէ պէրապէր սէւէն արաընճա
50 կէլմէտիլի իչիւն անը մէն՝ էթտիւք՝ տէտիւ վէ Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ Մէն՝ էթմէյինիզ, զիրա պիզէ
մուխալիֆ օլմայան պիզիմ թարաֆըմըզտան տըր՝
տէտիւ
51 վէ անըն սէմայա չըգմասընըն կիւնլէրի թէմամ
օլմագ իւզրէ իքէն, Երուսաղէմէ կիթմէյէ գալլիյ-
52 յէն եիւզ թուլթուպ, Էօնիւնտէն խապէրճիլէր
կէօնտէրտի, անլէր տախի կիտիւլ անա թէտարիք

- կէօրմէք իւզրէ Սամարիալըարըն պիր քէօյնէն
- 53 կիրտիւրի վէ Երուսաղէմէ թէվէճճիւհ էթմէքտէ
- 54 օլտըղընտան, անը դապուլ էթմէտիւրի վէ անըն շակիրտէրի Յակոբոս իլէ Յովհաննէս պուռնու կէօրտիւքտէ՝ Ես Բապպ, իսթէր մի սին քի՝ հէման Եղիանըն էթտիյի կիպի կէօքտէն աթէշ էնիպ անէրի թէլէֆ էթսին տէյիւ էմր էտէլիւ՝
- 55 տէտիւրի Օ տախի տէօնիւպ անէրի թա՛գիր էտէրէք՝ Սիղ նէ՝ մագուլէ բուհտան օլտըղընըր
- 56 պիլմէգսինիզ, Զիրա իպն իւլ ինսան ատէմէրին ճանլարընը հէլաք տէյիլ, անճագ իւլլաս էթմէք իշիւն կէլտի՝ տէտիւ վէ տիկէր պիր քէօյն կիթտիւրի
- 57 վէ եօլտա կիտէրիւր իքէն, պիրի անա՝ էֆէնտի, հէր նէրէյէ կիտէրսէն, արտըն սըրա կէլիւրիւ՝ տէտիւ Յիսուս տախի անա՝ թիլքիւրին ինէրի, վէ հալա գուշլարընըն եռւլալարը վար, լաքին իսին իւլ ինսանըն պաշընը գօյաճագ եհրի եօգ արը՝ տէտիւ
- 59 վէ պիր ղալըրիսինէ՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէտիւ օ տախի՝ էֆէնտի, պանա իզն վէր, էվլէլա կիւ
- 60 տիպ վէտէրիսի տէֆն էտէյիւ՝ տէտիւ Յիսուս տախի անա՝ Պրագ, էօլիւլէր քէնտի էօլիւլէրինի տէֆն էթսինէր, սէն իսէ կիտիպ մէլէքիւթ Ուլլաշը վա՛ղ էյլէ՝ տէտիւ
- 61 վէ տիկէր պիր քիմսէ տախի՝ էֆէնտի, սէնին արտըն սըրա կէլիւրիւ, լաքին էվլէլա պանա իզն վէր, էհլ ի պէթիւմ իլէ վէտա՝ էտէյիւ՝ տէտիւ
- 62 Ամմա Յիսուս անա՝ էլինի սապան իւլէրինէ գօյուպ տա կէրիյէ պագան հիշ պիր քիմսէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւնասիպ տէյիլ տիր՝ տէտիւ

- միշ քիմսէ տախի թա'նին էտիպ՝ վարածաղը հէր
 շէհրէ վէ մահալէ անլէրի քէնտի էօնիւնճէ ի քի-
 2 շէր ի քիլէր կէօնտէրաի վէ անլէրէ տէտի քի՝
 Յիլ հագիգէ հասատ չօգ, ամմա իշճիլէր աղ տըր,
 իմտի հասատ Սահիպինէ՝ քէնտի հասատընա իշճի-
 3 լէր կէօնտէրմէսի իշիւն նիյազ էտինիզ, կիտինիզ,
 իշթէ պէն սիզի գուզուլար կիպի գուրտլար ա-
 4 բասընա կէօնտէրիյօրըմ՝ Բէսէ եա տաղարճըգ,
 եախօտ այագ գապլարը թաշըմայընըզ, վէ եօլտա
 5 պիր քիմսէյէ սէլամ վէրմէյինիզ, վէ հէր հանկը
 խանէյէ իրէրսէնիզ, էվվէլա՝ Պու խանէյէ սէլամ
 6 օլտուն՝ տէյինիզ. վէ էյէր օրտտա սէլամա միւս
 թահագգ քիմսէ վար իսէ, սէլամընըզ անըն իւ-
 ղէրինտէ գալածագ տըր. եօգ իսէ՝ սիլէ բիւ-
 7 ճու՝ էտէճէք տիր, վէ օլ խանէտէ գալըպ՝ պու-
 լունան շէյլէրինտէն եէյիպ իշինիզ, զիրա իշճի
 քէնտի իւճրէթինէ միւսթահագգ տըր. խանէտէն
 8 խանէյէ նագլ էթմէյինիզ, վէ հէր հանկը շէհրէ
 կիրէրսէնիզ, անլէր տախի սիզի գապուլ էթտիք-
 լէրի հալտէ, էօնիւնիզէ գօնուլան շէյլէրի եէյի-
 9 նիզ, վէ իշինտէ պուլունան խասթալարա չիֆա
 վէրիպ, անլէրէ՝ Մէլէքիթ Ուլլահ սիլէ եագլաշ-
 10 մըշ տըր՝ տէյինիզ, վէ հէր հանկը շէհրէ կիրէր-
 սէնիզ, սիզի գապուլ էթմէտիքլէրի հալտէ, ճատ-
 11 տէլէրինէ չըգըպ, Սիզին շէհրինիզտէն պիլգէ եա-
 փըլան թօգու պիլէ սիլէ սիլքէրիզ, լաքին պու-
 նու պիլինիզ քի՝ մէլէքիթ Ուլլահ սիլէ եագ-
 12 լաշմըշ տըր՝ տէյինիզ, Սիլգէ տէրիմ քի՝ օլ կիւն-
 տէ Սոդոմըն հալի օլ շէհրին հալինտէն էհվէն օ-
 13 լածագ տըր, վա՛յ սանա, էյ Բորագին, վա՛յ սա-
 նա, էյ միթսայիդա, զիրա էյէր սիլտէ իղհար օ-
 լունամըշ օլտա խաի, չօգտան չուլ վէ քիւլտէ օ-
 14 թուրուպ՝ թէվպէ էտէրլէր իտի, լաքին բուլէ
 ճէգատա Տիւրոս վէ Սիդոնըն հալի սիզին հալի-

- 15 նիգտէն էհվէն օլաճագ տըր: Վէ սէն, թա կէօ-
յէտէք եհլաքսէլիշ օլան կափառնայոււմ, ճէհէն-
- 16 նէմէ գատար էնտիրիլէճէքսին: Սիզի տիկլէյէն՝
պէնի տիկլէմիշ օլուր, վէ սիզի ըէտտ էտէն՝ պէնի
ըէտտ էթմիշ օլուր, վէ պէնի ըէտտ էտէն՝ պէնի
իրսալ էտէնի ըէտտ էթմիշ օլուր:
- 17 Վէ օլ եէթմիշէր մէսէրրէթլէ 'ազտէթ էտիւլ՝
եա Բապալ, ճիննլէր պիլէ սէնին իսմինլէ պիզէ ի-
- 18 թա'աթ էտիյօր՝ տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ՝ Շէյ-
թանըն սէմատան երլուրըրմ կիպի տիւշտիւյիւնիւ
- 19 կէօրտիւմ: Իշթէ սիզէ երլանլար իլէ 'ազրէպլէր
իւզէրինէ, վէ տիւշմէնին պիւթիւն գուզվէթի իւ-
- 20 հիշ պեր շէյ գարար վէրմէյէճէք տիր: Ամմա պու-
նա, եա'նի ճիննլէրին սիզէ իթա'աթ էթաթլէ-
րինէ սէվինմէյինիզ, լաքին իսմլէրինիզին սէմա-
վաթաա գայտ օլունտըղընա սէվիննիզ՝ տէտի:
- 21 Օլ սա'աթ Յիսուս ըուհընտա մէսըուր օլոււլ՝
էյ սէմա վէ գէմինին Բապալը փէտէր, սանա շիւքր
էտէրիմ քի, պու շէյլէրի 'ալիմլէր իլէ 'ալիֆլէր-
տէն իսաֆի թութոււլ՝ անլէրի մա'սոււմարա իզ-
հար էյլէտին. պէլի, էյ փէտէր, զիրա 'լինտիլտէ
- 22 պէօյլէ խօշ կէօրիւնտիւ փէտէրիմտէն հէր շէյ
պանա թէսլիմ օլունտու. վէ Օղըն քիմ իտլիյի
փէտէրտէն զայրի քիմսէ պիլմէզ, վէ փէտէրին
քիմ իտլիյին Օղոււտան վէ Օղըն անը իզհար էթ-
մէսինի միւրտտ էթտիլի քիմսէտէն զայրիսի պիւ-
մէզ՝ տէտի:
- 23 Վէ շալիրտլէրէ տէօնիւլ՝ Նէ՞ միւսպարէք տիր
- 24 կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի կէօրէն կէօզլէր: Ձիրա
սիզէ տէրիմ քի՝ չօք փէյղամպէրլէր իլէ մէլիքլէր
կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի կէօրմէք իսթէտիլէր, լա-
քին կէօրմէտիլէր. վէ իշիթտիլիյինիզ շէյլէրի իշիթ-
մէք եւթէտիլէր, լաքին իշիթմէտիլէր՝ տէյիւ թէն-
հաճա սէօյլէտի:

- 25 վէ իշթէ երպայւր շէրի'աթտան պիրի դապըպ'
 անը թէճըրիպէ էթմէք իւզըէ՝ Եա մու'ալլիմ, է-
 պէտի հայաթա վարիս օլմագ. իշիւն նէ՞ եափա-
 26 յըմ՝ տէտիւ 0 տախի անա՝ Շէրի'աթտա նէ՞ եա-
 27 ղըլմըշ տըր. նա՞սըլ օգուըսըն՝ տէտիւ 0 տախի
 ճէվապ վէրիպ՝ Սլահըն օլան Բապլը պիւթիւն
 դաւպիկտէն վէ պիւթիւն ճանըկտան վէ պիւթիւն
 գուվլէթիկտէն վէ պիւթիւն 'ազլըկտան, գօնը-
 28 կը տախի քէնտին կիպի սէվէսին՝ տէտիւ 0 տախի
 անա՝ Տօղրու ճէվապ վէրտին, պոււու իճրա էյլէ
 29 վէ եաշայաճագըն տէտիւ 0 իսէ քէնտինի թէպ-
 ըրի էթմէք իսթէմէքլէ, Յիսուսա՝ Եա գօնըմ
 30 քի՞մ տիր՝ տէտիւ վէ Յիսուս ճէվապէն տէտի
 քի՞ Պիր տտէմ Երուսաղէմտէն Նըրիքովա էնէր
 իքէն, հարամիլէր էլինէ տիւշիւ. վէ անէր անը
 սօյուպ՝ եարալատըգտան սօկրա եարը էօլմիւշ
 31 պրազըպ կիթտիլէր՝ վէ բաթ կէլէ օլ եօլտան
 պիր քիւհին էնէր իքէն, անը կէօրտիւքտէ՝ օլ
 32 պիր թարափտան կէշիպ կիթտիւ Գէզալիք օլ մա-
 հալէ պիր Ղևիլի տախի կէլմէքլէ, վարըպ՝ անը
 կէօրիւնճէ օլ պիր թարափտան կէշիպ կիթտի
 33 լաքին պիր Սամարիալը եօլա կիտէր իքէն, պու-
 լունտըղը եէրէ կէլիպ՝ անը կէօրտիւքտէ աճըտը.
 34 վէ եանընա կէլիպ՝ եարալարընա ղէյթ եաղը իլէ
 շէրապ տէօքէրէք անլէրի սարտը, վէ անը քէն-
 տի հայվանընա պինտիրէրէք պիր խտան կէօթիւ-
 35 ըիւպ՝ տնա մուգայյէտ օլտու. վէ էրթէսի կիւն
 եօլա կիթմէք իւզըէ իքէն, իքի տինար չըգաբըպ
 խանճըյա վէրէրէք՝ Պոււնա մուգայյէտ օլ, վէ
 զկյատէ հէր նէ խարճ էտէրսէն, պէն թէքըօր
 36 կէլոխիմտէ սանա էսա էտէրիմ՝ տէտիւ իմտի
 սանա պու իւշտէն հա՞նկըսը հարամիլէրին էլինէ
 37 տիւշէնին գօնըսը օլմուշ կէօրիւնիւր 0 տախի՝
 Անա մէրհամէթ էտէն՝ տէտիւ Յիսուս տախի ա-
 նա՝ կիթ, սէն տէ պէօյլէ եափ՝ տէտիւ

- 38 վէ անէր եօլտա կիտէր իքէն, քէնտիսի պիր
քէօյէ կիրիպ՝ Մարթա նամ պիր խաթուն անը
39 խանէսինէ գապուլ էթտի։ վէ պունուն Մարիամ
խմինտէ պիր հէմշիրէսի օլուպ, մէրգումէ Յիսուս
սըն ալագլարը եանընտա օթուրուպ՝ քէլամընը
40 տինկէյօր խի։ Մարթա իսէ չօգ խըտմէթտէն
տօլայը թէլաշտա պուլունմաղէ, եանընա կէլիպ՝
էֆէնտի, հէմշիրէմ պէնի եալընը խըտմէթ էթ-
մէյէ պրագաղընը վազիֆէ էտինմէ՞ղ մի սին։ իմ-
տի աճա սէօյէ, պանա եարալմ էթսին՝ տէտի։
41 վէ Յիսուս անա ճէվապէն, էյ Մարթա, էյ Մար-
թա, չօգ շէյէր իշիւն էնտիշէ էտիպ՝ պհհուղուր
42 օլուրսըն։ Լաքին լազըմ օլան շէյ պիր տիր, վէ
Մարիամ քէնտինտէն ալընմայաճագ օլ էյի հիս-
սէյի ինթիխապ էթմիշ տիր՝ տէտի։

ՊԱՊ 11

- 1 վէ պիր մահալտէ օլուպ տուա էթմէքաէ իքէն,
Ֆարիղ օլտըղընտա, շալիրտէրինտէն պիրի անա՝
նա Բապպ, Յովհաննէս քէնտի շալիրտէրինէ թա-
լիմ՝ էյէտիյի կիպի, սէն տախի պիզէ տուա էթ-
2 մէյի թա՛լիմ էյէ՝ տէտի։ Օ տախի անէրէ տէտի
քի՝ Տուա էթտիյինիզ պէման պէշէ տէյինիզ, էյ
սէմալաթտա օլան Փէտէրիմիզ, իսմիշ մուգատ-
տէս օլուն, մէլէքիւթիւն կէլսին, իրատէթիշ
սէմատա օլտըղը կիպի եէր իւզէրինտէ տախի իմ-
3 լա օլունսուն։ Ենվմի էքմէյիմիզի կիւնտէն կիւնէ
4 պիզէ վէր։ վէ կիւնահլարըմըզը պիզէ պաղըշաւ,
չիւնքի պիզ տախի պիզէ հէր պօրծլու օլանա պա-
ղըշալըզ։ վէ պիզի իղվայա կէթիւրմէ, լաքին պի-
զի շէրիրտէն դուրթար։
5 վէ անէրէ տէտի քի՝ Սիզտէն քիմի՞ն պիր տօս-
թու օլուր տա, կէճէ Խարըսընտա եանընա վա-
րըպ՝ Տօթըմ, պանա ի չ էքմէք էօտինճ վէր։

- 6 Զիրա պանա եօլտան պիր տօսթըմ կէլտի, անըն
էօնիւնէ գօյաճագ պիր շէյիմ հօգ տըր՝ տէսին
7 տէ, Օ տախի իշէրիտէն ճէվապէն՝ Պանա զահմէթ
վէրմէ. արթըգ գափու գափանմըշ, չօճուզլարըմ
տախի պէնիմ իլէ հաթագտա տըր, գալգըպ սաա
8 նա վէրէմէմ՝ տէսին, Սիգէ տէրիմ քի՝ տօսթու
օլտըղը իշիւն գալգըպ անա վէրմէզ իսէ տէ, երնէ
անըն թա՛ծիզի սէպէպիլլէ գալգըպ անա լազըմ
9 օլտըղը գատար վէրէճէք տիր: Պէն տախի սիգէ
տէրիմ քի՝ Տիլէյինիզ, սիգէ վէրիլէճէք. արալը-
նըգ, պուլաճագսընըգ. գափույը չալընըղ, սիգէ
10 աչըլաճագ տըր: Զիրա հէր տիլէյէն ալըր, վէ ա-
րայան պուլուր, վէ գափույը չալանա աչըլաճագ
11 տըր: Վէ սիգտէն հա՞նկը վէտէր վար քի, օղու
էքմէք տիլէտիլինտէ անա թաշ վէրէ. հախօտ
պալըգ րէլէտիլինտէ՝ անա պալըգ ետրինէ երլան
12 վէրէ. վէ հախօտ հոռմուրթա տիլէտիլինտէ՝ ա.
13 նա ՛ազրէպ վէրէ: Խմտի սիգ քէօթիւ օլտըղընը
հալտէ, էվլատընըպ էյի ՛աթիլլէ վէրմէյի պիլիրսէ-
նիզ, սէմավի փէտէր քէնտինտէն տիլէյէնլէրէ նէ
գատար զիյատէ Բուհ իւլ Գուտսը վէրէճէք տիր:
14 Վէ տիլիզ պիր ճինն չըգարտըղընտա, ճինն
չըգարգտան սօնրա տիլիզ քիմսէ սէօյլէտի, խալգ
15 տախի թէ՛աճճիւպ էթտիլլէր: Ամմա անլէրտէն
պա՛ղըլարը՝ ճիննլէրի ճիննլէրին րէ՛խի Բէեղըն-
16 բուղ վասըթաօըլլէ չըգարըլօր՝ տէտիլլէր: Պա-
ղըլարը տախի թէճրիպէ իշիւն սէմատան պիր ՛ա-
17 լամէթ անտէն թալէպ էթտիլլէր: Օ տախի անլէ-
րին էֆքեարընը պիլմէքլէ, անլէրէ տէտի քի՝
Բէնտի ՛ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ օլան հէր
հիւքիւմէթ խարապ օլուր, վէ քէնտի ՛ալէյհինէ
18 Խալէֆէթ Էզրէ պուլուան խանէ եղզըլըր: Վէ
էյեր Շէյթան քէնտի ՛ալէյհինէ մուխալէֆէթ իւզրէ
օլմուշ իսէ, անըն մէլէքիւթիւ նա՞սըլ պագի գա-
լաճագ տըր. չիւնքի պէնիմ հագղըմտա՝ ճիննլէրի

- Բէհզղերուդ վասըթասըյլէ չըգարըյօր՝ տէյօրսը-
- 19 նըղ՝ վէ էյէր պէն ճիննէրի Բէհզղերուդ վասը-
թասըյլէ չըգարըյօր իսէմ, սիղին օղուլլարընըզ
քիմին վասըթասըյլէ չըգարըյօրլար՝ պունուս
իլիւն սիղին հաքիմէրինիզ անէր օլաճագ տըր:
- 20 Լաքին էյէր պէն ճիննէրի Ալլահն փարմաղըյլէ
չըգարըր իսէմ, էլպէթթէ մէլէքիւթ Ուլլահ սիղէ
- 21 վասըլ օլմուշ տըր: Կուվլէթլի վէ սիլահլանմըշ
պիր քիմսէ քէնտի գոնաղընը պէքլէտիյի ղէման,
- 22 էշեսար սէլամէթտէ օլուր: Ամմա անտէն գուվ-
վէթլիսի անըն իւղէրինէ կէլիպ անա զալէպէ է-
տէրսէ, իթիմատ էթտիյի ճիւղէ սիլահլարընը ա-
- 23 լըպ՝ անըն եաղմասընը թագսիմ էտէր: Պէնիմ
իլէ օլմայան պանա զըտտ տըր: Վէ պէնիմ իլէ
տէվլիրմէյէն տաղըտըր:
- 24 Նափաք բուհ պիր ատէմտէն չըգտըղը ղէման՝
գուրագ էէրլէրտէն կէչիպ բահաթ արար, վէ
պուլամատըղընտա՝ Չըգտըղըմ էվիմէ տէօնէյիմ՝
- 25 տէր: Վէ կէլտիյինտէ աշ սիւփրիւլիւշ վէ միւ-
- 26 ղէյյէն պուլմաղլէ, կիտիպ պէրապէրինճէ քէն-
տիսինտէն տահա քէօթիւ էէտի տիկէր բուհ ա-
լըր: Վէ կիրիպ օրատա սաքին օլուրլար, վէ օլ
տտէմին՝ յագըպէթի իպթիտասընտան պէտթէր
օլուր:
- 27 Վէ օ պունու սէօյլէր իքէն, խալգտան պիր
դտըր հիւքսէք սէսլէ անա՝ Նէ՝ մութլու սէնի
համիլ օլան բահմէ վէ էմտիյիլ մէմէլէրէ՝ տէտի:
- 28 Օ տաիսի՝ ճահա զիյատէ Նէ՝ մութլու Ալլահն քէ-
լամընը տիլլէյիպ հըֆօ էտէնլէրէ՝ տէտի:
- 29 Վէ խալգ քէսրէթլէ աշու Էաշու ճէմ՝ օլտըգ-
տա, սէօզէ պաշայարագ տէտի քի՝ Պու Նէսլ շէ-
րիր օլտըղընտան՝ յալամէթ թալէպ էտէր, ամմա
անա Յոմլտան փէյդամպէրին յալամէթ ինտէն զայրի
- 30 պիր յալամէթ վէրիլմէյէճէք տիր: Զիրա Յոմլան
Նինուէ էհալիսինէ յալամէթ օլտըղը կիպի, իպն

- իւլ ինսան տախի պու նէսլէ էօյլէ օլաճագ ալրոյ
 31 ձէնուպ մէլիքէսի բուլ ձէղատա պու նէսլին
 առեմլէրի իլէ պերապեր գալգըգ՝ 'ալէյհէրինէ
 հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի մերգուսէ Սողոմո.
 նըն հիքմէթինի տինլէմէք իւզրէ՝ զէմինին միւն.
 թէհալարընտան կէլտի. վէ իլթէ պու մահալտէ
 32 Սողոմոնտան տահա պէօյիյիւ վար. Նինուէ ա.
 տէմլէրի բուլ ձէղատա պու նէսլ իլէ գալգըգ՝
 'ալէյհինէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի անլէր
 Յովիանըն վա՛ղըյլէ թէվպէյէ կէլտիլէր. վէ իլթէ
 պուրատա Յովիանտան տահա պէօյիյիւ վար.
 33 Պիր քիմսէ չըրաղըր հազըպ կիզլիյէ եախօտ քիլէ
 ալթընա տէյիլ, անճագ իշէրի կիրէնլէրին՝ ըլըը
 34 կէօրմէլէրի իշիւն շէմ՝տան իւզէրինէ գօր. ձէսէ.
 տին չըրաղըր կէօզ տիր. իմտի էյէր կէօզիւն սաֆ
 իսէ, պիւթիւն ճէսէտին տախի միւնէվլէր օլուր.
 լաքին էյէր ֆէնա իսէ, ճէսէտին տախի դարան.
 35 լըգ օլուր. իմտի սագըն, սէնտէ օլան նուր դա.
 36 բանլըգ օլմայա. վէ էյէր պիւթիւն ճէսէտին միւ.
 նէվլէր օլուպ՝ հիշ պիր դարանլըգ թարաֆը եօգ
 իսէ, չըրաղըն քէնտի գիյասըյլէ սէնի թէնվիր
 գըլտըղըր միսիլիւ, քեաֆֆէսի միւնէվլէր օլուր.
 37 վէ օ սէօյլէր իքէն, պիր ֆէրիսի քէնտիսի իլէ
 պերապեր թա՛ամ էթմէսինի անտէն ըէճա էթ.
 38 մէքլէ, կիրիպ սօֆրայա օթուարտու. Օլ ֆէրիսի
 տախի թա՛ամտան էվվէլ անըն եըյգանմատըղըն
 39 կէօրտիւքտէ թէ՛աճճիւպ էթտի. Բապպ տախի
 անա տէտի քի՛ Հալա սիզ, ֆէրիսիլէր, քեապէնին
 վէ թէվսինին տըլընը թէմիլլէրսինիզ, ամա ի.
 40 չինիզ դուլմ վէ ֆըսգլէ տօլու տըր. էյ՝ 'աղը.
 սըզլաւ, տըլընը հափան՝ իշինի տախի հափմատը
 41 մը. Լաքին պուլունան շէյլէրտէն սատագա վէրի.
 42 նիզ, վէ իլթէ սիզէ հէր շէյ փաք օլուր. Ամա
 վա՛յ սիզէ, էյ ֆէրիսիլէր, զիրա նա՛նա՝ իլէ սէտէֆ
 օթընըն վէ հէր. նէվ՝ սէպղէնին 'իւլըրիւնիւ վէրիւ.

- սինիդ, ամմա հաղգը վէ Ալլահըն մուհապպէթինի
 իհմալ էտէրսինիդ. պուշնլարը իհրա էթմէլի, ան-
 43 լէրի տախի պրազմամալը իտինիդ, վա՛յ սիդէ, էյ
 Ֆէրիսիլէր, զիրա սինազողարտա պաշ քիւրսիւ-
 յիւ վէ չարշուարտա սէլամլանմաղը սէվէրսինիդ:
 44 վա՛յ սիդէ, էյ միւրա՛րի 'իւլէմա իլէ Ֆէրիսիլէր,
 զիրա տտէմլէր պիւմէյէրէք՝ իւզէրլէրինտէ կէզ-
 տիքլէրի պէլլի օլմայան գապըլար միսիլլիւ սինիդ:
 45 վէ էրպապը շէրի՛աթտան պիլի անա ճէվա-
 պէն՝ Նա մու՛ալլիմ, պուշնլարը սէօյլէմէքլէ պիդէ
 46 տախի շէթմ էտլոյօրսըն՝ տէտի, 0 տախի տէտի
 քի՛ վա՛յ սիդէ տախի, էյ էրպապը շէրի՛աթ, զի-
 րա տտէմլէրէ թաշմասը միւշքիլ հիւքլէր հիւք-
 լէտիպ՝ քէնտինիդ փարմազլարընըղըն պիլլէլէ օլ
 47 հիւքլէրէ տօգուշմազսընըզ, վա՛յ սիդէ, զիրա
 էճտատընըղըն գաթլ էթտիքլէրի փէյղամպէրլէ-
 48 րին թիւրպէլէրինի պինա էտէրսինիդ, վէ պէօյ-
 լէճէ էճտատընըղըն 'ամէլլէրինէ շէհատէթ էտէ-
 րէք րիզա վէրլիւսինիդ. զիրա անլէր գաթլ էթ-
 տիլէր, սիզ տախի թիւրպէլէրինի պինա էտէրսի-
 49 նիզ, Պուշնուշ իջիւն Ալլահըն հիքմէթի տախի տէ-
 տի քի՛ Անլէրէ փէյղամպէրլէր վէ րէսուլէր կէօն-
 տէրէճէյիմ, վէ անլէրտէն պա՛զըսընը գաթլ է-
 50 տիպ՝ պա՛զըսընա թէ՛ատտի էտէճէքլէր. թա քի
 տիւնեանըն թէ՛սիսինտէն պէրու ճիւմլէ փէյղամ-
 51 պէրլէրին տէօքիւլմիւշ օլան գանը, Հարէլին գա-
 նընտան թա մէզպահ իլէ հէյքէլին արասընտա
 գաթլ օլունան Զաքարիանըն գանընատէք, պու-
 նէսլտէն թալէպ օլունա. պէլի, սիդէ տէրիմ քի՛
 52 պու նէսլտէն թալէպ օլունաճագ տըր, վա՛յ սի-
 դէ, էյ էրպապը շէրի՛աթ, զիրա 'իլմին անախ-
 թարընը գալտըրաընըզ, քէնտինիդ կիրմէյիպ՝ կի-
 րէնլէրի տախի մէն՝ էթտինիդ:
 53 վէ անլէրէ պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն, 'իւլէմա
 վէ Ֆէրիսիլէր Ֆուրսաթ՝ պէքլէյիպ՝ էթթիհամը

իշխան աղղընտան պիր շէյ գափմաղա չալըլմագտա
 54 օլարագ, չիտտէթլէնիպ զայէթլէ չօգ շէյլէր հագ-
 գընտա աղղընը արսումաղա պաշլասըլար:

ՊԱՊ 12

- 1 Պու էսնատէ, պիրի պիրինի պասար տէրէճէտէ
 օն պիկլէրճէ խալգ ճէմ' օլմաղլէ, շակիրտլէրինէ
 սէօղէ պաշլայարագ տէտի քի' էվվէլա քէնտինի.
 զի ֆէրիսիլէրին մայասընտան, եա'նի միւրա'ի.
- 2 լիքտէն սագընընըլ, քէշֆ օլունմայաճագ մախ-
 ֆի, վէ պիրինմէյէճէք կիզլի պիր շէյ եօգ տըր:
- 3 Անըն իշխան գարանլըգտա հէր տէտիլինիզ շէյ այ-
 տընլըգտա իշիտիլիսլ' խալլէթլէրտէ գուլաղա
 տէօյլէտիլինիզ շէյ տամլարտա նիտա օլունաճագ
- 4 տըր: Լաքին, էյ տօսթլարըմ, սիզէ տէրիմ քի'
 ճէսէտի էօլտիւրիւպ' անտէն սօկրա զիյատէ պիր
 շէյ եափմաղա մուգթէտիր օլմայան քիմսէլէրտէն
- 5 գօրգմայընըլ, Լաքին քիմսէ'ն գօրգաճաղընըլ
 սիզէ կէօսթէրէյիմ. էօլտիւրտիւքտէն սօկրա ճէ.
 հէննէմէ աթմաղա գուտրէթի օլանտան գօրգը-
 նըլ. պէլի, սիզէ տէրիմ քի' անտէն գօրգընըլ:
- 6 Պէշ սէրշէ իքի փուլա սաթըլմա'լ մը, անլէրտէն
 պիրի պիլէ Ալլահըն 'իւնտինտէ ունուալըմըշ տէյլը
- 7 տիր, Լաքին սիզլին պաշընըզըն գըլլարընըն ճիւմ-
 լէտի պիլէ սայըլը տըր: իմտի գօրգմայընըլ, սիզ
- 8 չօգ սէրշէլէրտէն էֆզալ սընըլ, վէ սիզէ տէրիմ
 քի' շէր քիմ առէմլէրին հուզուընտա պէնի իզ-
 րար էտէրսէ, իպն իւլ ինսան տախի անը Ալլա-
 հըն մէլէքլէրինին հուզուընտա իգրար էտէճէք
- 9 տիր, Լաքին առէմլէրին հուզուընտա պէնի ին-
 քիար էտէն' Ալլահըն մէլէքլէրինին հուզուընտա
- 10 ինքիար օլունաճագ տըր: վէ հէր քիմ իպն իւլ
 ինսանըն 'ալէյհինէ պիր սէօղ տէօյլէրսէ, անա
 'աֆվ օլունուր: ամմա օլուհ իւլ Գուտս 'ալէյհինէ

- 11 քիւֆոր էտէնէ 'աֆիլ օրունմաղ, վէ սիզի սինա-
ղօղարա վէ բէ'իսէր իլէ հիւքմտարար հոգու-
րընա ճէլպ էթտիքլէրի վազըթ, նա'սըլ կախօտ
նէ' ճէվապ վէրէլիմ, եա նէ' սէօյլէյէլիմ տէյիւ
- 12 էնտիլէ էթմէյինիզ, Ձիրա Բուհ իւլ Գուտս սիզէ
սէօյլէնմէսի վաճիպ օլան շէյլէրի օլ սա'աթ էօյ-
րէտէճէք տիր:
- 13 վէ խալգտան պիրի անա' Եա մու'ալլիմ, գարն-
տաշըմա սէօյլէ, միրասը պէնիմ իլէ թադսիմ էթ-
- 14 սին' տէտիւ 0 տախի անա' էյ աաէմ, իւզէրի-
նիզէ քիմ' պէնի գասըր եա գասսամ թա'եին
- 15 էթտի' տէտիւ վէ անլէրէ' Պազընըզ վէ թամա'-
տան սազընընըզ, զիրա պիր քիմսէնին 'էօմրիւ
էմլալինին չօղալմասընա մէնութ տէյիլ տիր' տէ-
- 16 տիւ վէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյլէյիպ աէտի քի'
Պիր զէնկին աաէմին թարլասը չօզ մահսուլ վէր-
- 17 միշ օլմաղլէ, 0 քէնտի քէնտինէ տիւշիւնիւպ'
նէ' եափալըմ, զիրա մահսուլլարըմը թօփլայա-
- 18 ճազ եէրիմ եօզ տըր' տէտիւ վէ' Շէօյլէ եափա-
լըմ, անպարլարըմըր երգըպ' տահա պէօյիւքլէրի-
նի պինա էտէյիմ, վէ ճիւմլէ մահսուլաթ իլէ էմ-
- 19 վալիմի օրատա թօփլայըպ, ճանըմա' էյ ճան, չօզ
սէնէլէր իլիւն թօփլանմըջ չօզ էմվալիլ վար տըր-
- 20 տէտիւ Սմա Սլլահ անա' էյ 'ազըլըզ, պու կէ-
ճէ սէնտէն ճանընըր թալէպ էտէճէքլէր, վէ թէ-
տարիք էթտիլին շէյլէր քիմի'ն օլաճազ' տէտիւ
- 21 նէֆսի իլիւն խազինէ երզըպ' Սլլահըն 'ինտիւնտէ
զէնկին օլմայան քիմսէ պէօյլէ տիր:
- 22 վէ շահիրալէրինէ տէտի քի' Պու սէպէպէ մէպ-
նի սիդէ տէրիմ քի' Հայաթընըզ իլիւն նէ եէյէ-
ճէյինիզի, վէ վիւճուտինիզ իլիւն նէ կիլէճէյինիզի
- 23 էնտիլէ էթմէյինիզ, Հայաթ թա'ամտան վէ վիւ-
- 24 ճուտ լիպաստան էվլա տըր: Գուղընլարա պա-
զընըզ, նէ էքէրլէր վէ նէ պիլէրլէր, վէ անլէրին

- նէ քիւարը վէ նէ անպարը վար, Եինէ Ալլահ ան-
 լերի պէսէր. սիղ գուշարտան նէ՝ դատար եփ-
 25 զալ սընըզ, վէ սիղտէն քի՞մ էնտիլէ եթմէքէ,
 քէնտի Կոյընա պիր արշըն դամա էթմէյէ դա-
 26 աիր տիր, իմտի էյէր էն քիւչիւք շէյէ պիլէ
 գատիր տէյիլ իսէնիզ, պագի շէյլէր հագգընտա
 27 նի՞ջիւն էնտիշէ էտէրսինիզ, Զանպագլարա պա-
 գընըզ, նա՛սըլ պէօյիւրլէր. նէ չարըրար նէ տէ
 իփիլիք պիւքէրլէր, լաքին սիղէ տէրիմ քի՞ Սո-
 ղոմոն պիլէ ճիւմէ տարաթըյլէ անլէրտէն պիրի
 28 կիպի կիյինմիշ տէյիլ իտի, վէ պու կիւն մէվճուտ
 օլուպ հարըն ֆուրուէնա աթըլան սահրա օթուէնը
 Ալլահ պէօյլէ կիյինտիրտիլ հալտէ, սիղի տա՛հա
 զկյատէ նա՛նարէրճ՞զ փ, էյ իմանը նոգսան օլտն-
 29 լար, վէ սիղ նէ եէյէճէյինիզի ետիստ նէ իլէճէ-
 ինիզի արամայընըզ, վէ վէսվէսէտէ օլմայընըզ
 30 Զիրա պու շէյլէրին ճիւմէսինի տիւնեանն իւմ
 մէթլէրի արար, վէ սիզին փէտէրինիզ պուշարա
 31 միւհթամ օլտըղընըզ պիլիւր, Լաքին մէլէքիւթ
 Ուլլահր արայընըզ, վէ պուշարըն ճիւմէսի տա-
 32 խի սիղէ իհսան օլուէնամագ տըր, էյ քիւչիւք սիւ-
 րիւ, գօրգմա, զիրա սիղէ մէլէքիւթիւ վերմէք
 33 փէտէրինիզին հիւսն ի րիզասը տըր, վէ էմվաի-
 նիզի սաթըպ՝ սատագա վէրինիզ, քէնտիլէրինիզ
 էսքիմէզ քէսէլէր, տիւքէնմէզ խազինէ սէմա
 վաթտա թէսարիք էյէյինիզ. օրատա իւրըրըզ
 34 եագլաշամագ վէ կիւվէ պօզամագ, Զիրա խազի-
 նէնիզ նէրէտէ իսէ, գալլինիզ տէ օրատա օլա-
 35 ճագ տըր, Պէլլէրինիզ գուշանիշ օլարագ, չըրա-
 36 ղընըզ հանար պուլուէնտու, Սիղ տաիլի էփէնտի-
 լէրինին տիւյիւնտէն 'ալտէթլէ կէլիպ՝ գափու
 չալտըղընտա, տէր հալ անա գափու աշմագ ի-
 չիւն մուշթագըր պուլուէնան ատէմլէրէ պէհլէր

- 37 օլունըզ, նէ՛ միւսպարէք տիր՝ Էֆէնտիլէրի կէ-
տիյի ղէման ուշանըզ պուլորըզ գուլլար. հազի-
քաթէն սիզէ տէրիմ քի, քէնտիսի գուշանըպ՝
անլէրի սօֆրայա օթուրտաճազ, վէ կէշիպ անլէ-
38 րէ խըտմէթ էտէճէք տիրւ վէ էյէր իքինճի նէվ-
պէթտէ կէլիլսէ, եախօտ իւշիւնճիւ նէվպէթտէ
կէլիպ՝ պէօլէ պուլորսա, օլ գուլլար նէ՛ միւ-
39 պարէք տիրւ Ամմա մա'լիւմիւնիւզ օլսուն քի էյէր
էվ սահիպի խըրաըզն սա'աթ գաշտա կէլէճէյինի
պիլսէ իտի, ուշանըզ տուրուպ՝ քէնտի էվինի
40 տէլտիրմէզ իտի, իմտի սիզ տախի հազըր օլու-
նըզ, զիրա զանն էթմէտիյինիզ սա'աթտա իպն
իւլ ինսան կէլիլ:
- 41 վէ Պետրոս անա՝ Եա Բապպ, պու թէմսիլի
պիզէ՞ մի, եօգսա ճիւմէյէ՛ մի տախի սէօլէյօր-
42 սըն՝ տէտի վէ Բապպ տէտի քի՝ իմտի էֆէնտի-
նին քէնտի խըտմէթ քեարլաըր իւզէրինէ, թա'հին-
լէրինի վազթընտա վէրմէք իշիւն նասպ էտէճէյի
շօլ սատըզ վէ 'ազիլ քէթիսիւտա քի'ա տիրւ
43 Էֆէնտիսի կէլտիյի ղէման, պէօլէ էթմէքտէ
44 պուլորըզ գուլ՝ նէ՛ միւսպարէք տիրւ Հազիգաթէն
սիզէ տէրիմ քի՝ ճիւմէ էմիպի իւզէրինէ անը
45 նասպ էտէճէք տիրւ Ամմա էյէր օլ գուլ քէնտի
գապլինտէ՝ Էֆէնտիմ կէլմէսինի կէճիքաթիլօր՝
տէյիպ տէ խըտմէթ քեարլար իլէ ճարիյէլրի տէօյ-
մէյէ, վէ եէյիպ իշմէյէ վէ սէրիսօլ օլմաղա պաշ-
46 լարսա, Օլ գուլն էֆէնտիսի անըն մէ՛մուլ էթ-
մէտիյի կիւնտէ վէ պիլմէտիյի սա'աթտա կէլէրէք,
անը իքի շագգ էտիպ՝ նասիպինի խա'ինլէր իլէ
47 թա'հին էտէճէք տիրւ վէ էֆէնտիսինին իրատէ-
թինի պիլիպ տէ թէտարիք կէօրմէյէն վէ իրատէ-
թինէ կէօրէ հարէքէթ էթմէյէն գուլ չօգ տէօ-
48 յիւլէճէք տիրւ Ամմա պիլմէյէրէք տէօյիւլմէյէ
միւսթահազգ հարէքէթտէ պուլունան՝ ազ տէօ-
յիւլէճէք տիրւ. վէ հէր քիմէ չօգ վէրիլմիլ իսէ,

անտէն չօգ թալէս օլունաճագ, վէ քիմէ չօգ է-
մանէթ վէրիվիւ իսէ, անտէն ղիյատէ թալէս օ-
լունուր:

- 49 Պէն եերէ արեւ յարագմաղա կէլսիմ. վէ էյեր
50 հալա թու. թու շմը իսէ, նէ' իսթէրիմ. Ամմա պէ-
նիմ վաֆթիլ օլունաճագ պիր վաֆթիլ իլիմ վար,
վէ թէմամ օլունաճայա տէյին նէ' գատար սըգըլը-
51 ըմ, Եերէ սէլամէթ մի վէրմէյէ կէլսիմ՝ զանն
էտէրսինիլ. սիղէ տէրիմ քի' խայր, իլլա մուխա-
52 լէֆէթ. Զիրա պունտան սօկրա՝ պիր խանէտէ օ.
լան պէյ քիչի մուխալէֆէթ էտիլ՝ իչիւ իքիսի,
վէ իքիսի իչիւ 'ալէյինտէ պուլունաճագ տըր:
53 Փէտէր օղուլ, վէ օղուլ փէտէր 'ալէյինտէ, վա-
լիտէ գըզ, վէ գըզ վալիտէ 'ալէյինտէ, գայն վա-
լիտէ կէլինի, վէ կէլին գայն վալիտէսի 'ալէյին-
տէ մուխալէֆէթ իւզըրէ պուլունաճագ տըր:
54 Վէ հէմ տէ խալգա տէտի քի' Ղարպ թարա-
ֆընտան պուլութըն զուհուրընը կէօրտի. յիւնիւզ-
տէ՝ եաղմուր կէլիյօր՝ տէրսինիլ, վէ պէօյլէ օ.
55 լուր: Վէ լօտօս էստիյինի կէրդէ-յիւնիւզտէ՝ Սը-
56 ճագ օլաճագ՝ տէրսինիլ, վէ վագը՝ օլուր: Էյ
միւրա՝ իլէր, ղէմին իլէ սէմանըն երիզիւնիւ թէմ-
երիլ էթմէյի պիլիւսինիլ տէ, պու վագթը նա՝ սըլ
57 թէմիլ էթմէզսինիլ: Վէ նի՞չիւն քէնտիլիլինիլ-
58 տէն տախի հագգը թէմիլ էթմէզսինիլ, իմաի
խամսիլ իլէ հաքիմէ կիթտիլիլ ղէման, եօլա
անտէն գուրթուլմաղա ճէհտ էյլէ. օլմայա քի'
սէնի գատըյա սիւրիւքլէյիլ՝ գատը սէնի մէ՝ մու-
րա թէսիլմ էտէ, մէ՝ մուր տախի սէնի ղընտանա
59 իլգա էտէ: Սանա տէրիմ քի' սօն փուլու տախի
էտա էթմէյինճէ, օրատան սսլա չըգմայաճագսըն:

ՊԱՊ 13

1 Վէ օլ վագըթ պա՝ ղը քիմսէլէր հագըր պուր:

- նուպ՝ Պիղատոս գանլարընը քէնտի զէպիհէլէրի
 իլէ գարըշտըրտըղը Գալիլէալըլար հագգընտա ա-
 2 նա խապէր վէրտիլէր, Վէ Յիսուս անլէրէ ճէվա-
 պէն՝ Օլ Գալիլէալըլար պէօյլէ շէյլէրէ միւպթէլա
 օլըղզլարը իշիւն ճիւղէ Գալիլէալըլարտան զիյա-
 տէ կիւնահքեա՞ր մը իտիլէր՝ զանն էտէրսինիզ,
 3 Սիզէ տէրիմ քի՛ խայր. լաքին էյէր թէվպէ էթ-
 մէզսէնիզ, ճիւղէնիզ էօյլէ հէլաք օլաճագսընըզ,
 4 Ետիստ Սեղովամտաքի գուլլէ իւզէրլէրինէ տիւշ-
 մէքլէ էօլտիւրտիւլիւ օլ օն սէքիզ քիմսէ Երու-
 սաղէմտէ սաքին օլա՞ն հէփ աոտմէրտէն զիյատէ
 5 գապահաթլը՞ մը իտիլէր՝ զանն էտէրսինիզ, Սիզէ
 տէրիմ քի՛ խայր. ամա էյէր թէվպէ էթմէզսէ-
 նիզ, ճիւղէնիզ էօյլէ հէլաք օլաճագսընըզ՝ տէտիւ
 6 Պու թէմսիլի տախի սէօյլէտի. Պիր քիմսէնիլն
 քէնտի պաղընտա տիքիլվիւ պիր ինճիր աղաճը
 օլմաղլէ, անտէ մէյվէ արամաղա կէլտի իսէ տէ՝
 7 պուլմատրի Վէ պաղպանա՝ իշթէ իւշ սէնէ տիր
 պու ինճիր աղաճընտա մէյվէ արամաղա կէլիօր
 իսէմ տէ, պուլմամայօրըմ. անը քէս, նի՞շիւն հէրի
 8 տէ պաթթալ էտէ՝ տէտիւ Օ տախի անա ճէվա-
 պէն՝ իֆէնտիմ, անը պու սէնէ տախի պրազ,
 9 թա քի էթրաֆընը դազըպ կիւպրէ գօյայրմ, Վէ
 էյէր մէյվէ վէրիրսէ՝ Խւշ, հօգ իսէ, անտէն սօկ-
 րա անը քէսէճէքսին՝ տէտիւ
 10 Վէ սէպթ կիւնիւ սինաղօղլարըն պիրինտէ թա՝
 11 իմ էտէր իքէն, իշթէ օն սէքիզ սէնէտէն պէրու
 զա՞աֆ րուհընա միւպթէլա օլմաղլէ, պիւքիլվիւշ
 օլուպ քէնտիսինի աալա տօղրուլթմաղա մուգթէ-
 12 տիր օլմայան պիր գարը վար իտիւ Յիսուս տախի
 անը կէօրտիւքտէ, Էա՞նըս շաղըրըպ անա՝ Էյ
 խաթոււն, զա՛իֆլիլիկտէն գուրթուլտըն՝ տէյէրէք,
 13 էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօտըղտա, մէրգումէ
 տէր՝ ագապ տօղրուլըպ՝ Ալլահա համա էյլէտիւ
 14 Վէ սինաղօղ րէ՞տի Յիսուսըն սէպթ կիւնիւնտէ

- չիֆա վերտիյի իչիւն տարըլարագ, խալգոս խիթա-
պէն՝ իշ իշէմէսի ճա՞իզ օլան ալթը կիւն վար,
իմտի սէպթ կիւնիւնտէ տէյիլ, ամմա օլ կիւնլէր-
- 15 տէ կէլիպ շիֆա պուլընըզ՝ տէտի իմտի Բապպ
անա ճէվապէն՝ էյ միւրա՞ի, սիզին հէր պիրինիզ
սէպթ կիւնիւ էօքիւզիւնիւ եա մէրքէպինի եէմ-
լիքտէն չէօզիւպ սուվարմազա կէօթիւրմէ՞զ մի
- 16 Պու իսէ Արրահամ գըզը իքէն՝ իշթէ Շէյթան անը
օն սէքիզ սէնէտէն պէրու պաղլամըլ օլմաղլէ,
սէպթ կիւնիւնտէ պու պաղտան չէօզիւլէսի ճա-
- 17 ՚իզ տէյիլ մի իտի՝ տէտի վէ պունու սէօյլէտի-
յինտէ, անա ի՛թիւրազ էտէնլէրին ճիւմէսի խէ-
ճիլ օլուպ՝ պիւթիւն խալգ տախի էլլլէ իճրա է-
տիլէն ա՛մալը ճէլիլէնին ճիւմէսինտէն տօլայը
սէվլինիլէր իտի
- 18 Օ տախի Մէլէքիւթ Ուլլահ նէյէ՞ պէնդէր,
- 19 վէ անը նէյէ՞ թէշպիհ էտէյիմ, Պիր խարտալ տա-
նէսինէ պէնդէր քի, պիր առէմ անը ալըպ՝ քէն-
տի պաղլէսինէ էքմէսիլլէ, պիթիպ պէօյիւք ա-
ղաճ օլտու, վէ հավա գուշլարը անըն տալլարընա
գօնարլար իտի՝ տէտի
- 20 Եինէ՛ Մէլէքիւթ Ուլլահը նէյէ՞ թէշպիհ էտէյիմ,
- 21 Մայայա պէնդէր քի, պունու պիր գարը ալըպ՝
թու ճիւմէսի մայալանընճայա տէյին, իւշ էօլլէք
ուն իչինէ կիզլէտի՝ տէտի
- 22 վէ շէհրլէր իլէ քէօյլէրի տօլաշըպ թա՛լլմ է-
տէրէք Երուսաղէմէ տօղրու կիթմէքտէ իքէն,
- 23 Պիր քիմսէ անա՛ էֆէնտի, 'աճէպա խէլաս պու-
լանլար ա՞ղ մը տըր՝ տէտի. օ տախի անլէրէ տէ-
- 24 տի քի, Տար գափուտան կիրմէյէ ճէհտ էյլէյինիզ,
զիրա սիզէ տէրիմ քի՝ չօգ քիմսէլէր կիրմէք խ-
- 25 Թէյէճէքլէր, ամմա գատիր օլմայաճաղար, էվ
սահիպի գալգըպ գափուլը գափաւտըգտան սօղլա,
սիզ խարիճտէ տուրուպ վէ գափուլու չալմազա
պաշլարպ՝ էֆէնտի, էֆէնտի, պիզէ աշ՝ տէյէճէք

- սինիզ. վէ օ սիզէ ճէվապէն՝ Սիդին քիմ վէ նէրէ-
 26 տէն օլաղընըղը պիւմէմ՝ տէյէճէք տիր. Օ դէման՝
 Պիզ սէնին հուզուբընտա եէյիպ իշտիք, սէն տախի
 եօլլարըմըղտա թալիմ էթտին՝ տէմէյէ պտալլա-
 27 ճադաընըղ. Օ տախի՝ Սիզէ տէրիմ քի, սիդին քիմ
 վէ նէրէտէն օլաղընըղը պիւմէմ. պէնտէն ու-
 զադ օլաընըղ, էյ ճիւմէ հագգսըղըդ իշէյէնլէր՝
 28 տէյէճէք տիր. Աբրահամ վէ իսահակ վէ Յակոբ
 իլէ ճիւմէ փէյղամպէրլէրի մէլէքիթ Ուլլահտա,
 վէ քէնտինիդի խարիճէ աթըլմըշ կէօրտիյիւնիւզ-
 տէ, արտա աղլայըշ վէ տիշ զըճըրտաժաը օլա-
 29 ճադ տըր. Վէ շարդ իլէ զարպտան, վէ շիմալ իլէ
 ճէնուպտան կէլիպ՝ մէլէքիթ Ուլլահտա սօֆրա-
 30 տա օթուրաճադլար. Վէ իլթէ էվվէլքի օլաճադ
 սօլրաքիլէր վար, վէ սօլրաքի օլաճադ էվվէլքի-
 լէր վար տըր.
 31 Օլ կիւնտէ ֆէրիսիլէրտէն պաղըսը Լանընա կէ-
 լիպ աճա՝ Պուրաւտան չըգըպ կիթ, զիրա Հերով-
 32 դէս սէնի գաթլ էթմէք իսթէյօր՝ տէտիլէր. Օ
 տախի աճէրէ տէտի քի՝ Վարըպ օլ թիլքիյէ տէ-
 յինիզ քի՝ իշթէ պու կիւն վէ Լարըն ճիւնլէր չը-
 գարըպ՝ շիֆալար վէրիլիմ, վէ իշիւնճիւսիւնտէ
 33 թէմամ օլուրըմ. Լաքին պանա պու կիւն իլէ
 Լարըն վէ էրթէսի կէ-ն կէզմէք կէրէք տիր. զիրա
 Երուսաղէմէն տըշարը պիր փէյղամպէրլէրի հէլաք
 34 օլաժաը միւմքին տէյիլ տիր. էյ փէյղամպէրլէրի
 գաթլ էտէն, վէ սանա կէօնտէրիլէնլէրի թաշլա-
 յան Երուսաղէմ, Երուսաղէմ, թալուզ քէնտի
 փիլիճլէրինի գանաւարընըն ալթընա Բօլապըղ
 կիպի, գա՛ջ տէֆ՝ա սէնին էվլաւընը թօփլամագ
 35 իսթէտիմ, ամամ սիզ իսթէմէտինիզ. իշթէ սիզէ
 խանէնիզ [վիրան] պրադըլըր. հագիգաթէն սիզէ
 տէրիմ քի, Սիզ՝ Բապըն իսմիլէ կէլէն միւպա-
 րէք օլուռն՝ տէյէճէյինիզ վադըթ կէլինճէյէտէք
 պէնի կէօրմէյէճէքսինիզ:

- 1 Վէ սէպթ կիւնիւնտէ ֆերիսիլէրին միւթէպէ-
րանընտան պիրինին խանէսինէ թա'ամ էթմէք
իւզրէ կէլտիյինտէ, անլէր անը կէօզէթմէքտէ ի-
- 2 տիլէր, Վէ իշթէ էօնիւնտէ իսթիսգալը պիր ա-
- 3 տէմ վար իտի, Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ, էր-
պապը շէրի'աթ իլէ ֆերիսիլէրէ սէօյլէյէրէք՝
Սէպթ կիւնիւնտէ շիֆա վերմէք ճա'նիզ մի տիր՝
- 4 տէտի, Վէ անլէր սիւքիթ էթտիքլէրինտէ, անը
- 5 թութուպ շիֆա վէրէրէք սալը վէրտի, Վէ ան-
լէրէ ճէվապ վէրիպ՝ Սիզտէն քի'մ քէնաի մէր-
քէպի եւ էօքիւզիւ գույույա տիւշտիւքտէ՝ Սէպթ
կիւնիւ տիր՝ տէյէրէք, անը տէր հալ շըգարմազ՝
- 6 տէտի, Վէ անա պու շէյլէրէ ճէվապ վէրմէյէ գա-
տիր օլմատըլար:
- 7 Վէ տա'վէթ օլուեննլարըն պաշ սէտիրլէրի սէչ-
տիքլէրինի կէօրմէքլէ անլէրէ պիր թէմսիլ սէօյ-
- 8 լէյիպ, Պիր քիմսէ թարաֆընտան տիւյիւնէ տա'ւ
վէթ օլուենտըղլտա պաշ սէտիրտէ օթուերմա. օլ-
մայա քի սէնտէն միւթէպէր պիր տա'վէթլիսի
- 9 օլմաղլէ, Սէնի վէ անը տա'վէթ էտէն կէլիպ սա-
նա խիթապլէն՝ Պուենա եէր վէր՝ տէտիրտէ, օզէ-
ման խէճիլ օլարազ աչաղքքի եէրի թուիմաղա
- 10 պաշլայատըն՝ Ամմա տա'վէթ օլուենտըղըն զէման
վարըպ աշաղքքի մահալտէ օթուր՝ քի սէնի տա'-
վէթ էտէն քիմսէ կէլտիյինտէ սանա՝ Տօսթըմ,
տահա եօգարը պույուր՝ տէյէ. օզէման սօֆրու-
տա սէնին իլէ պէրապէր օթուերանլարըն հուզու-
- 11 րընտա սանա շէրէֆ օլուր, Ձիրա հէր քի'մ քի
քէնտինի եիւքսէլտիրսէ՝ ալլապլանըր, վէ հէր
քի'մ քի քէնտինի ալլապլատըրսա՝ եիւքսէլիր,
տէտի:
- 12 Վէ անը տա'վէթ էտէնէ տախի տէտի քի՝ էօյ-
լէ եւ ախշամ թա'ամը էթտիյիլտէ, տօսթլարընը

- եա գարնտաշարընը եախօտ թէ'ալլիւգաթընը եա
 զէնկին գօնըլալընը տա'վէթ էթմէ. օլմայա քի
 անէր տախի պիլ մուգապէլէ սէնի տա'վէթ էթ-
- 13 մէլերլիլէ սանա միւքեաֆաթ օլաւ Լաքին զկյա-
 ֆէթ էթտիյին զէման, ֆագիրէր վէ սագաթլար
- 14 վէ թփալլար վէ քէօրլէրի տա'վէթ էյլէ' վէ միւ-
 պարէք օլուրսըն, զիրա անլէրին սանա միւքեա-
 ֆաթ էթմէյէ իգթիտարը եօգ տըր. չիւնքի սա-
 նա սալիհլէրին գըյամէթինտէ միւքեաֆաթ էտի-
 լէճէք տիր:
- 15 վէ սօֆրատա պէրապէր օթուրանլարտան պի-
 րի պուռու իշիթտիքտէ, անա' Մէլէքիթ Ուլլահ-
- 16 տա էքմէք եէյէն նէ' միւպարէք տիր' տէտի 0
 տախի անա տէտի քի, Պիր ատէմ' պէօյիւք պիր
 զկյաֆէթ թէրթիպ էտիպ' չօգ քիմանլէրի տա'-
- 17 վէթ էյլէտի' վէ ախլամ' թա'ամը վագթընտա,
 տա'վէթ օլուռանլարա' կէլինիզ, զիրա շիմտի հէր
 չէյ հազըր տըր' տէմէք իւզրէ գուլընը կէօնտէք-
- 18 տի' վէ ճիւմէսի պիրտէն 'էօզը տիլէմէյէ պաշ-
 ւալըպ, էվվէլքիսի անա' Պիր թարլա սաթըն ալ-
 տըմ, կիտիպ' անը կէօրմէքլիյիմ' իճապ էտէր.
- 19 բէճա էտէրիմ, պէնի մա'դուր թութ' տէտի' վէ
 տիկէր պիրի' Պիր չիֆթ էօքիւզ սաթըն ալտըմ,
 վէ անլէրի թէճըրպէ էթմէյէ կիտիյօրըմ'. սանա
- 20 բէճա էտէրիմ, պէնի մա'դուր թութ' տէտի' վէ
 տիկէր պիրի' Պէն էվլէնտիմ, պու սէպէպէ մէպնի
- 21 կէլէմէմ' տէտի' վէ օլ գուլ կէլիպ' էֆէնտիսինէ
 պու շէյլէրի խապէր վէրտի. օ գէման խանէ սա-
 հիպի զազապա կէլիպ գուլընա' Չար չապուգ շէհ-
 րին ճատտէլէրի իլէ սօգազլարընա չըգըպ, ֆու-
- 22 գարա վէ սագաթ վէ թօփալ վէ քէօրլէրի պու-
 րայա իշէրի կէթի' տէտի' Գուլ տախի' Էֆէն-
- 23 տիմ, էմրիկ իւզրէ իճրա օլուռտու, վէ տահա
 էէր վար' տէտի' վէ էֆէնտիսի գուլա' Ծօլլարա
 վէ չիթլէրին եանընա չըգըպ' իշէրի կէլմէյէ իպ-

- 24 բամ էյլէ, քի խանէմ տօլա. Զիրա սիգէ տէրիմ
քի՝ Օլ տա՛վէթ օլունան ատէմլէրտէն հիշ պիրի
թա՛ամլուտան թաթմայաճագ տըր՝ տէտի:
- 25 Վէ անըն իլէ պերապեր վաֆիր խալգ կիթմէք-
- 26 տէ իքէն՝ տէօնիւպ անլէրէ տէտի քի, էյէր պիր
քիմսէ պանա կէլիպ տէ քէնտի փէտէրինէ, վէ
վալիտէսինէ, վէ զէվճէսինէ, վէ էվլատընա, վէ
պիրատէրլէրինէ, վէ հէմլիրէլէրինէ, հէմ տախի
քէնտի ճանընա պիլէ պուղղ էթմէզսէ, պէնիմ
- 27 շակիրտիմ օլամազ. Վէ հէր քիմ խաչընը թաչը-
յըպ՝ արտըմ սըրա կէլմէզսէ, պէնիմ շակիրտիմ
- 28 օլամազ. Զիրա սիզսէն քի՛մ պիր գուլլէ պինա
էթմէք խթէտիլինաէ, թէքմիլ էթմէյէ լազըմ
օլանը վա՛ր մը՝ տէյիւ էվվէլա օթուրուպ մասրա-
- 29 Ֆը հիսապ էթմէզ. Օլմայա քի թէմէլ պրագտըգ-
տան սօնրա թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլմամաղլէ,
ճիւմէ կէօրէնլէր անը խթիհղա էթմէյէ պաշլա-
- 30 յըպ, Պու տտէմ պինա էթմէյէ պաշլատը, Փա-
գաթ թէքմիլ էթմէյէ գատիր օլմամալ՝ տէյէլէրի
- 31 Խախօտ հա՛նկը փատիշահ տիկէր փատիշահ իլէ
մուհարէպէյէ կիթմէք իւզրէ իքէն, օթուրուպ
էվվէլա իւզէրիմէ եիրմի պին նէֆէր իլէ կէլէնէ
գարչը օն պին իլէ չըգա պիլլէր մի իմ՝ տէյիւ
- 32 մէշվէրէթ էթմէզ. Ծօգսա օ տահա ուզագտա ի-
քէն, էլլիլէր կէօնտէրիպ՝ միւսալէհա թալէպ է-
- 33 տէր, իմտի պէօյլէճէ սիզտէն հէր քիմ պիւթիւն
էմլալինտէն վազ կէշմէզսէ, պէնիմ շակիրտիմ
- 34 օլամազ. Թուզ էյի տիր, ամա թուզ թաթսըզա-
- 35 նըր իսէ, նէ՞ իլէ թէրպիլէ օլունաճագ. Օ՝ նէ թօփ-
րաղա, նէ տէ կիւպրէյէ եարար. անը տըշարըյա
աթարլար. իշիտիր գուլաղլարը օլան իշիթսին:

- 1 ամը տինլէմէք իւզրէ եանընա եազլաշըրլար ի-
 2 քէն, Ֆէրիսիլէր իլէ 'իւլէմա՝ Պու քիմսէ կիւնա-
 քեարլարը գապուլ էտիպ, անլէր իլէ թա'ամ է-
 տիյօր՝ տէյէրէք սէօյլէնիլլէր իտի
 3 Օ տախի անլէրէ շու թէմսիլի սէօյլէյիպ տէտի
 4 քի՝ Սիզտէն հաճնկը ատէմ եիւզ գօյունու օլուպ
 տա անլէրտէն պիրինի զայպ էթտիյինտէ, տօգսան
 տօգուզընը չէօլտէ պըսգըպ՝ օլ զայպ օլանը պու-
 5 լունճայա տէյին անըն արտընճա կիթմէզ, վէ անը
 պուլտըպտա՝ սէվինիպ օմուզլարը իւզէրինէ գօ-
 6 յարաք, խանէյէ կէլիպ վէ տօսթլարը իլէ գօնը-
 արընը հանընա չաղըրըպ անլէրէ՝ Ղայպ օլմուշ
 գօյունըմը պուլտըղըմ իյիւն պէնիմ իլէ մէսրու-
 7 օլունը՝ տէր, Սիզէ տէրիմ քի, քէզալիք թէվպէ
 էտէն պիր կիւնաճեար իյիւն սէմատու օլան մէ-
 սէրրէթ՝ թէվպէյէ միւհթաճ օլմայան տօգսան
 տօգուզ հալիհ իյիւն օլան մէսէրրէթտէն պիյատէ
 8 օլուր, Եախօտ հաճնկը գարընըն օն տիրհէմ իլ-
 փալիս օլուպ տա պիր տիրհէմինի զայպ էթտիք-
 տէ, չըրաղ եազըպ՝ խանէյի օիւվիւրէրէք անը
 9 պուլունճայատէք տիգղաթլէ արամազ, վէ պուլ-
 տըղընտա, տօսթ վէ գօնշու գարըլարը չաղըրըպ՝
 Ղայպ էթտիյիմ տիրհէմի պուլտըղըմ իյիւն պէ-
 10 նիմ իլէ մէսրուր օլունը՝ տէր, Սիզէ տէրիմ քի՝
 քէզալիք թէվպէ էտէն պիր կիւնաճեար իյիւն
 Ալազն մէլէքլէրի հուզուընտա մէսէրրէթ օլուր
 11 վէ եինէ տէտի քի՝ Պիր ատէմին իքի օղու-
 12 պուլունուպ, քիւչիւյիւ փէտէրինէ, էյ փէտէր,
 մալտէն պանա իսապէթ էտէճէք հիսսէյի վէր՝ տէ-
 տի. • տախի անլէրէ էմվալինի թագսիմ էյլէտի
 13 վէ չօգ կիւն կէշմէքսիղին, քիւչիւք օղու հէր
 շէյի տէվլիլիպ՝ ուզազ պիր տիյարա կիթտի. վէ
 օրատա սէֆիհանէ եաշայարաք մալինի թէլէֆ
 14 էթտի. վէ հէր շէյի սարֆ էթտիքտէն սօլըա,
 օլ տիյարտա շիտտէթլի գըթլըք գուհուր էթմէք-

- 15 լէ, զարուբէթ չէքմէյէ պաշլատը, վէ վարըպ' օլ
տոյարըն էհալիսինտէն պիրինին խըտմէթինէ կիր-
մէքլէ, օ տախի անը տօնուզար օթլաթ մագ իլիւն
- 16 քէնտի չիֆթիլինէ կէօնտէրտի, վէ տօնուզարըն
հէտիքլէրի խարնուպլարտան քարնընը տօյուը-
մաղա արզու էտէր իտի իսէ տէ, անա քիմ-
- 17 սէ վէրմէզ իտի, Լիմա քէնտինէ կէլիպ տէտի
քի՝ փէտէրիմին գա՛չ ըրդատլարընըն էքմէքլէ-
րի արթար պիւէ, պէն իսէ աճլըգտան հէլաք
- 18 օլըյօրըմ, Գալգըպ փէտէրիմէ վարայըմ, վէ
անա՝ էյ փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուընտա
- 19 կիւնահ իլլէտիմ. Արթըգ սէնին օղըն տէնիլմէյէ
լայըգ տէյիլ իմ. պէնի սէնին ըրդատլարընըն պի-
- 20 ըրի կիպի թութ՝ տէյէյիմ. վէ գալգըպ՝ փէտէրի-
նէ կէլտի. ամմա տահա ուզագ իքէն փէտէրի անը
կէօրիւպ չէֆգաթ էթտի, վէ սէյիտիպ պօյնընա
- 21 սարըլարագ անը էօփտիւ. վէ օղու անա՝ էյ
փէտէր, սէմայա վէ սէնին հուզուընտա կիւնահ
իլլէտիմ, վէ արթըգ սէնին օղըն տէնիլմէյէ լա-
- 22 յըգ տէյիլ իմ՝ տէտի փէտէրի տախի քուլլարընա
խիթապէն՝ էն ա՛լա խիլաթը չըգարըպ՝ անա կիյ-
տիրինիզ, վէ անըն էլինէ հիւզիւք վէ ոյազլարը-
- 23 նա այագ գապլարը վէրինիզ. վէ պէսլի պու-
զաղըյը կէթիրիպ պօղաղլայըն տա հէյիպ շատ
- 24 օլալըմ: Զիրա պու օղլըմ էօլմիւշ իտի, տիրլտի,
ղայպ օլմուշ իտի, պուլունտու՝ տէտի. վէ շատ
- 25 օլմաղա պաշլատըլարի վէ անըն պէօյիւք օղու
թարլատա պուլունմաղլէ՝ կէլիպ խանէյէ հաղլաշ-
- 26 տըղընտա բագս իլէ չաղը սէտասընը իշիթտի վէ
ուշաղլարըն պիրինի չաղըրըպ՝ Պուշլար նէ^օ տիր՝
- 27 տէյիւ սիւալ էթտի 0 տախի անա՝ Գարնտալըն
կէլտի. վէ փէտէրիլ անը սաղ սալիմ՝ պուլտըղը
- 28 իլիւն, պէսլի պուզաղըյը պօղաղլատը՝ տէտի 0
տախի կիւճէնիպ՝ իլէրի կիրմէք իսթէմէտիլի էճլ-
տէն, փէտէրի տըլարըյա չըգըպ՝ անա բէճա էթ-

- 29 տիւ Օ տախի փէտերինէ ճէվապէն՝ իշթէ պուռնճա
սէնէտէն պէրու սանա խըստէթ էտիյօրըմ, վէ
պիր վազըթ սէնին էմրինէ մախալէֆէթ էթմէ-
տիւմ, վէ պիր քէրրէ տօսթլարըմ իլէ շատ օլմագ
30 իշլեն պանա պիր օղլագ պիլէ վէրմէտին, Ամմա
սէնին էմվալինի ֆահիլէլէր իլէ եէյէն պու օղլըն
կէլտիլի դէման, անա պէսլի պուզաղըյը պօղաղ-
31 լասըն՝ տէտիւ Օ տախի անա տէտի քի՝ էյ օ-
ղուլ, սէն տա՛խիմ պէնիմ իլէ պէրապէր օլուպ
32 պէնիմ օլանըն ճիւմլէսի սէնին տիրւ Ամմա շատ
ու մէսրուր օլմագ վաճիպ իտի, զիրա պու գարն-
տաշըն էօլմիւշ իտի, տիրիլտի, հէմ զա՛խպ օլմուշ
իտի, պուլընտու:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ շակիրտլէրինէ տէտի քի՝ Պիր զէնկին տտէ-
մին պիր քէթխիւտասը վար իտի. վէ պուռնուն
'ալէյհիւտէ՝ Սէնին էմվալինի թէլէֆ էտիյօր՝ տէ-
2 յիւ անա շիֆհայէթ օլուռնտու, Օ տախի անը չա-
ղրըպ՝ Սէնին հագգընտա պու իշիթտիլիմ նէ՝ տիր.
քէթխիւտալըղընըն հիսապընը վէր, զիրա արթըգ
3 քէթխիւտա օլամաղսըն՝ տէտի ֆէթխիւտա տա-
խի քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ Նէ՞ հափայըմ,
չիւնքի էֆէնտիմ քէթխիւտալըղը պէնտէն ալը-
յօր. գազմաղա գատիր տէյիլ իմ, տիլէնմէյէ ու-
4 թանըրըմ, Նէ հափաճաղըմը պիլիբիմ, քի քէթ-
խիւտալըգտան 'ազլ օլուռնտըղըմ գէման պէնի
5 խանէլէրինէ գապուլ էտէլէր, Վէ էֆէնտիսինէ
պօրճու օլանըարը պիրէր պիրէր շաղըրըպ էվվէլ-
քինէ՝ էֆէնտիմէ Նէ՞ գատար պօրճըն վար՝ տէ-
6 տիւ Վէ օ՝ Եիւզ ճէրրէ գէյթուն հաղը՝ տէտիք-
տէ, օ տախի անա՝ թէմէսսիյիւնիւ ալ, վէ օ-

•Պիր քէրրէ օն սէքիզ հախօտ եիրմի օգգա տըր:

- 7 Թուրուպ սէրի՛էն էլլի եազ՝ տէտիւ Պա՛տէհու տիկէրինէ՛ Սէնին նէ՞ գատար պօրճըն վար՝ տէտի. օ տախի՛ Եիւզ փօր պուղտայ՝ տէտիքտէ, անա՛ թէմէսսիւյիւնիւ ալ, սէքսէն եազ՝ տէտիւ
- 8 Վէ էֆէնտիսի նահագգ քէթխիւտայը ՝ագիւանէ հարէքէթ էթտիյի իշիւն մէտհ էյլէտի. զիրա պու տիւնեանըն օղուլլաըը քէնտի նէսլէրինտէ էհլ ի
- 9 նուրտան զիյատէ ՝ագիլ տիրէր. Պէն տախի սիւղէ տէրիմ քի՛ Գէնտինիզէ ֆասիտ մալտան տօսթլար գաղանընը՝ քի միւհթաճ օլաղընըզ զէման
- 10 սիզի էպէտի մէսքէնլէրէ գապուլ էտէլէր. ին ճիւզի շէյտէ սատըզ օլան՝ չօգտա տախի սատըզ օլուր. վէ էն ճիւզի շէյտէ նահագգ օլան՝ չօգտա
- 11 տախի նահագգ օլուր. իմաի ֆասիտ մալտա սաւտըզ օլմատըղընըզ հալտէ, հագիզի օլանը սիզէ
- 12 քիմ ինանաճագ տըր. վէ ախէրին նէսնէսինտէ սատըզ օլմատըղընըզ հալտէ, սիզինքինի սիզէ
- 13 քիմ վէրիւ. Հիշ պիր խըտմէթքեար իքի էֆէնտիյէ գուլլըզ էտէմէզ, զիրա եա պիրինէ պուղզ էտիպ՝ տիկէրինի սէվէճէք տիր, եախօտ պիրինէ միւլազէմէթ վէ տիկէրինի թահգիր էտէճէք տիր. հէմ Ալլահա հէմ մալէ գուլլըզ էտէմէզսինիզ՝
- 14 Վէ ֆէրիսիլէր մալիէրէսթ օլարագ, պուռնուն ճիւմլէսինի իշիթմէքէ, անը իսթիհզա էթտիլէր
- 15 Օ տախի անլէրէ տէտի քի՛ Սիզ ատէմլէրին հուգուրընաա քէնտիլէրինի թէսլրիր էտէն քիմսէլէր սինիզ. ամմա Ալլահ գալսլէրինիզի պիրի, զիրա ատէմլէր՝ ինտինտէ ալա օլան շէյ Ալլահըն ինտինտէ
- 16 մէքրուհ տըր. Շէրի՛աթ իլէ փէյլամպէրլէր Յօվհաննէսէ գատար օլուպ՝ օլ վագըթտան պէրու մէլէքիւթ Ուլլահ թէպչիր օլուռնուր, վէ հէր քես
- 17 անա ճէհուլէ կիրէր. Շէրի՛աթտան պիր նօգթա

• Պիր Կիւր եիւզ սէքսէն եախօտ իքի եիւզ օգգա տըր.

- տիւրմէտէն իսէ, սէմա իլէ գէմինին գա'իւ օլմասը
- 18 տահա զօլայ տըր: Հէր քիմ քի քէնսի զէմէսի-
նի պօշայըպ զայրիսի իլէ էվէնիրսէ, զինա էտէր,
վէ հէր քիմ քի պօշանմըլ օլան իլէ էվէնիրսէ,
զինա էտէր:
- 19 Էրզրամանի իլէ գարիֆ գումաշ կիյիպ' հէր կիւն
իւթիլամլէ սէֆա սիւրէն գէնկին պիր առէմ վար
- 20 Խոիւ վէ անըն գափուսընտա, չըպանլարլէ տօլու
օլարապ պրադըլմըլ Ղազարոս նամընտա պիր ֆա-
- 21 գիր պուլունուպ, Չէնկինին սօֆրասընտան տիւ-
շէն գըրընթըլարտան տօյմաղը արգու էտէր իտի.
վէ քէօփէքլէր տախի կէլիպ' անըն չըպանլարընը
- 22 Եալարլար իտիւ վէ օլ ֆագիրին վէֆաթը վու-
գու' պուլմաղլէ, մէլէքլէր վասըթասըլլէ Աբրա-
համըն գումաղընա կէօթիւրիւտիւ վէ գէնկին
- 23 տախի վէֆաթ էթմէքլէ տէֆն օլունտու վէ ճէ-
հէնէմսէ 'ազապտա իքէն, նազար էտիպ' ու-
զագտան Աբրահամը վէ անըն գումաղընտա Ղա-
- 24 զարոսը կէօրտիւ վէ ֆէրեսա էտիպ' Եա Աբրա-
համ փէտէր, պանա մէրհամէթ էյլէ, վէ Ղազա-
րոսը կէօնտէր, քի փարմաղընըն ուճընը սուլա
պաթըրըպ' տիլիմի սէրինլէթսին. զիրա պու 'ա-
- 25 լէվտէ 'ազապ չէքիյօրըմ' տէտի Աբրահամ տա-
խի' Էյ օղուլ, սէն 'էօմրիւշտէ էյի շէյլէրիշի,
Ղազարոս տախի քէզալիք քէօթիւ շէյլէրի ալտը-
ղընը խաթըրնա կէթիւր, վէ շիմտի օ միւթէսէլլի
- 26 օլուպ' սէն 'ազապ չէքիյօրսըն, Հէմ պունուն
ճիւմէսինտէն մա'տա, սիլին իլէ պիզիմ արամըզ-
տա պէօյիւք պիր կիրտապ սապիթ գըլընմըլ տըր,
շէյլէ քի պուրատան սիլէ կէշմէք իսթէյէնլէր
գատիր օլամայալար, վէ օրատան պիզէ Էլէտ Է-
- 27 լէյէլէր կէշմէյէլէր' տէտի 0 տախի' Էյլէ իսէ,
էյ փէտէր, սէնտէն տիլէրիմ, անը փէտէրիմին
- 28 Խանէսինէ կէօնտէրէսին. Ձիրա պէշ գարնտաշմ'
վար, թա քի անլէրին տախի պու 'ազապ մահա-

լինէ կէլմէմէրէ իշխոն անլէրէ շէհատէթ՝ էտէ՝
 29 տէտիւ Սըրահամ տախի անա՝ Մովսէս իլէ փէյ-
 դամպէրլէրի վար, անլէրի տիկլէսինլէր՝ տէտիւ
 30 Օ տախի՝ Նայր, էյ Սըրահամ փէտէր, լաքին էյէր
 անլէրէ էօլիւլէրտէն պիրի կիտէրսէ, թէվպէ է-
 31 տէրլէր՝ տէտիւ Օ տախի անա՝ էյէր Մովսէս իլէ
 փէյդամպէրլէրի տիկլէմէզլէրսէ, էօլիւլէրտէն պի-
 ըրի զըյամ էթսէ տախի իլդամ օլունմայամազ-
 լար՝ տէտիւ

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ շակիրալէրինէ խիթապէն՝ թէօքէզլէրին կէլ-
 մէմէսի միւմքին տէյիլ տիր. ամմա վա՛յ կէլմէլէ-
- 2 րինէ սէպէպ օլանա՝ Պու քիւշիւքլէրտէն պիրինի
 սիւըշտիւրմէքտէն իսէ, պօյնընա պիր՝ տէյիրմէն
 թաշը սաըլլպ տէնիզէ աթըրմասը անա տահա էյի
- 3 տիր. ֆէնտինիզի սագընընըզ. էյէր գարնտաշըկ
 սէնին՝ ալէյհինտէ խաթա էտէրսէ, անը թա՛գիր
 էյլէ, վէ էյէր թէվպէ էտէրսէ, անը աֆվ էյլէ՝
- 4 վէ էյէր սէնին՝ ալէյհինտէ կիւնտէ Խէտի քէրրէ
 խաթա էտիպ՝ կիւնտէ Ետի քէրրէ՝ թէվպէ է-
 տէրիմ՝ տէյրէք սանա տէօնէրսէ, անը աֆվ է-
 տէսին՝ տէտիւ
- 5 Վէ րէսուլլէր Բապպա՝ իմանըմըզը արթըր՝ տէ-
- 6 տիլէր. Բապպ տախի՝ էյէր խարտաշ տանէսի
 գատար իմանընըզ օլսա խաի, պու ճիւմիկ աղա-
 ճընա՝ Քէօքտէն սէօքիւլիւպ տէնիզ իլինէ տիքիլ
 տէտիյինիզ կիպի, սիզէ իթա՛աթ էտէր իտիւ
- 7 Վէ սիւպտէն քի՛մ վար՝ քի չիֆթ սիւրէն Եա
 սիւրիւ կիւտէն գուլու օլուպ տա, թարլատան
 կէլալի կիպի՝ կէշիպ սօֆրալա օթուր՝ տէյէճէք
- 8 տիր. Լաքին անա՝ թա՛ամըմը հազըրլա, վէ գու-

՝Եռան. մէրքէպ տէյիրմէնի

- չանըպ՝ պէն եւելայ իշինճէյէտէք: պանա խորամէթ
 էյէ, անտէն սօնրա սէն տէ եւելայ իշէրսին՝ տէ-
 9 մէղ միս՝ Աճէպա օլ գուլա, պուլուրըն շէյէրի
 իճրա էթտիյի իշիւն միւթ էշէքքիւր օլուր մը. զանն
 10 էթմէմ: Գէզալիք սիզ տախի սիզէ ճիւմէ պու-
 յուրըն շէյէրի կապտըղընը վագըթ՝ Ֆա՛րիտէ-
 սիզ գուլարը, գիրա իճրասը պիզէ ֆարզ օլանը
 եափտըգ՝ տէյինիզ, տէտի:
 11 Վէ քէնտիսի Երուսաղէմէ կիտէր իքէն Սամա-
 րիա իլէ Գալիլէաննն օրթասընտան կէշմէսի վա-
 12 զը՝ օլտու: Վէ պիր քէօյէ կիրէր իքէն, անըն
 գարչըսընա օն նէֆէր ճիւզամլը աոնմ չըգըպ՝
 13 ուզագտան տուրարագ, Եիւքսէք սէսլէ, Եա
 մուլլիմ Յիսուս, պիզէ մէրհամէթ էյէ՝ տէտի-
 14 լէր: Օ տախի անլէրի կէօրտիւքտէ՝ Վարըպ քէն-
 տինիզի քեաշինլէրէ կէօսթէրինիզ՝ տէտի. վէ ան-
 15 լէր կիտէր իքէն, Թահիր օլտըլար, Վէ անլէրտէն
 պիրի շիֆա պուլտըղընը կէօրտիւքտէ, Եիւքսէք
 սէսլէ Ալլահա համա էտէրէք բիւճու՝ էթտի:
 16 Վէ անըն պագըլարընա գափանըպ՝ անա թէշէք-
 17 քիւր էյէտի. պու տախի Սամարիայը իտի. Վէ
 Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝ Օն քիշի Թաթհիր օլու-
 18 մատը մը, տօգուզը նէճրէտէ տիր. Պու էճնէպի-
 տէն զայրի՝ Ալլահա համա էթմէյէ բիւճու՝ էտէն-
 19 լէր պուլու՛ւնմատը մը՝ տէտի: Վէ անա՝ Գալգ,
 կիթ, իմանըն սէնի խէլաս էյլէտի՝ տէտի:
 20 Վէ Ֆէրիսիլէր Թարաֆընտան մէլէքիւթ Ուլլահ
 նէ վագըթ կէլէճէյի սիւալ օլուճմաղլէ, անլէրէ
 ճէվապէն՝ Մէլէքիւթ Ուլլահ սուրէթ ի զահիրէտէ
 21 կէլմէզ. Վէ՝ իշթէ պուրատա, Եա՝ իշթէ օրա-
 տա՝ տէմէյէճէքլէր, գիրա իշթէ մէլէքիւթ Ուլլահ
 սիզին իշինիզտէ տիր՝ տէտի:
 22 Վէ չակիրտլէրինէ տէտի քի՝ Իպն իւլ ինտանըն
 կիւնլէրինտէն պիրինի կէօրմէյէ արզու էտէճէյի-
 նիզ, ամմա կէօրմէյէճէյինիզ կիւնլէր կէլէճէք:

- 23 Վէ սիզէ՝ իշթէ պուրատա, եա՝ իշթէ օրատա՝ տէյէճէքէր։ կիթմէյինիդ վէ թապի՝ օլմայընըզ։
- 24 Զիրա չիմէք կէօք ալթընտա պիր թարաֆուան փարլայըպ կէօք ալթընտա օ պիր թարաֆա զիյա վէրտիյի միսիլլիւ, իպն իւլ ինսան տախի քէնտի
- 25 կիւնիւնտէ պէօյլէ օլաճագ տըր։ Ամմա էվիլէա անըն շօք շէյլէր չէքիպ՝ պու նէսլ թարաֆընտան
- 26 բէտտ օլունմասը լազըմ տըր։ Վէ Նոյըն կիւնլէ-
րլնտէ օլտըղը կիպի, իպն իւլ ինսանըն կիւնլէ-
- 27 րլնտէ տախի էօյլէ օլաճագ տըր։ Զիւնի Նոյ սէ-
ֆինէյէ կիրիպ՝ թուֆան կէլէրէք ճիւմլէ խալզը
հէլաք էյլէտիյի կիւնէ տէյին, եէյիպ իշէրլէր վէ
- 28 էվլէնիպ էվլէնտիրիլիլլէր իտի։ Գէզալիք Ղովտըն
կիւնլէրլնտէ տախի օլտըղը կիպի, եէյիպ իշէրլէր
իտի, ալսզ ու իթա էտէրլէր իտի, էքէրլէր վէ
- 29 պինա էտէրլէր իտի։ Ամմա Ղովտ Սողոմոնան չըզ-
տըղը կիւնտէ սէմատան աթէշ իլէ փիպրիթ եա-
- 30 զըպ՝ ճիւմլէսինի հէլաք էթտի։ Իպն իւլ ինսանըն
զուհուր էտէճէյի կիւնտէ տախի սլէօյլէ օլաճագ
- 31 տըր։ Օլ կիւնտէ հէր քիւմ տամտա օլուպ տա,
էչեասը խանէտէ օլուր իտէ, անլէրի ալմաղա էն-
մէսին։ Քէզալիք թարլատա օլան կէրիյէ տէօն-
- 32 մէսին։ Ղովտըն զէվճէսինի խաթընըզա կէթի-
- 33 րինիզ։ Հէր քիւմ ճանընը գուրթարմագ իսթէր-
սէ, անը դայ՝ էտէճէք, վէ հէր քիւմ անը դայ՝ է-
- 34 տէրսէ, իհեա էտէճէք տիր։ Սիզէ տէրիւմ քի՝ Օլ
կէճէտէ պիր եաթագտա իքի քիշի պուլունուպ,
պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրագըլաճագ տըր։
- 35 Իքի գարը պիրլիքտէ տէյիրմէն չէքմէքտէ պու-
լունուպ, պիրի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրագըլա-
- 36 ճագ տըր։ Թարլատա իքի քիշի պուլունուպ, պի-
- 37 րի ալընաճագ վէ օլ պիրի պրագըլաճագ տըր։ Վէ
անա ճէվապէն՝ Սա Բուպպ, նէրէտէ՝ տէտիլէր
Օ տախի անլէրէ՝ Լաշէ նէրէտէ իտէ, գարթալաբ
օրայա ճէմ՝ օլուր՝ տէտի։

- 1 Վէ տա՛խմա տու՛ա էտիս՝ օսանմամազ կէբէք
խոյնինէ տա՛խր տախի անլէրէ պիր թէմսիւ սէօյ-
- 2 լէյիս տէտի քի, Պիր շէհրտէ Ալլահտան գօրգմազ
վէ ինսանա ըի՛այէթ էթմէզ պիր գատը վար իտի:
- 3 Վէ օլ շէհրտէ պիր տուլ գարը պուլունմաղլէ,
հանընա կիտիս՝ խասիմտէն հազգըմը իհգազ էյ-
- 4 լէ՝ տէր իտի: Օ տախի պիր միւտտէթ իսթէմէտի
խէ տէ, սօնրա քէնտի քէնտինէ տէտի քի՝ էյէրշի
Ալլահտան գօրգմազ վէ ինսանա ըի՛այէթ էթմէզ
- 5 իսէմ տէ, Պարի շու տուլ գարը պէնի թա՛ճիզ
էթիոյի էճլտէն անըն հազգընը իհգազ էտէյիմ,
- 6 տա՛խմա կէտիս պտնա պաշ աղըրսը վէրմէսին, Վէ
Ռապս տէտի քի՝ նահազգ գատընըն նէ տէտիյի-
- 7 նի տիկէյիզ, իմտի Ալլահ կէճէ կիւնտիւզ քէն-
տինէ ֆէրեատ էտէն միւնթէխապլարընըն հազ-
գընը, անլէր իյիւն սապը էտէր իսէ տէ, իհգազ
- 8 էթմէյէճէք մի: Սիղէ տէրիմ քի՝ չապուզ հազգ-
լարընը իհգազ էտէճէք տիր: Լաքին իպն իւլ ին-
սան կէլտիյինտէ՝ լաճէպա եէր իւղէրինտէ իման
պուլաճա՞գ մը:
- 9 Վէ սալիհ իղ տէյիւ քէնտիլէրինէ կիւվէնիս՝
ղայրիլէր թահգիր էտէն պա՛ղը քիմէլէրէ տախի
- 10 շու թէմսիլի սէօյլէտի: Իքի ատէմ տու՛ա էթմէ-
յէ հէյքէլէ չըգտը. պիրի ֆէրիսի վէ տիկէրի կէօմ-
- 11 ըիւքճիւ իտի: Ֆէրիսի տուրուս՝ քէնտի քէնտինէ
պուլ վէճէլէ տու՛ա էյլէտի: Ծա Ալլահ, սանա
շիւքը էտէրիմ քի, պէն սա՛խր ատէմլէր կիսլի
գափըճը, նահազգ վէ զինաքեար վէ եախօտ շու
- 12 կէօմըիւքճիւ կիսլի տախի տէյիլ իմ: Հաֆթատա
իքի քէրրէ օրուճ թութուս՝ պիւթիւն իրատըմըն
- 13 իւղըիւնիւ վէրիւրիմ: կէօմըիւքճիւ իսէ ուզազ-
տան տուրուս՝ կէօզլէրինի պիլէ կէօյէ գալըրը-
մազ իսթէմէզ իտի: ամմա կէօքսիւնէ վուրուս՝

- Եւ Ալլահ, պէն կրանաքեարա մաղֆէրէթ զը՛
 14 տէտի՛ Սիզէ տէրիմ քի, օլ պիրինտէն խէ պու՛
 թէպրիր օլունմը՝ օլարազ խանէսինէ էնտի. դիրա
 հէր քիմ քի քէնտինի եիւ քսէլտիրսէ՛ ալլազլա-
 նաճագ, վէ հէր քիմ քի քէնտինի ալլազլաարը-
 սա՛ եիւ քսէլէճէք տիր՛
- 15 Վէ անլէրէ տօգունմասը իշիւն հանընա մա՛,
 սումլար տախի կէթիրտիլէր. շակիրալէրի խսէ
 պունու կէօրմէքլէ անլէրի թա՛ղիր էթտիլէր՛
- 16 Ամնա Յիսուս անլէրի հանընա չաղըրըպ՛ Պրազը-
 նըզ, չօճուզլար հանըմա կէլսինիլէր, վէ անլէրի
 մէն՛ էթմէյինիզ, դիրա մէլէքիւթ Ուլլահ պու մա-
 17 գուլէլէրին տիր՛ Հազիզաթէն սիզէ տէրիմ քի՛
 Մէլէքիւթ Ուլլահը հէր քիմ չօճուզ կիպի գա-
 պուլ էթմէզսէ, անա սալա կիրմէյէճէք տիր՛ տէտի՛
- 18 Վէ պիր րէ՛իս՛ էյ քէրիմ մուալլիմ՛, էպէտի
 հայաթա վարիս օլմագ իշիւն նէ՞ եսփսյըմ՛ տէյիւ
 19 անա սիւալ էյլէտի՛ Վէ Յիսուս անա՛ Նի՛ջիւն
 պանա քէրիմ տէյօրսըն. Պիրտէն, եա՛նի Ալլահ-
 20 տան ղայրի քէրիմ եօգ տըր՛ Էմրլէրի պիլիրսին.
 Ջինա էթմէյէսին, Գաթըլ էթմէյէսին, Սըրգաթ
 էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, Փէտէ-
 21 րիկէ վէ վալիտէկէ հիւրմէթ էտէսին՝ տէտի՛ Յ
 տախի՛ Պունլարըն ճիւմլէսինի սէպաւլէթիմտէն
 22 պէրու հըֆըլ էյլէտիմ՛ տէտի՛ Յիսուս պունու ի-
 շիթտիքտէ, անա՛ Տահա պիր նօգասըն վար-
 նէն վար խսէ սաթըպ՛ ֆուզարայա թէվզի՛ էյլէ
 վէ սէմատա խազինէյէ մալիք օլուրսըն. վէ կէլ
 23 պանա թապի՛ օլ՛ տէտի՛ Վէ օ պունու իշիտինճէ
 միւքէտտէր օլտու, դիրա ղայէթ զէնկին խիւ
 24 Վէ Յիսուս անըն միւքէտտէր օլտըղընը կէօր-
 տիւքտէ՛ Ջէնկինլէր մէլէքիւթ Ուլլահա նէ՛ կիւճ-
 25 լէ կիւրէլէր. Ջիրա զէնկինին մէլէքիւթ՛ Ուլլահա
 կիրմէսինտէն տէվէնին իյնէ տէլլիսինտէն կէլմէսի
 26 տահա գօլայ տըր՛ տէտի՛ Վէ իշիտէնլէր՛ էյլէ

- 27 իսէ քի՛մ խէլաս օլա պիլիր՝ տէտիլէր, Օ տախի՛
 ինսան ինտինտէ միւմքին օլմայան շէյլէր Ալլահըն
 28 ինտինտէ միւմքին տիր՝ տէտիւ վէ Պետրոս՝ իշ-
 թէ պիզ հէր շէյի թէրք էտիւ սանա թապի՛ օլ-
 29 աղգ՝ տէտիւ Օ տախի՛ անլէրէ՝ Հագիդաթէն սիզէ
 տէրիմ քի՛ Մէլէ-քիւթ Ուլլահ իչիւն խանէ եա
 վալիտէյն եա գարնտաշլար եա զէվճէ եա էվլատ
 30 թէրք էթմիշ օլուպ, Պու զէմանտէ չօգ գաթընա
 վէ տիրէթտէ էպէտի հայաթա նա՛լ օլմայաճաղ-
 հիշ պիր քիմսէ եօգ աըր՝ տէտիւ
 31 վէ օն իքիլէրի եանընա ալըպ անլէրէ՝ իշթէ
 Երուսաղէմէ չըգըյօրըզ, վէ Իպն իւլ ինսան հագ-
 գընտա վիշղամպէրլէր վասըթասըյլէ եազըլմըշ
 օլան շէյլէրին ճիւմէսի իթմամ օլունաճագ աըր
 32 Զիրաթա՛րֆէլէրէ թէսլիմ օլունարապ իսթիհզա վէ
 33 չէթմ օլունուպ՝ իւզէրինէ թիւքրիւէճէք տիր, վէ
 անը գամըյլէ տէօյտիւքսէն սօկրա գաթլ էտէ-
 ճէքլէր. օ տախի իւշիւնճիւ կիւնտէ գըյամ էտէճէք
 34 տիր՝ տէտիւ Անլէր իսէ պու շէյլէրին հիշ պիրինի
 ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ պու սէօզ անլէրտէն մախ-
 ֆի օլմաղլէ, սէօյլէնիլէն շէյլէրի իտրաք էթմէզ-
 լէր իտիւ
 35 վէ Երիքուվա եագլաշտըղընտա, եօլ քէնարըն-
 տա պիր քէօր ատէմ օթուրուպ տիլէնիյօր իտիւ
 36 վէ խալգըն կէշտիյինի իշիթմէքլէ՝ Պու նէ՞ տիր՝
 37 տէյիւ սիւ՛ալ էյլէմէսի իւզէրինէ, Անա՛ Դաղա-
 րէթլի Յիսուս կէշիյօր՝ տէյիւ խապէր վէրտիլէր
 38 Օ տախի՛ Եա Յիսուս Իպն ի Դաւիթ, պանա մէր-
 39 հալէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ էյլէտիւ վէ էօնտէ
 կիտէլէր սիւքիւթ էթմէսի իչիւն անը թա՛ղիը
 էյլէտիլէր իսէ տէ, տահա գիյասէ՛ Եա Իպն ի Դա-
 ւիթ, պանա մէրհամէթ էյլէ՝ տէյիւ ֆէրեատ է-
 40 տէր իտիւ վէ Յիսուս տուրուպ՝ քէնտի եանընա
 կէթիլիլմէսինի էմր էթտիւ վէ օ եագլաշտըղըն-
 41 տա, Սանա նէ՞ եափմամը իսթէրսին՝ տէյիւ ան-

տէն սիւ՛ալ էթտիյինտէ, օ տախի՛ Եա Բապայ,
 42 կէօզլէրիմ ալըլսըն՝ տէտիւ Յիսուս տախի անա՛
 43 Ալըլսըն. իմանըկ սէնի խէլաս էթտի՛ տէտիւ Վէ
 տէր հալ կէօզլէրի ալըլտը, վէ Ալլահա համա է-
 տէրէք՝ անըն արար սըրա կիթտի. ճիւմէ խալդ
 տախի պուենու կէօրմէքլէ՛ Ալլահա համա էթտիլէր:

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Երիքովա կիրիպ՝ իլինտէն կէչէր իքէն,
- 2 Իլթէ Զակքէոս խմինտէ պաշ կէօմրիւքճիւ վէ
- 3 զէնկին պիր առէմ՝ պուլուենուպ, Յիսուսըն քիմ՝
 օլտըղընը կէօրմէք իսթէտի իսէ տէ, պոյու գըսա
 օլտըղընտան՝ խալզըն չօդըղը սէպէպիլլէ գատիր
- 4 օլմատր: Վէ իլէրի սէյիրտիպ՝ անը կէօրմէք իլիւն
 պիր ճիւմէզ աղաճընա չըգտը. զիրա օրատան
- 5 կէչէճէք իտի: Յիսուս տախի օլ մահալէ կէլտիք-
 տէ, Եօգարը պագըպ անը կէօրմէքլէ անա՛ Եյ
 Զակքէոս, չապուգ աշաղը էն, զիրա պու կիւն
- 6 սէնին խանէնտէ գալմամ լազըմ՝ տըր՝ տէտի 0
 տախի չապուգ աշաղը էնիպ՝ մէսէրրէթլէ անը գա-
- 7 պուլ էթտի Վէ ճիւմէսի պուենու կէօրտիւքտէ՛
 կիւնահքեար պիր առէմին խանէսինէ միւսաֆիր
- 8 օլմագ իլիւն կիրտի՛ տէյիւ սէօլլէնտիլէր: Վէ
 Զակքէոս տուրուպ, Բապպա՛ Էֆէնտի, իլթէ մա-
 լիմին նըսֆընը ֆուգարայա վէրիւրիմ. վէ քիմէ
 իֆթիրա իլէ դատը էթտիմ իսէ, տէօրթ միսիլնի
- 9 էտա էտէրիմ՝ տէտի Վէ Յիսուս անա՛ Պու կիւն
 պու խանէյէ խէլաս կէլտի, չիւնֆի պու տախի
- 10 Աքրահամ օղլու տըր: Զիրա Իպն իւլ ինսան զայ՝
 օլանը արայըպ խէլաս էթմէյէ կէլտի՛ տէտի:
- 11 Վէ անլէր պու չէյլէրի իլիթմէքտէ իքէն, քէն-
 տիսի Երուսաղէմէ Եազըն օլտըղը, անլէր տախի
 մէլէքիւթ Ուլահ ֆիլ հալ զուհուր էտէճէյիլնի
 զանն էթտիքլէրի իլիւն՝ Թէքըար պիր Թէմիլ

- 12 սէօյէյիս՝ տէտի քի, Պիւր ասըլզատէ պիր հիւքմ-
տարլըզ սէլահիյէթինի ալըպ 'ավտէթ էթմէք
իւզըէ ուզադ պիր տիյարա 'ազիսէթ էթտիյինտէ,
13 Օն նէֆէր պէնտէսինի չաղըրըպ՝ անէրէ օն մընա
վէրէրէք՝ Պէնիմ 'ավտէթիմէ տէյին թիճարէթ
14 էյէյինիզ՝ տէտի, Ամմա անըն հէմէհրիլէրի անա
պուղղ էթմէքլէ՝ Պուռուռն իւզէրիմիզէ հիւքմտար
օլմասընը իսթէմէյիզ՝ տէմէք իյիւն արտընճա վէ-
15 քիլէր կէօնտէրտիլէր, Վէ հիւքմտարլըզ սէլահի-
յէթինի ալըպ՝ 'ավտէթ էթտիյինտէ, քիմին նէ
թիճարէթ էթտիյինի պիմէք իյիւն ազչէյի վէրմիլ
օլարղը պէնտէլէրինին քէնտի եանընա չաղըրլմա-
16 սընը էմը էթտի, Վէ պիրինճիսի եազլաչըպ՝ է-
ֆէնտիմ, սէնին մընան օն մընա գազանտը՝ տէ-
17 տի, Յ տախի անա՝ Աֆէրին, էյի պէնտէ, էն
ճիւզ՝ շէյտէ սատըզ պուլուռնտըղըն իյիւն օն շէհր
18 իւզէրինէ հիւքիւմէթիկ օլտուն՝ տէտի, Վէ իքին-
ճիտի կէլիպ՝ էֆէնտիմ, սէնին մընան պէշ մընա
19 գազանտը՝ տէտի, Վէ պուռնա տախի՝ Սէնին տէ
20 պէշ շէհր իւզէրինէ հիւքիւմէթիկ օլտուն՝ տէտի, Վէ
տիկէր պիրի կէլիպ՝ էֆէնտիմ, իյիւն պիր մէնտիլ
21 իյինտէ հըֆզ էյիտիյիմ սէնին մընան, Զիրա
սէրթ պիր ատէմ օլտըղըն իյիւն սէնտէն գօրգ-
տըմ, սէն գօմատըղըն շէյի ալըրսըն, վէ էքմէ-
22 տիյիկի պիշէրսին՝ տէտի, Յ տախի անա՝ էյի եա-
րամազ պէնտէ, սէնի քէնտի աղղընտան հիւքմ
էտէրիմ, սէն պէնիմ գօմատըղըմ շէյի ալըպ՝ էք-
մէտիյիմի պիշէն սէրթ պիր ատէմ իտիյիմի պիրի
23 իքէն, Նիշիւն պէնիմ ազչէմի սարրաֆլարա վէր-
մտին, պէն տախի կէլտիյիմտէ՝ անը ֆաթիզի իլէ
24 թահսիլ էտէր իտիմ՝ տէտի, Վէ օրատա հազըր
պուլուռնալարա՝ Անտէն մընայը ալըպ օն մընապը
25 օլանա վէրինիզ՝ տէտի (Վէ անա՝ էյի էֆէնտի,
26 սընը օն մընապը վար՝ տէտիլէր) Զիրա սիզէ տէ-
րիմ քի՝ Հէր քիմին վար իսէ, անա վէրիլը, վէ

- քիմին եօգ իսէ, օլանը տախի քէնտիսինտէն ա-
 27 լընաճագ տըր: Ամմա իւզէրէրինէ հիւքմտար օլ-
 մամը իսթէմէյէն տիւշմէնէրիմի պուրայա կէթի-
 րիպ՝ հուզուրմտա գաթլ էտինիզ՝ ԴէԴէ:
 28 Վէ Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն սօյրա,
 երուսաղէմէ չըգմագ իւզրէ իլէրի կիթմէքտէ ի-
 29 քէն, Զէյթուն Դաղը տէնիլէն տաղըն գուրպինտէ
 վագը՝ Բեթփագէ իլէ Բեթանիայա եագլաշարդ-
 տա, շակիրտլէրինտէն իքիսինի կէօնտէրիպ տէտի
 30 քի, Գարըտաքի քէօյէ կիտինիզ, վէ իլինէ կիր-
 տիյինիզ կիրպի, իւզէրինէ ասլա պիր ատէմ պին-
 մէմիշ պազլը պիր սըփա պուլուրսընըզ՝ անը չէօ-
 31 զիւպ կէթիլինիզ: Վէ էյէր պիր քիմաէ սիզօ-
 նիլին չէօզիւյօրսընը՝ տէյիւ սիւալ էտէրսէ,
 անա պէօյլէ սէօյլէյինիզ, եա՛նի՝ Էֆէնտիյէ լա-
 32 զըմ տըր՝ Դէյէ-Էնիլ: Կէօնտէրիլէնէր տախի կի-
 33 տիպ՝ քէնտիլէրէ տէտիյի կիրպի պուլաշարա: Վէ
 սըփալը չէօզէրլէր իքէն, սահիպլէրի անլէրէ՝ Սը-
 34 փալը նիլին չէօզիւյօրսընը՝ տէտիլէր: Անլէր
 35 տախի՝ Էֆէնտիյէ լազըմ տըր՝ տէտիլէր: Վէ ա-
 նը Յիսուսըն եանընա կէթիրիպ՝ քէնտի էլպիսէ-
 լէրինի սըփանըն իւզէրինէ տթարագ, Յիսուսը
 36 պինտիրտիլէր: Վէ Օ կիտէր իքէն, էլպիսէլէրինի
 37 հօլա տէօշէրլէր իտիւ Վէ հէման Զէյթուն տա-
 ղընըն էնիլինէ եագլաշարղընտա, շակիրտլէրին
 պիւթիւն ճէմա՛աթը կէօրաիւքլէրի միւ՛ճիգաթըն
 ճիւմէսի իլին մէսրուր օլարագ, Էիւքսէք սէ-
 38 լէ Ալլահա համտ էթմէյէ պաշալըպ, Բապպըն
 իսմիլլէ կէլէն մէլիք միւպարէք օլսուն: սէմատա
 սէլամէթ վէ էն Էիւճէլէրտէ համտ օլսուն՝ տէր-
 39 լէր իտիւ Վէ խալզ իլինտէն պա՛ղը ֆէրիսիլէր
 անա՛ Եա մուալլիմ, շակիրտլէրիկի թա՛ղիր էյլէ՛
 40 տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ տէ-
 րիմ քի՛ էյէր պուլաշար սիւքիւթ էտէրլէրսէ,
 Թաշար նիտա էտէճէքլէր՝ տէտիւ

- 41 վէ ետգլաչտըգտա, չէհրի կէօրմէքլէ անըն իւ-
 42 ղէրինէ աղլայըպ, Բեաշքի սէն տախի, պարի սէ-
 նին պու կիւնիւնիտէ սէլամէթ ինչէ մի թէ'ալըդ օ-
 43 հան օլտուու Ջիրա իւղէրինչէ կիւնլէր կէլէճէք՝ քի
 տիւնլէրինչ մէթէրիս չէքիպ՝ սէնի իհաթէ է-
 տէրէք, հէր թարաֆտան թաղերիգ էտէճէքլէր
 44 տիրւ վէ սէնի, հէմ տէրուենիտէ օլան էվլատըլը
 խաք իլէ եէքսան էտիպ՝ սէնտէ թաշ իւղէրինտէ
 պիր թաշ պրազմայաճաղար. չիւնքի զիյարէթի-
 նին վազթընը պիլմէտին՝ տէտի,
 45 վէ հէյքէլէ կիրիպ՝ իչինտէ տխզ ու ի'թա է-
 46 տէնլէրի չըգարմաղա պաշլատուր վէ անլէրէ՝ խա-
 նէմ 'իպատէթխանէ տիր՝ տէյիւ ետգըլմըշ իքէն,
 սիղ անը հարամիլէր մաղարասը էթտինիզ՝ տէտի,
 47 վէ հէր կիւն հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իտի. լա-
 քին պաշ քեահինլէր վէ 'իւլէմա իլէ դաւմըն րէ-
 'իսլէրի անը հէլաք էթմէյէ ֆուրսսթ աբարլար
 48 իտի խէ տէ, էտէճէք պիր շէյ պուլմաղլար իտի.
 զիրա պի'թիւն խալդ. անը տինլէմէյէ փէք մու-
 գայէտ իտի.

- 1 վէ օլ կիւնլէրին պիրինտէ Յէռա հէյքէլտէ
 խալդա թա'լիմ էտիպ՝ պէշարէթի թէպշիր էտէր
 իքէն, պաշ քեահինլէր վէ 'իւլէմա իլէ իխթիյար-
 2 լար պիրիքտէ իւղէրինէ կէլիպ՝ անա խիթապէն,
 Պուշլարը նէ՝ սէլահիյէթի իճրա էթտիյիլի, եա-
 3 խօտ պու սէլահիյէթի սանա վէրէն քի'մ իտիյինի
 4 պիլգէ սէօյլէ՝ տէտիլէր. վէ անլէրէ ճէվապէն՝ Պէն
 տախի սիղէ պիր շէյ սիւալ էտէյիմ. Յուլհաննէ-
 սին վաֆթիգի սէմատաճն մը, եօգսա ինսանտա՝ն
 5 մը իտի. պանա սէօյլէյինիզ՝ տէտի. Անլէր տախի
 պիրի պիրի իլէ միւղաքէրէ էտիպ՝ էյէր Սէմա-

- տան տեսէք՝ Եւ նիջիւն անա ինանմատընը՝ տէ-
 6 յէճէք տիր. վէ էյէր՝ ինսանտան տեսէք, պիւ-
 թիւն խալգ պիղի թաշար. զիրա Յովհաննէսին
 փէյղամպէր օլտըղընա գանմըշար տըր՝ տէտիլէր
 7 վէ՝ նէրէտէն օլտըղընը պիւմէյիզ՝ ճէվապընը վէր-
 8 տիլէր. վէ Յիսուս անլէրէ՝ Պէն տախի պուշարը
 նէ՝ սէլահիյէթլէ եափտըղըմը սիզէ սէօյլէմէմ՝ տէ-
 9 տի. վէ գամմա պու թէմսիլի սէօյլէմէյէ պօշա-
 տը. Պիր ատէմ պիւ պաղ տիֆիպ՝ անը պաղճը-
 10 կիթտի. վէ պաղըն մահսուընտան վէրմէլէրի ի-
 չիւն, մէվսիմինտէ պաղճըլարա պիր գուլ կէօն-
 տէրտի. ամմա պաղճըլար անը տէօյիւպ՝ պօշ
 11 կէօնտէրտիլէր. վէ թէքրար տիկէր պիր գուլ
 կէօնտէրտի. ամմա պուշու տախի տէօյիւպ՝ հա-
 12 վարէթ էթտիլքուէն սօշրա պօշ կէօնտէրտիլէր
 13 շարը աթտըլար. վէ պաղ սահիպի՝ նէ՞ եափա-
 յըմ. սէվկիւլիւ օղըմը կէօնտէրէյիմ, պէլքի անը
 կէօրտիւքլէրինտէ անա հիւրմէթ էտէրլէր՝ տէ-
 14 տի. Պաղճըլար իսէ անը կէօրտիւքլէրինտէ, պիրի
 պիրի իլէ սէօյլէշիպ՝ Պու վարիս տիր, միրասըն
 պիզէ գալմասը իչիւն կէլինիզ անը էօլտիւրէլիմ
 15 տէտիլէր. վէ անը պաղտան չըգաբըպ էօլտիւր-
 տիւլէր. իմտի պաղ սահիպի անլէրէ նէ՞ եափա-
 16 ճազ տըր. Կէլիպ պու պաղճըլարը հէլաք էտէ-
 ճէք. վէ պաղը պաշգալարա վէրէճէք տիր՝ Կեֆի.
 17 վէ անլէր իչիթտիքլէրինտէ, Հաշա՝ տէտիլէր. վէ
 անլէրէ նազար էտիպ, իմտի՝ Եափուճըլարըն րէտտ
 էթտիքլէրի թաշ քէօյէ թաշը օլտու՝ տէլիւ ետ-
 18 զըմըշ օլան նէ՞ տիր. Հէր քիմ օլ թաշ իւզէ-
 19 զէրինէ տիւշէրսէ, անը էղէճէք տիր՝ տէտիւ վէ
 պաշ քեահինլէր իլէ իւլէմա պու թէմսիլի քէն.

- տիւրերնին հագգընտա սէօյլէտիյինի ահլամալա-
րըյլէ, օլ սա'աթ անը տէր տէսթ էթմէյէ ֆուր-
սաթ արատըլար իսէ տէ, գազմուտն գօրգտըլար
20 Վէ անը կէօզլէյիպ' հիւքիւմէթէ վէ վալինին
էլինէ թէսլիմ էթմէք իւզրէ անը պիր սէօզլէ
սիւշիւրմէք իշիւն, սալիհ սուրէթինտէ օլան ճա-
21 սուսլար կէօնտէրտիլէր, Վէ անա սիւ'ալ էտիպ'
էյ մու'ալլիմ, պիլիւրիզ քի տօղրու սէօյլէյիպ'
թա'լիմ էտէրսին, վէ խաթրա պազմայըպ' Ալլա-
հըն թարիգինի հագիգաթ իւզրէ թա'լիմ էտէր-
22 սին, Պիզէ' Գայսէրէ խարաճ վէրմէք ճա'ր'զ մի,
23 եօգսա տէյի'լ մի' տէտիլէր 0 տախի հիլէլէրինի
ֆէհմ էթմէքլէ, անլէրէ' Պէնի նիշիւն թէճրիպէ
24 էտիյօրսընըզ. Պանա պիր տինար կէօսթէրինիզ.
անտէ օլան սուրէթ իլէ հազը քիմլ'ն տիր' տէ-
25 տիքտէ, Գայսէրին' տէյիւ ճէզապ վէրտիլէր Վէ
անլէրէ' իմտի Գայսէրէ 'ա'իտ օլանը Գայսէրէ, վէ
Ալլահա 'ա'իտ օլանը Ալլահա էտա էտինիզ' տէտի-
26 Վէ անլէր գազմըն հուզուրընտա անը սէօզլէ
թութմաղա գատիր օլմայըպ' անըն ճէվապընա
թէ'աճնիւպ էտէրէք սիւքիւթ էյլէտիլէր
27 Վէ գըյամէթի ինքեսը էտէն սատուզիլէրտէն
պա'ղըսը անըն հանընա կէլիպ' անա սիւ'ալ էտէ-
28 րէք, էյ մու'ալլիմ, Մոզսէս պիզէ' էյեր պիր
քիմնէնին գարնտալը էվլատսըզ վէֆաթ էտէրսէ,
զէվճէսինի գարնտալը ալըպ' գարնտալընա զիւր-
29 ըլիլթ փէյտա էթսին' տէյիւ հազմըլ տըր: իմտի
հէտի գարնտալ վար իտի. վէ պիրինճիսի պիր
30 գարը ալըպ' էվլատսըզ վէֆաթ էթտի. Վէ օլ
գարըյը իքինճիսի ալըպ' պու տախի էվլատսըզ
31 վէֆաթ էթտի. Վէ իւշիւնճիւսիւ, վէ հաքէգա
հէտիսի տէ անը ալըպ' էվլատ պրազմայարազ վէ-
32 ֆաթ էթտիլէր. Վէ ճիւմլէսինտէն սօկրա, գարը
33 տախի վէֆաթ էթտի. իմտի գըյամէթ տէ, ան-
լէրտէն հա'կըսընըն զէվճէսի օլուր. չիւնքի հէ-

- 34 տիսինին զէվճէսի օլտու՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի
անլէրէ ճէվասէն տէտի քի՝ Պու տիւննաննն էվլա-
- 35 տը էվլէնիպ էվլէնտիրիլիլէր, Ամմա օլ տիւննայա,
վէ էօլիւլէրին գըյամէթինէ նա՛իլ օլմազա լայըգ
ի՛թիպար օլունանլար նէ էվլէնիլէր, նէ տէ էվլէն.
- 36 տիրիլիլէր: Զիրա արթըգ վէֆաթ էտէմէղլէր,
չիւնքի մէլէքլէր իլէ միւսապի օլուպ՝ էվլատ Ուլլահ
տըրլար, մատամ քի էհլ ի գըյամէթ տիրլէր:
- 37 Ամմա Մոպէս տախի չալը ֆըգրասընտա, Բապ-
պա՝ Աբրահամըն Ալլահը վէ իսահակըն Ալլահը վէ
Յակոբըն Ալլահը՝ տէմէսիլլէ էօլիւլէրին գըյամ
- 38 էտէճէյինի պէյան էթմիշ տիր: Ալլահ իսէ էօլիւ-
լէրին տէյիլ, ամմա հայաթտա օլանլարըն Ալլահը
- 39 սըր: գիրա ճիւմլէսի անա տիրի տիրլէր: Վէ ՚իւ-
լէմատան պա՛գըսը ճէվասպ վէրիպ՝ Սա մու՛ալլիմ,
40 կիւզէլ սէօլլէտին՝ տէտիլէր: Վէ արթըգ անա
պիր շէյ սիւ՛ալ էթմէյէ ճէսարէթ էտէմէտիլէր:
- 41 Վէ անլէրէ՝ Բրիստոս նա՛սըլ Դաւիթին օղլու տըր՝
42 տէրլէր: Դաւիթ քէնտիսի Մէզամիր քիթապընտա,
43 Բապպ Բապպըմա՝ Պէն սէնին տիւշմէնլէրինի ա-
յազլարընպ պասամագ էտինճէյէտէք սաղըմտա
- 44 օթուր՝ պույուրտու: Իմտի Դաւիթ անա Բապպ
թէսմիլլէ էտէրոնէ, նա՛սըլ անըն օղլու տըր՝ տէտի:
- 45 Վէ պիւթիւն գալմ՝ իշիտիր իքէն, շակիրալէրի-
46 նէ տէտի քի, կէնիշ էլլիսէ իլէ կէզմէք իսթէյէն
վէ չարշուլարտա սէլամլանմաղը վէ սինազօղլալ-
տա պաշ քիւրսիւլէր վէ գիյաֆէթլէրտէ պաշ սէ-
- 47 տիրլէրի սէվէն ՚իւլէմատան սագընընըգ, Անլէր
տուլ գարըլարըն էվլէրինի եէյիպ՝ կէօսթէրիլ
իշիւն ուզուն տու՛ալար էտէրլէր: անլէր տահա
շիտտէթիլ ՚ապապա տիւշար օլանագլար տըր:

- 2 յէլէրինի աթաղաւորնը կէօրտաււ վէ օրայա ֆա-
 գիր պիր տուլ գարընըն իքի փուլ աթաղընը
 3 տախի կէօրիւպ, Հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՝
 պու ֆագիր տուլ գարը ճիւմէսինտէն գիյատէ
 4 աթաղ, Զիրա պուշլարըն ճիւմէսի Ալուհա մախ-
 սուս օլան հէտիյէ սանարղընա ֆագլալարընտան
 աթաղաւոր պու գարը իսէ եօգլըղընտան պիւ-
 թիւն նաֆագասընը աթաղ տէտիւ
 5 վէ պա՛ղըլարըն հէյքէլ հագգընտա՝ կիւղէլ
 թաշար վէ վագըրֆլարլէ միւղէյէն տիր՝ տէտիւք-
 6 լէրինտէ, Օ տախի՝ Պու կէօրտիւյիւնիւղ շէյլէր-
 տէն, պիրի պիրի իւղէրինտէ երգըլմատըգ հիշ պիր
 թաշ գալմայաճաղը կիւնլէր կէլէճէք տիր՝ տէտիւ
 7 իմտի անա սիւ՛ալ էտիպ՝ Եա մու՛ալլիմ, պու
 շէյլէր նէ՞ղէման վուգու՛ պուլաճագ, վէ պու շէյ-
 լէրին վագը՝ օլաճաղը գէմանըն ՛ալամէթի նէ՞ տիր՝
 8 տէտիլէր, Օ տախի՝ Սագընընըգ, իղլալ օլընմա-
 յասընըղ. զիրա չօք քիմսէլէր իսիմէլ կէլիպ՝
 Բէլ-Դուս պէն իմ. վէ վագըլթ եագլալմըշ տըր՝
 տէյէճէքլէր. իմտի անլէրէ թապի՝ օլմայընըգ:
 9 վէ ճէնքլէր իլէ իլթիլալ խապէրլէրինի իշիթտի-
 յինիգտէ գօրգմայընըղ, զիրա պուշլար էվլէլա
 վագը՝ օլմագ կէրէք տիր, ամմա նիհայէթ տէր
 10 ՛ագապ կէլմէղ տէտիւ, Օ գէման անլէրէ տէտի
 քի՝ Միլէթ միլլէթ ՛ալէյհինէ վէ հիւքիւմէթ հիւ-
 11 քիւմէթ ՛ալէյհինէ գալգընըպ, Նիշէ մահալլէրտէ
 շիտտէթլի գէլգէլէլէր իլէ գըթլըգլար վէ թա՛ուռն-
 12 լար օլըպ՝ սէմատան հէյպէթլի շէյլէր վէ պէօ-
 յիւք ՛ալամէթլէր օլաճագ տըր, Ամմա պուշլարըն
 ճիւմէսինտէն էվլէլ, սիգի տէր տէսթ էտիպ՝ սի-
 նաղօղլարա վէ հապսլարա թէալիմ էտէրէք թէ-
 ՛ատտի էտէճէքլէր, վէ պէնիմ իսմիմ իշիւն մէ-
 լիքլէր իլէ վալիլէր հուգուրընա ճէլպ օլըննաճագ-
 13 սընըգ, Պու իսէ սիգին իշիւն շէհատէթ էէրինէ
 14 կէլէճէք տիր, իմտի խաթըրընըղտա օլուռն քի՝ վէ-

- րէճէյինիդ ճէվապը եվվէլճէ թէֆէֆքիւր էթմէյէ-
 15 սինիդ, Զիրա պէն սիզէ աղըզ վէ հիքմէթ վէրէ-
 ճէյիմ, քի սիզէ մուխալիֆ օլանլարըն ճիւմէսի
 անը ճէրհ վէ մուգալէմէթէ մուգթէտիր օլմայա-
 16 վէ վալիսէյն իլէ գարնտաշլար վէ ագրապա վէ
 տօսթլար թարաֆընտան տախի էլէ վէրիլէճէք-
 սինիզ, վէ սիզտէն պա'զըլարընը գաթլ էտէճէք-
 17 լէր, վէ պէնիմ խամիմ իչիւն ճիւմէթ արաֆըն-
 18 տան պուղղ օլունաճագսընըզ, Լաֆին պաշընըզ-
 19 տան պիր գըլ զայ' օլմայաճագ տըր, ճանլարընը-
 ղը սապընըզլէ գագոնաճագսընըզ,
 20 Լաֆին Երուսաղէմի օրտուլարլէ իհաթէ օլուն-
 մըշ կէօրտիւյիւնիւզտէ, օ ղէման անըն խարա-
 21 պիյէթիինն եագըն օլտըղընը պիլէսինիզ, Օ ղէման
 Եէհուաիյէտէ օլանլար տաղլարա գաշըպ' անըն
 օրթաքսնտա պուլունանլար տըշարը չըգսընլար,
 վէ ճիւզարլարտա օլանլար տախի անըն իչինէ կիր-
 22 մէսինլէր, Զիրա ճիւմէ եագըլմըշ օլան շէյլէրին
 իթմամը իչիւն, պունլար ինթիգամ կիւնլէրի տիր,
 23 Ամա վա'յ օլ կիւնլէրտէ համիլէ վէ էմգիքլի օ-
 լանլարա. գիրա եէր իւզէրինտէ պէօյիւք մուսի-
 24 պէթ վէ պու գալմա ղագապ օլաճագ տըր, վէ
 գըլըճ աղղընա տիւշէճէքլէր, վէ ճիւմէ միլլէթլէր
 իչինէ էսիր կէօթիւրիւլէճէքլէր. վէ թա'իֆէլէրին
 վագըթլարը թէմամ օլունճայատէք' Երուսաղէմ
 25 թա'իֆէլէր թարաֆընտան փայմալ օլաճագ, վէ
 կիւնէշ իլէ այ վէ երլուղլարտա 'ալամէթլէր օլա-
 ճագ. վէ եէր իւզէրինտէ թա'իֆէլէրին հայրէթ
 իլէ իզթիրապը օլուպ' տէնիզ վէ տալղալար սէտա
 26 վէրէրէք, Ատէմլէր գօրգուտան վէ տիւնեա իւ-
 ղէրթնէ կէլէճէք շէյլէրէ մունթագըր օլմագտան
 պայըլաճագլար. գիրա սէմալաթըն գուվվէթլէրի
 27 սարսըլաճագ տըր, վէ օ ղէման իպն իւլ ինսանը
 պուլունթտա գուտրէթ վէ 'աղիմ ճէլալ իլէ կէ-
 28 լիր կէօրէճէքլէր, վէ պու շէյլէր վագըլ' օլմա-

- դա պաշտարաննա, պաշտարանըդ գալտըրըպ հօգա-
 29 րըյա պաղընըդ, գիրա խելասընըդ հագլաշըյօր:
 30 Վէ անէրէ պիր թէմսիլ սէօյէտի. ինճիր աղա-
 տիքէրի դէման, պաղըպ՝ արթըգ եազ եաղըն
 31 օլտըղընը քէնտիլիյինիդտէն անլարսընըպ, Գէզա-
 լիք սիզ տախի պուենլարըն վազը՝ օլտըղընը կէօր-
 տիւյիւնիւզ դէման մէլէքիւթ Ուլահըն հագլաշ-
 32 տըղը մա՛լիւմիւնիւզ օլաւ Հագիգաթէն սիզէ տէ-
 րիմ քի՛ ճիւմէսի վազը՝ օլմայընճա պու նէսլ
 33 զէվալ պուլմայաճագ տըր: Սէմա վէ դէմին զա՛լ
 34 օլուր, ամմա սէօղլէրիմ աւլա զա՛լ օլմազ, վէ
 քէնտիլէրինիդի սագընընըզ, գալպլէրինիզ սէր-
 35 իւշըգ վէ պէքրիլիք վէ տիւննէվի էնտիլէրլէ
 աղըրլաշըպ՝ օլ կիւն իւղէրինիզէ անսըզըն եէթիւ-
 36 մէսին. Զիրա պիւթիւն հէր իւղէրինտէ սաքին օ-
 լանլարըն ճիւմէսի իւղէրինէ քէմէնտ կիւլի կէլէ-
 37 ճէք տիր: Իմտի սիզ պու վազը՝ օլմաճագ շէլլէրին
 ճիւմէսինտէն գուրթուլուպ՝ Իպն իւլ ինսանըն
 հուգուրընտա տուրմաղա լայրգ օլմագ իչիւն, հէր
 վազըթ՝ տու՛ա էտէրէք ուլանըգ տուրընըզ:
 38 Վէ կիւնտիւզ՝ հէյքէլտէ թա՛լիմ էտիպ, կէճէ-
 լէրի չըզըպ՝ Զէյթուեն Գաղը տէնիլէն տաղտա կէ-
 ճէլէր իտի: Վէ սապահլարը էրքէն պիւթիւն
 գալմա՛նը տիլլէմէք իչիւն հէյքէլտէ եանընա
 կէլիլլէր իտի:

- 1 Վէ պասեք տէնիլէն ֆէթիր պտյրամը հագլաշ-
 2 տըգտա, Պաշ քեահինլէր իլէ ՚իւլէմա անը հէլաք
 էթմէք իչիւն պիր վէսիլէ արայօրլար իտի. գիրա
 գալմտան գօրգարլար իտի:
 3 Վէ օն իքիլէրտէն սայըլան իսկարիովտը լազըպ-
 4 լը Յուգանըն տէրուներէ Շէյթան կիլմէքլէ, 0

- տախի կիտիպ՝ պաշ քեանինլեր վէ պաշ մուհա-
 ֆըզլար իլէ անլերէ նէ վէհնլէ անը թէսլիմ էտէ-
 5 ճէյինէ տա'իր սէօյլէշտիւ Անլեր տախի սէվինէ-
 րէք, անա ազչէ վէրմէյի թէ'ահհիւտ էթտիլեր
 6 0 տախի վա'ա էտիպ՝ անը քէնտիլէրինէ, խալդ
 թէճէմմիւ՝ էթմէքսիզին թէսլիմ էթմէյէ ֆուր-
 սաթ արար իտիւ
 7 Վէ պասեք գուրպանընը զէպհ էթմէսի լազըմ
 8 օլան ֆէթիլը կիւնիւ կէլտիքտէ, Պետրոս իլէ Յով-
 հաննէսի կէօնտէրիպ՝ կիտինիզ, պիզէ պասեքի
 9 հազըրլայընը տա եէյէլիմ՝ տէտիւ Անլեր տախի
 անա՝ Նէ'րէտէ իսթէրսին հաղրը էտէլիմ՝ տէտիւ
 10 լեր։ 0 տախի անլերէ՝ իշթէ շէհրէ կիրտլինիզտէ
 պիր տէսթի սու կէօթիւրէն պիր ատէմ՝ սիզէ
 րասթ կէլէճէք տիր. անըն կիրէճէյի էվէ արտը
 11 սըրա կիրիպ, 0Լ էվին սահիպինէ տէյինիզ քի,
 Մու'ալլիմ սանա՝ Շակիրտէրիմ իլէ պէրապեր
 պասեքի եէյէճէյիմ օտա Նէ'րէտէ տիր՝ տէյօր
 12 Վէ օ սիզէ տէօշէնմիշ ֆէվգանի պիր օտա կէօս-
 13 թէրէճէք տիր. օրատա հազըրլայընը՝ տէտիւ Վէ
 անլեր տախի վարըպ՝ քէնտիլէրինէ տէտիլի կիպի
 պուլմաղլէ, պասեքի հազըրլատըլար
 14 Վէ վազթը կէլտիքտէ՝ քէնտիսի օն իքի ըէսուԼ
 15 իլէ պէրապեր սօֆրայա օթուրտու. Վէ անլերէ՝
 Պէն էլէմ շէքմէղտէն էվվէԼ, պու պասեքի սիղին
 16 իլէ պէրապեր եէմէյի զայէթլէ արզուլէտիւմ, Ջի-
 րա սիզէ տէրիւմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահտա իթմում
 օլունճայատէք, արթըզ սնտէն եէմէյէճէյիմ՝ տէ-
 17 տիւ Վէ քեասէյի ալըպ շիւքը էթտիքտէն սօլ-
 րա՝ Պուշու ալըպ արանըպտա թաքսիմ էտինիզ.
 18 Ջիրա սիղէ տէրիւմ քի՝ մէլէքիւթ Ուլլահ կէլին-
 ճէյէ տէյին, ասմանըն մահսուլընտան իշմէյէճէ-
 յիմ՝ տէտիւ
 19 Վէ էքմէք ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն սօկրա
 փարէլտի, վէ՝ Պու սիղին իջիւն վէրիլէն պէնիմ

- ճէսէտիմ տիր. պուռնու պէնիմ զիքրիմ իշիւն էյ-
 20 լէյինիդ՝ տէյէրէք անլէրէ վէրտի. Բէզալիք ախ-
 շամ Թա՛ամընաան սօկրա, քեասէյի տախի ալլա՛
 Պու քեասսէ սիդին իշիւն տէքիւլէն զանըմէ
 21 օլան Վահա ը ճէտիա տիր՝ տէտիւ
 22 Լաքին իշթէ պէնի էլէ վէրէնին էլի պէնիմ իլէ
 պէրապէր սօֆրանըն իւզէրինտէ տիր. վէ վա-
 23 զա՛ա իպն իւլ ինսան Թազաիր օլուռնտղը իւզրէ
 կիտէր. լաքին վա՛յ էլէ վէրիլմէսինէ վասըթա օլան
 24 առէմէ՝ Դեդէ. Անլէր տախի Վաճէպա քէնտիլէ-
 րինտէն հա՛նկըսը պուռնու էտէճէք տիր՝ տէյիւ
 պիրի պիրինէ սիւ՛ալ էթմէյէ պաշլատըլար
 25 վէ անլէրտէն հա՛նկըսը պէօյի. ք ի՛թիպար օլու-
 ճաճաղընա տա՛իր արաշարընտա միւ՛ճատէլէ տա-
 26 խի վազը՝ օլմուշ իտի. Օ տախի անլէրէ խիթա-
 պէն՝ Միլլէթլէրին մէլիքլէրի անլէր իւզէրինէ Թէ-
 սալիւթ էտէրլէր, վէ հիւքիւմէթ իճրա էտէնլէրէ
 27 վէլի ի նի՛մէթ տէնիլիր. Ամմա սիդ պէօյլէ օլմա-
 յընըզ. արանըպտա պէօյիւք օլան՝ էն քիւ՛քիւք
 կիպի, վէրէ՛իս օլան՝ խըտմէթ էտէն կիպի օլուռն
 28 Զիրա հա՛նկըսը պէօյիւք տիր.՝ սօֆրատա օթու-
 րա՛ն մը, Խօզպա խըտմէթ էտէ՛ն մի. սօֆրատա
 օթուրան տէյի՛լ մի. պէն իսէ սիդին արանըպտա
 29 խըտմէթ էտէն կիպի իմ. վէ սիդ Թէճրիպէլէ-
 րիմտէ պէնիմ իլէ պէրապէր Թէհամմիւլ էտէն
 30 քիմսէլէր սինիդ. վէ Փէտէրիմ պանա մէլէքիւթ
 Թէ՛ահհիւտ էթտիյի կիպի, պէն տէ սիդէ Թէ՛ահ-
 31 հիւտ էտէրիմ. Թա քի մէլէքիւթ իւմտէ սօֆ-
 րամտան Խէյիպ իշէսինիդ, վէ Թախթլար իւզէ-
 րինտէ օթուրուալ՝ Իսրայիլին օն իքի սըպթընա
 հիւքմ էտէսինիդ՝ տէտիւ
 32 վէ Բապալ՝ էյ Սիմոն, էյ Սիմոն, իշթէ Շէյթան
 սիդի պուղտայ կիպի էլէմէք իսթէտի. վէ պէն
 իմանըլ զա՛իլ օլմասըն տէյիւ սէնին իշիւն սուա՛ա
 էթտիմ. սէն տախի րիւճուէ՝ էթտիյիլտէ գարն-

- 33 տալլարընը սապիթ էյլէ՝ տէտիւ Օ իսէ անա՝ Եա
 րապպ, սէնին իլէ կէրէք հապսա, կէրէք էօլիւմէ
 34 կիթմէյէ հազըր իմ՝ տէտիւ Օ տախի՝ էյ Պետ-
 րոս, սանա տէրիւմ քի՝ սէն պէնի թանըտըղընը
 իւչ քէրրէ ինքեար էթմէտիքճէ, պու կիւն խօ-
 րօս էօթմէյէճէք տիր տէտիւ
 35 Վէ անլէրէ՝ Սիզի քէսէնիզ վէ տաղարճըղընը
 վէ այագ գապընըզ օլմայարագ կէօնտէրտիյիմտէ,
 պիր շէյէ ինթիյաճընըզ օլտո՞ւ մը՝ տէմէսի իւզէ-
 րինէ, անլէր տախի՝ խայր, օլմատը՝ տէտիլէր
 36 իմտի անլէրէ՝ Լաքին շիմտի հէր քիմին քէսէսի,
 եալսօտ տաղարճըղը վար իսէ՝ ալըն, վէ հէր քի-
 մին գըլըճը հօգ իսէ, լիպասընը սաթըպ սաթըն
 37 ալըն, Զիրա սիզէ տէրիւմ քի՝ Վէ միւճըրիմէր ա-
 րասընտա՝ 'ատտ օլունտա՝ տէյիւ եազըլմըջ օլան
 պու քէլամ տահա պէնտէ իթմամ օլունմագ կէ-
 րէք տիր. չիւնքի պէնիւմ հագգըմտա օլան շէյլէ-
 38 րին նիհայէթի կէլմէքտէ տիր՝ տէտիւ Վէ անլէր՝
 Եա Րապպ, իլթէ պուրատա իքի գըլըճ վար՝ տէ-
 տիլէր, օ տախի անլէրէ՝ Գեաֆի տիր՝ տէտիւ
 39 Վէ չըդըպ 'ատէթի իւզրէ Զէյթուն տաղընա
 վարտը. շակիրտլէրի տախի անըն արտընճա կիթ-
 40 տիլէր, Վէ օլ եէրէ վասըլ օլտըգտա, անլէրէ՝ իդ-
 վայա տիւշմէնիզ իյիւն տու'ա էտինիլ՝ տէտիւ
 41 Վէ անլէրսէն պիր թաշ տթըմը գատար չէքիլտի
 42 վէ տիզ չէօքիւպ, էյ Փէտէր, էյէր իսթէրսէն,
 պու քեասէյի պէնտէն կէչիր. Լաքին պէնիւմ իրա-
 տէթիւմ տէյիլ, անճագ սէնինքի օլուն՝ տէյիւ
 43 տու'ա էյլէտիւ Վէ անա սէմատան պիր մէլէք
 44 կէօրիւնիւպ՝ անը գուվլէթլէնտիրիր իտիւ Վէ
 'ազիւմ իզթիրապտա պուլունուպ՝ զիյատէ հէրա-
 րէթլէ տու'ա էտէրէք թէրի եէր իւզէրինէ տիւչն
 45 իրի գան տամլարը կիպի իտիւ Վէ տու'ատան
 գալըզպ շակիրտլէրինին եանընա կէլտիքտէ, ան-
 46 լէրի քէտէրտէն ույունըջ պուլտու Վէ անլէրէ՝

- նի՞չիւն ուշույօրսընըզ. իղվայա տիւշմէմէնիզ ի-
չիւն գալգըպ տուա՛ս էտինիզ՝ տէտիւ
- 47 Վէ 0 տահա սէօյլէր իքէն, ի՛լթէ պիր գալա-
պալըզ վէ օն իքիլէրտէն պիրի օլան Յուդա նամ
քիմսէ էօնլէրինճէ կէլէրէք, Յիսուսը էօփմէք ի-
- 48 չիւն եանընա կէլտիւ Վէ Յիսուս անա՛ իյ Յու-
դա, իսկն իւլ ինսանը էօփմէ՞քլէ մի էլէ վէրիւ-
- 49 սին՝ տէտիւ Վէ էթրաֆընտա օլանլար նէ վու-
գու՝ պուլաճաղընը ալլատըզլարընտա, անա՛ Ծա
- 50 Բապպ, գըլըճլէ վուրալը՞մ մը՝ տէտիլէր Վէ ան-
լէրտէն պիրի քեահին ի ա՛գամըն պէնտէսինէ վու-
- 51 րուպ՝ անըն սաղ գուլաղընը քէստիւ Վէ Յիսուս
ճէվապ վէրիպ՝ Պու գատար քեահի տիր՝ տէյէ-
րէք, գուլաղընա տօգունուպ՝ անա շիֆա վէրտիւ-
- 52 Վէ Յիսուս քէնտի իւզէրինէ կէլէն պաշ քեահին-
լէր իլէ հէյքէլին պաշ մուհաֆըղլարընա վէ իխ-
թիյարլարա խիթապէն՝ Հարամի՞ իւզէրինէ կիտէր
- 53 կիպի մի գըլըճլը վէ սօփալը չըգտընըզ, Պէն հէր
կիւն սիզին իլէ պէրապէր հէյքէլտէ իքէն, պէնիմ
իւզէրիմէ էլ ուզաթմատընըզ. ամմա պու սիզին
սա՛աթընըզ վէ զուլմէթ ին հիւքիւմէթի տիր՝ տէտիւ
- 54 Վէ անը թուլթուպ՝ կէօթիւրտիւլէր, վէ քեա-
հին ի ա՛գամըն խանէսի իլինէ կէօթիւրտիւլէր.
Պետրոս տախի ուզագտան արտը սըրա կիտիյօր
- 55 իտիւ Վէ հալլուըն օրթասընտա աթէշ կագըպ՝
պիրլիքտէ օթուրտըզլարընտա, Պետրոս տախի
- 56 արալարընտա օթուրտու, Վէ պիր ճարիյէ անը
աթէշին եանընտա օթուրուր կէօրմէքլէ, անա
տիգգաթլէ պագըպ՝ Պու տախի անըն իլէ պէրա-
- 57 պէր իտի՛ տէտիւ 0 իսէ՛ իյ գարը, պէն անը թա-
- 58 նըլամ՝ տէյիւ անը ինքեար էթտիւ Վէ պիր ազ
սօղրա անը տիկէր պիրի կէօրիւպ՝ Սէն տախի ան-
լէրտէն սին՝ տէտիլինտէ, Պետրոս՝ իյ ատէմ,

՝Նուն, պրագընըզ

- 59 տէյիլ իմ՝ տէտիւ Վէ Թագորիպէն պիր սա՛աթ
միւրուրինտէ՝ տիկէր պիր քիմսէ Թէ՛քիւ էտիպ՝
Յիլ հագիգէ պու տախի անըն իլէ պէրապէր իտի,
60 չիւնքի Գալիլեալը տըր՝ տէտիւ Ամմա Պեարոս՝ էյ
ատէմ, նէ սէօյլէտիյիկի պիլմէմ՝ տէտիւ. վէ տէր
՛ապապ քէնտիսի տահա սէօյլէր իքէն, խօրօս
61 էօթտիւ. վէ Բապպ տէօնիւպ Պեարոսսա պապ-
տը. վէ Պեարոս Բապպըն քէնտինէ՝ խօրօս էօթ-
մէզտէն էվվէլ, սէն պէնի իւչ քէրրէ ինքեար
էտէճէքսին՝ տէտիյի սէօզիւ խաթրընա կէթիրտի
62 վէ Պեարոս տըշարըյա չըգըպ աճը աճը աղլատը
63 վէ Յիսուսը պէքլէյէն աաէմլէր անը իսթիհպ
64 էտէրէք տէօյլէրլէր իտիւ. վէ պաշընը էօրթիւպ
եիւզիւնէ վուրարագ, անա սիւ՛ալ էտիպ՝ Սանա
վուրան քի՛մ իտիյինի փէյյամպէրլիք էյլէ՝ տէր-
65 լէր իտիւ վէ քիւֆը էտէրէք, ՛ալէյհինտէ տահա
նիլէ շէյլէր սէօյլէրլէր իտիւ
66 վէ կիւնտիւզ օլտըգտա, միլլէթ իխթիյարալը
իլէ պաշ քեահինլէր վէ ՛իւլէմա ճէմ՝ օլտըլար,
վէ անը քէնտիլէրին միլլէթ մէճլիսինէ կէօթիւ-
67 լէր. օ տախի անլէրէ՝ էյէր սիգէ սէօյլէրսէմ, հիլ
68 ինանմազսընըզ. վէ էյէր սիւ՛ալ էթսէմ տախի՝
69 նէ ճէվապ վէրիւր, նէ տէ սալը վէրիւրսինիզ, Պուն-
տան պէօյլէ իպն իւլ ինսան գուտրէթ Ուլլահըն
70 սաղընտա օթուրանագ տըր՝ տէտիւ. վէ ճիւմլէ-
սի՝ էօյլէ իսէ սէն իպն Ուլլա՞հ մը սըն՝ տէտիլէր.
71 օ տախի անլէրէ՝ Տէտիյինիզ կիպի իմ՝ տէտիւ վէ
անլէր՝ Արթըգ պիգէ շէհատէթ նէ՞ ըաղըմ տըր՝
զիրա քէնտիմիզ անըն աղընտան իչիթտիք՝ տէ-
տիլէր:

- 2 Պիղատոսս կէօթիւրտիւլէր՝ վէ անը իթթիհամ
էթմէյէ պաշլայըպ՝ Պուռու միլլէթի ազտըրմագտոս
վէ՝ Պէն Գրիստոս մէլիք իմ՝ տէյէրէք Գայսէրէ
խարամ վերմէքտէն մէն՝ էթմէքտէ պուլտըգ՝ տէ-
- 3 տիլէր՝ վէ Պիղատոս անա՝ Եհնուտիլէրին մէլլի
սէն մի սին՝ տէյիւ սիւալ էյլէտիքտէ, օ տախի
անա ճէվապէն՝ Սէօյլէտիլին կիպի տիր՝ տէտի-
- 4 վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր իլէ խալգա՝ Պու
ատէմտէ հիշ պիր ճիւրմ՝ պուլմայօրըմ՝ տէտի-
- 5 Ամմա անլէր իսրար էտէրէք՝ Գալիլէատան պաշ-
լայըպ թա պուրայա գատար, պիւթիւն Եհնուտի-
յէտէ թա՝լիմ իլէ գալմը թահրիք էտիյօր՝ տէ-
- 6 տիլէր՝ վէ Պիղատոս Գալիլէա լաֆզընը իշիթմէք-
լէ՝ Օլ ատէմ Գալիլէալը՝ մը տըր՝ տէյիւ սիւալ
- 7 էտիպ, Հերովդէսին հիւքիւմէթի տա՛իրէսինտէն
օլտըղընը ալլատըգտա, Հերովդէս օլ կիւնլէրտէ
Երուսաղէմտէ պուլուստըղը ճիհէթլէ՝ անը անըն
եանընա կէոնտէրտի-
- 8 վէ Հերովդէս Յիսուսը կէօրտիւքտէ, զիյատէ-
սիլլէ մէսրուր օլտու, զիրա անըն հագզընտա չօգ
շէյլէր իշիթտիլ իշիւն, անը խայը գէմանտան պէ-
րու կէօրմէք իսթէյէրէք, անըն էլլիլէ իճրա օ-
լուսան պիր լալամէթ միւշահէտէ էթմէք իւմի-
- 9 տինտէ իտի վէ անա չօգ սէօղլէրլէ սիւալ էթ-
- 10 տի իսէ տէ, պիր ճէվապ վէրմէտի վէ պաշ քեա-
հինլէր իլէ իւլլէմա տուրուպ՝ անը շիտտէթլէ իթ-
- 11 թիհամ էտէրլէր իտի Հերովդէս տախի լասքէր-
լէրի իլէ պէրապէր անը թահգիր վէ իսթիհզա
էթտիքտէն սօնրա, անա փաըլագ պիր լիպաս
- 12 կիտիլիպ՝ Պիղատոսա կէրի կէօնտէրտի վէ օլ
կիւնտէ Պիղատոս իլէ Հերովդէս պիրի պիրի իլէ
տօսթ օլտըլար, զիրա մու գատտէմա արալարըն-
տա լատալէթ վար իտի-
- 13 վէ Պիղատոս պաշ քեահինլէր վէ րէ՛իսլէր իլէ
գալմը պիր եէրէ ճէմ՝ էտիպ՝ անլէրէ խիթապէն,

- 14 Պու առեմի խալգը ազտըրըյօր՝ տէյիւ պանա կէ-
թիրտինիւզ, վէ իշթէ պէն սիղին հուզուրընդուա
թէֆթիշէտիպ՝ պու առեմ 'ալէյհինտէ շիքեայէթ
էթտիյինիւզ շէյլէրտէն պիր ճիւրմ անտէ պուլմա-
- 15 տըմ. նէ տէ Հերովդէս պաւլոս. զիրա սիղի ա-
նըն եանընա կէօնտէրտիմ իսէ տէ, իշթէ անըն
էլիյլէ գաթլէ միւսթահագգ պիր շէյ եափըլմամըշ
- 16 տըրս Պու էճլտէն անը թէ՛տիպ էթտիքտէն սօն-
- 17 րա սալը վէրէյիմ՝ տէտի վէ հէր պայըամտա
անլէրէ պիր քիմնէ սալը վէրմէսի ըզըմ իտի
- 18 վէ ճիւմէսի պիրտէն՝ Պուենու գալտըր վէ Բա-
րաբըայը պիղէ սալը վէր՝ տէյիւ պաղըրտըրար
- 19 Պու քիմնէ տախի շէհրտէ վուգու՝ պուլմուշ պիր
իւթիլլալ վէ գաթլ իշիւն հապսիտնէյէ աթըմըշ
- 20 իտի իմտի Պիղատոս Յիսուսը սալը վէրմէք իս-
թէմէքլէ՝ թէքըար քէլամ իրատ էյլէտի իսէ տէ
- 21 Անլէր՝ Սալպ էյլէ, անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ պաղը-
22 րըրլար իտի Օ տախի իւշիւնճիւ տէֆ'ա օլարագ
անլէրէ՝ եա պու առեմ նէ՞ քէօթիւլիւք իշէտի
անտէ գաթլի մուճիպ պիր ճիւրմ պուլմատըղըմ
ճիհէթլէ, անը թէ՛տիպ էթտիքտէն սօնրա սալը
- 23 վէրէյիմ՝ տէտի Ամմա անլէր 'աղիմ սէտալարլէ
խարար էտէրէք անըն սալպ օլումմասընը թալպ
էտէրլէր իտի. վէ անլէրին վէ պաշ քեահինլէրին
- 24 սէտալարը զալիպ կէլլէքլէ, Պիղատոս մաթլուպ-
- 25 լարընըն իճրասընա հիւքմ էթտի Շէօյլէ քի իւ-
թիլլալ վէ գաթլ իշիւն մահպուս պուլընուպ թա-
լպ էթտիքլէրի քիմնէյի անլէրէ սալը վէրտի վէ
Յիսուսը անլէրին միւրատընա թէսլիմ էթտի
- 26 Անլէր տախի անը կէօթիւրիւր իքէն թարա-
տան կէլէն Սիմոն նամընտա Կիւրենէլի պիր քիմ-
սէյի թուլուպ՝ խաշը Յիսուսըն արտը սըրա կէօ-
- 27 թիւրմէք իշիւն անըն իւզէրինէ գօտըլարի վէ կէ-
րէք խալգտան վէ կէրէք անըն իշիւն աղալըպ
տէօյիւնէն գարըլարտան պիր պէօյիւք ճէմա՛տի

- 28 արտը սըրա կիտէր ի քէն, Յիսուս մերգումէլէրէ
թէ վէճճիւհ էտիպ' էյ Երուսաղէմ գըղլարը, պէ-
նիմ իյիւհ աղլամայընըղ, անճազ քէնտինիզ իլէ էվ-
- 29 լաւընըղ իյիւհ աղլայընըղ, Զիրա իյթէ' նէ մութ-
լու 'ազիրլէրէ վէ սօղուրմամըլ րահմէրէ, վէ
էմգիրմէմիշ մէմէլէրէ' տէյէճէ. քէլէրի կիւնլէր կէ-
- 30 լիյօր, Օ զէման տաղլարա' իւզէրիմիզէ տիւշիւ-
նիւղ, վէ պոյըրլարա' Պիգի էօրթիւնիւղ' տէմէյէ
- 31 պաշլայաճազլար, Զիրա էյէր էաշ աղաճա պու
շէյլէրի էտէրլէրսէ, գուրույա նէ' օլաճազ տըր'
տէտի:
- 32 վէ անըն իլէ պէրապէր գաթլ օլունմազ իւզրէ,
33 տիկէր ի քի միւճրիմ կէօթի, րիւլտիւ վէ Գաֆա
տէնիլէն մահալէ կէլտիքլէրինտէ, օրատա անը
վէ պիրի սաղընտա վէ օլ պիրի սօլընտա օլարազ'
- 34 օլ միւճրիմլէրի խաշա կէրտիլէր, Յիսուս տախի'
էյ ֓էտէր, անլէրի 'աֆլ էյլէ, զիրա նէ հափ-
տըլլարընը պիլմէզլէր' տէտի, վէ էրպիսէսինի
- 35 գուր'ա աթարազ թադսիմ էթտիլէր, իալզ տա-
խի տուրուպ սէյր էտէրէք, անլէր իլէ պէրապէր
րէ' իսլէր տախի աւը իսթիհզա էտիպ' Ղայրիլէրինի
գուրթարտը, էյէր Ալլահըն միւնթէիսապը օլան
Գրիստոս իսէ, քէնտի քէնտինի գուրթարտըն' տէր-
- 36 լէր իտի վէ 'աքէրլէր տախի էազլաշըպ' անա
37 սիրքէ սուհարազ, էյէր Եէհուտիլէրին մէլիյի սէն
իսէն, քէնտինի գուրթար' տէյիւ անը իսթիհզա
էտէրլէր իտի:
- 38 վէ անըն իւզէրինտէ Եունանի վէ Լաթինի վէ
'իպրանի հարֆլարըյլէ' Պուի ԵէՀՈՒՏԻԼԵՐԻՆ ՍԷ-
ԼԻՅԻ ՏԻՐ' տէյիւ էազըլը պիր Եաֆթա վար իտի:
- 39 վէ ասըլըլ միւճրիմլէրին պիրի անա քիւֆը
էտիպ' էյէր սէն Գրիստոս իսէն, քէնտինի վէ
- 40 պիրի գուրթար' տէտի, վէ տիկէրի ճէվապ վէ-
րիպ անը թէքաիր էտէրէք' Սէն Հէման օլ մահ-
քիւմիյէթ ալթընտա ի քէն Ալլահտան գօրգմաշը

- 41 մը սընս Վէ պիղ հազգ իւզրէ յահլէս իշ. զիրա
 'ամէլլէրիմիզին ճեզասընը շէքիյօրըզ. տամա պու
 ատէմ եօլըզ պիր հարէքէթտէ պուլունմատը տէ-
- 42 տիս Վէ Յիսուսա խիթապէն՝ եա Բապպ, մէլէ-
 քիւթիւնտէ կէլտիյին վազըթ պէնի թէզէքքիւր
- 43 էյլէ՝ տէտիս Յիսուս տախի անա՝ Հագիգաթէն
 սանա տէրիմ քի՝ Պու կիւն պէնիմ իլէ պէրապէր
 ճէննէթտէ օլաճագսըն՝ տէտիս
- 44 Վէ սա՛աթ ալթը րատտէլէրինտէ իտի, վէ սա-
 'աթ տօզուզատէք պիւթիւն եէր իւզէրինտէ գա-
- 45 րանըզ օլուպ, կիւնէշ գարարոր, վէ հէյ.քէլին
 46 փէրտէսի օրթասընտան երթըլտը. Վէ Յիսուս
 եիւքսէք սէսլէ ֆէրեատ էտիպ՝ էյ ֆէտէր, րու-
 հըրը սէնին էլլէրինէ թէսլիմ էտէրիմ՝ տէտի. վէ
 պուլունու սէօյլէյիպ՝ թէսլիմ ի րուհ էթտիս
- 47 Վէ եիւզ պաշը վազը՝այը կէօրտիւքտէ, Ալլահա
 համո էտիպ՝ Հագիգաթէն պու ատէմ սալիհ իտի՝
- 48 տէտիս Վէ պուլունու թէմաշա իշիւն ճէմ՝ օլան պիւ-
 թիւն խալզ վազը՝ օլան շէյլէրի կէօրմէքլէ, կէօքս-
- 49 լէրինի տէօյէրէք 'ալտէթ էթտիլէր, Վէ ճիւմէ
 աշինալարը վէ Գալիլէատան անըն աբաը սըրա կէ-
 լէն գարըլար պու շէյլէրի կէօրէրէք, ուզագտան
 տուրույօրլար իտիս
- 50 Վէ իշթէ Եհնուտիլէրին Արիմաթիա նամ շէհ-
- 51 րինտէն օլուպ՝ շուրա ա՛ղասընտան, Վէ Ֆէթի
 մէշվէրէթ վէ ֆիլիլէրինէ րիզա վէրմէմիշ օլան
 Յովսէփ իսմինտէ սալիհ վէ 'ատիլ վէ մէլէքիւթ
- 52 Ուլլահա մունթագըր պիր ատէմ, Պիլատոսըն
 եանընա կիտիպ՝ Յիսուսըն ճէսէտինի թալէպ էյ-
- 53 լէտիս Վէ անը էնտիրիպ պիր քէթէն պէզինէ սար-
 տը, վէ անը գայատա օյուլմըշ վէ հիշ պիր վա-
 գըթ քիմսէ գօնուլմամըշ պիր գապը իշինէ գօ-
- 54 տու. Վէ օլ կիւն թէտարիք կիւնիւ օլուպ՝ սէպթ
 կիւնիւ տախի եագլաշըյօր իտիս
- 55 Վէ Գալիլէատան անըն իլէ պէրապէր կէլէն գա-

ըրբար արտը սըրա վարըպ՝ գապըը վէ անըն ճէ-
 56 սէտինին նասըը գօնուտըղընը կէթորտւէր: Վէ
 տէօնիւպ պէհարըար վէ խօշ րա՛հնալը եաղար
 հաղըրլայըպ՝ էմը մուծէպինճէ սէպթ կիւնիւնտէ
 իսթիւրահաթ էթտիւէր:

- 1 Վէ հաթթանըն պիրինճի կիւնիւ սէհէր վաթթըն-
 տա հազըըլատըղըարը պէհարըարը կէթիւրիպ՝ գապ-
 2 տա կէլիւէր: Վէ անլէր իլէ պէրապէր սա՛իրէլէր
 3 լանմըլ պուլուպ, իշէրիյէ կիրտիքլէրինտէ՝ Բապպ
 4 Յիսուսըն ճէսէտինի պուլմատըլար: Վէ անլէր
 պունտան տօլայը հայրէթտէ իքէն, իշթէ եանլա-
 5 ընտա նուրանի էլպիսէլի իքի ատէմ տուրտու:
 Մէրգուժէլէր տախի զիյատէսիյլէ գօրգուպ՝ եիւզ-
 6 լէրինի եէրէ էյլէքտէ իքէն, անլէրէ տէտիլէր
 7 քի՝ Նի՞շին հայաթտա օլանը էօլիւէր արասընտա
 արայօրսընըզ: Պուրատա տէյիլ տիր, ամմա գը-
 8 յամ էթտի: քէնտիսի տահա Գալիլէատա իքէն,
 9 իպն իւլ ինտան կիւնահքեար ատէմլէր էլինէ թէս-
 լիմ օլուշուպ՝ սալպ օլուշմազ վէ իւշիւնճիւ կիւ-
 10 նիւ գըյամ էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ սիզէ նա-
 սըլ սէօլէտիյինի խաթըընըզա կէթիւրինիզ: Անլէր
 11 տախի սէօլլէրինի խաթըրա կէթիւրտիլէր: Վէ
 գապրտան տէօնիւպ՝ պու շէյլէրին ճիւմլէսինի օն
 12 պիրլէրէ վէ սա՛իրլէրին ճիւմլէսինէ նազլ էթտի-
 լէր: Վէ պու շէյլէրի րէսուլլէրէ սէօլլէյնլէր
 Մազգաղալը Մարիամ իլէ Յովհաննա վէ Յակո-
 բսըն առաջ Մարիամ վէ անլէր իլէ պէրապէր
 11 տիկէր գարըլար իտի: Վէ մէրգուժէլէրին սէօլլէ-
 12 րի անլէրին ինտինտէ պօշ լազըրազ կիպի կէօ-
 լիւնմէքլէ, անլէրէ ինանմատըլար: Ամմա Պետրոս
 գալգըպ՝ գապրա սէյիրթտի, վէ էյլիւպ քէֆինին

- Եւայնըդ տուրաւըղընը կէօրմէսիյէ, վազը՝ օլան
 շէյէ քէնտի քէնտինէ թէ՛ աճճիւպ էտէրէք կիթտի
 13 Վէ իշթէ օլ կիւնտէ՝ անլէրտէն իքի քիմսէ Ե-
 րուսաղէմտէն ալթմըշ օգ աթըմը մէսաֆէտէ վա-
 զը՝ էմմաուս նամ պիր քէօյէ կիթմէքտէ իքէն,
 14 ձիւմէ պու վուգու՝ աթըն հազընտա պիրի պիրի
 15 իլէ սէօյլէշիօրլար իտիւ Վէ անլէր սէօյլէշիւ միւ-
 պահէսէ էտէր իքէն, Յիսուս պիղ զաթ՝ Եւազըն
 16 կէլիպ պէրապէր կիտիօր իտիւ Վէ կէօլլէրի թու-
 17 թուլմըշ օլմաղլէ, անը թանըյամատըլար, Վէ ան-
 լէրէ՝ Սիղ էիւրիւր իքէն մահգուն օլարազ, պիրի
 պիրիսիղ իլէ շու սէօյլէշտիյինիղ սէօլլէր նէ՞ տի՛ր
 18 տէտիւ Վէ անլէրտէն պիրի օլան Կղէոլպաս նամ
 քիմսէ անա ճէվապէն՝ Երուսաղէմտէ պու կիւն-
 լէրտէ վուգու՝ պուլան շէյլէրտէն իսպէրտար օլ-
 մատըգ միւսաֆիր եալընըգ սէ՞ն մի գալաըն՝ տէ-
 19 տիւ Վէ անլէրէ՝ Հա՞նկը շէյլէր՝ տէմէսի իւզէրի-
 նէ, անլէր տախի անա տէտիլէր քի՛ Ալլահըն վէ
 պիւթիւն գալմըն ինտինտէ՝ ամէլտէ վէ քէլամ-
 տա գուզվէթլի պիր փէյղամպէր օլան նազարէթ-
 լի Յիսուսըն հազընտա վուգու՝ պուլան շէյլէր
 20 Վէ պաշ քեահինլէր իլէ րէ՛ իսլէրիմիղ անը գաթ-
 լէ հիւքմ օլուսմազ իլիւն թէսլիմ էտիպ՝ սալպ
 21 էթտիլէր, Պիղ իսէ իսրայէլի խէլաս էտէճէք օ-
 տըր՝ տէյիւ իւմիտ էտիօր իտիք, Փազաթ պու
 ճիւմէտէն մա՛տա, պու շէյլէր վազը՝ օլալը պու
 22 կիւն իւչիւնճիւ կիւն տիր, Հէմ տախի պիղտէն
 պա՛զը գարըլար սէհէր վազթընտա գապրա վա-
 23 րըպ անըն ճէսէտինի պուլմայըպ տա, Հայաթտա
 օլտըղընը իսպէր վէրէն մէլէքլէր գուհուրընը
 կէօրտիւք՝ տէմէլէրիլլէ կէլիպ պիղի հայլէթմէ
 24 պրազտըլար, Վէ պիղիմ իլէ պէրապէր օլանըգ-
 տան պա՛զըսը գապրա վարըպ՝ հէման գարըլարըն
 տէտիլէրի կիպի պուլտըլար իսէ տէ, քէնտիսինի
 25 կէօրմէտիլէր, Օ տախի անլէրէ՝ էյ Փէհմիղ վէ

- 26 փեյղամպերլերին ճիւմլէ սէօլէտիքլէրինէ ինան-
 մագտա գալպի դաթը օլանլար, Գրիստոսըն պու
 27 տէյիլ մի իտի՝ տէտի՝ վէ Մովսէստէն վէ հէփ
 փեյղամպերլէրտէն պաշլալըպ՝ ճիւմլէ քիթապլար-
 տա քէնտինին հագգընտա պուլունան շէյլէրի ան-
 28 լէրէ Թէֆսիր էյլէտի՝ վէ վարաճագլարը քէօյէ
 Կաղաշաղգլարընտա, քէնտիսի տահա իլէրի կի-
 29 տեր կիսի կէօսթէրտի՝ Անլէր տախի անա իպրամ
 էտիպ՝ Պիգիմ իլէ գալ, զիրա ախշամ իւսթիւ օ-
 լուպ՝ կիւն զէվալ պուլմագտա տըր՝ տէտիլէր, օ
 տախի անլէր իլէ պէրապէր գալմագ իլիւն իլէրի
 30 կիրտի՝ վէ օ անլէր իլէ սօֆրատա օթուրտըղըն-
 տա, էքմէյի ալըպ պէրէքէթ տու՝ասը օգուտըգ-
 31 տան սօլրա՝ փարէլէյիպ անլէրէ վէրտիքտէ, Ան-
 լէրին կէօզլէրի աշըլըպ՝ անը Թանըտըլար, օ իսէ
 32 անլէրտէն նիհան օլտոււ վէ պիրի պիրինէ՝ Եօլտա
 քէնտիսի պիզէ սէօյլէր վէ քիթապլարը Թէֆսիր
 էտէր իքէն, գալպիմիղ տէրունիմիզտէ Կանմաղ
 մը իտի՝ տէտիլէր
 33 վէ օլ սա՝աթ գալգըպ՝ Երուսաղէմէ ՝ալտէթ
 էտէրէք օն պիրլէր իլէ ըէֆիգլէրինի ճէմ՝ օլմուշ
 34 պուլտուլար, Անլէր տախի՝ Հագիգաթէն Բապպ
 գըլամ էթմիշ տիր, վէ Սիմոն կէօրիւնտիւ՝ տէ-
 35 յօրլար իտի՝ Պունլար տախի Եօլտա օլան վու-
 գու՝աթը վէ էքմէյի փարէլէտիքտէ քէնտիլէրինէ
 նասըլ մա՝լիւմ օլտըղընը նագլ էթտիլէր
 36 վէ անլէր պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն, Յիսուս
 պիղ զաթ օրթալարընտա տուրուպ անլէրէ՝ Սէլամ
 37 սիզէ՝ տէտի՝ Անլէր իսէ շաշըպ գօրգարագ, պիր
 38 բուհ կէօրտիւքլէրի զաննընտա իտիլէր, վէ անլէ-
 րէ խիթապէն՝ նի՛շիւն միւղթարիպ օլտընըղ, վէ
 նի՛շիւն գալպլէրինիզտէ էքքէտար գուհուր էտիյօր
 39 էլլէրիմէ վէ պաղլարըմա պագընըղ, քի պիղ զաթ
 պէն իմ, պէնի լէմա էտիպ պագընըղ, զիրա բու-

- հըն էթի վէ քէմիքլէրի եօգ տըր, նասըլ քի պէն-
 40 տէ վար իտիյինի կէօրիյօրսընը՝ տէտիւ վէ պու-
 նու սէօյլէյիպ՝ անլէրէ էլլէրի իլէ այազլարընը
 41 կէօսթէրտիւ Սնլէր տախի մէսէրրէթլէրինտէն
 հէնուզ ինանմայրպ՝ թէ՛ աճճիւպ էթմէքտէ իքէն,
 անլէրէ՝ Պուրաստա պիր եէյէճէյինիզ վաճօ մը՝ տէ-
 42 տիւ վէ անլէր անա պիր փարչա փիշիշ պարզ
 43 վէ պիր մըգտար կէօմէճ պալը վէրտիլէր, վէ ա-
 44 լըպ էօնլէրինտէ եէտիւ Պա՛տէհու անլէրէ խիթա-
 պէն՝ Տահա սիզին իլէ պէրապէր իքէն, պէնիմ
 հագգըմտա Մովսէսին թէվրաթընտա վէ փէյղամ-
 պէրլէրտէ վէ մէզամիրտէ ճիւմլէ եազըլմըշ օլան
 շէյլէր իթմա՛մ օլունմագ կէրէք տիր՝ տէյիւ սիգէ
 45 սէօյլէտիլիմ սէօղլէր պուենլար տըր՝ տէտիւ Օ զէ-
 ման քիթապլարը անլամագ իյիւն զիհնլէրինի ալ-
 46 տըլ վէ անլէրէ խիթապէն՝ Պէօյլէ եազըլմըշ տըր
 վէ Գրիստոսա պէօյլէ էլլէմ շէքիպ ի շիւնճիւ կիւ-
 47 նիւ էօրիւլէրտէն գըյամ էթմէք, վէ Երուսաղէմ
 տէն պաշլանարագ, ճիւմլէ թա՛րֆէլէրէ անըն իս-
 մինտէ թէվպէ վէ կիւնահլար ՛աֆվը վա՛ղ օլուն-
 48 մագ կէրէք իտիւ վէ սիզ պու շէյլէրին շահիտլէ-
 49 րի սինիզ, վէ իշթէ պէն իւզէրինիզէ Փէտէրիմին
 վա՛տընը կէօնտէրիբիմ. սիզ իսէ եօգարըտան
 գուվլէթլէ կիտիրիլինճէյէ տէյին Երուսաղէմ
 շէհրինտէ իգամէթ էտինիզ՝ տէտիւ.
 50 վէ անլէրի թա Բեթանիայա գատար տըշարը
 չըգարըպ՝ էլլէրինի գալտըրարագ անլէրէ խայր
 51 տու՛ա էյլէտիւ վէ անլէրէ խայր տու՛ա էտէր ի-
 52 քէն, անլէրտէն այրըլըպ սէմայա չըգտըլ վէ ան-
 լէր անա սէճտէ գըլըպ՝ քէմալը մէսէրրէթլէ Ե-
 53 րուսաղէմէ ՛ալտէթ էթտիլլէր, վէ հէր վագըթ
 հէյքէլտէ Ալլահա համո ու սէնա էթմէքտէ իտի-
 լէր, Ամին.

Ի Ն Ճ Ի Լ

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍԻՆ ԹԱՀՐԻՐԻ ԻԻԶՐԵ

ՊԱՊ 1

- 1 Քեզամ իպթիտատե մեզմուտ իտի, վե քեզամ
Ալլահըն նեզտինտե իտի, վե քեզամ Ալլահ իտի:
- 2 Պու քեզամ իպթիտատե Ալլահըն նեզտինտե իտի:
- 3 Հէր շէյ անըն վասըթասըյլէ վիւճուտե կէլտի, վե
վիւճուտե կէլմիշ օլանլարտան անսըզ պիր շէյ վիւ-
- 4 ճուտե կէլմէտի Հայաթ անտե իտի, հայաթ տա-
- 5 խի ատէմլէրին նուրու իտի, վէ նուր զուլմէթտե
զիյա վէրեր, զուլմէթ տախի անը խորաք էթմէզ
իտի:
- 6 Ալլահ թարաֆընտան իրսալ օլունմըշ Յովհան-
- 7 նէս իսմինտե պիր ատէմ վար իտի, իշպու ատէմ
շէհատէթ իշիւն կէլտի, թա քի նուրըն հազգըն-
- 8 տա շէհատէթ էթմէսիյլէ, ճիւմլէ ատէմլէր անըն
վասըթասըյլէ իմանա կէլէլէր, քէնտիսի օլ նուր
օլմայըպ՝ անճազ նուր հազգընտա շէհատէթ էթ-
մէք իշիւն իտի:
- 9 Տիւնեայա՝ կէլէն հէր պիր ատէմի թէնվիր էտէն
- 10 նուրը հագիգի օ իտի, Տիւնեատա իտի, տիւնեա
տախի անըն վասըթասըյլէ վիւճուտե կէլտի իսէ

Յոթիտ՝ կէլէրէք

- 11 տէ, տիւնեա անը թանճմատոր, Գէնտինինքինէ
 կէլտի, վէ քէնտինինքիւէր անը գապուէ էթմէտի-
 12 լէր, Ամմա հէր քիմ անը գապուէ էթմի իսէ,
 անլէրէ, եա'նի իսմինէ իման էտէնլէրէ' էվլատ
 13 Ուլլահ օլմագլըղա սէլահիյէթ վէրտի, Պուշլարըն
 թէվէլիւտիւ տախի նէ դանտան վէ նէ թէն ի-
 րատէթինտէն վէ նէ տէ ինսան իրատէթինտէն,
 14 անճագ Ալլահտան իտի, վէ Գէլամ թէն օլուպ,
 'ինայէթ վէ հագիգաթլէ մէմու օլարագ, արա-
 մըլտա սաքին օլտու, պիզ տախի անըն ճէլալինի
 փէտէրին իպն ի վահիտինին ճէլալի տէյիւ կէօր-
 տիւք,
 15 Յովհաննէս անըն հագգընտա շէհատէթ էտիպ
 նիտա էտէրէք, տէտի քի' Պէնտէն սօլրա կէլպ,
 պանա թէգատտիւմ էտէր' տէտիյիմ զաթ պու
 16 տըր, չիւնքի պէնտէն մուգատտէմ իտի, վէ ա-
 նըն Ֆազլընտան պիզ ճիւմէմիլ 'ինայէթ իւզէրի-
 17 նէ 'ինայէթէ նա'իլ օլտըգ, Զիրա շէրի'աթ Մով-
 սէս վասըթասըլլէ վէրիտի, ահա 'ինայէթ իլէ
 հագիգաթ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըլլէ օլտու,
 18 Ալլահը ասլա պիք քիմսէ կէօրմէմիլ տիք, ահա
 փէտէրին դուճաղընտա օլան իպն ի վահիտ քէն-
 տիսի աշ պէյան էյլէտի,
 19 վէ Եհնուտիլէր Երուսաղէմտէն Յովհաննէսէ'
 Սէ'ն քիմ սին' տէյիւ սիւ'ալ էթմէք իւզրէ,
 քահհինլէր իլէ Ղահիլէր կէօնտէրտիքլէրի զէ-
 20 ման, անըն շէհատէթի պու տըր, Եա'նի իգրար
 էտիպ ինքեար էթմէյէրէք' Պէն Գրիստոս տէյիլ
 21 իմ' տէյիւ իգրար էթտի, վէ անա' էօյլէ իսէ նէ,
 սէն Եղիա'նը սըն' տէյիւ սիւ'ալ էթտիքլէրինտէ,
 օ տախի' Տէյիլ իմ' տէտի, Սէն շօլ փէյլամպէր
 մի սին' Գէրիլէրի'տէ, իսայր' տէյիւ ճէվապ վէր-
 22 տի, Օլ վագըթ անա' Սէն քիմ սին. ահա քէնտի
 պիզի կէօնտէրէնլէրէ ճէվապ վէրէլիմ. քէնտի
 23 հագգընտա նէ' տէրսին' տէտիլէր, Պէն Եսայի

- փեշղամպերին տէտիլի կիպի՝ Բապպըն եօլընը սօղ-
 րուլտընը՝ տէյիւ պէրըլյէտէ նիտա էտէնին սէ-
 24 տասը իմ՝ տէտիւ Վէ օլ կէօնտէրլէնէր ֆէրի-
 25 սիլէրտէն իտիլէր Վէ անա սիւ՛ալ էտիպ՝ էօյլէ
 իսէ սէն Բրիստոս եախօտ Եղիա, եա օլ փեշղամ-
 պէր օլմատըղըն հալտէ, նիշիւն վաֆթիլ էտիյօր-
 26 սըն՝ տէտիլէր Յովհաննէս անլէրէ ճէլապէն՝ Պէն
 սու իլէ վաֆթիլ էտէրիմ. ամմա սիզին արանըզ-
 27 տա պիլլէտիլինիլ պիր քիմսէ տուրույօր. Պէնտէն
 սօկրա կէլիպ՝ պանա թէգատտիւմ էտէն օ տըր,
 պէն տախի անըն այագ գապընըն թասմասընը
 28 չէօզմէյէ լայըգ տէյիլ իմ՝ տէտիւ Պու շէյլէր Յօր-
 դանանըն էօթէ թարաֆընտա, Յովհաննէսին
 վաֆթիլ էթմէքտէ օլտըղը Բեթաբարա նամ մա-
 հալտէ վագը՝ օլտու։
 29 Էրթէսի կիւն Յովհաննէս քէնտինէ Յիսուսըն
 կէլտիլինի կէօրտիւքտէ՝ իշթէ տիւնեանըն կիւնա-
 30 հընը քէֆ՝ էտէն Ալլահըն Գուլուսը. Պէնտէն սօկ-
 րա պիր տտէմ կէլիյօր, պէնտէն մուգատտէմ
 իտիլինսէն պանա թէգատտիւմ էտէր՝ տէյէրէք
 31 հագգընտա սէօյլէտիլիմ զաթ պու սըրս Պէն տա-
 խի անը պիլլէզ իտիմ. ամմա անըն պէնի իսրա-
 յէլէ իզհար օլունմասը իշիւն սու իլէ վաֆթիլ
 32 էտէրէք կէլտիմ՝ տէտիւ Վէ Յովհաննէս շէհատէթ
 էտէրէք՝ Բուհըն սէմատան կէօյէրճին կիպի էնիպ
 անըն իւզէրինտէ գարարլաշտըղըն կէօրտիւմ
 33 Վէ պէն անը պիլլէզ իտիմ. լաքին պէնի սու իլէ
 վաֆթիլ էթմէյէ կէօնտէրէն քէնտիսի պանա՝
 Բուհըն քիմին իւզէրինէ էնիպ գարարլաշտըղըն
 կէօրիւքսէն, Բուհ իւլ Գուտալէ վաֆթիլ էտէն օ
 34 տըր՝ տէտիւ Պէն տախի կէօրիւպ՝ իպն Ուլլահ
 պու սըր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտիմ՝ տէտիւ
 35 Էրթէսի կիւն եինէ Յովհաննէս քէնտի շակիրտ-
 36 լէրինտէն իքի քիշի իլէ տուրույօր իքէն, Յիսու-
 սա, կէզմէքտէ օլտըղը հալտէ, պագարագ՝ իշթէ

- 37 Ալլահըն Գուգուսը՝ տէտիւ Վէ օլ Իքի շակիրտ
անըն սեօյէտիյինի իշիթմէլէրիյլէ, Յիսուսըն ար-
- 38 տընճա կիթտիւլէրս Վէ Յիսուս տէօնիւպ՝ արտըն-
ճա կէլտիքլէրինի կէօրտիւքտէ, անլէրէ՝ Նէ՞ աս-
րայօրսընըզ՝ տէտիւ Վէ անա Բապպի (քի սլու
թէրճէմէ օլունարաք, Մու'ալլիմ տէմէք տիր)
- 39 Նէ՞րէտէ իգամէթ էտիյօրսըն՝ տէտիւլէրս Անլէրէ՝
կէլիւպ պագընըզ՝ տէտիւքտէ, կէլտիլէր Վէ նէրէտէ
իգամէթ էթտիյինի կէօրիւպ՝ օլ կիւն եանընտա
գալտըլար. Վէ սա'աթ օն րատտէլէրինտէ իտիւ
- 40 Վէ Յովհաննէստէն իշիտիւպ՝ Յէսուսըն արտը սըրա
կիտէն Իքի քիշիտէն պիրի Սիմոն Պետրոսըն գարն-
- 41 տալը Անդրէաս իտիւ Պու տախի էվվէլա քէնտի
գարնտալը Սիմոնը պուլուպ անա՝ Մեսիայը (քի
թէրճէմէսի Գրիստոս տէմէք տիր) պուլտըզ՝ տէ-
- 42 տիւ Վէ անը Յիսուսըն եանընա կէթիլտիւ. Յիսուս
տախի անա պագըլպ՝ Սէն Յովնանըն օղլու Սիմոն
սըն. սէն կեփաս (քի թէրճէմէսի Պետրոս տըր)
թէսմիյէ օլունաճաք սըն՝ տէտիւ
- 43 Էրթէսի կիւն, Յիսուս Գալիլեայա 'ազիմէթ էթ-
մէք իսթէտիյինտէ, փիլիպպոսը պուլուպ անա՝
- 44 Արարմ սըրա կէլ՝ տէտիւ փիլիպպոս տախի՝ Անդ-
րէաս իլէ Պետրոսըն շէհրի Ռեթսայիգատան իտիւ
- 45 փիլիպպոս Նաթանայէլի պուլուպ անա՝ Մովսէսին
թէվրաթտա, փէյղամպէրլէրին տախի հադգընտա
եադտըգլարը զաթը, Էս'նէ Նազարէթտէն օլան
- 46 Յիսուս իսլն ի Յովսէփի պուլտըզ՝ տէտիւ Վէ Նա-
թանայէլ անա՝ Նազարէթտէն էյի պիր շէյին հա-
սըլ օլմասը միւմքի'ն մի տիր՝ տէտիւ փիլիպպոս
- 47 անա՝ կէլ տէ պագ՝ տէտիւ Յիսուս Նաթանայէլի
քէնտի եանընա կէլիր Իքէն կէօրիւպ, անըն հադ-
գընտա՝ իշթէ տէրուներնտէ հիլէ պուլունմայան
- 48 հազիգաթտա պիր Իսրայէլի՝ տէտիւ Նաթանայէլ
անա՝ Պէնի նէ՞րէտէն թանըյօրսըն՝ տէտիւ Յի-
սուս անա ճէվապէն՝ փիլիպպոս սէնի շաղըրմադ-

տան էվիլէլ, սէն ինճիր աղանճը ալթընտա իքէն,
 49 սէնի կէօրտիւմ տէտիւ Նաթանայէլ անա ճէվա-
 պէն՝ Բապպի, սէն Իպն Ուլլահ սըն, սէն Իսրայէ-
 50 ին մէլիյի սին՝ տէտիւ Յիսուս տաթի անա ճէվա-
 պէն, Սանա՝ ինճիր աղանճը ալթընտա իքէն սէնի
 կէօրտիւմ տէտիյիմ իյիւն մի ինանըյօրսըն.
 պուշլարտան տահա 'ազիմ շէյլէր կէօրէճէֆսին՝
 51 տէտիւ վէ անա՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սի-
 զէ տէրիմ քի՝ շիմտէն սօկրա սէմանըն ալըլուղը-
 նը, վէ Իպն իւլ ինսան իւզէրինէ Ալլահըն մէլէֆ-
 լէրինին էնիպ չըգաղգլարընը կէօրէճէֆսինիզ՝
 տէտիւ

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ Գալիլեանըն Կանա լէհրիւ-
 տէ տիւշիւն օլտու, վէ Յիսուսըն վալիտէսի օրատու
- 2 իտիւ վէ Յիսուս իլէ շակիրտլէրի տաթի տիւշիւնէ
- 3 տա'վթ օլտւնտու վէ շէրապ էֆսիլմէֆէ, Յի-
 սուսըն վալիտէսի անա՝ Շէրապլարը եօգ տըր՝ տէ-
- 4 տիւ Յիսուս անա՝ էյ խաթուն, սէնին պէնիմ
 իլէ նէ՞ իշին վար. վաթթըմ տահա կէլմէտի՝ տէ-
- 5 տիւ վալիտէսի խըսմէթճիլէրէ՝ Սիղէ հէր նէ տէր-
- 6 սէ եափընը՝ տէտիւ վէ Եէհուտիլէրին թաթհիրի
 'ատէթինճէ օրատա զօնուլմը, հէր պիրի իքիլէր
 եա իւլէր մէտրէ ալըր ալթը 'ատէտ թաշ քիւփ
- 7 պուլուշմաղլէ, Յիսուս անլէրէ՝ Դիւվիլէրի սու իլէ
 տօլտուընը՝ տէտիւ. վէ անլէրի աղըզլարընա գա-
- 8 տար տօլտուըրտըլար. վէ անլէրէ՝ Շիմտի չըգաղըպ
 զիյաֆէթ՝ ըէ'իսինէ կէօթիւրիւնիւզ՝ տէմէսիլէ
- 9 կէօթիւրտիւլէր. վէ զիյաֆէթ ըէ'իսի շէրապա
 թէպտիլ օլտւնան սույու թաթընճա, (օ իսէ նէ-
 ըէտէն օլտըղընը պիւլմէզ, ամմա սույու շէֆէն
 խըսմէթճիլէր պիւրլէր իտիւ,) զիյաֆէթ ըէ'իսի
- 10 կիւվէյիլ չաղըըպ, Անա՝ Հէր քէս էվիլէա ա'լա
 շէրապը, վէ զիյատէ իշիլտիյինտէ էտնասընը չը-

- 11 գարըր՝ սէն իւե ա'ւա շէրապը շիմոյէտէք սագ-
 լաւըն՝ տէտիւ Յիսուս Գալիլեանըն կանա լէհըին-
 տէ իշպու իւք միւ'ճիղէյի իճրա էյլէյիպ' քէնտի
 12 ճէլալինի իզհար էթտի, շակիրտլէրի տախի անա
 իման էթտիլէր Պա'տէհու քէնտիսի իլէ վալիտէ-
 սի վէ գարնտաշլարը վէ շակիրտլէրի կափառնա-
 յաւմա էնիպ' օրատա անճագ պիր դաշ կիւն գալ-
 տըլար՝
 13 վէ Եհոուտիլէրին պասեք պայրա'ն հաղըն օլ-
 14 մաղլէ, Յիսուս Երուսաղէմէ չըգտըր վէ հէյքէլտէ
 սըղըր վէ գօյուն վէ կէօյերճին սաթանլարը վէ
 15 սարրաֆլարը օթուրմագտա պուլուպ, իփլէրտէն
 պիր գամյը եափարագ, ճիւմլէսինի գօյուն վէ
 սըղըրլար իլէ պերապէր հէյքէլտէն չըգարտըր վէ
 սարրաֆլարըն ագլէսինի տէօքիւպ' փիլթաթա-
 16 լարընը ալթ իւսթ էթտի վէ կէօյերճին սաթան-
 լարա՝ Պուլլարը պուրատան գալտըրընըլ փե-
 տէրիմին խանէսինի թիճարէթխանէ էթմէյինիլ'
 17 տէտիւ Շակիրտլէրի տախի՝ Սէնին խանէնին զայ-
 րէթի պէնի ետտի՝ տէյիւ եաղըլմըշ օլտըղընը խա-
 18 թըրլարընա կէթիլտիլէր իմտի Եհոուտիլէր անա
 ճէվապէն՝ Պիզէ նէ՞ ալամէթ կէօսթէրիտին քի
 19 Պու շէյլէրի էտէրսին՝ տէտիլէր Յիսուս անլէրէ
 ճէվապէն՝ Պու հէյքէլի եըգընըղ, վէ անը իւշ
 20 կիւնտէ իգամէ էտէրիմ՝ տէտիւ Պուսուն իւղէրի-
 նէ Եհոուտիլէր՝ Պու հէյքէլ գըրգ ալթը սէնէտէ
 եալըլմագտա օլուպ, սէն անը ի'ւշ կիւնտէ մի
 21 իգամէ էտէճէքսին՝ տէտիլէր Օ իսէ քէնտի ճէ-
 22 սէտիսին հէյքէլի հագգընտա սէօյլէյօր իտի իմտի
 էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիլի ղէման, անըն շա-
 կիրտլէրի պուսու [քէնտիլէրինէ] սէօյլէտիլինի խա-
 թըրլարընա կէթիլիպ' քիթապա վէ Յիսուսըն
 սէօյլէտիլի քէլամա ինանտըլար՝
 23 վէ պասեք պայրամընտա Երուսաղէմտէ իքէն
 չօգ քիմսէլէր իճրա էթտիլի միւ'ճիղէլէրինի միւ-

շահէտէ եթմէլէրլյէ՝ անըն իսմինէ իման էթտի-
 24 լէր։ Ամմա Յիսուս ճիւմէսինի պիլտլյի, վէ ինսան
 հազգընտա հիշ պիր քիմսէնին շէհատէթինէ միւհ-
 թաճ օլմատորղը ճիհէթլէ, քէնտինի անլէրէ ինան-
 25 մաղ խտի։ Չիրա քէնտիսի ինսանըն տէրուէնտէ
 նէ օլտորղընը պիլիր խտի։

1 Վէ ֆէրիսիլէրտէն օլուպ՝ Եհհուտիլէրին պիր
 ըէ՛խի նիկոդեմաս իսմինտէ պիր առէմ վար խտի։
 2 Մէրգում կէճէլէյին Յիսուսըն Խանընա կէլիպ ա-
 նա՝ Բապպի, Ալլահ թարաֆընտան կէլմիշ պիր
 մու՛ալլիմ իտլյինի պիլերիզ, զիրա հիշ պիր քիմսէ
 Ալլահ անըն իլէ օլմատորղճա, պու սէնին էթտիլյին
 3 միւ՛ճիզէլէրի իզհար էտէմէզ՝ տէտի։ Յիսուս անա
 ճէվապէն՝ Հազիգաթէն, հազիգաթէն սանա տէ-
 ըիմ քի, պիր քիմսէ կէնիտէն տօղմայընճա, Ալ-
 4 լահըն մէլէ-քիւթիւնիւ կէօրէմէզ՝ տէտի։ Նիկոդե-
 մոս անա՝ Պիր առէմ իթթիյար իքէն նա՛ւըլ տօ-
 զա պիլիր։ Թէքրար վալիտէսինին րահմինէ կիրիպ
 5 տօղա պիլի՛ր մի՝ տէտի։ Յիսուս ճէվապ վէրիպ՝
 Հազիգաթէն, հազիգաթէն սանա տէրիմ քի՛ ի-
 յէր պիր քիմսէ սուտան վէ Բուհտան տօղմաղսա,
 6 Ալլահըն մէլէ-քիւթիւնէ կիրէմէզ։ Թէնտէն տօ-
 զան՝ թէն տիր, վէ Բուհտան տօղան՝ րուհ տըր։
 7 Սանա՝ Ենիտէն տօղմանըզ լազըմ տըր՝ տէտլյի-
 8 մէ թէ՛աճճիւպ էթմէ։ Բիւզկեսար իսթէտլյի եէր-
 տէ էսէր, վէ անըն սէսինի իշիտիրսին, լաքին նէ-
 ըտէն կէլիպ՝ նէրէյէ կիթտլյինի պիլմէզսին։ Բուհ-
 տան տօղմուշ օլան հէր քիմսէ պէօյլէ տիր՝ քէքի։
 9 Նիմոդեմոս անա ճէվապէն՝ Պու շէյլէր նա՛ւըլ օլա
 10 պիլիր՝ տէտի։ Յիսուս անա ճէվապէն տէտի քի՛
 Սէն իսրայէլին պիր մու՛ալլիմի իքէն՝ պու շէյլէրի
 11 պիլմէ՛զ մի սին։ Հազիգաթէն, հազիգաթէն սա-

- նա տէրիմ քի՝ պիղ պիտիլիմիզի սէօլէր, վէ
կէօրտիլիւմիւզէ շէհատէթ էտէրիլ. վէ շէհատէ-
12 թիմիզի գապուէ էթմէզսինիլ. էյէր սիզէ գէմինի
շէյլէրի սէօլէտիլիմտէ ինանիազսանըզ, սէմալի
շէյլէրի սիզէ սէօլէսէմ՝ նաճըլ ինանիաճազսընըզ
13 վէ սէմայա հիշ պիւր քիմսէ չըգմամըշ, անճազ
սէմատան նիւզուէ էտէն իպն իւլ ինսան՝ քի սէ-
14 մատա տըր, վէ Մովսէս պէրրիյէտէ երլանը եիւք-
սէյէ գալտըրտըղը միսիլիւ, իպն իւլ ինսան պէօյ-
15 լէ եիւքսէյէ գալտըրըլմագ կէրէք տիւր, թա քի
անա հէր իման էտէն՝ հէլաք օլմայըպ, անճազ է-
16 պէտի հայաթա մալիք օլա, Զիրա Ալլահ տիւնեայը
պու գատար սէվտի՝ քի քէնտի իպն ի վահիտինի
վէրաի, թա քի անա հէր իման էտէն հէլաք օլ-
17 մայըպ՝ անճազ էպէտի հայաթա մալիք օլա, Զիւն-
քի Ալլահ քէնտի Օզլընը տիւնեանըն հիւքմիւ ի-
յիւն տէյիլ, անճազ տիւնեա անըն վասըթասըրյէ
խէլաս պուլմասը իյիւն տիւնեայա կէօնտէրտի
18 Անա իման էտէն՝ հիւքմ օլընմագ, ամմա իման
էթմէյէն հալա մահքիւմ տիւր, զիրա Ալլահըն
իպն ի վահիտինին իամինէ իման էթմէմիշ տիւր
19 վէ հիւքմ պու տըր քի՝ նուր տիւնեայա կէլտի,
վէ ատէմլէր, 'ամէլլէրի շէրիւր օլտըղը քէպէպտէն,
20 զուլէթի նուրտան տահա զիյատէ սէվտիլէր, Զի-
րա հէր քէօթիւլիւք իշլէյէն՝ նուրտան իքրան է-
տէր, վէ 'ամէլլէրի մէյտանա գօնուլմամագ իյիւն
21 նուրա կէլմէզ, Ամմա հագգը իշլէյէն ատէմ 'ա-
մէլլէրի Ալլահ իլէ իշլէնմիշ իտիլի աշիքեար օլտուն
տէյիւ նուրա կէլիւր
22 Անտէն սօչրա Յիսուս շահիրտլէրի իլէ պէրա-
պէր Եէհուտիյէ տիյարընա կէլիպ՝ անլէր իլէ օրա-
23 տա մէքս էտէրէք վաֆթիլ էտէր իտիւ վէ Սա-
ղիմին գուրպինտէ վազը՝ Այննոնտա չօգ սուլթը
պուլունտըղընտան, Յովհաննէս տախի օրատա
վաֆթիլ էտէր իտիւ, վէ Խալէ կէլիպ վաֆթիլ

- 24 օլունուրլար իտի Զիւնքի Յովհաննէս տահա
հապսխանէյէ աթըլմամըշ իտի
- 25 Օ գէման Յովհաննէսին շակիրտլէրի իլէ Եէհու-
տիլէրին սորասընտա թաթհիր խուսուսընտա միւ-
- 26 պահէսէ վագը՝ օլմաղէ, Յովհաննէսին Եանընա
կէլիպ անա՝ Ծա մու'ալլիմ, Յորգանանըն էօթէ
թարաֆընտա սէնին իլէ պէրապէր պուլունմըշ վէ
հագգընտա շէհատէթ էթմիշ ոլտըղըն քիմսէ իշ-
թէ վաֆթիզ էտիյօր, վէ հէր քէս անըն Եանընա
- 27 կիտիյօր՝ տէտիլէրի Յովհաննէս ճէվապէն տէտի
քի՝ Պիր ատեմ՝ քէնտինէ սէմատան վէրիլմէտիք-
- 28 ճէ, հիշ պիր շէյ ալմաղա գատիր տէյիլ տիրի Սիզ
քէնտինիզ պէնիմ հագգըմտա՝ Պէն Գրիստոս տէ-
յիլ իմ, անճագ անըն էօնիւնճէ իրսալ օլուն-
- 29 տրմ՝ տէտիլիմէ շէհատէթ էտէրսինիզ Կէլին քի-
մէն իսէ՝ կիւվէյի օ տըր. ամամ կիւվէյինին տօս-
թու հագըր պուլունուպ կիւվէյի իշիթտիյինին տօս-
- անըն սէտասընտան գիյատէսիլէ մէսրուր օլուր.
իմտի պէնիմ պու մէսերրէթիմ թէմամ օլմուշ
- 30 տըր. Անա պէօյիւմէք, պանա իսէ քիւշիւմէք
- 31 կէրէք տիրի Եօգարրտան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա'լա
տըր. գէմինտէն օլան՝ գէմինի օլուպ, գէմինտէն
պահա էտէր. սէմատան կէլէն՝ ճիւմլէտէն ա'լա
- 32 օլուրագ, Հէման կէօրիւպ իշիթտիյի շէյլէրէ շէ-
հատէթ էտէր, վէ շէհատէթինի հիշ պիր քիմսէ
- 33 գապուլ էթմէզ. Անըն շէհատէթինի գապուլ է-
տէն՝ Ալլահըն հագգ իտիյինէ միւհըր պասմըշ օլուր.
- 34 Զիրա Ալլահըն իրսալ էյլէտիյի քիմսէ Ալլահըն
սէօգլէրինի սէօյլէր, շիւնքի Ալլահ ա-ա Բուհու
- 35 էօյլիւյլէ վէրմէզ. Փէտէր՝ Օղլու սէվէր, վէ հէր
- 36 շէյի անըն էլինէ թէսլիմ էթմիշ տիրի Օղլա իման
էտէն՝ էպէտի հայաթա մալիք տիր. ամամ Օղլա ի-
թա'աթ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէյէճէք, վէ Լափն
Ալլահըն զաղապը անըն իւզէրինտէ գալըր.

- 1 Իմո՛ր Յիսուսըն Յովհաննէստէն զկայտէ շակիրալէր փէյտաւ էտիս՝ վաճթիզ էթտիյինի Փէրիսիէր իշիթմիշ օլտըզը Բապպըն մա՛լիւմիւ օլտըգտաւ
- 2 (Վազա՛ւս պիզ զաթ Յիսուս տէյիլ, անճագ շա-
- 3 կիրալէրի վաճթիզ էտէր իտի,) Ենհուտիյէյի թէրք էտիս՝ թէքրար Գալիլէա թարաֆընա՝ Կալիմէթ
- 4 էյէտի, Վէ Սամարիա իյինտէն կէշմէսի իճապ
- 5 էթմէքէ, Յակոբըն քէնտի օղլու Յովսէփէ վէր-
- տիյի արագի գուրպինտէ՝ Սամարիատա վազը՝ Սու-
- 6 քար նամ պիւր շէհրէ կէլտի, Վէ օրատա Յակո-
- բըն պիւր դույուսը վար իտի, իմո՛ր Յիսուս եօջը-
- լըգտան նաշի եօրոււմը պուլունմասը հասէպիյէ,
- սա՛ւթ ալթը գարարլարընտա դույունըն եռնըն-
- 7 տա օթուրտըը հալտէ, Սամարիատան պիւր գարը սու չէքմէյէ կէլիպ, Յիսուս անա՝ Պանա սա՝ վէր,
- 8 իյէյիմ՝ տէտի. Չիւնքի շակիրալէրի եէյէճէք սա-
- 9 թըն ալմագ իւզրէ շէհրէ կիթմիշէր իտի. Օլ Սա-
- մարիալը գարը տալսի անա՝ Սէն Ենհուտի՝ պէն տէ Սամարիալը պիւր գարը իքէն, նա՛ւըլ պէնտէն սու իսթէյօրսըն՝ տէտի. զիրա Ենհուտիէր Սա-
- 10 մարիալըլար իլէ իիթիլաթ էթմէզլէր, Յիսուս ա-
- նա ճէվապէն՝ Էյէր Ալլահըն Կթիյէսինի վէ՝ Պա-
- նա սու վէր՝ տէյիւ սանա սէօյլէյէնին քիմ իտի-
- յինի պիլսէ իտին, սէն անտէն իսթէր իտին, օ
- 11 տալսի սանա տիրի սու վէրիբ իտի՝ տէտի. Գարը անա՝ Էֆէնտիմ, սէնին սու չէքէճէք գապըն եօգ տըր, գույու տալսի տէրին տիր. իմո՛ր օլ տիրի
- 12 սույու նէրէտէն ալըրսըն. Սէն պիղէ պու գու-
- յույու վէրիպ, անտէն քէնտիսի վէ օղուլլարը վէ տալարլարը իյմիշ օլան փէսէրիմիզ Յակոբտան
- 13 պէօյիւք մի սին՝ տէտի. Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պու սուտան հէր իյէն եինէ սուսար, ամմա հէր քիմ պէնիմ քէնտիսինէ վէրէճէյիմ սուտան ի-

- 14 չէրսէ, իւ էլ էպէտ սուսամազ: Ամմա անա վերէ-
 ճէյիմ սու անըն տէրունինտէ էպէտի հայաթ ի-
 ջիւն գայնայան սու փուկարը օլաճագ տըր՝ տէ-
 15 տի: Գարը անա՝ էփէնտիմ, օ սույու պանա վէր,
 քի սուսամայայըմ վէ պուրայա սու չէքմէյէ կէլ-
 16 մէյէյիմ՝ տէտի: Յիսուս անա՝ կիթ գէվճիկի չաղըր
 17 վէ պուրայա կէլ՝ տէտի: Գարը տախի՝ Ձէվճիմ
 եօգ տըր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի: Յիսուս անա՝
 18 Ձէվճիմ եօգ՝ տէտիյինտէ տօղրու սէօյլէտին: Ձի-
 րա պէշ գէվճէ վարտըն, վէ չիմտի սէնին իլէ օլան
 քիմսէ գէվճիկ տէյիլ տիր: պուսսա կէրլէք սէօյ-
 19 լէտին՝ տէտի: Գարը անա՝ էյ էփէնտիմ, կէօ-
 20 լիւյօրըմ քի սէն պիր վիէյղամպէր սին: Էճտա-
 տըմը պու տաղտա սէճտէ գըլարլար, վէ սիզ՝
 Սէճտէ գըլմագ լազըմ օլան մահալ Երուսաղէմտէ
 21 տիր՝ տէրսինիզ, տէտի: Յիսուս անա՝ էյ իա-
 թուն, պանա ինան, սա՛աթ կէլլիօր քի՝ փէտէրէ
 նէ՝ պու տաղտա, նէ՝ տէ Երուսաղէմտէ սէճտէ
 22 գըլաճագսընըզ: Սիզ պիլմէտիյինիզէ սէճտէ գը-
 լարսընըզ, պիզ պիլտիյիմիզէ սէճտէ գըլարըզ:
 23 զիրա խէլաս Եէհուտիլէրաէն տիր: Լաքին սա՛աթ
 կէլիր վէ հալա հազրը տըր քի՝ կէրչէքտէն սէճ-
 տէ գըլանլար փէտէրէ ըուհ վէ հագիգաթլէ սէճ-
 տէ գըլաճագլար: զիրա փէտէր տախի քէնտինէ
 24 պէօյլէ սէճտէ գըլանլար իսթէր: Ալլահ ըուհ տըր,
 վէ անա սէճտէ գըլանլար ըուհ վէ հագիգաթլէ
 25 սէճտէ գըլմագ կէրէք տիր՝ տէտի: Գարը անա՝
 Գրիստոս թէսմլէ օլունան Մեսիանըն կէլէճէյինի
 պիլիրիմ, օ կէլտիյի գէման պիզէ հէր չէյի իիպար
 26 էտէճէք տիր՝ տէտի: Յիսուս անա՝ Պէն, քի սէ-
 27 նին իլէ քէլամ էտիյօրըմ, օ իմ՝ տէտի: Վէ պու-
 սըրատա չակիրտլէրի կէլիպ՝ գարը իլէ սէօյլէտի-
 յինէ թէ՛ աճճիւպ էթտիլէր իսէ տէ, հիշ պիրի
 նէ՞ արայօրսըն, վէ Լախօտ՝ Անըն իլէ նէ՞ սէօյ-
 լէյիօրսըն՝ տէմէտի:

- 28 ՕԼ վագըթ գաբը տէսթիսինի պրագըպ շէհրէ
 29 վարտը, վէ հհալկէ, Կելինիզ՝ էթտիյիմ շէյէրին
 ճիւմէսինի պանա սէօյէյէն պիր տտէմ կէօրիււ
 30 նիւզ. 'սճէպա Գրիստոս պո՞ւ մը տըր՝ տէտիւ Ան-
 լէր տախի շէհրտէն չըզըպ՝ անըն եանընա կէլի-
 յօրլար իտիւ
 31 Պու արալըգ շակիրտլէրի անա՝ Ես մու'ալլիմ,
 32 Թա'ամ էյլէ՝ տէյիւ րէճա էթտիլէրի Օ տախի ան-
 լէրէ՝ Սիդին պիլմէտիյինիզ պէնիմ եէյէճէք Թա-
 33 'ամըմ վար՝ տէտիւ Իմտի շակիրտլէրի պիրի պի-
 րինէ՝ 'Սճէպա անա պիր քիմսէ եէյէճէք կէթիր-
 34 մի՞ մի՝ տէտիլէրի Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէ-
 նիմ Թա'ամըմ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթինի
 35 իճրա վէ անըն իշինի իթճամ էթմէք տիրի Սիզ՝
 Հասատ վագթը կէլմէսինէ տահա տէօրթ այ վար
 տըր՝ տէմէզ մի Եինիզ. իշթէ սիզէ տէրիմ՝ քի՝
 Կէօզլէրինիզի աչըպ Թարլալարա պագընըգ. զիրա
 36 հալա հասատ իշիւն պէյազլանմը տըրլարի վէ
 պիլէն՝ իւճրէթ ալըպ էպէտի հայաթա մահսուլ
 ճէմ՝ էտէր, քի հէմ էքէն՝ հէմ տէ պիլէն պէրա-
 37 պէր սէվինէլէրի Զիրա՝ Պիրի էքէր, տիկէրի պի-
 38 շէր՝ քէլամը պունտա հագգ տըրի Պէն սիզի էմէք
 չէքմէտիյինիզ շէյի պիլմէյէ կէօնտէրտիմ. պաշ-
 գալար էմէք չէքտիլէր, սիզ անլէրին էմէյինէ
 կիրտինիզ
 39 վէ՝ էթտիյիմ շէյլէրին ճիւմէսինի պանա սէօյ-
 լէտի՝ տէյիւ շէհատէթ էտէն գարընըն սէօզիւ
 իշիւն, օԼ շէհրտէն չօգ Սամարիալըլար անա իման
 40 էթտիլէրի վէ Սամարիալըլար անըն եանընա կէ-
 լիպ՝ եանլարընտա գալմաուընը անտէն րէճա էթ-
 41 մէլէրի իւզէրինէ, օրատա իքի կիւն գալտըր վէ
 անըն քէլամը իշիւն տահա չօգ քիմսէլէր իման
 42 էտիպ, Գարըյա խիթապէն՝ ինանմամըզ արթըզ
 սէնին սէօզիւնէ մէպնի տէյիլ տիր, զիրա պիզ
 քէնտիմիզ իշիթտիք վէ տիւնեանըն յէլասքեարը

Գրիստոս հագիգաթէն պու խոյինի պիլիբիդ՝ տէ-
տիլէր:

- 43 Վէ պու իքի կիւնտէն սօնրա օրատան չըգըպ՝
44 Գալիլեայա կիթտիւ Զիրա Յիսուս քէնտիսի՝ Պիր
փէյղամպէրին քէնտի վաթանընտա ի՛թիպարը եօգ
45 տըր՝ տէյիւ շէհատէթ էթտիւ Վէ Գալիլեայա կէլ-
տիյինտէ, Գալիլեալըլար պայրամ վագթը Երու-
սաղէմտէ հէփ իճրա էթտիյինի կէօրմիւշ օլմալա-
բըյլէ, անը գապուլ էթտիլէր. զիրա քէնտիլէրի
տախի պայրամ իշիւն կիթտիլէր:
- 46 Իմտի Յիսուս սույու շէրապա թէպտիլ էթտիյի
Գալիլեատա վագը՝ կանսայա թէքըար կէտիյինտէ,
օրատա տարլգատէ պիր ատէմ վար խոի, քի օղ-
47 լու կտփառնայումտա խասթա խոիւ Պու զաթ՝
Յիսուսըն Եէհուտիյէտէն Գալիլեայա կէտիյինի
իշիթտիլքտէ եանընա վարտը, վէ էնիպ օղը-
նա շիֆա վէրմէսինի անտէն ըէճա էյլէտի. զիրա
48 էօլմէք իւզրէ խոի Օլ վագըթ Յիսուս անա՝ 'Ա-
լամէթլէր վէ միւ՛ճիգէլէր կէօրմէյինճէ իման էթ-
49 մէյճէքսինիդ՝ տէտիւ Օլ տարլգատէ անա՝ էյ շ-
ֆէնտի, չօճըղըմ էօլմէգտէն էվլէլ էն՝ տէտիւ
50 Յիսուս անա՝ կիթ, օղըն հայաթ պուլտու՝ տէտիւ
վէ օլ ատէմ Յիսուսըն քէնտինէ տէտիյի քէլամա
51 իման էտիպ կիթտիւ Վէ օ տահա էնէր իքէն,
գուլարը քէնտինի գարշըլայըպ՝ յօճուղըն հայաթ
52 պուլտու՝ տէյերէք անա խապէր վէրտիլէր: Ան-
լէրտէն սա՛աթ գաշտա իֆազաթ պուլտըղընը
սիւ՛ալ էթմէսիլլէ՝ Տիւն սա՛աթ եէտիտէ հիւմմա-
53 սը տէֆ՝ օլտու՝ տէտիլէր: Օլ վագըթ փէտէրի
Յիսուսըն քէնտինէ՝ Օղըն հայաթ պուլտու՝ տէ-
տիյի սա՛աթտա օլտըղընը ալլատը: Վէ քէնտիսի
պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ պէրապէր իման էթ-
54 տիւ Յիսուս Եէհուտիյէտէն Գալիլեայա կէտիլք-
տէն սօնրա, իճրա էյլէտիյի իքիւնճի միւ՛ճիգէ պու-
տըր:

- 1 Անտէն սօհրա Եէհուտիլէրին պայրամը օլուպ՝ Յի-
- 2 սուս Երուսաղէմէ չըգտըւ վէ Երուսաղէմտէ Գօ-
- յուն հափուսը գուրպինտէ 'իպրանիճէ Ռեթհեզդա
- տէնիլէն պիր հափուզ օլուպ՝ անըն պէշ էյլմանը
- 3 վար իտիւ Անլէրտէ քէօր վէ Թօփալ վէ ա'լուսը
- գուրուսը օլան փէք չօգ խասթալար սույուն
- Թահրիքինէ մունթազըր օլարադ եաթըյօրլար
- 4 իտիւ Ձիրա վազըթ վազըթ հափուզա պիր մէլէք
- էնիպ՝ սույուն Թահրիք էտէր իտիւ իմտի սու Թահ-
- րիք օլունտըգտան սօհրա էն էվվէլ էնէն քիմսէ,
- 5 հէր նէ 'իլլէթի վար իսէ, շիֆա պուլուր իտիւ վէ
- օրատա օթուզ սէքիզ սէնէտէն պէրու խասթա
- 6 օլան պիր աոէմ վար իտիւ Յիսուս անը եաթմը
- օլտըղը հալտէ կէօրիւպ, չօգ ղէմանտան պէրու
- պէօյլէ օլտըղընը պիլմէքլէ, անա՝ Սըհէթ պու-
- 7 մազ իսթէ'ը մի սին՝ տէտի խասթա անա՝ էֆէն-
- տիւմ, սու Թահրիք օլունտըգտա պէնի հափուզա
- գօյաճադ աոէմիւմ օլմատըղընտան, պէն կիթմէք-
- տէ իքէն, պէնտէն էվվէլ պաշգասը էնէր՝ ճէվա-
- 8 պընը վէրտի Յիսուս անա՝ Գալզ, եաթաղընը
- 9 գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի Օլ աոէմ տախի տէր
- հալ սըհէթ պուլուռ, վէ եաթաղընը գալտըրըպ
- 10 եիւրիւտիւ վէ օլ կիւն սէպթ կիւնիւ իտիւ Պու-
- նուն իյիւն Եէհուտիլէր շիֆա պուլան քիմսէյէ՝
- Սէպթ կիւնիւ տիր, սանա եաթաղը գալտըրմազ
- 11 հէլալ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր Օ տախի անլէրէ՝ Պա-
- նա շիֆա վէրէն քիմսէ քէնտիսի պանա՝ Եաթա-
- ղընը գալտըրըպ եիւրիւ՝ տէտի ճէվապընը վէրտի
- 12 իմտի անա՝ Սանա, Եաթաղընը գալտըրըպ եիւ-
- րիւ՝ տէյէն տաէմ քիմ տիր՝ տէյիւ սիւ'ալ էթ-
- 13 տիլէր Շիֆա պուլան քիմսէ իսէ, տնըն քիմ ի-
- տիլինի պիլմէզ իտի, զիրա Յիսուս օլ մահալտէ
- խալզըն չօգլըղը սէպէպիլլէ պիր Թարաֆա չէքիւ

- 14 միշտ իսկ Պա'տէհու Յիսուս անը հէյքէտէ պու-
լուպ, անա՛ իշթէ սըհհէթ պուլաըն. արթըգ կիւ-
նահ իշթմէ, օլմայա քի սանա տահա ֆէնա պիր
- 15 շէյ վագը՝ օլա՛ տէտիւ Օլ ատէմ վարըպ Եհհու-
տիլէրէ քէնտիւնէ շիֆա վէրէն Յիսուս իտիլիւնի
խապէր վէրտիւ
- 16 Վէ պու սէպէպտէն Եհհուտիլէր Յիսուսա թէ-
'աւտի էտիլա՛ պու շէյլէրի սէպթ կիւնիւնտէ էթ-
- 17 տիլի իշիւն գաթիլիւնի արարլար իտիւ Սմահ Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ փէտէրիմ շիմալիէտէք
- 18 իշէյօր, պէն տախի իշէյօրըմ՝ աէտիւ Պու սէպէ-
պէ մէպնի Եհհուտիլէր անըն գաթիլիւնի տահա զիւ-
յատէ արաւըլար, զիրա սէպթի նազզ էյլէտիք-
տէն մա'տա՛ Սլլահ փէտէրիմ տիր՝ տէյէրէք
- 19 քէնտիլի Սլլահա միւսալի գըլար իտիւ իմտի
Յիսուս անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՛ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՛ փէտէրիւ պիր շէյ
էթտիլիլի կէօրմէտիքճէ Օղուլ քէնտիլիլիտէն
պիր շէյ էտէմէզ, զիրա օ նէ էտէրսէ, Օղուլ տա-
խի հէման անը էտէր, Ձիւնքի փէտէր Օղուլ սէ-
- 20 վէր վէ քէնտի էյլէտիլի շէյլէրին ճիւղէսիլի անա
կէօթէրիւ. վէ սիգին թէ՛ աճճիւպ էթմէնիզ իշիւն
անա պուլնըրտան տահա պէօյիւք՝ 'ամէլլէր կէօս-
- 21 թէրէճէք տիր, Ձիրա փէտէր էօյիւլէրի իգամէ
վէ իհեա էթտիլի միսիլիւ, Օղուլ տախի պէօյլէճէ
- 22 իսթէտիլի քիմալլէրի իհեա էտէր, Ձիրա փէտէր
հիլ պիր քիմալլի հիւքմ էթմէզ, ամահ պիրթիւն
- 23 հիւքմիւ Օղլա թէսիլիմ էթմիլ տիր. Թա քի ճիւմ-
լէսի փէտէրէ իհթիրամ էթտիլլէրի միսիլիւ, Օղ-
լա տախի իհթիրամ էտէլլէր. Օղլա իհթիրամ էթ-
մէյէն՝ անը իրսալ էտէն փէտէրէ իհթիրամ էթ-
- 24 մէմիլ օլուր, Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ
տէրիմ քի՛ Պէնիմ քէլամըմ տիլլէյիպ, պէնի
իրսալ էտէնէ իման էտէն քիմալ էպէտի հայաթա
մալիք օլուր, վէ մահքիւմիլէթէ տիւլար օլմազ,

- ֆազաթ էօլիւմտէն հայաթա ինթիգալ էթմիշ
 25 տիրո՛ւ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիւմ
 քի՛ վագըթ կէլիօր, վէ հալա հագըր տըր քի՛ էօ-
 լիւլէր իպն Ուլլահըն սէտասընը իշիտիպ՝ իշիտէնլէր
 26 տախի տիրիլէճէքլէր տիրո՛ւ Զիրա փէտէր քէնտի
 զաթընտա հայաթա մալիք օլտըղը միսիլլիւ, Յղա
 տախի պէօլէճէ քէնտի զաթընտա հայաթա մա-
 27 լիք օլմաղը վէրմիշ տիրո՛ւ Վէ ատէմ օղլու օլտըղը
 իյիւն, հիւքմ էթմէյէ տախի անա սէլահլիյէթ վէր-
 28 միշ տիրո՛ւ Պուռնա թէ՛աճճիւպ էթմէյինիզ. զիր-
 վագըթ կէլիօր քի գապըլարտա օլանլարըն ճիւմ-
 29 լէսի անըն ավագընը իշիտէճէքլէր, Վէ խայր իշ-
 լէյէնլէր հայաթ գըլամէթինէ, շէրը իշլէյէնլէր
 իսէ մահքիւմլիյէթ գըլամէթինէ չըգաճագլար տըր
 30 Պէն քէնտիլիլիմտէն պիր շէյ էտէմէմ. իշիթ ալիյի-
 մէ կէօրէ հիւքմ էտէրիւմ. պէնիւմ հիւքմիւմ տա-
 խի հագգ տըր, զիրա քէնտի իրատէթիմի տէյիլ,
 անճագ պէնի իրսալ էտէն (փէտէրին) իրատէթինի
 31 աըրարմ, էյէր պէն քէնտի հագգըմտա շէհատէթ
 32 էտէրսէմ, շէհատէթիւմ հագգ տէյիլ տիրո՛ւ Պէնիւմ
 հագգըմտա շէհատէթ էտէն՝ պաշգասը տըր. վէ
 պէնիւմ հագգըմտա էթտիյի շէհատէթ հագգ օլ-
 33 տըղընը պիլիրիւմ. Սիզ Յովհաննէսին եանընա ա-
 րտիլէր կէօնտէրտինիզ, օ տախի հագիգաթա շէ-
 34 հատէթ էյլէտիւ Պէն իսէ ինսան թարաֆընտան
 շէհատէթ ալմամ, անճագ խէլաս պուլմանըզ ի-
 35 շիւն պու շէյլէրի սէօլէյօրըմ. Օ՛ եանար վէ զի-
 յատար չըրաղ իտի, վէ սիզ պիր միւտտէթ անըն
 36 զիյասընտա շատ օլմագ իսթէտինիզ. Ամմա պէ-
 նիւմ՝ Յովհաննէսին շէհատէթինտէն պէօլիւք շէ-
 հատէթիւմ վար, զիրա իթմամ էթմէք իւզըն փէ-
 տէրին պանա վէրտիյի՝ ալմէլլէր, հէման պու իյլէ-
 տիյիւմ՝ ալմէլլէր՝ փէտէրին պէնի իրսալ էթտիլինէ
 37 հագգըմտա շէհատէթ էտէր. Վէ պէնի իրսալ է-
 տէն փէտէր քէնտիսի տախի հագգըմտա շէհատէթ

- էթմիշ տիր. սիզ հիշ պիր վազըթ անըն սէսինի
 38 իշիթմէտինիզ, վէ հէյէթինի կէօրմէտինիզ, վէ
 քէլամը տախի սիզտէ գա'իմ տէյիլ տիր, չիւնքի
 սիզ անըն իրսալ էթտիյի քիմսէյէ իման էթմէյօր-
 39 սընըզ, Գիթապլարը արաշտըրընըզ, զիրա անէրլէ
 էպէտի հայաթա մալիք օլուրըզ զանն էտէրսինիզ,
 40 վէ պէնիմ իշիւն շէհատէթ էտէն անէր տիր, վէ
 սիզ հայաթա մալիք օլմազ իշիւն պանա կէլմէք
 41 իսթէմէյօրսընըզ, Ատէմէրտէն 'իզզէթ ալմամ,
 42 Լաքին սիզի պիլիրիմ քի տէրունինիզտէ Ալլահ
 43 մուհապպէթի եօգ տըր, Պէն փէտէրին իսմիլլէ
 կէլտիմ, վէ պէնի գապուլ էթմէյօրսընըզ. էյէր
 տիկէր պիր քիմսէ քէնտի իսմիլլէ կէլիրսէ, անը
 44 գապուլ էտէրսինիզ, Սիզ պիրի պիրինիզտէն 'իզ-
 զէթ ալլապ' եալընըզ Ալլահտան կէլէն 'իզզէթի ա-
 ղամըլ իքէն, նա'սըլ իման էտէ պիլիրսինիզ
 45 փէտէրէ' սիզի պէն իթթիհամ էտէճէյիմ զանն
 էթմէյինիզ. սիզի իթթիհամ էտէն վար տըր, օ
 տա սիզին ի'թիմատ էթտիյինիզ Մոփսէս տիր,
 46 Զիրա էյէր Մոփսէսէ ինանմըշ օլսա իտինիզ, պա-
 նա ինանըր իտինիզ. զիրա օ պէնիմ հագգըմտա
 47 եազտը, Ամմա անըն քիթապլարընա ինանմատը-
 ղընըզ հալտէ, պէնիմ սէօզլէրիմէ նա'սըլ ինա-
 նաճաքսընըզ:

ՊԱՊ 6

- 1 Անտէն սօկրա Յիսուս Դալիլեա տէնիզի, Խա'նի
 Տիբերիա Խէնէլինէն էօթէ թարափընա 'ազիմէթ
- 2 էտիպ, խասթալարտա կէօսթէրտիյի 'ալամէթլէրի
 կէօթաիւքլէրի իշիւն, արտը սըրա չօգ խալպ կի-
- 3 տէր իտի, վէ Յիսուս տաղա չըզըպ' չսկիրտլէրի
- 4 իլէ պէրապէր օրատա օթուրտու, Եհնուտիլէրին
 պասեք պայրամը տախի եազըն իտի
- 5 Իմտի Յիսուս նաղար էտիպ' եանընա չօգ խալպ

- կէտոյիցնի կէօրտիւքտէ, փիլիպպոսս՝ Պուշլարն
 եէմէլէրի իշիւն նէ՞րէտէն էքմէք սաթըն ուլա-
 6 լըմ՝ աէտիւ Պուշու տախի անը թէճրիպէ իշիւն
 սէօյլէտիւ, զիրա քէնտիսի նէ էտէճէյիցնի պիլիբ
 7 իտի փիլիպպոս անա ճէվապէն՝ Պուշլարն հէր
 պիլիբ ազ պիլը շէյ եէմէսի իշիւն, իքի եիւզ տիւ-
 8 նարլըք էքմէք քիֆայէթ էթմէզ՝ տէտի Շակիրտ-
 լէրինտէն պիլիբ՝ Սիմոն Պետրոսըն դարնտաշը Անդ-
 9 ըէաս անա տէտի քի, Պուրատա պէշ արփա էք-
 մէյի իշէ իքի պալըղը պուլունան պիլը չօճուզ վար-
 լաքին պու դատար քիշիյէ պուշլար նէ՞ օլըրի
 10 Ամմա Յիսուս՝ Ատէմլէրի օթուրտընը տէտի, վէ
 օլ մահալտէ չօզ օթ պուլունուպ՝ օլ ատէմլէր
 թազրիպէն պէշ պիլի քիշի օլարագ, օթուրտըլար
 11 վէ Յիսուս էքմէքլէրի ալըպ՝ շիւքը էթտիքտէն
 սօնրա շակիրտլէրէ, վէ շակիրտլէր տախի օթու-
 րանլարա թէվզի՝ էթտիլէր, պալըզլարտան տախի
 12 իսթէտիքլէրի դատար վէրիլէր, վէ տօյտըզլա-
 րընտա, շակիրտլէրինէ խիթապէն՝ Յազլա գալան
 փարշալարը թօփլայընը, պիլը շէյ դայ՝ օլմասըն՝
 13 տէմէսի իւզէրինէ, Անլէր տախի տէվլիրիպ՝ օլ
 պէշ արփա էքմէյինտէն եէյէնլէրտէն արթան
 փարշալարլէ օն իքի քիւֆէ տօլտուրալար
 14 վէ օլ ատէմլէր Յիսուսըն իզհար էթտիյէ 'ալա-
 մէթի կէօրմէքլէ՝ Յիլ հազիդէ տիւնեայա կէլճէէք
 15 շօլ վէյդամպէր պու տըր՝ տէտիլէր, Յիսուս տա-
 խի անլէրին կէլիպ՝ մէլիք էթմէք իշիւն քէնտիբի
 ճէպրէն կէօթիւրէճէքլէրինի պիլմէսիլլէ, թէքրուր
 16 եարընըզմա տաղա չէքիլտի վէ ազշտմ օլտըր-
 17 տա, շակիրտլէրի սահիլէ էնտիլէր, վէ դայըլա-
 կիրիպ՝ տէնիզին էօթէ թարաֆընա, կափառնա-
 յուամ կիտիյօրլար իտի. վէ դարանլըզ պասմըլ
 օլուպ՝ Յիսուս տահա եանլարընա կէլմէմիշ իտի
 18 Տէնիզ տախի շիտտէթլի պիլը բիւզկիար էսմէսի՞.
 19 տէն դապարմագուտ իտի, իմտի անլէր քիւրէք

- չէքէրէք երբմի պէշ վէ եա օթուզ օգ աթմը
գատար կիրթտիքէրինտէ, Յիսուսը տէնիզին իւ-
զէրինտէ երբմիյէրէք գայըղըն իւննա կէրի
20 կէօրիւպ՝ գօրգտըլար Օ տախի անլէրէ՝ Պէն իմ,
21 գօրգմայընը՝ տէտի Օ զէման սէվինէրէք անը
գայըղա ալտըլար. վէ տէր 'ազապ գայըգ կիտէ-
ճէքլէրի հէրէ վասըլ օլտու:
- 22 էրթէսի կիւն տէնիզին էօթէ թարաֆընտա տու-
բան խալգ օրատա անըն շակիրտլէրինին պինմիշ
օլտըգլարը պիը գայըգտան պաշգա օլմատըղընը,
վէ Յիսուսըն՝ շակիրտլէրի իլէ պէրապէր գայըղա
կիրմէմիշ, անճագ շակիրտլէրինին եալընըզ կիթ-
- 23 միշ օլտըգլարընը կէօրտիւքէրինտէ, (Հալ պու-
քի Բապպ շիւքր էթտիքտէն սօղրա, էքմէք հէ-
տիքլէրի մահալէ եագըն Տիբերիատան պաշգա
- 24 գայըգլար կէլտի,) իմտի խալգ Յիսուսըն վէ շա-
կիրտլէրինին օրատա օլմատըղընը կէօրտիւքէրին-
տէ, քէնտիլէրի տափի գայըգլարա պինիպ՝ Յի-
- 25 սուսը արայարագ, Կափառնայուսա կէլտիլէր Վէ
անը տէնիզին էօթէ թարաֆընտա պուլուպ, ա-
նա՝ Եա մու'ալլիմ, պուրայա նէ՞ վագըթ կէլտին՝
- 26 տէտիլէր Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հագիգաթէն,
հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ 'ալամէթլէր կէօր-
տիյիւնիւզ իլիւն տէյիլ, անճագ օլ էքմէքլէրտէն
- 27 եէյիպ տոյտըղընըզ իլիւն պէնի արայօրսընըզ՝ Փա-
նի օլան թա'ամա տէյիլ, անճագ Իպն իւլ ինսանըն
սիզէ վէրէճէյի հայաթը էպէտիյէ իլիւն պագի
գալան թա'ամա սա'յ էտինիզ, գիրա Փէտէր Ալլահ
- 28 անը միւհըլէմիշ տիր՝ տէտի Օ զէման անա՝ Ալ-
լահըն 'ամէլլէրինի իճրա էթմէք իլիւն նէ՞ էտէ-
- 29 լիմ՝ տէտիլէր Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահըն
'ամէլի պու. տըր՝ քի անըն իրսալ էթտիյի քիմսէ-
- 30 յէ իման էտէսինիզ՝ տէտի իմտի անա՝ Եա ման,
պիզիմ կէօրիւպ սանա իման էթմէմիզ իլիւն նէ՞ 'ա-
- 31 լամէթ կէօթէրիբսին, նէ՞ իլլէրսին Էճտատըմըզ

- պերրիյետէ մէննի ետիւլէր, նիթէքիմ՝ Անլէրէ
 եւմէյէ սէմատան էքմէք վէրտի՝ տէյիւ եաղըլմը
 32 տըր՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անլէրէ՝ Հագիդա-
 զաթէն, հաղիգաթէն սիղէ տէրիմ քի՝ սէմատան
 օլան էքմէյի սիղէ Մովսէս վէրմէտի, լաքին սէմա-
 տան օլան հագիգի էքմէյի սիղէ փէտէրիմ վէրլը
 33 Զիրա Ալլահըն էքմէյի սէմատան նագիլ օլուպ տիւն-
 34 եալա հայաթ վէրէն տիր՝ տէտիւ իմտի անա՝ Յա-
 Րապպ, պիղէ պու էքմէյի տա՛րիմ վէր՝ տէտիլէր:
 35 Յիսուս տախի անլէրէ տէտի քի՝ Օլ հայաթ էք-
 մէյի պէն իմ. պանա կէլէն ասլա աճըգմայաճագ,
 վէ պանա իման էտէն ասլա սուստմայաճագ տըր:
 36 Լաքին սիղէ տէտիմ քի՝ Պէնի հէմ կէօրտիւնիւզ,
 37 հէմ տէ իման էթմէյօրսընըզ: Փէտէրին ճիւմէ
 պանա վէրտիլի պանա կէլիւ. վէ պանա կէլէնի
 38 ասլա տըչարը աթմամ, Զիրա քէնտի իրատէթիմի
 տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթիմի
 իճրա էթմէք իւզրէ սէմատան նիւզուլ էթաիմ:
 39 Վէ պէնի իրսալ էտէն փէտէրին իրատէթի պու
 տըր քի՝ ճիւմէ պանա վէրտիլինտէն հիչ պիլինի
 զայ՝ էթմէյիպ, անճագ անը սօն կիւնտէ իհեա է-
 40 տէյիմ: Վէ պէնի իրսալ էտէնին իրատէթի պու
 տըր քի՝ Օղլու կէօրիւպ անա իման էտէն հէր պիր
 քիմսէ էպէտի հայաթա մալիք օլա, պէն տախի
 անը սօն կիւնտէ իհեա էտէյիմ:
 41 Պուռուս իւզէրինէ եհհուտիլէր՝ Սէմատան էնէն
 էքմէք պէն իմ՝ տէտիլի իլիւն անըն հաղգընտա
 42 սէօյլէնէրէք, Պու քիմսէ Յիսուս իպն ի Յովսէփ
 տէյիլ մի, քի պիղ անըն փէտէրի լիէ վալիտէսինի
 պիլիլիւ. պու հալտէ նաճըլ՝ Սէմատան նիւզուլ
 43 էթաիմ՝ տէյօր տէտիլէր: Վէ Յիսուս անլէրէ ճե-
 վապէն տէտի քի՝ Արանըղտա սէօյլէնմէյինիւզ,
 44 Պէնի իրսալ էտէն փէտէր անը չէքմէյինճէ՝ պիր
 քիմսէ պանա կէլէմէզ, պէն տախի անը սօն կիւն-
 45 տէ իհեա էտէճէյիմ: Զիւմէսի Ալլահ թարափըն.

- տան թաղիմ օլաւնմըն օլաճագլար՝ տէյիւ փէյ-
ղամպէրէրտէ եազըլմըն տըր. պուճա պինա՞նէն
փէտէրտէն հէր իյիտիպ էօյրէնէն պանա կէլիւր.
- 46 Տէյիւ քի պիր քիմսէ փէտէրի կէօրմիւշ տիր, իլլա
Ալլահ թարաֆընտան օլան զաթ փէտէրի կէօր-
- 47 միւշ տիր, Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէ-
րիմք քի՝ Պանա իման էտէն էպէտի հայաթա մա-
- 48 լիք տըր, Հայաթ էքմէյի պէն իմ, (49) էճտատը-
նըզ պէրըլյէտէ մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէր:
- 50 Սէմատան նազիլ օլան էքմէք պու տըր, քի ան-
- 51 տէն պիր քիմսէ եէյիպ տէ վէֆաթ էթմէյէ, Սէ-
մատան նիւզուլ էտիպ հայ օլան էքմէք պէն իմ.
էյէր պիր քիմսէ պու էքմէքտէն եէրսէ, իլ էլ
էպէտ եաշայաճագ տըր, վէ պէնիմ վէրէճէյիմ
էքմէք տիւնեանըն հայաթը իյիւն վէրէճէյիմ թէ-
նիմ տիր:
- 52 իմտի Սէհուտիլէր՝ Պու ասէմ նա՛սըլ թէնինի
եէմէմիլ իյիւն վէրէ պիլիւր տէյիւ՝ արաւարընտա
- 53 սու՛արագա էթտիլէր, Յիսուս տախի անլէրէ տէ-
տի քի՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիգէ տէրիմ
քի, էյէր իպն իւլ ինսանըն թէնինի եէմէզ, վէ
գանընը իյմէզսէնիլ, քէնտինիլտէ հայաթ օլմազ:
- 54 Պէնիմ թէնիմի եէյիպ գանըմը իյէն՝ էպէտի հա-
յաթա մալիք տիր, պէն տախի անը սօն կիւնտէ
- 55 իհուա էտէճէյիմ, Զիրա թէնիմ հագիգաթէն թա-
՛ամ տըր, վէ գանըմ հագիգաթէն շուրպ տըր:
- 56 Թէնիմի եէյիպ գանըմը իյէն՝ պէնտէ, պէն տախի
- 57 անտէ սաքին օլուրըմ, Հայ օլան փէտէր պէնի
իրսալ էթտիլի, պէն տախի փէտէրին սէպէպիլլէ
հայաթտա օլտըղըմ միսիլլիւ, պէնի եէյէն տախի
- 58 պէնիմ սէպէպիլմէ հայաթտա օլաճագ տըր: Սէ-
մատան նազիլ օլան էքմէք պու տըր, էճտատը-
նըզ մէննի եէյիպ վէֆաթ էթտիլէրի կիպի տէյիլ
տիր, պու էքմէյի եէյէն իլ էլ էպէտ հայաթտա
օլաճագ տըր:

- 59 Պու շէյլէրի կալաւնայուստա թա'լիմ էտէրէք,
սինադոզտա սէօյլէտի:
- 60 Վէ շակիրտլէրինտէն նիլէլէրի պուենու իյիթ-
տիքլէրինտէ՝ Պու սէօզ աղըր աըր, պուենու քիմ
- 61 տինլէյէ պիլիւր՝ տէտիլէր Վէ Յիսուս շակիրտլէ-
րինին պուենու իւզէրինէ սէօյլէնտիքլէրինի քէն-
տի տէրունինտէ պիլլէքլէ, անլէրէ խիթապէն Սի-
- 62 զի պու շէյ սիւրյտիւրիւօր մը. էյէր իպն իւլ
ինսանըն մուգատտէմա օլտըղը մահալէ չըգաղընը
- 63 կէօրիւրսէնիզ. . . իհէա էտէն՝ Բուհ տըր, թէն
հիչ պիւր Փա'լտէ էթմէզ. պէնիմ սիզէ սէօյլէտլիմ
- 64 սէօզլէր Բուհ վէ հայաթ տըր լաքին սիզտէն պա-
զը ինանմայան քիմսէլէր վաըլտըր՝ տէտի. չիւնքի
Յիսուս ինանմայանլար քիմլէր օլտըղընը վէ քէն-
տինի էլէ վէրէճէք օլան քիմ իտլինի իպթիտատէն
- 65 պիլիւր իտի. Վէ տախի պուենու իյիւն սիզէ՝ Հիլ
քիմսէ փէտէրիմ թարափընտան քէնտինէ վէրիւ-
մէտիքճէ պանա կէլէմէզ՝ տէյիւ սէօյլէտիմ, տէտի
- 66 Պուենու իւզէրինէ շակիրտլէրինտէն նիլէլէրի
կէրի չէքլիւլալ՝ արթըգ անըն իլէ պէրապէր կէզ-
- 67 մէզլէր իտի իմտի Յիսուս օն իքիլէրէ՝ Սի՞զ տա-
- 68 խի մի կիթմէք իսթէրսինիզ՝ տէտի. Սիմոն Պետ-
րոս անա ճէվապէն՝ Եա Բապա, քիմէ՞ կիտէլիմ,
- 69 էպէտի հայաթ սէօզլէրի սէնտէ տիւր Պիզ տախի
իման էտիպ, իպն Ուլլահ [իւլ հայյ] Քրիստոս սէն
- 70 իտլիլի պիլտիք՝ տէտի Յիսուս անլէրէ խիթա-
պէն՝ Պէն սիզ օն իքիլէրի ինթիլապ էթմէտլիմ
- 71 մի. վէ սիզտէն պիլիւր Շէյթան տըր՝ տէտի Վէ
պուենու Սիմոն օղլու իսկարիօզալը Յուգա հազ-
գընտա սէօյլէր իտի. զիրա պու քիմսէ օն իքի-
լէրտէն պիլիւր իքէն՝ անը էլէ վէրէճէք իտի

ՊԱՊ 7

1 Վէ պու շէյլէրտէն սօկրա՝ Յիսուս Դալիլաուս

կեզէր իտի. զերա Եհնուտիւէր գաթիւնէ գաստ
էթաւքլէրի իշիւն, Եհնուտիւէտէ կեզմէք իսթե-
մէզ իտի:

- 2 Վէ Եհնուտիւէրին խայմէ պայրամը եագըն օլ-
- 3 մաղլէ, Գարնտաշլարը անա՝ Շաղիրտէրիկին տա-
- խի իշէտիյին յամէլէրի կէօրմէլէրի իշիւն պուրա-
- 4 տան չըզըպ՝ Եհնուտիւէյէ կիթ. Զիրա հիշ պիը
քիմնէ քէնտիսի աշիքեար օլմագ. իսթէր իքէն,
կիզիճէ պիը շէյ իշէմէզ. էյէր պուշլար իշէրպէն,
5 քէնտիկի տիւնեայա իզհար էյլէ՝ տէտիւէր. Զիրա
գարնտաշլարը պիլէ անա իման էթմէզլէր իտի:
- 6 Վէ Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ վագթրմ
տահա կէլմէտի, ֆագաթ սիզին վագթընը տա՛ի-
- 7 մա հազըր տըր. Տիւնեա սիզէ պուզզ էտէմէզ,
ամմա պանա պուզզ էտէր. չիւնքի պէն անըն
հագգընտա յամէլէրիին ֆասիա օլտըղընա շէհա-
- 8 տէթ էտէրիմ. Սիզ պու պայրամա չըզընըզ. պէն
պու պայրամա [տահա] չըզմամ. զիրա պէնիմ՝
- 9 վագթրմ տահա թէմամ օլմամըշ աըր. Վէ ան-
լէրէ պու շէյլէրի սէօյլէյիպ՝ Գալիլեաաա գալտըր.
- 10 Ամմա գարնտաշլարը չըգտըգտան սօհրա, օ ղէ-
ման քէնտիսի տախի աշիքեար օլմայարագ, կիզ-
լիճէ կիպի պայրամա չըգտըր:
- 11 Եհնուտիւէր տախի անը պայրամտա սըսայըպ՝
- 12 Նէ՛րէտէ տիր՝ տէրլէր իտի. Վէ անըն հագգընտա
խալզըն արասընտա չօգ գիլլ ու գալ վագը՝ օլա-
րագ, պա՛գըլարը՝ Սալիհ տիր՝ տէյիպ, տիկէրլէրի
տէ՛ իսայը, անճագ խալզը իզլալ էտիյօր՝ տէրլէր
- 13 իտի. Ամմա Եհնուտիւէրին գօրգուսընտան նաշի
պիը քիմնէ յալէնէն անըն լագըրտըսընը էթմէզ
իտի:
- 14 Վէ արթըզ պայրամըն նըսֆը օլտըգտա, Յի-
- 15 սուս հէքէլէ չըզըպ՝ թա՛լիմ էտէր իտի. Վէ Եհ-
նուտիւէր թէ՛ աճճիւպ էտէրէք՝ Պու քիմնէ թա՛-
լիմ օլունմուշ տէյիլ իքէն, քիթապլարը նա՛սըլ

- 16 պիլիբ՝ տէտիլէր: Յիսուս տախի անկէրէ ճէվա-
պէն՝ Պէնիմ թա'լիմիմ քէնտիմին տէյիլ, անճագ-
17 պէնի իրսալ էտէնին տիրո էյէր պիլի քիմսէ ա-
նըն իրատէթինի իճրա էթմէք իսթէրսէ, պու-
թա'լիմ Ալահտա'ն մի օլտըղընը, վէ եախօտ պէն
քէնտիլիյիմտէ'ն մի սէօյլէյէն պիլէճէք տիրո
18 Գէնտիլիյինաէն սէօյլէյէն քէնտի 'իզղէթինի արար-
ամմա քէնտինի իրսալ էտէնին 'իզղէթինի արա-
յան հագգ տըր, վէ անտէ հագգսըղըք եօգ տըր
19 Մովսէս սիզէ շէրի'աթը վէ'րմէտի մի, վէ սիզտէն
հիշ քիմսէ շէրի'աթը իճրա էթմէգ, նի'չիւն գաթ-
20 լիմի արայօրսընը՝ տէտի խալգ տախի՝ Մէճնուն
սըն, սէնին գաթլինի քի'մ արայօր՝ տէյիւ ճէվապ
21 վէրտիլէր: Յիսուս անկէրէ ճէվապէն՝ Պիր իշ իշ-
լէտիմ վէ ճիւմլէնիզ թէ'աճճիւպ էտիյօրսընը
22 Մովսէս օրզէ խիթանը վերտի, (պու տախի Մով-
սէստէն տէյիլ տիր, անճագ էճտատտան տըր,)
վէ սիզ սէպթ կիւնիւ ատէմ խիթան էտէրսինիզ
23 էյէր Մովսէսին շէրի'աթը նագգ օլունմամագ ի-
չիւն սէպթ կիւնիւ ատէմ խիթան օլունուր իսէ,
սէպթ կիւնիւ պիր ատէմէ քեամիլէն սըհհէթ վէր-
24 տիլիմ իչիւն պանա տարըլը'օր մը սընըզ, Սու-
րէթ ի գահիրէյէ կէօրէ հիւքմ էթմէյինիզ, ան-
ճագ 'ատալէթէ կէօրէ հիւքմ էյլէյինիզ՝ տէտի
25 Օ գէման Երուսաղէմիլէրտէն պա'զըլարը տէր-
լէր իտի քի՝ Գաթլինի արատըգլարը պու տէյիլ
26 մի տիր. վէ իշթէ 'ալէնէն սէօյլէյօր, վէ անա հիշ
պիր շէյ տէմէյօրլար. 'աճէպա ըէ'իսլէր պունուն
հագգիգաթէն Գրիստոս իտիլինի սահհիհէն պիլտի-
27 լէ'օր մի, Լաքին պիզ պունուն նէրէտէն օլտըղընը
պիլիլիզ. ամմա Գրիստոս կէլտիլի զէման՝ նէրէ-
տէն օլտըղընը քիմսէ պիլլէզ
28 վէ Յիսուս հէյքէլտէ թա'լիմ էտէր իքէն, նի-
տա էտէրէք՝ Հէմ պէնի պիլիլիլիլիզ, վէ հէմ տէ
նէրէտէն օլտըղընը պիլիլիլիլիզ, վէ պէն քէնտի-

- լիյիմոտէն կէլմէտիմ, ֆագաթ պէնի իրսալ էտէն
 29 հագգ տրբ, քի սիզ անը պիլմէզսինիզ: Պէն անը
 պիլիլիմ, զիրա պէն անտէն իմ, վէ հէմ պէնի օ
 30 իրսալ էլլէտի տէտի Պոռնոռն իւղէրինէ անը
 թութմաղա զաստ էթտիլէր իսէ տէ, հիշ պիր
 քիմնէ անա էլ ուղաթմատը, չիւնքի անըն վագ-
 31 թը տահա կէլմէմիշ իտի: Վէ խալգտան նիլէլէրի
 անա իման էտիպ՝ Գրիստոս կէլլիլի զէման պու-
 նոռն իճրա էթտիլի միւճիզաթտան զիյատէ՞ մի
 էտէճէք՝ տէտիլէր:
 32 Ֆէրիսիլէր խալգըն անըն հագգընտա պու մի-
 սիլլիս գիլլ ու գալ էթտիլինի իլիտիպ՝ Ֆէրիսի-
 լէր իլէ պաշ քեահիլնէր անը թութմագ իւղրէ
 33 մէ՛մուլլար կէօնտէրտիլէր: Վէ Յիսուս (անլէրէ՛)
 Տահա պիր ազ միւտտէթ սիզին իլէ պէրապէր իմ:
 34 անտէն սօկրա պէնի իրսալ էտէնէ կիտէրիմ: Սիզ
 պէնի արայրապ տա պուլամայաճագսընըզ, վէ պէ-
 նիմ պուլոռնտըղըմ եէրէ սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէ-
 35 տի Պոռնոռն իւղէրինէ Եհնուտիլէր պիրի պիրի-
 նէ՝ Պոռնէ՞րէյէ կիտէճէք տիր քի պիզ քէնտինի
 պուլամայաճագըղզ: 'աճէպա Ծոռնանիլէր իյինէ
 տաղըլմըշ օլանլարա կիտիպ տէ, Ծոռնանիլէրէ՞ մի
 36 թա՛լիմ էտէճէք: Պէնի արայրապ տա պուլամայա-
 ճագսընըզ, վէ պէնիմ պուլոռնտըղըմ եէրէ սիզ
 կէլէմէզսինիզ, տէտիլի պու քէլամ նէ՞ տիր՝ տէ-
 տիլէր:
 37 Վէ պայրամըն սօն վէ պէօյիւք կիւնիւնտէ Յի-
 սուս տուրուպ նիտա էտէրէք՝ էյէր պիր քիմնէ
 38 սուսամըշ իսէ, պանա կէլիպ իյսին: Հէր քիմ քի
 պանա իման էտէրսէ, քիթապըն պուլոռնտըղը
 վէճիլէ, պաթնընտան տիրի սու ըրմագլարը ճէ-
 39 րէյան էտէճէք տիր՝ տէտի Պոռնոռ տախի քէն-
 տինէ իման էտէնլէրին ալաճագլարը Բուհըն հագ-
 գընտա սէօյլէտի: զիրա Յիսուս հէնուզ թա՛ղիզ
 օլունմատըղը իյիւն Բուհ իւլ Գուտս տահա վէրէւ-

- 40 Ժէ տէյիլ իտի, խաղաւան նիշէլէրի պու սէօգիւ
իշիթտիքլէրինտէ՝ Ծիլ հագիգէ պու օլ փէյղամ-
41 պէր տիր՝ տէտիլէր, Պաշգալարը՝ Պու Գրիստոս
տըր՝ տէտիլէր, Ղայրիլէրի իսէ՝ Սա Գրիստոս Գա-
42 լիլէատա՞ն մը կէլիր, Գրիստոս Դաւիթին նէսին-
տէն վէ Դաւիթին օլտըղը Բեթլէհէմ նամ քէօյ-
տէն կէլիր՝ տէյիւ քիթապ պույուրմա՞ղ մը՝ տէ-
43 տիլէր, Պէօյլէճէ անըն հագգընտա խալգ պէյնին,
44 տէ իսթիլաֆի վուգու՝ պուլտու, վէ անլէրտէն
պա՞ղըսը անը թութմագ իսթէտիլէր իսէ տէ, հիչ
քիման անա էլ ուզաթմատը,
45 վէ մէ՛մուրլար պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրիտիլէ-
րին եանընա կէլտիքլէրինտէ, անլէրէ՝ նիշիւն
46 անը կէթիրմէտինիզ՝ տէտիլէր, Մէ՛մուրլար ճէ-
վապէն՝ Պու ատէմ կիպի ապա պիր քիման սէօյ-
47 լէմէմիշ տիր՝ տէտիլէր, վէ պուռնուն իւզէրինէ
ֆէրիտիլէր անլէրէ ճէվապէն՝ Սի՞զ տէ մի ալտան-
48 տընըզ, Բէ՛խլէրտէն, եախօտ ֆէրիտիլէրտէն պիր
49 քիման անա իման էթտի՞մի, Ամա շէրի՛աթը պիլ-
50 մէյէն պու խալգ մէլ՛ուն տըր՝ տէտիլէր, Նէճէլէ-
յին անըն եանընա կէլմիշ օլան նիկոդեմոս ան-
51 լէրտէն պիրի օլմաղլէ, անլէրէ, Սճէպա պիզիմ
շէրի՛աթը՛ըզ պիր առէմի էվլէլա տիլէյիլ նէ
էթտիլինի անլամաշընճա, հիւքմ էտէ՞ր մի՝ տէտի
52 Պուռնա ճէվապէն՝ Սէ՞ն տէ մի Գալիլէատան սըն,
Թահգիգ էյլէ վէ պագ քի՝ Դալիլէատան փէյղամ-
53 պէր զուհուր էթմէմիշ տիր՝ տէտիլէր, վէ հէր
քէս քէնտի էվինէ կիթտի,

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ Յիսուս Զէյթուն տաղընա կիթտի (2) վէ
սէհէր վագթընտա թէքրար հէյքէլէ կիտիպ՝ պիւ-
թիւն դավմ եանընա կէլմէքտէ օլարագ, օթու-
3 ըուպ անլէրէ թա՛լիմ էտէր իտի, վէ իւլէմա իլէ

- Ֆէրիսիւնք զինատա թութուլմը պիր գարը անըն
 եանընա կէթիւրիպ՝ օրթատա տուրտուրաբագ,
 4 Անա՝ Կա մուսլլիմ, պու գարը իրթիքեապը
 5 զինա ֆի'իլինտէ թութուլտու, վէ Մուվսէս շէրի-
 'աթտա պիզէ պէօյէ քիմսէլէրին բէճմ օլունմա-
 սընը էմը էթտի. սէն նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր,
 6 իթթիւհամընա ուր քիսիլէ պուլմագ իւզրէ, անը
 թէճրիպէ իշիւն պունու սէօյլէտիլէր. լաքին Յի-
 սուս էյիլիպ՝ վարմաղըյլէ եէրէ հազը հազար
 7 իտիս վէ անա մուսիրրանէ սիւ՝ալ էթմէլէրիլէ,
 տօղրուլուպ անլէրէ՝ Սիզտէն հանկըսը պիկիւնահ
 խէ, անըն իւզէրինէ էվվէլա թալը օ աթսըն՝ տէ-
 8 տիս վէ երնէ էյիլիպ եէրէ հազը հազար իտիս
 9 վէ պունու իշիթտիլքլէրինտէ, զամիլէրինտէն
 իլզամ օլունարագ, իխթիյարլարտան պաշլալըպ
 էն սօկրաքիլէրէ վարընճայատէք, պիրէր պիրէր
 չըգտըլար, վէ Յիսուս եալընըզ գալտը. գարը տա-
 10 խի օրթատա տուրույօր իտիս վէ Յիսուս տօղրու-
 լուպ գարըտան պաշգա պիր քիմսէյի կէօրմէմէք-
 լէ, անա՝ էյ գարը, օլ տա՝վաճըլարըն նէ՞րէտէ
 տիր, հիշ պիրի 'ալէյհիկէ հիւքմ էթմէտի մի՝
 11 տէտիս Օ տախի՝ Հիշ պիրի, էֆէնտի, տէմէսիլէ,
 Յիսուս անա՝ Պէն տախի 'ալէյհիկէ հիւքմ էթ-
 մէմ. կիթ, արթըզ կիւնահ իշլէմէ՝ տէտիս
 12 վէ երնէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Պէն տիւն-
 եանըն նուրու իմ. պանա թապի՝ օլան՝ զուլմէթ-
 տէ եիւրիւմէյիպ, անճագ հայաթ նուրընա մալիք
 13 օլաճագ տըր՝ տէտիս Ֆէրիսիլէր տախի անա՝ Սէն
 քէնտի հագգընիտա շէհատէթ էտէրսին, սէնին շէ-
 14 հատէթիւն հագգ տէյիլ տիր՝ տէտիլէր Յիսուս
 անլէրէ ճէվապէն՝ Հէր նէ դատար պէն քէնտի
 հագգըմտա շէհատէթ էտէրսէմ տէ, շէհատէթիմ
 հագգ տըր, զիրա նէրէտէն կէլտիլիմի վէ նէրէյէ
 կիտէճէյիմի պիլիւրիմ. սիզ խէ նէրէտէն կէլտիյի-
 15 մի, հա նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզսինիզ, Սիզ

- ճիսմանիճէ հիւքմ էտերսինիզ. պէն հիշ քիմսէյի
 16 հիւքմ էթմէմ, վէ էյէր պէն հիւքմ էթսէմ տէ,
 պէնիմ հիւքմիւմ հագգ տըր. զիրա եալընըզ
 տէյիլ իմ, ամմա պէն վէ պէնի իրսալ էտէն փէ-
 17 տէր պեր-պեր էլ: վէ իքի տտէմին շէհատէթի
 հագգ օլլորզը շէրի'աթընըդտա տախի եազըլմը
 18 տըր: Պէն քէնտի հագգըմտա շէհատէթ էտէրիմ.
 պէնի իրսալ էտէն փէտէր տախի պէնիմ հագ-
 19 գըմտա շէհատէթ էտէր՝ տէտի Օլ վագըթ անա՝
 փէտէրիզ նէ՞րէտէ տիր՝ տէտիլէր. Յիսուս՝ նէ
 պէնի, նէ տէ փէտէրիմի պիլիբրսինիզ. էյէր պէնի
 պիլսէ իտինիզ, փէտէրիմի տախի պիլիբ իտինիզ
 տէյիւ ճէվապ վէրտի:
 20 իմտի Յիսուս պու սէօզլէրի հէյքէլտէ թա'լիմ է-
 տէր իքէն՝ խազինէտէ սէօյլէտի, վէ անը հիշ քիմսէ
 թութմատը, զիրա վագթը տահա կէլմիշ խտի
 21 իմտի Յիսուս թէքըար անլէրէ խիթապէն՝
 Պէն կիտէրիմ, վէ պէնի արայըպ տա կիւնահը-
 նըդտա էօլէճէքսինիզ. պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ
 22 սիզ կէլէմէզսինիզ՝ տէտի Պուսուս իւզէրինէ Սէ-
 հուտիլէր՝ Աճէպա քէնտի քէնտինի էօլտիւրէ-
 ճէ՞ք մի տիր քի՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սիզ
 23 կէլէմէզսինիզ՝ տէյօր, տէտիլէր Օ տախի անլէ-
 րէ՝ Սիզ աշաղըտան սընըզ, պէն եօզարըտան իմ.
 սիզ պու տիւնեատան սընըզ, պէն պու տիւնեա-
 24 տան տէյիլ իմ. Պու էճլտէն սիզէ՝ կիւնահլարը-
 նըդտա էօլէճէքսինիզ՝ տէտիմ. զիրա էյէր պէն
 իտիլիմէ ինանմազսանըզ, կիւնահլարընըդտա էօ-
 25 լէճէքսինիզ՝ տէտի Պուսուս իւզէրինէ անա՝ Սէն
 քի՞մ սին՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի անլէրէ տէտի
 քի՝ էվվէլտէն պէրու հէման սիզէ սէօյլէտիլիմ
 26 զաթ իմ. Սիզին հագգընըդտա սէօյլէմէյէ վէ
 հիւքմ էթմէյէ չօգ շէյլէրիմ վար. լաքին պէնի
 իրսալ էտէն հագգ տըր. վէ պէն տիւնեայա ան-
 27 տէն իշիթտիլիմ շէյլէրի սէօյլէրիմ. Անլէր՝ քէն-

տիւէրինէ փէտէր հագգընտա սէօյլէտիյինի աշլա-
մատըլար:

- 28 Վէ Յիսուս անլէրէ խիթապէն՝ Իպն իւլ ինսանը
Խիւքսէյէ գալորըղընըղտա, պէն խոխիմի վէ
քէնտիլիյիմտէն հիչ պիր շէյ էթմէյիպ՝ լաքին փէ-
տէրիմին պանա թա'լիմ էթտիյի իւզրէ պու շէյ-
- 29 լէրի սէօյլէտիյիմի պիլէճէքսինիզ, Վէ պէնի իր-
սալ էտէն պէնիմ իլէ պերապէր տիր, փէտէր
պէնի եալընըզ պրագմատը, չիւնքի պէն տա'իմա
անըն ըիզասը օլան շէյլէրի իճրա էտէրիմ՝ տէտի:
- 30 Պու շէյլէրի սէօյլէր իքէն՝ չօգ քիմսէլէր անա
- 31 իման էթտիլէր: Օլ վագըթ Յիսուս քէնտինէ ի-
ման էտէն Ծէհուտիլէրէ խիթապէն՝ էյէր սիզ
պէնիմ քէլամըմտա գալըրսանըզ, Ֆիլ հագիգէ
- 32 շակիրտլէրիմ օլուպ, Հագիգաթը պիլէճէքսինիզ,
հագիգաթ տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր՝ տէ-
- 33 տի: Անա՝ Պիզ Աբրահամ զիւրըիյէթի իզ, վէ հիչ
պիր վագըթ քիմսէյէ գուլըգ էթմէտիք. սէն
նա'ըլ Ազատ օլաճագսընըզ տէյօրսըն, տէյիւ
- 34 ճէվապ վէրտիլէր: Յիսուս անլէրէ ճէվապէն՝ Հա-
գիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Հէր
քիմ կիւնահ իլլէրսէ, կիւնահըն գուլու տըր:
- 35 Դուլ տախի խանէտէ իլ էլ էպէտ պագի գալմա-
- 36 յըպ՝ օղուլ իլ էլ էպէտ գալըր, Իմտի էյէր Օղուլ
սիզի ազատ էտէրսէ, Ֆիլ վագը՝ ազատ օլաճագ-
- 37 սընըզ: Աբրահամ զիւրըիյէթի օլըղընըզը պիլի-
րիմ. ամմա գաթլիմի աղայօրսընըզ, չիւնքի քէ-
- 38 լամըմ տէրուենիյիպէ եէր թութմայօր: Պէն փէ-
տէրիմին եանընտա կէօրտիւյիւմիւ սէօյլէրիմ, սիզ
տախի փէտէրինիզին եանընտա կէօրտիւյիւնիւզ
- 39 շէյլէրի եափարսընըզ՝ տէտի: Անա ճէվապէն՝ Պի-
զիմ փէտէրիմիզ Աբրահամ տըր՝ տէտիլէր: Յի-
սուս անլէրէ տէտի քի, Աբրահամըն էվլատը օլտա
խոխիզ, Աբրահամըն՝ ամէլլէրիլէ՝ ամիլ օլուր ի-
- 40 տինիզ: Ֆագաթ շիմտի պէնիմ, եա'նի Ալլահ

- Թարափընտան իշխութիւնիմ հազիգաթը սիգէ սէօյ-
 լէյէն պիր առէմին գաթիլնի արայօրսընըզ. Աբ-
 41 րահամ պունու եափմաւոր. Սիգ փէտէրինիզին
 'ամէլլէրիլէ 'ամէլ էտէրսինիզ. Իմտի անա՝ Պիզ
 վէլէտի զինա տէյիլ իզ, պիզիմ պիր փէտէրիմիզ
 42 վար, օ տա Ալլահ տըր՝ տէտիլէր. Յիսուս տախի
 անլէրէ տէտի քի՝ էյէր Ալլահ փէտէրինիզ օլսա
 իտի, պէնի սէվէր իտինիզ. շիւնքի պէն Ալլահ-
 տան խուրուճ էտիպ կէլտիմ. զիրա քէնտիլիլիմ
 տէն կէլլէտիմ, լաքին պէնի օ իրսալ էթտի
 43 Նի՛շիւն պէնիմ սէօղիւմիւ տկլամայօրսընըզ. շիւն-
 44 քի պէնիմ քէլամըմը տիլլէյէմէզսինիզ. Սիզ պա-
 պանըզ Շէյթանտան սընըզ, վէ պապանըզըն շէհ-
 վէթլէրինի ֆի՛լլէ կէթիլիմէք իսթէրսինիզ. օ իպ-
 թիտատէն պէրու գաթիլ իտի, վէ հազիգաթտա
 սէպաթ էթմէտի, զիրա անտէ հազիգաթ եօզ
 տըր. եալան սէօյլէտիլ ժազըթ քէնտի շէյլէրին-
 տէն սէօյլէր, զիրա եալանճը վէ եալան պապասը
 45 տըր. Սման պէն հազիգաթը սէօյլէտիլիմ իլիւն
 46 պանա ինանմազսընըզ. Սիզտէն քի՛մ իւզէրիմտէ
 կիւնան իսպաթ էտէ պիլիլ, վէ հազիգաթը սէօյ-
 47 լէյօր իսէմ, Նի՛շիւն պանա ինանմազսընըզ. Ալ-
 լահտան օլան՝ Ալլահըն քէլամլարընը տիլլէր. սիզ
 48 Ալլահտան օլմատըղընըզտան տիլլէմէզսինիզ. Նէ-
 հուտիլէր անա ճէվապէն՝ Սանա Սամարիալը վէ
 մէճնուէն տէտիլիմիզ տօղրու տէյիլ՝ մի՛ տէտիլէր
 49 Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն մէճնուէն տէյիլ իմ, լաքին
 փէտէրիմէ հիւրմէթ էտէրիմ, սիզ իտէ պէնի թահ-
 50 գիլ էտիյօրսընըզ. վէ պէն քէնտի իզզէթիմի
 արամամ. աւը արայըզ հիւքմ էտէն վար տըր
 51 Հազիգաթէն, հազիգաթէն սիգէ տէրիմ քի՛ էյէր
 պիր քիմսէ պէնիմ քէլամըմը հըֆզ էտէրսէ, իլ
 52 էլ էպէտ էօլիւմ կէօրմէյէճէք տիր՝ տէտի Օլ
 վազըթ Նէհուտիլէր անա՝ Մէճնուէն օլտըղընը
 շիմտի պիլիլիզ. Աբրահամ վէ փէյլամպէրլէր վէ-

- Ֆաթ էթտիլէր, վէ սէն՝ էյէր պիր քիմնէ պէնիմ
 քէլամըմը հըֆը էտէրսէ, իլ էլ էպէտ էօյլւմ
 53 Թաթմայաճագ՝ տէյօրսըն, Սէն վէֆաթ էթմիշ
 օլան փէտէրիմիզ Աբրահամտան պէօյլէք մի սին.
 փէյղամպէրլէր տախի վէֆաթ էթտիլէր. սէն քէն-
 54 տինի քիմ՝ Կապտ էտէյօրսըն՝ տէտիլէր, Յիսուս
 ճէվապէն՝ էյէր պէն քէնտիմի Թա՛ղիզ էտէրսէմ,
 Իզզէթիմ պիր շէյ տէյիլ տիր. պէնի Թա՛ղիզ է-
 տէն՝ փէտէրիմ տիր, քի սիզ անըն հագգընտա՝
 55 Ալլահըմըզ ալը՝ տէյօրսընըզ. վէ անը Թանըմազ-
 սընըզ. ամմա պէն անը պիլիլիմ, վէ՝ Անը պիլ-
 մէմ՝ տէսէմ, աիզին կիպի եալանճը օլուրըմ.
 լաքին անը պիլիլիմ վէ անըն քէլամընը հըֆը
 56 էտէրիմ. փէտէրինիզ Աբրահամ պէնիմ կիւնիւմիւ.
 կէօրմէյէ արզու քէշ օլուպ՝ կէօրտիւ վէ մէսըուր
 57 օլտու. Դեբի. վէ Սէհուտիլէր անա՝ Տահա էլլի
 եաշընտա տէյիլ իքէն, Աբրահամը՝ տախի մի կէօր-
 58 տին՝ տէտիլէր. Յիսուս անլէրէ՝ Հագիզաթէն,
 հագիզաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Աբրահամ մէվ-
 ճուտ օլմազտան ագտէմ պէն մէվճուտ իմ՝ տէ-
 59 տի. Օլ վազըրթ իւզէրինէ աթմագ իւզրէ Թաշար
 գալըրտըլար. Յիսուս իսէ կիզլէնտի, վէ արա-
 լարընտան կէշէրէք, հէյքէլտէն չըզըպ պէօյլէճէ
 կիթտի:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ կէյէր իքէն, անաուան տօղմա քէօր պիր ա-
- 2 տէմ կէօրտիւ. Շակիրտլէրի տախի անա՝ Եա մու-
 'ալլիմ, պունուէն քէօր տօղմասընա քէնտինի՞ն մի,
 Իօգսա վալիտէյնինի՞ն մի կիւնա՛ն իշլէմէսի սէպէպ
- 3 օլտու՝ տէյէրէք սիւ՛ալ էթտիլէր. Յիսուս ճէվա-
 պէն՝ Նէ անըն վէ Նէ տէ վալիտէյնինին կիւնա՛ն
 իշլէմէսի, Ֆագաթ Ալլահըն իշլէրի անտէ պէյան
- 4 օլումմասը իշիւն օլտու. կիւնտիւզ օլտըգճա պէնի

- իրսալ էտէնին իշէրինի իշէմէ-քլեյիմ լազըմ տըր՝
 կէճէ կէլլը՝ քի օ ղէման պիր քիմսէ իշ իշէյէմէզ:
 5 Պէն տիւնեատա պուլունտըզճա, տիւնեանըն նու-
 6 ըու իմ՝ տէտիս Պու շէյլէրի տէտիքտէ, եէրէ
 թիւքիւրիւպ՝ թիւքիւքլէ պալըզ եափտը, վէ
 պալըզը քէօրիւն կէօզլէրի իւզէրինէ սիւրիւպ,
 7 անա, կիթ՝ Սեղովամ հափուզընտա (քի իրսալ
 օլունմըշ տէմէք տիր) եըյգան՝ տէտի. օ տախի
 կիտիպ եըյգանտը, վէ կէօրիւր օլտըզը հալտէ
 8 կէլտիս Պունուն իւզէրինէ զօնըլարը վէ անըն
 քէօր իտիլինի էվվէտէն կէօրէնլէր՝ Օլ օթուրուպ
 9 տիլէնճիլիք էտէն պու տէյլ՝ մի՝ տէտիլէր: Պա՝
 զըլարը՝ Պու տըր, վէ պա՝զըլարը՝ Անա պէնզէր՝
 10 տէտիլէր. քէնտիսի՝ Պէն իմ՝ տէտի. Օլ վազըթ
 անա՝ Սէնին կէօզլէրին նաճըլ աշըլտը՝ տէտիլէր:
 11 Օ ճէվապ վէրիպ՝ Յիսուս տէնիլէն պիր ատէմ
 պալըզ եափուպ կէօզլէրիմէ սիւրտիւ, վէ պանա՝
 Սեղովամ հափուզընա կիտիպ եըյգան՝ տէտի. պէն
 տախի կիտիպ եըյգանտըզմտա կէօզլէրիմ կէօ-
 12 րիւր օլտու՝ տէտի. Անլէր տախի անա՝ Օլ ատէմ
 նէ՞րէտէ տիր՝ տէտիլէր. Պիլմէմ՝ տէտի:
 13 Օլ մուգատտէմա քէօր օլանը ֆէրիպիլէրէ կէօ-
 14 թիւրտիւլէր. Յիսուսըն պալըզը եափուպ անըն
 կէօզլէրինի աշտըզը ղէման սէպթ կիւնիւ իտի:
 15 Վէ եինէ ֆէրիսիլէր՝ կէօզլէրին նաճըլ աշըլտը՝
 տէյիւ անա սիւ՝ալ էթտիլէր. օ տախի տէնլէրէ՝
 կէօզլէրիմէ պալըզ զօտու, եըյգանտըմ տա կէօ-
 16 ըիւյօրըմ՝ տէմէսի իւզէրինէ, Ֆէրիսիլէրտէն պա՝-
 զըլարը տէտիլէր քի՝ Պու ատէմ Ալլահտան տէյլ
 տիր, չիւնքի սէպթ կիւնիւնէ ըի՝այէթ էթմէզ.
 պաշգալարը՝ կիւնահքեար ատէմ պէօյէ միւ՝ճիւ-
 զէլէր նաճըլ իճըա էտէ պիլիր՝ տէտիլէր. պէօյ-
 17 լէճէ արալարընտա իթթիւաֆ օլտու. թէքըար
 քէօրէ՝ Սէնին կէօզլէրինի աշտըզընտան տօլալը
 անըն հազգընտա նէ՞ տէրսին՝ տէտիլէր. օ տա-

- 18 խի՝ փէշդամպէր տիր՝ տէտիւ Լաքին Ե՛հոուտիւէր
կէօզլէրի աշըլանն վալիտէյնինի չաղըրընճայա
գատար, անըն քէօր օլուպ տա կէօզլէրի աշըլաւ-
- 19 ղընա ինանմայարագ, Անլէրէ սիւ՛ալ ի՛է՛ Սիզին
օլ քէօր տօղտու տէտիյնիզ օղընըզ պո՛ւ մը
- 20 տըր, շիմտի եա նա՛սըլ կէօրիւյօր՝ տէտիլէր, Ա-
նըն վալիտէյնի անլէրէ ճէվապէն՝ Պու պիզիմ՝ օղ-
- 21 լըմըզ օլուպ՝ քէօր տօղտըղընը պիլիբիզ, Ֆագաթ
շիմտի նա՛սըլ կէօրտիւյիւնիւ պիլմէյիզ, եախօտ
անըն կէօզլէրինի քի՛մ աշտըղընը պիզ պիլմէյիզ,
քէնտիսի պալիզ տիր, անա սիւ՛ալ էտինիզ, քէն-
տի հագգընտա քէնտիսի սէօյլէսին՝ տէտիլէր:
- 22 Անըն վալիտէյնի Ե՛հոուտիւէրսէն գօրգտըզլարը
իշիւն պէօյլէ սէօյլէտիլէր, զիրա Ե՛հոուտիլէր՝ է-
յէր պիր քիմսէ անըն ֆրիստուս օլտըղընը իգբար
տէտըսէ, ճէմա՛ւթտան իխրաճ օլուճմասը իշիւն
ագսէմճէ պիլ իթթիֆագ գարար գըլմըշար խոյ:
- 23 Պու սէպէպտէն վալիտէյնի՝ ֆէնտիսի պալիզ տիր,
- 24 անա սիւ՛ալ էտինիզ՝ տէտիլէր, Իմտի մու-
գատտէմա քէօր օլան ատէմի թէքբար չաղըրըպ,
անա՝ Ալլահա համտ էյլէ՝ պիզ օլ ատէմին կիւ-
- 25 նահքեար իտիյնի պիլիբիզ՝ տէտիլէր: Օ տախի
ճէվապ վէրիպ՝ կիւնահքեար օլուպ օլմատըղընը
պիլմէմ, պիր շէյ պիլիբիմ քի՛ պէն քէօր իաիմ,
- 26 շիմտի կէօրիւյօրըմ՝ տէտի, Վէ եինէ անա խի-
թապէն՝ Սանա նէ՞ եաիտը, կէօզլէրիկի նա՛սըլ
- 27 աշտը՝ տէտիլէր: Օ իսէ անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ
շիմտի սէօյլէտիմ վէ իշիթմէտինիզ, նի՛շիւն թէք-
բար իշիթմէք իսթէյօրսընըզ, 'աճէպա սի՞զ տէ մի
- 28 անա շակիրտ օլմագ իսթէրսինիզ՝ տէտի, Պուճ-
լար անա շէթմ էտիպ՝ Անըն շակիրտի սէն սին,
- 29 պիզ իսէ Մոլսէսին շակիրտի իզ, Պիզ Ալլահըն
Մոլսէսէ սէօյլէտիյնի պիլիբիզ, ամմա պուճուճ
- 30 նէրէտէն օլտըղընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր: Օլ ատէմ
անլէրէ ճէվապէն՝ Պու 'աճիպ պիր շէյ տիր, օ

- պէնիմ կէօզլէրիմի ալմը ի քէն, սիզ անըն նէրէ-
 31 տէն օլտըղընը պիլմէգսինիզ, վէ պիլիբիզ քի՝ Աւ-
 լահ կիւնահքեարլարը տիկլէմէզ, անճագ պիր
 32 նի իծրա էտէրսէ, անը տիկլէր, Պիր քիմսէնին
 անատան տօղմա քէօրիւն կէօզլէրինի ալտըղը
 33 եզէլտէն պէրու իշիտիլմէտի. էյէր պու քիմսէ
 Ալլահտան օլմասա իտի, պիր շէյ էտէմէզ իտի՝
 34 տէտի, Անա ճէվապէն՝ Սէն քիւլլիյէն կիւնահլար-
 տա տօղմուշ ի քէն, սէն մի պիզէ թա՛լիմ էտէր-
 սին՝ տէյէրէք՝ անը թարտ էթտիլէր
 35 Յիսուս անը թարտ էթտիլէրինի իշիթմէքէ,
 անը պուլուպ՝ Սէն իպն Ուլլահա իման էտէր մի
 36 սին՝ տէտի, Օ տախի ճէվապէն՝ էյֆէնտի, քի՛մ
 37 տիր քի անա իման էտէյիմ՝ տէտի, վէ Յիսուս
 անա՝ Հէմ անը կէօրտիւն, հէմ տէ սէնին իլէ
 38 սէօյլէշէն օ տըր՝ տէտի, Օ տախի՝ իման էտէ-
 րիմ, եա Բապպ, տէյէրէք՝ անա սէճտէ էյլէտի
 39 վէ Յիսուս՝ Պէն հիւքմ իշիւն պու տիւնեայա
 կէլտիմ, քի կէօրմէյէնլէր կէօրէլէր, վէ կէօրէն-
 40 լէր քէօր օլալար՝ տէտի, վէ եանընտա պուլու-
 նան ֆէրիսիլէրտէն պա՛ղըսը պու շէյլէրի իշիթ-
 տիլէրինտէ, անա՝ 'Աճէպա պի՛զ տախի մի քէօր
 41 իզ՝ տէտիլէր, Յիսուս անլէրէ տէտի քի՝ էյէր
 քէօր օլա իաինիզ՝ կիւնահընըզ օլմազ իտի. ամ-
 մա չիմտի՝ կէօրիւյօրըզ՝ տէրսինիզ, անըն իշիւն
 կիւնահընըզ պագի տիր:

ՊԱՊ 10

- 1 Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Գօ-
 յունլարըն աղըրնա գափուտան կիրմէյիպ տէ տի-
 կէր մահալտէն կիրէն՝ խըրսըզ վէ հարամի տիր:
- 2 Ամմա գափուտան կիրէն՝ գօյունլարըն չօպանը
- 3 տըր: Պուէնա տախի գափուէը ալար, վէ գօյունլար

- անըն սէսինի տինկէր. օ տախի քէնտի գօյունլա-
 րընը խամէրկլէ չաղըրըպ՝ անլէրի տըշարը չըգա-
 1 բըր, Վէ քէնտի գօյունլարընը չըգարաղըր զէ-
 ման՝ էօնլէրինճէ կիտիպ, գօյունլար տախի անըն
 սէսինի թանըրըղլարը ճիհէթլէ, արտընճա կի-
 5 տէրլէր, Ամմա եապանճընըն արտընճա կիթմէ-
 յիպ՝ անտէն գաշարլար, զիրա եապանճըլարըն
 սէսինի թանըմաղլար:
- 6 Յիսուս անլէրէ պու թէմսիլի սէօյլէտի իսէ տէ,
 անլէր քէնտիլէրինէ սէօյլէտիլի շէյլէրին նէ տէ-
 7 մէք օլտըղընը ֆէհմ էթմէտիլէր, Վէ Յիսուս
 թէքըար անլէրէ՝ Հագիգաթէն, հագիգաթէն սի-
 քէ տէրիմ քի՝ Գօյունլարըն գափուսը պէն իմ:
- 8 Պէնտէն էյվէլ կէլէնլէրին ճիւմէսի խըքսըղ զէ
 հարամի տիրլէր, ամմա գօյունլար անլէրի տիլ-
 9 լէմէտիլէր, Գափուս պէն իմ. էյեր պիր քիմսէ
 պէնտէն կիրէքսէ, խէլաս օլուր, վէ կիրիպ չը-
 10 գարագ՝ մէր՝ պուլուր, խըքսըղ շալմագ զէ էօլ-
 տիւրմէք զէ թէլէֆ էթմէքտէն զպրի պիր սէ-
 պէպ իչիւն կէլմէզ, պէն հայաթա մալիք օլմալա-
 րը, հաթթա զիյատէսիլէ մալիք օլմալարը իչիւն
 11 կէլտիմ, էյի չօպան պէն իմ, էյի չօպան գօյուն-
 12 լարըն հօլընա ճանընը ֆէտա էտէր, Լաքին գօ-
 յունլար քէնտի մալի օլմալըպ չօպան օլմալան
 պիր իւճրէթլի քիմսէ գուրաըն կէլտիլինի կէօր-
 տիւքտէ, գօյունլարը պրագըպ գաշար, գուրտ
 13 տախի գօյունլարը գափըպ տաղըտըր, իւճրէթլի
 գալար, չիւնքի իւճրէթլի տիր, վէ գօյունլարը
 14 վաղիֆէ էտինմէզ, էյի չօպան պէն իմ, վէ պէ-
 նիմքիլէրի թանըրըմ, պէնիմքիլէր տախի պէնի
 15 թանըրլար, ֆէտէր պէնի թանըտըղը միսիլիւ,
 պէն տէ ֆէտէրի թանըրըմ, վէ գօյունլարըն հօ-
 16 լընա ճանըմը ֆէտա էտէրիմ, Վէ պէնիմ պու
 աղըլտան օլմալան պաշգա գօյունլարըմ վար տըր,
 անլէրի տախի կէթիւրմէմ կէրէք տիր, վէ պէնիմ

- սեսիմի տիկլէյէճէքլէր, լէ պիր սիւրիւ իլէ պիր
- 17 չօպան օլաճագ տըր, Թէքրար ալմագ իւզըէ ճա-
նըմը ֆէտա եթտիյիմ իլիւն՝ փէտէր պէնի սէվէր:
- 18 Անը պէնտէն քիմսէ ալմագ, ֆագաթ պէն քէն-
տիլիյիմտէն ֆէտա էտէրիմ. անը ֆէտա եթմէյէ
գուտրէթիմ վար, լէ Թէքրար ալմագա գուտրէ-
թիմ վար. պու էմրի փէտէրիմտէն ալտըմ՝ տէտի:
- 19 Վէ երինէ պու սէօզլէր սէպէպիւնտէն Յէհուտի-
- 20 լէր արասընտա իիթիլաֆ վագը՝ օրտու Վէ ան-
լէրտէն նիյէլէրի՝ Մէճնուէն լէ տիվանէ տիր, անը
- 21 նի՛չիւն տիկլէյօրսընըզ՝ տէրլէր իտի: Տիկէրլէրի
խսէ՝ Պուշլար մէճնուէն սէօզլէրի տէյիլ տիր: Ճիւն
քէօրլէրին կէօզլէրինի ալմագա մուգթէտըմ մի
տիր՝ տէրլէր իտի:
- 22 Վէ Երուսաղէմտէ հէյտէլիւ Թագտիս պայրամը
- 23 օլտու, լէ գըշ իտի Վէ Յիսուս հէյքէլտէ Սոդո-
- 24 մոնըն էյվանընտա կէզէր իքէն, Յէհուտիլէր անը
իհաթէ էտէրէք տէտիլէր քի՝ ճանըմըզ նէ՞ վագ-
թա գատար մու՛ալլագտա պրագըյօրսըն. էյէր
- 25 Գրիստոս սէն իսէն, պիզէ աշիքեարէ սէօյլէ: Յի-
սուս անլէրէ ճէվապէն՝ Սիզէ սէօյլէտիմ, լաքին
ինանմայօրսընըզ. փէտէրիմին իսմիլլէ իճրա էյլէ-
տիյիմ՝ ամէլլէր պէնիմ հագգըմտա շէհատէթ է-
- 26 տէրլէր: Լաքին սիզ ինանմազսընըզ. զիրա սիզէ
տէտիյիմ կիպի՝ պէնիմ գօյուշլարըմտան տէյիլ
- 27 սինիզ: Պէնիմ գօյուշլարըմ սեսիմի տիկլէր-
լէր, պէն տախի անլէրի Թանըրըմ, լէ պէնիմ
- 28 արտըմճա կէլիլլէր: Վէ պէն անլէրէ էպէտի հա-
յաթ վէրիլլիմ, լէ իլ էլ էպէտ հէլաք օլմայա-
ճագլար, լէ անլէրի պէնիմ էլիմտէն քիմսէ գափ-
- 29 մայաճագ տըր: Ասլէրէ պանա վէրէն փէտէրիմ
ճիւմլէտէն պէօյիւք տիր, լէ փէտէրիմին էլիւնտէն
- 30 քիմսէ գափմաղա գատիր տէյիլ տիր: Պէն լէ
փէտէր պիր իզ՝ տէտի:
- 31 ՅԼ վագըթ Յէհուտիլէր անը Թաշլամագ իւզրէ

- 32 երևե թաղար գալորդարը Յիսուս անկէրէ ճե-
վապէն՝ Սիգէ փէտէրիմ թարաֆընտան նիչէ էյի
'ամէլլէր կէօսթէրտիմ, անկէրին հա՞նկըսը իչիւն
- 33 պէնի թաղայօրսընը՝ տէտի։ Յէհուտիլէր անա
ճէվապ վէրիւ՝ Սէնի էյի 'ամէլ իչիւն տէյիլ, ան-
ճագ քիւֆը իչիւն, վէ սէն ինսան իքէն քէնտիլի
Ալլահ մագամընա գօտըղըն իչիւն թաղարըզ՝
- 34 տէտիլէր։ Յիսուս անկէրէ ճէվապ վէրտի քի՝ Շէ-
րի'աթընըզտա՝ Պէն, Սիգ իլահլար սընըզ՝ տէտիմ,
- 35 տէյիլ եագըլմըլ տէյիլ մի։ Էյէր Ալլահըն քէլա-
մընըն վարիտ օլտըղը քիմսէլէրէ իլահլար տէտի
- 36 իսէ, (վէ քիթապըն նէսիսի մուհալ տըր), փէտէ-
րին թագտիս էտիպ տիւննայա իրսալ էյլէտիլի
վաթա՝ իպն Ուլլահ իմ՝ տէտիլի իչիւն սիգ՝ Բիւֆը
- 37 էտիլօրսըն՝ տէ՞ր մի սինիլ։ Էյէր փէտէրիմին 'ա-
մէլլէրինի իճրա էթմէզսէմ, պանա ինանմայընըզ՝
- 38 Ամմա էյէր իճրա էտէրսէմ, պանա ինանմագսա-
նըզ՝ օլ 'ամէլլէրէ ինանընըզ, թա քի՝ փէտէր
պէնտէ, պէն տախի անտէ իտիլիմի Ֆէհմ էտիպ՝
իման էտէսինիլ։
- 39 Պունուս իւզէրինէ թէքըար անը թութմագ
իսթէտիլէր իսէ տէ, էլլէրինտէն գուրթուլտուս
- 40 վէ երևէ Յորդանանըն էօթէ թարաֆընտա Յով-
հաննէսին մուգատտէմա վաֆթիլ էթտիլի մահա-
- 41 լէ կիտիպ օրտտա իգամէթ էյլէտի։ վէ նիչէ քիմ-
սէլէր հանընա կէլիպ՝ Ֆիլ վագը՝ Յովհաննէս հիչ
պիր միւ՛ճիգէ իճրա էթմէտի, լաքին Յովհաննէսին
պունուս հագգընտա ճիւմլէ սէօյլէտիլի հագգ ի-
- 42 միլ՝ տէտիլէր։ վէ օրտտա նիչէլէր անա իման
էթտիլէր։

- 1 վէ Մարիամ իլէ հէմիլըէսի Մարթանըն քէօյիլ
Բեթանիա Էհալիսիտէն՝ Ագալարոս նամընտա պիր

- 2 քիմսէ խասթա խորի վէ գաթնտաշը Ղազարոս
խասթա օլան Մարիամ Բապպը խօշ րա՛հնալը
հաղլէ մէսն էտիպ՝ այագլարընը սաջլարըլէ սիւ-
- 3 միշ օլան խասթուն խորի Իմտի հէմլիրէլէրի՝ Ծա
Բապպ, իշթէ սէվտիլին քիմսէ խասթա տըր՝ տէ-
- 4 յիւ անա խապէր կէօնտէրտիլէրի վէ Յիսուս պու-
նու իշիթտիքտէ՝ Պու էօլիւմ խասթալըղը օլմա-
յըպ, անճագ Իպն Ուլլահ անրն վասըթասըլէ
թէմճիտ օլունմագ իւզընէ, Ալլահըն մէճտի իշիւն
- 5 տիը՝ տէտիւ վէ Յիսուս Մարթայը վէ հէմլիրէսի
6 իլէ Ղազարոսը սէվէր խորի վէ անըն խասթա օլ-
տըղընը իշիթտիլինտէ՝ պուլունտըղը մահալտէ իքի
- 7 կիւն տահա մէքս էտիպ, Անտէն սօկրա շակիրտլէ-
- 8 րինէ՝ Եինէ Եէհուտիլէյէ կիտէլիմ՝ տէտիւ Շակիրտ-
լէրի անա՝ Ծա Մու՛ալլիմ՝ Եէհուտիլէր սէնի շիմ-
տի Թաշլամաղա դաստ էտիյօրլար խոր, Եինէ օ-
- 9 րայա՞ մը կիտէրսին՝ տէտիլէրի Յիսուս ճէվապէն՝
կիւնիւն օն իքի սա՛լաթը Եօ՞գ մը. էյէր պիր քիմ-
սէ կիւնտիւզ կէղէրսէ, սիւրլմէզ, զիրա պու-
- 10 տիւնեանըն նուընը կէօրիւր, Ամմա էյէր պիր
քիմսէ կէճէլէյին կէղէրսէ, սիւրլէր, զիրա քէն-
- 11 տինտէ նուը Եօգ տըր՝ տէտիւ Պու շէյլէրի սէօյ-
լէտիքտէն սօկրա անլէրէ՝ Տօսլթըմըզ Ղազարոս
ույոււմը տըր, ամմա պէն անը ույանտըրմաղա
- 12 կիտիյօրըմ՝ տէտիւ Շակիրտլէրի տախի՝ Ծա Բապպ,
13 էյէր ույոււմը իսէ, շիֆա պուլուը՝ տէտիլէրի Լու-
քին Յիսուս վէֆաթը հագգընտա սէօյլէմիշ, ամ-
մա անլէր ույգու ույումասընտան պահս էտիյօր
- 14 զաննընտա խորիլէր, Օ զէման Յիսուս անլէրէ ա-
շիքեարէ օլաքագ՝ Ղազարոս վէֆաթ էթմիշ տիր,
15 վէ օրատա պուլունմատըղըմա սիզլին իշիւն սէվի-
նիրիմ՝ քի իման էտէսինիզ, Փագաթ Եանընա
- 16 կիտէլիմ՝ տէտիւ իքիզ տէնիլէն Թուվմասս րէֆիզի
պուլունան շակիրտլէրէ՝ Պիզ տախի կիտիպ՝ անըն
իլէ պէրապէր վէֆաթ էտէլիմ՝ տէտիւ

- 17 Վէ Յիսուս կէտիքտէ, անը տէօրթ կիւնտէն
պէրու գապրտա եաթար պուլտու:
- 18 Վէ Բէթանիա Երուսաղէմէ եաղըն, եա'նի
թագրիպէն օն պէշ օգ տթըմը մէսաֆէտէ օ-
- 19 լուպ, Եէհուտիլէրտէն յօգ քիմսէլէր գարնտաշ-
լարընտան տօլայը թա'գիյէ իյիւն Մարթա իլէ
- 20 Մարիամըն նէգտինէ կէլմիշէր իտիւ իմտի Մար-
թա՝ Յիսուս կէլիյօր՝ տէյիւ իշիթտիքտէ, անը
իսթիգպալէ չըգտը. Մարիամ իսէ խանէտէ օ-
- 21 թուրույօր իտիւ ՅԼ վագըթ Մարթա Յիսուսա՝
եա Բապպ, էյէր սէն պուրտտա օլսա իտին, գարն-
- 22 տաղըմ վէֆաթ էթմէգ իտի. Լաքին շիմտի պիլէ
Ալլահտան հէր նէ տիլէրսէն, Ալլահըն սանա վէ-
- 23 րէճէյինի պիլիբիմ՝ տէտիւ Յիսուս անա՝ Գարն-
- 24 տաղըն գըյամ էտէճէք տիր՝ տէտիւ Մարթա ա-
նա՝ Պիլիբիմ քի սօն կիւնտէ, գըյամէթտէ գը-
- 25 յամ էտէճէք տիր՝ տէտիւ Յիսուս անա՝ Գըյա-
մէթ վէ հայաթ պէն իմ. պանա իման էտէն էօլ-
- 26 միւշ օլսա պիլէ, հայաթտա օլաճագ տըր. վէ հէր
հայաթտա օլուպ պանա իման էտէն՝ իլ էլ էպէտ
- 27 Անա՝ Պէլի, եա Բապպ, պէն սէնին տիւնեայս
կէլէճէք օլան Քրիստոս իպն Ուլլահ իտիյինէ իման
- 28 էթտիմ՝ տէտիւ վէ պու շէյլէրի սէյլէտիքտէն
սօհրա, կիտիպ հէմշիբէսի Մարիամը կիզլիճէ չա-
- 29 տէտիւ Մէրգումէ իշիթտիյի կիպի, չապուգ գալ-
- 30 գըպ անըն եանընա կէլտի. Յիսուս իսէ տահա
քէյէ կէլմէմիշ օլուպ՝ Մարթանըն քէնտինի իս-
- 31 թիգպալէ չըգտըղը մահալտէ իտի. իսնէտէ Մա-
րիամ իլէ պէրապէր օլուպ՝ անա թա'գիյէ էտէն
Եէհուտիլէր իսէ մէրգումէնին չապուգ գալղըպ
- 32 սըրա կիթտիլէր, Մարիամ տախի Յիսուսըն պու-

- Լուստորդը մահալէ կելիպ անը կէօրտիւքտէ, ա-
 յազլարընա գափանարագ, անա՛ Եա Բապպ, էյէր
 սէն պուրատա օլա իտին, գարնտալըմ վէֆաթ
 33 էթմէզ իտի՝ տէտի վէ Յիսուս անըն աղլատըղը-
 նը վէ պէրապէր կէլէն Եէհուտիլէրին աղլատըղ-
 34 արընը կէօրտիւքտէ, տէրունինտէն ա՛ն չէքիպ
 35 տի. անա՛ էֆէնտի, կէլ տէ պագ՝ տէտիլէր Յի-
 36 սուս աղլատը. Պունուն իւզէրինէ Եէհուտիլէր՝
 Պագընըզ, անը նէ՛ տէրէճէ սէվէր իմիլ՝ տէտիլէր
 37 Պա՛ղըլարը իսէ՛ Բէօրիւն կէօղլէրինի աշան պու-
 ճաթ պունուն վէֆաթ էթմէմէսի իչիւն պիր շէյ
 38 Եափա՛մազ մը իտի՝ տէտիլէր վէ Յիսուս երինէ
 տէրունինտէն ա՛ն չէքէրէք գապրա կէլտի. պու-
 տախի պիր մաղարա օլուպ՝ իւզէրինէ պիր թաշ
 39 Գօնուլըշ իտի. Յիսուս՝ Թաշը գալտըրընըզ՝ տէ-
 տի. էօլմիւշ օլանըն հէմիբէսի Մարթա անա՛ Եա
 Բապպ, չիմոիյէ գատար թէ՛ աֆֆիւն էթմիլ տիր,
 40 զիրա տէօրթ կիւնիւք տիր՝ տէտի. Յիսուս անա
 խիթապէն, Սանա՛ էյէր իման էտէրսէն, Ալահըն
 ճէլալինի կէօրէճէքսին՝ տէ՛մէտիմ մի, տէտի
 41 իմտի [էօլիւնիւն Կաթտըղը Եէրտէն] Թաշը գալ-
 տըրալար. Յիսուս տախի Եօգարըյա նազար է-
 տէրէք տէտի քի՛ էյ փէտէր, պէնի տիկլէտիլին
 42 իչիւն սանա շիւքը էտէրիմ. վէ պէնի տա՛իմա
 տիկլէտիլիկի պէն պիլիր իտիմ. լաքին պէնի սէն
 իրսալ էյլէտիլիկէ ինանմալարը իչիւն, էթրաֆըմ-
 43 տա տուրան խալզ սէպէպինտէն սէյլրա, Եիւքսէք սէ-
 վէ՛ էյ Ղազարոս, տըշարը չըզ՝ տէյիւ նիտա էյ-
 44 լէտի. վէ էօլմիւշ օլան՝ այազլարը իլէ էլլէրի
 քէֆիլնէ պաղլը, վէ Եիւզիւ մէնտիլէ սարըլմը
 օլարաք չըգտը. Յիսուս անլէրէ՛ Պաղլարընը չէօ-
 ղիւպ պրագընըզ, կիթսին՝ տէտի
 45 Օ զէման Մարիամըն նէզտինէ կէլէն Եէհուտի-

- էրտէն նիլէքերի [Յիսուսն] էթտիլի շէյլերի միւ-
 46 շահէտէ էթմէլէրիլէ անա իման էթտիլէր, Ամմա
 պա՛ղըլարը ֆէրիսիլէրէ վարըպ՝ Յիսուսն էթտի-
 յի շէյլերի անլէրէ նազլ էթտիլէր:
- 47 Պուռնուն իւզէրինէ պաշ քեահինլէր իլէ ֆէրի-
 սիլէր պիր մէճլիս ճէմ՝ էտիպ՝ Պիզ նէ՞ Լափըլյո-
 ըըզ, զիրա պու ատէմ չօգ միւ՛ճիղէլէր իճրա է-
 48 աիյօր, էյէր անը պէօյլէ պրազսազ՝ անա հէր
 քէս իման էտէճէք, Բօմալըլար տախի կէլիպ՝ հէմ
 եէրիմիղի վէ հէմ միլլէթիմիղի գալըրըաճազլար՝
 49 տէտիլէր, վէ կայիափա նամ քիմսէ՝ անլէրտէն
 պիրի օլարագ՝ օլ սէնէտէ քեահին ի ա՛ղամ օլ-
 տըղը հալտէ, անլէրէ՝ Սիզ հիջ պիր շէյ պիլմէզ-
 50 սինիզ, վէ հէմ տախի պիւթիւն միլլէթին հէլաք
 օլմամասը իչիւն գալմ էօլընա պիր ատէմին էօլ-
 մէսի պիղէ ֆա՛խտէլի օլտըղընը տիւշիւնմէզսինիզ՝
 51 տէտիւ վէ պուռնու քէնտիլիլինտէն սէօյլէմէտի-
 ֆազաթ օլ սէնէտէ քեահին ի ա՛ղամ օլտըղը
 52 հալտէ, միլլէթ իչիւն Յիսուսն էօլէճէլինի, վէ
 եալընըզ օլ միլլէթ իչիւն տէյիլ, անճագ տաղըլ-
 մըշ օլան էվլաալ Ուլլահը պիր եէրէ ճէմ՝ էթմէք
 իչիւն էօլէճէլինէ վահիլլէ իխպար էյլէտի:
- 53 վէ օլ կիւնտէն սօլըրա անըն գաթիլինէ մէշլէ-
 54 ըէթ էթտիլէր, Պուռնուն իչիւն Յիսուս Եէհուտի-
 լէրին արասընտա արթըզ՝ 'ալէնէն կէզմէյիպ՝ օ-
 ըատան պէրրիլէյէ Լաղըն պիր մահալէ, Լո՛ւնի
 Եփրայիմ նամ շէհրէ վարըպ՝ շակիրալէրի իլէ պէ-
 ըապէր օրատա իգամէթ էթտի:
- 55 վէ Եէհուտիլէրին պասէքի Լազլաշմաղլէ օլ ճի-
 վարտան չօգ քիմսէլէր քէնտիլէրինի թաթհիր ի-
 չիւն պասեքտէն էվվէլ Երուսաղէմէ չըգտըլար:
- 56 վէ Յիսուսը արայարագ, հէյքէլտէ տուրուպ պի-
 ըի պիրլինէ՝ Սիզէ նա՛սըլ կէօրիւնիւր, 'աճէպա
 57 պայրամա կէլմէյէճէք մի՛ տէրլէր իտի վէ պաշ
 քեահինլէր իլէ ֆէրիսիլէր անը թութմազ իչիւն՝

Պիր քիմսէ էյեր անըն նէրէտէ օլտըղընը պիլիր-
սէ, խապէր վէրսին՝ տէյիւ էմը էթմիլէր խտի:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ Յիսուս պասեքտէն ալթը կիւն էվվէլ Ռե-
թանիայա, եա'նի վէֆաթ էթմիլ օլուպ տա քէն-
տիսինին էօլիւլէրտէն իհեա էթտիյի Ղազարոսըն
- 2 պուլունտըղը մահալէ կէլտիւ Վէ անա օրատա
պիր զկաֆէթ էթտիլէր, վէ Մարթա խըտմէթ
էտիպ՝ Ղազարոս տախի անըն իլէ պէրապէր սօֆ-
- 3 բոտա օթուբանլարտան պիրի խտի Վէ Մարիամ
պիր լիթրա զիգըյմէթ խալիս նարտին եաղը ա-
լըպ՝ Յիսուսըն պազլարընա սիւրէրէք, քէնտի
սաչլարըյլէ անըն պազլարընը սիլտի. խանէ տա-
- 4 խի եաղըն ըա'հասըյլէ տօլտու Օլ վագըթ շա-
կիրտլէրինտէն պիրի, եա'նի անը էլէ վէրէճէք
- 5 օլան Սիմոն օղլու իսկարիովտլը Յուդա, Պու եաղ
նի'չիւն իւլ եիւզ տինարա սաթըլըպ Ֆուգարայա
- 6 վէրիլմէտի՝ տէտի Պունու տախի Ֆուգարայը
գայըրտըղը իչիւն տէյիլ, անճադ խըրսըզ օլուպ
վէ քէսէ քէնտինտէ պուլունարագ, իչինէ գօ-
- 7 նուլանը թաշըտըղը իչիւն տէտի Պունուն իւզէ-
րինէ Յիսուս՝ Անը պրագ, տէֆն օլունճաղըմ
- 8 կիւն իչիւն սագլամըլ տըր: Ջիրա Ֆուգարա տա-
'իմա սիզին իլէ պէրապէր պուլունուպ, պէն տա-
'իմա սիզին իլէ պէրապէր տէյիլ իմ՝ տէտի:
- 9 իմտի Նէհուտիլէրտէն վաֆիր խալգ անըն օրա-
տա օլտըղընը տույմաղլէ, եալընըզ Յիսուս իչիւն
տէյիլ, անճադ էօլիւլէրտէն իհեա էթտիյի Ղազա-
- 10 բոսը տախի կէօրմէք իւզրէ կէլտիլէր: Պաշ քեա-
հինլէր իսէ Ղազարոսըն տախի գաթլի իչիւն մէշ-
- 11 վէրէթ էթտիլէր: Չիւնքի անըն սէպէպիլլէ Նէ-

- հոռտիւթրտէն չօգ քիմսէլէր կիտիպ՝ Յիսուսա իւ
ման էտէրլէր իտիս
- 12 էրթէսի կիւն պայրամ իշիւն կէլմիշ օլան պիր
չօգ խալգ Յիսուսըն Երուսաղէմէ կէլմէքտէ օլտը-
- 13 զընը իշիթմէլէրիլէ, Խուրմա տալարը ալարագ,
անը իսթիգպալէ չըգըպ՝ Ովսաննա, Բապպըն իս-
միլլէ կէլէն Իսրայէլին Մէլիյի միւսպարէք օլտուն՝
- 14 տէյիւ նիտա էտէրլէր իտիս Վէ Յիսուս պիր քիւ-
15 չիւք մէրքէպ պուլուպ՝ անա պինտիւ Նիթէքիմ՝
էյ Սիօն գըզը, գօրգմա, իշթէ Մէլիյիլ մէրքէպ
սըփասընա պինմիշ օլարագ կէլլօր՝ տէյիւ եա-
- 16 զըլմը աըրո՝ Լաքին անըն շակիրտլէրի պունու
էվիլէա աշխամատըլար իսէ տէ, Յիսուս Թա՛ղիդ
օլունսըգտան սօշրա, օ զէման պու շէյլէրին ա-
նըն հագգընտա եազըլմը օլարզընը, վէ քէնտի-
լէրինին պու շէյլէրի էթտիքլէրինի խաթըրըլը-
- 17 նա կէթիրտիլէր, Վէ անըն իլէ պէրապէր պու-
լունան խալգ Ղազարոսը գապրտան չազըրըպ էօ-
լիւլէրտէն իհեա էթտիլինէ շէհատէթ էտէրլէր
- 18 իտիս Պու սէպէպտէն անըն պու միւ՛ճիզէյի իծրա
էյլէմիշ իտիլինի իշիթմիշ օլմալարըյլէ, խալգ անը
- 19 իսթիգպալէ չըգտը՝ Օլ վազըթ ֆէրիսիլէր պիրի
պիրինէ՝ Հիյ պիր ֆա՛իտէ էթմէտիլինիզի կէօրիւ-
յօր մը սընըզ՝ իշթէ յալէմ աըտը սըրա կիթտի՝
տէտիլլէր
- 20 Վէ պայրամտա սէճտէ գըլմաղա չըգանլար ա-
- 21 րաւընտա պա՛զը Երուսանիլէր վար իտիս Պուլար
Դալիլէանըն Բեթսայիդա չհըլինտէն օլան փիլիպ-
պօսըն եանընա կէլիպ, անա՝ Էֆէնտի, Յիսուսը
- 22 կէօրմէք իսթէրիզ՝ տէյիւ րէճա էթտիլլէր փիլիպ-
պոս կէլիպ Անդրէատա սէօյլէտի, վէ Անդրէատա
- 23 իլէ փիլիպպոս տախի Յիսուսա սէօյլէտիլլէր, Վէ
Յիսուս անլէրէ ճէվապէն տէտի քի՝ Իպն իւլ ին-
- 24 սանըն Թա՛ղիդ օլունաճաղը սա՛աթ կէլտի, Հա-
գիգաթէն, հագիգաթէն սիվէ տէրիմ քի՝ Պուղ-

- տայ տանէսի եէրէ տիւղիւպ էօլմէտիքճէ՝ եալը-
 նըդ գալըր, ամմա էօլիւրսէ, չօգ մահսուլ վէրիւր:
 25 Գէնտի ճանընը սէվէն՝ անը դայ՝ էտէճէք տիր,
 վէ պու տիւնեատա քէնտի ճանընա պուղղ է-
 տէն՝ անը էպէտի հայաթ իշիւն հըֆղ էտէ-
 26 ճէք տիր, էյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ է-
 տէրսէ, արտըմճա կէլսին, վէ պէն նէրէտէ իսէմ,
 խըտմէթ քեարըմ տախի օրատա օլաճագ տըր,
 էյէր պիր քիմսէ պանա խըտմէթ էտէրսէ, փէտէր
 27 անը միւշէրրէֆ գըլար, Շիմտի ճանըմ միւղթա-
 րիպ օլմուշ տըր, վէ նէ՞ տէյէլիմ. էյ փէտէր,
 պէնի պու սա՛աթտան գուրթար. լաքին պու
 28 սա՛աթա պուճուռն իշիւն կէլտիմ, էյ փէտէր,
 քէնտի իսմիկի թա՛ղիղ էյլէ. Օլ վագըթ սէմա-
 տան՝ Հէմ թա՛ղիղ էյլէտիմ՝ վէ հէմ տէ թա՛ղիղ
 29 էյլէյէճէյիմ՝ տէյիւ սէտա կէլտի. Հագըր պուլու-
 նուպ իշիտէն խալգ տախի՝ Կէօք կիւրլէտի՝ տէ-
 յիպ, պաշգալարը՝ Սնա պիր մէլէք սէօյլէտի՝ տէ-
 30 տիլէր, Յիսուս ճէվապէն՝ Պու սէտա պէնիմ ի-
 31 չիւն տէյիլ, անճագ սիգին իշիւն կէլտի. Շիմտի
 պու տիւնեանըն հիւքմիւ օլույօր. շիմտի պու
 32 տիւնեանըն րէ՛խի խարիճէ աթըլաճագ տըր, վէ
 պէն եէրտէն եիւքսէյէ գալտըրըլտըղըմտա, ճիւմ-
 33 լէյի քէնտիմէ չէքէճէյիմ՝ տէտի. վէ պուճուռ՝ նէ
 տիւրլիւ էօլիւմէ էօլէճէյինի իմա իշիւն սէօյլէտի
 34 խալգ անա ճէվապէն՝ Պիղ շէրի՛աթտան՝ Քրիս-
 տոսըն իլ էլ էպէտ պագի օլաճաղընը իշիթտիք,
 վէ սէն նո՞սըլ՝ Իպն իւլ ինսան եիւքսէյէ գալ-
 տըրըլմագ կէրէք տիր՝ տէրսին. պու Իպն իւլ ին-
 35 սան քի՛մ տիր՝ տէտիլէր. Յիսուս անլէրէ՝ Տահա
 պիր աղ վագըթ նուր սիգին իլէ տիր. նուր սիգ-
 տէ պուլուճարգճա եիւրլիւնիւղ, օլմայա քի
 գուլէթ սիգի իհաթէ էտէ. Ղիրա զուլէթտէ կէ-
 36 ղէն նէրէյէ կիթախյինի պիլմէղ. Նուք սիղտէ պու-
 լուճարգճա նուրա իման էտինիղ, քի էհլ ի նուր

- օլասընըզ՝ տէտիւ Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիք-
 տէն սօնրա, կիտիպ անլէրտէն կիզլէնտիւ
 37 Վէ հէր նէ գատար էօնլէրինտէ պու գատար
 'ալամէթլէր կէօսթէրմիշ իտի իսէ տէ, եինէ անա
 38 իման էթմէզլէր իտի. Թա քի Եսայի փէյղամպէ-
 րին՝ Եա Բապպ, խապէրիմիզէ քի՞մ ինանտը, վէ
 Բապպլն պազուսը քիմէ՞ աշիքեար օլտու՞ տէյիւ
 39 սէօլէտիլի քէլամ իթմամ օլունաւ Պունուն իշիւն
 40 իման էտէմէտիլէր, զիրա Եսայի երինէ, Անլէրին
 կէօզլէրինի քէօր վէ գալպինի գաթը էթտի, օլ-
 մայա քի կէօզլէրիլէ կէօրիւպ՝ գալպէն ֆէհմէ
 տէօնէլէր, պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէ-
 41 տիւ Անըն ճէլալինի կէօրիւպ հազգընտա խապէր
 42 վէրտիլի գէման Եսայի պու շէյլէրի սէօյլէտիւ Պու
 ճիւմէ իլէ պէրապէր րէ՛խլէրտէն չօգ քիմսէլէր
 անա իման էթտիլէր, անճադ ճէմա՛աթտան իխ-
 րաճ օլունմամագ իշիւն, ֆէրիսիլէր սէպէպինտէն
 43 իզարա էթմէզլէր իտի. Զիրա ինսանըն 'իզգէթինի
 Ալահըն 'իզգէթինտէն զիյատէ սէվտիլէր
 44 Վէ Յիսուս նիտա էտիպ տէտի քի՞ Պանա իման
 էտէն՝ պանա տէյիլ, ամմա պէնի իրսալ էտէնէ
 45 իման էթմիշ օլուրւ պէ պէնի կէօրէն՝ պէնի իր-
 46 սալ էտէնի կէօրիւշ օլուրւ Պանա հէր իման է-
 տէնին վուլէթտէ գալմամասը իշիւն, պէն տիւն-
 47 եայա նուր կէլտիմ. վէ էյէր պիր քիմսէ սէօզլէ-
 րիմի իքիտիպ տէ հըֆզ էթմէզսէ, պէն անը հիւքմ
 էթմէմ. զիրա տիւնեայը հիւքմ էթմէք իշիւն
 տէյիլ, ամմա տիւնեայը խէլաս էթմէք իշիւն կէլ-
 48 տիմ. Պէնի Թահգիր էտիպ՝ սէօզլէրիմի գապուլ
 էթմէյէնի հիւքմ էտէն վար տըր. պէնիմ սէօյլէ-
 տիլիմ քէլամ անը սօն կիւնտէ հիւքմ էտէճէք
 49 տիր. Զիրա պէն քէնտիլիյիմտէն սէօյլէմտիմ.
 լաքին պէնի իրսալ էտէն ֆէտէր նէ տէյէճէյիմի
 վէ նէ սէօյլէյէճէյիմի պանա քէնտիսի էմր էյլէտիւ
 50 Պէն տախի անըն էմրինին էպէտի հայաթ օլտը-

ղընը պիլիրիմ. պուսնուն իշիւն հէր նէ սէօյլէր-սէմ, փէտէրին պանա տէտիյի կիպի սէօյլէրիմ:

ՊԱՊ 13

- 1 Պասեք պայրամընտան էվվէլ, Յիսուս պու տիւն-
հատան փէտէրէ ինթիգալ էթմէք իշիւն քէնտի
սա'աթընըն կէտիյինի պիլմէքէ, տիւնեատա օ.
լան քէնտիինքիլէրի սէվմիլ օլարագ անլէրի նի-
հայէթէտէք սէվտի:
- 2 Վէ ախլամ թա'ամը օլունճա, (Շէյթան հալա
Սիմոն օղլու Իսկարիովտը Յուդանըն գալպինէ
- 3 անը էլէ վէրմէսինի իլգա էթմիլ օլարագ,) Յի-
սուս փէտէրին՝ հէր շէյի քէնտի էլլէրինէ թէսիմ
էթտիյինի վէ Ալլահտան կէլմիլ վէ Ալլահա կիթ-
- 4 մէք իւզրէ օլտըղընը պիլմէքէ, Ախլամ թա'ա-
մընտան գալգըպ՝ էլպիսէսինի պիր թարաֆա գօ-
- 5 յարագ, պիր փէշկիր ալըպ գուշանտը: Պա'տէ-
հու լէյնէ սու գօյուպ՝ շակիրտլէրին այագլարը-
նը երյգամաղա, վէ գուշանմըլ օլտըղը փէշկիրէ
- 6 սիլմէյէ պաշլատըլ Իմտի Սիմոն Պետրոսա կէլ-
տիքտէ, օ անա՝ Եա Բապպ, պէնիմ այագլարըմը
- 7 սէ՞ն մի երյգայաճագսըն՝ տէտի Յիսուս անա
ճէվապէն՝ Պէնիմ էթտիյիմի սէն շիմտի պիլմէգ-
- 8 սին, ամմա սօնրա ալլայաճագսըն՝ տէտի Պետ-
րոս անա՝ Պէնիմ այագլարըմը էպէտէն երյգա-
մայաճագսըն՝ տէտի. Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյէր
սէնի երյգամաղստմ, պէնիմ իլէ նասիպին եօգ
- 9 ալը՝ տէտի Սիմոն Պետրոս անա՝ Եա Բապպ,
հալընըլ այագլարըմը տէյիլ, ամմա էլլէրիմի վէ
- 10 պաշըմը տախի Էլլաթ՝ տէտի Յիսուս անա՝ երյ-
գանմըլ քիմսէ, այագլարընըն երյգանմապընտան
ղայրի պիր շէյէ միւհթաճ տէյիլ տիր, չիւնքի
քիւլլէն փաք ալը. սիլ տախի փաքսընըլ, լա-
- 11 քին ճիւմլէնիլ տէյիլ տէտի Ջիրա քէնտինի էլէ

- վերջնէք քիմսէյի պիւր իտի. անըն իյիւն՝ ձիւմ-
 12 լէնիզ փաք տէյիլ սինիզ՝ տէտիւ վէ անլէրին ա-
 յագլարընը երյգայրպ էլպիսէսինի ալտըգտան
 սօնրա, եինէ սօֆրայա օթուրուպ անլէրէ տէտի
 13 քի՝ Սիզէ նէ էթտիյիմի ալլա՛յօր մը սընըզ, Սիզ
 պանա՝ Մու՛ալլիմ վէ Բապպ թէսմիյէ էտէրսինիզ,
 14 վէ էյի տէրսինիզ, զիրա էօյէ իմ, իմտի պէն
 Բապպ վէ Մու՛ալլիմինիզ օլտըղըմ հալտէ՝ ալագ-
 լարընըզը երյգատըմ իսէ, պիրի պիրինիզին ա-
 15 յագլարընը երյգատմագ սիզէ կէրէք տիր, Ջիրա
 սիզէ պիր էօրնէք վէրտիմ քի՝ օիզ տախի պէ-
 16 նիմ սիզէ էյլէտիյիմ կիպի էյլէյէսինիզ, Հագիդա-
 թէն, հագիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Գուլ էֆէն-
 տիսինտէն վէ իրսալ օլուսան իրսալ էտէնտէն
 17 պէօլիւք տէյիլ տիր, Պուշլարը պիրտիքտէն սօն-
 րա իմրա էյլէտիյինիզ հալտէ նէ՝ միւպարէք սի-
 18 նիզ, ձիւմլէնիզին հագղընտա սէօյլէմէյօրըմ. պէն
 ինթիլսապ էթտիքլէրիմի պիրիլիմ. լաքին՝ Պէնիմ՝
 իլէ էքմէք եէյէն էօքչէսինի իւզէրիմէ գալտըր-
 տը՝ տէյիւ եագղըմըլ օլսն քէլամ իթմամ օլու-
 19 նա՝ վագը՝ օլմագտան էվվէլ շիմտի սիզէ սէօյլէ-
 րիմ, Թա քի վագը՝ օլտըղը դէման պէն իտիյիմէ
 20 ինանսընըզ, Հագիդաթէն, հագիդաթէն սիզէ
 տէրիմ քի՝ Պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ քիմսէյի գա-
 պուլ էտէն պէնի գապուլ էթմիլ օլուր, վէ պէ-
 նի գապուլ էտէն՝ պէնի իրսալ էտէնի գապուլ
 էթմիլ օլուր,
 21 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, տէրուսին-
 տէն միւզթարիպ օլուպ շէհատէթ էտէրէք՝ Հա-
 գիդաթէն, հագիդաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզտէն
 22 պիրի պէնի էլէ վերէճէք տիր՝ տէտիւ Պուշուս
 իւզէրինէ շակիրտէր, քիմին հագղընտա սէօյլէ-
 տիյինէ շիւպէն էտէրէք, պիրի պիրինէ պագըլօր-
 23 լար իտիւ վէ շակիրտլէրինտէն Յիսուսըն սէվտիյի
 24 քիմսէ Յիսուսըն եանընտա օթուրույօր իտիւ վէ

- հազգընտա սէօյլէտիյի քիմսէնին քիմ խոյիինի սիւ՛ալ էթսին տէյիւ Սիմոն Պետրոս անա իշա-
- 25 բէթ էթտիւ Օ տախի Յիսուսըն կէօքսիւնէ տա-
- 26 յանրպ անա՛ Եա Բապպ, քիմ տիւր՝ տէտիւ Յիսուս ճէվապէն՝ Պէն լօգմայը պաթըրըպ քիմէ վէրիբսէմ, օ տըր՝ տէտիւ վէ լօգմայը պաթըրըպ՝
- 27 Սիմոն օղլու իսկարիւվտը Յուգայա վէրտիւ Վէ պու լօգմատան սօյրա Շէյթան անըն տէրունինէ կիրտի Յիսուս տախի անա՛ Եափաճաղընը չա-
- 28 պուգ եափ՝ տէտիւ Ամմա պուսու անա Նիլուն սէօյլէտիյինի սօֆրատա օթուրանլարըն հիշ պիրի
- 29 աղլամատը Ջիրա պա՛ղըլարը՝ քէսէ Յուգատա օլտըղը իշիւն, Յիսուս անա՛ Պայրամտա պիղէ լաղըմ օլան շէյլէրի սաթըն ալ, եախօտ Ֆուգարա-
- 30 յա պիր շէյ վէր՝ տէյօր գանն էթտիլէր Օ տախի լօգմայը ալտըղը կիպի տըշարը չըգտը, վէ կէճէ իտիւ
- 31 Վէ օ չըգտըգտան սօյրա, Յիսուս տէտի քի՛ Շիմտի Իպն իւլ ինսան թա՛ղիզ օլունուպ՝ Ալլահ
- 32 տախի անտէ թա՛ղիզ օլունտու էյէր Ալլահ անա տէ թա՛ղիզ օլունտու իսէ, Ալլահ տախի անը քէնտինտէ թա՛ղիզ էտիպ՝ թէզ անը թա՛ղիզ էյ-
- 33 լէյէճէք տիր իյ չօճուգլար, տահա պիր ազ վազըթ սիղին իլէ իմ պէնի արայաճազաընըզ, վէ Եէհուտիլէրէ՛ Պէնիմ կիթտիյիմ եէրէ սիղ կէլէմէզսինիզ՝ տէտիյիմ կիպի, շիմտի սիղէ տախի
- 34 սէօյլէրիմ Սիղէ եէնի պիր էմը վէրիլիմ, քի պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ պէն սիղի սէվտիյիմ
- 35 կիպի՝ սիղ տէ պիրի պիրինիզի սէվէսինիզ Վէր քէա պէնիմ շակիրտլէրիմ օլտըղընըղը պիրի պիրինիզէ օլան մուհապպէթինիլտէն աղլայաճազ
- 36 տըր Սիմոն Պետրոս անա՛ Եա Բապպ, Նէրէյէ կիտիյօրսըն՝ տէտի Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէնիմ կիտէճէյիմ եէրէ սէն շիմտի արտըմա կէլէմէզսին, աւմա սօյրա արտըմա կէլէճէքսին՝ տէ-

- 37 տիւ Պետրոս անա՝ Եւ Ռապպ, նի՛նիւն շիմտի սէ-
նին արտընճա կէլմէմ. սէնին ինչուն ճանրմը ֆէ-
38 տա էտէրիմ՝ տէտի Յիսուս անա ճէվապէն՝ Պէ-
նիմ ինչուն ճանրկը՝ մը ֆէտա էտէրսին. հազիզա-
թէն, հազիզաթէն սանա տէրիմ քի՝ Պէնի սէն
իւշ քէրրէ ինքեար էթմէյինճէ, խօրօս էթմէյէ-
ճէք տիր՝ տէտի:

ՊԱՊ 14

- 1 Գալլիկնիզ միւզթարիպ օլմասըն. Ալլահա իման
2 էտինիզ, պանա տախի իման էտինիզ, ֆէտէրիմին
խանէսինտէ չօգ մէսքէնլէր վար տըր. օլմասա
իտի, սիզէ տէր իտիմ. Սիզէ եէր հազըրլամաղա
3 կիալյօրըմ. վէ պէն կիտիպ սիզէ եէր հազըրլա-
տըղըմտա՝ եինէ կէլիպ սիզի քէնտի եանըմա ա-
լըրըմ, թա քի պէնիմ օլտըղըմ եէրտէ սիզ տա-
4 խի օլմասընզ. վէ սիզ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլի-
սինիզ, վէ թարիզի տախի պիլիսինիզ՝ Կէրէ:
5 Թոլմասա անա՝ Եւ Ռապպ, սէնին նէրէյէ կիտէ-
ճէյինի պիլմէյիզ, վէ թարիզի պիլմէյէ նա՛սըլ
6 մուգթէտիր օլտըրը՝ տէտի Յիսուս անա՝ Թա-
րիզ վէ հազիզաթ վէ հայաթ պէն իմ. պէն վա-
7 սըթա օլմատըղճա, ֆէտէրէ քիմաէ կէլմէզ. Է-
յէր պէնի թանրսա իտինիզ, ֆէտէրիմի տախի
թանըրընըզ, վէ անը կէօրտիւնիւզ՝ տէտի:
8 Փիլիպպոս անա՝ Եւ Ռապպ, ֆէտէրի պիզէ
9 կէօսթէր, վէ պիզէ քիֆայէթ էտէր՝ տէտի Յի-
սուս անա տէտի քի՝ Էյ Փիլիպպոս, պոլնճա միււ-
տէթ պէն սիզին իլէ իմ, վէ պէնի թանըմասըն
մը. պէնի կէօրմիւշ օլան՝ ֆէտէրի կէօրմիւշ օ-
լուր, վէ սէն նա՛սըլ Պիզէ ֆէտէրի կէօսթէր՝
10 տէյօրսըն. Ինանմա՛ղ մը սըն քի՝ պէն ֆէտէրտէ
իմ, վէ ֆէտէր պէնտէ տիր. պէն սիզէ սէօյլէտի-

- յիմ սէօղէրի քէնտիկիմտէն սէօլէմէյօրըմ.
ամմա պէնտէ թէմէքքիւն էտէն փէտէր քէնտի-
- 11 սի 'ամէլլէրի իլէյօր, Պանա ինանընդ քի՝ պէն
փէտէրտէ իմ, փէտէր տախի պէնտէ տիր. վէ
իլլա հէման օլ 'ամէլլէր իլիւն պանա ինանընդ:
- 12 Հագիգաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պա-
նա իման էտէն՝ պէնիմ իճրա էթտիյիմ 'ամէլլէ-
րի քէնտիսի տախի իճրա էտիպ, անլէրտէն պէօ.
յիւյիւնիւ պիլէ իճրա էտէճէք տիր. չիւնքի պէն
- 13 փէտէրիմէ կիտիյօրըմ. վէ պէնիմ իսիմիէ հէր
նէ տիլէրսէնիզ, անը իճրա էտէրիմ, թա քի փէ-
- 14 տէր Յղուլտա թա՝ղիզ օլունա. Պէնիմ իսիմիէ
էյէր պիր շէյ տիլէրսէնիզ, պէն իճրա էտէրիմ:
- 15 Էյէր պէնի սէվէրսէնիզ, պէնիմ էմլէրէրիմ հըֆի
16 էտիւնիզ. վէ պէն փէտէրտէն տիլէրիմ, օ տախի
իլ էլ էպէտ սիզին իլէ թէմէքքիւն էթմէք իւզրէ՝
- 17 սիզէ տիկէր պիր թէսէլլի էտիճի, Եա՛նէ հագի-
գաթ Բուհընը վէրէճէք տիր. պուճու տախի
տիւնեա կէօրմէտիլի վէ թանըմատըղը էճլտէն
գապուլ էտէմէզ, ամմա սիզ անը թանըրսընդ,
չիրա էանընըդտա թէմէքքիւն էտէր, վէ տէրու-
- 18 նիւնիզտէ օլաճագ տըր. Սիզի եէթիմ պրագմամ.
- 19 սիզէ կէլիրիմ. Պիր ազ միւտտէթ սօչրա տիւնեա
պէնի արթըզ կէօրմէզ, ամմա սիզ պէնի կէօրիւր-
սիւնիւզ, չիւնքի պէն հայաթտա իմ, սիզ տախի
- 20 հայաթտա օլաճագսընըզ. Օլ կիւնտէ պէն փէտէ-
րիմտէ, վէ սիզ պէնտէ, պէն տախի սիզտէ օլաը-
- 21 ղըմը աչլայաճագսընըզ. Հէր քիմ քի էմլէրիմ
քէնտիստէ պուլունուպ՝ անլէրի հըֆի էտէրէ,
պէնի սէվէն օ տըր. վէ պէնի սէվէն՝ փէտէրիմ
թարաֆընտան սէվիլէճէք տիր. պէն տախի անը
սէվիպ՝ քէնտիմի անա իզհար էտէճէյիմ.
- 22 Իսկարիովտը օլմայան Յուդա անա՝ Եա Բապպ,
նա՛սըր օլուր քի՝ քէնտիլի տիւնեայա իզհար էթ-
- 23 մէյիպ տէ, պիզէ իզհար էտէճէքսին՝ տէտի. Յի-

- սուս անա ճէվապէն տէտի քի՝ էյէր պիր քիմսէ
պէնի սէվէրսէ, քէլամըմը հըֆզ էտէր. փէտէրիմ
տախի անը սէվէճէք տիր, վէ անա կէլիպ եաւ.
24 Նընտա թէմէքքիւն էտէճէյիզ. Պէնի սէվմէյէն՝
քէլամըմը հըֆզ էթմէզ, վէ իչիթտիյինիզ քէլամ
պէնիմ տէյիլ, անճագ պէնի իրսալ էտէն փէտէ-
25 ըին տիր. Յանընըդտա պուլունուր իքէն՝ պու
26 շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիւմ. Լաքին թէսէլլի էտիճի,
եա՛նի փէտէրին պէնիմ իսմիմէ կէօնտէրէճէյի
Րուհ իւլ Գուտս սիզէ հէր շէյի թա՛լիմ էտիպ՝
սիզէ սէօյլէտիյիմ ճիւմէ շէյլէրի իթթար էտէճէք
27 տիր. Սիզէ սէլամէթ պրազըրըմ, սիզէ պէնիմ
սէլումէթիմի վէրիւրիմ. պէն սիզէ տիւնեանըն վէրա
տիյի կիպի վէրմէմ. գալպինիզ խալֆ ու իզթի-
28 ռապտա օլմասըն. Պէն սիզէ խիթապէն՝ կիտէրիմ
վէ սիզէ կէլիւրիմ՝ տէտիյիմ սէօզիւ իչիթտինիզ.
էյէր պէնի սէվսէ խտինիզ՝ փէտէրէ կիտիյօրըմ՝
[տէտիյիմ] իչիւն մէսըուր օլուր իտինիզ. զիրա
29 փէտէրիմ պէնտէն պէօյիւք տիր. Վէ վագը՝ օլ-
տըղը զէման ինանասընըզ տէյիւ, վուզու՝ պուլ-
30 մագտան էվվէլ. սիզէ չիմտի սէօյլէտիւմ. Արթըզ
սիզին իլէ չօգ սէօյլէշմէմ. զիրա պու տիւնեանըն
րէ՛խի կէլիյօր, վէ պէնտէ անըն հիչ պիր շէյի
31 եօգ տըր. Անճագ փէտէրի սէվտիյիմի, վէ փէտէ-
րին պանա էմը էթտիյի կիպի իճըա էթտիյիմի
տիւնեա ալլայա. գալընըզ, պուրատան կիտէլիմ

ՊԱՊ 15

- 1 Պէն հագիգի աւամ իմ, վէ փէտէրիմ պաղպան
- 2 տըր. Պէնտէ մէյվէ վէրմէյէն հէր չըպուղը գալ-
տըրըր, վէ հէր մէյվէ վէրէնի տահա գլյատէ մէյ-
- 3 վէ վէրմէտի իչիւն փաքլէր. Սիզէ սէօյլէտիյիմ
- 4 սէօզլէ սիզ հալա փաք սընըզ. Պէնտէ գալընըզ,
պէն տախի սիզտէ Գուլայըմ. չըպուզ աւամտա

- գալմատրդճա, քէնտկլիյինտէն մէյվէ վէրէմէզ,
 5 Դէյվէ վէրէմէզինէլ: Պէն ասմա իմ, սիզ չըպուգ-
 լար սընըզ: Կէր քիմ պէնտէ գալլըր, պէն տախի
 անտէ գալլըրսամ, օ չօգ մէյվէ վէրիւր, զիրա պէն-
 6 սիզ պիր շէյ եափամաղսընըզ: Եյէր պիր քիմսէ
 պէնտէ գալմազսա, չըպուգ կիպի տըշարըր աթը-
 7 լըպ գուրուր: Վէ անլէրի տէվլիրիպ՝ աթէշէ ա-
 7 թարլար, վէ եանար: Եյէր պէնտէ գալլըրսանըզ,
 վէ սէօզլէրիմ սիզտէ գալլըրսա, իսթէտկլիյինիլի
 8 տիլէյէճէքսինիլ, վէ սիզէ օլաճագ տըր: Փէտէ-
 րիմ պուռուռլէ, եա'նի սիզին չօգ մէյվէ վէրմէ-
 նիզլէ, թա'գիզ օլուռուր: պէօյլէճէ պանա շա-
 կիրտլէր օլաճագսընըզ:
 9 Փէտէր պէնի սէվտկլի կիպի, պէն տախի սիզի
 10 սէվտիմ: պէնիմ մուհապպէթիմտէ գալլընըզ: Պէն
 փէտէրիմին էմրէրինի հըֆզ էտիպ՝ անըն մու-
 հապպէթինտէ գալտըղըմ միսիլիւ, սիզ տախի
 էմրէրիմի հըֆզ էթտկլիյինիլ թագաիրտէ, մու-
 11 հապպէթիմտէ գալաճագսընըզ: Պէնիմ մէսէրրէ-
 թիմ սիզտէ գալմասը վէ սիզին մէսէրրէթինիլ
 միւքէմմէլ օլմասը իչիւն, պու շէյլէրի սիզէ սէօյ-
 12 լէտիմ: Պէնիմ էմրիմ պու տըր քի՝ պէն սիզի
 սէվտկլիմ միսիլիւ պիրի պիրինիզի սէվէսինիլ:
 13 Պիր ատէմին քէնտի տօսթլարընըն եօլընա ճանը-
 նը ֆէտա էթմէսինտէն զիյատէ պիր քիմսէտէ
 14 մուհապպէթ հօգ տըր: Եյէր սիզէ էմր էթտկլիմ
 շէյլէրին ճիւմլէսինի իճրա էտէրսէնիլ, տօսթլա-
 15 րըմ օլուրսընըզ: Արթըգ սիզէ գուլ թէսմիյէ
 էթմէմ, զիրա գուլ էֆէնտիսինին նէ էթտկլինի
 պիլմէզ: ամմա սիզէ տօսթ թէսմիյէ էթտիմ, զի-
 րա փէտէրիմտէն իչիթտիյիմ շէյլէրին ճիւմլէսինի
 16 սիզէ պիլտիրտիմ: Սիզ պէնի ինթիխապ էթմէ-
 տինիլ, անճագ պէն սիզի ինթիխապ էթտիմ, վէ
 կիտիպ մէյվէ հուսուլէ կէթիրմէնիլ վէ մէյվէնիլ

- պագի գալմասը իշխան սիզի թա'եին էթտիմ. թա
քի պէնիմ իսմիմէ փէտէրտէն հէր նէ տիլէյէճէք
17 օլուրսանըզ սիզէ վէրէ՝ Սիզէ՝ պիրի պիրինիզի
սէվէսինիզ՝ աէյիւ պու շէյլէրի էմր էտէրիմ:
- 18 Էյէր տիւնեա սիզէ պուղզ էտէրսէ, սիզտէն
էվիլէլ պանա պուղզ էթտիյինի պիլիլ օլունըզ:
- 19 Էյէր տիւնեատան օլսա իտինիզ, տիւնեա քէն-
տինին օլանը սէվէր իտի. լաքին սիզ տիւնեատան
օլմայրպ՝ անճազ պէն սիզի տիւնեատան ինթի-
խապ էթտիյիմ էճլտէն տիւնեա սիզէ պուղզ է-
- 20 տէր՝ Սիզէ՝ Դուլ էֆէնտիսինտէն պէօյիւք տէյիլ
տիր՝ տէտիյիմ քէլամը տէր խաթըր էտինիզ.
պանա թէ'ատտի էթտիլէրի թազտիրտէ, սիզէ
տախի թէ'ատտի էտէրլէր. պէնիմ քէլամըմը
հըֆզ էթտիլէր իսէ, սիզին քէլամընըր տախի
- 21 հըֆզ էտէրլէր. լաքին պու շէյլէրին ճիւմէսինի,
պէնի իրսալ էտէնի պիլվէտիլէրինտէն, սիզէ
- 22 պէնիմ իսմիմ իշխան էտէճէքլէր. Էյէր պէն կէ-
լիպ անլէրէ սէօյլէմէմիլ օլսա իտիմ, կիւնահլարը
օլմազ իտի. ամմա շիմտի կիւնահլարը իշխան պէ-
- 23 հանլէլէրի եօզ տըր: Պանտ պուղզ էտէն՝ փէտէ-
- 24 րիմէ տախի պուղզ էտէր. Էյէր արալարընտա
պալզա պիր քիմսէնին իճրա էթմէտիյի 'ամլէլէրի
էթմիլ օլմասա իտիմ, կիւնահլարը օլմազ իտի.
լաքին շիմտի հէմ կէօրտիլէր վէ հէմ տախի պա-
- 25 նա վէ ֆէտէրիմէ պուղզ էթտիլէր. Ամմա շէրի-
'աթլարընտա՝ Պանա պիլա սէպէպ պուղզ էթտի-
լէր՝ տէյիւ եազըլմըլ օլան քէլամ իթմամ օլուն-
- 26 մազ իշխան ղէյիլ օլտա: Ֆազաթ փէտէր թարա-
ֆընտան պէնիմ իրսալ էտէճէյիմ թէսէլլի էտի-
ճի, եա'նի փէտէրտէն խուրուճ էտէն հազիգաթ
Բուհու կէլտիյի զէման, պէնիմ հազըլմաս օ շէ-
- 27 հատէթ էտէճէք տիր. վէ սիզ տախի շէհատէթ
էտէրսինիլ, զիրա իպթիտատէն պէրու պէնիմ
իլէ պէրապէր սինիլ:

- 1 Պու շէյլէրի սիզէ սէօյլէտիւմ, քի սիւրշմէյէսի-
- 2 նիզ, Սիզի ճէմա'աթտան իխրաճ էտէճէքլէր.
- պէլի, սիզի հէր գաթլ էտէն քիմսէ՝ Ալլահա 'ի-
- պատէթ 'արզ էտիյօրըմ՝ զանն էտէճէյի վազըթ
- 3 կէլիւր, Վէ պու շէյլէրի Փէտէրի վէ պէնի թանր-
- 4 մաաըգլարը իչիւն էտէճէքլէր. Լաքին վազթը
- կէլտիյինտէ, պէնիւմ անլէրի սիզէ սէօյլէտիյիմի
- թէզէքքիւր էթմէնիզ իչիւն պու շէյլէրի սիզէ
- սէօյլէտիւմ. ամմա սիզին իլէ պէրապէր պուլոււն-
- աըղըմ՝ իչիւն պոււնլարը սիզէ իպթիտատէն սէօյ-
- լէմէտիւմ.
- 5 Ֆազաթ շիմտի պէնի իրսալ էտէնէ կիտիյօրըմ.
- վէ սիզտէն հիչ պիւրի պանա՝ նէ՞րէյէ կիտիյօրսըն՝
- 6 տէյիւ սիւ'ալ էթմէզ, Ֆազաթ պու շէյլէրի սիլէ
- սէօյլէտիյիւմ իչիւն գալլինիզի քէտէր տօլաուր-
- 7 մըլ տըր, Լաքին պէն սիզէ հազգը սէօյլէյօրըմ.
- պէնիւմ կիթմէմ սիզէ խայրլը տըր. զիրա պէն
- կիթմէյինճէ՝ սիզէ Թէսէլի էտիճի կէլմէզ, ամմա
- 8 կիթտիյիւմ հալտէ, անը սիզէ կէօնտէրիւմ՝ Վէ
- օ կէլտիյինտէ, տիւնեայը կիւնահ վէ սալահ վէ
- հիւքմ խուսուսլարընտա իլզամ էտէճէք տիր
- 9 կիւնահ խուսուսընտա իլլա՝ էրէճէ+ րէր, չիւնքի
- 10 պանա իման էթմէզլէր. Վէ սալահ խուսուսընտա
- իլլա՝ էրէճէ+ րէր, զիրա Փէտէրիմէ կիտիյօրըմ,
- 11 վէ պէնի արթըգ կէօրմէզսինիզ. Վէ հիւքմ խու-
- սուսընտա իլլա՝ էրէճէ+ րէր, չիւնքի պու տիւն-
- 12 եանըն ըէ՛խսի մահքիւմ օլմուշ տըր. Սիզէ սէօյ-
- լէյէճէյիւմ տահա չօգ շէյլէր վար, լաքին շիմալ
- 13 թէհամմիւլ էտէմէզսինիզ. Ամմա օլ հազիգաթ
- րուհու կէլտիյի զէման, սիզի ճիւմլէ հազիգաթա
- իրչատ էտէճէք տիր, զիրա քէնաիլիյինտէն սէօյ-
- լէմէյիւլ՝ իչիթտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի սէօյլէյէ-
- ճէք, վէ վուգու՝ պուլաճադ շէյլէրի սիզէ խապէր

- 14 վերեճեք տիրւ Օ պէնի թա՛ղիզ էտեճեք, չիւնքի պէնիմքինտէն ալըպ սիզէ խապէր վերեճեք տիրւ:
- 15 փէտէրին հէր նէսի վաւ իսէ՛ պէնիմ տիրւ. պու սէպէպտէն՝ Պէնիմքինտէն ալըպ սիզէ խապէր վէ-
- 16 բեճեք տիր՝ տէտիմ: Պիր ազ միւտտէթ սօղրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եինէ պիր ազ միւտտէթ սօղրա պէնի կէօրեճեքսինիզ, զիրա պէն փէտէրէ կիտլյօրըմ:
- 17 Պունուն իւզէրինէ շալիւրալէրինտէն պա՛ղւաւը պիրի պիրինէ՝ Պու պիզէ՝ Պիր ազ միւտտէթ սօղրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եինէ պիր ազ միւտտէթ սօղրա պէնի կէօրեճեքսինիզ, վէ՝ Չիրա պէն փէտէրէ կիտլյօրըմ՝ տէտլի նէ՞ տիր՝ տէտլէր:
- 18 Մեճպա պու՝ Պիր ազ միւտտէթ՝ տէտլի նէ՞ օլա:
- 19 նէ սէօլէտլինի ալլամայօրըզ՝ տէտլէր: Վէ Յիւ սուս քէնտլսինէ սիւ՛աւ էթմէք իսթէտիքլէրինի պլիմէքլէ, անլէրէ տէտի քի՝ Պէնիմ՝ Պիր ազ միւտտէթ սօղրա պէնի կէօրմէզսինիզ, վէ եինէ պիր ազ միւտտէթ սօղրա պէնի կէօրեճեքսինիզ՝ տէտլիմ հագգընտա՞մը պիրի պիրինիզէ սիւ՛աւ
- 20 էտլյօրսընըզ, Հագիդաթէն, հագիգաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Սիզ աղլայըպ ֆիդան էտեճեքսինիզ, ամմա տիւնեա մէսրուր օլաճագ տըր. սիզ մահ- զուն օլաճագսընըզ, լաքին հիւզնիւնիւզ մէսէր-
- 21 բէթէ տէօնէճեք տիրւ: Պիր գարը տօղուրաճա- ղը գէման մահզուն օլուր, զիրա վագթը կէլմիշ տիր, լաքին չօճուղը տօղուրաղը գէման, տիւն- եայա առէմ տօղտըղը իչիւն, արթըզ մէսէր-
- 22 բէթտէն տէրտլինի խաթըրնա կէթիւմէզ: Ֆիլ վագը՝ սիզ տալի չիմտի մահզուն սընըզ, լաքին սիզի թէքրար կէօրեճէյիմ. վէ գալլինիզ մէս- րուր օլաճագ, վէ մէսէրբէթինիզի սիզտէն քիմսէ
- 23 բէֆի՝ էտմէզ: Վէ օլ կիւնտէ պէնտէն հիշ պիր շէյ բեճա էթմէյեճեքսինիզ. հագիգաթէն, հագի- գաթէն սիզէ տէրիմ քի՝ Պէնիմ իսմիմէ փէտէր-

- տէն հէր նէ թալեպ էտէճէք օլուր իսննիզ, սիղէ
 24 վէրէճէք տիր: Շիմտիյէտէք պէնիմ իսմիմէ պիր
 շէյ թալեպ էթմէտինիզ. թալեպ էյլէյինիզ, ալա-
 ճագսընըզ, քի մէսէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլա:
 25 Պու շէյլէրի սիղէ թէմսիլլէրլէ սէօյլէտիմ. լաքին
 սիղէ արթըգ թէմսիլլէրլէ սէօյլէմէյիպ՝ անճագ
 փէտէր հագգընտա սիղէ աշիքեարէ խապէր վէ-
 26 րէճէյիմ վագըթ կէլիօր: Օլ կիւնտէ պէնիմ իս-
 միմէ թալեպ էտէճէքսինիզ. վէ սիղէ՝ փէտէրէ
 27 սիղին իչիւն րէճա էտէճէյիմ՝ տէմէմ. Զիրա պէ-
 նի սէվիպ՝ Ալլահաան խուրուճ էթտիյիմէ ինան-
 տըղընըզ իչիւն, փէտէր քէնտիսի սիղի սէվէր:
 28 Փէտէրտէն խուրուճ էտիպ տիւնեայա կէլտիմ,
 եինէ տիւնեայը թէրքլէ փէտէրէ կիտիյօրըմ:
 29 Շաղիրտլէրի անա՝ իյթէ շիմտի աշիքեարէ սէօյ-
 30 լէյօրսըն, վէ հիլ թէմսիլ սէօյլէմէյօրսըն: Շիմտի
 պիղ՝ հէր պիր շէյի պիլտիյինի, վէ պիր քիմէնին
 սանա սիւ՛ալ էթմէքլիյինէ միւհթաճ օլմատըղըլը
 անկատըգ. պու սէպէպէ մէպնի Ալլահաան խու-
 31 րուճ էթտիյիկէ ինանըյօրըզ՝ տէտիլէր: Յիսուս
 անլէրէ ճէվապէն Դէրի Ի՛ Շիմտի ինանըյօր մը
 32 սընըզ, իյթէ հէր պիրինիզ քէնտի մահալինէ տա-
 ղըլարագ, պէնի եալընըզ պրագաճաղընըզ վա-
 գըթ կէլիօր, վէ հաթթա կէլմիլ տիր. ֆագաթ
 եալընըզ տէյիլ իմ, զիրա փէտէր պէնիմ իլէ պէ-
 33 րապէր տիր: Պէնտէ սէլամէթինիզ օլտուն տէյիլ
 պու շէյլէրի սիղէ սէօյլէտիմ. տիւնեատա մուգա-
 յագաճըզ օլաճագ, լաքին ճէսարէթլէնինիզ, պէն
 տիւնեայա ղալիպ օլտըմ:

ՊԱՊ 17

- 1 Յիսուս պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէ, սէմայա տող-
 րու նաղար էտէրէք տէտի քի՝ էյ փէտէր, սա-
 ՛աթ կէլմիլ տիր. Օղընը թա՛ղիլ էյլէ, թա քի՝

- 2 Օղղըն տախի սէնի թա'գիզ էյլէյէ: Նիթէքիմ անա ճիւղէ պէշէր իւղէրինէ հիւքիւմէթ վէրտին, թա քի անա վէրտիյին ճիւղէ քիմսէլէրէ էպէտի հա-
- 3 յաթ վէրէ: Վէ էպէտի հայաթ սէն եալընըղ հազգ Ալլա՛ը վէ իրսալ էյլէտիյին Յիսուս փրիս-
- 4 տոսը պիւլէք տիր: Պէն սէնի եէր իւղէրինտէ թա'գիզ էյլէտիմ: Իճրա էթմէք իչիւն պանա վէր-
- 5 տիյին իչի թէմամ էյլէտիմ: Վէ շիմտի, էյ փէ- տէր, տիւնեա մէվճուտ օլմաղտան էվվէլ սէնին նէզտինտէ մալլէք օլտըղըմ 'իզզէթլէ սէն պէնի
- 6 նէզտիլտէ թա'գիզ էյլէ: Սէնին իսմինի տիւնեա- տան պանա վէրտիյին առէմէրէ պէյան էյլէտիմ: անլէր սէնին իտիլէր, անլէրի պանա վէրտին, վէ
- 7 սէնին քէլամընը հըֆղ էյլէտիլէր: Պանա վէրտի- յին շէյլէրին ճիւղէսինին սէնին թարաֆընտան
- 8 օլտըղընը շիմտի պիլտիլէր: Չիրա պանա վէրտիյին քէլամլարը անլէրէ վէրտիմ, անլէր տախի դա- պուլ էտէրէք, սէնտէն խուրուճ էթտիլիմի սա- հիհէն պիլիպ' պէնի սէն իրսալ էթտիլիլէ ինան-
- 9 տըլար: Պէն անլէր իչիւն ընճա էտէրիմ: տիւնեա իչիւն տէյիլ, անճաղ պանա վէրտիյին քիմսէլէր իչիւն ընճա էտէրիմ, զիրա անլէր սէնին տիրլէր:
- 10 Վէ պէնիմքիլէրին քէաֆֆէսի սէնին, վէ սէնին- քիլէրին քէաֆֆէսի պէնիմ տիր, պէն տախի ան-
- 11 լէրտէ թա'գիզ օլտընտըմ: Վէ արթըղ տիւնեա- տա տէյիլ իմ, վէ պուշլար տիւնեատա օլուպ' պէն տախի սանա կէլիյօրըմ: էյ Գուտտուս փէ- տէր, պանա վէրտիյին քիմսէլէրի սէնին իսմինլէ հըֆղ էյլէ, թա քի պիղիմ կիպի պիր օլալար:
- 12 Տիւնեատա անլէր իլէ պէրապէր պուշլուշտըճա, անլէրի սէնին իսմինլէ հըֆղ էտէր իտիմ: պանա վէրտիյին քիմսէլէրի հըֆղ էյլէտիմ վէ անլէրտէն, իպնի հէլաքտան մա'տա, հիշ պիրի հէրաք օլմա-
- 13 տը, թա քի քիթապ իթմամ օլտընա Սմմա շիմ- տի սանա կէլիյօրըմ, վէ պուշլէրի տիւնեատա

- սէոյէրիմ, քի պէնիմ մէսէրրէթիմի քէնտիւքրին-
 14 տէ միւքէմիւկ պուլալար, Պէն անէրէ սէնին քէ-
 լամընը վէրտիմ, վէ պէն տիւնեատան օլմատը-
 ղըմ միսիլիւ, անէր տախի տիւնեատան օլմա-
 տըզլարընտան, տիւնեա անէրէ պուլղ էթտի-
 15 Անէրի տիւնեատան գալտըրմանը տէյիլ, անճագ
 անէրի շէրիտէն հըֆզ էթմէնիլ ըէճա էտէրիմ:
 16 Պէն տիւնեատան օլմատըղըմ միսիլիւ, անէր
 17 տախի տիւնեատան տէյիլ տիւրէր: Անէրի հագի-
 ղաթընդէ թագտիս էյէ: սէնին քէլամըն հագի-
 18 գաթ տըր: Սէն պէնի տիւնեայա իրսալ էթ-
 կիպի, պէն տախի անէրի տիւնեայա իրսալ էթ-
 19 տիմ: վէ պէն քէնտիմի անէր իչիւն թագտիս
 էտէրիմ, քի անէր տախի հագիգաթ վասըթա-
 20 սըլէ թագտիս օլունալար: վէ եալընըզ անէր
 իչիւն տէյիլ, անճագ անէրին քէլամըլէ պանա
 իման էտէճէք օլանլար իչիւն տախի ըէճա էտէ-
 21 ըիմ, քի ճիւմէտի պիւր օլալար: սէն, էյ ֆէտէր,
 պէնտէ վէ պէն սէնտէ օլտըղըմ միսիլիւ, անէր
 տախի պիղտէ պիւր օլալար: թա քի պէնի սէն իր-
 22 սալ էյէտիլիկէ տիւնեա ինանա: Պանա վէրտիլին
 'իզզէթի անէրէ վէրտիմ, քի պիզիմ պիւր օլտըղ-
 23 մըզ կիպի անէր տախի պիւր օլալար: Պէն անէր-
 տէ վէ սէն պէնտէ, քի պիւր օլմագըզտա քեա-
 միլ օլալար, վէ պէնի սէն իրսալ էթտիլիլի, վէ
 պէնի սէվտիլին միսիլիւ անէրի տախի սէվտիլիլի
 24 տիւնեա անլայա: էյ ֆէտէր, պանա վէրտիլին
 քիմնէլէրին տախի՝ պուլունտըղըմ եէրտէ պէնիմ
 իլէ պէրապէր օլմալարընը իսթէրիմ, թա քի
 պանա վէրտիլին ճէլալիմի միւշահէտէ էտէր,
 զիրա պէնի տիւնեանըն թէ՛սիսիւտէն էվվէլ սէվ-
 25 տին: էյ 'ատիլ ֆէտէր, տիւնեա սէնի թանըմա-
 տը, ամմա պէն սէնի թանըտըմ, պուլալար տախի
 26 պէնի սէն իրսալ էթտիլիլի անլատըլար: վէ սէ-
 նին իսմինի անէրէ հէմ պիլաիրտիմ, վէ հէմ տէ

պիտի ընդհանրապէս թա քի պանա օլան մուհապպէ-
թիկ անկերտէ օլա, պէն տախի անկերտէ օլայրմ:

ՊԱՊ 18

- 1 Յիսուս պու շէյլերի սէօյլէտիքտէն սօնրա, շա-
կիրտլերի իլէ պերապեր կեդրոն տերեսինին էօթէ
թարաֆընա չըգըպ՝ օրատա պիր պաղչէ պուլուն-
մաղլէ, շակիրտլերի իլէ պերապեր իշինէ կիրտի:
- 2 Վէ անը էլէ վերէն Յուդա տախի օլ մահալի պի-
ւր իտի, գիրա Յիսուս շակիրտլերի իլէ պերապեր
օրատա չօգ տէֆ'ա թէճէմմիւ էթմիշ իտի:
- 3 Իմտի Յուդա պիր պէօլիւք 'սստէր վէ պաշ
քեահինլէր իլէ ֆերիսիլէր թարաֆընտան մէ-
մուրլար ալըպ՝ ֆէնէրլէր վէ մաշ'ալալար վէ սի-
- 4 լահլարլէ օրայա կէլտի: Վէ Յիսուս քէնտի հագ-
գընտա վուգու՝ պուլաճագ շէյլերին ճիւմլէսինի
պիլմէքլէ, չըգըպ անկերէ՝ ֆիմի՞ արսոյօրսընը՝
- 5 տէտի: Անկէր տախի անա՝ Նազարէթլի Յիսուսը՝
տէյիւ ճէվապ վէրմէքլէ, Յիսուս անկերէ՝ Պէն
իմ՝ տէտի: վէ անը էլէ վերէն Յուդա տախի ան-
- 6 լէր իլէ պերապեր տուրույօր իտի: Վէ անկերէ՝
Պէն իմ՝ տէտիյի անտէ, անկեր կէրի շէքիլիպ եե-
- 7 ռէ տիււշտիւլէր: Իմտի անկերէ՝ ֆիմի՞ արա-
յօրսընը՝ տէյիւ թէքրար սիւ'ալ էյլէտիյինտէ,
- 8 անկեր՝ Նազարէթլի Յիսուսը՝ տէտիլէր: Յիսուս
ճէվապէն՝ Սիզէ, Պէն իմ՝ տէտիմ: Իմտի էյլէր
պէնի արայօր իսէնիզ, պուլնլար սալը վէրինիզ
- 9 կիթսինլէր՝ տէտի: Թա քի՝ Պանա վէրտիյին քիմ-
սէլերտէն հիշ պիրինի դայ՝ էթմէտիմ՝ տէյիւ սէօյ-
- 10 լէտիյի քէլամ իթմամ օլունա: Օլ վազըթ Սիմոն
Պետրոսըն պիր գըլըճը օլմաղլէ, անը շէքիպ քեա-
հին ի ո'զամըն պէնտէսինէ վուրարագ սաղ գու-
լաղընը քէսիպ տիւշիւրտի: օլ պէնտէսին իսմի
- 11 տախի Մաղքոս իտի: Վէ Յիսուս, Պետրոսա՝ Գը-

- լըճը կը գընընա գօ. փէտէրին պանա վէրտիյի
 քեասէյի իճմէյէճէք մի իմ՝ տէտի:
- 12 Օլ վագըթ պէօլիւք իլէ պիկ պաշը վէ Եհնու-
 տիլէրին մէ՛մուրլարը Յիսուսը թութուպ՝ պաղ-
- 13 լատըլար: Վէ անը էյվէլա Աննայա կէօթիւրտիւ-
 լէր, զիրա մէրգում օ սէնէտէ քեահին ի ա՛ղամ
- 14 օլան կայիափանըն գայն փէտէրի իտի: Պու կա-
 յիափա տախի՝ Գավմ իշիւն պիր ատէմին հէլաք
 օլմասը խայրը տըր՝ տէյիւ Եհնուտիլէրէ նասի-
- 15 հաթ վէրմիշ օլան քիմսէ իտի: Վէ Սիմոն Պետ-
 րոս իլէ տիկէր պիր շակիրտ Յիսուսըն աըտը սըրա
 կիտիյօրլար իտի: Վէ օլ շակիրտ քեահին ի ա՛ղա-
 մըն պիլտիյի օլուպ՝ Յիսուս իլէ պէրապէր քեա-
- 16 հին ի ա՛ղամըն հավուսընա կիրտի: Լաքին Պետ-
 րոս գափու եանընտա տըշարըտա տուրմաղլէ,
 քեահին ի ա՛ղամըն պիլտիյի օլան տիկէր շակիրտ
 չըգըպ՝ գափուճըյա սէօյլէյէրէք, Պետրոսը իլէ-
- 17 րիյէ աըտը: Վէ գափուճը գըզ Պետրոսա՝ Սէն
 տախի պու ատէմին շակիրտիլէրինտէն տէյիլ մի
- 18 սին՝ տէտիքտէ, օ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէտի: Վէ
 հավա սօղուգ օլտըզընտան՝ խըտմէթ քեարլար իլէ
 մէ՛մուրլար աթէշ եագմըշ օլմաղլէ՝ տուրուպ
 ըսընըյօրլար իտի: Պետրոս տախի անլէր իլէ պէ-
- 19 րապէր տուրուպ ըսընըյօր իտի: Վէ քեահին ի
 ա՛ղամ՝ Յիսուսա շակիրտիլէրի իլէ թա՛լլմինէ
- 20 տա՛իր սիւ՛ալ էթմէքլէ, Յիսուս անա ճէվապէն՝
 Պէն տիւնեայա յալէնէն սէօյլէտիմ, պէն տա-
 իմա սինաղօղտա վէ Եհնուտիլէրին հէր թա-
- 21 տիպ՝ կիզլիտէ հիշ պիր շէյ սէօյլէմէտիմ: Նի՛շիւն
 պանա սիւ՛ալ էտիյօրսըն: իշիթմիշ օլանլարտան՝
 քէնտիլէրինէ նէ սէօյլէտիյիմի սիւ՛ալ էյլէ: իշիթ
 անլէր պէնիմ սէօյլէտիյիմ շէյլէրի պիլիլլէր՝ տէ-
- 22 տի: Վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիյինտէ, օրատա տու-
 րան մէ՛մուրլարտան պիլի Յիսուսա պիր սիլլէ

- վուրուպ՝ Բեահին ի ա՛ղամա պէօյլէ՞ մի ճէվապ
 23 վէրիւսին՝ տէտի Յիսուս անա ճէվապէն՝ էյէր
 սէօյլէտիյիմ ֆէնա իսէ, ֆէնալըղընա շէհատէթ
 էյլէ, ամմա էյէր էյի իսէ, պանա նի՛շիւն վուրու-
 24 յօրսըն՝ տէտի վէ Աննա անը պաղլը օլարագ,
 քեահին ի ա՛ղամ կայիափայա կէօնտէրմիշ իտի
 25 վէ Սիմոն Պետրոս տաւրուպ ըսընմագտա իքէն,
 անա՝ Սէն տէ անըն շակիրտլէրինտէն տէյիլ մի
 սին՝ տէտիլէր. օ տախի՝ Տէյիլ իմ՝ տէյիւ ինքեար
 26 էթտի Բեահին ի ա՛ղամըն պէնտէլէրինտէն օ-
 լուպ՝ Պետրոսըն տախի գուլաղընը քէստիյի քիմ-
 սէնին ագրապասընտան պիրի՝ Պէն սէնի պաղշէ-
 տէ անըն իլէ պէրապէր կէ՞օրմէտիմ մի՝ տէտի
 27 Պուճուճ իւզէրինէ Պետրոս եինէ ինքեար էթտի.
 վէ տէր 'ազապ խօրօս էօթտիւ
 28 Օլ վագըթ Յիսուսը կայիափանըն եանընտան
 հիւքիւմէթ գօնաղընա կէօթիւրտիլէր, վէ վա-
 գըթ սապահ իտի. վէ անլէր նափաք օլմամալարը
 վէ պասեքի եէմէլէրի իշիւն հիւքիւմէթ գօնաղը-
 29 նա կիրմէտիլէր Պուճա պինա՛էն, Պիղատոս ան-
 լէրին եանընա չըգըպ՝ Պու առմին 'ալէյհինտէ
 30 նէ՞ շիքեայէթինիզ վար՝ տէտի Անլէր տախի անա
 ճէվապէն՝ էյէր պու քիմսէ միւճրիմ օլմասա
 իտի, անը սանա թէսլիմ էթմէզ իտիք՝ տէտիլէր
 31 Օլ վագըթ Պիղատոս անլէրէ՝ Անը սիզ ալըպ,
 քէնտի շէրի՛աթընըզա կէօրէ հիւքմ էտինիզ՝ տէ-
 տի, ըսքին Նէհուտիլէր անա՝ Բիմսէյի դաթլ էթ-
 32 մէմիզէ րուխսաթ եօգ.տըր՝ տէտիլէր. Թա քի
 Յիսուսըն նէ տիւրլիւ էօլիւմլէ վէֆաթ էտէճէյի-
 նի իմա էթմէք իւզրէ սէօյլէտիյի քէլամ իթմամ
 33 օլընա, վէ Պիղատոս թէքրար հիւքիւմէթ գօ-
 նաղընա կիրտի, վէ Յիսուսը չաղըրըպ անա՝ Նէ-
 34 հուտիլէրին մէլիյի սէ՞ն մի սին՝ տէտի Յիսուս
 անա ճէվապէն՝ Պուճուճ սէն քէնտիլիլիտէ՞ն մի
 սէօյլէյօրսըն, եօգսա պէնիմ հագգըմտա սանա

- 35 պաշգաւարը՝ մը սեօյլէտի՝ տէտիւ Պիղատոս ճէ-
վապէն՝ Պէն Եհնուտի՞ մի իմ. սէնի քէնտի միւ-
լէթիկ վէ պաշ քեահինէր պանա թէսլիմ էթ-
36 տիւլէր. նէ՞ եափառն՝ տէտիւ Յիսուս ճէվապէն՝
Պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեատան տէյիւ
տիր. էյէր պէնիմ մէլէքիւթիւմ պու տիւնեա-
տան օլա իտի, պէնիմ խըտմէթճիլէրիմ միւճա-
հէտէ էտէրէր իտի, քի Եհնուտիլէրէ թէսլիմ օ-
լունմայայըմ. ամմա շիմտի պէնիմ մէլէքիւթիւմ
37 պուրատան տէյիւ տիր՝ տէտիւ Օլ վագըթ Պի-
ղատոս անա՝ էօյլէ իսէ պիր մէլի՞ք մի սին՝ տէ-
տիւ. Յիսուս ճէվապէն՝ Սեօյլէտիլին կիպի տիր,
չիւնքի պէն մէլիք իմ. պէն պունուն իչիւն, եա՛-
նի հագիգաթա շէհատէթ էթմէք իչիւն տօղտում,
վէ պունուն իչիւն տիւնեայա կէլտիմ. հագիգաթ-
տան օլան հէր քիմսէ պէնիմ սեօղիւմիւ տիլիլէր՝
38 տէտիւ Պիղատոս անա՝ Հագիգաթ նէ՞ տիր՝ տէ-
տիւ. վէ պունու սեօյլէտիքսէն սօլրա եինէ Եհ-
նուտիլէրին եանընա չըգըպ, անլէրէ՞ Պէն անտէ
39 հիչ պիր ճիւրմ պուլմայօրըմ. Ամմա պասեքտէ
սիզին իչիւն պիր քիմսէ սալը վէրմէքիլիմ սիզտէ
'ատէթ տիր. իմտի սիզէ Եհնուտիլէրին մէլիլինի
40 սալը վէրմէմի իսթէ՞ր մի սինիզ՝ տէտիւ Օլ վա-
գըթ եինէ ճիւմէսի պաղըրըպ՝ Պունու տէյիւ,
անճագ Բարբաբայը՝ տէտիլէր, Բարբաբա իսէ պիր
հարամի իտի:

ՊԱՊ 19

- 1 Օ զէման Պիղատոս Յիսուսը պըպ՝ գամըյնէ
2 տէօյտիւ 'Ասքէրէր տաիլի տիքէնէրտէն պիր
թաճ էօրիւպ՝ անըն պաշընա գօտըլար, վէ անա
3 էրզավանի պիր լիպաս կիլտիրիպ, Սէլամ սանա,
էյ Եհնուտիլէրին մէլիլի՝ տէյէրէք, անա սիլի
4 վուրուրլար իտի Պիղատոս թէքըար տըշարը լի:

- դուպ անէրէ՛ր՝ իշթէ անտէ պիր ճիւրմ պուլմատը-
ղմը պիւմէնիզ իշիւն անը սիզէ տըշարը չըգարը-
5 յօրըմ՝ տէտի, ՕԼ վագըթ Յիսուս տիքէն թաճը
վէ էրղավանի լիպասը կիյմիշ օլարագ՝ տըշարըյա
չըգարըգտա, Պիզ-տոս անէրէ՛ր՝ իշթէ օլ տտէմ՝
6 տէտի, Պաշ քեահինլէր իլէ մէ՛մուրլար տախի
անը կէօրտիւքլէրինտէ՝ Սալպ էյլէ, սալպ էյլէ՝
տէյիւ պաղըրըրլար իտի, Պիղատոս անէրէ՛ր՝ Անը
սիզ ալըպ սալպ էյլէյինիզ, զիրա պէն անտէ ճիւրմ
7 պուլմայօրըմ՝ տէտի, Եէհուտիլէր անա ճէվապէն՝
Պիզիմ շէրի՛աթըմըզ վար, վէ շէրի՛աթըմըզ մու-
ճէպինճէ գաթլի վաճիպ տիր, զիրա քէնտիսինի
իպն Ուլլահ մագամընտա թութուտէ՝ տէտիլէր,
8 Պիղատոս պու սէօզիւ իշիթտիյինտէ՝ տահա զի-
9 յատէ գօրգարագ, Թէքրար հիւքիւմէթ գօնա-
ղընա կիրիպ Յիսուսա՝ Սէն նէ՛րէտէն սին՝ տէտի,
10 Ամմա Յիսուս անա ճէվապ վէրմէմէսիլլէ, Պիղա-
տոս անա խիթապէն՝ Պանա սէօյլէմէ՛զ մի սին,
պիլմէ՛զ մի սին քի սէնի սալպ էթմէյէ գուտրէ-
թիմ վար, վէ սէնի սալլը վէրմէյէ տախի գուտ-
11 րէթիմ վար՝ տէտի, Յիսուս՝ Էյէր սանա եօզա-
րըտան վէրիլիշ օլմասա իտի, պէնիմ իւզէրիմէ
հիշ պիր գուտրէթիլի օլմազ իտի, պու սէպէպ-
տէն՝ պէնի սանա թէսլիմ էտէնին կիւնահը տա-
12 հա պէօյիւք տիր՝ տէյիւ ճէվապ վէրտի, Պուն-
տան սօլրա Պիղատոս անը սալլը վէրմէյէ վէսիլլէ
արար իտի իսէ տէ, Եէհուտիլէր՝ Էյէր պունու
սալլը վէրիլսէն, Գայսէրին տօթու տէյիլ սին,
հէր քիմ քի քէնտիսինի մէլիք՝ տաղէտէրսէ՝ Գայ-
սէրէ մուխալիֆ սէօյլէր՝ տէյիւ պաղըրըրլար իտի,
13 Պիղատոս տախի պու սէօզիւ իշիթտիքտէ, Յի-
սուսը տըշարըյա չըգարըպ՝ Իպրանիճէ կապպա-
թա տէնիլլէն թաշ տէօշէմէ նամ մահալտէ մահ-
14 քէմէտէ օթուրտու, վէ պասեքին թէտարիք
կիւնիւ օլըպ՝ սա՛աթ ալթը րատտէլէրինտէ իտի.

- 15 վէ Եհնուտիւէրէ՝ Իշթէ մէլիյինիզ՝ տէտիւ Ամմա
անլէր՝ Դալտըր, գալտըր, անը սալպ էյլէ՝ տէյիւ
պաղըրտըլար՝ Պիղատոս անլէրէ՝ Մէլիյինիզի սալպ
էտէյիւմ մի՝ տէտիւ պաշ քեահինլէր՝ Դայսէրտէն
պաշգա մէլիյիմիզ Եօգ տըր՝ տէյիւ ճէվապ վէր-
16 տիլէր՝ Օլ վազըթ անը սալպ օլունմագ իւզրէ
անլէրէ թէսլիմ էթտիւ, անլէր տախի Յիսուսը
ալըպ կէօթիւրտիւլէր՝
- 17 Բէնտիսի տախի խաչընը թաշըյարագ, Իպրա-
նիճէ Գողգոթա տէնիլէն Գաֆա Եէրի նամ մա-
18 հալէ չըգտըլ Վէ անը, վէ անըն իլէ պէրապէր
պիկէր իքի քիմսէ, պիլրի պիլր Եանընտա վէ պիլրի
օլ պիլր Եանընտա վէ Յիսուս քէնտիսի օրթատա
19 օլարագ, օրատա խաչա կէրտիլէր Վէ Պիղատոս
պիլր Եաֆթա Եազըպ խաչըն իւզէրինէ գօտու,
Եազըսը տախի՝ ԵէՀՈՒՏԻԼԷՐԻՆ ՄԵԼԻՅԻ ՆԱԶԱ-
20 ՐԵԹԼԻ ՅԻՍՈՒՍ՝ իտիւ Վէ Յիսուսըն խաչա կէ-
րիտիլի մահալ շէհրէ Եազըն, վէ պու Եաֆթա
տախի Իպրանիճէ վէ Եունանիճէ վէ Լոթիճէ
Եազըլը օլմաղլէ, Եհնուտիլէրտէն նիշէլէրի անը
21 օգուտըլար՝ Օլ վազըթ Եհնուտիլէրին պաշ քեա-
հինլէրի Պիղատոսա՝ Եհնուտիլէրին մէլիյի տէյիւ
ամմա՝ Բէնտիսի, Պէն Եհնուտիլէրին մէլիյի իմ,
22 տէտի՝ տէյիւ Եազ, տէտիլէր՝ Պիղատոս՝ Նէ Եազ-
տըմ իսէ Եազտըմ՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիւ
- 23 Վէ Դասքէրլէր Յիսուսը խաչա կէրտիքտէն սօկ-
րա, անըն էլպիսէսինի ալըպ՝ հէր պիլր Դասքէրէ
պիլր հիսսէ օլմագ իւզրէ տէօրթ հիսսէ էթտիլէր
էնթարիյի տախի ալտըլաբ, Փագաթ էնթարի տի-
քիշալի, պաշտան պաշա պիւս պիւթիւն տօգու-
24 մա օլմասըյլէ, Պիլրի պիլրինէ՝ Անը Եըրթմայալըմ,
ամմա քիմին օլմաղընա գուըր՝ա աթալըմ՝ տէ-
տիլէր թա քի՝ էլպիսէմի աբալարընտա թագ-
սիմ էտիպ, էնթարիմ իւզէրինէ գուըր՝ա աթալ-
լաբ՝ տէյիւ Եազըլընը օլան իթմամ օլունա՝ Դաս

- քերէր տախի պու շէյէրի էթտիւէր:
- 25 Վէ Յիսուսն խաչը եանընտա վալիտէսի իլէ վալիտէսինն հէմշիրէսի, կղէովպասըն Ղէվէէ- Մարիամ վէ Մագդաղալը Մարիամ տուրույօր-
- 26 Եւր իսի, իմոի Յիսուս վալիտէսի իլէ սէվալյի շակիրտի եանընտա տուրուր կէօրմէքէ, քէնտի վալիտէսինէ՝ էյ խաթուն, իշթէ օղլըն՝ տէյիպ,
- 27 Սոկրա շակիրտէ տախի՝ իշթէ վալիտէն՝ տէտի. վէ օլ վագըթտան սօկրա պու շակիրտ անը քէն- տի խանէսինէ գապուլ էթտի:
- 28 Անտէն սօկրա Յիսուս արթըգ հէր շէյին թէմամ օլտըղընը պիւմէքէ, եաղըլմըլ օլանըն իթմամը
- 29 իշիւն՝ Սուսատըմ՝ տէտի: Վէ օրտա սիրքէ իլէ տօլու պիր գապ պուլունմաղլէ, անէր սիրքէ իլէ պիր սիւնկէր տօլտուրուպ՝ պիր գուֆայա թագա-
- 30 րագ, անըն աղզընա սուստուլար: Յիսուս տախի սիրքէյի ալտըղը կիպի՝ թէմամ օլտու՝ տէտի. վէ պաշընը էյիպ՝ թէսլիմ ի բուհ էթտի:
- 31 Իմոի թէտարիք կիւնիւ օլտըղընտան՝ ճէսէտ- լէրին սէպթ կիւնիւ խաչ իւզէրինտէ գալմամալը իշիւն, (շիւնքի օլ սէպթ պէօյիւք կիւն իտի,) Յէհուտիլէր անլէրին ինճիքլէրի գըրըլըպ գալտը-
- 32 րըլմասընը Պիղատոստան ըէճա էթտիլէր: Պու- նուն իւզէրինէ ՝ասքերլէր կէլիպ՝ անըն իլէ պէ- րապէր սալպ օլունան էվվէլքի վէ տիկէրինին ին-
- 33 ճիքլէրինի գըրտըլար: Ամա Յիսուսա կէլտիքէ- րինտէ, անըն վէֆաթ էթմիշ օլտըղընը կէօրմէ-
- 34 լէրիլէ, ինճիքլէրինի գըրմատըլար Լաքին ՝աս- քէրլէրտէն պիրի անըն եանընը մըպրագլէ տէլտի:
- 35 Վէ տէր ՝ագապ գան իլէ սու չըգալը: Վէ պոտոս կէօրէն սիզին իման էթմէնիզ իշիւն շէհատէթ էթտի, վէ անըն շէհատէթի հագգ տըր, վէ քէն-
- 36 տիսի տախի հագգ սէօյլէտիլինի պիւլը: Զիրա պու շէյէր՝ Անտէն պիր քէմիք գըրըլմայաճագ՝ տէյիւ եաղըլմըլ օլանըն իթմամը իշիւն վագըլ՝ օլ-

- 37 տու: Վէ երնէ պաշգա պիր եերտէ՝ Տէլտիքէրի
 քիմսէյէ նազար էտէճէքլէր՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր:
 38 Անտէն սօկրա Յիսուսըն շակիրտի օլուպ՝ Եհնու-
 տիլէրին գօրգուսընտան քէնտինի խաֆի թութան
 Արիմաթիալը Յովսէփ՝ Յիսուսըն ճէսէտինի գալ-
 տըրմաղա Պիղատոստան ըուխսաթ թալէպ էյլէ-
 տի: Պիղատոս տախի ըուխսաթ վէրմէքլէ, կէլիպ
 39 Յիսուսըն ճէսէտինի գալտըրալը Վէ մուգատտէ-
 մա Յիսուսա կէճէլէյին կէլմիշ օլան Նիկողեմոս
 տախի կէլիպ՝ եիւզ լիթրա գատար միւրը ի սաֆի
 40 իլէ 'ուտ աղածը թէրքիպի կէթիւրտի: Օլ վազըթ
 Յիսուսըն ճէսէտինի ալըպ՝ Եհնուտիլէրին տէֆն
 էթմէք խուսուսընտա 'ատէթլէրի իւզրէ, անը
 պէհարլար իլէ պէրապէր քէթէն պէզլէրինէ սար-
 41 տըլար: Վէ սալպ օլունտըղը մահալտէ պիր պաղլէ,
 վէ պաղլէտէ՝ իչինէ տահա պիր քիմսէ գօնուլու-
 42 մըշ եէնի պիր գապր պուլունտըղընտան, Եհնու-
 տիլէրին թէտարիք կիւնիւ օլտըղը հասէպլոյլէ,
 գապր տախի եազըն օլտըղը իչին Յիսուսը օրա-
 յա գօտըլար:

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ հաթթանըն պիրինճի կիւնիւ, սապահլալըն
 տահա գարանլըգ իքէն, Մագդաղալը Մարիամ
 գապրա կէլիպ՝ թաշը գապրտան գալտըրըլմըշ
 2 կէօրմէքլէ, Գօշուպ Սիմոն Պետրոսա, վէ Յիսու-
 սըն սէվտիյի օլ պիր շակիրտէ կէլիպ, անլէրէ՝
 Բապպը գապրտան գալտըրմըշլար վէ անը նէրէյէ
 3 գօտըգլարընը պիլլէյիզ՝ տէտի: Օլ վազըթ Պե-
 րոս իլէ օլ պիր շակիրտ չըգըպ՝ գապրա կիթտի-
 4 լէր: Իքիսի տախի պէրապէր գօշոյյօրլար խի:
 Փագաթ օլ պիր շակիրտ Պետրոստան չապուգ ի-
 5 լէրի գօշաղըղնտան՝ էվվէլճէ գապրա վարտը Վէ
 էյիլիպ քէթէն պէզլէրինի պիր թարաֆա գօնուլ:

- 6 մըշ կէօրտիւ խէ տէ, իշէրի կիրմէտիւ Սիմոն
 Պետրոս տախի անըն ալաւ սըրա կէլիպ՝ գապրա
 7 կիրտի, վէ քէթէն պէզլէրի գօնուլմըշ, վէ անըն
 պաշընտա օլան յէնտիլի քէթէն պէզլէրի իլէ պէ-
 8 րապէր գօնուլմայրպ՝ անճագ ալրըճա պիր մա-
 9 հալտէ տիւրիւլիւ կէօրտիւ 0 զէման գապրա էվ-
 վէլճէ կէլէն օլ պիր շակիրա տախի կիրիպ՝ կէօր-
 10 տիւ վէ ինանտը Զիրա՝ Անա էօլիւլէրտէն գըյամ
 էթմէք կէրէք տիր՝ տէյիւ եազըլմըշ օլանը տա-
 11 հա պիլմէզլէր իտի իմտի պու շակիրտէր թէք-
 րար քէնտի երլէրինէ կիթաիլէր
 12 Ամա Մարիամ գապըրն եանընտա սըշարըտա
 տուռապ աղլայօր իտի վէ աղլար իքէն, պագ-
 13 մագ իյիւն գապրա էյիլիպ, Յիսուսըն ճէսէտիլին
 գօնուլմըշ օլտըղը մահալտէ, պիրի պաշ թարա-
 14 ֆընտա վէ տիկէրի պագ թարաֆընտա օթուր-
 մըշ պէյագ էլպիսէլի իքի մէլէք կէօրտիւ վէ
 պուշլար անա՝ էյ խաթուն, Նիշիւն աղլայօրսըն՝
 տէմէլէրի իւզէրինէ՝ Բապպըմը գալտըրարգլարը
 վէ անը Նէրէյէ գօտըգլարընը պիլմէտիյիմ իյիւն՝
 15 տէտի Պուսու սէօյլէտիքտէ արգասընա տէօ-
 նիւպ՝ Յիսուսը տուրուր կէօրտիւ խէ տէ, Յի-
 16 սուս խաիյինի պիլմէտի Յիսուս անա՝ էյ խա-
 թուն, Նիշիւն աղլայօրսըն, քիմի՞ արայօրսըն՝
 տէտի. օ տախի պաղէվան տըր զանն էտէրէք,
 17 անա՝ էֆէնտիմ, անը սէն գալտըրտըն խէ, Նէ-
 րէյէ գօտըղընը պանա սէօյլէ, պէն տախի անը
 18 գալտըրարգլմ՝ տէտի Յիսուս անա՝ էյ Մարիամ՝
 տէմէսի իւզէրինէ, տէօնիւպ անա՝ Բապպուշի,
 19 (եա՛ Նի Մու՛ալլիմ,) տէտի Յիսուս անա խիթա-
 պէն՝ Պանա սօգուշմա, զիրա տահա փէտէրիլին
 Նէգալինէ չըգմատըմ. լաքին պիրատէրլէրիլին եա-
 նընա վաըըպ՝ անլէրէ սէօյլէ. Պէնիմ փէտէրիմ
 վէ սիզին փէտէրինիզին Նէգալինէ, վէ պէնիմ Ալ-
 լահըմ վէ սիզին Ալլահընըզըն Նէգալինէ չըգալըմ՝

- 18 տէտիւ Մագդաղալը Մարիամ կէլիպ՝ շակիրտէրէ
 Բապպը կէօրտիւյիւնիւ, վէ քէնտիսինէ պու շէյ-
 լէրի սէօյլէտիյինի նազլ էյլէտիւ
- 19 Վէ հէման օլ կիւնտէ, եա'նի հաֆթանըն պի-
 րինճի կիւնիւնտէ ախյամ օլտըգտա, շակիրտէրին
 ճէմ՝ օլտըգլարը մահալին գափուլարը տախի Սէ-
 հուտիլէրին գօրգուսընտան գափալը օլտըղը հաւ-
 տէ, Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ անլէրէ՝
- 20 Սիղէ սէլամէթ օլտուն՝ տէտիւ Վէ պուսուս սէօյ-
 լէտիքտէն սօկրա՝ անլէրէ էլլէրինի վէ եանընը
 կէօսլէրտիւ օլ վագըթ՝ շակիրտէր Բապպը կէօր-
- 21 մէքլէ մէսրուր օլտըլար Վէ Յիսուս երինէ անլէ-
 րէ՝ Սիղէ սէլամէթ օլտուն. փէտէր պէնի իրսալ
 էյլէտիյի կիպի, պէն տախի սիղի իրսալ էտէրիմ՝
- 22 տէտիւ Վէ պուսուս սէօյլէտիքտէ, նէֆիս էտիպ
 23 անլէրէ՝ Բուհ իւլ Գուսսը ալընըզ. Գիմլէրին կիւս
 նահլարընը 'աֆվ էտէրսէնիզ, անլէրէ 'աֆվ օ-
 լտուսըն օլտըր, վէ քիմլէրինքինի թէվգիֆ էտէր-
 սէնիզ, Թէվգիֆ օլտուսըն օլտըր՝ տէտիւ
- 24 Ամմա օն իքիլէրտէն պիրի օլտալ՝ իքիզ տէնի-
 լէն Թուվմաս Յիսուսըն կէլտիյի գէման անլէր իլէ
- 25 պէրապէր տէյիլ իտիւ Վէ տիկէր շակիրտէր ա-
 նա՝ Բապպը կէօրտիւք՝ տէտիքլէրինտէ, անլէրէ՝
 Անըն էլլէրինտէ մըխլարըն էսէրինի կէօրիւզ,
 փարմաղըմը մըխլարըն էսէրինէ գօմազ իսէմ, է-
 լիմի տախի եանընա սօգմազ իսէմ, ասլա ինան-
 մամ՝ տէտիւ
- 26 Վէ սէքիզ կիւնտէն սօկրա երինէ շակիրտէր ի-
 չէրիտէ օլտալ՝ Թուվմաս տախի անլէր իլէ պէրա-
 պէր իտի, վէ գափուլար գափալը օլտըղը հալտէ,
 Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրարագ՝ Սիղէ սէլա-
- 27 մէթ օլտուն՝ տէտիւ Անտէն սօկրա Թուվմասա՝
 փարմաղընը պուրայա ուզաթ վէ էլլէրիմէ պազ,
 վէ էրիկի ուզատըպ եանըմա սօգ, վէ իմանըզ
- 28 օլմա, անճագ միւսմին օլ՝ տէտիւ Թուվմաս անա

- 20 ճէվապէն՝ Բապպըմ՝ վէ Ալլահըմ՝ տէտի, Յիսուս
անա [իյ թովմաս,] պէնի կէօրտիւյիւն իշիւն ի-
ման էթտին. կէօրմէքսիզին իման էտէնլէր նէ՝ միւ-
պարէք տիր՝ տէտի:
- 30 Յիսուս շակիրտլէրինին էօնիւնտէ պաշգա չօգ
'ալամէթլէր իճրա էթտի իսէ տէ, պու քիթապ-
- 31 տա եազըլմըշ տէյիւ տիր, Անճազ Յիսուսըն Գրիս-
տոս իպն Ուլլահ իտիյինէ իման էթմէնիզ, վէ ի-
ման էտէրէք անըն իսմիյէ հայաթա մալիք օլ-
մանըզ իշիւն պուենլար եազըլմըշ տըր:

ՊԱՊ 21

- 1 Պուենտան սօնրա Յիսուս Տիբերիա տէնիզինին
քէնարընտա քէնտիսինի շակիրտլէրինէ թէքթօր
իզհար էյլէտի, վէ սուրէթ ի իզհարը պու իտի:
- 2 Եա'նի Սիմոն Պետրոս իլէ Իքիզ տէնիլէն թով-
մաս, վէ Գալիլէատա վազը՝ Կանա շէհրէտէն օ-
լան Նաթանայէլ, վէ Զերեդէոս օղուլլարը իլէ
անըն շակիրտլէրինտէն տիկէր իքի քիշի պերլիք-
- 3 տէ պուլլունսւպ, Սիմոն Պետրոս անլէրէ՝ Պալըգ
տվընա կիտէճէյիմ՝ տէտի. անա՝ Պիզ տախի սէ-
նին իլէ պէրապէր կիտէրիզ՝ տէյէրէք, չըգըպ
տէր 'ազապ գալըղա պինտիլէր, վէ օլ կէճէ պիր
- 4 չէյ թուլթմատըլար, վէ սապահ օլտըգտա՝ Յի-
սուս տէնիզ քէնարընտա տուրույօր իտի. ամմա
- 5 շակիրտլէր Յիսուս իտիյինի պիլմէտիլէր, Յիսուս
իսէ անլէրէ՝ Զօճուգլար, պիր եէյէճէյինիզ վաճը
մը՝ տէտի. անա՝ Խայը՝ տէյիւ ճէվապ վէրտիլէր:
- 6 Օ տախի անլէրէ՝ Ազը գալըղըն սաղ թարաֆընա
աթընըզ վէ պուլլուրսընը՝ տէմէսիյէ աթտըլար,
վէ պալըգլարըն չօգլըղընտան նաշի տնը չէքէմէ-
- 7 տիլէր, Օլ վազըթ Յիսուսըն սէմտիյի շակիրտ
Պետրոսա՝ Պու Բապպ տըր՝ տէտի. Սիմոն Պետ-
րոս տախի Բապպ իտիյինի իշիթտիքտէ, չըպլըգ

- օլորդը իշխւն 'ապասընը գաւառնըպ' տէնիդէ ա-
 8 Թըրտը: Տիկէր շակիրտէր իսէ գարատան ուզագ
 օլմայըպ' անճագ իքի երւզ արշըն գառար աշըգ-
 տա պուռունմալարըյէ, աղը պալըգլարը իէ չէ-
 9 քէրէք, գայըգլէ կէլտիէր: Վէ գարայա չըգտըգ-
 արընտա, հազըր պիր օթէշ վէ իւսթիւնէ գո-
 10 նուլըշ պալըգ վէ էքմէք կէօրտիւէր: Յիսուս
 անլէրէ՝ Շիմաի Թութարդընը պալըգլարտան կէ-
 11 Թիրինիդ՝ տէտի: Սիմոն Պետրոս գայըղա կիրիպ'
 երւզ էլլի իւշ 'ատէտ պէօյիւք պալըգլէ տօլու
 աղը գարայա չէքտի, վէ պու գառար չօգ իքէն
 12 աղ երըթըրմատը: Յիսուս անլէրէ՝ կէլինիդ, Թա-
 'ամ էտինիդ՝ տէտի. վէ շակիրտէրտէն հիշ
 պիրի՝ Սէն քի՞մ սին՝ տէյիւ անա սիւ՛տլ էթմէշ
 ճէսարէթ էտէմէտի. զիրա Բապպ խտկինի պիւ-
 13 տիէր: Օլ վտգըթ Յիսուս կէլիպ' էքմէյի վէ քէ-
 14 զալիք պալըղը տախի ալըպ անլէրէ վէրտի: Թի-
 սուս էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիքտէն սօհրա՝
 պու իւշիւնճիւ տէֆ'ա շակիրտէրինէ կէօրիւնտիւ:
 15 Վէ անլէր Թա'ամ էթտիքտէն սօհրա, Յիսուս
 Սիմոն Պետրոսա խիթապէն՝ էյ Սիմոն իպն ի Յով-
 նան, պէնի պուռնլարտան զիյատէ սէվէ՞ր մի սին՝
 տէտի. անա՝ Պէլի, եա Բապպ, սէնի սէվտիյիմի
 սէն պիրիւսին՝ տէտի. անա՝ Գուգուլարըմը օթ-
 16 լաթ՝ տէտի: Եինէ անա իքինճի տէֆ'ա՝ էյ Սի-
 մոն իպն ի Յովնան, պէնի սէվէ՞ր մի սին՝ տէտի.
 անա՝ Պէլի, եա Բապպ, սէնի սէվտիյիմի սէն պի-
 րիւսին՝ տէտի. անա՝ Գոյուռնլարըմա չօպան օլ՝
 17 տէտի: Անա իւշիւնճիւ տէֆ'ա՝ էյ Սիմոն իպն ի
 Յովնան, պէնի սէվէ՞ր մի սին՝ տէտիքտէ, Պե-
 տրոս քէնտիսինէ իւշիւնճիւ տէֆ'ա օլարադ՝ Պէնի
 սէվէ՞ր մի սին՝ տէտիլ իշխւն մահգուն օրուպ
 անա՝ Եա Բապպ, սէն հէր շէյի պիրիւսին. սէնի
 սէվտիյիմի սէն պիրիւսին՝ տէտի. Յիսուս անա՝
 18 Գոյուռնլարըմը օթլաթ: Հազիգաթէն, հազիգաթէն

- աննա տէրիմ քի՛ Սէն կէնճ ի քէն քէնտի քէն-
տիկէ գուշանայ՝ իսթէտիյին ետրէ կիտէր խտին.
ամմա իխթիյար օլարղըն գէման էլլէրիկի ուզա-
տաճագսըն տա սէնի պաշգասը գուշատընայ՝ իս-
- 19 Թէմէտիյին ետրէ կէօթիւրէճէք տիր՝ տէտիւ վէ-
նէ տիւրլիւ էօլիւմէ Ալլահը թա՛ղիզ էյլէյէճէյինի
իմա էթմէք իյիւն պուշու սէօյլէտի. վէ պուշու
տէտիւքտէն սօնրա անա՝ Արտըմ սըրա կէլ՝ տէ-
- 20 տիւ վէ Պիտրոս տէօնիւպ, օլ ախշամ թա՛ամըն-
տա Յիսուսըն կէօքաիւնէ տիւշէրէք՝ Եա Բապպ,
սէնի էլէ վէրէճէք քի՛մ տիր՝ տէյէն անըն սէվ-
տիյի շահիրտին արգատան կէտիյինի կէօրտիւ:
- 21 Պիտրոս մէրգումը կէօրիւնճէ, Յիսուսա՝ Եա
22 Բապպ, պու տախի նէ՞ օլաճագ՝ տէտիւ Յիսուս
անա՝ Պէն կէլինճէյէտէք պուշուն գալմասընը
իսթէրսէմ, սէնին նէ՞ վազիֆէն. սէն արտըմ սը-
- 23 րա կէլ՝ տէտիւ Իմտի՝ Օլ շահիրտ վէֆաթ էթմէ-
յէճէք տիր՝ քէլամը պիրպտէրլէր արասընտա
շայր՝ օլտու իսէ տէ, Փագաթ Յիսուս անա՝ Պու
վէֆաթ էթմէյէճէք տիր՝ տէմէյիպ, անճագ՝ Պէն
կէլինճէյէտէք անըն գալմասընը իսթէրսէմ, սէ-
նին նէ՞ վազիֆէն՝ տէմիշ իտի:
- 24 Պու շէյլէր հազգընտա շէհատէթ էտիպ՝ պու
շէյլէրի հազան հէման պու շահիրտ տիր, վէ անըն
- 25 շէհատէթի հազգ օլարղընը պիլիբիզ, վէ Յիսու-
սըն իճրա էյլէտիյի տահա նիլէ շէյլէր վար քի՛
էյէր պիլէր պիլէր հազըլաճագ օլտա, հազըլան
քիթապլար տիւնհայա պիլէ սըղմազ գանն էտէ-
րիմ. Ամին:

ԱՄՍԱԼ Ի ՐՈՒՍՈՒԼ

ՊԱՊ 1

- 1 Եւ թէոփիլոս, Յիսուս ինթիխապ էյէտիյի բէսուլէրէ Րուհ իւլ Գուտս վասըթասըյէ վասիէթ
- 2 էյէտիքտէն սոյրա, Սէօյա չըգտըղը կիւնէ գատար կէրէք իծրասընա վէ կէրէք թալիմիւնէ պաշլատըղը շէյէրին ճիւմէսի հագգընտա, էվ.
- 3 վէլքի քիթապը թասնիֆ էյէտիմ, Օ տախի էլէմ չէքտիքտէն սոյրա, գըրգ կիւն անլէրէ ղտնիլը օլարագ վէ մէլէքիւթ Ուլլահա միւթէ'ալլըգ շէյէր սէօյլէյէրէք, չօգ պուրհանլարլէ քէնտիւնի
- 4 անլէրէ տիրի կէօսթէրտիւ վէ անլէր իլէ ճէմ' օլտըգտա, Երուսաղէմտէն ալլըլմայրպ' փէտէրին պէնտէն իշիթտիյինիլ վա'տընա մունթագըր օլու.
- 5 նըգ. Ձիրա Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիլ էյէտիւ աամա սիլ' չօգ կիւն կէշմէքսիգին, Րուհ իւլ Գուտալէ վաֆթիլ օլունահագսընըլ' տէյէրէք,
- 6 անլէրէ թէնպիւի էյէտիւ վէ անլէր ճէմ' օլտըգտըր հալտէ, անա' Եա Րապպ, Իսրայէլէ մէլէքիւթիւ պո'ւ վագըթտա մը ի'տտէ էտէճէքսին'
- 7 տէյիւ սիւ'ալ էթտիլէր, Օ տախի անլէրէ' փէտէրին քէնտի թահթ ը հիւքմիւնէ գօտըղը վագըթ վէ զէմանլէրի պիլմէք սիղէ 'ա'իտ տէյիլ տիր
- 8 Լաքին իւղէրինիլէ Րուհ իւլ Գուտս կէլտիյիտէ քէսպի գուտըթէ էտէրէք, Երուսաղէմտէ վէ պիւթիւն Եհնուտիլէտէ վէ Սամարիտա վէ զէմիւնին միւնթէհասընա գտտար պանա շահիտ օլա.
- 9 հագսընըլ' տէտիւ վէ պու շէյէրի սէօյլէտիքտէ:

- անլեր նազար էթմէքտէ իքէն՝ սէմայա չըգտը,
 վէ պիր պուլութ անը կէօզլէրի էօնիւնտէն սէթը
 10 էթտի վէ օ կիթմէքտէ, անլեր տախի սէմայա
 տօղրու տիգգաթլէ նազար էթմէքտէ իքէն, իշ-
 թէ եանլարընտա պէյազ էլլիսէլի իքի քիմնէ
 11 տուրուպ, էյ Գալիլեալը ատէմլէր, նի՞լիւն սէ-
 մայա պագըպ տուրույօրսընըզ. եանընըզտան սէ-
 մայա չըգտն պու Յիսուս՝ նասըլ սէմայա կիթտի-
 յինի կէօրտիւնիւզ իսէ, օ վէճնլէ կէլէճէք տիր՝
 տէտիլէր:
- 12 Օ զէման, անլեր Երուսաղէմէ սէպթ կիւնիւ
 եօլճըլըլը գատար եագըն օլան Զէյթունըլը տէ-
 նիլէն տաղտան Երուսաղէմէ 'ավտէթ էթտիլէր:
- 13 Վէ կիրտիքլէրինտէ Պետրոս վէ Յակոբոս վէ Յով-
 հաննէս, Անդրէաս, Փիլիպպոս վէ Թովմաս,
 Ռաթթողոմէոս վէ Մատթէոս, Ալփէոս օղլու
 Յակոբոս վէ Սիմոն իւլ Ղայուր վէ Յակոբոսըն
 Գալիլայա Յուզանըն իգատէթ էթտիքլէրի ֆէվ-
 14 Գանի օտայա չըգտըլարու Պուելարըն ճիւմլէսի
 գարըլար վէ Յիսուսըն վալիտէսի Մարիամ վէ ա-
 նըն գարնտաշլարը իլէ պիլ իթթիֆազ տու'ա վէ
 նիյազա տէվամ. էտէրլէր իտի:
- 15 Վէ օլ կիւնլէրտէ հազըր պուլունան ճէմա'աթ
 Թագրիպէն եիւզ եիրմի քիշի օլաըլը հալտէ, Պետ-
 րոս շակիրտլէրին օրթասընտա այաղա գալգըպ
- 16 տէտի քի, էյ պիրատէրլէր, Րուհ իւլ Գուտսըն
 Դաւիթին աղղըլէ Յիսուսը թութանլարա գըլա-
 ղուլ օլան Յուգա հագգընտա մուգատտէմա պու-
 յուրաըլը պու քէլամըն իթմամ օլունմասը կէ-
 17 ըէք իտի. Զիրա օ պիղտէն սայըլը օլուպ՝ պու
 18 խըտմէթտէ տախի նասիպի օլմուշ իտի իմտի
 պու քիմնէ խէպասէթ իւճըէթիլլէ պիր թարլա
 էտիւնտի, վէ պաշ աշաղը տիւշմէքլէ, օրթասըն-
 տան փաթլայարագ հէփ պաղըրսաղլարը տէօ-
 19 քիւլտիւս Պու տախի Երուսաղէմէ էհալիսինին

- ճիւղէսինէ մա'լիւմ օլտու, չէօլէ քի օլ թարլա
անլէրին լիսանընճա՝ Ակեղղամա, եա'նի Գան
20 թարլասը՝ թէսիյէ օլունտու, Զիրա Մէզամիր
քիթապընտա՝ Անըն մէսքէնի վիրան օլուպ՝ ան-
տէ քիմսէ սաքին օլմասըն, վէ տախի՝ Մանսէպի-
նի պիր պաշգասը ալըն՝ տէյիւ եազըլը տըր
21 Պու էճլտէն Բապպ Յիսուսըն արամըզա կիրիպ
22 չըգտըղը պիւթիւն միւստէթտէ, Եա'նի Յովհան-
նէսին վաֆթիզինտէն պաշլայըպ՝ պիզիմ արամըզ-
տան սէմայա չըգտըղը կիւնէ տէյին, պիզիմ իլէ
բէֆագաթ էթմիշ օլան պու տտէմէրտէն պիրի
պիզիմ իլէ պէրապէր գըյամընա շահիտ օլսա կէ-
23 բէք տիր, Վէ իքի քիշի, եա'նի Յուսուօս լա-
գըպըլը վէ Բարսաբա տէնիլէն Յովսէփի վէ Մա-
24 աթիւայը իհգարլէ, Տու'ա էտէրէք՝ էյ ճիւղէնին
գալլիլէրինի պիլէն Բապպ, Յուգանըն քէնտի մա-
հալինէ կիթմէք իւզրէ տիւշտիյիւ պու խըսմէթ
25 վէ բէսալէթին նասիպինի ալմագ իշիւն, Պու իքի
քիմսէտէն հանկըսընը ինթիխապ էյլէտիյիլի պէ-
26 յան էյլէ՝ տէտիլէր, Վէ գուր'ալարընը վէրտիք-
լէրինտէ գուր'ա Մատաթիայա տիւշմէքլէ, մէր-
գոււմ օն պիր բէսուլլէր իլէ սայըլտը

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ Պենտեկոստէ կիւնիւ կէլտիքտէ, ճիւղէսի
պիլ իթթիֆագ պիր եէրտէ հազըր օլարըլարը
2 հալտէ, Անսըզըն սէմատան շիտտէթլէ էսէն
բիւզկեար -էսէ կիպի պիր սէտա կէլիպ՝ օթուր-
3 տըզլարը խանէյի պիւթիւն տօլտուրտու, Վէ
աթէշ Դիլլիլէ կիպի թագսիմ օլունմըլ տիլլէր ան-
լէրէ գահիր օլուպ՝ հէր պիրի իւզէրինէ գօնմասըլլէ,
4 ճիւղէսի Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմու օլարագ, Բու-
հըն քէնտիլէրինի նութգ էթտիրտիյինէ կէօրէ
ախէր լիսանլար թէքէլլիւմ՝ էթմէյէ պաշլատըլար

- 5 Վէ սէմա ալթընտա պուլունան հէր իւմէթտէն
 կէլլի էհլ ի թագվա Եհնուտիլէր Երուսաղէմտէ
 6 սաքին խոիլէր Վէ պու սէտանըն վուգուընտա
 ճիւմհուր թէճէմմիւ՝ էտէրէք, հայրէթէ տիւշ-
 տիւլէր չիւնքի հէր պիրի քէնտի լիսանընր ան-
 7 լէրին սէօյլէտիքլէրին իշիթտիլէր Վէ ճիւմէսի
 շալըպ թէ՛աճճիւպ էտէրէք, պիրի պիրինէ՝ իշթէ
 պու սէօյլէյէնլէրին ճիւմէսի Գալիլէալը տէյիլ մի.
 8 Իմտի նա՛սըլ հէր պիրիմիլ քէնտի անա լիսանը-
 9 մըզը իշիտիլօրըզ. Պիզ Փարթի, վէ Մատի, վէ
 էլլամի, վէ Արամ ը նէհրէյն իլէ Եհնուտիլէ, վէ
 10 Կապաղուվկիա, վէ Պոնտոս, վէ Ասիա, Վէ Փուլ-
 գիա, վէ Պամփիւլիա, վէ Մըսըր, վէ Կիւրենէ թա-
 րաֆընտա օլան Լիբիա սէմթլէրինին էհալիսի իլէ
 կէրէք Եհնուտի կէրէք միւհթէտի միւսաֆիր Բո-
 11 մալլար, Կրետէլիլէր վէ Սըապլար Ալլահըն պէօ-
 յիւք իշլէրինի քէնտի լիսանլարըմըզտա պուշլարըն
 12 սէօյլէտիքլէրինի իշիտիլօրըզ՝ տէտիլէր Վէ ճիւմ-
 լէսի հայրան օլուպ շիւպին էտէրէք, պիրի պիրինէ՝
 13 Պու նէ՛օ օլմալը՝ տէրլէր իտի Տիկէրլէր իսթինզա է-
 տէրէք՝ Նէնի շէրապլէ սօլու տըրլար՝ տէրլէր իտի
 14 Իմտի Պեարոս օն պիրլէր իլէ պէրապէր այագ-
 տա տուրուպ, էիւքսէք սէսլէ անլէրէ խիթապէն
 տէտի քի՝ էյ Եհնուտի ասէմլէր վէ ճիւմէ Երու-
 սաղէմտէ սաքին օլանլար, պու սիզէ մա՛լիւմ օլ-
 15 սուն, վէ սէօլլէրիմի տիլլէյինիլ Ջիրա սիզին
 զանն էթտիլինիլ կիպի պուշլար սէրխօշ տէյիլ
 տիրլէր չիւնքի կիւնիւն իւչիւնճիւ սա՛աթը տըր.
 16 Անճազ պու վազը՛ա Յովէլ փէյղամպէր վասըթա-
 17 սըյլէ պույլուրըլան շէյ տիր. Եա՛նի Ալլահ պու-
 յուրըր քի՝ Սօն կիւնլէրտէ Բուհըմտան ճիւմէ-
 պէյէր իւզէրինէ տէօքէճէյիւմ, վէ օղուլլարընըզ
 վէ զըզլարընըզ իլհամլէ սէօյլէյէրէք, կէնճլէրինիլ
 վահի վէ իսթիյարլարընըզ բիւյա կէօրէճէքլէր
 18 Վէ օլ կիւնլէրտէ պէն զուլլարըմ իւզէրինէ վէ

- ճարիյէլէրիմ իւզէրինէ տախի Բուհրմտան տէօ-
քէճէյիմ, վէ անլէր իլհամէ սէօյլէյէճէք տիր.
19 Վէ եօգարըտա սէմատա 'աճիպ շէյլէր, վէ աշա-
ղըտա զէմինտէ 'ալամէթլէր, եա'նի դան վէ ա-
20 թէշ վէ թիւթիւն տիւմանը վէրէճէյիմ. Բապպըն
'ազիմ վէ րուշէն կիւնիւ կէլմէզտէն էվվէլ կիւ-
նէշ գուլմէթէ վէ այ գանա տէօնէճէք տիր.
21 Վէ հէր քիմ Բապպըն իսմինէ տու'ա էտէր-
22 սէ, խէլաս պուլմաճաք տըր, էյ պէնի իսըայէլ,
պու սէօզլէրի տիլլէյինիզ. Նազարէթլի Յիսուսը,
եա'նի Ալլահըն արանըզտա անըն վասըթասըլէ
իճրա գըլտըզը, վէ սիզին պիլտիյինիզ գուտրէթ-
լի 'ամէլլէր վէ միւ'ճիզէլէր վէ 'ալամէթլէրլէ Աւ-
լաս թարաֆընտան սիզէ թաստիգ օլունմըշ գա-
23 թը, Ալլահըն միւրատը մուգատտէրի վէ էգէլի
'իլմի մուճէպինճէ թէսլիմ օլունարագ ալտընըր,
վէ շէրիւրէր էլիլլէ Եւլ- մըխլայարագ գաթլ էթ-
24 տինիզ, Ալլահ տախի էօյիւմ աղըլլարընը հալլ է-
տէրէք, անը գըյամ էթտիրտի, չիւնքի անըն վա-
սըթասըլլէ գապթ օլունմասը միւմքին տէյիլ իտի.
25 Զիրա Դաւիթ անըն հագգընտա խապէր վէրէրէ՜
էօնիւմտէ Բապպըն տա'իմա կէօրիւր իտիմ, զիրա
26 սաղըմտա տըր՝ քի սարսըլմայայըմ. Պու սէպէպ-
տէն գալպիմ մէսըուր վէ լիսանըմ շատման օլ-
տու, վէ հէմ տախի թէնիմ իւմիտ իւզրէ սաքին
27 օլաճագ տըր. Զիրա ճանըմը հավիյէտէ թէրք
էթմէյիպ՝ Մուգատտէսինի չիւրիւմէքլիք կէօրմէլէ
28 պրագմայաճագսըն. Պանա հայաթ թարիգլէրինի
պիլտիրիպ՝ տիրտըլլէ պէնի մէսէրրէթլէ տու-
29 տուրաճագսըն՝ տէյիւ պուլուրըր, էյ պիրատէր-
լէր, խանէտան ճէտտի Դաւիթ հագգընտա սիզէ
ճէսարէթլէ սէօյլմէք ճա'իզ տիր քի՜ հէմ վէ-
ֆաթ էթտի, հէմ տէ տէֆն օլունտու, գապը
30 տախի պու կիւնէ տէյին էանըմըզտա տըր, իմաթ
փէյլմամէր օլուպ՝ վէ ճէսէտ ճիհէթլիլէ քէնտի

- սուղալընն մէյվէսինտէն թախթընտա՝ օթուրմագ
 իշիւն Ալլահըն՝ Գրիստոսը իգամէ էտէճէյինէ գա-
 31 սէմէ քէնտիսինէ եէմին էթտիյինի պիւլէրէք, էվ-
 վէտտէն կէօրմէսիյէ՝ ճանը հապիյէտէ թէրք օլուն-
 մայըս, ճէսէտի տախի շիւրիւմէքիք կէօրմէտի՝
 տէյիւ Գրիստոսըն գըյամը հագգընտա սէօյլէտի:
 32 Պու Յիսուսը Ալլահ գըյամ էթտիւրտի, պուճա
 33 տախի պիղ ճիւմէմիղ շահիտ իզ, իմտի Ալլահըն
 սաղ էլիյէ թէրֆի՝ օլունուպ՝ Փէտէր թարաֆըն-
 տան վա՛տ օլունմը Ռուհ իւլ Գուտսը պլմաղէն,
 սիզին շիմտի պու կէօրիւպ իշիթտիյինիղ՝ իհսան
 34 էթտի Ձիրա Դաւիթ սէմավաթա չըգմատը, ամմա
 35 քէնտիսի, Բապպ Բապպըմա՝ թա պէն սէնին տիւշ-
 մէնլէրինի այազլարընիս պասամագ գօյունճայա
 տէյին, սաղըմտա օթուր՝ տէյիւ պույուրտու՝ տէ-
 36 տի իմտի պիւթիւն պէյթ ի Խորայէլ սահիհէն պիւ-
 սին քի, սալպ էյլէտիյինիղ պու Յիսուսը Ալլահ
 հէմ Բապպ վէ հէմ Մէսիհ գըլմը տըր:
 37 Վէ պունու իշիթտիքլէրինտէ գալպլէրի գըրը-
 լըպ Պետրոս իլէ տիկէր րէսուլլէրէ՝ էյ պիրա-
 38 տէրլէր, նէ՝ եափալըմ՝ տէտիլլէր Վէ Պետրոս
 անլէրէ՝ թէվպէ էտինիզ, վէ հէր պիրինիղ կիւ-
 նահլարըն՝ ալֆը իշիւն Յիսուս Գրիստոսըն իսմինէ
 վաֆթիղ օլունսուն. վէ Ռուհ իւլ Գուտս՝ աթի-
 39 յէսինի ալաճագսընըզ, Ձիրա վա՛տ սիզէ վէ էվ-
 լատընըզա վէ ճիւմէ ուզագտա օլունլարա, եա՛-
 նի Ալլահըմըզ Բապպըն տա՛վէթ էտէճէյի հէր
 40 քիմսէյէ տիր՝ տէտիս Վէ պաշգա չօգ սէօզլէրլէ
 շէհատէթ վէ նասիհաթ էտէրէք՝ Պու՛աքսի նէսլ-
 41 տէն գուրթուլընըզ՝ տէտիս Վէ անըն քէլամընը
 ճան ու տիլտէն գապուլ էտէնլէր վաֆթիղ օլու-
 նուպ՝ օլ կիւն թագրիպէն իւշ պիլ նուֆուս
 42 զամմ օլունտու. Վէ րէսուլլէրին թա՛լիմինէ վէ

Յոնն. տէօքտիւ

միւշարեքեթե վէ էքմէք փարէլէմէսինէ վէ տու-
 'ալարա տէվամ էտէրլէր իտի:
 43 վէ հէր քէսէ գօրգու կէլիւլ՝ բէսուլէրին վա-
 սըթասըլլէ չօգ միւ՛ճիղէլէր իլէ 'ալամէթլէր իճ-
 44 բա գըլընըր իտի: վէ իման էտէնլէրին ճիւմէսի
 պիր եէրտէ օլոււլ՝ անլէրին ճիւմէ էշեասը արա-
 45 լարընսա միւշթէրէք իտի: վէ էմլաք իլէ էմվալ-
 լէրինի սաթըլլ՝ հէր պիրինին իհթիյաճընա կէօրէ
 46 ճիւմէսինէ թէվզի՛ էտէրլէր իտի: Հէր կիւն տա-
 խի պիլ իթթիֆազ հէյքէլէ տէվամ էտէրէք, վէ
 խանէլէրինտէ էքմէք փարէլէյէրէք մէսըրէթլէ
 47 վէ խուլուս ի գալպլէ թա՛ամ էտիւլ, Ալլահա համո
 էթմէքտէ, վէ ճիւմէ գալմըն 'ինտինտէ լութֆ
 պուլմագտա իտիլէր: Բապպ տախի հէր կիւն խէ-
 լա պուլանլարը քիլիսէյէ դամմ էտէր իտի:

ՊԱՊ 3

1 Վէ Պետրոս իլէ Յովհաննէս պիրլիքտէ տու՛ա
 վազթը օլան սա՛աթ տօգուզտա հէյքէլէ չըգմագ-
 2 տա իքէն, Հէյքէլին Կիւզէլ տէնիլէն դափուսը
 եանընա, հէյքէլէ կիրէնլէրտէն սատագա տիլէ-
 մէք իւզրէ, կիւնտէն կիւնէ գօյա կէլտիքլի
 անատան տօգիւս թօփալ պիր ատէմ կէօթիւրիւլ:
 3 մէքտէ իտի: Պու քիմսէ Պետրոս իլէ Յովհաննէսի
 հէյքէլէ կիրէրլէր իքէն կէօրիւլ՝ պիր սատագա
 4 տիլէտի: Պետրոս տախի Յովհաննէս իլէ անա նա-
 5 զօր էտիւլ՝ Պիղէ պաք՝ տէտիւ 0 տախի անլէր-
 տէն պիր շէյ ալմագ իւմիտիլլէ անլէրէ տիգգաթ
 6 էթտի: վէ Պետրոս՝ Պէնտէ կիւմիւշ վէ ալթուն
 եօգ տըր, լաքին պէնտէ օլանը սանա վէրիւմ,
 'նազարէթլի Յիսուս Բրիստոսըն իսմիլլէ գալք վէ
 7 եիւրիւ՝ տէտիւ վէ անը սաղ էլինտէն թութուլ
 գալտըրտը: վէ տէր 'ազապ թապանլարը վէ թօ:
 8 փուզլարը գուվլէթլէնմէքլէ, Սըշոյըլպ այագ իւ-

- դէրի տուրտու վէ երբեւեռեալ վէ երբեւեռեալ
սըլըայարագ վէ Ալլահա համո էտէրէք՝ անլէր
9 իլէ պէրապէր հէյքէլէ կիրտի, վէ պիւթիւն գալմ
անըն երբեւեռեալ Ալլահա համո էթտիլինի կէօր-
10 տիւլէր, վէ անըն՝ հէյքէլին կիւզէլ գափուարնտա
սատագա իյիւն օթուրան քիմսէ օլտըզընը պիլէ-
րէք անա վագը՝ օլան շէյտէն տօլայը թէ՛ աճհիւս
վէ հայրէթլէ մէմու օլտըլար:
- 11 վէ լէֆ-պա-լան Բիւլ-Պետրոս իլէ Յով-
հաննէստէն այրըմատըզը հալտէ, ճիւմէ գալմ
հայրէթլէ Սողոմոնըն էյվանը տէնիլէն էյլանա
12 եանլարընա սէյրտէրէք ճէմ՝ օլտըլար: Օլ վա-
գըթ Պետրոս պաշտ-կէօրաիւքատէ, գալմա ճէ-
վապէն աէտի քի՝ էյ պէնի իսրայէլ, պուհա նի-
չիւն թէ՛ աճհիւս էտիյօրսընըզ, եախօտ պիղիմ
քէնտի գուվիլէթիմիզ եա թագվամըզէ պուհու
երբեւեռմիւշ իզ կիպի՝ պիլէ նիլիւն կէօզ տիքիւ-
13 յօրսընըզ: Էճտատըմըզըն Ալլահը, Էա՛ն Աքրա-
համ վէ Իսահակ վէ Յակոբըն Ալլահը քէնտի Օղ-
լու Յիսուսը թա՛ղիզ էյլտի, քի սիզ անը էլէ
վէրտինիզ, վէ Պիղատոս անը սալը վէրմէյէ գա-
րար վէրմիշ իքէն, անըն հուզուրընտա անը ին-
14 քեար էթտինիզ. Սիզ իսէ Մուգատտէս վէ Հագգ
օլանը ինքեար պիլլէ, քէնտինիզէ պիլ գաթիլ
15 առէմին պաղըլլանմասընը թալէպ էթտինիզ, վէ
հայաթ Բէ՛րիսի գաթլ էթտինիզ. ամամ Ալլահ
անը էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիրտի, քի պիլզ տա-
16 խի անա շահիտ իզ, վէ իսմինէ օլան իման վա-
սըթասըյլէ՝ անըն իսմի պու կէօրիւս պիլտիլի-
նիզ քիմսէյի գուվիլէթլէնտիրտի. վէ անըն վասը-
թասըյլէ օլան իման ճիւմէնիզին հուզուրընտա
17 անա պու սըհէթի վէրտի, վէ շիմտի, էյ պիրա-
տէրլէր, պիլլիլիմ քի հիւքմասըլարընըզ կիպի
18 սիզ տախի պիլմէյէրէք իլէտինիզ. Ամամ Ալլահ
ճիւմէ վէյղամպէրլէրինին աղըյլէ Բիրստոսըն է-

- լէմ չէքմէսի խուսուսընտա ելվէլճէ խապէր վէր-
 19 տիյի չէլէրի պէօյլէճէ իթմամ էյլէտիւ իմտի կիւ-
 նանլարընըզըն մահվ օլունմասը իչիւն թէվլէ է-
 20 տիպ բիւճու՝ էտինիզ. Թա քի Բապսլըն հուզու-
 րընտան Ֆէրահպախշ վազըթլար կէլիպ՝ օ սիգէ
 ագտէմճէ թէպչիր օլունմըշ օլան Յիսուս Գրիս-
 21 տոսը կէօնտէրէ. Գի Ալլահըն գատիմ վազըթ-
 լարտան պէրու մուգատտէս փէյղամպէրլէրինին
 ազղըյլէ պույուրտըղը ճիւմէ չէլէրին իսլահ օ-
 լունանաղը վազըթլարա տէյին՝ սէմա անը գա-
 22 պուլ էթմէք կէրէք տիր՝ [Ջիրա] Մոպէս էճտա-
 տըմըզա՝ Ալլահընըզ Բապպ պիրատէրլէրինիզտէն
 սիգէ պէնիմ կիպի պիր փէյղամպէր զուհուրա կէ-
 թիրէճէք տիր. անը՝ սիգէ սէօյլէյէճէյի ճիւմէ
 23 չէլէր խուսուսընտա տիլլէյէսինիզ, Վէ հէր քիմ
 քի օլ փէյղամպէրի տիլլէմէզսէ, գալմըն արա-
 24 սընտան մահվ օլունանագ տըր՝ տէտի Վէ Սա-
 մուէլ իլէ անտէն սօնրա սէօյլէյէն փէյղամպէր-
 լէրին ճիւմէսի տախի պու կիւնլէրի [ագտէմճէ]
 25 թէպչիր էյլէմիշ տիրլէր, Սիզ փէյղամպէրլէրին
 վէ Ալլահըն Արուհամա՝ Ջէմինին ճիւմէ գապիլէ-
 լէրի սէնին զիւրրիյէթինլէ միւպարէք գըլընանագ
 տըր՝ տէյերէք, էճտատըմըզ իլէ էյլէտիյի Վահսըն
 26 օղուլլարը սընըզ, Ալլահ քէնտի Օղու [Յիսուսը]
 գըյամ էթտիրիպ՝ սիգին հէր պիրինիզի չէրլէ-
 րինիզտէն տէօնտէրէրէք, միւպարէք զըլմագ Ի-
 չիւն անը էվվէլ սիգէ իրսալ էյլէտի

ՊԱՊ 4

- 1 Վէ անլէր գալմա սէօյլէր իքէն, քեանինլէր վէ
 հէքէլին սէրտարը իլէ սատուգիլէր՝ իւզէրլէրինէ
 2 կէլիպ, Գալմա թալիմ էթտիքլէրի վէ Յիսուս
 վասըթասըյլէ էօլիւլէրտէն գըյամը թէպչիր էյ-
 լէտիքլէրի իչիւն կիւճէնէրէք, Անլէրէ էլ սալըպ

- ախշամ՝ օլտըղը իշխան էրթէսի կիւնէ տէյին հապ-
- 4 սա գօտըլար. Ամմա քէլամը իշխտէնէրտէն նիլէ-
լէրի իման էտիպ՝ օլ ատէմէրին մըգտարը թագ-
րիպէն պէշ պինջ օլտու:
- 5 Վէ էրթէսի կիւնիւ անլէրին րէ՛խլէրի իլէ իւ-
- 6 թիյարլարը վէ՛ իւլէմասը, Վէ քեահին ի ա՛գամ Ան-
նա իլէ կայիափա վէ Յովհաննէս վէ Աղեքսանդրոս,
վէ քեահին ի ա՛գամ ագրապատարնտան օլանլարըն
- 7 ճիւմէսի Երուսաղէմտէ ճէմ՝ օլտըլար: Վէ ան-
լէրի օրթատա տուրտըրարագ՝ Պուռու Նէ՞գուտ-
րէթ վէ նէ՛ իսմէ էթտինիզ՝ տէյիւ սիւ՛ալ էթ-
- 8 տիլէր: Օ զէման Պետրոս Բուհ իւլ Գուտալէ մէմ-
լու օլուպ, անլէրէ՛ էյ գալմըն րէ՛խլէրի իլէ իւ-
- 9 րայէլին իսթիյարլարը, Պիզ՝ պու կիւն պիր՝ ալիլ
ատէմէ վուգու՝ պուլան իհսան խուսուսընտա,
նէ՛ վէճիլէ շիֆա պուլտըղընա տա՛իր թէֆթիլ
- 10 օլուռույօր խէք, ճիւմէնիզէ վէ պիւթիւն իսրա-
յէլ գալմընա մա՛լիւմ օլուռն քի, Նազարէթլի Յի-
սուս Քրիստոսըն, եա՛նի սիղին սալպ էթտիլինիզ
վէ Ալլահըն գըլամ էթտիրտիլի զաթըն իսմլլէ
- 11 պու ատէմ՝ հուղուրընըգտա սաղ տուրույօր: Սիզ
մի՛մարլար թարաֆընտան թահգիր օլուռուպ՝
- 12 քէօշէ թաշը օլմուշ օլան թաշ պու սըր: Վէ
պաշգա պիր զաթտա խէլաս եօգ տըր: շիւնքի
սէմա ալթընտա ատէմլէր արասընտա վէրիլէն
պաշգա պիր իսմ՝ եօգ տըր, քի անընլէ խէլաս
- 13 պուլա պիլլէլիմ՝ տէտի: Վէ անլէր Պետրոս իլէ
Յովհաննէսին ճէսարէթլինի կէօրիւպ՝ անլէրին օ-
գումամը վէ իւմմի ատէմ՝ օլտըզլարընը ալլա-
մաղլէ թէ՛աճհիւպ էթտիլէր, վէ Յիսուս իլէ պէ-
- 14 րապէր պուլուռնմը օլտըզլարընը պիլտիլէր: Վէ
շիֆա պուլմուշ ատէմին անլէր իլէ պէրապէր
տուրտըղընը կէօրմէլէրիլլէ, ի՛թիրազ էտէճէք
- 15 պիր շէյլէրի գալմատը: Վէ միլլէթ մէճիսինտէն
լըգմալարընը էմը էթտիքտէն սօհրա, պէյնլէրին-

- 16 տէ միւշալէրէ էտէրէք, Պու ատէմէրէ նէ՞ հա-
փալում, զիրա պուշարըն վասըթասըյէ պէլի
պիր միւ՛ճիզէ իճրա օլունտըղը Երուսաղէմտէ սա-
քին օլանլարըն ճիւմէսինէ մա'լում տիր, պիզ
- 17 տախի ինքուար էտէմէյիզ. Յագաթ գաւմ արա-
սընտա գիյատէ շայը՝ օլմամասը իչիւն, պուշտան
պէօյլէ պու իսմէ պիր ատէմէ սէօյլէմէմէլէրի
իչիւն, անլէրի շիտտէթլէ թէհտիտ էտէլիմ՝ տէ-
- 18 տիլէր: Վէ անլէրի չաղըրըպ՝ Յիսուսըն իսմիլէ
սալա սէօյլէմէմէլէրինի վէ թա'լում էթմէմէլէրինի
- 19 թէնպիհ էթտիլէր: Ամմա Պետրոս իլէ Յովհաննէս
անլէրէ ճէվապէն՝ Ալլահտան գիյատէ սիզի տիլ-
լէմէք Ալլահըն 'ինտինտէ հա՞զգ մը տըր, սիզ
- 20 հիւքմ էտինիզ. Զիրա պիզ կէօրիւպ իշիթտիլմիզ
շէյլէրի սէօյլէմէմէյէ. մուգթէտիը տէյիլ իզ՝ տէ-
- 21 տիլէր: Վէ անլէր խալզըն սէպէպինտէն անլէրի
թէքտիր էթմէյէ վէսիլէ պուլամատըզլարընտան,
էինէ անլէրի թէհտիտ էտիպ՝ սալը վէրտիլէր,
չիւնքի վազը՝ օլան շէյ իչիւն հէր քէս Ալլահը
22 թէմճիտ էտիյօք իտի: Զիրա իւզէրինտէ շիֆա
միւ՛ճիզէսի իճրա օլունտան ատէմ գըրգ եաշընը
թէճալուզ էթմիշ իտի:
- 23 Անլէր տախի սալը վէրիլտիքտէ, բէֆիզլէրինին
եանընա կէլիպ՝ պաշ քեահինլէր իլէ իխթիյարա-
րըն քէնտիլէրէ սէօյլէտիքլէրինի նազլ էթտիլէր:
- 24 Վէ անլէր պուշու իշիթտիքլէրինտէ, պիլ իթթի-
ֆազ Ալլահա սէս գալտըրարազ՝ Եա Բապպ, սէ-
մա իլէ գէմինի վէ տէնիզի վէ անլէրտէ պուշու-
նան շէյլէրին ճիւմէսինի խալզ էյլէյէն Ալլահ սէն
- 25 սին. Անն գուլըն Դաւիթին աղղըյլէ՝ Նի՛շիւն
թա'իֆէլէր վէլվէլէ էտիպ՝ գալմար պաթըլ
- 26 շէյլէր թասաւվուր էթտիլէր: Տիւնեա մէլիքէ-
րի հազըր տուրուպ, բէ'իսլէր պիրիքտէ Բապպըն
'ալէյհինտէ վէ անըն Մէսիհի 'ալէյհինտէ թէ-
27 ճէմմիլէ՝ էթտիլէր՝ խէյիւ պուշուրտըն: Զիրա

- հազարաթէն Հերովդէս վէ Պոնտոսը Պիղատոս,
 28 Թաիֆէլէր վէ Իսրայէլ գաղմարը իւր, Մէսէ էթ-
 տիլին մուգատտէս Օղլըն Յիսուս իւզէրինէ Թէճէմ-
 միւ' էթտիլէր, քի սէնին էլլինին վէ Թէտպիրինին
 վազը' օլմաղա Թագաթը էյլէտիլի շէյլէրին ճիւմէ-
 29 սինի իճրա էտէլէր: Վէ շիմտի, ետ Բապպ, աշէրին
 Թէհաթիլէրինէ նաղար գըլ վէ շիֆա վէրմէք վէ
 մուգատտէս Օղլըն Յիսուսըն իսմիլէ 'ալամէթլէր
 վէ միւ'ճիգէլէր իճրա էթմէք իշիւն էլիկի ուզա-
 30 տարագ, Սէնին քէլամընը քէմալը ճէսարէթլէ
 սէօյլէմէյի պու գուլլարընլա իհսան էյլէ' տէտի-
 31 լէր: Վէ աշէր տու'ա էթտիքտէ, ճէմ' օլտրգ-
 լարը եէր սարսըլըպ' ճիւմէսի Բուհ իւլ Գուտսլէ
 մէմլու օլարագ' Ալլահըն քէլամընը ճէսարէթլէ
 սէօյլէրլէր իտի:
 32 Վէ իման էտէնլէրին ճէմա'աթը եէք տիլ վէ
 եէք ճան օլարագ պիրի քէնտի էմլալինտէն օլան
 պիր շէյի' Պէնիմ տիր' տէմէզ իտի, լաքին ճիւմէ
 33 շէյլէրի արալարընտա միւշթէրէք իտի: Բէսուլլէր
 տաիլ Բապպ Յիսուսըն գըլամընա 'ազիմ գուվ-
 վէթլէ շէհատէթ էտէրլէր, վէ ճիւմէսիին իւզէ-
 34 լինտէ լութֆը 'ազիմ վար իտի: Վէ իշէրինտէ
 միւշթաճ պիր քիմսէ պուլլէնմազ իտի: շիւնքի
 Թարալ վէ ետ իտանէ սահիպի օլանլարըն ճիւմէ-
 սի Ֆ-լիլիլի սաթըպ' սաթըլան շէյլէրին ազէ-
 35 սինի կէթիրէրէք, Բէսուլլէրին ալագլարընա գօ-
 լար իտի, վէ հէր քէսէ քէնտի իթիյաճընա կէօ-
 36 լէ Թէվլի' օլուհուր իտի: Վէ Բէսուլլէր Թարա-
 ֆընտան Բառնաթաս (Թէրճէմէսի Թէսէլլի օղլու)
 լազըպըլէ լազըպըլանտն Յովսէս իսմինտէ կիպ-
 37 բուլը պիր Ղևիլինին պիր Թարալսը օղլապ, Անը
 սաթտը, վէ ազշէսինի կէթիրիպ' Բէսուլլէրին ա-
 յաղլարը եանընա գօտու:

«Պաղլարը՝ հազարաթէն սու շէհրտէ

- 1 Լաքին Անանիա իսմինտէ պիր ատէմ զէվճէսի
- 2 Սապիրա իլէ պիր միւլք սաթտը. վէ զէվճէսինին տախի խապէրի օլտըղը հալտէ, պահասընտան պիր մըգտարընը ալը գօտու, պիր մըգտարընը տախի կէթիւրէրէք, ըէսուլլէրին այազլարը եա.
- 3 Նընա գօտու: վէ Պետրոս՝ էյ Անանիա, բուհ իւլ Գուտսա եալան սէօյլէմէք, վէ թարլանըն պա. հասընտան ալը գօմագ իչիւն, Շէյթան սէնին գալ.
- 4 պինի Նիչիւն տօլտուրտու: Գալտըղը զէման սա. նա գալմա՞ղ մը իտի, սաթըլտըգտա տախի սէնին հիւքմիւնտէ տէյիլ մի իտի. Նիչիւն պու շէյի գալպիկէ գօտըն. ատէմէրէ տէյիլ, անճագ Ալ.
- 5 լահա եալան սէջլէտին՝ տէտի: վէ Անանիա պու քէլամը իչիթալիքտէ, տիւշիւպ թէսլիմ ի բուհ էթտի. վէ պու շէյլէրի իչիտէնլէրին ճիւմլէսինէ
- 6 պէօյիւք գօրգու տիւշտիւ: վէ կէնճէր գալգըպ անը քէֆինլէտլիքը վէ տըշարը չըգարըպ տէֆն
- 7 էթտիլէր: վէ արասը թագրիպէն իւլ սա՞աթ կէշտիքտէ, զէվճէսի վագը՝ օլանը պիլմէյէրէք ի.
- 8 շէրի կէլմէքլէ, Պետրոս մէրգուճէյէ խիթապէն՝ Պանա սէօյլէ, թարլայը պո՞ւ գատարա մը քաթ. տընըղ՝ տէտի. օ տախի՝ Պէլի, պու գատարա՝
- 9 տէտի: Ամմա Պետրոս անա՝ Նիչիւն սիղ Բապարն Բուհընը թէճըրպէ էթմէյէ իթթիֆագ էթտինիլ, իշթէ սէնին զէվճինի տէֆն էտէնլէրին այազլարը գափուըն էօնիւնտէ տիր, սէնի տէ տըշարը լը.
- 10 գարաճագլար՝ տէտի: Մէրգուճէ տախի տէր՝ ա. գապ անըն այազլարը եանընտա տիւշիւպ թէս. լիմ ի բուհ էթտի. վէ կէնճէր իչէրի կէլիպ՝ անը էօլմիւշ պուլտըլար, վէ տըշարը չըգարըպ՝ զէվ.
- 11 ճինին եանընա տէֆն էթտիլէր: վէ պիւթիւն քի. լիսէ իլէ պուճու իչիտէնլէրին ճիւմլէսի իւզէրինէ պէօյիւք գօրգու տիւշտիւ:

- 12 Վէրէսուլէրին էլէրէյլէ գալմտա չօգ 'ալա-
մէթլէր վէ միւ'ճիգէլէր իճրա օլունույօր իտի. վէ
ճիւմէսի պիւ իթթիֆազ Սողոմոնըն էյվանընտա
- 13 պուլունուպ, Սա'րլէրտէն պիւր քիւմէ անլէր իլէ
պիլլէշմէյէ ճէսարէթ էթմէզ իտի իսէ տէ, գալմ
- 14 անլէրի թա'զիւմ էտէրլէր իտի. վէ Բապպա իման
էտէն էրքէքլէրին վէ գարըլարըն 'ատէտի կիթ-
- 15 տիքճէ չօղալմազտա իտի. Շէօյլէ քի խասթալա-
րը մէյտանլարա չըգարըպ, Պեարոս կէլիւր իքէն
պարի կէօկէսի անլէրին պիլի իւզէրինէ տիւշ-
սիւն' տէյիւ տէօյէքլէր վէ քէրէվէթլէր իւզէրինէ
- 16 գօրլար իտի. վէ էթրաֆտա օլան շէհրլէրտէն
պիլր չօգ խալզ տախի խասթալարըր վէ նափաք
րուհլարտան 'աղապ շէքէնլէրի կէթիլէրէք, Ս-
րուսաղէմէ ճէմ' օլունալ' ճիւմէսի շիֆա պուլուր
իտի:
- 17 Ամմա քեահին ի ա'գամ վէ անըն իլէ պէրապէր
օլանլարըն ճիւմէսի, եա'նի սատուգիլէր ֆըրդա-
- 18 սը զայրէթլէ մէմլու օլարազ գալգալըլար, վէ րէ-
սուլլէրին իւզէրինէ էլ ուզատըլալ' անլէրի 'աւմու-
- 19 մի հապսխանէյէ աթտըլար, Լաքին Բապպըն մէ-
լէյի կէճէլէյին զընտանըն գափուսընը աչըպ ան-
- 20 լէրի չըգարարազ, Կիտլինիզ վէ հէյքէլտէ տու-
րուպ, գալմա պու հայաթըն ճիւմէ սէօզլէրինի
- 21 սէօյլէյինիզ տէտիւ Անլէր տախի պունու իլիթ-
տիքտէ, սապահլարըն հէյքէլէ կիրիպ' թա'լիւմ է-
տէրլէր իտի. ամմա քեահին ի ա'գամ վէ անըն
իլէ պէրապէր օլանլար կէլիպ' միլլէթ մէճիսինի
վէ պէնի իսրայէլին ճիւմէլէ իլիթլյարլարընը ճէմ'
էտէրէք, անլէրի ճէլպ իլիւն հապսխանէյէ -պէ-
- 22 կէօնտէրտիլէր Ամմա մէ'մուրլար վարտազտա ան-
- 23 լէրի հապսխանէտէ պուլմամաղլէ, տէօնիւպ, Վա-
գա'ա հապսխանէյի հէր տիգգաթլէ գափալը, վէ
պէքճիլէրի գափուլարըն տէնիւնտէ տուրմազտա
պուլուրգ, ամմա աշտըղըմըզ զէման իլէրիտէ քիւմ-

- 24 տէյի պուլմառք՝ տէյիւ խապէր վէրախէր՝ վէ
հէյքէլին սերտարը վէ պաշ քեահինէր տախի
պու սէօզէրի իշիթալքէրինտէ՝ Պու նէ՝ օլա
ճագ՝ տէյիւ անէրտէն տօլայը շիւպհէտէ գաւ
- 25 ալըար՝ վէ պիր քիմանէ կէլիպ՝ Իշթէ օլ հապսա
գօտրղընըգ ատէմէր հէյքէլտէ տուրուպ՝ գազմա
թա՛լիմ էտիյօրլար՝ տէյիւ անէրէ խապէր վէրաի
- 26 Օ գէման սերտար՝ մէ՛մուրլտը իլէ կիտիպ՝ անէրի
ճէպը էթմէքսիզին կէթիւրաի, զիրա թաշլանըրըգ՝
- 27 տէյիւ գազմաան գօրգարլար խտի՝ վէ անէրի
կէթիւրիպ՝ միլլէթ մէճլիսինին հուղուրընա կէօ
թիւրտիւլէր, վէ քեահին ի ա՛ղամ անէրէ սիւալ
- 28 էտիպ, Սիզէ պու իսմէ թա՛լիմ էթմէմէյի էքի
տէն թէնպիհ էթմէտիք մի. վէ իշիթէ Երուսա
ղէմի թա՛լիմինիզլէ տօլտուրտընըգ, վէ օլ ատէ
մին գանընը պիղիմ իւզէրիմիզէ կէթիւրմէք իս
թէրսինիզ՝ տէտի
- 29 վէ Պետրոս իլէ րէսուլլէր ճէվապէն՝ Ատէմէր
տէն զիյատէ Ալլահա իթա՛աթ էթմէք կէրէք տիր՝
- 30 Սիզին՝ աղաճա ասըպ ի՛տամ էյլէտիյինիզ Յիսու
- 31 սը էճտատըմըզըն Ալլահը գըյամ էթտիրտի իս
րայէլէ թէվպէյի վէ կիւնահլարըն ափվընը վէր
մէք իշիւն Ալլահ անը Բէ՛իս վէ Խէլասքեար օլ
- 32 մաղա քէնտի սաղ էլիլլէ թէրֆի՛ էյլէտի Պիզ
տախի պու շէյլէր խուսուսընտա անրն շահիտլէրի
իզ, վէ Ալլահըն քէնտինէ իթա՛աթ էտէնլէրէ
վէրտիլի Բուհ իւլ Գուստ տախի շահէր Գէր՝ տէ
- 33 տիլէր՝ վէ պուսու իշիթալքէրինտէ, զայէթէ
հիտտէթլէնիպ՝ անլէրին գաթլի իշիւն մէշլէրէթ
- 34 էտէրլէր Իքէն, Պիւթիւն գազմըն ինտլինտէ միւ՛
թէպէր օլան շէրի՛աթ մու՛ալլիմի Գամաղիէլ նամ
պիր ֆէրիսի միլլէթ մէճլիսինտէ գալգըպ՝ րէսու
լէրին պիր աղ վազըթ տըշարը չըգարըմալարընը
- 35 էմը էյլէտիքտէն սօհրա, Անլէրէ տէտի քի՛ էյ
պէնի Իսրայէլ, պու քիմանէլէրէ էտէճէլինիզ մու

- 3 միւնասիս տէյիլ տիր: Անըն իշուն, էյ պիրատեր-
լէր, սիզտէն հագգլարընտա հիւսն ի շէհատէթ օ-
լունան վէ Բուհ իւլ Գուսսս վէ հիւքմէթլէ մէմլու
պուլունան ետտի ատէմ ինթիխապ էտինիզ, պիզ
4 տախի անլէրի պու իշէ թա'նին էտէլլիմ: Պիզ իսէ
տու'ա իլէ քէլամըն խըտմէթինէ տէվամ էտէճէ-
5 յիզ՝ տէտիլէր: Վէ պու սէօզ պիւթիւն ճէմա'ա-
թըն խօշընա կիտէրէք՝ իման վէ Բուհ իւլ Գուսս-
լէ մէմլու օլան Ստեփանոս նամ պիր ատէմ իլէ
ֆիլլպպոս վէ Պրոքորոն վէ Նիկանովրա վէ Տի-
մոֆլա վէ Պարմենա իլէ Անտիօքլը միւհիթէտի Նի-
6 կոդայոսը ինթիխապ էտիս, Անլէրի քէսուլէրին
հուգուրընա կէթիրտիլէր: անլէր տախի տու'ա
7 էտիս՝ էլլէրինի իւզէրլէրինէ գօսըլար: Վէ Ալլա-
հըն քէլամը իլէրլէլիս՝ շակիրտլէրին 'ատէտի Ե-
րուսաղէմտէ ղայէթլէ չօղալարագ, քէտնիլէր-
տէն պիր չօգ խալգ տախի իմանա իթա'աթ է-
տէրլէր իտի:
8 Վէ Ստեփանոս իման վէ գուտրէթլէ մէմլու օ-
լարագ, գալմ արասընտա 'աղիմ միւճիզէլէր վէ
9 'ալամէթլէր իճրա էտէր իտի: Վէ Լիպէթինլէր
վէ Կիւրենէլիլէր վէ Աղեքսանդրիալըլար սէնալը
տէնիլէն սինաղօղտան վէ Կիլիկիալը վէ Ասիալը-
լարտան պա'գըլարը գալգըպ՝ Ստեփանոս իլէ միւ-
10 պահէսէ էտէրլէր իտի: Վէ վասըթասսլլէ սէօյ-
լէտիլի հիւքմէթ վէ բուհա մուգալէմէթ էտէմէ:
11 տիլէր: Օ զէման՝ Պիզ պունուն: Մովսէս վէ Ալլա-
հա քիւֆրլէր սէօյլէտիլինի իշիթտիք՝ տէմէք ի-
12 չիւն պա'գը ատէմլէրի այարթտըլար: Վէ գալմ
իլէ ինթիխալըլը վէ 'իւլէմայը թահրիք էթտի-
լէր, վէ իւզէրինէ հիւճումլէ անը թութուս՝ միւ-
13 լէթ մէճիսինէ կէօթիւրտիլէր: Վէ Էալան լա-
հիտլէր իզհար էտէրէք, անլէր տախի՝ Պու ատէմ
պու մուգատտէս մահալլէ վէ շէրի'աթա գալլը
14 քիւֆրլէր սէօյլէմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէզ: Ձէ:

րա պուռնուն՝ Օլ նաղարէթի Յիսոս պու եւրի
երգըպ՝ Մովսէսին պիզէ թէսլիմ էթտիյի այինէ-
րի թէսլիլ էտէճէք տիր, տէտիյինի պիզ իշիթ-
15 տիք՝ տէտիլէր։ Վէ մէճիստէ օթուրանլարըն
ճիւմէսի անա տիզգաթլէ պագըպ՝ անըն երւզիւ-
նիւ մէլէք երւզիւ կիպի կէօրտիւլէր։

ՊԱՊ 7

1 Օ ղէման քեահին ի ա'ղամ՝ Պու շէյլէր Փիւ վա-
2 դը՝ պէօյլէ՝ մի տիր՝ տէտի։ Օ տախի տէտի քի՝
էյ պիրատէրլէր վէ փէտէրլէր, տիկլէյինիզ։ Փէ-
տէրիմիզ Աբրահամ խառանտա սաքին օլմազտան
էվլէլ, Արամ ը նէհրէյնտէ իքէն, Ալլահ ը զուլ
3 ճէլալ անա կէօրիւնիւպ, Տիյարընլտան վէ ազրա-
պալըն եանընտան չըգ, վէ սանա կէօթէրէճէյիմ
4 տիյարա կէլ՝ տէտի։ Օ ղէման Վիլտանիլէրին տի-
յարընտան չըգըպ՝ խառանտա սաքին օլտու։ օ-
րատան տախի փէտէրի վէ փաթ էթտիքտէն սօկ-
րա, անը պու շիմտի սաքին օլտըղընըգ ալյարա
5 նազլ էյլէտի։ Վէ անտէ այազ պատաճագ դա-
տար պիլէ անա միրաս վէրմէյիպ՝ էվլատը օլմա-
տըղը հալտէ անը քէնտիսինէ վէ քէնտիսինտէն
սօկրա զիւրրիյէթինէ միւլք օլմագ իւզրէ վէրմէյէ
6 վա'տ էյլէտի։ Վէ Ալլահ պու թարզ իւզրէ սէօյ-
լէտի, եա'նի՝ Անըն զիւրրիյէթի տիյար ը զուր-
պէթտէ միւսաֆիր օլուպ, անը տէօրթ եիւզ սէնէ
7 էսիր վէ անա ճէփա էտէճէքլէր, Վէ Ալլահ Շօլ
էալրի օլաճագլարը թա'իֆէյի պէն հիւքմ էտէ-
ճէյիմ, վէ անտէն սօկրա չըգըպ՝ պու մահալտէ
8 պանա իպատէթ էտէճէքլէր տիր՝ տէտի։ Վէ ա-
նա խիթան 'ահտընը վէրտի, օ տախի իսահակը
թէվիլտ էյլէյիպ՝ պէօյլէճէ անը սէփիզինճի կիւն-
տէ խիթան էյլէտի։ Իսահակ Յակոբը վէ Յակոբ
9 օն իքի էճտատը լէվիթ էյլէթէ։ Վէ էճտատ Յով-

- 10 Բէկէ հասէտ էտիւլ՝ անը Մըսրա սաթարլար. լա-
 յադալարընտան խելաս էտերէք, անա Մըսրը մէ-
 լիյի փարաւոնըն հուզուընտա լութֆ վէ հիքմէթ
 իհասան էթտի, օ տախի անը Մըսրը վէ ճիւմէ
 քէնտի խանէսի իւզէրինէ նազըր նասսլ էթտի
 11 Վէ պիւթիւն Մըսրը իլէ Գանան տիյարը իւզէրի-
 նէ գըթլըզ վէ 'ազլմ մուզայագա կէլմէքլէ էն-
 12 տատըմըզ զախիրէ պուլամաղլար իտի վէ Յակոր
 Մըսրըտա պուղտայ վար իտիյինի իլիթտիքտէ
 13 Ալրիհնճի տէֆ'ա էնտատըմըզը կէօնտէրտի վէ
 իքինճի տէֆ'ատա Յովսէփ քէնտինի գարնտաշ-
 14 արընա պիլտիրտի վէ Յովսէփին նէսէպի փարա-
 15 ւոնա մա'լիւմ օլտու վէ Յովսէփ կէօնտէրիւլ
 քէնտի փէտէրի Յակոր իլէ ճիւմէ թէ'ալլուգա-
 16 թընը, եթմիշ պէշ քիշի օլարագ, տա'վէթ էյլէ-
 17 տի վէ Յակոր Մըսրա էնտի, վէ քէնտիսի վէ
 18 հէմ տէ էնտատըմըզ վէֆաթ էթտիլէր վէ Սիւ-
 քէմէ կէօթիւրիւլիւլ Սիւքէմին Գէրբէրէ Յովսէփ
 օղուլարընտան Աբրահամըն պիր մըգտար ագլէ
 իլէ սաթըն ալմը իտիյի գապրա վազ' օլունտը
 17 լար Սամա Ալլահըն Աբրահամա եէմին էթտիյի
 18 վա'տըն զէմանը եագլաշարգտա, Յովսէփի պիլմէ-
 յէն պաշգա պիր մէլիք զուհուր էտինճէյէ տէյլն
 19 գալմ Մըսրըտա արթըլ չօղալտը 0 տախի պի-
 զիմ միլէթիմիզ 'ալէյհինէ հիլէ գուլանըլ մա'-
 սումլարընը եաշաթմամագ իլիւն անլէրի տըշարը
 աթտըրմագ տէրէճէսինէ գատար էնտատըմըզ
 20 ճէֆա էյլէտի վէ օլ վազըթտա Մովսէս տօղուլ
 Ալլահըն նազարընտա կիւզէլ իտի, վէ իւշ այ փէ-
 21 տէրինին խանէսինտէ պէսլէնտիքտէն սօղրա, Տը-
 շարը աթըլտըղընտա անը փարաւոնըն գըզը սլըզ
 22 քէնտինէ օղուլ օլմագ իլիւն պէսլէտի վէ Մօփ-
 սէս Մըսրըլարըն հէր 'իլմինտէ թէրպիյէ օլու-
 23 նուլ քէլամ վէ 'ամէլտէ իզթիտարը իտի վէ

- զըրգ եաշընը թէքմիւ էթտիքտէ, գարնտաշարը
 օլան պէնի Իսրայէլի զիյարէթ էթմէք գալպինէ
 24 կէլտի վէ պիրինին զուլմ-չէքտիյինի կէօրմէքլէ,
 աւ ճիմայէ տտէրէք, Մըսըրլըյը գաթլ տտիպ'
 25 մաղուսըն ինթիգամընը ալար, վէ Ալահ անլէրէ-
 քէնտի էլիլէ խէլաս իհսան էտէճէյինի գարնտաշ-
 արը ֆէհմ էտէրլէր զանն էտէր իտի իսէ տէ,
 26 ֆէհմ էթմէտիլէր, վէ էրթէսի կիւն անլէրէ' նի-
 զա' էտէրլէր իքէն կէօրիւնիւպ' էյ ատէմլէր,
 սիզ գարնտաշար սընըզ, նիլիւն պիրի պիրինիդէ
 զուլմ էտիյօրսընըզ' տէյէրէք, անլէրի պարըշարը-
 27 մաղա զայրէթ էթտի իսէ տէ, Գօնշըսընա զուլմ
 էտէն անը րէտտ էտիպ' Սէնի պիրիմ իւզէրիմիդէ
 28 քիմ րէ'իս վէ գատր նասպ էթտի, Տիւն Մըսըր-
 րլըյը գաթլ էթտիյին կիպի' պէնի^ոտէ մի գաթլ
 29 էթմէք իսթէրսին' տտի, վէ պու սէօզ իւզէրի-
 նէ Մոփսէս ֆիրար էտէրէք, Մադիամ տիյարըն-
 տա միւսաֆիրէթէն իգամէթլէ' օրատա իքի օղու
 30 թէվիտ էյլէտի, վէ զըրգ սէնէ թէմամ օլորգ-
 տա, Թուր ի Սինա պէրըյէսինտէ չալը աթէշի
 31 'ալէվինտէ անա Բապպըն մէլէյի կէօրիւնտիւ, վէ
 Մոփսէս անը կէօրտիւյիւնտէ, կէօրիւնիւշիւնէ
 թէ'աճճիւպ էտէրէք, նաղար զըլմագ իւզրէ
 32 եաղլաշըր իքէն' անա, Պէն սէնին էճտատը-
 նըն Ալահը, Աբրահամըն, Իսահակըն վէ Յա-
 կոբըն Ալահը իմ' տէյիւ Բապպըն սէտասը
 կէլտի. վէ Մոփսէս լէրզան օլմաղլէ, նաղար զըլ-
 33 մաղա ճէսարէթ էտէմէտի, վէ Բապպ անա' Ա-
 յազլարընտան այագ գապընը չըգար, զիրա տուր-
 34 աղըն եէր մուգատտէս թօփրագ տրր, Հագիգա-
 թէն պէն Մըսըրտա օլան գափմըն ճէֆասընը
 կէօրիւպ' անլէրին անընը իշիթտիմ, վէ անլէրի
 խէլաս էթմէք իշիւն էնտիմ. վէ շիմտի կէլ, սէնի
 35 Մըսրա կէօնտէրէյիմ' տտի, Սէնի քիմ րէ'իս
 վէ գատր նասպ էթտի' տէյէրէք ինքէար էթ-

- տիքէրի պու Մովսէսի, Ալլահ հեման անը չալու
տա անա կէօրիւնէն մէլէյին էլիլէ րէ'իս վէ գուր-
- 36 Թարըճը իրսալ էլլէտի, Պու ատեմ անլէրի չըգա-
րըպ' Մըսըր տիյարը իլէ Պահը ք Ահմէրտէ վէ գըրգ
սէնէ պէրրիյէտէ միւ'ճիզէլէր վէ 'ալամէթլէր իզ-
- 37 հար էլլէտի, Պէնի իսրայէլէ խիթապէն՝ Ալլահը-
նըզ Բապպ պիրատէրլէրինիլտէն պէնիմ կիպի պիր
փէյղամպէր զուհուր էթտիրէճէք տիր, անը տիկի-
- 38 լէյէսինիզ՝ տէյէն պու Մովսէս տիր, Թուր ի Սինա-
տա քէնտիսինէ սէօյլէյէն մէլէք իլէ վէ էճտատը-
մըզ իլէ պէրապէր պէրրիյէտէ օլան ճէմա'աթտա
օլարաք, պիզէ Թէսլիմ էթմէք իւզրէ հայաթ քէ-
- 39 լամտըրը ալմըլ օլան զաթ պու տըր, էճտատըմը
անա միւթի' օլմաք իսթէմէյիպ' րէտտ էթտիլէր,
- 40 վէ գալլէրիլլէ Մըսրա կէրի տէօնիւպ, Ահարո-
նա՝ Պիզէ էօնիւմիւզճէ կիտէճէք իլահլար ետի-
զիրա շու պիզի Մըսըր տիյարընտան չըգարան
- 41 Մովսէսէ նէ օլտըզընը պիլմէյիզ՝ տէտիլէր, վէ օլ
կիւնլէրտէ պիր պուզազը եափտըլար, վէ պու
փութա գուրպան թագտիմ էտիպ' էլլէրինին ա'.
- 42 մէլլէրիլլէ մէսրուր օլուրլար իտի, վէ Ալլահ տէօ-
նէրէք անլէրի ճիւնուտ իս սէմայա 'իպատէթ
էթմէյէ Թէսլիմ էլլէտի, նիթէքիմ փէյղամպէր-
լէրին քիթապընտա՝ էյ պէյթ ի իսրայէլ, պէր-
րիյէտէ գըրգ սէնէ պանա զէպիհէլէր վէ գուր-
- 43 պանլար Թագտիմ էթտինիզ մի, վէ Մողոքըն
չատըրընը վէ իլահընըզ Հուսէփանըն երլտըզընը,
եա'նի սէճտէ գըլմաք իչիւն շօլ եափտըզընը
տուրէթլէրի թաշտընըզ, պէն տախի սիզի Բաթ-
լընտան էօթէյէ նազլ էտէճէյիմ՝ տէյիւ եազըմըլ
- 44 տըր, Շէհատէթ մէսքէնի պէրրիյէտէ էճտատը-
մըզ արասընտա իտի, նիթէքիմ Մովսէսէ սէօյ-
լէյէն՝ Անը կէօրտիւլիւն նիւմունէյէ կէօրէ եա-
- 45 փասըն՝ տէյիւ էմը էլլէմիլ իտի, Գի էճտատըմը
անը սըրա իլէ գապուլ էտիպ Յեսու իլէ պէրա-

- պէր հետաւորներըն էօնիւնտէն Ալլահըն Դաւիթին
կիւնէրինէ գատար թարտ էթտիյի թա'իֆէլէրին
- 46 միւլքիւ իշինէ կէթիւրտի 0 տախի Ալլահըն հու-
ղուրընտա լութֆ պուլուպ' Յակոբըն Ալլա-
հընա պիւր իգամէթկեա'ն պուլմագ իսթէտի իսէ
- 47 տէ, Սողամոն անա պիւր խանէ պինա էյլէտի,
48 Լաքին Միւթա'ալ էլ իլէ հափըլմը հէյքէլէրտէ
49 սաքին օլմագ. նիթէքիմ փէյղամայէր' Բապպ
պույուրըր քի, Սէմա թախթըմ, զէմին տախի
այագըլարմա պասամագ տըր. պանա նա'սըլ խա-
նէ պինա էտէճէքսինիզ վէ եա' րահաթըմըն մա-
- 50 հալի նէ'րէսի տիր. Պուշլարըն ճիւմէսինի պէնիմ
51 էլիմ եա'փմատը մը' տէտի, էյ պոյնու սէրթ, վէ
գալպի վէ գուլագըլարը խիթանսըզ օլանլար, սիզ
տախի հետաւորընզ կիպի տա'իմա Բուհ իւլ Գուտ-
- 52 սա մուխալէֆէթ էտիյօրսընզ Էհետաւորընզ փէյ-
ղամպէրէրին հա'նկըսընա թէ'ատտի էթմէտի.
վէ անլէր օլ Սալիհին զուհուրը հագգընտա մու-
գատտէմա խապէր վէրէնլէրի գաթլ էթտիլէր.
սիզ տախի շիմտի անըն խա'ինլէրի վէ գաթիլլէրի
- 53 օլտընզ, Սիզ շէրի'աթը մէլէքլէր թէրթիպաթը
իւզրէ ալտընզ, վէ հըֆզ էթմէտինիզ,
54 Անլէր պու շէյլէրի իշիթմէլէրիլէ, գալպէրինտէ
ղայէթլէ հիտտէթլէնիպ' տիշլէրինի անըն 'ալէյ-
- 55 հինտէ զըճըրտաթտըլար 0 իսէ' Բուհ իւլ Գուտա-
լէ մէմու օլարագ, սէմայա տօղրու կէօզ աիքիպ'
Ալլահըն ճէլալինի վէ Յիսուսը Ալլահըն սաղընտա
տուրուր կէօրտիւ. վէ' իշթէ պէն սէմալաթը ա-
լըլմը վէ իպն իւլ ինսանը Ալլահըն սաղընտա
- 56 տուրուր կէօրիւյօրըմ' տէտի, Անլէր տախի եիւք-
սէք սէսլէ պաղըրըպ' գուլագըլարընը թըգատը-
լար, վէ ճիւմէսի պիրտէն անըն իւզէրինէ հիւ-
- 57 ճումէ, Անը շէհրտէն տըշարը չըգարըպ' թաշ-
լատըլար. վէ շահիտլէր քէնտի էլպիսէլէրինի Սօ-
ղոս նամ պիր նէվճիվանըն այագըլարը եանընա

- 58 գօտըլար: Վէ Ստեփանոս՝ Եւ Ռապպ Յիսուս,
 բուհըմը գապուլ էյլէ՝ տէյերէք տու'ա էթմէքտէ
 59 օլաղըը հալտէ, անը թաշլատըլար: Վէ տիզ չէօ-
 քիւպ էիւքսէք սէսլէ՝ Եւ Ռապպ, պու կիւնա-
 հը անլէրէ սայմա՝ տէյիւ ֆէրեատ էթտի: Վէ
 պուհու սէօյլէտիյի կիպի ույգույա վարար: Սօղոս
 տախի անըն գաթլինէ բիզա վէրմիշ խտի:

ՊԱՊ 8

- 1 Վէ օլ վագըթ (Երուսաղէմտէ օլան քիլիսէ 'ա-
 լէյհինտէ 'ազիմ թէ'ատտի վուգու' պուլմաղլէ,
 բէսուլլէրտէն մա'տա ճիւմէսի Եէհուտիյէ իլէ
 2 Սամարիանըն տիյարլարընա տաղըլտըլար: Վէ
 պա'զը էհլ ի թագվա ատէմլէր Ստեփանոսը գաւ-
 տըրըպ' իւզերինէ պէօյիւք մաթէմ էթտիլէր:
 3 Լաքին Սօղոս խանէլէրէ կիրիպ' երքէք վէ գա-
 ըրլարը սիւրիւքլէյերէ հապսխանէյէ աթմաղլէ,
 քիլիսէյի խարապ էթմէքտէ խտի:
 4 Իմտի տաղըլան քիմսէլէր քէլամը թէպչիբ էտէ-
 5 րէք՝ հէր թարաֆտան կէչէրլէր խտի: Փիլիպպոս
 տախի Սամարիա շէհրինէ էնիպ' անլէրէ Քրիս-
 6 տոսը վա'զ էտէր խտի: Վէ խալգ փիլիպպոս-
 սըն Եւպիլէի'ի իշխտիպ' իճրա էյլէտիյի 'ալամէթ-
 լէրի կէօրմէլէրիյէ, պիլ իթթիֆագ անըն սէօյլ-
 7 տիքլէրինէ տիգգաթ էտէրլէր խտի: Զիրա նափաք
 բուհլար էիւքսէք սէսլէ պաղըրարագ, զապթ
 էթտիքլէրի չօգ քիմսէլէրտէն չըզըպ' չօգ քէօթ-
 րիւմ վէ թօփալ քիմսէլէր տախի շիֆա պուլուր-
 8 լար խտի: Վէ օլ շէհրտէ 'ազիմ մէսէրրէթ օլտու:
 9 Վէ էօթէտէն պէրու օլ շէհրտէ՝ Պէն պէօյիւք
 պիր զաթ ըմ տէյերէք սիհրպաղըզ էտիպ, Սա-
 մարիա էհալիսինի հայրան գըլմըշ օլան Սիմոն նամ
 10 պիր քիմսէ պուլուհուր խտի: Վէ պէօյիւք քիւ-
 չիւք ճիւմէսի՝ Պու աաւէմ Ելլահըն 'ազիմ գուլ-

- վէթի տիր՝ տէյերէք անա գուլագ վէրերէր խոր
- 11 վէ պուճա գուլագ վէրմէլէրինին սէպէպի խայը
դէմանտան պէրու սիրլէրլէ անլէրի հայրէթ տէ
- 12 պրագմասը խոր, Լաքին մէլէքիւթ Ուլլահը վէ
Յիսուս Գրիստոսըն իսմինէ միւթէ՛ալլըդ շէյլէրի
թէպլիւր էտէն փիլիպպոսա ինանաղգլարընտա, կէ-
րէք էրքէքլէր վէ կէրէք գարլլար վաֆթիզ օ-
- 13 լունուրլար խոր, Սիմոն քէնտիսի տախի ինանաղ,
վէ վաֆթիզ օլունուպ՝ փիլիպպոսա միւլաղէմէթ
էտէրէք, իճրա օլունան 'ալամէթլէր իլէ միւ՛ծի-
- 14 դէլէրի կէօրմէքլէ հայրան օլուր խոր, վէ Երու-
սաղէմտէ պուլունան ըէսուլլէր Սամարիալլարըն՝
Ալլահըն քէլամընը գապուլ էթտիլինի իշիթմէլէ-
րիլլէ, անլէրէ Պետրոս իլէ Յովհաննէսի կէօնտէր-
- 15 տիլէր, Անլէր տախի էնիպ Բուհ իւլ Գուտսա նա-
'իլ օլլար տէյիւ անլէր իլիւն տու՛ա էթտիլէր:
- 16 (Զիրա անլէրին հիլ պիրինին իւզէրինէ նազիլ օլ-
մայլալ՝ անճագ Բապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիզ
17 օլունմըլլար խոր) Օ դէման իւզէրլէրինէ էլլէրինի
գօմալարըլլէ Բուհ իւլ Գուտսա նա՛իլ օլտըլար:
- 18 Սիմոն տախի ըէսուլլէրին էլլէրինին գօնուլմասըլ-
լէ Բուհ իւլ Գուտսըն վէրիլտիլինի կէօրտիւքաէ,
19 Պու գուտրէթի պանտ տախի վէրինիզ, Թա քի
էլլէրիմի քիմին իւզէրինէ գօյաճագ օլուր իսէմ,
Բուհ իւլ Գուտսա նա՛իլ օլա՝ տէյերէք անլէրէ
- 20 ազչէ 'արզ էյլէտի, Լաքին Պետրոս անա՝ Ազչէն
սէնին իլէ հէլաք օլտուն, զիրա Ալլահըն 'աթիլէսի
21 ազչէ իլէ Թահսիլ օլունուր զանն էթտին՝ Պու շէյտէ
սէնին հիսսէն եա նասիլին եօգ տըր, զիրա գալ-
22 պիլ Ալլահըն 'ինտինտէ տօղրու տէյիլ տիր, իմտի
պու քէօթիւլիւյիւնտէն թէվպէ էտիպ՝ Բապպա
նիյաղ էյլէ, օլա քի գալպիլին միւլահազասը սանա
23 'աֆիլ օլունա: Զիրա սէնի էօտ աճըրղընտա վէ
հագգաըղըն պէնտինտէ կէօրիւյօրըմ՝ տէտի
24 Սիմոն տախի ճէվապէն՝ Սէյլէտիլինիզ շէյլէրին

- պիրի իւզերիմէ կէլմէսին տէյիւ պինիմ իչլան սիզ
 25 Բապպա նիյազ էյլէյինիզ՝ տէտիւ Անէր տախի շէ-
 հատէթլէրինի իֆա պիրլէ՝ Բապպըն քէլամընը
 սէօյլէտիքտէն սոկրա, Սամարիալլարըն նիչէ
 քէօյլէրինտէ պէշարէթի թէպչիք էտէրէք՝ Երու-
 սաղէմէ՝ Կալտէթ էթտիլէր:
- 26 Վէ Բապպըն մէլէյի փիլիպպոսա սէօյլէյիպ տէ-
 տի քի՝ Գալգ, ճէնուպէ, Եա՛նի Երուսաղէմտէն
 27 Գապպա էնէն Եօլա կիթ. օրասը շէօլ տիր 0
 տախի գալգրպ կիթտի. վէ իշթէ Եթօվպիա մէլի-
 քէսի Կանգականըն քիւպէրասընտան պիրի օլուպ
 ճիւմէ խազինէսի իւզերինէ նազըր օլան Եթօվպիա-
 ւը պիր խատըմ՝ Երուսաղէմէ՝ Իպատէթ էթմէյէ
- 28 Կէլմիշ իտիւ Վէ Կալտէթինտէ՝ Կապպասընտա օ-
 թուրուպ՝ Եսայի փէյղամպէրին իլլուղըն օգույօր
 29 իտի Վէ Բուճ փիլիպպոսա խիթապէն՝ Եագալլըպ
 30 պու Կապպա Եափըշ՝ տէտիւ փիլիպպոս տախի
 Եանընա սէյիրտիպ՝ Եսայի փէյղամպէրին իլլուղը-
 նը օգուտըղընը իշիթմէքլէ՝ Օգուտըղընը ալլու՝
- 31 յօր մը սըն՝ տէտիւ 0 տախի՝ Պիր քիմսէ պանա
 տէլալէթ էթմէտիքճէ, նա՛սըլ գատիր օլալըմ՝
 տէյէրէք, փիլիպպոսա՝ չըգրպ Եանընտա օթուր.
- 32 մասընը րէճա էթտիւ Վէ քիթապտա օգուտըղը
 ֆասլ չու իտի քի՝ Գօյուն կիպի պօղազլանմաշ
 կէօթիւրիւլտիւ, վէ գուղու՝ գըրգան քիմսէյին
 էօնիւնտէ սիւքիւթ էյլէտիյի միսիլիւ, պէօյլէճէ
- 33 աղղընը աշմազ. Հալ ը թէվազուլինտէ անըն հագ-
 քը րէֆ՝ օլունտու, վէ անըն Նէսիլինի քիմ պէ-
 յան էտէճէք տիր, զիրա հայաթը Եէրտէն րէֆ՝
- 34 օլունուր Վէ խատըմ ճէվապ վէրիպ փիլիպպո-
 սա՝ Սանա րէճա էտէրիմ, փէյղամպէր պունու
 քիմիճ հագգընտա սէօյլէյօր. քէնտիսի՝ հագգըն-
 տա մը, Եօգսա տիկէր պիր քիմսէ՝ հագգընտա
- 35 մը՝ տէտիւ փիլիպպոս տախի աղղընը աշլապ՝ պու
 քէլամտան պաշլայարազ, անա Եիսուսը թէպչիք

- 36 էլէտիւ վէ եօլտա կիտէրլէր իքէն՝ պիր սույա
կէլիլիլէր՝ խատրմ տախի՝ իշթէ սու, վաֆթիլ
37 օլունմագլըղմա նէ՞ մանի՝ վար՝ տէտիւ [փիլիպ-
պոս տախի՝ էյէր պիւթիւն գալպիկտէն իման է-
տէրսէն, ճա՞լլ օլուր՝ տէտիւ վէ օ ճէվապէն՝
Յիսուս Քրիստոսըն իպն Ուլլահ իտիլինէ իման է-
38 տէրիմ՝ տէտիւ] վէ 'արապանըն տուրմասընը էմր
էտիպ՝ փիլիպպոս իլէ խատրմ՝ իքիսի պիրտէն
39 սույա էնտիլէր, վէ անը վաֆթիլ էլէտիւ վէ
սուտան չըգտըղլարընտա, Բապպըն Բուհու փի-
լիպպոսը անսըղըն կէօթիւրտիւ, վէ խատրմ անը
արթըգ կէօրմէտիւ, վէ սէվինէրէք քէնտի եօլընա
40 կիթտիւ փիլիպպոս իսէ Ազովտոստա պուլունտու,
վէ տօլաշարագ՝ կեսարիայա կէլինճէյէ գատար
ճիւմլէ շէհրլէրտէ պէշարէթի թէպչիր էտէր իտիւ

- 1 Լաքին Սօղոս Բապպըն շալիրալէրի իւզէրինէ
տահա թէհտիւ վէ գաթլտան տէմ վուրարագ,
- 2 քեսհին ի ա՛ղամըն եանընա կիտիպ, Անտէն Դա-
մասկոստա օլան սինաղօղլարա մէքթուպլար տիլէ-
տի, թա քի՝ էյէր պու թարիգտէն պա՛զը քիմ-
սէլէր պուլաճագ օլուր իսէ, կէրէք էրքէք՝ կէ-
րէք գարը, անլէրի պաղլը օլարագ Նրուսաղէմէ
3 կէթիլէ՝ վէ եօլտա Դամասկոսա եագլաշտըղըն-
տա, էթրաֆընա սէմատան անսըղըն պիր նուր
4 փարլատը՝ վէ եէրէ տիւչիւպ, քէնտիսինէ՝ էյ Սա-
ուղ, Սաուղ, պանա նի՞չիւն թէ՛ատտի էտիյօր-
5 սըն՝ տէյիւ պիր սէտա իշիթտիւ 0 տախի՝ էյ է-
ֆէնտի, սէն քի՞մ սին՝ տէտիւ, վէ Բապպ՝ Պէն
սէնին թէ՛ատտի էթտիլին Յիսուս իմ՝ իւկէնտէ-
րէլէրէ գարըն տէփմէք սանա կիւճ տիր՝ տէտիւ
6 0 տախի թիթրէյիպ հայրան օլարագ՝ Նա Բապպ,
7 նէ՞ իսթէրսին քի պէն եափայլմ՝ տէտիւ Բապպ

- տախի անա՝ Գալգ չէհրէ կիր, վէ նէ եափմագլը-
ղըկ կերէք իտիյի սանա սէօյլէնիլէճէք տիր՝ Գե-
րի՝ վէ անըն իլէ պերապէր եօլա կիտէն աստէմ-
լէր սէտայր իշիտիպ՝ ամմա քիմսէյի կէօրմէյերէք,
- 8 նութգլարը թութուլմը տուրույօրլար իտի՝ վէ
Սօղոս եէրտէն գալգըպ՝ կէօզլէրի ալըմըշ օլտը-
ղը հալտէ քիմսէյի կէօրմէտի. վէ անը էլիլնտէն
թութարագ՝ Դամասկոսըն իշիլնէ կէօթիւրտիլէր
- 9 վէ իւլ կիւն կէօրմէյիպ՝ նէ եէտի նէ իշտի՝
- 10 վէ Դամասկոստա Անանիա իսմիլնտէ պիր շակիրտ
պուլունուպ, պուլնա Բապպ րիւյատա՝ էյ Անա-
նիա՝ տէտիքտէ, օ տախի՝ Լէպպէյք, եա Բապպ՝
- 11 տէտի՝ վէ Բապպ անա՝ Գալգ, Տօղրու տէնիլէն
սօգաղա վար, վէ Յուգանըն խանէսիլնտէ Տար-
սոնը Սօղոս նամ քիմսէյի պուլ, գիրա իշթէ օ
- 12 տու՝ա էտիյօր. վէ րիւյատա Անանիա իսմիլնտէ
պիր աստէմիլն իշէրի կէլտիլիլնի, վէ կէօզլէրի կէօր-
մէսի իշիւն իւղէրիլնէ էլիլնի գօտըղընը կէօրմիւշ
- 13 տիր՝ տէտի՝ վէ Անանիա ճէվապէն՝ Եա Բապպ,
պուլ աստէմիլն հագգընտա Երուսաղէմաէ օլտն սէ-
նիլ մուգատտէսլէրիլնէ նէ գատար քէօթիւլիւք-
- 14 լէր էթալիլնի շօգ քիմսէլէրտէն իշիթտիմ՝ վէ
սէնիլն իսմիլնէ տու՝ա էտէնլէրիլն ճիւմլէսիլնի պաղ-
լամաղա պաշ քէահիլնլէր թարաֆընտան պուրա-
- 15 տա տախի հիւքմիւ վար՝ տէտի՝ վէ Բապպ անա՝
Կիթ, գիրա օ՝ միլլէթլէր վէ մէրիքլէրիլն վէ պէնի
իսրայէլիլն հուգուրընտա իսմիլի թաշըմադ իշիլն,
- 16 պանա ինթիխապ օլըւնմըշ պիր գապ տըր՝ Զիլա
պէնիմ իսմիմ իշիլն նէլէր չէքմէք կերէք իտիյի-
- 17 նի պէն քէնտիսիլնէ կէօսթէրէճէյիմ՝ տէտի՝ իմաի
Անանիա կիտիպ օլ էլէ կիրտի, վէ էլլէրիլնի անըն
իւղէրիլնէ գօյուպ՝ էյ Սաւուղ պիրատէր, Բապպ
եա՝նի կէլտիլիլն եօլտա սանա կէօրիւնէն Յիսուս՝
կէօզլէրիլն կէօրսիւն վէ Բուհ իւլ Գուստլէ մէմլու
- 18 օլասըն տէյիւ պէնի կէօնտէրտի՝ տէտի՝ վէ տէր

- հալ անըն կէօղլէրինտէն սանքի փուլլար տիւ
 յիւս' կէօրիւր օլտու. վէ գալլգըս վաթթիւ օ-
 19 լունտու. վէ թա'ամ էտիւս քէսսի ի գուվվէթ
 էյլտի. վէ [Սօղոս] Դամասկոստա օլան շակիրտ-
 լէր իլէ պիր գաշ կիւն գալտը:
 20 Վէ տէր 'սգապ սինաղօղլարտա Յիսուսը' իպն
 21 Ուլլահ տըր' տէյիւ վա'զ էտէր իտի. վէ իշիտէն-
 լէրին ճիւմլէսի հայրան օլուս' Երուսաղէմտէ պու
 իսմէ տաւ'ա էտէնլէրի խարապ էտէն պու տէյիլ
 մի, հէմ տէ պուրայա անլէրի պաղլը օլարագ
 պաշ քեահինլէրէ կէօթիւրմէք իշիւն կէլմէտի մի'
 22 տէրլէր իտի. Ամմա Սօղոս կիթաիքճէ քէսսի ի
 գուվվէթ էթտի, վէ' Գրիստոս պու տըր' տէյիւ իս-
 պաթ էտէրէք, Դամասկոստա սաքին օլան Եէհու-
 23 տիլէրի հայրէթտէ պրաղլըր իտի. վէ պիր չօգ կիւն-
 լէր միւրուրինտէ Եէհուտիլլէր անըն գաթլի իշիւն
 24 միւշալէրէ էթտիլլէր. Ամմա անլէրին սու'ի գաստ-
 լէրի Սօղոսա մա'լիւմ օլտու. վէ անը գաթլ էթ-
 մէք իշիւն գափուլարը կէճէ կիւնտիւզ պէքլէր-
 25 լէր իտի իսէ տէ, Շահիրտլէր անը կէճէլէյին ալըպ,
 դէնպիլ իշինտէ, հիսարտան աշաղը սարգըտարագ
 էնտիրտիլլէր:
 26 Վէ Սօղոս Երուսաղէմէ կէլտիյի դէման շակիրտ-
 լէր իլէ պիրլէշմէյէ զայրէթ էթտի իսէ տէ, ճիւմ-
 լէսի անըն շակիրտ օլտըղընա իթիմատ էթմէ-
 27 տիքլէրինտէն, անտէն գօրգարլար իտի. Ամմա
 Ռաւնարաս անը ալըպ' բէսուլլէրիկ Եանընա կէ-
 թիլէրէք, անըն Եօլտա Բապպը նասը կէօրտիւ-
 յիւնիւ, վէ Բապպըն անա սէօյլէտիյինի վէ Դա-
 մասկոստա Յիսուսըն իսմիլլէ նասը ճէսուրանէ
 28 սէօյլէմիշ օլտըղընը անլէրէ հիքէսյէ էյլտի. վէ
 Երուսաղէմտէ անլէր իլէ կիրիպ չըգմագտա իտի.
 29 Վէ Բապպ Յիսուսըն իսմիլլէ ճէսարէթ պուլուս'
 Եունանիճէ թէքլիւմ էտէնլէր իլէ սէօյլէշիպ
 միւսպահէսէ էտէր իտի. անլէր իսէ անըն գաթլիւնէ

- 30 ճէհտ էտերլէր իտիւ Լաքին պիրատերլէր պունա վագըֆ օմաղլէ՝ անը կեսարիայա էնտիրիպ Տարսունա կէօնտէրտիլէր:
- 31 Օ զէման քիլիսէլէր պիւթիւն Եէհուտիյէտէ վէ Գալիւեատա վէ Սամարիատա սէլամէթ պուլուսլ մա՛մդըր օլմաղլէ Բապպըն գօրղուսընտա վէ Բուհիւ Գուտսըն թէսէլլիսինտէ երւրիյէրէք շողալմագտա իտիլէր:
- 32 Վէ Պետրոս հէր թարաֆտան կէշէր իքէն, Լիւդդեատա սաքին օլան մուգատտէսլէրին եանընա
- 33 տախի էնտի. Վէ օրատա սէքիզ երլտան պերու եաթապտա գալմըշ Ենեա իսմինտէ պիր քէօթ:
- 34 րիւմ ատէմ պղւլուպ, Պետրոս անա՝ էյ Ենեա, Յիսուս ֆրիսաղոս սանա շիֆա վէրիյօր. գալլի քէնտին իլիւն տէօշէյիկի եափ՝ տէտիքտէ, տէր
- 35 հալ գալգալը: Վէ Լիւդդեատա վէ Սարօնտա սաքին օլանլարըն ճիւմէսի անը կէօրիւպ՝ Բապպա տէօնտիլէր:
- 36 Վէ Յոպպէտէ Տաքիթա (թէրճէմէսի ձէյրան տէմէք տիր) նամընտա նիսատան պիր շալիրտ վար իտիւ մէրգումէ իշլտիլի էյի՝ աւմէլլէր վէ սա
- 37 տագալարլէ մէմու իտիւ Վէ օլ կիւնլէրտէ պու խաթուն խասթա օլուպ վէֆաթ էյլէտի. վէ անը երլգատըգտան սօհրա՝ Ֆէվգանի պիր օտայա գօ
- 38 տըլար: Վէ Լիւդդեա Յոպպէյէ եագըն պուլուն մաղլէ, շալիրտլէր Պետրոսըն օրատա օլտըղընը իշիթմէլլէրիկէ, եանլարընա կէրլէքտէ կէճիքմէմէսինի րէճա իլիւն անըն թարաֆընա իքի
- 39 ատէմ կէօնտէրտիլէր: Վէ Պետրոս գալգըպ անլէր իլէ պէրապէր կէլտի. վէ վասըլ օլտըղընտա, անը Ֆէվգանի օտայա չըգարտըլար. վէ ճիւմէտուլ գարըլար՝ եանընա կէլիպ աղլայարագ, ձէրան անլէր իլէ պէրապէր իքէն, եափտըղընէն թարիլէր իլէ լիպասլարըն քեաֆֆէսինի կէօթէ:
- 40 րիրլէր իտիւ Վէ Պետրոս ճիւմէսինի տըլարըլը

- գարըս' տիզ չէօքէրէք տու'ա էյլէտի, վէ ճէսէ-
տէ տէօնիւս' էյ Տաբիթա, գալգ' տէտի. օ տա-
խի կէօզլէրինի աչըս Պետրոսը կէօրիւնճէ՝ գալ-
41 գըս օթուրտու. 0 տախի մէրգուճէյէ էյինի վէ-
րիս' գալտրտը. վէ մուգատտէսլէր իլէ տուլ
գարըսը չաղըրըս' տնը տիրի օլարագ թագաւիմ
42 էյլէտի վէ պու վագը'ա պիւթիւն Յոպպէտէ
մա'իւմ օլուս' նիլէ քիմսէլէր Բապպա խման էթ-
43 տիլէր. վէ Պետրոս Յոպպէտէ Սիմոն նամընտա
պիր տապպաղըն եանընտա պիր չօգ կիւնլէր մէքս
էյլէտի

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ կեսարիատա իտալիալը տէնիլէն թապուր-
- 2 տան էիւզ պաշը օլարագ, էհլ ի թագվա վէ պիւ-
թիւն խանէսի իլէ Ալահաճան գորգար, վէ գալ-
մա չօգ սատագա վէրիս' Ալահա տա'իմա տու'ա
էտէր կոռնելիոս իմինտէ պիր աուէմ պուլու-
- 3 նուս, Մէրգուճ կիւնտիւզ սա'աթ մօգուզ րատ-
տէլէրինտէ րիւյատա Ալահըն պիր մէլէյինին՝ էյ
կոռնելիոս տէլէրէք, իլէրի անըն եանընա կէլ-
- 4 տիլինի 'այանէն կէօրտիւ. 0 տախի անա կէօզ
տիքիս զիյատէսիլէ գորգարագ՝ էյ էֆէնտի,
նէ՞ տիր՝ տէմէսի իւզէրինէ, Դէլ+ անա՝ Տու'ալա-
ըն վէ սատագալարըն թիգքեար իլիւն Ալահըն
- 5 հուզուրընա չըգուրար. վէ չիմտի Յոպպէյէ ա-
տէմէր կէօնտէրիս' Պետրոս լագըսլը Սիմոնը
- 6 տա'վէթ էյլէ. 0 տախի Սիմոն նամընտա պիր
տապպաղըն եանընտա միւսաֆիր օլուս' անըն
խանէսի տախի տէնիլ քէնարընտա տըր, (վէ նէ
եափմագըղըն կէրէք իտիլինի օ սանա սէօլէյէ-
- 7 ճէք տիր,) տէտիս վէ [կոռնելիոսա] նէօլէյէն
մէլէք ալըլարգտա, խըտմէթ քեարլարընտան ի-
քի քիլի վէ մա'իլյէթիւնտէ պուլուճանլարտան

- 8 ԵՆԼ Ի Թագվա պիր 'ասքեր չաղըրըպ, Անլերէ հեր շէյր պէյանլէ՝ անլերի Յոպպէյէ կէօնտերտիւ
- 9 Վէ էրթէսի կիւն անլեր եօլտա կիտերէք շէհրէ եազլաշմապտա իքէն, Պետրոս սա՛աթ ալլէր րատա տէլերինտէ տուա էթմէք իւզրէ տամա չըգտր
- 10 Վէ զկատէսիլէ աճըգմըշ օլմաղլէ՝ Թա՛ամ էթմէք իսթէյիպ, անլեր տախի հազըր էթմէքտէ ի
- 11 քէն, քէնտինէ հալը վէճտ վագը՝ օլտոււ Վէ սէմանըն ալըլտըղընը վէ պէօյիւք չարշաֆ կիպի պիր գապ, տէօրթ ուճընտան պաղլը օլարագ, քէնտինէ տօղրու կէլերէք՝ եէրէ էնտիքիլտիլինի
- 12 կէօրտիւ Վէ իլինտէ գէմինին հեր տիւրիւ տէօրթ ալագլը վէ լահի հայլանաթ վէ հաչէրաթը վէ
- 13 հալա գուչարը վար իտի Վէ անա՝ էյ Պետրոս, գալգ, պօղաղլա վէ եէ՝ տէյիւ պիր սէտա կէլտի
- 14 Լաքին Պետրոս՝ Հա՛շա, եա Բապպ, շիւնքի իլի պիր վագըրթ հարամ եա նափաք պիր շէյ եէմէ
- 15 տիւ՝ տէտի, Վէ Թէքրար իքինճի տէֆ՛ա անա՝ Ալլահըն Թաթհիր էյլէտիլի շէյլէրի սէն հարամ
- 16 սայմա՝ տէյիւ պիր սէտա Կէլտի Վէ պու իւշ քէրրէ վագը՝ օլտա՝ օլ գապ եինէ սէմայա րէֆ՝ օ
- 17 լունտու Վէ Պետրոս օլ կէօրտիլիւ րիւյա նէ՝ օլա՝ տէյիւ քէնտի տէրունինտէ շիւպէն էտեր ի քէն, իլթէ կոռնելիոս Թարաֆընտան կէօնտերիլէն ատէմէք Սիմոնըն խանէսինին խապէրինի ալ
- 18 յըշ օլարագ, գափու էօնիւնտէ տուրտըլար Վէ չաղըրըպ՝ Պետրոս լագըպլը Սիմոն պուրատա՞ մը
- 19 միւսաֆիր տիր՝ տէյիւ սիւալ էթտիլեր Վէ Պետրոս րիւյատան տօլայը Թէֆէքքիւր էտեր իքէն
- 20 Բուհ անա՝ իլթէ սէնի իւշ ատէմ արայօր, Սէն տէ գալգ աշաղը էն, վէ Թէրէտտիւտ էթմէյերէք անլեր իլէ պէրապէր կիթ. զիրա անլեր պէն
- 21 Կէօնտերտիւ՝ տէտի Վէ Պետրոս [կոռնելիոս Թարաֆընտան քէնտինէ կէօնտերիլէն] ատէմէրին եանընա էնիպ՝ իլթէ արատըղընը քիմնէ

- պէն իմ. կէլմէնիզին սէպէպի նէ՞ տիր՝ տէտի.
- 22 Անէր տախի՝ Երեզ պաշը կոռնելիոս, սալիհ վէ
Ալլահտան գօրգար վէ հազգընտա պիւթիւն Եէ-
հուտի միլլէթի թարափընտան հիւսն ի շէհատէթ
օլունմըշ պիր ատէմ, սէնի խանէսինէ տա՛վէթ
էտիպ՝ սէնին սէօլէյէճէյինի տիկլէմէսի պիր մու-
գատտէս մէլէֆ վասըթասըյլէ քէնախիսինէ վահի
- 23 օլունտու՝ տէտիլէր. Օլ վագըթ անլէրի իշէրի
տա՛վէթ էտիպ արը գօտու. վէ էրթէսի կիւն
Պետրոս անլէր իլէ պէրապէր չըգըպ՝ Յոպպիթի
գարնտաշլարտան պա՛գըլարը տախի անա եօլտաշ
- 24 օլրագ, Ֆէրտասը կիւնիւ կեսարիայա կիրտի-
լէր. կոռնելիոս տախի ագրապասը իլէ խասս
տօսթլարընը տա՛վէթ էթմիշ օլրագ՝ անլէրէ
- 25 մուլթագըր իտիւ վէ Պետրոս իշէրի կիրտիքտէ,
կոռնելիոս անը խթիգպալ էտիպ այագլարընա
- 26 տիւշէրէֆ սէճտէ էյլէտի. Պետրոս իսէ՝ Գալգ,
պէն քէնտիմ տախի ինսան իմ՝ տէյրէֆ անը
- 27 գալորորտը վէ անըն իլէ սէօլէշէրէֆ իշէրի կիր-
տիքտէ, ճէմ՝ օլմուշ չօգ քիմսէլէրի պուլմաղլէ,
- 28 Անլէրէ՝ Պիր Եհհուտի ատէմէ սա՛իր միլլէթտէն
պիրի իլէ իխթիլաթ էթմէֆ, եախօտ եանընա
կէլմէֆ ճա՛իզ օլմատըղընը պիրիթիւիզ. ամմա
Ալլահ պանա պիր ատէմէ հարամ եա նափաք տէ-
- 29 յէմէյէճէյիմի պէյան էթմիշ տիր. Պունա պինա՞ն
տա՛վէթ օլունտըղըմտա տախի մուխալէֆէթ էթ-
մէքսիզին կէտիմ. իմտի պէնի նէ սէպէպէ մէպ-
- 30 նի չաղըրտըղընըզը սիւ՛ալ էտէրիմ՝ տէտի. կոռ-
նելիոս տախի՝ Պունտան տէօրթ կիւն մուգատ-
տէմ հէման պու սա՛աթա տէյին օրուճ թութ-
մագտա օլուպ՝ սա՛աթ տօգուզտա խանէմտէ
տու՛ա էտէր իքէն, իշթէ էօնիւմտէ փարլագ էլ-
- 31 պիսէլի պիր ատէմ տուըրուպ, էյ կոռնելիոս,
տու՛ան զապուլ օլունուպ՝ սատագալարըն Ալլա-
- 32 հըն հուզուըրընտա զիքը օլունտըլար իմտի Յոպպ

- պէյէ կեօնաէրիպ՝ տէնիդ քէնարընտա տապպաղ
Սիմոնըն խանէսինտէ միւսաֆիր օլան Պետրոս
լազըպը Սիմոնը տա՛վէթ էյլէ. օ կէտիյինտէ սա-
- 33 նա սէօլէյէճէք տիր՝ տէտիւ Պունուն իւզէրինէ
Փիլ հալ սանա կէօնաէրտիմ, սէն տէ կէտիյինէ
էյի էյլէտին. վէ շիմտի ճիւմէմիզ Ալլան թարա-
ֆընտան սանա էմր օլունան շէյլէրին ճիւմէսինի
տիւնլէմէք իւզրէ՝ Ալլան հուզուընտա հազըր
ըլ՝ տէտիւ
- 34 վէ Պետրոս աղզընը ալըպ տէտի քի՝ Հադիգա-
թէն Ալլահին ինտինտէ խաթրա ըի՛այէթ էթմէք
- 35 օլմայըպ, Անճադ հէր միլլէթտէ անտէն գօրգուս
սալահ իշլէյէն քիմսէ անա մադպուլ օլտըղընը ալ-
- 36 լայօրըմ՝ Սիդ՝ Յիսուս Բրիստոսըն վասըթասըլլէ
(Օ ճիւմէնին Րապպը տըր) սէլամէթ թէպլիր էտէ-
- 37 ըէք, պէնի իսրայէլէ կէօնաէրտիյի քէլափը, Եսայի
Յովհաննէսին վա՛ղ էթտիյի վաֆթիգտէն սօկրա,
Գալիլեատան պաշլայըպ՝ պիւթիւն Եհնուտիյէտէ
Նազաթէթլի Յիսուս հազգընտա օլան վուգու՛աթը
- 38 պիլիրսինիզ. Շէօլլէ քի Ալլահ անը Րուհ իւլ Գուտս
վէ գուվլէթլէ մէսն էթտի, օ տախի հէր թա-
րաֆտան կէշէրէք էյիլէք էտիպ՝ Շէյթանըն մու-
սալլաթ օլտըղը քիմսէլէրին ճիւմէսինէ շիֆա վէ-
- 39 ըրի իտի. զիրա Ալլահ անըն իլէ իտի՛ Պիզ տախի
Եհնուտիլէրին տիյաբը իլէ Երուսաղէմտէ անըն
իճրա էթտիյի շէյլէրին ճիւմէսինէ շահիտ իզ. վէ
- 40 աղաճա ասըպ գաթլ էթտիքլէրի պու գաթը, Ալ-
- 41 լահ իւշիւնճիւ. կիւնտէ իհեա էտիպ, Պիւթիւն
գաւվմա տէյիլ, անճադ Ալլահ թարաֆընտան մու-
գաստտէմա թա՛հին օլունան շահիտլէրէ աշիքիտը
կէօսթէրտի. վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիքտէն
սօկրա՝ պիզ տախի անըն իլէ պէրապէր եէտիք վէ
- 42 իլտիք. վէ տիրիլէր վէ էօլիւլէրին՝ Ալլահ թա-
րաֆընտան թա՛հին օլունմը Հաքիմի քէնտիսի
իտիյինի գաւվմա վա՛ղ էտիպ շէհատէթ էթմէպիզ

43 պիղե էմր էթտի՝ ձիւմէ փէյղամպէրլէր պու զա-
թա շէհատէթ էտէրլէր քի՝ անա իման էտէնլէ-
րին ճիւմէսի անըն իսմի վասըթասըլլէ կիւնահ-
լարըն 'աֆվընա նա'իլ օլուր:

44 Պետրոս պու շէյլէրի սէօյլէմէքտէ իքէն, քէ-
լամը իշիտէնլէրին ճիւմէսի իւզէրինէ Բուհ իւլ
45 Գուտս նազիլ օլտու: Վէ Պետրոս իլէ պէրապէր
կէլթիշ օլուս՝ էհլ ի խիթանտան օլան միւ՛մին-
լէր Բուհ իւլ Գուտս մէվհպէսինին թա'իֆէլէրէ

46 տախի 'հիսան օլունտըղընա՝ հայրան օլտըլար: Զի-
րա անլէրին լիսանլար սէօյլէյիպ՝ Ալլահը թա'զիմ

47 էթտիքլէրինի իշիտիլէր իտի: Օ զէման Պետրոս
ճէվապէն՝ Բուհ իւլ Գուտսա պիզիմ կիպի նա'իլ
օլան պու քիմսէլէր վաֆթիզ օլունմամայարը ի-
լիւն, պիր քիմսէ սույու մէն՝ էտէ պիլլը մի՛ տէ-

48 յէրէք: Բապպըն իսմինէ վաֆթիզ օլունմամարը-
նը էմր էթտի: Օ զէման պիր դաշ կիւն գալմա-
սընը րէճա էյլէտիլէր:

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ Եհնուտիյէտէ պուլունան րէսուլէր իլէ պի-
րատէրլէր՝ թա'իֆէլէրին տախի Ալլահըն քէլամը-
- 2 նը գապուլ էթտիքլէրինի իշիթտիլէր: Վէ Պետ-
րոս Երուսաղէմէ չըգտըղը վազըթ էհլ ի խիթան-
- 3 տան օլանլար, Սէն խիթանտըզ ատէմլէր եանընա
կիրիպ՝ անլէր իլէ պէրապէր թա'լամ էթտին՝ տէ-
- 4 յիւ ի'թիրազ էտէրլէր իտի: Պետրոս տախի ան-
- 5 լէրէ սըրասըլլէ հիքեայէ էթմէյէ պաշլայըպ, Պէն
Յապպէ շէհրինտէ պուլունարագ տու'ա էթմէք-
տէ իքէն, հալը վէճտտէ պիր րիւյա, եա'նի
պէօյիւք չարշաֆ կիպի պիր գապ տէօրթ ուճուն-
տան ասըլը օլարագ, սէմատան էնտիրիլիպ պանա

՝Նուհ: իւզէրինէ տէօքիւլտիւյիւնէ

- 6 կէտոյնի կէօրտիւմ: Վէ անա տիգգաթլէ պագ-
մագտա իքէն, զէմինին հէր Դիւրլէ տէօրթ ա-
յագլը վէ վահչի հայվանաթ իլէ հայէրաթընը վէ
7 հալա գոչլարընը կէօրտիւմ: Վէ պանա՝ Էյ
Պետրոս, գալգ, պողազլա վէ եէ՝ տէյէն պիր սէ-
8 տա իշիթտիւմ: Ամմա պէն՝ Հաճա, եա Բապպ,
զիրա հիչ պիր վագըթ հարամ եա նափաք պիր
9 շէյ աղզըմա կիրմէտի՝ տէտիւմ: Վէ օլ սէտա սէ-
մատան իքինճի տէֆ՝ա՝ Ալլահըն թաթհիլը էյլէ-
տոյի շէյլէրի սէն հարամ սայմա՝ տէյիւ պանա
10 ճէվապ վէրտի: Պու իւչ տէֆ՝ա՝ վագը՝ օլուպ՝
11 եինէ ճիւմլէսի բէմայա շէքիտի: Վէ իշթէ օլ
անտէ կեսարիատան պանա կէօնտէրիլմիչ իւչ ա-
տէմ պուլունարըմ խանէնին էօնիւնտէ աուր-
12 տըլար: Վէ Բուհ պանա՝ Թէրէտաիւտ էթմէյէրէք
անլէր իլէ պէրապէր կիթ՝ տէտի: Վէ պու ալթը
պիրատէր տախի պէնիւմ իլէ պէրապէր կիտիպ՝ օլ
13 առէմին խանէսինէ կիրտիք: Օ տախի մէլէյի նա-
սը կէօրտիւյիւնիւ վէ անըն քէնտի խանէսինտէ
տուրուպ քէնտինէ խիթապէն՝ Յոպպէյէ [ատէմ-
լէր] կէօնտէրիպ Պետրոս լագըպլը Սիմոնը տա՝
14 վէթ էյլէ: Օ տախի սէնին վէ պիւթիւն խանէնին
խէլասընա վասըթա օլաճագ սէօզլէր սէօյլէյէճէք
15 տիր՝ տէտոյնի պիղէ նագլ էթտի: Պէն տախի
սէօյլէմէյէ պաշլատըղըմտա, Բուհ իւլ Գուտս
իպթիտատէ պիղիւմ իւզէրիլիլղէ նագլ օլտըղը
16 կիպի, անլէր իւզէրինէ տախի Նաղիւ Էրտու Օլ
վագըթ Բապպըն՝ Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիլ
էթտի, սիզ իսէ Բուհ իւլ Գուտսլէ վաֆթիլգ օ-
լունաճագընը՝ տէտոյի քէլամը խաթըրմա կէ-
17 թիրտիւմ: Իմտի Ալլահ պիղէ վէրտի մէվհիպէնին
՝այնինի Բապպ Յիսուս Գրիստոսա իման էթմէյէ-
րի իւզէրինէ անլէրէ տախի վէրտի իսէ, պէն քիմ
իտիւմ քի՝ Ալլահա մուխալէֆէթ էտէ պիլէյիմ՝
18 տէտի: Անլէր տախի պունըւ իշիտինճէ սիւքիլթ

էթտիւն, վէ՛ Էօյլէ իսէ Ալլահ հայաթ իշխան
Թէվայէի Թա'իֆէլէրէ տախի իհսան էթմիշ տիր՝
տէյիւ Ալլահը Թէմճիտ էյլէտիւն:

- 19 Վէ Ստեփանոս վազը'ասը իւզէրինէ զուհուր
էտէն մուղայագա սէպէպլլէ Թար ու մար օլան-
լար, քէլամը Նէհուտիլէրտէն մա'տա հիշ պիր
քիմէյէ սէօյլէմէյէրէք, ֆիւնիկէյէ վէ Կիպրոսա
20 վէ Անտիոքա գատար կէչտիլէր: Վէ անլէրտէն
պա'զըլարը Կիպրոսը վէ Կիւրենէի խորէր, վէ
Անտիոքա վիւսուլլէրինտէ Ծուռնանիլէրէ խի-
թապ էտէրէք, Բապպ Յիսուսը Թէպչիր էտէրէր
21 խոր: Վէ Բապպըն էլի անլէր իլէ օլմաղլէ, խայլը
22 քիմէյէ իման էտիպ՝ Բապպա տէօնտիւ: Վէ պուռն-
լարըն խապէրի Ծրուսաղէմ քիլիսէսինին գուլա-
ղնա վասըլ օլարգտա, Բառնաբասը Անտիոքա
23 գատար կէչմէք իւզրէ՝ կէօնտէրտիլէր: Օ տախի
վասըլ օլուպ՝ Ալլահըն լութֆընը կէօրտիւքտէ
մէսրուր օլտու: Վէ Բապպա ճան ու կէօնիւլտէն
սաաղգ գալալար տէյիւ ճիւմլէսինէ նասիհաթ էթ-
24 տի: Զիրա քէնտիսի էյի վէ Բուհ իւլ Գուտսլէ
վէ իմանլէ մէմըլ պիր առէմ իտի: Վէ պիր չօգ
25 խալգ Բապպա միւնղամմ օլտու: Օ դէման իտա-
նաբաս Սողոսը արամագ իւզրէ Տարսոնա չըզըպ՝
26 անը պուլարագ Անտիոքա կէթիլտի: Վէ ան-
լէր Թէմամ պիր սէնէ զարֆընտա քիլիսէ իլէ
ճէմ՝ օլուպ՝ չօգ խալգա Թա'լիմ էթտիլէր: Վէ
չակիրտլէրին խրիսթիյան Թէմսիլէ օլունմալարը
էվլէլա Անտիոքտա օլտու:

- 27 Վէ օլ Կիւնլէրտէ՝ Ծրուսաղէմտէն Անտիոքա
28 իւմամլէ սէօյլէյէնլէր էնիպ, Անլէրտէն Ագարոս
նամընտա օլան պիրի գալգըպ՝ պիւթիւն տիւն-
եատա պիր պէօյիւք գըթլըգ օլաճաղընը Բուհըն
գուզվէթիլլէ պէյան էթտի: պղու տախի Կըօ-

•Պա'ղլա՛՛ Ծուռնանիճէ Թէքէլլու՛մ էտէնլէրէ

- 29 դիոս [Գայսերին] կիւնէրինտէ վագը՝ օլտոււ վէ
շակիրտէր հէր պիրի իգթիւտարընա կէօրէ Ե՛-
հուտիյէտէ մուգիմ պիրատէրէրէ ի՛անէ կէօն-
30 տէրմէյէ գարար վէրտիլէր: Վէ պուռնու Բառնա-
բաս վէ Սօղոս էլիլէ ինթիյարլարա կէօնտէրէ-
րէք: Իճրա տախի էթտիլէր:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ օ զէման շերովգէս մէլիք քիլիսէտէն պա՛-
2 զըլարընա զուլմ էթմէք իշիւն էլ ուզաարպ, Յօվ-
հաննէսին գարնտաշը Յակոբոսը գըլըճէ գաթլ
3 էթտիւ վէ Եհուտիլէրին պու շէյտէն խօշնուտ
օլտըգլարընը կէօրմէքլէ Պետրոսը տախի թութ-
4 տու. (վէ ֆէթլիր կիւնլէրի իտի.) Վէ անը թութ-
տըգտա, պաստքտէն սօկրա խալգըն էօնիւնէ չը-
գարմագ նիլէթիլէ, անը պէքլէմէք իշիւն հէր
պիրի տէօրթ նէֆէրտէն միւրէքքէպ տէօրթ թա-
գըմ՝ իասքէրէ թէսլիմէն հապսխանէյէ աթտըր
5 Պու սուրէթլէ Պետրոս հապսխանէտէ հըֆղ օլուն-
տու, վէ անըն իշիւն քիլիսէտէն տէվամ իւզրէ
6 Ալլահա տու՛ա օլունույօր իտի վէ շերովգէս
անը իհզար էտէճէք օլտըղընտա, օլ կէճէ Պետ-
րոս իքի զէնճիրլէ պաղը օլարագ իքի իասքէրին
արասընտա ույույուպ՝ պէքճիրլէր տախի գափու-
նըն էօնիւնտէ հապսխանէյի պէքլէմէքտէ իքէն,
7 Իշթէ Բապպըն պիր մէլէյի եանընտա տուրուպ՝
օլ խանէտէ պիր նուր փարլատը. վէ Պետրոսըն
եանընա վուրարագ անը ույանտըրըպ՝ Թէզ գաթ՝
8 տէմէսիլլէ, էլլէրինտէն զէնճիրլէր տիւշտիւ վէ
մէլէք անա՝ Դուշաղըկը գուշան, վէ չարըգլարըկը
կիյ՝ տէտի. օ տախի պէօյլէ էթտիլքտէն սօկրա
եքինէ անա՝ Էսվապըկը կիլիպ արտըմ սըրա կէլ
9 տէտիւ 0 տախի չըգըպ արաը սըրա կիթտի. վէ
մէլէք վասըթասըլլէ վագը՝ օլան շէյ հագիգի օ-

- տըղընը պիլմէյիսլ՝ րիւյա կէօրիւյօրըմ՝ զանն է-
 10 տէր խոի՝ Վէ պիրինճի վէ իքինճի գաղաղօլը կէ-
 չիսլ՝ շէհրէ չըգըլան տէմիր գափույա կէլտիլէր-
 պու տախի քէնտիլիյինտէն անլէրէ ալըմաղլէ,
 չըգըպ սօղաղըն պիրինի կէչտիլքլէրի կիպի մէլէք
 11 անտէն այրըլտը՝ Վէ Պետրոս քէնտինէ կէլիսլ՝
 Բապպ քէնտի մէլէյինի իրսալ էտիպ, պէնի շե-
 րովդէսին էլինտէն վէ Նէհուտի գալմընըն մէ՝
 մուլ էթտիլքլէրինին ճիւմլէսինտէն գուրթարտը-
 12 զընը շիմտի սահրինէն պիլիրիմ՝ տէտի՝ Վէ թէ-
 ֆէքքիւր էտիսլ՝ Մարկոս լազըպլը Յովհաննէսին
 վալիտէսի Մարիամըն խանէսինէ կէլտի, օրատա
 տախի չօգ քիմսէլէր ճէմ՝ օլուպ տուտ էտէրլէր
 13 խոի՝ Պետրոս հալլու գափուսընը չալտըգտա,
 չուովդէ խամինտէ պիր խտտիմէ զուլազ վէրմէյէ
 14 կէլտի՝ Վէ Պետրոսըն սէսինի թանրիսղլէ, մէ-
 սէրրէթինտէն գափույը ալմայըպ իչէրի սէյիրտէ-
 րէք, Պետրոսըն գափու էօնիւնտէ տուրտըղընը
 15 խապէր վէրտի՝ Վէ անլէր մէրգումէյէ՝ Ջըլտըր-
 մըլըն՝ տէտիլէր, օ իսէ՝ Պէօյլէ տիր՝ տէյիւ թէ՝
 քիտ էթտիքտէ, անլէր տախի՝ Անըն մէլէյի տիր՝
 16 տէտիլէր՝ Պետրոս իսէ պիր տիւղիյէ գափույը
 չալմագտա օլուպ՝ աշտըզլարընտա անը կէօրիւսլ
 17 հայրան գալտըլտար՝ Օ իսէ էլիյլէ՝ Սիւքիւթ էտի-
 նիզ՝ տէյիւ իլարէթ էտէրէք, Բապպըն քէնտի-
 սինի հապսխանէտէն նէ վէճիլէ չըգտըրտըղընը ան-
 լէրէ նազլ էթտի. վէ՝ Պու շէյլէրի Յակոբոսա վէ
 պիրատէրլէրէ խապէր վէրինիզ՝ տէտիքտէն սօն-
 18 րա, չըգըպ տիկէր պիր մահալէ կիթտի՝ Վէ կիւն-
 տիւզ օլտըգտա՝ Պետրոս նէ՝ օլտու՝ տէյիւ 'աս-
 քէրլէր արասընտա պիր չօգ իզթիրապ վազը՝ օլ-
 19 տու, չերովդէս տախի անը արայըպ պուլմատը-
 զընտան, իսթինթագտան սօնրա պէքճիլէրին
 գաթլ օլունմալարընը էմիր էյլէտի. վէ Նէհուտի-
 յէտէն կիտարիայա էնիսլ՝ օրատա իգամէթ էյլէտի՝

- 20 Վէ Հերովդէս Տիւրոս իլէ Սիդոն էհալիսինէ զս-
զապլանմըլ օլմաղլէ, պուռլար քէնտի տիյարլարը
մէլիյին Գէյաբը թարաֆընտան պէսլէնմէքտէ օլ-
տըղընտան, պիլ իթթիֆագ անըն հուզուրընա
կէտիլէր, վէ մէլիյին մապէյնճիսի օլան Բղաստոսը
21 իգնա՝ էտէրէք սուլէ թալէպ էթտիլէր: Վէ պիր
մու՛այյէն կիւնտէ Հերովդէս միւլիւքեանէ էլպի-
սէսինի կիլիպ՝ քիւրսիւտէ օթուրարագ, անլէրէ
22 պիր նութգ իրատ էյլէտի: Խալգ տախի՝ Իլան սէ-
սի տիր, վէ ինսան սէտէ տէյիլ տիր՝ տէյիլ նիտա
23 էտէր իտի: Վէ մէճտի Ալլահա վէրմէտիլի իլիւն
տէր՝ ագապ Բապպըն մէլէյի անը վուրտու, վէ
անը գուրտլար եհմէսիլէ թէսլիմ ի բուհ էթտի:
24 Ալլահըն քէլամը իսէ իլէրիլէյիպ նէշը օլունմագ-
տա իտի:
25 Վէ Բառնաբաս իլէ Սօղոս խըտմէթի թէքմիլ
էթտիլքտէն սօկրա, Մարկոս լագըպլը Յովհաննէ-
սի տախի պէրապէր ալարագ, Երուսաղէմտէն
՝ալտէթ էթտիլէր:

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ Անտիոքտա պուռլունան քիլիստէ պա՛ղը իլ-
համլէ սէօյլէյէնլէր վէ մու՛ալլիմէր, էա՛նի Բառ-
նաբաս վէ Նիւգէր տէնիլէն Սիմոն վէ կիւրնէլի
Ղուկիոս հէմ բէ՛լիս էր բուպ՝ Հերովդէս իլէ պէ-
րապէր պէսլէնմիշ օլան Մանային վէ Սօղոս վար
2 իտի: Վէ անլէր Բապպա ՛իպատէթ էտիպ՝ օրուճ
թութտըզլարը սըրատա, Բուհ իւլ Գուտոս՝ Տա՛-
վէթ էթտիլիմ իշ իլիւն Բառնաբաս իլէ Սօղոսը
3 պանա թախսիս էտիլիզ՝ տէտի: Օ զէման օրուճ
թութուպ վէ տու՛ա էտիպ՝ էլլէրինի անլէր իւ-
զէրինէ գօտըգտան սօկրա կէօնտէրտիլէր:
4 Իմտի պուռլար Բուհ իւլ Գուտոս թարաֆընտան
իրսալ օլունմաղլէ՝ Սեղևկիայա էնիպ, օրատան

- 5 կէմկընէ Կիպրոսա կէշտիլէր, վէ Սաղամինայա վիւսուլէրինտէ Եէհուաիլէրին սինազողարընտա Ալլահըն քէլամընը վա'ղ էտէրլէր իտի, Յովհանն-
- 6 նէս տախի անլէրին խրտմէթինտէ իտի, վէ Պա- փոսա գատար առատան կէշիպ Բարեյեսու իս- մինտէ սիհրպազ վէ եալանճը փէյղամպէր պիր
- 7 Եէհուաի պուլտըլար, Պու առէմ 'ազիլ պիր զաթ օլան Սերգիոս Պողոս վալինին եանընտա պուլունուր իտի, պու զաթ Բառնարաս իլէ Սո- ղոսը տա'վէթ էտիպ' Ալլահըն քէլամընը տիկիլէ-
- 8 մէյէ արգու էթտի, Ամմա Եղիմաս, Կա'նի սիհր- պազ, (Ղիւնքի իսմի պէօյլէ թէրճէմէ օլունուր,) վալիյի իմանտան աէօնտէրմէյէ չալըչարագ, ան-
- 9 լէրէ գարըր տուրտու, վէ Սողոս, Կա'նի Պողոս Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օլուպ' անա տիգգաթ-
- 10 լէ նաղար էտէրէք, Հէր հիլէ վէ հէր չիբրէթլէ մէմլու օլան Շէյթան օղլու, հէր սալահըն տիւշ- մէնի, Բապպըն տօղրու եօլլարընը իֆսատ էթ-
- 11 մէքտէն ֆէրաղաթ էթմէ՞զ մի սին, վէ շիմտի իշթէ Բապպըն էլի սէնին իւզէրինտէ օլուպ' պիր միւտտէթ կիւնէշ կէօրմէյէրէք, քէօր օլաճագ սըն' տէալիյի կիպի, իւզէրինէ տիւման վէ գա- րանլըգ տիւշմէքլէ, տօլաչըպ' էլինտէն թուլթա-
- 12 ճագ առէմ արար իտի, Օ զէման վալի վագը' օ- լանը կէօրտիւքտէ, Բապպըն թա'լիմինէ թէ'աճ- ճիւպ էտէրէք իման էյլէտի,
- 13 վէ Պողոս րէֆիպլէրի իլէ Պափոստան հարա- քէթ էտիպ' Պամիլիլիատա քեա'ին Պերգէյէ կէլ- տիլէր, ամմա Յովհաննէս անլէրտէն այրըլըպ' Ե-
- 14 րուսաղէմէ 'ազմէթ էթտի, Անլէր տախի Պեր- գէտէն կէշիպ Պիսիգիատա վագը' Անսիոքա վա- սըլ օլտըլար, վէ սէպթ կիւնիւնտէ սինազողա
- 15 կիրիպ օթուրտըլար, վէ թէվրաթ իլէ փէյղամ- պէրլէր օգունտըգտան սօկրա, սինազող րէ'իսլէ- րի անլէրէ Եապէր կէօնտէրիպ' էյ պիրատէրլէր,

- էյէր գաւմա նասիհաթ եօլլու պիր քէլամընըզ վար
 16 խէ, սէօյէյինիզ՝ տէտիլէր: Օլ վազըթ Պօղոս
 գալզլա՝ էլիլէ իշարէթ էտէրէք տէտի քի՝ էյ
 պէնի իսրայէլ վէ Ալլահոտան գօրգանլար, տիլլէ-
 17 յինիզ. Պու իսրայէլ գաւմընըն Ալլահը էճառաւը-
 մըզը ինթիխապ էյլէտի, վէ գաւմը Մըսըր տիյա-
 րընտա ղուրպէթտէ իքէն եիւքսէլտիպ՝ անլէրի
 18 օրատան եիւքսէլմիշ պագու իլէ չըգարտը: Վէ
 անլէրի թագրիպէն գըրգ սէնէ միւտտէթ պէր-
 19 ըիլէտէ պէսլէտիքտէն սօչրա, Գէն՝ան տիյարըն-
 տա եէտի թա՛իֆէ հէլաք էտէրէք, եէրլէրինի ան-
 20 լէրէ միրաս օլմագ իւզրէ վէրտի: Անաէն սօչրա
 թագրիպէն տէօրթ եիւզ էլլի սէնէ Սամուէլ փէյ-
 21 ղամպէրէ տէյին հաքիմլէր վէրտի: Անտէն սօչլա
 մէլիք թալէպ էթտիքլէրինտէ, Ալլահ անլէրէ գըրգ
 սէնէ Բենիամին սըպթընտան կիս օղլու Սաուզը
 22 վէրտի: Վէ անը ՝ազլ էթտիքտէ, անլէրէ մէլիք
 օլմագ իւզրէ Դաւիթի զուհուրա կէթիրիպ՝ անըն
 հագգընտա շէհատէթ տախի էտէրէք՝ Դաւիթ
 իպն ի Յեսսէյի քէնտի գալպիմէ մուվաֆըզ պիր
 առէմ պուլտըմ: հէր պիր միւրատըմը իճըա է-
 23 տէճէք տիր՝ տէտի: Պուռնուն նէսլինտէն Ալլահ
 վա՛տա կէօրէ իսրայէլէ պիր խէլասքեար, եանի
 24 Յիսուսը զուհուրա կէթիրտի: Վէ օ՝ մէ՛մուրիյէթ
 իճրասընա պաշլամադտան էվվէլ Յովհաննէս պիւ-
 թիւն իսրայէլ գաւմընա թէվպէ վաֆթիդինի վա՛զ
 25 էթմիշ իտի: Վէ Յովհաննէս մէ՛մուրիյէթ ինի իթէ
 մամ էթմէք իւզրէ իքէն տէտի քի՝ Պէնի քի՛մ
 զանն էտէրսինիզ. պէն Բըլէտա տէյիլ իմ. լաքին
 իշթէ պէնտէն սօչրա՝ պէն այագ գապլարընը լը-
 26 գարմաղա լայըզ օլմատըղըմ գաթ կէլիյօր: էյ
 պիրատէրլէր, պէնի Աբրահամ նէսլի, վէ արանըդ-
 տա Ալլահոտան գօրգանլար, պու խէլասըն խապէ-
 27 ըր սիղէ իրսալ օլուռնըշ տըր: Զիրա Յրուսաղէմ
 էհալիսի իլէ ըէ՛թլէրի անը վէ հէմ տէ հէր սէպթ-

- 28 տէ օգոստոսն իւնիոյ մայրէրէն քէլամարընը պիւ-
 մէտիքէրի իշիւն, իւզէրինէ հիւքմ էթմէքէն օ
 29 իւնիւնը իթմամ էթ տիւր Վէ գաթլէ հիւ պիւ
 սէպէպ պուլմատըգլարը հալտէ, Պիդատոստան
 30 անըն գաթլինի թալէպ էթ տիւր Անըն հազգըն-
 տա եազըլան շէյլէրին ճիւմէսինի իթմամ էթ-
 տիքտէն սօյրա, անը աղաճտան էնտիրիպ գապ-
 31 րա գօսըլար: Ամամ Ալլահ անը էօլիւլէրտէն իհեա
 էթման էրոլսաղէմէ չըգանլարա չօգ կիւնլէր կէօ-
 32 րիւնիւպ՝ անլէր տալի գալմ իշիւն անըն շահիտ-
 33 տիւր տիր Վէ պիզ էճտատըմըգա օլան վա՛տը
 սիզէ թէպլիւր էտիյօրըզ. Շէօյլէ քի Ալլահ Յիսու-
 34 սը իհեա էթմէքէն, անը պիզ անլէրին էլլատընա
 իթմամ էթմիշ տիր, նիթէքիմ՝ իքինճի մէզմուր-
 տա տալի՝ Սէն օլըմ սըն, սէնի պու կիւն թէվ-
 35 լիտ էյլէտիւմ՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր Վէ անը էօ-
 լիւլէրտէն իհեա էտիպ՝ արթըգ չիւրիւմէքլիյէ
 տէօնմէյէճէյինէ տա՛իր Դաւիթէ օլան յազիզ վէ
 էմին վա՛րարը սիզէ վէրէճէյիմ՝ տէմիշ տիր
 36 Անըն իշիւն պաշգա Դիւմարտա տալի՝ Մուգատ-
 տէսինի չիւրիւմէքլիք կէօրմէյէ պրագմայաճազ-
 37 սըն՝ տէտի: Զիրա Դաւիթ քէնտի յասընտա Ալ-
 լահն իրատէթինէ խրտմէթ էթմիշ օլարտօգ, ուշ-
 38 գույա վարըպ էճտատընա մուլեզամմ օլմասըլէ
 չիւրիւմէքլիք կէօրտիւ: Ամամ Ալլահն իհեա էթ-
 39 տիլի գաթ չիւրիւմէքլիք կէօրմէտիլ իմտի, էյ պի-
 րատէրլէր, սիզէ մա՛լիւմ օլսուն քի, կիւնալար
 յափը սիզէ պուլնուն վասըթասըլլէ վա՛ղ օլու-
 40 նուր: Վէ Մովսէսին շէրի՛աթը վասըթասըլլէ
 թէպրիյէ օլունմատըղընըգ ճիւմէ շէյլէրտէն՝ հէր
 իման էտէն պուլնուն վասըթասըլլէ թէպրիյէ օ-
 41 լունուր: Իմտի սազընընըզ, օլմայա քի փէյդամ-
 պէրլէրտէ, էյ թանգիր էտիճիլէր, պազընըզ, վէ
 թէ՛ աճճիւպ էտիպ թէլէֆ օլունըզ. զիրա սիլին

- կիւնլերինիզտէ պիր իշ իշլերիմ, էօյլէ պիր իշ քի,
էյէր պիրի սիզէ նազլ էտէրսէ, ինանմայանազար-
նըզ՝ տէյիւ պույուրըլան քէլամ իւզէրինիզէ կէլէ:
- 42 Վէ Եէհո-դիֆրէիս սինազընդոս չըգարըլարըն-
տա, Բոֆիֆրէ պու սէօյլէրին կէլէճէք սէպթ
- 43 քէնտիլէրինէ սէօյլէնիլմէսինի ըէճա էթտիլէր Վէ
ճէմա՝թ տաղըլարդտա, Եէհուտիլէր իլէ էհլ ի
թագվա միւնթէտիլէրտէն նիլէլէրի Պօղոս իլէ
Բառնարասըն արտը սըրա կիթտիլէր պուճար
տախի անլէրէ սէօյլէյիպ՝ Ալլահըն լութֆընտա
սապիթ օլմալարը իշիւն նասիհաթ էտէրլէր իտի
- 44 Վէ էրթէսի սէպթ կիւնիւնտէ թագըրիպէն պիւս
թիւն շէհր էհլ-թէ Ալլահըն քէլամընը տիլլէմէյէ
- 45 ճէմ՝ օլտու Վէ Եէհուտիլէր խալզը կէօրտիւք-
տէ հասէտլէ տօլմաղլէ, Պօղոսըն սէօյլէտիլի շէյ-
լէրէ իթիրազ վէ քիւֆր էտէրէք, մուխալէֆէթ
- 46 էտէրլէր իտի Օլ վազըթ Պօղոս իլէ Բառնարաս
ճէտուրանէ սէօյլէյէրէք՝ Ալլահըն քէլամընը էվ-
վէլա սիզէ սէօյլէմէք վաճիպ իտի ֆադաթ սիլ
անը ըէտտ էտիպ՝ քէնտիլիզի էպէտի հայաթա
լայըզ կէօրմէտիլինիզ հալտէ, իշթէ թա՛իֆէլէրէ
- 47 տէօնէրիզ Ձիրա Բապպ սիզէ պէօյլէ, Եանի
Ձէմինին նիհայէթիլնէ դատար պա՛իս ի խէլաս օ-
լասըն՝ տէյիւ սէնի թա՛իֆէլէրէ նուր օլմագ իւզ-
րէ նասպ էթտիմ՝ տէյիւ էմր էթմիշ տիր՝ տէտի-
- 48 լէր Վէ թա՛իֆէլէր պուճու իշիթտիլքտէ, մէս-
րուր օլուպ Բապպըն քէլամընը թա՛գիզ էթտի-
լէր վէ էպէտի հայաթա թա՛իլն օլուճանլար ի-
- 49 մանա կէլտիլէր Վէ Բապպըն քէլամը պիւթիւն
50 օլ տիյարտա նէշը օլուճմագտա իտի Ամմա Եէ-
հուտիլէր էհլ ի թագվա վէ միւնթէպէր դարըլար
իլէ շէհրին պէօյիւքլէրինի թահրիք էտիպ՝ Պօղոս
իլէ Բառնարաս յալէյհինէ թէ՛ատտի չըգարարագի
անլէրի քէնտի սինօրլարընտան թարտ էթտիլէր
- 51 Պուճար տախի այագլարընըն թօզընը անլէրէ

52 դարը սրբիպ՝ Իկոնիոնա կետիլէր, Շահիրաւէր
խէ մէսէրէթ վէ Բուհ իւլ Գուտսլէ մէմլու օ-
լուրլար իտի:

ՊՈՊ 14

- 1 Վէ Իկոնիոնա աւելէր պիւրիքտէ Եհնուտիլէրին
սինաղօղընա կիրիպ՝ շէօյլէ տէօյլէտիլէր քի, կէ-
րէք Եհնուտիլէր վէ կերէք Եռնանիլէրտէն պիր
- 2 շօգ խալիզ իմանա կետիւ Ամմա միւմին օլմայան
Եհնուտիլէր թա՛իֆէլէրին գալպլէրինի պիրատէր-
լէր 'ալէյհինէ թահրիք էտիպ՝ իֆսաա էթտիլէր:
- 3 Անլէր իսէ քէնտի ինայէթինին քէլամընա շէհա-
տէթ էտէն՝ վէ անլէրին էլլէրիլլէ 'ալամէթլէր վէ
միւ՛ճիգէլէր իճրասընը իհսան էտէն Բապպա թէ-
վէքքիւլ էտէրէք ճէսուրանէ սէօյլէտիլէր, վէ օ-
- 4 րատա խալլը զէման մէքս էթտիլէր: Ամմա շէհ-
րին ճիւմհուրը իքի ֆըրգա օլուպ՝ պա՛ղըլարը
Եհնուտիլէրին վէ տիկէրլէրի բէսուլլէրին թա-
- 5 րաֆտարը օլտըլար: Վէ թա՛իֆէլէր վէ Եհնուտի-
լէր իլէ բէ՛իսլէրի անլէրի թահգիր էտիպ թաշ-
- 6 լամագ իջիւն հիւճոււմ էթմէք իւզրէ իքէն, Անլէր
խապէր ալըպ՝ Լիկայոնիանըն շէհրլէրի օլան Լիւստ-
- 7 րա վէ Դեբրէ վէ էթրաֆ սէմթլէրէ ֆիրարլէ,
Օրատա պէշարէթի թէպլըր էտէրլէր իտի:
- 8 Վէ Լիւստրատա տյազլարը գուվլէթսիզ, անա-
տան տօղմա սագաթ վէ հիշ պիր վագըթ երերիւ-
- 9 մէմիշ պիր առէմ օթուրույօր իտի Պու քիմէ
Պօղսըն սէօյլէտիլինի տիկլէտիլինտէ, օ տախի
անա տիգգաթլէ նագար էտիպ՝ շիֆա պուլմագ ի-
շիւն իմանը օլտըղընը կէօրէրէք, երէքսէք սէսլէ,
- 10 Դալգ, այագլարըն իւզէրինէ տուր՝ տէմէսի իւզէ-
- 11 րինէ սըշրալըպ երերիւտիւ վէ խալլը Պօղսըն
եափտըղընը կէօրիւնճէ, սէս գալտըրարագ, Լի-
կայոնիա լիսանը իւզրէ՝ իլահլար ինսան սուրէթին-

- 12 տէ պիգէ նիւզուլ էթտիլէր՝ տէյէրէք, Բառնաբա-
սա՝ Դիրոս, Պօղոսա տախի՝ պաշլըճա սէօյլէն օ
- 13 օլաըղընտան՝ Հերմէս Թէսմիյէ էթտիլէր, Վէ շէհ-
րին էօնիւնտէ օլան Դիրոս էօ-Նընը քեանհին
գափուլարըն էօնիւնէ պուղալար իլէ շիլէքտէն
եափըմը Թաճլար կէթիրիպ՝ խալգ իլէ պէրա-
- 14 պէր գուրպան էթմէք իսթէտի իսէ տէ, Բառնա-
բաս իլէ Պօղոս րէսուլլէր պուռու իշիթմէլէրիլէ՝
իպասլարընը եըրթարագ, խալգըն արասընա
- 15 Թըլլպ նիտա էտէրէք, էյ ատէմլէր, պու շէյլէրի
նիշիւն էտիյօրսընըգ, պիգ տախի սիզին իլէ հէմ-
հալ ատէմլէր օլուպ՝ սիգէ Թէպշիր էտէրիգ քի-
պու պաթըլ շէյլէրտէն վազ կէշիպ՝ սէմա իլէ գէ-
մինին վէ տէնիզին վէ անլէրտէ պուլունան ճիւմէ
շէյլէրին խալիգի օլան հայյ Ալլահա րիւճու՝ էտէ-
- 16 սինիլ՝ Վէ օ կէշմիշ տէվրէրտէ ճիւմլէ իւմէթ-
լէրի քէնտի եօլլարընտա ելուրիւմէյէ պրագսը իլէ
- 17 տէ, Պուռնունլէ պէրապէր քէրէմ էտէրէք մա-
տան պիգէ եաղմուր իլէ մահսուլտար մէվսիլէր
իհսան էթմէքլէ գալլէրիմիզի Թա՛ամ վէ մէ-
սէրրէթլէ տօլտուրարագ, քէնտինի շէհատէթսիլ
- 18 պրագմատը՝ տէտիլէր, Վէ պու սէօզլէրլէ քէն-
տիլէրինէ գուրպան էթմէքտէն խալգը կիւճէ
մէն՝ էթտիլէր
- 19 Ամա Անտիոք վէ իկոնիոնտան Եհհուտիլէր կէ-
րիպ՝ խալգը գանտըրարագ Պօղոսը Թաշլատըլար
վէ էօլմիւշ գանն էտէրէք անը շէհրտէն տըլլըր
- 20 սիւրիւքլէտիլէր 0 իսէ, շալիբտլէր անը իհմթէ
էթմիշ օլտըղը հալտէ, գալգըպ շէհրէ կիրտի, վէ
երթէսի կիւն Բառնաբաս իլէ պէրապէր Դերրէյէ
'աղիմէթ էյլէտի
- 21 Օլ շէհրտէ տախի պէշարէթի Թէպշիր էտիպ՝ նի-
շէ քիմսէլէրի շալիբտ էթտիքտէն սօկրա, Լիւստ-
րա վէ իկոնիոն վէ Անտիոքա 'ալտէթ էտիպ
- 22 Իմանտա տապիթ օլմալարը իշիւն նասիհաթ վէ-

- րէրէք: Վէ՛ Պիղէ մէլէքիւթ Ուլլահա չօգ մուզա-
յագալարլէ կիրմէք կէրէք տիր՝ տէյէրէք շա-
կիրտլէրին գալլլէրինի գուլլլթլէնտիրրլէր իտի:
23 Վէ անլէր իջիւն հէր պիր քիլիսէյէ իխթիյարլար
նապլ էթալլլէր: Վէ օրուճ թութուպ տու'ա էթ-
տիքտէն սօկրա, անլէրի իման էթտիքլէրի Բապ-
24 պա ըամարլարլար: Վէ Պիսիգիատան կէչիպ
25 Պամիլիւլիայա կէլտիլէր: Վէ Պերգէտէ քէլամը
26 սէօլլէտիքտէն սօկրա, Ատալիայա էնիպ, Օրա-
տան՝ պիթիրմիշ օլտըզլարլը իշ իչիւն Ալլահըն
լութֆընա ըամարլանտըզլարլը մահալէ, հա'նի Ան-
27 տիօքա տէնիզտէն կէլտիլէր: Վէ վասըլ օլտըզ-
լարլնտա, քիլիսէյի ճէմ' էտիպ՝ վասըլթալարլլլէ
Ալլահըն իճրա էթտիլի ծիւմլէ շէյլէրի, վէ թա'ի-
ֆէլէրէ իման գափուսընը ալտըղընը հիքեւայէ էթ-
28 տիլլէր: Վէ օրատա շակիրտլէր իլէ խալլի միւտ-
տէթ իգամէթ էթտիլլէր:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ Եէհուտիլլէտէն պա'զը քիմսէլէր էնիպ՝ էյէր
Մոլլսէսին այինի իւզրէ խիթան օլունմազսանըզ,
իւլլաւ պուլլամազսընը՝ տէյիւ պիրատէրլէրէ թա'-
2 լիմ էտէրլէր իտի: Իմոլ Պօղոս վէ Բառնաբասըն
անլէր իլէ չօգ միւնաղա'ա վէ միւպահէնլէրի օլ-
մաղլէ, պու մէս'լէտէն տօլայլ՝ Պօղոս վէ Բառ-
նաբաս իլէ քէնտիլլէրինտէն տիկէր պա'զը քիմսէ-
լէրին Նըուսաղէմէ ըհսուլլէր վէ իխթիյարլարլըն
3 հանընա չըգմալարլընա գարար վէրտիլլէր: Անլէր
տաիի քիլիսէ թարաֆընտան կէօնտէրլլմէքլէ
փիւնիկէ վէ Սամարիատան կէչիպ՝ թա'իֆէլլէրին
իմանա կէլտիքլէրինի իֆատէ էտէրէք, ծիւմլէ
պիրատէրլէրէ 'աղիմ մէսէրրէթ վէրիլլէր իտի:
4 Վէ Նըուսաղէմէ վասըլ օլտըզլարլընտա, քիլիսէ
վէ ըհսուլլէր վէ իխթիյարլար թարաֆընտան գա-

- պուլ օլունուպ՝ Ալահըն քէնտի վասըթալարըյէ
 իճրա էթտիյի շէյլէրին ճիւմլէսինի նապ էթտի-
 5 լէր: Վէ ֆերիսիլէր ֆորդասընտան իմանա կէլմի
 պա՛ղը քիմսէլէր գալգըպ՝ Անլէրի խիթան էթ-
 մէք վէ Մովսէսին շերիաթընը հըֆը էթմէլէրինի
 թէնպիհ էթմէք լազըմ տըր՝ տէտիլէր:
- 6 Պունուն իւզերինէ րէսուլլէր իլէ իխթիյարար
 պու մէս՛էլէնին միւզաքէրէսի գըմնընտա ճէմ՛ օլ-
- 7 տըլար: Վէ չօգ միւպահէստէն սօնրա Պետրոս
 գալցըպ անլէրէ խիթապէն՝ էյ պիրատէրլէր
 թա՛խֆէլէր պէշարէթին քէլամընը պէնլիմ աղղըմ
 տան իշիտիպ խման էթմէլէրի իշիւն Ալլահ արա-
 մըզտան էվվէլքի կիւնլէրտէ պէնի ինթիխապ էյ-
- 8 լէտիլլինի պիլիրսինիզ: Վէ գալպլէրի պիլէն Ալլա-
 րուհ իւլ Գուսսը պիզէ վէրտիյի կիպի՛ անլէր
- 9 տախի վէրմէքլէ, անլէրէ շէհատէթ էթտի: Վ
 գալպլէրինի իմանլէ փաքլէյէրէք, պիզիմ իլէ ան-
- 10 լէրի թէֆրիք էթմէտի: Հալ պէօյլէ իքէն, նի-
 ջիւն շալիրտլէրին պօյնընա կէրէք էճտաորմը-
 զըն՝ կէրէք պիզիմ թէհամիլլէ էտէմէտիլլիմի
 պիր պօյունտուրուգ գօմաղլէ, Ալլահը թէճըրպէ
- 11 էտէրսինիզ, Լաքին անլէր միսիլլիւ, պիզիմ տա-
 խի Բապպ Յիսուս (Քրիստոսըն)՝ ինայէթիլլէ խէ-
 լաս պուլաճաղըմրգա ինանըրը՝ տէտի:
- 12 Օ զէման պիւթիւն ճէմա՛աթ սիւքիւթ էտիպ՝
 Բառնարաս իլէ Պօղոսըն քէնտի վասըթալարըյէ
 թա՛խֆէլէր արասընտա Ալլահըն իզհար էյլէտիլի
 ճիւմլէ յալամէթլէրի վէ միւ՛ճիզէլէրի հիքեայէ
- 13 էթտիքլէրինի տիլլէր իտի Անլէր տախի քէլամ
 թէմամ էթտիքտէն սօնրա, Յակոբոս ճէվապէն
- 14 էյ պիրատէրլէր, պէնի տիլլէյինիզ: Ալլահըն թա-
 ՛խֆէլէր արասընտան քէնտի իսմի իշիւն պի-
 գալմ ալմագ իւզրէ, էվվէլտէն անլէրի նասը
 զիյարէթ էթտիլինի Շմաւոն հիքեայէ էյլէտի
- 15 Պունա տախի փէյլամպէրլէրին քէլամլարը մա-

- 16 Թապալդ աբու Նիթեքիմ՝ Պուենտան սօհրա տէօ-
նիւպ՝ Դաւաթին տիւնմիւշ մէսքէնինի թէքրար
պինա, վէ երգումըն եերէրինի թա՛միր էտիպ՝
- 17 անը թէքրար դուրանաղում, Թա քի ատէմէրին
պագիւէրի իլէ իսմիմ իւզերլէրինտէ ալըլուրը
Թա՛իֆէլէրին ճիւմէսի Բապպը արայալար՝ տէյիւ
պուշլարըն ճիւմէսինի իճրա էտէն Բապպըն պու-
- 18 յուրուրը եազըլմըն տըրու Բէնտի իլէրինին ճիւմ-
19 լէսի եզէլտէն պէրու Ալլահա մա՛լիւմ տիր Պու-
էճլտէն պէն միւնասիպ կէօրիւրիւմ քի՝ Ալլահա
- 20 խման էտէն թա՛իֆէլէրէ եզիլէթ վէրմէյէլիմ, Ան-
ճաք վուէթլարըն քէրահէթլէրինտէն վէ զինատան
վէ պօղոււմըն նէսնէտէն վէ գանտան իճթինապ
- 21 էթսինլէր՝ տէյիւ մէքթուպ եազալում, Չիրա գա-
տիմ զէմանլարուան պէրու, Մովսէս հէր սէպթ
կիւնիւ տինաղօղլարտա օգուենմագտա օլուպ՝ հէր
չէհրտէ անը վա՛ղ էտէնլէր վար տըր՝ տէտիւ
- 22 Օ զէման պիւթիւն քիլիսէ իլէ Բէսուլէր վէ
իւթիյարլարա, քէնտիլէրինտէն պա՛ղը ատէմէր,
Էա՛նի պիրատէրլէր արասընտա միւթէպէր օլան
Ռարսարա լազըպը Յուգա իլէ Շիղայը ինթիւապ
էտիպ՝ Պօղոս վէ Ռառնարաս իլէ պէրապէր Ան-
- 23 ախքա կէօնտէրմէք միւնասիպ կէօրիւնտիւ վէ
անլէրին ելիլէ աթի իւղ զիքը վէճիլէ պիր մէք-
թուպ կէօնտէրտիլէր.
- Բէսուլէր վէ իւթիյարլար վէ պիրատէրլէր
Թարաֆընտան Անտիօք վէ Սիւրիւս վէ Նիլիկիւս-
տա թա՛իֆէլէրտէն օլան պիրատէրլէրէ սէլամ
- 24 օլուենուր Պիլ քէնտիլէրինէ էմր էթմէմիշ իքէն
Թարաֆըմըղտան պա՛ղը քիմսէլէր չըգըպ՝ Խիթան
օլունմոգ վէ շէրիւթը հըֆըլ էթմէք վաճիպ տիր՝
տէմէլէրլիլէ նէֆալէրինիգի իլլալ էտէրէք, սիզի
միւղթարիպ գըլմըն օլաղլարընը իշիթտիլիմիզ-
- 25 տէն, Պիլ պիլ իթթիֆաք ճէմ՝ օլուպ՝ տտէմէր
- 26 ինթիլապ էտէրէք, վէ ճանլարընը Բապպըմըլ

միւնազա՛ւա՛ վուգու՛ պուլտու, շէօյլէ քի պիրի
պիրինտէն այրըլտըլար. վէ Ռառնարաս Մարկոսը
40 եանընա ալըպ՛ կէմիյլէ կիպրոսա կիթտի. Պօղոս
տախի Շիղայը ինթիխապ էթտի, վէ պիրաաէրէր
թարաֆընտան Ալլահըն 'ինայէթ ինէ հէվայլէ օլուն.
41 տըգտան սօնրա, 'Ազիմէթ էտիպ՛ Սիւրիա իլէ կի-
լիկիայը տօլաշարազ. քիլիսէլէրէ թազվիյէթ վէ-
րիւր խտի:

1 Վէ Դերբէ իլէ Լիւստրայա վասըլ օլտու, վէ իշ-
թէ օրատա Տիմոթէոս խմինտէ պիր շակիրտ վա-
րտի. մէրգում միւ՛մին պիր Եկնուտի գարընըն
2 օղլու օլւապ՛ փէտէրի իսէ Եռնանի խտի. Պու-
տախի Լիւստրա իլէ Իկոնիոնտա օլան պիրաաէր-
3 լէրին հիւսն ի շէհատէթինէ մազհար օլմաղլէ, Պօ-
ղոս պունուն քէնտիսի իլէ պէրապէր չըգմասընը
իսթէյէրէք, օլ մահալլէրտէ պուրունան Եկնու-
տիլէր սէպէպինտէն անը ալըպ խիթան էյլէտի.
զիրա փէտէրի Եռնանի խտիլինի ճիւմլէսի պիլիւր-
4 լէր խտի վէ շէհրլէրտէն կէշէրլէր իքէն, Երու-
սաղէմտէ օլան րէսուլլէր իլէ իխթիյարըլար թա-
րաֆընտան գարար վէրիլէն գանունլարը հըֆդ
էթմէլլէրի իլիւն՝ անլէրէ թէսլիմ էտէրլէր խտի.
5 Իմտի քիլիսէլէր իմանտա մա՛մուր օլմաղլէ կիւն-
տէն կիւնէ 'առէտի արթմազտա խտի.
6 Վէ Փուլգիւտան վէ Գաղատիա տիյարընտան
կէչիպ՛ Ասիատա քէլամը սէօյլէմէլլէրի Բուհ իւլ
7 Դուտա թարաֆընտան մէն՝ օլունմաղլէ, Միւսիա
ճիվարընա կէչիպ՛ Բիւթանիայա տօղրու կիթմէյէ
8 ճէհտ էթտիլէր իսէ տէ, Յիսուսըն Բուհու անլէ-
րէ իղն վէրմէտիլինտէն, Միւսիայը կէչիպ՛ Տըոփա-
9 գայտ էնտիլէր. վէ կէճէլլին Պօղոս րիւյասընտա՝
Մակեդոնիայա կէչիպ պիզէ եարտըմ էյլէ՝ տէյիւ

- քէնտինէ ետպարան Մակեդոնիայը պիր ատէմի
 10 էօնիւնտէ առուրուր կէօրաւու Վէ պու բուայը
 կէօրաւուքտէ, Բապպ պիզի անլէրէ պէշարէթի
 թէպիւր էթմէյէ տա՛վէթ էթմիշ խոյիւնի անկա-
 յարաք, տէր հալ Մակեդոնիայա չըգմաղա սա՛յ
 էյլէտիք:
- 11 Պէօյլէճէ պիզ Տրովադատան ալըլըպ՝ տօղու
 Մամթրահէյէ կիթտիք, վէ էրթէսի կիւն Նէա-
 12 պուիսէ, Օրատան տախի Մակեդոնիա սէմթինին
 պաշ շէհրի, վէ մուհաճիրլէր մահալի օլտն փիլիպ-
 պէյէ լադուգ, վէ պու շէհրաէ պիր գաշ կիւն
 13 մէքս էյլէտիք: Վէ սէպթ կիւնիւնտէ, շէհրտէն
 տըշարը բրմաղըն քէնարընա, Վատէթ իւզրէ տու՛մ
 էթտիքլէրի մահալէ չըգըպ օթուրադ, վէ ճէմ՝
 14 օլմուշ գարըլարա սէօյլէտիք: Վէ թիւատիրլի էր-
 դավանի սաթան, վէ Ալլահա իպատէթ էտէն ի-
 դիա նամ պիր գարը տինլէյօր իտի. Բապպ տա-
 խի, Պօղոսն սէօյլէտիլի շէյլէրէ տիգգաթ էթմէք
 15 իւզրէ, մէրգումէնին գալլինի աշտը: Վէ քէնտի-
 սի իլէ խանէսի խալզը վաֆթիզ օլունտըգա՛ւ
 էյէր պէնի Բապպա միւ՛մինէ Վատ էթտինիզ
 իսէ, էվիմէ կիլիպ իգամէթ էտինիզ՝ տէյիւ րէճօ
 էթտի, վէ իպրամ էտէրէք պիզի կէօթիւրտիւ:
 16 Վէ պիզ տու՛այա կիտէր իքէն, քէնտիսինտէ
 Ֆաճը պիր բուհ օլտն, վէ Ֆալ աշմասըլլէ աղա-
 լարընա չօգ քէաը կէթիլէն պիր ճարիլի պիզէ
 17 լասթ կէլտի Մէզպուրէ՝ Պօղոս իլէ պիզիմ ա-
 ըամըզա տիւշիւպ նիտա էտէրէք՝ Պու ատէմէր
 Ալլահ ը միւթա՛ւալըն գուլլարը օլուպ՝ պիզէ խէ-
 18 լաս թարիզինի վա՛ղ էտիյօլլար՝ տէր իտի Վէ
 չօգ կիւնլէր պու եօլտա հարէքէթ էթմիշ օլմաղ-
 լէ, Պօղոս միւքէտտէր օլարաք, տէօնիւպ զ
 բուհա՛ Յիսուս Գրիստոսըն իսմիլլէ սանա էմր է-
 տէրիմ, անտէն չըգ՝ տէտիքտէ, օլ սա՛ւաթ չըգ-
 19 աը: Մէզպուրէնին աղալարը տախի քէարլարըն՝

- իւմիտի քէսիտիյնի կէօրտիւքտէ, Պօղոս իլէ Շի-
 20 ղայր խութուպ՝ մէյտանա րէ՛խլէրին հուզուրը-
 լէ՝ Պու ատէմլէր Եհհուտի իքէն, շէհրիմիդի ալթ
 21 իւսթ էտիյօրլար, վէ Բօմալը օլաղղըմըզ հալտէ,
 պիլգէ գապուլ վէ իճրա էթմէսի ճա՛իզ օլմայան
 22 ալինլէր վա՛ղ էտիյօրլար՝ տէտիլէր, վէ խալգ իւ-
 ղէրլէրինէ հիւճոււմ էյլէմէքլէ, գապիթլէր անլէրին
 լիպասլարընը ճէպլէն սօյաղգտան սօյրա՝ տէօյ-
 23 մէլէրինի էմը էթտիլէր, վէ անլէրի տարպլէ եա-
 րալատըգտան սօյրա, հապսխանէյէ աթըպ ան-
 լէրի տիղգաթլէ հըֆզ էթմէսինի հապսխանէ միւ-
 24 տիլինէ թէնպիհ էթտիլէր, Օ տախի պէօյլէ պիր
 թէնպիհ ալմաղլէ, անլէրի իշ զընտանա աթըպ
 սյաղլարընը թօմրուղա վուրտոււ
 25 վէ կէճէ հարըսընտա Պօղոս իլէ Շիղա տու՛ա
 էտիպ՝ Ալլահա համտ էթմէքտէ, մահպուսլար
 26 տախի անլէրի տիկլէմէքտէ իքէն, Նակեահ Վաղիմ
 պիր հարէքէթ ի Վարզ վուգու՝ պուլարագ, զըն-
 տանըն թէմէլլէրի սարսըլուր, վէ տէր հալ ճիւմէ
 գտփուլար աչըլըպ՝ հէր քէսին պաղալըր չէօզիւլ-
 27 տիւ, վէ հապսխանէ միւտիլի ույանըպ՝ հապս-
 խանէնին գափուլարընը աչըզ կէօրմէքլէ, մահ-
 պուսլար ֆիրար էթտի գաննըյլէ գըլըճ չէքիպ՝
 28 քէնտի քէնտինի էօլտիւրէճէք օլտոււ Ամմա Պօ-
 ղոս հիւքսէք սէսլէ չաղըրըպ՝ Բէնտիկէ պիր զօ-
 29 րար էթմէ, զիրա ճիւմէմիզ պուրատա իզ՝ տէտի
 Օ տախի ըշըդ իսթ էյիպ իշէրի գօշտու, վէ տիթ-
 30 րէյէրէք՝ Պօղոս իլէ Շիղանըն ալաղլարընա գա-
 փանար, վէ անլէրի տըշարը չըգարըպ՝ Էյ էֆէն-
 տիլէր, Նէ՞ հափմալը իմ քի խէլաս պուլարմ՝
 31 տէտի Անլէր տախի՝ Բապպ Յիսուս Քրիստոսա
 իման էթ, վէ քէնտիի վէ հէլ ի պէյթիկ խէլաս
 32 պուլաճազսընը՝ տէտիլէր, վէ անա վէ խանէ-
 սինաէ պուլուսնալարըն ճիւմէսինէ Բապպըն քէ-

- 33 լամբընը սեօյլէտիլէր: Օ տախի անլէրի կէճէնին հէման օլ սա'աթընտա ալըպ էարալարընը երյ-
գատը. վէ քէնտիսի իլէ ճիւմէ թէ'ալլիւզաթը
34 տէր 'ազապ վաֆթիզ օլունտըլար: Վէ անլէրի
խանէսինէ չըգարըպ' սօֆրա գուրտու, վէ Ալլա-
հա իման էտէրէք պիւթիւն էհլ ի պէյթի իլէ մէս:
35 բուր օլտու: Վէ սապահ օլտըգտա' զապիթլէր
չափուչլարը կէօնտէրիպ' Օլ ատէմլէրի սալը վէր
36 տէտիլէր: Վէ հապսիսանէ միւտիլի պու սեօզլէրի
Պօղոսա նագլ էտիպ' Ձապիթլէր սալը վէրիլմէնիզ
իշիւն էապէր կէօնտէրտիլէր: անըն իշիւն չիմտի
37 չըգարպ սէլամէթլէ կիտիւնիզ' տէտիւ Պօղոս իսէ
անլէրէ' Պիզ Բօմալը ատէմլէր իքէն, պիզի մու-
հաքէմէ էթմէյերէք 'ալէնէն տէօյիւպ զընտանա
աթտըլար: չիմտի տէ պիզի կիզլի' մի չըգարըյօր-
լար: էօյլէ օլմազ, ամմա քէնտիլէրի կէլիպ պիզի
38 չըգարսընլար' տէտիւ: Վէ չափուչլար պու սեօզլէ-
րի զապիթլէրէ խապէր վէրտիլէր: անլէր տաթի
Բօմալը օլտըգլարընը իշիթմէքլէ' գօրգտըլար
39 Վէ կէլիպ իլթիֆաթ էտէրէք, անլէրի տըլարըյա
չըգարըպ' շէհրտէն կիթմէլէրինի բէճա էթտի-
40 լէր: Վէ անլէր զընտանտան չըգըպ' Լիզիանըն
Էռնէնիլէ կիրտիլէր, վէ պիրատէրլէր իլէ կէօրիւ-
չիւպ' անլէրէ թէսէլլի վէրտիքտէն սօլրա կիթ-
տիլէր:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ Ամիհիպալիս իլէ Ապողոնիատան կէչիպ Թե-
սազոնիկէյէ կէլտիլէր: օրատա տախի Եէհնաթիլէ
2 բին սինազօղը վար իտիւ Վէ Պօղոս 'ատէթի իւզ-
րէ էանլարընա վարըպ' Գրիստոսըն էլէմ չէքմէթ
վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէսի լազըմ իտի
3 Հէմ տախի պէնիմ սիզէ թէպիլը էթտիլիմ Թե-
սուս' Գրիստոս տըր, տէյիւ թէֆսիլը ու պէյաթ

- էտէրէք, քիթապարտան իւշ սէպթ կիւնիւ ան-
 4 լէր ինէ միւսականէսէ տէր իտի վէ անլէրտէն
 պա'ղըլարը վէ էն ի թագվա Եռնանիլէրտէն պիր
 պէօյիւք ճէմա'աթ վէ միւ'թէպէր գարըլարտան
 նիլէլէրի տախի ի'թիգատ էտիպ' Պօզոս վէ Շիղա
 5 ինէ պիրլէշտիլէր, Ամմա ի'մառ իւ'նիւն Եհնու-
 տիլէր հասէտ էտիպ' քէնտիլէրի ինէ պէրապէր
 ալաք թագըմընտան պա'ղը եարամաղ քիմսէլէրի
 թօփլայըպ շէհրի վէլվէլէյէ վէրաիլէր, վէ Յասո-
 նըն խանէսինէ հիւճումէ' խալզըն հուզուընա
 6 կէթիրիլմէլէրինի թալէպ էթատիլէր, Ամմա անլէրի
 պուլմատըգլարընտան, Յասոնը վէ պիրատէրլէ-
 տէն պա'ղըսընը շէհրին հաքիմլէրինէ սիւրիւքլէ-
 յիպ' Տիւնեայը ֆէսատա վերէն օլ ատէմլէր պու-
 7 րայա տախի կէլտիլէր. վէ Յասոն անլէրի գա-
 պուլ էթտի, վէ անլէրին Տիւմէսի' Յիսուս իս-
 մինտէ տիկէր պիր փատիլաճ վար աըր' տէյերէք,
 Գալտէրին ֆէրմանլարընա մուխալէֆէթ էտիլօր-
 8 լար' տէյիւ չաղըրըրլար իտի վէ պու շէյլէրի
 իլիտէն գալապալըղը վէ շէհրին հաքիմլէրինի
 9 միւզթմարիպ էթտիլէր, վէ անլէր Յասոն ինէ սա-
 'իրլէրտէն քէֆալէթ ալըպ' անլէրի սալը վէրտի-
 10 լէր, Պիրատէրլէր տախի տէր հալ կէճէլէյին Պօ-
 ղոս ինէ Շիղայը Բերիայա կէօնտէրտիլէր. պուռն-
 լար տախի օրայա վասըլ օլըպ' Եհնուտիլէրին
 11 սինաղօղընա կիթտիլէր, Անլէր իսէ Թեսաղոնիկէ-
 տէ պուլընանլարտան էյըէֆ օլմալարըլէ, քէ-
 լամը ճան ու կէօնիւլտէն գապուլ էտիպ' Պու-
 շէյլէր պէօյլէ' մի տիր' տէյիւ հէր կիւն քիթապ-
 12 լարը արաշտըրըրլար իտի Պուռնուն իւզէրինէ ան-
 լէրտէն չօք քիմսէլէր վէ միւ'թէպէր Եռնանի
 գարըլարտան վէ էրքէքլէրտէն նիլէլէրի իմանա
 13 կէլտիլէր, վէ Թեսաղոնիկէ Եհնուտիլէրի Պօղոսըն
 Բերիատա Ալլահըն քէլամընը թէպշիը էթալիլնի
 պիլտիքլէրինտէ, օրայա տախի կէլիպ' խալզը

- 14 Թահրիք վե թեշվիզ էթաիլէր: Օ զէման պիրա-
տէրլէր Պօղոսը տէնիզ թարաֆընա կիթմէք իւզ-
րէ տէր 'ապապ եօլա չըգարտըլար: ամմա Շիդա
- 15 իլէ Տիմսթէոս օրատա գալտըլար: վէ Պօղոսը
եօլտաշ օլանլար անը Աթէնքէ տէյին կէթիլիպ'
պիր ան էվվէլ եանընա կէլմէլէրի խուսուսընտա
Շիդա իլէ Տիմսթէոսա էմր ալըպ կիթաիլէր:
- 16 վէ Պօղոս Աթէնքտէ անլէրէ մուսթազըր իքէն,
չէհրի փութլարլէ տօլու կէօրիւպ' բուհը տէրու
- 17 նինտէ հիտտէթլէնմէքլէ, Սինադօղտա Եհուսի-
լէր վէ էհլ ի թագվա օլանլար իլէ վէ հէր կիւն
չարշուտա թէսատիւֆ էթաիլի քիմսէլէր իլէ միւ-
- 18 պահէսէ էտէր իտի: վէ Եպիկուրոսը վէ Ստոյիկ-
լի ֆիլոսօֆլարտան պա'զըսը անըն իլէ միւպտէ-
սէ էտիպ, պա'զըլարը՝ Պօւ լաֆգէն նէ' տէմէք
իսթէյօր, վէ պա'զըլարը՝ Ղարիպ իւահլար վա'իլի
օլմալը տըր' տէրլէր իտի: զիրա անլէրէ Յիսուսը
- 19 վէ գըյամէթի թէպլիր էտէր իտի: վէ անը ալըպ
Արիսպագոսա կէօթիւրտիւքտէ՝ Սէնին սէօյլէ-
տիլին պու եէնի թա'լիմ նէ օլտըղընը ալլամա-
- 20 մըզ միւմքի'ն մի տիր, Զիրա սէն գաւազլարըմը-
գա զարիպ շէյլէր իրատ էտիյօրսըն: պու էնլտէն
անլէրին նէ օլտըղընը ալլամագ իսթէրիլ' տէտի:
- 21 լէր: Զիրա Աթէնքիլէրին քեաֆֆէսի վէ օրատա
իգամէթ էտէն էննէպիլէր եէնի պիր շէյ սէօյլէ-
մէքտէն վէ տիլլէմէքտէն պաշգա շէյէ վապըթ
սարֆ էթմէզլէր իտի:
- 22 Օլ վագըթ Պօղոս Արիսպագոս օրթասընտա
տուրուպ տէտի քի՝ էյ Աթէնքիլ տտէմլէր, սիգի
հէր վէճհլէ զիյատէսիլլէ էհլ ի 'իպատէթ կէօրիւ-
- 23 յօրըմ: Զիրա տօլաշըպ սիգին մա'պուտլարընըզ
նազար էտէր իքէն, իւզէրինտէ՝ Նամա'լիւմ իլ-
հա՝ տէյիւ եազըլմը պիր մէզպահ պուտըմ' իմ.
տի պէն սիգին թանըմայարագ 'իպատէթ էթաի-
- 24 յինիլի, սիգէ հէման անը վա'ղ էտիյօրըմ: Տիւն.

- ետյը վէ անտէ պուլունանըն քեաֆֆէսինի խալդ
 էտէն Ալլահ, քէնտիսի սէմա իլէ զէմինին Բապպը
 օլմաղլէ էլ իլէ եափըլմըլ հէյքէլլէրտէ սաֆին
 25 օլմաղլ վէ պիր շէյէ միւհթամ կիպի անա ինսան
 էլիլլէ խըտմէթ օլունմաղլ, շիւնքի ճիւմէյէ հա-
 յաթ վէ նէֆէս վէ հէր շէյի ինսան էտէն օ տըր.
 26 վէ նէվ'ի պէշէրին ճիւմէ միլլէթլէրինի պիւ-
 թիւն հէր իւղէրինտէ սաֆին օլմալարը իշիւնի
 պիր դանուտն խալդ էտիպ' մուզատտէմէ մու-
 'այլէն վաղըթլարը վէ մէսքէնլէրինին հուտուտ-
 27 լարնը թաւհաթիւ էլլէտի. Թա քի հէր նէ գատար
 Ալլահ հէր պիրմիլտէն ուզադ տէյիլ խտ տէ,
 անը արայալար, պէլքի լէմսլէ անը պուլուրլար.
 28 Զիրա անընլէ եաշարըզ վէ հարէքէթ էտէրիզ վէ
 մէվճուտ իզ. Նիթէքիւմ սիզին շա'րլէրինիդտէն
 պա'զըլարը. Զիրա պիլ տէ անըն նէպի իզ' տէյիւ
 29 սէօյլէմիշ տիր, իմտի պիլ Ալլահն նէսիլ օլտըղը-
 մըլ թազատիրտէ, Ուլունիլլէթի ինսան սէն'աթը
 վէ հիւնէրիլլէ օլունմըլ օլան ալթուէն եա կիւմիւշ
 30 եա թաշա պէկզէր դանն էթմէմէլի իլ, վէ Ալլահ
 իշպու ճէհալլէթ զէմանլարնտան իզմաղ էթտի
 իսէ տէ, շիմտի հէր եէրտէ ատէմլէրին ճիւմէսի-
 31 նէ թէվլլէ էթմէլէրինի թէնպիւհ էտիլօր, Զիրա
 քէնտիսի թա'հին էթտիլի ատէմ վասըթասըլլէ
 տիւնէտը 'ատալլէթ իւզըէ հիւքմ էթմէք իշիւն
 պիր կիւն թախսիւս էթմիշ օլունպ' անը տա էօ-
 լիւլէրտէն գըյամ էթտիրմէսիլլէ ճիւմէնին իման
 էթմէլէրինէ ոէպէպ վէրտի.
 32 վէ էօլիւլէրտէն գըյամը իշիթտիքլէրինտէ,
 պա'զըլարը խթիհըա էտիպ, պա'զըլարը տախի'
 Պու խուսուտատ սէնի թէքրար տիլլէրիզ' տէտի-
 33 լէր, վէ պէօյլէճէ Պօղոս արալարնտան չըգար.
 34 Ամա պա'զը ատէմլէր անըն իլէ պիրլէյիպ' իմա-
 նա կէլտիլէր. վէ պունլարըն արտսընտա Արիս-
 պադոսը Դիոնէսիոս իլէ Դամարիս նսմընտա պիր

գարը վէ անէր իւէ սա՛իրէր տախի վար խորի

ՊԱՊ 18

- 1 Անտէն սօչրա Պօղոս Աթէնքտէն մուֆարաբէ
- 2 Կորնթոսս կէլտի վէ հէփ Եհնուտիւրին Բամ-
տան չրգմալարը իշիւն կոգորիոս Գայսերին էմրի
սէպէպիլէ՝ իտալիատան հէնուզ կէլմիլ օլան 'ան
ասըլ Պոնտոսլը Ակիւղաս նամ պիր Եհնուտի իլէ
գէվճէսի Պրիսկիղայը պուլուպ' անլէրին Եաննա
- 3 Կիթտի վէ սէն'աթլարը պիր օլմաղլէ, Էանլա-
րընտա գալըպ իշլէր իտի. զիրա սէն'աթլարը չա-
- 4 տըրճըլըգ իտի վէ հէր սէպթ կիւնիւ սինաղօղտ
միւպահէսէ էտիպ' Եհնուտիլէրի վէ Եռնանլէրի
- 5 իլգամ էտէր իտի վէ Շիղա իւէ Տիմոթէոս Մա-
կեդոնիատան էնտիքլէրինտէ, Պօղոս բուհըն
թէշիլիլէ, Եհնուտիլէրէ Յիսուսըն Գիրիստոս ի-
- 6 տիյինէ գալիլէն շէհատէթ էտէր իտի վէ անլէր
մուգապէմէթլէ քիւֆը էթմէլէրիլէ, քէնտիսի
էլպիսէսինի սիլքիպ անլէրէ՝ Գանընըլ պալընըլ
իւզէրինէ օլսուն, պէն փաք իմ. շիմտէն սօչրա
- 7 Թա՛իֆէլէրէ կիտէրիմ՝ տէտի վէ օրատան չը-
գըպ' Ալլահա 'իպատէթ էտէն Յուստոս նամ պիր
քիմնէնին խանէսինէ կէլտի. օլ խանէ սինաղօղ
- 8 մութթասըլ իտի վէ սինաղօղ ըէ՛խի կրիսպոս
պիւթիւն էհլ ի պէլթի իլէ Բապպա իման էթտի
Կորնթոսլըլարտան տախի չօգ քիմնէլէր իշիտիլ
- 9 իման էտէրէք վաֆթիլ օլունտըլարի վէ Բաղլ
կէճէ ըիւյատա Պօղոսա՝ Գօրգմա, լաքին սէյլէ
վէ սիւքիւթ էթմէ. Ձիրա պէն սէնին իլէ իմ,
պիր քիմնէ տախի բէնճիտէ էթմէք իշիւն սանս
հիւճում էթմէյէճէք տիր, շիւնքի պու շէհրտէ
- 11 պէնիմ չօգ գալմըմ վար՝ տէտի վէ արալարը-
տա Ալլահըն քէլամընըլ Թա՛լիմ էտէրէք, պիլ
սէնէ վէ ալթը այ իգամէթ էյլէտի

- 12 Վէ Գաղիոն Աքայիւ վարիսի ի քէն, Եւհուտիւր
պիւ ի թթիֆազ Պօղոսըն 'աւելցինէ գաղղրպ' անը
- 13 Մահքեմէյէ ճէլպէ, Պու քիմսէ շէրի'աթըն խի-
լաֆը վէճնէ Ալլահա 'իպատէթ էթմէյէ ատէմէրի
- 14 Թէշվիգ էտիյօր' տէտիլէր: Վէ Պօղոս ազգընը
ալմագ իւզրէ ի քէն, Գաղիոն Եւհուտիւրէ' էյ
Եւհուտիւր, էյէր մէս'էլէ պիր հագգսըզլըգ, Եւ-
խօտ պիր ֆէնա իշ օլսա իտի, սիզէ հագգ իւզրէ
- 15 Թէհամիւլ էտէր իտիմ: Ամմա մէս'էլէ սէօզ Եւ
խմէր Եւ շէրի'աթընըզա տա'իր իսէ, սիզ քէն-
տինիզ կէօրիւնիւզ. զիրա պէն պու շէյլէրէ հա-
- 16 քիմ օլմագ իսթէմէմ' տէյէրէք, Անլէրի մահքե-
մէտէն թարտ էյլէտի: Օլ վագըթ ճիւմէ Եւհուտ-
նիլէր սինաղօզ ըէ'իսի Սոսթէնէսի թոլթուպ
մահքեմէնին էօնիւնտէ տէօյէրէր իտի: Գաղիոն
իսէ պու շէյլէրին հիշ պիրինի վագիֆէ էտին-
մէտի:
- 18 Պօղոս տախի խայը վագըթ տահա էյլէնիպ'
պիրատէրէր իլէ վէտա' էտէրէք նէզրի օլտըզ
ճիւնթիլէ Կինքրատա պաշընը թրաշ էթտիք-
տէն սօլրա, Պրիսկիդա վէ Ակիւղաս քէնտիսի
իլէ պէրապէր օլտրագ, պահրէն Սիւրիսայա 'ազի-
- 19 մէթ էյլէտի: Վէ Եփեսոսա վասըլ օլտրագտա, ան-
լէրի օրտա պրագաը, քէնտիսի տախի սինաղօ-
զա կիրիպ' Եւհուտիւր իլէ միւպահէսէ էթտի:
- 20 Վէ Եւնլարընտա պիր միւտտէթ տահա մէքս էթ-
մէսինի ըէնա էթտիլէր իսէ տէ, ըագի օլմայըպ,
21 [Անճագ' Կէլէճէք պայրամը մութլուգա Երոսաս-
ղէմտէ էթմէլի իմ.] ամմա Ալլահն իրատէթիլէ
էինէ սիզէ տէօնէրիմ' տէյէրէք, անլէր իլէ վէ-
- 22 տա' էտիպ Եփեսոստան պահրէն չըզտըլ: Վէ Կե-
սարիսայա վասըլ օլտրագտա, Երոսաղէմ չըզպ'
քիրիսէյի սէլամլատըգտան սօլրա' Անտիոքա էն-
- 23 տի: Վէ պիր միւտտէթ մէքս էթտիքտէն սօլրա,
չըզպ Գաղատիա էյալէթի իլէ Փուլագիայը սըրա

- իւն տօլաշարագ, ճիւղէ շակիրաւէրէ թագվկէթ վէրիւր իտի:
- 24 Վէ էհլ ի քէլամ վէ քիթապլարտա մահիր Ապողոս իոմինտէ 'ան ասը Աղեքսանդրիալը պիր
- 25 Եէհուտի Եփեսոսա կէլտի: Պուտտէմ Բապլըն թարիգինտէ թա'լիմ օլընմը վէ բուհնա զայրէթլի օլմասըյլէ, Յիսուսա միւթէ'ալլըգ շէյլէրի սէօյլէյիպ տիգգաթլէ թա'լիմ էտէր իտի: Փագաթ եալընը Թովհաննէսին վաֆթիդինի պիլիր իտի:
- 26 Վէ սինադողտա ճէսարէթլէ սէօյլէմէյէ պաշաւորընտա, Ակիւղաս իլէ Պրիսկիղա տախի անը իշիթմէլէրիլէ եանըարընա ալըպ' Ալլահն թարի:
- 27 Գինի անա տահա զիյատէ պէյան էթտիլէր: Մէրգուս Աքսիայա կէյմէյի միւրատ էթմէքէ, պիրատէրլէր աւա էիւզ վէրէրէք, շակիրտլէրէ անը գապուլ էթմէլէրի խուսուընտա եաղաւլար, օտախի վասըլ օլտըգտա' ինայէթլէ իման էտէնլէ:
- 28 Բէ չօդ եարտըմ էյլէտի: Զիրա քիթապլարտան Յիսուսըն Գրիստոս իտիլինի պէյան էտէրէք, Եէհուտիլէրի'ալէնէն վէ էքիտէն իսքիւթ էտէր իտի:

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ Ապողոս կորնթոստա իքէն Պօղոս եօգալը սէմթլէրի տօլաշարագ Եփեսոսա կէլիպ' պիր գալ
- 2 շակիրտ պուլտըգտա անլէրէ, իման էթտիլինիղա Եէհուս իւլ Գուտոսա նա'իլ օլտընը' մը' տէտի: անլէր տախի անա' Բուհ իւլ Գուտոս մէվճուտ ի:
- 3 տիլինի պիլէ իշիթմէտիք' տէտիլէր: Օ տախի անլէրէ' Իօյլէ իսէ նէյէ' վաֆթիլ օլընմալընը' տէտիքտէ, անլէր' Թովհաննէսին վաֆթիլդինէ' տէ:
- 4 մէլէրի իւզէրինէ, Պօղոս' Թովհաննէս գալմալ Պէնտէն սօհրա կէլէնէ, եա'նի Յիսուս Գրիստոսա իման էտիլիլ տէյերէք, թէվպէ վաֆթիլդիլէ
- 5 վաֆթիլդ էյլէտի' տէտի: Անլէր տախի պունու

- իշխութիւնքս Բապպ Յիսուսըն իսմինէ վաֆթիդ օւ
 6 լունտըլար, վէ Պօղոս իւզէրէրինէ էլլէրինի գօ-
 տըգաա, Բուհ իւլ Գուտու անլէր իւզէրինէ կէլ-
 մէքլէ լիսանլար թէքէլլում էտէրէք իլնամլէ
 7 սէօլլէրլէր խորի վէ ճիւմլէսի թաղըիպէն օն իքի
 8 ատէմ խորի վէ սինաղօղա կիրիպ՝ իւչ այ միւտ-
 աթթ մէլէքիւթ Ուլլահա միւթէ'ալլըգ շէյլէրտէն
 ճէսուրանէ պահս էտէրէք, ատէմլէրի իլլամ է-
 9 տէր խորի վէ պա'ղը քիմսէլէր 'ինատ վէ մու-
 խալէֆէթ էտէրէք, խալլըն հուզուրընտա պու-
 թարիգ հազգընտա քէօթիւ սէօլլէտիքլէրինտէ,
 անլէրտէն շէքիլտի, վէ շափիրալլէրի այլըրիպ՝ հէր
 կիւն Տիւրան նամ պիր քիմսէնին մտրէսէսինտէ
 10 միւպահէսէ էտէր խորի Պու'տախի իքի սէնէ
 տէվամ էթմէքլէ, Ասիատա իգամէթ էտէնլէրին
 քեաֆթէսի, կէրէք Եհնուտիլէր, կէրէք Սուհա-
 11 նիլէր, Բապպըն քէլամընը իշխութիւնքս վէ Սլլահ
 Պօղոսըն ելիլէ ֆէվզ էլ 'ատէ միւ'ճիզլէր իճրա
 12 էտէր խորի. Շէօլլէ քի անըն ճէսէտինտէն խաս-
 թալարա մէնտիլլէր, եախօտ փէշթիմալլար կէօ-
 թիւրիւմէքլէ, անլէր մարազլարընտան շիֆա
 պուլուպ՝ շէրիր բուհլար տախի չըգար խորի
 13 վէ աօլաշմաղտա օլան էֆսուհնճը Եհնուտիլէր-
 տէն պա'ղըլարը շէրիր բուհլու քիմսէլէր իւզէ-
 րինէ Բապպ Յիսուսըն իսմինի օգուսաղա ճէսա-
 րէթ էսիպ՝ Պօղոսըն վա'զ էթտիլի Յիսուս իլէ
 14 իւզէրինիլլէ դասէմ օգուրըղ՝ տէրլէր խորի վէ
 պուհու էտէնլէր պաշ քեահին Սկես նամընտա
 15 պիր Եհնուտինին եէտի օղու խորի վէ օլ շէրիր
 բուհ ճէվապէն՝ Յիսուսը թանըրըմ, Պօղոսը տա
 16 պիլիրիմ, լաքին սիգ քիմլէ'ր սինիպ՝ տէտի վէ
 շէրիր բուհլու առէմ՝ անլէր իւզէրինէ սըլըպըլպ՝
 անլէրէ թէսալլութ էտէրէք դալիպ կէլմէսիլլէ,
 օլ խանէտէն չըքիլազ վէ եարալը օլարազ. ֆիրար
 17 էթտիլլէր Պու տախի Նիւստոտա իգամէթ էտէն

- ճիւղէ Եւհուտիւք իլէ Երուսաղէմ մա'լիւմ օ-
լուս ճիւղէսինէ գորգու տիւղէքլէ՝ Բապպ Յի-
18 սուսըն իսմի թա'ղիմ օլուսուր իտի՝ Վէ իման
էթմիլ օլան նիյէ քիմսէլէր կէլիպ՝ 'ամէլլէրինի
19 ի'թիրաֆլէ հիքեայէ էտէրլէր իտի՝ Վէ սիհրպաղ-
լըգ էտէնլէրտէն չօգ քիմսէլէր քիթապլարընը
թօփլալըպ Վէ ճիւղէնին էօնիւնտէ եազըպ՝ աւ-
լէրին պահասընը հիսապ էթտիքտէ, էլլի պիկ
20 Գիհէմ կիւմիւշ պուլարըլար, Պու մինվալ իւզրէ
Բապպըն քէլամը զիյատէսիլլէ թէրադգի էտիպ
գուվլէթլէնիլ իտի՝
21 Վէ պու շէլլէր թէմամ օլուրգտա, Պօղոս Մա-
կեդոնիա իլէ Աքայիայը աօլաշտըգտան սօկրա Ե-
րուսաղէմէ 'ազիմէթ էթմէյի ըուհընտա թասմիմ
էտէրէք՝ Օրայա վարտըգտան սօկրա Բօմայը տա-
22 խի կէօրմէլիլիմ՝ տէտի՝ Վէ քէնտինէ խըտմէթ
էտէնլէրտէն իքի քիշի, եա'նի Տիմոթէոս իլէ Ն-
րաստոսը Մակեդոնիայա իրսալ էտիպ՝ քէնտիթ
պիր միւտտէթ Ասիատա մէքս էթտի՝
23 Վէ օլ էսնտտէ պու թարիգ խուսուսընտա
24 խայլը վէլվլէ օլուս, Զիրա Դեմետրիոս իսմինտէ
պիլը գուլուսը, կիւմիւշտէն Արտեմիս փուլտանըն
հէյքէլ ըէմմէրինի եափմաղլէ էհլ ի սէն'աթա
25 խայլի քեար էթտիրիլ իտի՝ Մէրգուս անլէրվլէ
պու միսիլիւ շէլլէրի եափանշարը ճէմ՝ էտիպ՝ էյ
ատէմլէր, պիլիմ սէրվլէթլիմիլ պու սէն'աթտան
26 օլարընը պիլիրսինիլ, Վէ պու Պօղոսըն՝ էլ իլէ
եափըլան չուհլը իլան տէյիլ տիր՝ տէյէրէք, եա-
լընըգ Եփեսոստա տէյիլ, ամմա հէման պիլիւթիւն
Ասիատա պիր չօգ խալըլ իգնա՝ էտէրէք, իլալ
27 էթտիլինի կէօրիւպ իշիտիլօրսընըլ, Վէ եալընը
պու էսնտտէրը հադարէթէ տիւշար օլմազ թէն-
լիքէսինտէ օլմայըպ, անճագ իլահը 'ազիմէ օլան
Արտեմիսին հէյքէլի տախի հիլ ի'թիպար օլու-
նուպ՝ պիլիւն Ասիա իլէ տիւնեանըն մա'պու-

- տէսի պուլունանըն 'ազամէթի տախի մահվ էտի-
- 28 լէճէք տիր' տէտի Վէ պուլուն իշիթտիքլէրինտէ' փիւր զազապ օլարազ' Եփեսոսպլըլարըն Արտեմիսի
- 29 պէօյիւք տիր' տէյիւ պաղըլտըլարու Պիւթիւն շէհր տախի տաղտաղա իլէ տօլտու, վէ Պօղոսըն եօլ-
- տաղարը օլան Մակեդոնիայը Գայիոս իլէ Արիս-
- տարքոսը գափըպ' ճիւմէսի պիրտէն սէյր եէրինէ
- 30 գօշտըլարու Վէ Պօղոս խալգըն արասընա կիրմէք իսթէտի իսէ տէ, շակիրտլէր անը պրագմատըլարու
- 31 չէմ տախի Ասիա ըէ'իպլէրինտէն պա'զըլարը տօսթլարը օլտըղը ճիհէթլէ անա խապէր կէօն-
- տէրիպ' սէյր եէրինէ քէնտիսինի կէօսթէրմէմէ-
- 32 սինի ըէճա էթտիլէրու իմտի ճիւմհուր գարմազա- ըլլ օլուպ' էքսէրիսի նէ սէպէպտէն տօլայր ճէմ' օլտըլարընը պիլմէյէրէք, քիմի պուլուն վէ քիմի
- 33 շուլուն պաղըլըր իտի Վէ Եէհուտիլէրին սէվգ էթտիքլէրի Աղեքսանդրոսը խալգըն արասընտան իլէրի սիւրտիւլէրու Աղեքսանդրոս տախի էլյլէ իշարէթ էտիպ' ճիւմհուրա ճէվապ վէրմէք իսթէ-
- 34 տի իսէ տէ, Եէհուտի օլտըղընը անլատըղլարըն- տա, ճիւմէսի պիր պապլէ' Եփեսոսպլըլարըն Ար- տեմիսի պէօյիւք տիր' տէյիւ իքի սա'աթ գատար
- 35 պաղըլտըլարու Ամմա շէհրն քեաթիպի խալգը թէսքին էտիպ' Եյ Եփեսոսպլը ատէմլէր, հա'նկը ատէմ վար տըր քի Եփեսոսպլըլար շէհրինին իլմէր 'աղիմէ օլան Արտեմիսին վէ Գիոս թարաֆընտան նաղիլ օլան սանէմին հէյքէլ խըտվէթճիսի օլտըղը-
- 36 նը պիլմէյէ' իմտի պուլնար ի'թիւրազ գապուլ էթ- մէղ շէյլէր օլմաղլէ, սիւքիւնէթ իւզըէ օլուպ' թէտ-
- 37 պիրսիզ հարէքէթ էթմէմէնիզ լազըմ տըր, Զիրա պու ատէմլէրի կէթիւրտինիզ, ամմա հէյքէլ սօ- յուճըլար, Էախստ իլահըմըզա քիւֆը էտիճիլէր
- 38 տէյիլէր տիր Վէլ հասըլ' էյէր Դիմետրիոս վէ անըն իլէ պէրապէր պուլունան էհլ ի սէն'աթըն պիր քիմսէ իլէ պիր տա'վալարը վար իսէ, մու-

- հաքեմէ կիւնլէրի օլույօր, հաքիմէք տախի վար
 39 տըր. պիրի պիրի իլէ մուրաֆա'ա օլաունլար, վէ
 էյէք մաթլուպընըզ պաշգա մաւտտէլէրէ տա'իր
 իսէ, ճէմ'իյյէթ ի մէշրու'էտէ ֆասլ օլունուր
 40 Ձիրա պու կիւնքի վազը'ատան տօլայը իխթիլլ
 թէօհմէթիլլէ միւթթէհիմ պուլունմազ թէհիլիքե-
 սինտէ իզ. չիւնքի պու գարըշըզլըզ իչիւն պէյան
 էտէ պիլէճէք սէպէպիմիղ եօգ տըր' տէտի' վէ
 պունու սէօլէտիքտէն սօկրա' ճէմա'աթը տա.
 զըթտը:

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ վէլվէլէ սաքին օլտըգտան սօկրա' Պօղոս,
 շակիրտլէրի չաղըրըզ վէ նասիհաթ վէրիպ վէտա
 էտէրէք Մակեդոնիայա կիթմէք իւզրէ չըզաը:
 2 Վէ օլ սէմթլէրի տօլաշըզ' անլէրէ չօգ քէլամէ
 նասիհաթ վէրտիքտէն սօկրա, Եունանիսթանա
 3 կէլտի վէ իւշ այ մէքս էթտիքտէն սօկրա, տէ-
 նիլտէն Սիւրբայա կէշէճէյի սըրատա, Եէհուտի-
 լէր անըն 'ալէյհինէ պիր հիլէ թէրթիպ էթմէլէ-
 ըիլլէ, Մակեդոնիա իւզէրինտէն 'ալտէթ էթմէյէ
 4 գարար վէրտի վէ Բերիալը Պիոս օղլու Սո-
 պատրոս վէ Թեսաղոնիկէիլլէրտէն Արիստարքոս
 իլէ Սեկունդոս վէ Դերբէլի Դայիոս վէ Տիմոթէոս
 վէ Ասիալը Տիւֆիկոս իլէ Տրոֆիմոս Ասիայա գա-
 5 տար անա եօլտաշ օլտըլար: Պունլար իլէրի կի-
 6 տիպ' պիզի Տրոփադատոս պէքլէտիլլէր: Պիզ տաթի
 ֆէթիր կիւնլէրինտէն սօկրա, Փիլիպպէտէն պահ-
 րէն չըզըզ պէշ կիւնտէ եանլարընա Տրոփադայա
 վարըզ' օրատա եէտի կիւն էյլէնտիք:
 7 Վէ հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւ, էքմէք փա-
 րէլէմէյէ ճէմ' օլտըղըլըզտա, Պօղոս էրթէթի
 կիւն կիտէճէք օլմաղլէ, անլէրէ վա'զ էտէրէք:
 8 քէլամը կէճէ եարըսընատէք ուզաթտըր վէ օլ

- 9 ձէմ' օլտըղըմըղ ֆէվզանի օտաւտա փէք չօգ դանա
 տիլէր վար իտիւ վէ Եւտիքոս խմինտէ պիր
 նէվճիլան փէնճէրէտէ օթաւրուպ' տէրին ույգու-
 յա տաւընչ իտիւ վէ Պօղոս վա'զընը ուզաթաւը-
 ղընտա անըն ույգուսը դալէպէ էթմէքէ, իւջիւն-
 ճիւ թապագօտաւն աշաղը տիւշիւպ' էօլիւ օլա-
 10 ռագ գաւորըրըրուր Պօղոս տախի էնիպ' իւզէրինէ
 տիւշիւ, վէ անա սարըրուպ' վէվէլէ էթմէյինիզ,
 11 զիրա ճանը տէրունինտէ տիր' տէտիւ վէ երինէ
 եօգարը չըգըպ' էքմէք փարէլէյէքէք եէտի, վէ
 սէհէր վագթընա տէյին չօգ քէլամ էթտիքտէն
 12 սօյրա' պէօյլէճէ չըգտըր վէ օլ նէվճիլանը սաղ
 13 կէթիւրիպ' զիյատէսիլէ միւթէսէլլի օլտըլար Պիզ
 տախի կէմիյէ պինէրէք' Պօղոսը Ասոնտան ալմագ
 իւզրէ օրայա կիթտիք, զիրա քէնտիսի եայան կի-
 14 տէճէյինտէն' պէօյլէ ըսմարլամը իտիւ վէ Ասոն-
 տա պիզէ միւլագաթ էթտիքտէ անը կէմիյէ ալըպ'
 15 Միտիլինէյէ կէլտիք վէ օրատաւն աշըրպ էրթէ-
 սի կիւն Գիոս շտասընըն գարըսընա եէթիլտիք,
 վէ տօհա էրթէսի կիւն Սամոսա վասըլ օլարագ,
 [Տրոգիլիոնտա կէճէլէտիք,] վէ էրթէսի կիւն Մի-
 16 իտոսա կէլտիք : Զիրա Պօղոս Պենտեկոստէ
 կիւնիւ միւլաքին իսէ Երուսաղէմտէ պուլուն-
 մագ իւզրէ 'աճէլէ էյլէտիյինտէն, Ասիատա վա-
 17 զըթ կէյիւրմէմէք իյիւն, Եփեսոսըն էօնիւտէն
 պահրէն կէյմէյէ գարար վէրմիշ իտիւ վէ Միլի-
 տոստան Եփեսոսա Խալէր կէօնտըրիպ' քիլիսէնին
 18 իսթիյարլարընը տա'վէթ էյլէտի վէ Եանընա
 կէլտիքլէրինտէ, անլէրէ տէտի քի' Ասիայա կէլ-
 տիյիմին իլք կիւնիւնտէն պէրու պիւթիւն մագըթ
 նասըլ աիզին իլէ պուլունուպ' քէմալ ը թէվա-
 19 ղու', վէ չօգ կէօղ եաշլարըլէ վէ Եհնուտիլէրին
 հիլէլէրինտէն տօլայը պանա վագըր' օլան թէճըր-
 20 պէլէրէ Բապպա խըտմէթ էթտիյիմի, վէ կէրէք
 Եհնուտիլէրէ վէ կէրէք Եոնանիլէրէ' Ալլահա օ-

- լան թէվպէ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսս օ.
- 21 Լան իման հագգընտա շէհատէթ էտէրէք, Ֆա'ի-
տէրի շէյլէրտէն սիզէ խապէր վէրիպ' 'ալէնէն վէ
խանէ պէ խանէ սիզի թա'լիմ էթմէքտէն ապա
- 22 շէքինմէտիլիմի քէնտինիզ պիլիրսինիզ, վէ շիմոի
իշթէ պէն բուհտա պաղլը օլարագ, Երուսաղէմէ
կիտիյօրմ, վէ օրատա պաշըմա կէլէճէք շէյլէրի
- 23 պիլմէմ. Ֆաղաթ Բուհ իւլ Գուտս հէր շէհրտէ
պանա շէհատէթ էտիպ' Սէնի պէնուլէր վէ մու.
- 24 զայագալար պէքլէյօր' տէյիւ պույուրըր, Լաքին
հիշ պիրինի սայմամ, ճանրմը տախի քէնտիմէ
զըյմէթլի թութ մամ. թա քի սէֆէրիմի վէ Ալ-
- լահն 'ինայէթինին պէշարէթինէ շէհատէթ էթ-
մէք իշիւն Բապպ Յիսուստան ալտըղըմ խըրմէթի
- 25 մէսէրրէթլէ իթմամ էտէյիմ, վէ շիմոի իշթէ
սիլ քի'ր պէն արանըգտա մէլէքիթ Ուլանը վա'զ
տէրէք սօյաշտըմ, հիշ պիրինիզ էիւզիւմիւ ար-
- 26 թըզ կէօրմէյէճէյինիզի պիլիրիմ Պու էճըտէն պէն
ճիւմլէնին գանընտան պէրի օլտըղըմա սիզէ պու
- 27 կիւն շէհատէթ էտէրիմ, Ջիրա սիզէ Ալլահն
պիւթիւն իրատէթինի խապէր վէրմէքտէն շէքին-
- 28 մէտիմ, իմաի քէնտինիզէ, վէ Ալլահն քէնտի
գանըլլէ սաթըն ալտըղը քիլիսէսինի կիւթմէք
իշիւն, Բուհ իւլ Գուտսըն սիզի իւզէրինէ նազըր
- թա'նին էյլէտիլի պիւթիւն սիւրիւյէ մուգայյէտ
- 29 օլունըզ, Ջիրա պէն պիլիրիմ քի' պէն այըրըրդ-
տան սօյրա, արանըգա ազղըն գուրտար կիրպ'
- 30 սիւրիւյիւ էսիրկէմէյէճէք տիր, վէ քէնտի արա-
նըգտան տախի, շակիրտլէրի քէնտի արգալըրը
սըրա շէքմէք իշիւն Ֆասիտ շէյլէր սէօյլէյէն ա.
- 31 տէմլըր գուհուր էտէճէք տիր, Պու էճըտէն ու-
յանըգ տուրուըր, վէ իւշ սէնէ կէճէ կիւնտիւզ
հէր պիրինիզէ կէօզ եաշըլլէ նասիհաթ վէրմէք-
- տէն ֆէրաղաթ էթմէտիլիմի տէր խաթըր էտի-
- 32 նիզ, վէ շիմոի, [էյ պիրատէրլէր,] սիզի Ալլահ

- վէ անըն ինայեթինն քէլամընա ըմարըլարըմ,
 օլ քի, սիգի պինա էտիպ՝ ճիւմլէ մուգատտէսլէր
 իլէ պէրապէր սիգէ միրաա վէրմէյէ գատիր տիր
 33 ձիյ պիր քիմսէնին կիւմիւշիւնէ եւա ալթոււնընա
 34 եւա էսվապընա թամա՝ էթմէտիմ՝ Գէնտի ինթի-
 յամաթըմա վէ պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլարա
 պու էլլէրին խըսմէթ էթտիյինի քէնտինիզ պի-
 35 լիրտինիզ՝ Պէօյլէ էմէք վէթիպ՝ զա՛հֆլէրէ իմտատ
 էթմէք, վէ Բապպ Յիսուսըն՝ վէրմէք ալմագտան
 զիյատէ միւպարէք տիր՝ տէտիյի քէլամը տէր
 խաթըր էթմէք կէրէք իտիյինի սիգէ հէր վէճլէ
 36 կէօսլէրտիմ՝ վէ պու շէյլէրի սէօյլէտիքտէն
 սօնրա՝ տիզ շէօքիւպ ճիւմլէսի իլէ պէրապէր
 37 տու՛ա էյլէտի՝ վէ ճիւմլէսինտէն պիր չօգ աղլա-
 յըշ վազը՝ օլաու, վէ Պօղոսըն պօյնընա սարըլլու
 38 անը էօփտիւլէր՝ վէ խուսուսա՝ Նիւզիւմիւ ար-
 թըգ կէօրմէյէճէքսինիզ՝ տէտիյի սէօզտէն տօլայլ
 զիյատէսլլէ միւքէտտէր օլտըլար՝ պա՛տէհու անը
 կէմիյէ գատար թէշի՛ էթտիլէր՝

ՊԱՊ 21

- 1 Վէ պիզ անլէրտէն այրըլտըգտան սօնրա աչը-
 լու՝ տօղրու կուլ ատասընա, վէ էրթէսի կիւն
 Հոռոհոնա, օրատան տախի Պատարայա կէլաիք՝
- 2 Վէ փիւնիկէյէ կիտէճէք պիր կէմի պուլմաղլէ,
 3 պինիպ աչըլտըգ՝ վէ կիպրու կէօրիւնիւպ, անը
 սօլտա պրագարագ, Սիւրիա թարաֆընա կիտիպ՝
 կէմի էիւքիւնիւ Տիւրոստա պօշալաւմագ օլտը-
- 4 ղընտան, օրայա չըգտըգ՝ վէ շակիրտլէրի պու-
 լուպ՝ օրատա եէտի կիւն գալտըգ՝ պոււնլար տա-
 խի Բոււնըն վասըթասըլլէ Պօղոսա՝ Երուսաղէմէ
- 5 չըգմա՝ տէրլէր իտի՝ Պիզ իսէ օլ կիւնլէրի կէշի-
 տիքտէն սօնրա, չըգըպ եօլա բէվան օլտըղըմըզ-
 տա, ճիւմլէսի գարըլար վէ չօճուզլար իլէ պէրա-

- պէր շէհրին սուլարըսընա տէյին պիզի թէշէի' ե-
տիպ' տէնիզ սահիլինտէ տիզ շէօքէրէք տու'ա
6 էյլէտիք' Վէ պիրի պիրիմիզ իլէ վէտա' էթտիք-
տէն սօկրա' պիզ կէմիյէ պինտիք, անլէր տէ քէն-
7 տի մահալլէրինէ 'ալտէթ էթտիլէր' Վէ պիզ տէ-
նիզ սէֆէրինի թէքսիլ էտէրէք, Տիւրոստան
Պտղէմայիսէ վասըլ օլաղըմըզտա, պիրատէրլէրի
սէլամլայըպ' պիր կիւն անլէրին հաւլարընտա
8 գալարզ' Վէ պիզ էրթէսի կիւն չըգըպ' Կեսարիա-
յա կէլուիք' վէ հէտիլէրտէն օլան միւպէշշիր փի-
լիպպոսըն խանէսինէ կիլիպ' հանընտա գալարզ' 9
Պունուն տախի իլհամիէ սէօյլէյէն տէօրթ պաքիլէ
10 գըզը վար իտի' Վէ պիզ օրատա խայլի վաղըթ
մէքս էտէր իքէն, Եէհուտիլէտէն Ագաբոս իսմին-
11 տէ պիր փէյղամպէր էնիպ, Եանըմըզա կէլտի' վէ
Պօղոսըն գուշաղընը ալըպ քէնտի էլլէրի իլէ ա-
յաղըրընը պաղլայարադ' Պու գուշաղըն սահի-
պի օլան ատէմի Եէհուտիլէր Երուսաղէմտէ պէօյ-
լէ պաղլայըպ թա'իֆէլէր էլինէ թէսլիմ էտէճէք-
լէր' տէյիւ Բուհ իւլ Գուսուս պույուրըր' տէտի
12 Վէ պու. շէյլէրի իշիթտիլիմիզտէ, պիզ վէ հէրիլէր
Երուսաղէմէ անըն չըգամասընը րէճա էյլէտիք'
13 Ամմա Պօղոս ճէվապէն' Աղլայըպ գալըպիմի գըրա-
րադ Նէ⁹ էտիլօբսընըզ' գիրա պէն Երուսաղէմտէ
հալընըզ պաղլանմազա տէյիլ, ամմա Բապպ Յի-
սուսըն իսմի իշիւն էօլմէյէ տախի հազըր իմ' տէ-
14 տի' Վէ քէնտիսի գանմատըղընտա, պիզ' Բապ-
պըն միւրատըր օլուն' տէյերէք սիւքիւթ էթտիք'
15 Վէ պու կիւնլէրտէն սօկրա հազըրլանըպ' Երու-
16 սաղէմէ չըգաղզ' Վէ Կեսարիատան պա'ղը շա-
կիրտլէր պիզիմ իլէ պէրապէր կէլիպ' պէղէ հա-
նընտա միւսաֆիր օլաճաղըմըզ Մնասոն Նամ էս-
քի շակիրտ վէ կիպրոսը պիր ատէմէ կէօթիւր-
տիւլէր'
17 Վէ Երուսաղէմէ վասըլ օլաղըմըզտա, պիրա

- 18 տէրէր պիղի մէսէրրէթլէ գապուլ էթտիլէր. Վէ
երթէսի կիւն Պօղոս պիղիմ իլէ պէրապէր Յակո-
բոսըն ետնընա կիթաի. հէվ իսթիյարլար տախի
- 19 հաղըր իտիլէր. Վէ անլէրէ սէլում վէրտիքսէն
սօնրա, քէնտի խըումէթի վասըթասըյլէ Ալլահըն
թափֆէլէր արասընտա իճրա էթտիլի շէյլէրի պի-
- 20 ըրէ պիլէր հիքեայէ էյլէտիւ Անլէր տախի իշիթ-
տիքլէրինտէ, Ալլահա համա էտիպ՝ անա տէտիլէր
քի՝ էյ պիրատէր, իմանա կէլմիշ օլան նէ՝ գա-
տար պիլի Եէհուտիլէր մէվճուտ օլաղընը կէօ-
- 21 շիւյօրսըն. ճիւմլէսի տէ շէրի՝աթըն զայրէթինի
շէքէրլէր. Լաքին սէնին հագգընտա իշիթ միլլէր
տիւ քի, սէն թափֆէլէրին արասընտա օլան
ճիւմլէ Եէհուտիլէրէ՝ Էվլատընըզը խիթան էյլէ-
մէյինիզ, վէ այինլէր իւզրէ հարէքէթ էթմէյի-
- 22 նիլ՝ աէյէրէք, Մուսէստէն իրթիտաա էթմէլէրի-
նի թափիմ էտէրսին, իմտի նաօըլ օլաճագ. սէ-
նին կէլտիլինի իշիտէճէքլէրինտէն էլպէթթէ խալզ.
- 23 ճէմ՝ օլաճագ. տըր. Պու էճլտէն սանա շու տէյէ-
ճէյիմիզի իճրա էյլէ. Եանըժըզտա նէղրի օլան
- 24 աէօրթ առէմ վար. Պու ատէմլէրի ալըպ՝ անլէր
իլէ պէրապէր քէնտիլի թաթհիր էտէրէք, պաշ-
լարընը թրաշ էթմէլէրի իշիւն մասըաֆլարընը
կէօր. ճիւմլէսի տախի սէնին հագգընտա իշիթ-
տիքլէրի շէյլէրին ասլը օլմայըպ՝ քէնտիլ տախի
շէրի՝աթը հըֆզ էտէրէք հարէքէթ էթտիլիլի
- 25 ալլայաճագլար. Ամմա իմանա կէլմիշ թափֆէլէր
խուսուսընտա, պիղ մէքթուպ կէճնտէրէրէք
պէօյլէ պիլը շէյ հըֆզ էթմէյիպ՝ անճագ փութ
գուրպանլարընտան վէ գանտան վէ պօղուլմըշ
նէսնէտէն վէ զինաւտան իճթինապ էթմէլէրինի
- 26 միւնասիպ կէօրտիւք. Օ զէման Պօղոս օլ առէմ-
լէրի ալըպ՝ էրթէսի կիւն անլէր իլէ պէրապէր
թաթհիր օլունտըզտան սօնրա, պուշլարըն հէր
պիլի իշիւն գուրպան թագաթիմ օլունաճաղը վագ-

- Թա տէյին թաթհիր կիւնէրինին իքմալընը խա-
պէր վէրէրէք հէյքէլէ կիրտի:
- 27 Վէ օլ եէտի կիւն խիթամ պուլմագ իւզրէ ի-
քէն, Ասիալը Եէհուտիլէր անը հէյքէլտէ կէօր-
մէքլէ, պիւթիւն խալգը թահրիք էտիւլ՝ իւզերի-
- 28 նէ էլ ուզատարագ, էյ ըրիճալ ը Խարայէլ, Եար-
տըմ էտինիգ. հէր եէրտէ գալմ վէ շէրի'աթ վէ
պու մահալին 'ալէյհինտէ ճիւմէյէ թա'լիմ էտէն
ատէմ պու տըր. հաթթա հէյքէլին իլինէ պիլէ
Եունանիլէր կէթիրիպ, պու մուգատտէս մահալի
- 29 նափաք էյլէտի՝ տէյիւ պաղըրըրաւը Խաի (Զիրա
պունտան էվվէլ շէհրտէ անըն իլէ պէրապէր Ե-
փեսոսը Տրոփիմոսը կէօրմիւշ օլմալարըյլէ, Պո-
ղոս անը հէյքէլին իլինէ կէթիրտի զանն էթտի-
- 30 լէր) Վէ պիւթիւն շէհր թահրիք օլունարագ,
խալգ գօշուշուպ՝ Պօղոսը թուրթարագ, հէյքէլ-
տէն տըրաւը շէքտիքլէրի կիպի՝ գափուլար գա-
- 31 փանտը: Անլէր տախի գաթլինէ գաստ էթմէքտէ
իքէն, ալայըն պիլ պաշըսընա՝ Պիւթիւն Երուսա-
ղէմ ալթ իւսթ օլտու՝ տէյիւ խապէր Եէթիլտի:
- 32 Օ տախի ֆիլ հալ 'ասքէրլէր իլէ Եիւզ պաշըլթ
ալըպ՝ իւզէրլէրինէ գօշտու, վէ անլէր պիլ պաշը
իլէ 'ասքէրի կէօրտիւքտէ, Պօղոսը տէօյմէքտէն
- 33 վազ կէյտիլէր: Օ զէման պիլ պաշը Եաղալըպ՝
անը թուրթտու, վէ իքի զէնճիրլէ պաղըլանմասընը
էմը էտիպ՝ քիմ խոլիյինի վէ նէ՝ Եափմըշ օլըր-
- 34 ղընը սիւ'ալ էյլէտի՝ վէ գալապալըգտա պա'ղըսը
շէօյլէ վէ պա'ղըսը պէօյլէ պաղըրմալարըյլէ, կիւ-
րիւլթիւտէն հազիգաթ ը հալէ վազըֆ օլամատը-
ղընտան, անըն գալ'այա կէօթիւրիւլմէսինի էմը
- 35 էթտի: Վէ նէրտիպանա կէլտիլինտէ՝ գալապալը-
ղըն շիտտէթինտէն տօլայը 'ասքէրլէր անը կէ-
- 36 թիւրտիլէր: Զիրա ճէմ՝ օլան գալմ՝ Անը գալ-
տըր՝ տէյիւ պաղըրարագ, արտը սըրա կէլիլլէր
- 37 խտի: Վէ Պօղոս գալ'անըն իլինէ կէօթիւրիւլմէք

իւզրէ ի քէն, պին պաշըյա խիթապէն՝ Բոյխսաթ վաճը մը քի սանա պիր շէյ սեօյէյէյիմ՝ տէտի:
 38 Օ տախի՝ Եռնանիճէ պիլիճը մի սին. սէն պուն-
 տան մուգատտէմ ֆէսատ չըգարըպ՝ պէրրիյէյէ
 տէօրթ պին նէֆէր հայառւտ կէօթիւրէն Մըսըր-
 39 լը տէյիճը մի սին՝ տէտի: Վէ Պօղոս՝ Պէն կիլի-
 կիանըն մէշհուր շէհրի օլսն Տարսոն էհալիսինտէն
 Եէհուտի իմ. վէ սանա բէճա էտէրիմ՝ իզն վէր,
 40 գաւմա սեօյէյէյիմ՝ տէտի: Օ տախի իզն վէր-
 տիքտէն սօնրա, Պօղոս նէրտիպանտա տուրարազ
 գաւմա էլ իլէ իշարէթ էթտի. վէ 'ազիմ սիւ-
 քիւթ օլտըգտա, 'իպրանիճէ նութգ իրատ էտէ-
 բէք տէտի քի:

ՊԱՊ 22

1 Եյ պիրաաերլէր վէ փէտէրլէր, շիմտի սիզէ վէ-
 2 բէճէյիմ ճէվապը տիկէյինիզ, Անլէր քէնտիլէրէ
 'իպրանիճէ նութգ իրատ էթտիլինի իշիթտիքլէ-
 3 բինտէ՝ տահա զիյատէ սիւքիւթ էթտիլէր: Օ տա-
 խի տէտի քի՝ Պէն կիլիկիատա վազը՝ Տարսոնտա
 տօղմուշ, վէ ֆագաթ պու շէհրտէ Գամաղիէլին
 ալազըրընտա փէրվէրտէ օլմուշ Եէհուտի պիր
 ատէմ իմ, վէ էճտատըն շէրի'աթընտա տիգգաթ-
 4 լէ թէրպիյէ օլաւնուպ՝ ճիւմէնիզին պու կիւն օլ-
 տըղը միսիլիւ, Ալլահ իշիւն զայրէթլի իտիմ: Վէ
 էրքէքլէր իլէ գարըլարը պաղլայըպ հապսարա
 թէպիմ էտէրէք, պու թարիգէ էօլիւմ տէրէճէ-
 5 սինէ գատար թէ'ատտի էյլէտիմ: Նասըլ քի
 քէահին ի ա'զամ իլէ իխթիյարըլարըն պիւթիւն
 հէյէթի հազգըմտա շէհատէթ էտէրլէր, շիւնքի
 անլէրտէն պիրատէրլէրէ մէքթուպլար տախի ա-
 լըպ՝ Դամասկոստա պուլուանլարը տախի թէք-
 տիր օլըւնմալարը իշիւն, պաղլը օլարագ Երու-
 սազէմէ կէթիրմէք իւզրէ, օլ թարաֆա կիտիօր

- 6 իտիմ: Վէ պէն եօլտա կիտէր ի քէն Դամասկոսս
 եազլաշորղըմտ, էօյլէ վազթ ընտա անսըզըն էթ-
 րաֆըմա սէմատան 'աղիմ պիր նուր փարլա-
- 7 տը, Վէ եէրէ տիւշտիւմ, վէ պանա' իյ Սա-
 առղ, Սառռղ, պանա նիջիւն թէ'ատտի էտիյօր-
- 8 սըն' տէյէն պիր սէտա իշիթտիւմ: Պէն տախի ճէ-
 վապէն' էֆէնտի, սէն քիմ սին' տէտիմ, օ տա-
 խի պանա' Պէն սէնին թէ'ատտի էյլէտիյին Նա-
- 9 զարէթլի Յիսուս իմ' տէտիւ Ամմա պէնիմ իլէ
 պէրապէր օլանլար նուրու կէօրտիւլէր իսէ տէ:
- 10 պանա սէօյլէյէնին սէտասընը իշիթմէտիլէր: Պէն
 տախի' Եա Բապպ, նէ՞ եափայլըմ' տէտիմ: Բապպ
 տախի պանա' Գալզ, Դամասկոսս կիթ, վէ օրա-
 տա եափմալ իշիւն թա'նին օլունան շէյլէրին
- 11 ճիւլէտի սանա սէօյլէնիլէճէք տիր' տէտիւ: Վէ օլ
 նուրըն զիյասը սէպէպիլէ կէօրէմէզ օլտըղըմտոն
 պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլար էլիմտէն թալթա-
- 12 րազ, Դամասկոսս կիրտիւմ: Վէ օրապա սաքին
 օլան ճիւլէ Եէհուտիլէրտէն հիւսն ի շէհատէթէ
 նա'իլ օլմուշ վէ շէրի'աթ իւզրէ էհլ ի թաղվա
- 13 Անանիա նամընտա պիր ատէմ, կէլիպ եանըմտ
 տուրարազ, պանա' Սառռղ պիրաւտէր, կէօղէ-
 րին կէօրսին' տէտի. վէ պէն օլ սա'աթտա անա
- 14 պազարմ: Օ տախի' էճուտըմըզըն Ալլահը, քէն-
 տի իրատէթինի պիլմէք վէ օլ Սալիհի կէօրմէք
 վէ անըն աղզընտան սէս իշիթմէք իշիւն, սէնի ին
- 15 թի'իւապ էյլէտի: Զիրա կէօրիւպ իշիթտիյին շէյլէր
 հազգընտա ճիւլէ ատէմէրէ անըն շահիսի օլա-
- 16 ճազսըն: Վէ շիմտի նիջիւն թէ'էխիսիւր էտիյօր-
 սըն: Գալզ, վաֆթիզ օլ, վէ Բապպըն իսմիլէ
 տու'ա էտէրէք կիւնահլարընտան երյգան' տէտի
- 17 Վէ պէն Երուսաղէմէ 'ալմտէթ էտիպ' հէյքէլտէ
 տու'ա էտէր իքէն, հալը վէճուտէ պուլունուլ'
- 18 անը կէօրտիւմ: Օ տախի պանա' Զապուգ օլ, վէ
 'աճէլէթէն Երուսաղէմտէն չըզ, զիրա պէնիմ

- հազգըմտա շէհատեթիկի դապուել էթմէյեճէքլէր՝
- 19 տէտիւ Պէն տաիսի՝ Նա Բապպ, պէն սանա իման
էտէնդէրի հապս էտիպ՝ սինաղողլարտա տէօյմէք-
- 20 տէ օլաղղըմը, Վէ սէնին շէհիտին Ստեփանոսըն
գանը տէօքիւլիւր իքէն, օրատա հազըր պուլու-
նուպ՝ անըն գաթիկէն րիդա վէրտիյիմի, վէ անը
էօլտիւրէնլէրին լիպասլարընը պէքլէմէքտէ օլտը-
ղըմը քէնտիլէրի էյի պիլիլըլէր՝ տէտիմ իսէ տէ,
- 21 Պանա ճէվապէն՝ կիթ, զիրա պէն սէնի ուղազ
մահալէ՝ թա՝իֆէլէրէ իրսալ էտէճէյիմ՝ տէտիւ
- 22 Վէ պու սէօղէ գատար անը տիլլէյիպ, եիւք-
սէք սէսլէ՝ Պու միսիլլիւ ատէմի եէր եիւզիւնտէն
գալարըր, զիրա եաչամասը ճա՝իզ տէյիլ տիր՝ տէ-
- 23 տիլէրի Իմտի անլէր պաղըրըշարագ, լիպասլարընը
- 24 աթըպ հավպա թօղ սաչտըգլարը սըրատա, Պիկ
պաչը՝ նէ սէպէպտէն տօլայը 'ալէյհինէ պէօյլէ
պաղըրըշարըլարընը ակլամագ իլիւն՝ Գամըլլէ
իսթինթագ օլուեստուն՝ տէյերէք, գալ'անըն իլիւնէ
- 25 կէօթիւրիւլէսինի էմը էյլէտիւ Վէ անը գալըշ-
լարլէ կէրիպ պաղլատըգլարընտա, Պօղոս օրատա
տուրան եիւզ պաչըյա՝ Բօմալը վէ դայր ի մահքիւմ
պիր ատէմի տէօյմէք սիզէ ճա՝իզ մի տիր՝ տէտիւ
- 26 Եիւզ պաչը տալտի պուենու իշիթտիքտէ, կիտիպ
նէ էտէճէյիկէ [տիդգաթ էյլէ], զիրա պու ատէմ
Բօմալը տըր՝ տէյիւ պիկ պաչըյա խապէր վէրտիւ
- 27 Պիկ պաչը տալտի Պօղոսը եանընա կէլիպ, անա՝
Սէն Բօմալը՝ մը սըն, պանա սէօյլէ՝ տէտիքտէ,
- 28 Էվվէթ՝ տէտիւ Վէ պիկ պաչը ճէվապէն՝ Պէն պու
հիմայէթ իմթիյաղընը պիր չօգ ագչէ իլէ էտին-
տիմ՝ տէտիւ ֆաղաթ Պօղոս՝ Պէն հէման օ հալ-
- 29 տէ տօղտըմ՝ տէտիւ Պուենուն իւզէրինէ անը իս-
թինթագ էտէճէք օլան քիմանլէր տէր 'ագապ
անըն եանընտան շէքիլտիլէր՝ վէ պիկ պաչը անըն
Բօմալը օլտըղընա ակեահ օլտըղընտա՝ անը պաղ-
լատըրը իշիւն գօրգտոււ

30 Վէ երթեսի կիւն Նէհուտիւէր թարաֆընտանէ իյիւն չիքեայէթ օլունտըղընն հապիգաթընը պիլմէք իսթէմէքէ, անը [պաղլարընտան] չէօ. գիւպ՝ պաշ քեահինլէր իլէ պիւթիւն միլլէթ մէճ. լիսինին կէլմէսինի էմր էտէրէք, Պօղոսը էնտի. բիպ՝ հուզուրլարընա կէթիրտի:

ՊԱՊ 23

- 1 Վէ Պօղոս միլլէթ մէճլիսինէ տիգգաթլէ նազար էտիպ՝ էյ պիրատէրլէր, պէն պու կիւնէ տէյի Ալլահըն հուզուրընտա քիւլլէն խալիս զամիրլէ
- 2 հարէքէթ էյլէտիմ՝ տէտի. ֆեահին ի ա'գամ Ա. նանիա տախի անըն եանընտա տուրանլարա՝ աղ.
- 3 զընա վուրմալարընը էմր էթտի. 0 զէման Պօղոս անա՝ էյ պատանալը տիվար, սէնի Ալլահ վուրա. ճագ տըր. սէն շէրի'աթ մուճէպինճէ պէնի մու. հաքէմէ էթմէյէ օթուրուր իքէն, խիլաֆը շէր՝ օլարագ, պանա վուրմալարընը՝ մը էմր էտիյօր.
- 4 սըն՝ տէտի. Վէ եանընտա տուրանլար՝ Ալլահն քեահին ի ա'գամընա՝ մը շէթմ էտէրսին՝ տէմ.
- 5 լէրիլէ, Պօղոս՝ էյ պիրատէրլէր, անըն քեահին ի ա'գամ իտիյինի պիլմէյօր իտիմ, զիրա՝ Գալմըկըն րէ'իսինէ քէօթիւ սէօյլէմէյէսին՝ տէյի.
- 6 եազըլմըլ տըր՝ տէտի. Վէ Պօղոս անլէրին պիր զըսմը սատուգիլէր վէ տիկէրի ֆէրիսիլէր օլտը. զընը պիլմէքէ, մէճլիստէ՝ էյ պիրատէրլէր, պէն ֆէրիսի օղլու ֆէրիսի իմ. էօյիլէրին գըյամը իւմիտինտէն տօլայը մուհաքէմէ օլունույօրըմ՝
- 7 տէյիւ նիտա էթտի. Վէ պուհու սէօյլէտիյինտէ՝ ֆէրիսիլէր իլէ սատուգիլէր արասընտա միւնա. զա'ա զուհուր էտիպ՝ ճիւմհուր իքի ֆըրգա օլ.
- 8 տու. Ջիրա սատուգիլէր՝ Գըյամէթ վէ մէլէք փըուհ եօգ տըր՝ տէրլէր, ֆագաթ ֆէրիսիլէր իքի.
- 9 սինի տէ իգըար էտէրլէր, Վէ պէօյիւք կիւրիւ.

- Թիւ վուգու՝ պոււտու, վէ ֆերիսիւր Թարաֆը-
նըն 'իւլէմասը գալգըպ՝ Պու առէմտէ պիր քէ-
թիւիւ ք պոււլմայօրըզ. առմա էյեր անա պիր
րուհ եա պիր մէլէք սէօյլէտի իսէ, [Ալլահա գար-
ըն ճէնք էթմէյէլիմ՝] տէյերէք միւնազա՝ա էտէր-
10 լէր իտիւ Վէ չօգ վէլվէլէ վուգու՝ընտա՝ Պօզուս
անլէր Թարաֆընտան փարէլէնիւր՝ տէյիւ պիհ
պաշը խալֆ էթմէսիլլէ, էնիպ անլէրին իշլէրին-
տէն անը գալիրալ՝ գալ՝այա կէթիւրմէլէրինի՝աս-
քէրէ էմը էթտիւ.
- 11 Վէ էրթէսի կէճէ Բապպ անըն եանընտա տու-
րուպ՝ էյ Պօզուս, ճէսուը օլ, գիրա Երուսաղէմ-
տէ պէնիմ հազգըմտա շէհատէթ էթտիլին կիպի,
Բօմատա տախի էօյլէ շէհատէթ էթմէլիսին՝ տէ-
12 տիւ Վէ կիւնտիւզ օլտըգտա՝ Եէհուտիլէրտէն
պա՝ղըսը իթթիֆադ էտէրէք՝ Պօզուսը էօլտիւր-
մէյինճէ պիր շէյ եէյիպ իշմէյէճէյիզ՝ տէյիւ քէն-
13 տիլէրինի լա՝նէթ ալթընա գօտըլարւ Վէ պու
եէմիլլէ իթթիֆադ էտէնլէր գըրգ քիշիտէն զի-
14 յատէ իտիւ Վէ պոււնլար պաշ քէհահիւնլէրին վէ
իւթիյարլարըն եանընա կիտիպ՝ Պօզուսը էօլտիւր-
մէյինճէ հիշ պիր շէյ Թաթմայաճաղըզ՝ տէյիւ
քէնտի քէնտիմիզի 'ազիմ լա՝նէթ ալթընա գօ-
15 տըզ. Վէ շիմտի սիզ միլլէթ մէճլիսի իլէ պէրա-
պէր անըն հազգընտա օլան շէյլէրի զիյատէ տիգ-
գաթլէ Թէֆթիշ էթմէք պէհանէսիլլէ եարըն եա-
նըրգա աշաղը կէթիւրին՝ տէյիւ պիհ պաշըյա
խապէր վէրինիզ. պիզ տախի օ վասըլ օլմազտան
էվլէլ անը էօլտիւրմէյէ հազըր ըզ՝ տէտիլէր՝
16 Ամմա Պօզուսըն հէմշիրէզատէսի պու հիլէյի իշիթ-
մէքէ, վարըպ գալ՝այա կիրէրէք Պօզուսա խապէր
17 վէրտիւ Պօզուս տախի եիւզ պաշըլարըն պիրինի
եանընա չաղըրըպ՝ Պու ճիվանը պիհ պաշըյա կէ-
թիւր, գիրա անա պիր իֆատէթի վար տըր՝ տէ-
18 տիւ 0 տախի անը ալըպ պիհ պաշըյա կէթիւ-

- րէրէք՝ Մահպուս Պօղոս պէնի չաղըրըպ, պու
ճիպանն սանա իֆատէսի օլտըղը իշիւն, եանըկա
19 կէթիրմէմի րէճա էյլէտի տէտի Պիլ պաշը տա-
խի անը էլինտէն թութուպ՝ թէնհա պիր մահալէ
լէքիտի, վէ՝ Պանա վէրէճէյին խապէր նէ՞ տիր՝
20 տէյիւ սիւալ էյլէտի Օ տախի՝ Ենհուտիլէր Պո-
ղոսըն հազգընտա տահա տիգգաթլէ պիր շէյ
թէֆթիշ էթմէք պէհանէսիլլէ, անը եարըն միւ-
լէթ մէճիսինէ էնտիրէսին՝ տէյիւ Դանա րէճա
21 էթմէյէ իթթիֆագ էթտիլէր. Ամնա սէն անլէրէ
րագի օլմայաըն. զիրա պուշլարտան՝ անը էօլ-
տիւրմէյինճէ եէյիւղ իլմէմէյէ քէնտիլէրինի լա՛-
նէթ ալթընա դօմուշ դըրգտան զիյատէ ատէմ
անը փուսուտա պէքլէյօրլար. վէ շիմտի հազըր
պուլունարագ, սէնին էմրինէ մուշթագըր տըր-
22 լար՝ տէտի իմտի պիլ պաշը օլ ճիվանա՝ Պու
շէյլէրի պանա պէյան էթտիլիկի քիմէյէ սէօլլէ-
մէ՝ տէյիւ թէնպիհ էթտիլքտէն սօնրա, անը սալը
վէրտի
23 վէ եիւզ պաշըլարտան իքի քիճի շաղըրըպ՝ կէճէ
սա՛աթ իւշտէ կեուարիայա կիթմէք իւզըէ, իքի
եիւզ փիյատէ վէ եէթմիշ սուվարի վէ իքի եիւզ
24 մըզրաղը հազըրլայընըզ. վէ Պօղոսը պինտիրիպ
սէլաւէթլէ վալի փելիքսէ կէօթիւրմէլէրի իշիւն,
25 հայվանլար տախի թէտարիք էտինիլ՝ տէտի վէ
26 պէր վէճհ ի աթի պիր մէքթուպ եազար. կօղդիոս
Լիւսիաս տէվլէթլու վալի փելիքսէ սէլամ էտեր
27 Պու ատէմ Ենհուտիլէր թարաֆրնտան թաթու-
լուպ՝ էօլտիւրիւմէք իւզըէ իքէն, Բօմալը օլտը-
ղընը էօյրէնտիլիմտէ, ՝ասքէր իլէ եէթիշիպ անը
28 դուրթարտըմ, վէ անըն հազգընտա էթտիլքլէրի
շիքեայէթին սէպէպինի տիլլամագ մազսէտիլլէ
անը անլէրին միլլէթ մէճիսինէ էնտիրտիլիմտէ
29 Գաթլէ եա զէնճիրէ միւսթահագգ պիր ճիւրմիւ-
օլմայըպ՝ անճագ քէնտի շէրի՛աթլարընա միւթէ-

- Վալլըգ մէսէլէլէրտէն տօլայը անտէն շիքեայէթ
 30 օլունարղընը անլատըմ, վէ [նէհուտիլէրին] պու
 ատեմէ հիլէ թէրթիպ էտէճէքլէրի պանա պէյան
 օլունմողլէ, անը տէր հալ սանա կէօնտէրտիմ,
 վէ տա՛վաճըլարա տախի անըն Վալէյհինտէ օլան
 շէլլէրի սէնին հուզուընտա իֆատէ էթմէլէրինի
 էմը էթտիմ, Վ.ֆիյէթտէ օլունըղ,
 31 Օլ վուգըթ Վալքէրլէր քէնտիլէրէ էմը օլուն-
 տըղը վէճհ իւզրէ, Պօղոսը ալըպ կէճէլէյին Ան-
 32 տիպատըռոսա կէթիւլուրիւքտէն սօկրա, էրթէսի
 կիւն անըն իլէ պէրապէր կիթմէք իյիւն, սուվա-
 լիլէրի պրագըպ՝ գալայա Վալտէթ էթտիլէր,
 33 Պունլար տախի կիսարիտայ վասըլ օլուպ՝ մէք-
 թուլը վալիյէ թէսիմլէ Պօղոսը տախի անա
 34 թագտիմ էթտիլէր, վալէ տախի Վալտէ-պը օղու-
 յուպ՝ հանկը էյալէթտէն օլտըղընը սիւալ էթտի,
 35 վէ կիլիկիատան օլտըղընը անլամողլէ, Տա՛վաճը-
 լարըլ տախի կէլտիքտէ Ֆէնի տիլլէրիմ՝ տէյիպ
 Հերովգէսին սէրայընտա հըֆղ օլունմասընը էմը
 էթտի:

ՊԱՊ 24

- 1 Վէ պէշ կիւնտէն սօկրա՝ քեահին ի ա՛ղամ Ա-
 նանիա, իխթիյարլար վէ Տերտիւղոս Նա՛մըդա պիը
 իսթիպ ըէֆադաթընտա պուլունարագ՝ էնտի.
 վէ պունլար Պօղոս Վալէյհինտէ վալիյէ շիքեայէթ
 2 էթտիլէր, Օ տախի չաղըրլարգտա, Տերտիւղոս
 իթիլհամա պալայըպ՝ էյ տէվլէթլու փիլիքս,
 պիզ սէնին վասըթանլէ չօգ սէլամէթէ նա՛լլ օլ-
 տըղըմըղ հալտէ, վէ սէնին թէտպիլինլէ պու միլ-
 3 լէթին ումուըր թանգիմ օլունարղընտան, Հէր
 դէման վէ մէքեանտա քէմալը թէշէքքիլլէ
 4 գապուլ էտէրիղ, Լաքին սէնի զիյատէ թա՛միզ
 էթմէլէք իյիւն, ըէճա էտէրիմ՝ պիզի լութֆէն

- 5 Պիր ազ տիպէյէսին, Զիրա պիզ պու առէմին էհլ ի
 ֆէսատ վէ տիւնեաւա օլան ճիւմէ նէհուտիլէր
 արասընա իթիլալ սէպէպի, վէ նաարանի
 ֆըրգասընըն պիր րէ'իսի օլաղընը պուլաղ:
- 6 Վէ հաթթա հէյքէլի պիլէ նափաք էթմէյէ չալը-
 աղընա, անը թութարգ վէ քէնտի շէրի'աթը-
 մըզ մուճէպինճէ մուհաքէմէ էթմէք իսթէտիք
- 7 իսէ տէ, Պիլ պաշը Լիւսիաս եթթիշիայ՝ ճէպրի
 8 'ազիմէ էլիմիդտէն ալարագ, Տա'վաճըլարընըն
 սէնին թարաֆընա կէլմէլէրինի էմը էթտի. սէն
 տախի իսթինթագ էթմէքէ՝ անը իթթիհամ էթ-
 տիլիմիզ շէյլէրին ճիւմէսինէ վազըֆ օլա պի-
- 9 իրսին՝ տէտի. նէհուտիլէր տախի՝ Պու շէյլէր
 պէօյլէ տիր՝ տէյրէք թաստիգ էթտիլէր:
- 10 Պօղոս տախի՝ Սէօյլէ՝ տէյիւ վալինին քէնտիսի-
 նէ իշարէթ էյլէմէսի իւզէրինէ, ճէվապ վէրէրէք
 տէտի քի՝ Զօգ սէնէտէն պէրու սէնին պու միւ-
 լէթին հաքիմի օլաղընը պիլտիլիմտէն, պանա
 միւթէ'ալլըզ շէյլէրէ տահա խօշնուտիլլէ ճէվապ
- 11 վէրիրիմ, Զիւնքի պէն 'իպատէթ էթմէք իշիւն
 երուսաղէմէ չըգալըտան պէրու օն իքի կիւնտէն
- 12 զիյատէ օլմատըղընա վազըֆ օլա պիլիրսին: Վէ
 պէնի նէ հէյքէլտէ, նէ սինաղօղլարտա, նէ տէ
 շէհրտէ պիր քիմսէ իլէ միւպահէսէ էթմէքտէ,
 եախօտ իսպըզ պաշըմա թօփլամագտա պուլաղ-
- 13 լար, Վէ շիմտի պէնի իթթիհամ էթտիքլէրի շէյ-
 14 լէրին իսպաթընա գատիր տէյիլլէր տիր, Ամմ
 սանա պուռու իգըար էտէրիմ քի՝ պուլարըն
 ֆըրգա տէտիքլէրի թարիգ մուճէպինճէ, թէլ-
 րաթ իլէ փէյղամպէրլէրաէ եազըլմըջ օլան շէյլ-
 րին ճիւմէսինէ իման էտէրէք, էճտատըմըն Ալ-
- 15 լահընա 'իպատէթ էտէրիմ, Վէ քէնտիլէրին տա-
 խի մունթազըր օլաղլարը միսիլիւ, կէրէք ա-
 լիւլէրին վէ կէրէք ֆասըլարըն էօլիւլէրտէն
 գըյամ էտէճէքլէրին Ալլահտան իւմիտ էտէրիմ:

- 16 Պուշնա պինա՛նէն հէր վագըթ Ալլահն վէ ինսանըն
 'ինտինտէ խալիս զամիրէ մալիք օլմաղա ճէհտ է-
 17 տէրիմ։ Վէ չօգ սէնէ կէշտիքտէն սօղրա՛ միլլէ-
 թիմէ սատաղա վէ Ալլահ թագտիմէլէր թագ-
 18 տիմ էթմէք իլիւն կէշտիմ։ Վէ պու սըրատա
 պա՛զը Ասխարընէ հուտիլէր պէնի հէլքէլտէ գա-
 լապալըգ, եախօտ վէլվէլէ իլէ օլմայըպ՝ ամին
 19 թաթհիր օլունմըլ պուլտըլար։ Վէ պունլար՝ 'ա-
 լէհհիմտէ պիր տէլէճէքլէրի օլսա իտի, հուզու-
 20 ըլկա կէլիպ շիքեայէթ էթմէլի իտիլէր։ Ծախօտ
 պու հազըր պուլունանլար՝ պէնիմ արալարընտա
 տուրուպ՝ Պէն պու կիւն սիզին թարաֆընըտան
 էօլիլէր գըլամընտան տօլայը մուհաքէմէ օ-
 21 լունըլօրըմ՝ տէյիւ Նիտա էթտիլիմ պու պիր
 սէօզտէն զայրի, միլլէթ մէճիսի հուզուրընտա
 իքէն, պէնտէ նէ՝ գապահաթ պուլտըգլարընը
 22 սէօլէսինլէր։ Վէ փելիքս (պու շէլլէրի իշիթտի-
 յինտէ)՝ պու թարիգ հագգընտա քեամիլ մա՛-
 լիւմաթը օլտըղընտան՝ Պիշ պաշը Լիւսիաս էնտիլի
 զէման տա՛վանըղը թահգիգ էտէրիմ՝ տէյիպ,
 23 անլէրի պաշգա պիր վագթա թէրք էլլէտիւ։ Վէ
 Պուտըթահթը մուհաֆազասընա ալըպ՝ անա միւ-
 սա՛ատէ վէրմէքլէ, անըն տօսթլարընտան քէն-
 տինէ խրտմէթ էթմէքտէն քիմսէլի մէն՝ էթմէ-
 մէսինի եիւզ պաշըյա թէնպիհ էթտիւ։
 24 Վէ պիր գալ կիւն սօղրա փելիքս նէհուտի պու-
 լունան զէվճէսի Դրուսիղա իլէ կէլիպ՝ Պօղոսը կէ-
 թիրտէրէք, անը Գրիտոոսա օլան իման խուսու-
 25 սընտա տիշլէտի։ Օ տախի սալահ վէ զապթը
 նէֆա վէ կէլէճէք ճէզատան պահա էտէր իքէն,
 փելիքս զիյատէսիլլէ գօրգուպ՝ Շիմալիլի կիթ,
 վագթըմ օլուրսա, սէնի եինէ չաղըրըրըմ՝ տէյիւ
 26 ճէվապ վէրտի։ Պուշնուէն իլէ պերապէր Պօղոս
 թարաֆընտան (սալը վէրիլմէսի իլիւն) քէնտինէ
 ազլէ վէրիլիւր մէ՛մուլլիլէ՝ անը չօգ տէֆա կէ-

27 Թիրախս անըն իլէ սէօյլէշիր խորի Լաքին իքի սէնէ թէմամ օլտրգտա, փելիքսին եերինէ Պոր-կիոս փեստոս նասպ օլունուպ՝ փելիքս, Եէհու-տիլէրին խաթրընը խօշ էթմէք մագսէտիլէ, Պօ-ղոսը մահպուս պրագտը:

ՊԱՊ 25

- 1 Իմաի փեստոս վիլայէթէ վասըլ օլուպ՝ իւչ կիւն
- 2 սօհրա կեսարիատան Երուսաղէմէ չրգտը՝ վէ քեահին ի ա՛ղամ իլէ Եէհուտիլէրին միւթէպէ-րանը Պօղոս յալէյինտէ չիքեպէթ էտիպ՝ րէնս
- 3 էտերէք, Անըն Երուսաղէմէ ճէլպի իշիւն միւսս-՝ առէ թալէպ էյլէտիլէր, քէնտիլէր իսէ սնը եօլաս էօլտիւրմէք իշիւն տուգագ գուրույօրլար խորի
- 4 Լաքին փեստոս ճէվապէն՝ Պօղոս կեսարիատա Թաւթ Եր մուհաֆադատա պուլունուպ, քէնտիլ տախի եագընլարտա օրայա կիտէճէյինի պէյան
- 5 էտերէք, Արանըղտան մուգթէտիր օլանլար պէ-նիմ իլէ պերապէր էնիպ՝ օլ առէմոն պիր գա-պահաթ վար իսէ, անը իթթիհամ էթսիլէր՝
- 6 տէտի՝ վէ Խանլարընտա անճագ սէքիղ օն կիւն էյլէնտիքտէն սօկրա կեսարիայա էնտի, վէ էր-թէսի կիւն մահքէմէտէ օթուրուպ՝ Պօղոսըն կէ-
- 7 Թիլիլմէսինի էմր էյլէտի՝ Օ տախի կէլտիլնտէ՝ Երուսաղէմտէն էնէն Եէհուտիլէր անըն էթրա-ֆընտա սուրուպ՝ անըն յալէյինտէ իսպաթընս գատիր օլմատրգլարը չօգ վէ աղըր չիքեպէթէր
- 8 էթտիլէր իսէ տէ, Օ տախի՝ Պէն նէ Եէհուտիլէ-րին շէրի՛աթընս վէ նէ հէյքէլէ վէ նէ տէ Գայ-սերէ գարըլ պիր ճիւրմոն պուլունտըմ՝ տէյի-
- 9 ճէվապ վէրտի՝ Լաքին փեստոս Եէհուտիլէրին խաթրընը խօշ էթմէք մագսէտիլէ, Պօղոս

- ճէվապ վերիւպ՝ Սէն Երուսաղէմէ չըզըպ պու շէյ-
 10 ւէր իլիւն պէնիմ հուզուըրմաա օրատա մուհա-
 խի՝ Պէն Գայսէրին մահքէմէսինտէ տուըրույօրըմ,
 պուըրատա մուհաքէմէ օլուէնմագլըղըմ կէրէք տիր.
 սէնին տախի վէք էյի պիլտիյին կիպի՝ Եէհուտիւ-
 11 լէրէ հիչ պիր հագգարզըղք էթմէտիւմ, Զիրա էյէր
 հագգարզըղք վէ գաթլէ միւսթահագգ պիր շէյ
 իլլէմիչ իսէմ, էօլմէքտէն չէքինմէմ. աամա էյէր
 պուէնլարըն՝ յալէյհինտէ շիքեայէթ էթտիքլէրի շէյ-
 12 լէրին ասլը եօգ իսէ, հիչ պիր քիմսէ պէնի ան-
 լէրէ թէսլիւմ էտէմէղ. Գայսէրէ բէֆ՝ ի տա՛վա
 էտէրիւմ՝ տէտիւ Օ զէման փեստոս մէճլիս իլէ
 միւզաքէրէ էթտիքտէն սօկրա՝ Գայսէրէ բէֆ՝ ի
 տա՛վա էթտին, Գայսէրէ կիտէճէքսին՝ տէյիւ ճէ-
 վապ վէրտի.
 13 Վէ պիր գաչ կիւն միւրուրինտէն սօկրա, փես-
 տոսը թէպրիք էթմէք իւզրէ՝ Ագրիպպաա մէլիք
 14 իլէ Բերինիկէ Կեսարիայա վասըլ օլտոււ վէ օ-
 րատա պիր չօգ կիւնլէր էյլէնտիքլէրինտէ, փես-
 տոս Պօղոսըն մատտէսինի մէլիյէ իֆատէ էտիպ
 տէտի քի՝ ֆելիքսին մահպուս պրագարզը պիր
 15 ասէմ վար տըրի Պու ատէմին հագգընտա պէն
 Երուսաղէմտէ իքէն Եէհուտիլէրին պաշ քեահին-
 լէրի իլէ իխթիյարլարը անտէն տօլայը պանա շի-
 քեայէթ՝ արզ էտիպ՝ անըն յալէյհինտէ հիւքմ թա-
 16 լէպ էթտիլէրի Պէն տախի՝ Միւտտա՛ի յալէյմիւտ-
 տա՛լիլէր իլէ եիւզ եիւզէ պուլունուպ՝ շիքեայէթ-
 լէրինէ ճէվապ վէրմէյէ միւսա՛ատէ օլմայընճա,
 պիր քիմսէյի [գաթլէ] թէսլիւմ էթմէք օմայըլարըն
 յատէթի տէյիլ տիր՝ տէյիւ անլէրէ ճէվապ վէր-
 17 տիւմ, Պուէնուէն իւզէրինէ անլէր պուըրայա պէնի
 իլէ վասըլ օլտըզլարընտա, կէճիքտիրմէյէրէք էր-
 թէսի կիւն մահքէմէտէ օթուըրուպ՝ օլ տտէմին
 18 կէթիլիլմէսինի էմի էթտիւմ, վէ տա՛վաճըլարը՝

- հուզուարտա անըն հազգընտա պէնիմ գըյաո էթ.
 19 տիյիմ պիր շիքեայէթ էթմէտիլէր: Տագաթ քէն.
 աի տիյանէթլէրինէ վէ Պօղոսըն՝ Տիրի տիր՝ տէ.
 տիյի Յիսուս նամընտա վէֆաթ էթմիշ պիր քիմ.
 սէյէ տա՞իր անըն յալէյհինտէ պա՛յը մէս՛էլէլէրի
 20 վար իտի: Վէ պէն պու մէս՛էլէնին հալլընտա թէ.
 րէտտիւտ էթտիյիմտէն, քէնտիսինէ՝ Յրուաղէ.
 մէ կիտիւ պու շէյլէրտէն տօլայը օրատա մուհա.
 21 քէմէ օլմագ իսթէ՛ր մի սին՝ տէտիմ: Վէ լաքի՛.
 Պօղոս Օգոստոսըն հիւքմիւնէ պրագըլմագ իւճ.
 րէ, րէֆ՝ ի տա՛վա էթտիյինտէ, պէն անը Գայ.
 սէրէ կէօնտէրինճէյէ տէյին հըֆզ օլունմասընը
 22 էմր էթտիմ: Վէ Ագըրիպպաս փեստոսա՝ Պէն քէն.
 տիմ տախի պու առէմի տիկլէմէյէ արգու էտի.
 յօրլմ, տէտիքտէ՝ Յարըն անը տիկլէրսին՝ տէտի.
 23 էրթէսի կիւն Ագըրիպպաս իլէ Բերինիկէ քէ.
 մալը իհթիշամլէ կէլիւ՛ պիկ պաշըլար վէ շէհրին
 րիճալ ու քիպարը իլէ պէրապէր տիվանխանէյէ
 կիրտիքտէն սօնրա, փեստոսըն էմրի իւզէրինէ
 24 Պօղոս կէթիրիլտի: Վէ փեստոս տէտի քի՛ էյ
 մէլիք Ագըրիպպաս, վէ պիզիմ իլէ հազըր պու.
 լունան ճիւմլէ րիճալ, պունու կէօրիյօրսընը,
 Յէհուտիլէրին պիւթիւն ճիւմհուրը Յրուաղէմտէ
 վէ պուրատա հանըմա կէլիպ, պունուն հազգըն.
 տա՛ Արթըգ սաղ գալմասը ճա՛իզ տէյիլ տիր՝
 25 տէյիւ չաղըրըլար իտի: Լաքին պէն անըն գաթ.
 լէ միւսթահագգ պիր շէյ էթմէտիլինի ալլայըպ.
 քէնտիսի տախի Օգոստոսա րէֆ՝ ի տա՛վա էթ.
 տիյինտէն, անը կէօնտէրմէյէ հիւքմ էթտիմ:
 26 Ամմա անըն հազգընտա էֆէնտիմիլէ էազաճագ
 պիր թահգիգ օլունմը շէյիմ օլմատըղընտան,
 անը սիզին հուզուրընըզա վէ պա խուսուս, էյ
 մէլիք Ագըրիպպաս, սէնին հուզուրընա կէթիր.
 տիմ, քի իսթինթագ օլունտըգտան սօնրա, պիր
 27 եապաճաղըմ օլա: Զիրա պիր մահպուս կէօնտէ.

րիպ՝ 'ալեյհինտե օլան շիփեայեթլէրի տախի պե-
յան էթմէմէք պանա նամա'գուլ կէօրիւնիւր:

- 1 Վէ Ագրիպպաս Պօղոսա՝ Գէնտին իշիւն սէօյլէ-
մէյէ սանա իզն վար՝ տէտիքտէ, Պօղոս էլինի ու-
- 2 զատուպ ճէվապ վէրէրէք, էյ մէլիք Ագրիպպաս,
Եհնուտիլէր թարաֆընտուն շիփեայեթ օլունտը-
ղըմ շէյլէրին ճիւմէսի հազգընտա, պու կիւն սե-
նին հուղուրընտա ճէվապ վէրէճէյիմտէն քէնտիմի
- 3 պաթթիւար 'ատտ էտէրիմ'. խուսուսա քի Եհնու-
տիլէրին հէփ այինլէրի իլէ մէա՝էլէրինէ վագըֆ
սըն. պու սէպէպտէն պէնի սապըլէ տիլլէմէնիզի
- 4 բէճա էտէրիմ. իպթիտաաէն Երուսաղէմտէ միւ-
լէթիմին արասընտա սէպալէթիմտէն պէրու նա-
սըլ եաշատըղըմը Եհնուտիլէրին ճիւմէսի պիլիւր-
- 5 լէր. Զիւնքի (շէհատէթ էթմէք իսթէրլէր իսէ)
տինիմիզին էն տիգգաթլը փըրգասընա կէօրէ ֆէ-
րիսի եաշատըղըմը էվվէլտէն պէրու պիլիւրլէր:
- 6 Վէ պէն շիմտի Ալլահ թարաֆընտուն էճտատըմը-
ղա վէրիլիպ՝ օն իքի սըպթըմըզըն տախի կէճէ
կիւնտիւզ տէվամ իւզրէ 'իպատէթ էտէրէք նա-
'իլ օլմաղա իւմիտ էթմէքտէ օլտըղլարը վա'տըն
իւմիտի իշիւն մուհաքէմէ օլունմագ իւզրէ տու-
- 7 ռույօրըմ. Պէն օլ իւմիտ իշիւն Եհնուտիլէր թա-
րաֆընտան շիփեայեթ օլունույօրըմ, էյ մէլիք
- 8 [Ագրիպպաս], Ալլահըն էօլիւլէրի իհեա էյլէմէսի
նի՞շիւն 'իտինիզտէ ինանըլմագ շէյ 'ատտ օլու-
- 9 նուր. Վագա'ա պէն քէնտիմ նազարէթլի Յիսու-
սըն իսմինէ մուխայիֆ փէք ջօգ շէյլէր էթմէք
- 10 պանա վաճիպ իտիյի զաննընտա իտիմ. Պունու
տախի Երուսաղէմտէ իճրա էտիպ՝ պաշ քեահին-
լէրտէն թավսիյէ ալարագ, մուգատտէսլէրտէն
նիլէլէրինի հապսխանէլէրտէ հապս էտիպ՝ գաթլ

- 11 օլուճնարգլարընտա պէն տախի րէյ վէրտիմ: Վէ ճիւմէ սինաղողլարտա չօգ տէֆ'ա անլէրէ 'ազտպ էտիպ' քիւֆը էթմէյէ իճպար էտէր խտիմ: Վէ 'ալէյհէրինէ դայէթլէ հիտտէթլէնէրէք' թա էճ:
- 12 նէպի շէհրլէրէ տախի թէ'ատտի էտէր խտիմ: Վէ պու սըրատա պաշ քեահինլէր թարաֆընտան վէ: րիէն թափսիյէ վէ մէ'մուրիյէթլէ Դամասկոս:
- 13 տախի կիտէր իքէն, էյ մէլիք, եօլտա էօյլէ վազթը' սէմատան պէնիմ' վէ եօլտաշլարըմըն էթ: րաֆընտա կիւնէշին զիյասընտան 'ազլիմ' պիր նուր
- 14 փարլամը կէօրտիւմ: Վէ ճիւմէմիզ եէրէ տիւ: շիւպ' 'իպրանի լիսանընտա' էյ Սաւուզ, Սաւուզ, պանա նիշիւն թէ'ատտի էտիյօրսըն: սանա իւ: կէնտէրէլէրէ գարը տէփմէք կիւճ տիր' տէյիւ:
- 15 պանա սէօյլէյէն պիր սէտա իշիթտիմ: Պէն տա: խի' էֆէնտի, սէն քիմ սին' տէտիյիմտէ, Բապպ'
- 16 Պէն սէնին թէ'ատտի էթտիյին Յիսուս իմ: Լա: քին գալք, այագ իւզէրի տուր, զիրա կէօրտիւ: յիւն վէ սանա կէօրիւնէճէյիմ շէյլէրէ սէնի մէ': մուր վէ շահիտ թա'եին էթմէք իշիւն սանա կէօ:
- 17 րիւնտիւմ: Վէ սէնի պու գալմտան վէ թա'իֆէ:
- 18 լէրտէն գուրթարաճաղըմ: Վէ պանա իման էթ: մէլէրիյէ, կիւնահլարըն 'աֆիլնա վէ մուգատ: տէպլէր արասընտա նասիպէ նա'իլ օլմալարը ի: շիւն, կէօզլէրինի աշըպ գուլմէթ տէն նուրա, վէ Շէյթանըն թէսալլիթիւնտէն Ալլահա րիւճու' էթտիրմէք իւզրէ' սէնի շիմտի տնլէրէ իրսալ է:
- 19 տէրիմ' տէտի: Պուճա պինա'էն, էյ մէլիք Ագրիպ: պաս, սէմափի րիւյայա իթա'աթսըզ օլմատըմ:
- 20 Ծագաթ թէվպէ էտիպ Ալլահա րիւճու' էտէրէք, թէվպէյէ լայըզ 'ամէլլէր էլլէմէլէրի իշիւն' էվլէ: լա Դամասկոս վէ սէլ'ա Երուսաղէմ էհալիսինէ վէ պիւթիւն Եէհուտիյէ տիյարընա վէ թա'իֆէ:
- 21 լէրէ վա'զ էթտիմ: Պու սէպէպլէրտէն Եէհուտի: լէր պէնի հէյքէլտէ թութուպ' գաթլիմէ սայ' էթ:

- 22 տիւր: Նիհայէթ Ալլահըն 'ամըննա մազհար օլա-
րագ պու կիւնէ տէյին պագի իմ, վէ քիչիւյէ
վէ պէօյիյէ շէհատէթ էտէրէք, փէյղամպէրլէ-
րին վէ Մուստէսին վագը' օլաճաղընը խապէր վէր-
- 23 տիւրլէր շէյլէրտէն, Եա'նի Գրիստոսըն էլէմ շէ-
քէճէյի, վէ էօլիւլէրտէն էն էվվէլ զըյամ էտիպ'
զալմա վէ թա'իֆէլէրէ նուր թէպլիր էտէճէյին-
տէն մա'տա հիշ պիր շէյ սէօյլէտիյիմ հօգ տըր'
տէտի:
- 24 վէ ճէվապ վէրէրէք պու շէյլէրի սէօյլէտիյին-
տէ, փեստոս հիւքսէք սէսլէ' էյ Պօղոս, չըլաը-
ըլթօրսըն. չօգ օգումագ սէնի տէիլիյէ տիւշար
- 25 էտիյօր' տէտի. Օ տախի' էյ տէվլէթլու փեստոս,
չըլտըրմայօրըմ, ամմա հագիգաթ վէ 'ագլը սէլիմ
- 26 սէօլէքի սէօյլէյօրըմ, Զիրա մէլիք պու շէյլէրէ
վագըֆ օլմաղլէ, հուզուրընտա ճէսուրանէ սէօյ-
լէյօրըմ, շիւնքի պու շէյ պիր քէօշտէ վագը' օլ-
մաղըննտան, զըյաս էտէրիմ քի պու շէյլէրին
- 27 հիշ պիրի պիլէ անա կիզլի տէյիլ տիր. էյ մէլիք
Ագրիպպաս, փէյղամպէրլէրէ ինանըր մը սըն. ի-
- 28 նանտըղընը պիլիլիրիմ' տէտի. վէ Ագրիպպաս Պօ-
ղոսա' Պէնի խրիսթիյան օլմաղա ճիւզի' իգնա' է-
- 29 տիյօրսըն' տէտի. Պօղոս տախի' Գիւա'շքի Ալլահ
վէրէ իտի, ճիւզի' վէ քիւլլի, Խալընըզ սէն տէյիլ,
պէլքի պու կիւն պէնի տիպլէշէնլէրին ճիւմէսի
տախի, շու պէնտլէքտէն մա'տա, հէման պէնիմ
օլաղըմ կիպի օլա իտիլէր' տէտի:
- 30 վէ [պուճու սէօյլէտիյի կիպի] մէլիք իլէ վալի
վէ Բերինիկէ վէ անլէր իլէ պէրապէր օթուրան-
- 31 լար գալգաղըլար: վէ պիր թարաֆա շէքիտիլքէ-
րինտէ պիրի պիրի իլէ' Պու ատէմ գաթլէ Խա
պէնտլէրէ միւսթահագգ հիշ պիր շէյ իլէմէյօր'
- 32 տէյիւ սէօյլէշիլէր իտի. Ագրիպպաս տախի փես-
տոսա' Պալ ատէմ Գալսէրէ ըէֆ' ի տա'վա էթ-
մէմիշ օլսա իտի, սալը վէրիլէ պիլիր իտի' տէտի:

- 1 Վէ տէնիգտէն իտալիայա կիթմէմիդ մուգարէր
օլտըգտա, Պօղոսը վէ տիկէր պա՛գը մահպու
րը Օգոստոս թապուրընըն Յուլիոս նամ պիր
- 2 Եիւզ պաշըսընա թէսլիմ էթալէր: Վէ Ասիա
թարաֆլարընտան կիթմէք իւզրէ, Ագրումիտալը
պիր կէմիյէ պինիպ՝ վէ Թեսաղոնիկէտէն օլան
Մակեդոնիալը Արիստարքոս պիգիմ իլէ պէրապէր
- 3 Օլարագ աշըլըսլ, Էրթէսի կիւն Սիդոնա վասըլ
օլտըգ, վէ Յուլիոս Պօղոսա ինսանիյէթլէ մուա
մէլէ էտէրէք, իսթիբահաթ իյիւն, տօսթլարընըն
- 4 Խանընա կիթմէսինէ բուխսաթ վէրտի: Վէ օրա
տան աշըլըպ՝ ըիւզկեար մուխալիֆ օլմաղլէ, Կիպ.
- 5 Բոսըն ալթ թարաֆընտան կէչիպ, Կիլիկիա վէ
Պամփիլիա տէնիգինին օրթասընտան կէչէրէք:
- 6 Լիկիատա վագը՝ Միւսայա կէլտիք: Վէ Եիւզ պա.
շը օրատա իտալիայա կիտէճէք Աղեքսանդրիալը
- 7 պիր կէմի պուլուպ՝ պիգի անա պինտիրտի: Վէ
պիր չոգ կիւնլէր աղըր աղըր կիտիպ՝ կիւնլէ Կնի.
դոսըն գուրպինէ Եթիշտիյիմիդտէ, ըիւզկեար պի.
գի պրագմատըղընտան Կրետէնին ալթ թարա.
- 8 Փընտան Սաղմոնա էօնիւնտէն կիտէրէք, Անը
կիւնլէ կէչիպ՝ Կիւզէլ լիմանլար տէնիլէն պիր մա.
հալէ կէլտիք. պուենոն գուրպինտէ Ղառեհ նամ
պիր շէհր վար իտի:
- 9 Վէ խայլը գէման կէլտիքտէն ոօնրա, օրու
վագթը հալա կէչիլը օլտըղընտան, ալթթըգ տէ.
նիզ սէֆէրի մուխաթարալը օլմաղլէ, Պօղոս ան.
- 10 լէրէ նաթիհաթ էտիպ, Էյ ատէմլէր, պու տէնիլ
սէֆէրինին Եալընըզ Եիւքէ վէ կէմիյէ տէիլ:
պէլքի քէնտի ճանլարըմըզա տախի մէշագգաթը
վէ չոգ դարարլը օլաճաղընը կէօրիւյօրըմ՝ տէթի:
- 11 Ամմա Եիւզ պաշը կէմինին Բէ՛իսի իլէ սահիպիէ
Պօղոսըն սէօզլէրինտէն զիյատէ Իթիմատ էթմի:

- 12 Վէ օլ լիման գըշլամագ իյիւն միւնասիւպ օլմատը-
ղընտան, էքսէրիսի կրետէնին ճէնուպա վէ զարսի
շիմալա պագան փիւնիկէ լիմանընա գըշլամագ ի-
յիւն վասըլ օլա պիլիբիզ տէյիւ օրատան տախի
- 13 ալըմաղա ըէյ վէրտիլէր, Վէ պիր եավաշ լօտօս
էսիպ մագսէտլէրինէ էրտիլէր զաննըյլէ, գալ-
գըպ կրետէնին գըյըսընտան կէշլօրլար խտի
- 14 Ամա պիր աղտան սօկրա անա գարըլ Եւրակիկ-
լոն տէնիլէն պիր շիտտէթլի բիւզկեսար զուհուր
- 15 էթմէքլէ, կէմի պիրտէն գափըլտը, վէ օրսայա
կիտէմէտլիլնտէն, անը քէնտի հայինէ պրագըպ
- 16 սիւրի քէնիյօր խտիք, Վէ կզօդա նամ պիր քիւ-
շիւք ատանըն ալթընա սըղընարագ սանտալը
կիւճէ զապթ էթմէյէ մուգթէտիր օլուպ իշէրի
- 17 ալտըգտան սօկրա, Ջարէլէր գուլլանարագ կէ-
միյի ալթընտան գուշաթտըլար, վէ սըղա տիւշ-
մէք գօրգուսըյլէ եէլքէնի էնտիրիպ էօյլէ սիւ-
- 18 բիւքէնիլէր խտի Վէ շիտտէթլի ֆուրթուշաւտա
պուլունտըղմըգտան, էրթէսի կիւն եւիքիւ տէ-
- 19 նիզէ աթտըլար, Վէ իւշիւնճիւ կիւնտէ քէնտի
- 20 էլլէրիմիզլէ կէմինին թագըմլարընը աթտըգ, Վէ
չօգ կիւնլէր նէ կիւնէշ նէ եըլտըղլար կէօրիւնիւպ
շիտտէթլի ֆուրթուշա տախի իւզէրիմիզլէ պա-
մաղլէ, արթըգ նէճաթ պուլմամըղըն իւմիտի
- 21 քիւլլէնէն գաթ՝ օլունտու Վէ չօգտան պէրու-
աճ գալմըլ օլմալարըյլէ, Պօղոս օրթալարընտա
տուրուպ էյ առէմլէր, ֆիլ վագըր՝ պէնիմ սէօյ-
լէտիլիմի տիկէյէրէք, պու մէշագգաթ վէ զարա-
բա օղրամամագ իյիւն կրետէտէն ալըմամալը ի-
- 22 տինիզ, Ամա շիմտի սիզէ նասիհաթ վէրիբիմ քի
իօշ խաթը օլասընըգ, զիրա սիզտէն հիշ պիրի
թէլէֆ օլմայըպ՝ անճագ կէմի իւլէֆ օլաճագ տըր
- 23 Ջիրա սահիպիմ վէ մապուտըմ օլան Ալլահըն մէ-
- 24 լէյի պու կէճէ եանըմտա տուրուպ, էյ Պօղոս,
գօրգմա, Գայսէրին հուզուրընտա տուրմաշ լա-

- զրմ տրբ. վէ իշթէ Ալլահ սէնին իլէ պէրապէր
կէմիտէ օլանլարըն ճիւմէսինի սանա պաղըլլամը
25 տրբ. տէտիւ Պուհուէն իշիւն, էյ ատէմէր, խօշ
խաթր օլուէնըզ, զիրա հէման պանա սէօյլէնիլտի-
յի վէճն իւզրէ վազը՝ օլաճաղընա պէն Ալլահա ի-
26 թիմատ էտէրիմ. Անճագ պիր առայա տիւշմէմիլ
լազըմ տրբ. տէտիւ
27 Վէ օն տէօրտիւնճիւ կէճէ օլաղգտա՝ Ատրիա տէ-
նիզինտէ սիւրիւքլէնմէքտէ իքէն, կէճէնին ետրը-
սընտա կէմիճիլէր պիր գարայա եագլաշտըզլարընը
28 զանն էթտիլէր. Վէ իսգանտիլ ամթըպ՝ երիմի գու-
լաճ պուլտըլար. վէ պիրազ իլէրի վարըպ վէ թէք.
29 րար ամթըպ՝ օն պէշ գուլաճ պուլտըլար. Վէ գա-
յալըղա տիւշմէք գօրգուսըլլէ, գըլտան տէօրթ
լէնկէր ամթըպ՝ կիւնտիւզ օլմասընը արզու էթտի-
30 լէր. Վէ կէմիճիլէր կէմիտէն գալմագ մագսէտիլլէ,
պաշտան լէնկէրլէր ամթագ պէհանէսիլլէ սան.
31 տալը տէնիլգէ էնտիրտիքլէրինտէ, Պօղոս եիւզ
պաշըյա վէ 'ասքէրլէրէ՝ էյէր պուշլար կէմիտէ
գալմագսա, սիլ նէճաթ պուլամագսընըզ՝ տէտիւ
32 Օ զէման 'ասքէրլէր սանտալըն իփլէրինի քէսիլ
33 սնը պրագտըլար. Վէ սապահ օլմագ իւզրէ իքէն՝
Պօղոս ճիւմէսինէ թա'ամ էթմէլէրինի ըճա է-
տէրէք՝ Պու կիւն օն տէօրթ կիւն տիր, պէքլէ-
34 յիլ՝ հիշ պիր շէյ եէմէլէրէք աճ գալտընըզ, Պու
էճլտէն թա'ամ էյլէմէնիլլի ըճա էտէրիմ, զիրա
պու սիլին նէճաթընըզ իշիւն տիր. շիւնքի պիրի-
նիզին պաշընտան պիր գըլ տիւշմէյէճէք տիր՝
35 տէտիւ. Վէ պէօյլէ տէյէրէք էքմէք ալըպ՝ քեսփ.
Ֆէսինին էօնիւնտէ Ալլահա շիւքր էթտի, վէ վա-
36 ըէլէյիպ եէմէյէ պաշլատը. Վէ ճիւմէսի խօշ խաթը
37 օլուպ՝ քէգալիք թա'ամ էթտիլէր. Վէ պիլ
կէմիտէ ճիւմէմիլ իքի եիւզ եէթմիշ ալթը քիլ
38 իտիք. Վէ թա'ամանան աշտըզլարընտա, պուգ-
տալը տէնիլգէ ամթարագ կէմիլլի թալաֆիֆ էթտիլէր

- 39 Վէ կ'ընտելզ օլորգտա, օլ եէրի թանճմայրպ' ֆազաթ սահիլի օլտն պիր քէօրֆէզ կէօրմէլէրիյ- լէ, էյէր միւմքին օլուրսա, կէմիյի օրայա սէվզ
- 40 էթմէյի միւրատ էթտիլէր: Վէ լէնկէրլէրի քէ- սիպ' տէնիզէ պրագտըլար: Վէ տիւմէնլէրին պաղ- լարընը չէօզիւպ' եէլքէնի ըիւզկեարա գալարըրա-
- 41 րագ, սահիլէ սօղորու կիտիյօրլար իտիւ Վէ իքի թարաֆտան տէնիզին դավուշտըղը պիր մահալէ տիւշիւպ' կէմիյի օթուըթտըլար: Վէ պաշը սափ- լանարագ, գըմըլտանմազ օլտու: գըչ իսէ տալ-
- 42 ղալարըն շիտտէթինտէն տաղըլըյօր իտիւ Վէ մահպուսլարտան պիրի եիւզիւպ' ֆիրար էթմէմէ- սի իյիւն, 'ասքէրլէր անլէրի գաթլ էթմէյէ մէշ-
- 43 լէրէթ' էթտիլէր իսէ տէ, Շիւզ պաշը Պօղոսը գուըթարմագ իսթէմէքլէ, անլէրի պու նիյէթտէն մէն' իլէ, եիւզմէք պիլէնլէրին էվվէլա աթըլըպ
- 44 գարայա չըգմալարընը, Պագիլէրի սախի' քիմի թախթալար, քիմի տէ կէմինին պա'զը փարչալա- րը իւզէրինտէ չըգմալարընը էմը էթտի: Վէ պու լէճնլէ ճիւմլէսի սալիմէն գարայա չըգտըլար:

- 1 Վէ սալիմէն չըգտըղըմըզտա, օլ ստտանըն իսմի
- 2 Միլիտէ իտիյինի աշլատըգ: Վէ պարպարլար պի- ղէ ֆէվզ էլ 'ատէ միւրիւվլէթ կէօթէրտիլէր, չէօյլէ քի եաղան եաղմուր վէ սօղու գ սէպէպին: տէն աթէշ եագըպ' ճիւմլէմիզի գապուլ էթտի-
- 3 լէր, Վէ Պօղոս չօգ չալը տէվլիրիպ' աթէշ իւզէ- րինէ գօտըղընտա, սըճագտան պիր էնկէրէք չը-
- 4 գըպ' անըն էլինէ եափըշտը: Վէ պարպարլար ճա- նալարը անըն էլինտէն սարգըլմըշ կէօրտիւքլէ- րինտէ, պիրի պիրինէ' Պոււ ատէմ էրպէթթէ գա- թիլ օլմալը տըր, քի տէնիզտէն գուըթուլտու իսէ տէ, 'ատալէթ անը եալամաղա պրագմաթը'

- 5 տէրէր իտի: Օ տախի ճանաւարը աթէշէ սիւքիւյ՝
 6 պիր զարար կէօրմէտի: Անէր անըն շիշէճէյինէ
 վէ եախօտ անարզըն էօլիւ տիւշէճէյինէ պէքլէ-
 տիւէր իսէ տէ, պիր չօգ պէքլէտիքտէն սօրա՝
 անա պիր զարար օլմատըղըն կէօրտիւքլէրինտէ,
 զաննլարրնտան տէօնիւպ՝ իլահ տըր՝ տէտիլէր:
 7 Վէ ատանըն պէօյիւյիւ պուլունան Պոպղիոս նամ
 քիմսէնին օլ ճիվարլարտա շիֆթլիքլէրի պուլուն.
 մաղէ, պիզի գապուլ էտիպ՝ իւչ կիւն միւրիւվ.
 8 վէթլէ միւսաֆիր էյլէտի: Վէ Պոպղիոսըն փէտէրի
 հիւմմա իլէ գանլը իսհալա թու թուլարագ եաթ.
 մագտա իքէն, Պօղոս եանընա վարտը, վէ տուա
 էտէրէք, էլլէրինի անըն իւզէրինէ գօմաղլէ անօ
 9 շիֆա վէրտի: Վէ պու վագը՝ա իւզէրինէ ատառա
 պուլունան սա՞իր խասթալար տախի կէլիպ շիֆա
 10 պուլուրլար իտի: Անէր տախի պիզէ գիյատէսիլէ
 իքրամ էթտիլէր, վէ կիտէճէյիմիզ վագըր՝ պիզէ
 լագըմ օլան շէյլէրի թէտարիք էթտիլէր:
 11 Վէ իւչ այ սօկրա՝ օլ ատառա գըշլամընք փ
 'ալամէթի Դիոսկուրի օլան Աղեքսանդրիալ
 12 պիր կէմիլլէ ալըտըգ: Վէ Սիրակուսայա վասըլ
 13 օլուպ՝ իւչ կիւն գալտըգ: Օրատան տախի տօլ.
 շարագ, Հուէգիոնա վասըլ օլուպ՝ պիր կիւն սօկ
 րա լոտօս էսմէքլէ, իքինճի կիւն Պատիողոս
 14 կէլտիք: Վէ օրատա պա՛զը պիրատէրլէր պուլ
 տըգ. անէր տախի եանլարընտա եէտի կիւն գալ
 մամըղը ըէճա էթտիլէր: Վէ պէօյլէճէ Բօմայ
 15 կէլտիք: Օրատան տախի պիրատէրլէր խապէրի
 միզի ալտըզլարընտա, պիզի իսթիգալա իշիւն Բա
 Ապփիոս պագարընա վէ իւչ խանլարա տէյին լըր
 տըլար: Վէ Պօղոս անէրի կէօրտիւյիւնտէ, Ալլա.
 հա շիւքր էտիպ ճէսարէթլէնտի:
 16 Վէ Բօմայա կէլտիյիմիգտէ, [Եիւզ պաշը մա՛
 պուլարը սէրտարա թէսլիմ էթտի.] Պօղոս
 քէնտինի հըֆը էտէն 'ասքէր իլէ ալըճա իգ.

- 17 մեթ եթմէյէ բուխստթ վէրիտիւ վէ իւլ կիւն
սօղրա, Պուս Եհնուտիւրին միւթեպէրանընը
տա'վէթ էյլէտի. վէ անլէր ճէմ' օլաբգտա, ան-
լէրէ' էյ պիրատէրլէր, պէն գաւմա, եախօտ էճ-
տատըմըզն էյնլէրինէ մուխալիֆ պիր շէյ էթ-
մէմիշ օլաբղըմ հաւտէ, Երուսաղէմտէն Բօմալը-
լարն էլլէրինէ մահպուս օլարագ թէսլիմ օլուն.
- 18 տըմ. Պուսլար տախի պէնի իսթինթագ էտիպ'
պէնտէ գաթլէ միւսթահագգ հիշ պիր սէպէպ
պուլունմատըզնա մէպնի սալը վէրմէք իսթէտի-
- 19 լէր. Լաքին Եհնուտիւր մուխալէֆէթ էթտիքլէ-
րինտէ, հէր նէ գատար միլլէթիմին 'այլէյհինտէ
շիքեպէթ էտէճէք պիր շէյիմ' եօգ իտի իտէ տէ,
Գայսէրէ րէֆ' ի տա'վա էթմէյէ մէճպուր օլարմ.
- 20 իմտի պու սէպէպէ մէպնի կէօրիւշիւպ սէօյլէշ-
մէք մէրամըյլէ սիգի տա'վէթ էթտիմ. զիրա Բս-
րայէին իւմիտի իշիւն պու զէնճիլլէ պաղլը իմ'
- 21 տէտի. Անլէր տախի անա' Պիզ սէնին հագգընտա
նէ Եհնուտիյէտէն մէքթուպ ալարգ, նէ տէ պի-
րատէրլէրտէն պիրի կէլիպ' սէնին հագգընտա պիր
քէօթիւ շէյ խապէր վէրմիշ եա սէօյլէմիշ տիր.
- 22 Լաքին նէ էֆրեարտա օլաբղընը սէնտէն իշիթ-
մէք իսթէրիլ. զիրա հէր եէրտէ պու ֆըրգայա
մուխալէֆէթ էտիլտիյի մա'լիւմիւմիւղ տիր' տէ-
- 23 տիլէր. վէ անա պիր կիւն թա'նին էտիպ' չօգ
քիմսէլէր եանընա' մէսքէնինէ կէլտիլէր. վէ սա-
պահտան ախշամա գատար Մոլսէսին թէվրաթը
իլէ փէյղամպէրլէրտէն Յիսուսա միւթէ'ալլըք շէյ-
լէր հագգընտա անլէրի իլղամ էտիպ' մէլէքիւթ
Ուլահա տա'րր շէհատէթ էտէրէք անը պէյան
- 24 էտէր իտի. վէ սէօյլէնիլէն շէյլէրէ պա'ղըլարը
- 25 ինանըպ' պա'ղըլարը ինանմատըլար. վէ պիրի
պիրի իլէ իթթիֆագ էթմէյիպ' տաղըլմագ իւզրէ
իքէն, Պօղոս պիր սէօզ սէօյլէտի. եա'նի' Բուհ
իւլ Գուսա Եսայի փէյղամպէր վասըթատըյլէ էճ-

- 26 տատըմըզա խիթապէն, Պու. գաւմա կիթ, վէ տէ քի՝ իշիթմէքլէ իշիտէճէքսինիզ, ամմա անլամա. յաճադսընըզ, վէ պագարագ պադաճագսընըզ,
- 27 ամմա կէօրմէյէճէքսինիզ, Զիւրա պու. գաւմըն գալպի գաթըլաշըպ՝ գուլագըլաըլէ աղըրճա ի. շիտիրէր, վէ կէօղէրինի տախի գաւփաաըլար, օլմայա քի կէօղէրիյէ կէօրիւպ՝ վէ գուլագըլաըլէ իշիտէրէք, գալպէն ֆէհմէլէ ըիւճու՝ էտէլէր, պէն տախի անլէրէ շիֆա վէրէյիմ՝ տէյէրէք էյի
- 28 պուլուրտու. իմտի սիվէ մա՛լիւմ օլսուէն քի՝ Ալլահըն խէլասը թա՛իֆէլէրէ իրսալ օլուէնաու. անլէր տախի տիլլէյէճէքլէր տիր, վէ պու շէյէրի սէօյլէտիքաէն սօկրա՝ Եէհուտիլէր պիրի պիրի իլէ չօգ միւպահէսէ էտէրէք կիթտիրէր՝
- 30 վէ Պուլա իսթիճար էթտիյի իսանէտէ թէմամ իքի սէնէ իգամէթ էտէրէք, Եանընա կէլէնլէրին
- 31 ճիւմէսինի գապուլ պիրլէ, Մէլէքիւթ Ուլլահը վա՛կ էտէրէք, Բապպ Յիսուս Գրիստոսա միթէ. Վալըգ շէյէրի պիլա մանի՝ վէ քէմալը ճէսա. ըէթլէ թա՛լիմ էտէր իտի՝

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԲՕՄԱԼԸԼԱՐՍ. ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն գուլու Պօղոս՝ ըէսուլ օլմա՛ց
- 2 իւղրէ տա՛վէթ, վէ Ալլահըն պէշարէթինէ թաի.
- 3 սիս օլուէմըլ օլուպ, Օլ պէլաբէլի քի ճէսէտ ճի. հէթիյէ Դաւիթ նէսլինտէն օլուպ՝ գուտսիյի

- 4 րուհու ճիհէթ իյլէ էօլիւէրտէն պիլ զըյամ, գուլ-
 վէթլէ Իպն Ուլլահ պէյան օլունան քէնտի Օղլու
 5 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս հագընտա, Ալլահ
 մուգատտէս քիթապլարտա փէյզամպէրլէրի վա-
 6 սըթասըլէ մուգատտէմա վա'տ էյլէմիշ տիր, Ա-
 7 րալարընտա Յիսուս Գրիստոսըն տա'վէթլիսի պու-
 8 լունտըղընըզ, ձիւմէ միլլէթլէր արասընտա իսմի
 9 իչիւն իմանա իթա'աթ օլունմագ իւզրէ, անըն
 10 Թարաֆընտան 'ինայէթ վէ բէսալէթ ալտըզ. Սիզ
 11 Ալլահըն Բօմատա պուլունան ձիւմէ սէվիւլիւլէ-
 12 րինէ, վէ մուգատտէս օլմագ իւզրէ տա'վէթ օ-
 13 լունանլարա՝ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս
 14 Գրիստոս Թարաֆընտան 'ինայէթ վէ սէլսմէթ
 օլունէ:
 15 Էվվէլա ձիւմէնիզ իչիւն Յիսուս Գրիստոս վա-
 սըթասըլէ Ալլահըմա շիւքը Էտէրիմ քի՝ իմանը-
 16 նըզ պիւթիւն տիւնեայա շայը՝ օլմուշ աըր. Չիրա
 17 Օղլընըն պէշարէթիւնտէ բուհըմէ խըամէթ էթտի-
 18 յիմ Ալլահ պանա շահիտ տիր քի, Ալլահըն իրա-
 19 տէթ իյլէ 'ագըպէթ Թարաֆընըզա կէլմէքլիյիմ
 20 միւյեսսէր օլա տէյիւ տա'իմա տու'ալարըմտա նի-
 21 յաղ Էտիպ՝ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք սիզի եատ է-
 22 տէրիմ: Չիւնքի սիզի կէօրմէյէ իչթիյագըմ վար,
 23 Թա քի սէպաթընըզ իչիւն սիզի պիր բուհանի
 24 մէվհիպէյէ նա'իլ Էտէյիմ. Եա'նի սիզին վէ պէ-
 25 նիմ օլուպ՝ պիրի պիրիմիզտէ պուլունան իմանլէ
 26 սիզին իլէ պէրապէր միւթէսէլլի օլայըմ: Լաքին,
 27 էյ պիրատէրլէր, շիմտիյէտէք մէն՝ օլունարմ իսէ
 28 տէ, սա'իր Թա'իֆէլէր արասընտա օլտըղը կիպի,
 29 իզին արանըղտա տախի պիր մահաուլըմ օլմագ
 30 իւզրէ՝ Թարաֆընըզա կէլմէյէ տէֆ'աթլէ միւրատ
 31 էյլէտիյիմի պիլմէմէնիզի իսթէմէմ: Պէն Եունա-
 32 նիլէրէ վէ Պարպարլարա, 'ալիմլէրէ վէ ճահիլլէրէ
 33 պօրճլու իմ՝ Գէզալիք էլիմսէն կէտիյի գատար
 34 սիզէ, Եա'նի Բօմատա պուլունանլարա տախի

- պէշարէթի թէպչիր էթմէք իշիւն հազրը իմ:
- 16 Զիւնքի [Գրիստոսըն] պէշարէթինտէն տօլայր ու թանմամ, զիրա հէր իման էտէնէ, էվվէլա Եէ հուսիյէ հէմ տէ Եոռնանիյէ խէլաս իշիւն Ալլա:
- 17 հըն գուվվէթի տիր: Զիրա անըն վասըթասըյէ Ալլահըն էպհ-ը էյէտէնէ սալահ, եա'նի իմանտան օլան սալահ իման իշիւն քէշֆ օլունմըլ տըր: նի. թէքիմ՝ Սալիհ իմանլէ եաշայամագ տըր՝ տէյիւ եաղըլմըլ տըր:
- 18 Զիրա հագիգաթը հագգսըզըզլէ ալը գօյան ատէմլէրին հէր ֆըսգը վէ հագգսըզըզը իւզէրի. նէ Ալլահըն զազապը սէմատան քէշֆ օլունտուր:
- 19 Զիրա Ալլահ հագգընտա պիլինմէսի միւմքին օլան շէյլէր անլէրտէ զահիր տիր: չիւնքի Ալլահ անլէրէ
- 20 իզհար էյլէմիշ տիր: Զիրա կէօրիւնմէյէն սըֆէթլէրի, եա'նի էպէտի գուտրէթի վէ Ուլունհիյէթի 'ալէմ խալգ օլունալըտան պէրու իշլէրի վասըթասըյէ տէրք օլունարագ աշիքեարէ կէօրիւ:
- 21 նիւր: շէօյլէ քի անլէր մա'ղուր օլամազլար: Զիւնքի Ալլահը պիլտիքլէրի հալտէ, Ալլահա վամպ օլան մէճա ու չիւքրիւ էթմէյիպ՝ անճագ քէնսի ֆիքըլէրինտէ պէթալէթէ տիւշար օլարագ, ֆէհմ:
- 22 սիգ գաւլլլէրի գարարտուր: Ալիմ իզ տէրլէր իքէն
- 23 ահմագ օլտըլար: վէ զէվալտէն միւնէզգէհ օլան Ալլահըն ճէլալինի զէվալ պուլան ինսան վէ գուշլար վէ տէօրթ ալագլըլար վէ հաշէրամ սուրէ:
- 24 թինին միւշապէհէթիննէ թէպտիլ էթտիլլէր: Պուէճլտէն Ալլահ տախի անլէրի՝ գաւլլլէրինին չէ. վէթլէրիյլէ ճէսէտլէրինի արալարընտա ըէզիլ էթ:
- 25 մէք իշիւն՝ նափաքլիյէ թէսլիմ էյլէտի: Անլէրքի Ալլահըն հագիգաթընը եալանա թէպտիլ էտէրէք, մախուգա խալիգտէն գլիատտ ինթիրամ վէ 'իպատէթ էթտիլլէր: Օ իլ էլ էպէտ միւպու:
- 26 քէք տիր: Ամին: Պու սէպէպտէն Ալլահ անլէրի գապիհ հէվէսլէրէ թէսլիմ էյլէտի. զիրա անլէրի

նիսասը տախի թապի'ի իսթի'մալը թապի'աթա
 27 մուխալիֆ օլանա թէպտիլ էթտիլէր։ Բէզալիք
 էրքէքէլը տախի նիսանըն թապի'ի իսթի'մալընը
 թէրքէ՝ քէնտի շէհվէթլէրինտէ պիրի պիրի իլէ
 գըղըշըպ էրքէք էրքէք իլէ ֆահշիյաթ իլլէյէրէքս
 նէֆալէրինտէ քէնտի ղէլալէթլէրինէ լայըգ օլան
 28 ճէղայա նա'իլ օլտըլար։ Վէ պիլկիլէրինաէ Ալլա-
 հըն պուլուհմասընը մագպուլ թութմատըղլա-
 րընտան, Ալլահ տախի լայըգ օլմայան շէյլէրի իլ-
 լէմէք իւզըէ անլէրի նամագպուլ զիհնէ թէսլիմ
 29 էյլէտի։ Շէօյլէ քի անլէր հէր տիւրլիւ հագգսըղ-
 լըգտան, զինա վէ քէօթիլիւք վէ թամա' վէ շէ-
 րաթէթտէն տօլու, վէ հասէտ վէ գաթլ վէ նիզա'
 30 վէ հիլէ վէ քէմիլքլէ մէմլու տըրլար։ Ղամմազ,
 ղըյպէթ էտիճի, Ալլահա պուղղ էտիճի, շէթմ է-
 տիճի, մաղրուր, միւֆթէխիւր, շէրը իճատ էտի-
 31 ճի, վալիտէյնէ թիա'աթսըղ, Ֆէհմիլզ, 'ահտ պօ-
 զուճըլար, մէվէտտէթսիզ, միւսսալէհա գապուլ
 32 էթմէզ վէ մէրհամէթսիզ տիրլէր։ Վէ պու մի-
 սիլիւ շէյլէրի իլլէյէնլէրին էօլիւմէ միւսթահազգ
 օլտըղլարը հագգընտա օլան հիւքմ Ուլլահը պիլ-
 տիքլէրի հալտէ, պու շէյլէրի քէնտիլէր իլլէ-
 տիքտէն պաշգա, իլլէյէնլէրէ տախի ըրգա վէ-
 րիրլէր։

1 Պունա պինա'էն, էյ հիւքմ էտէն աստմ, հէր
 քիմ իսէն, մա'զուր օլամագսըն։ Ճիւնքի ղայրլյէ
 հիւքմ էթտիլյին շէյտէ քէնտի 'ալէյհիկէ հիւքմ
 էթմիշ օլուրսըն։ զիրա սէն քի հիւքմ էտիյօր-
 2 սըն, հէման օ շէյլէրի իլլէրսին։ Ամմա պու կիպի
 շէյլէրի իլլէյէնլէր 'ալէյհիկէ Ալլահըն հիւքմիւ հա-
 3 գիգաթ իւզըէ օլտըղընը պիլիլիզ։ Էյ պու կիպի
 շէյլէրի իլլէյէնլէր 'ալէյհիկէ հիւքմ էտիպ տէ

- հէման օ շէյէրի իշէյէն ատեմ, զանն էտէճ օր
սին քի սէն Ալլահըն հիւքմիւնաէն գուրթուլա-
- 4 ճագսըն վէ եախօտ Ալլահըն լութֆու սանա
մուճիպի թէվպէ օլտըղընը պիլմէյէրէք՝ անըն
հատտօրը լութֆ վէ սապը վէ թէհամիլիլիւնիւ
- 5 թահգիր օր էտէրսին վէ լաքին սէնին իննատըն
վէ թէվպէ էթմէղ գալպիկէ զազապըն, վէ Ալ-
լահըն 'ատալէթի հիւքմիւ գուհուրընըն կիւնիւ
- 6 իշիւն քէնտիկէ զազապ պիրիքտիրիրսին. Ձիրա օ
հէր քէսէ 'ամէլէրինէ կէօրէ միւճաղաթ էտէ-
- 7 ճէք, Եա'նի էյի 'ամէլէրտէ սապը ու. տէվամէ
մէճտ ու 'իզգէթ վէ էօլմէմէղլիյի թալէպ էտէն-
- 8 լէրէ էպէտի հայաթ վերէնէ+. Ամմա միւնաղա'ա
էտիպ' հազիգաթա իթա'աթ էթմէյէրէք, հազգ-
սըղըղա միւթի' օլանլարա իըշմ ու զազապ օլ-
- 9 ճագ տըր. Շէրը իշէյէն հէր պիր ատէմէ, էվլէ-
լա Եէհուտիյէ վէ տախի Եոննանիյէ մէշաղաթ
- 10 վէ մուզայագա, Ամմա խայթ իշէյէն հէր քիսէյէ,
էվլէլա Եէհուտիյէ վէ տախի Եոննանիյէ մէճտ ու
- 11 'իզգէթ վէ սէլամէթ օլաճագ տըր, Զիւնքի Ալլա-
հըն 'ինտինտէ խաթրա բի'այէթ էթմէք էօգ տըր
- 12 Ձիրա շէրի'աթսըղ կիւնան իշէյէնլէր շէրի'աթսըղ
տախի հէլաք օլաճագլար, վէ շէրի'աթ թահթըն-
- 13 տա կիւնան իշէյէնլէր, Ալլահըն Յիսուս Գիրիսս
վասըթասըլլէ պէշարէթիմէ կէօրէ ատէմէրին
սըրըլարընա հիւքմ էտէճէյի կիւնտէ, շէրի'աթ
- 14 վասըթասըլլէ հիւքմ օլունաճագլար, Ձիրա շէ-
րի'աթը իշիտէնլէր Ալլահըն 'ինտինտէ սալիհ Եթ-
յիլլէր, անճագ շէրի'աթը իճրա էտէնլէր թէպրի
- 15 օլունաճագլար, Զիւնքի շէրի'աթը օլմայան թա'ի-
ֆէլէր թապի'աթլէ շէրի'աթ մուճէպինճէ 'ամէլ
էթտիքլէրի թագտիրտէ, անլէրին շէրի'աթը օլ-
մամաղէ, քէնտիլէրի քէնտիլէրինէ շէրի'աթ օլ-
- 16 բագ, Չամիլլէրինին շէհատէթիյլէ վէ էֆըւար-
լարընըն կիւն թա'գիրլէ, կեան 'էօզը տիլմէմիյ-

լէ շէրի'աթըն էսէրինի քէնտի դալպէրինտէ եւ-
զըւ կէօսթէրիւրէր:

- 17 Իշթէ սէն Եէհուտի թէսմիյէ օլունուպ շէրի'ա-
թա կիւվէնէրէք՝ Ալլահ իլէ Իֆթիխար էտէրսին:
- 18 Վէ շէրի'աթլէ թա'լիմ օլունտըղնտան իրատէ-
թինի տախի պիլիպ մուխթէլիֆ շէյլէրի ֆէրգ ու
- 19 Թէմիւղ էտէրսին: Վէ՝ Բէօրլէրին գըլաղուզը,
20 Վէ գարանլըգտա օլանլարըն նուրու, ճահիլլէրին
մու'ալլիմի վէ շոճուգլարըն խօճասը պէն իմ, վէ
շէրի'աթտա օլան 'իլմ վէ հագիդաթըն սուրէթի
21 պէնտէ տիր՝ ի'թիգասարնտա սըն: Իմտի, էյ զայ-
րիյէ թա'լիմ էտէն, քէնտիլնէ թա'լիմ էթմէ'գ մի
սին. էյ սըրգաթ էթմէմէյի վա'ղ էտէն, սըրգաթ
22 էտէ'ր մի սին. էյ՝ Ջինա էթմէ՝ տէյէն, քէնտիլ
զինա էտէ'ր մի սին. էյ փուլթարտան նէֆրէթ
էտէն, մուգատտէս շէյլէրէ նագղը հիւրմէթ է-
23 տէ'ր մի սին. էյ շէրի'աթլէ Իֆթիխար էտէն, սէն
շէրի'աթը թէճաւուզ էթմէքլէ Ալլահը թահգի'ր
24 մի էտէրսին: Ջիրա էաղըլտըղը իւզրէ՝ սիզին սէ-
պէպինիգտէն թա'լիֆէլէր արասընտա Ալլահըն իս-
մինէ քիւֆը օլունուր:
- 25 Իմտի էյէր շէրի'աթա կէօրէ 'աւէլ էտէր իսէն,
խիթան ֆա'խտէ էտէր. ամմա էյէր շէրի'աթը
թէճաւուզ էտէր իսէն, խիթանըլ խիթանսըզըգ
26 օլմուշ օլուր: Իմտի էյէր խիթանսըզ ատէմ շէ-
րի'աթըն ահքեամընը հըֆըգ էտէրսէ, անըն խի-
27 թանսըզըղը խիթան 'ատտ օլունմա'գ մը: Վէ
թապի'ի օլան խիթանսըզըգ շէրի'աթը իճրա է-
տիպ տէ, սէն քիթապ վէ խիթանըլ վար իքէն
շէրի'աթը թէճաւուզ էտէրսէն՝ սէնի հիւքմ էթ-
28 մէ'գ մի: Ջիրա դահիրէն Եէհուպի օլան՝ Եէհուտի
տէյիլ տիր. վէ դահիրէն ճէսէտտէ օլան Էիթ-ան՝
29 խիթան տէյիլ տիր. Անճագ. Եէհուտի պաթընէն
օլան տըր. վէ խիթան տախի ըսմէն օլմալպ՝
ըուէլէ օլան գալպ խիթանը տըր. վէ անըն մէտ-

հ/ ինսանտան տէյիւ, անճագ Ալլահտան տըր,

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի Եհնուտինին Ֆազիլէթի նէ՞ տիր, եախօս
- 2 խիթանըն Ֆա'խտէսի նէ՞ տիր, Հէր վէճէլէ չօգ
- 3 էմանէթ օլունտու, Զիրա էյէր պա'զըլարը իման
- էթմէտիլէր իսէ, նէ՞ օլուր, անլէրին իման էթ-
- մէմէլէրի Ալլահըն ռատապաթընը իպթա՞լ մը է-
- 4 տէճէք տիր, Հա՛շա, լաքին Ալլահ հագգ օլուպ՝
- հէր ատէմ եալանճը օլսուն, նիթէքիմ՝ Սէօղէ-
- րիկտէ 'ատիւ, վէ մուհաքէմէնտէ զալիպ օլսուն՝
- 5 տէյիւ եազըլմը տըր, Վէ լաքին էյէր պիզիմ
- հագգսըղըղըմը Ալլահըն 'ատալէթինի իղհաթ է-
- տէրսէ, նէ՞ տէյէլիմ, ճէզա վէրէն Ալլահ հագգ-
- 6 սը՞ղ մը տըր, (ինսանճա սէօլէյօրըմ՝) Հա՛շա,
- պէօլէ օլսա՝ Ալլահ տիւնեայա նա՛սըլ հիւքմ է-
- 7 տէճէք տիր, Զիրա էյէր Ալլահըն հագգիգաթը պէ-
- նիմ եալանըմ վասըթասըյլէ քէնտի 'իզգէթի ի-
- չիւն զիյատէլէշտի իսէ, արթըզ պէն նի՛չիւն կիւ-
- 8 նահքեար կիպի հիւքմ օլունույօրըմ, Վէ՛ Շէրը
- իշէյէլիմ քի խայր կէլէ՝ նի՛չիւն տէմէյէլիմ. նա-
- սըլ քի պէօլէ տէմիշիղ՝ տէյիւ պա'զըլար թարա-
- ֆընտան զէմմ օլունույօրըզ, պունշարըն հիւքմէ
- հագգ տըր:
- 9 Իմտի նէ՞ Դէյէլէ, Ֆազիլէթիմիզ վա՞ր մը, ապա
- եօգ տըր, զիրա հէմ Եհնուտիլէրի հէմ տէ Եու-
- նանիլէրի՝ ձիւմէսի կիւնահ ալթընտա տըր՝ տէյի-
- 10 պալատէ թէօհմէթլի չըգտրտըզ, 'նիթէքիմ՝ Պի-
- 11 սալին եօգ, պիր պիլէ եօգ տըր, Ֆէհմ էտէն
- 12 եօգ, Ալլահը արայան եօգ տըր, ձիւմէսի զէլ-
- լէթէ տիւչիւպ՝ հէպ Ֆասիտ օլտըլար, խայր է-
- 13 լէյէն եօգ տըր, պիր քիշի պիլէ եօգ տըր, Պօ-
- շազարը ալըզ գապը տըր, տիլէրիլէ հիլէ էտիլ,

- 14 վար տըր. Աղըղլարը լա՛նէթ վէ մէրարեթէլէ տօ-
 15 լաւ արը. Այաղլարը գան տէօքմէյէ չապուգ արը.
 16 Թարիգլէրինտէ խարապիյէթ վէ մէշազգաթ պու-
 17 լունուպ, Սէլամէթ Թարիգինի պիլմէտիլէր.
 18 Կէօզլէրի էօնիւնտէ Ալլահ գօրգուսը էօգ արը՝
 19 տէյիւ եաղըլմըշ արը. Լաքին պիլիբիզ քի շէրի-
 'աթ հէր պույուբաղընը շէրի'աթ Թահթընտա
 պուլունանլարա պույուբըրը. Թա քի հէր աղըզ
 գափանըպ՝ պիլթիւն տիւնեա Ալլահն հուզու-
 20 ընտա սուշու օլա. Զիրա անըն հուզուբընտա
 շէրի'աթ 'ամէլլէրի վասըթասըյէ հիշ պիւր պէշէր
 Թէպրիբ օլունմազ. չիւնքի շէրի'աթ վասըթասըյ-
 լէ կիւնահը պիլմէք օլուր.
 21 Լաքին չիմտի շէրի'աթտան վէ փեյղամպէրլէր-
 22 տէն շէհաուէթ օլունարագ, Ալլահն Թէպրիբի,
 եա՛նի Յիսուս Գրիստոսա օլան իման վասըթա-
 սըյէ Ալլահն Թէպրիբի՝ իման էտէնլէրին ճիւմէ-
 սի իչիւն [վէ ճիւմէսի իւզէրինէ] շէրի'աթսըզ իզ-
 23 հար օլունտու. չիւնքի Ֆէրգ էօգ արը. Զիրա
 ճիւմէսի կիւնահ իշէյիպ՝ Ալլահն 'իզզէթինտէն
 24 մահրու՛մ գալմալարըյէ, Յիսուս Գրիստոստա օ-
 լան Ֆիտիյէ վասըթասըյէ անըն լուիֆընտան
 25 մէճճանէն Թէպրիբ օլունուբար, Գի Ալլահն Թէ-
 համիլիւ վազթընտա սապըգա իշէնիլմիշ կիւ-
 նահլարտան սարֆը նազար էթմէսիյէ քէնտի 'ա-
 26 տալէթինի պէյան իչիւն, եա՛նի չիմտիքի գէման-
 տա քէնտի 'ատալէթինի պէյան իչիւն, Ալլահ անը
 գանընա օլան իման վասըթասըյէ քէֆարէթ
 տէյիւ իզհար էյլէտի, քի քէնտիսի 'ատիլ օլուպ՝
 27 Յիսուսա իման էտէնի Թէպրիբ էտէ. իմտի իֆ-
 Թիխար նէրէտէ տիր, իպթալ օլունտու. հա՛նկը
 գա՛իտէ վասըթասըյէ. 'ամէլլէ՛ր գա՛իտէսի վասը-
 Թասըյէ մի. խայր, անճագ իման գա՛իտէսի վա-
 28 սըթասըյէ. իմտի գարար գըլարըզ քի՝ ատէմ

- շէրի'աթ 'ամէլէրի օլմագսըզըն իման վասըթա.
 29 սըյէթէպըրի օլունուր: Վէ եախօտ Ալլահ եա-
 րնըզ Եէհուտիլէրի'ն Ալլահը մը, վէ թա'իֆէլէ-
 րին տախի տէյի'լ մի տիր: պէլի, քէզալիք թա-
 30 "իֆէլէրին տիր: Ձիւնֆի խիթանը իմանլէ, վէ խի-
 թանսըզըզը իման վասըթասըյէթէպըրի ետէն
 31 Ալլահ պիր տիր: իմտի իման վասըթասըյէթէպըրի
 'աթը իպթա'լ մը ետէրիզ: հաշա. անճագ շէրի-
 'աթը սապիթ գըլարըզ:

ՊԱՊ 4

- 1 իմտի փէտէրիմիզ Աբրահամ ճէսէտ ճիհէթիյէ
 2 նէ' պուլտու' տէյէլիմ: Ձիրա էյէր Աբրահամ 'ա-
 մէլէրլէ թէպըրի օլունտու խսէ, Փախըր օլուր:
 3 Լաֆին Ալլահըն 'ինտինտէ տէյիլ տիր: Ձիրա ֆի-
 թապ նէ' պուլտուրը: Վէ Աբրահամ Ալլահ իման
 4 էթտի, վէ պու անա սալահ 'ատտ օլունտու: Ամ-
 մա իլէյէնէ իւճրէթ 'ինայէթ թարիգիյէ տէյիլ:
 5 անճագ պօրճ թարիգիյէ սալըլըր: Լաֆին իլէ-
 մէյիպ' Փագաթ Փասըզը թէպըրի ետէնէ իման
 էտէնին իմանը քէնտիսինէ սալահ 'ատտ օլու-
 6 նուր: Նիթէֆիմ Դաւիթ տախի Ալլահըն 'ամէլիզ
 սալին 'ատտ էյէթտիյի ատէմին միւպարէքլիյինի
 7 զիքը ետէրէֆ: Նէ' միւպարէք տիր շօլ ատէմէր
 ֆի' իսեանլարը 'աֆիլ, վէ կիւնանլարը սէթը օ-
 8 լունմը տըր: Նէ' միւպարէք տիր շօլ ատէմ ֆի'
 9 Բապպ անա կիւնահ սայմազ' տէտի: իմտի պու
 միւպարէքլիք խիթա'ն իւզէրինէ մի, վէ եախօտ
 քէզալիք խիթանսըզըզ իւզէրինէ մի օլուր: զի-
 րա' Աբրահամ իմտի սալահ 'ատտ օլունտու'
 10 տէրիզ: Էյյէթ խսէ նէ' վէճիյէ 'ատտ օլունտու
 խիթանլը' մը, Էօգսա խիթանսըզ օլտըզը հալահ
 մի: խիթանլը տէյիլ, Փագաթ խիթանսըզ օլտըզը
 11 հալտէ 'ապպ օլունտու: Վէ խիթանսըզ օլտըզը

- հալտէ օլան իմանընըն սալահը միւհրիւ օրմագ իւզրէ
խիթան իշարէթինի ալտը. թա քի անլէրէ քէզա-
լիք սալահ Կառտ օլունմագ իւզրէ, խիթանսըզ
օլուպ տա իման էտէնլէրին ճիւմէսինին փէտէրի
- 12 օլա՝ վէ հալընըզ խիթանլը օլանլարա տէյիլ, ան-
ճագ փէտէրիմիզ Արրահամըն խիթանսըզ օլտըզը
հալտէ օլան իմանընըն իզլէրինտէ եիւրիւյէնլէրէ
- 13 տախի խիթան փիւրի օլա՝ Զիրա Արրահամա, հա-
խօտ նէսլինէ տիւնեանըն վարիսի օլմագլըզ վա-
տը՝ շէրի'աթ վասըթասըլլէ տէյիլ, անճագ իման
- 14 սալահը վասըթասըլլէ վէրիլտի Զիրա էյէր էհլ ի
շէրի'աթ օլանլար վարիսլէր իտէ, իման Փա'իտէ-
- 15 սիզ վէ վա'տ լաղլ օլմուշ օլուր Զիրա շէրի'աթ
զազապ հուսուլէ կէթիւրի, չիւնքի շէրի'աթ պու-
լունմատըզը եէրտէ թէճալուզ տախի եօզ տըր
- 16 Պունա պինա'էն լութֆլէ օլմագ իւզրէ իման-
տան տըր, քի վա'տ պի'թիւն նէսլէ, հալընըզ
շէրի'աթտան օլանլարա տէյիլ, անճագ Արրահա-
մըն իմանընտան օլանլարա տախի սապիթ օլա՝
- 17 վէ՝ Սէնի չօզ թա'իֆէլէրէ փէտէր թա'նին էյլէ-
տիմ՝ տէյիւ հազըլտըզը իւզրէ, օ քէնտինին իման
էթախի, եա'նի էօլիւլէրի իհեա էտէն վէ մէվ-
ճուտ օլմայան շէյլէրի մէվճուտ կիպի չաղըրան
Ալլահըն հուպուրընտա ճիւմէմիզլին փէտէրի տիր
- 18 Օ տախի՝ Սէնին նէսլին պէօլլէ օլաճագ տըր՝ տէ-
յիւ պուլուրըլան քէլամա կէօրէ չօզ միլլէթլէրին
փէտէրի օլաճաղընա իւմիտին խիլաֆընտա իւ-
- 19 միսլէ իման էյլէտի՝ վէ իմանտա զա'իֆլէնմէյիպ՝
թազըրպէն եիւզ եալընտա իքէն քէնտի ճէսէ-
տինին աթթըզ էօլիւ կիպի պուլունտըզընա, Սա-
րանըն տախի բահմինին էօլիւ կիպի օլորզընա
- 20 սիզգաթ էթմէտի՝ վէ ի'թիզատսըզլըզլէ Ալլա-
հըն վա'տընա չիւպէ էթմէյիպ՝ խուսուսա Ալլա-
հա համտ էտէրէք, իմանտա գուվլէթլէնիպ,
- 21 վա'տ էթտիյինին իճրասընա տախի գատիր խտի-

- 22 յի՛նի սահի՛հէն պիլտիւ Պու. էճլտէն անա սալա՛հ
 'ատա օլունտու:
 23 Վէ անա 'ատա օլունտորը եալընրդ անըն իչին
 24 եազըլմատը. Լաքին պիզիմ' իչին տախի, եա'նի
 Բապպըմըզ Յիսուսը էօլիւլէրտէն իհեա էտէնէ ի.
 25 ման էտէնլէր իչին 'ատա օլունաճադ տըրս Պ
 տախի խաթալարըմըզ իչին էլէ վէրիլիպ' պիզիմ'
 Թէպըրիբիլ իչին իհեա օլունտու:

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի պիզ իմանլէ Թէպրիբ օլունմըշ օլմաղլէ)
 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վասըթասըյլէ Աւ-
 2 լահըն 'ինտինտէ սէլամէթէ մալիք իզ. Անըն վա-
 սըթասըյլէ տախի իմանլէ 'ինպէթէ նա'իլ օլտըգ,
 քի անտէ սապիթ օլմուշ օլարագ Ալլահըն ճէլա-
 3 ինին իւմիտիյլէ իֆթիխար էտէրիզ. Վէ եալընրդ
 պու տէյիլ, անճադ մէշագգաթլարտա տախի իֆ-
 թիխար էտէրիզ, զիրա պիլիլիլ զի մէշագգաթ-
 4 տան սապր, Վէ սապրտան Թէճրիպէ, վէ Թէն-
 5 րիպէտէն տախի իւմիտ հասըլ օլուրս Իւմիտ իտ
 ութանտըրմաղ. զիրա պիղէ վէրիլէն Բուհ իլ
 Գուտս վասըթասըյլէ Ալլահըն մուհապպէթի գալպ-
 6 լէրիմիզէ տէօքիւլմիւշ տիրս Զիւնքի պիզ տահ
 զա'լիֆ հալտէ իքէն, Գրիստոս' Փասըզլար իչին
 7 վագթընտա Ֆէտա ի ճան էթտիւ Զիրա սալիֆ
 քիման իչին Ֆէտա ի ճան էտէն նատիր պոզու-
 նուր. Ըաքին քէրիմ' պիր առէմ իչին պէլքի
 պիր քիման Ֆէտա ի ճան էթմէյէ ճէսարէթ էտէր
 8 Ամմա պիզ տահա կիւնահքեար իքէն Գրիստոսըն
 պիզիմ' իչին Ֆէտա ի ճան էթմէսիյլէ, Ալլահ պի-
 ղէ օլան քէնտի մուհապպէթինի իզհար էտէր
 9 Իմտի անըն գանըյլէ շիմտի Թէպրիբ օլունտըզ-
 մըզ Թագտիրտէ, նէ' գատար զիյատէ անըն վա-
 10 սըթասըյլէ զազապտան խէլաս պուլաճաղըլ. Զի-

- րա էյէր տիւշմէն ի քէն Օղլընըն էօլիւմիւ վա-
սըթասըլլէ Ալլահ իլէ սուլճ օլտըզ իսէ, սուլճ
օլտըզտան սօղրա նէ՝ գատար զիյատէ անըն հա-
11 յաթըլլէ խէլաս պուլաճաղըզ, Վէ եալլընըզ պու-
տէյիլ, Փազաթ շիմտի սուլճ օլմամըզա սէպէպ
օլան Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վասըթա-
սըլլէ Ալլահ իլէ իՓթիխար էտէրիզ:
- 12 Իմտի նասըլ քի պիր ատէմին վասըթասըլլէ
տիւնեայա կիւնան, վէ կիւնանըն վասըթասըլլէ
էօլիւմ կիրտի իսէ, պու վէճնլէ տախի՝ ճիւմլէսի
կիւնան իլլէտիքլէրինտէն, էօլիւմ ճիւմլէ ինսան-
- 13 լարա կէշտի Ձիրա շէրի՝աթատէք տիւնեատա
կիւնան վար իտի, Փազաթ շէրի՝աթ եօզ ի քէն
- 14 կիւնան յատտ օլունմազ, Վէ լաքին օլ կէլէճէք
զաթըն նիւմունէսի օլան Աղամըն թէճալուզընա
պէկզէր կիւնան իլլէմէյէնլէր իւզէրինէ տախի՝
Աղամտան Մուլեսսէ վարընճայատէք էօլիւմ սալ-
- 15 թանաթ էթտի, Լաքին խաթա նասըլ իսէ՝ մէվ-
հիպէ պէօլլէ տէյիլ տիր, զիրա էյէր պիրինին խա-
թասըլլէ չօզլար էօլտիւլէր իսէ, տահա զիյատէ
Ալլահըն ինայէթի վէ պիր ատէմին, եա՛նի Յի-
սուս Գրիստոսըն ինայէթիլլէ օլան յաթիյէ չօզ-
- 16 լար իւզէրինէ զիյատէլլէտի, Վէ յաթիյէ՝ կիւնան
էտէն պիր Փէրաին սէպէպիլլէ օլան լաէլ՝այա-
պէկզէմէզ, զիրա հիւքմ պիր Եւթատան մահ-
քիւմիլէթ իչիւն օլտու, ամմա մէվհիպէ չօզ խա-
- 17 թալարտան թէպրիր իչիւն օլտու Ձիրա էյէր
պիրինին խաթասընտան նաշի էօլիւմ պիրինին
սէպէպիլլէ սալթանաթ էթտի իսէ, նէ՝ գատար
զիյատէ ինայէթ վէ սալահ յաթիյէսինին Փէյզի-
նի ալանլար պիրինին, եա՛նի Յիսուս Գրիստոսըն
վասըթասըլլէ հայաթտա սալթանաթ էտէճէք-
- 18 լէր, Իմտի պու թազտիրտէ պիրինին խաթասը
սէպէպիլլէ ճիւմլէ ատէմլէրէ նասըլ հիւքմ թէ-
ալլուզ էթտի իսէ, պէօլլէճէ պիրինին սալահը

- վասըթասըյլէ տախի ճիւղէ ատէմէրէ թէպրիբի
 19 հայաթ թէ'ալլազ էթտի: Զիրա պիբ ատէմին ի-
 թա'աթ սըղըղը սէպէպլյէ չօգլար կիւնահրար
 օլաղը կիպի, պիրինին իթա'աթըյլէ տախի չօգ-
 20 լար սալիհ օլաճաղար տըր: Վէ խաթանըն արթ-
 մասը իչիւն շէրի'աթ արայա կիրտի: Լաքին կիւ-
 նահըն արթաղը եէրտէ 'ինայէթ զիյատէսիլէ
 21 արթաղ: Թա քի կիւնահ էօլիւմէ սալթանաթ
 էթտիյի միսիլիւ, 'ինայէթ տախի, Բապպըմըզ
 Յիսուս Գրիստոս վասըթա օլարազ, սալահլէէ-
 պէտի հայաթ իչիւն սալթանաթ էտէ:

ՊԱՊ 6

- 1 Իմտի նէ^ո տէյէլիմ: 'ինայէթին արթմասը իչիւն
 2 կիւնահտա տէվամ էտէլիմ մի Հաշա: պիզ կիւ-
 նահա նիսպէթլէ էօլմիւշ պուլունտըղըմըզ հալ-
 3 տէ' արթըզ անտէ նա'սըլ եաշայա պիլիբիզ: Պիզ-
 տէն Յիսուս Գրիստոս վաֆթիզ օլունանլարըմ'
 անըն էօլիւմիւնէ վաֆթիզ օլունտըղարընը պիւ-
 4 մէ^ոզ մի սինիզ: Իմտի էօլիւմէ օլան վաֆթիզին
 վասըթասըյլէ անըն իլէ պէրապէր տէֆն օլուն-
 տըզ, Թա քի Գրիստոս՝ փէտէրին ճէլալիլէ էօ-
 լիւլէրտէն իհիա օլունտըղը կիպի, քէզալիք պիզ
 5 տախի եէնի հայաթտա ելւրիւյէլիմ: Զիրա էյեր
 էօլիւմիւնին միւշապէհէթինտէ քէնտիսի իլէ եէք-
 վիւճուտ օլտըզ իսէ, գըյամէթի հ-լապէհէլիտէ
 6 տախի օլաճաղըղ: Զիրա արթըզ կիւնահա գու-
 լըզ էթմէմէք իւզրէ, կիւնահ ճէսէտի իպթալ օլուն-
 մասը իչիւն՝ պիզիմ էսքի ատէմիմիզ անըն իլէ
 7 պէրապէր սալպ օլունտըղընը պիլիբիզ: Զիւնքի
 իւնահա էօլմիւշ օլան ատէմ կիւնահտուն թէպ-
 8 րիյէ օլունմըլ օլտըր: Վէ էյեր Գրիստոս իլէ պէ-
 րապէր էօլաիւք իսէ, անըն իլէ պէրապէր հաշա-
 9 յաճաղըմըզ տախի ինանըրըզ: Զիւնքի Գրիստոս

- էօլիւլէրտէն իհեա օլունարգտան սօյրա, թէքրար
էօլմէյէճէյնի, վէ արթըզ էօլիւմ անա մուսաւ-
- 10 լաթ օլմայաճաղընը պիլերիզ, Զիրա անրն էօլ-
մէսի պիր քէրրէ կիւնան իչիւն էօլմէք օլուպ
եալաւասը տախի Ալլահ իչիւն եալամադ տըր:
- 11 Քէզալիք սիզ տախի քէնտիլէրինիզի կիւնահա էօ-
լիւ, ամմա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոստա Ալլա-
- 12 հա տիրի 'ատտ էյլէյինիզ, Իմոի Ֆանի ճէսէտլէ-
րինիզտէ՝ շէհվէթլէրինճէ անա իթա'աթ էթմէ-
- 13 նիզ իչիւն կիւնահ սալթանաթ էթմէսին, Ա'զա-
նըզը տախի հագգսըզընըն ալէթլէրի օլարագ
կիւնահա թէսլիմ էթմէյինիզ, ամմա քէնտիլէրի-
- նիզի էօլիւլէրտէն հայաթ պուլանլար կիպի Ալլա-
հա, վէ ա'զանըզ սալահ ալէթլէրի օլարագ՝ Ալ-
- 14 լահա թէսլիմ էտինիզ, Զիրա շէրի'աթ թահթըն-
տա օլմայըպ՝ 'ինայէթ թահթընտա պուլունար-
ղընըլտան, կիւնահ իւզէրինիզէ մուսալլաթ օլ-
մայաճագ տըր:
- 15 Իմոի նէ⁶ Կէյէլէմ, շէրի'աթ թահթընտա օլմա-
յըպ՝ 'ինայէթ թահթընտա պուլունարղըմըզ ի-
- 16 չիւն կիւնահ իշլէյէլիմ մի, հաշա, Պիլմէզ մի
սինիզ քի՝ քէնտինիզի իթա'աթ իչիւն հէր քիմէ
գուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ էտէրսէնիզ, իթա'աթ
էթալինիզ քիմսէյէ, եա էօլիւմիւ մուճիպ օլան
կիւնահա, վէ եախստ սալահը մուճիպ օլան իթա-
- 17 'աթա գուլ սընըզ, Ամմա Ալլահա շիւքր օլսուն
քի՝ կիւնահըն գուլարը իտինիզ իսէ տէ, սիզէ
թէսլիմ օլունան թա'լիմին սուրէթինէ գալպտէն
- 18 իթա'աթ էյլէտինիզ, Վէ կիւնահտան ազատ օլ-
- 19 տըզտան սօյրա, սալահա գուլ օլտընըզ, Թէնի-
նիզին զա'իֆիյի սէպէպինտէն ինսանճա սէօյլէ-
յօրըմ՝ գիրա ա'զանըզը 'իսեան իչիւն նափաքլիք
վէ 'իսեանա գուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ էթմիշ
օլարղընըզ վէճհլէ, շիմոի տախի ա'զանըզը գուտ-
սիյէթ իչիւն սալահա գուլ օլմագ իւզրէ թէսլիմ

- 20 Էտինիզ, Ձիրա կիւնահըն գուլարը պուլունտը.
 21 Ղընըզ գէման սալահտան աղատ խտինիզ, Ամմա
 շիմտի ութանտըղընը շէյէրտէն օ զէման նէ՞ սէ.
 մէրէ կէօրտինիզ. զիրա անլէրին նէթիճէսի էօ.
 22 լիւմ տիր: Լաքին շիմտի կիւնահտան աղատ օ.
 լուպ՝ Ալլահա գուլ օլտըղընըզ հալտէ, անմէրէ.
 նիզ վար, եա՛նի գուտսլյէթ, վէ նէթիճէսի տա.
 23 Խի էպէտի հայաթ տըր: Ձիրա կիւնահըն վերտի
 իւճըրէթ էօլլիւմ տիր. ամմա Ալլահըն մէվնիսլէսի
 Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյլէ էպէ.
 տի հայաթ տըր:

ՊԱՊ 7

- 1 Էյ պիրատէրլէր, ատէմէ 'էօմրիւ օլտըզճա՝ շէ.
 րի՛աթ հիւքիւմէթ էթտլյինի պիլմէ՞զ մի սինիզ.
 2 (շէրի՛աթը պիլնէլէրէ սէօյլէյօրըմ.) Ձիրա զէվնէ
 զէվնի հայաթտա իքէն՝ շէրի՛աթ մուճէպլինճէ ա.
 նա պաղըր տըր. ամմա էյէր զէվնի վէֆաթ է.
 տէրսէ, զէվնի հագգընտա օլան շէրի՛աթտան ա.
 3 զատ օլուր: Իմտի զէվնի սաղ օլտըզճա, տիկէր
 պիր էրէ վարըրսա, անա զանիյէ տէնիլլի. ամմա
 զէվնի վէֆաթ էատէրսէ, օլ շէրի՛աթտան աղատ
 օլուպ՝ հաթթա տիկէր պիր էրէ վարըրսա պիլ.
 4 զանիյէ օլմազ. Պէօյլէճէ, էյ պիրատէրլէրիմ, սիզ
 տախի, Ալլահա սէմէրէ կէթիւրմէմիզ իլիւն պիր
 ղայրլյէ, եա՛նի էօլիւլէրտէն գըյամ էտէնէ վար.
 մազ իւզրէ, Գրիստոսըն ճէսէտի վասըթասըյլէ
 5 շէրի՛աթա էօլմիւշ օլտընըզ. Ձիրա պիզ ճիսմանի
 իքէն, շէրի՛աթ վասըթասըյլէ վուզուա կէլն
 կիւնահլարըն հէվնիսլէրի էօլիւմէ սէմէրէ կէթիւր.
 6 մէք իւզրէ աղամըզտա 'ամիլ խտի: Շիմտի խէ
 պիզի զապիթ էանէնէ էօլմէքլէ՝ շէրի՛աթտան ա.
 զատ օլտըզ, թա քի հարֆ էաքիլիլնտէ տէյլի
 անճագ ըուհ եէնիլլիլնտէ խըտմէթ էտէլիւմ:

- 7 Իմոխ նէ՞ տէյէլիմ. շէրի'աթ կիւնահ՞ մը տըրր.
հաշա. վէ լաքին շէրի'աթ վասըթա օլմասա իտի,
կիւնահը պիլմէզ իտիմ. զիրա էյէր շէրի'աթ'
Խամա՛ էթմէյէսին՝ տէմիշ օլմասա իտի, Թամա՛ը
- 8 պիլմէզ իտիմ. Ամմա կիւնահ էմրին վասըթասըյ-
լէ ֆուրսաթ պուլուպ՝ պէնտէ հէր նէլ՝ Թամա՛
հուսուլէ կէթիրտի. զիրա շէրի'աթ Խօզ իքէն,
- 9 կիւնահ էօլիւ տիր. Պէն իսէ պիր վագըթ շէրի-
'աթսըզ տիրի իտիմ. վէ լաքին էմր կէլտիքտէ
- 10 կիւնահ տիրիտի, պէն տախի էօլտիւմ. Վէ օլ
հայաթա սէպէպ օլան էմր պանա էօլիւմէ սէպէպ
- 11 պուլունտու. Զիրա կիւնահ էմրին վասըթասըյլէ
ֆուրսաթ պուլուպ՝ պէնի իզլալ էտէրէք, անըն
- 12 վասըթասըյլէ պէնի էօլտիրտիւ. Իմոխ շէրի'աթ
մուգատտէս, վէ էմր մուգատտէս վէ հագգ վէ
էյի տիր.
- 13 Էյօլէ իսէ էյի օլան շէյ պանա էօլիւմէ՞ մի սէ-
պէպ օլտու. հաշա. անճագ Էօլի-մէ սէպէպ օլան՝
կիւնահ տըր. Թա քի օլ էյի շէյ վասըթասըյլէ
պանա էօլիւմ հուսուլէ կէթիրմէքլէ՝ կիւնահ
իտիյի աշիքեար օլա, շէյլէ քի կիւնահ էմրին
- 14 վասըթասըյլէ հատտէն զիյատէ գապին օլա. Զի-
րա շէրի'աթըն բուհանի օլտըղընը պիլիրիզ, ֆա-
գաթ պէն կիւնահ ալթընտա սաթըլմը ճիսմանի
- 15 իմ. Զիրա իշլէտիյիմի Թանըմամ, չիւնքի իսթէ-
տիյիմի իշլէմէյօրըմ, ամմա պուղզ էթտիյիմ շէյի
- 16 իշլէյօրըմ. Լաքին էյէր իսթէմէտիյիմի իշլէյօր
իսէմ, շէրի'աթըն էյի իտիյինի Թասուրիգ էտիյօ-
- 17 ըմ. Իմոխ անը իշլէյէն արթըգ պէն տէյիլ իմ,
ամմա տէրուլիմտէ սաքին օլան կիւնահ տըր.
- 18 Զիրա պէնտէ, Ես'նի Թէնիմտէ էյի պիր շէյ սաքին
օլմատըղընը պիլիրիմ, զիրա իսթէմէք պէնտէ
հագըր իսէ տէ, էյի շէյի իճրա էթմէյի պուլմա-
- 19 յօրըմ. Զիրա իսթէտիյիմ էյիլիյի իշլէմէյիպ՝ իս-
- 20 Թէմէտիյիմ քէօթիւլիւյիւ իճրա էտիյօրըմ. Վէ

- էյեր պէն իսթէմէտիյիմ շէյի իշլէյօր իսէմ, ար.
 Թըգ անը իծրա էտէն պէն տէյիլ իմ, անճագ
 21 պէնտէ սաքին օլան կիւնան տըր, իմտի պէն քէն.
 աիմտէ պու գանուենու պուլույօրըմ, եա'նի էյի.
 լիք էթմէյի իսթէր իքէն՝ քէօթիւլիւք պէնտէ
 22 հազըր տըր, Զիրա պաթընի ատէմէ կէօրէ Ալլա.
 23 հըն շէրի'աթընտան հազը էտէրիմ, Ամմա ա.
 դամտա պուլուենուպ՝ 'ազլըմըն գանուենու իլէ
 ճէնքլէշէրէք, պէնի ա'ղամտա օլան կիւնանըն
 գանուենա էսիր էտէն պիր պաշղա գանուեն կէօ.
 24 րիւյօրըմ, Պէն նէ՝ պիյարէ ատէմ իմ, պու էօ.
 լիւմիւն ճէստտինտէն պէնի քի՛մ խէլաս էտէճէք
 25 տիր, Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս վասըթաաըլէ
 Ալլահա շիւքը էտէրիմ. վէլ հասըլ պէն քէնտիմ
 'ազլ իլէ Ալլահըն շէրի'աթընա, վէ ֆազաթ թէն
 իլէ կիւնանըն գանուենա գուլլըգ էտիյօրըմ:

ՊԱՊ 8

- 1 իմտի [թէնճէ եիւրիւմէյիպ] Յիսուս Քրիստոստ
 օլանլար 'ալէյհինտէ շիմտի հիշ պիր հիւքմ եօզ
 2 տըր, Զիւնքի Յիսուս Քրիստոստա օլան հայաթ
 րուհուենըն գանուենու պէնի կիւնան վէ էօլիմ
 3 գանուենընտան ազատ էյլէտի, Զիրա շէրի'աթ թէն
 սէպէպիլլէ 'աճիզ օլտըղը հալտէ իծրա էտէմէտի.
 յինի Ալլահ քէնտի Օղլընը կիւնանլը թէն միւլա.
 պէհէթիմտէ վէ կիւնահտան տօլալը իրսալ էտիպ
 կիւնան 'ալէյհինէ թէնտէ հիւքմ էտէրէք իւր-
 4 էյլէտի. Թա քի շէրի'աթըն ահքեամը պիղտէ
 եա'նի թէնճէ տէյիլ, անճագ րուհճա եիւրիւլէն.
 5 լէրտէ իթմամ օլունա, Զիրա ճիսմանի օլանլար
 ճիսմանի ումուրա վէ րուհանի օլանլար րուհանի
 6 ումուրա սարֆը էֆքեար էտէրլէր, Զիրա ճի.
 մանի էֆքեար էօլիւմ տիր, ամմա րուհանի էֆ.
 7 քեար հայաթ վէ սէլամէթ տիր, Զիւնքի ճիսմանի

- 8 մէջ, իմոյի ճիսմանի օլանլար Ալլահա մագպուլ
 9 օլամազ, Լաքին Ալլահըն Բուհու սիզտէ սաքին
 օլտըղը Թագտիրտէ, սիզ ճիսմանի տէյիլ սինիզ,
 անճագ րուհանի սինիզ. վէ էյէր պիր քիմսէտէ
 Գրիստոսըն Բուհու եօզ իսէ, օլ քիմսէ անըն
 10 տէյիլ տիր, վէ էյէր Գրիստոս սիզտէ իսէ, ֆիլ
 վագը՝ ճէսէտ կիւնաւ սէպէպինտէն էօլիւ տիր,
 ամմա րուհ սալաւ սէպէպինտէն հայաթ տըր,
 11 վէ էյէր Յիսուսըն էօլիւլէրտէն իհեա էտէնին Բու-
 հու սիզտէ սաքին իսէ, Գրիստոսըն էօլիւլէրտէն
 իհեա էտէն՝ սիզտէ սաքին օլան քէնտի Բուհու
 վասըթասըյլէ սիզին Փանի ճէսէտլէրինիզի տախի
 տիրիւտէճէք տիր,
 12 իմոյի, էյ պիրատէրլէր, պու սուրէթտէ թէն-
 13 ճէ եաշամագ իչիւն թէնէ պօրճու տէյիլ իզ. Զի-
 րա էյէր թէնճէ եաշար իսէնիզ, էօլէճէքսինիզ.
 ամմա էյէր Բուհլէ ճիսմանի 'ամէլլէրի էօլտիւրիւր
 14 իսէնիզ, եաշայաճագսընըզ, Զիրա Ալլահըն Բու-
 հու քիմլէրէ տէլալէթ էտէրսէ, Ալլահըն օղուլլա-
 15 րը անլէր տիր, Զիրա սիզ թէքրար գօրգույա
 սէպէպ օլան էսիրլիք րուհընը ալմատընըզ, ան-
 ճագ օղուլլըգ րուհընը ալտընըզ, քի անընլէ՝
 16 Ապպա ֆէտէր՝ տէյիւ Նիտա էտէրիզ, Օլ Բուհ
 քէնտիսի պիզիմ՝ Ալլահըն էվլատը օլտըղըմըզա
 17 րուհըմըզ իլէ պէրապէր շէհատէթ էտէր, վէ էյէր
 էվլատ իսէք, քէզալիք վարիսլէր իզ. Ալլահըն
 վարիսլէրի վէ Գրիստոսըն միրաս շէրիքլէրի իզ.
 Թա քի անըն իլէ պէրապէր էլէմ շէքտիյիմիզ
 սուրէթտէ, պէրապէր տախի ճէլալէ նա'իլ օլալըմ,
 18 Զիրա հիսապ էտէրիմ քի՝ շիմոիքի ղէմանըն
 էլէմլէրի պիզիմ իչիւն քէշի օլուհաճագ ճէլալէ
 19 գըյասէն պիր շէյ տէյիլ տիր, Զիւնքի մախլուգ
 քէմալը հասըթլէ Ալլահըն օղուլլարընըն քէշի

- 20 օլունմասընա մուշթազըր տըրո Ջիրա մախլուզ քէնտի իրատէթիլէ տէյիլ, անճագ քէնտիտի թապի՝ էթտիքէնին սէպէպինտէն պաթըլըղա
- 21 թապի՝ օլուու Պու իւմիալէ քի մախլուզ տախի պիզ զաթ ֆէստաւըն գուլըղընտան գուրթուլուպ Ալլահըն էվլատընըն ճէլիլ հուրըլէթինէ նախ
- 22 օլա Ջիւնքի մախլուզըն քեաֆֆէսի շիմտիլ տէյին պիրլիքտէ ահ իլէ աղըր չէքտիլինի պիլի-
- 23 բիզ Վէ հալընըզ պու տէյիլ, անճագ պիզ քի Բուհըն իլք մէյվէսինէ մալիք իզ, օղուլըղա, եա- նի ճէսէտիմիզին խէլասընա մուշթազըր օլաղազ
- 24 պիզ պիզ զաթ տէրուշիմիզտէ ահ չէքէրիզ Ջիրա իւմիտէ խէլաս պուլտըզ. լաքին կէօրիւնէն իւ- միա՝ իւմիտ տէյիլ տիր, զիրա պիր քիմսէ կէօր-
- 25 տիրիւ չէյէ տահա նէ՞ իչիւն իւմիտ էտէրո լաքին էյէր կէօրմէտիլիմիզ չէյէ իւմիտ էտէրսէք, սապր-
- 26 լէ պէքէրիզ Վէ քէզալիք Բուհ տախի զա՛իֆ. լիքէրիմիզէ մու՛ալէնէթ էտէր. զիրա վաճիպ օլ- տըղը կիպի նասըլ տու՛ա էտէճէյիմիզի պիլմէյո- ըրը. ամմա Բուհ քէնտիտի քէլամլէ պէյան օլուն-
- 27 մաղ ահէրլէ պիզիմ իչիւն չէֆա՛ւթ էտէրո Վէ գալպէրի թէֆթիլ էտէն տախի՝ մուգատտէսլէ իչիւն Ալլահըն էրադէթիւնէ կէօրէ չէֆա՛ւթ էթ- տիլինտէն՝ Բուհըն միւրատըր նէ իտիլինի պիլիր
- 28 Վէ թագտիրի իւզըն տա՛վէթ օլունուպ՝ Ալլա- հը սէվէնլէրին էյիլիլի իչիւն հէր չէյին պիրլիքտէ
- 29 իչէտիլինի պիլիրիզ Ջիրա էզէլտէն պիրտիլի քիմ. սէլէրի քէնտի Օղընըն սուրէթինէ միւլապիհ օլ- մաղա թագտիր էյլէտի, թա քի չօգ պիրատէրլէ
- 30 աղասընտա օ իլք օլա Վէ թագտիր էթտիլի քիմ. սէլէրի տա՛վէթ էյլէտի. վէ տա՛վէթ էթտիլի քիմ. սէլէրի թէպիր էյլէտի. վէ տախի թէպիր էթ-
- 31 տիլի քիմսէլէրի թա՛զիզ էյլէտի. իմտի պու էյ- լէրէ նէ՞ տէյէլիմ. Ալլահ պիզիմ իլէ օլտըղը թագ-
- 32 տիրտէ յալէյիմիզտէ քիմ օլա պիլիլի. քէնտի

- Օղընը էսերկէմէյիւյ՝ անը պիղիւմ ճիւղէմիւղ իշիւն
 թէսլիւմ էյէյէն՝ անըն իլէ պէրապէր հէր շէյի
 33 տախի պիղէ նաւըլ իհսան էթմէյէճէք տիրո՝ Աւ-
 լահըն միւնթէխապլարընը քիւմ թէօհմէթի չը-
 34 գարաճագ տըր. թէպրիւր էտէն Ալլահ տըր. 'Ա-
 լէյէրինտէ հիւքմ էտէն քիւմ տիր. վէֆաթ է-
 տիւյ՝ խուսուսա գըյամ էտէն, վէ Ալլահըն սա-
 ղընտա օլուս՝ պիղիւմ իշիւն շէֆա'աթ էտէն տա-
 35 խի Գըրիստոս տըր. Պիղի Գըրիստոսըն մուհապպէ-
 թինտէն քիւմ այըրաճագ տըր. էլէ'մ մի, մուզա-
 յագա'մը, թէ'ատտի'մի, աճլը'գ մը, չըփլաբլը'գ
 36 մը, մուխաթարա'մը, գըլը'ճ մը. նիթէքիւմ՝ Սէ-
 նին իշիւն հէր կիւն գաթլ օլուհուրըլ. պօղազլա-
 նաճագ գօյուհլար հիսապընտա իղ՝ տէյիւ եազըլ-
 37 մըլ տըր. Ամմա պուհլարըն ճիւղէսինտէ պիղի
 տէվէնին վասըթասըլլէ պիւլ քիւլլիյէ զաիլպ օլու-
 38 բըլ. Զիրա սահիհէն պիլիւրիւմ քի' նէ էօլիւմ, նէ
 'էօմը, նէ մէլէքլէր, նէ բէ'իսլէր, նէ գուլվէթ-
 39 լէր, նէ հազըր նէ կէլէճէք շէյլէր, նէ եիւքսէք-
 լիք, նէ տէրինլիք, նէ պաշգա պիւր մախլուգ
 Բապպըմըլ Թիսուս Գըրիստոստա օլան Ալլահըն
 մուհապպէթինտէն պիղի այըրմաղա գատիւր օլ-
 մայաճագ տըր.

- 1 Գըրիստոստա հագիգաթ սէօյլէրիւմ, եալան սէօյ-
 լէմէմ, (պանա զամիւրիւմ տախի Բուհ իւլ Գուսու-
 2 լէ շահիտ տիր,) Գի 'ազիւմ հիւղնիւմ վէ գալպիւմ
 3 տէ տիւքէնմէլ տէրտիւմ վար տըր. Զիրա պիրա-
 տէրլէրիւմ, եա'նի թէն ճիհէթիլլէ ազրապամըն
 եէրինէ պէն քէնտիւմ Գըրիստոստան մահրում օ-
 4 լայըմ տէյիւ աղղու էտէր իտիւմ. Անլէր Իսրա-
 յէլլի օլուս՝ օղուլըլ վէ ճէլալ վէ 'ահալար վէ
 շէրի'աթըն վէրիւմէսի վէ 'իպատէթ վէ վա'տլար

- 5 անէրին տիր. Պապալար տախի անէրին օրւպ՝
Գրիստոս տախի թէն ճիհէթիլէ անէրտէն տիր.
ճիւմէնին իւղէրինէ 0 իլ էլ էպէտ Ալլահը մու.
6 պարէք տիր. Ամին. Ամնա Ալլահն քէլամը եէրէ
տիւշտիւ՝ տէմէք տէյիլ տիր. գիրա պէնի իսրա.
յէլտէն օլանլարն ճիւմէսի իսրայէլ տէյիլ տիր.
7 Հէմ տէ Աբրահամ նէսլի օլուղլարը իլիւն ճիւմ.
լէսի էվլատ տէյիլ. Փազաթ՝ Սանա իսահակտան
8 նէսլ 'ատտ օլունաճագ տըր՝ Դէնիլիւն. Եանի
թէն ճիհէթիլէ էվլատ օլանլար Ալլահն էվլա.
տր օլմայըպ՝ անճագ վա'տ ճիհէթիլէ օլան էվլատ
9 նէսլ սայըլըր. Զիրա վա'տըն քէլամը պու. խի.
եանի Պու վագըթտա կէլէճէյիւմ, վէ Սորայա
10 պիր օղուլ օլաճագ տըր. վէ եալընըզ պու տէյիլ
ամնա Ռեբեկա տախի պիր զաթտան, եանի վի.
11 տէրիմիլ իսահակտան համիլէ օլտըլը հալտէ, Զ.
հո-գըր տահա տազմադտան վէ պիր խայր եա
շէրր իշլէմէզտէն էվլէ Ալլահն քէնտի ինթիխա.
պըլէ թագտիրինին ('ամէլլէրտէն օլմայըպ՝ ան.
ճագ տա'վէթ էտէնտէն իտէյէ) սապիթ օլմաթ
12 իլիւն, Մէրգումէյէ՝ Պէօյիլիւ քիւլիլիւնէ գու.
13 լըզ էտէճէք տիր՝ պույուրուրուու Նիթէքիմ
Յակորը սէվտիմ, Եսաւա իսէ պուղզ էթտիմ
տէյիւ եազըլմը տըր.
14 Իմաի նէ տէյէլիմ. Ալլահտա հագգսըզըզ վէ
15 մը տըր. հաշա. Զիւնքի Մոփտէսէ խիթապէ
Մէրգամէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէրիմէ վէ
շէֆգաթ էտէճէյիմէ շէֆգաթ էտէրիմ՝ տէյիլ.
16 պույուրուու Պու թագտիրտէ՝ իսթէյէնին, իա.
խօտ գօշանըն էլինտէ տէյիլ, անճագ մէրհամէթ
17 էտէն Ալլահն էլինտէ տիր. Զիրա քիթապ փա.
րաւոնա՝ Սէնի հէման պոււնու իլիւն, եանի սէն.
տէ գուտրէթիմի իզհար էթմէք, վէ իսմիմ պի.
թիւն ղէմինտէ իլան օլունաճ իլիւն իզամէ էյ.
18 լէտիմ՝ տէյիւ պույուրըր. Պունա պինաէն խիթէ.

- տիյինէ մէրհամէթ էտէր, վէ իսթէտիյինի գաթը-
- 19 լաշտըրըր, իմտի պանա տէյէճէքսին քի՝ Տահա-
նի՛չիւն գապահաթ պուլուր, զիրա տնն միւրա-
- 20 տընա քի՛մ մուգավէմէթ էթմիշ տիր, վէ լա-
քին, էյ առէմ, սէն քի՛մ սին քի Ալլահա իթի-
րազ էաէրսին. եափը եալըրճըսընա՝ Պէնի նի՛չիւն
- 21 պէօլէ էափտըն՝ տէյէ պիլըր մի Պիր խամուը-
տան պիր գապ իզզէթ իչիւն, տիկէր պիրինի տախի
հագարէթ իչիւն եափմաղա՝ չէօմէքճինին պալըզ
- 22 իզզէրինէ գուտրէթի եօ՞գ մը, իմտի էյէր Ալլահ
ղապարը կէօսթէրմէք վէ գուտրէթինի պիզ-
տիրմէք միւրատըլէ, հէլաքա հազըր օլան զա-
գապ գապլարընա չօգ սապըլէ թէհամիլէ էթտի,
- 23 վէ մուգատտէմա իզզէթէ հազըրլատըղը մէր-
- 24 համէթ գապլարը, Եա՛նի պիզ եալընը Եէհու-
տիլէրտէն տէյիլ, ամմա թա՛նիթէլէրտէն տախի
տա՛վէթ էթտիյի քիմսէլէր հագըղնտա իզզէ-
թինին զանիլէինի պիլտիրմէք իսթէտի իսէ,
- 25 չէ՛ Գէնէլէ՛ նիթէքիմ Ովսէէ Գէնալընտա՝ Գա՛վ-
մըմ օլմայանա՝ գա՛վմըմ, վէ սէվկիլիւ օլմայա-
- 26 նա՝ սէվկիլիւ տէյէճէյիմ, վէ վազը՝ օլա քի՝ Սիզ
գա՛վմըմ տէյիլ սինիզ՝ տէնիլտիյի մահալտէ, օրա-
տա հայ օլան Ալլահըն օղուլարը թէսմիյէ օլու-
- 27 նաճազլար՝ տէյիւ պուլուրըր, վէ Եսայի իսրայէ-
լին հագըղնտա նիսա էտէր քի՝ էյէր պէնի իս-
րայէլին յատէտի տէնիզին գումու գատար օլա-
- 28 ա՛նա Գազըլլէսի իսէլաս պուլաճագ արը. Զիրա
՛ատալէթ իւզըէ էմրի գըսալարալ թէքմիլ էտէ-
ճէք տիր, չիւնքի Բապպ Եէր իւզէրինտէ մուխ-
- 29 թասար էմրի իճրա էտէճէք տիր, վէ տախի Ե-
սայի մուգատտէմա պուլուրտըղը կիպի՝ էյէր
Բապպ իւլ ճիւնուտ պիզէ նէսլ պրագմասա իտի,
Սոգոմ՝ կիպի օլուպ՝ Գոմորա պէկզէմիշ օլուր
իտիք:
- 30 իմտի նէ՞ տէյէլիմ. սալահը թա՛գիւլ էթմէյէ

- Թա'նիֆէլէր սալահա, եա'նի իմանտան օլան սա-
 31 լահա նա'իլ օլտըրար: Վէ լաքին իսրայէլ սալահ
 գա'իստէսին թա'դիպ էտէր իքէն, սալահ գա'ի-
 32 տէսինէ նա'իլ օլմատը: Նի'չիւն. զիրա իմանէ
 տէյիլ, կէօյա շէրի'աթ 'ամէլէրիլէ տը'ալ: Նիւն-
 33 քի օլ թէօքէղ թաշընա չարփալար: Նիթէքիմ'
 իշթէ Սիօնտա պիր թէօքէղ թաշը վէ պիր սիւր-
 մէ գալասը գօրմ, վէ անա հէր իման էտէն խէ-
 ճիլ օլմայաճագ տըր' տէյիլ. եազըլմըշ տըր:

ՊԱՊ 10

- 1 Էյ պիրատէրլէր, պէնիմ գալպիմին աղուսը վէ
 'անէր իչիւն Ալլահա նիյազմ խէլաս պուլմախ-
 2 ըր տըր: Զիրա հագգըրընտա շէհատէթ էտէրիմ
 քի' անէրտէ Ալլահ զոյրէթի վաք, լաքին 'իմ
 3 ճիհէթիլէ տէյիլ տիր: Զիւնքի անէր Ալլահին
 իհհաք էյէթիյէ սալահը պիլմէյիպ' քէնտիլէրինին
 սալահընը սապիթ էթմէյէ ճէհա էթմէլէրիլէ, Աւ-
 4 լահըն սալահընա միւթի' օլմատըլար: Զիրա հէր
 իման էտէնէ սալահը մուճիպ օլմագ իւզրէ շէրի-
 'աթըն նիհայէթի Գրիստոս տըր:
 5 Զիւնքի Մովսէս շէրի'աթտան օլան սալահ հագ-
 գընտա' Պու շէյլէրի իճրա էտէն ատէմ պուշլար-
 6 լէ եաշայաճագ տըր' տէյիլ. եազար: Ամմա իման-
 տան օլան սալահ պուշուրըր քի' Գէնտի գալպիկ-
 տէ տէմէյէսին քի' Սէմայա քիմ' չըգաճագ տըր:
 7 (եա'նի Գրիստոսը էնտիրմէք իչիւն.) Եալսոս'
 Հազիլէյէ քիմ' էնէճէք տիր: (եա'նի Գրիստոսը
 8 էօլիւլէրտէն չըգարմագ իչիւն.) Ամմա նէ' տէյօր,
 Գէլամ (եա'նի վա'զ էթտիյիմիզ իման քէլամը)
 սանա եազըն տըր, աղզըլտա վէ գալպիկտէ տիր:
 9 Շէօյլէ քի Յիսուսըն Բապպ խտիյինի աղզըլէ իզ-

- բար էտիպ՝ Ալլահ անը Եօլիւլէրտէն իհեա էթտի-
 յինէ գալպիլէ ինանըր իսէն, խէլաս պուլաճագ-
 10 օրն՝ Չիւնքի սալահ իշիւն գալպլէ իման, վէ խէ-
 11 լաս իշիւն աղըզլէ իգրար էտիլիր։ Չիրա քիթտպ՝
 Անա հէր քիմ իման էտէրսէ, խէճիլ օլմայաճագ
 12 տըր՝ պույուրըր։ Չիւնքի Եհհուտի իլէ Ծուհանի-
 նին ֆէրդի եօգ տըր։ զիրա ճիւմէնին Րապպը
 քէնտիսի օլուպ՝ քէնտինէ տու'ա էտէնլէրին ճիւմ-
 13 լէսինէ զանի տիր։ Չիրա հէր քիմ Րապպըն իս-
 մինէ տու'ա էտէրսէ՝ խէլաս պուլաճագ տըր։
 14 իմտի իման էթմէտիքլէրի զաթա նաճըլ տու'ա
 էտէճէքլէր։ վէ հագգընտա իշիթմէտիքլէրի զա-
 թա նաճըլ իման էյլէյլճէքլէր։ վէ վա'ղ էտէն
 15 եօգ իքէն՝ նաճըլ իշիտէճէքլէր։ վէ իրսալ օ-
 լուհաստըգճա նաճըլ վա'ղ էտէճէքլէր։ նիթէ-
 քիմ՝ Սէլամէթ թէպշիր էտէնլէրին, խայրը շէյլէր
 թէպշիր էտէնլէրին այազարը նէ՝ կիւզէլ տիր՝
 16 տէյիւ հագըլմըշ տըր։ Լաքին պէշարէթէ ճիւմէ-
 սի իթա'աթ էթմէտի, զիրա Եսայի՝ Ծա Րապպ,
 17 վէրտիյիմիլ խապէրէ քիմ ինանտը՝ տէր։ իմտի
 իման իշիթմէքտէն, վէ իշիթմէք Գրիստոսըն քէ-
 18 լամը վասըթասըյլէ օլուր։ Լաքին՝ իշիթմէտիլէր
 մի՝ տէրիմ։ պէլի՝ Անլէրին սէտասը պիւթիւն զէ-
 մինէ վէ քէլամարը տիւնեանըն միւնթէհալարը-
 19 նա գատար չըգտը։ Եինէ՝ իսրայէլ պիլմէտի մի՝
 տէրիմ։ էվվէլա Մովսէս՝ Պէն սիգի գալմ օլմա-
 յանլէ զայրէթէ թէշվիգ վէ Ֆէհմսիգ Թա'իֆէ իլէ
 զազապա Թահրիք էտէճէյիմ՝ տէյիւ սէօյէտի։
 20 Ամա Եսայի՝ Պէնի արամայանլար թարաֆընտան
 պէն պուլուհտըմ։ պէնի թալէպ էթմէյնլէրէ
 21 զտհիր օլտըմ՝ տէյիւ ճէսուրանէ պույուրըր։ վէ
 իսրայէլ հագգընտա՝ Պիւթիւն կիւն էլլէրիմի՝ 'ասի
 վէ միւթէրիլ պիլք գալմա ուզաթտըմ՝ տէյիւ
 պույուրըր։

- 1 Իմոն Ալլահ քէնտի գալմընը ըէտտ էթտո՞ մի տէյօրըմ. հա՛շա. զիրա պէն քէնտիմ տախի Աբրահամ նէալինտէն, բենիամին սըպթընտան պիր
- 2 Իսրայէլի իմ. Ալլահ էվէլտէն պիւտիյի քէնտի գալմընը ըէտտ էթմէտի. եօգսա Եղիա ֆըֆը-պը, քիթապըն նէ տէտիյինի պիլմէյօր մը սընըդ. Նիճէ քի Ալլահա Իօրայէլին 'ալէյհինտէ շիքեայէթ
- 3 Էտէրէք, Եա Բապպ, սէնին փէյղամպէրէրինի գաթլ էտիսլ՝ մէղպահլարընը երգտըլար. վէ պէն եալընըղ գալըրըմ, պէնիմ ճանըմա տախի գաստ
- 4 Էտիյօրլար (տէր), Լաքին ճէվապը իլահի տնա նէ՞ տէր. Բահաղ սանէմէ տիզ չէօքմէմիշ եէտի պիշլ ասէմ քէնտիմ իչիւն ալը գօտըմ.
- 5 Քէզալիք հալը հազըրտա տախի 'ինայէթ ինթի.
- 6 Խապը իւզըն պիր պադըյյէ մէվճուտ ալըր. վէ էյէր 'ինայէթլէ իսէ, ալթըգ 'ամէլլէրտէն տէյի տիր. եօգսա 'ինայէթ ալթըգ 'ինայէթ օլմաղ. [վէ էյէր 'ամէլլէրտէն իսէ, ալթըգ 'ինայէթ տէ. յիւ տիր. եօգսա 'ամէլ ալթըգ 'ամէլ օլմաղ].
- 7 Էյլէ իսէ նէ՞ տիր. Իսրայէլ ալաալըղ շէյէ նա՛իլ օլմաալը. աամա ինթիխապ օլուանլար նա՛իլ օլտու, վէ պազիլէրի թա պու կիւնէտէք քէօրէն.
- 8 տիլէր. նիթէքիմ եազըլմըշ ալըր քի՞ Սլլահ ան. լէրէ զաֆլէթ ըուհու, կէօրմէզ կէօզլէր վէ իչիթ.
- 9 մէղ գուլադար վէրտի. Դաւիթ տախի՝ Անէրին սօֆրասը քէնտիլէրինէ տուզազ վէ քէմէնա վէ
- 10 Թէօքէզ վէ ճէզա իչիւն օլա. կէօզլէրի կէօրմէմէք իչիւն գարարըն, վէ պէլլէրինի տա՛մա
- 11 պիւք՝ տէր. Իմոն Եանըլմալարը տիւլմէք իչիւն մի օլտու. տէյօրըմ. հա՛շա. անճազ քէնտիլէրի զայրէթլէնտիրմէք իւզըն քէնտի խաթալարըլէ
- 12 Խէլաս թա՛իֆէլէրէ կէլտի. վէ էյէր անէլըն խաթասը տիւնեանըն զանիլիյի, վէ էքսիլմէլէրի թա.

- 'իֆէլէրին զանիւիյի օլտու իսէ, անլէրին թէմա-
 13 մլէթի չէ՝ գատար զկյատէ օլաճագ տրբ: Զիրա
 սիզ թա'իֆէլէրէ սէօլէյօրըմ, պէն թա'իֆէլէրին
 14 միւշերէֆ թութարըմ: Պէլքի պիր վէճնլէ 'գալ-
 մըմը զայրէթլէնտիրիպ' անլէրտէն պա'զըլարընը
 15 խէլաս էտէյիմ: Զիրա էյէր ըէտտ օլունմալարը
 տիւնեանըն միւսալէհասը իսէ, գապուլ օլունմա-
 16 նէ՞ օլուր: Վէ էյէր թուրֆանտա մուգատտէս
 իսէ, խամուր տախի մաֆադուս Կէր: Վէ էյէր
 17 քէօք մուգատտէս իսէ, տալլար տախի սէյլէ տիր:
 Վէ էյէր օլ տալլարըն պա'զըսը գօփարըլպ տա,
 սէն եապանի զէյթունտան օլտըղըն հալտէ անլէ-
 18 րին արասընա ալլանարագ, զէյթուն աղաճընըն
 քէօքիւնէ վէ սէմիզլիյինէ հիսսէտար օլտըն իսէ,
 19 տալլար իւզէրինէ թէֆախուր էթմէ: Սմմա էյէր
 թէֆախուր էտէր իսէն, Կէլ Կէ սէն քէօքիւ թա-
 20 յըմայօրըն: Փագաթ քէօք սէնի Ռալլար: Իմտի՝
 Պէնիս ալլանմազըլըմ իչիւն օլ տալլար գօփա-
 21 ըլտը՝ տէյէճէքսին: Փէք էյի: անլէր իմանսըզըլըգ
 սէպէպինտէն գօփարըլտըլար, ամմա սէն իմանլէ
 սապիթ սին: Թէքէպպիւր էթմէ, անճագ խավֆ
 22 էյլէ: Զիրա էյէր Ալլահ թապի'ի տալլարըն էսիր-
 կէմէտի իսէ, Կալըն սէնի տախի էսիրկէմէսին:
 23 Իմտի Ալլահըն քէրէմինէ վէ շիտտէթինէ պագ-
 տիւշէնլէր իւզէրինէ շիտտէթ, ամմա սէնին իւ-
 զէրինէ քէրէմ, էյէր օլ քէրէմտէ սապիթ գալըր
 24 իսէն: Եօգսա սէն տախի քէսիրկէմէքսին: Վէ ան-
 լէր տախի իմանսըզըլըգտա գալմաուրըլարը թագ-
 տիրտէ ալլանաճագ տըր, զիրա Ալլահ անլէրի
 25 էինէ ալլամաղա գատիր տիր: Զիրա սէն էյէր
 թապի'աթճա եապանի օլան զէյթուն աղաճընտան

Յուն. Թէնիմի

- քէսիկիւ՛յ՝ թապի՛աթա մուխադի՛ֆ՝ օլարագ, էյի
 զէթու՛ն աղածընա՛ աշլանտըն իսէ, նէ՛ դատար
 զկատէ՛ պու թապի՛ի օլանլար քէնտիլէրին ղէյ-
 25 թու՛ն աղածընա՛ աշլանսա կէրէք տիր։ Զիրա, էյ
 պիրատէրէր, քէնտինիզի՛ 'ազըլը կէօրմէմէնիզ
 իշիւն իսթէմէմ՝ քի շու սըրը, եա՛նի թա՛իֆէէ-
 րին թէմամիյէթի կէլինճէյէ տէյին իսրայէլէ՛ պիր
 մերթէպէ՛ քէօրլիւք վուգու՛ պուլտըղը մէճնու-
 26 լընըզ օլա։ Շէօյլէ՛ քի պիւթիւն իսրայէլ խէլաս
 պուլաճագ տըր, նիթէքիմ՝ Սիօնտան խէլասքեար
 կէլիւ՛յ՝ Յակոբտան ֆըսզը տէֆ՝ էտէճէք տիր։
 27 Վէ կիւնաշլարընը տէֆ՝ էթտիյիմ զէման թարա-
 ֆըրմտան անէրէ օլան՝ 'աճու պու տըր՝ տէյիւ եա-
 28 զըլմըշ տըր։ Վագա՛ա պէշարէթէ նիսպէթլէ՛ ան-
 լէր սիզին սէպէպինիզէ տիւշմէն տիր։ Լաքին ին-
 թիխապա նիսպէթլէ՛ էճտատ սէպէպինէ սէվիւ-
 29 լիւ տիրէր։ Զիրա Ալլահըն մէվլիպէլէրի վէ տա՛.
 30 վէթի նէտամէթտէն պէրի տիր։ Զիրա սիզ պիր
 զէման Ալլահա իման էթմէտիյինիզ հալտէ, շիմոի
 անէրին իմանսըզըղը սէպէպինտէն մէրհամէթէ
 31 նա՛իլ օլտըղընըզ միսիլիւ, Գէշալիք շիմտի անէր
 իման էթմէտիլէր, թա քի մազհար օլտըղընըզ
 մէրհամէթլէ՛ քէնտիլէրի տաիսի մէրհամէթէ նա՛իլ
 32 օլալար։ Զիրա Ալլահ ճիւմէսինէ՛ մէրհամէթ էթ-
 մէք իւզրէ ճիւմէսինի իմանսըզըղը ալլէրնա գա-
 փատը։
 33 Էյ Ալլահըն զանիլիք վէ հիքմէթ վէ՛ 'իվնին
 տէրինիլի։ անըն հիւքմէրի թէֆահհիւստէն, վէ
 թարիզլէրի թէֆթիլտէն նէ՛ դատար իւսթիւն
 34 տիր։ Զիրա Բապպըն ֆիլքըրին քի՛մ պիլտիր, եա-
 35 խօտ անըն միւսթէշարը քի՛մ օլտու։ Նախօտ ա-
 նա քի՛մ էվվէլ վէրտի քի՛ քէնտինէ միւքեա-
 36 ֆաթ վէրիլէ, Զիրա ճիւմէ շէյլէր անտէն, վէ ա-
 նըն վասըթասըյլէ, վէ անըն իշիւն օլտու։ ան-
 իլ էլ էպէտ մէճու օլտու։ Ամին։

- 1 Իմաի, էյ պիրատերէր, Ալլահն բահմէթլէրի ի-
չիւն սիգէ եալվարըրըմ՝ քի՝ ճէսէտլէրինիգի տիրի
վէ մուգատտէս, վէ Ալլահա մագպուլ պիր գուր-
պան տէյիւ թագտիմ էտէսինիզ, բուհանի՝ իպա-
- 2 տէթլինիզ պու տըր, վէ պու 'ալէմին կիտիչինէ
ույմայընըզ, ամմա Ալլահն խայրը վէ մագպուլ
վէ քեամիլ իրատէթի նէ օլտըղընը թէճըիպէ էթ-
մէք իչիւն 'ագլընըզըն թէճախտլյէ թէպէտտիւլ
- 3 էտինիզ, Զիրա պանա վէրիլէն 'ինայէթլէ արա-
նըզտա պուլունան հէր պիր ատէմէ տէրիմ քի՝
իւն-ի-իւն լայըղընտան զիյատէ ի՛թիպար էթմէ-
սին. ամմա Ալլահն հէր քէսէ թէվզի՝ էթտլյի
իմանըն մըզտարընա կէօրէ՝ թամմ 'ագլ իւզրէ
- 4 ի՛թիպար էթսին, Զիրա պիր ճէսէտտէ չօզ ա՝-
զամըզ պուլունտըզը, վէ լաքին ա՛գանըն ճիւմիլէ-
- 5 սինին իչի հէման պիր օլմատըղը միսիլիւ, Պիզ
տախի չօզ իքէն Գրիստոստա պիր ճէսէտ, վէ հէր
- 6 պիրիմիզ պիրի պիրիմիզին ա՛գասը իզ, Ամմա պի-
ղէ վէրիլէն 'ինայէթէ կէօրէ, տիւրլիւ տիւրլիւ
մէվիլպէլէրիմիզ օլմաղլէ, էյէր իլհամլէ սէօլլէմէք
- 7 իսէ, իմանըն մըզտարընա կէօրէ յւօան, էյէր
չէմմասըզ իսէ, չէմմասըզտա, էյէր մու'ալլիմ
- 8 իսէ, թա՛լիմտէ, էյէր նասիհաթ վէրէն իսէ, նա-
սիհաթտա օլտառ. էյէր թէվզի՝ էտէն իսէ, սա-
տէլիքլէ, վէ ըիյասէթ էտէն՝ զայրէթլէ, վէ մէր-
- 9 համէթ էտէն՝ ճան ու կէօնիւլտէն էլիւն: Մու-
հապլէթ ըիյասըզ օլտուն. քէմլիքտէն իքրահ է-
- 10 տիպ՝ խայրա եափըընըզ, Գարնտառ մուհապլէ-
թլյէ պիրի պիրինիգի սէվինիզ. հիւրմէթ էթ-
մէքտէ պիրի պիրինիգէ թէգատտիւմ էտինիզ.
- 11 Սա՛յ ու զայրէթտէ կէվլէքլիք էթմէյինիզ, բուհ-
տա հէրաթէթլի օլունըզ. Բապպա գուլըզ էտի-
- 12 նիզ, իւմիտտէ մէսըտըր օլունպ՝ մուգապապատա

- 13 սապրը օլունըզ, տու'ատա տէվամ էտինիզ. Մու-
գատտէսլէրին ինթիյաճաթընա մու'ալէնէթ է-
տիպ' միւսաֆիրփէրվէրիյէ մուգայյետ օլունըզ.
- 14 Սիզէ թէ'ատտաի էտէնլէրէ խայր տու'ա էտինիզ,
խայր տու'ա էյլէյինիզ, վէ պէտ տու'ա էթմէյի-
- 15 նիզ. Մէսրուրլար իլէ մէսրուր օլունըզ. աղա-
- 16 յանլար իլէ աղլայընըզ. Յէքտիկէրինիզ հազ-
գընտա հէմէֆքեար օլունըզ. եիւքսէք շէլլէրէ
սարֆը էֆքեար էթմէյիպ' անճազ միւթէվազը'.
- 17 մէյինիզ. շիշ պիր քիմէյէ քէմիյէ մուգապիլ
էթմիլք էթմէյինիզ. ճիւմէ ատէմէրին հուզու-
- 18 բընտա էյի շէյլէրէ տիգգաթ էյլէյինիզ. Միւմէին
մէրթէպէ էլինիզտէն կէլտիյի գատար ճիւմէ ա-
- 19 տէմէր իլէ սուլէ իւզրէ օլունըզ. էյ սէվկիլիւ-
լէր, նէֆսինիզ իչիւն ինթիգամ ալմայընըզ, ֆա-
գաթ զաղապա մահալ վէրինիզ. գիրա Բապպ'
ինթիգամ պէնիմ տիր, ճէզայը պէն վէրիլիմ'
- 20 տէյիւ պույուրտըղը էազըլմըշ տըր, իմտի էյէր
տիւլմէնիլ աճ իսէ, անա թա'ամ վէր. էյէր սու-
- 21 լումըշ իսէ, անա սու վէր. գիրա պուռնու էթ-
մէքլէ' անըն պաշընա աթէշ գօրլարը երզմըշ օ-
լունըշ. Շէրրէ մաղլուպ օլմա, ամմա խայրէ
շէրրէ զալիպ օլ.

ՊԱՊ 13

- 1 Հէր քէս էմրի ալթընտա պուլունտըղը հիւքիւ
մէթլէրէ իթա'աթ էթսին, զիրա Ալլահ թարա-
ֆընտան օլմայան պիր հիւքիւմէթ եօգ տըր. վէ
մէվճուա [հիւքիւմէթ]լէր Ալլահ թարաֆընտան
- 2 թէրթիպ օլունմըշ տըր. Պուռնու իչիւն հիւքիւ-
մէթէ մուխալէֆէթ էտէն' Ալլահըն թէրթիպլիլէ
մուգավէմէթ էթմիշ օլունը. վէ մուգավէմէթ
տէնլէր քէնտի' ալէյիլէրինէ հիւքմ տա'վէթ

- 3 տէճէքէր: Զիրա հիւքմտարլար էյի 'ամէլէր ի-
չիւն տէյիլ, անճազ քէօթիւ 'աֆլէր իչիւն գօր-
գու տըրլար: հիւքիւմէթտէն գօրգմամաք իսթէ՛ր
մի սին: էյի օլանը իչլէ, վէ անըն թարաֆընտան
- 4 մէտն օլանաճագսըն: Զիւնքի սէնին էյիլիյին ի-
չիւն Ալլահ թարաֆընտան մէ՛մուր տըր: լաքին
էյեր քէօթիւ օլանը իչլէր իսէն, գօրգ: չիւնքի
գըրճը պիհուտէ եէրէ թաշըմայօր, գիրա Ալլահ
թարաֆընտան մէ՛մուր օլուպ՝ քէօթիւլիւք իչլէ-
յէն իւզէրինէ զազապ էճըսը իչիւն ինթիգամ
- 5 ալըճը տըր: Պու էճլտէն եալընըզ զազապ սէպէ-
պիլլէ տէյիլ, անճազ զամիր սէպէպիլլէ տաթի
- 6 թապի՝ օլմազ լազըմ տըր: Պու սէպէպտէն վէր-
կի տաթի վէրիւսինիզ: գիրա հէման պու շէյէ
մուգայյէտ օլարազ, Ալլահ թարաֆընտան մէ՛-
- 7 մուր տըրլար: իմտի ճիւմէյէ հազգալընը, եա՛-
նի վէրկի հազգը օլանա վէրկի, կիւմրիւք հազգը
օլանա կիւմրիւք, գօրգու հազգը օլանա գօրգու,
հիւրմէթ հազգը օլանա հիւրմէթ էտա էյիլիյինիզ:
- 8 Եէքթիկէրինիզի սէվմէքտէն մա՛տա քիմսէյէ պիր
վէճլէ պօրճու օլմալընըզ: գիրա տիկէրինի սէվէն
- 9 քիմսէ շէրի՛աթը իթմամ էթմիշ օլուր: Զիրա՝
Զինա էթմէյէսին, Դաթլ էթմէյէսին, Սըրգաթ
էթմէյէսին, Եալան շէհատէթ էթմէյէսին, թա-
մա՛ էթմէյէսին, վէ տահա նէ էմր վար իսէ, ճէ-
լէնի պու, եա՛նի՝ Գօնշըլը քէնտին կիպի սէվէ-
- 10 սին՝ քէլամը շամիլ տիր: Մուհապպէթ գօնշըյա
քէմիւք էթմէզ: իմտի մուհապպէթ շէրի՛աթըն
թէմամիլէթի տիր:
- 11 Վէ վազթը պիլէրէք, եա՛նի չիմտի պիգիմ ույ-
գուտան ույանմամըզըն սա՛աթը օլտըղընը Ղէլէ-
րէ+, պուենու էրէնիզ: գիրա խէլաս պիլէ չիմտի՝
ինանտըղընըզ վազըթտա օլտըղընտան եազըն
- 12 տըր: Կէճէ կէշտի, կիւնտիւզ եազաշտը: իմտի
զուլմէթ 'ամէլէրինի պէր թարաֆ էտիպ՝ նուր

- 13 սիրահարընը գուշանալըմ, կիւնտիւզիւն կեղեր
կիպի հիւսնի հարեքէթլէ կեղէլիմ. մասխարալըզ
վէ սերխօլըգտա, վէ ֆահլիյաթ վէ ֆըսգ ու
ֆիւնճուրտէ վէ տախի նիզա՛ ու հասէտտէ օյմա.
14 յըպ, Անճագ Բապպ Յիսուս Բրիստոսը կիյինիզ
վէ շէհվաթ իշիւն ճէսէտին գայտընտա օլմայընըլ.

ՊԱՊ 14

- 1 Իմանտա զա՛րֆ օլանը շէքք ու շիւպհէլէրէ հիւքմ
էթմէք մադսէտլյլէ օլմայարադ գապուլ էտինիզ.
2 Պիրի հէր շէյի եէյէ պիլիրիմ ի՛թիգատընտա տըր.
3 Լաքին զա՛րֆ օլան սէպղէվաթ եէր. Յէյէն եէմէ.
3 յէնի թահգիր էթմէսին, վէ եէմէյէն եէյէնի հիւքմ
էթմէսին. զիրա Ալլահ անը գապուլ էթմիշ տըր.
4 Սէն քի՛մ սին քի զայրինին խրտմէթ գեարընը
հիւքմ էտէրսին. օ քէնտի էֆէնտիսինին նազա-
րընտա տուրուր վէ եախօտ տիւշէր. վէ Լաքին
տուրաճադ տըր, զիրա Ալլահ անը տուրտուրմա.
5 զա գատիր տըր. Բիմի պիր կիւնիւ տիկէր կիւնտէն
իւ սթիւն թութար. վէ քիմի հէր կիւնիւ հիւսաֆ
թութար. հէր քէս քէնտի զիհնինտէ գանմըլ օլ.
6 սուն, կիւնէ ի՛թիպար էտէն՝ Բապպ իշիւն ի՛թի-
պար էտէր, վէ կիւնէ ի՛թիպար էթմէյէն՝ Բապպ
իշիւն ի՛թիպար էթմէզ. եէյէն Բապպ իշիւն եէր
զիրա Ալլահա շիւքր էտէր, եէմէյէն տախի Բապպ
7 իշիւն եէմէյիպ՝ Ալլահա շիւքր էտէր. Ձիրա պիլտէն
քիմսէ քէնտիսի իշիւն եաշամազ, վէ քիմսէ քէն.
8 տիսի իշիւն էօլմէզ. Ձիրա եաշատըղըմըզ հալտէ՛
Բապպ իշիւն եաշարըզ, վէ էօլտիւյիմիւզ հալտէ՛
Բապպ իշիւն էօլիւրիւզ. Իմտի եաշար իսէք տէ՛
9 էօլիւր իսէք տէ՛ Բապպըն ըզ. Ձիւնքի Բրիստոս
պուռուն իշիւն, եա՛նի էօլիւլէր վէ տիրիլէր իւ-
ղէրինէ սալթանաթ էթմէք իշիւն էօլտիւ, վէ
10 [գըյամ էտիպ] եինէ եաշատըլ Լաքին սէն նի՛.

- չիւն գարնտաշընը հիւքմ էտէրսին, եախօտ սէն նիյիւն գարնտաշընը թահգիր էտէրսին. զիրա ճիւղէմիզ Բրիստոսըն մահքէմէսինէ ինզար օլու-
- 11 նաճաղըզ, Զիրա՝ Հայաթըմ հագգը իյիւն հէր քէս պանա տիզ չէօքէճէք, հէր տիւ Ալլահա համա էտէճէք տիր՝ տէյիւ Բապպըն պոյուրաը-
- 12 ղը Էազըլըն տըր, Պուճա պինա՛ն պիլտէն հէր պիրի քէնտիսի իյիւն Ալլահա հիսապ վէրէճէք
- 13 տիր, Պու թագտիրտէ՝ արթըզ պիրի պիրիմիզի հիւքմ էթմէյէլիմ, անճադ տահա զիյատէ պի-րատէր Եօնիւնէ թէօքէզ Էա սիւրյմէք սէպէպի
- 14 Գօմամաղա գարար վէրինիզ, Պիրիւիմ վէ Բապպ Յիսուստա գանտըմ քի՝ հիշ պիր շէյ քէնտի զա-թընտա նափաք տէյիւ տիր, Փագաթ պիր շէյի նափաք 'աւտա էտէն քիմսէյէ օլ լէյ անա նափաք
- 15 տըր, Ամմա էյեր գարնտաշընը թա՛ամ սէպէպիյլէ միւքէտտէր օլուր իսէ, արթըզ սէն մուհապ-պէթ իւզրէ երւրիւմէյօրսըն. սէնին թա՛ամնլէ՝ ուղուընա Բրիստոսըն Եօլտիյիւ քիմսէյի սէն
- 16 հէլաք էթմէ, իմտի սիզին խայըընը թագպիհ
- 17 օլուճմասըն, Զիրա մէլէփիւթ Ուլլահ եէյէճէք ի-չէճէք տէյիլ, անճադ սալահ վէ սէլամէթ՝ վէ Բուհ
- 18 իւլ Դուտսլէ մէսէրրէթ տիր, Զիրա պուճնլարլէ Բրիստոսա խըտմէթ էտէն քիմսէ Ալլահըն 'ին-տինտէ մագպուլ, վէ ատէմէթ 'ինտինտէ միւս-
- 19 թահսէն տիր, Պուճա պինա՛ն սէլամէթ է վէ եէք-տիկէրիմիզին մա՛մուրիյէթինէ պա՛խ օլան շէյէրէ
- 20 սա՛յ էտէլիմ, թա՛ամ սէպէպիյլէ Ալլահըն իյինի խարապ էթմէ. վագա՛ա հէր շէյ թահիր տիր, Փագաթ թէօքէզ վէրէրէք եէյէն ատմէ քէօ-
- 21 թիւ տիր, էթ եէմէմէք վէ շէրապ իյմէմէք վէ պիրատէրիյէ թէօքէզ Էախօտ սիւրյմէ, Էախօտ զա՛րֆիյէ սէպէպ օլան իւտ պուրուճմամաք էյի
- 22 տիր, իմանըն վար մը, անը Ալլահըն հուղուըն-տա քէնտիկտէ հըֆիզ էյլէ, Նէ՛ միւպարէք տիր

- 23 օլ քիմսէ քի թահսին էթտիյի շէյտէ քէնտի Բա-
 23 լէյհինէ հիւքմ էթմէզ, Լաքին շիւպհէ էտէն քիմ-
 սէ եէտիյի թադտիրտէ՝ իմանլէ եէմէտիյի իշիւն
 մահքիւմ տիր, զիրա իմանտան օլմայան հէր շէյ
 կիւնահ տըր:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ պիզ քի գուվլէթիւ իզ, քէնտի նէֆսիմիզի
 խօշնուտ էթմէյիպ՝ զա'իֆ օլանլարըն զա'իֆլիք-
 2 լէրինէ թէհամիւլ էթմէյէ պօրճլու իզ, Պիզան
 հէր պիրի գօնլըսընըն մա'մուրլէթի պապընտա
 3 խայրը իշիւն անը խօշնուտ էթսին, Զիրա՝ Սանա
 քիթէմ էտէնլէրին սիթէմլէրի իւզէրիմէ տիւլտիւ՝
 տէյիւ եազըլըզը իւզըն, Գըրստոս տախի նէֆ-
 4 սինի խօշնուտ էթմէտի, Զիրա մուգատտէմ
 եազըլան շէյլէր պիզիմ թա'լիմիմիզ իշիւն եա-
 զըլմըշ իտի, թա քի սապըլէ վէ քիթապլա-
 5 րըն թէսէլլիսիյլէ իւլիտէ մալիք օլալըմ, Վէ սապը
 վէ թէսէլլի մէնպա'ը օլան Ալլահ սիզէ Յիսուս
 Գըրստոսս կէօրէ պիրի պիրինիզ իլէ հէմէֆքնաք
 6 օլմազը իհսան էյլէյէ, Գի եէք տիլ ու եէք զէ-
 պան օլարագ՝ Բապպըմըզ Յիսուս Գըրստոսըն
 7 փէտէրի Ալլահը թէմճիտ էտէսինիզ, Պու էճլէն
 Գըրստոս տախի Ալլահըն 'իզզէթի իշիւն պիզի գա-
 պուլ էյլէտիյի միսիլլիւ, սիզ տախի պիրի պիրի-
 նիզի գապուլ էտինիզ,
 8 իմաի տէրիմ քի՝ (Յիսուս) Գըրստոս, էճտաոս
 օլան վա'տլարը սապիթ գըլմագ իւզըն, Ալլահըն
 հազիգաթը իշիւն խիթան խըամէթճիսի օլտու,
 9 Թա'իֆէլէր տախի Ալլահա՝ մէրհամէթի իշիւն համ
 էտէլէր, նիթէքիմ՝ Պու սէպէպտէն թա'իֆէլէր
 արասընտա սանա համոն էտիպ՝ սէնին իսմիէ
 10 մէզմուր օգույաճազըմ՝ տէյիւ եազըլմըշ տըր վէ
 եինէ՝ էյ թա'իֆէլէր, անըն գալմը իլէ պէրապէր

- 11 մէսրուր օլունըզ՝ պուշուրըր, վէ եինէ՝ էյ ճիւմ-
լէ թա՛իֆէլէր, Բապպա թէսպին էտինիզ. վէ, էյ
12 ճիւմէ գաւվար, անա սէնա էյլէյինիզ. վէ եինէ
նսայի՝ Յեսսէտէն պիր քէօք հասըլ օլուպ՝ թա-
՛իֆէլէրէ հիւքիւմէթ էթմէք իչիւն զուհուր էտէ-
ճէք տիր. վէ թա՛իֆէլէրին իւմիտի անտէ օլա-
13 ճագ տըր՝ տէյիւ պուշուրըր, վէ Բուհ իւլ Գուտ-
սըն գուվվէթիյլէ իւմիտինիզին արթմասը իչիւն՝
իւմիտին մէնպա՛ը օլան Ալլահ սիզի ինանմագտա
քէմալ ք մէսէրրէթ վէ սէլամէթլէ մէմլու գըլսըն.
14 էյ պիրատէրլէրիմ, պէն քէնտիմ տախի սիզին
հագգընըլտա գանտըմ քի՝ սիզ խայրլէ մէմլու,
վէ հէր ՚իւմլէ տօլու օլուպ՝ պիրի պիրինիզէ նա-
15 սիհաթ էթմէյէ գատիր սինիզ, Ամմա, էյ պիրա-
տէրլէր, թա՛իֆէլէր իչիւն Յիսուս Քրիստոսըն
խըտմէթճիսի օլուպ՝ թա՛իֆէլէր թագտիմէսի
Բուհ իւլ Գուտս վասըթասըլլէ թագախ օլունա-
րագ մագպուլ օլմասը իչիւն Ալլահըն պէշարէ-
թինտէ քեանինլիք իճրա էթմէքլիլիմ խուսու-
16 սընտա, Ալլահ թարաֆընտան պանա իհսան օլու-
նան ՚ինայէթ սէպէպիլլէ, իխթար էտէր կիպի՝
սիզէ պա՛զը խուսուսլարտա պիր ազ ճէսարէթլէ
17 եազտըմ, Իմտի Ալլահա միւթէ՛ալլըգ օլան շէյլէր-
տէ Յիսուս Քրիստոս իլէ իֆթիխար էտէ պիրի-
18 ըիմ, Զիրա թա՛իֆէլէրին իթա՛աթը իչիւն, ՚ալա-
մէթլէր վէ միւ՛ճիզէլէրին գուվվէթի վէ Բուհ Ուլ-
լահըն գուտրէթիլլէ գաւվէն վէ ֆի՛իլէն Քրիստո-
սըն պէնիմ վասըթամլէ իշլէմէտիլի պիր շէյի սէօյ-
19 լէմէյէ ճէսարէթ էթմէմ, Պու վէճհլէ Քրիստոսըն
պէշարէթինի Երուսաղէմտէն աօլաշարագ՝ Լիւ-
20 ըիկէյէ գատար թէմամէն թէպլիր էյլէտիմ, վէ
ախէրին թէմէլի իւզէրինէ պինա էթմէմէք իչիւն,
շու վէճհլէ զայրէթ էթտիմ քի՝ թէպլիր ի պէշա-
րէթիմ Քրիստոսըն իսմի գիքր օլունտըղը մահալ-
21 տէ օլմալըպ, Անճագ՝ Անըն հագգընտա խապէրի

- օլմայանլար կէօրէճէք, վէ իշիթմիշ օլմայանլար
 աշլայանգ տըր՝ տէյիւ կազըլարղը իւզրէ ու
 22 սահա Պու էճլտէն տախի թարափընըզա կէլ
 23 մէքաէն աէֆ'աթլէ մէն՝ օլունարմ իսէ տէ, Շիմ
 տի պու սէմթլըտէ տըթըզ պանա հէր գալմա
 յըպ՝ չօգ սէնէտէն պէրու սիզէ կէլիէյէ արզու
 24 քէշ օլտըղըմտան, Սպանիայա կիտէճէյիմ գէման
 [սիզէ կէլիլիմ. գիրա] կէշէր իքէն էվլէլա սիզին
 իլէ կէօրիւշիւպ՝ պիւ մըգտար սիզէ տօյարգտան
 սօկրա, թարափընըզտան օրայա տօղրու կէօն
 25 տէրիլմէք իւմիտինտէ իմ. Շիմտի իսէ մուգաա
 տէսլէրէ խըտմէթ էթմէք իւզրէ Նըուսաղէմէ կի
 26 տլորըմ. Զիրա Նըուսաղէմտէ օլան մուգաաաղէ
 լէրին ֆուգարասընա պիւ ի'անէ էթմէք Ծախի
 գոնիալը վէ Աքայիալըլարա խօշ կէօրիւնտիւ
 27 խօշ կէօրիւնտիւ, հէմ տախի անլէրէ պօրճ
 լու տըրլար՝ գիրա թա'իֆէլէր պունլարըն րու
 հանի շէյլէրինէ հիսսէտար օլտըղլարը հասէպլլէ
 ճիսմանի շէյլէրտէ տախի անլէրէ խըտմէթ էյլէ
 28 մէյէ պօրճլու տըրլար՝ իմտի պունու թէքմլ է
 տիպ՝ անլէրէ պու մէյվէյի 'թէսլիմ էթտիքտէն
 սօկրա, հանընըզտան կէլէրէ՛ Սպանիայա կիտէ
 29 ճէյիմ. վէ պիլիլիմ քի՝ սիզէ կէլալիլիմտէ, Բրիս
 տուըն պէշարէթիւնին քէմալը պէրէքէթիլլէ կէ
 լէճէյիմ
 30 էյ պիրատէրլէր, Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս
 իլէ վէ Բուհըն մուհապպէթիլլէ սիզէ հալվարըրմ
 31 քի, Նէհուալիէտէ պուլունան խմանըզ քիմէ
 լէրտէն խէլաս պուլուպ՝ Նըուսաղէմ իշիւն օլան
 խըտմէթիմ մուգաաաղէսլէրէ մագպուլ օլուն
 տէյիւ պէնիմ իշիւն վէ պէնիմ իլէ պէրապէր Աւ
 32 լահա տու'ա էթմէքտէ ճէհա էտէսինիզ. թա քի
 Ալլահըն իրաատէթիլլէ թարափընըզա մէսէրէթիլլէ

- կէլիս՝ սիզին իլէ պերապէր խթիրահաթ էտէյիմ,
 33 վէ սէլամէթ մէնպա՛ը օլան Ալլահ ճիւմէնիզ իլէ
 օլսուն։ Ամին։

ՊԱՊ 16

- 1 Կենքրա քիլիսէսինտէ խատիմէ օլան հէմէրէ-
- 2 միզ Փիթէյի սիզէ թափսիյէ էտէրիմ։ Գի մուգատ-
- տէսէրէ լայրզ օլորդը սուրէթլէ անը Բապպտա
- գապուլ էտիպ՝ հէր հանկը մասլահաթտա սիզէ
- միւհթաճ օլսւր իսէ, անա եաբարմ էտէսինիզ.
- զիրա քէնտիսի տէ նիշէլէրէ վէ պանա տաթի
- մու՛ավէնէթ էթմիշ տիր։
- 3 Յիսուս Բրիստոստա էմէքտաշլարմ օլան Պրիս-
- 4 կէ իլէ Ակիւղասա սէլամ էտինիզ։ Անէր ճանըմ
- իչիւն քէնտի պօյունլարընը գօտըլար։ անէրէ
- եալընըզ պէն տէյիլ, տնճագ թա՛իֆէլէրին ճիւմ-
- 5 է քիլիսէլէրի տաթի միւթէշէքէր տիրէր։ վէ
- անէրին խանէսինտէ օլան քիլիսէյէ, վէ Սիսիանըն
- Բրիստոս իչիւն իլք մէյվէսի օլան սէվկիւլիւմ
- 6 Եպիսեոսոս սէլամ էտինիզ։ ԺՅիզին իչիւն չօգ
- էմէք չէքմիշ օլան Մարիամա սէլամ էտինիզ։
- 7 Ագրապամտան վէ հապս ըէֆիզլէրիմ օլուպ՝ ըէ-
- սուլէր արասընտա միւթէպէր, հէմ տէ պէն-
- տէն էյվէլ Բրիստոստա պուլընան Անդրոնիկոս
- 8 վէ Յունիայա սէլամ էտինիզ։ Բապպտա սէվկիւ-
- 9 լիւմ օլան Ամպղիայա սէլամ էտինիզ։ Բրիստոս-
- տա էմէքտաշլարմզ Ուրբանոսա, վէ սէվկիւլիւմ
- 10 Ստաքէսէ սէլամ էտինիզ։ Բրիստոստա մագպուլ
- Ապեղէսէ սէլամ էտինիզ։ Արիստաբուղոսըն խա-
- 11 նէսինտէն օլանլարա սէլամ էտինիզ։ Ադրա-
- պամտան օլան Հերովդիոնա սէլամ էտինիզ։ Նար-
- կէսին խանէսինտէն պուլընուպ՝ Բապպտա օլան-

- 12 լարա սեւամ էտինիզ: Բապպոտա էմէք չէքն
Տրիփոնէյէ վէ Տրիփոսէյէ սեւամ էտինիզ: Բապպ-
տա չօգ էմէք չէքմիշ օլան սեվկիւլիւ Պերսիգէյէ
13 սեւամ էտինիզ: Բապպոտա միւնթէխապ օլան
Ռուփոսա, վէ պէնիւմ վալիտէմ օլան անըն վա-
14 լիտէսինէ սեւամ էտինիզ: Ասինիլիտոս վէ փղե-
դոն վէ Երմաս վէ Պատրոքա վէ Երմէսէ, վէ ան-
լէր իլէ պէրապէր օլան պիրատէրլէրէ սեւամ է-
15 տինիզ: Փիղոդոգոս իլէ Յուլիա վէ Ներէոս իլէ
անըն հէմիլիւսինէ վէ Ողիմպասա, վէ անլէր իլէ
պէրապէր պուլունան ճիւմլէ մուգատտէսլէրէ սե-
16 վամ էտինիզ: Պիրի պիրինիզէ մուգատտէս էօ-
փիււլլէ սեւամ էտինիզ: Գրիստոսըն *քիլիսէլէրի
սիզէ սեւամ էտէրլէր:
- 17 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ ըէճա էտէրիմ քի' էօյ-
ըէնտիլինիզ Թա'լիմէ մուղայիր Ֆըրգա վէ Թէօ-
քէզլէրէ սէպէպ օլանլարա տիգգաթ էտիպ' ան-
18 լէրտէն սաղընասընըզ: Զիրա պու մագուլէ
քիմսէլէր Բապպըմըզ (Յիսուս) Գրիստոսա տէլիլ
անճազ քէնտի գարնլարընա խըտմէթ էտիպ'
խօշ սէօղլէր վէ մէտնիլէլէրլէ սաֆտէրունլարըն
19 գալպլէրինի ալտատըրլար: Զիրա ուղին իթա'ա-
թընըզ ճիւմլէյէ շայը' օլտու: պունուն իլիւնթիլ-
զին հազգընըզտա մէսըուը ըմ: ամմա իսթէրիմ
քի սիզ խայր իլիւն 'ազիլ, վէ շէրր իլիւն սատէ:
20 տիլ օլասընըզ: վէ սէլամէթ մէնպա'ը օլան Ալ-
լահ' Շէյթ'անը ալաղլարընըզըն ալթընտա սէրի'էն
էզէճէք աիր: Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն Կ-
նայէթի սիզին իլէ օլունն: (Ամին):
- 21 Էմէքտաշըմ Տիմոթէոս վէ ազրապամտոն օլան
Ղուկիտա վէ Յասոն վէ Սոսիպատրոս սիզէ սեւամ
22 էտէրլէր: (Պէն Տերտիոս քի պու ըխապէլի եազ-
23 տըմ' սիզէ Բապպոտա սեւամ էտէրիմ:) Պէնիմ

*Պա'ղլււրը՝ ճիւմլէ քիլիսէլէրի

- վէ պիւթիւն քիլիսէնին միմանտարը օլան Գայիոս սիդէ սէլամ էտէր. շէհը էմինի Երաստոս վէ
- 24 Կուարտոս պիրատէր սիդէ սէլամ էտէրլէր, [Բապպըմըղ Յիսուս Բրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմէնիդ իլէ օլսուն, Ամին:]
- 25 Վէ պէնիմ պէշարէթիմ վէ Յիսուս Բրիստոս վա'ղը մուճէպինճէ, վէ էզէլի Ղէմանլարտան պէրու խաֆի թութուլուպ՝ շիմտի իզհար օլունան,
- 26 Վէ էզէլի վէ էպէտի օլան Ալլահըն էմրի մուճէպինճէ՝ փէյղամպէր քիթապլարը վասըթասըյլէ իմանա իթա'աթ իչիւն ճիւմլէ միլլէթլէրէ պիլտիրիլէն սըրըրըն քէշֆ օլունմասընա կէօրէ սիզի
- 27 սապիթ գըլմաղա գատիր օլան, Եալընըղ 'ալիմ Ալլահա Յիսուս Բրիստոս վասըթասըյլէ իլ էլ էպէտ համո օլսուն, Ամին:

ՊԹՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԼԸԼԱՐԱ ՊԻՐԻՆՃԻ

ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատէթիլէ Յիսուս Բրիստոսըն բէսուլը օլմադ իւզրէ տա'վէթ օլունան Պօղոս վէ պիրա-
- 2 տէր Սոսթենէս, Ալլահըն Կորնթոստա օլան քիլիսէսինէ, Էա'նի Յիսուս Բրիստոստա թազտիս օլունուպ՝ մուգատտէսլէր օլմադ իւզրէ տա'վէթ օլունան քիմսէլէր իլէ, անլէրին վէ պիլիմ Բապպըմըղ օլան Յիսուս Բրիստոսըն իսմինէ հէր Էէր-

- 3 տէ՛ տաւ'ա էտէնէրէրն ճիւմէսինէ՛. փետերիմիդ Ալլահ վէ՛ Բապպ Յիսուս Բրիստոս Թարաֆընտան սիգէ՛ ինայէթ վէ՛ սէլամէթ օլտուն:
- 4 Յիսուս Բրիստոստա սիգէ՛ ինսան օլունան Ալլա հըն՝ ինայէթի իչիւն սիգին հազգընդտա տա՛խմա
- 5 Ալլահըմա շիւքը էտէրիմ, քի Բրիստոսըն շէհա.
- 6 տէթի սիզտէ սապիթ օլունտըղը կիպի, Անըն իլէ հէր խոսոստտա, հէր քէլամտա վէ՛ հէր իլմտէ
- 7 դանի օլտընըզ. Շէօյլէ քի Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն զուհուրընա մունթաղըր օլարագրէի:
- 8 պիր մէվհիպէտէ նօգսանընըզ կօզ տըր: Օ տախիլ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն կիւնիւնտէ թէօհ. մէթսիզ օլմանըզ իւզրէ, սիգի նիհայէթէ տէրին
- 9 տապիթ գըլաճազ տըր: Սիգի քէնտի Օղլու Բապ. պըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն միւշարէքէթինէ տա՛. վէթ էտէն Ալլահ սատըզ տըր:
- 10 էյ պիրատերէր, սիլէ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն իսմիլլէ՛ ըէճա էտէրիմ, քի ճիւմէնի. զին սէօզիւ պիր օլտուն, վէ՛ արանըզտա իթիլլաֆ օլմայըպ՝ քիսմիլէն հէմէֆքեաը վէ՛ հէմիլ
- 11 պուլունասընըզ: Զիրա, էյ պիրատերէրիմ, Բոլոհնին խանէսի Թարաֆընտան սիգին հազգընդտա պանա խապէր վէրիլտի քի՛ արանըզտա միւնա.
- 12 զա՛ալար վար տըր: Պունու տէմէք իսթէրիմ քի՛ սիզտէն հէր պիրի՛ Պէն Պօղոսըն, վէ՛ Պէն Ապր. Ղոսըն, վէ՛ Պէն Անվասըն, վէ՛ Պէն Բրիստոսըն
- 13 իմ՝ տէր: Բրիստոս Թադախիմ մի օլունտու. պիզին իչիւն Պօղոս մը սալպ օլունտու, կօգսա Պօ.
- 14 Ղոսըն իսմինէ՛ մի վաֆիլիզ օլունտընըզ: Սիզտէն կիրիպոս իլէ Գայիոստան մա՛տա քիմսէյի վաֆիլիզ էթմէտլյիմ իչիւն Ալլահա շիւքը էտէրիմ:
- 15 Քի պիր քիմսէ պէնիմ իսմիմէ վաֆիլիզ օլունաը.
- 16 նըզ՝ տէմէսին: Վէ՛ Ստեփաննէսին խանէսի խալընը տախիլ վաֆիլիզ էթտիմ, պունտան պալաք պիր քիմսէյի վաֆիլիզ էտիպ էթմէտլյիմի պիլմէմ:

- 17 Ձերա Գրիստոս պէնի վաճթիզ էթմէք իշխան տէրիւ, անճագ պէշարէթի թէպշիր էթմէք իշխան իրաւ էլէտի. պու աախի Գրիստոսըն խաշը պիհուտէ օրամագ իշխան՝ քէլամ հիքմէթիլէ օրմատը:
- 18 Ձերա խաշա տա՛իր օլան քէլամ էհլ ի հէլաք օլան լարա սէֆանէթ տիր. լաքին պիզ էհլ ի խէլաս
- 19 օլանլարա գուզվէթ Ուլլահ տըր. Ձերա՝ Հիքմէթ սահրպլէրինն հիքմէթինն մահվ, վէ անլարըըը լարըն անլարըըն իպթալ էտէճէլիմ՝ տէրէտէ
- 20 զըմըշ տըր. Նէ՛րէտէ հիքմէթ սահրպի, Նէ՛րէտէ քեաթիպ, պու յալէմին պահս էտիճիսի Նէ՛րէտէ տիր. Ալլահ տիւնեանըն հիքմէթինն սէֆա-
- 21 հէթէ չէվի՛րմէտի մի. Ձերա Ալլահըն հիքմէթինճէ տիւնեա քէլաթի հիքմէթի վասըթասըյլէ Ալլահը պլլմէտիյինտէն՝ վա՛զըն սէֆահէթի վասըթասըյլէ Ալլահ իման էտէնլէրի խէլաս էլէմէլի միւնա-
- 22 սիպ կէօրտիւ. Ձիւնքի ծէհուտիլէր յալամէթ թալէպ էտէրլէր, վէ Եունանիլէր հիքմէթ արարլար.
- 23 Յագաթ պիզ սալպ օլունմըշ Գրիստոսը, Էա՛նի ծէհուտիլէրէ թէօքէզ վէ Եունանիլէրէ սէֆա-
- 24 հէթ, Լաքին տա՛վէթ օլունանլարա, ծէհուտի օլուն, Եունանի օլուն, գուզվէթ Ուլլահ վէ հիքմէթ Ուլլահ օլան Գրիստոսը վա՛զ էտէրիպ.
- 25 Ձերա Ալլահըն սէֆիհ օլան շէյի ինսանլարտան հիքմէթի տիր, վէ Ալլահըն զա՛իֆ օլան շէյի ին-
- 26 սանլարտան գուզվէթի տիր. էյ պիրատէրլէր, տա՛վէթ ինիզէ պազընըզ, թէն հասէպինճէ չօգ հիքմէթ իլէր, չօգ գուզվէթ իլէր, չօգ ասըլպատէ-
- 27 լէր տա՛վէթ օլունմատը. Լաքին Ալլահ հիքմէթ սահրպլէրինն խէճիլ էթմէք իշխան՝ տիւնեանըն սէֆիհ շէյլէրինն ինթիխապ էթտի, վէ Ալլահ գուզվէթ ի շէյլէրի խէճիլ էթմէք իշխան տիւնեանըն
- 28 զա՛իֆ շէյլէրինն ինթիխապ էյլէտի. վէ Ալլահ մէվճուտ օլան շէյլէրի իպթալ էթմէք իշխան՝ տիւնեանըն էտնա շէյլէրինն վէ թահգիր օլունան

- վէ հիչ հիւքմիւնտէ օլան շէյլէրի ինթիխապ էթ.
 29 աի. Գի Ալլահըն հուզուրընտա հիչ պիր պէշէր
 30 իթթիխար էթմէյէ. վէ սիզ անտէն Յիսուս Գրիս.
 տոստա սընըզ, օլ քի պիզիմ իչիւն Ալլահ թա.
 րաֆընտան հիքմէթ վէ սալահ վէ թագտիս վէ
 31 ֆիտիյէ օլտու. թա քի եազըլտըղը վէճնլէ՝ իֆ.
 թիխար էտէն քիմնէ Բապպ իլէ իթթիխար էթսին:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ պէն տախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ կէլտի.
 յիմտէ, Ալլահըն շէհատէթինի քէլամ, եախօս
 հիքմէթ ֆազիլէթիլլէ խապէր վէրմէք իլիւն կէլ.
- 2 մէտիմ: Ջիրա արանըզտա Յիսուս Գրիստոստան,
 պէլի, սալպ օլունանտան զայրի պիր շէյ պիլմէմէյէ
- 3 գարաբ գըլտըմ: Վէ պէն զա'ֆիլէք վէ գօրդու.
 տա վէ չօգ թիթրէմէ իլէ եանընըզտա պուլըն.
- 4 տըմ: Վէ քէլամըմ վէ վա'զըմ [ինսան] հիքմէթի.
 նին իզնա' էտիճի սէօզլէրիլլէ տէյիլ, անճազ
- 5 Բուհըն վէ գուտրէթին պուրհանըլլէ խտի. թա
 քի իմանընըզ ինսան հիքմէթիլլէ տէյիլ, անճազ
- 6 Ալլահըն գուտրէթիլլէ օլա: Լաքին քեամիլլէրին
 արասընտա հիքմէթ սէօյլէրիլ. վէ լաքին պու
 'ալէմին հիքմէթինի, եախօսա պու 'ալէմին գէվալ
- 7 պուլուր րէ'իսլէրինին հի'ֆէրիշէ տէյիլ, Անճազ
 Ալլահըն մալաֆի օլան հիքմէթինի, Յեա'նի Ալլահըն
 'իզգէթիմիլ իլիւն էզէլտէն թագտիր էյլէտիլնի
- 8 սըրը իլէ սէօյլէրիլ. Անը տախի պու 'ալէմին րէ'իս.
 լէրինին հիչ պիրի պիլմէտի. զիրա էյէր պիլմէթ
 խտի, Բապպ իւլ ճէլալի սալպ էթմէզլէր խտի
- 9 Փագաթ եազըլտըղը կիպի' Կէօզ կէօրմէտիլլի վէ
 գուլազ իլիթմէտիլլի վէ աաէմին ֆիքըրինէ կէլմէ.
 տիլի, եա'նի Ալլահըն քէնտինի սէվէնլէր հազըր.
- 10 լաաըղը շէյլէրի, Ալլահ քէնտի Բուհուս վաարթա.
 սըլլէ պիզէ քէշֆ էյլէտի. զիրա Բուհ հէր շէյի

- Ալլահըն տէրին շէյլէրինի պիլէ թէֆթիշ էտէր:
- 11 Ձիւնքի ինսանըն ումուրընը ինսանտա օլան քէն-
տի բուհընտան զայրի համեկը աւեմ պիլիր. քէ-
զաիք Ալլահըն ումուրընը Ալլահըն բուհընտան
 - 12 մա'տա հիշ քիմսէ պիլմէզ, Պիզ իսէ տիւեհանըն
բուհընտա տէյիլ, անճադ Ալլահտան օլան բուհա
մալիք օլաըզ, թա քի Ալլահ թարաֆընտան պիզէ
 - 13 իհսան օլուհան շէյլէրի պիլէլիմ: Պու շէյլէրի տա-
իի բուհանի շէյլէրի բուհանի շէյլէր իլէ մուզայէ-
սէ էտէրէք, հիքմէթ ի ինսանիյէնին թա'լիմ էթ-
տիյի սէօզլէրլէ տէյիլ, անճադ բուհ էալ Գուրուրըն
 - 14 թա'լիմ էթտիյի «էզլէրլէ սէօզլէրիզ, Լաքին
թապի'ի ինսան Ալլահըն բուհընըն շէյլէրինի գա-
պուէ էթմէզ. զիրա պուշլարըն թէմեիզի բուհա-
նի օլաըզընտան՝ քէնտինէ սէֆահէթ տիրլէր, վէ
 - 15 խարաքընա իզթիտարը էօզ տըր: Ամմա բուհանի
քիմսէ հէր շէյի թէմեիզ էտէր իսէ տէ, քէնտիսի
 - 16 հիշ պիրի թարաֆընտան թէմեիզ օլուհմազ: Ձի-
րա Ռապպըն ֆիքրինի քիմ պիլտի, քի անա թա'-
լիմ էտէ. ամմա պիզ Գրիստոսըն ֆիքրինէ մա-
լիք իզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պէն սախի, էյ պիրատէրլէր, սիզէ բուհանիլէրէ
կիպի սէօյլէյէմէտիմ, անճադ ճիսմանիլէրէ կիպի,
- 2 Գրիստոստա չօճուզլարա կիպի սէօյլէրլէ: Սիզէ
թա'ամ տէյիլ, անճադ սիւտ վէրտիմ. զիրա տա-
հա լէհ-միւլ-է-գատիր տէյիլ իտինիզ, վէ չիմ-
- 3 տի պիլէ տահա գատիր տէյիլ սինիզ, Ձիւնքի
տահա ճիսմանի սինիզ. զիրա արանըզտա հասէա
վէ նիզա' [վէ թէֆրիգէլէր] պուշլուշտըզը հալտէ,
ճիսմանի տէյիլ մի սինիզ, վէ ինսանճա հարէքէթ
- 4 էթմէյօր մը սընըզ: Ձիւրա պիրի՝ Պէն Պօղոսըն
իմ, վէ տիկէրի՝ Պէն Ապողոսըն իմ՝ տէտիյինտէ

- 5 *ճիսմանի տէյի՛ն մի սինիզ, իմտի Պօղոս քի՛մ վէ
 Ապողոս քի՛մ տիր, անճագ Բապպըն հէր պիրինէ
 իհսան էթտիյինէ կէօրէ, իման էթմէնիպէ վաաը.
 6 Թա օլան խատէմէ տիր, Պէն տիքտիմ, Ապողոս
 7 սուլատը, լաքին Ալլահ հէթիշտիրտի. Շէօյէ քի
 տիքէն պիր շէյ տէյիլ, վէ սուլայան տախի պիր
 շէյ տէյիլ տիր, ամմա հէթիշտիրէն Ալլահ տրր.
 8 Տիքէն վէ սուլայան տախի պիր տիր, լաքին հէր
 պիրի քէնտի էմէյինէ կէօրէ քէնտի էճրինի ալ.
 9 Ճագ տրր, Զիրա պիզ Ալլահ իլէ էմէքտաշըլ,
 սիզ Ալլահըն թարլասը, Ալլահըն պինասը սընըլ.
 10 Ալլահ թարաֆընտաքն պանա իհսան օլունան ի.
 նայէթէ կէօրէ մահիր մի՛մար կիպի թէմէլ պրազ.
 տըմ, իւզէրինէ տիկէր պիր քիմսէ տախի պինա
 եափար. Ֆադաթ հէր քէս նասըլ պինա եափար.
 11 զընա տիգդաթ էթսին, Զիրա պրազըլան թէմէլ
 տէն, եա՛նի Յիսուս Գրիստոստան մա՛տա պիր
 Բէ՛հլ պրազմաղա հիշ պիր քիմսէ մուգթէտիր
 12 օլմազ, վէ լաքին էյէր պիր քիմսէ պու թէմէլ
 իւզէրինէ ալթուն, կիւմիւշ, զիզըյմէթ թաշտր.
 13 աղաճ, օթ, գամըշ պինա էտէրսէ, Հէր քէսին
 իշի աշիքեար օլաճագ, զիրա օլ կիւն անը պէյան
 էտէճէք տիր. չիւնքի աթէշլէ մէյտանա չըգար.
 վէ հէր պիրինին իշի նէ մագուլէ օլտըղընը աթէլ
 14 իւթիհան էտէճէք տիր, էյէր պիր քիմսէնին
 պինա էթտիյի իշ գալըր իսէ, էճրինի ալաճագ.
 15 էյէր պիր քիմսէնին իշի եանար իսէ, զարաք
 կէօրէճէք, ամմա քէնտիտի աթէշտէն կէշէր կիպի
 16 գուրթուլաճագ տրր, Սիզ Ալլահըն հէքէի օ.
 լուպ՝ տէրունինիզտէ Ալլահըն Բուհու իզամէթ
 17 էթտիյինի պիրմէ՞զ մի սինիզ, էյէր պիր քիմսէ
 Ալլահըն հէքէլինի պօզար իսէ, Ալլահ անը պօ.
 ւաճագ տրր. զիրա Ալլահըն հէքէի մուգատ.

տէս տիր, օլ հէյտէլ տախի սիզ սինիզ:

- 18 Պիր քիմսէ քէնտի քէնտինի ալտաթմասըն. է-
յէր աբանըզտա պիր քիմսէ պու 'սլէմտէ քէն-
տինի եհլ ի հիքմէթ 'ատտ էտէրսէ, էհլ ի հիք-
- 19 մէթ օլմագ իշիւն սէֆին օլսուէն. Ձիրա տիւնեա-
նըն հիքմէթի Ալլահըն 'ինտինտէ սէֆահէթ տիր.
նիթէքիմ' Հիքմէթ սահիպլէրինի քէնտի հիլէլէ-
- 20 բինտէ թութան օ տըր: Վէ եինէ' Բապպ հիք-
մէթ սահիպլէրինին էֆքեարը պաթըլ օլորղընը
- 21 պիլիր' տէյիւ եազըլըն տըր: Վէլ հասըլ պիր
- 22 քիմսէ ինսան իլէ իֆթիխար էթմէսին. Ձիրա հէր
շէյ սիզին տիր, կէրէք Պօղոս, կէրէք Ապողոս,
կէրէք Կեփաս, կէրէք տիւնեա, կէրէք հայաթ,
կէրէք էօլիւմ, կէրէք հազըլ շէյլէր, կէրէք օլա-
- 23 ճագ շէյլէր, ճիւմէսի սիզին տիր. Սիզ տէ Բրիս-
տոսըն սընըլ, Գրիստոս տախի Ալլահըն տըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Հէր քէս պիզի Բրիստոսըն խատէմէսի վէ Ալլա-
հըն սըրըլարընըն քէթխիւտալարը մագամընտա
- 2 թութսուէն. Իմտի քէթխիւտալարտան մաթլուպ
- 3 օլան շէյ սատըգ պուլունմալարը տըր: Ամմա սի-
զին թարաֆընըզտան, եախօտ ինսան հիւքմիւլէ
հիւքմ օլունմագ պէնիմ 'ինտիմտէ փէք քիւլիւք
շէյ տիր. հաթթա քէնտիմի քէնտիմ պիլէ հիւքմ
- 4 էթմէմ. Ձիրա քէնտի հագգըմտա զամիրիմ պիր
շէյ կէօսթէրմէզ իսէ տէ, եինէ պուլունլէ քէն-
տիմի սալիհ 'ատտ էթմէմ. անճագ պէնի հիւքմ
- 5 էտէն Բապպ տըր: Իմտի վագթընտան էվիլէ,
եանի Բապպ կէլմէյինճէ հիշ պիր շէյի հիւքմ
էթմէյինիզ. օ տախի գուլմէթին կիլիլ շէյլէրինի
այալընլըզա չըգարըլ' գալպլէրին միւրատլարընը
աշիքեար էտէճէք տիր. օ զէման. հէր քէսին
մէտհի Ալլահտան օլաճագ տըր:

- 6 Լաքին, էյ պիժատերլէր, պէն պու շէյէրի սի-
զին իչին քէնտիմէ վէ Ապողոսա թէմսիլէն նազլ
էյլէտիմ, շու մագսէտլէ քի հիշ պիժինիզ պիժինն
թարաֆտարը օլարագ, տիկէրի 'ալէյհինէ թէ-
քէպպիւր էթմէմէք իչին հազըմըլ օլանտան
ֆազլա թէֆէքքիւր էթմէմէյի պիզտէն էօյրէնէ-
- 7 սինիզ, Զիրա սէնի միւմթազ էտէն քիմ տիր,
վէ սէնտէ սոլմաուրըլն նէ շէյ վար, վէ էյէր ալ-
տըն խտ, նիճին ալմամըլ կիպի իֆթիխար է-
տէրսին:
- 8 Արթըզ տօյտընըզ, արթըզ զէնկին օլտընըզ, պիզ
պուլունմագսըզըն սալթանաթ սիւրտիւնիզ, վէ
քեսաճքի սալթանաթ սիւրէ իտինիզ, քի պիզ
տախի սիզին իլէ պէրապէր սալթանաթ սիւրէ
- 9 իտիք, Զիրա զանն էտէրիմ քի Ալլահ գաթի
մահփիմ օլանլար միսիլիւ պիզ բէսուլլէրի սօլ-
րատան կէօսթէրտի, չինքի տիւնհայա վէ մէ-
- 10 լէքլէրէ վէ ատէմլէրէ թէմալա իչին օլտըզ: Պիզ
ֆրիստոս իչին սէֆիհ իզ, սիզ խտ ֆրիստոստ
'ագըլը սընըզ, պիզ գա'իֆի իզ, սիզ գուվլէթի
սինիզ, սիզ միւքէրրէմ սինիզ, պիզ մուհագգար
- 11 իզ: Պու սա'աթա տէյին աճըզ վէ սուսըզըզ չէ-
քիպ' չըփազ գալըրըզ, տարպ օլունուրըզ, վէ մէ-
- 12 քեսանը իգամէթիմիզ հօգ տըր: Փէնտի էլլէրիկ-
լէ տախի իլլէյէրէք էմէք չէքէրիզ: Չէթմ օլուն,
տըղըմըզտա, խայր տու'ա էտէրիզ, թէ'ատտի
- 13 կէօրտիւլիւմիւզտէ, թէհամիլէլ էտէրիզ, թագ-
պիհ օլունտըղըմըզտա, հալվարըրըզ, չիմոյէտէք
տիւնհանըն սիւփրիւնթիւսիւ վէ ճիւմլէնին մէն.
- 14 Ֆուրը օլտըզ: Պունլարը սիզի խէճիլ էթմէք ի-
չին հազմայօրըմ, անճագ սէվկիւլիւ էյլտըլ
- 15 կիպի -իգէ նասիհաթ էտէրիմ, Զիրա էյէր ֆրիս-
տոստա օն պիկ մու'ալլիմինիզ օլաա պիլէ, չի
վէտէրինիզ հօգ տըր, զիրա Յիսուս ֆրիստոս
պէշարէթ վասըթասըլլէ պէն սիզի թէվիլտ էթ-

- 16 տիմ. իմտի պանա մուղթէտի օլմանըզը սիզտէն
 17 բէճա էտէրիմ. Պու էճլտէն պէնիմ սէվկիւլու վէ
 Բապպտա սատրգ օլան օղլում Տիմութէոսը սիզէ
 կէճտէրաիմ. օ տախի հէր հէրտէ հէր քիլիսէտէ
 թա'լիմ էթտիլիմ իւզրէ' Գրիստոստա օլան թա-
 18 բիզլէրիմի սիզէ իսթար էտէճէք տիր. Պա'զը
 քիմէլէր թէքէպպիւր էթտիլէր, կէօյա քի սիզէ
 19 կէլմէյէճէյիմ. Լաքին էյէր Բապպ միւրատ էտէր-
 սէ, սիզէ թէզ կէլէճէյիմ, վէ թէքէպպիւր էտէն-
 լէրին սէօզիւնիւ տէյիլ, անճազ գուզվէթիւնի պի-
 20 լէճէյիմ. Զիրա մէլէքիւթ Ուլլահ սէօզլէ տէյիլ,
 21 անճազ գուզվէթլէ տիր. Նա'սըլ իսթէրսինիզ.
 սիզէ աէյնէ'քլէ մի, հօզսա մուհապպէթ վէ հիլմ
 բուհըլլէ մի կէլէյիմ.

ՊԱՊ 5

- 1 Հէր թարաֆտա իշիտիլյօր քի առանըզտա զինա
 վար, պէօյլէ զինա քի թա'իֆէլէրտէ պիլէ [զիքը]
 օլունմայօր, հաթթա պիր ատէմ քէնտի փէտէ-
 2 բինին զէվճէսինի ալըր. Վէ սիզ պու Ֆի'լիլ իը-
 թիքեապ էտէնին իշինիզտէն տէֆ' օլունմասը ի-
 չիւն դամմ լէքմէտիքտէն պաշգա, թէքէպպիւր
 3 պիլէ էթտիլիզ. Զիրա պէն ճէսէտճէ դա'իւպ, ամ-
 մա բուհճա հազըր օլարագ, շիմտի հազըր կիպի
 4 հիւքմ էթտիմ քի, Սիզ թէճէմիւլ' էյլէտիլինիզ-
 տէ, պէնիմ բուհըմ տախի Բապպըմըզ Յիսուս
 Գրիստոսըն գուտրէթիլլէ պէրապէր հազըր պու-
 լունարագ, պու Ֆի'լիլ պէօյլէճէ իրթիքեապ է-
 5 տէնի, թէնինին հէլաքը իշիւն Բապպըմըզ Յիսուս
 Գրիստոսըն իսմիլլէ Շէյթանա թէսլիմ էտէսինիզ.
 Թա քի Բապպ Յիսուսըն կիւնիւնտէ բուհու խէ-
 6 լաս պուլա. Շու թէֆախուրընըզ էյի տէյիլ տիր.
 պիր ազ մայա պիւթիւն խամուրը մայալատըղընը
 պիլմէ'զ մի սինիւ. Սիզ մայասըզ օլտըղընըզ մի-

- սիրիւ եկնի խամուր օլմագ իւզրէ՝ էսքի մայալ տէֆ՝ էտինիզ. չիւնքի պասեքիմիզ օլան փրիտուս
- 8 [սիրիւ իշլւն] զէպն օլունտու. Պու սուրէթէ էսքի մայա իլէ տէյիլ, վէ շէրր վէ քէօթիւլիք մայասըյլէ տէյիլ, անճագ խուլուս վէ հագիգաթ
- 9 ֆէթիլըյլէ պայրամ էտէլիմ, Զինաքեարլար իլէ իխթիլաթ էթմէյէսինիզ՝ տէյիւ սիզէ մէքթուպ.
- 10 տա եազտըմ. վէ եինէ պու տիւնեանըն զինաքեարլարը եա թամա՝ քեարլարը եա զասպ էտի. ճիլէրի իլէ, եախօտ փութփէրէսթլէրի իլէ տէյիլ, չիւնքի էօյլէ օլա՝ պու տիւնեատան չըգմանըզ
- 11 լազըմ կէլիլ. Ամնա չիմտի էյէր սիրտատէր ակըլան սիր քիմսէ զինաքեար եա թամա՝ քեար եա փութփէրէսթ եա շէթմ էտիճի եա պէքրի եա զասպ էտիճի օլուր իսէ, իխթիլաթ էթմէտիքտէն մա՝ տա պէօյլէ քիմսէ իլէ պէրապէր թա՝ մա պլիլէ
- 12 էթմէյէսինիզ՝ տէյիւ եազտըմ. Զիրա խարիճտ օլանլարը տախի հիւքմ էթմէք նէ՞ վազիֆէմ տիր. սիզ տախիլտէ պուլունանլարը հիւքմ էթմէ
- 13 մէյօր մը սընըզ. Ամնա խարիճտ օլանլարը Ալլան հիւքմ էտէր. իմտի օլ քէօթիւ քիմսէյի քէնտի արանըզտան տէֆ՝ էտինիզ.

ՊԱՊ 6

- 1 Սիլտէն պիր քիմսէնին տիկերի իլէ պիր տա՝ վա սը օլուր իսէ, մուգատտէսլէրին հուլուրընտ օլմալպա՝ հագգարզլարըն հուլուրընտա մուհաքէ.
- 2 մէյէ ճէսարէթ էտէ՞ր մի. Մուգատտէսլէր տիւն եայը հիւքմ էտէճէքլէրինի պիլմէ՞զ մի սինիզ, վէ էյէր տիւնեա սիզին թարաֆընըզտան հիւքմ օլունուր իսէ, էն քիւչիւք տա՝ վալարըն ֆալընտ
- 3 լիպգաթընըզ եօ՞գ մը. Մէլէքլէրի հիւքմ էտէ. ճէյիմիզի պիլմէ՞զ մի սինիզ. նէ՞րէտա գալըր տիւնեքվի շէյլէր. իմտի էյէր տիւնեքվի շէյլէրէ.

- միւթէ՛ալլըգ մուհւաքէ՛մէլէրինիզ վար իսէ, քիլի-
սէտէ ի՛թիպարը օլմայանլարը հաքիմ նասպ էտի-
5 նիզ. Սիգի խէճիլ էթմէք իչիւն սէօյլէյօրըմ՝
սիգտէ 'արիֆ քիմսէ պիր պիլէ եօգ մը տըր քի՛
պիրատէրլէրինին արասընտա հիւքմ էթմէյէ մուգ-
6 թէտիր օլաւ Լաքին պիրատէր պիրատէր իլէ՛ պու-
տախի միւ՛մին օլմայանլարըն հուզուրընտա մուհւա-
7 քէմէ օլուր Իմտի եէքտիկէրինիզ իլէ տա՛վալա-
րընըզ պուլունմասը սիգէ հէր վէճհէ գուսուր
տըր. պունու էթմէտէն իսէ, նիշիւն հազգսըզլը-
զա թէհամմիւլ էթմէզսինիզ. պունտան իսէ, նի՞-
8 չիւն զատր կէօրմէյէ գա՛իլ օլմազսընըզ Լա-
քին սիզ հազգսըզլըգ վէ զատր էտէրսինիզ, պու-
9 տա պիրատէրլէրէ տիր, Պիլմէ՛ղ մի սինիզ քի
հազգսըզ օլանլար մէլէքիւթ Ուլլահա վարիս օլ-
մայաճագլար տըր. ալտանմայընըզ. նէ գաւհէ-
ղէնլէր, նէ փութփէրէսթլէր, նէ զինաքեալըլար,
10 նէ մուխաննէսլէր, նէ լո՛թիլէր, նէ խըրսըզլար,
նէ թամա՛քուրլար, նէ պէքըրիլէր, նէ շէթմ է-
տիճիլէր, նէ զասպ էտիճիլէր մէլէքիւթ Ուլլահա
11 վարիս օլաճագլար տըր. Պա՛զըլարընըզ տախի
պէօյլէ իտինիզ, Լաքին Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն
իսմիլէ վէ Ալլահըմըզըն Բուհըյլէ երյգանտընըզ,
Թաքտիս օլունտընըզ, հէմ տախի թէպրիը օ-
լունտընըզ,
12 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ Փա՛իտէ-
ի տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, պէն
13 հիլ պիր շէյին հիւքմիւ ալթընա կիրմէմ. թա՛ամ-
լար գարն իչիւն, գարն տախի թա՛ամլար իչիւն
տիր. ամմա Ալլահ պունու տա, անլէրի տէ մահլ
էտէճէք տիր. Փազաթ ճէսէտ զինա իչիւն տէյիլ,
անճագ Բապպ իչիւն տիր, վէ Բապպ ճէսէտ իչիւն
14 տիր, վէ Ալլահ՝ Բապպը իհեա էյլէտիլի կիպի,
պիզի տախի քէնտի գուտրէթիլէ իհեա էտէճէք
15 տիր. ճէսէտլէրինիզ Քրիստոսըն ա՛ղասը օլտըղընը

- պիլմէ՞ղ մի սինիդ. իմտի Գրիստոսըն ա՛ղասընը
 16 ալըս՝ ֆահիշէ ա՛ղասը՞ մը էտէյիմ. հա՛շաւ ֆա. հիշէյէ միւլասըգ օլան անըն իլէ եէքվիւճուտ օլ. տըղընը պիլմէ՞ղ մի սինիդ. շիւնքի՛ իքիսի եէք. վիւճուտ օլաճագլար՝ տէյիւ Էլիւսալ պուլուրըր
 17 Լաքին Բապպա միւլասըգ օլան աւըն էլէ պիլ
 18 բուհ օլուր. Զինատան գալընըղ. ատէմին իրթի. քեապ էթտիյի հէր կիւնահ՝ ճէսէտինտէն խարին տիր. ամաա գինայը իրթիքեապ էտէն՝ քէնտի
 19 ճէսէտի 'ալէյհինէ կիւնահ էտէր. Պիլմէ՞ղ մի սի. նիդ քի ճէսէտինիզ՝ Ալլահ թարաֆրնտան սիգէ իհսան օլունուպ տա՝ տէրունինիգտէ պուլունտն
 20 տինիգին տէյիլ սինիդ. Զիրա պահա իլէ սաթըն ալընտընըղ. պու սէպէպտէն Ալլահա միւթէ՛ալըղ օլան ճէսէտինիզ վէ բուհընըզէ Ալլահը թա՛գիդ էյէյինիզ:

ՊԱՊ 7

- 1 Վէ սանա եաղտըղընըղ մատտէլէրէ կէլինճէ՛ էր
 2 իլիւն գարըլյա տօգուէմամագ էյի տիր. Պունուն իլէ պէրասէր ֆահիլյաթտան վէգայէ իլիւն հէր ատէմին քէնտի զէվճէսի, վէ հէր գարընըն քէն.
 3 տի զէվճի օլունուն. Զէվճ զէվճէսի, վէ զէվճէ տա. խի զէվճի հագգընտա օլան վէճիպէսին իֆա էթ.
 4 սին. Զէվճէնին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէ. յիլ, անճագ զէվճին հիւքմիւնտէ տիր. քէզալիք զէվճին ճէսէտի քէնտի հիւքմիւնտէ տէյիլ, ան.
 5 ճագ զէվճէնին հիւքմիւնտէ տիր. Պիրի պիրինիֆ մահրում էթմէյինիզ, մէյէր քի օրուն վէ տուն իլէ մէշղուլ օլմագ իլիւն թարաֆէյինին ըիգասըլ. լէ մուվագգաթէն օլա. վէ քէնտինիգի գապի էտէմէմէզլիքտէն տօլայը Շէյթանըն սիգի իղլա էթմէմէսի իլիւն թէքրար պիր եէրէ կէլինիզ:

- 6 Պռնու տախի էմր թարիգիլէ տէյիլ, անճագ
7 մուսա'ատէ թարիգիլէ սէօյէրիմ, Ձիրա ճիւմէ
ատէմէրին պէնիմ կիպի օլմալարընը իսթէրիմ,
լաքին քիմինին պիւր սուրէթ, քիմինին տիկէր
սուրէթէ հէր պիւրինին Ալլահ թարափընաան քէն-
8 տինէ մախսուս մէվհիպէսի վար տըր, Ամմա էվ-
լէնմիլ օլմայանլարա վէ տուլ գարըլարա տէրիմ
9 քի պէնիմ կիպի գալմալարը խայըլ տըր, վէ
լաքին էյէր քէնտի նէֆսլէրինին դապթընա մուգ-
թէտիւր տէյիլլէր իսէ, էվլէնսինլէր, գիրա էվլէն-
10 մէք եանմագտան էվլա տըր, Լաքին էվլի օլան-
լարա պէն տէյիլ, անճագ Բապպ' ղէվճէնին ղէվ-
11 ճինտէն այրըլմամասընը էմր էտէր. (վէ լաքին,
այրըլարըլ թագտիրտէ ղէվճսիլ գալսըն, եախօտ
ղէվճի իլէ պարըշսըն.) ղէվճ տախի ղէվճէյի թէրք
12 էթմէսին, Պաշգա քիմսէլէրէ իսէ Բապպ տէյիլ,
պէն տէրիմ քի' էյէր պիւր պիրատէրին միւմին
օլմայան ղէվճէսի օլարըլ հալտէ, օ տախի քէն-
տիսի իլէ պէրապէր սաքին օլմաղա ըաղի իսէ,
13 անը թէրք էթմէսին, Պիւր ղէվճէնին տախի միւ-
մին օլմայան ղէվճի օլարըլ հալտէ' օ տախի քէն-
տիսի իլէ պէրապէր իգամէթէ ըաղի իսէ, անը
14 թէրք էթմէսին, Ձիրա միւմին օլմայան ղէվճ
ղէվճէսիլէ թագտիս օլուռուր, վէ միւմին օլմա-
յան ղէվճէ ղէվճիլէ թագտիս օլուռուր. եօգսա
լոռուգլարընըլ նափաք օլուր իտի, ամմա շիմտի
15 մուգատտէս տիրլէր, Լաքին էյէր միւմին օլմա-
յան այրըլըր իսէ, այրըլսըն. պու միսիլլիւ քէյֆի-
յէթլէրտէ պիրատէր եախօտ հէմլիրէ էսիր տէյիլ
տիր, անճագ Ալլահ պիլի սէլամէթտէ պուռուռ-
16 մաղա տա'վէթ էյլէտի, Ձիրա, էյ ղէվճէ, նէ' պի-
լիրսին, պէլքի ղէվճիլի խէլաս էտէճէքսին. եա-
խօտ, էյ ղէվճ, նէ' պիլիրսին, պէլքի ղէվճէլի խէ-
17 լաս էտէճէքսին, Պագաթ Բապպ հէր պիրլինէ
նասըլ գըսմէթ էթտի իսէ, եա'նի Ալլահ հէր պի-

րիւնի նէ հալտէ տա՛վէթ էթտի իսէ, օ հալտէ երւրիւսիւն. վէ ճիւմէ քիլիսէլէրտէ պէօյլէճէ թէնպիհ ետէրիմ:

- 18 Պիր քիմսէ մախթուն օլարազ տա՛վէթ օլուն տու իսէ, խիթանսըզ օլմասըն. պիր քիմսէ դար ի մախթուն տա՛վէթ օլունտու իսէ, խիթան օլուն.
- 19 մասըն: խիթան պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ խիթան սըզըզ պիր շէյ տէյիլ տիր, անճազ Ալլահըն էմր.
- 20 լէրինին հըֆըզը լ-հէ-պ տիր: Հէր քէս նէ հալտէ
- 21 տա՛վէթ օլունտու իսէ, օ հալտէ գալըն: Գուլ օլարազ տա՛վէթ օլունտըն իսէ, զամմ չէքմէ, լաքին էյէր ազատ օլա պիլիր իսէն, անը թէրճիհ
- 22 էյլէ: Զիրա Բապպտա տա՛վէթ օլունան գուլ Բապպըն աղատըսը տըր. քէզալիք հիւրը օլարօզ
- 23 տա՛վէթ օլունան՝ Բրիստոսըն գուլու տըր: Պա. հա իլէ սաթըն ալընտընըզ, ինսանա գուլ օլմա.
- 24 յընըզ, էյ պիրատէրլէր, հէր քէս նէ հալտէ տա՛վէթ օլունտու իսէ, Ալլահըն հուզուրընտա օ հալտէ գալըն:
- 25 Լաքին պաքիլէրլէր խուսուսընտա Բապպ թա. րաֆընտան պանա էմր եօզ տըր. ամմա պէն սա. տըզ օլմաղա Բապպըն մէրհամէթ էյլէտիյի քիմսէ
- 26 կիպի ըէյ մէրիրիմ: Խամի գանն էտէրիմ քի՛ չիմ. տիքի գարու ըէթ սէպէպինտէն պու էյի տիր, եա.
- 27 նի ատէմէ պէօյլէ գալմազ խայրը տըր: Զէվճէյէ պաղըն մը սըն, չէօզիւլմէյի թալէպ էթմէ. գէէ ճէտէն չէօզիւլմի՛ն մի սին, գէվճէ թալէպ էթմէ:
- 28 Ամմա էվլէնիր իսէն տէ, կիւնահ էթմէզսին. պա. քիրէ տախի էվլէնիրսէ, կիւնահ էթմէզ. լաքին պու քիմսէլէր ճէսէտճէ մուզայազա չէքէճէքիլ
- 29 տիր. պէն իսէ սիզի էսիրկէրիմ: Էյ պիրատէրլէր, պունու տէրիմ քի՛ վազըթ գըսալմըզ տըր. գալը
- 30 քի՛ գէվճէսի օլանլար գէվճէսի եօզ կիպի, վէ աղլայանլար աղլամազ կիպի, վէ սէվինէյլէր սէ. վինմէզ կիպի, վէ սաթըն ալանլար մալիք օլմազ

- 31 կիպի, Վէ պու տիւնեայր իսթի'մալ էտէնէր իֆ-
րաթլէ իսթի'մալ էթմէզ կիպի օլտուշար, զիրա
32 պու տիւնեանքն հէյէթի զա'լլ օլուր, Պէն իսէ
էնտիշտիզ օլմանըզը իսթէրիմ, էվլի օլմայան
քիմսէ րապպը խօշնուտ էթմէք իշիւն' րապպա
միւթէ'ալլըզ շէյլէր հագգընտա էնտիշէ էտէր
33 Ամմա էվլի օլան քիմսէ զէվճէսինի խօշնուտ էթ-
մէք իշիւն' տիւնեայա միւթէ'ալլըզ շէյլէր հագ-
34 գընտա էնտիշէ էտէր, Ձէվճէ իլէ պաքիրէնին
ֆէրզի վար, էվլէնմէմիշ օլան ճէսէտճէ վէ ըուհ-
ճա մուգատտէս օլմադ իշիւն' րապպա միւթէ'ալ-
լըզ շէյլէր հագգընտա էնտիշէ էտէր, ամմա էվ-
լէնմիշ օլան' զէվճինի խօշնուտ էթմէք իշիւն տիւն-
եայա միւթէ'ալլըզ շէյլէր հագգընտա էնտիշէ է-
35 տէր, Պոնու տախի իւզէրինիզէ քէմէնտ ամմազ
իշիւն տէյիլ, անճագ սիզին ֆո'իտէնիզ իշիւն
հէմ լայըզը վէճհլէ զայլէսիզ րապպա միւլազէմէ-
36 թինիզ իշիւն սէօյէյօրըմ, Ամմա էյէր պիր քիմսէ
քէնտի գըզը հագգընտա, վագթը կէշմիշ օլուր-
ղընտան չէթէ-հընէ ձէն' էթմէյլէ նալայըզ մու'ա-
մէլէ էթսիլինի զանն էտէրսէ, պէօյլէ իճապ էթ-
տիյի հալտէ իսթէտիլինի էթսին, կիւնահ էթմէզ.
37 էվլէնսինլէր, Վէ լաքին մէճպուրիլէթ թահթըն-
տա օլմայարագ իրատէթի քէնտի հիւքմիւնտ
պուրլունուպ' գալպի սապիթ օլան քէմսէ քէնտի
գըզընը ալը գօմաղը գալպինտէ թասմիմ էթմիշ
38 իսէ, էյի էտէր, Վէլ հասըլ էվլէնտիրէն էյի
էտէր, ամմա էվլէնտիրմէյէն սահա էյի էտէր
39 Ձէվճէ, զէվճինին 'էօմրիւ օլտըզճա, [չէրի'աթ
մոնճէպինճէ] անա պաղը սըր, ամմա էյէր զէվճի
վէֆաթ էտէրսէ, իսթէտիլի քիմսէ իլէ էվլէնմէյէ
40 մէ'դոն տըր, ֆագաթ րապպա օլտուշ, լաքին
պէօյլէ գալաղըլ հալտէ, պէնիմ բէյիմէ կէօրէ,
տահա միւլապրէք տիր, վէ զանն էտէրիմ քի
պէնտէ Ալահըն ըուհու վար տըր.

- 1 Վէ փութլարա զէպհ օլունան նէսնէլէր խոսու-
սընտա, ճիւմէմիզին 'իլմէ մալիք օլտըղըմըզ պի-
լիրիզ. 'իլմ' քիպը կէթիրիր, ամմա մուհապիթ
- 2 մա'մուր գըլարի վէ էյէր պիր քիմսէ պիր շէյ պի-
լիրմ զանն էտէրսէ, վաճիպ օլան 'իլմէ տահահի
- 3 պիր շէյ պիրմէզ. Ամմա էյէր պիր քիմսէ Ալլահ
սէվէրսէ, օլ քիմսէ անըն 'ինտինտէ մա'լիւմ տիր
- 4 իմտի փութլարա զէպհ օլունան շէյլէրի ետէք
պահսընա կէլինճէ, տիւնեատա փութըն պիր էյ
օլմատըղըն, վէ պիր Ալլահտան պաղգա Ալլա
- 5 օլմատըղըն պիրլիրիզ. Զիրա կէրէք կէօքտէ' կէ-
րէք եէրտէ իլահ թէամիյէ օլունանլար վար խէ
տէ, (նիթէքիմ' չօգ իլահլար վէ չօգ բապպար
- 6 վար տըր), Պիզճէ պիր Ալլահ, եա'նի փէտէր վար
տըր, քի ճիւմէ քեա'ինաթ անտէն օլուպ' պիզ
տախի 'անըն իլէ' իզ. վէ պիր Բապպ Յիսուս
- 7 նըն վասըթասըյէ իզ. Ամմա պու 'իլմ' ճիւմէ
ատէմէրտէ պուլունմազ, վէ պա'գըլարը շիմտի-
յէտէք փութու պիր շէյ զանն էտէրէք փութա
- 8 զէպհ օլունմըլ տէյիւ եէրէք. վէ զամիրլէրի գա-
'իֆ օլմաղլէ մուրտար օլուր. Լաքին թա'ամ պի-
զի Ալլահա մագպուզ գըլմազ. զիրա եէտիյիմիզ
- 9 հալտէ ֆազիլէթիմիզ օլմազ. վէ ետէմէտիյիմիզ
էտինիզ քի պու սէրպէսթիլինիզ զա'իֆլէրի
- 10 թէօքէզ սէպէպի օլմասըն. Զիրա պիր քիմսէ
սէնին կիպի 'իլմ' սահիպինի փութխանէտէ սօֆ.
րատա օթուրուր կէօրտիլիւ հալտէ, օլ զա'իֆ
օլանըն զամիրի փութլարա զէպհ օլունան շէյլէրի

- 11 եւմէյէ ճէսարէթլէնմէ՞զ միւ վէ պէօյլէճէ եօլընա
Քրիստոսըն էօլաիւյիւ զա'իֆ պիրատէր սէնին իւ-
- 12 մին սէպէպիլլէ հէլաք օլուր Պէօյլէճէ պիրատէր-
լէր 'ալէյհինտէ կիւնահ էտիպ' անլէրին զա'իֆ
զամիրինի եարալայարադ, Քրիստոսա զարշը կիւ-
- 13 նահ էտէրսինիզ Պունա պինա՞ն էյէր թա'ամ
պիրատէրիմէ թէօքէզ օլուր իսէ, պիրատէրիմէ
թէօքէզ օլմայայըմ տէյիւ իլ էլ էպէտ էթ եէ-
մէյէճէյիմ:

ՊԱՊ 9

- 1 Պէն աղատ տէյիլ՞ մի իմ. պէն ըէսուլ տէյիլ՞ մի
իմ. պէն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը կէօ՞րմէ-
տիմ մի. Բապպտա սիզ պէնիմ էսէրիմ տէյիլ՞ մի
- 2 սինիզ էյէր զայրիլէր իշիւն տէյիլ իսէմ, էլպէթ-
թէ սիզին իշիւն ըէսուլ իմ. զիրա Բապպտա սիզ
- 3 ըէսալէթիմին միւհրիւ սինիզ Պէնի թէֆթիշ
- 4 էտէնլէրէ ճէվապըմ պու տըր. Եէյիպ իշմէյէ սէ-
- 5 լահլէթիմիզ եօ՞գ մը տըր. Սա'իր ըէսուլլէր վէ
Բապպըն գարնտաշլարը վէ կեփաս կիպի հէմշիրէ
օլան պիր զէվճէ եանըմըզտա կէզտիրմէյէ սէլա-
- 6 հլիլթիմիզ եօ՞գ մը տըր. Եօգսա իշ իշլէմէմէյէ
եալընըզ պէնիմ իլէ Բառնաբասը՞ն մը սէլահլէթի
- 7 եօգ տըր. Մասրաֆը քէնտիսինտէն օլարադ քի՞մ
'ասքէլիք էտէր. քի՞մ պաղ աիքէր տէ անըն
մահսուլընաան եէմէզ. եախօտ քի՞մ սիւրիւ կիւ-
- 8 տէր տէ սիւրիւնին սիւտիւնտէն եէմէզ. Պու
սէօյլէտիլիմ ինսա՞ն սէօղիւ մի տիր. եօգսա պուն-
- 9 լաբը շէրի'աթ տախի սէօյլէմէ՞զ միւ Զիրա՞ խար-
ման տէօյէն էօքիւզիւն աղզընը պաղլամայասըն՝
տէյիւ Մովսէսին շէրի'աթընտա եազըլմը տըր
- 10 Ալլահ էօքիւզլէրի՞մի գայըրըր. Եօգսա հէր վէճէ-
լէ պիզլ՞մ իշիւն մի սէօյլէր. պէլի, պիզիմ իշիւն
եազըլմը տըր. զիրա չիֆթ սիւրէնին իւփտէ

- սիւրմէսի վէ խարման տէօյէնին քէնտի իւմիտին.
տէն հիսսէտար օլմագ իւմիտլլէ տէօյմէսի կէրէք
11 տիր, էյէր պիզ սիզէ րուհանի շէյլէրի եքտիք
խսէ, սիզին ճիսմանի շէյլէրինիզի պլշէճէյիմիզ
12 պէօյիւք շէյ մի օլուր, էյէր տիկէր քիմսէլէր
իւզէրինիզէ օլան պու սէլահիյէթտէն հիսսէտար
օլուրլար իսէ, պիզ տահա պիյատէ օլմալը տէյիւ
մի իզ. պիզ իսէ Գրիստոսըն պէշարէթինէ պիր
վէճհլէ մանի' օլմամագ իյիւն պու սէլահիյէթի
խթի' մալ էթմէյիպ' հէր շէյէ թէհամմիւլ է.
13 տէրիզ, Պիլմէ'զ մի սինիզ քի' հէյքէլէ միւթէ.
'ալլըք ումուրտա խըտմէթ հտէնլէր հէյքէլէն
հէրլէր, վէ մէզպահըն խըտմէթինտէ պուլուան.
14 լար մէզպահտան հիսսէտար օլուրլար, Պու սու.
րէթլէ տախի Բապպ պէշարէթի վա'զ հաէնլէրին
պէշարէթտէն թէ'այյիւշ էթմէլէրինի թա'նին էյ.
15 լէտի Պէն իսէ պու շէյլէրին հիշ պիրինի խթի.
մալ էթմէտիւմ. վէ պանա պէօյլէ մու'ամէլէ օ.
լունսուն տէյիւ պու շէյլէրի հազմատըմ. զիր
պիր քիմսէ իֆթիխարըմը իպթալ էթմէտէն իսէ
16 էօլմէք պէնիւմ իյիւն էվլա տըր, Զիրա պէշարէ.
թի թէպչիր էթտիլիւմ հալտէ' պանա իֆթիխար
սէպէպի տէյիլ տիր, չիւնքի մէճպուրիյէթ ալթն.
տա իւմ. պէլի, էյէր պէշարէթի թէպչիր էթմէզ.
17 սէմ, վա'յ պանա Զիրա էյէր պուսու խթիէրէք
հտէրսէմ, էճրիւմ վար, վէ լաքին էյէր խթիւ.
յէրէք հտէրսէմ, երնէ վէքուլէթի պանա էմ.
18 նէթ օլուսմըշ տըր, իմտի էճրիւմ նէ' տիր, պէ.
շարէթի վա'յ էթտիլիւմտէ, պէշարէթտէ օլան ս.
լահիյէթիմի սու'ի խթի' մալ էթմէմէք իյիւն
Գրիստոսըն պէշարէթինի մէճհանէն թէպչիր էթ.
19 մէք տիր, Զիրա ճիւմէնին հիւքմիւնտէն ազա
իքէն' տահա զիյատէ քիմսէլէր գազանմագ իյիւն
20 քէնտիմի ճիւմէսինէ գուլ էթտիւմ. վէ իհու.
տիլէրի գազանմագ իյիւն իհուտիլէրէ իհուտի

- կիպի օլտրմ. շէրի'աթ թահթընտա օլանլարը գա-
 զանմագ իչիւն շէրի'աթ թահթընտա օլանլարա
 21 շէրի'աթ թահթընտա կիպի օլտրմ. Ալլահըն 'ին-
 տինտէ քէնտիմ շէրի'աթսըզ օլմայըպ' անճագ
 ֆրեստոսըն շէրի'աթը թահթընտա օլարագ, շէրի-
 'աթսըզլարը գաղանմագ իչիւն, շէրի'աթսըզլարա
 22 շէրի'աթսըզ կիպի օլտրմ. Ջա'իֆլէրի գաղանմագ
 իչիւն զա'իֆլէրէ գա'իֆ կիպի օլտրմ. հէր պիր
 վէճնէ պա'ղըլարընը խէլաս էթմէք իչիւն ճիւմ-
 23 լէյէ հէր շէյ օլտրմ. ձիւմլէսինի տախի պէշարէթ
 24 իչիւն էտէրիմ, քի անա միւշթէրիք օլայըմ. Պիլ-
 մէ՞զ մի սինիզ քի՝ մէյտանտա սէյիրտէնլէրին
 ճիւմլէսի սէյիրտիր խէ տէ, միւսապագաթ նիշա-
 նընը պիր քիմսէ ալըր. պէօյլէ սէյիրտինիզ քի
 25 նա'իլ օլսարընըզ վէ հէր փէհլիվան հէր խուսուս-
 տա նէֆոսինի գապթ էտէր. անլէր պիր ֆանի
 թաճ ալմագ իչիւն, պիզ խէ ֆանի օլմայան պիր
 26 խաճ իչիւն էտէրիզ, իմտի պէն պէօյլէ սէյիրտի-
 րիմ, թէրէտտիւտ էտէր կիպի տէյիլ. պէօյլէ
 եուլըռըզ վուրըրըմ, հալմայը տէօյէր կիպի տէ-
 27 յիլ. Ամմա ճէսէտիմէ ճէֆա վէրիպ' անը գուլը-
 զա շէքէրիմ, թա քի սա'իրլէրէ վա'ղ էթտիք-
 տէն սօլըա՝ քէնտիմ մէրտուտ օլմայայըմ:

ՊԱՊ 10

- 1 Էյ պիրատէրլէր, պու շէյլէրտէն պիխապէր օլ-
 մանըզը խթէմէմ, եա'նի էճտատըմըզն ճիւմլէ-
 սի պուլուլթըն ալթընտա խտիլէր, ճիւմլէսի տէ-
 2 նիդտէն կէչտիլէր, վէ ճիւմլէսի պուլուլթտա վէ
 3 տէնիդտէ Մուվսէսէ վաֆթիզ օլտըլար Վէ ճիւմ-
 4 լէսի հէման պիր բուհանի եէյէճէք եէյիպ, ճիւմ-

Պա'ղըլ շէրի'աթ թահթընտա տէյիլ իքէն՝ շէ-
 րի'աթ

- լէսի հէման պիր բուհանի իշէճէք իշտիլէր, զիրա
 րէֆագաթ էտէն բուհանի գայատան իշէրլէր իտի,
 5 օլ գայա տախի Գրիստոս իտի: Լաքին Ալլահ ան-
 լէրին էքսէրինտէն բաղի օլմատը, զիրա պէրլիլէ-
 6 տէ եէրէ սէրիլիպ գալտըլար, Պու շէլէր պիզէ
 'իպրէթ իշին օլտըլար, թա քի անլէրին թամա
 էթտիքլէրի միսիլլիւ քէօթիւ շէլէրէ թամա' էթ-
 7 մէլէլիմ: Վէ անլէրին պա'զըլարը օլտըլը կիպի
 փուլթէրէսթ օլմայասընըզ, նիթէքիմ' Գալմ
 եէմէյէ վէ իլմէյէ օթուրուպ օյնամաղա գալտը-
 8 լար' տէյիւ եազըլմը տըր: Վէ զինա էթմէյէլիմ,
 նիթէքիմ' անլէրտէն պա'զըլարը զինա էթմէլէ-
 9 րիլէ պիր կիւնտէ երմի իւշ պիլ տիւշտիւ Վէ
 րապպը թէճրիպէ էթմէյէլիմ, նիթէքիմ' անլէր-
 տէն պա'զըլարը տախի թէճրիպէ էթմէլէրիլէ-
 10 երլանլարտան թէլէֆ օլտըլար: Վէ սէօյլէնէլի-
 նիղ, նիթէքիմ' անլէրտէն պա'զըլարը տախի սէօյ-
 լէնմէլէրիլէ հէլաք էտիճինին էլիլէ հէլաք օլտը-
 11 լար: Վէ պուշլարըն ճիւմլէսի 'իպրէթ իշին ան-
 լէրէ վուգու' պուլուր իտի, վէ պիզէ քի 'ասըլա-
 րըն նիհայէթինէ վասըլ օլտըզ' նասիհաթ օլմա
 12 իւզըէ եազըլտը: Իմտի տուրույօրըմ զանն էտէն
 13 տուշմէքտէն սազընսըն: Սիղէ ինսանա միւթէ'ալ-
 լըզ օլան թէճրիպէտէն զայրի պիր շէյ իսապէթ
 էթմէտի: ամմա Ալլահ սատըզ օլուպ' սիղի իգթի-
 տարընըղտան զիյատէ թէճրիպէյէ պրազմայա-
 ճազ, անճազ թէհամմիւլէ մուզթէտիր օլմանը
 իլիւն' թէճրիպէ իլէ պէրապէր խէլաս չարէսի
 տախի վէրէճէք տիր:
 14 Պուսուս իշին, էյ սէվկիւլէլէրիմ, փուլթէ-
 15 րէսթիլէքտէն գալընըզ: 'Ագըլըլարա աւայըր կիպի
 սէօյլէրիմ: սէօյլէտիլիմի սիղ հիւքմ' էտինիլ
 16 Պէրէքէթ օգուտըլմըզ պէրէքէթ քեսսէթ
 Գրիստոսըն գանընըն միւշարէքէթի տէյիլ մի տիր:
 փարէլէտիլիմիզ էքմէք Գրիստոսըն ճէճէթինին

- 17 միւշարէքէթի տէյիլ մի տիրոյ Զիւնքի պիղ չօգ
 օլարադ, պիր էքմէք, պիր ճէսէտ իզ. գիրա
 18 ճիւմէմիզ պիր էքմէքտէն հիսսէտար ըզ, Թէն
 ճիւնէթիլէ օլան իսրայէլէ սիզգաթ էտինիզ. զէ-
 պիւնէլէրի եէյէնէլէր մէզպահա միւշթէրիք տէյիլ-
 19 լէր մի տիրոյ Իմոի նէ՞ տէյէլիմ. փութ պիր շէյ
 մի, եախօտ փութա զէպհ օլունան գաւրպան պիր
 20 շէյ մի տիրոյ Լաքին թա՞իֆէլէր զէպհ էթտիքլէ-
 րի շէյլէրի Ալահա տէյիլ, անճադ ճիննլէրէ զէպհ
 էտէրլէր. վէ իսթէմէմ քի սիզ ճիննլէրէ միւշթէ-
 21 րիք օլասընը, Բապպըն քեասէսի իլէ ճիննլէրին
 քեասէսինի իլէմէզսինիզ. Բապպըն սօֆրասը իլէ
 ճիննլէրին սօֆրասընտան հիսսէտար օլամազսը-
 22 նըզ, Բապպը զայրէթէ թահրի՞ք մի էտէլիմ. ան-
 տէն գուվլէթիլ մի իզ.
 23 Պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ ֆա՞իտէլի
 տէյիլ տիր. պանա հէր շէյ հէլալ իսէ տէ, հէր շէյ
 24 մա՞մուր Գըլմազ. Պիր քիմսէ քէնտինին տէյիլ,
 անճադ հէր քէս տիկէրին ճէֆ-ա՞լ-ընը արասըն.
 25 Գասսապ տիւքքեանընտա հէր նէ քի սաթըլը
 իսէ, զամիր իլիւն պիր շէյ թէֆթիլ էթմէյէրէք
 26 եէյինիզ. Զիրա զէմին իլէ անտէ պուլունանըն
 27 քեաֆթէսի Բապպըն տըրի՛Միւ՞մին օլմայանըարտան
 պիրի սիզի տա՞վէթ էթտիլի հալտէ, սիզ տալի կիթ-
 մէք իսթէրսէնիզ, էօնիւնիւզէ հէր նէ գօնուլը
 իսէ, զամիր իլիւն պիր շէյ թէֆթիլ էթմէյէրէք
 28 եէյինիզ. վէ լաքին պիր քիմսէ սիզէ՞ Պու էլ-
 փութա զէպհ օլունմըն տըր՝ տէրսէ, օլ խապէր
 29 վէրէն իլիւն վէ զամիր իլիւն եէմէյինիզ, Տէտիլիմ
 զա՞ր սէնին տէյիլ, անճադ օլ պիրինին զամիրի
 տիր. զիրա պէնիմ սէրպէսթիլիմ նի՞լիւն զայրի-
 30 նին զամիրիլէ հիւքմ օլունաւ, էյէր պէն ՝ ինա-
 յէթլէ հիսսէտար օլուր իսէմ, նի՞լիւն շիւքր էթ-

՝Ե-Ի-Կ՝ շիւքրանիլէթլէ

- 31 տիյիմ շէյտէն տօլայը թագալի՛ն օլունայըմ, վէլ հասըլ կերէք եւեր իսէնիզ, վէ կերէք իւեր իսէնիզ, վէ հեր նէ էտեր իսէնիզ, հէր շէյի Ալլահըն
 32 'իզզէթի իշիւն էյլէյինիզ, նէ Յէհուտիլէրէ վէ նէ Յունանիլէրէ, վէ նէ տէ Ալլահըն քիլիսէսինէ
 33 թէօքէղէ սէպէպ օլմայընըզ, 'նիթէքիմ պէն տա. խի քէնտի մէնֆա'աթըմը տէյիլ, անճագ նիլէլէ. ըին մէնֆա'աթընը արայարագ, հէր շէյտէ ճիւմ. լէյի խօշնուտ էտէրիմ, քի խէլասա նա'իլ օլալար

ՊԱՊ 11

- 1 Պէն Գրիստոսս մուզթէտի օլտըղըմ միսիլիւ՝ սիլ
 2 տախի պանա մուզթէտի օլունըզ, իմօի, էյ պի. ըատերլէր, պէնի հէր շէյտէ խաթըրընըզա կէթի. ըիպ՝ սիզէ թէսլիմ էթտիյիմ վէճիլէ թա'իլմաթը
 3 հըֆօ էթտիլինիզ իշիւն սիզի մէտն էտէրիմ, լա. քին հէր էրքէյին պաշը Գրիստոս, վէ գարընըն պաշը էրքէք օլուպ՝ Գրիստոսըն պաշը տախի Ալլահ իտիյի մա'իլմիւնիւզ օլմասընը իսթէրիմ:
 4 Պաշը էօրթիլիւ օլարագ տու'ա էտէն եա իլնամ. լէ սէօյլէյէն էրքէք քէնտի պաշընը թանգիւր էթ.
 5 միշ օլուր, վէ պաշը էօրթիւպիւզ օլարագ տու'ա էտէն եա իլնամլէ սէօյլէյէն հէր գարը քէնտի պաշընը թանգիւր էթմիշ օլուր, զիրա հէման թը.
 6 բաշ օլմուշ կիպի օլուր, Ձիրա էյեր գարը էօր. թիւնմէզսէ, սաշը տախի քէսիլսին, տմմա էյեր գարընըն սաշընըն քէսիլմէսի եա թըրաշ օլմադ
 7 անա 'այպ իսէ, էօրթիւնսիւն. Ձիրա էրքէք Ալլահըն սուրէթի վէ 'իզզէթի օլմաղլէ՝ պաշընը էօրթմէմէք կերէք տիր. գարը իսէ էրքէյին 'ի.
 8 զէթի տիր, Ձիւնքի էրքէք գարըտան տէյիլ.
 9 անճագ գարը էրքէքսէն տիր, վէ տախի էրքէք գարը իշիւն տէյիլ, անճագ գարը էրքէք իշիւն
 10 խալգ օլունտու: Պու էճլտէն գարընըն պաշընտ

- մէլէքէր սէպէպիւնտէն հիւքիւմէթ 'աւադէի օւ-
- 11 մագ իճապ էտէր: Յագաթ Բապպտա գարը էր-
քէքսիլ, էրքէք տախի գարըսըդ տէյիլ տիր:
 - 12 Ձիրա գարը էրքէքտէն օլսըղը միսիլլի, էրքէք
տախի գարընըն վասըթասըյլէ տիր: Լաքին հէր
 - 13 շէյ Ալլահտան տըր: Քէնտի քէնտինիդտէ հիւքմ
վէրիւնիզ: գարընըն էօրթիւսիւզ օլարագ Ալլահա
 - 14 տու'ա էթմէսի Լայը⁶ գ մը տըր: էրքէյին ուզուն
սայը օլմասը անա 'այպ օլսըղընը թապի'աթ պիլէ
 - 15 սիղէ էօյրէթմէ'զ մի: Վէ Լաքին գարընըն ուզուն
սայը օլմասը քէնտինէ շէրէֆ տիր: գիրա սաչ
 - 16 անա նիգապ իչիւն վէրիւմիշ տիր: Ամմա էյէր պիւր
քիմնէ միւնագա'ա էթմէք իսթէրսէ, նէ պիզիմ,
նէ տէ Ալլահըն քիլիսէլէրինին պէօյլէ 'ատէթի
վար տըր:
 - 17 Լաքին շունու թէնպիհ էտէր իքէն 'էլէ մէտհ
էթմէմ: չիւնքի թէճէմմիւ'ինիգտէն Փա'իտէ տէ-
 - 18 յիլ, անճագ զարար հասըլ օլույօր: Ձիրա էվլէ-
լա, սիզ քիլիսէտէ ճէմ' օլսըղընըդտա, արանըզ-
տա իսթիւսֆլար օլսըղընը իչիտիյօրըմ, վէ պիւր
 - 19 մէրթէպէ ինանըրըմ: Ձիրա արանըզտա Ֆըրդա-
լարըն տախի պուլունմասը լազըմ տըր, թա քի
արանըզտա մագպուլ օլանլար զահիր օլալար:
 - 20 Իմաի պիւր եէրէ թէճէմմիւ'ինիզ 'աչա ի Բապպա-
 - 21 նիյի հէմէք իչիւն տէյիլ տիր: Ձիրա հէր պիւրինիզ
թա'ամ էսնասընտա քէնտի թա'ամընը էվլէլճէ
ալըր, վէ պիւրի աճ գալըր, տիկէրի տախի սէր-
 - 22 խօշ օլալար: Եէմէք վէ իյմէք իչիւն իսանէլէրինիզ
ե'օ գ մը տըր: Խօգսա Ալլահըն քիլիսէսինի թահ-
գիւր էտիպ' միւնթամ օլանլարը խէճիլ մի էտէր-
 - 23 մէտհ էտէյիլմ մի: մէտհ էթմէմ: Ձիրա պէն սի-
լէ թէսիւմ էթտիլիմի Բապպ թարաֆընտան ալ-
տըմ, եա'նի Բապպ Յիսուս էլէ վէրիւտիլ կէճէ-
 - 24 տէ էքմէք ալըպ, Շիւքըր էթտիքտէն սօշրա փա-

- րէւէտի վէ՛ Ալընըզ, եւյինիզ, պու սիզին իլին
 փարէլէնէն ճէսէտիմ տիր, պուսուս պէնի զիքը
 25 էթմէք իլիւն էյլէյինիզ՝ տէտի։ Քէզալիք ախլամ
 թա՛ամընտան սօլրա քեասէյի տախի ալը՝ Պու
 քեասէ պէնիմ գանըմ իլէ օլան ՛ահտը ճէտի
 տիր, անը հէր իլտիլինիզտէ պէնի զիքը էթմէք
 26 իլիւն էյլէյինիզ՝ Զիրա հէր տէՓ՛ա պու էքմէք
 տէն եւյիլա՝ պու քեաստէտէն իլտիլինիզտէ, րապ
 պըն էօլիւմիւնիւ քէնտիսի կէլինճէյէտէք իլան
 27 էտէրսինիզ՝ Պուսա պինա՛էն հէր քիմ քի լալըզ
 սըզ թարզլէ պու էքմէքտէն եւերսէ, եախտ
 րապպըն քեաստէսինտէն իլէրսէ, րապպըն ճէսէ
 28 տինէ վէ գանընա սուշլու օլուր՝ իմաի ատիմ
 քէնտիսի իմթիհան էթսին, վէ պու վէճնլէ օլ
 29 էքմէքտէն եւեսին վէ օլ քեաստէտէն իլսին։ Զիրա
 լալըզսըզ թարզլէ եւյիլա իլէն՝ րապպըն ճէսէտի
 նի Ֆէրգ ու թէմերիզ էթմէտիլինտէն, քէնտի ՛ա.
 30 էլէհինէ հիւքմ եւյիլա իլմիշ օլուր՝ Պու սէպէգ
 տէն արանըզտա պիր չօգ զա՛իֆ վէ ՛ալիլ քիմսէ
 31 լէր պուլունուպ՝ նիլէլէր տախի ուշուրլար։ Զիրա
 էյեր քէնտի քէնտիսիզի հիւքմ էթսէ իտիք, մա.
 32 քիւմ օլմազ իտիք։ Ամա հիւքմ՝ օլունաըզըմը
 հալտէ, տիւնեա իլէ պէրապէր ՛ալէյհիմիզէ հիւքմ
 օլունամաճ իլիւն՝ րապպ թարաֆընտան թէ՛տիպ
 33 օլունուրըզ՝ Վէլ հասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, թա.
 ՛ամ իլիւն ճէմ՝ օլաըզընըզտա՝ պիրի պիրիլիզի
 34 պէքլէյինիզ՝ Վէ էյեր պիր քիմսէ աճ օլա՛ իա.
 նէտէ եւեսին, քի հիւքմ իլիւն ճէմ՝ օլմուշ օլ
 35 մալասընըզ։ Պաշգա շէլլէրի իսէ կէլտիլիմտէ թէր
 թիւպ էտէրիմ։

ՊԱՊ 12

- 1 Էյ պիրատէրլէր, բուհանի Ռէվէպէլէր հագգըն
 2 տա պիլապէր օլմանըզը իսթէմէմ։ Պիլիբալիլի

- քի թա'իֆէլէր իքէն, կէօթիւրիւտիւտիւնիւզ կի-
 պի զայր ի նաթըգ փութլարա ճէլպ օրունուր ի-
 3 աինիզ, Անըն իշիւն սիզէ պիւտրիւրիւմ քի՝ պիւր
 քիմսէ Ալլահըն Ռուհըլէ սէօյլէյէրէք՝ Յիսուս
 մէ'ուս տըր՝ տէմէզ, վէ պիւր քիմսէ Ռուհ իւլ
 Գուտսլէ օլմայընճա՝ Յիսուս Ռապպ տըր՝ տէյէ-
 4 մէզ, Մուխթէլիֆ մէվհիպէլէր տախի վար իսէ
 5 տէ, Ռուհ պիւր տիր, վէ մուխթէլիֆ խըսմէթլէր
 6 վար իսէ տէ, Ռապպ պիւր տիր, վէ մուխթէլիֆ
 'ամլլէր վար իսէ տէ, ճիւմլէտէ՝ ճիւմլէնին 'ա-
 7 միլի հէման Ալլահ տըր, Լաքին հէր քէսէ Ռուհըն
 8 իղհարը մէնֆա'աթ իշիւն իհսան օլունուր, Գիմի-
 նէ Ռուհըն վասըթասըլէ հիքմէթ քէլամը, վէ
 9 քիմիւնէ հէման օլ Ռուհա կէօրէ 'իւմ քէլամը, Տի-
 կերինէ տախի հէման օլ Ռուհլէ իման, վէ ախէ-
 րինէ հէման օլ Ռուհլէ շիֆա վէրիճի մէվհիպէլէր,
 10 վէ զայրիսինէ միւ՛ճիզէլէր իճըասը, վէ տիկէրինէ
 իհնամլէ սէօյլէմէք, ախէրինէ տախի բուհլարըն
 ֆէրգ ու թէմեիզի, վէ զայրիսինէ մուխթէլիֆ
 լիսանլար, վէ տիկէրինէ լիսանլար թէրճէմէսի
 11 պախշ օլունուր, վէ պունլարըն ճիւմլէսինին 'ա-
 միլի հէման օլ Ռուհը վաւհիտ օլուպ՝ քէնտի միւ-
 րատընա կէօրէ հէր քէսէ այրըճա թէվզի՝ էտէր,
 12 Զիրա նասըլ քի ճէսէտ պիւր վէ ա'ղասը չօգ օ-
 լուպ՝ պու պիւր ճէսէտին ճիւմլէ ա'ղասը տախի
 չօգ իսէ տէ, եինէ պիւր ճէսէտ տիր, Գրիստոս
 13 տախի պէօյլէ տիր, Զիւնքի պիւր, կէրէք Նէհու-
 տի, կէրէք Նունանի, կէրէք Գուլ, կէրէք հիւրը՝
 ճիւմլէմիզ պիւր Ռուհլէ պիւր ճէսէտ օլմագ իւզրէ
 վաֆթիլ օլունտըգ, ճիւմլէմիզ տախի պիւր Ռուհ-
 14 տան իշիրիւտիք, Զիւնքի ճէսէտ տախի պիւր 'ո-
 15 տէյիլ, անճագ չօգ ա'ղա տըր, էյէր այագ՝ Պէն
 էլ օլմատըղըմ իշիւն ճէսէտտէն տէյիլ իմ՝ տէր-
 16 սէ, անըն իշիւն ճէսէտտէն տէյիլ՝ մի տիր, վէ
 էյէր Գուլագ՝ Պէն կէօգ օլմատըղըմ իշիւն ճէ-

- սէտտէն տէյիլ իմ՝ տէրսէ, պուռնուն իշին ճէ-
 17 սէտտէն տէյիլ մի տիր, էյէր պիւթիւն ճէսէտ
 կէօզ օլսա իտի, իշիթմէք նէ՞րէտէ օլուր իտի. վէ
 էյէր քրաֆֆէսի՝ գուլագ օլսա իտի, գօզլամադ
 18 նէ՞րէտէ օլուր իտի, Եիմաի իսէ Ալլահ ա'գանն
 հէր պիրինի իսթէտիյի վէճիլէ ճէսէտտէ գօռու
 19 վէ էյէր ճիւմէսի պիր 'ուզվ օլսա իտի, ճէսէտ
 20 նէ՞րէտէ օլուր իտի, Ամմա շիմաի ա'զա չօզ իսէ
 21 տէ, ճէսէտ պիր տիր, վէ կէօզ էլէ՝ Սանա միւհ.
 Թամ տէյիլ իմ, եախօտ եինէ պաշ այադլարա՝
 22 Սիդէ միւհթամ տէյիլ իմ՝ տէյէմէզ, Հաթթա ճէ-
 սէտտի զիյատէ զա'իֆ 'ատտ օլուռնուն ա'զասը էն
 23 զիյատէ լազըմ տըր, վէ ճէսէտին ադ շէրէֆի
 'ատտ էթտիյիմիզ ա'զասընա տահա զիյատէ չէ-
 րէֆ վէրիբիզ. վէ կիւզէլ օլմայան ա'զամըզն
 24 տահա զիյատէ կիւզէլլիյի օլուր, Ամմա կիւզէլ ա-
 զամըզ իշին ինթիյամ հօգ տըր. լաքին Ալլա՝
 նօզսանը օլանա տահա զիյատէ շէրէֆ վէրէրէֆ
 25 ճէսէտի իմթիդամ իւզրէ Թէրթիպ էյէտի, Թա
 քի ճէսէտտէ իսթիլաֆ օլմայալ՝ ա'զա իթթիֆադ
 26 իւզրէ պիրի պիրինէ հիմնիթ էտէլէր, վէ ա'զա-
 տան պիրի էլէմ չէֆտիյի հալտէ, ա'զանըն ճիւմ-
 լէսի պէրապէր էլէմ չէքէր. վէ ա'զատան պիրի
 շէրէֆի օլտըզը հալտէ, ա'զանըն ճիւմէսի պէ-
 27 րապէր ֆէրահլանըր, իմաի սիզ ֆիրստոսըն ճէ-
 28 սէտի վէ այըը այըը ա'զասը սընըզ, Ալլահ տաթի
 քիլիսէտէ էվլէլա բէսուլլէր, սանիյէն ինամ
 մալիք օլանլար, սալիսէն մու'ալլիմէր, անտէն
 սօլրու միւհիդէլէր, անտէն սօլրու շիֆադալ
 մէվլիսէլէր, վէ մու'ալլէնէթլէր, վէ իտտրէլէր
 29 վէ մու'ալլէթիֆ լիսանլար Թա'իին էյէտի, ճիւմ-
 լէսի բէսուլլ 'ը, ճիւմէսի ինամա մալիք մի
 ճիւմէսի մու'ալլիմ մի, ճիւմէսի միւհիդաթ սա.

- 30 հիպի^օ մի, ձիւմէսի շիֆապախշ մէվհիպէլէր սա-
հիպի^օ մի սիր, ձիւմէսի լիսանլար սէօյլէ^օր մի,
31 ձիւմէսի թէրճէմէ էտէ^օր մի, իմոի էն էյի մէվ-
հիպէլէրէ ըաղպէթ էտիւնիզ, վէ երնէ սիլէ սահա
ս'լա պիր եօլ կէօսթ էրէյիմ:

ՊԱՊ 13

- 1 էյէր ինսան վէ մէլէքլէր լիսանլարըյլէ սէօյլէր-
սէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա ջընղըրտայան
պագըր, եախօտ ջընլայան զիլ օլմուշ օլուրմ,
2 վէ էյէր պէնտէ իլհամ օլուպ սա՝ ձիւմէ սըրըլարը
վէ ձիւմէ 'իմի պլիսէմ, վէ էյէր սաղլարը ե-
լիւտէն նագլ էթմէյէ մուգթէտիր օլան քեամիլ
իմանմ օլսա, մուհապպէթիմ օլմատըգճա պիր
3 շէյ տէյիլ իմ: վէ էյէր պիւթիւն էմլալիմի սա-
տագա վէրսէմ, վէ էյէր ճէսէտիմի եանմաղա
թէսլիմ էյլէսէմ, մուհապպէթիմ օլմատըգճա
4 պանա պիր ֆա'իտէ էթմէզ, Մուհապպէթ թէ-
'էննի էտիպ' լութֆլէ մու'ամէլէ էտէր. մուհապ-
պէթ հասէտ էթմէզ, մուհապպէթ էօյիւնմէզ,
5 թէքէպպիւր էթմէզ, Պէտ մու'ամէլէ էթմէզ,
քէնտի ֆա'իտէսինի արամազ, հիտտէթլէնմէզ,
6 սու'ի զանն էթմէզ, Հագգըրզլըգտան հագգ էթ-
7 մէյիպ' հագգիպաթլէ մահգուզ օլուր, Հէր շէյէ թէ-
համիւլ էտէր, հէր շէյէ ինանըր, հէր շէյի իւ-
8 միտ էտէր, հէր շէյէ սապր էտէր, Մուհապպէթ
ապա գէվալ պուլմազ, իլհամլար իսէ իպթալ օ-
լունաճագլար, լիսանլար իսէ նիհայէթ պուլա-
9 ճագ, 'իլմ իսէ իպթալ օլունաճագ աըր, Զիրա
ձիւզ'ի պիրիբիզ վէ իլհամէ ձիւզ'ի սէօյլէրիզ.
10 Ամա քեամիլ օլան կէլտիլինտէ, օլ վագըրթ պու-
11 ձիւզ'ի օլան իպթալ օլունաճագ աըր, Պէն չօ-
ճուգ իքէն չօճուգ կիպի սէօյլէր, չօճուգ կիպի
թէֆէքլէր էտէր, չօճուգ կիպի գըյաս էտէր

- խորմ, ամեն ատէմ օլորդտա չօճուղա մախսուս
 12 շէյլէրի թէրք էթտիւմ: Զիրա շիմտի ոյինէտէն
 րէմզլէ, ամմա օ դէման եիւզ եիւզէ կէօրիւրիւզ,
 շիմտի պիր ճիւզի պիլիւրիւմ, ամմա օ զէման պիւ
 13 լինտիլիւմ միսիլլիւ պիլէճէյիւմ: Շիմտի իսէ իման,
 իւմիտ, մուհապպէթ, իւշիւ տէ պազի գալլըր, վէ
 լաքին պուշլարըն պէօյիւյիւ մուհապպէթ տիրո

ՊԱՊ 14

- 1 Մուհապպէթէ սայ էտինիզ, վէ բուհանի ճէլ-
 պէլէրէ, խուսուսա իլհամլէ սէօյլէմէյէ դայրէթ
 2 էտինիզ, Զիրա դաբէպ լիսան սէօյլէյէն քիմսէ ա-
 տէմլէրէ տէյիլ, անճազ Ալլահա սէօյլէր, չիւնքի
 քիմսէ ալլամազ, վադա'ա Բուհլէ սըրըլար սէօյ-
 3 լէր: Ամմա իլհամլէ սէօյլէյէն՝ մա'մուրիյէթ վէ
 նասիհաթ վէ թէսէլլի իշիւն ատէմլէրէ սէօյլէր
 4 Լիսան սէօյլէյէն քէնտինի մա'մուր գըլար, ամմա
 5 իլհամլէ սէօյլէյէն քիլիսէյի մա'մուր գըլար: Վէ իս-
 թէրիւմ քի՝ սիզ ճիւմլէնիզ լիսանլար սէօյլէյէսի-
 նիզ, Ֆադաթ տահա գիյատէ իլհամլէ սէօյլէյէ-
 սինիզ: զիրա իլհամլէ սէօյլէյէն՝ լիսանլար սէօյ-
 լէյէնտէն պէօյիւք տիր, մէյէր քիլիսէնին մա'մու-
 րլէյթի իշիւն թէրճէմէ էտէ:
 6 Վէ շիմտի, էյ պիրատտըրլէր, էյէր լիսանլար սէօյ-
 լէյէրէք եանընըզա կէլիրսէմ, սիզէ եա վաճի,
 եախօտ 'իւմ, եա իլհամ, եա թա'լիմլէ սէօյլէմէ-
 7 տիւքճէ սիզէ նէ՞ Ֆա'իտէ էթմիշ օլուըրմ: Վէ
 սէս վէրէն ճանսըզ շէյլէր պիլլէ, կէրէք տիւտիւք
 վէ կէրէք թանպուր օլսուն, սէտալարընաս ֆէրզ
 կէօսթերմէտիքճէ, տիւտիւքլէ եա թանպուրլէ
 8 չալընան շէյ նա'սըլ ալլաշըլըր: Զիրա պօրու տա-
 խի էյէր նամա'լիւմ սէտա վէրիւրսէ, ճէնկէ քիմ
 9 հազըրլանաճազ տըր: Գէզալիք սիզ տախի լիսան-
 լէ ալըպ պիր սէօզ սէօյլէմէզսէնիզ, սէօյլէնիլէն

- նա՞սըլ անլաշըբըր. զիրա հալայա սէօյլէմիշ օլուըր-
- 10 սընըզ, վազա՛ա տիւնեատա պու գատար միւ-
թէնէվիի՝ սէսլէր վար, վէ անլէրտէն հիշ պիրի
- 11 մա՛նասըղ տէյիլ տիր, Պու պէօյլէ իքէն՝ էյէր սէսին
գուվլէթինի պիլմէզսէմ, պէն սէօյլէյէնէ պար-
- 12 պար, սէօյլէյէն տախի պանա պարպար օլուըր,
Պէօյլէճէ սիզ տախի բուհանի Ֆէհիլէլէրէ րաղիպ
- 13 օլարղընըզ ճիհէթլէ՝ քիլիսէնին մա՛մուրիյէթի ի-
- 14 յիւն արթմանըզը թալէպ էտինիզ, Պու էճլտէն
իսան սէօյլէյէն՝ թէրճէմէ էթմէսի իյիւն տու՛ա
- 15 էտէրսէմ, բուհըմ տու՛ա էտէր, ամմա զիհնիմ
սէմէրէսիզ գալըր, իմտի նէ՞ օլուըր, բուհլէ տու՛ա
- 16 էտէյիմ, վէ զիհնլէ տախի տու՛ա էտէյիմ. բուհ-
- 17 լէ մէզմուր օգույայըմ, վէ զիհնլէ տախի մէզմուր
- 18 օգույայըմ, Ծօգսա էյէր բուհլէ պէրէքէթ օգուըր
իսէն, ճահիլ մազամընտա տուըրան, սէնին նէ
- 19 տէտիյինի պիլմէտիյի էճլտէն, սէնին թէշէքքիւ-
- 20 լիւնէ՝ Ամին՝ նա՛սըլ տէյէ պիլիր, վազա՛ա սէն
էյի թէշէքքիւր էտիյօրսըն, լաքին տիկէրի մա՛-
- 21 մուր օլմազ, Ալլահա շիւքըր էտէրիմ քի՛ ճիւմլէ-
- 22 նիղտէն զիյատէ իսանլար սէօյլէրիմ, Ֆազաթ
շալէլ իսանտա օն պիհլ սէօզ սէօյլէ-Ֆէպէն իսէ,
տիկէրլէրէ տախի թա՛լիմ էթմէք իւզըրէ՝ զիհնիմ-
լէ քիլիսէտէ պէշ սէօզ սէօյլէմէմի տահա էյի սա-
յարըմ,
- 20 Էյ պիրատէրլէր, ՛ազլ ճիհէթիլլէ չօճուգ օլ-
- 21 մայըպ՝ անճադ շէրր ճիհէթիլլէ մա՛սոււմ օլուընըզ.
- 21 ամմա ՛ազլ ճիհէթիլլէ քեամիլ օլուընըզ, Շէրի-
- 22 ՛աթտա եազըւմը աըր քի՛ Պու գալմա զարիպ
իսանլարլէ վէ զարիպ տուտագլարլէ սէօյլէյէճէք
իսէմ տէ՛ եինէ պէնի տիլլէմէյէճէք տիր՝ տէյիւ
- 22 Բապպ պույուըրըր, Հալ պու քի՛ իսանլար միւ՛-
միշլէրէ տէյիլ, անճադ միւ՛մին օլմայանլարա ՛ա-
լամէթ իլիւն օլուպ՝ իլհամլէ սէօյլէմէք իսէ,

- միւ՛մին օլմայանլար իշիւն տէյիլ, անճադ միւ՛.
- 23 միւնէր իշիւն տիր, իմոտի պիւթիւն քիլիւն պր
 ետէր ճէմ՝ օլտրղը զէման, ճիւմէսի լիսանլար
 սէօյլէրսէ, վէ ճահիլէր եախօտ միւ՛մին օլմայան-
 լար իշերիյէ կիրէրսէ՝ Զըլտըրմըսընը՝ տէ՛մէյէ-
- 24 ճէփլէր միւ՛ վէ լաքին էյէր ճիւմէսի իշմայէ
 սէօյլէր իքէն՝ իշերիյէ միւ՛մին օլմայան եախօտ
 ճահիլ կիրէրսէ, ճիւմէ թարաֆընտան իլզամ,
- 25 ճիւմէ թարաֆընտան իմթիհան էտիլիր՝ վէ պաւ
 վէճնլէ գալպինին կիզի շէյլէրի զահիր օլմայլէ՝
 Ֆիլ հագիգէ Ալլահ աբանըդտա տըր՝ տէյիւ իգ-
 րար էտէրէք, եիւզիւ իւզէրի տիւշիւպ՝ Ալլահ
 սէճտէ գըլաճադ տըր:
- 26 վէլ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, հալ նէճ տիր,
 ճէմ՝ օլտրղընը զէման սիզտէն հէր պիրլինին մէդ-
 մաւըր վար, թա՛լիմի վար, լիսանը վար, վահի
 վար, թէրճէմէսի վար. հէր շէյ մա՛մուրիյէթ ի-
- 27 չիւն օլտուէն՝ վէ պիր քիմսէ լիսան սէօյլէր իսէ,
 իքի վէ նիհայէթ իւշ քիշի օլտապ՝ սըրա իլէ սէօյ-
 լէսինլէր, վէ պիր քիմսէ տախիլ թէրճէմէ էթսին:
- 28 Ամմա թէրճիւման եօգ իսէ, քիլիսէտէ սիւքիւթ
 էթսին, վէ քէնտի քէնտիսինէ վէ Ալլահա սէօյ-
- 29 լէսին, իշմայէ սէօյլէյէնլէրտէն իքի եա իւշ քիշի
 30 սէօյլէսին, վէ տիկէրլէրի թէմիիլ էթսինլէր՝ վէ
 օթուրանլարտան տիկէր պիրլինէ վահի կէլէճէք
- 31 օլուր իսէ, էվվէլքիսի սիւքիւթ էթսին: Զիրա
 ճիւմէսինին թա՛լիմ վէ թէսէլլիսի իշիւն ճիւմէ-
 նիլ պրէր պիրէր իշմայէ սէօյլէյէ պիլլիրսինիլ:
- 32 վէ իշմայէ սէօյլէյէնլէրին բուհլարը իշմայէ սէդ-
 33 լէյէնլէրէ միւթի՛ տիր: Զիրա Ալլահ թէյվիշէ պա՛խ
 օլմայըպ, մուգատտէսլէրին ճիւմէ քիլիսէլլէրին-
 տէ օլտըղը կիպի, պա՛խս ի սէլամէթ տիր:
- 34 Քիլիսէլլէրտէ նիսանըղ սիւքիւթ էթսինլէր՝ զի-
 րա սէօյլէմէյէ բուխսաթլարը օլմայըպ, անճադ
 շէրի՛աթըն տախիլ պույուրտըղը իւզրէ, միւթի՛

- 35 օլմալը արբըլար: Ամմա պիր շէյ էօյրէնմէք իսթէ-
տիքէրինտէ, խանէտէ քէնտի զէվճէրինէ սիւալ
էթսինէր. գիրա քիլիսէտէ սէօյլէմէք նիսալա
36 'այալ տըր: Ալլահըն քէլամը սիզտէն մի չըգտը.
37 եախօսա եալընը սիզէ⁶ մի եէթիշտի. էյէր պիր
քիմսէ քէնտի քէնտինի իլհամա մալիք եա բու-
հանի զանն էտէր իսէ, սիզէ եազտըղըմ շէյլէրին՝
Բապլըն թէնպիհէրի օլտըղընը թահգիգէն պիւ-
38 սին: Ամմա էյէր պիր քիմսէ պիլմէզ իսէ՝ պիլմէ-
39 սին: Իմտի, էյ պիրատէրլէր, իլհամէ սէօյլէմէյէ
զայրէթ էտիպ՝ լիսան սէօյլէմէյի տէ մէն՝ էթմէ-
40 յինիզ: Հէր շէյ հիւսն ի հարէքէթ վէ ինթիզամ
իւզրէ օլտուն:

ՊԱՊ 15

- 1 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ թէպըր էթտիյիմ, սիզին
տախի գապուլ էտիպ՝ անտէ գա'իմ պուլունտը-
2 ղընըզ պէշարէթի պիլտիրիրիմ. Պուռնուն վասը-
թաըլլէ տախի, էյէր պիհուտէ եէրէ ինանմա-
տընըզ իսէ, սիզէ թէպըր էթտիյիմ վիճհէ քէ-
լամը միւհքէմ թութտըղընը հալտէ խէլաս պու-
3 լուսընըզ: Ձիրա էվվէլ էմրտէ պէնիմ գապուլ
էթտիյիմի սիզէ թէսլիմ էյլէտիմ, եա'նի քիթապ-
լարտա եազըլտըղը իւզրէ՝ Բրիստոս կիւնահարը-
4 մըղ իչիւն էօլտիւ. Վէ տէֆն օլունուպ, քիթապ-
լարտա եազըլտըղը իւզրէ, իւչիւնճիւ կիւնտէ գը-
5 յամ էթտի. Վէ կեփասա, վէ սօնրա օն իքիլէրէ
6 կէօրիւնտիւ. Անտէն սօնրա հէման պէշ երիզտէն
զիյատէ պիրատէրլէրէ պիր տէֆ'ատա կէօրիւն-
տիւ. պուռնլարըն էքսէրի տախի շիմտիյէ գատար
7 հայաթտա օլուպ՝ պա'ղըլարը ուլլուտըլար: Պուռն-
տան սօնրա Յակոբոսա, սօնրա ճիւմէ բէսուլլէ-
8 րէ կէօրիւնտիւ. Վէ ճիւմէսինտէն սօնրա պէն
9 սըզթ կիպի օլանա տախի կէօրիւնտիւ. Ձիրա պէն

- րէսուլէրին էն էանասը իմ, հաթթա րէսուլ
 թէսոյէ օլունմաղա լալըգ տէյիլ իմ, չիւնքի Ալ-
 10 լահըն քիլիսէսինէ թէ'աաստի էյլէտիմ: Ամմա հէր
 նէ իսէմ, Ալլահըն 'ինայէթիլլէ իմ. վէ անն
 պանա իզհար էյլէտիլի 'ինայէթ պիհուտէ օլմա-
 սը. լաքին անլէրին ճիւմլէսինտէն զիյատէ չալը-
 տըմ, Ֆադաթ պէն տէյիլ, անճագ պէնիմ ին
 11 օլան Ալլահըն 'ինայէթի տիր: Վէլ հասըլ կէրէք
 պէն՝ կէրէք անլէր պէօյլէ վա'զ էտէրիզ, սիզ
 տախի պէօյլէ ինանտընը:
 12 Վէ լաքին Գրիստոս էօլիւլէրտէն գըյամ էթ-
 տի՝ տէյիլ վա'զ օլունուր իսէ, սիզտէն պա'զըլա-
 րը՝ էօլիւլէրին գըյամը եօգ տըր՝ նա'սըլ տէր-
 13 լէր: Վէ էյէր էօլիւլէրին գըյամը եօգ իսէ,
 14 Գրիստոս տախի գըյամ էթմէմիլ տիր: Վէ էյէր
 Գրիստոս գըյամ էթմէմիլ իսէ, հէմ պիզիմ վա'զ
 էթմէմիլ պիհուտէ, հէմ տէ սիզին իմանընը պիլ:
 15 հուտէ տիր: Պիզ տախի Ալլահ հագգընտա եալըն
 շահիտ պուլունմը օլուրըզ, զիրա՝ Գրիստոսը իհ-
 եա էթտի՝ տէյիլ Ալլահ հագգընտա շէհատէթ
 էթտիք: հալ պու քի՝ էօլիւլէր հագգիգաթէն գը-
 յամ էթմէգլէր իսէ, անը իհեա էթմէմիլ տիր:
 16 Զիրա էօլիւլէր գըյամ էթմէգլէր իսէ, Գրիստոս
 17 տախի գըյամ էթմէմիլ տիր: Վէ էյէր Գրիստոս
 գըյամ էթմէմիլ իսէ, սիզին իմանընը պաթըլ
 18 օլուպ՝ սիզ տահա կիւնահլարընըղտա սընըզ: Հէմ
 Գրիստոստա ուլույանլար տախի հէլաք օլմուլ
 19 տըր: էյէր Գրիստոսա եալընըզ պու էօմը իլին
 իւմիտ էթմիլ իսէք, աստէմլէրին ճիւմլէսինտէ
 սէֆիլ իզ:
 20 Ֆադաթ շիմտի Գրիստոս էօլիւլէրտէն գըյամ
 էտիպ՝ ուլդույա վարանլարըն թուրֆանտալը օլ-
 21 տու: Զիրա մատամ քի էօլիւմ ինսան վասըթա-
 սըյլէ օլտու, էօլիւլէրին գըյամը տախի ինսան
 22 վասըթասըյլէ օլուր: Զիրա Աղամտա ճիւմլէսի

- էօլաիւքէրի միսիլլիւ, Բրիստոստա տախի ճիւմ-
- 23 լէտի իհեա օլունանադ տըր: Լաքին հէր քէս քէն-
տի սըրասընտա, Բրիստոս թուրֆանտա օլաւ-գ,
սօնրա անըն զուհու բընտա Բրիստոսա միւթէ'ալլըգ
- 24 օլանլար պուլունուր: Պա'տէհու հէր բիյասէթ վէ
հէր հիւքիւմէթ վէ գուտրէթի իպթալ պիրլէ, ֆէ-
տէր Ալլահա մէլէքիւթիւ թէսլիմ էթտիքտէն սօն-
- 25 րա նիհայէթ օլանադ տըր: Ձիրա ճիւմէ տիւշմէնլէ-
րինի քէնտի այագլարը ալթընա գօյուննայատէք
- 26 սալթանաթ էթսէ կէրէք տիր: Իպթալ օլունա-
- 27 ճագ սօն տիւշմէն էօլիւմ տիր: Ձիրա հէր շէյի
'անա թապի' էթտի. Լաքին' ձէր շէյ թապի' օլ-
մուշ տըր' տէտիյինտէ, հէր շէյի անա թապի' է-
- 28 տէն միւսթէսնա օլտըղը աշիքեար տըր: Վէ հէր
շէյ անա թապի' օլտըգտա, օ զէման' Ալլահ հէր
շէյտէ հէր շէյ օլա' տէյիւ Օղուլ տախի պիղ դաթ
հէր շէյի անա թապի' էտէնէ թապի' օլունադ տըր:
- 29 Եօգսա էյէր մութլազա էօլիւլէր գըյամ էթմէզ
իսէ, էօլիւլէր իչիւն վաֆթիզ օլունանլար նէ^օ է-
տէճէքլէր. նէյէ^օ էօլիւլէր իչիւն վաֆթիզ օլու-
- 30 նուրլար: Պիզ տախի նի'չիւն հէր սա'աթ մուխա-
- 31 թարայա կիրիթիթար օլուրըզ: Բապպըմըզ Յիսուս
Բրիստոստա սիզլին հագգընըզտա օլան իֆթիխա-
- 32 րմ հագգըր իչիւն հէր կիւն էօլիւյօրմ: Էյէր
պէն Յփեռստա ինսանճա վուհուշ իլէ ճէնքլէշ-
տիմ իսէ, էօլիւլէր գըյամ էթմէտիյի թագտիր-
տէ պանա նէ^օ ֆա'իտէ օլուր. եէյէլիմ վէ իշէլիմ,
- 33 զիրա եարըն էօլիւրիւզ: Ալտաննայընըզ. քէօթիւ
34 իւրթէթ կիւզէլ ախազը պօլար: Սալիհանէ ու-
յանընըզ վէ կիւնահ էթմէյինիզ. զիրա պա'ղըլար-
տա Ալլահն հագգընտա մա'լիւմաթ հօգ տըր:
սիզի ութանտըրմագ իչիւն սէօյլէրիմ:
- 35 Ամմա պիր քիմնէ' էօլիւլէր նա'օրլ գըյամ է-

Յո-ն. անըն այագլարը ալթընա

տէրլէք, վէ նէ՞ ճինս ճէսէտլէ կէլիլլէք՝ տէշէճք
 36 սիրլ: Եյ 'ազըւըղ, սէնին էքտիլին շէյ էօլմէյն.
 37 ճէ տիրլմէզ, վէ պիր շէյի էքտիլիտէ՝ օլաճագ
 ճէսէտլի էքմէյիպ, անճագ պուզտայ օլսուն վէ
 38 հախօա պաշգա տիւրլիւ օլսուն, չըփիւպ տանի
 39 էտէրսի: Վէ Ալլահ անա խթէտիյի կիպի պիր ճէ-
 սէտ, վէ թօխումլարըն հէր պիրինէ քէնտիկ
 39 մախսուս պիր ճէսէտ վէրիր: Հէր թէն պիր նէվ
 թէն տէյիլ տիր. անճագ ինսան թէնի պաշգա,
 վէ պէհայիմ թէնի պաշգա, վէ պալըզ Ռէնի պաշ-
 40 գա, վէ գուշ Ռէնի պաշգա տըր: Վէ սէսմիլ ճէ-
 սէտլէր վէ ղէմինի ճէսէտլէր վար. լաքին սէմա-
 վիլէրին շէրէֆի պաշգա, վէ ղէմինիլէրին շէրէֆի
 41 պաշգա տըր: Կիւնէշին շէրէֆի պաշգա, վէ այլն
 շէրէֆի պաշգա, վէ երլաըզլարըն շէրէֆի պաշգա
 տըր. ղիրա շէրէֆ ճիհէթիլէ եըտըզ եըտըլտան
 42 ֆէրզիլ տիր: Էօլիւլէրին գըյամը տախի պօյլէ
 տիր. ֆանի օլարապ էքիլիր, ֆանի օլմայարապ
 43 գըյամ էտէր. Զիլլէթտէ էքիլիր, շէրէֆտէ գը-
 յամ էտէր. զա'աֆտա էքիլիր, գուալվէթտէ գը-
 44 յամ էտէր. Հայվանի ճէսէտ էքիլիր, ըուհանի
 ճէսէտ գըյամ էտէր. հայվանի ճէսէտ վար, ըու-
 45 հանի ճէսէտ տախի վար տըր: Պէօյլէ տախի եա-
 ղըմըշ տըր ֆի՝ Պիրինճի ինսան, եա'նի Ագամ
 հայաթա մալիք զաթ օլտու. սօլրաքի Ագամ
 46 հայաթ վէրէն ըուհ օլտու: Լաքին ըուհանի տէ-
 յիլ, անճագ հայվանի մուգատտէմ օլտալ՝ ըու-
 47 հանի անտէն սօլրա օլտու: Պիրինճի ինսան էէր-
 տէն՝ թիւրապի խտի, իքինճի ինսան սէմատան օ.
 48 Ընն Բապալ տըր: Թիւրապի նասըլ խտէ, թիւրա-
 պիլէր տախի էօյլէ տիր: Վէ սէմալի նասըլ խտէ
 49 սէմալիլէր տախի էօյլէ տիր: Վէ թիւրապիին
 սուրէթինի կիյտիյիմիզ միսիլիւ, սէմալինին սու-
 50 ըթթինի տախի կիյէճէյիզ: Պուսուս տախի տէրիմ,
 էյ պիրատէրլէր, թէն վէ գան մէլէքիլթ Ուլլա-

հա վարիս օլամադ, վէ ֆանի օլան ֆանի օլամա-
յանա վարիս օլամադ:

- 51 իշթէ սիզէ պիր սըրը սէօյլէրիմ. ճիւմլէմիզ ու-
յումայաճաղըզ, ամամ ճիւմլէմիզ սօն սուրտա,
52 զիր անտէ, պիր կէօզ գըրփմասընտա թէպէտ-
սիւլ էտէճէյիզ. չիւնքի սուր չալընճաճագ տըր,
վէ էօլիւլէր ֆանի օլմայարագ տիրիլէճէք, պիզ
53 տախի թէպէտտիւլ էտէճէյիզ. Ձիրա պու ֆանի
օլան՝ ֆանի օլմայանը կիյմէք, վէ պու էօլիւմէ
միւպթէլա օլան՝ էօլիւմսիւզլիւլիւ կիյմէք կէրէք
54 տիր: վէ պու ֆանի օլան՝ ֆանի օլմայանը կիյ-
տիքտէն սօկրա, վէ պու էօլիւմէ միւպթէլա օլան՝
էօլիւմսիւզլիւլիւ կիյտիքտէն սօկրա, օ զէման՝
իօլիւմ զալէպէտէն զարգ օլտու՝ տէյիւ եազըլմըշ
55 օլան քէլամ վուգու՝ պուլաճագ տըր: էյ էօ-
լիւմ, սէնին տիքէնին նէ՞րէտէ. էյ հալիյէ, սէ-
56 նին զալէպէն նէ՞րէտէ տիր: էօլիւմիւն տիքէնի
կիւնաճ, վէ կիւնաճըն գուվիլէթի շէրի՛աթ աըր:
57 Լաքին Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս վասըթա-
սըյէ պիզէ զալէպէյի իհսան էտէն Ալլահա շիւքը
58 օլոււն: Իմտի, էյ սէվիլիւլիւ պիրատէրթէրիմ, է-
մէյինիզ Բապպուս պիհուտէ օլմաաղըշը պիլէ-
րէք, միւհքէմ վէ սապիթ գատէմ պուլոււնուպ՝
տա՛իմա Բապպըն իշինտէ արթմագ իւզրէ օլոււնըզ:

- 1 Մուգատտէպլէր իշիւն օլան ի՛անէ թօփլանմասը
իսուսուընտա՝ Գաղատիա քիլիսէլէրինէ թէրթիւլ
էթտիյիմ կիպի, սիզ տախի պէօյլէ եափընըզ:
2 Հէր հաֆթանըն պիրինճի կիւնիւնտէ սիզտէն հէր
պիրի նա՛իլ օլտըզը պէրէքէթէ կէօրէ ճէմ՝ է-
տիպ՝ հանընտա ալը գօսոււն, թա քի վասըլ օլ-
3 աղըլմտա՝ օ զէման թօփլամագըրգ օլմայա: վէ
կէլտիյիմտէ միւնասիպ կէօրէճէյինիզ ատէմլէր

- քիմէր խէ, իհասնընդը Երուսաղէմէ կէօթիր. մէք իշխն մէքթուպլարլէ անլէրի կէօնտէրիրիմ:
- 4 Պէնիմ կիթմէմ տախի միւնասիպ կէօրիւլար խէ, պէնիմ իլէ պէրապէր կիտէճէքլէր տիր:
- 5 Վէ Մակեդոնիատան կէչտիքտէն սօկրա՝ սիգէ կէլէճէյիմ, չիւնքի Մակեդոնիատան կէլէճէյիմ:
- 6 Վէ օլուր քի եանընդտա մէքս էտէրիմ, վէ պէլքի տէ գըլը կէչիրիրիմ, թա քի հէր նէրէլէ կիտէճէք օլուր իսէմ, պէնի սիգ եօլա չըգարա:
- 7 սընըզ, Ձիրա պու տէֆ'ա եօլ իւղէրի սիլին իլէ կէօրիւլմէք իսթէմէյիպ, Բապպ իլլն վէրլրտէ, եանընդտա պիր միւտտէթ էյլէնմէք իւմիտինտէ:
- 8 իմ Լաքին Պենտէկոստէ պայրամընատէք Եփեսոսաա գալաճաղըմ: Ձիրա պանա պէօյիւք վէ քեարըլ պիր դափու աչըլըպ՝ մուխալէֆէթ էտէնլէր տախի չօգ տրի:
- 10 Վէ էյէր Տիմոթէոս կէլէճէք օլուր իսէ, եանընըգտա գօրգուսըզմա պուլունմասընա տիգգաթ էտինիլ. զիրա օ տախի պէնիմ կիպի Բապպլն:
- 11 իշիլլէ մէշղուլ տըրի Իմտի անը քիմսէ թաղկը էթմէսին, լաքին եանըմա կէլմէսի իշիւն սէլա մէթլէ եօլա չըգարընըզ. զիրա պիրատէրլէր իլէ անը պէքլէյօրըմ: Ապողոս պիրատէր հագգընտա խէ, պիրատէրլէր իլէ պէրապէր եանընըզ կէլմէսինի քէնտիսինտէն չօգ րէճա էթտիմ իսէ տէ, չիմտի կէլմէյի դաթ'էն իսթէմէյօր, վէ լաքին միւնասիպ վաղթը օլտըգտա կէլէճէք տիր:
- 13 Ույանըգ տուրընըզ, իմանտա սապիթ օլունըզ, մէրտանէ հարէքէթ էտինիլ. միւհքէմ օլունըզ:
- 14 Ճիւմլէ ումուրընըզ մուհապպէթլէ իճրա օլուն:
- 15 սուն, էյ պիրատէրլէր, Ստեփաննէսին խանէպ Աքայիանըն թուրֆանտասը օլուպ՝ մուգատտէս. լէրին խըամէթինէ կէօնիւլ վէրտիքլէրի մալիւ:
- 16 միւնիւլ իքէն, սիգէ րէճա էտէրիմ քի, Գէնտի. նիլ տախի պու կիպի քիմսէլէրէ վէ պէրապէր

- իլէյիպ էմէք չէքէնլէրին ճիւմէսինէ միւթի՝ օ-
- 17 լաւընըզ։ Ստեփաննէս վէ փորտունատա մէ Ա-
քայիկոսըն վասըլ օլմալարընտան մէսրուր օլաըմ։
զիրա սիզին նօգասանընըզը անլէր թէմամ էթտի-
- 18 լէր։ Չիւնքի պէնիմ բուհումը վէ սիզինքինի տէ
միւսթէրին գըլաըլաը։ իմտի պէօյլէ քիմսէլէրէ
- 19 բի'այէթ էյլէյինիզ։ Ասիա քիլիսէլէրի սիզէ սէլամ
էտէրլէր։ Ակիւղաս վէ Պրիսկիղա իլէ խանէլէրին-
տէ պուլունան քիլիսէ սիզէ Բապպտա ջօֆ սէլամ
- 20 էտէրլէր։ Ճիւմէ պիրատէրլէր սիզէ սէլամ էտէր-
լէր։ մուգատտէս էօփիւլլէ պիրի պիրինիզէ սէ-
լամ էտինիզ։
- 21 Պէն Պօղոսըն էլ հազըւըյլէ սէլամ։ (22) էյէր
պիր քիմսէ Բապպ (Յիսուս Գրիստոս)ը սէվմէզսէ,
- 23 Բապպըմըզըն կէլտիյինտէ մէլուն օլսուն։ Բապպ
Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի սիզին իլէ օլսուն։
- 24 Մուհապպէթիմ Յիսուս Գրիստոստա ճիւմէնիզ
իլէ օլսուն։ Ամին։

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՐՆԹՈՍԼԸԼԱՐԱ ԻՔԻՆՃԻ

ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Ալլահըն իրատէթիլլէ Յիսուս Գրիստոսըն բէսու-
լը Պօղոս վէ Տիմոթէոս պիրատէր, Ալլահըն կորըն-
թոստա օլան քիլիսէսինէ վէ պիւթիւն Աքայիատա
- 2 պուլունան մուգատտէսլէրին ճիւմէսինէ։ Փէտէ-

- րիմիդ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարա-
 ֆընտան սիդէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլունն:
- 3 Բապպըմը Եիսուս Գրիստոսըն փէտէրի Ալլա-
 չէֆգաթլարըն փէտէրի վէ ճիւմէ թէսէլլինին
- 4 մէնպա'ը օլան Ալլահ միւպարէք օլունն: Օ տախի
 հէր պիր մուզայագատա պուլունան քիմսէլէր Ալ-
 ւահ թարաֆընտան պիզիմ թէսէլլի օլունտըղըմը
 թէսէլլիլէ թէսէլլի վէրէ պիւմէմիզ իչիւն պիզէ
- 5 հէր պիր մուզայագամըգտա թէսէլլի վէրիր, Ձի-
 րա Գրիստոսըն էլէմէլլի պիզտէ չօղալտըղ մի-
 սիլլի՝ թէսէլլիմիզ տախի Գրիստոսըն վասըթա-
- 6 սըլլէ չօղալըր: Վէ էյէր մուզայագա չէքէր խէք:
 հէման պիզիմ չէքալիմիզ օլ էլէմէլլէր թէհամ
 միւլէ հուսուլէ կէլէն սիզին թէսէլլինիզ վէ խէ-
 ւասընըզ իչիւն տիր: Վէ միւթէսէլլի օլուր խէք:
- 7 սիզին թէսէլլինիզ վէ խէլասընըզ իչիւն տիր: Վէ
 էլէմէլլէր միւլթէրէք օլտըղընըզ միսիլլիւ, թէսէլ-
 լիլէ տախի Դ-Վէրէ: ԵՄԵՆԵՆԵ պիւմէքէ՝ սիզին
- 8 իչիւն իւմիտիմիզ գալի տիր: Ձիրա, էյ պիքա-
 տէրլէր, պիզէ Ասիատա վագը՝ օլան մուզայագա,
 տան, եա'նի հատտէն զիյատէ, թագաթըն ֆէվ-
 գիտէ՝ հաթթա եաշամագտան պիլէ մէյուս օլ-
 մագ տէրէճէսինտէ, սըզըլմը օլտըղըմըգտան պի-
- 9 խապէր պուլունմանըզ իսթէմէյիզ, Լաքին քէն:
 տի նէֆտիմիզտէ էօլիւմ ի'լամընը ալտրգ, թա քի
 քէնաիմիզ տէյիլ, անճագ էօլիւլէրի տիրիւմէն
- 10 Ալլահա ի'թիմատ էտէլիմ: Օ պիզի օլ գատար
 պէօլիւք պիր էօլիւմտէն գուրթարալը, վէ գուր-
 թարըր, վէ պունտան պէօլլէ տախի պիզի գուր-
 թարաճագ տըր՝ տէյիւ անա թէվէքքիւլ էտէ-
- 11 րիզ, Սիզ տախի պիզիմ իչիւն տու'ատա մու'ա
 վէնէթ էտէրսինիզ, թա քի նիլէ քիմսէլէր վէսի-
 լէսիլլէ պիզէ օլան իհսան իւզէրինէ՝ նիլէլէր թա.
 րաֆընտան պիզիմ իչիւն չիւք էտա օլունն:
- 12 Ձիրա իֆթիխարըմըզ պու տըր, եա'նի զամ:

- ընթաց շէհատէթ էտէր քի՝ ճիսմանի հիքմէթլէ
տէյիլ, անճագ Ալլահըն 'ինայէթիլէ տիւնետատ
վէ պախուսուս սիզին հաքգընըզտա սատէլիքլէ,
վէ Ալլահա օլան խուլուսլէ հարէքէթ էյլէտիք:
- 13 Ձիրա օգուտըղընըզ, եախօտ թահգիգէն պիւտի-
յինիզտէն, վէ իւմիտիմէ կէօրէ նիհայէթէ գա-
տար տախի թահգիգէն պիլէճէյինիզտէն զայրի
- 14 պիթ էյի եազմայօրըզ. նիթէքիմ Բապպ Յիսուսըն
կիւնիւնտէ պիզէ Էֆէիւրը Դոճիդ օլաճաղընըզ
միսիլիւ, պիզ տախի սիզէ իթթիխարը մուճիս
օլտըղըմըզ պա'զը մէրթէպէ գապուլ էթիտինիզ:
- 15 Վէ պու ի'թիմատլէ, իքինճի տէֆ'ա պիր նի'-
մէթէ նա'իլ օլմանըզ իչիւն, էվվէլա սիզէ վար-
- 16 մագ, վէ սիզտէն Մակեդոնիայա կէչմէք, վէ երէն
Մակեդոնիատան սիզէ կէլմէք, վէ Յէհուտիյէյէ
կիթմէք իւզրէ սիզին թարաֆընըզտա եօլա ջը-
- 17 գարըմագ միւրատընտա խիմ, իմտի պու նիյէ-
թիմտէ 'աճէպա խըֆֆէթլէ մի հարէքէթ էթ-
տիմ, եօգսա պէնտէ էվվէթ՝ էվվէթ, խայր՝ խայր
օլմագ իչիւն ճիսմանի՝ թարիզլէ մի նիյէթ էթ-
- 18 տիմ: Ամնա Ալլահ սատըզ տըր քի՝ պիզիմ սիզէ
- 19 օլան քէլամըմըզ էվվէթ վէ խայր օլմատը, Ձիրա
պիզիմ, Է-նի պէնիմ իլէ Սիդուանոս վէ Տիմո-
թէոս վասըթասըյլէ արանըզտա վա'զ օլունան
իպն Ուլլահ Յիսուս Բրիստոս էվվէթ վէ խայր օլ-
մայըպ՝ անճագ Էլեմըլըռ տնտէ էվվէթ օլտու:
- 20 Ձիրա Ալլահըն ճիւմլէ վա'տլարը վասըթամըզլէ
Ալլահըն ճէլալի իչիւն անտէ էվվէթ վէ Ամին տիր:
- 21 Վէ պիզի սիզին իլէ պէրտպէր Բրիստոստա սա-
- 22 պիթ էտիսլ՝ պիզի մէսն էտէն Ալլահ տըր: Վէ քէ-
շալիք պիզի միւհրլէտի, վէ դալպլէրիմիզէ Բուհըն
- 23 փէյինի վէրտի: 'Ալլահ պանա շահիտ օլտուէ քի՝

Յոնն. Պէն իսէ Ալլահը ճանըմ իւզէրինէ շահիտ
թուլթարըմ քի

սիզի էսիրկէմէք իջիւն տահա Կորնթոսս կէլմէ-
 24 տիմ. Տէյիլ քի սիզին իմանընդա թէսալիթ
 էտէրիզ, ֆազաթ սիզին մէսէրրէթ ինիդէ մոժա-
 վէնէթ էտէրիզ. զիրա սիզ իմանլէ դա'իմ սինիզ:

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին պիր տահա Կանընըզա հիւզնլէ կէլմէմէյէ
- 2 քէնտիմաէ գարար վէրտիմ. Զիրա էյէր պէն սի-
 դի մահզուն էտէր իսէմ, պէնիմ թարաֆըմտան
 մահզուն էտիլլէն քիմսէտէն դայրի պէնի մէսրուր
- 3 էտէճէք քիմ տիր. վէ հէման պունու սիզէ
 եազտըմ, քի կէլտիլիմաէ պանա մէսէրրէթի մու-
 ճիպ օլաճագ քիմսէլլէր թարաֆընտան մահզուն
 օլմայայըմ, չիւնքի պէնիմ մէսէրրէթիմ ճիւմէ-
 նիզլին մէսէրրէթի տիր՝ տէյիւ սիզին ճիւմէնիլլէ
- 4 ի'թիմատըմ վար տըր. Զիրա մահզուն օլմանըզ
 իջիւն տէյիլ, անճագ պէնիմ սիզէ օլան փէք զի-
 յատէ մուհապպէթիմի պիլմէնիլ իջիւն չօզ մու-
 դայագա վէ գալլզ իզթիրապընտան վէ չօզ կէօզ
 եաշարըլլէ սիզէ եազտըմ:
- 5 Վէ էյէր պիր քիմսէ հիւզնլէ սէպէպ օլտու իսէյ
 պանա տէյիլ, անճագ պա'զը մէրթէպէ (քի զի-
 յատէ սըզլէթ վէրմէյէլիմ) ճիւմէնիլլէ հիւզնլէ
- 6 սէպէպ օլտու. Պէօլլէ քիմսէյէ էքսէր թարաֆըն.
- 7 տան օլան պու թէքտիր քեաֆի տիր. Շէօլլէ քի
 պիլ'աքս պու միսիլլիւ քիմսէնիմ իֆրաթ տէրէ-
 ճէ հիւզնլէ դարդ օլմամասը իջիւն, անը 'աֆիլ էյ-
- 8 լէյիպ' թէսէլլի էթմէնիլ սէզա տըր. Պու էճալէն
 անտ մուհապպէթ իոպաթ էթմէնիլլէ սիլտէն իէ.
- 9 ճա էտէրիմ. Զիրա հէր շէյտէ միւթի' օլուպ օլ-
 մատըղընըզ պիլմէք իւզրէ տախի սիզի թէճըլպէ
- 10 իջիւն եազտըմ. Վէ հէր քիմէ պիր շէյ 'աֆիլ է-
 տէրսէնիլլէ, պէն տախի էտէրիմ, զիրա պէն տա-
 խի պիր շէյ 'աֆիլ էթմիլ իսէմ, Բըրիստոս թա.

- 11 Բաժնետան սկզբին իշխան 'աֆվ էթտիմ' Թա քի Շէթան Թարաֆնետան զատր չէքմէյէլիմ', չիւնքի անըն զարաղլարընտան պիւսպէր տէյիլ իզ:
- 12 Գրիստոսըն պէշարէթի իշխան Տրոփադայա վարտըղմտա պանա Բապպ Թարաֆնետան դափու
- 13 ալըտը իսէ տէ, Պիրատէրիմ Տիտոսը պուլմատըղմտան Բուհրմտա Բահաթըմ Եօգ իտի, վէ անւէր իլէ վէտա' էտիպ' Մակեդոնիայա կիթտիմ':
- 14 Ամա պիզի տա'իմա Գրիստոստա մուզաֆֆէր էտիպ' հէր Եէրտէ պիզիմ վասըթամըզլէ անը պիլմէք Բա'իհասընը իզհար էյլէյէն Ալլահա չիւքը
- 15 օլոււն, Զիրա կէրէք խէլաս պուլան կէրէք հէլաք օլան քիմսէլէր հադդընտա Ալլահըն 'իւտիւտէ
- 16 Գրիստոսըն խօշ Բա'իհասը իզ, Պուհընարա էօլլիմ' իշխան էօլլիմ' Բա'իհասը, վէ անւէրէ հայաթ իշխան հայաթ Բա'իհասը իզ. վէ պու շէյլէրէ քի'մ միւս.
- 17 Թա'իւտ տիր, Զիրա նիշէլէր կիպի Ալլահըն քէլա. մընը Թահրիֆ էտէնլէր տէյիլ իզ, անճագ խուլուստան վէ Ալլահ Թարաֆնետան կիպի, վէ Ալլահըն հուզուընտա Գրիստոստա սէօյլէրիզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Քէնտիմիդի Եինէ Թավսիյէ' էթմէյէ մի պաղլայօրըզ. Եօգսա պա'ղըլարը կիպի Թարաֆնըղա Թավսիյէնամէլէրէ, Եախօտ Թարաֆնըղտան Թավսի.
- 2 յէլէրէ' մի միւհթամ ըզ, Գալպէրիմիզտէ Եաղըլմը, վէ Ճիւմլէ ատէմլէրին Թանըլըպ օդուտըղը
- 3 մէքթուպըմըզ սիզ սինիզ, Զիւնքի պիզիմ խրտմէթիմիզ վասըթասըլլէ միւրէքքէպլէ տէյիլ, անճագ հայ օլան Ալլահըն Բուհըլլէ, Թաշ լէվհալարընա տէյիլ, անճագ զալպին էթ լէվհալարընա Եաղըլմը օլան Գրիստոսըն մէքթուպը սիզ օլտը.
- 4 զընըզ աչիքեար տըր, Գրիստոսըն վասըթասըլլէ տախի Ալլահա պէօյլէ ի'թիմաւըմըզ վար տըր:

- 5 Վէ լաքին պիզ զաթ քէնտիկիմիզտէն կիպի պր շէյի քէնտիմիզ թէֆէքքիւր էթմէյէ միւսթալտ
- 6 օլմայլպ' իսթի'տատըմըզ Ալահտան տըր 0 տա. խի պիզի 'ահա ը ճէտիտին, եա'նի հարֆըն տէյի, աճազ րուհըն խըտմէթճիտի օլաղա միւսթալտ գըլտը. զիրա հարֆ էօլտիւրիւր, տմաա րուհ իւ.
- 7 եա էտէր Վէ էյէր հարֆլարլէ թաշլար իւզէրինէ հէքք օլուհան էօլիւմ խըտմէթի' պէնի իարայէ Մովսէսին եիւզիւնէ, անըն ֆանի ճէլալի սէպէ. պինտէն, նազար գըլամատըզլարը տէրէճէտէ ճէ.
- 8 իլ օլտու իսէ, րուհըն խըտմէթի տահա զիյատէ
- 9 ճէլիլ օլմամատը նա'սըլ օլուր Զիրա մահքիմի. յէթ խըտմէթի ճէլիլ օլտըզը թազտիրտէ, տահա զիյատէ սալահ խըտմէթի ճէլալտէ արթաճազ
- 10 տըր, Զիրա ճէլալէ մազհար օլան պիլէ պու խու. սուստա, եա'նի տահա ալա ճէլալէ նիպէթի
- 11 ճէլիլ տէյիլ իսի Զիւնքի ֆանի օլան ճէլիլ օլտու իսէ, պազի օլան նէ՝ գատար զիյատէ ճէլիլ
- 12 օլուր, իմտի պէօյլէ իմիտիմիզ վար իքէն, չոզ
- 13 ճէսարէթ իպրազ էտէրիզ Վէ պէնի իսրայէլ ֆանի նէսնէնին նիհայէթինէ նազար գըլմամալ. ըր իլիւն, Մովսէս քէնտի եիւզիւնէ նիգապ գօ.
- 14 տըզը կիպի էթմէյիզ, Ամա աճէրին զինէթի քէօրլէնմիշ իտիյինտէն, 'ահա ը 'աթիգլին օգու. տըզընտա օլ նիգապ պու կիւնէ գատար ըէֆ' օլունմամըլ տուրույօր. օ տախի ֆրիստոստա իպ.
- 15 թալ օլուհուր Վէ լաքին թա պու կիւնէ տէյին Մովսէսին իլաւ օգուհտըզընտա՝ նիգապ աճէ.
- 16 ըին գալպի իւզէրինտէ պապի տիր Ամա Բապա ըիւճու՝ էթտիքլէրինտէ նիգապ գալտըրըլմազ
- 17 տըր, իմտի Բապա րուհ տըր, վէ Բապալըն րու. հու հէր նէրէտէ իսէ, հուրրիյէթ՝ օրատա տըր
- 18 Պիզիմ ճիւմլէմիզ իսէ Բապալըն ճէլալինի ալինէտէ կիպի նիգապսըզ եիւզ իլէ սէյր էտէրէք, կէօյ Բապալըն րուհու թարնֆընտան հէման օլ աճա

րէթէ ճէլալտէն ճէլալէ թէպարիլ օլունուրըզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Պու էճլտէն իշպու խրտմէթ պիզտէ ի.քէն, մէր-
համէթէ նա՞իլ օլտըղըմըզա նազարէն օսանմայըզ.
- 2 Լաքին րէզալէթէ սէպէպ օլան կիզիլ շէյլէրի րէտո
էտէրէք, հիլէ իլէ հարէքէթ էթմէյիլ. վէ Ալլա-
հըն քէլամընը թահրիֆ էթմէյիպ՝ տնճազ հազգը
իզհար էթմէքլէ քէնտի քէնտիմիզի Ալլահըն հու-
զուրնտա հէր պիր ատէմին զամիրլինէ թաւսյէ
- 3 էտէրիլ. Վէ պիզիմ պէշարէթիմիլ էօրթիւլիւ օլ-
սա, հէլաք օլանլար հազգընտա էօրթիւլիւ տիր-
- 4 Ձիւնքի անլէրտէ, Ալլահըն սուրէթի օլան Բրիս-
տոսըն ճէլալի պէշարէթիինին նուրու անլէրէ զլյա
վէրմէմէսի իշիւն, պու տիւնեա իլահը իմանըզլա-
- 5 րըն զհինինի քէօր էթտիլ. Ձիրա քէնտիմիզի տէյիլ,
անճազ Բապպ Յիսուս Բրիստոսը վա՞զ էտէրիլ.
վէ Յիսուս իշիւն քէնտիմիզի սիզէ գուլ 'ապք է-
- 6 Դէրիլ. Ձիրա զուլմէթտէն նուր փարլամասընը
էմր էտէն Ալլահ քէնտիսի Յիսուս Բրիստոսըն
եիւզիւնտէ Ալլահըն ճէլալինի պիլմէք նուրընը
- 7 վէրմէք իշիւն, գալպլէրիմիզտէ փարլատը Լաքին
գուլվէթիին Փազիլէթի պիզտէն օլմայըպ՝ Ալլահ-
տան օլմասը իշիւն, պու խազիլնէյէ թօփրազ
- 8 գապլար իշիւնտէ մալիք իզ. Հէր շէյտէ մուզայա-
դատա իզ, Լաքին պիհուզուր տէյիլ իզ. միւզթա-
- 9 ռիպ իզ, Լաքին մէյուս տէյիլ իզ. Թէ՛յատտի կէօ-
րիւրիլ, ամմա մէթրուք տէյիլ իզ. Երէէ վու-
- 10 րուըրըզ, ամմա հէլաք օլմուշ տէյիլ իզ. Յիսու-
սըն էօլիւմիւնիւ տա՛իմա ճէսէտիմիզտէ թաշըրըզ,
քի Յիսուսըն հայաթը տախի ճէսէտիմիզտէ իզ-
- 11 հար օլունա. Ձիրա պիլ քի հայաթտա իզ, Յի-
սուսըն հայաթը տախի պիզիմ Փանի թէնիմիզտէ
իզհար օլունմազ իւզըն, Յիսուս իշիւն հէր վա-

- 12 գըթ էօլիւմէ թէսլիմ՝ օլոււնըրըզ՝ Խմտի պիղտէ
 13 էօլիւմ, սիղտէ իսէ հայաթ 'ամիլ տիրո՝ Լաքին՝
 Խման էթտիմ, անըն իչիւն սէօլէտիմ՝ տէյիւ
 եաղըլտըղը իւզրէ, հէման օլ իման բուհընա մա.
 լիք օլաըղըմըզտան՝ պիղ տախի իման էտէր վէ
 14 անըն իչիւն սէօլէրիզ. Զիւնքի Բապպ Յիսուաը
 տիրիլտէն՝ պիղի տախի Յիսուա իլէ տիրիլտիպ՝
 սիզին իլէ պէրապէր իղհար էտէճէյինի պիլիլիզ:
 15 Զիրա հէր շէյ սիզին իչիւն տիր. թա քի 'ինայէթ
 չօղաւմաղլէ էքսէրին թէշէքքիւրիւ սէպէպլիլէ
 Ալլահըն 'իզզէթի իչիւն արթա:
 16 Պուռուռն իչիւն օսանմայըզ. Լաքին պիղիմ դա.
 հիրի առէմիմիզ ֆէնա պուլուր իսէ տէ, պաթընի
 17 օլան կիւնտէն կիւնէ եէնիլէնիր. Զիրա պիլիմ
 պիր ան իչիւն օլան խաֆիֆ մուղայազամըզ պիղէ
 զայէթ իւլ զայէ 'ազիմ վէ էպէտի պիր ճէլալ
 18 հուսուլէ կէթիրիր. Մատամ քի կէօրիւնէն չէյ.
 լէրէ տէյիլ, անճազ կէօրիւնմէյէնլէրէ նազար դր.
 լարըզ. զիրա կէօրիւնէնլէր զէմանի վէ կէօրիւն.
 մէյէնլէր էպէտի տիր:

ՊԾՊ 5

- 1 Զիրա պիլիլիզ քի՝ էյէր դուլիպէ օլան իչպու դե.
 մինի խանէմիզ պօզուլուր իսէ, Ալլահ թարաֆըն.
 տան էպէտի պիր պինամըզ, Խա'նի սէմալաթա
 2 էլ իլէ եափըլմամըլ խանէմիզ վար տըր. Զիլ վա.
 դը՝ պուռտա սէմատան օլան մէսքէնիմիզի կիլին.
 3 մէք իշթիյազըլլէ ահ չէքէրիզ. Պարի կիլինմի
 4 օլադ, չրփազ պուլուռնայաճաղըզ. Զիրա պիլ
 քի պու գուլիպէտէ իզ, եիւք ալթընտա օլադ
 ահ չէքիյօրըզ. չիւնքի սօյունմազ տէյիլ, անճազ
 ֆանի օլանըն հայաթա դարդ օլմասը իչիւն կիլին.
 5 մէք իսթէրիզ. Վէ պիղի հէման պու չէյէ հաղըր.
 Լայան, հէմ տէ պիղէ Բուհըն փէյինի վէրէն՝ Ալ.

- 6 լահ տրբո Պուռնուռն իշխան տա՛հմա ի՛թխմատ էտէր
վէ պիլիբիզ քի՛ թէնտէ հազըր իքէն Բապպտան
- 7 զա՛իպ իկ՛ Ձիրա կէօրիւնէնլէրլէ տէյիլ, անճագ
- 8 իմանլէ եււրիւրիւ զ՛ իմոտի ի՛թխմատ էտէրիզ վէ
թէնտէն զա՛իպ վէ Բապպլըն եանընտա հազըր
- 9 պուռնումազը տահա զիյատէ արզու էտէրիզ Պու
էնլտէն տախի կէրէք հազըր՝ կէրէք զա՛իպ իսէք,
անըն ինտինտէ մագպուլ օլմաղա զայրէթ էտէ-
- 10 ըրզ Ձիրա Գրիստոսըն մահքէմէսինէ ճիւմէմիզին
լըգմասը լազըմ տըր, քի հէր պիլիմիզ քէնտի
'ամէլլէրինէ կէօրէ՝ կէրէք խայր, կէրէք շէրր,
ճէսէտտէ եափտըղը շէյլէրէ նա՛իլ օլա՛
- 11 Պուռնա պինա՛էն պիզ Բապպ գօրգուսընը պիլէ-
րէք՝ ատէմլէրի գանտըրըրըզ, վէ Ալլահն ին-
տինտէ իզհար օլուռնմըշ ըզ՝ վէ ումարըմ քի սի-
զին զամիլլէրինիզտէ տախի իզհար օլուռնմըշ ըզ՝
- 12 Ձիրա քէնտիմիզի եինէ սիզէ թալսիյէ էթմէյօ-
րըզ՝ Փագաթ գալպտէ տէյիլ, անճագ զահրտէ
իֆթիխար էտէնլէրէ պիր մուխալէֆէթինիզ օլ-
մագ իւզրէ, պիզիմ հագգըմըգտա սիզէ իֆթի-
- 13 խար իշխան պիր ֆուրսաթ վէրիյօրըզ Ձիրա էյէր
տիվանէ օլմուշ իսէք, Ալլահ իշխան տիր, վէ էյէր
- 14 'ագլըմըզ թամմ իսէ, սիզին իշխան տիր Ձիւնքի
Գրիստոսըն մուհապպէթի պիզի մէճպուր էտէր՝
իւնքի էյէր պիրի ճիւմէ իշխան էօլտիւ իսէ,
պուռնա թահգիգ էտէրիզ քի ճիւմէսի էօլտիւ
- 15 վէ 0 ճիւմէնին եօլընա էօլտիւ, քի եաշայանլար
արթըգ քէնտիլէրի իշխան տէյիլ, անճագ քէնտի-
լէրինին եօլընա էօլէն վէ գըյամ էտէն իշխան եա-
- 16 շայալար, Շէօյլէ քի պուռնտան պէօյլէ պիզ հիշ
պիր քիմնէյի թէն հասէպիլլէ թանըմայըպ՝ հաթ-
թա Գրիստոսը թէն հասէպիլլէ թանըտըգ իսէ
- 17 տէ, չիմոտի արթըգ թանըմայըզ իմոտի էյէր պիր
քիմնէ Գրիստոստա իսէ, եէնի մախլուգ տըր՝
էսքի շէյլէր կէշտի, իշթէ հէր շէյ եէնի օլտու

- 18 Լաքին հէր շէյ՝ քէնտիսի իլէ պիզի Յիսուս Գրի-
տոս վասրթասըյլէ սուլհ էտէն վէ պիզէ միւս-
լէհա խըտմէթինի վէրէն Ալլահ թարաֆընտան
19 տըր՝ Եա'նի Ալլահ տիւնեայը, սուշլարընը սայ.
մայըպ քէնտիսի իլէ Գրիստոստա սուլհ էթմէքտէ
օլարագ, միւսալէհա քէլամընը պիզէ թէպիմ էթ-
20 տիւ իմտի Գրիստոս թարաֆընտան էլլիթք էտէ-
րէք, Ալլահ պիզիմ վասրթամըզլէ ընճա էտէր
կիպի, Ալլահ իլէ սուլհ օլմանըզը Գրիստոս թա-
21 րաֆընտան եալվարըրըզ, Զիրա պիզ անտէ Ալլ-
հըն սալիհէրի օլալըմ տէյիւ կիւնահ պիլմէյնի
պիզիմ իյիւն կիւնահքեար 'ատտ էյլէտիւ

ՊԱՊ 6

- 1 իմտի պիզ անըն իլէ պէրապէր իյլմէքտէ իքէն,
ընճա էտէրիդ՝ քի Ալլահըն 'ինայէթինի պիսու-
2 տէ գապուլ էթմիշ օլմայասընըզ (Զիրա՝ Մէնի
մագպուլ վագըթտա տիլլէտիմ, վէ սանա իտ.
լաա կիւնիւնտէ իմտառ էյլէտիմ՝ տէյիւ պու-
յուըրը. իշթէ շիմտի մագպուլ վագըթ, իլթէ
3 շիմտի խէլաս կիւնիւ տիրո) Վէ պու խըտմէթ
թա'նիպ օլունմամասը իյիւն հիշ պիզ շէյտէ պի-
4 կէօնէ թէօքէզ վէրմէյիլ. Ֆագաթ հէր շէյտէ լոզ
սապըլէ, սըզլէթլէրտէ, գարուրէթլէրտէ, մուգ-
5 յագալարտա, Տարպլարտա, մահպուսիյէթլէրտի
իլթիլալարտա, զահմէթլէր վէ ույգուսըզըզի
6 ետմէքսիզիթտէ, ֆաքիթք վէ 'իլմ վէ թէ'էնիլիլ
լութֆլէ, Բուհ իւլ Գուտսլէ, ըյասըզ մուհագ-
7 պէթլէ, Հագիգաթ քէլամը վէ Ալլահըն գուվի-
թիլլէ, սաղտան վէ սօլտան սալահ սիլահլարըլլի
8 'իզդէթ վէ զիլլէթլէ, պէտնամի վէ նիքնամիլլի
9 տօզրու իքէն ալտուրըրըզ կիպի, Մա'իլմ իքէն
նամա'իլմ կիպի, վէֆաթ էտէնլէր կիպի՝ մամ
իլթէ եաշայօրըզ, թէ'տիպ օլունուպ տա՝ էօլտիւ.

- 10 Երևմէյէն քիմսէլէր, Մահգուն օլուպ տա՝ տա՛րմա մէսրուր քիմսէլէր, ֆուգարա օլուպ՝ վէ լաքին նիլէլէրի վէնկին էտէն քիմսէլէր, հիչ պիր շէյի օլմայրպ տա հէր շէյէ մալիք օլանլար կիպի օլուպ՝ քէնտիմիդի Ալլահըն խըտմէթճիլէրի կիպի
- 11 կէօպթէրիւրիւր էյ Կորնթոսլըլար, աղզըմըպ սիզէ
- 12 ալըմըշ, գալպիմիդ տախի կէնիշլէնմիշ տիրւ Պիզտէ սըգըմըշ տէյիլ սինիզ, անճադ քէնտի տէ
- 13 րունինիզտէ սըգըմըշ սընըգ. (էվլատըմա կիպի սէօյլէրիմ.) պունա մուգապիլ սիզ տախի կէնիշլէնինիզ
- 14 Միւմին օլմայան իլէ միւնասէպթիսիզ պիր պօյունտըրըպ կիրմէյինիզ. զիրա ֆըսգ իլէ սալահըն նէ՞ Խալազասը վար, վէ զուլմէթ իլէ նուրըն
- 15 նէ՞ միւյարէքէթի վար. վէ Ռելիար իլէ Բըրիստոսըն նէ՞ մույաֆագաթը, եախօտ միւմին օլմայան
- 16 իլէ միւմինին նէ՞ հիսսէսի վար. վէ փութլար իլէ Ալլահըն հէյքէլինին նէ՞ միւնասէպթի վար. զիրա սիզ հայյ օլան Ալլահըն հէյքէլի սինիզ. նիթէքիմ Ալլահ՝ Անլէրտէ սաքին օլուպ՝ արալարընտա կէզէճէյիմ, վէ պէն անլէրին Ալլահը օլաճաղըմ, անլէր տախի գափմըմ օլաճադ տըր՝ տէյիլ պուն
- 17 յուրոռու Պունուն իլիւն Բապպ՝ Անլէրին արասընտան չըգըպ այրըլընըզ, նափաք շէյէ տօգուն
- 18 յընը՝ տէյիլ պոյոլըրըր՝ վէ էիւէ հէր շէյէ գատիր Բապպ՝ Պէն տախի սիդի գապուլ էտիպ՝ սիզէ փէտէր օլաճաղըմ, սիզ տախի պանա օղուլար վէ գըզլար օլաճագսընըզ՝ տէյիլ պոյոլըրըր

ՊԱՊ 7

- 1 Իմտի, էյ սէվկիւիւլէր, պու վա՛տլարըմըզ վար իքէն, քէնտիմիդի ճէսէտին վէ րուհըն հէր Նէվ մուրտարըղընտան փաքլէյէրէք, Ալլահ գօրգուսըյլէ գուտսիլէթի իքմալ էտէլիմ

- 2 Պիզի գապուլ էտինիզ. քիմսէյէ հագգորղըզ էթմէտիք, քիմսէյի իֆսատ էթմէտիք, քիմսէյէ
- 3 զատար էթմէտիք: Սիզէ գարշը հիւքմ իշիւն սեօլէմէյօրըմ, զիրա սիզին իլէ պէրապէր էօլմէք վէ պէրապէր եաշամագ իւզրէ գալլէրիմիզտէ սինիլ:
- 4 տէյիւ մուգատտէմա սէօյլէտիմ: Հագգընըդա ճէսարէթիմ չօդ աըր, սիզին իշիւն իֆթիխարըմ չօգ աըր, թէսէլի իլէ մէմլու իմ, ճիւմէ մու զայագամըդտա մէսէրրէթիմ զայէթլէ թաղըն
- 5 աըր, Ձիւնքի Մահեդդնիայա կէլտիլիմիզտէ, վիւ ճուտիմիզ հիշ պիր րահաթ պուլմատը, տըշարտան զափղալար, իշէրիտէն գօրգուլար, հէր թա-
- 6 րաֆտան մուգայագա չէքէր իտիք: Վէ լաքին միւթէվազըլարա թէսէլի վէրէն Ալլահ Տիաոսըն
- 7 վիւսուլիլէ պիզի միւթսէլի գըլար, վէ եալընը անըն վիւսուլիլէ տէյիլ, անճագ անըն սիզտէ ուօլայը միւթսէլիլ օլաըզը թէսէլիլէ տախի ճու-
- 8 րաֆ օլաէ, շիւնքի պիզէ իշթիյագ վէ ֆիղանընըզ, վէ պէնիմ իշիւն օլան զայրէթիինիզի խա- պէր վէրմէսիլլէ պէն զիյատէ մէսըուր օլաըմ:
- 8 Ձիրա էյէր սիզի մէքթուպլէ մահզուն էթիմ իսէ, հէր նէ գատար փէշիման օլաըմ իսէ տէ շիտի փէշիման տէյիլ իմ, զիրա կէօրիւրիւմ քի, օլ մէքթուպ ազ պիր միւստէթ իշիւն իսէ տէ,
- 9 սիզի մահզուն էյլէտի: Ֆագաթ շիմտի մահզուն օլաըզընըզ իշիւն տէյիլ, անճագ մահզուն օլա- նըզ թէվպէյէ սէպէպ օլաըզը իշիւն մէսըուր իմ, զիրա Ալլահըն էրաթէթիէ կէօրէ մահզուն օլա- նըզ, թա քի պիզտէն պիր վէճիլէ պիր զարալ
- 10 կէօրմէյէսինիզ: Ձիւնքի Ալլահըն էրաթէթիէ կէ- րէ օլան հիւզն իսէլասա սէպէպ օլան վէ փէթի մանըզ կէթիըմէյէն թէվպէ հասըլ էտէր, ամմ
- 11 տիւնեանըն հիւզնիւ էօլիւմ հասըլ էտէր: Ձիր իշթէ հէման պու Ալլահըն էրաթէթիէ կէօրէ մա, զուն օլմանըզ սիզտէ նէ գատար ճէհտ, նէ գա-

- տար ի՛թիղար, նէ գատար դաղապ, նէ գատար
 գորգու, նէ գատար իշթիլապ, նէ գատար դա-
 րէթ, նէ գատար ինթիգամ հասըլ էթտի, հէր
 վէճիլէ քէնտինիլի պու խուսուստա փաք կէս-
- 12 Թէրտինիլ, իմտի սիլէ կաղըլըմ օլ հագգսըլըլը
 իշէյէն իշիւն, եախօտ օլ հագգսըլըլըլը կէօրէն ի-
 չիւն օլմայըպ՝ անճագ Ալլահըն հուզուրընտա պի-
 ղիմ սիլտէն տօլայը հիմմէթիմիլիլին սիլէ իզհար
- 13 օլունմասը իշիւն իտի, Պու սէպէպտէն սիլիլին թէ-
 սէլլինիլտէն տօլայը միւթէսէլլի օլտըգ. վէ Տիտու-
 սըն մէսէրրէթի իւղէրինէ տահա զլյատէ մէսըուը
 օլտըգ. չիւնքի անըն ըուհու ճիւմլէնիլ վասըլթա-
- 14 սըլէ իսթիրահաթ էյլէտի, Զիրա անա սիլիլին իշիւն
 պիլը վէճիլէ իֆթիլաար էթտիմ իսէ, մահճուպ օլ-
 յիմիլ միսիլիւ, պիլիլիմ՝ Տիտուսըն եանընտա էթ-
 տիլիմիլ իֆթիլաար տախի տօղրու պուլուստուը:
- 15 Վէ օ՝ ճիւմլէնիլիլին իթա՛աթընը, եա՛նի քէնտինի
 նասըլ գօրգու վէ թիթրէմէ իլէ գապուլ էթտիլի-
 նիլի իսաթընա կէթիլտիլինտէ սիլէ օլան մու-
- 16 հապպէթի արթար, իմտի հէր շէյտէ սիլէ ի՛թի-
 մատըմ օլտըլը իշիւն մէսըուը ըմ:

- 1 իմտի, էյ պիրատէրլէր, Ալլահըն Մահեդոնիա քի-
 լիսէլէրինէ իհասն էթտիլի ինայէթի սիլէ իֆատէ
- 2 էտէրիլ. Զիւնքի լաղիմ մուզայագա թէճրիպէ-
 սիլտէ մէսէրրէթլէրինին թաշղընըլը վէ չիտտէթիլի
 ֆագիլիլիլիլիլ զանի ճէօմէրալիլիլիլին արթմա-
- 3 սընա պա՛լիս օլտու, Զիրա շէհատէթ էտէրիմ քի,
 գուտրէթլէրինճէ վէ գուտրէթլէրինտէն զլյատէ
- 4 իսթէքիլ օլտըպգ, Պու իհասնլարը վէ մուգատ-
 տէսլէր իշիւն օլան խըտմէթիլին ինթիրաքընը գա-
 պուլ էթմէմիլիլ չօգ նիյաղարլէ ըհճա էթտիլէր:

- 5 վէ մէ՛մուլ էթախիմիզ տէրէճէտէ տէյիլ, անճազ
քէնտի քէնտիլէրինի էվվէլա Բապպա, հէմ տէ
Ալլահըն իրատէթիլէ պիզէ տախի թէալիմ էթ-
- 6 տիլէր. Հաթթա ագտէմճէ պաշլամըլ օլտըր
միսիլլիւ. պու իհօանը տախի սիզտէ իքմալ էթմէ-
- 7 սինի Տիտոստան բէճա էթտիք, Լաքին հէր խու
սուստա, իմանտա վէ քէլամտա վէ 'իլմտէ վէ
հէր պիր զայրէթտէ վէ սիզտէն պիզէ օլան մու
հապպէթտէ իլէրիլէտիլինիզ միսիլլիւ պու 'ինա-
- 8 յէթտէ տախի իլէրիլէլէսինիզ, Էմր էտէր կէ-
պի տէյիլ, անճազ զայրիլէրին ճէհօի սէպէպիլ-
- 9 րիպէ էթմէք իւզրէ սէօյլէյօրըմ, Զիրա Բապպը-
մըզ Յեսուս Բիրստոսըն 'ինայէթինի պիլիւսինիզ,
քի զէնկին իքէն սիզին իչիւն Փագիր օլտու, թա
քի քիզ անըն Փագիրիլլիլէ զէնկին օլտսընըլ
- 10 վէ պա խուսուստա բէյիմի վէրիյօրըմ, զիրա
պու սիզէ Փա'իտէլի տիր քի, կէյէն սէնէտէն
պէրու եալընըզ իճրասընա տէյիլ, անճազ նիլէթ
- 11 էթմէյէ տախի ագտէմճէ պաշլամըլսընըլ, Շիմօի
խէ իճրասընը իքմալ էտինիզ. չէօյլէ քի նիլէթ
էթմէյէ արզու պուլուստըր միսիլլիւ, մալիք օլ-
- 12 տըղընըզ կէօրէ իքմալ տախի օլա, Զիրա էյէր
էվվէլա արզու վար իսէ՝ պիր ատէմին մալիք օլմա.
տըղընա կէօրէ տէյիլ, անճազ օլտըղընա կէօրէ վէ-
- 13 Ռէ մագպուլ տըր, Զիրա Ռաբա' զայրիլէրէ բա.
հաթ, վէ սիզէ սըզլէթ օլմասը տէյիլ, անճազ միւ.
- 14 սավաթ թարիզիլէ, Շիմօիքի վազըլթտա սիզին
Փազլանըզ անլէրին նօգսանը, անլէրին Փազլադ
տախի լէր լաֆըլի սիզին նօգսանընը իչիւն օլմա.
- 15 սը տըր, Թա քի՝ Զօգ Կէլէրէնէ արթմատը, վէ
ազ Կէլէրէնէ էքսիլմէտի՝ տէյիլ եազըլտըրը իւ-
- 16 բէ միւսապաթ օլա, Լաքին սիզին իչիւն պու ճիւ-
տի Տիտոսըն գալպինէ իլգա էտէն Ալլահա յիւք
- 17 օլտու, Զիրա բէճայը գապուլ էթմէքէ պէրա.

- պէր՝ զյայտէ զայրէթի հասէպիլէ քէնտի իրա-
- 18 տէթիլէ թարաֆընըզա 'ազիմէթ էթտի վէ ճիւմ-
- լէ քիլիսէլէր արասընտա պէշարէթտէ մէտհի պու-
- լունան, վէ պունտան ֆազլա Ռապպըն 'իզզէթի
- վէ 'սիզին արզունըզ՝ իշիւն խըտմէթ էյլէտիլիմիզ
- 19 իհսանը կէօթիւրմէք իւզրէ, Գիլիսէլէր թարա-
- ֆընտան պիլէ եօլտաշ ինթիխապ օլունան պիրա-
- 20 տէրի անըն իլէ պէրապէր կէօնտէրտիք վէ պու-
- պապտէ սազընըրըզ, քի խըտմէթ էթտիլիմիզ
- պու իհսան հազընտա պիր քիմսէ պիզի թէվ-
- 21 պիլս էթմէյէ, Չիւնքի եալընըզ Ռապպըն հուզու-
- րընտա տէյիլ, անճազ ինսան հուզուընտա տա-
- 22 խի էյի շէյլէր գայտընտա իլ վէ չօգ տէֆ'ա չօգ
- շէյլէրտէ թէճըրպէ իլէ զայրէթի պուլտըղմըզ,
- վէ շիմտի տախի սիզէ օլան զիյատէ ի'թիմատըն-
- տան նաշի տահա զիյատէ զայրէթի պուլունան
- պիրատէրիմիզի անլէր իլէ պէրապէր կէօնտէր-
- 23 տիք, Տիտոս հազընտա իսէ, պէնիմ շէրիքիմ
- վէ սիզին իշիւն էմէքտաշըմ տըր. պիրատէրէրի-
- միզ իսէ քիլիսէլէր թարաֆընտան կէօնտէրիլէն-
- 24 լէր վէ Գրիստոսըն շէրէֆի տիրէր, Իմտի սիզին
- մուհապպէթիւնիզին, վէ պիզիմ սիզին հազընըզ-
- տա օլան իֆթիխարըմըզըն պուրհանընը անլէրէ
- վէ քիլիսէլէրին հուզուընտա պէյան էտինիլ:

ՊԱՊ 9

- 1 Զիրա մուգատտէսյէր իշիւն օլաճազ Դի'անէ խու-
- 2 սուսընտա սիզէ եազմամա հաճէթ եօգ տըր, Չիւն-
- քի տըզունըզ պիլիրիմ. վէ պու պապտէ՝ Աքայիա
- կէշէն սէնէտէն պէրու հազըր տըր՝ տէյիւ Մակե-
- դոնիալլաւա սիզին իշիւն իֆթիխար էտիյօըմ,

'Ն-Է-Դ' պիզիմ արզունըզ
Ին-ն. խըտմէթ

- վէ թարափընդդատան օլան ղայրէթ էքսէրինի թէշ.
- 3 Վիգ էյլէմիշ տիրւ Լաքին պիգիմ՝ հազգընդատ օլան իֆթիխարըմըզ պու խուսուստա պիհուտ օլմայըս՝ տէտիյիմ կիպի հազըր պուլունմանըզ
- 4 իչիւն պիրատէրլէրի կէօնտէրտիմ. Օլմայա քի Մակեդոնիայլար պէնիմ իլէ պէրապէր կէիպ տէ՝ սիզի հազըրլանմամըշ պուլտըզլարը թագտիրտէ, պիղ (տէմէյէլիմ սիզ) պու ի՛թիմատլէ օլան իֆթի.
- 5 խարտա մահճուպ օլալըմ՝ իմտի պիրատէրլէրէ ըէճա էթմէյի մուգթէղա կէօրտիւմ, քի էվլէ հանընդա կիտիպ՝ սիզին մուգատտէմա իկպար օլունան պէրէքէթինիզի հազըրլայալար, շէօլէ քի թամա՝ սուրէթիլլէ տէյիլ, անճագ պէրէքէթ
- 6 սուրէթիլլէ հազըր օլսուն: Շունու Գէրէ՛ քի՝ գլլէթլէ էքէն գըլլէթլէ պիշէր, վէ պէրէքէթլէ է.
- 7 քէն պէրէքէթլէ պիշէր, Հէր քէս հիւզն վէ ես մէճպուրիլլէթլէ տէյիլ, անճագ գալպինին նիյէթինէ կէօրէ Ֆէրհն. զիրա Ալլահ ճան ու կէօնիլ.
- 8 տէն վէրէնի սէվէր, վէ Ալլահ սիզէ հէր ինայէթի արթտըրմաղա գատիր տիր, թա քի հէր վագըթտօ հէր շէյտէ թամա՝ քիֆայէթինիլ օլուպ՝ հէր խալ
- 9 ՝ամէլտէ արթասընըզ՝ Նիթէքիմ՝ թէվլէթի՝ տիղ ֆուգարայա վէրտի, սալահը իլ էլ էպէտ պազի
- 10 տիր՝ տէյիւ եագըլմըշ տըր, վէ էքլինճիյէ թօ. խում վէ թա՝ամ իչիւն էքմէք իհսան էտէն՝ սիզ թօխում իհսան էտիպ չօղալտաճագ, վէ սալ.
- 11 հընըզըն մահսուլաթընը արթտըրաճագ տըր. Թա քի պիգիմ վասրթտմըզլէ Ալլահա շիւքիւ մուճիպ օլան հէր ճէօմէրտլիք իչիւն հէր շէյտէ ղանէ
- 12 օլասընըզ՝ Զիրա պու խըտմէթին իտարէսի եալը նըզ մուգատտէպէրին նօգսանլարընը թէմամթ. մայըս՝ անճագ Ալլահա նիլէ շիւքըլէրին արթմ.
- 13 աընը մուճիպ օլուր, Զիւնքի պու խըտմէթին թէն. ըիպէսի վասրթասըյլէ, Քրիստոսըն պէշարէթլէ օլան իգըրընըզըն իթա՝աթը վէ քէնտիլէրէ քի

- ճիւմլէյէ օլան միւշարէքէթինիզին ճէօմէրտլիյի
 14 իյիւն Ալլահ համա էտէրլէր, վէ քէնտիլէրի
 տախի սիզտէ օլան Ալլահըն զայէթ 'ազիմ իհսա-
 ննտան տօլայր սիզէ իյթիյադ էտէրէք, սիզին
 15 իյիւն տու'ա էտէրլէր, իմտի Ալլահ, թա'րիֆ օ-
 լունմադ 'աթիյէսի իյիւն շիւքր օլտուն:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պէն Պօղոս, քի արանըզտա իքէն միւթէյա-
 զը՝ ամմա զա'իպ իքէն սիզէ տօղրու ճէսարէթի
 իմ, Բրիստոսըն հիւմ ու լէթաֆէթիյլէ սիզէ քէն-
 2 տիմ ըէճա էտէրիմ, Նիյադ էտէրիմ քի եանը-
 նըզտա պուլունտըղըմտա, պիզէ թէնճէ կէզէր
 նազարըլլէ պագան պա'զը քիմնէլէր հագգընտա
 ճէսարէթ էթմէք Նիյէթինտէ օլաըղըմ իթիմատ-
 3 լէ ճէսուր պուլունմայայըմ, Ջիրա թէնտէ օլա-
 րադ կէզէր իսէք տէ, թէնճէ ճէնք էթմէյօրըզ:
 4 Ջիւնքի ճէնկիմիզին սիլահլարը ճիսմանի օլմայըպ
 հիսարըր եըգմադ իյիւն Ալլահըն 'ալիլըլլէ գուվ-
 5 վէթլի տիր, վէ Ալլահը պիլմէքլիք 'ալիյհինէ գալ-
 գըլան թէսավիլուրաթը վէ հէր եիւքսէք շէյի եը-
 գարադ, ճիւմլէ էֆքեարը Բրիստոսըն իթա'ա-
 6 թընա էսիր էտէրիզ, Սիզին իթա'աթսըղըգտան ին-
 թէմամ օլտըղընտա, հէր իթա'աթսըղըգտան ին-
 7 թիգամ ալմաղա հազըրըզ, Սուրէթ ի զահիրէյէ՝ մի
 պագարաընըզ, էյէր պիր քիմնէ՝ Բրիստոսըն իմ
 տէյէրէք քէնտինէ իթիմատ էտէրսէ, քէնտիլի-
 ինտէն շունու տա տիւշիւնսիւն քի՝ քէնտիսի
 Բրիստոսըն օլտըղը կիսի, քէզալիք պիզ տախի
 8 [Բրիստոսըն ըզ], Ջիրա Բապպըն՝ խարապիյէթի-
 նիզ իյիւն տէյիլ, անճադ մա'մուրիյէթլինիզ իյիւն
 պիզէ վէրտլի հիւքիւմէթիմիզտէն տօլայր պիր
 ադ տահա զիյատէ իֆթիխար էտէճէք օլուր ի-
 9 սէմ տէ, մահճուպ օլմայաճաղըմ, Պունսս րէլէմ,

- Թա քի մէքթուպարէ սիզի գօրգուտըր կիպի
 10 կէօրիւնմէյէյիմ՝ Զիրա տէրէ տէյօր քի՝ Մէք-
 թուպարը աղըր վէ գուվէթլի տիր, լաքին ձէ-
 սէտինին կէօրիւնիւշիւ զա՛խֆ վէ քէլամը հազիր
 11 տիր Պու մագուլէ քիմսէ՝ պիղ զա՛խ իքէն մէք-
 թուպար վասըթասըյէ քէլամտա նասըլ իտէք,
 հուգուրտա ՚ամէլտէ տախի էօյլէ պուլունաճաղը-
 12 մըղը տիւշիւնսիւն, Զիրա քէնտիմիզի քէնտի քէն-
 տիլէրին թավսիյէ էտէն պա՛ղը քիմսէյէր իլէ
 ՚ատտ էթմէյէ, հէմ տէ անլէրէ գըյաս էթմէյէ
 ձէսարէթ էթմէյիղ, Փագաթ անլէր քէնտիլէրինի
 քէնտիլէրիյէ էօյլիւպ՝ քէնտիլէրինի քէնտիլէրի-
 13 նէ գըյաս էթմէլէրիյէ Ֆէհմ էթմէզլէր, Լաքին
 պիղ էօյլիւտէն խարիճ շէյլէրլէ տէյիլ, անճագ
 սիզէ գատար վասըլ օլմագ իւզրէ՝ Ալահին պիղէ
 թագսիմ էթտիյի դանուներն էօյլիւսիւնէ կէօրէ
 14 իֆթիխար էտէճէյիղ, Զիրա սիզէ վասըլ օլմատը
 կիպի հատտիմիզի թէճալուզ էթմէյօրըղ, շիւնքի
 Գրիստոսըն պէշարէթինտէ սիզէ գատար պիլէ վա-
 15 սըլ օլտըգ, Ղայրիլէրին էմէքլէրի հազգընտ
 էօյլիւտէն խարիճ շէյլէրլէ իֆթիխար էթմէքտէ
 օլմայըպ՝ իմանընը արթտըգճա, գանուներըլա
 16 կէօրէ սիզին իլէ գիյատէ կէնիշէնիպ, Պալգասը-
 նըն գանուներյէ հազըր շէյլէր իյիւն իֆթիխար
 էթմէյէրէք, պէշարէթի սիզտէն էօթէ օլան ներ-
 17 լէրտէ վա՛ղ էթմէք իւմիտինտէ իզ, Լաքին իֆ-
 18 թիխար էտէն՝ Րապպլէ իֆթիխար էթսին, Զի-
 րա քէնտի քէնտինի թավսիյէ էտէն տէյիլ, ան-
 ճագ Րապպլէն թավսիյէ էթտիյի քիմսէ մագպու-
 տըր՝

ՊԱՊ 11

- 1 Քեա՛շքի ՚ագըլըղըղըմա պիր ազ թէհամիլ
 էտէ իտինիղ, վէ եինէ պանա թէհամիլէ էթի-

- 2 Նիզ։ Զիրա սիզին իշխան Ալլահըն զայրէթիլէ զայ-
րէթիլ իմ։ Նիւնքի սիզի պիւր էրէ, եսանի Բրիս-
տոսա վաք պաքիրէ 'արդ էթմէք իշխան Նիշան-
- 3 լատում։ Ամմա Գորգարում քի՛ երլան քէնտի հի-
լէսիլէ Նւայր ալտոթտըղը միսիլիւ, պէօյլէճէ
սիզին զհհնինիզ տախի Գրիստոստա օլան խու-
- 4 լուստան իֆսաա օլունաճագ տըր։ Զիրա էյէր պի-
րի կէլիպ՝ պիզիմ վա՛ղ էթմէտիլիլիզ պաշգա պիւր
Յիսուս վա՛ղ էտէճէք օլուր իսէ, եսիստ ալմա-
տըղընըզ պաշգա պիւր բուհ, վէ եա գապուէ էթ-
մէտիլինիզ տիկէր պիւր պէշարէթ՝ ալաճագ իսէ-
նիզ, պէօյլէ գիսէյէ էյի թէհամիւլէ էտէր իտինիզ։
- 5 Զիրա էն մէշհուր բէսուլլէրտէն հիշ պիւր նօգսա-
- 6 նըմ եօգ տըր զանն էտէրիմ։ վէ քէլամտա ճա-
հիլ իսէմ տէ՛ 'իլմտէ տէյիլ իմ։ վէ լաքին հէր
- 7 շէյտէ հէր վէճիլէ սիզէ պէյան օլունտըզ։ Ալլահըն
պէշարէթինի սիզէ պիլա 'իվազ թէպիթ էթտիլիմ-
տէ՛ եւաքսէլլէնիզ իշխան քէնտիմի ալլագլաթ-
- 8 մամլէ կիւնահ՞ մը էթտիմ։ Սիզին խրամէթինիզ
իշխան սա՛իր քիլիսէլէրտէն 'իւլիւֆէ ալարագ ան-
- 9 լէրի սօյտում։ վէ սիզին եանընըզտա իքէն, միւհ-
թաճ օլում իսէ տէ՛ քիմսէյէ սըգլէթ վէրմէտիմ։
զիրա Մակեդոնիատան կէլէն պիրատէրլէր նօգուա-
նըմը թէմամլտըլար։ վէ հէր շէյտէ սիզէ պար
օլմագտան քէնտիմի հըֆզ էթտիմ վէ էտէճէյիմ։
- 10 Փրիստոսըն հագիգաթը պէնտէ տիր քի՛ Աքայիա
սէմթլէրինտէ պու իֆթ իխարըմտան պէն մահ-
- 11 բում գալմայաճաղում։ Նիշիւն։ սիզի սէ՞վմէտի-
- 12 յիմ իշխան մի տիր։ Ալլահ պիլիբ։ Ամմա ֆուր-
սաթ արայանլարըն ֆուրսաթընը քէսմէք իշխան,
վէ իֆթիխար էթտիքլէրի շէյտէ պիզիմ կիպի
պուլունմալարը իշխան՝ եսիմագտա օլտըղում շէյի
- 13 հէման եսիմաճաղում։ Զիրա պու մագուլէ քիմսէ-
լէր սալթէ բէսուլլէր օլուպ՝ Գրիստոսըն բէսուլ-
- 14 լէրի սուրէթինէ կիրէն հիլէպազ 'ամէլէ տիր։ Պու

- տա 'աճա'իպ տէյիլ. զիրա Շէյթան քէնտիսի նուր
 15 մէլէյի սուրէթինէ կիրէր. Իմտի անըն խըտմէթ-
 ճիլէրի տախի սալահ խըտմէթ ճիլէրի սուրէթինէ
 կիրէրէլէր իսէ, պէօյիւք պիր շէյ տէյիլ տիր. ան-
 լէրին 'ազըպէթի տախի 'ամէլլէրինէ կէօրէ օլա-
 16 ճադ տըր. Թէքըսար տէրիմ. պէնի քիմսէ 'ազը-
 սըզ զանն էթմէսին, վէ հիշ օլմազ իսէ հէման
 'ազըլսըզ կիպի պէնի գապուզ էտինիզ, Թա քի
 17 պէն տախի պիր ազ իֆթիխար էտէյիմ. Պաւ
 սէօյլէտիյիմի Բապպա կէօրէ տէյիլ, անճազ պու
 իֆթիխար ճէսարէթիլլէ 'ազըլսըզլըդ տան կիպի
 18 սէօյլէյօրըմ. Մատամ քի չօդ քիմսէլէր Թէն ճի-
 հէթիլլէ իֆթիխար էտէրէլէր, պէն տախի իֆթի-
 19 խար էտէճէյիմ. Ձիրա սիզ 'ազըլլը օլմազլէ, 'ա-
 գըլսըզլարա խօշնուտիլլէ Թէհամիլլէ էտէրսինիզ
 20 Ձիրա էյէր պիր քիմսէ սիզի էսիր էտէրսէ, պիր
 քիմսէ մալինիզի հէր իսէ, պիր քիմսէ սիզի շէ-
 լէյ ալըր իսէ, պիր քիմսէ Թէքէպպիւր էտէրսէ,
 պիր քիմսէ Երեզիւնիւզէ վուրուր իսէ, Թէհամ.
 21 միւլ էտէրսինիզ, Թա'իւպ Թարիգիլլէ սէօյլէյօ-
 ըմ, կէօյա քի պիզ զա'իֆ իտիք. ամմա պիր
 քիմսէնին ճէսուրանէ հարէքէթ էթտիլլէ շէյթ-
 ('ազըլսըզլըգլլէ սէօյլէլիմ) պէն տախի ճէսուրա-
 22 նէ հարէքէթ էտէրիմ. Անլէր 'իպըանի' մի տիր,
 պէն տախի. Խարայէլլի' մի տիր, պէն տախի. Ար-
 23 րահամ նէսլինտէ'ն մի տիր, պէն տախի. Բրիս.
 տոսըն խըտմէթ ճիլէրի' մի տիր, ('ազըլ Լօզ կիպի
 սէօյլէլիմ,) պէն տահա զիյատէ. էմէքտէ զիյա-
 տէսիլլէ, տարպլարտա հատտէն զիյատէ, մահ-
 պէսլէրտէ զիյատէսիլլէ, էօրիւմ Ընհիլէլէլլէնտէ
 24 տէֆ'աթիլէ պուլուլտըմ. Եէհուտիլլէր Թարաֆլէն.
 տան պէշ քէրրէ գըրգտան պիրէր էքսիք Դէյի-
 25 եէտիւմ. Գամլըլլէ իւշ տէֆ'ա տէօյիլտիւմ. պիր
 տէֆ'ա Թաշլանտըմ, իւշ տէֆ'ա կէմիլլէ գարայա
 տիւշտիւմ, պիր կիւն պիր կէճէ էնկիլնտէ գալ-

- 26 տրմ. 2օգ տէֆ'ա եօճըլըդտա, ըրմազլար թէհ-
լիքէլէրինտէ, հարամիլէր թէհլիքէլէրինտէ, միլ-
լէթիմ թարաֆընտան թէհլիքէլէրտէ, թա'իֆէ-
լէր թարաֆընտան թէհլիքէլէրտէ, շէհրտէ թէհ-
լիքէլէրտէ, չէօլտէ թէհլիքէլէրտէ, տէնիզտէ
թէհլիքէլէրտէ, սախթէ պիրատէլէր տրասընտա
27 թէհլիքէլէրտէ պուլունտրմ. Էմէք վէ զահմէթ-
տէ, չօգ տէֆ'ա ույգուսըզլըդտա, աճլըզ վէ սու-
սըզլըդտա, չօգ տէֆ'ա եէմէքսիզլիքտէ, սօղուզ-
28 տա վէ չըփլազլըդտա պուլունտրմ. խարիճի շէյ-
լէրտէն մա'տա հէր կիւն իւզէրիմէ պիրիքէն՝
29 ճիւմէ քրիստէլէրին էնտիշէսի տիրւ քի'մ զա'իֆ-
լէնիր տէ, պէն զա'իֆլէնմէմ. քի'մ սիւրչէր տէ,
30 պէնիմ եիւրէյիմ եանմազ, իֆթիխար էթմէք
լազլմ կէլտէ, զա'իֆլիյիմէ միւթէ'ալլըզ շէյլէրլէ
31 իֆթիխար էտէրիմ. Իլ էլ էպէտ միւպարէք, վէ
Րապպըմը Յիսուս Գրիստոսըն փէտէրի օլան Ալ-
32 լան եալան սէօյլէմէտիյիմի պիլիր, Դամասկոստա
Արեւտա մէլլիին վալիսի պէնի թութմաք գաս-
տըլէ Դամասկոսըլարըն շէհրինի թահթ ը մու-
33 հաֆաղայա ալտը. Պէն տէ փէնճէրէտէն պիր զէն-
պիլլէ հիսարտան ալաղը էնտիրիլիպ' էլլէրինտէն
գուրթուլտըմ,

ՊԱՊ 12

- 1 Վազա'ա իֆթիխար էթմէք պանա ֆա'իտէ 'էթ-
մէզ. իմոի Րապպըն ըրայալարընա վէ վահիլէրինէ
2 կէլլիմ. Գրիստոստա պիր ատէմ պիլիրիմ. պու-
ատէմ (ճէսէտտէ՞մի՝ պիլլէմ, եօզսա ճէսէտտէն
խարիճ մի՝ պիլլէմ, Ալլահ պիլիր,) օն տէօրթ
սէնէ մուգաուտէմ անսըզըն իւշիւնճիւ կէօյէ ա-
3 լընտը. Վէ պէօյլէ պիր ատէմի պիլիրիմ. (ճէսէտ-

'Յա'իտէ՝ էթմէզ իսէ տէ լազլմ տըր

- տե՞ մի, ճէսէտտէն խաթրի՞ճ մի՝ պիւմէմ, Ալլահ
 4 պիւր, Անսըզըն ճէնէթէ ալընըպ՝ թա՛պիր օ-
 լունմազ վէ սէօյլէմէսի աստէմէ ճա՛րզ օլմայան
 5 սէօզլէր իշիթտի Պէօյլէ պիր քիմսէ հազզընտա
 իֆիթիխար էտէճէյիմ, ամմա քէնտի հազզընտա
 զա՛իֆլիքլէրիմտէն զայրի պիր շէյ իշիւն իֆիթի.
 6 խար էթմէյէճէյիմ. Զիրա իֆիթիխար էթմէք իս-
 թէյէճէք օլուր իսէմ տէ, 'ազըլսըզ օլմայանա-
 զըմ, շիւնքի հազիգաթը սէօյլէյէճէյիմ. լաքին
 պիր քիմսէ պէնի կէօլտիւյիւնտէն, ետ պէնտէն
 իշիթտիյի շէյտէն զիյատէ պանա ի՛թիպար էթմէ.
 7 սին՝ տէյիւ սազընըրըմ. վէ վաճիլէրին քէսրէ-
 թինտէն նաշի թէքէպպիւր էթմէյէյիմ՝ տէյիւ,
 թէնիմտէ պիր տիքէն, ետ՛նի պէնի թա՛ճիզ էթ-
 մէք իշիւն պիր Շէյթան մէլէյի վէրիլտի, քի թէ-
 8 քէպպիւր էթմէյէյիմ. Պուճուճն պէնտէն տէֆի՛
 հազզընտա Րապպա իւշ տէֆա՛ ըէճա էթտմ
 9 իսէ տէ, Պանա՛ Պէնիմ՝ 'ինայէթիմ սանա քեթ-
 ֆի տիր, զիրա գուվվէթիմ զա՛իֆլիքտէ թէքմի
 օլուր՝ տէտի, իմտի խօշ խաթըրլէ զա՛իֆլիքէ-
 ղիմտէն տօլայը իֆիթիխար էթմէյի թէրճիճ էտէ-
 ըիմ, թա քի Բըխտոսըն գուվվէթի պէնիմ իւ-
 10 ղէրիմտէ աաքին օլա. Պու էճլաէն Բըխտոս ի-
 շիւն զա՛իֆլիքլէրէ, սիթէմլէրէ, զարուրէթլէրէ,
 թէ՛ատտիյէ վէ մուզայագալարա ըազի իմ. շիւն.
 11 քի զա՛իֆ օլտըղըմ ղէման գուվվէթի իմ. [իֆ-
 թիխար էթմէքլէ] 'ազըլսըզ օլտըմ. պէնի սիզ
 մէճպուր էթտինիզ, զիրա հիւզ պիր շէյ տէյիլ իսէմ
 տէ, էն մէշուր ըստուլլէրտէն պիր նօզանըմ
 օլմատըղը իշիւն պէն թարաֆընըդտան թա՛վսիյէ
 12 օլունմալը իտիմ. վազա՛ա 'ալամէթլէր, միւ՛ճի-
 ղէլէր վէ գուվվէթիլ իշէրլէ արանըզտա ըստու
 'ալամէթլէրի քէմալ ը սապրլէ իճրա օլունտու
 13 Զիրա սիզ սա՛իր քիլիսէլէրտէն նէ՞ խուսուտոս
 աշաղը գալտընըզ. շու գատար վար քի՛ պէն

քէնտիւմ սիզէ սըգլէթ վէրմէտիւմ. պու հագգ-
սըզըզը պանա 'աֆվ էտինիզ.

14 Իշթէ իւշիւնճիւ քէրրէ եանընդա կէլմէյէ հա-
զըր իմ, վէ սիզէ սըգլէթ վէրմէյէճէյիւմ. զիրա
սիզտէ օլանը տէյիլ, անճագ սիզի աբարըմ. չիւն-
քի էվլատըն վալիտէյն իշիւն տէյիլ, ամամ վալի-
տէյնին էվլատ իշիւն մալ ճէմ' էթմէսի իճապ է-

15 տէր: Վէ էյէրչի պէն սիզի զկատտէ սէվտիքճէ ալ
սէվիլյօր իսէմ տէ, ճանլարընըզ իշիւն ճան ու
կէօնիւլտէն սարֆ էտէճէյիւմ, հէմ սարֆ օլու-
նաճաղըմ:

16 Լաքին ֆարզ էտէլիւմ քի պէն սիզէ սըգլէթ
վէրմէտիւմ, անճագ ֆէննպաղ օլմաղլէ սիզի հիլէ

17 իլէ թութաըմ. Սիզէ կէօնտէրալիւմ քիմսէլէրին
պիրի վասըթասըյլէ սիզտէն իսթիֆատէ՞ մի էթ-

18 տիւմ. Տիտոսա բէճա էթտիւմ, վէ անըն իլէ պէ-
րապէր օլ պիրատէրի կէօնտէրտիւմ իսէ, 'աճէ-
պա Տիտոս սիզտէն իսթիֆատէ էթտիւմ. պիզ
հէման պիր բուհաա, հէման պիր թարիզտէ եիւ-
րիւմէտիք մի:

19 Եննէ սիզէ թէպրիյէ ի զիմէթ մի էտիյօրըզ՝
զանն էտէրսինիզ. Ալլահըն հուզուընտա ֆրիս-
տոստա սէօյլէյօրըզ. վէ պու շէյլէրին ճիւմէսի,
էյ սէվիւլիւլէր, սիզին մա'մուրիյէթլինիզ իշիւն

20 տիր. Զիրա գօրգարըմ քի կէլտիյիմտէ, սիզի իս-
թէտիյիւմ հալտէ պուլմայաճաղըմ, պէն տալիս
սիզէ իսթէմէտիյինիզ հալտէ պուլունաճաղըմ, վէ
նիզա'լար վէ հասէտլէր վէ զազապ վէ միւնազա'ա
վէ զըյպէթ վէ զամաղլըզ վէ թէքէպպիւր վէ

21 իխթիլալ պուլտաճագ, վէ երնէ կէլտիյիմտէ,
Ալլահըմ պէնի եանընդտա թէզլիլ էտէճէք, վէ
մուգատտէմա կիւնահ էթմիշ օլուպ' էթտիքլէրի
նափաքիլք վէ զինա վէ ֆիւճուրտան թէվլպէ էթ-
մէմիշ չօգ քիմսէլէր իշիւն մահզուն օլաճաղըմ:

- 1 Թարափընդա կէլէճէյիմ պու իւլինճիւ տէֆ'ա տըր, իքի եա իւլ շահիտին աղղըյլէ հեր սօղ
- 2 սապիթ գըլընաճագ տըր, էվվէլա սէօյլէտիմ, վէ իքինճի տէֆ'ա հաղըր կիպի՝ փէշին սէօյլէյօրըմ, վէ զա'իպ օլարագ՝ պէն մուգատտէմա կիւնահ էտէնլէրէ վէ սա'իրլէրին ճիւմլէսինէ շիմոի եա զարըմ քի թէքար կէլտիյիմտէ էսիրկէմէյէճէյիմ.
- 3 Զիւնքի ֆրիստոսըն պէնտէ սէօյլէմէսինին պիր պուրհանընը արայօրսընըլ, օ տախի սիզին իլին զա'իֆ օլմայըպ՝ անճագ արանըզտա գուվլէթիլ
- 4 տիր, Զիւնքի զա'իֆիլքլէ սալպ օլուստու իսէ տէ, Ալլահըն գուտրէթիլլէ եաշայօր, քէղալիք պիզ տախի անտէ զա'իֆ իսէք տէ, ելին Ալլահըն գուտրէթիլլէ սիզին իլին անըն իլէ պէրապիր
- 5 եաշայաճաղըզ, իմանտա՞մը սընըզ՝ տէյիւ քէն տինիլի թէճըրկպէ էտինիլ, քէնտինիլի իմթիհան էյլէյինիլ, եօգսա քէնտինիլի, եա'նի Յիստա Քրիստոս սիզտէ պուլունտըղընը պիլմէլ մի քի. նիլ, մէյեր քի մէքտուտ պուլունմըլ օլսսընըլ.
- 6 Ամմա ումարըմ քի պիզիմ մէքտուտ օլմաողըլ.
- 7 Մըզը պիլէճէքսինիլ, Վէ պիր քէմիլք էթ. մէմէնիլ իլին Ալլահա նիյալ էտէքիմ, Նիյալ՝ տախի պիզիմ մագպուլ կէօրիւնմէմիլ իլին տէ. յիլ, անճագ պիլ մէքտուտ կիպի օլագ պիլի.
- 8 սիզին խայր իլլէմէնիլ իլին տիր, Զիրա հագի. գաթա մուղայիր պիր շէյ եափամայըպ՝ անճագ հա.
- 9 գիգաթ իլին եափա պիլիրիլ, Զիրա պիլ զա'իֆ օլուպ՝ սիլ իսէ գուվլէթիլ օլտըղընըլ գէման մէսրուր իլ, վէ նիյաղըմըլ տախի սիզին քէ.
- 10 մալինիլ իլին տիր, Պու սէպէպտէն զա'իպ ի. քէն պու շէյլէրի եաղըյօրըմ, թա քի հաղըր իքէն Րապպըն՝ խարապիլլէթ իլին տէյիլ, ան. ճագ մա'մուրիլլէթ իլին պանա վէքտիլի հիւքիւ.

- մէթէ կէօրէ շիտտէթլէ մու'ամէլէ էթմէյէյիմ.
- 11 Նիհայէթ, էյ պիրատէրլէր, սաղ օլսարնըզ. քեամիլ վէ միւթէսէլլի վէ հէմէֆքեար օլսալ' սէլամէթ իւզրէ օլունըզ. վէ մուհապպէթ վէ սէլամէթ մէնսա'ը օլան Ալլահ սիզին իլէ օլաճագ
 - 12 տըր, Մուգատտէս էօփիւլէ հէքտիկէրինիզի սէլամէթ
 - 13 լամլայընըզ, ձիւմէ մուգատտէսլէր սիզէ սէլամ
 - 14 էտէր, Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի վէ Ալլահըն մուհապպէթի վէ Բուհ իւլ Գուտսըն միւլարէքէթի ճիւմէնիզ իլէ օլսուն, Ամին.

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԳԱՂԱՏԻԱԼԸԼԱՐԱ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս, ինսան Թարաֆընտան տէյիլ վէ ինսան վասրթասըյլէ տէյիլ, անճագ Յիսուս Գրիստոսըն վէ անը էօլիւլէրտէն իհեա էտէն Փէտէր Ալլահըն
- 2 Թարաֆընտան րէսուլ օլարագ, վէ պէնիմ իլէ պէրապէր պուլունան ճիւմէ պիրատէրլէր Գաղա
- 3 տիա քիլիսէլէրինէ Փէտէր Ալլահ Թարաֆընտան, վէ Փէտէրիմիզ Ալլահըն իրատէթինէ կէօրէ, պուհազըր հարամագ տիւնեատան պիզի խէլաս էթմէք իւզրէ, կիւնահլարըմըզ իլիւն քէնտինի Թէսիւմ էթմիլ օլան Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս
- 4 Թարաֆընտան, Սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլսուն, Ալլահ էպէտ իւլ ապատ համտ օլսուն, Ամին.

- 6 Սիգի Գրիստոսըն ինայէթինէ տա՛վէթ էտէն տէն պաշգա պիր պէշարէթէ պէօյլէ չար չապուգ
- 7 տէօնտիւյիւնիւզէ թէ՛ աճճիւպ էտէրիմ, Պու տա խի պաշգա տէյիւ տիր, անճագ սիգի միւզթարիպ էտէն վէ Գրիստոսըն պէշարէթինի թահրիֆ էթ մէք խթէյէն պիր թագըմ քիմսէլէր վար տրու
- 8 Լաքին էյէր պիզ եախօտ սէմատան պիր մէլէք պիլէ պիզիմ սիգէ թէ՛ անչիր էթտիյիմիզ պէշարէթ տէն ղայրիսինի միզէ թէ՛ պչիր էտէր իսէ, մէլուռ
- 9 օլուռն, Մուգատտէմա տէտիյիմիզ կիպի, չիմտի տախի եինէ տէրիմ քի՛ էյէր պիր քիմսէ գա պուռ էթտիյինիզտէն պաշգա պիր պէշարէթ սիգէ
- 10 թէպչիր էտէր իսէ, մէլուռն օլուռն, Զիրա չիմտի առէմլէրի՞ն բիզասընը մը, եօգսա Ալլահը՛ն բիզասընը մը արարըմ, եախօտ առէմլէրի՞ խօշուտ էթմէք արզուսընտա մը իմ, զիրա էյէր առէմլէրի խօշուտ էթսէ իտիմ, արթըգ Գրիստոսըն գուլու օլմազ իտիմ,
- 11 էյ պիրատէրլէր, թարաֆըմտան սիգէ թէպչիր օլուռնան պէշարէթին ինսանա կէօրէ օլմատըղընը
- 12 պիլտիրիբիմ, Զիրա պէն նէ անը ինսանտան ալտորմ, նէ տէ թա՛լիմ օլուռնտրմ, անճագ Յիսուս
- 13 Գրիստոսըն վահեի իլէ ալպը՛, Զիրա պէնիմ պիր գէման տիյանէթ ի Եէհուտիյէտէ օլան հարէքէթլէրիմի, եա՛նի Ալլահըն քիլիսէսինէ հատտէն զիյառէ թէ՛ տառի վէ անը թարապ էթմէքտէ օլ
- 14 տրղըմը, Վէ էճտատըմըն ըիվայէթլէրինէ զիյառէտիլէ ղայրէթլի օլարագ, միլլէթիմտէ պուլուռնան չօգ ագրանըմտան զիյատէ տիյանէթ ի Եէհուտիյէտէ թէրագգի էյլէտիլիմի իշիթմիշինիզ
- 15 Լաքին պէնի վալիտէմին ըահմինտէն այրըլպէքէնտի ինայէթի վասըթասըլլէ տա՛վէթ էտէն
- 16 Ալլահ, Թա՛իֆէլէր արասընտա թէպչիր էթմէմ իլիւն, քէնտի Օղլընը պանա քէշֆ էթմէյի միւնասիս կէօրտիւյիւ վագըթտա՛ տէր հալ թէնէ

- 17 վէ դանա տանը յմատում. Հէմ տախի Երուսաղէմէ, պէնտէն էվիլէլ րէսուէլ օլանլարըն եանընա չըգմայրպ՝ Փագաթ 'Արապիսթանա կիթտիմ, վէ
- 18 եինէ Գամասկոսա 'ապտէթ էթտիմ. Անտէն իւշ սէնէ սօչրա, Պետրոս իլէ կէօրիւշմէք իւզրէ, Երուսաղէմէ չըգըպ՝ եանընտա օն պէշ կիւն մէքս էյլէ-
- 19 տիմ. Վէ լաքին րէսուլլէրտէն Րապպըն գարնտաշը
- 20 Յակոբոստան զայրիսինի կէօրմէտիմ. Վէ սիզէ եաղմագտա օլտըղըմ շէյլէր խուսուսընտա, եալան սէօյլէմէտիլիմ Ալլահըն հուզուըրնտա 'այառ տըր:
- 21 Անտէն սօչրա Սիւրիա իլէ Եիլիկիա սէմթլէրինէ
- 22 կէլտիմ. Վէ Քրիստոստա օլան Սէհուտիյէ քիլի-
- 23 սէլէրինէ շախսէն Թանըմըշ տէյիլ իտիմ. Անճագ՝ Պիզէ պիլը զէման թէ'ատտի էտէն՝ մուգատտէմա խարապ էթտիլի իմանը շիմտի թէպիլը էտիյօր՝
- 24 տէյիւ խապէր ալարագ, Հագգըմտա Ալլահա համա էտէրլէր իտի:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ օն տէօրթ սէնէ սօչրա Տիտոսը տախի պէրապէր ալըպ՝ Բառնարաս իլէ եինէ Երուսաղէմէ
- 2 չըգտըմ. Վէ վահի մուճէպինճէ չըգտըմ, վէ անլէրէ Թա'իֆէլէր արասընտա վա'զ էթմէքտէ օլտըղըմ պէշարէթի պէյան էյլէտիմ. լաքին պօշ եէրէ սէյիլթմէյէյիմ, եա սէյիլթմիշ օլմայայըմ տէյիւ ի'թիպարլը օլանլարա թէնհաճա պէյառ էյ-
- 3 լէտի. Լաքին պէնիմ իլէ պէրապէր պուըւնան Տիտոս Եռնանի իքէն, խիթան օլունմաղա մէճ-
- 4 պուը օլմատը. Պու իսէ պիզի էսիլը էթմէք իւզրէ, Յիսուս Քրիստոստա օլան հուըրիյէթիմիզի թէճէսսիւս էթմէյէ կիզլիճէ սիվիշէրէք իլէրի կիրէն
- 5 տախթէ պիլաուտէրլէր սէպէպինտէն իտի. Լաքին պէշարէթին հագիգաթը սիզտէ սապիթ գալմասը իլիւն, իթա'աթ հօլըյլէ անլէրի պիլը սա'աթ պիլէ

- 6 տիկէմէտիք, Լաքին իթիպարը 'ատտ օլունան-
լար հեր նէ իտիլէր իսէ՝ պէնճէ ֆերգ եօգ տըր.
(Ալլահ ինսան խաթըրնա պագմադ.) զիրա իթի-
պարը օլանլար պանա զկյատէ պիր շէյ իֆատէ
- 7 էթմէտիլէր, Լաքին պիլ'աքս խիթան ըտալէ-
թինտէ Պետրոսըն վասըթասըյլէ 'ամիլ օլան Ձաթ
թա'իֆէլէրտէ տախի պէնիմ վասըթամիէ 'ամիլ
- 8 օլտըղընտան, խիթանլըլարա օլան պէշարէթին
Պետրոսա իհայէ օլունաըղը միսիլլիւ, խիթանաըղ-
լարա օլան պէշարէթին պանա իհայէ օլունաըղըն
կէօրմէլէրի վէ պանա վէրիլէն 'ինայէթի անլա-
մալարըյլէ, պիղ թա'իֆէլէրէ, քէնտիլէրի իսէ
- 9 խիթանլըլարա կիթմէք իւզրէ, Տիրէք իթիպար
օլունան Յակոբոս վէ կեփաս վէ Յովնանէս պա-
նա վէ Բառնաբասա միւշարէքէթ իշիւն սաղ էլ
- 10 լէրինի վէրտիլէր, Անճադ ֆուգարայը խաթըրտա
թալթմամըղը Էսէ'իթիլէր. պէն տախի հէման պրա
- 11 նուն իճըրսընա հիմմէթ էյլէտիմ, Ամմա Պետ-
րոս Անտիօքա կէլտիյի զէման, թա'ղիրէ միւն-
թահազգ օլտըղընտան՝ անրն եիւզիւնէ գաղը
- 12 տուըտըմ, Ձիրա Յակոբոս թարաֆընտան պա'ղը
քիմմէլէր կէլմէզտէն ազտէմ, թա'իֆէլէր իէ
պէրապէր թա'ամ էտէր իտի, Լաքին անլէր կէ-
տիքլէրինտէ՝ էհլ ի խիթան օլանլարտան գօրգա-
- 13 ռադ, կէրի շէքիլիպ այըրլտըր՝ վէ սո'լը Նէհու-
տիլէր տախի անրն իլէ պէրապէր ըկյա էթտիլէր,
հաթթա անլէրն ըկյալարընա Բառնաբաս տախի
- 14 ալտանտըր, Լաքին պէշարէթին հազիգաթընա կէօ-
րէ տօղըրու հարէքէթ էթմէտիլէրինի կէօրտիւ-
յիւմտէ, ճիւմէտինն հուղուըրնտա Պետրոսա
տէտիմ քի՝ էյլէր սէն Նէհուտի իքէն, Նէհուտի
կիպի տէյիլ, անճադ թա'իֆէ կիպի եալար իսէն,
թա'իֆէլէրի Նէհուտի կիպի հարէքէթ էթմէյէ
- 15 նա'սըլ իճպար էտէրսին, Պիղ 'ան ասըլ Նէհուտի
օլունալ թա'իֆէլէրտէն կիւնահքեար օլմայարդգ.

- 16 Իննամն շէրի'աթ 'ամէլլէրիլէ տէյիլ, անճազ Յիսուս Բրիստոսս օլան իման վասրթասըյլէ թէպիրի օլունաճաղընը պիլտիյիմիդտէն, պիդ տախի շէրի'աթ 'ամէլլէրիլէ տէյիլ, անճազ Բրիստոսս օլան իմանլէ թէպիրի օլունաճազ իւզրէ, Յիսուս Բրիստոսս իման էթտիք. զիրա շէրի'աթ 'ամէլլէրիլէ հիւ պիր պէշէր թէպիրի օլունաճազ, վէ էյէր Բրիստոսս վասրթասըյլէ թէպիրի օլունաճազ իսթէր իքէն, պիդ քէնտիմիդ տախի կիւնանքնար պուլունուր իսէք, Բրիստոսս կիւնա՞ն խրտմէթճի-
- 18 սի մի տիր. հաշտս Զիրա էյէր երգտըղըմ շէյլէրի թէքորար պինա էտէրսէմ, քէնտիմի գասպահաթլը
- 19 կէօսթէրիւմ. Զիւնքի պէն Ալլահա եաշամազ իւզրէ, շէրի'աթ վասրթասըյլէ շէրի'աթա էօլ-
- 20 տիւմ. Բրիստոսս իլէ պէրապէր սալպ օլունտըմ. վէ արթըզ պէն եաշամայօրըմ, անճազ Բրիստոսս պէնտէ եաշայօր, շիւտի իսէ թէնտէ եաշատըզճա պէնի սէվէն վէ քէնտիտինի պէնիմ իշիւն թէսլիւմ
- 21 էտէն իպն Ուլլահա օլան իմանլէ եաշարըմ. Աւլահըն 'ինայէթինի իպթալ էթմէմ. զիրա էյէր սալա՞ն շէրի'աթ վասրթասըյլէ օլսա, Բրիստոսս պիհուտէ եէրէ էօլմիւշ տիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Էյ 'ազըլըզ Դաղատիալըլար, Յիսուս Բրիստոսս արանըզտա սալպ օլունմըշ կիպի կէօզլէրինիզին էօնիւնտէ ըէսմ օլունմըշ իքէն, [հագիդաթա իթա'աթ էթմէմէք տէրէճէսինտէ] սիզի քի՞մ իզ-
- 2 լալ էթտի. Սիզտէն եալընըզ պուճու ալլամազ իսթէրիւմ. Բուհու շէրի'աթ 'ամէլլէրիլէ մի, հօգսա տիլլէյիպ իմա'ն էթմէքլէ մի ալտընըզ:
- 3 Պու գատար 'ազըլըզ մը սընըզ, Բուհլէ պաշլա-մըշ իքէն, շիւտի թէ՞նլէ մի խիթամ պուշուրսը-
- 4 նըզ. Պու գատար շէյլէրի պիհուտէ՞ եէրէ մի շէք-

- 5 տինիզ, էյեր ֆիլ վազը՝ պիհուտե հերե խեյ, իմ տի սիզէ Բուհու իհսան էտիպ՝ արանըզտա միւ՝ ճիզէլէր իճրա էտէն՝ շէրի'աթ 'ամէլլէրիյէ միւ՝
- 6 եոգասա սիլլէյիպ իմա'ն էթմէլլէ մի եդդի, նիւ թէքիմ Աբրահամ՝ Ալլահա իման էթտի, վէ անա
- 7 սալահ 'ատտ օլունտու՝ Հալ պէօյլէ իքէն՝ իման տան օլանլարն Աբրահամն էվլատը օլորզարընը
- 8 պիլինիզ, վէ թա'իֆէլէրի իմանլէ Ալլահն թէպ. ըրի էտէճէյինի քիթապ էվլէլա պիլտիլնտէն, Աբրահամա՝ ճիւմլէ միլլէթլէր սէնտէ միւպարէք օլաճագ տըր՝ տէյիւ մուգատտէմա թէպչիը էյէն.
- 9 տի, իմտի էհլ ի իման օլանլար միւ'մին Աբրահամ
- 10 իլէ պէրապէր միւպարէք օլուրլար, Չիւնքի շէրի 'աթ 'ամէլլէրինէ կիւվէնէլէրին ճիւմլէսի լա'նէթ ալթընտա տըրլար, զիրա՝ Շէրի'աթ քիթապընտա ճիւմլէ եազըլմը օլան շէյլէրի իճրա էթմէլլէ հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլ'ուն օլուն՝ տէ.
- 11 յիւ եազըլմը տըր, վէ Ալլահն 'իտինտէ հիլ պիլ քիմսէնին շէրի'աթլէ թէպչիը օլունմատըր տէրքեար տըր, չիւնքի՝ Սալիհ իմանլէ եաշա.
- 12 ճագ տըր, Շէրի'աթ իսէ իման թարիզիյլէ օլա. յըպ, անճագ՝ էյիլէրի իճրա էտէն ատէմ անլէրի
- 13 եաշաճագ տըր, Գրիստոս պիզիմ իչիւն մէլ'ուն օլուպ՝ պիզի շէրի'աթլէն լա'նէթինտէն խէլաս էյլէտի. (զիրա՝ Աղաճ իւզէրինտէ հէր ասըլան մէլ.
- 14 'ուն տըր՝ տէյիւ եազըլմը տըր.) թա քի Աբրահամա Հա'դ օլունան պէրէքէթ Յիսուս Գրիստոս. տա թա'իֆէլէրէ վասըլ օլուպ՝ իման վասըթա.
- 15 սըյլէ Բուհն վա'տընա նա'իլ օլալմի՝ էյ պիրա. տէրլէր, ինսանճա սէօյլէյօրմ. թաստըգ օլուն. մըլ 'ահուլ՝ վէլէվ ինսանն պիլէ օլա, պիր քիմ.
- 16 սէ իպթալ, եախօտ իւզէրինէ 'իլալլէ էթմէլ, իմ տի վա'սլար Աբրահամա վէ անըն նէսլինէ էտիլ տիլէր, չօզլար իչիւն սէօյլէր կիպի՝ վէ անըն նէսլէրինէ տէմէյիլ, անճագ ֆէրա իչիւն օնյիլէ կի.

- պի՛ վէ սէնին նէսլինէ՛ Կեյօր. պու տախի Գրիս-
- 17 տոս տրու Լաքին տերիմ՝ քի՛ Տէօրթ եիւզ օթուզ
սէնէ սօղրա վէրիլէն շէրի՛աթ, վա՛ւր իպթալ
էթմէք իւզրէ, Ալլահ Թարափընտան Գրիստոստա
էվվէլտէն Թաստրդ օլունմըլ օլան յա՛ւոր նէսիս
- 18 էտէմէզ, Զիրա էյէր միրաս շէրի՛աթտան իսէ,
արթըզ վա՛տտան տէյիլ տիր. հալ պու. քի Ալլահ
անը Արրահամա վա՛տ Թարիգիլլէ իհսան էյլտիւ
- 19 էօյլէ իսէ շէրի՛աթ նէ՞ իչիւն տիր. հագգընտա
վա՛տ օլունան նէսլ զուհուր՝ էտինճէտէք, Թէ-
ճալուզաթ սէպէպլինտէն իլավէ օլունուպ՝ մէլէք-
լէր վասթասըյլէ պիր միյանճընըն էլիլլէ Թէր-
- 20 Թիպ օլունտու. Լաքին միյանճը պիր Խար-ֆ ի-
21 չիւն օլմազ, ֆադաթ Ալլահ պիր տիր. իմոի շէ-
րի՛աթ Ալլահըն վա՛տարընա մուխալլի՞ֆ մի տիր.
հա՛լա. զիրա էյէր հայաթ վէրմէյէ մուգթէտիր
օլան շէրի՛աթ վէրիլմիշ օլա իտի, հագլիզաթէն
- 22 սալահ շէրի՛աթտան օլուր իտի. Լաքին Յիսուս
Գրիստոսա օլան իմանլէ վա՛տըն միւ՛մինլէրէ վէ-
րիլմէսի իչիւն, քիթապ ճիւմլէսինի կիւնահ ալ-
- 23 Թընա գափատը. վէ իման կէլմէզտէն էվվէլ՝
քէշֆ օլունաճագ իման իչիւն շէրի՛աթ ալթըն-
- 24 տա գափանմըլ օլարագ, մահֆուզ գալտըզ. էլ
հասըլ շէրի՛աթ Գրիստոսա կէլլէլէտ իչիւն պիզիմ
միւ՛էտտիպլիպ օլուր, քի իմանտան Թէպիրթ օ-
- 25 լունալըմ. Լաքին իման կէլմիշ օլտրդտան սօղ-
րա արթըզ միւ՛էտտիպին էմլէ ալթընտա տէյիլ
- 26 իզ, Զիրա Յիսուս Գրիստոստա օլան իմանըն վա-
թըթասըյլէ, ճիւմլէնիզ Ալլահըն էվլատը սընըզ.
- 27 Զիրա սիզին ճիւմլէնիզ քի Գրիստոսա վաֆթիիզ
28 օլունտընըզ, Գրիստոսը կիյմիշսինիզ. նէ Նէհու-
տի, նէ աէ Ծունանի վար, նէ գուլ, նէ հուրը
վար, նէ էրքէք, նէ տէ տիշի վար. չիւնքի ճիւմ-
- 29 լէնիզ Յիսուս Գրիստոստա պիր սինիզ. վէ էյէր
սիզ Գրիստոսըն իսէնիզ, պու էճլտէն Արրահամըն

նէսլի վէ վա'տ մուճէպինճէ վարիսէր սինիզ,

ԳՍՊ 4

- 1 Լաքին տերիմ քի՝ վարիս սապի օլտըգճա հեր
շէյին սահիպի իսէ տէ, գուլտան հիշ պիր ֆերգի
- 2 օլմայըպ, փէտէրինին թա'հին էթտիլի վագթա
տէյին, վասիէր վէ քէթխիւտալարըն էմրի ալ
- 3 թընտա տըրո՝ Գէզալիք պիզ տախի սապի պու
լունտըղըմըզ վագըթ, տիւնեանըն էրքեանը ալ
- 4 թընտա գուլլըգտա իտիք: Լաքին վագթըն թէ
մամլէթի կէլինճէ, Ալլահ քէնտի Օղլընը գարը
տան աօղմուշ վէ շէրի'աթ թահթընա կիլմիշ օ
- 5 լարագ իրսալ էյլէտի՝ թա քի օղուլըղա նա'իլ
օլմամըզ իշիւն շէրի'աթ թահթընտա օլտնարը
- 6 խէլաս էտէ: Վէ օղուլար օլտըղընըգտան Ալլահ
սիզին գալլէրինիզէ քէնտի Օղլընըն՝ Ապպա փէ
- 7 տէր՝ նիտա էտէն Բուհընը իրսալ էյլէտի՝ իմտի
արթըգ գուլ տէյիլ, անճագ օղուլ սըն: Վէ էյեր
օղուլ իսէն, Գըրստոսըն վասըթասըլէ տախի
- 8 Ալլահըն վարիսի սին: Լաքին օ գէման Ալլահը
պիլմէզ իքէն՝ զաթէն իլահ օլմայանլարա գուլլըգ
- 9 էտէր իտինիզ, Շիմտի իսէ, սիզ Ալլահը պիլմի
վէ պախուսուս Ալլահ թարաֆընտան պիլինմի
իքէն՝ նա'սըլ շօլ զա'իֆ վէ ֆագիր էրքեան
թէքրար գուլլըգ էթմէք իսթէյէրէք, անլէրէ
- 10 տէօնէրսինիզ, Կիւնլէր վէ այլար վէ վագըթար
- 11 վէ սէնէլէրէ ըի'այէթ էտէրսինիզ, Սիզին իլին
գօրգարըմ քի՝ ուղընըգտա չէքալիլիմ էմէք պի
հուտէ կիտէճէք տիրո՝
- 12 Էյ պիրատէրլէր, սիզէ ըէճա էտէրիմ, պէնիմ
կիպի օլունըզ, գիրա պէն տախի սիզին կիպի օլ
տըմ: սիզ պանա պիր վէճնլէ զատըր էթմէտինիզ:
- 13 Մա'լիւմիւնիւզ տիր քի՝ իլք տէֆ'ա սիզէ թէլգո
- 14 'իֆիլիլլէ պէշարէթի թէպլիր էյլէտիմ: Սիզ տա

- խի թէնիմտէ օլան թէճրիպէմի թահգիր վէ ան-
տէն իբրաւն էթմէյիպ՝ պիւլ'աքս պէնի Ալլահըն
պիր մէլէյի կիպի, վէ Յիսուս Գրիստոս կիպի գա-
15 պուլ էթմիկի: Իմտի սիզին միւպարէքիլինիդ
նէ՛ տիր: զիրա սիզին իյիւն շէհատէթ էտէրիմ
քի՛ միւմքին օլսա իտի, կէօզլէրինիզի չըգարըպ
16 պանա վէրի իտինիզ: Իմտի սիզէ հագիգաթը սէօյ-
17 լէտիյիմ իյիւն՝ տիւշմէնինի՛զ մի օլտըմ: Սիզին
ղայրէթինիզի չէքլօրլար իսէ տէ, խայր իյիւն
օլմայըպ, անճագ սիզ քէնտիլէրինին զայրէթինի
չէքէսինիզ տէյիւ՝ սիզի թէֆրիգ էթմէք իսթէր-
18 լէր: Ամմա էյի շէյէ զայրէթի օլմագ, եալընըզ
եանընըգտա պուլունտըղըմ վագըթ տէյիլ, ան-
19 ճագ հէր վագըթ էյի տիր: Էյ չօճուգլարըմ,
Գրիստոս սիզտէ սուրէթլէնինճէյէ տէյին, սիզին
20 իյիւն երինէ աղըր չէքմէքտէ օլարագ, Շիմտի եա-
նընըգտա պուլունմագ վէ սէսիմի տէյիլտիրմէք
խթէր իտիմ, զիրա սիզին հագգընըգտա շիւպ-
հէտէ իմ:
21 Էյ շէրի'աթ թահթընտա օլմագ իսթէյէնլէր,
պանա սէօյլէյինիզ, շէրի'աթը տիկլէմէ՛զ մի սինիզ:
22 Զիրա՝ Աբրահամըն իքի օղլու վար իտի, պիրի
ճարկէտէն վէ տիկէրի հուրրէտէն՝ տէյիւ եագըլ-
23 մըշ տըր: Լաքին ճարկէտէն օլան իսէ՛ վա՛տէ տօղտու:
24 Վէ պու շէյլէր ըէմզ թարիգիլլէ թէֆսիր օլըւ-
նուր, զիրա պուշլար շօլ իքի 'ահա տըր քի, պի-
րի թուր ի Սինատան օլուպ՝ օ տալի գուլլըգ ի-
25 չիւն տօղուրան Հագար տըր: Զիրա Հագար 'Ա-
րապիսթանտա պուլունան թուր Սինա օլուպ՝
չիմտիքի Երուսաղէմէ միւշասիհ տիր, վէ քէնտի
26 էվլատը իլէ պէրապէր գուլլըգ էտլօր: Ամմա
ճիւմլէմիզին վալիտէսի օլան եօգարըքի Երուսա-
27 ղէմ հուրրէ տիր: Զիրա՝ Էյ տօղուրմայան 'ագիր,
սէն շատ օլ, էյ աղըր չէքմէմիշ օլան, եիւքսէք

սէսլէ նիտա էյլէ. զիրա մէթրուքէնին էվլատը
զէվճի օլաննն էվլատընտան զիյատէ օլանադ տըր
տէյիւ կազըմըլ տըր:

- 28 Իմտի պիզ, էյ պիրատէրլէր, Իսահակ Կիպի
29 վա'ա էվլատը իզ: Լաքին օ գէ'ման թէն հասէպլյ-
լէ տօղան՝ Բուհ հասէպլյլէ տօղանա թէ'ատտի
30 էթտիյի միսիլլիւ, շիմտի տախի պէօյլէ տիր լա-
քին քիթապ նէ^օ պուլուրըր. ճարիյէ իլէ օղլնը
չըդար, զիրա ճարիյէնին օղլու հուրքէնին օղլու
31 իլէ պէրսպէր միրաա ալմայաճադ տըր: Վէլ հա-
ալլ, պիրատէրլէր, պիզ ճարիյէնին տէյիլ, ան-
ճադ հուրքէնին էվլատը իզ:

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի Գրիստոսըն պիզէ իհսան էթտիյի հուրքի-
յէթտէ սապիթ գատէմ օլունըզ, վէ թէքրոր
գուլլըզ պօյունտըրըղընա Կիրիֆթար օլմայընըզ
2 Իյթէ պէն Պօղոս սիզէ սէօյլէրիմ քի՝ Էյեր խի-
թան օլունուր իսէնիզ, Գրիստոս սիզէ պիր ֆա-
3 'իտէ էթմէզ: Վէ հէր պիր խիթան օլունան ատէ-
մէ՝ պիւթիւն շէրի'աթը ինճա էթմէյէ պօրճու
4 օլտըղընա երին շէհատէթ էտէրիմ: Սիզ քի չէ-
րի'աթլէ թէպրիր օլունադտա սընըզ, Գրիստոս.
5 տան այրըլըպ՝ Ինայէթտէն տիւշտիւնիւզ: Զիրա
պիզ իման վասըթասըլլէ թէպրիր իւմիտինէ Բուհ.
6 լէ մուսթազըր ըզ: Զիւնքի Յիսուս Գրիստոստա
նէ խիթան, նէ տէ խիթանսըզըլըզ պիր շէյէ կա-
րար, անճադ մուհապպէթլէ 'ամիլ օլան իման լա-
7 ղէ՛ Դըր: Էյի սէյիրտիյօր խիթնիզ. սիզի հագիգա-
8 թի'աթլէ թէմէքտէն քի'մ մէն՝ էյլէտի: Պու
թահրիք սիզի տա'վէթ էտէն թարաֆընտան տէ.
9 յիլ տիր: Պիր աղ մայա պիւթիւն խամուրըր մայա.
10 Լար: Ղայրի ֆիքրտէ պուլունմամանըզ իչիւն հագ-
զընըզտա Բապպտա ի'թիմատըմ վար. ամմ

- սիզէ իղթիրապ վէրէն հէր քիմ խէ, ճեղատընը
- 11 չէքճէք տիրւ Լաքին, էյ պիրատըրէր, էյէր պէն
տահա խիթան վա'ղ էտիյօր իսէմ, նի'չիւն հալա
թէ'ատտի կէօրիւյօրմ. օլ թագտիրտէ իաշըն
- 12 թէօքէզի իպթալ օլունտուլ Գեա'շքի սիզի իֆ-
սատ էտէնլէր քիւլլիէն քէսիլէ իտի:
- 13 Զիրա, էյ պիրատըրէր, հուրրիյէթէ տա'վէթ-
օլունտընը. անճագ պու հուրրիյէթ թէնէ ֆուր-
սաթ իչիւն օլմասըն, լաքին մուհապպէթլէ պիրի
- 14 պիրինիզէ խըտմէթ էտինիզ, Զիւնքի պիւթիւն
չէրի'աթ պիր քէլամտա իթմամ օլունտուր, եա'նի
- 15 Գօնշըրը քէնտին կիպի սէվէսին, Վէ լաքին էյէր
պիրի պիրինիզի ըսըրըպ եէյէճէք օլուրսանըզ,
սագընընը քի պիրի պիրինիզտէն թէլէֆ օլմա-
- 16 յասընըզ, Յագաթ տէրիմ քի' Բուհլէ եւրիւ-
յիւնիւզ, վէ թէն շէհվէթի իճրասընտա պուլուն-
- 17 մայաճագընըզ, Զիրա թէն րուհա գարշը, րուհ
տախի թէնէ գարշը արզու էտէր. պունլար տախի
պիրի պիրինէ մուլալիֆ տիր, շէօյլէ քի սիզ հէ-
- 18 ման իսթէտիյինիզ շէյլէրի եափամագընըզ, Ամմա
էյէր Բուհլէ տէլալէթ օլունտուր իսէնիզ, շէրի'աթ
- 19 թահթընտա տէյիլ սինիզ, Վէ թէնին 'ամլէլէրի
աշիքէար օլուպ' անլէր տախի գինա վէ ֆահշ վէ
- 20 Նափաքիլք վէ ֆիւճուր, Վէ փութիէրէսթիլք վէ
սիհր վէ 'ատալլէթ վէ նիզա'լար վէ գըզգանճըզ
վէ զազապ վէ միւնագա'ա վէ իխթիլաֆ վէ ֆըր-
- 21 գալար, Վէ հասէտ վէ գաթլ վէ սէրիսօլըզլար
վէ մասխարալըզլար վէ պունլարըն էմասլի տիր,
քի էվվէլտէն սիզէ սէօյլէտիյիմ վէճի իւզրէ, շիմ
տի տախի սէօյլէրիմ քի' պէօյլէ շէյլէրի իշէյէն-
- 22 Լաքին Բուհլէն մէյվէսի մուհապպէթ վէ մէսէր-
րէթ վէ սէլամէթ վէ թէ'էննի վէ լութֆ վէ խայր-
խահլըզ վէ սըտզ վէ հիլմ վէ զապթ ը նէֆա տիր.
- 23 Պու մագուլէ շէյլէրէ գարշը շէրի'աթ եօգ տըր:

- 24 Վէ Գրիստոսըն օլան քիմսէլէր թէնի տնըն հէ-
 25 վէսլէրի վէ շէհվէթլէրի իլէ սալալ էթտիլէր: Էյէր
 Բուհլէ եաշար իսէք, Բուհլէ տախի եիւրիւյլմ:
 26 Պիրի պիրիմիդի Թահրիք Էսիպ՝ պիրի պիրիմիդի
 հասէտ էտէրէք, պաթըլ իֆթիխարա մա'իլ օլ-
 մայալմ:

ՊԱՊ 6

- 1 Էյ պիրատէրլէր, էյէր պիր ատէմ զաֆիլէն պիր
 խաթառա թութուլուր իսէ, սիզ քի բուհանի
 սինիդ, պէօյլէ քիմսէյի հիլմ բուհլըյլէ իսլահ է-
 տինիդ, վէ պուհուհլէ պէրապէր քէնտինի սա-
 2 զըն, սէն տախի իղվա օլունմայասըն: Պիրի պի-
 րինիդին աղըրըղլարընը թաշըյընը, վէ պէօյլէն
 3 Գրիստոսըն շէրի'աթընը իթմամ էյլէյինիդ, Զիրա
 էյէր պիր քիմսէ պիր շէյ տէյիլ իքէն, քէնտինի
 4 պէր շէյ զանն էտէրսէ, քէնտինի ալուաղըր: Ամմ
 հէր քէս քէնտի 'ամէլինի միւվաղէնէ էթսին, վէ
 օ զէման զայրիսիյլէ տէյիլ, եալընըղ քէնտիսիյլէ
 5 իֆթիխարը օլաճագ: Զիրա հէր քէս քէնտի եիւ-
 քիւնիւ թաշըյաճագ տըր:
 6 Գէլամառա թա'իլմ օլունան քիմսէ մու'ալլիմինի
 7 հէր կէօնէ նի'մէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսին: Ալ-
 տանմայընըղ, Ալլահ իսթիհդա օլունմաղ, գիրա
 ատէմ հէր նէ էքէրսէ, հէման անը պիլէճէք տիր:
 8 Զիւնքի քէնտի թէնի իյիւն էքէն՝ թէնտէն հէլաք
 պիլէճէք: վէ Բուհ իյիւն էքէն՝ Բուհտան է-
 9 պէտի հայաթ պիլէճէք տիր: Լաքին խայր իյ-
 լէմէքտէն օսանմայալմ: գիրա կէվլէմէտիյիմիդ
 թագտիրտէ, մէվսիմինտէ պիլէճէյիդ, Հալ պէօյ-
 10 լէ իքէն, վազթըմըղ օլուդճա, հէր քէսէ՝
 խուսուսա էհլ ի իման օլանլարա էյիլիք էտէ-
 լիմ:
 11 Պագընըղ՝ քէնտի էլիմլէ սիզէ նա'սըլ եաղըլար

- 12 եազարմ: Թէն հասէպիլլէ կիւզէլ կէօրիւնմէք
խթէյէնլէր խիթան օլունմանըզա իպրամ էտէր-
լէր: պու տախի անճագ Գրիստոսըն խաչը սէպէ-
13 պինտէն Թէ'ատաի կէօրմէմէլէրի իլիւն տիրո Զիրա
խիթան օլունանլար քէնտիլէր պիլէ շէրի'աթը
հըֆզ էթմէյիպ' անճագ սիզին Թէնինիզլէ իֆթի-
խար էթմէլէրի իլիւն, սիզին խիթան օլունմանը-
14 զը իսթէյօրլար: Լաքին հա՛շա քի պէն Բապպը-
մըզ Յիսուս Գրիստոսըն խաչընտան զայրի պիր
շէյլէ իֆթիխար էտէյիմ: անըն վասըթասըլլէ
տիւնեա պանա, պէն տախի տիւնեայա սալպ օ-
15 լունտըմ: Զիրա Յիսուս Գրիստոստա նէ խիթան,
նէ տէ խիթանսըզըզ պիր շէյէ եարար, անճագ
16 եէնի մախլուզ օլմագ լազմ'դըր: Վէ պու գանուն
իւզրէ եիւրիւյէնլէրին քեաֆֆէսի իւզէրինէ վէ
Ալահըն իսրայէլի իւզէրինէ սէլամէթ վէ մէրհա-
17 մէթ օլուն: Պունտան պէօլլէ քիմսէ պանա զահ-
մէթ վէրմէսին, զիրա պէն ճէսէտիմտէ Բապպ
18 Յիսուսըն պէրէլէրինի Թաշըյօրըմ: էյ պիրա-
տէրլէր, Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն ինայէթի
սիզին բուհընըզ իլէ օլուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԷՍՈՒԼԸՆ

ԵՓԵՍՈՍԼԸԼԱՐԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալահըն իրատէթիլլէ Յիսուս Գրիստոսըն բէսուլը
Պօղոս, Եփեսոստա պուլունան մուգատտէպէրէ,
վէ Յիսուս Գրիստոստա պուլունան միւ'մինլէրէ:

- 2 Փէտէրիմից Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Քրիստոս
 Թարափընտան սիղէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլուռն
- 3 Միւսպարէք օլսուռն Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս
 սըն Փէտէրի Ալլահ, քի պիղի Թէմալիսթա
 Քրիստոս վասըթասըյէ հէփ ըուհանի պէրէքէթ-
- 4 լէրէ նա'իլ էյլէտի. նիթէքիմ քէնտի հուզուըրն
 տա մուհասպէթտէ մուգատտէս վէ լէքէսիզ օլ
 մամըզ իչիւն, տիւնեանըն գուրուլմասընտան էվ-
- 5 վէլ պիղի անտէ ինթիխասպ էյլէտի. վէ Սէվիլս
 լիւսիւնտէ պիղի մազհար էյլէտիյի ճէլիլ 'ինայէ-
- 6 Թինին մէտհի իչիւն, Քէնտի իրատէթինին ըիզասը-
 նա կէօրէ, քէնտինէ Յիսուս Քրիստոս վասըթա-
- 7 սըյլէ պիղի օղուլըղա թագաւոր էյլէտի Անտէ
 տախի պիղ գանընըն վասըթասըյէ Ֆիտիյէյէ
- 8 Եա'նի պիղէ հէր պիր հիքմէթ վէ Փէհմէլ պօլ
 պօլ վէրտիյի 'ինայէթինին ղանիլիյինէ կէօրէ, կիւ-
- 9 նահլարըն 'աֆվընա մալիք իզ վէ էզէլտէն պէ-
 ըու քէնտիսինտէ Թասմիմ էյլէտիյի հիւան ի ըի-
- զասընա կէօրէ քէնտի իրատէթինին սըրըրը,
- 10 Եա'նի վագըթլարըն Թէմամիյէթի իտարէսինտէ
 հէր շէյի, կէրէք սէմավաթտա կէրէք Էէր Էիւ-
- զիւնտէ պուլուռնան շէյլէրի Քրիստոստա պիրլէ-
- 11 տիրէճէյինի պիղէ պիլտիրտի Անըն վասըթասըյէ
 հէր շէյի քէնտի իրատէթինին Թէտպիրինէ կէօրէ
 իճրա էտէնին միւրատը մուճէպինճէ Թագաւոր օ-
- 12 լուռմաղլէ վէքասէթէ նա'իլ օլաըգ. Թա քի պիղ
 Քրիստոսա էվվէլ իւմիտ էտէնլէր անըն ճէլալինին
- 13 մէտհի իչիւն օլալըմ. վէ անա, սիզ տախի հա-
 գիգաթըն քէլամը օլան իտէլասընըզըն պէշարէ-
- Թինի իչիտիպ Է-մի Էլ-թիւիլ, վէ անա իմանէթ-
 մէքլէ վա'տ օլուռնան Բուհ իւլ Դուտսլէ միւհրէն-
- 14 տինիզ. Պու տախի միւլքիւմիւզիւն Ֆիտիյէ օլուռն
 մասընատէք, անըն ճէլալինին մէտհի իչիւն վէ-
 րասէթիմիզին փէյի տիր
- 15 Պու էճլտէն, պէն տախի Բապպ Յիսուս օլան

- խմանընդր վէ ճիւմէ մոգաատէսէրէ օլան մու-
- 16 հապպէթինիգի իշիթմէքլէ, Սիգին իիւն շիւքր
էթմէքտէն ֆէրաղաթ էթմէրէքէք, սիգի տու'ա-
- 17 լարըմտա գիքր էտէրիմ. թա քի Բապպըմըզ Յի-
սուս Գրիստոսըն Ալլահը, ճէլալին ֆէտէրի, անը
պիլմէք խուսուսընտա սիգէ հիքմէթ վէ վահի
- 18 բուհընը իհսան պուլուրմասըյէ, Գալպինիգին
կէօզլէրի թէնիլի օլունա, շէօյէ քի անըն տա'-
վէթինին իւմիտի նէ', վէ մոգաատէսէրտէ անըն
- 19 միւրասընըն ճէլալինին զանիլյի նէ', վէ անըն
գուտրէթինին գուվվէթի իճրասընա կէօրէ, պիդ
միւ'մինլէր հազգընտա գուտրէթինին ֆէվգ էլ
'առէ օլան 'ազամէթի նէ' օլտըզընը պիլէսինիզ:
- 20 Պունու տախի Գրիստոստա, անը էօլլէրտէն
- 21 իհեա էթմէքլէ, իճրա էտիպ, Անը հէր բիյասէթ
վէ հիւքիւմէթ վէ գուտրէթ վէ սալթանաթըն վէ
եալընըզ պու տիւնեատա տէյիլ, անճագ ախրէթ-
տէ տախի եատ օլլուան հէր իսիկն մաֆէվգինտէ
- 22 սէմալիյաթտա քէնտի սաղընտա օթուրթտու վէ
հէր շէյի անըն այագլարը ալթընա միւթի' գըլա-
րագ, անը հէր խուսուստա քիլիսէյէ բէ'իս նասպ
- 23 էյլէտի Պու տախի անըն ճէսէտի օլուպ' ճիւմէյի
հէր շէյտէ իքմալ էտէնին քէմալիյէթի տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Վէ սիգի՝ խաթա վէ կիւնահլարտա էօլմիւշ ի-
- 2 քէն Ալլահ Դիբէլմ-Դի. Անլէրտէ սիգ պիր զէման
պու տիւնեանըն կիտիչինէ կէօրէ հապա հիւքիւ-
մէթինին բէ'իսինէ, եա'նի իթա'աթսըզլըզ օղու-
լարընտա շիմտի 'ամիլ օլան բուհա կէօրէ հարէ-
- 3 քէթ էատէր իսինիզ: Պունլարըն արասընտա պի-
զիմ ճիւմէմիլ տախի պիր զէման թէնիլիգին շէհ-
վէթլէրինտէ եիւրիւյիւպ' թէն վէ եֆքեարըն միւ-
րատլարընը իճրա էտէրէքէք, սա'իլլէր կիպի թա-

- 4 պի'աթլէ Էհլ ի զտղապ խտիք: Լաքին Ալլահ մեր-
 համէթտէ զանի օլմաղլէ, պիղէ կէօթէրտիյի
 5 քէնտի 'աղլմ' մուհապպէթինտէն նաշի, Պիլ խա-
 թալարտա էօլիւ պուլունտղըմիդ հալտէ, պիղի
 Գրիստոս իլէ պէրապէր տիրիլթտի. ('ինայէթլէ
 6 խէլաս պուլմուշ սընըդ') Վէ պիղէ անըն իլէ պէ-
 րապէր իհեա էտիպ' սէմավլյաթտա Յիսուս Գրիս-
 7 տոս իլէ օթուրթտու. Թա քի Յիսուս Գրիստոս-
 տա պիղէ Եպրազ Էյէթէյէ լութ ֆլէ քէնտի 'ինայէ-
 թինին ֆաղիլէթի զանիլիյինի կէլէճէք 'ասըլար-
 8 տա իզհար էտէ: Զիրա իման վասըթա օլարադ
 'ինայէթլէ խէլաս պուլարնըդ. պու տաթի սիղտէն
 9 օլմայըպ' Ալլահըն 'աթիյէսի տիր. 'Ամէլլէրտէն
 10 տէյիլ տիր, քի քիմնէ իֆիթիլար էթմէյէ: Զիրա
 պիղ անլէրտէ երւրիւմէմիդ իւզրէ' Ալլահըն մու-
 զաոտտէմա հազըրլատըղը էյի 'ամէլլէր իչիւն Յի-
 սուս Գրիստոստա խալզ օլունմըշ օլարադ, անըն
 'ամէլի իզ:
 11 Իմտի խաթըրնըղա կէթիրինիդ քի, սիղ պիր
 վազըթ թէնճէ թա'իֆէլէր օլուպ' վէ թէնտէ էլ
 իլէ իճրա էտիլիպ տէ խիթանլը 'աոտ օլունան
 Թարաֆընտան խիթանսըղ 'աոտ օլունուր խթ.
 12 Նիդ. Օ զէման Գրիստոսըղ օլուպ' Իսրայէլ միլ-
 լէթինէ Էճնէպի, վէ վա'տըն 'ահալարընտան զա-
 րիպ պուլունարադ, պիր իւմիտէ մալիք օլմալըպ'
 13 տիւնեատա Ալլահսըղ իտինիդ, Շիմտի խէ Յիսուս
 Գրիստոստա' սիղ քի պիր վազըթ ուզադ խթ.
 14 Նիդ, Գրիստոսըն գանըլլէ եազըն օլտընըդ: Զիրա
 պիղլմ սէլամէթլիմիդ օ տըր, չիւնքի օ իքիսիթ
 15 պիրլէշտիրիպ, Գէնտի թէնիլլէ օրթա տիվարը,
 եա'նի 'ատալէթի երգմաղլէ, նիզամլար իլէ էմ-
 լէրին շէրի'աթընը նէսիս էյլէտի. Թա քի սէլամէթ
 հուսուլէ կէթիրէրէք, իքիսինի քէնտինտէ պիր
 16 Էէնի ինսան խալզ էտէ, Վէ քէնտի խալըյէ 'ա-
 տալէթի հէլաք էթմիշ օլարադ, անըն վասըթա.

սըյլէ ի քիսինի պիր ճէսէտտէ Ալլահ իլէ պարը-
 17 տըրա. վէ կէլիպ սիզ ուզազ օլանլարա հէմ տէ
 18 եագըն օլանլարա սէլամէթի թէպըր էյլէտի. Զի-
 րա ի քիմիզին պիր Բուհտա փէտէրէ եագլայմասը
 19 անըն վասըթասըյլէ տիր. Պունա պինա'էն պուն-
 տան պէօյլէ զարիպ վէ միւսաֆիր օլմայըպ' ան-
 ճագ մուգատտէսըրին միլլէթտաշլարը վէ Ալլա-
 20 հըն էհլ ի պէյթինտէն սինիզ: Սիզ րէսուլլէրին
 վէ փէյղամպէրլէրին թէմէլի իւզէրինէ պինա օ-
 լունտընը. պունուն տա քէօյլէ թաշը պիզ զաթ
 21 Յիսուս Գըրիստոս տըր, Գի պիւթիւն պինա անտէ
 թէրքիպ օլունմաղլէ, Բապպտա մուգատտէս պիր
 22 հէյքէլ օլմագ իւզրէ պէօյլամէքտէ տիր. վէ ան-
 տէ սիզ տախի Բուհլէ Ալլահըն մէսքէնի օլմագ
 իւզրէ, պէրապէր պինա օլունույօրսընը:

ՊԱՊ 3

1 Պու սէպէպտէն պէն Պօղոս սիզ թա'իֆէլէր ի-
 2 չիւն Յիսուս Գըրիստոսըն մահպուսը օլարագ, Ալ-
 լահըն պանա սիզին իչիւն հէվալէ օլունմը օլան
 3 'իւնայէթինին իտարէսինի, Եա'նի պանա պու սըր-
 րը իլհամլէ պիւտիրտիլինի չիւպհէսիզ իշիթմիչսի-
 նիզ, նիթէքիմ էվլէլա մուխթասարճա եագտըմ.
 4 Անը օգույուպ' Գըրիստոսըն սըրըր խուսուսընտա
 5 պէնիմ վուգուֆըմը ալլայա պիւրիսինիզ Պա'ւլը
 տախի, եա'նի թա'իֆէլէրին պէշարէթ վասըթա-
 սըյլէ Գըրիստոստա միրաս շէրիքի վէ հէմճէսէտ
 6 վէ վա'տընա հիսսէտար օլմալարը, Շիմուի անըն
 մուգատտէս րէսուլլէրինէ վէ փէյղամպէրլէրինէ
 Բուհլէ քէշֆ օլունտըղը միսիլիւ սա'իր 'ասըլար-
 7 տա պէնի ատէմէ պիւտիրիլմէտի Պէն տախի Ալ-
 լահըն գուսըթթինին ֆի'իլի իւզրէ, պանա վէրի-
 լէն 'իւնայէթ մէվհիպէսի մուճէպինճէ օլ պէլուրէ-
 8 թիւ խըտմէթճիսի օլտըմ. Պէն ճիւմլէ մուգատտ

- տէսլերին էն էտնասը պուրունորղըմ հաւտէ, պու
 ՚ինայէթ, եա'նի թա'նիքէէր արասընտա քրես
 տոսըն 'ազլ էրմէյէն զանիլլինի թէպչիբ էսպլ
 9 Հէր շէյի խալգ էտէն Ալլահտա, էգէտէն կիզլէն
 միշ օլան սըբըն նիզամը նէ օլորղը հագըրնտս
 ճիւմէյի թէնվիր էթմէքլիք պանա իհասն օլուն
 10 տու. Շէօյլէ քի Ալլահըն մի թէնէվվի' հիքմէթի
 շիմտի քիլիսէնին վասըթասըյլէ սէմավիյաթտա
 11 օլան րիյասէթլէր վէ հիւքիւմէթլէրէ, Բապլըմըզ
 Յիսուս Գրիստոստա էթալլի թագաւորի էգէլի
 12 մուճէպինճէ պիւտիրիլէ Պիզիմ տախի անըն վա
 սըթասըյլէ քէնտիսինէ իման էտէրէք ի'թիմատ
 իւզրէ ճէսարէթ վէ թէգարրուպըմը վար տոր
 13 Պու էճլտէն րէճա էտէրիմ, քի սիզէ 'իզլէթի
 մուճիպ օլարագ պէնիմ սիզին իչիւն լէքտիլիմ
 մուզայագալար սէպէպինտէն Ֆիւթուր կէթիրմէ
 14 յէսինիզ Պու սէպէպտէն, Կէրէ', Բապլըմըզ
 Յիսուս Գրիստոսըն փէտէրինին, Էա'նի սէմավաթ
 տա վէ եէր եիւզիւնտէ պուրունան հէր պիր գա
 15 պիլէնին անըն իսմիլլէ թէսմիլլէ օլունտորղ փէրէ
 լէնէն հուզուրընտա տիզ չէօքէրէք Նիյալ էտէրիմ
 16 քի, Գէնտի ճէլալինին զանիլլինէ կէօրէ քէնտի
 Բուհուս վասըթասըյլէ պաթընի ատէմտէ գուվ
 17 վէթլէ սապիթ օլմաղը, վէ իման վասըթասըյլէ
 Գրիստոսըն գալպլէրինիզտէ սաքին օլմասըն ին
 18 սան էտէ. Հէմ տախի սիզ մուհապպէթտէ քէօր
 լէնմիշ վէ թէմէլլէնմիշ օլարագ, Ալլահըն ճիւմէ
 քէմալիլլէթիլլէ մէմու օլմանըզ իչիւն, ճիւմէ մու
 գատտէալէր իլէ պէրապէր, էնիլիք վէ ուզունըզ
 վէ տէրինիք վէ եիւքսէքլիք նէ օլարղընը ֆէհմ
 19 էթմէյէ, Եա'նի Գրիստոսըն 'ազլտան իսթիւն
 օլան մուհապպէթիլի ալլամաղա մուգթէտիր օ
 20 լասընըզ վէ պիզտէ 'ամիլ օլան գուտրէթէ կէօ
 րէ հէր խուսուստա տիլէտիլիմիզ եա տիւլին
 տիպիւմիւզտէն զայէթ զիյատէ իճրա էթմէյէ գա

- 21 տիր օլանա, Յիսուս Բրիստոս վասըթասըյն քի-
լիսէտէ ճիւմէ տէհըլէրտէ էպէտ իւլ ապատ համա
օլսուէն: Ամին:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի պէն, Բապպ իչիւն մահալուս օլան, սիզէ
րէճա էտէրիմ, քի տա՛վէթ օլունտըղընըզ տա՛-
- 2 վէթէ լայրգ օլտըղը վէճհ իւզրէ, Գէմալ ը Թէվա-
զու՛ վէ հիւմ՝ վէ սապըլէ եիւրիւլիւպ՝ պիրի պի-
- 3 ընիզէ մուհապպէթլէ Թէհամմիւլ էտէսինիզ. Վէ
սէլամէթին պէնտիյլէ Բուհըն մուճիպ օլտըղը իթ-
- 4 Թիհատը հըֆզ էթմէյէ ճէհտ էտէսինիզ: Տա՛վէ-
թինիզին հէման պիր իւմիտինէ տա՛վէթ օլունտը-
- 5 ղընըզ միսիլիւ, ճէսէտ պիր, վէ բուհ պիր, Բապպ
պիր, Իման պիր, վաֆթիզ տախի պիր տիր. Ճիւմ-
- 6 լէնին իւզէրինտէ վէ ճիւմլէսի իլէ վէ ճիւմլէնիզ-
տէ օլարագ, ճիւմլէնին Ալլահը վէ փէտէրի պիր
- 7 տիր: Ամամ հէր պիրիմիզէ Բրիստոսըն յաթիյէսի-
նին էօլլիւսիւնէ կէօրէ ՚իւայէթ իհսան օլունտու:
- 8 Պունա պինա՛էն՝ Եիւքսէյէ չըզըպ՝ էսարէթի էսիր
էթտի, վէ ատէմլէրէ յաթիյէլէր վէրտի՝ տէյիւ
- 9 պոյոլըրըր: Իմտի պու չըզմագ նէ՞ տէմէք տիր:
մէյէր քի էվմէլա եէրին աչաղըքի մահալլէրինէ
- 10 էնիլ օլա: Օլ էնէն, վէ հէր չէյի մէմլու գըլմագ
իւզրէ ճիւմլէ սէմալաթտան Լօգարը չըզան հէ-
- 11 ման պիր տիր: Գէնտիսի մուգատտէսլէրին իք-
մալը մագսէտիլլէ խըտմէթին իֆասը վէ Բրիստո-
- 12 սըն ճէսէտի մա՛մուրիյէթի իչիւն, Պա՛զըսընը րէ-
սուլ, պա՛զըսընը փէյղամպէր, պա՛զըսընը միւ-
- 13 օլմագ իւզրէ Թա՛ւին էյլէտի. Թա քի ճիւմլէմիզ
իման վէ Իպն Ուլլահը պիլմէք իթթիհատընա,
քեւմիլ առէմ օլմագ իւզրէ Բրիստոսըն քէմա-
- 14 ինին գամէթի էօլլիւսիւնէ վասըլ օլարմ. Շէօյլէ
քի պունտան պէօյլէ ատէմլէրին հիլէլէրի վէ

- ֆէնտէ իղլալ էտիճի տէսխէլէրիյէ Թա'լիմին հէր
 պիր ըիւզկեարընտան չալգանան վէ էօթէ պէրի
 15 սիւրիւքլէնէն չօճուզլար օլմայրպ, Անճագ մու-
 հապպէթլէ հագիգաթա Թապի' օլարագ հէր
 16 վէճհլէ անտէ նէմա պուլալըմ. Ետ'նի պաշ օլան
 Գիրստոտա քի անտէն պիւթիւն վիւճուտ հէր
 եարտըմ էտէն իրթիպաթ վասըթասըյէ Թէր-
 քիւյ ու Թէշքիլ օլունարագ, հէր գըմընըն 'ա-
 մէլինին մըգտարընա կէօրէ, ճէսէտ մուհապպէթ-
 լէ մա'մուրիյէթ պուլմասը իյիւն պէօյիւր
 17 Իմտի պուլուտ տէյիպ, Բապպտա շէհատէթլէ
 Կա'հէ-ն էտէրիմ, քի սիզ արթըգ սա'իր Թա'լի-
 ֆէլէր քէնտի Ֆիքըլէրինին պաթըլըղընտա եիւ-
 18 ըրստիւքլէրի կիպի եիւրիւմէյէսինիզ. Ձիւնքի
 գալպլէրինին դաթըլըղըյէ տէրուլէրինտէ պու-
 լունան ճէհալէթ սէպէպինտէն, զուլէթ անլէրին
 զիհնէրինի գափլամըշ օլարագ, Ալլահըն հայա-
 19 Թընտան զարիպ պուլունմըշ օլտըլար, վէ հէր
 հիսսի զա'իպ էտէրէք, Թամա' իլէ հէր կէօնէ
 նափաքլիյի իշլէմէք իւզըն, քէնտիլէրինի ֆըսգ
 20 ու Ֆիւճուրէ Թէսլիմ էթտիլէր, Սիզ իսէ Գրիս-
 21 տոսը պէօյլէ էօյրէնմէտինիզ. Մատամ քի հա-
 գիգաթ Յիսուստա պուլունտըղը վէճհլէ' իշիտիպ
 22 անըն Թարաֆընտան Թա'լիմ օլունտընըզ, Էվ-
 վէլքի հարէքէթինիզէ կէօրէ իղլալ էտէն շէհլէթ-
 լէրինճէ ֆէստա պուլան էսքի առէմի Թէրք է-
 23 տիպ, Ագլընըղըն բուհըյէ եէնիլէնէրէք, (24) Սա-
 լահտա վէ հագիգաթա 'ա'իտ գուտսիյէթ տէ, Ալ-
 լահըն էրաթիլէնէ կէօրէ իսալգ օլունան եէնի ա-
 25 տէմի կիլէսինիզ, Պու էճլտէն եալանը թէրք է-
 տիպ սիզ հէր պիրինիզ գօնըսը իլէ հագգ օլանը
 սէօյլէյինիզ. Նիւնքի պիրի պիրիմիզին ա'գասը իզ
 26 Ղազապա կէլտիլինիղտէ կիւնահ իշլէմէյինիզ, դա-
 27 զապընըզ իւզէրինէ կիւնէշ պաթմասըն, Շէթա-
 28 նա տաիլի մահալ վէրմէյինիզ, Սըրգաթ էտէն

- արթըզ սըրգաթ էթմէսին. պիլ'աքս միւհթաճ
 29 օլանը հիսսէտար էթմէյէ մուգթէտիր օլմագ իւզ-
 րէ էլլէրիյէ էյի իշ իշէյէրէք էմէք չէքսին. Աղ-
 զընըզտան պիր ֆէնա սէօզ ասլա չըգմասըն, ֆա-
 դաթ իշիտէնէրէ նի'մէթ վէրմէք իւզրէ, մուգ-
 թագի օլան մա'մուրիյէթ իշիւն խալըլըսը նէ իսէ'
 30 աշ ւէյլէյիւն. վէ Ալլահըն Րուհ իւլ Գուտսընը
 մահգուն էթմէյինիւ. քի անընէ սիզ ֆիրիյէ կիւ-
 31 նիւ իշիւն միւհըլէնտինիւ, Հէր աճըլըք վէ խըյմ
 ու զազապ վէ պաղըրըլ վէ քիւֆը հէր քէօթիւ-
 32 իւք իլէ պէրապէր սիզտէն տէֆ' օլունսուն. վէ
 պերի պերինիլէ հալիմ վէ չէֆիւք օլուպ' Ալլահ
 տախի Բըրիստոս վաարթասըլլէ սիզի 'աֆլ էյլէ-
 տիյի կիւպի եէքսիկէրինիլի 'աֆլ էտինիլ.

ՊԱՊ 5

- 1 Իմտի սէվկիւլիւ էվլատ կիպի, Ալլահա մուգթէտի
 2 օլանըզ. վէ մուհապսէթլէ եիւրիւյիւնիւզ, նիթէ-
 քիմ Գըրիստոս տախի պիզի սէվիպ' քէնտինի պի-
 3 թագտիմէ վէ զէպիհէ թէսիմ էյլէտի. Լաքին
 մուգաուտէսէրէ վաճիպ օլտըղը իւզրէ զինա վէ
 հէր կէսնա նափաքիթք եախօտ թամա'քեաբըլըն
 4 իսմի պիլէ աբանըզտա ալըլմասըն. վէ պու նա-
 սէղա չէյլէր, եա'նի 'արսըզըլըք վէ սէֆահէթ քէ-
 5 լամը եախօտ հէզլ պուլընմայըսլ' անճագ պիթ
 6 թէրճիհ չիւքը 'ալը օլունսըն. Մա'լիւմիւնիւզ տիր
 քի հիշ պիր զինաքեար, եախօտ նափաք, եախօտ
 թամա'քեաբըն (քի պու վուլթիւթիւթ տիր)
 Գըրիստոսըն վէ Ալլահըն մէլէքիւթ իւնտէ միրասը
 7 եօգ տըր. Պիհուտէ սէօզլէրլէ սիզի պիր քիմսէ
 ալտաթմասըն. զիրա պու չէյլէր սէպէպինտէն էհլ ի
 8 'իսեան իւզէրինէ Ալլահըն զազապը կէիւր. Իմտի
 անլէրին չէրիքլէրի օլմայընըզ. Զիրա պիր զէման

- զուլմէթ իտինիզ, շիմտի իսէ Բապպա ա նուր օլա-
 9 րազ էհլ ի նուր կիպի երւրիւյիւնիւզ, Ձիրա նու-
 րըն մէյվէսի հէր էյիլիք վէ սալաւ վէ հազիզաթ-
 10 տան 'իպարէթ տիրո Բապպա մազպուլ օլան նէ
 11 իտլինի թէճրիպէ էտինիզ, Չուլմէթին սէմէրէ-
 սիզ 'ամէլլէրինէ միւշթէրիք օլմայըպ' պիթ թէր-
 12 ճիճ թա'ղիր էտինիզ, Ձիրա անլէրտէն կիզի իշլէ-
 13 նիլէն շէյլէրի սէօյլէմէք պիլէ 'այպ տըր, Ամմա
 թա'ղիր օլունան հէր շէյ նուր վասըթասըյլէ դա-
 14 հիր օլուր, զիրա իզհար օլունան հէր շէյ նուր
 15 տըր, Պունա պինա'էն' էյ ույգուսա օլան, ու-
 յան, վէ էօլիւլէրտէն գըյամ էյլէ, վէ Գրիստոս
 սանա զիյա վէրէճէք տիր' տէյիւ պույուրըր,
 16 Իմտի 'ազըւըզար կիպի տէյիլ, անճազ 'ազըւ-
 17 լըլար կիպի տիգգաթ իւզրէ հարէքէթ էթմէյէ
 18 պագընըզ, Վէ վազթը սաթըն ալընըզ, զիրա պու-
 19 կիւնլէր ֆէնա տըր, Պու էճլաէն ֆէհմիզ օլմա-
 20 յըպ' անճազ Բապպըն իրատէթի նէ օլուըղըն
 21 ֆէհմ էտինիզ, Վէ ֆիւճուրա պա'իս օլան շէ-
 22 րապլէ սերիսօշ օլմայընըզ, անճազ Բուհլէ մէմու-
 23 օլարազ, Պիրի պիրինիզ իլէ մէզմուր վէ իլահի վէ
 24 րուհանի թէսպիհլէրլէ թէքէլիւմ վէ գալլլէրի-
 նիզտէ Բապպա թէրէննիւմ վէ թէզմիր էտէրէք,
 25 Տա'իմա հէր շէյ իյիւն ֆէտէր Ալլահա Բապպըմըզ
 Յիսուս Գրիստոսըն իսմիլէ շիւքը էտինիզ,
 26 Պիրի պիրինիզէ Ալլահ գօրգուսըյլէ միւթի' օ-
 27 լունըզ, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէրինիզէ Բապ-
 28 պա Բ-լէ' օլ-ր կիպի միւթի' օլունըզ, Ձիրա
 29 զէվճ զէվճէնին պաշը տըր, Նիթէքիմ Գրիստոս
 30 քիլիսէնին պաշը վէ վիւճուտըն խէլասքետը
 31 տըր, Իմտի քիլիսէ Գրիստոսա միւթի' օլուըղը մի-
 32 սիլիւ, զէվճէլէր սաթի հէր շէյտէ քէնտի զէվճ-
 33 էրինէ Բ-լէ' օլունըլար, էյ զէվճէր, քէնտի

- դէվճէլէրինիդի սէվինիդ, նիթէքիմ Գրիստոս տա-
խի քիլիսէյի սէվտի. վէ անըն Խօլընա քէնտինի
26 Թէսլիմ էյլէտի, Թա քի սու իլէ երյգամազտա
քէլամէ անը Թամհիր էյլէյիպ Թագտիս էտէ.
27 Վէ լէքէ եա պիլ րիւշիւք վէ պու միսիլիւ շէյտէն
'արի օլարադ, մուգատտէս վէ լէքէսիլ օլմադ
իւզրէ, քիլիսէյի քէնտինէ 'իզլէթլի իզհար էտէ.
28 Գէզալիք զէվճէլէր զէվճէլէրինի քէնտի վիւճոււ-
լէրի կիպի սէվմէյէ պօրճլու տըրլար. քէնտի զէվ-
ճէսինի սէվէն՝ քէնտի քէնտինի սէվմիշ օլուր.
29 Ձիրա պիր քիմսէ հիշ պիր վադըթ քէնտի վիւ-
ճուտինէ պուղզ էթմէտի, անճագ Գրիստոս քի-
լիսէյի Գայլէրլու միսիլիւ՝ անը պէսլէր վէ գայը-
30 բըր. Ձիրա պիղ անըն Թէնինտէն վէ քէմիքլէ-
31 րինտէն օլարադ, վիւճուտինին ա'գասը իզ. Պու
սէպէպտէն ատէմ փէտէրինի վէ վալիտէսինի
Թէրք էտիպ՝ զէվճէսինէ միւլաաղդ օլարադ՝ իքի-
32 սի հէքվիւճոււ օլաճագ տըր. Պու սըրը պէօ-
յիւք տիր, լաքին պէն Գրիստոս վէ քիլիսէ հագ-
33 գընտա սէօյլէյօրըմ. Իմտի սիզտէն հէր պիրի
քէնտի զէվճէսինի հէման քէնտի նէֆսի կիպի սէվ-
սին, զէվճէ իսէ քէնտի զէվճինէ հիւրմէթ էթսին.

ՊԱՊ 6

- 1 Իյ էլլատ, քէնտի վալիտէյնինիդէ Բապպտա միւ-
2 Թի՝ օլունըզ, զիրա պու հագգ տըր. ֆէտէրինի
վէ վալիտէյէ հիւրմէթ էյլէ. (վտ'տ իլէ պիրինճի
3 էմը պու տըր.) Թա քի սանա խայը կէլիպ՝ եէր
4 իւզէրինտէ 'էօմրիւշ ուզուն օլա. Սիզ տախի, էյ
փէտէրլէր, էվլատընըզը դազապա կէթրմէյիս՝
անճագ Բապպըն Թէրպիյէ վէ նապիհաթընտա ան-
5 լէրի փէրվէրտէ էտինիդ. Սիզ տախի, էյ գուլար,
Թէն ճիհէթիլէ էֆէնտինիլ պուլունանլարա,
Գրիստոս Գէլի՝ օլա-բ կիպի, գօրգու վէ Թիթ-

- րէմէ իլէ՝ զալլինիզին սատելիլ իլէ միւթի՝ օ-
 6 լունըզ. Կէօզէ Կէօրիւնմէք իշիւն օլան խրտմէթ-
 լէ, ինսանը խօշնուտ էտէր Կիպի տէյիլ, անճազ
 Գրիստոսըն գուլլարը Կիպի Ալլահըն իրատէթինի
 7 ճանտան իծրա էյլէյէրէք, Ատէմէրէ տէյիլ, ան-
 ճազ Բապպա Կիպի, խօշնուտիլէ գուլլըք էտի-
 8 նիզ, Զիրա պիլիքսինիզ քի՝ հէք քէս հէր նէ խայր
 իլէր իսէ, Կէրէք գուլ օլտուն, Կէրէք ազատ օլ-
 սուն, հէման պունու Բապպ թարաֆընտան ալա-
 9 ճազ տըր, Վէ սիզ, էյ էֆէնտիլէր, սիզին տախի
 էֆէնտինիզ սէմատա պուլունտըղընը, վէ անըն
 'ինտինտէ խաթըր սայմազ օլմատըղընը պիլէրէք,
 թէհտիտի թէրքէ՝ անլէրէ հէման պու մինվալ
 իւզրէ մու'ամէլէ էյլէյինիզ,
 10 Էլ հասըլ, [էյ պիրատէրլէրիմ,] Բապպ իլէ վէ
 անըն գուտրէթինին գուվլէթիլէ գուվլէթինի-
 11 նիզ, Շէյթանըն տէսիսէլէրինէ գարչը տուրմաղա
 մուգթէտիր օլմանըզ իշիւն Ալլահըն ճիւմլէ սի-
 12 լալարընը գուշանընըզ, Զիրա պիզիմ ճէնկիսիզ
 գան վէ թէն իլէ օլմայրպ՝ անճազ ըյաասէթլէր
 վէ հիւքիւմէթլէր վէ պու 'ալէմին գուլմէթինին
 հիւքմտարլար վէ սէմապիյաթտա օլան շէրի
 13 րուհլար իլէ տիր, Պու սէպէպտէն շէրը Կիւնիւն-
 տէ գարչը տուրմաղա, վէ հէր շէյի թէքիմէ թէ-
 տիքտէն սօկրա, սապիթ գատէմ օլմաղա մուգ-
 թէտիր օլմանըզ իշիւն՝ Ալլահըն ճիւմլէ սիլահա-
 14 րընը իւզէրինիզէ ալընըզ, Իմտի պիլինիզի հագի-
 գաթլէ գուշատըպ վէ սալահ գըրընը Կիյիպ՝ սա-
 15 պիթ գատէմ օլունըզ, Վէ այադարընըզ սէլամէթ
 16 պէշարէթինին թէտարիքինի Կիյինիզ. Վէ քեաֆ-
 ֆէսի իւզէրինէ իման դալլանընը ալընըզ, քի ա-
 նընլէ շէրիին ճիւմլէ գըղընը օգլարընը սէօնտիւր-
 17 մէյէ գատիր օլաճաղսընըզ. Վէ խէլասըն միզֆէրի-
 նի, վէ Բուհըն սէյֆինի, Եա՝նի Ալլահըն քէլամընը
 18 ալարազ, շէր գէման հէր տու'ա վէ նիյաղլէ Բուհ-

- տա տուեալն էտինիզ, ղէ հեման պունա ճիւմէ մուգատուէսէր իշիւն քեմալը միւտալէմէթլէ
- 19 նյազա ույանըգ տուրընըգ, Պէնիմ իշիւն տախի չէալ էտիէէլ, քի էօլընտա զէնճիրպէնտ օլարազ, էլլիլիք էթտիյիմ պէշարէթին սըրընը ճէսարէթլէ պիտիրմէք իշիւն աղըմըն աշըմասընա պանա
- 20 քէլամ վէրիլէ. Թա քի սէօլէմէք պանա վաճիպ օլտըղը իւզրէ, անտէ ճէսարէթլէնէյիմ,
- 21 Լաքին պէնիմ ահվալ ու քէյֆիյէթիմ սիզէ տախի մալիւմ օլմագ իւզրէ, ճիւմէսինի սիզէ սէվկիւլիւ պիրատէր վէ Բապպտա ստորգ խըտ
- 22 մէթճի Տիւքիկոս իֆատէ էտէճէք տիր, Վէ անը հեման պունուն իշիւն Թարաֆընըզա կէօնտէրտիմ, քի հազգըմըղտա խապէրինիզ օլսուն, ղէ դարպինիզէ Թէսէլլի վէրսին,
- 23 Փէտէր Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս Թարաֆընտան պիրատէրէրէ սէլամէթ, վէ իման իլէ
- 24 մուհապպէթ օլսուն, Բապպըմըգ Յիսուս Գրիստոսը խալիսանէ սէվէնլէրին ճիւմէսինէ Դինայէթ օլսուն, Ամին,

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՊՊԵԼԻԷՐԷ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն գուլարը Պօղոս վէ Տիմոթէոս, Փիլիպպէտէ Յիսուս Գրիստոստա օլան ճիւմէ մուգատուէսէր վէ էփիսգօփօսլար իլէ շէմմասլա
- 2 բա. Սիզէ Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս

Գրիստոս թարաֆընտան 'ի նայէթ վէ սէլամէթ
օլտուն:

- 3 Սիզին իլք կիւնտէն շիմոյէ տէյին պէշարէթէ
- 4 օլան միւշարէքէթինիզտէն տօլայը, Տա'իմա ճիւմ
լէնիզ իչիւն հէր պիր նիյազըմտա մէսէրրէթէ նիւ
- 5 յազ էտէրէք: Սիզի հէր զիքր էթտիյիմտէ, Ալլա-
- 6 հըմա շիւքր էտէրիմ: Վէ հէման շունա, ես'նի
սիզտէ պիր էյի իշէ պաշլամը օլան՝ Յիսուս Գրիս-
- 7 մուն իմ: Նիթէքիմ ճիւմէնիզ հազգընտա պու
էֆքերտտա պուլունմազ պանա լայըզ տըր: շիւն-
քի կէրէք պէնտլէրիմտէ վէ կէրէք պէշարէթի
վիզայէ վէ իսպաթ էթտիյիմտէ, պէնիմ իլէ գէ-
- 8 րապէր 'ի նայէթէ միւշթէրիք օլտըղընըզ էնտէն:
- 9 Սիզի գալպիմտէ հըֆզ էտէրիմ: Զիրա սիզին
ճիւմէնիզէ Յիսուս Գրիստոսն տէրօւնի մուհապ-
- 10 պէթիլէ նասըլ միւշթազ օլտըղըմա Ալլա՛հ յա-
հիտիմ տիր: Վէ պու տու'այը էտէրիմ քի:
- 11 Մուլթէլիֆ շէյլէրի թէմիիզ էթմէք իւզրէ՝ մու-
հապպէթինիզ 'իլմտէ վէ հէր ֆէհմտէ կիթտիքէ
արթսն: Թա քի սիզ Ալլահն համտ ու սէնասը
իչիւն Յիսուս Գրիստոս վաորթասըլէ օլան սա:
- 12 Լահ մէյվէլէրինտէն մէմու օլարագ, Գրիստոսն
կիւնիւնէտէք խալիս վէ գուսուրսըզ պուլունա-
սընըզ:
- 13 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, իսթէրիմ քի պէնիմ
աշվալըմ պէշարէթին թէքազգըր էթմէսինէ տա:
- 14 Հա զիյատէ սէպէպ օլտըղընը պիլէսինիզ. Շէօյլէ
քի Գրիստոս իչիւն օլան պէնտլէրիմ պիւթիւն
սէրայտա վէ սա'իր մահալլէրին ճիւմէսինտէ գա:
- 15 Հիր օլտու. վէ Բապպտա օլան պիրատէրլէրտէն
նիշլէրի պէնտլէրիմտէն եիւրէքլէնիպ՝ տահա զի-
յատէ ճեսարէթլէնէրէք, քէլամը գօրգուսըզ
սէօյլէմէքտէ պուլունույօրլար: Վազա'ա պա'զը
քիմսէլէր հէման հասէտ վէ նիզա՛, վէ պա'զըլը

- խէ հիւան ի րիզա իլէ Գրիստոսը վա՛գ էտէրլէր՝
- 16 Անլէր Գրիստոսը խախսանէ տէյիլ, անճագ պէնա-
լէրիմէ սըգլէթ 'իլալէ էտէճէքլէր զաննըյլէ միւ-
- 17 նազա՛տտան, Պունլար իսէ պէշարէթին վիգայէսի
իյիւն թա՛եին օլունտըղըմը պիլէրէք, մուհապ-
- 18 պէթտէն վա՛գ էտէրլէր, Հէր նէ իսէ վէ նէ վէճհ-
լէ օլուր իսէ օլունն, կէրէք սուրէթէն, կէրէք
հագիգաթէն Գրիստոս թէպշիր օլունուօր վէ
պունա սէվինիրիմ, հէմ տախի սէվինէճէիմ:
- 19 Զիրա տու՛անըզ վէ Յիսուս Գրիստոսըն Բուհընըն
մու՛ալէնէթիլլէ պունուն պանա խէլաս սէպէպի
- 20 օլաճաղընը պիլիրիմ. նասըլ քի հիշ պիր շէյտէ
մահճուպ օլմայաճաղըմա, Ֆագաթ հէր վագըթ
օլտըղը կիպի, շիմտի տախի, 'էօմը վասըթասըյլէ
օլունն, էօլիւմ վասըթասըյլէ օլունն, ճէսէտիմ-
տէ քէմալը ճէսաւրէթլէ Գրիստոսա թա՛գիմ է-
- 21 իմ: Զիրա պանա եաշամագ Գրիստոս տըր, վէ
22 էօլմէք քեար տըր, վէ թէնտէ եաշամագ Ֆիլ
վագը՛ պանա իյին սէմէրէսի իսէ, եինէ հանկը-
- 23 սընը սէչէճէիմի պիլմէմ: Զիրա իքի թարաֆ-
տան սըգըլըրըմ, ինթիգալ էտիպ Գրիստոս իլէ
պէրապէր պուլունմագ արզուսընտա իմ, քի
- 24 պու զայէթ զիյատէ էվլա տըր. վէ լաքին սիգին
25 իյիւն թէնտէ գալմագ էլզէմ տիր, վէ պունա
գանմըլ օլարագ, պիլիրիմ քի՝ սիգին իմանտա
թէրագգընըզ վէ մէսէրրէթինիզ իյիւն, ճիւմլէնիզ
- 26 իլէ պիրիքսէ տուրուպ գալաճաղըմ. թա քի
թէքրալ եանընըզ կէլմէքիլիմ սէպէպիլլէ, Յի-
սուս Գրիստոստա պէնիմ իյիւն իֆթիլսարընըզ
արթսըն:
- 27 Անճագ Գրիստոսըն պէշարէթինէ լայըզ օլտըղը
վէճհ իւզրէ հարէքէթ էտինիզ. թա քի կէլիպ
սիգի կէօրսէմ տէ, զա՛իպ օլսամ տա, հագգը-
նըզտա պիր ըուհտա սապիթ գալաղընըզը, պէ-

- չարէթէ օլան իման իջիւն կէօնիււ պիրկիլիւ 11
 միւնահէտէ Էտէրէք, մուխալէֆէթ Էտէնէրաէն 12
 պիր խուսուստա խալֆէ Էթմէտիլինիզի իշխաէիմ 12
 28 Պու իսէ անլէրէ հէլաք վէ սիզէ խելաս 'ալամէ-
 29 Թի տիր, պու տախի Ալլահտան տըր, Զիւնֆի
 Էալընըզ Բրիստոսա իման Էթմէք աշիլ, անճադ
 անըն իշիւն Էլէմ չէֆալէք տախի սիզէ իհասն օ-
 30 լուստու, Մատաւ քի սիզ պէնտէ կէօրմիւշ խաի 13
 յինիզ, վէ շիմտի հագգըմտա իշիթտիլինիզ հէման
 օլ ճիհատտա պուլունուօրսընըզ 14
 15

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի էյեր Բրիստոստա պիր Թէսէլլի, պիր մու-
 հապպէթ մէսէրրէթի, պիր Բուհ միւշարէքթի 16
 2 վէ չէֆգաթ ու մէրհամէթ վար իսէ, Հէմէֆքետ
 վէ Էէքալ օլուպ' հէման մուհապպէթինիզ պի 16
 3 վէ Թէֆէքքիւրիւնիւզ պիր օլտուն, Հիչ պիր ին
 միւնազա'ա Լա պաթըլ իֆիթիլաար իւզրէ օլմ- 17
 յըպ' անճադ Թէվաղու' իլէ պիրի պիրինիզի քէն-
 տի նէֆսինիզտէն Էֆգալ Թութարազ, մէսէրրէ-
 4 Թիմի իթմամ Էտէսինիզ, Հէր պիրինիզ Լալընը 18
 քէնտի ումուրընա տէյիլ, պաշգալարըն ումուր-
 5 նա տախի պագսըն, Յիսուս Բրիստոստա պուլու, 19
 նան Էֆքէար հէման սիզտէ տախի պուլունանու
 6 Օլ քի Ալլահ սուրէթինտէ պուլունարղը հայէի 20
 7 Ալլահա միւսապիլ օլմաղը շիքէար սայմատր, Լա-
 քին քէնտինի թախիլէ Էտիպ' գուլ սուրէթի 20
 8 ալարազ ինսան միւշապէհէթինտէ օլտու վէ 21
 չէֆլտէ ինսան կիպի պուլունուպ' Էօլիւմէ, հաթի-
 Թա խաչ Էօլիւմիւնէ միւթի' օլմաղա Թէնէղըիլ 22
 9 Էյէտիլի Պու Էճլտէն տախի Ալլահ անը զայէթի 22
 Թէրֆի' Էտիպ' անա հէր իմտէն ալա պիր ի-
 վէրտի, Թա քի սէմատա վէ Էէր Էիւզիւնտէ քի 23
 Էէր ալթընտա պուլունանլարըն քաաֆէթի Յի

- 11 սուսըն իսմինէ տիղ չէօքիւսլ, փէտէր Ալլահըն մէնտի իչիւն Յիսուս Գրիստոս Բապպ իտլինի
- 12 հեր լիսան իգրար էտէ: Պուենա նալարէն, էյ սէվ- կիւլիւլէրիմ, հեր վագըթ իթա'աթ էթտլինիզ միսիլլիւ, եալընըզ հագըր պուլուստըղմտա տէ- յիլ, անճագ տահա գիյատէ շիմտի զա'իպտէ օլ- տըղըմտա, քէնտի խէլասընըզը գօրգու վէ թիթ-
- 13 րէմէ իլէ իթմամ էյլէյինիզ, Զիրա սիզտէ կէրէք իսթէմէյի, վէ կէրէք իլէմէյի ըրզասընա կէօրէ
- 14 իլէյէն՝ Ալլահ տըր, Հէր շէյի գիլ ու գալ վէ
- 15 միւնճաուէլէ օլմագսըղըն իճըա էյլէյինիզ. Թա քի հայաթ քէլամընը գալի թութարագ տիւնհատա նուրլար կիպի արալարընտա գիյատար օլտըղընըզ 'աքսի վէ Փասիտ նէսլին օրթասընտա 'այպսըզ վէ սաֆտէրուէն օլարագ, Ալլահըն գուսուրսըզ
- 16 էվլատը օլասընըզ. Շէօյլէ քի պէնիմ տախի պօ- ղնա ոա'յ էթմէտլիմէ վէ պիհուտէ եէրէ էմէք չէքմէտլիմէ Գրիստոսըն կիւնիւնտէ իֆթ իխարըմ
- 17 օլա, Լաքին իմանընըղըն գուրպանը վէ խըտմէ- թի իւզէրինէ քէնտիմ թագտիմ օլուսուր իսէմ տէ, սէվլինիպ ճիւմլէնիզ իլէ պէրապէր մէսըուր
- 18 օլուըմ, Գէղալիք սիղ տախի սէվլինիպ՝ պէնիմ իլէ պէրապէր մէսըուր օլուսըզ:
- 19 իմտի աշվալինիզի պիլիպ՝ պէնիմ տախի ֆէ- ըահլաննագըղըմ իչիւն թարաֆընըզա Տիմթէո- սը եազընտա կէօնտէրէճէյիմի Բապպ Յիսուստա
- 20 իմտի էտէրիմ, Զիրա սիզին աշվալինիզէ խալի- սանէ մուգայէտ օլաճագ պալէ- եէքտիլ պիը
- 21 քիմէմ եօգ տըր, Զիւնքի ճիւմլէսի Յիսուս Գրիս- տոսըն ումուրընը տէյիլ, անճագ քէնտի ումուր-
- 22 լարընը արայօրլար, Լաքին անըն թէճըրպէսինի, եա'նի օղուլ փէտէրէ էթտլի կիպի, պէշարէթ իչիւն պէնիմ իլէ պէրապէր խըտմէթ էթտլինի
- 23 պիլիբրինիզ, իմտի հալիմին նէ օլաճագընը թահ- գիք էթտլիմ կիպի՝ տէր հալ անը կէօնտէրմէյի

- 24 Իւմլտ էտէրիմ. ճապարթ քէնտիւմ տախի եազըն.
 25 տա կէլէճէյիմէ Բապպա իթիմատըմ վարւ Սմմա
 պիրատէրիմ վէ էմէքտաշըմ, վէ սիւհտաշըմ
 հէմ տախի սիզին թարաֆընըդտան կէօնտէրտիլ
 վէ իհթիյաճըմա խըտմէթ էթմիլ օլան Եպաիրո.
 26 Զիրա օ սիզին ճիւմէնիզէ հասրէթ շէքմէքտէ
 օլուպ՝ անըն խասթա օլտըղընը իշիթտիյինիզ ի-
 27 չիւն Պիյատէսիլլէ միւքէտտէր օլտու Վազա
 էօլիւմ տէրէճէսինէ խասթա օլտու, լաքին Լի-
 լաճ անա, վէ եալընըղ անտ տէյիլ, անճաք քե-
 տէր իւզէրինէ քէտէր օլմասըն տէյիլ պանա տա.
 28 Խի մէրհամէթ էյլէտի. Պու սէպէպտէն սիզ շնը
 կէօրմէքէ եինէ մէսրուր օլմանըղ իշիւն, վէ պե-
 իմ հիւզնիւմ տախի տահա խաֆիֆ օլմա
 չիւն, տահա զիյատէ 'աճէլէ իլէ կէօնտէրտիմ.
 29 Սիզ տախի անը Բապպտա քէմալ ը մէսէրրէթէ
 դապուլ էտիպ՝ պէօյլէ քիմսէլէրի իհթիրամա լա-
 30 յան 'ատտ էտինիզ. Զիրա պանա օլան խըտմէ-
 թինիզին նօզսանընը իքմալ էթմէք իւզրէ, նէֆ.
 սինի մուխաթարայա դոյարազ, Գըրիստտըն իլի
 իշիւն էօլիւմ տէրէճէսինէ եազլաշար:

ՊԱՊ 3

- 1 Էլ հասըլ, էյ պիրատէրլէրիմ, Բապպտա մե-
 րուր օլուընը. սիզէ եինէ պու շէյլէրի եազմաք
 պանա դահմէթ օլմայըպ՝ սիզէ մուճիպ ի էմիլէթ
 2 տիր. Գէլլլէրտէն սազընընըղ, շէրիր 'ամէլտէն
 սազընընըղ, սախթէ խիթանտան սազընընըղ.
 3 Զիրա էհլ ի խիթան պիզ իզ, քի Ալլահա բուհէ
 'իպատէթ էտիպ՝ Յիսուս Գըրիստտա իֆթիխար
 4 էտէրէք, թէնէ իթիմատ էթմէյիզ, Վազա

Պա'ղա՛ւ. ճիւմէնիզի կէօրմէյէ

- թէնէ ի'թիմատ էթմէյէ սէպէպիմ վար. էյէր պաշգա պիր քիմսէ թէնճէ ի'թիմատա սէպէպիմ վար զաննընտա պուլունուր իսէ, պէնիմ տահա
5 զիյաատ վար. Սէքիգինճի կիւնտէ խիթան օլունտըմ. իսրայէլ նէսիինտէն, Բենիամին սըպթընտան, 'իպրանիլէրտէն Գուլմա-լ 'իպրանի օլարագ'
6 շէրի'աթ հասէպիլէ Ֆէրիսի իտիմ. Ղայրէթ խուսուսընտա իսէ, քիլիսէյէ թէ'ատտի էթմէքտէ օլուպ'
7 շէրի'աթտան օլան սալահտա գուսուրսըզ իտիմ. Ղաքին պանա քիար օլան շէյլէրի Գըրիս-
8 տոս իյիւն զարար 'ատտ էթտիմ. Ֆիլ վագը' պէն Յիսուս Գրիստոս Բապպըմը պիլմէնին Ֆագիլէթի իյիւն հէր շէյի տաիսի զարար եէրինէ 'ատտ էտէ-
րիմ, վէ անըն իյիւն հէր շէյի զայ' էթմիլ օլուպ'
9 անլէրի հիլ հիւքմիւնտէ 'ատտ էտէրիմ. Թա քի Գրիստոսը գազանըպ շէրի'աթտան օլան քէնտի սալահրմա տէյիլ, անճագ Գըրիստոսա օլան իման վասըթասըլլէ, եա'նի իման Թարիգիլլէ Ալլահ Թարաֆընտան օլան սալահա մալիք օլարագ, ան-
10 տէ պուլունայըմ. վէ պէն անը վէ անըն գըյա-մէթինին գուվվէթինի վէ էօլիւմիւնէ միւշապիհ գըլընարագ էլէմլէրինին միւշարէքէթինի պիլմէք-
11 լէ, Պիր վէճհլէ էօլիւլէրին գըյամընա վասըլ օ-
12 լայըմ. Տէյիլ քի արթըգ նա'իլ օլտըմ, եաիօտ հալա քէամիլ օլտըմ, ֆագաթ Յիսուս Գրիստոս պէնի նէ իյիւն Թաթտու իսէ, անը Թութմաղա
13 սա'յ էտէրիմ. էյ պիրատէրլէր, պէն քէնտիմի վասըլ օլմուշ 'ատտ էթմէյօրըմ, լաքին պիր շէյ վար, եա'նի արգատա գալան շէյլէրի ունուտուպ'
14 իլէրիտէ օլան շէյլէրէ ուզանարագ, Ալլահըն Յիսուս Գրիստոստա օլան 'այի տա'վէթինին միւսապագաթ նիշանը իյիւն մէնպիլէ տօղրու սէյիրտի-
15 րիմ. իմտի պիլ, ճիւմլէ քէամիլ օլանլար, պու էֆէքարտա օլայըմ. վէ էյէր պիր շէյին հագգընտա Ղայրի էֆէքարտա պուլունուր'իսէնիլ, Ալլահ

- 16 սիզէ պուռու տախի քէշֆ էտէճէք տիր: Պագաթ վասըլ օլտըղըմըզ տէրէճէտէ հէման պիր գանուն իւզրէ հարէքէթ էտէլիմ, հէման պիր էֆքեար:
- 17 տա օլալըմ: Էյ պիրատէրէր, պանա մուզթէտի օլունըզ, վէ պիզիմ սիզէ էօրնէք օլտըղըմըզ կի- պի, պէօյլէ երերւայէնլէրէ տիգգաթլէ նազար է:
- 18 տինիզ, Ձիրա չօգ երերիյէնլէր վար տըր քի՝ հագգլարընտա չօգ քէրրէ՝ սիզէ սէօյլէտիմ, վէ շիմտի տախի աղլայարագ սէօյլէրիմ քի՝ Գրիստո:
- 19 սըն խալընըն տիւչմէնլէրի տիրէր: Անլէրին 'ա- գըպէթի հէլաք, վէ իւսլարը գարնլարը տըր, վէ 'իլլէթլէրի 'այպլարընտա տըր, էֆքեարլարը
- 20 տախի տիւնէէվի ումուրա տըր: Ամմա պիզիմ վաթանըմըզ սէմատա օլուպ՝ օրատան տախիշլէն լասքեար Բապպ Յիստէն Գրիստոսա մունիւազըր
- 21 ըզ: 0 տախի, մէվճուտաթըն քեաֆֆէսինի քէն. տինէ թապի՝ էթմէյէ մուզթէտիր օլտըղը գուվ վէթլէ, պիզիմ էտնա ճէսէտիմիզի՝ քէնտի միւլէր. ըէֆ ճէսէտինէ պէհլզէր օլմագ իւզրէ թէպաի էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի, էյ սէվլիւլիւ վէ բաղպէթլու պիրատէրէ- ըրիմ, մէսէրրէթիմ վէ թաճըմ, պու վէճհ իւզրէ Բապպտա սապիթ գալընըզ, էյ սէվլիւլիւլէր:
- 2 Բապպտա հէմէֆքեար օլմալարընը Եւոգիոյ:
- 3 Բէճա էտէրիմ վէ Սիւնտիքէ ըէճա էտէրիմ: Քէ- ղալիք, էյ խալիս ըէֆիզ, սանա տախի ըէճա է- տէրիմ քի՝ Կղեմէս, վէ իսմլէրի հայաթ քիթա- պընտա մէվճուտ պուլունան սա՝իր էմէքտաղը- ըրմ իլէ պէրապէր պէշարէթտէ պէնիմ իլէ ճէնա էթմիլ օլան մէրգուվէլէրէ մու'ալէնէթ էտէսին:
- 4 Բապպտա տա՝իմ մէսրուր օլունըզ. երնէ տէյ:
- 5 Ըբ՝ մէսրուր օլունըզ, Սիզին լէթաֆէթիլի

- ճիւմէ ատեմէրէ մա'լիւմ օլունն, Բապպ Կազըն
 6 տըր, Հիչ պիր շէյ իչիւն էնտիշէ էթմէյերէք, խու-
 սուսա հէր շէյտէ տու'ա վէ նիյազլէ բէճալարընըզ
 թէշէքքիւր իլէ պէրապէր Ալլահա պիւտիւրիւխն,
 7 Վէ Ալլահըն հէր 'ազըլտան եւեճէ օլան սէլամէ-
 թի գալպէրինիզ իլէ Փիքըլէրինիզի Յիսուս Քրիս-
 8 տոստա մահֆուզ էյլէյէճէք տիր, Էլ հասըլ, էյ
 պիրատէրլէր, հէր նէ քի հազգ վէ միւթէպէր
 վէ 'ատիլանէ վէ փաք վէ մէրդուպ վէ մազպուլ
 իսէ, Կա'նի էյէր պիր Փազիլէթ, վէ էյէր պիր
 մէսհ վար իսէ, հէման պու շէյլէրի թէֆէքքիւր
 9 էտինիզ, Օլ թա'լիւմ օլունուպ դապուլ էթտիյի-
 նիզ, վէ իշիտիպ' պէնտէ կէօրտիւյիւնիւզ շէյլէրի
 իճրա էտինիզ, վէ սէլամէթ մէնպա'լ օլան Ալլահ
 սիզին իլ օլաճազ տըր,
 10 'Ազըպէթ հազգըմտա օլան հիմմէթինիզ թա-
 դէլէնթիլինէ Բապպտա զիյատէսիյլէ մէսրուր օլ-
 տըմ, վազա'ա հիմմէթ էտէր իտինիզ, Լաքին
 11 Ֆուրսաթընըզ եօգ իտի, Պէօյլէ սէօյլէյիլիւմ դա-
 բուրէթ ճիհէթինտէն տէյիլ տիր, զիրա պէն պու-
 լունտըղըմ հալտէ գանա'աթ էթմէյի էօյրէնտիւմ,
 12 Եօգսուլըզ շէքմէյի տէ պիլիրիւմ, պօլլուզտա
 պուլունմաղը տա պիլիրիւմ, հէր խուսուստա ճիւմ-
 լէ շէյլէրտէ, թօգ օլմաղա տա, աճ օլմաղա տա,
 րէֆահը հալտէ պուլունմաղա տա, միւհթաճ օլ-
 13 մաղա տա թէրսիյլէ օլունտըմ, Պանա գուվվէթ
 14 վէրէն (Քրիստոս) իլէ հէր շէյէ մուզթէտիր իւմ, Վէ
 Լաքին մուզայազամտա պանա միւշարէքէթ էյլէ-
 15 տիլինիզէ էյի էթտինիզ, Էյ Փիլիպպէլիլէր, պէշա-
 քէթին իպլթիտասընտա Մակեդոնիատան չըզտըղըմ
 գէման, ալմազ վէ վէրմէք խուսուսընտա սիզտէն
 զայրի հիչ պիր քիլիսէնին պանա միւշարէքէթ էթ-
 16 մտիլի սիզին տախի մա'լիւմիւնիւզ տիր, Զիրա
 թէսաղոնիկէտէ պալանպըղըմ Էֆէլթոտ տախի,
 իհթիյաճըմը րէֆ' իլիւն պիր իքի տէֆ'ա կէօնտէր-

- 17 տինիդ, Պէն 'աթիյէ թալէպինտէ տէյիլ իմ. ամ.
մա սիզին հիսապընըդ իշին չողալան սէմէրէյի
18 թալէպ էտիյօրըմ, Լաքին հէր շէյիմ վար վէ
պօլլուգտա իմ. Եպափրոդիտոս վասըթասըլէ
թարաֆընըտան Լէէն շէյլէրի ալմըջ օլուպ՝ տօ-
լու իմ, վէ պունլար իսէ Ալլահա խօշ վէ մագ-
19 պուլ գուրպան վէ խօշ բա'իհա տըրօ Վէ Ալլա-
հըմ քէնտի զանիլիյինէ կէօրէ, 'իզզէթլէ Յիսուս
Քրիստոստա սիզին հէր պիր իհիյաճընըդը իգ-
20 մալ էտէճէք տիրօ ֆէտէրիմիզ Ալլահա էպէտ իւլ
ապատ համտ օլուուն, Ամին:
- 21 Յիսուս Քրիստոստա հէր պիր մուգատտէսէ սէ.
22 լամ էտինիզ, Եանըմտա օլան պիրատէրլէր սիզէ
23 սէլամ էտէրլէր, Ճիւմլէ մուգատտէսլէր վէ պա-
խուսուս Գայսէրին սէրայընտան օլանլար սիզէ
24 սէլամ էտէրլէր, Բապպըմիզ Յիսուս Քրիստոսըն
'ինայէթի սիզին ճիւմլէնիզ իլէ օլուուն, Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԿՈՂՈՍԱԼԸԼԱՐԱ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊՕՊ 1

- 1 Ալլահըն իրատէթիլլէ Յիսուս Քրիստոսըն րէսու-
լը Պօղոս վէ Տիմօթէոս պիրատէր, Կոզոստա
պուլունան մուգատտէսլէրէ վէ Քրիստոսա միւ.
2 մին պիրատէրլէրէ. Սիզէ, ֆէտէրիմիզ Ալլահ վէ
Բապպ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընտան 'ինայէթ
վէ սէլամէթ օլուուն:
- 3 Տա'իմա սիզին իշին տու'ա էտիպ՝ սիզին Յի-

- սուս Բրիստոսս օլան իմանընդը վէ ճիւմէ մու-
գատտեսլէրէ օլան մուհապպէթինիզի իշիթմիշ օ-
4 լարագ, Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն փետերի
5 Ալլահա, Սէմալաթտա սիզին իշիւն հըֆզ օլուանան
իւմիտտէն տօլայը շիւքը էտէրիզ. օլ է-Ֆր հազ-
գընտա տախի պէշարէթին հազիգաթ քէլամըյլէ
6 էվվէլտէն իշիթտինիզ: Պու աշլաբէթ տախի պիւ-
թիւն տիւնեայա վասըլ օլտըղը միսիլիւ, սիզէ տէ
է-սըլ օլտու, վէ անը իշիթտիյինիզ վէ Ալլահըն
իշիյէթինէ հազիգաթ իւզրէ վագըֆ օլտըղընըզ
կիւնտէն պէրու սիզտէ մէյվէտար օլտըղը կիպի,
7 աւրէ Գաթի մէյվէտար տըր. Նիթէքիմ սէվկիւ-
լիւ խըտիթ րէֆիգիմիզ վէ սիզին իշիւն Բրիս-
տոսըն սատըգ խըտմէթճիսի Ծպափրաստան էօյ-
8 րէնտինիզ: Քէնտիսի տախի սիզին Րուհտա օլան
մուհապպէթինիզի պիզէ պիլտիրտի:
9 Պու էճլտէն պիլ տախի իշիթտիյինիզ կիւնտէն
պէրու, սիզին իշիւն Ֆէրաղաթ էթմէյէրէք, տու'ա
վէ Նիյազ էտէրիզ, քի հէր հիքմէթ վէ բուհանի
ֆէհմէ անըն իրատէթինի պիլմէքտէ միւքէմմէլ
10 օլտընըզ: Վէ հէր խայը 'ամէլտէ մէյվէտար օլա-
րագ, վէ Ալլահը պիլմէքտէ թէրագզը էտէրէք,
Բապպա լայըզը վէճիլէ հէր խուսուստա անըն րի-
11 զասը իւզրէ էիւրիյէսինիզ: Վէ անըն ճէլիլ գուտ-
րէթինէ կէօրէ մէսէրրէթլէ քէմալը սապը ու թէ-
համիւլտէ ճիւմէ գուվվէթլէ գուվվէթլէնիպ,
12 Պիզի Նուրտա օլան մուգատտէսլէրին Նասիպինէ
հիսսէտար օլ-հ- լայըգ գըլան փետերէ շիւքը
13 էտէսինիզ. Օլ քի պիզի գուլմէթ թէսալլիւթիւնտէն
խէլաս էտիպ' քէնտի սէվկիւլիւ Օղընըն մէլէ-
14 քի թիւնէ Նագլ էյլէտի. Անտէ տախի գաւը վա-
սըթասըյլէ ֆիտիյէյէ, է-Նէ կիւնահլարըն 'աֆ-
15 վընա մալիք իզ: Քէնտիսի տախի կէօրիւնմէզ օ-

Պ-Ղըն՝ մէյվէտար օլուպ արթար

- լան Ալլահն սուրբի, վէ ճիւղէ մախլուգաթըն
 16 իւրի տիրոյ Զիրա սէմաւթատա վէ գէմին իւղէ-
 րինտէ, կէօրինէն վէ կէօրինմէյէն շէյէրին
 ճիւղէսի, կէրէք թախթլար, կէրէք սալթանսթ-
 ւար, կէրէք ըկասէթլէր, կէրէք հիւքլումէթլէր
 անըն էլիյլէ խալգ օլունտու. պիւթիւն քեա'ինսի
 անըն վասըթասըյլէ վէ անըն իլիւն խալգ օլուն.
 17 մըշ տըր: Օ տախի քեաֆֆէսինտէն էվվէլ տիր,
 18 վէ քեաֆֆէսի անըն իլէ գա'իմ տիր: Իպթիտա
 օ տըր, վէ էօլիւլէրտէն Գըյա' Էթէնլէրէն իլլի օ.
 ւարագ' ճէսէտին, Էա'նի քիլիսէնին պաշը օ տըր,
 19 օլա: Զիրա հէր պիր քէմալըն անտէ սաքին օլմա.
 20 սը, վէ խաշընըն գանըյլէ սուլէ էտէրէք, անըն
 վասըթասըյլէ կէրէք գէմին իւղէրինտէ, կէրէք
 սէմաւթատա պուլունանլարըն ճիւղէսինի քէն-
 տիսի իլէ պարըշտըրմասը փէրէրէ խօշ կէօրինտիւ
 21 վէ սիզի պիր գէման շէրիր 'ամէլլէր իլէ էֆ.
 22 քեարտա էճնէպի վէ տիւշմէն իքէն, Շիմտի քէն-
 տի պէշէրիյէթի ճէսէտինտէ էօլիւմ վասըթասըյ-
 լէ պարըշտըրտը, թա քի սիզի քէնտի հուգուը-
 նա մուգատտէս վէ լէքէսիզ վէ գուսուըսըզ ին-
 23 գար էտէ. Պու շաթլէ քի, իմանտա թէմլլէն.
 միշ վէ մէթին օլուպ' իշիթտիլինիզ վէ կէօք ա-
 թընտա ճիւղէ մախլուգաթա վա'զ օլունան, վէ
 պէն Պօղոս խըամէթճիսի պուլունտըղըմ պէշարէ
 24 թին իւմիտինտէն գըմըլտանմամըշ օլասընըզ: Շիմ-
 տի սիզին իլիւն օլան էլլէմլէրիմտէ մէսըուը օլա-
 րագ Գըիտտըն մուգայագալարընըն նօգսանընը
 ճէսէտի օլան քիլիսէ իլիւն քէնտի թէնիմտէ թէք.
 25 միշ էտիյօրըմ: Պունա տախի պէն սիզին իլիւն
 Ալլահ թարաֆընտան պանա վէրիլէն իտարէյէ կէ-
 րէ խըտմէթճի օլտըմ, թա քի Ալլահն քէլամընը
 26 Եա'նի տէհըլէրտէն վէ 'ասըլարտան պէրու մախ-
 ֆի թուլթուլապ տա՝ շիմտի անըն մուգատտէս.

- էրինէ իղհար օլունան սըրըը թէմամէն վա'ղ է-
 27 տէյիմ: Ալլահ անէրէ թա'իֆէլէր աբասընտա
 պու սըրըըն ճէլալինին զանիլիյի նէ օլտըղընը պիլ-
 տիրմէյի միւրատ էյլէտի. պու տախի տէրունլէ-
 28 բինիլտէ ճէլալ իւմիտի օլան Գրիստոս տըր: Պիզ
 տախի հէր քէսի Յիսուս Գրիստոստա քէամիլ իհ-
 շար էթմէք իչիւն, հէր քէսէ նասիհաթ վէրէրէք
 վէ հէր քէսէ քէմալ Ը հիքմէթլէ թա'լիմ էտէրէք
 29 անը վա'ղ էտէրիզ: Պունուն իչիւն պէն տախի
 տէրունիմտէ գուվվէթլէ իլէյէն անըն թէ'սիրա-
 թընա կէօրէ ճէհտ էտէրէք չալըըըըմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Զիրա սիզին վէ Լաւոգիկիտա պուլունանլար վէ
 եիւզիւմիւ ճէսէտտէ կէօրմէմիշ օլանլարըն ճիւմ-
 լէսի իչիւն նէ գատար ճէհտիմ օլտըղընը պիլմէ-
 2 նիզի իսթէրիմ. թա քի անլէրին գալլէրի թէ-
 սէլլի պուլա վէ մուհապպէթտէ պիլլէշէրէք, վէ
 քէմալ Ը Ֆէհմին հէր պիւր զանիլիյինէ, եա'նի
 փէտէր Ալլահ վէ Գրիստոսըն սըրըընը պիլմէյէ
 3 նա'իլ օլալար. Անտէ հիքմէթլին վէ 'իլին ճիւմլէ
 4 խաղինէլէրի մահֆուզ տըր: Պունու իսէ' քիմսէ
 սիզի իղֆալ էտիճի սէօղլէրլէ իզալ էթմէմէսի
 5 իչիւն սէօյլէյօրըմ: Զիրա թէնճէ դա'իպտէ իսէմ
 տէ, բուհճա սիզին իլէ պէրապէր իմ, վէ հիւսն ի
 նիզամընըզ վէ Գրիստոսա օլան իմանընըզն սէ-
 6 պաթընը կէօրիւպ շատ օլոյօրըմ: Իմտի Բապպ
 Յիսուս Գրիստոսը նասըլ գալպուլ էթտինիզ իսէ,
 7 անտէ Պէյլէ եիւրիւյիւնիւզ, վէ անտէ քէօքլէն-
 միշ վէ մա'մուր օլմուշ, վէ թա'լիմ օլունտը-
 ղընըզ վէճիլէ իմանտա սապիթ գըլլընմըշ օլալադ:
 8 շիւքըլէ պունտա թէրազգը էտինիլ: Սադընընըզ
 պիւր քիմսէ սիզի Գրիստոսա կէօրէ օլմայարադ,
 ինստն բիվայէթլինէ կէօրէ վէ տիւնեանըն էրքեա-

- նընա կեօրէ ֆէյլէսօֆլըդ վէ պաթըլ հիլէ իլէ է-
 9 սիր ալմասըն: Ձիրա Ուլուհիյէթին հէր քէմալը
 10 ճէսէտճէ անտէ սաքին տիր: Վէ օ հէր ըլյասէթ
 վէ հիւքիւմէթին պաչը օլուպ' սիդ անտէ միւ-
 11 քէմմէլ սինիդ. չէմ տախի անտէ' թէնէ միւթէ-
 'ալլըդ կիւնահլարըն վիւճուտինտէն Գրիստոսըն
 խիթանըլէ սօյունուպ' էլ իլէ օլմամըլ խիթանիլ
 12 տախի խիթան օլունտընըզ: Վէ անընլէ պէրապէր
 վաֆթիզաէ կէօմիւլիւպ' պունտա տախի անը էօ-
 լիւէրտէն իհեա էտէն Ալլահըն գուտրէթինէ օլան
 իւման վասըթասըլէ անըն իլէ պէրապէր իհեա
 13 օլունտընըզ: Վէ սիդի, խաթալարտա վէ թէնի-
 նիզլին խիթանսըզլըղընտա էօլմիւլ իքէն, ճիւմիէ
 խաթալարըմըզը 'աֆվ էտէրէք' պէրապէրինճէ
 14 իհեա էյլէտիւ Վէ պիզէ գարչը օլուպ' պիզէ մու-
 խալիֆ օլան նիզամաթ խաթթընը ըհսիտ էյլէլիպ'
 խաչա տախի մըխլայարագ անը օրթատան գալ-
 15 տըրալ: Վէ ըլյասէթլէր իլէ հիւքիւմէթլէրի սօ-
 յուպ, անլէրէ անըն վասըթասըլէ մուզաֆֆէր
 օլարագ, անլէրի աշիքեարէ թէչհիր էյլէտիւ
 16 իմտի հէմէք եա իլմէք եա պօյրամ եա այ
 պաչը եա սէպթ կիւնլէրի խուսուսընտա քիմնէ
 17 սիդի հիւքմ էթմէսին. Ձիւնքի պունլար կէլէճէք
 շէյլէրին կէօկէսի օլուպ' ճիսմ իսէ Գրիստոսըն
 18 տըր: Գիմնէ թէվաղու' իլէ վէ մէլէքլէր տիյանէ
 թիլլէ կէօրմէտիյի շէյլէրէ միւտախէլէ էթմէք իս-
 թէյէրէք սիդի էճրիհիզտէն մահրում գօմասըն
 19 Պա- Դադուլէ քէնտի թէնէ թապի' օլան 'ազլը իլէ
 պիհուտէ հէրէ թէքէպպիւր էտիպ' Պաչա պուր-
 անմազ. պիթիւն ճէսէտ իսէ օյնագլար վէ պադ-
 10 լար վասըթասըլէ անտէն մու'ալէնէթ ալըզ'
 թէրքիպ օլունարագ Ալլահըն պէօյիւթմէսիյէ պէօ-
 20 յիր: Իմտի էյէր Գրիստոս իլէ պէրապէր տիւն-
 եանըն էրքեանընա էօլտիւնիւզ իսէ, նիլին
 21 տիւնեհատա կաչայանլար կիպի, ինսան էմրէրինէ

վէ թա'րիմաթընա կէօրէ՝ Տօգունմա, թաթմա,
 22 եօգլամա՝ պույուերան գանունլարա իմթիսալ է-
 23 մաղլէ գէվալ պուլուր) Վադա'ա պու շէյլէրտէ
 'իպատէթ ի նաֆիլէ՝ վէ թէվալու՝ վէ ճէսէտէ
 չէֆգաթսըզլըգ իլէ հիքմէթ սուրէթի վար իսէ
 տէ, ի'թիպարա շայան օլմայըպ՝ ահագ նէֆսի
 իզնա՝ էաէր:

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի էյէր Գրիստոս իլէ պերապէր գըյամ էթ-
 տինիզ իսէ, եօգարըտա օլան, եա'նի Գրիստոս՝
 Ալլահըն սաղընտա օթուրաղը Նէրին շէյլէրինի
- 2 Թալէպ էտինիզ, Նէր իւզէրինտէֆի շէյլէրէ տէյիլ,
 եօգարըտա օլան շէյլէրէ սարֆը էֆքեար էտի-
- 3 նիզ, Զիրա էօլաիւնիւզ, վէ հայաթընըզ Գրիստոս
- 4 իլէ պերապէր Ալլահտա մահֆուզ աըր՝ Հայաթը-
 մըզ օլան Գրիստոս իզհար օլունտըղը վէման, սիզ
 տախի անըն իլէ պերապէր 'իզգէթլէ իզհար օլու-
 նաճագսընըզ:
- 5 Իմտի պու գէմինի ա'զանըզը, Էա'նի գինա վէ
 նափաքլիք վէ հէվա ու հէվէս վէ քէօթիւ շէհ-
 վէթ, վէ փութէրէսթիք օլան թամա'քեարըզը
- 6 էօլտիւրիւնիւզ, Զիւնքի անլէրին սէպէպինտէն
 էհլ ի 'իսեան իւզէրինէ Ալլահըն զազապը կէլիլ:
- 7 Սիզ տախի պու շէյլէրտէ եաշար իքէն, պիլ վա-
- 8 գըթ անլէրին ադասընտա Եիւրիւր իտինիզ, Լա-
 քին շիմտի սիզ տախի ճիւմլէսինի, Էա'նի զազապ
 վէ խըշմ վէ քէօթիւլիւք վէ քիւֆրիւ վէ ազզը-
 նըզտան էտէպէ մուղայիր սէօզլէրի տէֆ՝ էտի-
- 9 նիզ, Պիրի պիրինիզէ եալան սէօյլէմէյինիզ. չիւն-

՝Էա'նի՝ Էմր ի Իլահիյէ տէյիլ, անճագ իրատէթ ի
 շախսիյէ իլէ օլան 'իպատէթ

- քի էսքի ատէմի 'աւէլլէրի իլէ պէրապէր սոյու.
 10 նուպ, խալիքիւնին սուրէթինէ կէօրէ՝ պիկիտէ
 11 եէնիլէնմիլ, օլան եէնի ատէմի կիյմիշսինիզ, Գի
 պունտա նէ Յոււնանի, նէ Յէհուտի, նէ խիթան,
 նէ խիթանսըզլըգ, նէ պարպար, նէ Սկիւթիալը,
 նէ գուլ, նէ ազատ պուլլունուպ՝ անճագ հէր լէյ
 12 վէ հէր շէյտէ Գրիստոս տըր, իմաի Ալլահըն մու-
 գատտէս վէ սէվկիւլիւ միւնթէխապլարը կիպի
 շէֆգաթ վէ մէրհամէթ վէ լէթաֆէթ վէ թէվա-
 13 գու՝ վէ հիլմ վէ սապը կիյլինիզ, վէ պիրի պիրի-
 նիզէ թէհամմիւլ էտիպ՝ էյէր պիր քիմնէնին պաշ-
 գաար 'ալէյհինէ պիր շիքէայէթի վար իւէ, Գրիստոս
 սիզէ պաղըշլատըղը միսիլիւ, սիզ տախի պէրի օլ-
 14 լիլիլէ պէօյլէճէ պաղըշլայընը, Պունլարըն ճիւմ-
 լէսի իւզէրինէ տախի քէմալիյէթին իրթիպլարթ օ.
 15 լան մուհապպէթի իլիլիլիւ, վէ 'Ալլահըն սէլամէթի
 գալպլէրինիզտէ հիւքիւմէթ սիւրսիւն, չիւնփի
 անա տախի եէք վիւճուտտէ տա՝վէթ օլունար.
 16 նըզ, վէ միւթէշէքքիր օլունըզ, Գրիստոսըն քէ-
 լամը սիզտէ զանիլիք իւզրէ հէր հիքմէթ իլէ սա-
 քին օլուն, վէ պիրի պիրինիզէ թա՝լիմ վէ նա-
 սիհաթ էաիպ՝ մէզմուր վէ իլահի վէ րուհանի աղ-
 նիյէլըլէ Ալլահ գալպլէրինիզտէ լութֆլէ թէ-
 17 զաննի էյլէյինիզ, վէ կէրէք գալլէն՝ կէրէք ֆի-
 'իլէն հէր նէ էափար իսէնիզ, ճիւմէսինի Րապպ
 Յիսուսըն իսմիլյէ վէ անըն վասըթասըլլէ ֆէտէր
 Ալլահա թէշէքքիր էտէրէք է-էէլլէ.
 18 էյ զէվճէլէր, Րապպտա լայըգ օլունըզ վէճ
 19 իւզրէ զէվճէլէրինիզէ միւթի՝ օլունըզ, էյ զէվճ-
 լէր, զէվճէլէրինիզի սէվինիզ, վէ անլէրէ աճը
 20 մու՛ամլէլէ էթմէյինիզ, էյ էվլատ, վալիտէյինիզէ
 հէր խուսուստա իթա՛աթ էտինիզ, գիրա պու լէյ
 21 Րապպա մագպուլ տըր, էյ փէտէլլէր, էվլատը-

- նըզը զազապա կէթիւրմէյինիզ, օլմայա քի անլէրէ
 22 ֆիւթուր կէլսին, էյ գուլար, հէր խուսուսաա
 թէն հասէպլլէ էֆէնտինիզ պուլունանլարա կէօ-
 զէ կէօրիւնմէք իչիւն օլան խրտմէթլէ ինսանը
 խօշնուտ էտէնլէր կիպի տէյիլ, անճագ Ալլահտան
 գօրգարագ սաֆտէրունըզլէ իթա'աթ էտինիզ,
 23 վէ միւրաս էճրինի Բապպտան ալաճաղընըզը պի-
 լէրէք, հէր նէ քի եափար իսէնիզ, ինսան իչիւն
 տէյիլ, անճագ Բապպ իչիւն կիպի ճանտան եա-
 24 փընըզ, Զիրա Բապպ Բրիստոսս գուլըզ էտէր-
 25 սինիզ, Ամմա հագգսըզըզ էտէն' էթտլի հագգ-
 սըզըզա կէօրէ ալաճագ սըր, վէ խաթրա բի'ա-
 յէթ հօգ սըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Էյ էֆէնտիլէր, սէմափաթտա սիզին տախի պիր
 էֆէնտինիզ վար իտլինի պիլէրէք, գուլարընը-
 զա հագգ վէ ինսաֆ իւզրէ մու'ամէլէ էտինիզ:
- 2 Տու'ատա տէվամ էտիպ' անտէ շիւքրլէ ույա-
- 3 նըզ տուրընըզ, վէ պիզիմ իչիւն տախի տու'ա
 էյլէյինիզ, թա քի ուղուրընա զէնճիրպէնտ օլտը-
 ղըմ Բրիստոսըն սըրընը սէօյլէմէք իւզրէ, Ալլահ
- 4 պիզէ քէլամըն գափուսընը ալա. վէ սէօյլէմէք
 պանա նասըլ վաճիպ իսէ' անը պէօյլէ իզհար է-
- 5 տէյիմ, վագթը սաթըն ալարագ, խարիճտէ օ-
- 6 լանլար իլէ 'ադիլանէ հարէքէթ էտինիզ, Հէր քէ-
 սէ վաճիպ օլտըղը իւզրէ ճէվապ վէրմէյի պիլմէ-
 նիզ իչիւն սէօզիւնիւզ թուզլէ թէրպիլէ օլունմըշ
 կիպի, տա'իմա լութֆլէ օլուն:
- 7 Ահվալիմին քեաֆֆէսինի սիզէ սէվկիւլիւ պի-
 րատէր վէ սատըզ խըտմէթճի վէ Բապպտա խըտ-
 մէթ րէֆիգիմիզ օլան Տիւքիկոս պիլտիրէճէք
- 8 տիր, Մէրգուլը տա սիզտէն օլան սատըզ վէ սէվ-
 կիւլիւ պիրատէր Ոնեսիմոս իլէ պէրապէր սիզէ

- հէման պուռնուն իշխան, եա'նի ահվալինիդի էօյրե-
 նիպ' գաւալէրինիզէ թէսէլլի վէրմէք իշխան կէսն-
 9 տէրաիմ, Անլէր պուրատա օլան շէյլէրին ճիւմէ-
 10 սինի սիզէ պիլտիրէճէք տիր, Պէնիմ իլէ պէրա-
 պէր մահպուս օլան Արիստարքոս վէ Ռառնարա-
 սըն ևէկէնի, եա'նի հազգընտա թէնպիհ ալտըղը-
 նըզ Մարկոս, (սիզէ կէլտիյի թագտիրտէ անը
 11 գապուլ էաինիզ,) Վէ Յուստոս տէնիլէն Յեսու
 սիզէ սէլամ էտէրլէր. պուռնար էհլ ի խիթ անտան
 տըրլար. վէ Ալլահըն մէլէքիւթիւ իշխան եալընըզ
 պուռնար էմէքտաշ պուլլունուպ' պանա թէսէլլի
 12 օլտըլար, Սիզտէն պիրի' Գրիստոսըն գուլու Ծ-
 պափրաս սիզէ սէլամ էտէր, վէ Ալլահըն ճիւմէ
 միւրատընա քնամիլ վէ թէմամ տուրասընըզ
 տէյիւ տու'ա իլէ տա'իմա սիզին իշխան ճէհա է-
 13 տէր, Զիրա սիզին իշխան վէ Լաւոդիկիատա վէ
 Հերասպոլիստէ օլանլար իշխան անըն չօգ զայրէթի
 14 օլտըղընա շէհատէթ' էտէրիմ, Սէվկիւլիւ թապիպ
 15 Ղուկաս վէ Դեմաս սիզէ սէլամ էտէրլէր, Լաւո-
 դիկիատա օլան պիրատէրլէրէ, վէ նիմիասա վէ
 անըն խանէսինտէ պուլլունան քիլիսէյէ սէլամ է-
 16 տինիզ, Պուրիսալէ սիզտէ օգուռնտըգտան սօհ-
 բա, Լաւոդիկիա քիլիսէսինտէ տախի օգուտուպ'
 17 սիզ տախի Լաւոդիկիատան լէլէն օգույընըզ, վէ
 Արքիպպոսա՝ Բապպտա ալտըղըն խրտմէթէ տիլ-
 գաթ էթ, քի անը իթմամ էտէսին՝ տէյիւ սէօյ-
 18 լէյինիզ, Պէն Պօղոսըն էլ եազըսըյլէ սէլամ,
 Պէնտլէրիմի տէրիաթըր էտինիզ, Ինայէթ սիզին
 իլէ օլտուն, Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԼԵՐԷ ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիղուանոս վէ Տիմոթէոս, փետեր Աւլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսոս օլան Թեսաղոնիկէիլէր քիլիսէսինէ. սիգէ փետերիմիզ Ալահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս Թարաֆընդտան ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն:
- 2 Տու'ալարըմըդտա սիզի գիքը էտէրէք, ճիւմէնիզ հագգընտա Ալահա տա'իմա շիւքը էտէրիլ:
- 3 Վէ իմանընդըն իշինի վէ մուհապպէթինիզին էմէյինի, վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսոս օլան իւմիտինիզին սապընը, փետերիմիզ օլան Ալլահըն հուզուընտա ֆէրաղաթ էթմէյէրէք գիքը էտէրիլ:
- 4 Ձիւնքի, էյ Ալլահըն սէվկիւլիւլէրի օլան պիւրատէրլէր, սիզին ինթիխապընըզը պիլիւրիլ: Ձիւրապէշարէթիմիզ սիգէ եալընըզ քէլամէտէյիլ, ա՛ն՝ ճագ գուվլէթլէ վէ Բուհ իւլ Գուտսլէ վէ քեամիլ ի'թիգատլէ կէլտի. նիթէքիմ աբանըդտա սիզին իշին նասըլ օլտըղըմըզը պիլիւրսինիլ: Սիզ տա'իս չօգ մուղայագա աբասընտա Բուհ իւլ Գուտս մէսէրրէթիլլէ քէլամը գապուլ էթմիշ օլարագ:
- 7 պիզէ վէ Բապպա մուգթէտի օլտընըզ. Շէօյլէ քի սիզ Մակեդոնիատա վէ Աքայիատա ճիւմէ միւս:
- 8 մինլէրէ նիւմունէ օլտընըզ: Ձիւրա Բապպըն քէլամը սիզին Թարաֆընդտան եալընըզ Մակեդո-

- Նիա իլէ Աքայիատա շայր՝ օլմայրս՝ անճագ հէր
 եէրտէ տախի Ալլահա օլան իմանընդ շայր՝ օլմա-
 սըյլէ, պիր շէյ սէօյլէմէմիդէ հաճէթ գալմատրո
 9 Զիւնքի արանըղա կէլմէմիդ նասըլ օլտըղընը, վէ
 հայյ վէ հազգ. օլան Ալլահա 'իպատէթ էթմէք,
 10 Վէ էօլիւլէրտէն իհեա էթտիյի Օղլու, եա'նի կէ-
 լէճէք զազասլտան պիզի խէլուս էտէն Յիսուսը
 սէմատան պէքլէմէք իւզրէ սիզին փութլարտան
 Ալլահա նասըլ ըիւճու՝ էթտիյինիզի քէնտիլէրի
 հազգըմըղտա խապէր վէրիյօրլար:

ՊԱՊ 2

- 1 Զիրա, էյ պիրտտէրլէր, պիզիմ սիզին արանըղա
 կէլմէմիդ պիհուտէ օլմատըղընը քէնտինիզ պիլիւր-
 2 սինիզ Ծագաթ մա'լիւմիւնիւզ օլտըղը իւզրէ, փի-
 լիպպէտէ մուգատտէմա էզիյէթ չէքիւյ շէթմ օ-
 լունտըգ իսէ տէ, Ալլահըն պէշարէթինի 'ազիմ
 մուխալէֆէթ իլինտէ սիզէ սէօյլէմէյէ Ալլահըմը-
 3 զա մի-լի-լի-լի-լի-լի ճէսարէթլէնտիք: Զիրա պիզիմ
 վա'ղ ու նասիհաթըմըզ զէյալտէն եա նասիաքիլիք-
 4 տէն եա հիլէ իլէ օլմայրսյ, Անճագ պէշարէթին
 պիլի էմանէթ օլունմասընա Ալլահըն պիզի լայըգ
 կէօրտիւյիւ վէճի իւզրէ, վէ ատէմլէրէ տէյլի,
 անճագ գալպլէրիմիզի իմթիհան էտէն Ալլահա
 5 մազպուլ օլմագ իւզրէ սէօյլէրիզ: Զիրա մա'լիւ-
 միւնիւզ օլտըղը իւզրէ, պիզ միւտահանէ սէօզլէ-
 րինտէ վէ եախօտ թամա՝ պէհանէսինտէ ասլա
 6 պաւլունմատըգ. Ալլահ շահիտ տիր: Վէ Գրիստո-
 սըն ըէսուլլէրի օլտըղըմըղտան եիւք օլա պիլիւ
 իքէն, կէրէք սիդտէն, կէրէք զայրիլէրտէն օլ-
 սուն, ինսան թարաֆընտան 'իզզէթ արամատըգ:
 7 Անճագ տայէ քէնտի էվլատընը գայըրտըղը կիպի
 8 արանըղտա հալիմ օլտըգ: Պու վէճիլէ սիզէ միւլ-
 թագ օլտըղըմըղտան սիզի եալընը Ալլահըն պէ-

- շարեթինէ տէյիւ, անճագ պիզէ սէվկիւլիւ օլտը-
ղընըզտան, ճանլարըմըզա պիլէ հիսսէտար էթ-
9 մէյէ բագի իտիք: Զիրա, էյ պիրատերլէր, պիզիմ
էմէյիմիզ վէ զահմէթիմիզ խաթընըզտա տըր,
չիւնքի սիզտէն պիրինէ եիւք օլմամագ իւզրէ կէ-
ճէ կիւնտիւզ իշ իշլէյիպ՝ Ալլահըն պէշարեթինի
10 սիզէ վա՛զ էթտիք: Սիզ միւ՛մինլէր աբասընտա
նասըլ գուտսիյէթ վէ սալահլէ վէ պիլա յայպ մու-
՛ամէլէ էթտիյիմիզէ սիզ շահիտ սինիզ, վէ Ալլահ
11 շահէր տէր: Նիթէքիմ սիզի քէնտի մէլէքիւթիւ-
նէ վէ իզզէթինէ տա՛վէթ էտէն Ալլահա լայըզ
օլտըղը վէճհ իւզրէ հարէքէթ էթմէնիզ իշիւն
12 սիզտէն հէր պիրինէ, ֆէտէր քէնտի էվլատընա
էթտէյէ միսիլլիւ, նասիհաթ վէ թէսէլլի վէրիպ՝
13 թէնպիհ էթտիյիմիզի պիլիրսինիզ: Պու սէպէպ-
տէն պիզ տախի թարաֆըմըզտան իշլէթտիյինիզ
քէլամ Ուլլահը ալտըղընըզտա ինսան քէլամը կի-
պի տէյիւ, անճագ՝ հագիզաթտա պէօյլէ օլտըղը
իւզրէ, Ալլահըն քէլամը կէ-դէ (քի սիզ միւ՛մինլէր-
տէ տախի իշլէմէքտէ տիր) գապուլ էթտիյինիզէ
ֆէրաղաթ էթմէյէրէք Ալլահա շիւքը էտէրիզ:
14 Զիրա սիզ, էյ պիրատերլէր, Եհհուտիյէտէ Յի-
սուա Գրիստոստա օլան Ալլահըն քիլիսէլէրինէ
մուզթէտի օլտընըզ: չիւնքի անլէրին Եհհուտիլէր
թարաֆընտան չէքտիքլէրի շէյլէրի սիզ տախի
15 քէնտի միլլէթտաշլարընըզտան չէքտինիզ: Անլէր
Բապպ Յիսուսը վէ [քէնտի] փէյլամպէրլէրինի
զաթլ էտիպ՝ պիզի տախի գօլտուլար, վէ Ալլա-
հա մագպուլ օլմայըպ ճիւմլէ ատէմլէրէ մուխա-
16 լիֆ օլարագ, Թա՛իֆէլէրէ՝ խէլաս պուլմալարը
իշիւն սէօյլէմէքտէն պիզի մէն՝ էտէրլէր, թա քի
քէնտի կիւնահլարընըն էօլլէյինի հէր զէման տօլ-
աըրալար: Լաքին անլէրին իւզէրինէ նիհայէթ տէ-
րէճէտէ դազապ եէթիշմիշ տիր:
17 Պիզ իսէ, էյ պիրատերլէր, պիր ազ վագըրթ

կէօնիւլէ տէյլ, անճագ տիտաբլէ սիդտէն մահւ
րուա՛ պուլունտըղմըղ հալտէ, չօզ իշթիյալլէ
եւլզիւնիւզիւ կէօղմէյէ զիյատէ զայրէթ էթտիք:
18 Պու էճլտէն պիզ, խուսուսա պէն Պօղապ, պիբ
իքի տէֆ'ա թարաֆընըզա կէլմէք իսթէտիք իսէ
19 տէ, Շէյթան պիզի մէն՝ էյլէտի: Զիրա իւմիտի-
միզ, եախօտ մէսէրրէթիմիզ, եախօտ իֆթիսաթ
թաճըմըզ քի՞մ տիր: Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս
զուհուր էթտիքտէ անըն հուզուրընտա հէման
20 սիզ տէյլ՝ մի սինիզ: Զիրա պիզիմ՝ իզզէթիմիզ
վէ մէսէրրէթիմիզ սիզ սինիզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պու էճլտէն արթըզ թէհամիւլ էտէմէյիպ՝ Ա-
թէնքտէ եալընըզ պրաֆըլմամըզը միւնասիպ կէօր-
- 2 տիւք: Վէ Ալլահըն խըտմէթճիսի վէ Գրիստոսըն
պէշարէթինտէ էմէքտաջըմըզ օլան պիբատէրիմիզ
Տիմոթէօղ կէօնտէրտիք: Թա քի սիզի սապիթ
էթմէսի վէ իմանընըլտան տօլայը սիզէ թէսէլլի
- 3 վէրմէսիյլէ, Պու մուզայագալարտա քիմսէ սար-
սըլմասըն: զիրա պունուէն իյիւն թա'եիւն օլուէ-
- 4 տըղըմըզը քէնտինիզ պիլիրսինիզ: Զիւնքի եանը-
նըզտա իքէն տախի մուզայագա չէքէճէյիմիզի
սիզէ մուզատտէմա խապէր վէրտիք, նիթէքիմ
մա'իւմիւնիւզ օլաղըր իւզրէ վուզու՛ պուլմը
- 5 աըր: Պու սէպէպտէն պէն տախի արթըզ թէ-
համիւլ էտէմէյէրէք, իզվա էտիճի սիզի իզվա
էթմէսիյլէ էմէյիմիզ պիհուտէ չըգմասըն տէյիւ՝
իմանընըզ խուսուսընտա խապէր ալմագ իյիւն
- 6 կէօնտէրտիմ: Լաքին չիմտի Տիմոթէոս թարա-
ֆընըզտան պիզէ վասըլ օլուալ՝ իման վէ մուհապ-
պէթինիզի, վէ պիզիմ սիզի կէօրմէյէ միւշթագ
պուլունտըղմըղ միսիլլիւ, սիզին տախի պիզէ օ-
լան իշթիյագընըզը, վէ պիզի տա'իմա խայրէ

- 7 զիքը էթտիյնիզի պիզէ միւժտէ էյլէտիւ Պու սէ-
պէպտէն, էյ պիրատէրլէր, պիզիմ ճիւմէ մուզա-
յազա վէ զարուրէթիմիզտէ իմանընդտան տօ-
8 լայը հագգընըզտա միթէսէլլի օլտըզ: Զիրա սիզ
Բապպտա սապիթ գալտըղընը թագտիրտէ՝ չիմ-
9 տի պիզ սաղ գալըրըզ: Զիրա սիզին իչիւն Ալլա-
հըմըղըն հուզուրընտա հագգընըզտա մէսրուր օլ-
տըղըմըզ մէսէրրէթէ մուզապիլ Ալլահա նէ՞ շիւքր
10 'արզ էտէ պիլիրիզ: Եիւզիւնիւզիւ կէօրմէք վէ
իմանընըզն նօգսանընը իքմալ էթմէք իչիւն,
կէճէ վէ կիւնտիւզ զիյատէսիլէ նիյազ էյլէմէք-
11 տէ իզ: Փէտէրիմիզ Ալլահ քէնտիսի վէ Բապպը-
մըզ Յիսուս Քրիստոս թարաֆընըզա կէլէ՜ է-դէ
12 եօլըմըզը ասան էտէ: Վէ պիզիմ սիզէ մուհապ-
պէթիմիզ օլտըղը միսիլիւ, Բապպ պիզին տաիւ
պիրի պիրինիզէ վէ ճիւմէյէ օլտն մուհապպէթի-
13 նիզի չօղալտըզ արթըրըն, Թա քի փէտէրիմիզ
Ալլահըն հուզուրընտա Բապպըմըզ Յիսուս Քրիս-
տոս ճիւմէ մուզատտէսլէրի իլէ զուհուր էթտիք-
տէ՝ գալպլէրինիզի գուտսիյէթտէ գուսուրըզ
սապիթ գըլա:

ՊԱՊ 4

- 1 Էլ հասըլ, էյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպ Յիսուս-
լէ րէճա վէ նաոհհաթ էտէրիզ քի՝ նէ վէճհլէ հա-
րէքէթ էթմէնիզ վէ Ալլահա մագպուլ օլմանըզ
վաճիպ օլտըղը հագգընտա պիզտէն ալտըղընըզա
2 կէօրէ տահա զիյատէ թէրազգի էտէսինիզ: Զիրա
Բապպ Յիսուս թարաֆընտան սիզէ նէ թէնպիհ-
3 լէր վէրտիյիմիզի պիլիրսինիզ: Զիրա Ալլահըն իրա-
տէթի պու տըր, է-՛նէ՜ մուզատտէս օլմանըզ
4 տըր, քի զինատան սագընմալլէ, Սիզտէն հէր
պիրի Ալլահը պիլմէյէն թա՛իֆէլէր կիպի հէվա ի
5 չէհլէթլէ տէյիլ, Անճագ գուտսիյէթլէ վէ իֆ-

- Ֆէթլէ քէնտի օճէսէտինէ մալիք օլմաղը պիլսին:
- 6 Պիրի պու մատտէտէ պիրատէրի հազգընտ հատար թէճավուզ էտիպ զատր էթմէսին: զիր սիզէ էվլէլտէն սէօյլէյիպ շէհատէթ էթտոյիմիլ իւզրէ, պուշլարըն ճիւմէսի իչիւն Բապպ ինթի:
- 7 զամ ալըճը տըր: Զիրա Ալլահ պիզի նափաքիյէ
- 8 տէյիլ, անճագ դուստիյէթէ տա'վէթ էյլէտի: Պու էճլտէն թահգիր էտէն քիմսէ ինսանը տէյիլ, անճագ պիզէ քէնտի Բուհ իւլ Գուստընը վէրէն Ալլահը թահգիր էտէր:
- 9 Գարնտաշ մուհապէթի խուսուսընտա իսէ, սիզէ եաղմագլըղըմ իճապ էթմէզ: զիրա պիրի պիրինիզի սէվլէյի Ալլահ թարաֆընտան քէնտի:
- 10 Նիզ էօյրէնմիլսինիզ, Զիւնքի պուշու սիզ պիւթիւն Մակեդոնիատա օլան ճիւմէ պիրատէրլէրէ կէօսթէրիյօրսընըզ, լաքին, էյ պիրուտէրլէր, սիզէրէճա էտէրիզ քի պու-խուսուսա տահա գիյատէ
- 11 թէրազգի էտէսինիզ, վէ սիզէ թէնպիւհ էթտիյի-միզէ կէօրէ տսուտէ հալ իւզրէ էալայրպ' քէնտի ումուրընըլէ մէշղուլ օլարագ, քէնտի էլլէրի:
- 12 Նիզլէ իլլէմէյէ զայրէթ էտէսինիզ, Թա քի խա-րիճտէ օլանլարա հիւսն ի հարէքէթլէ մու'ամէէ էտիպ' պիր շէյէ միւհթան օլմայասընըզ:
- 13 էյ պիրատէրլէր, ույույանլար հազգընտա պի-խապէր օլմանըր իսթէմէմ, թա քի իւմիտէրի օլմայան սա'իրլէրի կիպի մահզուն օլմայասընըզ:
- 14 Զիրա էյէր Յիսուսըն էօլիւպ գըյամ էթտիյին իտան էտէրսէք, քէզալիք Յիսուստա ույույան-լար տախի Ալլահ անըն իլէ պէրապէր կէթիրէ:
- 15 ճէք տիր, Զիրա պիզ Բապպըն զուհուրընա տէյին հայաթտա պագի գալանլար ույույանլարա թէ-գատտիւմ էթմէյէճէյիմիզի սիզէ Բապպըն քէլա-
- 16 մըյլէ խապէր վէրիւրիզ, Զիրա Բապպ պիզպթ

- պիր նիտա ի Եմրլէ՝ պաշ մէլէյին սէտասը վէ Աւ-
լահըն սուրըյլէ սէմատան նիւզուլ էտէճէք տիր.
վէ Գրիստոստա վէֆաթ էթմիշ օլանլար էվվէլա
17 Գըյամ էտէճէքլէր տիր: Անտէն պիղ հայաթտա
պագի գալանլար անլէր իլէ պէրապէր Բապպը
խթիգպալ իլիւն պուլութլարտա հաւայա լէֆ՝ օ-
լունաճաղըղ, վէ պէօյլէճէ տա՛խմա Բապպ իլէ պէ-
18 րապէր պուլունաճաղըղ: Իմտի պու սէօյլէրլէ
պիրի պիրինիզէ թէսէլի վէրինիզ:

- 1 Լաքին, էյ պիրատէրլէր, զէմանլարա վէ վաղըթ-
լարա տա՛իր սիզէ եազմագլըղըմ իճապ էթմէզ:
2 Զիրա քէնտինիզ էյի պիլերսինիզ քի՝ Բապպըն
3 կիւնիւ կէճէ խըրսըղը կիպի կէլիր: Զիւնքի՝ Սէլա-
մէթ վէ էմնիյէթ վար՝ տէտիքլէրինտէ, օլ վա-
գըթ համիլէ գարըյա աղըր կէլտիյի կիպի, նա-
կեան իւզէրլէրինէ հէլաք եէթիլէճէք վէ գուր-
4 թուլմայաճագլար տըր: Սիզ իսէ, էյ պիրատէր-
լէր, գարանըգտա տէյիլ սինիզ՝ քի օլ կիւն իւ-
5 զէրինիզ խըրսըղ կիպի կէլսին: Զիրա սիզ ճիւմ-
լէնիզ նուր օղուլլարը վէ կիւնտիւզ օղուլլարը
սընըզ, կէճէտէն եախօտ գարանըգտան տէյիլ
6 իզ, Հալ պէօյլէ իքէն՝ սա՛իրլէրի կիպի ույումա-
յալըմ, անճագ ույանըգ տուրուպ այըգ օլալըմ:
7 Զիրա ույույանլար կէճէլէյին ույուրլար, վէ սէր-
8 խօշ օլանլար կէճէլէյին սէրխօշ օլուրլար: Ամմա
պիղ կիւնտիւզ օղուլլարը, իման վէ մուհապպէթ
զըրհընը վէ խէլաս իւմիտի օլան միղֆէրի կիյմիշ
9 օլարագ, այըգ օլալըմ: Զիրա Ալլահ պիղի զազապ
իլիւն տէյիլ, անճագ պիղիմ եօլըմըղա էօլէն
Բապպըմըղ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյլէ խէ-
10 լասա նա՛իլ օլմագ իլիւն թա՛եին էյլէտի: Թա քի
կէրէք ույանըգ՝ կէրէք ույուր պուլունուր իսէք:

- 11 անըն իլէ պէրապէր հայաթ տա օլալըմ: Պու էնլ տէն էտէ կէտիլինիլ կիպի, պիլի պիրինիլէ թէ սէլի վէրիպ՝ եէքաիկէրինիլի մա՛մուր էլլէյինիլ:
- 12 էյ պիրատէրլէր, տրանըզտա չալըշանլարը, վէ րապպտա իւզէրինիլէ մէ՛մուր օլան վէ սիլէ նասիլ:
- 13 հաթ վէրէնլէրի թանըյըպ, Անլէրէ իլլէրի իլիւն մուհապպէթ իւզրէ զիյտտէսլլէ ի՛թիպար էթմէ նիլիլ րէճա էտէրիլ, Պիլի պիրինիլ իլէ միւսալէ:
- 14 մէթտէ օլունըլ վէ, էյ պիրատէրլէր, սիլէ րէճա էտէրիլ քի՛ նիլամըլ քիմսէլէրէ նասիհաթ վէրէսինիլ, եիւրէքսիլլէրի ճէսարէթլէնտիրիպ՝ զա՛րիֆլէրէ տէսթկիր օլասընըլ, ճիւմլէ հազըրն:
- 15 տա թէ՛էննի էտէսինիլ Սազընընըլ՝ քիմսէ քիմ սէյէ քէմիլյէ մուգապիլ քէմիլք էթմէսին, պիլ- 'աքս տա՛րիմա կերէք պիլի պիրինիլէ, կերէք
- 16 ճիւմլէյէ էյիլիք էթմէյէ սա՛յ էտինիլ Տա՛րիմա
- 17 մէսուր օլունըլ, Ֆէրաղաթ էթմէյէրէք տու՛ա
- 18 էտինիլ, Հէր շէյտէ չիւքը էտինիլ, զիրա Յիսուս Գրիստոստա հազըրնըզտա Ալլահըն իրատէթիպու
- 19 տըր, Բուհու սէօնտիւրմէյինիլ (20) իլնամըրը
- 21 թահգիր էթմէյինիլ, Հէր շէյի թէճրիպէ էտիլ՝
- 22 էյի օլանը գալի թութուըլ, Հէր նէվ՝ շէրտէն
- 23 իճթիւնապ էտինիլ, վէ սէլամէթ մէնպա՛ը օլան Ալլահ քէնտիսի սիլի թէմամըլլէ թագտիս էլլէյէ, վէ բուհընըլ վէ ճանընըլ վէ ճէսէտինիլ քեամիլլէն րապպըմըլ Յիսուս Գրիստոսըն զուհուըրն:
- 24 պիլա գուսուր հըֆլ օլունա՛ Սիլի տա՛վլէթ էտէն սատըգ օլուպ՝ իճըա տալի էտէճէք տիր:
- 25 էյ պիրատէրլէր, պիլիմ իլիւն տու՛ա էտինիլ:
- 26 ձիւմլէ պիրատէրլէրէ մուգատտէս էօլիւշլէ սէ:
- 27 լամ էտինիլ, Սիլէ րապպ հազըլ իլիւն եէմին վէրիլիմ քի՛ պու րիսալէ ճիւմլէ մուգատտէս
- 28 պիրատէրլէրէ օգուհսուհ: րապպըմըլ Յիսուս Գրիստոսըն ինայէթի սիլին իլէ օլուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԵԼԻԼԵՐԵ ԻՔԻՆՃԻ

ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊՍՊ 1

- 1 Պօղոս վէ Սիղուանոս վէ Տիմոթէոս, փետերիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսոսա օլան թե-
- 2 սաղոնիկէիւր քիլիսէսինէ. Սիզէ Փետերիմիզ Ալլահ վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարափընտան 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտուն:
- 3 Եյ պիրատերէր, լայըզ օլտըղը իւզրէ, տա'իմա սիզին իյիւն Ալլահա շիւքր էթմէյէ պօրճըու իզ. չիւնքի իմանընըզ զկատեսիլէ արթըպ՝ ճիւմէնիզտէն հէր պիրինին եէքտիկէրինէ օլան մուհապ-
- 4 պէթի արթմադտա տըր. Շէօյլէ քի պիզ քէնտիւմիզ թէհամիւլ էթտիլինիզ ճիւմէ թէ'ատտի վէ մուզայագալարընըզտա օլան սապընըզ վէ իմանընըզտան տօլայը, Ալլահըն քիլիսէրինատէ սի-
- 5 զինլէ իֆթիխար էտերիզ: Պու տաիի եօլընտա էզիյէթ չէքմէքտէ օլտըղընըզ մէլէքիւթ Ուլլահա նա'իլ օլաճաղընըզա Ալլահըն 'ատիլ հիւքմիւնիւն
- 6 տէլիլ տիր: Ձիրա Ալլահըն 'իտիւնտէ 'ատալէթէ մութապըզ տըր քի՝ սիզի թազէիզ էտէնէրէ
- 7 մուզայագա ետ- ետէ. Վէ սիզ մուզայագա չէքէնէրէ պիզիմ իլէ պերապէր, Բապպ Յիսուս քէնտիլ գուվվէթինին մէլէքլէրի իլէ սէմատան դու-
- 8 հուր էտիպ, Ալլահը պիլմէյէնէրտէն վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն պէշարէթինէ իթա'աթ

- էթմէյէնէրտէն աթէշ 'ալէվիյէ ինթիգամ ալա-
- 9 ճաղը վագըթտա բահաթ իհսան էյլէյէ, Բապպ
քէնտի մուգատտէսլէրինտէ մու'ազղէզ վէ ճիւմ
լէ միւ'մինլէրտէ, (չիւնքի սիզէ օլան շէհատէթի-
միզէ իման օլունտու,) հայրէթպախշ օլմագ իւզ-
- 10 րէ կէլտիյինտէ, Անըն հուզուրընտան վէ գուզվէ-
թինին ճէլալինտէն պուշլար օլ կիւնտէ էպէտի
- 11 հէլաք հիւքմիւնիւ չէքէճէքլէր տիր Պուշա նա-
զարէն տախի տա'իմա տու'ա էտէրիզ, քի Ալլա-
հըմը սիզի պու տա'վէթէ լայրգ գըլա, վէ լայր
իչիւն հէր պիր բիզասընը վէ իմանըն 'ամէլինի
- 12 գուզվէթլէ իքմալ էյլէյէ. Թա քի Բապպըմը
Յիսուս Գրիստոսըն իսի սիզտէ, սիզ տախի Ալ-
լահըմը վէ Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի-
նէ կէօրէ անտէ թա'զիզ օլունասընըզ:

ՊԱՊ 2

- 1 Եյ պիրատէրլէր, սիզէ Բապպըմը Յիսուս Գրիս-
տոսըն գուհուրը, վէ պիզիմ անըն հանընտա ճէմ'
- 2 օլմամըզ խուսուսընտա, Բէճա էտէրիզ քի' Գրիս-
տոսըն կիւնիւ հագլամըշ տըր' տէյիւ կէրէք
բուհ, կէրէք սէօզ, կէրէք կէօյա թարաֆըմըզ-
տան մէքթուպ վասըթասըյլէ 'ագլընըզ չապուզ
- 3 սարսըմասըն, վէ միւզթարիպ օլմայասընըզ Պիր
քիման սիզի պիր վէճիլէ ալտաթմասըն, զիրա էվ-
վէլա իրթիտատ կէլիպ' կիւնահ ատէմի, շօլ էհլ ի
- 4 հէլաքըն իզհար օլունմասը կէրէք տիր, Օլ քի
մուխալէֆէթ էտէր վէ հէր իլահ, հախօտ մա'-
պուտ իսմիյէ թէսմիյէ օլունանըն իւզէրինէ եիւ-
ճէլէնիր, հաթթա քէնտիինի իլահ կէօսթէրէրէք
- 5 [իլահ կիպի] Ալլահըն հէյքէլինտէ օթուրուր, ճա-
հա հանընըզտա իքէն, պու շէյլէրի սիզէ սէօյէ-
- 6 տիյիմի խաթրա կէթիրմէ'զ մի սինիզ, Շիմտի
տախի քէնտի վագթընտա իզհար օլունմասը իլիւն

- 7 անը մէն՝ էտէն շէյի պիւրսինիզ, Զիրա ՚իսեան
սըրըը հալա իշլէմէ քտէ տիր, ֆաղաթ շիմտի մա-
նի՝ ոլան օրթատան գալգընճայատէք Դէ՝ Էրէր:
- 8 0 զէման օլ 'ասը զահիր օլաճագ տըր, անը տա-
խի 'Րապպ քէնտի աղղընն նէֆէսիյլէ թէլէփ է-
տիւ՝ քէնտի կէլիշինին զուհուըըլէ հէլաք էտէ-
- 9 ճէք տիր, Անըն զուհուըը իսէ Շէյթանըն իշլէմէ-
սինէ կէօրէ ճիւմլէ գուզվէթ վէ 'ալամէթ վէ
- 10 սախթէ միւ՝ ճիղէլէրլէ, վէ հէլաք օլմագտտ օ-
լանլարտա հագգսըղըղըն հէր հիլէսիյլէ օլաճագ
տըր, չիւնքի անլէր խէլաս պուլմալարը իշիւն հա-
գիգաթ մուհապպէթինի գապուլ էթմէտիլէր:
- 11 վէ պու սէպէպտէն եալանա ինանմալարը իշիւն՝
Ալլահ անլէրէ միւ՝ էսսիր զէլալէթ կէօնտէրէճէք
- 12 տիր, Թա քի հագիգաթա ինանմալըպ հագգսըղ-
ըղա բիգա վէրէնլէրին ճիւմլէսի մահքիւմ օլա-
լար:
- 13 Պիզ տախի, էյ Բապպըն սէվկիւիւլէրի պիրա-
տէրլէր, Ալլահա տմ'իմա սիգին իշիւն չիւքր էթ-
մէյէ պօրծլու իզ, չիւնքի Ալլահ սիգի իպթիտա-
տէն Բուհըն թագտիսի վէ հագգիգաթա օլան ի-
- 14 մանլէ խէլաս իշիւն ինթիխապ էտիպ, Բապպըմըղ
Յիսուս Գրիսաոսըն 'իզգէթինէ նա'իլ օլմանըղ ի-
շիւն, պունա տախի պիգիւմ պէշարէթ իմիգին վա-
սըթասըըլէ սիգի տա'վէթ էյլէտի:
- 15 Պունա պինն'էն, էյ պիրատէրլէր, սապիթ գա-
տէմ՝ օլուպ՝ քէլամ Կախօտ մէքթուսըմըղ վա-
սըթասըըլէ էօյրէնտիյինիզ թա'լիմաթը հըֆը է-
- 16 տինիզ, վէ Բապպըմըղ Յիսուս Գրիսաոս քէնտի-
սի, վէ պիգի սէվիպ պիզէ 'ինայէթ իլէ էպէտի
թէսէլի վէ էյի իւմիա վէրէն՝ փէտէրիմիզ Ալլտհ
- 17 Գալպէրինիզի միւթէսէլի, վէ սիգի հէր էյի քէ-
լամ վէ 'ամէլտէ սապիթ գըլա:

Պա'ղըն՝ Բապպ Յիսուս

ՊԱՊ 3

- 1 Վէլ հասը, էյ պիրատերէր, պիզիմ իշին տու'ա էտինիզ, քի Բապպըն քէլամը արանդտա
- 2 օլտըղը կիպի իւէրիւյիւ շէրէֆ պուլա՝ Պիզ տախի հազգսըզ վէ քէօթիւ ատէմէրտէն գուրթուլալըմ. գիրա ճիւմէսի իման սահիպի տէյիլ տիր
- 3 Լաքին Բապպ սատըգ տըր, վէ սիգի սապիթ գր
- 4 լարագ, շէրիրտէն սիյանէթ էտէճէք տիր վէ սիգէ թէնպին էթտիյիմիզ շէյլէրին իճրասընտա պուլունտըղընրզա վէ պուլունաճաղընրզա Բապպ
- 5 տա իթիմատըմըզ վար տըր վէ Բապպ սիգին գալլէրինիզի մլլահըն մուհապպէթինէ վէ Բըրստուրն սապըննա իրլատ էտէ
- 6 էյ պիրատերէր, սիգէ Բապպըմըզ Յիսուս Բըրստուրն իսմիյէ թէնպին էտէրիզ, քի պիզտէն ալտըղը թա'իմէ կէօրէ տէյիլ, անճագ նիզամըզ եիւրիւյէն հէր պիրատէրտէն սագընասընըզ
- 7 Ձիրա պիզէ նասըլ մուգթէտի օլմանըզ վաճիպ իտիյինի քէնտինիզ պիլիրսինիզ, չիւնքի արանըզ
- 8 տա նիզամսըզ հարէքէթտէ պուլունմատըզ վէ պիր քիմսէնին էքմէյինի մէճճանէն եէմէտիք, անճագ սիզտէն պիրինէ եիւք օլմամագ իշին էմէք վէ զահմէթ չէքէրէք կէճէ կիւնտիւզ իշ իշ
- 9 լէր խիքի Պու տախի հիւքիւմէթիմիզ օլմատըղընտան տէյիլ, անճագ պիզէ մուգթէտի օլասընըզ տէյիւ քէնտիմիզի սիգէ էօրնէք կէօսթէրմէ
- 10 միզ իշին օլտու՝ Ձիրա եանընըզտա իքէն տախի էյէր պիր քիմսէ իշ իշէմէք իսթէմէզսէ, եէմէք տախի եէմէսին՝ տէյիւ սիգէ թէնպին էտէր խիքի
- 11 Ձիրա սիզտէ պա'ղը քիմսէլէր նիզամսըզ հարէքէթ էտիւլ՝ պիր իշ իշէմէյէրէք ախէրինին իշին
- 12 Չարըըը օլտըղընը իշիտիյօրըզ Պու մագուլէ քիմսէլէրէ Բապպըմըզ Յիսուս Բըրստուս թաքսֆընտան թէնպին վէ րէճա էտէրիզ, քի ուսու

- 13 ճա իռէյէրէք՝ քէնտի էքմէքլէրինի եէյէլէր: Սիդ տախի, էյ պիրատէրլէր, էյիլիք էթմէքտէն օսան:
- 14 մայընըզ, վէ էյէր պիր քիմսէ պու բիսալէ վա սըթասըյլէ օլան քէլամըմըզա իթա'աթ էթմէզսէ, խէծիլ օլմասը իյիւն անա նիշան գօյոււպ՝ անըն
- 15 իլէ իխթիլաթ էթմէյինիզ: Լաքին տիւշմէն մա գամընտա թութմայընըզ, անճագ պիրատէր կիպի
- 16 անա նասիհաթ էտինիզ: Վէ սէլամէթ մէնպալը օլան Բապպ քէնտիսի սիզէ տա'իմա հէր խուսուս տա սէլամէթ իհսան էյլէսին. Բապպ ճիւմլէնիզ իլէ օլտուն:
- 17 Պէն Պօղոսըն էլ եազըսըյլէ սէլամ. պու տա խի հէր մէքթուպտա նիշան տըր. պէօյլէ եազա:
- 18 Ըլմ. Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթի ճիւմլէնիզ իլէ օլտուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԷՈՍԱ. ՊԻՐԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Խէլաոքեարըմըզ Ալլահըն վէ իւմիտիմիզ օլան [Բապպ] Յիսուս Գրիստոսըն էմրի իւզրէ Յիսուս Գրիստոսըն ըսուլը Պօղոս, իմանտա էօզ օղլըմ
- 2 Տիմոթէոսա. Փէտէրիմիզ Ալլահ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան աւա 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ օլտուն:
- 3 Պէն Մակեդոնիայա կիթմէք իւզրէ իքէն, պա՝ ղը քիմսէլէրին պաշպա թա'լիմ էօյրէթմէմէլէրի-

- նի, վէ մասալարա, վէ իմանտան օլարագ Ալլահ
 Ժողաւ օլան մա'մուրիյէթէ տէյիլ, անճագ միւ
 ճատէլէյէ վէսիլէ օլան տիւքէնմէզ նէսէյ սիլի-
 լէլէրինէ տիգդաթ էթմէմէլէրինի թէնպիհ էտէ-
 4 սին' տէյիւ Սէնին Եփեսոստա մէքս էթմէնի բէճա
 5 էթտիյիմ կիպի, շի'թի էթէրի'ս, թէնպիհին նէթի-
 ճէսի փաք գալպտէն վէ խալիս զամիրտէն վէ բի-
 6 յաւրզ իմանտան օլան մուհապպէթ տիր. Պա'ղը-
 արբ պունլարտան սափրպ' պիհուտէ սէօղլէրէ
 7 մա'իլ օլտըլար. վէ շէրի'աթ մու'ալլիլէրի օլմազ
 իսթէրլէր իսէ տէ, նէ' սէօյլէտիքլէրի, նէ' տէ
 8 իտաթ'ա էթտիքլէրի շէյլէրի ալլարլար. Շէրի'ա-
 թըն էյի օլտըղնը պիլթրիզ, պու շարթլէ քի պիլ
 9 աոէմ' անը շէր'էն իսթի'մալ էտէ. Լաքին սու-
 նու պիլմէլի տիր քի, շէրի'աթ սալիհ իչիւն օլմա-
 յըպ' պիլ 'աքս 'ասիլէր վէ իթ'աթ սըզլար վէ
 Փաճիրլէր վէ կիւնանքեարլար վէ խապիպլէր վէ
 Փասըզլար վէ պապոյը վէ անայը տարպ էտէնլէր,
 10 վէ գաթիլլէր վէ զինաքեղրլար վէ Լու'թիլլէր վէ
 ինսան խըսըզլար վէ Եալանճըլար վէ հանիսլէր
 վէ սահիհ թա'լիմէ մուխալիֆ օլան սա'իր հէր պիլ
 11 շէյ իչիւն գոնուլմըշ աըր. Պու տափի միւպարէք
 Սիլահըն պանա էմանէթ օլտընան ճէլիլ պէշարի-
 12 թիւն մութապըզ տըր. վէ պէնի գու վլէթիլէնտի-
 րէն Բապլըմըզ Յիսուս Գրիստոսա միւթէշէքթի
 իմ, շիւնքի մուգատտէմա քիւֆր էտիճի վէ թէ-
 'ատտի էտիճի վէ շէթ'մ էտիճի իքէն, պէնի սաւրզ
 13 սայըպ' խըտմէթէ թա'իլին էյլէտի. Ամմա մէրհամէ-
 թէ նա'իլ օլտըմ. զիրա իմանսըզլըդտա իքէն պիլ
 14 մէյէրէք իչլէտիմ. վէ Յիսուս Գրիստոստա օլան ի-
 ման վէ մուհապպէթլէ Բապլըմըզըն 'ինայէթիլ զա-
 15 շէթլէ տըթտը. Պու քէլամ սատըզ վէ հէր վէճիլ
 գապուլա շայան տըք քի' Յիսուս Գրիստոս տին-
 եայա կիւնանքեարլարը խէլաս էթմէք իչիւն կէլտի
 16 պուճըլարն պիլրինճիսի պէն իմ. Լաքին պուճուճ

- իշխան րահմէթէ նա'իւ օլտըմ, թա քի Յիսուս
 Գրիստոս էպէտի հայաթ իշխան քէնտիսնէ իման է-
 տէճէք օլանլարա էօրնէք օլմագ իւզրէ, քէմալը
 17 սաւլընը իպթիտա պէնտէ իզհար էտէ: Իմտի է-
 զէլի վէ էպէտի Փատիշահա՝ զէվալ պուլմագ վէ
 կէօզէ կէօրիւնմէզ եալընըզ Ալլահա էպէտ իւլ ա-
 պատ 'իզզէթ վէ համտ օլտուն: Ամին:
- 18 Սանա, էյ օղլըմ Տիմոթէոս, սէնին հազգընտա
 ագտէմճէ օլան իլհամլարա կէօրէ շու թէնպիհի
 թափսիյէ էտէրիմ, թա քի անլէրլէ էյի ճիհատա
 19 իգտամ էյլէյէսին. վէ իմանը վէ խալիս զամիրի
 հըֆզ էտէսին. պուսու իսէ պա'զըլաբը բէտտ
 էթմիշ օլմալարըյլէ իման խոստուսընտա զարգ-
 20 օլտըլար: Հիմենոս վէ Աղեքսանդրոս պուսլար-
 տան օլուպ՝ քիւֆը էթմէմէյի էօյրէնտինլէր տէյիւ
 անլէրի Շէյթանա թէսլիմ էթտիմ:

ՊԱՊ 2

- 1 Իմտի հէր չէյտէն էվվէլ բէճա էտէրիմ քի՝ ճիւմ-
 լէ ատէմլէր իշխան, փատիշահլար իլէ ճիւմլէ ման-
 սըպտա պուլունանլար իշխան նիսազլար վէ տու'ա-
- 2 լար վէ բէճալար վէ շիւքրլէր 'արզ օլունա. թա
 քի քէմալը թազվա վէ վազարլէ ասուտէ վէ
- 3 րահաթ 'էօմը կէշիրէլիմ, Ձիրա ճիւմլէ ատէմլէ-
 րին խէլասընը իսթէյէն վէ հագիգաթը պիլլէք-
- 4 լիյէ կէլմէլէրինի աբզա- էտէն խէլասքեարըմըզ
 Ալլահըն 'իստինտէ պու էյի վէ մագպուլ տըր:
- 5 Ձիւնքի պիր Ալլահ վար, Ալլահ իլէ ինսան արա-
 սընտա տախի պիր Ռիյանճը վար, պու տախի ին-
 սան օլա Յիսուս Գրիստոս տըր, քի վազթը
 մախսուսընտա շէհատէթ օլմագ իւզրէ քէնտիսի-
- 6 նի ճիւմլէնին Եօլընա ֆիտիյէ վէրտի: Պէն տախի
 ոլ զէհաթէլ իշխան վա'իզ վէ բէսուլ, (Գրիստոս-
 տա հազգ սէոյլէյօրըմս իսլան սէոյլէմէյօրըմ,)

- 7 Եա'նի իման վէ հազարաթաա թա'իֆէլէրին մու-
 8 'ալլիմի օլմադ իւզրէ նասս օլուճաւըմ' իմտի էր-
 լէրին զազապ վէ շիւպնէտէն 'արի օլարադ վաք
 էլլէր գալտըրըպ' հէր եէրտէ տու'ա էթմէլէրի-
 9 նի իսթէրիմ' Գէզալիք նիսս տախի հիճապ վէ
 էտէպ իւզրէ միւնասիպ գըրյաֆէթտէ օլտուգ,
 սալ էօրմէլէրի եա ալթուճ եա ինճուլէր եախտտ
 10 աղըր պահալը էլպիսէ իլէ տէյիլ, Անճադ էլ ի
 թազվա օլմագլըղը իգրար էտէն նիսայա եազը-
 տըղը կիպի' էյի 'ամէլլէրլէ քէնտիլէրինի թէզիին
 11 էթսինլէր, Դարը քէմալ ը իթա'աթլէ սիւքիւթ
 12 էտէրէք էօրէնսին, Ամմա գարընըն թա'լիմ էթ-
 մտսինէ, եախտտ էրին իւզէրինէ հիւքիւմէթ սիւր-
 մէսինէ իզն վէրմէմ, անճադ սիւքիւթ իւզրէ օլ-
 13 տուճ, Զիրա էվվէլա Ադամ, սօյրա Եւա իադ
 14 օլուճտու, Վէ Ադամ ալտանմատը, անճադ գարը
 15 ալտանըպ թէճալուզա կիրիֆթար օլտուճ, Ամմա
 էտէպ իւզրէ իման վէ մուհապպէթ վէ գուտսի-
 յէթտէ տէվամ էթտիքլէրի հալտէ, էվլտտ տօ-
 ղուրմագլէ խէլտս պուլաճադ տըր,

ՊԱՊ 3

- 1 Եու քէլամ սատըգ տըր, եա'նի էյէր պիր քիմէ
 էփիսգօփօսըղա ըաղիպ օլուր իսէ, կիւզէլ պիրիլ
 2 արզուսընտա օլուր, իմտի վաճիպ տիր քի էփիս-
 գօփօս գուտուրըղ, վէ պիր զէվճէնին զէվճի,
 վէ այըգ, 'ագիլ, էն ի 'ըրզ, միւսաֆիրփէրվէր,
 3 վէ թա'լիմէ միւսթա'իտ օլա՛ Վէ շէրապա մէյյալ
 վէ եա վուրուճը օլմայըպ' անճադ լաթիֆ օլտուճ,
 4 վէ նիզա' վէ ազլէ սէվմէքտէն պէրի օլտուճ Գէ-
 մալ ը վագարլէ էվլատընը իթա'աթտա թութա-
 րաք քէնտի խանէսինէ հիւսն ի նաղտըրէթ էթսին,
 5 Գէնտի խանէսինէ նաղտըրէթ էթմէյի պիլմէյն
 քիմսէ Ալլահըն քիլիսէսինի նա'սըլ իտարէ էսէ

- 6 պիլիբոյ) Թէքէպպիւր էտիպ Շէյթանըն շարաբըզ
հիւքմէ օղբամամասը իշիւն տինէ եէնի կէլիշ
7 օլմայա: Վէ սիթէմէ վէ Շէյթանըն տուղաղընա
տիւշմէմէսի իշիւն վաճիպ տիր քի՝ խարիճտէ օլան-
լարասն հիւսն ի շէհատէթէ մաղհար օլուսն:
- 8 Քէզալիք շէմմասլար էհլ ի վազար օլուսնլար,
վէ իքի սեօղլիւ, չօգ շէրապտ մէյյալ, գապիհ
9 գազանճ Թալիպի օլմայարագ, իմանըն սըրըընը
10 փաք զամիրլէ հըֆզ էթսինլէր: Պուսնլար տախի
էվլէլա Թէճրիպէ օլուսնուսնլար, պա՛տէհու գու-
սուրսըզ պուլուսնսըզլարը Թագաիրտէ շէմմասլը-
11 ղը իճրա էթսինլէր: Քէզալիք գարըլարը էհլ ի
վազար օլուսպ՝ իֆթիրաճը օլմայարագ, այըզ վէ
12 հէր շէյտէ սատըզ օլուսնլար: Շէմմասլար պիրէր
զէվճէնին զէվճի օլուսպ՝ էվլատլարընա վէ քէնտի
խանէլէրինէ հիւսն ի նազարէթ էտէն ատէմլէր
13 օլուսն: Զիրա շէմմասլըղը էյիճէ իճրա էտէնլէր
քէնտիլէրինէ էյի մէրթէպէ վէ Յիսուս Քրիստոս-
տա օլան իմանտա չօգ ճէսարէթ քէսպ էտէրլէր:
14 Թարաֆըկա եագընտա կէլմէք իւմիտինտէ իքէն՝
15 սանա պու շէյլէրի եագըյօրըմ, Քի կէճիքիրսէմ,
պէյթ Ուլլահտա եա՛նի հայյ Ալլահըն քիլիսէսինտէ
(քի հաքիզաթըն տիրէյի վէ էսասը տըր) նէ սու-
րէթլէ հարէքէթ էթմէք վաճիպ իտլյինի պիլէսին:
16 վէ Թագվանըն, սըրըր պէօյիւք օլտըղը միւսէլլէմ
տիր. Օլ քի թէնտէ իղհար, վէ Բուհլէ Թաստըզ
օլուսնուսպ՝ մէլէքլէրէ կէօրիւնտիւ, վէ Թա՛իֆէլէր
արասընտա վա՛ղ օլուսնուսպ՝ տիւննատա անա ի-
ման կէթիրիլէրէք ճէլալ իլէ սէմայա չըզտը:

1 Լաքին Բուհ աշիքերալէ սէօյլէր քի՝ սօն վագըթ-

՝Ե-ի-ի՝ Ալլահ

- 1 լարտա պա՛ղը քիմսէլէր, զամիրլէրի տաղան-
 2 իըջ օլան եալանճըլարըն միւրա՛խլիլյլէ իմանտան
 3 ճիննլէր թա՛լիմաթընա տիգգաթ էտեճէքլէր, Օլ-
 4 էալաճըլը քի էվլէնմէքտէն մէն՝ էտէրլէր, վէ
 5 միւ՛մինլէրին վէ հագեգաթը պիլէնլէրին թէլէք-
 6 քիւրլէ իսթի՛մալի իչիւն՝ Ալլահըն խալգ էլլէտիլի
 7 թա՛ամլարտան իճթինապ էթմէյի Բէնպի՛հ էտէր-
 8 լէր, Զիւնքի Ալլահըն հէր պիր մախլուզը էյի տիր,
 9 վէ թէլէքքիւրլէ ալընտըղը թագտիրտէ րէսա
 10 օլունաճագ հիչ պիր շէյ եօգ տըր, Զիրա Ալլահըն
 11 քէլամըյլէ վէ տուա իլէ թագտիւս օլունուր, Պի-
 12 րատրլէրէ պու շէյլէրի իխթար էթմէքլէ, իմա-
 13 նըն վէ թապի՛ օլտըղըն էյի թա՛լիմին սէօզըրիլլէ
 14 փէրլէրտէ օլունուպ՝ Յիսուս Քրիստոսըն էյիլլը
 15 խըտմէթճիսի օլուրսըն, Ամմա գապիլի վէ գօճա
 16 գարը մասալլարընտան իճթինապ էտիպ՝ քէնտիլի
 17 թագվայա իտման էյլէ, Զիրա թէն իտմանը ազ
 18 շէյէ ֆա՛խտէլի օլուպ՝ թագվա իսէ հէր շէյէ ֆա-
 19 ՛խտէլի տիր, չիւնքի անտէ շիմտիքի վէ կէլէճէք
 20 հայաթըն վա՛տը վար, Պու քէլամ սատըզ վէ
 21 հէր վէճհլէ գապուլէ շայան տըր, Զիրա պունտ
 22 պիւնա՛ն ճիլմէ ատէմլէրին, խուսուսա միւ՛մինլէ-
 23 րին խէլասքեարը օլան հայ Ալլահա իւմիտ էթ-
 24 տիլիմիգտէն՝ հէմ էմէք չէքէր հէմ տէ թահգիր
 25 օլունուրըզ, Պու շէյլէրի թէնպիհ վէ թա՛լիմ էյլէ
 26 շիչ քիմսէ կէնճիլիլի թահգիր էթմէսին, Լա-
 27 քին քէլամ վէ աթվար վէ մուհապպէթ վէ ի-
 28 ման վէ իֆֆէթտէ միւ՛մինլէրէ էօրնէք օլ,
 29 Պէն կէլինճէյտէք՝ օգուսաղա վէ նասիհաթա վէ
 30 թա՛լիմէ մուգայյէա օլ, Սէնին իւլէրինէ իխթի-
 31 յարլարըն էլ գօմասը իլէ պէրապէր իլհամ վա-
 32 սըթասըյլէ վէրիլմիշ վէ սէնտէ պուլունան մէլ-
 33 հիպէյի իհմալ էթմէ, թէրազգի էթմէքիլիլի ճիւմ-
 34 էյն զահիր օլմազ իւզրէ պու շէյլէրի միւթալա

16 էյլէ, պուռ շէյլէրտէ մէշղուլ օլ: Գէնտիկէ վէ
Թա'լիմէ տիգգաթ էտիպ' անլէրտէ տէվամ էյլէ.
զիրա պուռնու հափմաղլէ' հէմ քէնաիկի հէմ տէ
սէնի տիկլէյէնլէրի խէլաս էտէնէքսին:

ՊՈՊ 5

1 Իխթիյարը Թա'զիր էթմէ, ամմա փէտէրէ Զաֆ-
հաթ էդէր կիպի, կէնճլէրէ պիրատէրլէրէ կիպի
2 նասիհաթ էյլէ, Իխթիյար գարըլարա վալիտէլէրէ
կիպի, կէնճ գարըլարա քէմալ ք'իֆֆէթլէ հէմ:
3 Նիւէլէրէ կիպի Զաֆհաթ էյլէ, Տուլ գարըլարա,
հա'նի ֆիլ հագիգէ տուլ օլանլարա իգրամ էյլէ:
4 Վէ էյէր պիր տուլ գարընըն էվլատը հա թօ-
րունլարը վար խէ, էվվէլա անլէր քէնտի էհլ ի
պէթլէրինէ հիւրմէթ կէօսթէրմէյի վէ վալիտէյն-
լէրինէ միւ քիւսաֆաթ իֆասընը էօյրէնսինլէր. զի-
րա պուռ խուսուս Ալլահըն 'ինտինտէ էյի վէ մագ-
5 պուլ տըր, Լաֆին ֆիլ հագիգէ տուլ վէ հալընըզ
գալմըշ օլան գարը Ալլահա թէվէքքիւլ էտիպ'
կէնէ կիւնտիւզ տու'ա վէ նիյազա տէվամ է-
6 տէր: Ամմա էհլ ի ղէվգ օլան' հայաթուա իքէն
7 էօլմիւշ տիր: Իմտի գուսուրսըզ օլմալարը իլիւն
8 պուռ շէյլէրի թէնպիհ էյլէ: Ամմա էյէր պիր քիմսէ
Թէ'ալլիւգաթընը, խուսուսա էհլ ի պէթլինի գա-
յըրմազ խէ, իմանը ինքիար էթմիշ օլուպ' միւ-
9 մին օլմայանտան պէտթէր տիր: Տուլ գարը ալթ-
մըշ հաշընտան ոշաղը օլմայարադ' պիր ղէվճին
10 ղէվճէսի պուլունմըշ օլուպ, էյի 'ամէլլէր խու-
սուրնտա հիւսն ի շէհատէթէ մագհար օլմուշ,
մէսէլա էվլատ պէսլէմիշ վէ միւսաֆիր գապուլ
էթմիշ վէ մուգատտէսլէրին այաղլարընը երգա-
մըշ վէ մուգապատա օլանլարա իմուտ վէ հէր
էյի 'ամէլտէ տէվամ էթմիշ օլուղը Թազտիրտէ:
11 Գայտ օլունսուս, Լաֆին կէնճ տուլլարը րէտտ

- էյլէ, զիրա Գրիստոսա գարշը՝ զէվզէ թէսլիմ՝ օլ-
 12 տրգլարընտա էվէնմէք խթէյիպ, էվվէլքի իմանը
 թէրք էթտիքլէրի իշիւն հիւքմէ տիւշար օղուր
 13 լար, վէ պուշուս իլէ պէրապէր էվլէրի տօլաշ-
 րագ թէնպէլ օլմաղա ալըշրլար, վէ եալընըզ
 թէնպէլ տէյիլ, աշնագ կէվէզէ վէ ախէրինին ու-
 մուրըյլէ մէշղուլ օլարագ, նասէգա շէյլէրի սօյ-
 14 լէրլէր, իմտի իսթէրիմ քի կէնճ օլանլար էվի-
 նիպ վէ էվլատ կէթիրիպ՝ խանէ իտարէսինէ մու-
 գայլէտ օլարագ, մուխալիֆ օլանա սիթէմ իշիւն
 15 պիր ֆուրսաթ վէրմէսինլէր, Ձիրա հալա պա՛ղը-
 16 լարը սափըպ՝ Շէյթանա թապի՛ օլտըլար, էյէր
 պիր միւ՛մին եա պիր միւ՛մինէնին տուլլարը վար
 իսէ, աշլէրէ ի՛անէ էյլէսին, վէ քիլիսէյէ պար
 օլմասըն, թա քի ֆիլ հագիգէ տուլ օլանլար
 ի՛անէ էտէ:
 17 Մէ՛մուրիյէթլէրինին հիւսն ի իճրասընտա պու-
 լունան իխթիյարլար, խուսուսա քէլամտա վէ
 թա՛րիմտէ էմէք շէքէնլէր իքի գաթ իքրամա
 18 լալըդ՝ ատտ օլունսուշլար, Ձիրա քիթապ պու-
 յուրըր քի՝ խարման տէյէն էօքիւզիւն աղընը
 պաղլամայասըն, վէ՝ իշնի քէնտի իւճրէթինէ
 19 միւսթահագգ տըր, իքի եա իւշ շահիտ օլմատը-
 ճա՝ իխթիյար՝ ալէյհինտէ շիքեայէթ գապուլ էթ-
 20 մէ, Գապահաթլըլարը ճիւմլէնին էօնիւնտէ թա՛-
 ղիր էյլէ, թա քի սա՛րլէր տախի խալֆ էտէլի
 21 Ալլահըն վէ Ռապպ Յիսուս Գրիստոսըն վէ միւն
 թէխապ մէլէքլէրին հուղուրընտա թէնպիհ էտէ-
 22 լիմ քի՛ պիր շէյ խաթըր իշիւն էթմէյէրէք՝ պու-
 շէյլէրի պիղարագանէ հըֆզ էտէսին, Պիր քիմե-
 նին իւզէրինէ՝ աճէլէ իլէ էլ գօմալըպ՝ ախէրլէրին
 կիւնահլարընա միւշթէրիք օլմա. քէնտիլի ժագ
 սագլա:
 23 Արթըգ եալընըզ սու իշմէյիպ՝ մի՛տէն իշիւն
 վէ քէսրէթ իւզըն վուզու՝ պուլան զա՛րֆիթ.

էրին իշխան պիր ազ շէրապ իսթիմալ էյլէ:

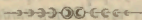
- 24 Պա'զը ատէմէրին կիւնահլարը զահիր օլուպ' էօնէրինճէ հիւքմէ կիտէր, պա'զըլարընն իսէ
25 արալարընճա կէլիր: Գէզալիք պա'զըլարն էյի'ա- մէլլէրի տախի զահիր օլուպ' պաշգա թարլ օլան- արըն կիզլէնմէսի զայր ի միւմքին տիր:

ՊԱՊ 6

- 1 Պոյունարըրդ ալթընտա պուլունան ճիւմէ գուլ- ար քէնտի էֆէնտիլէրինի ճիւմէ ինթիրամա միւսթահազգ 'ատտ էթսինլէր, թա քի Ալլահըն
2 իսմինէ վէ թա'լիմինէ քիւֆը օլունիայա: վէ միւ- մին էֆէնտիլէրի օլանլար պիրատէր օլուզլարը իշխան անլէլէ թահգիր էթմէսինլէր, անճազ միւ- մին վէ սէվկիւլիւ վէ էյիլիք էլէ+լէ հիսսէտար օլարգլարը իշխան՝ տահա զլյատէ գուլլըզ էթսին-
3 լէր: պու շէյլէրի թա'լիմ վէ նասիհաթ էյլէ: Պիր քիմսէ պաշգա տիւրլիւ թա'լիմ էտիպ' Բապպը- մըզ Յիսուս Գրիստոսըն սահիհ սէօզլէրինէ վէ թազվայա կէօրէ օլան թա'լիմէ գա'լիլ օլմազ իսէ,
4 0 միւթէքէպպիր տիր, պիր շէյ պիլմէզ, անճազ միւպահէսէ վէ նիզա' ի լաֆգիլլէ մա'լուլ օլմուշ տըր: պուլունարտան տախի հասէտ վէ նիզա' վէ
5 քիւֆըլէր վէ սու' ի գանն, վէ 'ազըլ ֆատիտ վէ հազիգաթտան պա'լիտ վէ թազվայը քիտար կանն էտէն ատէմէրին պօշ միւպահէսէլէրի հասըլ օ-
6 լուր: պու մազուլէ քիմսէլէրտէն սազըն: Լա- քին գանա'աթլէ օլան թազվա պէօյիւք քիտար
7 տըր: Չիրա տիւնեայա պիր շէյ կէթիրմէտիք, վէ անտէն պիր շէյ կէօթիւրէմէյէճէյիմիզ աշիքեար
8 տըր: Իմսի էյէճէյիմիզ վէ էօրթիւնէճէյիմիզ վար
9 իքէն, պուլունարա գանա'աթ էտէլիմ: Ամմա պէն- կին օլմազ գաստընտա պուլունանլար իղվայա վէ տուզաղա վէ չօզ սէֆիհ վէ մուզիրըր շէհվէթլէրէ

- տուշերէնք, անէր տախի ատէմէրի հեղաքա վէ
 10 խաբարպիյէթէ զարգ էտէրէր, Զիրա մալիքէթսթ-
 իւք ճիւմէ քէօթիւ շէյէրին ապը օլուպի պաղը
 քիմսէլէր անա թամա՝ էթմէքլէ իմանտան սա-
 փուպ չօգ էլէմէրէ միւպթէլա օլտըլար:
- 11 Լաքէն, էյ Ալլահ ատէմի, սէն պու շէյէրտէն
 ֆիրար էտիպ՝ սալահ վէ թագվա վէ իման վէ մու-
 12 հապպէթ վէ սապը վէ հիլմէ սա՛յ էթ, իմանըն
 էյի ճիհատընտա ճահիտ օլ. չօգ շահիտլէր էօնլն.
 տէ էյի իգրարը իգրար էթմիշ օլարագ, տա՛վէթ
- 13 օլունտըղըն էպէտի հայաթը թութ, ձիւմէյէ հա-
 յաթ վէրէն Ալլահն հուզուընտա վէ Պանտալը
 Պիդատոսըն էօնիւնտէ էյի իգրարլէ շէհատէթ է-
 տէն Յիսուս Քրիստոսըն հուզուընտա սանա թէն.
- 14 պիհ էտէրիմ քի, Պու էմրի Բապպըմըզ Յիսուս
 Քրիստոսըն զուհուընա տէյին լէքէսիզ վէ գու-
 15 սուրըզ հըֆզ էտէսին, Պունու տախի Միւպա-
 րէք վէ Գատիր ի վահիտ վէ Մէլիք իւլ միւլուք
- 16 վէ Բապպ իւլ էրպապ, էօլմէմէզլիյէ էալընըզ մա-
 լիք, վէ էազլաշըլմազ նուրտա սաքին օլսն Զաթ
 վազթը մախսուսընտա իզհար էտէճէք տիր, ա-
 տէմէրին հիշ պիրի անը կէօրմէմիշ վէ կէօրմէզ,
 անա իզգէթ վէ գուտրէթ ի էպէտիյէ օլտուն
 Ամին:
- 17 Պու տիւնեատա զէնկին օլանլարա թէնպիհ էյի
 քի, միւթէքէպպիր օլմայըպի պագասըզ զէնկին.
 իյէ տէյիլ, անճագ թէմէթթիւ՝ իշիւն զանիլք
 իւզրէ պիզէ հեր շէյի իհասն էտէն [հայ] Ալլահ
- 18 թէվէքքիւլ էթսինլէր, էյիլիք էտէրէք էյի ա-
 մէլլէրտէ զանի օլուպի՝ ձէօմէրա վէ էլի ալըզ օլ-
- 19 սունլար, վէ հագիգի հայաթա նա՛իլ օլմագ իւշ-
 րէ, ախրէթ իշիւն քէնտիլէրինէ էյի թէմէլ հա-
 զըրուսընլար:
- 20 էյ Տիմոթէոս, էմանէթի հըֆզ էտիպ՝ նափաք
 վէ պաթըլ լաֆղարտան վէ քիզպէն իւլ թէն.

միյէ օրուան շէյին մու'արազալարընտան ինթիւ-
21 նապ էյլէ. Բի պուենա պա'զը քիմսէլէր զահիպ
օլմաղլէ իմանտան սափալըլարո 'ինայէթ սէնին իլէ
օլունէ: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՄՈԹԵՈՍԱ ԻՔԻՆՃԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Բրիստոստա օլան հայաթըն վա'տընա
կէօրէ Ալլահըն իրատէթիյլէ Յիսուս Բրիստոսըն
բեսուլը Պօղոս, սէվկիւլիւ օղլըմ Տիմոթէոսա:
- 2 Փէտէր Ալլահ վէ Բապալըմըզ Յիսուս Բրիստոս
թարափընտան 'ինայէթ վէ մէրհամէթ վէ սէլա-
մէթ օլունէ:
- 3 Կէճէ կիւնտիւզ տու'ալարըմտա սէնի պէր տէ-
4 վամ զիքը էտէրէք, Վէ կէօզ եաշարընը խաթ-
ըմտա թու'թարազ, փիւր սիւրուր օլմամ իշիւն,
5 սէնի կէօրմէք արզուսընտա իմ, էվվէլա պէոյիւք
վալիտէն Լաւոդեատա վէ վալիտէն Եւնիկէտէ
սաքին օլուպ' սէնտէ տախի պուլունտըղընա ի-
թիմաա էթտիյիմ օլ բիյասըզ իմանը խաթըրմա
կէթիւրտիյիմտէ, էճտաալըմտան եօյէւրդիէ-
փաք զամիրլէ 'իպատէթ էթտիյիմ Ալլահա շիւքը
6 էտէրիմ: Պու սէպէպտէն սանա, իխթար էտէրիմ
քի' իւզէրիկէ էլլէրիմին գօնուլմասըլէ սէնտէ
7 օլան Ալլահըն մէվհիպէսինի թէշվիգ էտէսին: Զի-
րա Ալլահ պիղէ գօրգազըզ բուհընք տէյիլ, սն-
ճազ գուվվէթ վէ մուհապպէթ վէ թամմ 'աղլ

- 8 Եւհընը վերտի։ Պուռնա պինա՛նէն Բապպըմըզըն շէհատէթինտէն վէ պէն մահպուսընտան տօլայը ութանմա։ Փաղաթ պէշարէթ իչիւն մէշազգաթ։ աւ Ալլահըն գուվլէթինէ կէօրէ հիսսէտար օլ։
- 9 Օ պիզի խէլաս էաիպ՝ մուգատաէս տա՛վէթէ տա՛վէթ էյլէտի։ պու տախի յամէլլէրիմիզէ կէօրէ տէյիլ, անճագ քէնտինին թաղտիրինէ կէօրէ վէ էզէլի զէմանլարտան Յիսուս Քրիստոստա պիզէ
- 10 իհսան օլուռուպ, Շիմտի իսէ էօլիւմիւ իպթալ է տիպ՝ պէշարէթին վասըթասըլլէ հայաթ վէ էօլ մէմէզլիք զուհուրա կէթիրմիշ օլան խէլասընաւ ըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն զուհուրըլլէ պէյան օ։
- 11 Լուռան ինայէթէ կէօրէ օլտու։ Պէն տախի պու Պէշլէթիւն վա՛րզի վէ րէսուլը վէ թա՛րֆէթիւն մուալլիմի նասպ օլուռտըմ։ Պու սէպէպաւէն պու մէշագգաթլարը տախի շէքիյօրըմ։ վէ Լաքին ու թանմամ, զիրա քիմէ իման էթտիլիմի պիլիլիմ, վէ էմանէթիմի օլ կիւնէ դատար հըֆզա գատիր
- 12 իտլյինէ իթիմատ էտէրիմ։ Պէնտէն իշիթտիլին սահիհ սէօզլէրին աւլ սուրէթինի Յիսուս Քրիստոստա օլան իման վէ մուհապպէթլէ հըֆզ էյլէ։
- 13 Պիզտէ սաքին օլան Բուհ իւլ Գուտս վասըթաւ սըլլէ օլ էյի էմանէթի հըֆզ էյլէ։
- 14 Ասիատա օլանլարըն ճիւմլէսի, Փիզեղոս վէ Լէրմոգինէս աբուլարընտա օլարագ, պէնտէն էրիզ
- 15 շէվիլտիքլէրինի պիլիլիւն։ Բապպ Ոնեսիփորոսըն իսանսինէ մէրհամէթ էտէ։ զիրա պէնի չօգ աէֆտ իւլասթ էրին էյլէտի, վէ զէնճիլիմտէն ութանմա։
- 16 Երպ, Պիլ՝աքս Բօմայա վիւսուլինտէ պէնի չօգ զայ-
- 17 րէթլէ աբայըպ պուլտու։ Բապպ անա օլ կիւնտէ Բապպ թարաֆընտան մէրհամէթ պուլմասընը իհսան էյլէյէ։ վէ Յփիստոստա պանա նէ գատար խըտմէթ էթտիլինի փէք էյի պիլիլիւն։

- 1 Իմտի սէն, էյ օղլըմ, Յիսուս Քրիստոստա օլան
- 2 'ինսյէթտէ քէսպի գուզլէթ էտիպ, Չօգ շահիտ-
- 3 լէրին հուզուըրնտա պէնտէն իշիթտիլին շէյլէրի
- 4 սատըգ վէ սա'իրլէրէ թա'լիմէ միւսթա'իտ օլան
- 5 ճտէմլէրէ էմանէթ էյլէ, Իմտի սէն Յիսուս Քրիս-
- 6 տոսըն էյի 'ասքէրի կիպի մէշազգաթա թէհամ-
- 7 միւլ էյլէ, 'կսքէրլիք էտէն պիր քիմսէ, սէր'աս-
- 8 քէրլին խօշնուտ էթմէք իշիւն, պու 'էօմրիւն
- 9 ումուըրնա գարըշմազ, Հէմ տախի էյէր պիր
- 10 քիմսէ կիւրէշիր իսէ, գանուն իւզրէ կիւրէշմէ-
- 11 յինճէ թաճա նա'իլ օլմազ, Էմէք չէքէն շիֆթճի
- 12 էվլէլա մահսուլտան հիսսէտար օլմագ կէրէք տիր:
- 13 Սէօյլէտիլիմ շէյլէրի աշլա, վէ Բապպ սանա հէր
- 14 շէյտէ ֆէհմ իհսան էյլէսին, Պէշարէթիմէ կէօրէ
- 15 'իաւիթ նէսլինտէն օլարագ էօլիւլէրտէն իհեա օ-
- 1 լունան Յիսուս Քրիստոսը թէգէքքիւր էյլէ, Պէն
- 2 տախի պու պէշ-բէլին էօլընտա միւճրիմ կիպի
- 3 զէնճիրպէնտ օլունճայա գատար մէշազգաթ չէ-
- 4 քէրիմ, Փագաթ Ալլահըն քէլամը պաղլը տէյիլ
- 5 տիր: Պունուն իշիւն միւնթէխապլարըն ուզուըր-
- 6 նա հէր շէյէ թէհամմիւլ էտէրիմ. Թա քի աշլէր
- 7 տախի Յիսուս Քրիստոստա էպէտի 'իզգէթլէ օլան
- 8 խէլասա նա'իլ օլալար, Պու քէլամ սատըգ տըր
- 9 քի' էյէր աշլըն իլէ պէրապէր էօլտիւք իսէ, պէ-
- 10 րապէր տախի եաշայաճաղըզ, Էյէր թէհամմիւլ
- 11 էտէր իսէք, պէրապէր տախի սալթանաթ էտէ-
- 12 ճէյիլ, էյէր ինքեար էտէր իսէք, օ տախի պիզի
- 13 ինքեար էտէճէք տիր: Էյէր պիզ իման էթմէզ
- 14 իսէք, օ սատըգ գալըր, քէնտի քէնտին ինքեար
- 15 էտէմէզ, Պու խուսուսլարը իլիթար էյլէ, վէ պիր
- 1 շէյէ ֆա'իտէլի օլմայըպ' իշիտէնլէրին խտրալընտ
- 2 սէպէպ օլան նիզա'ի լաֆզի էթմէմէլէրլին Բապ-
- 3 պըն հուզուըրնտա թէնպիհ էյլէ, Հագրիգաթ քէ-

- լամբնդ տօղրու թափսիւ էտէրէք, քէնտիկի Աւ-
 ռահա մագպուլ խեճիլ օլմազ պիր իշճի տէյիւ ին-
 16 զար էթմէյէ ճէհտ էյլէ: Ամմա նափաք վէ պա-
 թըլ լաֆզլարտան իճթինապ էյլէ, զիրա անէր
 17 կիտէ կիտէ ֆըզա սէպէպ օլուր: Վէ տնէրին
 սէօզիւ գանգըրինա կիպի եէր, քի Հիմմէնս վէ
 18 փիղէտոս անէրտէն օլուպ, Կըյամէթ հալա վու-
 գու՝ պուլմուշ տըր՝ տէյերէք հազիգաթան
 սափտըլար, վէ պա՛ղը քիմսէլէրին իմանընը իֆ-
 19 սատ էտէրլէր: Եինէ Ալլահըն միւհքէմ էստը
 գա՛լմ օլուպ՝ միւհըիւ պու տըր քի՝ Բապպ քէն-
 տինինքիլէրինի պիլիր, վէ՝ Հէր քիմ քի Գրիտո-
 սըն իսմինի զիքը էտէրսէ, հազգըզըզտան իճ-
 20 թինապ էյլէսին: Լաֆին պէօյիւք պիր խանէտէ
 եալընըղ ալթուշ վէ կիւմիւշ գապլար պուլուն-
 մայրպ՝ ազաճ վէ թօփրագտան տախի պուլու-
 նուր: պա՛ղըսը շէրէֆ, պա՛ղըսը իսէ շէրէֆսիդ-
 21 լիք իշիւն տիր: Իմտի էյէր պիր քիմսէ քէնտինի
 պու շէյլէրտէն փաքլէրսէ, շէրէֆ իշիւն վէ Սա-
 հպինին իսթի՛մալինէ ֆա՛րտէլի վէ մուգատտէս
 վէ հէր էյի իշէ հաղըր պիր գապ օլաճագ տըր:
 22 Սէն տախի կէնճլիք շէհվէթլէրինտէն գաշ, լաֆին
 փաք գալպտէն Բապպա տու՛ա էտէնլէր իլէ պէ-
 ռապէր՝ սալահ վէ իման վէ մուհապպէթ վէ սէ-
 23 լամէթէ սալ էյլէ: Ամմա սէֆիհանէ վէ մա՛նա-
 սըղ միւճատէլէրտէն սաղըն: չիւնքի միւնազա՛ս
 24 հուսուլէ կէթիրալիյինի պիլիրսին: Բապպըն գու-
 ռու իսէ միւնազա՛ս էթմէմէլի տիր, անճագ ճիւմ-
 լէյէ հալիմ, վէ թա՛լիմէ միւսթա՛լտ վէ դուլմ
 25 սապըլը, Մուգապէմէթ էտէնլէրէ հիլմէ նասի՛նթ
 էտիճի օլմաք կէրէք տիր: օլա քի հազիգաթը
 ֆէհմ էթմէք իշիւն, Ալլահ անլէրէ թէվպէ վէրի:
 26 Վէ Շէյթան թարաֆըրտան անըն իրատէթի իճ-
 ռասը իշիւն էսիր թութուլմը օլանըար անըն տու-
 դաղընտան այրլալար:

- 1 Վէ մա'լիւմիւն օլա քի՝ ոսն կիւնէլտէ ֆէնա
- 2 վազըթլար կէլէճէք տիր. Ձիրա ատէմէր քէնտի
նէֆսինի սէվիճի, մալիէրէսթ, միւֆթէխիր, մաղ-
- 3 քէօր, խապիս, Մէվէտտէթսիզ, միւսալէհա գա-
պուլ էթմէզ, իֆթիրաճը, զապթը նէֆս էթմէզ,
- 4 ազըն, սալսհը սէվիէզ, իս'ին, պիփէրվա, միւ-
թէքէպօլիր վէ Ալլահը սէվմէքտէն զիյատէ զէվզ
- 5 ու սէֆա սէվէր, Տինտարլըզ սուրէթինի կէօս-
թէրիպ տէ գուվվէթինի ինքեար էտէր օլաճազ-
- 6 լար տըր. պունլարտան իճթինապ էյլէ. Ձիրա խա-
նէլէրէ կիրիպ՝ կիւնահլարլէ եիւքլէնմիշ տիրիւ
- 7 տիրիւ շէհլէթլէրէ թապի՝ օլարազ, Տա'իմա էօյ-
րէնմէքտէ օլուպ՝ հազիգաթը պիւմէյէ հիշ պիր
վազըթ կէլէմէյէն ճահիլ գարըլարը էսիր էտէն
- 8 քիմսէլէր պունլարտան տըր. Ամմա Յանէս վէ
Թամրէս Մուստէս գարշը տուրտըզլարը միսիլիւ,
պէօյլէճէ հազիգաթա գարշը տուրտըր վէ 'ազըլ-
- 9 քիմսէլէր տիր. Լաքին տահա իլէրի կիթմէյէճէք-
լէր տիր. զիրա անլէրին 'ազըլըզլըզ գահիր օլ-
- 10 հէր օլաճազ տըր. Ամմա սէն պէնիմ թա'լիւմիլի,
էթվարըմը, նիյէթիմի, իմանըմը, սապըմը, մու-
- 11 հապպէթիմի, թէհամմիլիւմիւ պիլիրսին. Վէ Ան-
տիոքտա վէ իկոնիոնտա վէ Լիւստրատա պանա
վազը՝ օլան թէ'ատտիլէրէ վէ էլէմէլէրէ, նէ տիր-
- 12 Բապպ պէնի ճիւմլէսինտէն խէլաս էյլէտիւ վէ
Յիսուս Գրիստոստա թագվա իւզրէ 'էօմը կէչիր-
- 13 կէօրէճէք տիր. Լաքին շէրիր վէ միւզէվվիր ա-
տէմէր, ալտատարազ վէ ալտանարազ, կիթտիք-

- 14 ճէ պէտթէր օլաճագ տըր: Սէն խսէ էօյրէնտլին վէ ի'թիգատ էթտլին շէլէրաէ, քիմտէն էօյրէն.
 15 տիլիլի պիլէրէք, սապիթ օլ. Մուգատտէս Քիթապըր տախի չօճուգլըգտան պէրու պիլիրսի.
 վէ պուշար սէնի Յիսուս Քրիստոստա օլան իման վասըթասըլէ խէլաս իլին 'ալիմ էթմէյէ գատիր
 16 տիր: Պիւթիւն քիթապ իլհամ ը իլահի օլուպ' թա'լիմ վէ թա'գիր վէ իսլահ իլին վէ ալան խուսուսընտա օլան թէ'տիպ իլին Փա'խտլի տիր.
 17 Թա քի Ալլահ ատէմի քեամլը վէ հէր էյի իլ իլին հազըրլանմը պուլունա:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմտի պէն Ալլահըն վէ քէնտի գուհուրընտա վէ մէլէքի.թիւնտէ տիրիէրի վէ էօլիւլէրի հիւքմ էտէճէք օլան Բապպ Յիսուս Քրիստոսըն հուգու.
 2 Ընտա թէնպիհ էտէրիմ. Բէլամը վա'զ էյլէ, վա գըթլը վազըթարգ իգտամ էյլէ. քէմալ ը թէ'ն. նի վէ թա'լիմէ թա'գիր վէ թէքտիր վէ նասիհաթ
 3 էյլէ. Ձիրա վազըթ կէլիր քի' սահիհ թա'լիմէ թէհամիւլ էթմէլիպ, անճագ գուլազլարը կիճի շէրէք. քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ քէնտիլէրի
 4 իլին մու'ալիմէր ճէմ' էտէճէքլէր. վէ գուլազլարընը հագիգաթտան շէվիրիպ' մասալարա
 5 տէնէճէքլէր տիր: Ամա ոէն հէր շէյտէ ույանը տուր, մէշագգաթա թէհամիւլ էթ, միւպէլլը
 6 իլինի իճրա էյլէ, խըտմէթիլի իթմամ էյլէ. Ձիրա պէն տըթըգ Գաբալա Էլիէ թագտիմ օլունմագ իւզրէ օլուպ' ինթիգալըմըն վազթը կէլմիշ տիր
 7 էյի ճիհատը պիթիւրտիմ, սէֆէրի թէմամ է.
 8 տիպ' խմանը հըֆը էթտիմ. Արթըգ պէնիմ իլին սալահ թաճը հազըր տըր. անը օլ 'ատիլ Հաքիմ Բապպ օլ կիւնտէ պանա, վէ եալընըգ պանա տէլլը, անճագ գուհուրընը սէվէնլէրին ճիւմլէսինէ տախի վէրէճէք տիր:

- 9 Եանըմա թէզ կէլմէյէ սա'յ էյլէ: (10) Զիրա Դեմա սու տունեսայր սէվմէքլէ պէնի թէրք էտիպ՝ թեսաղոնիկէյէ կիթտի: Կրիսկէս Գաղատիայայ,
- 11 վէ Տիտոս Դաղմատիայայ Անտիոքի: Եանըմատա եանընդ Ղուկաս պուլունուր: Մարկոսը ալըպ՝ քէնսին իլէ պերապեր կէթիր: Ղիրա խըտմէթ իշիւն
- 12 պանա ֆա'իտէյի տիր: Վէ Տիւքիկոսը Եփեսոսա
- 13 կէօնտէրտիմ: Տրոլադատա Կարպոսըն եանընտա պրագտողըմ եաղմուրլըգ իլէ քիթապլարը, պա-
- 14 խուսուս թիրշէլէրի կէլալյիլատէ կէթիր: Պագըրճը Աղէքսանդրոս պանա չօգ քէօթիւլիւք էթտի: Բապպ անա 'ամէլլէրինէ կէօրէ միւճազաթ էտէճէք
- 15 տիր: Անտէն սէն տախի սազըն: Ղիրա պիղիմ սէօզ-
- 16 լէրմիզէ զիյատէսիլէ գարշը տուրտու: Էվվէլքի ճէվապըմտա, պէնիմ իլէ պերապեր քիմսէ տուրմալըպ՝ ճիւմլէսի պէնի թէրք էյլէտիլէր: (պու
- 17 'ալէյհէրինէ սայըմասըն:) Լաքին Բապպ եանըմտա տուրոպ՝ պէնի գուվվէթլէնտիրտի, թա քի պէնիմ վասըթամլէ վա'ղ թէմամէն իֆա օլունուպ՝ ճիւմլէ թա'իֆէլէր իշիտէ: պէն տախի արս-
- 18 լան աղընտան գուրթուլտըմ: Վէ Բապպ պէնի հէր պիր քէօթիւ իշտէն գուրթարըպ՝ քէնտի սէմալի մէլէքիւթիւնէ սէլամէթլէ նա'իլ էտէճէք տիր: Անա էպէտ իւլ ապատ համա օլտուն: Ամին:
- 19 Պրիսկիդա իլէ Ակիւղասա վէ Ոնեսիփորոսըն
- 20 էհլ ի պէլթինէ սէլամ էյլէ: Նրաստոս Կորնթոստա գալտը, Տրոփիմոսը տախի Մելիտոստա խաս-
- 21 թա պրագտըմ: Գըլտան էվվէլ կէլմէյէ սա'յ էյլէ: Եաբուղոս վէ Պուգէս վէ Լինոս վէ Կզօդիա վէ
- 22 ճիւմլէ պիրատէրլէր սանա սէլամ էտէրլէր: Բապպ Յիսուս Գրիստոս բուհըկ իլէ պերապեր օլա: 'Անայէթ սիզին իլէ օլտուն: Ամին:

ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՏԻՏՈՍԱ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Պօղոս, Ալլահըն գուլու, վէ եալանտան միւնէղ-
զէն օլան Ալլահըն եգէլի զէմանլարտան վա'ո է-
- 2 տիպ, Լաքին խէլասքեարըմըզ Ալլահըն էմրի իւզ-
րէ, պանա էմանէթ էյլէտլյի վա'ղ վասըթասըյէ
վազթ ը մախսուսընտա քէնտի քէլամըյլէ իղհար
- 3 էթտիյի էպէտի հայաթ իւմիտինէ մէպնի, Ալլահըն
միւնթէխապլարընըն իմանը, վէ թագվայա մու-
թապըգ օլան հագիգաթը պիմէքլիք իւզրէ Յի-
- 4 սուս Գրիստոսըն ըեսուլը օլուպ, Միւշթէրիք օլ-
աըղըմըզ իման հասէպինճէ էօզ օղըմ Տիստոս,
Փէտէր Ալլահ վէ խէլասքեարըմըզ Բապպ Յիսուս
Գրիստոս թարափընտան սառա 'ինսյէթ, [բազ-
մէթ] վէ սէլամէթ օլուեն:
- 5 Պու սէպէպտէն սէնի կրետէսէ պրագտըմ, քի
էքսիք օլան շէյլէրի թէրթիպ էտիպ' սանա ըամար-
լատըղըմ կիպի հէր շէհրոտէ իւթիյարլար թա'նին
- 6 էտէսին. Պիր քիմսէ գուսուրըզ, վէ պիր զէվ-
ճէնին զէվճի օլուպ, վէ ֆիւճուրտէն տօլայը թէ-
շէքքի օլուենամըզ վէ իթա'աթսըզ օլմայան միւ-
սին էվլատ սահիպի սլուլունարըզ հալտէ աը ըա-
- 7 էն էյնէ: Ջիրա վաճիպ տիր քի' էփիսգօլիօս Ալ-
լահըն քէթիխաւասը կիպի գուսուրըզ օլա: խօսու-
րէյ, զաղապնաք, շէրապա մէյյալ, վուրուճը,
- 8 գապիհ գաղանճ թալիպի տէյլի, Անճագ միւսա-
ֆիրփէրվէր վէ էյլիլիք սէվէն, վէ 'ագիլ վէ սա-

- 9 լին՝ վէ մուգատտէս վէ փերհիգքեար, Թա'լիմէ
կէօրէ օլան սատըգ քէլամը գապի Թութար օլա.
Թա քի սահին Թա'լիմէ նասիհաթ վէրմէյէ վէ
մուխալէֆէթ էտէնլէրի Թա'ղիր էթմէյէ մուգ-
- 10 Թէտիր օլա: Զիրա նիյէ իթա'աթսըզ, լաֆգէն վէ
իզլալ էտիծի քիմսէլէր, խուսուսա էհլ ի խիթան
- 11 օլանլար վար: Պուենլարն աղըզլարընը գափամագ
կէրէք տիր: պուենլար գապին գազանն սէպէպին-
տէն ճա'իզ օլմայան շէյլէրի էօյրէտէրէք, պիւ-
- 12 Թիւն խանէլէր խարապ էտէրլէր: Անլէրտէն պի-
րի, քէնտիլէրինին ասըլ փէյղամպէրի օլարագ'
կրտտէլիլէր տա'իմա եալաննը, քէօթիւ ճանալար,
- 13 շիպօղագ տըր՝ տէտիւ: Պու շէհատէթ հագգ տըր:
- 14 պուենա պինա'էն իմանլարը սահին օլուպ, Եհհու-
տի մոսալլարընա վէ հագիգաթտան սափան ա-
տէմլէրին Թէնպիհլէրինէ տիգգաթ էթմէմէլէրի
- 15 իյիւն, անլէրի շիտտէթլէ Թա'ղիր էյլէ: փաք
քիմսէլէրէ հէր շէյ փաք իսէ տէ, նափաք, վէ
միւ'մին օլմայանլարա պիր շէյ փաք օլմատըգտան
պաշգա՝ հէմ 'ադըլլարը հէմ տէ զամիրլէրի նա-
- 16 փաք օլմաւշ տըր: Ալլահը պիլիբիլ՝ տէյիւ իգրար
էտէրլէր իքէն, անը 'ամէլլէրիլէ ինքեար էտէր-
լէր, վէ մէքրուհ վէ իթա'աթսըզ, վէ հէր էյի 'ա-
մէլ խուսուսընտա մէրտուտ տըրլար:

ՊԱՊ 2

- 1 Սէն իսէ սահին Թա'լիմէ լայըգ օլան շէյլէրի սէօյ-
- 2 լէ: իխթիյարլար այըգ, էհլ ի վագար, 'ադիլ, Ի-
ման վէ մուհապպէթ վէ սապրտա սէլիմ օլալար:
- 3 Քէզալիք իխթիյար գարըլար գուսսիյէթ է լայըգ
օլան հարէքէթտէ պուլուենուպ՝ իֆթիրաճը, եա-
խօտ չօգ շէրապա միւպթէլա օլմայարագ, էյիլիք
- 4 մու'ալլիմէլէրի օլալար: Թա քի պուենլար Ալլահըն
քէլամընա քիւֆը օլուենմամագ իյիւն, կէնն գա-

- 5 որչափը զէվճէրինի վէ էվլատլարընը սէվմէք, վէ
 'ազըլը, 'իֆֆէթի, վէ խանէլէրինէ մուգայլէս,
 էհլ ի խայր վէ քէնտի զէվճէրինէ միւթի' օլ-
- 6 մագ խուսուսընտա թէրպիյէ էտէլէր, Վէզալիք
 նէվճիվանլարա 'ազըլը օլմալարը իյիւն նասիհաթ
- 7 վէր, վէ հէր խուսուստա քէնտիկի էյի 'ամէլլէր-
 տէ էօրնէք 'էօթիէրիւ' թա'լիմտէ խուլուս վէ վա-
 գար վէ սահիհ վէ 'էօզիւրսիւզ քէլամ իպրազ էլլէ-
- 8 թա քի մուխայէֆէթ էտէն' հագգըմըզա սէօյլէյէ-
 ճէք պիր քէօթիւ շէյ պուլամսյարագ մահճուպ
- 9 օլա, Գուլլարա Նափհաթ էյլէ, քի քէնտի էֆէնաթ-
 լէրինէ միւթի' օլարագ հէր շէյտէ անլէրի խօշուտ
- 10 էտէլէր, Շէօյլէ քի գարըը սէօյլէմէյիպ վէ սըրգաթ
 էթմէյիպ' անճագ հէր վէճհլէ քեամիլ սատազաթ
 կէօթէրմէլէրիյէ խէլասքեարըմըզ Ալլահըն թա'.
- 11 իմինի հէր շէյտէ թէզէլին էտէլէր, Զիրա Ալլահըն
 խէլասա պա'իս օլան 'ինսյէթի ճիւմլէ ատէմլէրէ
- 12 զահիր օլուպ' պիզի թէրպիյէ էտէր քի, Յըսգ վէ
 տիւննա շէհվէթլէրինի բէտտ էտէլիմ, վէ սու
 տիւննատա 'ագիլաննէ վէ սալիհաննէ վէ թագվա
- 13 իւզրէ եսշսյալըմ. վէ օլ միւսպարէք իւմիաէ վէ
 'ազիմ Ալլահըն, վէ պիզի հէր տիւրլիւ 'խեռնտան
 խէլաս էթմէք, վէ քէնտինէ էյի 'ամէլլէրէ զոյ-
 բէթքէշ վէ խասս գազմ թագաթիս էթմէք իւզրէ,
- 14 քէնտինի պիզիմ իյիւն վէրէն խէլասքեարըմըզ
 Յիսուս Բրիստոսըն ճէլալինին զուհուրընա մուն-
- 15 թագըր օլալըմ, Պու շէյլէրի սէօյլէյիպ' նասիհաթ
 էլլէ, վէ չօգ թէ' քիտլէ թա'զիր էլլէ. քիմսէ սէնի
 թահգիւր էթմէսին:

ՊԱՊ 3

- 1 Անլէրէ իւթար էլլէ քի սալթանաթ վէ հիւքիւ-
 մէթլէրէ թապի' օլուպ' իթա'աթ էթսինէր, վէ
- 2 հէր էյի իշէ հագըր պուլուսընլար, Բիմնէյէ սէպպ

- էթմէյէրէք, նիզա՛ճը օլմայըպ լաթիֆ օլալար,
 ճիւմէ ստեմլէրէ քէմալը հիւմ կէօսթէրէլէր:
 3 Զիրա պիր վազըթ պիզ տախի 'ազըլըզ, իթա-
 'աթսըզ վէ զէլալէթտէ իտիք, վէ տիւրիւ տիւր-
 լիւ շէհվէթ վէ զէվզլէրէ էսիր օլուպ՝ շէրր վէ
 հասէտտէ եաշար իտիք. մէքըուհ իտիք, վէ պիրի
 4 պիրիմիզէ պուզզ էտէր իտիք: Լաքին խէլասքեա-
 բըմըզ Ալլահըն լութֆու վէ ինսանա օլան մու-
 5 հապպէթի գահիր օլտըզը զէման, իճրա էթտիլիմիզ
 սալահ 'ամէլլէրինտէն օլմայարագ, աճագ քէնտի
 մէրհամէթինէ կէօրէ, եէնի տօղմա եըյգամասը,
 6 Վէ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըլլէ իւզէրիմիզէ
 զանի զանի տէօքաիլիւ Բուհ իւլ Գուտսըն եէ-
 7 նիլէթմէսիլլէ պիզի խէլաս էլլէտի. թա քի անըն
 'ինայէթիլլէ թէպիր օլունարագ, էպէտի հայաթ
 8 իւլիտի մուճէպինճէ վարիսլէր օլալըմ: Պու քէ-
 լամ սատըզ սըր, վէ իսթէրիմ քի՛ Ալլահա իման
 էտէնլէր էյի 'ամէլլէր իճրասընա մուգայլէտ պու-
 լունմալարը իչիւն, պու շէյլէրի սապիթ էտէսին.
 էյի վէ ատէմլէրէ ֆա՛խտէլի շէյլէր պունլար տըր:
 9 Ամմա սէֆիհանէ միւպահէսէլլէրտէն վէ նէսէպ
 սիլսիլլէրինտէն վէ նիզա՛լար վէ շէրի՛աթ միւճա-
 տէլլէրինտէն իճթինապ էլլէ. զիրա տնլէր ֆա՛խ-
 10 տէսիզ վէ պաթըլ տըր: Դիլ ի պիտ՛աթ՝ օլան պիր
 ատէմտէն, պիրինճի վէ իքինճի նասիհաթտան
 11 սօկրա իճթինապ էլլէ: Զիրա պիլիրսին քի, պու
 մագուլէ քիմսէ զէլալէթէ տիւշար օլուպ՝ քէն-
 տինտէն մահքիւմ օլարագ կիւնահ իշլէր:
 12 Արտեմայը եախօտ Տիւքիկոսը սանա կէօնտէր-
 տիլիմ զէման, նիկուպուխսէ եանըմա կէլմէյէ զայ-
 րէթ էլլէ, զիրա օրատա գըշը կէչիւմէյէ գարար
 13 վէրտիմ: Էրպապը շէրի՛աթտան օլան Զինասը,
 վէ Ապոդոսը պիր իհթիյաճլարը օլմայարագ, տիգ-

- 14 զամբէ եօլա չըգար: Վէ պիղիմքիլէր սախի մշ-
վէսիդ պուլունմամագ իւզրէ, զարուրի ինթիյաճ-
լար իչիւն էյի 'ամէլէրլէ մէշղուլ օլմագը էօյրէն-
15 սինլէր: Պէնիմ իլէ պէրապէր օլանլարըն ճիւմէսի
սանա սէլամ էտէրլէր: պիզի իմանտա սէվէնլէրէ
սէլամ էյլէ: 'ինայէթ ճիւմէնիդ իլէ օլունն: Ամին:

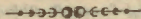
ՊՕՂՈՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ՓԻԼԻՄՈՆԱ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս Գրիստոս իչիւն մահպուս Պօղոս վէ Տի-
մոթէոս պրատէր, սէվիլիւմիդ վէ էմէքտա-
2 չըմիզ փիլիմոնա, Վէ սէվիլիւիւ Ապփիտյա, վէ
սիւհանտաչըմիզ Արքիպպոսա վէ սէնին խանէնտէ
3 պուլունան քիլիսէյէ: Սիղէ փէտէրիմիզ Ալլահ վէ
Բապպ Յիսուս Գրիստոս Թարափընտան 'ինայէթ
վէ սէլամէթ օլունն:
4 Սէնին Բապպ Յիսուսա վէ ճիւմէ մուգատտէս-
լէրէ օլան մուհապպէթլնի վէ իմանըլը իշիար
5 իքէն, Տա'իմա Ալլահըմա չիւքր էտէրէք, տուա-
6 լարըմտա ղիքր էտէրիմ քի, իմանըլըն միւշարէ-
քէթի Յիսուս Գրիստոս իչիւն սիզտէ օլան հէր
7 էյիլիյի պիլմէքլիքտէ 'ամիլ օլա: Զիրա, էյ պիրա-
տէր, մուգատտէսլէրին գալլլլլրի սէնին զաար-
թանլէ միւսթէրի՛ օլտղղընտան, սէնին մուհապ-
պէթլնտէն տօլայը չօգ մէսէրրէթ վէ թէսէլիլիլի
8 վար: Պու էճլտէն լայրգ օլանը սանա էմր էթմէյ
9 Գրիստոստա չօգ ճէսարէթիմ վար իսէ տէ, Սինէ
պէն պու մագուլէ պիր քիմսէ, եա'նի իխթիյար

- Պօղոս վէ շիմտի իսէ Յիսուս Գրիստոս իշխան մահ-
պուս օլարագ, մուհապպէթէ պինա'էն րէճա էթ-
- 10 մէյի տահա էյի սայարըմ: Մահպուսիյէթիմտէ
թէվլիտ էյլէտիյիմ օղլըմ Ոնեսիմոս իշխան սանա
- 11 րէճա էտէրիմ: Մէրգումըն պիր վագըթ սանա
ֆա'իտէսի եօգ իտի իսէ տէ, շիմտի սանա հէմ
տէ պանա ֆա'իտէյի օլարագ, անը կէրի կէօն-
- 12 տէրտիմ, իմտի սէն անը պէնիմ ճիյէրիմ կիպի
13 գապուլ էյլէ: Պէշարէթ իշխան օլան մահպուսի-
յէթտէ' պանա սէնին եէրինտէ խըտմէթ էթմէք
իւզրէ պէն անը եանըմտա ալը գօմագ իսթէտիմ
- 14 իսէ տէ, Սէնին րէյին օլմատըգճա պիր շէյ եափ-
մագ իսթէմէտիմ, թա քի սէնին խայրըն զարու-
- 15 րի օլմայըս' րիզա իլէ օլա: Զիրա պէլքի պիր
միւտտէթ այրըլմասը պուռնուն իշխան, եա'նի ար-
- 16 թըգ գուլ կիպի տէյիլ, Անճագ գուլա ֆա'իգ օ-
լարագ, խուսուսա պանա վէ նէ գատար զիյատէ
սանա հէմ թէնտէ հէմ տախի Բապպտա սէվիլա-
- 17 լիւ պիր պիրատէր կիպի անը իլ էլ էպէտ գա-
պուլ էթմիշ օլասըն: իմտի էյեր պէնի շէրիք
- 18 'ատա էտէր իսէն, անը պէնիմ կիպի գապուլ
էյլէ: Վէ էյեր սանա պիր հագգսըզլըգ էթտի,
եախօտ պօրճու վար իսէ, անը պանա մահպուս
- 19 էյլէ: Պէն Պօղոս քէնտի էլիմէ եագտըմ, պէն
էտա էտէրիմ: զաթընը պանա պօրճու սըն' սա-
- 20 նա տէմէյէյիմ: Պէյի, էյ պիրատէր, Բապպտա
սէնտէն ֆա'իտէմէնտ օլայըմ, գապլիմի Գրիս-
- 21 տոստա միւսթէրիհ էյլէ: Սէնին իթաաթընա ի'-
թիմատէ, տէտիյիմտէն զիյատէ տախի էտէճէյիլի
- 22 պիլէրէք սանա եագտըմ: Հէմ տախի պանա պիր
գօնագ հագըրլա, զիրա սիզին տուալարընը վա-
սըթասըլլէ սիզէ պարըլանաճաղըմը ումարըմ:
- 23 Յիսուս Գրիստոստա հապս րէֆիգիմ օլան Եպափ-
- 24 րաս, Վէ էմէքտաշարըմ Մարկոս վէ Արիտար-
քոս վէ Դեմաս վէ Դուկաս սանա սէլամ էտէր:

25 Բապպըմը Թիսուս Բրիստոսըն ՚ինայթի բուհը-
նըդ իլէ օլտուն Ամին:

[ՊՕՂՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ]

ԴՊՐԱՆԻԼԷՐԷ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահ զէմանը գատիմտէ, նիյէ գըթ'ալար վէ
նիյէ Թարգլարտա, փէյղամպէրլէր վասըթասըյէ
- 2 Էճտատա սէօյլէմիլ օլարագ, Պու սոն կիւնլէրտէ
տախի, հէր շէյէ վարիս նապա էյլէյիպ' 'ալէմէրի
տախի վասըթասըյլէ խալզ էյլէտիյի Օղու իլէ
- 3 պիզէ սէօյլէտիւ Պու տախի անըն ճէլալինին զի-
յասը վէ ճէվէրինին բէսմ ի գաթիսի օլուս' մէվ-
ճուտաթըն քեաֆֆէսինի քէնսի գուտրէթինին
քէլամըյլէ վիզայէ էտէրէք, քէնտիսի վասըթա-
սըյլէ կիւնանլարըմըղըն Թաթհիրի Թէսարիքինի
էթտիքտէն սոկրա, եիւքսէքէրտէ 'ազամէթին
- 4 սաղընտա ճիւրուս էթաիլ վէ վարիս օլարըր իսմ
մէլէքլէր իսմինտէն նէ գատար էֆիպալ իսէ, զու-
ճ
- 5 տախի օլ գատար ա'գամ օլտու, Ջիրա մէլէքլէ-
րին հա՞նկըսընա պիր զէման տէմիլ տիր քի' Սէն
Օղըմ' սըն, պէն սէնի պու կիւն Թէվլիսա էյլէտիմ,
վէ եինէ' Պէն անա ֆէտէր օլաճաղըմ, օ տախի
- 6 պանա Օղուլ օլաճագ տըր, վէ եինէ իլք Օղու
տիւնեայա իտիսալ էթալիյի վազըթ տէր քի' վէ
իլլահըն ճիւմլէ մէլէքլէրի անա սէճտէ էթսինլէր:
- 7 վէ մէլէքլէր հազգընտա պույուրըր քի' Գէնսի

- մէլէքութիւնի ըսեցաւ, վէ խառնմէսին յիշէ աւ-
 8 լիւի էտեր, Լաքին Օղլա՝ Եւ Ալլահ, սէնին թախ-
 թըն էպէտ իւլ ապառ տըր, սէնին մէլէքութիւն-
 9 նին 'ասասը իսթիգամէթ՝ 'ասասը տըր, Սալահը
 սէվիպ՝ ֆըսգտան իքրահ էթտին. պու սէպէպտէն,
 Էա Ալլահ, սէնին Ալլահըն սէնի շէրիքէրինտէն գի-
 10 յատէ շատըգ Էաղըլլէ մէսէ էյլէտի. Հէմ՝ Եւ
 Բապպ, իպթիտատէ գէմինին թէմէլինի սէն գուր-
 11 տըն, վէ սէմալտթ էլլէրինին իշի տիր, Պուշլար
 զէվալ պուշուր, ամմա սէն պապի սին. ճիւմէսի
 իպաս կիպի էսքիյիպ՝ անլէրի գաֆթան կիպի տիւ-
 12 բէճէքսին, վէ տէյիշէճէքէր, Լաքին սէն հէման օ
 գաթ սըն. սէնէլէրին պախի նիհայէթ պուշմազ՝
 13 տէյիւ պուշուրըր, վէ մէլէքութիւն հանկըսընս պիր
 զէման՝ Սէնին տիւշմէնլէրինի ալագլարընա պասա-
 մազ գոյուշմայատէք, սէն սաղըմտա օթուր՝
 14 տէմիշ տիր, Անլէրին ճիւմէսի խէլասա վարիս
 օլաճազ քիսմէլէրէ խըտմէթ իշիւն իրսալ օլու-
 նան խատիմ ըսեցաւ տէյիլլէր մի:

ՊԱՊ 2

- 1 Պու սէպէպտէն իշիթտիյիմիզ շէյլէրի հիշ պիր
 վէճըլէ գաշըրմամազ իշիւն անլէրէ տահա գիյատէ
 2 տիգգաթ էթմէլիյիզ, Ձիրա էյէր մէլէքութիւն վասը-
 թասըլլէ սէյլէնիլէն քէլամ սապիթ օլուպ՝ հէր
 պիր թէճալուզ վէ իթա'աթսըղըգ լայըգ օլան
 3 ճէգասընը պուշտու իսէ, իպթիտա Բապպըն վա-
 սըթասըլլէ պուշուրըլուպ՝ իշիտէնլէր թարա-
 4 ֆընտան պիղէ թաստըգ օլուշարագ, Ալլահ տախի
 քէնտի իրատէթինէ կէօրէ 'ալամէթլէր վէ միւ-
 ճիղէլէր վէ տիւրիւ տիւրիւ գուզվէթլէր վէ Բուհ
 իւլ Գուտսըն մէվիկպէլէրիլէ շէհատէթ էյլէտիյի
 պէյլլէ 'աղիմ խէլասը իհմալ էթտիյիմիզ թադ-
 տիրտէ, պիզ նասըլ գուրթուլաճաղըգ:

- 5 Զիրա հազարնստ սեօյէտիյիւղ շու կէլէճէք
 6 'ալէմի մէլէքլէր հիւքմիւ ալթընա գոմասըլէ ևմ
 մա պիր զաթ պիր եէրտէ շէհատէթ էտիպ' ին
 սան նէ^օ տիր քի անը զիքր էտէսին, եալսոտ ին
 սան օղլու նէ^օ տիր քի անը զիյարէթ էտէսին
 7 Անը մէլէքլէրտէն պիր աղ աշաղը գոտըն, անը
 ճէլալ ու 'իզգէթլէ թոմճլանտըրտըն, վէ անը սէ
 նին էլլէրինին իշլէրի իւզէրինէ նասպ էթտին
 8 ձիւմիէ մէվճուտաթը անըն աշագլարը ալթընա
 գոտըն' տէտի չիւնքի ճիւմիէ մէվճուտաթը անըն
 հիւքմիւ ալթընա գոմասըլէ, հիւքմիւ ալթընա
 գոմասըլմամըլ պիր շէյ պրագմատըլ չիմոի իսէ
 տահա ճիւմիէմէվճուտաթը անըն հիւքմիւ ալ
 9 թընտա կէօրիյօրըզ, Լաքին մէլէքլէրտէն պիր
 աղ աշաղը գըլընմըլ Յիսուսը Ալլահըն 'ինայէթլիլէ
 ճիւմիէ իշլիւն էօլիւմ թաթմագ իւզրէ, էօլիւմ
 էլէմի սէպէպիւնտէն, ճէլալ ու 'իզգէթլէ թաճլան
 10 մըլ կէօրիյօրըզ, Զիրա հէր շէյ քէնտի իշլիւն վէ
 հէր շէյ քէնտի էլլիլէ օլանա, չօզ օղլուլաթ ճէլա
 լէ կէթիրտիյինտէ, անլէրին իսէլասընըն ըէ'իսինի
 էլէմիէր վասըթասըլլէ քէմալէ իսալ էթմէք Լա
 յըզ իտի
 11 Զիրա կէրէք թագտիս էտէն՝ կէրէք թագտիս
 օրընանլարըն ճիւմիէսի պիր զաթտան տըր, պու
 տէպէպտէն անլէրէ պիրատէր տէմէյէ հիճապէթ
 12 մէյիպ' տէր քի, Սէնին իսմինի պիրատէրլէրլմէ
 պէյան էյլէյէճէյիւմ, քիլիսէնին օրթասընտա սանա
 13 թէասպիհ էտէճէյիւմ, վէ եինէ՝ Պէն անա թէվէք
 քիւլ էտէճէյիւմ, վէ եինէ՝ իշթէ պէն, վէ Ալլա
 14 հըն պանա վէրտիյի էվլատ, իմոի էվլատ թէնտէն
 վէ գանտուն միւշթէրիք պուրուտըզլարընտան,
 քէնտիսի տալի պի'սյնիհի հէման պու էյլլէրէ
 հիւսէտտըր օլտու, թա քի էօլիւմ վասըթասըլլէ
 էօլիւմիւն գուվլէթինէ մալիք օլանը, եա'նի Շէյ
 15 թանը իպթալ էտիպ, Պիւթիւն 'էօմըլէրինտէ էօ

- իւմ գորգուսու սէպէպիլէ գուլլըղա միւպթէլա
 16 օլանլարը աղատ էտէ: Ձիրա մէլէքլէրէ ապա
 տէսթիլը օլմալ, անճագ Արաւհամ նէսլինէ տէսթ-
 17 կիր օլուր: Պու էճլտէն գալմըն կիւնահլարընա
 քէֆարէթ էթմէք իյիւն, Ալլահա միւթէ'ալլըգ
 շէյլէրտէ քէնտիսի բահիմ վէ սատըգ քիահին ի
 ա'գամ օլմագ իւզրէ, հէր շէյտէ պիրատէրլէրինէ
 18 պէկզէր օլմագ լազըմ կէլսի: Ձիրա քէնտիսի
 թէճրիպէյէ տիւչար օլարագ, էլէմ շէքմիշ օլտը-
 ղընտան, թէճրիպէ շէքմէքտէ օլանլարա եարտըմ
 էթմէյէ գատիր տիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Իմտի, էյ սէմալի տա'վէթին հիսսէտարլարը օլան
 մուգատտէս պիրատէրլէր, իգրարըմըղըն Բէսուլը
 վէ Գիւահին ի ա'ղամը Յիսուս Գրիստոսա նազար
 2 էտրինիզ. Օլ քի քէնտիսի նասպ էտէնէ, Մովսէս
 անըն պիւթիւն խանէսինտէ սատըգ պուլունտըղը
 3 կիպի սատըգ'տըր: Ձիրա խանէյի պինա էտէնին՝
 խանէտէն նէ գատար գիյատէ ի'թիպարը վար իսէ,
 պու զաթ Մովսէստէն օլ գատար գիյատէ 'իզղէ-
 4 թէ լայըգ 'ատտ օլունտու: Ձիրա հէր խանէ պիր
 քիմսէ թարաֆընտան պինա օլունտու: լաքին հէր
 5 շէյի պինա էտէն՝ Ալլահ տըր: Վէ Մովսէս անըն
 պիւթիւն խանէսինտէ, սէօյլնիլէճէք շէյլէրէ շէ-
 հատէթ իյիւն խըրմէթ քեար մագամընտա սատըգ
 պուլունտու իսէ տէ, Գրիստոս Օղուլ սըֆէթիլէ
 6 քէնտի խանէսի իւզէրինտէ առաջ տըր: Վէ ճէ-
 սարէթի վէ իւմիտին իֆթիխարընը նիհայէթէ
 գատար գալի թու թարըղմըղ հալտէ, անըն խա-
 նէսի պիղ իզ:
 7 Պու էճլտէն Բուհ իւլ Դուտսըն սէօյլէտիյի իւզ-
 րէ՝ էյէր պու կիւն անըն սէտասընը իշիտիր իսէ-
 8 նիզ, Պէրըլէտէ թէճրիպէ կիւնիւնտէ Ալլահը զա-

- գապա կէթիրախքլէրինտէ օլաղը կիպի, զապ-
 9 լէրինիզի գաթըլաշարմայընըզ, Օրատա էճաա-
 տընըզ պէնի թէճրիպէ վէ իմթիհան էլէյիպ 'ա-
 10 մէլէրիմի գըրգ սէնէ կէօրտիւլէր, Պու էճաէն
 օլ նէսլտէն պիղար օլարագ տէտիմ քի՝ Տալիմ
 գալպլէրինտէ զէլալէթէ տիւշէրլէր, թարիզլէրի-
 11 մի տախի պիւլէտիլէր, Հաթթա զազապըմտա՝
 Բահաթըմա կիրմէյէճէքլէր՝ տէյիւ եէմին էթտիմ,
 12 Պագընըզ, էյ պիրատէրլէր, քի սիզտէն պիրինտէ
 հայյ Սլլահտան իրթիտատ էթմէքտէ իմանըզ
 13 վէ քէօթիւ գալպ պուլունմասըն, Ամմա սիզտէն
 պիրի կիւնահըն իզլալըյլէ գաթըլաշարմասը իլին՝
 Պու կիւն՝ տէնիլտիքճէ, հէր կիւն պիրի պիրինիզէ
 14 նասիհաթ էտինիզ, Զիրա ի՛թիմասըն իպթիտա-
 սընը նիհայէթէ տէյին միւհքէմ թութաղըմը
 թագտիրտէ Գիրստոսըն չէրիքլէրի օլմուշ օլաղ,
 15 նիթէքիմ՝ Պու կիւն էյէր անըն սէտասըն իլի-
 տիր իսէնիզ, զազապա կէթիրախքլէրինտէ օլաղը
 16 կիպի՝ գալպլէրինիզի գաթըլաշարմայընըզ, Զիրա
 'պա՝ղըլարը իշիթմիշ օլարագ զազապա կէթիրտի-
 17 լէր, Լաքին պուշլար Մովսէս վասըթասըյլէ Մը-
 սըրտան չըգանլարըն ճիւմլէսի տէյիլ՝ իտի՝ վէ
 գըրգ սէնէ քիմլէրտէն պիղար օլտու, կիւնահ
 էտիպ ճէսէտլէրի պէրրիյէտէ տիւշէնլէրտէն տէ-
 18 յիլ մի իտի՝ վէ քէնտի Բահաթընա կիրմէյէճէք-
 19 լէր տէյիւ իթաաթ էթմէյէնլէրտէն զայրի քիմ-
 19 լէր հագընտա եէմին էթտի՝ վէ կէօրիւյօրը
 քի՝ իմանսըզըզ սէպէպինտէն կիրէմէտիլէր՝

ՊԱՊ 4

1 Իմոի գօրգալըմ, օլմայա քի անըն Բահաթընա

'Եաիւ' քիմլէր իշիթմիշ օլարագ զազապա կէ-
 թիրտիլէր, Մովսէս վասըթասըյլէ Մըսըրտան չը-
 գանլարըն ճիւմլէսի տէյիլ մի

- կիրմէյէ վա'տ պագի գաւմը ի քէն, սիգտէն պիրի
 2 մահրում գաւմը պուլունա, Զիրա անէրէ ի քէ-
 լէր օլունտու, լաքին իշիթտիքէրի քէլամ, իշի-
 տէնէրտէ իմանլէ իմթիգաճ էթմէտիյինտէն, ան-
 3 էրէ ֆա'րաէ էթմէտի, Զիրա պիգ քի իման էթ-
 միշ իգ, ըահաթա կիրէրիգ, Նիթէքիմ, Բահաթը-
 մա կիրմէյէճէքէր տիր, տէյէրէք, զապապըմա
 եէմին էթտիմ, տէյիւ պուլունա պէրու իյէր խիթամ
 տիննա գուրուլալաւան պէրու իյէր խիթամ
 4 պուլունա իտի, Զիրա պիր եէրաէ եէտիննի ին-
 հագգընտա պէոյլէ սէոյլէտի, եա'նի վէ եէտիննի
 կիւնաէ Ալլահ քէնտիննի ճիւմէ իշիթրինտէն իս-
 5 թիրահաթ էթտի, վէ թէքրար պուրատա, Բա-
 6 հաթըմա կիրմէյէճէքէր տիր, Գէր, իմտի պա'զը-
 լարըն անա կիրմէյէրի միւսպէթ պիր էմր օլունպ'
 մազաատէմա քէնտիյէրինէ պէշարէթ թէպշիր
 օլունանլար իմանսըզըգտան տօլալը կիրմէտիք-
 7 էրի էճլտէն, թէքրար պիր կիւն թա'նի ետիպ'
 պու գասար վագըթտան սօնրա Դաւիթ վասը-
 թասըլէ՝ Պու կիւն, տէյօր, Նիթէքիմ, էյէր պու
 կիւն անըն սէտասընը իշիտիր իսէնիգ, գալպէրի-
 8 Նիգի գաթըլաշարմայընը, տէնիլմիշ տիր, Զիրա
 էյէր Յեսու անլէրի ըահաթա եէթիշտիրմիշ օլա
 իտի, պունտան սօնրա պաշգա պիր կիւն հագ-
 9 գընտա սէոյլէմէգ իտի, էոյլէ իսէ Ալլահըն գաւմը
 10 իշիւն պիր Բահաթ պագի տիր, Զիրա Ալլահ քէն-
 տի իշիթրինտէն իսթիրահաթ էյլէտիյի կիպի, անըն
 ըահաթընա կիրէն տախի քէնտի իշիթրինտէն իս-
 11 թիրահաթ էթմիշ տիր, իմտի օլ ըահաթա կիր-
 մէյէ ճէհտ էտէլիմ, օլմալա քի պիր քիմաէ հէման
 12 օլ իմանսըզըրըն Նիւմունէսի իւգրէ տիւլէ, Զիրա
 Ալլահըն քէլամը հայյ վէ միւ'եսսիր տիր, վէ հէր

Նոն. սէպթ ըահաթը

- ի քի աղըզը գըրըծտան քեսքին տիր, վէ ճան իլէ
րուհ վէ օյնագլար իլէ իլլին թագաթմինէ դատար
նաֆըզ արը, վէ գալլին էֆքեսար վէ նիլէթէ-
13 րինի թէմեիզ էտէր: Վէ անըն հուզուըրնտա զա-
հիր օլմայան պիր մախլուգ եօզ արը: Ֆագաթ
հէր շէյ պիզիմ հիսապ վէրէճէյմիզ Զաթըն նա-
զարընսա 'իւրեան վէ ալըզ արը:
- 14 Իմտի պիզիմ սէմավաթա կէշմիշ պէօյլւք Բեա-
հին ի ա'ղամըմըզ Իպն Ուլլահ Յիսուս վար իքէն,
- 15 Իգրարըզ գալլի թութալըմ, Զիրա Գեահին ի ա'-
ղամըմըզ զա'իֆլիքլէրմիզէ հէմտէրտ օլմազա
ղայը ի մուգթէսիր տէյիլ տիր, անճագ կիւնահ-
տան պէրի օլուպ' հէր խուսուստա Դիզի' կիպի
- 16 Թէճրիպէ օլուհմըշ արը: Պուհա պինա'էն մէրհա-
մէթէ նա'իլ օլմազ վէ լազըմ օլան իմտատ իլլին
'ինայէթ պուլմագ իւզրէ 'ինայէթին թախթընա
ճէսարէթլէ եագլալըմ:

ՊԱՊ 5

- 1 Զիրա հէր քեահին ի ա'ղամ ինսանլարտան պը-
նարագ, կիւնահլար իլլին թագաթիմէ վէ զէպիհէ-
լէր թագաթիմ էթմէք իւզրէ, Ալլահա միթէթը-
լըզ ումուրա ինսանլար իլլին թա'սին օլուհուր:
- 2 Վէ ճէհալէթ վէ զէլալէթտէ օլանլարա շէֆգաթը
օլմաղա գատիր օլուր: չիւնքի քէնտիւի տախի զա-
- 3 իֆլիքլէ իհաթէ օլուհմըշ արը: Վէ պու սէպիզ-
տէն գալմ իլլին էթտիլի կիպի, քէնտիւի իլլին
տախի կիւնահլարտան տօլայը գուրպան թագաթիմ
- 4 էթմէսի վաճիպ տիր: Վէ պու շէրէֆի պիր քիմէ
քէնտիլիլինտէն ալմաղ, անճագ Ալլահ թարաֆըն-
տան Ահարոն կիպի տա'վէթ օլուհան զաթ արը:
- 5 Գէզալիք Գրիստուս տախի քեահին ի ա'ղամ օլ-
մագ 'իզգէթինի քէնտի քէնտինէ ալմատը. ան-
ճագ՝ Սէն Օղլըմ սըն, պէն սէնի պու կիւն թէլ-

- 6 լիտ էյէտիմ՝ տէյէն անա 'եղէն Վերտի՝ Նիթէ-
 քիմ պաղգա պիր եւրտէ տախի՝ Սէն Մելքիսե-
 դեկ թէրթիպի իւզրէ իւ էլ էպէտ քեահին սին՝
 7 տէյիւ պոյուբըրո՝ Օ տախի ճէսէտտէ պուլուն-
 աղղը ղէման, քէնտինի էօլիւմտէն խէլաս էթմէյէ
 գատիր օլանա, 'ապիմ ֆէրեատ վէ կէօզ եաշլա-
 բըյէ նիյազ վէ ըէճալար 'արզ էտիպ՝ թազվասը
 8 սէպէպինտէն միւսթէճապ օլարագ, Հէր նէ գա-
 տար Օղուլ պուլունտու իսէ տէ, չէքտիյի էէմ-
 9 լէրտէն իթա'աթ էօյրէնտի, վէ քէմալէ վասըլ
 օլմասըյլէ քէնտինէ իթա'աթ էտէնլէրին ճիւմէ-
 10 սի իյիւն էպէտի խէլասա սէպէպ օլտու, վէ Ալ-
 լահ թարաֆընտան Մելքիսեդեկ թէրթիպի իւզրէ
 11 Գեահին ի ա'ղամ թէսմիյէ օլունտու Պուշուն
 հագգընտա տախի սէօյլէյէճէք չօզ սէօզիւմիւզ
 վար իսէ տէ, գուլագլարընը աղըրլամըլ օլտը-
 12 ղընտան թէֆսիրի միւշքիւ տիր, Ջիրա վագթա
 նազարէն մու'ալլիմ օլմանըլ լագըմ իքէն, պիր
 քիմսէնին սիպէ Ալլահըն քէլամլարընըն երքեա-
 նընըն իպթիսասը նէ օլտըղընը թէքրար թա'լիմ
 էթմէսինէ միւհթամ սընըզ, վէ գուզվէթլի թա-
 'ամա տէյիլ, անճագ սիւտէ միւհթամ օլանլար
 13 օլանընըլ, Ջիրա սիւտլէ պէսլէնէն հէր քիմսէ սա-
 լահ քէլամը հագգընտա պիխապէր տիր, զիրա
 14 չօճուզ տըր, Ամմա գուզվէթլի թա'ամ հասսէլէ-
 րի 'ատէթ սէպէպինտէն էյիյի վէ քէօթիւյիւ
 թէմիւիզ էթմէյէ թա'լիմ օլունմըլ օլան քեամիլ-
 լէրէ մախուս տըր:

- 1 Պու էճլտէն Գրիստոս հագգընտա օլան մէպտէ ի
 քէլամտան սարֆը նազար էտիպ՝ քէմալէ տօղ-
 բու իլէրիւյէլիմ, վէ թէքրար էօլիւ 'ամէլլէրտէն
 2 թէվպէ, վէ Ալլահա իման, վէ վաֆթիղլէր թա'-

- լիմի, վէ էլլէր զօմասը, վէ էօլիւլէրին գըյամը,
 3 վէ էպէտի հիւքմանէն թէմէլ պրազմայալըմ, վէ
 4 Ալլահ իզն վէրիւր իսէ, պուռու եափաճաղըզ, Ձիրա
 պիւր քէրըն նուրա նա'իլ օլանլար վէ սէմնվի 'ա-
 թիլէյի թաւաանլար վէ Ռուհ իւլ Գուտսա հիսսէ-
 5 տար օլանլար, վէ Ալլահըն էյի քէլամընը վէ կէ-
 լէճէք 'ալէմին զուվլէթլէրինի թաթմըշ օլանլար,
 6 իրթիտատ էթտիքլէրի թազտիրտէ, պէ թէքար
 թէվպէ իչիւն թէճտիտ օլունմալարը զայր ի միւմ-
 քին տիր. չիւնքի քէնտիլէրինէ իպն Ուլլահ թէք-
 7 ռար սալպ էտիսլ' ըրեսվա էտէրլէր, Ձիրա թօփ-
 րազ չօգ տէֆ'ա իւզէրինէ կէլէն եաղմուըը իչիսլ'
 քիմլէր իչիւն թիմար օլունուը իսէ, անլէրէ ֆա-
 'իտէի նէպաթաթ հուսուլէ կէթիրտիլինտէ' Սէ-
 8 լահ թարաֆրնտան պէրէքէթէ նա'իլ օլուըր Ամ-
 մա տիքէն վէ չալլար հուսուլէ կէթիրէն մէր-
 տուտ վէ լա'նէթէ եազըն օլուսլ' 'ազըպէթի
 9 եանմազ տըրր լաքին, էյ սէվկիւլիւլէր, պէօյլէ
 սէօյլէր իսէք տէ, սիզին հազգընըզտա տահա
 խայրլը վէ խէլասը մուճիպ օլան չէլլէրէ ի'թիմա-
 10 տըմըզ վար, Ձիրա Ալլահ 'ատալէթսիզ տէյիլ տիր,
 քի էմէյինիզի վէ մուգատտէպլէրէ էթտիլինիզ վէ
 էթմէքտէ պուլունտըղընը խըտմէթլէ իսմինէ
 կէօսթէրտիլինիզ մուհապպէթի ունուտա
 11 Ամմա կէվլէմէյիսլ' իման վէ սապը վտըրթա-
 սըլլէ վա'տլարա վարիս օլանլարա մուգթէտի
 12 օլմանըզ իչիւն, Սիզին հէր պիրինիզ իմի-
 տին քէմալէ էրմէսի խուսուսընտա նիհայէթէ
 տէյին հէման պու ճէհտի իպրազ էթմէնիզի աբ-
 13 զու էտէրիզ Ձիրա Ալլահ Աքրահամա վա'տ էթ-
 տիլինտէ, հազգը իչիւն եէմին էտէճէք քէնտի-
 տէն պէօյիւք պիր զաթ պուլունմատըղընտան
 14 քէնտի զաթ հազգը իչիւն եէմին էտիւպ, չադի-
 գաթէն սէնի զիյատէսիլլէ պէրէքէթլէյէճէյիմ,
 15 վէ սէնի զիյատէսիլլէ չօղալտաճաղըմ' տէտիւ 0

- տախի պու վէճելէ սապր եթտիքտէն սօնրա վա՛-
- 16 տա նա՛իլ օլտու։ Զիրա աստեմէր քէնտիւթտէն
պէօյիւյիւն հագգր իշիւն եեմին էտերլէր, վէ ՚ինտ-
լէրինտէ իսպաթ իշիւն հէր միւնազա՛անըն նիհա-
- 17 յէթի եեմին տիր։ Պու ճիհէթլէ Ալլահ վա՛տըն
վարիսլէրինէ քէնտի թէտպիրինին թէղայյիւրիւ
ղայր ի միւմքին իտլինի տահա զիյատէ կէօսթէր-
մէք միւրատընտա օլարագ, պիր եեմին ՚իլավէ
- 18 էլլէտի, թա քի անլէրտէ Ալլահըն եալան սէօյլէ-
մէսի մուհալ օլան՝ թէղայյիւր եթմէզ իքի շէյին
վասըթասըլլէ պիզ, էօնիւմիւզէ գօնուլան իւմի-
տէ նա՛իլ օլմագ իշիւն իլթիմա էտէնլէր, գազի
- 19 թէսէլլիյէ մալիք օլալում։ Պու ի-ձիթի տախի ճա-
նըմլզա միւհքէմ վէ սապիթ լէնկէր մագամընտա
թութարըզ, օ տախի փէրաէնին իլ թարաֆընա,
- 20 Եա՛նի Յիսուս Մելքիսեղեկ թէրթիպի իւզրէ իլ
էլ էպէտ Բեահին ի ա՛ղամ օլարագ, պիզիմ իշիւն
միւրշիա օլմագ իւզրէ կիրտիյի մահալէ կիրէր։

ՊԱՊ 7

- 1 Զիրա պու Մելքիսեղեկ Սաղէմ մէլիյի օլուպ՝
Ալլահ ը միւթա՛ալըն քեահինի օլարագ, Աբրահա-
մը, մէլիքլէրին զաթլինտէն ՚ավտէթ էտէր իքէն,
- 2 իսթիգպալ էտիպ՝ անա խայր տու՛ա էլլէտի Աբ-
րահամ տախի անա էքեանըն քեափֆէսինտէն
՚իւշր վէրտի. անըն ի-ձիշն թէրճէմէսի էլվէլա
սատագաթ մէլիյի վէ սանիյէն սէլամէթ մէլիյի
- 3 մա՛նասընտա՝ Սաղէմ մէլիյի տախի օլարագ, Պա-
պսըզ, վէ անասըզ, վէ նէսէպսիզ, վէ կիւնլէ-
րինին իսլթիտասը վէ ՚էօմրիւնիւն նիհայէթի օլ-
մայրա՛յ՝ անճագ իպն Ուլլահա պէկզէր օլարագ,
տէվամ իւզրէ քեահին գալըր։
- 4 Վէ պագընըզ, պու նէ՛ գատար պէօյիւք պիր
քիմսէ իտի քի՝ անա խանէտան ճէտտի օլան Աբ-

- 5 րահամ տախի զանիմէթտէն 'իւշը վէրտի վէ
պէնի Ղեկտէն օլարագ, քեահինիլի արնարա
գալմտան, եա'նի քէնտի գաքնտալարընտան,
հէր նէ գատար անիլը Արրահամըն աուլընտան
կէտիլիլը իսէ տէ, շէրի'աթ մուհէպինճէ 'իւշը աւ-
- 6 մադա թէնպին վար տըր, Ամա պուշլարըն նէս-
լինտէն օլմայան քիմնէ Արրահամտան 'իւշը ալըպ'
վա'տլարա մաղհար օլանա խայր տու'ա էյիլտի
- 7 Լաքին պիլա իսթիլաֆ խայր տու'ա պէօյի քտէն
քիւշիւյէ օլուր:
- 8 Վէ պուրատա էօլէճէք ատէմէր 'իւշը ալըր,
ամա օրատա հայաթտա օլտըղընա շէհատէթ օ-
- 9 լունան զաթ -լըր: Վէ 'իւշը ալան Ղեկ տախի
Լերահամ վասըթասըլէ 'իւշը վէրտի' տէնիլիլէ
- 10 ծա'իզ տիր, Ջիրա Մեկփիսեդեկ՝ Ղեկին փէտէրի-
նի իսթիդպալ էթտիլի դէման, քէնտիսի տահա
անըն աուլընտա իտի:
- 11 Իմտի էյէր Ղեկիլի քեահինիլիք վասըթասըլէ
քէմալ օլտ իտի, (չիւնքի պունա մէպնի խաղա
շէրի'աթ տախի վէրիլմիլ իտի,) արթըգ Ահարոն
թէրթիպինճէ տէնիլմէյիպ՝ Մեկփիսեդեկ թէրթի-
պինճէ պաղգա պիր քեահինին զուհուր էթմէսի
- 12 նէ¹⁰ լազըմ իտի, Ջիւնքի քեահինիլիք թէպտիլ օ-
լունաղըր թագսիրտէ, շէրի'աթըն թէպտիլի տա-
- 13 իի իզթիդա էտէր, Ջիրա հագգընտա պու շէյէ-
րին դիքը օլունաղըր զաթ՝ հիւ պիր քիմսէնին
մէզպահա միւլաղէմէթ էթմէմիլ օլտըղը տիկեր
- 14 պիր սըպթտան իտի, Ջիւնքի Բապալըմըղըն Յու-
դատան նէշէթ էթտիլի զահիր տիր, պու սըպթ
հագգընտա իսէ Մոլսէս քեահինիլիք ճիհէթինտէն
- 15 պիր շէյ սէօլէմէտի, Վէ Մեկփիսեդեկ միւլապէ-
հէթինճէ օլարագ, ճիսմանի էմրտէն 'իլարէթ
- 16 օլան շէրի'աթա կէօրէ տէյիլ, Անճագ զէվալ
պուլմազ հայաթըն գուլվէթինէ կէօրէ օլան զալ-
րի պիր քեահին զուհուր էթտիլի հայտէ, տահա

- 17 զիյառէ աշիքեար տըր: Զիրա՝ Սէն Մեղքիսեդեկ
 Թէրթիպի իւզըէ իլ էլ էպէտ քեահին սին՝ տէյիւ
 18 չեհատէթ էտէր: Զիրա շէրի'աթ հիշ պիր շէյի
 Թէքմիլ էթմէսիյէ ագտէմճէ օլան էմը զա'իֆ
 19 վէ ֆա'լտէսիզ օլտըղընտան լաղվ օլունուպ, Անըն
 եէրինէ էֆզալ պիր իւմիտ կիրտի. պունուն վա-
 սըթասըյլէ Ալլահա եագլաշըրըզ:
 20 Վէ եէմին օլմագսըղըն է-հէլէյէ օլմատըղը ճի-
 21 հէթէ, (Զիւնքի անլէր պիրա եէմին, լաֆին պու-
 Յիս-... եէմինլէ օլուպ, քէնտինէ Բասպ' Սէն [Մեղ-
 քիսեդեկ Թէրթիպի իւզըէ] իլ էլ էպէտ քեահին
 սին՝ տէյիւ եէմին էթտի, վէ փէշիման օլմաղ՝
 տէյէնին թարաֆընտան քեահին նասպ օլունտու,))
 22 Յիսուս օլ գատար էֆզալ պիր 'ահաըն քէֆիլի
 օլտու:
 23 Վէ անլէրին պագի գալմալարընա էօլիւմ մանի'
 օլտըղընտան, քեահին նասպ օլունանլար չօգ իտի.
 24 Պու իսէ իլ էլ էպէտ պագի օլտըղը սէպէպտէն
 25 ինթիգալ էթմէզ քեահինիյէ մալիք տիր: Պու
 էնլտէն անըն վասըթասըյլէ Ալլահա եագլաշան-
 լարը քեամիլէն իսէլաս էթմէյէ տախի գատիր
 տիր. շիւնքի անլէր իշիւն շէֆա'աթ էթմէյէ տա-
 'իմա հայսթտա տըր:
 26 Զիրա պու միսիլիւ, եա'նի մուգատտէս վէ
 սուշսըզ վէ լէքէսիզ վէ կիւնահքեարլարտան այ-
 27 ըրմըշ, վէ կէօքտէն եիւքսէլմիշ, Վէ օլ քեա-
 հին ի ա'ղամլար կիպի էվվէլա քէնտիսինին, ան-
 տէն սօնրա գալմըն կիւնահլարը իշիւն հէր կիւն
 դուրպանլար թագտիւմ էթմէյէ ինթիյաճը օլմա-
 յան Քեահին ի ա'ղամ պիզէ մուգթաղի իտի. գի-
 րա քէնտինի թագտիւմ էթմէքլէ պունու պիր
 28 տէֆ'ատա իճրա էյլէտի: Զիրա շէրի'աթ զա'իֆիյէ
 միւսթէլա օլան ատէմլէրի քեահին ի ա'ղամլար,
 լաֆին շէրի'աթտան սօնրա օլան եէմին քէլամը
 իլ էլ էպէտ միւքէմմէլ օլան Օղլու նասպ էտէր:

- 1 Վէ սէօյլէ տիյիմիզ շէյլէրին խիւլասասը պու տըր
քի՝ սէմավաթ տա՝ ազամէթ թախթընն սաղըն- 11
տա օթուրան պէօյլէ պիր քեահին ի ա՛ղամըմը
2 վար տըր։ Պու տախի մագտիսին, վէ ինսանըն
տէյիլ, անճագ Բապպըն գուրտըղը հաքիքի մէ- 12
3 քէնին խըտմէթ ճիսի տիր։ Զիրա հէր քեահին ի
ա՛ղամ թագտիմէլէր իլէ գուրպանլար թագտիմ
էթմէք իշիւն նասպ օլունտըղընտան, պունու-
տախի թագտիմ էտէճէք պիր շէյի օլմասը լաղըմ
4 կէլիր։ Զիրա էյէր հէր իւզէրինտէ օլսա խտի, շէ- 13
րի՛աթ մուճէպինճէ թագտիմէլէրի թագտիմ էտէն
քեահինլէր պուլունտըգճա՝ քեահին օլմաղ խտի
5 (Անլէր իսէ սէմատաքի շէյլէրին նիւմունէ վէ
կէօկէսինէ կէօրէ խըտմէթ էտէրլէր։ Նիթէքիմ
Մովսէսէ մէսքէնի ինչա էտէճէյի վագըլթ վահի
օլունտու, զիրա անա՝ Պագ, ճիւմէտինի սանա
տաղտա կէօսթէրիլէն րէսմէ կէօրէ եսփասըն՝
6 տէտի։) Լաքին շիմտի նէ գատասր էֆղալ վա՛տ-
լարլէ ոսպիթ գըլընմըշ օլան էֆղալ պիր՝ ահտըն
միյանճըսը օլմուշ իսէ, օլ գատասր ա՛լա պիր մէ-
մուրիլէթէ նա՛իլ օլունա։
7 Զիրա էյէր օլ էվվէլքիսի գուսուրսըզ օլսա խտի,
8 իքինճիսի իշիւն մահալ արանըլմաղ խտի։ Զիւնքի
անլէրէ իթապլէ տէր քի՝ իշթէ պէյլթ ի իսըայէլ
իլէ վէ պէյլթ ի Յուգա իլէ եէնի պիր՝ ահտ՝ ագտ
տէճէյիմ կիւնլէր կէլիր՝ տէյիւ Բապպ պույուըրը՝
9 Գու տախի անլէրի Մըըր տիյարընտան չըգար-
մադ իշիւն էճտատլարընն էլլէրինտէն ետփըլտը-
ղըմ կիւնտէ անլէր իլէ էթտիյիմ՝ ահտ կիպի օլ-
մայաճագ տըր, շիւնքի անլէր՝ ահտըմտա տէվլամ
էթմէտիլէր, պէն տախի անլէրտէն գաթ՝ ի նա-
գար էթտիմ՝ տէյիւ Բապպ պույուըրը՝ Զիրա օլ
կիւնլէրտէն սօնրա, պէյլթ ի իսըայէլ իլէ՝ ագտ

- էտէճէյիմ 'ահտ պու տըր, Էս'նի շէրի'աթըմը
զինէրինէ գոյուպ' գալպէրի իւզէրինէ եազա-
ճաղըմ, վէ պէն անէրէ Սլաւ օլաճաղըմ, անէր
- 11 տախի պանա գալմ օլաճագ տըր, վէ հէր քէս
քէնտի գօնըսընա, վէ հէր քէս քէնտի գարնտա-
շընա՝ Բապպը պիլ' տէյերէք Թա'լիմ էթմէյէճէք
տիր. զիրա քիւշիւք պէօյիւք, անէրին ճիւմէսի
- 12 պէնի պիլէճէք տիր. Ձիրա հադգսըզըզլարընա
մերհամէթլի օլաճաղըմ, վէ անէրին կիւնահլարը
լիլէ ֆըսգլարընը արթըգ խաթըրմա կէթիրմէյէ-
ճէյիմ՝ տէյիւ Բապպ պուշուրըր:
- 13 Եէնի տէմէսիլէ էվէլիֆլի էսքի գըլմըշ, վէ
էսքի վէ փիր օլանըն զէվալը եագըն տըր:

ՊԱՊ 9

- 1 Խմտի օլ էվէլիֆի 'ահտըն 'իպատէթ ֆէրիզէլէրի
- 2 վէ զէմինի մագտիսի վար իտի. Ձիրա պիրինճի
մէսքէն ինչա օլուենուպ' պուենտա շէմ'տան վէ
սօֆրա վէ հուղուր էքմէքլէրի պուլուենարագ,
- 3 պուենա Գուտա Թէսմիյէ օլուենուր, վէ իքինճի
փէրտէնին արտընտա Գուտա իւլ ագտաս Թէսմիյէ
- 4 օլուենան մէսքէն պուլուենուպ, Անտէ ալթուեն
պուխուրտան վէ հէր Թարաֆը ալթուեն գափը
Թապութ իւլ 'ահտ վար իտի. պուենտա տախի
մէննի հալի օլան ալթուեն տէսթի վէ Սհարոնըն
ֆիլիզլէնմիլ օլան 'ասասը վէ 'ահտըն լէվհալարը
- 5 պուլուենուր իտի. վէ իւսթիւնտէ քէֆարէթկեա-
հա կէօկէ էտէն ճէլիլ քէրուպիլէր վար իտի.
պու շէյլէրին հագգընտա իսէ շիմտի Թաֆսիլէն
սէօյէմէք հաճէթ տէյիլ տիր:
- 6 վէ պուենլար պէօյլէ Թէրթիպ օլուենմըշ իքէն,
խըսմէթլէրինի իֆա էթմէք իւզրէ քեահինլէր
- 7 հէր զէման պիրինճի մէսքէնէ կիրերլէր իտի. Ծա-
գաթ իքինճիսինէ սէնէտէ պիր քէրրէ եալընըզ

- քեանհին ի ա՛գամ ի՛րեր. ամա գան կեօթիւրմե-
 յէրէք կիրմէզ իտի. վե ու գաւջ տախի քէնտիսի
 իչիւն վէ գաւմըն խաթալարը իչիւն թագաւմ էտէր
 8 իտիւ Բուհ իւլ Գուտս պու վէճհլէ պէյան էտէր
 քի՛ էվէլէփ մէսքէն տուրադգճա, մագախին
 9 եօլու տահա իզհար օլունմամը տըր Դու տախի
 օ զէման իչիւն պիր միսալ իտի. չիւնքի անտե
 ՚իպատէթ էտէնի զամիրճէ քէմալէ երտիրմէյէ գա-
 տիր օլմայան թագաւմէլէր վէ զէպիհէլէր թագ-
 10 տիմ օլունուր իտիւ Վէ պունլար հալընըզ եչէ-
 ճէք վէ իչէճէք վէ տիւրլիւ տիւրլիւ եւլգանմա-
 լար վէ թէնէ միթէ՛ալլըզ անքեամա տա՛իր իս-
 լահ վագթը օլունճայա գատար օլան ալինէրտէն
 11 ՚իպարէթ իտիւ Ամա կէլէճէք նի՛մէթլէրին քեա-
 հին ի ա՛գամը օլան Գրիստուս զուհուր էտիպ՝ էլ
 իլէ հափըլմամը տահա պէօլիւք վէ տահա միւ-
 քէմմէլ, հա՛նի պու խիլգաթտան օլմայան մէս-
 12 քէնտէն իւլէրէ+, էրքէչլէր վէ պուզաղըլար գա-
 նըլլէ տէլիլ, անճագ քէնտի գանըլլէ էպէտի
 պիր Ֆիտիյէ թէտարիք էտիպ՝ մագտիսէ պիր
 13 քէրրէ կիրտիւ Զիրա էյէր պուզալար վէ երքէլ-
 լէր գանը վէ ինէք քիւլիւ նափաք օլանլար իւ-
 զէրինէ սէրփիլինճէ, թէնին փաքլիյի ճինէթիլլէ
 14 թագաիս էտէր իսէ, էզէլի Բուհ վասըթասըլլէ
 գաթընը լէքէսիզ օլարագ. Ալլահա թագաւմ էթ-
 միլ օլան Գրիստուսը գանը, զամիրինիզի հայ օլան
 Ալլահա ՚իպատէթ էթմէնիզ իչիւն, էօլիւ լամէլ-
 լէրտէն նէ՛ գատար զիյատէ փաքլէյէճէք տիր
 15 Դու սէպէպտէն եէնի՛ ահարն միյանճըսը տըր
 թա քի էվէլէփ ՚ահարն հէ-+թ- ալթընտա օլան
 թէճափուզաթըն Ֆիտիյէսի իչիւն էօլիւմ փուգու՛
 պուլմուլ օլարագ, տա՛վէթ օլունանլար էպէտի
 16 միրասըն վա՛տընա նա՛իլ օլարար Զիրա վասիլէթ
 պուլունտըզը եէրտէ, վասիլէթ էտէնին էօլիւմիւ-
 17 նիւն վուգուլը լազըմ տըր Վասիլէթ էտէն սաղ

- գալարագծա լաւայեթն հիւքմիւ օլմատրդընտան՝
- 18 վասայեթ էօրիւլէր իւղէրինէ սապիթ օլուեր Պու
սէպէպտէն էվվէլքիսի տախի գան օլմագսրզըն
- 19 Թագտիս օլունմատր Ձիրա Մովսէս պիթիւն
գավմա շէրի'աթ մուճէպինճէ ճիւմլէ էմրլէրի
սէօյլէտիքտէն սօկրա, պուզաղըլարըն վէ էրքէշ-
լէրին գանընը ալըպ' սու իլէ վէ դըրմըզը եափա-
ղը իլէ վէ զուֆա օթու իլէ հէմ նէֆս ի քիթա-
- 20 պա հէմ տախի ճիւմլէ գավմա սէրփիպ, Պու՝ Ալ-
լահըն սիղէ էմր էթտիլի 'ահտըն գանը տըր՝ տէ-
- 21 տի Գէզալիք օլ գանտան մէսքէնէ վէ ճիւմլէ
- 22 'իպատէթ էտէվաթընա սէրփտի վէ շէրի'աթ
մուճէպինճէ հէման հէր շէյ գան վասըթտալլէ
փաքլէնիւր, վէ գան տէօքիւլմէյինճէ մաղֆէրէթ
օլմադ:
- 23 Իմտի սէմավաթտա պուլունան նէսնէլէրին նիւ-
մուճէլէրինին պունլար վասըթտալլէ, ֆագաթ
սէմավի նէսնէլէրին պունլարտան էֆզալ զէպի-
- 24 հէլլէլէ փաքլէնմէսի իճապ էտէր: Ձիրա Գրիո-
տոս էլ իլէ եափըլմըշ օլուպ' հաղիգինին շէպիհի
օլուն մագտիսէ տէյիլ, անճագ շիմտի պիգիմ ի-
չիւն Ալլահըն հուզուընա քէնտինի իհզար էթմէք
- 25 իւզրէ, ասըլ սէմայա կիրտի լաքին քեահին ի
ա'ղամըն հէր սէնէ ախէրին գանըլլէ մագտիսէ
կիրտիլի կիպի, պունուռն քէնտի քէնտինի չօգ
- 26 տէֆ'ա Թագտիմ էթմէսի էճալ էթմէզ: Ձիւնքի
տինեանըն թէ'սիսինտէն պէրու անըն չօգ տէֆ'ա
էլէմ շէքմէսի լազըմ կէլիւր իտի: շիմտի իսէ 'ասը-
լարըն խիթամընտա քէնտիսի զէպիհէ օլմաղլէ,
կիւնահըն տէֆ'ի իչիւն պիր քէրրէ գահիր օլմուշ
- 27 տըր: վէ ատէմլէրէ պիր քէրրէ էօլմէք վէ ան-
տէն սօկրա հիւքմ Թագտիր օլունտըզը միսիլլիւ,
- 28 Գէզալիք Գրիստոս չօգ քիմսէլէրին կիւնահլարընը
գալարմագ իչիւն, պիր քէրրէ Թագտիմ օլուն-
մըշ օլուպ, քէնտինէ մունթագըր օլանլարա խէ-

լաս իշիւն՝ կիւնահարդ օլարագ ի քինճի տէֆա
զուհուր էտէճէք տիր:

ՊԱՊ 10

- 1 Զիրա շէրի'աթ կէլէճէք նի'մէթլէրին աւլ սուրէ-
թինէ տէյիլ, անճագ պու շէյլէրին կէօլկսմէ
մալիք օլտըզը հալտէ, սէնէ պէ սէնէ տէֆամ
իւզրէ թագաւիմ օլունան հէման օլ զէպիհէլէրէ
եազլաշունլարը քէմալէ էրտիրմէյէ աւալ գատիր
- 2 տէյիլ տիր: Եօգաս իպատէթ էտէնլէր պիր քէրրէ
փաքէնմիշ օլարագ, արթըզ կիւնահ խուսուսըն-
տա: զամիր թարաֆընտան թա'գիրլէրի օլմալըը
իշիւն, թագաւիմ օլունմալարը թէրք էտիրմէ զ մի
- 3 խտի: Լաքին պունլարլէ սէնէ պէ սէնէ կիւնահ:
- 4 լարըն զիքրի օլուր: Զիրա պուզուլար վէ էրքէլ-
լէր գանընըն կիւնահլար տէֆ' էթմէսի զայր
- 5 միւմքին տիր: Պու էճլտէն տիւնեայա կիրէր իքէն
պուլուրըր քի՝ Զէպիհէ վէ թագաւիմէ իսթէմէ-
տին, լաքին պանա պիր ճէսէտ հազըրլատըն:
- 6 Մուհրազալարտան վէ կիւնահ գուրպանլարընտան
- 7 խօշնուտ օլմատըն: Օ ղէման քիթապըն թումա-
րընտա հագգըմտա եազըլմը օլտըզը իւզրէ՝ Եա
Ալլահ, սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իշիւն
- 8 իշթէ պէն կէլիօրըմ՝ տէտիմ: Պալատէ, շէրի'աթ
մուճէպիհէ թագաւիմ օլունանլար հագգընտա՝
Զէպիհէ վէ թագաւիմէ վէ մուհրազալար վէ կիւ-
նահ գուրպանլարը իսթէմէտին, վէ ալլահ խօշ-
նուտ օլմատըն՝ տէտիքտէն աօկրա, Եա Ալլահ,
սէնին իրատէթինի իճրա էթմէք իշիւն կէլիօրըմ՝
տէմէսիլէ էվլէլէլի գալտըրըր, քի սօկրաքիլի
- 10 սապիթ էտէ: Պու իրատէթլէ պիզ Յիսուս Գրիս-
տուրըն՝ ճէսէտինին պիր քէրրէ թագաւիմի վաւը-
թասըլլէ թագաւիա օլունտըզ:
- 11 Վէ հէր պիր քեահին կիւնտէն կիւնէ խըտմէթ

- էտէրէք տուրուպ՝ կիւնահլար տէֆ՝ էթմէյէ ասլա մուգթէտիր օլմայան հէման օլ զէպիհէլէրի տէֆ-
- 12 'աթլէ թագտիմ էտէր, Լաքին պու զաթ կիւնահլար իշիւն պիր զէպիհէ թագտիմ էթմիշ օլուպ՝ իլ էլ էպէտ Ալլահըն սաղընտա օթուրմըշ տըր:
- 13 Վէ պուհնտան պէօյլէ տիւշմէնլէրինին քէնտի ա-յազլարը ալթընա պասամագ գօնուլմասընա մուհն-
- 14 թագըր տըր, Ջիրա թագտիս օլուհնանլարը պիր գուրպանլէ իլ էլ էպէտ քէմալէ էրտիրմիշ տիր:
- 15 Վէ Բաւ հիւ Գուտա տախի շահրտիմիզ տիր:
- 16 Ջիրա՝ Օլ կիւնլէրտէն սօկրա անլէր իլէ 'ազա է-տէճէյիմ 'ահտ պու տըր, (տէյիւ Բապպ պույու-րըր,) եա'նի շէրի'աթըմը գալլէրինէ գօյուպ զիհնլէրի իւզէրինէ եազաճաղըմ՝ տէյիւ մուգատ-
- 17 տէմա սէօյլէտիքտէն սօկրա, Վէ՝ Անլէրին կիւ-նահլարընը վէ ֆըսզլարընը արթըգ թէզէքքիւր
- 18 էթմէյէճէյիմ՝ Դէր, իմտի պուհնլարըն 'աֆվը պու-լուհնտըղը թագտիրտէ, արթըգ կիւնահ իշիւն գուրպանա հաէլի եօգ տըր:
- 19 իմտի, էյ պիրատէրլէր, Յիսուսըն գանըյլէ՝ փէր-տէտէն, եա'նի քէնտի թէնինտէն պիգիմ իշիւն հազըրլատըղը օլ եէնի վէ տիրի թարիգ իւզրէ,
- 20 Մագտիսէ կիրմէյէ ճէսարէթիմիզ վէ պէյիմ Ուլ-լահ իւզէրինտէ Գեահին ի ա'զամըմըզ վար իքէն,
- 21 Գալլէրիմիզ Փասիտ զամիրտէն փաքէնմիշ, վէ ճէսէտիմիզ փաք սու իլէ Լըյգանմըշ օլարագ,
- 22 Տօղրու եիւրէք վէ միւքէմմէլ իմանլէ եազ-
- 23 Լալըմ, Իւմիտիմիզին իգրարընը միւհքէմ թու-
- 24 թալըմ, զիրա վա'տ էտէն սատըգ տըր, Վէ մուհապպէթ վէ էյի 'ամէլլէրէ թէշվիդ էթմէք
- 25 իշիւն պիրի պիրիմիզի միւլահապա էտէլիմ. Վէ պա'ղըլարըն 'ատէթի իւզրէ թէճէմիւ՝ էթմէմի-զի թէրք էթմէյիպ, պախուսուս կիւնիւն եազ-լաշաղընը կէօրտիւքճէ, ուլիւ ուլիւիւիւ նասիհաթ էտէլիմ:

- 26 Զիրա հագեցաթը պիլմէքիյէ նա'իլ օլորդտան
սօկրա զաստէն կիւնահ էտէրսէք, արթըզ կիւ-
- 27 նահար իլիւն զէպիհէ գալմազ. Անճազ հիւքմ
իլիւն տէհէթիլի պիր ինթիզար իլէ մուխալէֆէթ
էտէնլէրի թէլէֆէ էտէճէք օլան աթէշ զազալը
- 28 հալը: Մոլսէսին չէրի'թընը թահգիր էթմիլ
օլան ատէմ իքի եա իւշ քիմսէնին շէհատէթիլէ
- 29 պիլա մէրհամէթ էօիւր: Իպն Ուլլահը այազ աւ-
թընա ալմըլ վէ վասըթասըյլէ թազտիս օլուն-
տըղը 'ահա գանընը նափաք սայմըլ վէ 'ինայէթ
րուհընա շէթմ էթմիլ օլան քիմսէ նէ' գառար
տահա շիտտէթիլի պիր 'ազապա միւսթահազգ սա-
- 30 յըլաճազ տըր' զանն էտէրսինիզ. Զիրա' ինթի-
զամ պէնիւմ տիր. ճէզայը պէն վէրիւրիմ' տէյիւ
րապպ պույուըրը: վէ թէքրար' րապպ քէնտի
գալմընը հիւքմ էտէճէք տիր' տէյէնի պիլիւրիզ:
- 31 Հայյ Ալլահըն էլինէ տիւլմէք գօրգօլը պիր շէյ
տիր:
- 32 Իմտի էվլէլքի կիւնլէրի, Էա'նի թէնվիր օլուն-
տըգտան սօկրա շիտտէթիլի էլէմլէրէ կիրիֆթար
- 33 օլուպ, Պա'զէն սիթէմլէր վէ մուզայազալալլէ
'ալէմէ թամաշա օլարազ, պա'զէն պու միսիլլիւ
հարտէ պուլունանլարա շէրիք օլտըղընըզ վաթը
- 34 խաթրընըզա կէթիրիւնիզ. Զիւնքի մահպուսիյէ-
թիմտէ պաննա հէմտէրտ օլուպ' սէմալթտա ա'լա
վէ պազի պիր մալինիզ մէվնուտ օլտըղընը պիլէ-
րէք, էմվալինիզին եաղմա օլունմասընա մէսէր-
- 35 ըէթլէ րազի օլտընըզ: Իմտի 'ապիւմ միւքեաֆա-
թը օլան պու ի'թիմատընըղը թէրք էթմէյինիզ:
- 36 Զիրա սապր էթմէնիզ լաղըմ տըր, թա քի Ալլա-
հըն իրատէթիլին իճրա էտիպ' վա'տա նա'իլ օլա-
- 37 ռընըզ, Զիւնքի պիր ազաճըզ վազըթտան սօկ-
- 38 րա, կէլէճէք օլան կէլիւր վէ կէճիքմէզ, վէ'
Սալիհ իմանլէ եաշայաճազ տըր. հէմ տէ' էյէր
պիրի կէրի չէքիլիւր իսէ, ճանըմ անտէն իւօշնուտ

39 օլմազ: Լաքին պիզ հէլաք իչիւն կերի շէքլմէք-
լիքտէն տէյիլ, անճադ ճան խէլասը իչիւն իման-
տան ըզ:

ՊԱՊ 11

- 1 Իմտի իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրին սալը վէ
- 2 կէօրիւնմէյէն նէսնէլէրին տէլիլի տիր. Զիրա գա-
տիմէր պոլունունլէ հիւսն ի շէհատէթէ մազհար
օլտըլար:
- 3 Իմանլէ ֆէհմէ տէրիզ քի՝ Ալլահըն քէլամըյլէ
'ալէմլէր թէ'սիս օլունտու, շէօյլէ քի կէօրիւնէն
շէյլէր զահիր օլանտան վիւճուտէ կէլմէտի:
- 4 Իմանլէ Հաթէլ Ալլահա կայէնին Բադաթի ելիտի-
յինտէն էֆզու պիր գուրպան թագաւիմ էյլէտի,
վէ անըն վասըթասըյլէ սալիս իտիյինէ շէհատէթ
օլունտու, չիւնքի անըն թագաւիմէլէրի հագզըն-
տա Ալլահ շէհատէթ էյլէտի. վէ էօլմիւշ իքէն
անըն վասըթասըյլէ տահա սէօյլէյօր:
- 5 Իմանլէ Ծնոզք էօլիւմ կէօրմէմէք իւզրէ նազլ
օլունտու, վէ Ալլահ անը նազլ էթմիշ օլտըղըն-
տան պոլունմազ իտի. զիրա նազլ օլունմազտան
էվվէլ՝ Ալլահա մագպուլ տըր՝ տէյիւ հագզընտա
- 6 շէհատէթ օլունտու: Լաքին իման օլմասըղը հալ-
տէ մագպուլ օլմագ զայր ի միւմքին տիր. զիրա
Ալլահա էագլաշանըն, անըն մէվճուտ իտիյինէ, վէ
քէնտինի թալէպ տէնլէրէ միւքեաֆաթ էտիճի
իտիյինէ իման էթմէսի կէրէք տիր:
- 7 Իմանլէ Նոյ տահա կէօրիւնմէյէն շէյլէր հագ-
զընտա վահիյլէ խապէր ալմազլէ, Գօրգուպ
քէնտի խանէսինին խէլասը իչիւն պիր սէֆինէ
ինշա էյլէտի. վէ անըն վասըթասըյլէ տիւնեա
'ալէյհինէ հիւքմ էյլէյիպ՝ իմանա կէօրէ օլան սա-
լահըն վարիսի օլտու:
- 8 Աբրահամ վարիս օլաճաղը մահալէ կիթմէյէ

- տա՛վէթ օլունտըղընտա, իմանլէ իթա՛տթ էյլէ-
տի, վէ նէրէյէ կիտէճէյինի պիլմէյէրէք չըգըպ
9 կիթտիւ Վա՛տ օլունան տիյարտա զուրպէթաէ
կիպի իմանլէ միւսաֆիր օլարագ, հէման օլ վա՛-
տըն միրաս շէրիքլէրի օլան իսահակ վէ Յակորիլէ
10 Հատըրլարտա սաքին օլտու։ Զիրա թէմէլլի շէրէ
մունթազըր իտի, քի պունուն մի՛մար վէ պանիսի
Ալլահ տըր։
11 Իմանլէ Սարա քէնտիսի տախի համիլէ գալմագ
իլին գուվվէթ պուլտու, վէ վա՛տ էտէնի սատըգ
՝ատտ էյլէտիլինտէն, եաշը կէլմիշ իքէն սողուր-
12 տու։ Պու էճլտէն տախի էօլմիշ հիւքիլունտէ
պուլունան պիր գաթտան, քէսրէթ ճիհէթիլլէ
կէօյիլն երլորզլարը գատար, վէ տէնիզ քէնա-
րընտա օլան սայըլմագ գում գատար զիւրըլյէթ
օլտու։
13 Պունլարըն ճիւմէսի վա՛տլարա նա՛իլ օլմմըլ
օլուպ, ֆագաթ անլէրի ուզագտան կէօրիւպ՝ [ի՛-
թիգատ] վէ մէմնունիլէթլէ գապուլ էտէրէք,
զէմին իւզէրինտէ դարիպ վէ միւսաֆիր օլտըզլա-
14 րընը իգրարլէ, իմանտա վէֆաթ էթտիլէր։ Զիրա
պէօյլէ շէյլէրի սէօյլէյէնլէր պիր վաթան արա-
15 տըզլարըն կէօսթէրիլլէր։ Վագա՛ա էյէր չըգ-
տըզլարը երի թէզէքքիւր էթսէլէր իտի, Վա՛-
16 տէթ էթմէյէ վագըթլարը օլուր իտի։ Վէ լաքին
շիմտի ա՛լասընա, եա՛նի սէմալիլէ բաղիպ օլուր-
լար։ պու էճլտէն Ալլահ անլէրին Ալլահը տէնիլ-
մէքտէն հիճապ էթմէգ։ զիրա անլէրէ պիր շէ՛ր
հազըրլատը։
17 Իմանլէ Աբրահամ թէճրիպէ օլունտըգտա իսա-
հակը թագաթիմ էյլէտի, վէ վա՛տլարը ալմըլ օլան,
18 Սէնին նէալին իսահակլէ եատ օլունաճագ տըր՝
տէյիւ հագգընտա պուլուրըլտըղը պիրիճէք օղլը-
19 նը թագաթիմ էյլէտի։ Զիրա Ալլահ աշը էօրիլէր-
տէն տախի իհիւս էթմէյէ գատիր տիր՝ տէյիւ

տիւշիւնտիւ վէ օրատան տախի անը թէմսիլէն ալար:

- 20 Իմանլէ Իսահակ կէլէճէք շէյլէր հագգընտա
- 21 Յակոբա վէ Եսաւա խոյր տու'ա էյլէտի: Իմանլէ
Յակոբ վէֆաթ էտէր իքէն, Յովսէփին օղուլա-
րընըն հէր պիրինէ խոյր տու'ա էյլէտի: վէ քէն-
տի տէյնէյինին ուճունա Դոյաւնլա սէճտէ էյլէտի:
- 22 Իմանլէ Յովսէփ վէֆաթ էտէր իքէն պէնի Իսրա-
յէլին խուրուճընը զիքը էթտի, վէ քէնտի քէ-
միքլէրի հագգընտա վասիյէթ էյլէտի:
- 23 Մովսէս տօղտըգտա վալիտէյնի չօճուղըն կիւ-
ղէլ խտիյինի կէօրմէլէրիլէ, մէլիյին ֆէրմանըն-
տան գօրգմայըպ՝ իմանլէ իւչ այ անը սագլա-
- 24 աղլար: Մովսէս քէմալէ վասըլ օլտըգտա, իման-
լէ փարաւոնըն գըզընըն օղու թէսմիյէ օլուն-
- 25 մագտան իմթինա՝ էյլէտի: Զիւնքի կիւնահըն ֆա-
նի սէֆասընը սիւրմէքտէն իսէ, Ալլահըն գալմը
իլէ պէրապէր էզիյէթ չէքմէյի տահա էյի սայտը:
- 26 Վէ Գիրիստոսըն սիթէմինի Մըսըրըն խազինէլէրին-
տէն տահա պէօյիւք զանիլիք 'ատտ էյլէտի: զիրա
- 27 միւքեաֆաթա մունթազըր խտի: Իմանլէ մէլիյին
զազապընտան գօրգմայըպ՝ Մըսըր տիյարընը թէրք
էյլէտի, չիւնքի օլ կէօրիւնմէյէն Զաթը կէօրիւր
- 28 կիւլի սէպաթ էթտի: Իմանլէ ֆըսը վէ գան
սէրվմէսինի իճրա էյլէտի, թա քի իլք տօղանլա-
րը հէլաք էտէն անլէրէ տօգունմայա:
- 29 Իմանլէ Պահըր Ահմէրտէն գարատան Նէփր կի-
պի կէչալիլէր: Մըսըրիլէր տախի պունա գալգըլ-
տըզլարընտա զարգ օլտըլար:
- 30 Իմանլէ Երիքովըն սուրլարը, էթրաֆը եէտի
- 31 կիւն տօլաշըլտըգտան սօշրա երզըլտը: Իմանլէ
ֆահիլէ Ռախաբ ճառուսլարը սէլամէն գապուլ
էթմիշ օլտըղընտան, իմանսըզլար իլէ պէրապէր
հէլաք օլմասը:
- 32 Վէ տահա նէ^ն սէօյլէյէյիմ: զիրա Գիգէոն վէ

- Բարակ վէ Ստմիտն վէ Յեփթայէ վէ Գաւթ վէ
 Սամուէլ վէ վեյղամպէրէրտէն պահս էտէճէք
 33 օլուր իսէմ, պանա վագըթ հէթիշմէզ, Անէր քի
 իման վասըթասըյէ մէմէքէթլէր ֆէթհ էթտի-
 լէր, սալահ իլլէտիլէր, վա'տարա նա'իլ օլտըլար,
 34 արսըանլարըն աղըզլարընը գափատըլար, Աթէշն
 շիտաէթինի սէօնտիւրաիւլէր, գըլըճ աղզընտան
 գուրթուլտըլար, գա'իֆիլքտէն գուվվէթլէնտի-
 լէր, ճէնքտէ գուվվէթլի օլտըլար, էճնէպիլլէրին
 35 օրտուլարընը պօզտըլար, նիսվան քէնտի էօիւ-
 լէրինի գըյամ էթմիշ ալտըլար, պա'զըլար իտէ
 էֆզալ գըյամէթէ նա'իլ օլմագ իւզըէ նէճաթը
 36 գապուլ էթմէյիպ' իշքէնճէ շէքտիլէր, Պաշգա-
 լարը իսթիհգա վէ տարալար, հէմ տէ պէնտլէր
 վէ մահպուսիյէթ թէճրիպէլլէրինէ տիւշար օլտը-
 37 լար, Թաշլանտըլար, տէսթէրէ իլէ պիշիլտիլէր
 թէճրիպէ օլունտըլար, գըլըճլէ գաթլ օլունտարագ
 էօլտիւլէր, հօգսուլլըզ վէ մուզայագա վէ ճէֆա-
 յա տիւշար օլտարագ, գօյուն փօսթլարը վէ քէյի
 38 տէրիլլէրի կիյէրէք տօլաշտըլար, (Տիւննա անէրէ
 լայըզ տէյիլ իտի) շէօլլէրտէ վէ տաղլարտա վէ
 մաղարալարտա վէ հէրին ինլէրինտէ ալարէ կէզ-
 տիլէր,
 39 վէ պունլարըն ճիւմէսի իման վասըթասըյէ
 հիւսն ի շէհատէթէ մալիք օլտըլար իսէ տէ, վա'-
 40 տա նա'իլ օլմատըլար, Զիրա Ալլահ պիզիմ հագ-
 գըմըզտա էֆզալ պիր շէյ թէտարիք էթմիշ տիր,
 Թա քի անլէր պիզ օլմայընճա քէմալէ վասըլ օլ-
 մայալար:

- 1 Իմտի պու գատար շահիա էթրաթըմըզ պուլութ
 կիպի ալմըշ օլմաղլէ, հէր աղըրլըզը վէ ադի գօ-
 լայճա իհաթէ էտէն կիւնահը թէքք էտիպ' հօ-

- նիւմիւղէ զօնուլան ետրրչտա, իմանը պաշլայան
 վէ թէքմիլ էտէն Յիսուսա նազար էտէրէք,
 2 սապրլէ գօշալըմ. Օլ քի էօնիւնէ զօնուլան մէ-
 սէրրէթ իչիւն հաղարէթի պիր շէյ 'ատտ էթմէ-
 յէրէք, խաշա թէհամմիւլ էլէտիքտէն սօչրա՝
 Ալլահըն թախթընըն սաղընտա օթուրտու:
 3 Իմտի կիւնահքեարլար թարաֆընտան քէնտի
 'ալէյհինտէ վուգու՝ պուլան պու միսիլլիւ մուխա-
 լէֆէթէ թէհամմիւլ էտէնի թէֆէքքիւր էտինիզ,
 4 քի ճանլարընը 'աճիզ վէ եօրղուէն օլմայաւ կիւ-
 նահա գարշը ճիհատ էտէրէք, գան Դէ:Է:Է: Էտէ-
 րէճէսինէ գատար տահա մուգազմէթ էթմէտի-
 5 նիլ վէ՝ էյ օղլըմ, Բապպըն թէ'տիպինի թահ-
 գիր էթմէ, վէ անըն թարաֆընտան թէքտիր օ-
 6 լունտըղընտա 'աճիզ գալմաւ Զիրա Բապպ սէվ-
 տիյինի թէ'տիպ էտէր, վէ գապուլ էթտիյի հէր
 օղլու տարպ էտէր՝ տէյերէք, օղլուլարա «էօյէր
 կիպի սիղէ վէրիլէն նասիհաթը ունութտընըզ,
 7 էյէր թէ'տիպէ թէհամմիւլ էտէր իսէնիզ, Ալլահ
 սիղէ օղլուլարա կիպի մու'ամէլէ էտէր. զիրա
 հանիլը օղլու վար քի փէտէրի անը թէ'տիպ էթ-
 8 մէզ, Ամա էյէր ճիւմէնին հիսսէտար օլտըղը
 թէ'տիպտէն մահրում իսէնիզ, օլ թագտիրտէ
 9 օղլու օլմայըպ՝ հարամգատէ սինիզ, Հէմ տախի
 ճէսէտիմիզին փէտէրլէրի պիզիմ՝ միւ'էտտիպիմիզ
 օլտըղլարը հալտէ ալէլէ հիւրմէթ էտէր իտիք.
 նէ՝ գատար զիյատէ եաշամագ իչիւն ըուհլարըն
 10 փէտէրինէ իթա'աթ էթմէլի իլ, Զիրա պուհլար
 քէնտիլէրինէ թօշ կէօրիւնտիյիւնէ կէօրէ պիր
 ազ վաղըթ թէ'տիպ էտէրլէր իտի, լաքին Ալլահ
 գուտսիլէթինէ հիսսէտար օլալըմ տէյիւ մէնֆա-
 11 'աթ իչիւն էտէր, վազա'ա հիչ պիր թէ'տիպ
 քէնտի վագթընտա մէսէրրէթէ տէյիլ, անճագ
 քէտէրէ սէպէպ կէօրիւնիւր. ամամ սօչրա, ա-
 նընէ թէրպիյէ օլունմըշ օլանլարա սալահըն սէ-

- լամէթ սէմէրէսինի հոստելէ կէթիթիւր:
- 12 Պու էճլտէն զա'իֆ էլլէրի վէ թագաթսըղ տիւ-
- 13 լէրի գուզվէթլէնտիւրինիզ, վէ ալագլարընըղ ի-
չիւն տօղրու եօլլար եափընըղ, թա քի թօփալ
- 14 օլան սափմայրս' անճագ շիֆա պուլա: Ճիւմէ իլէ
սէլամէթ իւզրէ պուլունմաղա վէ գուտսիյէթէ
սա'յ էտինիզ, չիւնքի պու օլմագաղըն հիւ պիւր
- 15 քիմսէ Բապլը կէօրմէյէճէք տիր: Վէ տիգգաթ
էտինիզ, օլմայա քի պիւր քիմսէ Ալլահըն 'իւայէ-
թինտէն մահրում գալա: օլմայա քի պիւր աճը
քէօք Ֆիլիզլէնէրէք իզթիրապ վէրէ, վէ նիյէլէր
- 16 անըն վասրթասըլլէ իֆսատ օլունա: Օլմայա քի
պիւր քիմսէ գինաքեսար վէ եախօտ պիւր թա'ամ
պէտէլինէ պիւքիւրիյէթ հագգընը սաթան Եսու
- 17 կիպի թագվասըղ օլա: Ձիրա պիլիւրսինիզ քի սօի-
րատան պէրէքէթէ վարիս օլմագ իսթէտի իսէ
տէ, բէտտ օլունտու: չիւնքի կէօզ եաղարըլլէ
արատը իսէ տէ, թէպտիլ ի նիյէթէ Ֆուրսաթ
պուլմատը:
- 18 Ձիրա սիղ տօգուշըլըր վէ աթէշլէ եանար պիւր
տաղա վէ տիւմանա վէ զուլմէթէ վէ գասըղա-
- 19 յա, վէ սուր սէտասընա վէ իչիտէն քիմսէլէր
արթըգ քէնտիլէրէ քէլամըն սէօլլէնիլլէմէսի ի-
չիւն եալվարտըղլարը սէօլլէրին սէտասընա եագ-
- 20 լաշմատընըղ, Ձիրա' Էյէր տաղա ճանալար պիլէ
տօգուշա, բէճմ օլունսուշն' [եախօտ օգլէ
վուրուլըն'] տէյիւ պույուրըլան էմրէ թէհամ
- 21 միւլ էտէմէտիլէր: Վէ միւշահէտէ օլունան' օլ
տէրէճէ հէյպէթլի իտի քի Մոլսէս' Ղայէթլէ գօր-
- 22 գար վէ թիթրէրիմ' տէտիւ Լաքին սիզ Սիօն
տաղընա, վէ հայյ Ալլահըն չէրի օլան սէմալի
- 23 Երուսաղէմէ, վէ նիլէ պիլլէրճէ մէլէքլէրէ, վէ
սէմալաթտա գայտ օլունմը իլք տօղմուշարըն
'աղիմ ճէմա'աթ վէ քիլիսէսինէ, վէ ճիւմէնին
Հաքիմի օլան Ալլահ, վէ քէմալէ վասըլ օլմուշ

- 24 սալիհներին բուհլարընա, վէ 'ահտը ճէտիտին
Միյանճըսը Բիսուսա, վէ Արէլին գաւընտան էֆ-
զաւ շէյէր սէօյէյէն սէրփմէքիք գանընա եազ-
լաշարընզ:
- 25 Սափընընզ, սէօյէյէնի բէտտ էթմէյէսինիզ,
գիրա անէր հէր իւզէրինտէ իլհամլէ սէօյէյէնի
բէտտ էթտիքէրի հալտէ գուրթուլմաարլար իսէ,
նէ' գատար գիյատտէ պիզ սէմալմթտան սէօյէ-
յէնտէն եիւզ շէվիրտիյիմիզ հալտէ գաւընտան-
ճազըզ. Բի անըն սէտասը օ զէման զէմինի սարս-
տը, շիմտի իսէ՝ Պէն պիր տէֆ'ա տահա եալընըզ
զէմինի տէյիլ, անճագ սէմայը տախի սարսաբըմ՝
- 27 տէյէրէք վա'տ պուլուրտու: Վէ պու՝ Պիր տէֆ'ա
տահա Գեդէյէ՝ սարսըլմազ շէյէրին պազի գալ-
մասը իշիւն, եափըլմը շէյէր կիպի սարսըլըր շէյ-
էրին թէպտիլինէ տէլալէթ էտէր: Պու էճլտէն
սարսըլմազ պիր մէլէքիւթ ալմը օլարագ, օլ 'ի-
նայէթէ նա'իլ օլալմ, քի անըն վասըթառըլէ
Ալլահա մագպուլ թարզ իւզրէ հիւրմէթ վէ թադ-
- 29 վա իլէ 'իպատէթ էտէլիմ. Զիւնքի Ալլահըմըզ
իֆնա էտէր աթէշ տիր:

- 1 Գարնտաշ մուհապպէթի տա'իմի օլտուն: (2) Միւ-
սաֆիրփէրվէրլիյի ունութմայընըզ. գիրա պու եօլ
իլէ պա'զը քիմսէլէր պիլմէյէրէք մէլէքէր գա-
3 պուլ էթտիլէր: Մահպուլարը, անլէր իլէ հապս
օլունմը կիպի, վէ ճէֆաքեար օլանլարը, քէն-
տինիզ տախի ճէսէտտէ պուլունանլար կիպի, թէ-
4 զէքքիւր էտինիզ: Էվլէնմէք հէր վէճլէ միւլթէ-
պէր տիր, վէ եաթագ լէքէսիզ տիր. լաքին զէն-
փարէ վէ գինաքեարլարը Ալլահ հիւլմ էտէճէք
5 տիր: Թալըր ու հարէքէթինիզ ագշէ սէվմէքիք-
տէն պէրի օլսուն. էլինիզտէ պուլունան շէյէրէ

- գանա՛ւթ էտինիզ, զիրա քէնտիսի՝ Սէնի տալա
պրագմամ, վէ սէնի տալա թէրք էթմէմ տէմիլ
6 տիր. Շէօյլէ քի ճէսարէթլէ՝ Բապպ պանա եաբ-
տըմճը տըր, գօրգմայաճաղըմ. ինսան պանա
7 նէ՞ եափաճագ տըր՝ տէյէլիմ, Յիզէ Ալլաճըն քէ-
լամընը սէօյլէմիշ օլան միւրչիտլէրինիզի տէր իա-
թըր էտիպ՝ թավը ու հարէ քէթլէրինին նէթիճէ-
սինէ տիզգաթ էթմէքլէ՝ իմանլարընա մուգթէտի
8 օլունըզ, Յիսուս Գրիստոս տիւն վէ պու կիւն վէ
իլ էլ էպէտ հէման օ տըր
9 Մուխթէլիֆ վէ զարիպ թա՛լիմաթլէ էօթէ պէ-
րի սիւրիւքէնմէյինիզ, զիրա թալիպ օլմուշ օլան-
լարըն իսթիֆատէ էթմէտիքլէրի թա՛մլարլէ տէ-
յիլ, անճագ ինայէթլէ գալպին սապիթ գըլըն-
10 մասը էյի տիր, Պիր մէզպահըմըզ վար տըր քի՝
մէսքէնէ խրտմէթ էտէնլէրին անտէն եէմէյէ սա-
11 լահյէթլէրի եօգ տըր, Ձիրա քեհաճին ի ա՛ղամըն
էլիլլէ մագտիսէ կիւնահ իչիւն գանը կէօթիւրիւ-
միւշ օլան հայվանլարըն ճէսէտլէրի օրտունըն
12 խարիճինտէ եագըլըր, Պու էճլտէն Յիսուս տախի-
քէնտի գանըլլէ գավմը թագտիս էթմէք իչիւն,
13 գափունըն խարիճինտէ էլէմ չէքտի իմտի անըն
սիթէմինի ի զէրիմիզէ ալարագ, օրտունըն խա-
14 րիճինէ անըն եանընա չըգալըմ, Ձիրա պուրատա
պազի գալըր շէհրիմիզ եօգ տըր, լաքին կէլէճէք
15 օլանը արայօրըզ, իմտի անըն վասըթասըլլէ Աւ-
լահա տա՛լիմա թէսպիհաթ գօւրպանը, եա՛նի ա-
նըն իսմինի իգբար էսէն տուտաղլարըն սէմէրէ-
16 սինի թագտիմ էտէլիմ, վէ էյիլիք էթմէյի վէ
Ֆուգբայ ի՛անէ էյլէմէյի ունուէթմայընըզ, զիրա
Ալլան պու միսիլլիւ գուրպանլարտան բազի տիր
17 Միւրչիտլէրինիզի տիլլէյիպ՝ անլէրէ իթա՛թ է-
տինիզ, զիրա անլէր հիսապ վէրէճէք քիմսէլէր
միսիլլիւ ճանլարընըզ իչիւն ույանըզ տուրուր-
լար, թա քի պունու աճ վահլէ տէյիլ, (զիրա

- 18 օ սիգէ ֆա'իտէսիզ օլտւր,) անճագ մէսէրրէթլէ
 19 էտէլէր: Պիզիմ իջիւն տու'ա էյլէյինիզ: զիրա հէր
 խուսուստա հիւսն ի մու'ամէլէ էթմէք մադսէ-
 տինտէ պուլունարագ, սալին զամիրիմիզ օլտըղը-
 20 նա ի'թիմատըմըզ վար, խուսուսա պունու էթ-
 մէնիզի բէճա էտէրիմ, թա քի եանընդա պիր
 ան էվիլէլ ի'ատէ օլունայըմ:
 21 Վէ սէլամէթ մէնպա'ը օլան Ալլահ, քի էպէտի
 'ահտըն գանըլէ գոյունլարըն 'ազիմ Զօպանը օ-
 լան Րապպըմըզ Յիսուսը էօլիւլէրտէն իհեա էյլէ-
 22 տի, Քէնտի իրատէթինի իճրա էթմէնիզ իջիւն,
 սիզի հէր էյի 'ամէլտէ քհամիլ գըլըպ' քէնտի
 հուզուրընտա մադպուլ օլանը սիզտէ Յիսուս
 Քրիստոս վասըթթասըլէ իճրա էյլէյէ. Անա էպէտ
 իւլ սպատ մէճտ օլտուն: Ամին:
 23 Վէ, էյ պիրատէրլէր, սիգէ եալվարըրըմ' պու-
 նասիհաթ քէլամընա թէհամմիւլ էտինիզ, զիրա
 24 սիգէ մու խթասարճա եազտըմ' Տիմոթէոս պիրա-
 տէրին սպլը վէրիտիյի մա'լիւմիւնիւզ օլտուն.
 եազընտա կէլտիյի թագտիրտէ' անըն իլէ պերա-
 25 պէր սիզի կէօրէճէյիմ, ճիւմլէ միւրչիտէրինիզէ
 վէ մուգատտէսլէրին ճիւմլէսինէ սէլամ էտինիզ:
 26 Իտալիատան օլանլար սիգէ սէլամ էտէրլէր, 'ի-
 նայէթ ճիւմլէնիզ իլէ օլտուն: Ամին:

ՅԱԿՈԲՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՊՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Ալլահըն վե Բապպ Յիսուս Գրիստոսըն գուրու Յակոբոս տաղըլմըն օլան օն իֆր սըպթա սէլամ էտէր:
- 2 Էյ պիրատէրէրիմ, տիւրլիւ տիւրլիւ թէճրիպէրէ տիւշար օլտըղընըզ գէման՝ անը քիւլլիյէն
- 3 մէսէրրէթ 'ատտ էյլէյլինիզ. Չիւնքի իմանընըզն իսթիհանը սապը հուսուլէ կէթիրալիյինի պիլիբ.
- 4 սինիզ, Ամմա պիբ շէյտէ նօգսանընըզ օլմայաբազ, քեամիլ վէ թամմ օլմանըզ իչիւն՝ սապըն 'ամէլի միւքէմէլ օլտուն:
- 5 Վէ էյէր սիզտէն պիրիւնին հիքմէթտէ նօգսանը վար իսէ, թա'եիպ էթմէյերէք ճիւմէյէ զանկիքլէ իհսան էտէն Ալլահտան տիլէսին, վէ անա վէ
- 6 բիլէճէք տիր, Ֆազաթ ասլա շիւպհէ էթմէյերէք իմանլէ տիլէսին, զիրա շիւպհէ էտէն քիմսէ բիւզկեարլէ սիւրիւլիւպ չալզանան տէնիզ տալ.
- 7 զասընա պէկզէր, Պու մագուլէ ատէմ Բապպ թարաֆընտան պիր շէյ ալաճաղը զանընտա պու
- 8 լուճմասըն, իֆր ֆիքրլի ատէմ ճիւմլէ եօլաընտա սէպաթսըզ տըր:
- 9 Հագիր օլան պիրատէր քէնտի եիւքսէքիլիլէ,
- 10 Ձէնկին օլան իսէ քէնտի հագիրլիլիլէ իֆթիտոր էթսին, զիրա օթըն չիչէյի կիպի կէչէճէք տիր:
- 11 Չիւնքի կիւնէշ շիտտէթլի հէրաըէթլէ տօղուճա, օթու գուքուտըր, վէ չիչէյի տէօքիւլիւպ՝

շէքլինին կիւզէլլիյի զա՛յ օլուր: քէզալիք ղէնկին տախի քէնտի թարիգլէրինտէ սօլաճագ տրր:

12 Նէ՛ միւսպարէք տիր թէճրիպէյէ թէհամիւլ է- տէն աստէմ, զիրա թէճրիպէտէ մագպուլ պու- լունտըղը հալտէ, Բապսըն քէնտինի սէվէնլէրէ վա՛տ էյլէտիյի հայաթ թաճընը ալաճագ տրր:

13 Հիչ պիր քիմսէ իղվայա տիւշար օլտըղընտա, Ալ- լահ թարաֆընտան իղվա օլունույօրըմ՝ տէմէսին. զիրա Ալլահ քէօթիւ շէյլէրլէ Նէ իղվա օլունուր,

14 Նէ տէ քէնտիսի պիրինի իղվա էտէր: Լաքին հէր քէս քէնտի շէհվէթինտէն ճէզպ օլունուպ ալ-

15 տանմասըյէ իղվայա տիւշէր: Պա՛տէհու շէհվէթ համիլէ օլուպ՝ կիւնահ տօղուրուր, վէ կիւնահ

16 քէմալինի պուլտըգտա, էօլիւմ տօղուրուր: Էյ

17 սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, ալտանմայընըզ: Հէր էյի յաթիյէ վէ հէր քեամիլ մէվհիպէ հօգարը- տան օլուպ՝ նուրլար փէտէրինտէն Նիւղուլ է- տէր. անտէ թէղայիւր, վէ եախօտ թէպէտտիւլ

18 կէօլէտի՛ հօգ տրր: Օ տախի միւրատընա կէօրէ, քէնտի մախլուգաթընըն պիր Նէվ՝ թուրֆտնտա- սը օլմամըզ իչիւն պիգի հադիգաթ քէլամըյլէ թէվլիտ էյլէտի:

19 Իմտի, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, հէր տ- տէմ իշիթմէքտէ չապուգ, սէօյլէմէքտէ եափաշ,

20 ղագապտա եափաշ օլտուն: Զիրա ատէմին ղագա-

21 պը Ալլահըն սալահընը իճրա էթմէզ: Պու էճլտէն հէր նափաքիյի վէ շէրլին չօգլուղընը թէրք է- տիպ՝ տէրունինիգտէ էքիլմիշ վէ ճանընըղը խէ- լաս էթմէյէ գտտիր օլան քէլամը հիլմէ գապուլ էտինիզ:

22 Լաքին քէնտի քէնտինիզի ալտատարագ՝ քէ- լամըն եալընըզ իշիտիճիլէրի օլմայըպ՝ անըն իճրա

23 էտիճիլէրի օլունըզ: Զիրա էյէր պիր քիմսէ քէ- լամըն իշիտիճիսի օլուպ տա՛ իճրա էտիճիսի տէյիլ խէ, այինէտէ քէնտի ասըլ եիւզիւնէ պագան

- 24 աստ՛մէ պէ՛ղղէր. Զիւնքի քէնտի քէնտիսէ պաղըպ
կիթտիքտէն սօհրա, տէր 'աղապ նէ շէքլ խոի-
- 25 յինի ունութտու. Լաքին հուրրիյէթին քեամիլ
շէրի'աթընա տիգգաթ էտիպ տէվամ էտէն քիմ-
սէ, իլիտիր ունուտըր օլմայըպ, անճազ 'ամէլի
իճրա էտէն օլմաղլէ, քէնտի 'աւէլինտէ մուպա-
- 26 ըէք օլաճազ տըր: էյէր [աբանըզտա] պիր քիմսէ
քէնտիսի տինտար զանն էտէր տէ, քէնտի տիլինի
զապթ էթմէյիպ՝ քէնտի գալպինի ալտատըր իսէ,
- 27 պուռուն տիյանէթի պաթըլ տըր: Փէտէր Ալլա-
հըն 'ինտինտէ փաք վէ լէքէսիզ տիյանէթ պու-
տըր: Էա'նի եէթիմէր իլէ տուըլ գարըլարը մու-
ղապաղալարընտա զիյարէթ էթմէք, վէ քէնտի
նէֆսինի տիւնեատան լէքէսիզ հըֆըլ էթմէք տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ պիրատէրլէրիմ, զո՛ւը ճէլալ Բապպըմըզ Յի-
սուս Գիրստոսըն իմանընը խաթրա ըի'այէթ էտէ-
- 2 ըէք թութմայընըզ. Զիրա էյէր ճէմա'աթընըզա
ալթուն եիւզիւքիւ վէ միւզէյէն էլպիսէլի պիր
ատէմ կիրիպ տէ՝ քիրլի էլպիսէլի պիր ֆագիր
- 3 տախի կիրէճէք օլուը իսէ, վէ սիզ միւզէյէն
էլպիսէլի կիլմիշ օլանա ըի'այէթ էտէրէք՝ Սէն
պուրտտա 'իզզէթլէ օթուը՝ տէյիպ տէ, օլ ֆա-
գիրէ՝ Սէն օրատա տուը, Էախստ Շուրատա պա-
սամաղըմըն Էանընտա օթուը՝ տէյէճէք օլուը իսէ-
- 4 նիզ, Պէյնինիզտէ թէֆրիզ էթմէ՞զ մի սինիզ, վէ
քէօթիւ էֆքեարըլ հաքիմէր օլմա՞զ մը սընըզ:
- 5 Տիկլէյինիզ, էյ սէվկիւլիւ պիրատէրլէրիմ, Ալլահ
պու տիւնեանըն ֆաղիրլէրինի իմանտա զէնկին
վէ քէնտիսի սէվէնլէրէ վա'տ էթտիյի մէլէքիւ-
- 6 էթմէտի միւ Սիզ իսէ ֆագիրի թահգիր էթտի-
նիզ. սիզէ մուսալլաթ օլանըլա զէնկինէր տէյիլ

- մի տիր, վէ սիգի մահքէմէլէրէ չէքէնլէր անլէր
 7 տէյիլ մի տիր, թէսմիյէ օլունտըղընըլ իսմ ի չէ-
 8 բիֆէ քիւֆը տտէն անլէր տէյիլէր մի, իմտի էյէր
 քիթապա կէօրէ՝ Գօնչըղը քէնտին կիպի սէվէսին՝
 տէյիւ պույուրան միւլիւքէանէ շէրի'աթը իճրա
 9 էտէրսէնիզ, էյի էտէրսինիզ, Ամմա էյէր խաթրա
 բի'այէթ էթմէքտէ պուլունուր իսէնիզ, կիւնահ
 իշէյիպ շէրի'աթ թարափընտան գապահաթըլ կի-
 10 պի թա'գիր օլունուրսընըլ, Զիրա հէր քիմ պիւ-
 թիւն շէրի'աթը հըֆըլ էտիպ՝ պիր շէյտէ խաթա
 էտէճէք օլուր իսէ, ճիւմէսինէ սուչլու օլմուշ
 11 օլուր, Զիրա՝ Զինա էթմէյէսին՝ տէյէն քէզալիք՝
 Գաթլ էթմէյէսին՝ տէտի. իմտի էյէր զինա էթ-
 մէյիպ տէ գաթլ էտէր իսէն, շէրի'աթը թէճա-
 12 վուզ էթմիշ օլուրսըն, Հուրրիյէթ շէրի'աթը մու-
 ճէպինճէ մուհաքէմէ օլունաճագ քիմսէլէր կիպի
 13 սէյլէյինիզ վէ իշէյինիզ, Զիրա մէրհամէթ էթմէ-
 միշ օլանա պիլա մէրհամէթ հիւքմ օլաճագ տըր-
 վէ մէրհամէթ հիւքմ 'ալէյհինէ իֆթիխար էտէր
 14 էյ պիրատէրլէրիմ, էյէր պիր քիմսէ՝ իմանըմ
 վար՝ տէյիպ տէ 'ամէլլէրի օլմազ իսէ, նէ՞ ֆա'ի-
 տէ օլուր. օլ իման անը գուրթարա պիլի՞ր մի
 15 վէ էյէր պիր պիրատէր եա հէմշիրէ չըփլագ վէ
 16 եէվմի թէ'այյիւշէ միւհթամ օլաըղը հալտէ, Սիզ-
 տէն պիրի անլէրէ՝ Սէլամէթլէ կիտինիզ, ըսընմըշ
 վէ տոյմըշ օլաընըլ՝ տէյիպ տէ ճէսէտէ իզթիզա
 էտէն շէյլէրի անլէրէ վէրմէզ իսէնիզ, նէ՞ ֆա'ի-
 17 տէ օլուր, Պէօյլէճէ իման սախի 'ամէլլէրի օլմա-
 18 տըգճա զաթընտա էօլիւ տիր, Լաքին պիրի տէ-
 յէճէք տիր քի՝ Սէնին իմանըն վար, վէ պէնիմ
 'ամէլլէրիմ վար. սէն պանա իմանըղը 'ամէլլէրիկ
 օլմագսըղըն կէօսթէր, պէն տախի սանա իմանը-
 19 մը 'ամէլլէրիմտէն կէօսթէրէյիմ, Սէն Ալլահ պիր
 իտիյինէ ինանըրսըն, էյի էտէրսին. շէյթանլար
 20 տախի ինանըրլար վէ թիթրէրլէր, Ամմա, էյ պա-

- Թըլ ատէմ, իմանըն 'ամէլիզ օլտըղը հալտե
 21 պօշ իտիյինի պիլմէք իսթէ՞ր մի սին, փէտէրիմիզ
 Արբահամ՝ օղլու իսահակը մէզպահ իւզէրինտէ
 Թագտիմ էթտիյինտէ 'ամէլլէրլէ Թէպրիր օլուն.
 22 մատը մը, իման 'ամէլլէրի իլէ պէրապէր իլլէտիյի-
 նի, վէ իման 'ամէլլէրլէ իքմալ օլունտըղընը
 23 կէ՞օրմէյօր մը սըն, վէ Արբահամ Ալլահա ինան-
 տը, վէ անա սալահ 'ատտ օլունտու՝ տէյու պու-
 յուրան քէլամ իթմամ օլունտուպ՝ խալիլ Ուլլահ
 24 Թէմսիյէ օլունտու, իմաի ատէմ եալընըզ իմանլէ
 տէյիլ, Ֆադաթ 'ամէլլէրլէ Թէպրիր օլունտըղընը
 25 կէ՞օրմէյօր մը սընըզ, Քէզալիք Ֆահիշէ Ռախար
 տախի ճասուսլարը գապուլ էտիպ՝ պաշգա եօլ-
 տան կէօնտէրտիյինտէ, 'ամէլլէրլէ Թէպրիր օ-
 26 լունմատը մը, Զիրա ճէսէտ՝ բուհ օլմատըզճա
 էօլիւ օլտըղը միսիլիւ, իման տախի 'ամէլ օլմա-
 տըզճա էօլիւ տիր:

ՊԱՊ 3

- 1 Էյ պիրատէրլէրիմ, չօղընըզ մուալլիմ օլմայը-
 նըզ. չիւնքի տահա պէօյիւք ճէզայա տիւշար օլա-
 2 ճաղըմըզը պիլիրսինիզ. Զիրա ճիւմէմիզ չօք քէր-
 իէ խաթա էտերիզ. էյէր պիր քիմսէ քէլամտ
 խաթա էթմէզսէ, օլ քիմսէ քէլամիլ ատէմ օ-
 լուպ՝ պիւթիւն ճէսէտինին գապթընա տախի մուգ-
 3 Թէտիր տիր, իշթէ աթլարըն պիզէ իթա՛աթ էթ-
 մէլլէրի իշիւն, աղըզլարընա կէմ վուբուպ՝ պիւ-
 4 թիւն ճէսէտլէրինի չէվլիրիիզ, իշթէ կէմիլէր տա-
 խի օլ գատար պէօյիւք օլուպ՝ չիտտէթլի բիւզ-
 կւարլարլէ սիւրիւքլէնիր իքէն, վէք քիւչիւք
 պիր տիւմէն վասըթասըյլէ տիւմէնճինին կէօնիլ
 5 խթէտիյի թարաֆա չէվլիրիլ, Պէօյլէճէ տիլ
 տախի քիւչիւք պիր 'ուզվ իսէ տէ, Պայէթ պէօ-
 յիւք սէօյլէր. իշթէ ճիւզլի աթէշ նէ՛ գատար

- 6 օտուռն թուրուշտըրըր, Տիւ տախի աթէշ վէ ֆէ-
 աստ 'ալէմի տիր, տիւ ա'զամըզտա պէօյիք եէր
 թուրմըշ տըր քի' պիւթիւն ճէսէտի նափաք է-
 տէր, վէ քեա'ինաթըն տա'իրէսինի 'ալէվլէնտի-
 րիպ' քէնտիսի տախի ճէհէնէմոնէն 'ալէվլէնիր:
- 7 Զիրա հէր նէվ' վահշի հայվան վէ գուշ վէ հաշէ-
 րաթ իլէ տէնիզտէ պուլունանլար նէվ' ի պէշէր
 վասըթասըլլէ զապթ օլունուր, վէ զապթ օլուն-
- 8 մըշ տըր, Ամմա հիշ պիր ասէմ տիլին զապթընա
 մուգթէտիր տէյիլ տիր, մէն' օլունմաղ պիր շէրր
- 9 օլուպ' հէլաք էտիճի զէհըլէ տօլու տըր, Անընլէ
 փէտէր Ալլահա համտ էտէրիզ, վէ անընլէ տախի
 Ալլահըն միշապէհէթինէ կէօրէ խալգ օլունմըշ
- 10 ինսանա պէտ տու'ա էտէրիզ, Հէման պիր աղըզ-
 տան խալր տու'ա վէ պէտ տու'ա չըգար, էյ պի-
 րատէրլէրիմ, պու շէյլէր պէօյլէ օլմամալը տըր:
- 11 Հիշ պիր փուհար հէման պիր կէօլտէն թաթլը
- 12 վէ աճը սու չըգարըր մը, էյ պիրատէրլէրիմ,
 ինճիր աղաճը զէյթուն, վէ եա ասմա ինճիր հու-
 սուլէ կէթիրէ պիլթ' մի. քէզալիք հիշ պիր փու-
- 13 հար թուղլու վէ թաթլը սու վէրէմէզ, Արանըզ-
 տա հիքմէթ վէ մա'լիւմաթ սահիպի քիմ իսէ,
 հիւսն ի հարէքէթիլլէ քէնտի 'ամէլլէրինի հիքմէթ
- 14 հիլմինտէ կէօսթէրսին, Ամմա էյէր գալլէրինիզ-
 տէ աճը հասէտ վէ միւնազա'ա վար իսէ, հագի-
 գաթըն 'ալէյհինէ թէֆախուր էտիպ եալան աէօյ-
- 15 լէմէյէսինիզ, Պու հիքմէթ եօգարըրտան էնմէյիպ'
 անճագ տիւննէվի վէ նէֆսանի վէ շէյթանի տիր:
- 16 Զիրա հասէտ վէ միւնաղա'ա նէրէտէ իսէ, նի-
 շամաըզըզ վէ հէր քէօթիւ շէյ օրատա պուլու-
- 17 նուր, Ամմա եօգարըրտան օլան հիքմէթ էվլէլա
 փաք տըր, սօնրա միւսիհ, լաթիֆ, հալիմ, մէր-
 համէթ վէ էյի մէյվլէրլէ մէմու, զարաղսըզ վէ
- 18 ըլյասըզ տըր, վէ սալահըն սէմէրէսի սուլհ էտի-
 ճիլէր իյիւն սէլամէթլէ էքիլիր:

- 1 Արանըզտա ճէնքէր վէ դալղալար նէ՞րէտէն օլուր, պուրատան, եւ'նի ա'ղանըզտա մուհարէսէ
- 2 էտէն շէհվէթէրինիզտէն տէյի՛լ մի տիր, թամա' էտէրսինիզ, վէ մալիք օլմազսընըզ, գաթլ էտէրսինիզ վէ հասէտ էտէրսինիզ, վէ նա'լլ օլմազսընըզ, դալղա վէ ճէնք էտէրսինիզ, վէ մալիք
- 3 օլմազսընըզ, չիւնքի թալէսլ էթմէզսինիզ, թալէսլ էտէրսինիզ, վէ ալամազսընըզ, զիրա շէհվէթէրինիզէ սարֆ էթմէք իւզրէ' ֆէնա եօլտա թա
- 4 լէսլ էտէրսինիզ, էյ զանի վէ զանիյէլէր, տիւն եայա օլան մուհապէթ Ալլահա 'ատալէթ օլտըղընը պիլմէ՞ղ մի սինիզ. իմտի հէր քիմ տիւնեա, յա տօսթ օլմազ իսթ էրսէ, Ալլահա տիւշմէն օլ
- 5 մուշ օլուր, Պիզտէ սաքին օլան բուհ հասէտ միւշթադ տըր' պույուրան քիթապ պիհուտէ՞մի
- 6 սէօյլէր զանն էտէրսինիզ, Լաքին տահա պէօյիք 'ինայէթ վէրիր, պու էճլտէն պույուրըր քի, Ալլահ միւթէքէպպիրլէրէ գարշը տուրուր, լաքին
- 7 միւթէվազը'լարա 'ինայէթ իհսան էտէր, իմտի Ալլահա միւթի' օլուենըզ. Շէյթանտ գարշը տուրընըզ, օ տախի սիզտէն ֆիրաբ էտէճէք տիր
- 8 Ալլահա եագլաշընըզ, օ տախի սիզէ եագլաշանագ տըր, էյ կիւնահքեարլար, էլէրինիզի փաքէյիւնիզ, վէ, էյ իքի ֆիրլիլէր, գալպլէրինիզի թաթ
- 9 հիր էտինիզ, Միւքէտտէր վէ մահդուեն օլուսլ աղլայընըզ. սիզին կիւլիւշիւնիւզ հիւզնէ վէ մէսէր
- 10 ռէթինիզ զամա տէօնսիւն, Բապարն հուղուրըն տա թէվազու' էտինիզ, օ տախի սիզի թէրֆի' էտէճէք տիր
- 11 էյ պիրատէրլէր, պիրի պիրինիզի զէմմ էթմէյինիզ. պիրատէրլինի զէմմ էտէն, վէ պիրատէրլինի հիւքմ էտէն շէրի'աթը զէմմ էտէր վէ շէրի'աթը հիւքմ էտէր. իմտի էյէր շէրի'աթը հիւքմ

- էտէր իսէն, շէրի'աթլէ 'ամիլ տէյիլ սին, անճագ
 12 հաքիմ սին: Շէրի'աթ գոյան՝ պիր տիր, Օլ քի
 խէլաս վէ հէլաք էթմէյէ գատիր տիր. սէն քիմ
 սին քի՝ ախէրի հիւքմ էտէրսին:
 13 Շիմտի կէլինիզ, էյ սիզ քի՝ Պու կիւն եախստ
 եարըն ֆիլան շէհրէ վարայլմ, վէ օրատա պիր
 երլ մէքս էտէլիմ, վէ թիճարէթ էտիպ քեար
 14 էտէլիմ՝ տէյօրսընըզ. (Հալ պու քի՝ եարըն նէ
 վուգու՝ պուլաճաղընը պիլմէզսինիզ. զիրա 'էօմ-
 րիւնիւզ նէ՞ տիր. հազիդաթէն պիր ազ վազըթ
 կէօրիւնիւպ՝ պա'տէհու նապէտիտ օլուր պիր պու-
 15 [սար տըր.) Անըն եէրինէ՝ Ռապպ իսթէր տէ սաղ
 գալըր իսէք, պունու եա շունու եափայլմ՝ տէ-
 16 մէլիսինիզ. Շիմտի իսէ քէնտի թէքէպպիւրիւնիւզ
 սէպէպիյէ թէֆախուր էտէրսինիզ. պու միսիլիւ
 17 թէֆախուր քեաֆֆէթէն քէօթիւ տիր: Իմտի
 հէր քիմ խայր իշլէմէյի պիլիպ տէ իճրա էթմէզ
 իսէ, էլէէէէէ անա կիւնահ տըր:

ՊԱՊ 5

- 1 Շիմտի կէլինիզ, էյ զէնկիւնէր, իւզէրինիզէ կէլէ-
 ճէք պէլալար իշիւն ֆիլան էտիպ աղլայընըզ,
 2 Մալինիզ չիւրիւմիւզ վէ էսվապընըզ կիւլէ եէմիշ
 3 տիր. Ալթուն իլէ կիւմիւշիւնիւզ փասլանմըշ տըր,
 վէ անլէրին փասը տախի 'ալէյհինիզէ շէհատէթ
 իշիւն օլուպ՝ թէնլէրինիզի աթէշ կիպի եէյէճէք
 4 տիր. սօն կիւնլէրտէ խագինէ իրզտընըզ, իշթէ
 թարալարընըզ պիշէն իշիլէրին՝ թարաֆընըզ-
 տան ալը գօնուլան իւճրէթի ֆէրեատ էտիյօր,
 վէ օրագճըլարըն ֆէրեատըր Ռապպ իւլ ճիւնու-
 5 տըն գուլաղընա վասըլ օլտու: Զէմին իւզէրինտէ
 զէվզ. ու սէֆա իլէ եաշատընըզ, գալպլէրինիզի

Պա'ղլըն՝ Շէրի'աթ գոյան վէ Հաքիմ

- 6 զէպհ կրենիւնտէ օլորդը կիպի պէսլէտինիդ՝ Սա-
լիհ 'ալէյհինէ հիւքմ էտիպ՝ անը գաթլ էթտի-
նիդ. վէ օ սիգէ գալըր տուրմադ՝
- 7 Իմտի, էյ պիրատէրլէր, Բապպըն գուհուրընա
տէյին սապր էտինիդ, իշթէ չիֆթիճի հէրին զըյ-
մէթլի մահսուլընա մուսթազըր օլուպ՝ անըն իշլեն
թա իլք վէ սօն եաղմուրա նա'իլ օլունճայատէք
- 8 սապր էտէր, Սիզ տախի սապր էտիպ՝ գալպլէ-
րինիգի սասիլթ գըլընըզ, զիրա Բապպըն գուհու-
րու եազըն տըր, էյ պիրատէրլէր, եէքտիկէրի-
նիզտէն շիքեայէթ էթմէյինիդ. քի հիւքմ թահ-
թընա տիւշմէյէսինիդ. իշթէ Հաքիմ գափուըն
- 10 Ետիննտէ տուրույօր, էյ պիրատէրլէրիմ, Բապ-
պըն իսմիլէ օէօյէյէն փէյդամպէրլէրի մէշազգաթ
չէքմէք վէ սապր խուսուսընտա էօրնէք թութը-
- 11 նըզ, իշթէ սապր էտէնլէրէ միււպարէք տէրիզ,
Յորըն սապրընը իշիթտինիդ, վէ Բապպըն Ռաֆու-
էթտիէ 'ազըպէթի կէօրտինիլդ. չիւնքի Բապպ
չօգ մէրհամէթլի վէ րա'ուֆ տըր,
- 12 Իմտի հէր շէյտէն էվվէլ, էյ պիրատէրլէրիմ,
նէ սէմա, նէ զէմին հազգը իշլեն, նէ տէ պալչա
պիր եէմինլէ՝ Էէմին էտինիդ, քի հիւքմ ալթընա
տիւշմէյէսինիդ. անճազ սիզին էվվէթ Գեթլիյիլ
էվվէթ օլուն, վէ սիգին խայր Գեթլիյիլ խայր
օլուն:
- 13 Արանըղտա պիր քիմսէ մէշազգաթտա՞մը տըր,
տոււա էթսին. պիր քիմսէնին գալպի շէ՞ն միտր,
- 14 մէղմուր օգուսուն. Արանըղտա պիր քիմսէ խաս-
թա՞մը տըր, քիլիսէնին իխիլյարլարընը տա'վէթ
էթսին, վէ Բապպըն իսմիլէ անը եազլէ մէսհ է-
- 15 տէրէք՝ անըն իշլեն տու'ա էթսինլէր, վէ իմսնլէ
օլան տու'ա խասթայը դուրթարըր, Բապպ տախի
անը այաղա գալտորրաճագ տըր. վէ էյէր կիւնահ
լիլէմիշ օլա տախի, անա 'ուֆվ օլունաճագ տըր
- 16 Պիրի պիրինիգէ խաթալտընըղը իգրսըր, վէ պի-

- րի պիրինիզ իշխեն տու'ա էյէյինիզ, Թա քի շիֆա
պուլասընըզ. սալիհին հէրարէթլի տու'ասընըն
17 չօզ Թէ'սիրի վար, Եղիա պիզիմ իլէ հէմհալ պիր
ատէմ իքէն, եաղմուր եաղմամասը իշխեն տու'ա
էյէտի, վէ գէմին իւղէրինէ իւչ սէնէ ալթը այ
18 միւտտէթ եաղմուր եաղմատը, վէ Թէքրար
տու'ա էյէտի, վէ կէօք եաղմուր վէրիպ' եէր
տախի մահսուլընը եէթիշտիրտի:
19 Էյ պիրատէրլէր, էյէր արանըզտան պիրի հա-
գիգաթտան զէլալէթէ տիւշէր տէ' պիր քիմսէ
20 անը տէօնտէրիրսէ, Պիլսին քի կիւնահքեարը
քէնտի զէլալէթ հօլընտան տէօնտէրէն քիմսէ էօ-
լիւմտէն ճան գուրթարըր, վէ պիր խայլը կիւնահ
սէթըր էթմիշ օլուր:

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն բէսուլը Պետրոս՝ փէտէր Ալ-
լահըն էզէլի 'իլմի մուճէպինճէ, Բուհըն Թագաւի-
սիլլէ իթա'աթ իշխեն վէ Յիսուս Քրիստոսըն գա-
նընըն սէրվիլմէսի իշխեն ինթիխապ օլունուպ,
2 Պոնտոս վէ Գաղատիա վէ Կապադովիա վէ Ասիա
վէ Ռիթանիատա տաղըմըշ օլան զարիպլէրէ:
սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ չօղալա:
3 Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն փէտէրի Ալլահ
միւպարէք օլուոն քի՝ չօզ մէրհամէթինէ կէօրէ
Յիսուս Քրիստոսըն էօլիւլէրտէն գըյամ էթմէ-

- 4 սկսէ տիրի պիր իւմիտ իշխան, Սօն վագրթոտ
 քէշֆ օլունմաղա հազրր օլան խէլասա նա'իլ օլ-
 մագ իւզրէ, Ալլահն գուվլէթիյէ իման վաւր-
 5 թասըլէ հըֆղ օլունանլարա, Եա'նի 'սիզէ սե-
 մավաթոտ հըֆղ օլունան գէվալ պուլմալ, լէգէ-
 սիլ վէ սօլմալ միքաս իշխան եէնիտէն պիզի թէվ-
 6 լիտ էլլէտիւ Վէ պուլնտա մէսրուր օլուրսընըլ-
 վագա'ա հալին իգթիզասընտան պիր ազ վագրթ
 տիւրլիւ տիւրլիւ թէճըրպէլէր սէպէպիլլէ մահփուն
 7 պուլունուրսընըլ, Թա քի իմանընըլն իմթիհա-
 նը՝ աթէշլէ գալ օլունմըլ իսէ տէ, եինէ ֆանի
 օլան ալթունտան զիյատէ գըլլէթլի օլարագ, Յի-
 սուս ֆըրիստոսըն գուհուրընտա մէտհ վէ 'իզգէթ
 8 վէ ճէլալ իշխան պուլունա, Անը տախի կէօրմէմիլ
 իքէն սէվէրսինիլ. հէմ տախի շիմտի կէօրմէմ
 9 իքէն պիլլէ անա ինանարագ, իմանընըլն նէթի-
 ճէսի օլան ճանլարընըլն խէլասընա նա'իլ օլ-
 մաղլէ, Թա'րիֆէ կէլմէլ վէ մու'ազգէլ պիր մէ-
 10 սէրրէթլէ մէսրուր օլուրսընըլ, Պու խէլասըն
 խուսուսընտա տախի սիզէ օլաճագ 'ինայէթին
 հագգընտա վահիլլէ սէօլլէյէն վիշղամպէրլէր թէֆ-
 11 թիլ վէ թէֆահհուս էթտիլէր, Տէրունլէրինտի
 պուլունան ֆըրիստոսըն Բուհու ֆըրիստոսըն էթմ
 շէֆմէսինէ վէ պա'տէհու ճէլալէ նա'իլ օլմասընա
 էվվիլտէն շէհատէթ էթմէսիլլէ, Նէյէ վէ նասըլ
 վագթա տէլալէթ էթտիլինի թէֆթիլ շտտիլլէ
 12 խալ. Վէ օլ շէլլէրի քէնտիլլէրինէ տէյիլ, անճագ
 պիզէ թէպիլիլ էթտիլլէրի անլէրէ պէյան օլուն-
 տու. պու շէլլէր իսէ սէմատան իրսալ օլունան
 Բուհ իլ Գուստ վասըթասըլլէ սիզէ պէշարէթի
 թէպիլիլ էտէնլէրին էլլէ շիմտի սիզէ իսպար օ-
 լունմըլ տըր. պու շէլլէրէ տախի նազար էթմէլի
 մէլէֆլէր արգու էտէրլէր:

- 13 Իմոսի զիհնինիզին պէլինի գուշատըպ այլըգ տու-
րարագ, Յիսուս Բրիստոսըն գուհուրընտա սիզէ
իհսան օլունաճագ 'ինայէթէ քեսմիլէն իւմիտ է-
14 տինիպ, ճէհալէթինիզ վաղթընտա օլան էվվէլքի
շէհվէթլէրէ ույմայարագ, անճագ իթա'աթլը էվ-
15 լատ միսիլլիւ, Սիզի տա'վէթ էտէն գուտտուս օլ-
տըղը կիպի, սիզ տաթի հէփ հարէքէթլէրինիզտէ
16 մուգատտէս օլունըզ, Չիւնքի' Մուգատտէն օ-
լունըզ, զիրա պէն գուտտուս իմ' տէյիւ եագըլ-
17 մը տըր, վէ էյէր հէլ քէսին 'ամէլինէ կէօրէ
խաթրա ըի'այէթ էթմէյէրէք հիւքմ էտէնէ փե-
տէր թէսմիյէ էտէրսէնիզ, ղուրպէթինիզ կիւնլէ-
18 ըինի գօրգու իլէ կէշիրինիզ, վէ պիլինիզ քի' էճ-
տատաան գալմա պաթըլ մէսլէքտէն, Փանի կիւ-
19 միւշ վէ ալթուլէ տէյիլ, Անճագ գուտտըսըզ
վէ լէքէսիզ Գուգունըն, Էա'նի Բրիստոսըն զի-
գըյմէթ գանը Փիաիյէոիյլէ խէլաս պուլտընըզ
20 Օլ քի տիւնեանըն թէսիսինտէն ագտէմ Ալլահ-
մա'իււմ իտի իսէ տէ, իմանընըզ վէ իւմիտինիզ
Ալլահ օլուն տէյիլ, սօն վագըթլարուտ սիզին
21 իշիւն, Սա'նի անը էօլիւլէրտէն իհեա էտէն վէ
անա 'իզգէթ վէրէն Ալլահ տնըն վասըթասըյլէ
22 իման էտէնլէր իշիւն պէյան օլունտու Քիյասըզ
գարնտաշ մուհապլէթի իշիւն' Բուհըն վասըթա-
սըյլէ հագիգաթա միւթի' օլարագ, ճանլարընըզը
փաքլէմիշ օլուպ' պիրի պիրինիզէ փաք գալպտէն
23 ղիյատէսիյլէ մուհապլէթ էտինիզ, Չիւնքի Փանի
թօլումտան տէյիլ, անճագ Փանի օլմայանտան,
Ալլահըն հայյ վէ [իլ էլ էպէտ] պագի օլան քէլա-
24 մը վասըթասըյլէ եէնիտէն տօղտընըզ, Չիրա հէր
թէն օթ կիպի, վէ տաէմին ճիւմլէ շէրէֆի օթըն
շիշէյի կիպի տիր, օթ գուրուր, վէ չիշէյի տէօ-
25 քիւլիւր, Լաքին Բապպըն քէլամը 'իլ էլ էպէտ
պագի տիր, վէ սիզէ թէպշիր օլունան քէլամ
պու տըր:

- 1 Իմօր հէր տիւրլիւ շէրրի վէ հէր տիւրլիւ հիլէ վէ
 րիյալար իլէ հասէտլէրի վէ հէր տիւրլիւ զըյպէ-
 2 Թի Թէրք էտիւլ, շէնուլ տօղմուշ մա'սուսմար
 կիպի խալիս րուհանի սիւտէ արզուքէշ օլուսնը,
 3 Թա քի Բապպըն լաթիֆ օլաղընը Թաթաղընը
 Թագտիրտէ, անըն վասըթասըյլէ խէլաս իչիւն
 4 պէօյիւյէսինիզ, Անա, եա'նի ինսան Թարաֆընտան
 մէքսուտ իսէ տէ՝ Ալլահըն 'ինտինտէ միւնթէխապ
 5 վէ զիգըյմէթ օլան տիրի Թաշա եագլաշըպ, Սիզ
 տախի տիրի Թաշար կիպի պիր պէյթ ի րուհանի՝
 Ալլահա Յիսուս Բրիստոս վասըթասըյլէ մագպուլ
 օլան րուհանի զէպիհէլէրի Թագտիմ իչիւն պիր
 մուգատտէս քեահինիլք օլմագ իւզրէ պինա օլու-
 6 նուրսընը, Պուհա պինա'էն՝ Իյթէ Սիօնտա պիր
 քէօշէ Թաշը, միւնթէխապ վէ զիգըյմէթ պիր
 Թաշ գօրըմ, վէ անա իման էտէն ասլա խէճիլ
 օլմայահագ տըր՝ տէյիւ քիթապտա պուրընուր,
 7 Իմօր սիզ միւ'մինլէրէ պու զիգըյմէթ տիր, ամ-
 մա 'իթա'աթսըզլարա՝ եափըճըլարըն րէտտ էթ-
 8 տիքլէրի Թաշ քէօշէ Թաշը օլտու, վէ ինանմա-
 յըպ քէլամ խաւսուսընտա սիւրշէնլէրէ Թէօքէշ
 Թաշը վէ սիւրշմէք գայասը տըր. պուհա տախի
 9 Թագտիր օլուսնուրլար, Լաքին սիզ միւնթէխապ
 պիր նէսլ վէ միւլիւքեանէ քեահինիլք վէ մու-
 գատտէս իւմմէթ վէ խասս պիր գալմ սընը,
 Թա քի սիզի զուլմէթտէն քէնտի 'աճիպ նուրըն
 տա'վէթ էտէնին ֆագիլէթլէրինի ի'լան էասէսինիլ,
 10 Սիզ պիր զէման գալմ տէյիլ իտինիզ, ամմա
 չիմօր Ալլահըն գալմը սընը. մէրհամէթէ նա'իլ
 օլմամըշ իտինիզ, չիմօր իսէ մէրհամէթէ նա'իլ
 օլաընըզ,

- 11 Էյ սէվկիւլիւլէր, սիզէ բէճա էտէրիմ քի, դա-
րիպլէր վէ միւսափիրլէր կիպի, ճանա դարչը մու-
հարէպէ էտէն նէֆսանի շէհվէթլէրտէն իճթիւնապ
- 12 էտէսինիզ. վէ թա'իֆէլէր արասընտա հիւսն ի
հարէքէթտէ պուլունասընըզ, թա քի սիզի' Շէրը
իշէյէն' տէյիւ զէմմ էթտիքլէրի եէրտէ, էյի 'ա-
մէլլէրինիզի միւշահէտէ էթմէլէրիլէ' զիյարէթ
- 13 կիւնիւնտէ Ալլահը թէմճիտ էտէլէր, իմսի Բապպ
իշիւն թանգիմաթ ը պէշէրլյէնին հէր պիրինէ,
կէրէք փատիշահա' ճիւմլէյէ ֆա'իգ օլտըղընտան,
- 14 կէրէք վալիլէրէ' շէրը իշէյէնլէրին միւճաղաթը
վէ խայր իշէյէնլէրին մէտհի իշիւն անըն թարա-
ֆընտան իրսալ օլունանլար պուլունտըղլարըն-
- 15 տան իթա'աթ էտինիզ. Զիրա Ալլահըն իրատէթի
- 16 պու տըր քի, հուրըլէր կիպի, Ամմա հուրըլյէթի-
նիզի շէրրէ էօրթիւ թութմայրպ, անճազ Ալլա-
հըն գուլլարը կիպի օլարագ, ճահիլ ատէմլէրին
ճէհալէթինի խայր իշէմէքլէ իսքեաթ էտէսինիզ.
- 17 ճիւմլէյէ հիւրմէթ էտինիզ. պիրտտէրլէրի սէվի-
նիզ. Ալլահտան գօրգընըզ. փատիշահա հիւրմէթ
էտինիզ.
- 18 Էյ խըամէթքեարլար, էֆէնտիլէրինիզէ հէր
գօրգու իլէ' եալընըզ էյի վէ հալիմ օլանլարա
տէյիլ, անճազ պէտիուշ օլանլարա տախի միւ-
- 19 թի' օլունըզ. Զիրա պիր քիմսէնին նահագգ եէրէ
էլէմ շէքէր իքէն' Ալլահ հուզուրընտա օլան զա-
միր սէպէպլինտէն մէշագգաթա թէհամմիւլ էթ-
- 20 մէսի ֆագիլէթ տիր. Զիրա գապահաթ իշէյիպ
տարպ օլունտըղընըզ հալտէ սապր էտէր իսէնիզ,
նէ⁶ շէրէֆինիզ օլուր. վէ լաքին խայր իշէյէրէք
էլէմ շէքտիլինիզտէ սապր էտէր իսէնիզ, Ալլա-
- 21 հըն 'ինտիւնտէ պու ֆագիլէթ տիր. Զիրա պունա
տա'վէթ օլունտընըզ. շիւնքի Գրիստոս տախի
սիզին իշիւն էլէմ շէքիպ' իզլէրինտէ եիւրթմէնիզ
- 22 իշիւն սիզէ էօրնէք պրագտըր Գէնտիսի կիւնահ

- իշխմանի, վէ լիսաննտա հիլէ պուլունմաւը.
 23 Շէթմ օլունտըղընտա անա մուգապիլ շէթմ էթմէ
 մէլ իտի. էլէմ շէքէր իքէն թէհտիտ էթմէլիվ
 անճագ հագգ իւզրէ հիւքմ էտէնէ քէնտիի հէ.
 24 վալէ էտէր իտի, վէ քէնտիի քէնտի ճէսէտին.
 տէ կիւնահլարըմըլը աղաճ իւզէրինտէ հիւքէն.
 տի. թա քի պիղ կիւնահլարա էօլմիւշ օլարագ
 սալահա եաշայալըմ. անըն պէրէսիլէ շիֆա պուշ.
 25 տընըլ, Ձիրա էօլու շաշըմըշ գօյունլար կիպի
 իտինիլ, լաքին շիմտի ճանլարընըլըն Ձօպանըն
 վէ Նաղըրընա տէօնտիւնիւզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Քիզալիք, էյ զէվճէլէր, քէնտի զէվճէլէրինիլէ
 միւթի' օլունըլ. թա քի պա'զըլարը քէլամա իւ.
- 2 թիգատ էթմէլէր իսէ տէ, Սիզին դօրգու իլէ օ.
 լան 'իֆֆէթլի հարէքէթլէրինիլի կէօրմէլէրիլէ.
 զէվճէլէրինին հարէքէթլէրի վասըթաւըլլէ քէ.
- 3 լամ օլմագարըլըն գաղանըլարա, վէ սիզին զիյ.
 նէթինիլ, զահիրտէ օլան սաշ էօրմէք վէ ալթուն
 թագընմագ եա էսվապ կիլմէքտէն 'իպտրէթ օլ.
- 4 մայրսլ, Մախֆի օլան պաթընի ինսանտա հալիմ
 վէ սէլիմ բուհըն Ֆէսատտան միւպէրրա օլան
 շէյէլթէն 'իպտրէթ օլուն. պուլուն տալի Սլ.
- 5 լահըն 'ինտինտէ գըլմէթի չօգ տըր. Ձիրա զէ.
 ման ը դատիմտէ Ալահա թէվէքքիւլ էտէն մու.
 դատտէս նիսվան տալի' քէնտի զէվճէլէրինէ միւ.
 թի' օլարագ, քէնտիլէրինի պէօյլէ թէզէին էտէր.
- 6 լէր իտի. Նիթէթիմ Սարա Աբրահամա' էֆէնտի
 տէյէրէք անա իթա'սթ էտէր իտի. սիղ տալի
 լաայր իշէյէրէք, հիշ պիր դօրգուտան խալֆ էթմ.
 մէտիլինիլ հալտէ, անըն էվլատը օլուրսընըլ.
- 7 Քիզալիք, էյ զէվճէլէր, սիղ տալի զէվճէլէրինիլ.
 զի տահա զա'իֆ զարֆ մագամընտա թութարագ:

անէր իլէ պերապէր 'ազիլանէ կէշնիպ, հայաթ
'իւնայեթինէ միրաս շէրիքէրի պուլունտըզարը
միւնասպէթլէ՝ անէրէ իքրամ էտինիզ, թա քի
տու'ալարընըզա մանի' օլմայա:

- 8 Նիհայեթ իւլ էմր, ճիւմէնիզ հէմէֆքեար,
հէմտէրու, գարնտաշ սէվիճի, շէֆիզ վէ լաթիֆ
- 9 օլունըզ: Քէմիլյէ քէմիլիք, եախօտ շէթմէ շէթմէ
մուգապէլէ էթմէյերէք, պիլ'աքս խայր տու'ա
էտինիզ, չիւնքի պուլուն իչիւն, եա'նի պէրէքէ-
թէ վարիս օլմագ իչիւն տա'վէթ օլունտըզընըզը
- 10 պիլիքսինիզ: Ձիրա հայաթ սէվմէք վէ էյի կիւնէր
կէօրմէք իսթէյէն՝ քէնտի տիլինի քէօթիւլիւք-
տէն վէ տուտագլարընը հիլէ սէօյլէմէքտէն զապթ
- 11 էթսին, Քէօթիւլիւքտէն իճթինապ էտիպ՝ էյիլիք
էթսին. սէլամէթի աբայըպ՝ անա սա'յ էթսին:
- 12 Ձիրա Բապպըն կէօզլէրի սալիհլէր իւզէրինէ, վէ
գուլագլարը անլէրին նիյազընա, ամմա Բապպըն
- 13 եիւզիւ քէօթիւլիւք էտէնլէր 'ալէյհինէ տիր: Վէ
խայրա՝ մուգթէտի օլտըզընըզ հալտէ, քի՛մ սիլէ
- 14 էգիլէթ էտէճէք տիր: Վէ լաքին էյեր սալահ ի-
չիւն էլէմ շէքէրսէնիզ, նէ՛ միւսարէք սինիզ,
վէ անլէրին գօրգուսընտան գօրգուպ միւզթա-
- 15 ըիպ օլմայասընըզ, Լաքին քէնտի գալպլէրինիզտէ
Բապպ Ալլահը թագտիս էյլէյինիզ, վէ զամիրինիզ
փաք օլարագ, տէրունինիզալէ օլան իւմիտին սէ-
պէպինի հէր թալէսլ էտէնէ, հիլմէ վէ գօրգու-
- 16 իլէ ճէվապ վէքմէյէ հազըր պուլունասընըզ. թա
քի՛ Շէրը իլէյէն՝ տէյիւ սիզի զէմմ էթտիքլէրի
խուսուստա ֆրիստոստա օլան էյի հարէքէթլէրի-
- 17 նիղէ պիւհթան էտէնլէր խէճիլ օլալար: Ձիրա Ալ-
լահըն իրատէթի պէօյլէ թէ'ալլիւզ էտէրսէ, էյի-
լիք էտէր իքէն էլէմ շէքմէք՝ քէօթիւլիւք էտէր
- 18 իքէն էլէ՝ յէ+մէ+տէն էվլա աըր: Ձիրա ֆրիստոս

՝Ն-ի-ո-ր՝ զայրէթքէշ

- տախի պիզի Ալլահա եագլաշարմադ իւզրէ, եա'նի սալիհ՝ փասըգլարն եօլընա կիւնահ իշիւն պիր քէրէրէ էլէմ չէքաի, վէ ճէսէտճէ էօլտիւրիւտիւ:
- 19 իսէ տէ, բուհճա իհեա օլունտու: Պունուն իլէ տախի կիտիպ՝ զընտանտա օլան բուհլարա վաճ էյլէտի. պունլար տախի պիր վադրթ Նոյրն կիւն լէրինտէ սէֆինէ ինչա օլունմագտա իքէն, Ալլահն սապրը պէքլէտիյի վադրթտա 'ասի օլմուշար
- 20 իտի: Օլ Եֆէնէտէ տախի պիր գաչ, եա'նի սէ:
- 21 քիզ ճան սուտան գուրթուլալար: Պունա պէկզէր վաֆթիզ, (քի ճէսէտին քիրինին տէֆի տէյիլ, անճագ էյի գամիրին Ալլահա օլան իզրարը տրի) Յիսուս Բրիստոսըն գըյամէթի վասըթասըյէ,
- 22 պիզի շիմաի խէլաս էտէր: Օլ քի սէմայա կիթմիշ օլուպ՝ մէլէքլէր վէ հիւփիւմէթլէր վէ գուտրէթլէր քէնտիսինէ միւթի՝ օլարագ Ալլահն սաղընտա տըր:

ՊԱՊ 4

- 1 Իմաի Բրիստոս պիզիմ իշիւն ճէսէտտէ էլէմ չէքմիշ օլմաղլէ, սիզ տախի հէման օլ Նիյէթլէ սիլաշլանընըզ. (չիրա ճէսէտտէ էլէմ չէքէն՝ կիւն
- 2 նահտան ֆէրաղաթ էթմիշ տիր.) Թա քի ճէսէտտէ գալարընըզ միւտտէթի աըթրգ ինսան չէհա վէթլէրի մուճէպինճէ տէյիլ, անճագ Ալլահն ի-
- 3 բատէթի մուճէպինճէ կէշիրէսինիզ, Ջիրա 'էօմրիւմիւզիւն կէշմիշ զէմանը քեաֆի տիր քի թա 'իֆէլէրին միւրաաընը ֆի'իլէ կէթիրմէքլէ, ֆըսդ ու ֆիւճուր վէ չէհվէթլէր վէ մէյիւօրլըզ վէ մասա խարալըզ վէ պէքրիլիք վէ հարամ ոլան փութ-
- 4 փէրէսթիլիքլէրտէ եիւրիւտիւք: Վէ անլէր իլէ պէրապէր ֆիւճուրըն հէման օլ իֆրաթընա սէյիլթմէտիյինիզտէ, պունու զարիպ կէօրէրէք
- 5 սէպպ էտէրլէր: Անլէր տիրի իլէ էօյիւ՝ օլանլարը

- մուհաքէմէ էթմէյէ հաղըր օլանա հիսապ վէրէ-
 6 ճէքլէր տիրոյ Զիրա պու մագսէտ իւզրէ, եա'նի
 առէմէրէ կէօրէ թէնճէ հիւքմ օլունուպ' Ալլա-
 հա կէօրէ բուհնա եաշայալար' տէյիւ էօլիւլէրէ
 տախի պէշարէթ թէպշիր օլունուու:
- 7 Լաքին ճիւմէնին նիհայէթի եաղաշմըշ տըր:
 իմտի 'ազըլը օլունպ' տու'այա այըգ տուըրնըզ:
 8 Վէ հէր շէյտէն էվվէլ պիրի պիրինիպէ օլան մու-
 հապպէթինիզ քէմալը կէրմիլէ օլուն. գիրա
 9 մուհապպէթ չօգ կիւնահլար սէթը էտէր: Սէօյ-
 լէնմէյէրէք եէքտիկէրինիզ հազգընտա միւսա-
- 10 Ֆիրփէրվէր օլունըզ: Հէր պիրինիզ Ալլահըն միւ-
 թէնէվլի' նիմէթինին սատըգ քէթիւտալարը
 կիպի, հէր նէ մէվհիպէյի ալմըշ իսէ, եէքտիկէ-
 11 րինիզին խըտմէթինէ սարֆ էտինիզ: Պիր քիմսէ
 քէլամ էտէր իսէ, Ալլահըն քէլամլարը կիպի, պիր
 քիմսէ խըտմէթ էտէր իսէ, Ալլահըն իհսան էյլէ-
 տիյի գուպվէթէ կէօրէ էթսին, թաքի Ալլահ Յի-
 սուս Գրիստոս վասըթասըյլէ հէր շէյտէ թէմճիտ
 օլունա: մէճտ ու գուտրէթ էպէտ իւլ ապատ
 անա մախսուա տըր: Ամին:
- 12 Էյ սէվհիւլիւլէր, կէօյա զարիպ պիր շէյ սիզէ
 իսապէթ էթմիշ տէյիւ, թէճրիպէնիզ իյիւն վու-
 գու' պուլան աթէշլէ գալ օլունմանըզըն վուգու-
- 13 'ընը զարիպ պիր շէյ սայմայընըզ: Լաքին մատամ
 քի Գրիստոսըն էլէմէրինէ միւշթէրիք սինիզ' մէս-
 բուր օլունըզ, թաքի անըն ճէլալինին գուհու-
- 14 րընտա տախի շատ ու մէսրուր օլաաընըզ: Գրիս-
 տոսըն իսմի իյիւն սիթէմ շէքտիյինիզտէ նէ' միւ-
 պարէք սինիզ, չիւնքի ճէլալին 'վէ Ալլահըն Բու-
 հու իւզէրինիզտէ սաքին օլուր: անլէրին թարա-
 ֆընտան անա սէպպ օլունուր իսէ տէ, սիզին
- 15 թարաֆընըզտան Օ թէմճիտ օլունուր: Վէ լա-

Պա'ղլու՝ վէ գուտրէթին վէ

- քին սիրտենապիրի գաթիլ ես խրոսրդ ես չէր
 իշխէն կիպի, եախօտ պաշգաւարն ումուրնա
 16 միւտախէլէ էտէն կիպի էլէմ չէքմէսին. Ամմա
 էյեր խրիսթիյան շուշ-նոբը իշխն իսէ, խէճիլ
 օլմայլպ, անճագ պու խուսուստա Ալլահը թէմ.
 17 ճիտ էյլէսին. Զիրա հիւքմին՝ պէյթ Ուլլահտան
 պաշլամասըն վագթը աըր. վէ էյեր էվվէլ
 պիգտէն պաշլաբ էսէ, Ալլահըն պէշարէթինէ իթա-
 'աթ էթմէյէնլերին 'ագըպէթի նէ՞ օլանագ աըր
 18 Վէ էյեր սալիհ կիւճլէ գուրթուրէր իսէ, Ֆասըգ
 19 վէ կիւնահքեար նէրէտէ պուլունուր, իմտի Ալ-
 լահըն իրատէթի իւզըէ էլէմ չէքնլէր խայր իշ-
 լէմէքլէ՝ քէնտի ճանլարընը առա սատըգ. խալիգ
 տէյիւ էմանէթ էթսինլէր:

ՊԱՊ 5

- 1 Արանըղտա պուլունան իսթիյաթլարա, պէն քի
 անլէր կիպի իսթիյար, վէ Գրիստոսըն էլէմլէրի-
 նին շահիտի, վէ զահիր օլանագ ճէլալին հիսսէ-
 2 տարը իմ, Բէճա էտէրիմ. Ալլահըն սիդին աբա-
 նըղտա պուլունան սիւրիւսիւնիւ կիւտէսինիլ, վէ
 մէճպուրիյէթտէն տէյիլ, անճագ հիւսն ի իրա-
 տէթլէ, հէմ գապիհ գաղանճ իշխն տէյիլ, Ֆա-
 3 գաթ ճան ու տիլտէն նազարէթ էտինիլ. վէ
 'ճէմա'աթլարա մուսալլաթ օլուր կիպի տէյիլ,
 4 անճագ սիւրիւյէ էօրնէք օլունըլ. վէ պաշ Զո-
 պան գուհուր էթտիլի գէման, ճէլալին սօլմալ
 թաճընա նա'իլ օլանագսընըլ.
 5 Քէզալիք սիլ, էյ կէնճլէր, իսթիյարլարա միւ-
 թի' օլունըլ. վէ ճիւմլէնիլ պիրի պիրինիլէ միւ-
 թի' օլուպ թէվազու՝ գուշանընըլ, գիրա Ալլահ
 միւթէքէպպիրլէրէ գարշը տուրուպ՝ միւթէվա-

- 6 զը՛լարա ՚ի նայեթ ի հասն էտէր, ի մտի Ալլահըն
գուտրեթի էլի ալթընտա միւթէվազը՝ օլունըզ,
- 7 թա քի սիզի վազթընտա թէքֆի՝ էտէ, ճիւմէ
էնտիջէնիզի անըն իւզէրինէ պրագընըզ, զիրա օ
սիզի գայըրըր,
- 8 Այըզ վէ ույանըզ տուրընըզ, չիւնքի խասմի-
նիզ Շէյթան՝ կէօմիւրտէյէն արսլան կիպի քիմի՝
- 9 եռթսուն տէյիւ՝ արայարագ տօլաշըր, Պոունա
տախի իմանտա գալի օլարագ գարշը տուրընըզ,
չիւնքի տիւնհատա օլան սիզին պիրատէրլէրինի-
զին հէման օլ էլէմլէրի չէքմէքտէ իտիյինի պի-
լիրսինիզ,
- 10 Լաքին Յիսուս Գրիստոստա սիզի քէնտի էպէ-
տի ՚իզզէթինէ տա՛վէթ էտէն վէ ճիւմէ ՚ի նա-
յէթլէրին մէնպա՛ը օլան Ալլահ՝ սիզ պիր միւտ-
տէթ էլէմ չէքտիյինիզտէն սօշրա, քէնտիսի սիզի
քեւամիլ վէ սապիթ վէ գալի վէ միւհէսսէս գըլա,
- 11 Անա էպէտ իւլ ապատ ՚իզզէթ վէ գուտրեթ օլ-
սուն, Ամին,
- 12 Զաննըմա կէօրէ սատըզ պիրատէր օլան Սիդ-
ուանոս վասըթասըյիէ սիզէ մուխթասարճա եա-
զըպ նասիհաթ էտէրէք, չէհատէթ էթտիմ քի՝
պու գա՛իմ պուլունտըղընըզ հալ Ալլահըն սահիհ
- 13 ՚ի նայեթի տիր, Բաբելոնտա պուլունան սիզին իլէ
պէրապէր մուխթէխապէ Գիլէ՛տէ վէ օղըմ Մարկոս
- 14 սիզէ սէլամ էտէրլէր, Պիրի պիրինիզէ մուհապ-
պէթ էօփիւշիւյլէ սէլամ էտինիզ. սիզ քի Յիսուս
Գրիստոստա սընըզ՝ ճիւմլէնիզէ սէլամէթ օլսուն,
Ամին.

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Քրիստոսըն գուլու վէ րէսուլու Սիմոն Պետրոս՝ Ալլահըմըզըն վէ խէլասքետար Յիսուս Քրիստոսըն էզհոր էյէտէյէ սալահ վասըթասըյէ պիզիմ իլէ պէրապէր հէման օլ գըյմէթլի իմանա
- 2 նա՛րլ օլանլարա. Սիզէ Ալլահը վէ Բապպըմըզ Յիսուսը պիլմէքլէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ չօղալա
- 3 Մատամ քի աւըն գուարէթ ի իլահլիյէսի հայաթա վէ թագվայա միւթէ'ալլըզ ճիւմէ շէյէրի, պիզի 'իզզէթ վէ Փազիլէթլէ տա՛վէթ էտէնի պիլ
- 4 մէքլէ պիզէ իհսան էյէմիշ օլուպ, Անլէր իլէ տաթի պիզէ ղայէթ 'ազիմ վէ գըյմէթլի վա՛տլար վէրիլիշ տիր. թա քի պուընլարըն վասըթասըյէ տիւնետաա շէհվէթտէն նէշէթ էտէն ֆէսատտան գուըթուլմըշ օլուպ՝ թապի'աթ ը իլահլիյէ հիս
- 5 սէտար օլասընըզ, Սիզ տաթի հէման պու էյէշ ղայրէթ ի քեամիլէ կէօսթէրէրէք իմանընըզ
- 6 Փազիլէթ, վէ Փազիլէթէ 'իլմ, վէ 'լիմէ զապթ ը նէֆս, վէ զապթ ը նէֆսէ սապր, վէ սապր
- 7 թագվա, վէ թագվայա գարնտաշ մուհապպէթլի վէ գարնտաշ մուհապպէթիւնէ մուհապպէթ զամմ
- 8 էտիւնիլ, Ձիրտ պու էյէյէր սիզաէ պուլուընուպ արթարգնա, ա՛հլ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսը պիլմէք խուսուընտա պօշ վէ սէմէրէսիլ պրազ
- 9 մազլար, Լաքին քիմտէ պու էյէյէր հօզ իսէ, օլ քիմսէ քէօր օլուպ՝ ուղազտան կէօրմէզ վէ քէն

- տի էսքի կիւնահլարընտան թաթհիրինի ունութ-
 10 մըշ տըր։ Պու էճլտէն, էյ պիրատէրլէր, տա'վէթ
 վէ ինթիխապընըզը սապիթ գըլմաղա տահա զի-
 յատէ ճէհտ էտինիզ։ չիւնքի պունու եափմաղլէ
 11 ասլա տիւշմէյէճէքսինիզ։ Զիրա պու վէճհլէ Բապպ
 վէ իսլասքեարըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն էպէտի
 մէլէքի թիւնէ կիրմէնիզ զանիլիքլէ իհսան օլու-
 նաճագ տըր։
 12 Պու էճլտէն, էյէրչի պու շէյլէրի պիլիպ հազըր
 պուլունան հագիգաթտա սապիթ օլմուշ իսէնիզ
 տէ, անլէրի տա'լմա խաթընըզա կէթիրմէյի իհ-
 13 մալ էթմէյէճէյիմ։ վէ պէն պու մէսքէնտէ գալ-
 տըգճա, սիզի' իխթար էտէրէք ույանաըրմաղը
 14 լայըգ 'աւտտ էտէրիմ։ Զիրա պիլիբիմ քի' Բապ-
 պըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն պանա պէյան էյլէտիյի
 կիպի մէսքէնիմի թէրք էթմէքիյիմ եագըն տըր։
 15 Իմաի ինթիգալըմտան սօնրա տա'լմա պու շէյլէրի
 տէր խաթըր էթմէնիզ իչիւն ճէհտ էտէճէյիմ։
 16 Զիրա պիզ սախթէ մասալարա թապի' օլմուշ
 աէյիլ, անճագ Բապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն
 'աղամէթինի կէօզլէրիմիզլէ կէօրմիւշ օլարագ,
 անըն գուտրէթինի վէ զուհուրընը սիզէ պիլ-
 17 տիրտիք։ Զիրա ճէլալը ա'ղամ թարաֆընտան
 պէօյլէ, եա'նի' Պէնիմ սէվկիւլիւ Օզլըմ պու
 տըր, պէն անտէն րագի իմ' տէյիւ պիր սէտա
 կէլտիյինտէ, Փէտէր Ալլահ թարաֆընտան 'իզլէթ
 18 վէ ճէլալ ալտը։ վէ սէմատան կէլէն պու սէտալը
 պիզ անըն իլէ պէրապէր մուգատտէս տաղտա
 19 պուլունտըղըմըզ հալտէ իչիթտիք։ վէ պիզտէ
 տահա սապիթ օլան փէյղամպէրլիք քէլամը վար
 տըր, քի սիզ տախի կիւն աղարըպ սապահ երլ-
 տըզը գալպլէրինիզտէ տօղունճայատէք, գարան-
 20 էյլէմէնիզլէ էյի էտէրսինիզ։ Էվվէլա պիլիբսինիզ
 քի' քիթապըն հիչ պիր փէյղամպէրլիք Էլլա'ն

21 Թա'պիր ի մախառնտան օլմազ: Զիրա հիչ պիր վազըթ պիր փէյղամպէրլիք ինսան իրատէթիլէ կէլմէտի, անճազ Ալլահըն մուգատտէս ատէմէրի Բուհ իւլ Գուտս Թարաֆընտան Թէշվիզ օլունա րազ սէօյլէտիլէր:

ՊԱՊ 2

- 1 Լաքին գալմ արասընտա եալանճը փէյղամպէր-
լէր տախի պուլունտու, նիթէքիմ սիզտէ տախի
հէլաք էտիճի պիտ'աթլար կիզլիճէ իչէրիլէ կէթի-
րէն վէ քէնտիլէրինի սաթըն ալան Բապլը ին-
քեար էտիպ քէնտի իւզէրլէրինէ Թէշ հէլաք կէ-
թիրէն եալանճը մու'ալլիմէր պուլունճազ տըր:
- 2 Վէ պուշլարըն հէլաք եօլլարընա ըօգ քիմսէլէր
Թապի' օլմազ անլէրին սէպէպիլլէ հազիգաթ Թա-
3 րիգինէ քիւֆր օլունճազ տըր: Վէ Թամա'տան
նաչի տիւզմէ սէօզլէրլէ սիզի Թիճարէթ իչիւն
գուլլանճազլար տըր: անլէրին ճէզասը գատիմ
տէն պերու կէճիքմէզ վէ հէլաքլարը ուլուզա-
- 4 մազ: Զիրա էյէր Ալլահ կիւնան իշէյէն մէլէքլէրի
էսիրկէմէյիպ անճազ հիւքմ իչիւն մանֆուզ օ-
լարազ գուլմէթ պէնտլէրիլէ ճէհէննէմէ իլգո վէ-
- 5 Թէրք էյէտի իսէ, Վէ էյէր գատիմ տիւնեայը
էսիրկէմէյիպ պիլ'աքս ֆասըզլարըն տիւնեասը
իւզէրինէ Թուֆան կէթիրիպ սալան վա'իզի նոյը
սէքիզինճի օլարազ Էեթի Էիլէ Էլէ հըֆիլ էյէտի
- 6 իսէ, Վէ էյէր սօհրա ֆըսզ իճրասընտա պուլու-
նճազ օլանլարա իպրէթ իչիւն, Սոդում վէ Գո-
- 7 մար շէհրլէրինի քիւլ էտիպ, Խարապ օլմալարընը
հիւքմ էթմէսիլլէ պէրապէր սալին օլան Ղոփըը
ֆաճիրլէրին քէօթիւ հարէքէթլէրինտէն տէշա-
- 8 մէնտ օլուղը հալտէ խէլաո էյէտի իսէ, (Զիւնքի
օլ սալին արալարընտա սաքին օլմաղլէ, կէօրիւպ
իչիտէքէք՝ կիւնտէն կիւնէ քէնտի սալին ճանընա

- անլերին դասպիհ 'ամէլլէրիյլէ 'ազապ էյլէր իտի,)
- 9 Բապպ էհլ ի Թագվա օլանլարը Թէճըրպէտէն խէ-
լաս էյլէմէյի վէ հագգսըզլարը վէ պախուսուս
նափաքիյէ իշթիհա իլէ Թէնէ Թապի' օլուպ' հիւ-
քիւմէթի Թահգիր էտէնլէրի 'ազապ հիւքվիւ
Թահթընտա բուզ ի ճէզա իշիւն մուհաֆազա էթ-
- 10 մէյի պիլիր Պունլար փէրվասըզ վէ խօտրէյ օլա-
րագ' էյրաֆա սէպպ էթմէքտէն գօրգմազլար.
- 11 Հալ պու քի մէլէքլէր գուվլէթ վէ գուտրէթտէ
անլերտէն ա'ղամ իքէն, Բապպըն հուզուրընտա
անլերին 'ալէյհինէ սէպպ էտէրէք հիւքմ էթմէզ-
- 12 լէր, Լաքին պունլար Թապի'աթըլլէ ազլանըպ
Թէլէֆ օլմագ իշիւն սօզմուշ օլան իտրաքսըզ
հայվանլար կիպի, պիլիտիքլէրի շէյլէրէ սէպպ
- 13 էտէրէք, հագգսըզլըղըն էճըրինի ալմաղլէ, Քէնտի
ֆէսասլարընտա ֆէնայա վարաճագլար տըր.
պունլար կիւնսիւզիւն զէվգ ու սէֆայը խօշ 'ատա
էտէրլէր, վէ սիդին իլէ եէյիպ իշերլէր իքէն' քէն-
տի հիլէլէրիլէ քէյֆէնէրէք լէքէ վէ 'այպ տըր-
- 14 լար, վէ կիւնսիւն ֆէրազաթ էթմէզ վէ զի-
նա իլէ տօլու կէօզլէրի օլուպ' սապիթ օլմայան
ճանլարը իզլալ էտէրլէր. վէ գալպլէրի Թամա'ա
- 15 իտման օլունան էհլ ի լա'նէթ տիրլէր. Տօղրու
Թարիգի Թէրքլէ հագգսըզլըղըն իւճըթիինի սէ-
վէն Ռէոյը օղլու Բաղամամ Եօլընա զահիպ օլա-
- 16 րագ զէլալէթէ տիւշտիւլէր, Օ աախի ֆըագը
իշիւն Թա'գիր օլունուպ' տիլիզ մէրքէպ ինսան
սէսիլէ սէօյլէյէրէք փէյլամպէրին համագաթընը
- 17 մէն' էթտի Պունլար սուսըզ փուկարլար, վէ
շիտտէթլի բիւզկիարլէ սիւրիւքլէնէն պուլութ-
լար օլարագ, գօյու գարանլըզ իլ էլ էպէտ աւ-
- 18 լէր իշիւն սագլանլըմըշ տըր, Զիրա պուլանըն
մաղրուրանէ սէօզլէրինի սէօյլէմէլէրիլէ' զէլա-
լէթտէ հիւրիւյէնլէրտէն հէնուզ գուրթուլմըշ օ-
լան քիմսէլէրի նէֆսանի շէհվէթլէրտէ ֆըսգ ու

- 19 ֆիւճուրէ իղլալ էտէրէր. վէ անէրէ հուրիյէժ վա'տ էտէր ի քէն քէնտիւրի ֆէսատըն գուլարը պուլունուրլար. զիրա պիր քիմսէ քէնտիւնէ դա-
- 20 լիպ կէլէնին գուլա օլուր. Զիրա էյէր Բապպ վէ իէլասքետը Յիսոռս Գրիստոսը պիլմէքլէ տիւն-
եանըն նափաքիլքլէրինտէն գուրթուլարգտան սօկրա, պէ թէքրար օլ շէյլէրլէ թութուլարագ մաղլուպ օլուրլար իսէ, սօկրաքի հալլէրի էվվէլ-
- 21 քինտէն պէտթէր օլուր. Զիրա անլէր իյիւն սա-
լաճ թարիգինի պիլմէմէք, անը պիլտիքտէն սօկ-
րա քէնտիւրինէ թէսլիմ օլունան մուգատտէս
- 22 էմրտէն եիւզ շէվիլմէքտէն էվլա օլուր իտի. Լա-
քին՝ Բէօփէք քէնտի գայ էթտիյի շէյէ, վէ երյ-
գանմըշ խընզիր յամուրտա եուվարլանմաղա տէօն-
տիւ՝ տէյիւ սահիճ մէսէլին ֆէհվատընճա անլէրին
հագգընտա վագը՝ օլտու.

ՊԱՊ 3

- 1 Էյ սէվկիւլիւլէր, շիմտի պու իքինճի րիսալէյի սիգէ եագըպ՝ իքիսինտէ սիգին սաֆի զիհնինիզի
- 2 իրթար թարիգիլէ ույանտըրըրմ, Գի մուգատ-
տէս փէյղամպէրլէր թարաֆընտան մուգատտէմա
թէպիղ օլունան սէօլլէրի վէ պիգիմ, Էա'նի Բապպ
վէ իէլասքետըն ըհսուլլէրինին թէնպիհնին տըր
- 3 խաթըր էտէսինիզ. Էվվէլ էմրտէ մա'լիւմիւնիւզ
օլուն քի՝ սօն կիւնլէրտէ շէհվէթլէրինէ կէօրէ
- 4 եիւրիւյէն միւսթէհգիլէր կէլիպ, Անըն զուհուրը-
նըն վա'տը նէրէտէ տիր, զիրա էնտատըն ու-
յուտըգլարը վագըթտան պէրու, հէր շէյ իսիղա-
թըն իպթիտասընտան պէրու օլաղըր կիպի գալլ-
- 5 յօր՝ տէյէճէքլէր տիր. Զիրա անլէր պոնտան
գաստէն պիխապէր տաբույօրլար քի, սէմափաթ
իպթիտատէն օլուպ՝ Վէմին Ալլահն քէլամըլլէ
- 6 սուտան վէ սու իլէ գա'իմ տիր. Պունլարլէ օլ

- վազըթտա սուղլունան տիւնեա սուլուն թուղեա-
- 7 նըյլէ հէլաք օլտոււ Շիմտիքի սէմավաթ վէ զէ-
մին իսէ հէման օլ քէլամէ մահֆուզ օլուպ հիւքմ
վէ ֆասըզ ատէմէրին հէլաքը կիւնիւնէտէք ա-
- 8 թէշ իշիւն աագլանըմըշ տըրլարւ վէ լաքին, էշ
սէվկիւլիւլէր, շու պիր շէյտէն, եա'նի Բապպըն
'ինտինտէ պիր կիւն պին եըլ կիպի վէ պին եըլ
պիր կիւն կիպի օլտըղընտան պիսապէր օլմայա-
- 9 սընըզ, Բապպ' պա'զըլարըն կէճիքմիշ տիր զանն
էթտիքլէրի կիպի վա'տընտա կէճիքմէզ, լաքին
պիր քիմսէնին հէլաք օլմասընր տէյիլ, անճագ
ճիւմէնին թէվպէյէ կէլմէսինի իսթէմէսիյլէ, հագ-
- 10 գըմըզտա թէ'էննի էյլէրւ վէ լաքին Բապպըն
կիւնիւ (կէճէտէ) իըրսըզ կիպի կէլէճէք, անտէ
տախի սէմավաթ կիւրիւլթիւլլէ զա'իլ օլարադ,
'անասըր եանմաղլէ հալլ օլունաճագ տըր, վէ
զէմին իլէ անտէ եափըմըշ սուղլունան շէյլէր եա-
- 11 նաճագ տըր, Իմտի պունլարըն ճիւմէսի հալլ օ-
լունաճագընտան' սիզ Ալլահըն կիւնիւնիւն կէլմէ-
սինէ մունթագըր օլարադ 'աճէլէ էտիպ' մուգատ-
տէս հարէքէթլէրտէ վէ թագվատա նա'սըլ քիմ-
- 12 սէլէր օլմանըզ կէրէք տիր, Օլ իւն քի անտէ
սէմավաթ թութուշուպ' հալլ օլունաճագ, վէ 'ա-
- 13 նասըր եանըպ' էրիյէճէք տիր, Լաքին անըն վա'-
տը իւզրէ' սալահըն սաքին օլաճաղը եէնի սէմա-
վաթ վէ եէնի զէմինէ մունթագըր ըզ
- 14 Պու էճլտէն, էշ սէվկիւլիւլէր, պու շէյլէրէ
մունթագըր օլտըղընըզ հալտէ, անըն 'ինտինտէ
սէլամէթլէ լէքէսիզ վէ գուսուրսըզ պուլունմա-
- 15 նըզա ճէհա էյլէյինիզ, վէ Բապպըմըզըն թէ'էն-
նիսինի իւլլաս 'ատտ էտինիզ, Նիթէքիմ սէվկիւ-
լիւ պիրատէրիմիզ Պօղոս տախի քէնտինէ իհսան
- 16 պուլուըրլան հիքմէթէ կէօրէ, ճիւմէլ ըլսալէլէ-
րինտէ պու շէյլէրտէն պահս էթտիյի միսիլիւ,
սիզէ տախի եազմըշ տըր, պունլարտա պա'զը

- կիւճ անկաշարք շէյլէր օլմաղլէ, ճահիլ վէ սէ-
պաթսըզ քիմսէլէր սա'իր քիթապլար հազգընտա
էթաթիւթէ կիպի քէնտի հէլաքլարը իշին պուն-
17 լարըն մա'նասընը տախի թէպտիլ էտերլէր: Իմ-
տի սիզ, էյ սէվկիւլիւլէր, առաւոս էվվէլտէն պիւ-
մէքլէ սազընընըզ, օլմայա քի Ֆասըզլարըն հի-
լէսինէ թութութազ քէնտի սէպաթընըտան
18 ախշէսինիզ: Ամմա Բապպ վէ խէլասքեարըմըզ
Յիսուս Գրիստոսըն 'ինայէթինտէ վէ 'իլմինտէ
նէմա պուլունըզ: Անա հէմ շիմտի հէմ տէ 'էպէ-
տէտէք համո օլունն: Ամին:

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ ՊԻՐԻՆՃԻ 'ՈՒՄՈՒՄԻ ԲԻՍԱԼԷՍԻ

ՊԱՊ 1

- 1 Օլ իպթիտատէն մէվճուտ օլան, օլ իշիթմիշ, օլ
կէօզլէրիմիզլէ կէօրմիւշ օլաղըմըզ, օլ միւշտհէ-
տէ էտիպ էլլէրիմիզին լէմա էթալիսի Հայաթ Գէ-
- 2 լամընա սա'իր Խալիբ շէրէրէզ: (Վէ հայաթ իզ-
հար օլունտու, պիզ տախի աւը կէօրտիւք, վէ
շէհատէթ էտէրէք Փէտէրին նէզտինտէ պուլուն-
մըզ օլունպ' պիզէ իզհար օլունան օլ էպէտի հա-
- 3 յաթը սիզէ ի'լան էտէրիզ:) Օլ կէօրտիւշիմիւզիւ
վէ իշիթտիլիմիզի սիզէ ի'լան էտէրիզ: Թա քի
սիզին տախի պիզիմ իլէ միւշարէքէթինիզ օլունն:
վէ պիզիմ միւշարէքէթիմիզ տախի Փէտէր իլէ

՝Երան. Եհվմ իւլ էպէտէտէք

- 4 վէ Օղլու Յիսուս Քրիստոս իլէ տիրւ վէ սիզին
մէսէրրէթինիզ միւքէմմէլ օլմասը իշին պուշլա-
րը սիզէ եսզարըզ:
- 5 վէ անտէն իշլաիւ պիզէ վէրտիլմիզ խապէր
պու տըր քի՝ Ալլահ նուր տըր, վէ անտէ հիշ պիր
- 6 զուլմէթ եօգ տըր: Էյէր՝ Անըն իլէ միւշարէքէ-
թիմիզ վար աըր՝ տէյիւլ տէ զուլմէթ տէ եիւրիւր
խէք, եալան սէօյլէյիւլ՝ հագիգաթըն իճրասըն-
- 7 տա պուլլունմայըզ: Ամմա էյէր անըն նուրտա օլ-
տըզը կիպի՝ նուրտա եիւրիւրսէք, պիրի պիրիմիզ
իլէ միւշարէքէթիմիզ օլուր, վէ անըն Օղլու Յի-
սուս Քրիստոսըն գանը պիզի հէր կիւնահտան
- 8 փաքլէր: Էյէր՝ Կիւնահըմըզ եօգ տըր՝ տէր խէք,
քէնտիմիզի ալտատըրըզ, հագիգաթ տախի պիզտէ
- 9 տէյիլ տիրւ: Էյէր կիւնահըրըմըզը իգրար էտէր-
սէք, կիւնահըրըմըզը 'աֆիլ էտիւլ՝ պիզի հէր
հագգսըզըրդտան փաքլէմէք իշին Օ սատըզ վէ
- 10 'աուիլ տիրւ: Էյէր՝ Կիւնահ իշլէմէմիշ իլ՝ տէր
խէք, անը եալանճը չըգարըրըզ, վէ անըն քէլա-
մը պիզտէ տէյիլ տիրւ:

ՊԱՊ 2

- 1 Էյ չօճուզլարըմ, սիզէ պու շէյլէրի եազըյօրըմ
քի կիւնահ իշլէմէյէսինիզ, վէ էյէր պիր քիմսէ
կիւնահ իշլէյէճէք օլուր խէ, փէտէրին նէզտին-
տէ շէֆա'աթճըմըզ սուլի հիսուս Քրիստոս վար
- 2 տըր, Օ տախի կիւնահըրըմըզա, վէ եալընըզ պի-
զիմքիլէրէ տէյիլ, անճագ պիւթիւն տիւնեանըն
կիւնահըրըն տախի քէֆարէթ տիրւ:
- 3 վէ անը պիլտիլիմիզի էմըլէրին հըֆզ էթտիլի-
- 4 միզտէն պիլիլիլիզ: Անը պիլիլիլիմ՝ տէյիւլ տէ էմըլէ-
րին հըֆզ էթմէյէն քիմսէ եալանճը տըր, վէ
- 5 հագիգաթ անտէ տէյիլ տիրւ: Լաքին հէր քիմ քի
անըն քէլամընը հըֆզ էտէրսէ, ֆիլ հագիգէ պու

- քիմսէտէ Ալլահ մուհապպէթի քէմալ պուլմուլ
տըր. անտէ պուլմուլտըրմըզը պուլմուլէ պիլի-
- 6 րիզ. Անտէ գալըրըմ տէյէն քիմսէ անըն եիւրիւ-
տիւլիւ միսիլիւ, քէնտիսի տախի էոյլէ եիւրիւ-
մէք կէրէք տիր:
- 7 Էյ սէվկիւլիւլէր, սիզէ եէնի պիր էմը տէյիլ,
անճագ իպթիտատէն մալիք օլտըղընըզ գատիմ
էմրի եազըյօրըմ. իշպու գատիմ էմրի [իպթիտա-
- 8 տէն] իշիթտիյինիզ քէլամտըր. Եինէ սիզէ եէնի պիր
էմը եազըյօրըմ. օ տախի անտէ հէմ սիզտէ հագգ
տըր. զիրա զուլմէթ կէշմէքտէ վէ հագգիզի նուր
- 9 հալա զիյա վէրմէքտէ տիր. նուրտա իմ տէ-
յիպ տէ պիրատէրինէ պուզզ էտէն՝ շիմտիյէ գա-
- 10 տար զուլմէթտէ տիր. Պիրատէրինի սէվէն նուր-
տա գալըր, վէ անտէ սիւրլմէ օէպէպի եօգ տըր.
- 11 Լաքին պիրատէրինէ պուզզ էտէն՝ զուլմէթտէ
տիր, վէ զուլմէթտէ կէզիսլ նէրէյէ կիթտիյինի
պիլմէզ, չիւնքի զուլմէթ անըն կէօզլէրինի քէօր
էթմիլ տիր:
- 12 Էյ չօճուգլար, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի անըն
13 իսմի իչիւն կիւնահլարընըզ 'աֆվ օլաւնտու Էյ
փէտէրլէր, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի իպթիտա-
տէն օլանը պիլտինիզ, Էյ նէվճիվանլար, սիզէ
եազըյօրըմ, չիւնքի շէրիբէ զալիպ օլորնըզ, Էյ
սիւպէան, սիզէ եազըյօրըմ, չիւնքի փէտէրի
- 14 պիլտինիզ, Էյ փէտէրլէր, սիզէ եազտըմ, չիւնքի
իպթիտատէն օլանը պիլտինիզ, Էյ նէվճիվանլար,
սիզէ եազտըմ, չիւնքի զուլվէթլի սինիզ, վէ Ալ-
լահըն քէլամը սիզտէ գալըր, վէ շէրիբէ զալիպ
- 15 օլտընըզ Տիւնեայը վէ տիւնեատա օլան շէյլէրի
սէվմէյինիզ. էյեր պիր քիմսէ տիւնեայը սէվէրսէ:
- 16 անտէ փէտէրէ մուհապպէթ եօգ տըր. Զիրա
տիւնեատա օլան հէր շէյ, ետ'նի թէն շէնվէթի
վէ կէօզ շէնվէթի վէ 'էօմրիւն թէքէպպիւրիւ
- 17 փէտէրտէն տէյիլ, անճագ տիւնեատան տըր. վէ

տիւնեա վէ անըն շէհվէթի զա՛իւ օլուր, լաքին
Ալլահըն իրատէթինի իճրա էտէն՝ իւ էլ էպէտ
գալըր:

- 18 Էյ չօճուգլար, ախըր գէման տըր, վէ Տէճճալ
կէլիր տէյիւ իշիթտիյինիզ միսիլլիւ, շիմտի տախի
չօգ տէճճալլար կէլմիշ տիրլէր. պու սէպէպտէն
- 19 ախըր գէման օլտըղընը ալլայօրըզ, Պիզտէն չըգ-
աըլար իսէ տէ, պիզտէն տէյիլլէր իտի. զիրա էյէր
պիզտէն օլսալար իտի, պիզիմ իլէ գալմիշ օլուր-
լար իտի. ամմա չըթալաբը անլէրին ճիւմէսինին
պիզտէն օլմատըղլարը աշիքեար օլմագ իշիւն օլ-
- 20 տու. Սիզին իսէ Մուգատտէս թարաֆընտան
- 21 մէսհինիզ օլմաղլէ, հէր շէյի պիլիրսինիզ, Հադի-
գաթը պիլմէտիյինիզ իշիւն սիզէ եազմատըմ, ան-
ճագ անը պիլտիյինիզ վէ հիշ պիր եալան հագի-
- 22 գաթտան օլմատըղը իշիւն է-աղլէ, Յիսուսըն Մէ-
սիս իտիյինի ինքեար էտէնտէն զայրի եալանճը
քի՛մ տիր. փէտէրի վէ Օղլու ինքեար էտէն Տէճ-
- 23 ճալ օ տըր. Օղլու հէր ինքեար էտէն՝ փէտէրէ
տախի մալիք տէյիլ աիր. Օղլու իզըար էտէն՝
- 24 փէտէրէ տախի մալիք տիր. իմտի իպթիտատէն
իշիթտիյինիզ շէյ սիզտէ գալսըն. էյէր իպթիտա-
տէն իշիթտիյինիզ շէյ սիզտէ գալըր իսէ, սիզ
տախի Օղլուտա վէ փէտէրտէ գալաճագսընըզ:
- 25 վէ քէնտինին պիզէ էթտիյի վա՛ա պու տըր,
- 26 եա՛նի էպէտի հայաթ տըր. Սիզի իզլալ էտէնլէր
- 27 հագգընտա պու շէյլէրի սիզէ եազտըմ, վէ սիզին
անըն թարաֆընտան ալտըղընըզ մէսհ սիզտէ գա-
լըր, վէ պիր քիմսէնին թա՛լիմ էթմէսինէ իհթի-
յաճընըզ հօգ աըր, անճագ մատամ քի օլ մէսհ
սիզէ հէր շէյ հագգընտա թա՛լիմ էտէր, վէ հագգ-
օլուպ՝ եալան տէյիլ տիր. վէ նիճէ քի սիզէ թա՛-
լիմ էթտի իսէ անտէ գալընըզ:
- 28 վէ շիմտի, էյ չօճուգլար, անտէ գալընըզ, թա
քի օ իզհար օլունտըղը գէման ճէսարէթիմիզ օլ-

սուն, վէ զուհուրընտա անտէն խէճիւ օլմայալըմ:
 29 Էյէր անըն սալիճ օլտըղընը պիլիրսէնիզ, սալաճը
 իշէյէն հէր քիմսէնին անտէն տօլտըղընը պի-
 լիրսինիզ:

ՊԱՊ 3

- 1 Պագընըզ, փէտէր պիզէ նէ կէօնէ մուհապպէթ
 իհսան էթմիշ տիր քի Ալլահըն էվլատը թէսմիյէ
 օլունայըմ. պուռնուն իշիւն տիւնեա պիզի թանը-
- 2 մազ, չիւնքի անը թանըմատըւ էյ սէվկիւլիւէր,
 չիմտի Ալլահըն էվլատը իզ, վէ նէ օլաճաղըմըզ
 տահա իզհար օլունմատը իսէ տէ, օ իզհար օլուն-
 տըղընտա՝ անա պէնիզէր օլաճաղըմըզը պիլիրիզ,
 զիրա անը հէման օլտըղը կիպի կէօրէճէյիզ:
- 3 Վէ հէր քիմին անտէ պէօյլէ իւմիտի վար իսէ,
 անըն փաք օլտըղը միսիլիւ քէնտի նէֆսինի փաք-
- 4 լէր, Հէր քիմ կիւնահ իշէրսէ, շէրի՛աթը տախի
 թէճափուզ էթմիշ օլուր, վէ կիւնահ՝ շէրի՛աթը
 5 թէճափուզ էթմէք տիր, Վէ պիլիրսինիզ քի օ՝
 պիզիմ կիւնահլարմըզը ըէֆ՝ էթմէք իշիւն իզ-
- 6 հար օլունտու. վէ անտէ կիւնահ եօզ տըր, Հէր
 քիմ անտէ գալըր իսէ, կիւնահ իշէմէզ. հէր կիւ-
 նահ իշէյէն քիմսէ անը նէ կէօրմիւշ նէ պիլիւշ
- 7 տիր էյ յօճուզլար, օիզի քիմսէ ալտաթմասըն,
 սալահ իշէյէն՝ անըն սալիճ օլտըղը միսիլիւ սա-
- 8 իհ տիր, կիւնահ իշէյէն՝ Շէյթանտան տըր, զիրա
 Շէյթան իպթիտատէն պէրու կիւնահ իշէր. իպն
 Ուլլահ պուռնուն իշիւն, եա՛նի Շէյթանըն իշէրինի
- 9 իպթալ էթմէք իշիւն իզհար օլունտու. Ալլահտան
 հէր տօղմուշ օլան՝ կիւնահ իշէմէզ, չիւնքի անըն
 թօխմը անտէ գալըր, վէ Ալլահտան տօղմուշ օլ-
- 10 տըղը էճտէն կիւնահ իշէյէմէզ, Ալլահըն էվլատը
 իէ Շէյթանըն էվլատը պու վէճիլէ զահիր օլուր.
 սալահ իշէմէյէն հէմ տախի քէնտի պիրատէրինի

- 11 սէվմէյէն՝ Ալլահտան տէյիլ տիրօ Ձիրա իսթի-
տատէն իշիթտիյինիզ թէնպիհ պու տըր քի՝ պիրի
- 12 պիրիմիզի սէվէլիմ՝ Շէրիրտէն օլարազ՝ քէնտի
գարնտաշընը գաթլ էտէն կայէն կիպի օլմայա-
լըմ՝ վէ անը նէ՞ սէպէպտէն գաթլ էթտի՝ քէն-
տի 'ամէլէրի քէօթիւ վէ գարնտաշընըն 'ամէլէրի
սալիհ օլտըղը իշիւն գաթլ էթտի՝
- 13 Էյ պիրատերլէրիմ՝ տիւնէա սիզէ պուղզ էտէր-
- 14 սէ՝ թէ՛ տաճիւպ էթմէյինիզ՝ Էօլիւմտէն հայաթա
ինթիգալ էթտիյիմիզի պիրատերլէրի սէվտիյիմիզ-
տէն պիլիրիզ՝ պիրատերլինի սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ
- 15 գալըրօ Քէնտի պիրատերլինէ հէր պուղզ էտէն՝
գաթլիլ տիրօ վէ հիշ պիր գաթլիլին տերունինտէ
էպէտի հայաթ պուլունմատըղընը պիլիրսինիզ՝
- 16 Մուհասպէթի պուլունմատէն, եա՛նի Քէնտի
ճանընը Էօլըմըզա ֆէտա էթտիյինտէն պիլտիքի
պիզիմ տախի պիրատերլէր Էօլընա ճանլարըմըզը
- 17 ֆէտա էթմէմիզ կէրէք տիրօ Ամմա հէր քիմ տիւն-
էա մալինէ մալիք օլտըղը հալտէ՝ պիրատերլինին
միւհթամ օլտըղընը կէօթիւր տէ, չէֆգաթընը ան-
տէն տիրիզ էտէրսէ, Ալլահ մուհասպէթի անտէ
- 18 նաճըլ գալըրօ Էյ չօճուղլարըմ՝ լաֆզէն եա ի-
սանէն տէյիլ, անճագ ֆիլիլէն վէ հագիգաթէն
սէվէլիմ՝
- 19 Պուլունըլէ տախի հագիգաթտան օլտըղըմըզը
պիլիրիզ, վէ անըն հազուրընտա գալպլէրիմիզի
- 20 թէ՛մին էտէրիզ՝ Ձիրա էյէր գալպլէրիմիզ պիզի
թա՛ղիր էտէրսէ, Ալլահ գալպիմիզտէն պէօյիք
- 21 օլուպ՝ հէր շէյէ 'ալիմ տիրօ Էյ սէվիլիլիլէր,
էյէր գալպիմիզ պիզի թա՛ղիր էթմէզ իսէ, Ալլա-
- 22 հըն հուզուրընտա ճէսարէթիմիզ վարօ վէ հէր նէ
տիլէր իսէք, անտէն ալըրըզ՝ չիւնքի անըն էմը-
լէրինի հըֆզ էտէրիզ, վէ անըն ինտինտէ մագ-
- 23 պուլ օլան շէյլէրի իշլէրիզ՝ վէ անըն էմրի պու-
տըր քի՝ Օղլու Յիսսու Քիրիստոսըն իսմինէ ինտ-

նալըմ, վէ պիգէ էմը էթտիյի կիպի պիրի պիրի.
 24 միգի սէվէլիմ. վէ անըն էմըլէրինի հըֆը էսէմ
 անտէ, օ տախի պունտա դալըր. վէ անըն պիլտէ
 գալըղընը պունտան, եա'նի պիգէ վէրտիյի թու-
 տան պիլլըրիզ:

ՊԱՊ 4

- 1 Էյ սէվկիւլիւլէր, հէր պիր բուհա ինանմայընըզ,
 լաքին բուհլարըն Ալլահ թարաֆրնտան օլուպ օլ-
 մաարըղընը թէճրիպէ էտինիզ. զիրա տիւնեատա
- 2 չօգ էալանձը փէյղամպէրլէր չըգմըլ տըր. Ալլա-
 հըն թուհընը պունուլէ պիլլինիզ. Յիսուս Գրիս-
 տոսըն թէնտէ կէլմիշ իտիլինի իգըար էտէն հէր
- 3 բուհ Ալլահտան տըր. վէ Յիսուս Գրիստոսըն
 թէնտէ կէլմիշ իտիլինի իգըար էթմէյէն հէր բուհ
 Ալլահտան տէյիլ տիր. վէ Տէճճալըն բահը պու-
- 4 պիլէ տիւնեատա տըր. Էյ չօճուգլար, սիգ Ալլահ-
 տան սընըզ վէ անլէրէ զալիպ օլտընըզ, զիրա
 սիգտէ օլան՝ տիւնեատա օլանտան պէօյիւք տիր
- 5 Անլէր տիւնեատան տըրլար. պու սէպէպտէն
 տիւնեատան պահս էտէրլէր. տիւնեա տախի ան-
- 6 լէրի տիլլէր. Պիգ Ալլահտան ըզ. Ալլահը պիլէն՝
 պիգի տիլլէր, Ալլահտան օլմայան՝ պիգի տիլլէ-
 մէզ. հագիգաթ բուհընը վէ գէլալէթ բուհընը
 պունտան պիլլըրիզ:
- 7 Էյ սէվկիւլիւլէր, պիրի պիրիմիգի սէվէլիմ, զի-
 րա մուհապպէթ Ալլահտան տըր. վէ հէր մուհապ-
 պէթ էտէն՝ Ալլահտան տօղմուշ տըր, վէ Ալլահը
- 8 պիլլիր. Մուհապպէթ էթմէյէն՝ Ալլահը պիլմէմիշ
- 9 տիր, զիրա Ալլահ մուհապպէթ տիր. Ալլահըն պիգէ
 օլան մուհապպէթի պունուլէ, եա'նի Ալլահըն
 քէնտի իպն ի վահիտինի, անըն վաուրթատըլլէ
 հայաթա մալիք օլմամըզ իլիւն տիւնեայա կէօն-

- 10 տէրմէսիյլէ իզհար օլունտու: Մուհապպէթ պուն-
տա տըր, տէյիլ քի պիզ Ալլահը սէվտիք, անճագ
օ պիզի սէվտի, վէ քէնտի Օղլընը կիւնահարըմըզ
11 իյիւն քէֆարէթ օլմագ իւզրէ կէօնտէրտի, էյ
սէվկիւլիւլէր, Ալլահ պիզի պէօյլէ սէվտի իսէ,
պիզիմ տախի պիրի պիրիմիզի սէվմէմիզ կէրէք
12 տիր, Ալլահը ապլա պիր քիմսէ կէօրմէմիշ տիր.
պիրի պիրիմիզի սէվտիյիմիզ թագտիրտէ՝ Ալլահ
պիզտէ գալըր, վէ անըն մուհապպէթի պիզտէ
13 քէմալ պուլմուշ օլուր, Անտէ գալըրղըմըզը վէ
անըն պիզտէ գալըրղընը պունուլէ, ես'նի պիզէ
քէնտի ըուհընտան վէրմիշ օլըրղընտան պիլիրիզ:
14 վէ պիզ կէօրտիւք, վէ շէհատէթ էտէրիզ քի՝
ֆէտէր Օղլու տիւննանըն խէլասքեարը օլմագ
15 իւզրէ կէօնտէրտի, Հէր քիմ քի Յիսուսըն իպն
Ուլլահ իտիյինի իգըար էտէրսէ, Ալլահ անտէ՝ օ
16 տախի Ալլահտա գալըր, Պիզ տախի Ալլահըն պիզէ
օլան մուհապպէթինի պիլտիք վէ ինանտըգ, Ալ-
լահ մուհապպէթ տիր, վէ մուհապպէթտէ գա-
17 լան՝ Ալլահտա, Ալլահ տախի անտէ գալըր, Մու-
հապպէթ պիզտէ շուսուլէ քէմալ պուլմուշ տըր
քի՝ ըուզ ի ճէղատա ճէսարէթիմիզ օլու, զիրա օ
նասըլ իսէ, պիզ տախի պու տիւննատա պէօյլէ
18 իզ, Մուհապպէթտէ գօրգու եօգ տըր, անճագ
քեամիլ մուհապպէթ գօրգույու տէֆ՝ էտէր. զի-
րա գօրգուտա 'ազապ վար, վէ գօրգան քիմսէ
19 մուհապպէթտէ քէմալ պուլմամըշ տըր, Պիզ անը
20 սէվէրիզ, չիւնքի էվվէլա օ պիզի սէվտի, Պիր
քիմսէ՝ Ալլահը սէվէրիմ տէյիպ տէ, քէնտի պի-
րատէրինէ պուզղ էտէրսէ, եալանճը տըր, զիրա
կէօրտիւյիւ պիրատէրինի սէվմէյէն քիմսէ՝ կէօր-
21 մէտիյի Ալլահը նասըլ սէվէ պիրիւր, վէ անըն թա-
րաֆընտան շու էմրիմիզ վար տըր քի Ալլահը սէ-
վէն՝ քէնտի պիրատէրինի տախի սէվէ:

- 1 Հէր քիմ քի Յիսուսըն Գրիստոս իտիյինէ ինանըր իսէ, Ալլահոտան տօղմուշ տըր, վէ հէր քիմ քի թէվլիտ էտէնի սէվէրսէ, անտէն թէվլիտ օլու.
- 2 նանը տախի սէվէրսէ Ալլահըն էվլատընը սէվտիյի- միգի պուենտան, ետ'նի Ալլահը սէվիսլ անըն էմբ.
- 3 լէրինի հըֆզ էթտիյիմիզտէն պիլիրիզ, Ձիրա Ալ- լահ մուհապպէթի պու տըր քի էմրէրինի հըֆզ էտէլիմ. անըն էմրէրի տախի աղըր տէյիլ տիր:
- 4 Ձիրա Ալլահոտան տօղան հէր քիմսէ տիւնեսայա զալիսլ օլուր, վէ տիւնեսայա զալէպէ էտէն՝ իմա-
- 5 նըմըղ տըր: Յիսուսըն իպն Ուլլահ իտիյինէ ինա- նան քիմսէտէն զայրի տիւնեսայա զալէպէ էտէն քիմ տիր:
- 6 Սու վէ գան իլէ, եալընըղ սու իլէ տէյիլ, ան- ճագ սու հէմ տէ գան իլէ կէլէն պու տըր, ետ'նի Յիսուս Գրիստոս տըր, վէ շէհատէթ էտէն
- 7 Բուհ տըր, զիրա Բուհ հագիգաթ տըր: Ձիրա [տէ- մատա շէհատէթ էտէնլէր իւշ տիր, Փէտէր, Գէ- լամ վէ Բուհ իւլ Գուտս, վէ պու իւշ պիր տիր:
- 8 Վէ զէմինտէ] շէհատէթ էտէնլէր իւշ տիր, Բուհ վէ սու վէ գան, իւշիւ տախի պիրտէ միթթէ-
- 9 Ֆիզ տիրլէր: Էյէր ինսան շէհատէթինի գապուլ էտէրսէք, Ալլահըն շէհատէթի տահա պէօյիք տիր. զիրա Ալլահըն քէնտի Օղլու հագգընտա վէր-
- 10 տիյի շէհատէթ պու տըր: Իպն Ուլլահա իման է- տէն՝ քէնտի տէրուհինտէ օլ շէհատէթէ մալիք տիր. Ալլահա իման էթմէյէն՝ անը եալանճը չը- գարմըշ օլուր. զիրա Ալլահըն քէնտի Օղլու հագ-
- 11 գընտա վէրտիյի շէհատէթէ ինանմամըշ տըր: Վէ շէհատէթ չու տըր քի Ալլահ պիզէ էպէտի հայաթ իհսան էթմիշ տիր, վէ պու հայաթ անըն Օղլընտա
- 12 տըր: Օղլա մալիք օլան՝ հայաթա մալիք տիր, իպն Ուլլահա մալիք օլմայան՝ հայաթա մալիք տէյիլ տիր:

- 13 Պու շէյլէրի սիղէ [Իսլն Ուլլահըն իսմինէ իման է-
տէնլէրէ] Եազարմ քի էպէտի հայաթա մալիք օւ-
տըղընըզ պիլէսինիզ, [վէ Իսլն Ուլլահըն իսմինէ
14 իման էտէսինիզ,] վէ անըն ինտինատ մալիք օւ-
տըղըմըզ ճէսարէթ պու աըր քի պիւր շէյ անըն
իրատէթինէ կէօրէ տիլէտիյիմիզ հալտէ, պիզի
15 տիլլէր, Մաթլուպըմըզ նէ իսէ՝ պիզի տիլլէտիյի-
նի պիլիր իսէք, անըն թարաֆընտան տիլէտիյի-
միզ մաթլուպըմըզ ալմագտա օլտըղըմըզ պիլի-
16 ըիզ, Էյէր պիւր քիմսէ պիրատէրինին էօլիւմէ
սէպէպ օլմայան պիր կիւնահ իլլէմէքտէ օլտըղընը
կէօրիւր իսէ, տիլէսին, վէ անահ, Էա՛նի էօլիւմէ
սէպէպ օլմայան կիւնահը իլլէյէնլէրէ հայաթ վէ-
րէճէք տիր. էօլիւմէ սէպէպ օլան կիւնահ վար
17 աըր, անըն իլիւն րէճա էթսին՝ տէմէյօրըմ, Հէր
հագգաըզըզ կիւնահ տըր. վէ էօլիւմէ սէպէպ օլ-
մայան կիւնահ վար տըր:
- 18 Ալլահտան հէր պիր թէվլիտ օլունանըն կիւնահ
իլլէմէյէճէյինի պիլիրիզ. Փագաթ Ալլահտան թէվ-
լիտ օլունան քիմսէ քէնտի նէֆսինի հըֆզ էտէր
19 վէ շէրիր անա տօգունմազ, Պիլիրիզ քի Ալլահ-
տան ըզ, պիւթիւն տիւնեա-տախի շէրիրին զապ-
20 թընտա տըր. Հէմ պիլիրիզ քի Իսլն Ուլլահ կէլ-
տի, վէ հագգը պիլմէմիզ իլիւն պիզէ իտրաք
վէրտի. վէ պիզ հագգ օլանտա, Էա՛նի անըն Օղ-
լու Յիսուա Քրիստոստա իզ. հագգ Ալլահ վէ է-
21 պէտի հայաթ պու տըր. Էյ յօճուզլար, քէնտի-
նիզի փութլարտան հըֆզ էտինիզ, [Ամին,]

ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ՐԵՍՈՒԼԸՆ

ԻՔԻՆՃԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Պէն իխթայարտան՝ հագիգաթտա սէվտիյիմ,
2 Վէ եայլնրդ պէնիմ տէյիլ, անճագ հագիգաթը
պիլէնլէրին ճիւմէսինին՝ պիզտէ գայլույ իլ էլ է-
պէտ պիզիմ իլէ պուլունճագ հագիգաթ սէպէ-
պինտէն սէվտիքլէրի միւնթէխապ խաթուն իլէ
3 էվտառնա. փտէր Ալլահ թարաֆընտան վէ փ-
տէրին Օղլու Բապպ Յիսուս Գրիստոս թարաֆըն-
տան հագիգաթ վէ մուհապպէթտէ ՚ինայէթ վէ
մէրհամէթ վէ սէլամէթ սիզին իլէ օլտուն,
4 փտէրտէն ալաղըմըզ էմրէ կէօրէ սէնին էվ-
լատընտան հագիգաթտա եիւրիւյէնլէր պուլտը-
5 ղըմտա զիյատէսիլէ մէսրուր օլտըմ, Վէ շիմաի,
էյ խաթուն, սանա պիր եէնի էմր եազար կիպի
տէյիլ, անճագ իպթիտատէն մալիք օլտըղըմըզ
է-զըր-ֆ, սանա ըէճա էտէրիմ քի պիրի պիրի
6 միգր սէվէլիմ, Վէ մուհապպէթ անըն էմրլէրին
կէօրէ եիւրիւմէմիզ աիր. էմր պու աըր քի՝ իպթի-
տատէն պէրու իշիթտիյինիզ կէօրէ անաէ եիւ-
7 ըրիյէսինիզ, Զիրա տիւնեայա Յիսուս Գրիստոսըն
թէնտէ կէլտիյինի իգըրա էթմէյէն չօգ իզլալ է-
տիճիլէր կէլտի. ալտատըճը վէ Տէճճալ պու աըր,
8 էմէյիմիզի գայ՝ էթմէյիպ՝ անճագ թամմ էճէ
նա՛իլ օլմամըզ իլիւն քէնտինիզ տիգգաթ էտի.
9 Նիլ, չէր քիմ քի թէճալուզ էտիպ տէ Գրիստո-
սըն թա՛լիմինտէ գալմազ իսէ, Ալլահա մալիք տէ-
յիլ տիր. անըն թա՛լիմինտէ գալան քիմսէ
10 հէմ փտէրէ հէմ տախի Օղլա մալիք տիր, էյէր

- հանընդապիսիք քիմսէ կէզիր տէ, պու թալիմի
կէթիրմէզ իսէ, անը էվէ Գապուլ էթմէյիպ՝ անա
11 սէլամ տախի վէթմէյինիզ, Զիրա անա սէլամ վէ-
րէն՝ անըն քէօթիւ 'ամէլլէրինէ շէրիք օլմուշ օ-
լուր:
- 12 Սիզէ եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իսէ տէ,
քեաղլու վէ միւրէքքէպլէ Եւլմէ իսթէմէտիմ,
լաքին մէտէրրէթիմիզ միւքէմմէլ օլմասը իջիւն
հանընդապ կէզիպ՝ շիֆահէն սէօյլէմէյէ իւմիաթիմ
13 վար: Սէնին միւնթէխապ հէմշիրէնին էվլատը սա-
նա սէլամ էտէրլէր: [Ամին:]

ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ ՐԷՍՈՒԼԸՆ

ԻԻԶԻԻՆՃԻԻ ՐԻՍԱԼԷՍԻ

- 1 Պէն իխթիյարտան՝ հազիգաթտա սէվտիյիմ սէվ-
2 կիւլիւ Գալիոսա: Էյ սէվկիւլիւմ, ճանըկ սա'ա-
տէթ ի հալտէ օլտըղը կիպի սէնին հէր շէյտէ սա-
'ատէթ ի հալին վէ 'աֆիյէթտէ պուլունմազըղըն
3 իջիւն տու'ա էտէրիմ: Զիրա պա'զը պիրատէրլէր
կէզիպ՝ հազիգաթտա եիւրիւմէքտէ օլտըղըն կի-
պի, սէնտէ պուլունան հազիգաթա շէհատէթ
էթտիքլէրինտէ զիյատէսիյլէ մէսրուր օլտըմ:
4 Պունտան, եա'նի էվլատըն հազիգաթտա եիւ-
րիւտիւքլէրինի իշիթմէքտէն զիյատէ պէօյիւք մէ-
5 սէրրէթիմ հօգ տըր: Էյ սէվկիւլիւմ, պիրատէր-
լէրէ վէ զարիպլէրէ հէր նէ էտէր իսէն, սատը-
6 րանէ էտէրսին: Անլէր քիլիսէնին հուզուրընտա
մուհապպէթիկէ շէհատէթ էթտիլէր: անլէրի տա-

- Խի Ալլահըն ըրգարս իւզրէ կէօնտէրոյին հալտէ,
 7 էյի էթմիշ օլուրսըն, Զիրա թա'իֆէլէրտէն պիր
 շէյ ալմայարագ, անըն իսմի իշիւն եօլա բէվան
 8 օլտըլար, իմտի պիզ պէօյլէ քիմսէլէրի գապուլ
 էթմէյէ պօրճլու իզ, թա քի հաքիգաթտա էմէք-
 տաշ օլալըմ:
 9 Քիլիսէյէ եազուրմ իսէ տէ, արալարընտա պի-
 ըրնճի օլմագ աէվտասընտա օլան Դիտորեկիէս պի-
 10 զի գապուլ էթմէզ, Պու սէպէպտէն կէլոյլիմ
 թագտիրտէ, էթտիլի 'ալէլլէրինի, եա'նի 'ալէյ-
 հիմիզտէ քէօթիւ սէօզլէրլէ իթալէ ի լիտան էթ-
 տիլի, վէ պուռնուշէ իքթիֆա էթմէյէրէք, պի-
 ըրատէրլէրի քէնտիսի գապուլ էթմէտիքտէն մա-
 տա, իսթէյէնլէրի մէն' իլէ քիլիսէտէն չըգարուր-
 11 զընը խաթրա կէթիրէճէյիմ, էյ սէվկիւլիւմ,
 շէրրէ տէյիլ, անճագ խայրա մուգթէտի օլ, խայր
 իշլէյէն' Ալլահտան տըր, ամմա շէրր իշլէյէն' Ալ-
 12 լահը կէօրմէմիշ տիր, Դեմհորլիոս ճիւմէնին վէ
 ասըլ հաքիգաթըն տախի հիւսն ի շէհատէթինէ
 մազհար տըր, պիզ տախի շէհատէթ հտէրիզ, վէ
 շէհատէթիմիզ հաքգ օլտըղընը պիլիրսինիզ:
 13 Եազաճագ չօգ շէյլէրիմ վար իտի իսէ տէ, աա-
 նա միւրէքքէպ վէ գալէմլէ եազմագ իսթէմէն
 14 Լաքին սէնին իլէ եազընտա կէօրիւշիւպ շիֆահէն
 15 աէօյլէմէք իւմիտինտէ իմ, Սանա սէլամէթ օլ-
 տուն, տօսթլար սանա սէլամ էտէրլէր, տօսթլա-
 րա պիրէր պիրէր սէլամ էյլէ:

ՅՈՒԴՍ. ՐԷՍՈՒԼԸՆ

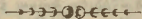
'ՈՒՄՈՒՄԻ ՐԻՍԱԼԵՍԻ

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն գուլու վէ Յակոբոսըն գարն-
տաշը Յուդա, Փէսէր Ալլահտա թագաւիս վէ Յի-
սուս Գրիստոստա հըֆզ օլունան տա'վէթիւլէրէ:
- 2 Սիղէ մէրհամէթ վէ սէլամէթ վէ մուհապպէթ
արթսըն:
- 3 Էյ սէվկիւլիւլէր, միւշթէրէք օլան խէլաս խո-
սուսընտա սիղէ եազմագ իւզրէ զայրէթ ի քեա-
միլէտէ օլարագ, մուգստտէսլէրէ պիր տէֆ'ա
թէսլիմ օլունմըշ օլան իման իշիւն միւճահէտէ
էտէսինիդ' տէյիւ նասիհաթ էտէրէք եազմամը
- 4 Լազըմ կէօրտիւմ: Զիրա պու հիւքմ իշիւն գա-
տիմտէն թագաւիր օլունմըշ պա'զը ֆասըգ քիմ-
տէլէր կիզլիճէ կիրիպ' Ալլահըմըզըն 'ինայէթինի
ֆիւճուրա թէպաիլ իլէ Սահիպ ի վահիտ օլան
[Ալլահը] վէ Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսը ին-
- 5 քեար էտէրլէր: Վէ հէր նէ գատար մա'լիւմիւ-
նիւզ իսէ տէ, սիղէ իիթար էթմէք իթէրիմ քի'
Բապպ գալմը Մըսըր տիյարընտան գուրթար-
տըգտան սօկրա, եինէ իման էթմէյէնլէրի հէլաք
- 6 Էյլէտիւ շէմ քէնտի ըիյասէթլէրինի հըֆզ էթմէ-
յիպ' մէքեանլարընը թէրք էտէն մէլէքլէրի 'ա-
զիմ կիւնիւն հիւքմիւ իշիւն էպէտի պէնտլէրլէ
- 7 Ղուլմէթ ալթընտա հըֆզ Էյլէտիւ նիճէ քի Սո-
դոմ վէ Դոմոը վէ էթրաֆլարընտա պուլունուպ,
անլէրին էմսալի իւզրէ իրթիքեապ ը զինա էտէ-
րէք, պաշգա ճէսէտ արտընա տիւշէն շէհրլէր է-
պէտի աթէշին 'աղապընա տիւշար օլմուշ օլարագ:

- 8 'ալէմէ 'իպրէթ օլտըլար, Բէզալիք պու խիւլեա սահկալէրի տախի ճէսէտի մուրտար էտէրէր, վէ հիւքիւմէթի թահգիր էտիպ' էշրաֆա սէպպ է-
- 9 տէրէր, Ամա պաշ մէլէք Միքայէլ Շէթմանա մուխալէֆէթ էտիպ' Մովսէսին ճէսէտինէ տա'ր միւճատէլէ էտէր իքէն, 'ալէյհինտէ սէպպլէ հիւքմ էթմէյէ ճէսարէթ էթմէյիպ, անճազ՝ Սէնի Բապպ
- 10 թա'ղիր էթսին՝ տէտի Պուշլար իսէ պիւմէտիքէրի շէյլէրէ սէպպ էտէրէր, վէ տիւրի հայվանլար միսիլիւ պիթթապի՝ անլատըզլար
- 11 շէյլէրտէ ֆասիտ օլտըլար, Վա'յ անլէրէ, զրոս կայէնին մէսէյինտէ եիւրիւտիւլէր, վէ իւճրէթ իչիւն Բաղասաին զէլալէթի արտը սըրա գօշտըլար, վէ կորիւն էթտիյի կէպ' մուխալէֆէթտէ
- 12 հէլաք օլտըլար, Պուշլար սիզին մուհապպէթ զիյաֆէթլէրինիզտէ լէքէլէր օլտապ' սիզին իլէ եէյիպ իյէրէք, Նէֆսլէրինի գօրգուսըզ պէսլէրէր իւզկիւտըլարտան էօթէ պէրի սիւրիւքէնէն սուսըզ պուլուլէր, չըփլազ վէ մէյվէսիզ, իքի քէրընէ գուրոււմըշ, քէօքտէն գօփարըմըշ աղաճլար
- 13 տըլլար, Բէօփիւք կիւյի քէնտի 'այպլարընը չըգարան չիտտէթլի տէնիզ տաղալարը տըլլար, ալարէ երլտըզլար տըր, քի չիտտէթլի զուլլէթ անլէր իչիւն իւ էլ էպէտ հըֆզ օլտանմըշ տըր
- 14 Վէ պուշլարըն հագզընտա Ադամտան ետտինճի օլան Ենուվք տախի վահիլլէ սէօյլէյիպ տէտի քի՝ իչթէ Բապպ ճիւմէյի հիւքմ էյլէմէք վէ ճիւմէ ֆասըզլարը իրթիքիապ էթտիքէրի ֆասըզանէ
- 15 'ամէլլէրինին քեաֆֆէսի իչիւն, վէ ֆասըզ կիւնահքարլարըն քէնտի 'ալէյհինտէ սէօյլէտիքէրի ճիւմէ սէրթ շէյլէրտէն տօլայը իլզամ էթմէք իչիւն՝ օն պիլլէրնէ մուգատտէսլէրի իլէ կէտի
- 16 Պուշլար մըրըլտանճըլար, քէնտի հալլէրինտէն թէշէքքի էտիճիլլէր, քէնտի շէհվէթլէրինէ կէօրէ եիւրիւլիւպ' աղըզլարը պէօյիւք սէօյլէրէք,

- 17 քեար իչիւն միւտահանէ էտէրլէր, Լաքին սիզ, էյ սէվկիւլիւլէր, Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն րէսողլէրի թարաֆընտան մուգատտէմա սէգէ թէպ-
- 18 լիզ օլունան սէօզլէրի, Եա'նի, Ախըր զէմանտա քէնտի ֆըսզլարընըն չէհվէթլէրինճէ եիւրիւյէն միւսթէհզիլէր օլաճազլար տըր՝ տէտիքլէրինի խաթըրընզա կէթիւրինիզ,
- 19 Պունլար այրըլանլար, վէ նէֆսանիլէր վէ Բուհա
- 20 մալիք օլմայան քիմսէլէր տիր, Աիզ խսէ, էյ սէվկիւլիւլէր, քէնտիլէրինիզի ազտէս իմանընըզ իւզէրինէ պինա էտիպ՝ Բուհ իւլ Գուտսլէ առւ'ա
- 21 էտէրէք, Քէնտիլէրինիզի Ալլահըն մուհապպէթինտէ հըֆզ էտիպ՝ էպէտի հայաթ իչիւն Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն մէրհամէթինէ մուսթազըր օ-
- 22 լունըզ, Վէ թէֆրիգ էտէրէք պա'զըլարընա մէր-
- 23 համէթ էտինիզ. Պա'զըլարընը խսէ աթէշտէն գափարազ գօրգու իլէ գուրթարընըզ. վէ թէնլէ լէքէլէնմիշ լիպաստան պիլէ իքրահ էտինիզ,
- 24 Վէ սիզի լէքէսիզ սազլամաղա վէ քէնտի ճէլալինին հուգուրընտա շասլըզլէ գուսուրըզ իհ-
- 25 զար էթմէյէ գատիր օլանա, խէլասքեարըմըզ օլան եալընըզ Ալլահա Բապպըմըզ Յիսուս Գրիստոսըն վասըթասըյլէ հէմ էգէլտէն հէմ չիմտի հէմ տէ էպէտ իւլ ապատ 'իզզէթ վէ 'ազամէթ, գուարէթ վէ հիւքիւմէթ օլսուն, Ամին:

ՎԱՀԻ Ի ՅՈՎՀԱՆՆԵՍ

ՊԱՊ 1

- 1 Յիսուս Գրիստոսըն վահեի տիր, եա'նի եազընտա մութլազա վուզու' պուլաճագ շէյլէրի քէնտի գուլարընա կէօսթէրմէք իւզրէ, Ալլահըն անա վէրտիյի վէ քէնտի վէլէյի վասըթասըյլէ կէօնտէրիպ' գուլու Յովհաննէսէ պէյան էյլէտիյի վահ
- 2 տիր, Օ տախի Ալլահըն քէլամընա վէ Յիսուս Գրիստոսըն շէհատէթինէ հէման ճիւմլէ կէօրտիւ
- 3 յիւ շէյլէրէ շէհատէթ էյլէտիւ Նէ' միւպարէք տիր պու փէյզամպէրլիյին սէօղլէրինի օգույան, վէ տիլլէյիպ իյինտէ եազըլմըշ օլան շէյլէրի հըփշ էտէնլէր. զիրա վազըթ եազըն սըր:
- 4 Յովհաննէս Ասիատա պուլուան եէտի քիլիսէլէրէ. մէվճուս օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ թաբաֆընտան, վէ Անըն թախթը էօնիւնտէ պուլու
- 5 նան եէտի Բուհ թարաֆընտան, վէ սատըզ'լահիտ օլուպ էօրիւլէրտէն գըլա' ետէլէրին իլքի վէ տիւնեա մէլիքլէրինին ըէ'իսի օլան Յիսուս Գրիստոս թարաֆընտան սիզէ 'ինայէթ վէ սէլամէթ օլտու. պիզի սէվիպ' քէնտի գանըյլէ կիւնահլա
- 6 ըրմըզտան եըյգայարագ, վէ փէտէրի Ալլահա մէլիքլէր վէ քեահնիլէր նասպ էտէնէ' էպէտ իւլ ապատ 'իզզէթ վէ գուտրէթ օլտու. Ամին:
- 7 Իշթէ պուլուլթլար իլէ կէլլօր, վէ հէր կէօզ, վէ անը տէլէնլէր տախի անը կէօրէճէք տիր. վէ անըն սէպէպլինտէն զէմինին ճիւմլէ գապիլէլէրի
- 8 աէօյիւնէճէքլէր տիր Պէլի. Ամին. Մէվճուս օլան վէ օլմուշ վէ օլաճագ վէ հէր շէյէ գատիր

Բապպ Ալլահ պոռտուրը քի՛ Ալֆա վէ Օմէղա
[Իպթիտա վէ Ինթիհա] պէն իմ:

- 9 Պէն Յովհաննէս, քի սիզին պիրատերինիզ վէ
Յիսուս Քրիստոսըն մուղայագասը վէ մէլէ-քիւթիւ
վէ սապրընտա շէրի-քինիզ իմ, Ալլահըն քէլամը
վէ Յիսուս Քրիստոսըն շէհատէթի իշիւն Պատմոս
- 10 տէնիլէն ատատա պուլունտըմ, վէ Բապպըն կիւ-
նիւնտէ իւղէրիմէ Բուհ կէլիպ արտըմտան պօրու
- 11 «Եփ կիպի, [Ալֆա վէ Օմէղա՝ Եվվէլ վէ Ախըր
պէն իմ, վէ] կէօրտիւյիւնիւ պիր քիթապա եա-
զըպ [Ասիատա օլան] եհտի քիլիսէյէ, եա՛նի Ե-
փեսոսա վէ Զմիւռնիայա վէ Պերգամոնա վէ Թիւ-
ւատիրէ վէ Սարգիկէյէ վէ Փիղագեղփիայա վէ Լա-
ւոդիկիայա կէօնտէր՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սէս
- 12 իշիթտիմ: վէ պանա սէօյլէյէն սէս Ժիւն Եփէլէ
կէօրմէք իշիւն տէօնտիւմ, վէ տէօնտիւյիւմտէ,
- 13 եհտի ալթուէն շէմ՝տան, վէ եհտի շէմ՝տանըն
օրթասընտա իպն իւլ ինսանա պէնզէր, վէ այա-
ղընա գատար պիր Եսվաս կիյմիշ, վէ կէօքսիւնէ
պիր ալթուէն գուշագ գուշանմըշ օլան պիր Զաթ
- 14 կէօրտիւմ: վէ պաշը իլէ սաշլարը պէյաղ եա-
փաղը միսիլիւ, գար կիպի պէյաղ իտի, վէ կէօզ-
- 15 լէրի աթէշ շալէվի կիպի իտի: վէ այագլարը ֆու-
րունտա գըղարմըշ խասս փիրինճէ պէնզէր օլա-
րագ, սէսի տախի շօգ սուլարըն սէսի կիպի իտի:
- 16 վէ սաղ Ելիւնտէ եհտի երըտըզ պուլունուպ՝ աղ-
ղընտան իքի աղըղը քէսքին պիր դըլըճ չըգար
իտի, շէհրէսի տախի գուվվէթիլէ ղիյա վէրէն
- 17 կիւնէշ կիպի իտի: վէ անը կէօրտիւյիւմտէ, ա-
յագլարընա Եօյիւ կիպի տիւշտիւմ. Օ տախի սաղ
Ելիւն իւզէրիմէ գօյարագ տէսի քի՛ Գօրգմա,
- 18 Եվվէլ վէ Ախըր, վէ հայաթտա օլան պէն իմ.
վէ Եօլմիշ իտիմ, վէ իշթէ Եպէտ իւլ ապատ

- հայաթ տա իմ. [Ամին.] վէ հապկէ իլէ էօրիւմլւն
 19 անախթարարը պէնտէ տիր: Կէօրտիւյիւն վէ հա-
 զըր օլան վէ պուշնսան սօլրա վուգու՝ պուշա-
 20 ճազ շէյլէրի, Սաղ էլիմտէ կէօրտիւյիւն եհտի
 երլարզըն պըրընըր վէ եհտի ալթուռն շէմ'տանը
 եազ. օլ եհտի երլարզ եհտի քիլիսէնին մէլէք-
 լէրի օլուպ' [Կէօրտիւյիւն] եհտի շէմ'տան տախի
 եհտի քիլիսէ տիր:

ՊԱՊ 2

- 1 Եփեսոստա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ. եհտի
 երլարզը սաղ էլինտէ թութուպ' եհտի ալթուռն
 շէմ'տանըն օրթասընտա կէզէն Զաթ պէօյլէ պու-
 2 յուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ էմէյիդի վէ սապ-
 րընը վէ շէրիւրէրէ թէհամմիւլ էտէմէտիյիլի վէ
 բնաս-լէր տէյիլ իքէն՝ Ռէսուլլէր իզ, տէյնլէրի
 թէճըիպէ էտիպ' անլէրի Եալանճը պուլտըղընը,
 3 Վէ սապըր էտէրէք թէհամմիւլ էթտիյիլի վէ իս-
 միմ իլիւն [էմէք շէքէրէք] կէվլէմէտիյիլի պի-
 4 լիւրիմ, Պու ճիւմլէ իլէ 'ալէյիլիտէ տէյէճէյիմ
 վար. շիւնքի էվվէլքի մուհապպէթիլի թէրք էթ-
 5 տին, իմտի նէրէտէն տիւշմիւշ օլտըղընը խաթ-
 րընա կէթիր, վէ թէվպէ էյլէ, վէ էվվէլքի 'ա-
 մէլլէրի իշլէ, Եօզսա թէվպէ էթմէզ իսէն, սանա
 թէզ կէլիւր վէ շէմ'տանընը եհրինտէն գալարըր-
 6 ըրմ, Լաքին սէնտէ պու վար քի՝ Նիկողայոսը-
 րարըն 'ամէլլէրինտէն իքթահ էտէրիսին. պէն տա-
 7 իի անլէրտէն իքթահ էտէրիմ. Գուլաղը օլան
 քիմաէ Ռուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին.
 Ղալիպ օլանա՝ Ալլահըն ճէննէթի օրթասընտա օ-
 8 վէ Զմիւռնիա տա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ Խազ.
 էօլմիւշ օլուպ տա տիրիմիւշ օլան էվվէլ վէ Ալար
 9 պէօյլէ պույուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուզա-

- յագաւոր վէ ֆագիրութիւնի, (ամաա դէնկին սին,) վէ Եհնա-տէյիլ, անճագ Շէյթանըն ճէմա'աթը իքէն՝ Եհնուտի իզ՝ տէյնէրին քիւֆրիւնիւ
- 10 պիլիբիմ: Չէքէճէյին շէյլէրին պիլիստէն գօրգ-մա. իշթէ թէճրիպէ օլուէմանըզ իշիւն՝ Շէյթան սիղտէն Պա'ղլաւընը հապսա աթաճագ, վէ օն կիւն գաւտար մուղայագանըզ օլաճագ տըր: Էօլիւմէ տէյին սատըզ օլ. պէն տախի սանա հայաթ
- 11 թաճընը վէրիբիմ: Գուլաղը օլան քիսմէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին. զալիպ օլան՝ իքինճի էօլիւմտէն զիյան շէքմէճէք տիր:
- 12 Վէ Պերգամոնտա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ. Իքի աղըզը քէսքին գըլըճըն սահիպի պէօյլէ
- 13 պուլուրըր: Սէնին 'ամէլլէրինի վէ սէնին նէրէտէ, եա'նի Շէյթանըն թախթը պուլուտըղը եէրտէ սաքին օլտըղըզ պիլիբիմ, վէ իսմիմի գալի թու-թարսըն, վէ աբանըզտա Շէյթանըն սաքին օլտըղը եէրտէ՝ օլ սատըզ շէհիտիմ օլան Անթիպաս գաթլ օլուտըղը կիւնլէրտէ պիլէ, պանա օլան
- 14 իմանըլը ինքեար էթմէտին: Պու ճիւմէ իլէ 'ալէյիկտէ պիր ազ տէյճէյիմ վար: չիւնքի օրա-տա, եանըկտա փութ գուրպանընտան եէմէլէրի վէ զինա էթմէլէրի իշիւն՝ պէնի իսրայէլին էօնիւ-նէ թէօքէզ գօմաղը Բաղակա էօյրէտէն Ռաղա-
- 15 ամըն թա'լիմինի թութանլար վար: Գէզալիք սէ-նին եանընտա տախի պէնիմ իքրահ էթալիյիմ Նիկողայոսլըլար թա'լիմինի թութանլար վար:
- 16 *Թէվպէ էյլէ. եօգսա սանա թէզ կէլիպ՝ աղըզմըն
- 17 գըլըճըյլէ անլէր իլէ ճէնք էտէրիմ: Գուլաղը օլան քիսմէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին. զալիպ օլանա մահֆուզ մէննտէն եէմէյի իհ-տան էտիպ՝ անա պիր պէյազ թաշ վէրէճէյիմ, օլ թաշըն իւզէրինտէ տախի անը ալանտան մա'տա

- քիմսէնին պիւմէտոյի պիր եէնի իսմ եազըը տըր
- 16 Վէ թիւատիրոտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ,
կէօզլէրի աթէշ 'ալէվի կիպի օլուպ' այազլարը
խասս փիրինճէ պէնզէր օլան իպն Ուլլահ պէօյլէ
- 19 պոյոյրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի վէ մուհապպէթի-
նի վէ խըտմէթիչի վէ իմանընը վէ սապըընը հէմ
սօնրաքի 'ամէլլէրինի էվլէլէքլէրտէն զիյատէ օլ-
- 20 աըղընը պիլիրիմ. Պու ճիւմէ կէ 'ալէյհի'նաէ
[պիր ազ] տէյէճէյիմ վար. շիւնքի 'նէպիյէ իմ'
տէյէն դարը Յեզաբէլ զինա էթմէյի վէ փութ
գուրպանընտան հէմէյի թա'լիմ էտէրէք, գուլ-
- 21 լարըմը իզլալ էթմէսինէ պրագըըսըն. վէ պէն
անա' քէնտի զինասընտան թէվպէ իշիւն միւհէթ
- 22 վէրտիմ իսէ տէ, թէվպէ էթմէտի. իշթէ անը
պիր եաթաղա, վէ անըն իլէ զինա էտէնլէրի քէն-
տի 'ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտի.քլէրի թազ-
տիրտէ' պէօյլիք մուզապգայա պըրագաճաղըմ.
- 23 Վէ էվլասընը էօլիւմէ գաթլ էտէճէյիմ. վէ
ճիւմէ քիլիսէլէր պէօպրէքլէր իլէ գալպլէրի
թէֆթիշ էտէն պէն իտիյիմի պիլէճէքլէր. վէ հէր
- 24 պիրինիզէ 'ամէլլէրինիզէ կէօրէ վէրէճէյիմ. Ամա
սիզ թիւատիրտէ պոլլունան սա'իլլէրէ հէման
պու թա'լիմի գապուլ էթմէյէն վէ Շէյթանըն տէ-
րին ումուրը 'ատտ էթտիքլէրի շէյլէրի պիլլէյէն-
լէրէ տէրիմ քի' իւզէրինիզէ պաշգա եիւք գօ-
- 25 մայաճաղըմ. Մէյէր քի մալիք օլտըղընը շէյի
թա պէն կէլինճէյէ տէյին գալլի թութասընըլ
- 26 Վէ զալիպ օլուպ 'ամէլլէրիմի նիհայէթէ տէյին
հըֆզ էտէն քիմսէյէ' պէն փէտէրիմ թաբաֆըն.
տան ալաըղըմ կիպի միլլէթլէր իւզէրինէ հիւքիւ-
- 27 մէթ վէրէճէյիմ. Օ տաիի 'անլէրէ տէմիր 'ասա
իլէ հիւքիւմէթ էտէճէք, վէ անլէր չէօմլէքճի
- 28 գապլարը կիպի փարէլէնէճէք տիր. Վէ անա սա-

20 պահ երևալընը վերեճեյիմ, Գուլաղը օլան քիմսէ
Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին:

ՊԱՊ 3

- 1 Վէ Սարգիկէտէ օլան քիլիսէնին մէլէյինէ եազ.
Ալահըն եհտի Բուհընա վէ եհտի երլաղզա մալիք
օլան պէօյլէ պոյուրըր. Սէնին 'ամէլլէրինի, եա-
նի տիրի սին տէյիւ իսմին վար իքէն՝ էօյիւ օլաղ-
- 2 Ղընը պիլիրիմ: Ույանըզ օլ, վէ պաղըյյէ գալըպ
էօլմէք իւզրէ օլան շէյլէրի գու վլէթլէնտիր. զիրա
սէնին 'ամէլլէրինի Ալահըն հուզուրընտա միւքէմ-
- 3 մէլ պուլմատում: Իմտի նասըլ ալաղընը վէ ի-
շիթտիյինի իսթըրնա կէթիր, վէ հըֆզ էտէրէք՝
թէվպէ էյլէ. ույանըզ օլմատըղըն թագտիրտէ
սէնին իւզերինէ խըրսըզ կիպի կէլէճեյիմ, վէ իւ-
զերինէ հանըլ սա'աթտա կէլէճեյիմի պիլէմէյէ-
- 4 ճէքսին: Ֆագաթ Սարգիկէտէ պիլէ էլպիսէլէրի-
նի քիրլէթմէմիշ սէնին պիր գաչ քիմսէլէրին պու-
լունուպ՝ պունլար պէնիմ իլէ պէրապէր պէյաղ
Էլդէ-Է իլէ կէզէճէքլէր, չիւնքի լայըզ տըրլար:
- 5 Ղալիպ օլան քիմսէ պէյաղ էլպիսէյի կիլէճէք տիր.
պէն տախի իսմինի հայաթ քիթապընտան ասլա
մահվէթմէյէճեյիմ, վէ անըն իսմինի ֆէտէրիմին
վէ մէլէքլէրինին հուզուրընտա իգրար էտէճէ-
- 6 յիմ: Գուլաղը օլան քիմսէ Բուհըն քիլիսէլէրէ
սէօյլէտիյինի իշիթսին:
- 7 Վէ փիղադեղգիատա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
եազ. Գուտտուս վէ հագգ, վէ Դաւիթին անտիւ-
թարընա մալիք օլուպ՝ ալաղընը քիմսէ գափա-
յամազ, վէ գափատըղընը քիմսէ ալամազ օլան
- 8 Զաթ պէօյլէ պոյուրըր: Սէնին 'ամէլլէրինի պի-
լիրիմ. իշիթ սէնին էօնիւնտէ քիմսէնին գափա-
յամայաճաղը պիր ալըզ գափու գօտըմ, զիրա
պիր աղ գուվլէթին Օլարագ քէլամըմը հըֆզ էյ-

- 9 լէտին, վէ իսմիմ ինքեար էթմէտին, իշթէ Եւ-
հադի տէյիլ ի քէն անճագ եալան եէրէ՝ Եէհուտի
իզ տէյերէք, Շէյթանըն ճէմա'աթընտան օլան-
լարը կէթիրէճէյիմ. իշթէ անլէրի կէթիրիւ ա-
յադլարընըն էօնիւնտէ սէճտէ գըլտըրաբագ՝ ան-
- 10 լէրէ սէնի սէվտիյիմի պիրտիրէճէյիմ. Սապըրմըն
քէլամընը հըֆզ էյլէտիյին սէպէպտէն, պէն տա-
խի սէնի գէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարը թէճ-
րիպէ իյիւն պիւթիւն տիւնեա իւզէրինէ կէլմէք
իւզրէ օլան թէճրիպէ սա'աթընտան հըֆզ էտէ-
- 11 րիմ. իշթէ թէզ կէլիրիմ, սէնտէ պուլունանը
12 գալի թուլթ, օլմայա քի պիրի թաճընը ալա. Ղա-
լիպ օլան քիմսէյի Ալլահըմըն հէյքէլինտէ տրէք
եապաճաղըմ, վէ աըթըզ տըշարը չըգմայաճագ
տըր. վէ անըն իւզէրինէ Ալլահըմըն իսմինի, վէ
Ալլահըմ թարաֆընտան սէմատան նիւզուլ էտէն
Ալլահըմըն շէհրի՝ եէնի Երուսաղէմին իսմինի, վէ
- 13 պէնիմ եէնի իսմիմի եաղաճաղըմ. Գուլաղը օլան
քիմսէ Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէտիյինի իշիթսին:
- 14 Վէ Լաւոդիկիւտա օլան քիլիսէնին մէլէյինէ
եաղ. Օլ Ամին՝ օլ սատըզ վէ հազգ Շահիտ, Ալ-
լահըն խիլգաթընըն իպթիտասը պէօյլէ պուլուրը՝
- 15 Սէնին 'ամէլէրինի պիլիրիմ քի՝ նէ սօղուզ, նէ
տէ աըճագ սըն. քեաշքի եա սօղուզ եա սըճագ
- 16 օլա խիւն. իմտի նէ սօղուզ, նէ սըճագ օլուպ
ըլըզ օլտըղըն իյիւն սէնի աղղըմտան իսթիֆաղ
- 17 էտէճէյիմ. Զէնկին իմ վէ մալտար օլտըմ վէ պիր
շէյն միւհթաճ տէյիլ իմ, տէյիպ՝ սէն պիշարէ վէ
սէֆիլ վէ ֆագիր վէ քէօք վէ չըփլագ օլտըղըն
- 18 պիլմէտիյին էճլտէն, Սանա նասիհաթ էտէրիմ
քի՝ ղէնկին օլմագ իյիւն աթէշտէ գալ օլունմը
ալթուն, վէ կիյինիպ չըփլագըղընըն 'այլը կէօ-
րունմէմէսի իյիւն պէյաղ էլպիսէ պէնտէն սաթըն
ալտսըն, վէ կէօրմէնի իյիւն կէօղէրինիէ 'իլաճ գօ-
- 19 յասըն. Պէն ճիւմէ սէվտիյիմ քիմսէլէրի թա'.

- զիր վէ թէ՛ տիպ էտէրիմ: իմտի զայրէթլի օլուպ՝
 20 թէ՛ վպէ էյլէ: Իշթէ գափուտա տուրուպ չալըյօ-
 ըմ: էյէր պիր քիմսէ սէսիմի իշիսիր տէ գա-
 փույը աշար իսէ, անըն եանընա կիրէրիմ, վէ
 պէն անըն իլէ՝ օ տախի պէնիմ իլէ ագչամ թա-
 21 'ամը էտէճէյիզ: Ղալիպ օլանա պէնիմ իլէ թախ-
 թըմտա օթուրմաղը իհսան էտէճէյիմ, նիթէքիմ
 պէն տախի զալիպ օլուպ՝ փէտէրիմ իլէ անըն
 22 թախթընտա օթուրտըմ: Գուլաղը օլան քիմսէ
 Բուհըն քիլիսէլէրէ սէօյլէալիյնի իշիթսին:

ՊԱՊ 4

- 1 Պու շէյլէրտէն սօնրա կէօրտիւմ քի՝ սէմատա
 ալըլմըշ պիր գափու վար իտի, վէ պօրու սէտասը
 կիպի պէնիմ իլէ սէօյլէալիյնի իշիթիլ օլտըղըմ
 էվլէլքի սէտա՝ Պուրայա չըգ, վէ պուռնտան սօն-
 րա վագը՝ օլանագ շէյլէրի սանա կէօսթէրէյիմ՝
 2 տէտի: Վէ տէր 'ագապ իւզէրիմէ Բուհ կէլտի,
 վէ իշթէ սէմատա գուրուլմըշ պիր թախթ վէ
 թախթըն իւզէրիմտէ պիր օթուրան վար իտի:
 3 Վէ օլ օթուրան կէօրիւնիւշտէ եէշիմ վէ գըրմը-
 զը 'ագիգ թաշընա պէնպէր իտի: Վէ թախթըն
 էթրաֆընտա կէօրիւնիւշտէ զիւմրիւտէ պէնպէր
 4 գափսը գուղահ վար իտի: Վէ թախթըն էթրա-
 ֆընտա հիրմի տէօրթ թախթ պուլուռնուպ՝ օլ
 թախթլար իւզէրիմտէ տախի պէյազ էլպիսէ կիյ-
 միլ վէ պաշարընտա ալթուռն թաճլարը օլան հիրմի
 տէօրթ իիթիյար օթուրմըշ (կէօրտիւմ):
 5 Վէ թախթտան շիմէքէր վէ կիւրիւթիւլէր վէ
 սէտալար չըգըյօր իտի, վէ թախթըն էօնիւնտէ՝
 Ալահըն եէտի Բուհու օլան՝ եանըպ 'ալէվլէնէն
 6 եէտի գանտիլ վար իտի: Վէ թախթըն էօնիւնտէ
 պիլուրա պէնպէր սըրչատան պիր տէնիզ օլուպ՝
 թախթըն օրթատընտա վէ թախթըն էթրաֆընտա

- էօնիւ վէ արգասը կէօղէրլէ տօլու տէօրթ զի-
- 7 բուն վար խիւ վէ պիւրինճի զիրուն արալանա պէնդէր, վէ իքինճի զիրուն պուղաղըյա պէնդէր, վէ իւչիւնճի զիրուն եւզիւ ինսան էիւզիւ կիւ պիւ, վէ տէօրտիւնճի զիրուն ուշան գարթալա
- 8 պէնդէր խիւ վէ տէօրթ զիրուն հէր պիւրինին էթրաֆընտա ալթըյար գանատը պուլունուալ՝ իւ թարաֆտան կէօղէրլէ տօլու խիւլէր, վէ կէճէ կիւնտիւղ ֆէրաղաթ էթմէյէրէք՝ Գուտուու, Գուտուու, Գուտուու, մէվճուտ օրնուշ վէ օլան վէ օլաճագ, վէ հէր շէյէ գատիւր Բապպ Ալլահ՝ տէր-
- 9 լէր խիւ վէ զիրունլար թախթըն իւզէրինտէ օթուրան վէ իւ էլ էպէտ հայյ օլանա համո վէ
- 10 'իզգէթ վէ չիւքր 'արզ էթալիւրինտէ, Օլ էրիւի տէօրթ իխթիյար թախթըն իւզէրինտէ օթուրանլըն հուզուրընտա եէրէ գափանըպ՝ իւ էլ էպէտ հայյ օլանա սէճտէ գըլարլար, վէ թաճարընը
- 11 թախթըն էօնիւնէ պրագըպ, Ծա Բապպ, Ալլահ ճըմըպ, համո ու 'իզգէթ վէ գուտրէթ ալմաղա լայըգ օրն, զիրա հէր շէյի սէն խալգ էյլէտին, վէ սէնին իրատէթինլէ մէվճուտ աըր, վէ խալգ օլաճուրլար՝ տէրլէր խիւ:

ՊԱՊ 5

- 1 Վէ թախթտա օթուրանըն սաղ էլինտէ իշէրիսի վէ արգասը եաղըլմըշ վէ եէտի միւ հրլէ միւհրլէն-
- 2 միւ պիւր քիթապ կէօրտիւմ, վէ՝ Գիթապը ալըպ միւհրլէրինի յէօզմէյէ լայըգ քիմ տիւր՝ տէյիւ եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէն պիւր գուզվէթլի մէ-
- 3 լէք կէօրտիւմ, վէ կէրէք սէմատա վէ կէրէք գէմինտէ վէ զէմին ալթընտա քիթապը ալմաղա, եախօտ անա նազար գըլմաղա քիմսէ մուգթէտիւր
- 4 տէյիլ խիւ վէ քիթապը ալմաղա [վէ օգուճաղալ] եախօտ անա նազար գըլմաղա քիմսէ լայըգ պու-

- լուծմամբ զի ինչն՝ պէն զկյատէսիցէ աղլայօր
 5 իտիմ։ Վէ իխթիյարլարտան պիբի պանա տէտի
 քի՝ Աղլաւա, իշթէ Դաւիթին ասլը օլուսլ՝ Յուգա
 սըպթընտան օլան Արսլան քիթապը աշըպ եէտի
 6 միւհրիւնիւ չէօզմէյէ զաֆէրեապ օլտու։ Վէ
 թախթ իլէ տէօրթ զիրուհըն օրթասընտա վէ իխ-
 թիյարլարըն օրթասընտա եէտի պոյնուգա, վէ
 Ալլահըն պիւթիւն զէմինէ իրսալ օլունան եէտի
 Բուհու օլան եէտի կէօզէ մալիք օլարագ, կէօյա
 զէպհ օլունմըլ պիբ Գուգու տուրմագտա կէօր-
 7 տիւմ։ Օ տախի կէլիպ՝ թախթտա օթուրանըն
 8 սաղ էլինտէն քիթապը ալտըլ Վէ քիթապը ալ-
 տըզը կիպի, օլ տէօրթ զիրուհ Վէ հէր պիրինին
 էլինտէ պիբ թանպուր վէ մուգատտէսլէրին տու-
 'սլարը օլան պուխուրլէ տօլու ալթուէ թասլար
 պուլունան օլ եիրմի տէօրթ իխթիյար՝ Գուգու-
 9 նըն հուգուրընտա եէրէ գափանտըլար Վէ պիբ
 եէնի թէսպիհ թէրէննիւմ էտէրէք՝ Գիթապը ա-
 լըպ միւհրէրինի ալմաղա լայըգ սըն։ Յիւնքի զէպհ
 օլունտըն, վէ գանընլլէ պիգի Ալլահա հէր գապիլէ
 վէ լիսան վէ գալմ վէ միլլէթ իշինտէն սաթըն
 10 ալտըն։ Վէ պիգի Ալլահըմըզըն հուգուրընտա մէ-
 լիքլէր վէ քեահինլէր էյլէտին, պիզ տախի զէմին
 իւզէրինտէ սալթանաթ էտէճէյիզ՝ տէրլէր իտի։
 11 Վէ կէօրտիւմ, վէ թախթ իլէ զիրուհլար վէ իխ-
 թիյարլարըն էթրաֆընտա չօգ մէլէքլէրին սէսինի
 իշիթտիւմ։ անլէրին միգաւարը տախի օն պիլ քէրրէ
 օն պիլլէր վէ պիլլէրճէ պիլլէր օլուսլ՝ եիւ քսէք
 12 սէսլէ, Զէպհ օլունմըլ օլան Գուգու գուտրէթ վէ
 զընա վէ հիքմէթ վէ գուլմէթ վէ 'իզգէթ վէ
 համա վէ պէրէքէթի ալմաղա լայըգ տըր՝ տէրլէր
 13 իտի։ Վէ սէմատա վէ զէմինտէ վէ զէմին ալթըն-
 տա պուլունան հէր պիբ մախլուգըն, վէ տէնիզ-
 տէ օլանլարըն, վէ անլէրտէ պուլունան ճիւմէ
 մէվճուտաթըն՝ թախթտա օթուրան իլէ Գուգու-

յա պէտէքէթ վէ 'իզգէթ վէ համա վէ գուտթէթ
էպէտ իւլ ապատ մախսուս տըր՝ տէտթէթինի
14 իշիթտիւմ։ Օլ տէօրթ զիրուհ տախի՝ Ամին՝ տէ-
տիւթը, վէ օլ իիթիյարլար եէրէ գափանըպ սէմ-
տէ գըլտըլար։

ՊԱՊ 6

- 1 Վէ Դուզու միւհըլէրտէն պիրինի աշտըղընտա
կէօրտիւմ, վէ տէօրթ զիրուհլարտան պիրինին
կէօք կիւրիւթիւսիւ կիպի պիր սէսլէ՝ կէլ տէ
- 2 պազ՝ տէտիյինի իշիթտիւմ։ Վէ կէօրտիւմ քի՝
պիր պէյազ աթ վար իտի, վէ անա պինմիլ օլա-
նըն պիր եայը օլուպ՝ անա պիր թում վէրիւտի,
վէ դալէպէ էտէրէք վէ դալէպէ էթմէք իւզրէ
չըգտը կիթտի։
- 3 Վէ իքինճի միւհըլէ աշտըղընտա, իքինճի զի-
- 4 բուհըն՝ կէլ (վէ պազ՝) տէտիյինի իշիթտիւմ։ Վէ
պաշգա պիր ալ աթ չըգտը։ վէ անա պինմիլ օ-
լան քիմսէ տոթիլէրի պիրի պիրինի գաթլ էթմէ-
լէրի իշիւն, զէմինտէն ասայիշի գալտըրմաղա մէ-
մուր օլտու, վէ անա պէօլիւք պիր գըլըճ վէրիւտի։
- 5 Վէ իւչիւնճիւ միւհըլէ աշտըղընտա, իւչիւնճիւ
զիրուհըն՝ կէլ տէ պազ՝ տէտիյինի իշիթտիւմ։ վէ
կէօրտիւմ քի պիր սիյահ աթ, վէ անա պինմիլ
- 6 օլանըն էլինտէ պիր թէրազի վար իտի։ Վէ՝ Պիր
էօլէք պուզուայ պիր տինարա, վէ իւչ էօլէք
արփա պիր տինարա օլտուն։ վէ զէթուհ եաղը
իւշ չէրապա զարաը էթմէլէթին՝ տէլէրէք տէօրթ
զիրուհ արասընտան պիր սէս իշիթտիւմ։
- 7 Վէ տէօրտիւնճիւ միւհըլէ աշտըղընտա, տէօր-
տիւնճիւ զիրուհըն՝ կէլ տէ պազ՝ տէտիյինի ի-
- 8 շիթտիւմ։ Վէ կէօրտիւմ քի պիր սաբը աթ վար
իտի, վէ անա պինմիլ օլանըն տուր էօլիւմ իտի,
վէ հազիյէ անըն արտը սըրա կիտիյօր իտի, վէ

գրուած է վէ գրեթէ լրացւէ վէ էօլումէ վէ եերին վու-
հուշըյէ էօլտիւրմէք իչիւն անէրէ գէմիննն պիր
ըուպ'ը իւզէրինէ գուտրէթ վէրիլտի:

- 9 Վէ պէշինճի միւհրիւ աշտըղընտա, Ալլահըն քէ-
լամը վէ քէնտիլէրինտէ պուլունան շէհատէթ ի-
չիւն գաթլ օլունմըշլարըն ճանլարընը մէզպահըն
- 10 ալթընտա կէօրտիւմ: Վէ եիւքսէք սէսլէ ֆէր-
եաա էտիպ' էյ գուտտուս վէ հագգ Բապպ,
նէ՞ վագթա գատար հիւքմ էթմէզսին, վէ գէմին
իւզէրինտէ սաքին օլանլարտան գանըմըղըն ին-
- 11 թիգամընը ալմագսըն՝ տէրլէր իտի: Վէ անլէրին
հէր պիրինէ պէյազ խիլ'աթ վէրիլիպ' քէնտիլէրի
կիպի գաթլ օլունաճագ օլան ըէֆիգլէրի վէ պի-
րատէրլէրիննն 'ապ'ի տախի թէմամ օլունճայա
տէյին տահա պիր միւտտէթ իսթիրահաթ էթսին-
լէր՝ տէնիլտի:
- 12 Վէ ալթընճը միւհրիւ աշտըղընտա, կէօրտիւմ
քի պիր պէօյիւք գէլզէլէ օլուպ' կիւնէշ պիր գըլ
շուվալ կիպի սիյահ օլարագ, այ 'տախի գան կի-
- 13 պի օլտու: Վէ սէմանըն երլտըղլարը, շիտտէթլի
րիւզկեարտան սալլանան ինճիր աղաճը քէնտի
խամ ինճիրլէրինն տէօքտիւյիւ կիպի, եէրէ տիւշ-
- 14 տիւլէր: Վէ սէմա պիր տիւրիւլիւր թումար կիպի
շէքիլտի: հէր տաղ վէ ասա տախի եէրլէրինտէն
- 15 հարէքէթ էյլէտի: Վէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ պէօ-
յիւքլէր վէ գէնկինլէր վէ պիկ պաշըլար վէ գուտ-
րէթ սահիպլէրի վէ հէր գուլ վէ հէր հուրը մա-
ղարալարտա վէ տաղլարըն գայալարընտա կիզլէ-
- 16 նիպ, Տաղլարա վէ գայալարա՝ իւզէրիմիզէ տիւ-
շիւպ պիզի թախթտա օթուրանըն հուզուրընտան
- 17 վէ Գուզուըն զազապընտան կիզլէյինիզ: Զիրա
անըն զազապընըն 'ազիմ կիւնիւ կէլտի, վէ քի'օ
տուրա պիրիւր տէրլէր իտի:

Պա'ղըստ' տախի քիւլիյէն

- 1 Վէ պու շէյէրտէն սօնրա դարա իւզէրինէ վէ տէնիզ իւզէրինէ վէ հիւ պիթ աղաճ իւզէրինէ բիւզկեար էսմէմէսի իշիւն, զէմինին տէօրթ քէօ- շէսինտե տուրուպ՝ զէմինին տէօրթ բիւզկեար- լարընը թութմագտա օլան տէօրթ մէլէք կէօր-
- 2 տուամ՝ վէ հայ Ալլահըն միւհրիւնիւ համիլ օլա- րագ՝ շարգ թարաֆընտան շրգմագտա օլան պաշ- գա պիր մէլէք կէօրտիւմ. պու տախի գարայա վէ տէնիզէ զիյան վէրմէյէ մէ՞մուր պուլունան օլ տէօրթ մէլէյէ եիւքսէք սէսլէ չաղըրարագ:
- 3 Թա պիզ Ալլահըրմըզըն գուլլարընըն ալընլարը իւ- ղէրինէ միւհր վուրունճայա տէյին, սիզ գարայա վէ տէնիպէ վէ աղաճլարա զիյան վէրմէյինիզ տե-
- 4 տի. վէ միւհրլէնէն քիմսէլէրին միգտարընը ի- շիթտիւմ. պէնի իարայէլին ճիւմլէ սրպթլարընտան
- 5 եիւզ գըրգ տէօրթ պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Նա՛- նի Յուդա սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհր- լէնտի. Ռուբէն սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Գադ սրպթընտան օն իքի պիչ քիմ-
- 6 սէ միւհրլէնտի. Ասեր սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Նեփթաղիւմ սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Մանասէ սրպթըն-
- 7 տան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Շմաւոն սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Դեի սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Ի- սաքար սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհր-
- 8 լէնտի. Զաբուղոն սրպթընտան օն իքի պիչ քիմ- սէ միւհրլէնտի. Յովսէփ սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի. Բենիամին սրպթընտան օն իքի պիչ քիմսէ միւհրլէնտի:
- 9 Պու շէյէրտէն սօնրա կէօրտիւմ քի՛ ճիւմլէ միլ- լէթլէր վէ գապիլէլէր վէ գամլար վէ լիսանլար- տան օլարագ քիմսէնին սայամատըղ պէօյիւք պիր

- ճէմա'աթ պէյազ խիլ'աթլար կիյմիշ, վէ էլլէրին-
 տէ խուրմա տալլարը պուլունտըը հալտէ՝ թախ-
 թըն էօնիւնտէ վէ Գուզունըն հուզուրընտա աու-
 10 բուպ, Եիւքսէք սէսլէ՝ Խէլաս թախթտա օթու-
 րան Ալլահըմըզա վէ Գուզույա մախսուս տըր՝
 11 տէյիւ նիտա էտիյօրլար իտիւ վէ մէլէքլէրին
 ճիւմլէսի թախթըն վէ իխթիյարլարըն վէ տէօրթ
 զիւրուհըն էթրաֆընտա աուրույօրլար իտիւ վէ
 թախթըն էօնիւնտէ Եիւզ իւսթիւ գափանտրագ,
 12 Ալլահա սէճտէ գըլըպ, Ամին. պէրէֆէթ վէ համտ
 վէ հիքիլէթ վէ շիւքը վէ 'իզլէթ վէ գուտրէթ վէ
 գուզլէթ էպէտ իւլ ապատ Ալլահըմըզա մախսուս
 13 տըր. Ամին՝ տէտիլէր, վէ իխթիյարլարտան պիրի
 պանա խիթապէն՝ Պէյազ խիլ'աթլար կիյմիշ պու-
 քիմսէլէր քիմլէր տիր, վէ նէ'րէտէն կէլաիլէր՝
 14 տէտիւ Պէն տախի անա՝ Էյ էֆէնտիմ, սէն պի-
 լիրսին՝ տէտիմ. վէ պանա տէտի քի՝ Պունլար օլ
 պէօյիւք մուզայագատան կէլէնլէր տիր, վէ խիլ-
 'աթլարընը Երյգայըպ՝ Գուզունըն գանընտա պէ-
 15 յազ էթաիլէր. Պու սէպէպատէն Ալլահըն թախթը
 էօնիւնտէ տիրլէր, վէ հէյքէլինտէ կէճէ կիւնտիւզ
 անա 'իպատէթ էտէրլէր. թախթտա օթուրանըն
 մէսքէնի տախի իւզէրլէրինտէ սայէպան օլտճագ
 16 տըր. Արթըգ նէ աճըգաճագլար, նէ տէ սուսա-
 յաճագլար տըր. անլէրի նէ կիւնէշ, նէ տէ պիր
 17 նէվ՝ հէրաքէթ վուրաճագ տըր. Զիրա թախթըն
 օրթասընտա օլան Գուզու անլէրի կիւտիւպ՝ ան-
 լէրի տիրի սու փուկարլարընա կէօթիւրէճէք տիր.
 Ալլահ տախի կէօզլէրինտէն հէր կէօզ Խաշընը սի-
 լէճէք տիր:

- 1 Վէ Էէտինճի միւհրիւ աշտըղընտա սէմատա Խա-
 ըմ սա'աթ գատար սիւքիւթ վազը՝ օլտու:

- 2 Վէ Ալլահն հուզութիւնս տուրան ետի մէլէյի
 3 կէօրտիւմ, վէ անլէրէ ետի պօրու վէրիտի Վէ
 պիւր մէլէք կէլիպ մէզպահն եաննսա տուրտու,
 վէ ճիւմէ մուգատտէսլէրին տու'ալարը իւէ պէ-
 րապէր թախթըն էօնիւնտէ օլան ալթուէն մէզպա-
 հն իւզէրինտէ 'արդ էթմէք իւզրէ անա չօգ
 4 պուխուր վէրիտի Վէ պուխուրըն տիւմանը մու-
 գատտէսլէրին տու'ալարը իւէ պէրապէր մէլէյին
 5 էլինտէն Ալլահն հուզութիւնս չըգտը Վէ մէլէք
 պուխուրտանը ալըպ' անը մէզպահն աթէչինտէն
 տօլտուրարագ, ղէմին իւզէրինէ աթար, վէ սէ-
 տալար վէ կիւրիւթիւթը վէ շիւմէքլէր վէ գէզէ-
 6 լէ վուգու' պուլտու Վէ էլլէրինտէ ետի պօրու
 պուլտուան ետի մէլէք պօրու չալմաղա հաղը-
 լանտըլար
 7 Վէ պիւրինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, գան իւէ
 գարըլմըն տօլու վէ աթէչ չըգըպ' գէմինէ աթըլ-
 տը վէ 'աղաճլարըն իւչտէ պիւրի եանտը վէ եէ-
 չիւ օթըն քեաֆֆէսի եանտը
 8 Վէ իքինճի մէլէք պօրու չալտըգտա, կէօյա ա-
 թէչտէ եանան պէօյիւք պիւր տաղ տէնիլէ աթը-
 9 լըպ' տէնիլին իւչտէ պիւրի գան քէսիլտի Վէ տէ-
 նիլտէքի զիրուհ մախուգաթըն իւչտէ պիւրի էօ-
 լիւպ' կէմիլէրին տախի իւչտէ պիւրի թէլէֆ օլտու
 10 Վէ իւլիւնճիւ մէլէք պօրու չալտըգտա, սէմա-
 տան մէշ'ալէ կիպի եանար պէօյիւք պիւր ելըտըղ
 տիւչիւպ' ըրմաղլարըն իւչտէ պիւրի իւզէրինէ վէ
 11 սու փուլարլարը իւզէրինէ տիւչտիւ Վէ օլ ելը-
 տըղըն ատընա փէլին տէնիլիւր. վէ սուլար աճը օլտըղլարը
 իլիւն, անլէրին սէպէպիլլէ չօգ ատէմ էօլտիւ

*Պա՛ղլըն՝ գէմինին իւչտէ պիւրի եանտը, վէ ա-
 ղաճլարըն

- 12 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք պօրու չալտրգտա, կիւնէշին իւչոտ պիրի վէ այրն իւչոտ պիրի վէ երլտրզլարըն իւչոտ պիրի վօւրուլտու, շէօլէ քի անլէրին իւչոտ պիրի գարարալ կէճէ իլէ կիւնտիւզիւն իւչոտ պիրինին այտընլըզը օլմայա:
- 13 Վէ կէօրտիւմ վէ պիր 'մէլէյին սէմա օրթաւընտա ուչուալ, եիւքսէք սէսլէ՝ Օլ չալաճադ օլան իւչ մէլէյին պադի գալան պօրու սէտալարը սէպէպինտէն վա՛յ, վա՛յ, վա՛յ եէր իւղէրինտէ սաքին օլանլարա՝ տէտիյինի իշիթտիմ:

ՊԱՊ 9

- 1 Վէ պէշինճի մէլէք պօրու չալտրգտա, պիր երլտրզըն սէմատան զէմին իւղէրինէ տիւչմիւշ իտիյինի կէօրտիւմ, անա տախի հալիյէնին գուլուսընը աչտրգտա, գուլուտան պէօյիւք քիւլիտան թիւթիւնիւ կիպի պիր տիւման չըգտը, վէ գուլուըն տիւմանընտան կիւնէշ վէ հալա գաւրարտը: Վէ օլ տիւմանտան զէմին իւղէրինէ չէքիւկէլէր չըգըպ՝ անլէրէ զէմինին 'ազրէպլէրինտէ
- 4 օլան գուտրէթ կիպի գուտրէթ վէրիլտի: Վէ անլէրէ էմը օլունտու քի՝ եէրին օթընա վէ հիշ պիր եէշիլիլէ վէ հիշ պիր աղաճա տէյիլ, անճադ ալընլարը իւղէրինտէ Ալահըն միւհրիւ սլուլունմա:
- 5 յան տտէմլէրէ զլյան վէրէլէր: Վէ գաթլ էթմէլէրինէ տէյիլ, անճադ պէշ այ գատար 'աղապ վէրմէլէրինէ անլէրէ ըտտալ վէրիլտի, վէ էթտիքլէրի 'աղապ 'ազրէպին պիր ատէմի սօգտը:
- 6 զընտա հասըլ օլան 'աղապ կիպի իտի: Վէ օլ կիւնլէրտէ տտէմլէր էօլիւմիւ արայաճաղլար, ամմա պուլմայաճաղլար տըր: Վէ էօլմէյի ար-

- զուէ տէճէքլէր, ամմա էօլիւմ անլէրտէն դաշա-
 ճագ տըր, վէ չէքիկէլէրին չէքի ճէնկէ հաղըր-
 7 լանմըլ աթլարա պէկզէր իտի, վէ պաշարընտա
 'ալթուէա պէկզէր՝ թաճլար կիպի պիւր շէյ պու-
 լունուպ՝ եւեղլէրի ատէմ եւեղլէրի կիպի իտի,
 8 վէ սաշարը նիսա սաշը կիպի օլուպ՝ տիշլէրի ար-
 9 լան քիլէ կիպի իտի, վէ տէմիւր զըրհ կիպի զըրհ-
 լարը վար իտի, վէ գանաւարընըն սէտասը ճէն-
 կէ գօշար պիւր խալըլ աթ 'արապաւարընըն կիւ-
 10 ըւթիւտիւ կիպի իտի, վէ 'ագրէպլէրէ պէկզէր
 գուլըրուգլարը վէ գուլըրուգլարընտա տիքէնլէրի
 պուլունուպ՝ ատէմլէրէ պէշ այ զարար վէրմէյէ
 11 գուտրէթլէրի վար իտի, վէ պունլար իւզէրինէ
 փատիլահ վար տըր, եա'նի հալիլէնին մէլէյի,
 անըն իսմի տախի 'իպրանիճէ Աբադնէ վէ Ծունա-
 12 նիճէ Ապուղղիոն տըր, Պիրինճի վայ կէշտի, իշիէ
 պունտան սօշրա իքի վայ տահա կէլիր,
 13 վէ ալթընճը մէլէք պօրու չաւորգտա, էլինտէ
 14 պօրու օլան ալթընճը մէլէյէ խիթապէն, Օլ պէօ-
 յիւք Եփրատ ըրմաղընտա պաղըլ օլան տէօրթ
 մէլէյի չէօզ՝ տէյիւ Ալլահըն հուզուընտա օլան
 ալթուէ մէզպահըն տէօրթ պունուզընտան կէլէն
 15 պիր սէս իշիթտիմ, վէ ատէմլէրին իւշտէ պիրինի
 էօլտիւրմէք իւզրէ, սա'աթ վէ կիւն վէ այ վէ սէնէ
 իշիւն հաղըրլանմըլ օլան օլ տէօրթ մէլէք չէօ-
 16 զիւտիւ: վէ սիւվարի 'ասքէրին միգտարը իքի
 տէֆ'ա օն պիկ քէրրէ օն պիկ օլարագ, անլէրին
 17 միգտարընը իշիթտիմ, վէ րիւշատա աթլարը վէ
 իւզէրլէրինէ պինուիշ օլանլարը պէօլլէ կէօրուիւմ
 քի աթէշ վէ մօր եագուլթ վէ քիւքիւրու բէնլիւտէ
 զըրհլարը վար իտի, վէ աթլարըն պաշարը արս-
 լան պաշարը կիպի օլուպ՝ աղըղարընտան աթէշ
 18 վէ տիւման վէ րիւքիւրու չըզըյօր իտի, Պու իւշ-

- տէն, եւ'նի անլէրին աղըզլարընտան չըգան ա-
թէշ վէ տիւման վէ քիւքիւրտտէն ատէմլէրին
19 իւչտէ պիրի հէլաք օլտոււ Ջիրա անլէրին գուս-
րէթի աղըզլարընտա վէ գույրուգլարընտա տըր,
չիւնքի գույրուգլարը երլանա պէկզէյիպ' պաշլա-
20 րը վար տըր, վէ պունլարլէ զարար էտէրլէր, վէ
պագի գալան ատէմլէր, քի պու պէլալարտան
հէլաք օլմատըլար, ճիննլէրէ, վէ կէօրմէյէ վէ ի-
չիթմէյէ վէ եիւրիւմէյէ մուգթէտիր օլմայան ալ-
թուն վէ կիւմիւշ վէ պագըր վէ թաշ վէ աղաճ-
տան օլան փութլարա սէճտէ էթմէմլէրի իչիւն'
21 էլլէրինին' ամէլլէրինտէն թէվպէ էթմէտիլէր, Հէմ
տէ քէնտի գաթլ վէ սիհր վէ դինա վէ սըրգաթ-
լարընտան թէվպէ էթմէտիլէր:

ՊԱՊ 10

- 1 Վէ պուլութ կիյմիշ վէ պաշընտա գալսը գու-
զահ օլուպ' եիւգիւ կիւնէշ կիպի, այադլարը տա-
խի աթէշ տիրէքլէրի կիպի օլարագ, սէմատան
էնմէքտէ օլան տիկէր գուվվէթլի պիր մէլէք
2 կէօրտիւմ, վէ էլինտէ աչըգ պիր քիւչիւք քի-
թապ թութարագ' սաղ այադընը տէնիղ իւզէրի-
3 նէ, սօլընը տախի գարա իւզէրինէ գօյուպ, Արս-
լանըն կէօմիւրտէմէսի կիպի եիւքսէք սէսլէ նիտա
էլլէտի. վէ նիտա էլլէտիյինտէ եէտի կէօք կիւ-
րիւթիւսիւ քէնտի սէտալարըլլէ սէօյլէտիլէր,
4 վէ եէտի կիւրիւթիւլէր [քէնտի սէտալարըլլէ]
սէօյլէտիքտէ, պէն եաղաճագ օլտըմ. վէ [պանա']
նէտի կիւրիւթիւնիւն սէօյլէտիքլէրինի մի հրէ,
վէ անլէրի եաղմա' տէյէրէք սէմատան պիր սէս
5 իչիթտիմ. վէ տէնիղ իւզէրինտէ վէ գարա իւզէ-
րինտէ սուրմագասա կէօրաիյիւմ օլ մէլէք 'էլինի

Պա'ղլէ' սաղ էլինի

- 6 սէմայա գալտըրըպ, Սէմայը վէ անտէ օլան չէյ-
լէրի, վէ դէմինի վէ անտէ օլան չէյլէրի խալդ է-
տէն վէ էպէտ իւլ ապատ հայ օլանըն հազըր ի-
չուն եէմին էթտի քի՝ Արթըգ վազըթ օլմայանադ
7 տըր, Լաքին եէտինճի մէլէյին սազըթ կիւնլէրին-
տէ, եա՛նի պօրուսընը չալաճաղը վազըթտա, Ալ-
լահըն սըրըր՝ քէնտի գուլարը օլան փէյղամպէր-
լէրէ թէպչիր էյլէտիյի իւզրէ իթմամ օլունաճագ
տըր
8 Վէ օլ սէմատան իշիթտիյիմ սէս եինէ պանա
խիթապէն՝ Կիթ, տէնիզ վէ գարա իւզէրինտէ
տուրան մէլէյին էլինաէ օլան օլ աչըգ քիւչիւք
9 քիթապը ալ տէտի, Վէ մէլէյին եանընա կիտիպ
անա՝ Պու քիւչիւք քիթապը պանա վէր՝ տէտիմ,
օ տախի պանա՝ Ալ վէ եէ, վէ սէնին գարնընտա
տճըլըգ հասըլ էտէճէք իսէ տէ, աղզըլտա պալ
10 կիպի թաթլը օլաճագ տըր՝ տէտի, Վէ օլ քիւ-
չիւք քիթապը մէլէյին էլինտէն տըլպ եէտիմ, վէ
աղզըլմուտ պալ կիպի թաթլը իտի իսէ տէ, անը
11 եէտիքտէն սօնրա գարնըլմտա տճըլըգ օլտու, Վէ
պանա՝ Եինէ չօգ գալմտըր վէ միլլէթլէր վէ վի-
սանլար վէ մէլիքլէր հազըլնտա փէյղամպէրիք
էթմէն կէրէք տիր՝ տէտի

ՊԱՊ 11

- 1 Վէ պանա յասայա պէնդէր պիր գամըլ վէրիլտի
վէ օլ մէլէք տուրուպ տէտի քի՝ Գալդ, վէ Ալտ-
հըն հէքէլինի վէ մէզպահը վէ իշինտէ սճտէ է-
2 տէնլէրի էօլ, Վէ հէքէլին խարիճինտէ օլան
հալլուլը պրագըպ՝ անը էօլմէ, զիրա օ՝ թա՛ի-
ֆէլէրէ վէրիլմիշ տիր, անլէր տախի մուգատտէս
չէհըր գըրգ իքի այ փայիմալ էտէճէքլէր տիր
3 Պէն տախի իքի շահիտիմէ գոպրէլ վէրէճէյիմ,
անլէր տախի շուլ կիյմիշ օլտըլարը հալտէ՝ պիլ

- 13 տիւղէնլերի տախի անլէրի կէօրաիւլէր: Վէ օլ սա'աթտա պէօյիւք պիր զէլղէլէ վուգու' պուլու' շէհրին օնտա պիրի երգըլալը, վէ զէլղէլտէ ետի պիրի նուֆուս թէլէֆ օլարագ, պարիլէրի տախի գօրգուպ սէմանըն Ալլահընա համա էթ-
- 14 ալլէր: Իքիսնի վայ կէլտի: Իլթէ իւլիւննիւ վայ թէզ կէլիւ:
- 15 Վէ եէտիննի մէլէք պօրու չալարգտա' Տիւննա- նըն մէմալիքի Րապպըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու, վէ եպէտ իւլ ապատ սալթանաթ էտէնէք տիր' տէյերէք, սէմատա պէօյիւք սէտալար վուգու' պուլտու: Վէ Ալլահըն հուզուրընտա քէնաի թաթթլարը իւզէրինտէ օթուրան օլ եիրմի տէօրթ իխթիյար եիւզ իւթիւ գափանտըլար: Վէ Ալլա-
- 17 հա սէնտէ գըլըպ տէտիլէր քի, նա մէվնուտ օլտն վէ օլմուշ (վէ օլաճագ) վէ հէր շէյէ գատիր Րապպ Ալլահ, սանա շիւքը էտէրիզ քի' 'ազիմ'
- 18 գուտրէթիլի ալըպ սալթանաթ էթտին: Վէ թա- 'իֆէլէր զազապընտըլար, սէնին զազապըն տախի կէլտի, վէ էօլիւլէրին հիւք՝ օլունաճաղը վալըն, վէ սէնին գուլարըն փէյլամպէրլէրէ վէ մուգատա տէսլէրէ վէ սէնին իսմինտէն գօրգան քիւլիւք- լէրէ վէ պէօյիւքլէրէ էնը վէրմէնին, վէ զէմինի խարապ էտէնլէրի խարապ էթմէնին վազթը իլտի:
- 19 Վէ սէմատա Ալլահըն հէյքէլի ալըլըպ' հէյքէ- լինտէ անըն թապուի իւլ 'ահտը կէօրիւնտիւ, վէ շիմէքլէր վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւթիւ- լէրի վէ զէլղէլէ վէ պէօյիւք տօրու վազը' օլտու:

ՊԱՊ 12

- 1 Վէ սէմատա պէօյիւք պիր 'ալամէթ կէօրիւն- տիւ: պու տախի կիւնէշ կիլիշ, այ տախի ալագ- լարը ալթընտա վէ օն իքի երլարգտան պիր թաճ
- 2 պաշընտա օլտըղը հալտէ պիր դարը իտի: Վէ հա-

- միւլէ օլմաղլէ՝ ազրը շէքիպ տօղուրմագ իւզրէ զի-
յաստէսլյէ էզիյէթտէ օլարագ ֆէրեատ էտէր իտի
3 վէ սէմատա տիկէր պիր 'ալամէթ կէօրիւնտիւ,
վէ իշթէ եէտի պաշը վէ օն պուշնուզը վէ պաշլա-
րը իւզէրինտէ եէտի թամ պուլունան պիր պէօ-
4 յիւք գըզըլ էժտէր վար իտի վէ անըն գույ-
րուզը սէմա երլտըզլարընըն իւշտէ պիրինի սիւ-
րիւքլէյիպ՝ անլէրի գէմինէ աթտը. վէ էժտէր՝
տօղուրմագ իւզրէ օլան գարընըն տօղուրտըզը
կիպի չօճուզընը եութմագ իշիւն էօնիւնտէ տու-
5 րույօր իտի վէ մէրգումէ ճիւմլէ 'թա'իֆէլէրէ
տէմիր 'ասա իլէ հիւքիւմէթ էտէճէք՝ պիր էր-
քէք չօճուգ տօղուրտու. վէ չօճուզը Ալլահըն վէ
6 թախթընըն հուզուրընա ալընըպ, Գարը տախի
Ալլահ թարաֆընտան պէրրիյէտէ հազըրլանմը
մահալէ ֆիրար էյլէտի, քի օրատա պիշ իքի եիւզ
ալթմըշ կիւն անը պէսլէյէլէր,
7 վէ սէմատա ճէնք վագը՝ օլուպ՝ Միքայէլ վէ
մէլէքլէրի էժտէր իլէ ճէնք էթտիլէր. էժտէր վէ
8 մէլէքլէրի տախի ճէնք էթտիլէր խէ տէ, նէ դա-
լէպէ էտէ պիլտիլէր, նէ տէ արթըգ սէմատա
9 մէքեանլարը պուլունտու. վէ իպլիս վէ Շէյթան
թէսմիյէ օլունան օլ պէօյիւք էժտէր, օլ գատիմ
երլան քի պիւթիւն տիւնեայը իզլալ էտէր, գէ-
մինէ աթըլտը, մէլէքլէրի տախի անըն իլէ պէրա-
10 պէր աթըլտըլար. վէ սէմատա պէօյիւք պիր սէ-
տա իշիթտիմ քի՝ Շիմսի Ալլահըմըզըն խէլասը վէ
գուարէթի վէ մէլէքիւթիւ վէ Մէսիհինին հիւ-
քիւմէթի վուգու'ա կէլաի. զիրա պիրատէրլէրի-
միզ 'ալէյհինտէ կէճէ կիւնաիւզ Ալլահըմըզըն հու-
զուրընտա չիքեայէթ էթմէքտէ օլան չիքեայէթ-
11 ճի աշաղը աթըլտը. Անլէր տախի՝ Գուզուընըն գա-
նըլլէ վէ քէնտի շէհատէթլէրինին քէլամըլլէ անա

Ն.Ն. թա'իֆէլէրի տէմիր 'ասա իլէ կիւտէճէք

- ղալիս օլուսի՝ ճանաւորնը՝ էօլիւմտէն պիլէ էսիր-
- 12 կէմէտիլէր՝ Պու սէպէպաէն, էյ սէմապաթ վէ
անտէ սաքին օլանլար, մէսրուր օլունըլ՝ վա՛յ
†գէմինէ վէ տէնիղէ՝, յիւնքի իպլիս ազ վազթը
օլաղընը պիլէրէք, 'ազիմ' հիտտէթլէ եանընըզա
էնտի՝ տէտի:
- 13 Վէ էժտէր քէնտինին զէմինէ աթըլաղընը
կէօրտիւքտէ, օլ էրքէք չօճուղը աօղաւրան գա-
- 14 բըյա թէ'ատտի էյլէտի Վէ գարըյա պէրըլյէտէ
զէման վէ զէմանլար վէ նըսֆը զէման քէնտի
պէսլէնէճէյի մահպէ, երանըն էօնիւնտէն ուշ-
մագ իյիւն պէօյիւք պիր գարթալըն իքի գանա-
- 15 տը վէրիլտի Վէ երան գարըյը սէյլ կէօթիւր-
սիւն տէյիւ, անըն արաւընճա աղզընտան ըրմագ
- 16 կիպի պիր սու չըգարար: Վէ զէմին գարըյա
եարտըմ էթտի, չէօյլէ քի զէմին աղզընը այըպ՝
էժտէրին քէնտի աղզընտան չըգարտըյը ըրմաղը
- 17 ետթտու: Վէ էժտէր գարըյա զազապլանըպ՝
Ալլահըն էմըլէրինի հըֆօլ էթմէքտէ վէ Յիսուս
[Քրիստոսըն] չէհատէթինի թու. թմագտա օլան
զիւրըլյէթինին պագըյէսի իլէ մուհարէպէ էթ-
մէք իյիւն չըգար:

ՊԱՊ 13

- 1 Վէ տէնիղին գումուս իւզէրինտէ տուրտըմ, վէ
եէտի պաշը վէ օն պույնուղը վէ պուշնուղարը
իւզէրինտէ օն թաճը վէ պաշլարը իւզէրինտէ
քիւֆը իսմէրի պուլունարագ, տէնիղտէն չըզան
- 2 պիր ճանապար կէօրտիւմ: Վէ օլ կէօրտիւյիւմ
ճանապար գաւիլանա պէկզէյիպ՝ այազլարը այընն
այաթլուրը կիպի, վէ աղզը արսլան աղզը կիպի

Յոան. էօլիւմտէք սէվմէտիլէր
†Պա'ղը՝ զէմին վէ տէնիղ սէքէնէսինէ

- խոր. վէ էժտէր անա քէնտի գուզվէթինի վէ
 3 Թախթընը վէ 'ազիմ հիւքիւմէթ վէրտիւ վէ ա-
 նըն պաշարբնտան պիրինի, կէօյա էօլէճէք տէ-
 4 րէճէտէ մէճրուհ [կէօրտիւմ,] վէ անըն միւհլիք
 էարասը էյի օլտու. վէ պիւթիւն զէմին ճանաւա-
 րըն արտընտան Թէ'աճճիւպ էյլէյիպ՝ ճանաւարա
 հիւքիւմէթ վէրէն էժտէրէ սէճտէ գըլտըլար. վէ
 ճանաւարա տախի սէճտէ գըլտըլազ՝ ճանաւարա
 պէկզէր քիմ վար, վէ անըն իլէ քիմ մուհարէ-
 5 պէ էտէ պիլիթ՝ տէտիլէր. վէ անա պէօյիք սէօդ-
 լէր վէ քիւֆըր սէօյլէյէն պիլը սղըզ վէրիլիպ՝ անա
 գըրգ իքի այ իմէպէյնէ եափմաղա գուտրէթ վէ-
 6 բիլտի. վէ Ալլահա գարշը քիւֆըր իլէ, եա'նի ա-
 նըն իսմինէ վէ մէսքէնինէ վէ սէմատա սաքին օ-
 7 լանլարա քիւֆըր էթմէք իչիւն աղղընը աշուր. վէ
 մուգատտէսլէր իլէ մուհարէպէ էտիպ անլէրէ
 զալիպ կէլմէյէ անա գուպրէլ վէրիլտի. վէ անա՝
 հէր զապիլէ 'վէ լիսան վէ միլլէթ իւզէրինէ հիւ-
 8 քիւմէթ վէրիլտի. վէ զէպհ օլուհմըլ Գուզուհըն
 հայաթ քիթապընտա իսմէթի տիւննա գուրուլա-
 լըտան պէրու եաղըլմըլ օլմայարազ՝ զէմինտէ
 սաքին օլանլարըն ճիւմլէսի անա սէճտէ գըլա-
 9 ճագլար տըր. Գուլաղը օլան իչիթսին. (10) էսիթ-
 լիյէ կէօթիւրէն՝ էսիթլիյէ կիտէր. գըլըճլէ գթլ
 էտէն՝ գըլըճլէ գաթլ օլուհմազ կէրէք տիր. մու-
 գատտէթլէրին սապըր վէ իմանը պուհտա տըր.
 11 վէ զէմինտէն չըգան պաշգա պիր ճանաւար
 կէօրտիւմ, վէ գուզու կիպի իքի պուշնուզը օ-
 12 լուպ՝ էժտէր կիպի սէօյլէր իտի. վէ էվլէլքի ճա-
 նապարըն հուզուրընտա անըն պիւթիւն հիւքիւ-
 մէթինի իճրա էտէր, վէ զէմինի վէ անտէ սաքին
 օլանլարը միւհլիք եարասը էյի օլմուշ օլան էվ-
 13 վէլքի ճանաւարա սէճտէ գըլտըրըր իտի. վէ պէօ-

Պա'ղը'ը վէ գալմ վէ

- յիւք 'ալամէթլէր իճրա Էտիպ' հաթթա ատէմէ-
րին Էօնիւնտէ սէմաաւան զէմինէ աթէշլ պիլէ Էն-
14 ախրիր խտիւ վէ ճանաւարըն Էօնիւնտէ իճրա Էթ-
մէք իշիւն էլինէ վէրիլէն 'ալամէթլէրլէ Էէր Էիւ-
զիւնտէ սաքին օլանլարը իզլալ Էտիպ, Էէր Էիւ-
զիւնտէ սաքին օլանլարա' իւզէրինտէ գըլըճ Էա-
րասը օլուպ տա սաղ գալան ճանաւարըն սուրէ-
15 թինի Էափմալարընը թէնպիհ Էտէր խտիւ վէ ա-
նա' ճանաւարըն սուրէթինէ ըուհ վէրմէյէ հադ-
բէլ վէրիլտի, թա քի ճանաւարըն սուրէթի թէ-
քէլլիւմ Էտէ, վէ ճանաւարըն սուրէթինէ սէմոէ
16 Էթմէյէնլէրի գաթլ Էթտիրէ: Վէ քիւլիւք իլէ
պէօյիւքլէր, վէ զէնկին իլէ Փազիրլէր, վէ հուրը
իլէ գուլլարըն ճիւմէսինէ սաղ էլլէրի, Էախօտ
ալընլարը իւզէրինէ տամղա գապուլ Էթտիրը
17 խտիւ վէ տամղայա, Էախօտ ճանաւարըն իսմինէ
Էախօտ իսմինին 'ատէտինէ մալիք օլան քիմէ-
տէն զայրինին ալըշ վէրիշ Էտէմէմէսինէ սէպէպ
18 օլուր խտիւ Հիքմէթ պուշտա տըր. 'ազլա մալիք
օլան քիմէ ճանաւարըն 'ատէտինի հիսապ էթսին,
զիրա ինսան 'ատէտի օլարադ' անըն 'ատէտի ալ-
թը Էիւզ ալթմըշ ալթը տըր:

ՊԱՊ 14

- 1 Վէ կէօրտիւմ քի Գուզու Սիօն տաղը իւզէրին-
տէ տուրուպ, անըն իլէ պէրասլէր 'անըն Ֆէտէ-
րինին իսմի ալընլարընտա Էազըլմըշ օլան իիւդ
2 գըրգ տէօրթ պիլի քիմէ վար խտիւ վէ չօգ սու-
լար սէտասը կիպի վէ պէօյիւք կէօք կիւրիւթիւ-
սիւ կիպի սէմտաւան պիր սէտա իշիթտիւմ. վէ
քէնտի թանպուրլարընը չալան թանպուրճըլարըն
3 սէտասընը իշիթտիւմ: Վէ պուշտա թախթըն էօ-

Պա'զըն' անըն վէ

- նիւնտէ վէ տէօրթ զիրուհըն վէ իխթյարւարըն
 էօնիւնտէ (կէոյա) Էէնի պիր թէսպիհ թէրէննիւմ
 էտիյօրլար խի. օլ թէսպիհի տախի զէմինտէն
 սաթըն ալընան օլ եիւզ գըրգ տէօրթ պիկ քիւմ
 սէտէն զայրի քիւմսէ էօյրէնմէյէ գասիր տէյիւ
 4 խի. Պուշլար նիւս իլէ նափաք օլմամըշ օլա-
 րագ, թահիր տիրէր. պուշլար Գուզուշըն հէր
 կիթտիյի եէրէ արտընճա կիտէնլէր տիր. պուշ-
 լար ատէմլէր արասընտան Ալլահա վէ Գուզուշա
 թուրփանտա օլմագ իւզրէ սաթըն ալընանլար
 5 տըր, վէ պուշլարըն աղզընտա հիլէ պուշլանմա-
 տը, չիւնքի (Ալլահըն թախթը էօնիւնտէ) գու-
 սուրսըզ տըրլար:
 6 վէ զէմին իւզէրինտէ սաքին օլանլարա, եա'նի
 հէր միլլէթ վէ գասպիլէ վէ լիսան վէ գասլմա էպէ-
 տի պէշարէթի թէպչիրէ մէ'մուր օլարագ, սէմա
 օրթասընտա ուչան տիկէր պիր մէլէք կէօրաիւմ:
 7 վէ եիւքսէք սէսլէ' Ալլահտան գօրգուշըզ, վէ
 անա համա էյլէյիւիզ, զիրա հիւքմիւնիւն սա'աթը
 կէլտի. վէ սէմա իլէ զէմինի վէ տէնիգի վէ սուլա-
 րըն փուկարլարընը խալգ էտէնէ սէճտէ գըլընըզ
 տէր խի:
 8 վէ անըն արտընճա տիկէր պիր մէլէք կէլիպ'
 եըգըլուր, օլ պէյիւք (չէհր) Բաբելոն եըգըլուր,
 չիւնքի քէնտի զինասընըն աղզընլըզը շէրապընտան
 9 ճիւմլէ միլլէթլէրէ իչիրտի' տէտի. վէ անլէրին տը-
 տընճա իւչիւնճիւ պիր մէլէք կէլիպ եիւքսէք սէս-
 լէ տէտի քի' Հէր քիւմ ճանալարա վէ սուրէթինէ
 սէճտէ գըլըպ' տամզայը քէնտի ալըն իւզէրինէ
 10 եա էլի իւզէրինէ գասպուլ էտէրսէ, Օլ քիւմսէ Ալ-
 լահըն զազապընըն քեասէսինէ տօլտուրըմըշ խըշ-
 մընըն սաֆի շէրապընտան իլէճէք, վէ մուգասու-
 տէս մէլէքլէրին հուզուրընտա վէ Գուզուշըն հու-
 գուրընտա աթէշ վէ քիւքիւրտլէ 'ազասպ օլուհա-
 11 ճագ տըր, վէ անլէրին 'ազապընըն տիւմանը իլ

- եւ էպէտ եօգարը չըգար. վէ ճանաւարա վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ գըլանլարըն վէ անըն իսմինին տամղասընը հէր պիր գապուլ էտէնին կէճէ կիւն.
- 12 տալը բահաթը օլմազ. Մուգատտէսլէրին սապըր պուշտա տըր. Ալլահըն էմրլէրինի վէ Յիսուսա
- 13 օլան իմանը հըֆզ էտէնլէր [պուշտա տըր]. վէ սէմատան պիր սէս իշիթաիմ, օ տախի [պանա] տէտի քի՝ Ծազ, Պուշտան պէօյլէ նէ՝ միւպարէք տիր օլ էօլիւլէր քի Բապպտա վէֆաթ էտէրլէր. Բուհ՝ Պէլի, թա քի անլէր քէնտի չէֆտիքլէրի էմէքլէրտէն իսթիրահաթ էտէլէր, վէ 'ամէլլէրի արալարընճա կիտէր՝ տէյօր:
- 14 վէ կէօրտիւմ քի պէյազ պիր պուլութ վար իտի, վէ իւզէրինտէ՝ պաշընտա ալթուն թաճ վէ էլինտէ քէսքին պիր օրադ պուլուշարագ՝ իպն իւլ ինսանա պէկզէր պիր զաթ օթուրույօր իտի:
- 15 վէ հէյքէլտէն տիկէր պիր մէլէք չըգըպ՝ պուլութ իւզէրինտէ օթուրանա՝ Օրաղընը սալըպ պիշ. զիւրա զէմինին պիլինի հէթիշմիշ օլմազլէ, [սանա] պիշէճէք վազըթ կէլտի՝ տէյիւ հիւքսէք սէպէ
- 16 նիտա էյլէտի վէ պուլութ իւզէրինտէ օթուրան զէմին իւզէրինէ օրաղընը սալար վէ զէմին պիլիտի:
- 17 վէ տիկէր պիր մէլէք սէմատա օլան հէյքէլտէն չըգըպ՝ անըն տախի քէսքին պիր օրաղը վար իտի:
- 18 վէ աթէշ իւզէրինէ գուտրէթի օլան տիկէր պիր մէլէք մէզպահատան չըգըպ, օլ քէսքին օրաղը օլանա՝ Քէսքին օրաղընը սալըպ զէմինին պաղընըն սալըրմլարընը քէս, զիրա իւզիւմլէրի հէթիշ-
- 19 տի՝ տէյիւ 'ազիմ սէտա իլէ նիտա էյլէտի վէ օլ մէլէք քէնտի օրաղընը զէմինէ սալըպ՝ զէմինին պաղընը քէսէրէք է-դէ-դա Ալլահըն զազապընըն
- 20 պէօյիւք մա'սէրէսինէ աթտը վէ մա'սէրէ չէհ-րին խարիճինտէ պաալըպ՝ մա'սէրէտէն պիլի ալթըր հիւզ օգ աթըրմը մէսաֆէյէտէք աթլարըն կէմլէրինէ հէթիշիւր տէրէճէտէ գան չըգար:

ՊԱՊ 15

- 1 Վէ սէմատա պաշտա պէօյիւք վէ 'աճիպ պիր
'ալամէթ, էա'նի եէտի սոն պէլալարը թութան
եէտի մէլէք կէօրտիւմ, չիւնքի պու պէլալարէ
- 2 Ալլահըն զազապը իթմամ օլունուր, վէ կէօյա
աթէշէ գարըշմը սըրչատան պիր տէնիղ, հէմ
ճանալարա վէ սուրէթինէ վէ (տամղասընա վէ)
իսմինին 'ատէտինէ զալիպ կէլէնլէրի, էլլէրինտէ
Ալլահըն թանպուրլարը օլարագ, սըրչա տէնիղի-
- 3 նին իւղէրինաէ տուրուր կէօրտիւմ: Վէ Ալլահըն
գուլու Մովսէսին թէսպիհինի վէ Գուղունըն թէս-
պիհինի թէրէննիւմ էտիպ՝ Եա հէր շէյէ զատիր
օլան Բապպ Ալլահ, իլլէրինկ պէօյիւք վէ 'աճա'իպ
տիր: Էյ մուգատտէսլէրին փատիշահը, թարիգլէ-
- 4 րին տօղըու վէ հագգ տըրլար, Եա Բապպ, սէն-
տէն քիմ գօրգմայրպ իսմինէ համա էթմէյէ,
զիրտ եալընը սէն գուտտուս սըն, չիւնքի հագգ
հիւքմէրին իղհար օլունտըգլարընտան, ճիւմլէ
միլլէթլէր կէլիպ սէնին հուղուրընտա սէճտէ գը-
լաճագլար տըր՝ տէրլէր իտի:
- 5 Անտէն սօնրա կէօրտիւմ քի սէմատա շէհատէթ
- 6 մէսքէնինին հէյքէլի աշըտը: Վէ օլ եէտի պէլայը
թութան եէտի մէլէք փաք վէ փարլագ քէթէն
կիյմիշ, վէ կէօքսլէրինէ ալթուն գուշագլար գու-
- 7 շանմը օլարագ, հէյքէլտէն չըգտըլար, վէ տէօրթ
զիրուհտան պիրի եէտի մէլէյէ՝ էպէտ իւլ ապատ
հայ օլան Ալլահըն խըշմըյլէ տօլու եէտի ալթուն
- 8 թաա վէրտի: Վէ հէյքէլ Ալլահըն ճէլալ ու գուտ-
րէթինտէն տիւմանլէ տօլու օլուպ՝ եէտի մէլէյին
եէտի պէլասը իթմամ օլունճայատէք հէյքէլէ
պիր քիմանէ կիրէմէտի:

ՊԱՊ 16

- 1 Վէ հէյքէլտէն եէտի մէլէյէ խիթապէն՝ Կիտի-

- նիդ, վէ Ալլահըն խըշմընըն Թասլարընը դէմինէ պօշալթընը՝ տէյիւ պէօյիւք պիր սէտա իշիթտիմ:
- 2 Վէ էվվէլքիսի կիտիպ քէնտի թասընը դաբա իւզէրինէ պօշալթտըդտա, ճանաւարըն տամլաւ սըյէ տամլալանան վէ սուրէթինէ սէճտէ էտէն ատէմէրտէ վէք ֆէնա չըպան չըգտը:
- 3 Վէ իքինճի մէլէք քէնտի թասընը տէնիլէ պօշալթտըդտա, Կէնիլ էօլիւնիւն գանը կիպի Գան օլտու, վէ տէնիլ իշինտէ եաշայանլարըն ճիւմէտի էօլտիւ:
- 4 Վէ իւշիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը ըրմազլաւա վէ սու փուշարլարընա պօշալթտըդտա՝ գան օլտըլտու: Վէ սուլար մէլէյինին՝ Եա մէվճուտ օլտան վէ օլմուշ վէ գուտուտա (Բապա), պու շէլէ-
- 6 րի հիւքմ էթտիյիլտէ 'ատիլ սին. Զիրա անլէր մուգատտէսլէրին վէ փէյդամպէրլէրին գանընը տէօքտիլէր. սէն տաիսի անլէրէ գան իշիրտին, շիւնքի միւսթահազգ տըրլար՝ տէտիյինի իշիթ-
- 7 տիմ: Վէ մէզպահտան (տիկէրինին) Պէլի, ես հէր շէյէ գատիր Բապա Ալլահ, սէնին հիւքմէրին հազգ վէ 'ատալէթ տիլ՝ տէտիյինի իշիթտիմ:
- 8 Վէ տէօրտիւնճիւ մէլէք քէնտի թասընը կիւնէլ իւզէրինէ պօշալթտըդտա, անա ատէմէրի տթէշ-
- 9 լէ եազմաղա գուտրէթ վէրիլտի: Վէ ատէմէր պիր շիտտէթլի հէրարէթլէ եանալլար, վէ պու պէլլար իւզէրինէ հիւքիւմէթի օլան Ալլահըն իւմինէ քիւֆր էթտիլէր, վէ անա համա էյլէմէք իշիւն թէվլլէ էթմէտիլէր:
- 10 Վէ պէշինճի մէլէք քէնտի թասընը ճանաւարըն թաիթը իւզէրինէ պօշալթտըդտա, անըն փատիւշահլըզը դարանլըզ օլտու, վէ աղըր սէպէպինտէն
- 11 տիլէրինի չիյնէյիպ, Գէնտի աղըրլարը վէ չըպանալլարը սէպէպինտէն սէմանըն Ալլահընա քիւֆր

էթտիւէր, վէ քէնտի 'ամէլլէրինտէն թէվայէ էթ-
մէտիւէր:

- 12 վէ ալթընճը մէլէք քէնտի թատընը պէոյիւք
Եփրատ ըրմաղը իւզէրինէ պօշալթտըգտա՝ անըն
սույու չէքիլտի, թա քի շարգտան օլան մէլիքլէ-
- 13 րին եօլու հազըրլանա: վէ էթտէրին աղզընտան վէ
ճանաւարըն աղզընտան վէ եալանճը փէյղամպէ-
րին աղզընտան գուրպաղըլար յիսիլիւ իւչ նա-
- 14 փաք բուհըն լեփլըլը կէօրտիւմ. Զիրա պուհ-
լար 'ալամէթլէր կէօսթէրէն ճինն բուհլարը օլուպ
[զէմինին վէ] պիւթիւն տիւնեանըն մէլիքլէրինի
հէր շէյէ գատիր Ալլահըն օլ պէօյիւք կիւնիւնիւն
մուհարէպէսինէ ճէմ՝ էթմէք իչիւն, անլէրին եա-
- 15 նընա կիտէրլէր: (Իլթէ խըրսըղ կիպի կէլիրիմ.
նէ՝ միւպարէք տիր ույանըղ տուրուպ՝ չրփլազ
կէզմէմէսի վէ 'այպը կէօրիւնմէմէսի իչիւն քէնտի
- 16 էսվապընը հըֆղ էտէն քիմսէ) վէ անլէրի
'իպրանիճէ Արմադեդոն տէնիլէն մահալէ ճէմ՝
էթտիւէր:
- 17 վէ եէտինճի մէլէք քէնտի թատընը հավայա
պօշալթտըգտա՝ թէմամ օլտու՝ տէյէրէք սէմա-
նըն հէյքէլինտէն թախթտան պիր պէօյիւք սէտա
- 18 կէլտի: վէ սէտալար վէ կէօք կիւրիւթիւլէրի վէ
շիմէքլէր վուգու՝ պուլտու, վէ շիտտէթճէ վէ
'ազամէթճէ զէմին իւզէրինտէ ինսան մէվճուտ օ-
լալլուտան պէրու միսլի վուգու՝ պուլմամըչ պէօ-
- 19 յիւք պիր զէլղէլէ օլուպ, Պէօյիւք շէհր իւչէ
միւնշազզ օլտու, վէ թա'իֆէլէրին շէհրլէրի եը-
գըլլը, վէ Պէօյիւք Բարեւոն Ալլահըն հուզուրըն-
տա զիքը օլունտու, թա քի շիտտէթլի զազապը-
- 20 նըն շէրապընըն քեասէսի անա վէրիլէ: վէ հէր
ատա գաչուր, վէ տողլար պուլուհմազ օլտըլար:
- 21 վէ սէմատան ատէմլէր իւզէրինէ պիր թալանթ
աղըրլըղընտա իրի տօլու եազար. ատէմլէր՝ տախի
տօլուհըն պէլասը սէպէպինտէն Ալլահա քիւֆը

էթտիւնք: զիրա աննն պէլսսը զայնէթ պէոյիւք
խախ:

ՊԱՊ 17

- 1 Վէ եէտի թասը թութան եէտի մէլէքտէն պիրի
- 2 կէլիսլ պանա խիթապէն, Կէլ, չօդ սուլար իւզէ-
րինտէ օթուրան, վէ տիւնեա մէլիքլէրի աննն իլէ
զինա էտիսլ՝ զէմինին սէքէնէսի աննն զինասընն
շէրապըլլէ մէսթ օլտըգլարը պէոյիւք Ֆանիլէ
'այլէյհինտէ օլան հիւքմիւ սանա կէօսթէրէյիմ՝
- 3 տէյէրէք, Բուհտա պէնի պէրրիլէյէ կէօթիւրտիւ-
վէ եէտի պաշը իլէ օն պույնուզը օլտրաք, իւզէ-
րի քիւֆը իսմէրիլլէ տօլու գըրմըզը պիր ճանա-
- 4 վարա պինմիշ օլան պիր դարը կէօրտիւմ, Վէ օլ
գարը էրղէվանի վէ գըրմըզը խիլ'աթ կիյմիշ խոի,
վէ ալթուռն վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճուլէրլէ տօ-
նանմըշ օլտրաք՝ էլինտէ մէքրուհաթլէ վէ զինա-
սըննն նափաքլիքլէրիլլէ տօլու պիր ալթուռն քեա-
- 5 սէսի օլուպ, Ալնը իւզէրինտէ՝ Սըրր, Պէօյիւք
Բաքելուն, Ղէմինին Ֆանիլէլէրինին վէ մէքրուհա-
- 6 թըննն անասը՝ տէյիւ պիր իսմ եազըլը խոի՝ Վէ
օլ գարըյը մուգատտէսլէրին քանըյլէ վէ Յիսու-
սըն շէհիտլէրինին գանըյլէ մէսթ օլմագտա կէօր-
տիւմ, վէ անը կէօրտիւյիւմտէ գիյտաէսլլէ թէ-
- 7 'աճճիւպ էթտիւմ, Վէ մէլէք պանա տէտի քի՝
նիլիւն թէ'աճճիւպ էթտին. գարընն վէ անը
կէօթիւրէն եէտի պաշը վէ օն պույնուզը ճանա-
- 8 վարըն սըրրընը պէն սանա սէօյլէյէճէյիմ, Կէօր-
տիլիւն ճանապար մէվճուտ խոի, վէ մէվճուտ տէ-
յիլ տիր, վէ հապիլէտէն չըգաճաք վէ հէլաքա կի-
տէճէք տիր, վէ զէմինին սէքէնէսինտէն օլուպ
խալէրի տիւնեա գուրուլալլուտան պէրու հայաթ
քիթապընտա եազըլմըշ օլմայան քիմաէլէր օլ
մէվճուտ օլմուշ վէ մէվճուտ տէյիլ իսէ տէ, էրինէ

- հազրր օլան ճանաւարը կէօրտիւքէրինտէ թէ-
 9 'աճճիւպ էտէճէքէր տիր, Հիքմէթէ վագըրֆ օլան
 'աղլ պուշտաւ ւալըժ տըր, եէտի պաշ օլ գարը-
 նըն իւզէրլէրինտէ օթուրաղը եէտի տաղ տըր,
 10 Վէ եէտի մէլիք տիր, պաւնլարըն պէչի տիւշմիւշ
 վէ պիրլի մէվնուտ տըր, վէ օլ պիրի տահա կէլ-
 մէտի, վէ կէլտիլի զէման աղ միւտտէթ գաւրմասը
 11 կէրէք տիր, Վէ օլ մէվնուտ օլմուշ օլան վէ մէվ-
 ճուտ օլմայան ճանաւար քէնտիսի տախի սէքի-
 պինճի տիր, վէ եէտիտէն օլուպ հէլաքա կիտէր,
 12 Վէ կէօրտիւյիւն օն պուշնուզ օն մէլիք օլուպ
 տահա սալթանաթը էլէ ալմատըլար իսէ տէ, ճա-
 նաւար իլէ պէրապէր պիր սա'աթ գատար մէլիք-
 13 լէր կիպի հիւքիւմէթ էլէ ալըրլար, Պուշլարըն
 միւրատը պիր օլուպ գուվվէթ վէ հիւքիւմէթէլ-
 14 րինի ճանաւարա թէսլիմ էտէրլէր, Պուշլար Գու-
 զու իլէ մուհարէպէ էտիպ, Գուզու անլէրէ զա-
 լիպ կէլէճէք տիր, զիրա 0 Բապպ իւլ էրպապ վէ
 Մէլիք իւլ միւլուք տըր, վէ անըն իլէ պէրապէր
 օլանլար տախի տա'վէթլի վէ միւնթէիսապ վէ սա-
 15 տըգ տըրլար, Վէ պանա տէտի քի՝ Սէնին կէօր-
 տիւյիւն վէ Ֆահիշէնին իւզէրլէրինտէ օթուրաղը
 սուլար՝ գաւլմար իլէ ճէմա'աթլար վէ միլլէթլէր
 16 վէ լիսանլար տըր, Վէ ճանաւար իւզէրլինտէ կէօր-
 տիւյիւն օն պուշնուզ, Ֆահիշէյէ պուղղ էտիպ
 անը փէրիշան վէ չըփլագ էտէճէք, վէ անըն է-
 թինի եէլիպ՝ անը աթէլէ եազաճագլար տըր,
 17 Ձիրա Ալլահըն սէօզլէրի իթմամ օլունճայա գա-
 տար Ալլահ գալպլէրինէ գօտու քի քէնտի միւ-
 րատընը իճրա էտէլէր, վէ միւրատլարը պիր օ-
 լուպ սալթանաթլարըն ճանաւարա թէսլիմ էյ-
 18 լէյէլէր, Վէ օլ կէօրտիւյիւն գարը տիւնեա մէ-
 լիքլէրի իւզէրլինէ սալթանաթ էտէն օլ պէօյիւք
 շէհր տիր

- 1 Վէ պու շէյլերաէն սօնրա 'աղիմ հիւփիւմէթ սահիպի օլարազ սէմաւտան նազիլ օլմագտա 'պիր մէլէֆ կէօրտիւմ։ զէմին տախի անըն ճէլալիլէ
- 2 միւնէվկէր օլտու։ Վէ [գուվկէթլէ վէ] պէօյիւք սէսլէ նիւա էտէրէֆ տէտի ֆի՝ Երզրուր, պէօյիւք Բարեւոն Երզրուր, վէ ճիննլէրին մէքեանը վէ հէր նալիւք րաւհըն մահֆէղի վէ հէր նալիւք
- 3 վէ մէքրուհ գուշըն գաֆէսի օլտու։ Ձիւնքի անըն զինասընըն ազղընըղը շէրապընտան ճիւմէ միւլէթլէր իշտիլէր, վէ տիւնեա մէլիֆլէրի անըն իլէ զինա էթտիլէր, վէ տիւնեանըն թիւճճարը անըն
- 4 իսրաֆը չօզլըղընտան զէնկին օլտըլար։ Վէ սէմաւտան տիկէր պիր սէտա իշիթտիմ, օ տախի տէտի ֆի՝ էյ գաւիմ, անըն իշինտէն չըղընըղ, թա ֆի կիւնահլարընա շէրիք վէ անըն պէլալարընա կիրիֆթար օլմայասընըղ։ Ձիրա անըն կիւնահլարըն սէմայա գատար Եէթիշտի, Ալլահ տախի հագգօրղ։
- 6 լըղլարընր թէզէֆփիւր էյլէտի։ Անըն [սիլէ] էթտիլի միսիլիւ, սիզ տախի անա մուգապէլէ էտիւնիզ, վէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ անա իֆի գաթընր էտա էյլէյիպ՝ տօլտուրտըղը քեասէյի անա իֆի գաթ
- 7 տօլտըրընըղ։ Քէնտի քէնտինի հէր նէ գատար 'իզզէթլէտի վէ զէվգ էթտի իսէ, անա օլ գատար 'ազապ վէ հիւզն վէրինիզ։ զիրա քէնտի գալլինտէ՝ Պէն մէլիքէ օլարազ օթուրույօրըմ, վէ տուլ տէյիլ իմ, վէ ասլա հիւզն կէօրմէյէճէյիմ՝ տէյօր։
- 8 Պու սէպէպտէն անըն պէլալարըն, Էա՛նի էթիւմ վէ հիւզն վէ աճլըգ պիւր կիւն իշինտէ կէլէճէֆ, օ տախի աթէշէ Էազըլաճագ տըր, զիրա անը հիւքմ
- 9 էտէն Բապպ Ալլահ գուտրէթլի տիր։ Վէ անըն իլէ զինա էտիւզ զէվգ էտէն տիւնեա մէլիֆլէրի Էաւն-

- մասընըն տիւմանընը կէօրտիւքլէրինտէ, իւզէրինէ
- 10 աղլայըպ տէօյիւնէճէքլէր տիրօ Վէ անըն 'ազա-
պընըն գօրգուսընտան ուզագտա տուրուպ՝ Վա՛յ,
վա՛յ առա, էյ պէօյիւք շէհր Բարեղոն, էյ գուվ-
վէթլի շէհր, չիւնքի 'ալէյհինէ օլան հիւքմ պիր
- 11 սա'աթտա կէլտի՝ տէյէճէքլէր տիրօ Վէ տիւնեա-
նըն թիւճճարը անըն իւզէրինէ աղլայըպ մահզու
- 12 օլուրլար, չիւնքի էմթը'ալարընը, Եա'նի ալթու
- վէ կիւմիւշ վէ միւճէվհէրաթ վէ ինճու վէ զարիֆ
գուամաշ վէ էրղէվանի վէ իփէք վէ գըրմըզը մա-
թա'ընը, վէ հէր կէօնէ պուխուր աղաճը վէ հէր
կէօնէ ֆիլտիշի գապլար վէ հէր կէօնէ փէք
գըյմէթլի աղաճ վէ պագըր վէ տէմիր վէ մէր-
- 13 մէրտէն օլան գապլար, Վէ տարշին վէ պուխուր-
լար վէ 'իօշ րա'իհալը եաղ վէ քիւնլիւք վէ շէ-
րապ վէ գէյթու
- ն եաղը վէ խասս ուն վէ պուզ-
տայ վէ սըղըրլար վէ գօյուշլար վէ աթլար վէ
'արապլար վէ ճէսէտլէր վէ ինսան ճանլարընը
- 14 քիմսէ սաթըն ալմազ՝ Վէ նէֆսիկին արզու էթ-
տիյի մէյվէլէր էլիկտէն կիթտի, վէ նէֆիս վէ դա-
րիֆ էշեանըն ճիւմէսի էլիկտէն կիթտի, վէ ան-
- 15 լէրի արթըգ պուլամայաճագսըն, Պու շէյլէրին
թաճիրլէրի, քի անըն սէպէպիյլէ գէնկին օլտը-
լար, անըն 'ազապընըն գօրգուսընտան ուզագտա
տուրուպ աղլայարագ վէ մահզու օլարագ տէյէ-
- 16 ճէքլէր քի, Վա՛յ, վա՛յ զարիֆ գուամաշ վէ էրղէ-
վանի վէ գըրմըզը էլպիսէ կիյիպ՝ ալթու
- ն վէ միւ-
ճէվհէրաթ վէ ինճու իլէ տօնանմը օլան օլ պէօ-
յիւք շէհրէ. չիւնքի պու գատար վէնկինլիք պիր
- 17 սա'աթտա խարապ օլտու Վէ հէր կէմի րէ'իսի
վէ կէմի իլէ կիտէնլէրին ճիւմէսի վէ կէմիճիլէր
վէ տէնիզտէ իշ կէօրէնլէրին ճիւմէսի ուզագտա
- 18 տուրուպ, Անըն եանմասընըն տիւմանընը կէօր-

- տիւքլէրինտէ, ֆիղան էտիպ՝ Պու պէօյիւք շէհրէ
- 19 պէկզէր հաճնկը շէհր վար տըր՝ տէրլէր իտիւ վէ պալլարը իւզէրինէ թօփրազ սալըպ՝ աղայարադ վէ մահգունն օլարադ, ֆէրհասլէ՝ վաճ, վաճ օլ պէօյիւք շէհրէ, քի զիզըյմէթ էմթը'ասը վասը-թասըյլէ տէնիզտէ ճիւմէ կէմի սահիպլէրի զէն-կինն օլարլար: չիւնքի պիր սա'աթտա խարապ օլ-
- 20 տու: էյ սէմա, վէ էյ մուգատտէս րէսուլէր վէ փէյղամպէրլէր, անտէն տօլայը մէսրուը օլունըզ, զիրա Ալլահ անտէն ինթիգամընըզը ալտը՝ տէր-լէր իտիւ:
- 21 Վէ պիր գուզվէթլի մէլէք պիր պէօյիւք տէ-յիրմէն թաշը կիպի պիր թաշ գալտըրըպ տէնիզէ աթարադ, տէտի քի՝ Օլ պէօյիւք շէհր Բաբլոն պէօյէ շիտաէթլէ աթըլըպ արթըգ հիշ պուլուն-
- 22 մայաճադ տըր: Վէ սէնտէ թանպուրճըլար վէ խանէնտէլէր վէ նէյզէնլէր վէ պօրուզէնլէր Ե-տասը արթըգ իշիտիլմէյէճէք տիր, վէ սէնտէ արթըգ հիշ պիր սէն'աթըն պիր ուսթատը պու-լունմայըպ՝ սէնտէ արթըգ տէյիրմէն սէսի իշի-
- 23 տիլմէյէճէք տիր: Վէ սէնտէ արթըգ գանտիլ զի-յասը կէօրիւնմէյէճէք, վէ սէնտէ արթըգ կիւվէ-յի վէ կէլին սէսի իշիտիլմէյէճէք տիր, չիւնքի սէնին թաճիրլէրին զէմինին պէօյիւքլէրի իտիլէր: զիրա սէնին սիհրթըրինլէ ճիւմէ միլլէթլէր իզլալ
- 24 օլունարլար: Վէ փէյղամպէրլէր իլէ մուգատտէս-լէրին վէ զէմին իւզէրինտէ ճիւմէ գաթլ օլու-նանլարըն գանը անըն իշինտէ պուլունտու:

ՊԱՊ 19

- 1 Վէ պու շէյլէրտէն սօհրա սէմատա խայը ճէմա-աթըն պէօյիւք սէսինի իշիթտիմ, վէ տէրլէր իտի քի՝ Հալլէլուհա: խէլաս վէ համո վէ իզգէթ վէ գուտրէթ (Բապպ) Ալլահըմըզա մախսուս տըր:

- 2 Զիւնքի անըն հիւքմէրի հագգ վէ 'ատալէթ տիր,
զիրա քէնտի զինասըյլէ գէմինի իֆսատ էտէն
պէօյիւք ֆանիշէ 'ալէյհինէ հիւքմ' էյլէյիւք' քէն-
տի գուլլարընըն գանընըն ինթիգամընը 'անտէն
- 3 ալտըւ վէ իքինճի տէֆ'ա' Հալլէլուեա' տէտիլէր.
վէ անըն տիւմանը էպէտ իւլ ապատ եօգարը չը-
- 4 գարւ վէ եիրմի տէօրթ ինթիյար իլէ տէօրթ զի-
րուհ եէրէ գափանըպ' թախթտա օթուրան Ալ-
լահա սէճտէ գըլարագ' Սմին. հալլէլուեա' տէտի-
- 5 լէրւ վէ թախթտան' էյ ճիւմլէ գուլլարը վէ ան-
տէն գօրգանլար, քիւշիւքլէր, վէ պէօյիւքլէր,
Ալլահըմըպա համտ ու սէնա էյլէյինիզ' տէյիւ պիր
- 6 սէս չըգտըւ վէ խայլը ճէմա'աթըն սէտասը, վէ
չօգ սուլարըն սէասսը, վէ գուզվէթի կէօք կիւ-
րիւթիւլէրինին սէտասը կիպի' Հալլէլուեա, զիրա
հէր շէյէ գաաիր Բապպ Ալլահ 'սալթանաթ էտի-
- 7 յօր' Շատ ու մէսըուը օլուպ' անա համտ էտէ-
լիմ. զիրա Գուզուըն տիւյիւնիւ կէլտի, անըն
գէվճէսի տախի հագըրլանտը' տէյիւ 'եդաւլը
- 8 իշիթտիմ' վէ փաք վէ փարլագ զարիֆ գոււմաշ
կիյմէք անա իհսան օլուտու, շիւնքի զարիֆ
- 9 գոււմաշ մուգատտէսլէրին սալահը տըրւ վէ պա-
նա տէտի քի' Եազ, 'նէ' միւպարէք տիր Գուզու-
նըն տիւյիւն զիյաֆէթինէ տա'վէթ օլոււմըն քիմ-
- 10 հագգ սէօզլէրի տիրւ վէ անա սէճտէ գըլմագ ի-
շիւն անըն այագլարընա գաախանտըղըմտա, պանա'
Սագըն էթմէ, պէն սէնին խըտմէթ ըէֆիգին վէ
Յիսուսըն շէհատէթինի թուլթմագտա օլան սէնին
պիրատէրլէրինին Իւդաթը ըէֆիգի իմ' Ալլահա
սէճտէ էյլէ' տէտի. զիրա Յիսուսըն շէհատէթի
փէյղամպլըիք ըուհու տըրւ
- 11 վէ սէմայը աշըլմըն կէօրտիւմ. վէ իշթէ պիր

- պէյազ աթ վար խոր, վէ անա պինմիշ օլանա՝
 Սատրգ վէ Հագգ տէնիլիր. վէ 'ատալէթլէ հիւքմ
 12 վէ հարպ էտէր. վէ կէօզլէրի աթէշ 'ատլի կիպի
 օլուպ՝ պաշը իւղէրինտէ չօգ թաճլար պաւլունա-
 րագ, քէնտիսլինտէն մա'տա քիմանին պիլմէտիլի
 13 եազըլը պիր իսմի վար խոր, վէ գանա այօան-
 մըշ պիր լիպաս կիյմիշ օլուպ՝ Բէլամ Ուլլահ իս-
 միլլէ եատ օլունուր
 14 վէ սէմատա պուլունան ճիւնուտ պէյազ աթ-
 լարա պինմիշ վէ պէյազ վէ փաք զարիֆ գումաշ
 կիյմիշ օլարագ, անըն արտընճա կիտիյօրլար խոր
 15 վէ անըն աղզընտան թա'իֆէլէրի վուրմագ իլիւն
 պիր քէսքին գըլըճ չըգըլօր խոր. քէնտիսի տա-
 խի 'անլէրէ տէմիր 'ասա իլէ հիւքիւմէթ էտիպ՝
 հէր չէյն գատիր Ալլահըն խըշմ ու զազապը չէ-
 16 րապընըն մա'սէրէսինտէ պասաճագ տըրր, վէ լի-
 պասը իւղէրինտէ վէ պուտու իւղէրինտէ՝ Միլլիֆ
 Իիլ Միլլիֆ Վէ ՐԱՊՊ Իիլ ԷՐՊԱՊ՝ տէյիւ
 եազըլմըշ իսմի վար խոր
 17 վէ կիւնէշտէ տուրան պիր մէլէք կէօրտիւմ.
 օ տախի եիւքսէք սէսլէ նիտա էտէրէք սէմանըն
 օրթասընտա ուշան ճիւմլէ գուշլարա՝ Կէլինիզ,
 18 'ազիմ Ալլահըն զիյաֆէթինէ ճէմ՝ օլունըզ. թա
 քի մէլիքլէրին էթլինի վէ պիշ պաշըլարըն էթլինի
 վէ գուվլէթլիլէրին էթլինի վէ աթլար իլէ անլէրէ
 պինմիշ օլանլարըն էթլինի վէ հուրը իլէ գուլ վէ
 քիւլիւք իլէ պէօյիւք, ճիւմլէսինին էթլինի եէյէ-
 սինիզ՝ տէտի
 19 վէ ճանաւար իլէ տիւնեա մէլիքլէրի վէ անլէ-
 րին ճիւնուտլարընըն աթա պինմիշ օլան իլէ վէ
 անըն ճիւնուտը իլէ մուհարէպէ էթմէյէ ճէմ՝ օլ-
 20 տըզլարընը կէօրտիւմ, վէ օլ ճանաւար վէ անըն
 էօնիւնտէ 'ալամէթլէր իճրա էտիպ՝ անլէր վարը-

՝Եռն, անլէրի տէմիր 'ասա իլէ կիւտիւպ

- Թասը յէ ճանաւարն տամղասընը գապուէ Էտէն-
լէրի վէ անըն սուրէթինէ սէճտէ էյլէյէնլէրի իզ-
լալ Էտէն Էալանճը փէյղամպէր անըն իլէ պէրա-
պէր ԹուԹուլուու. իքիսի տէ քիւքիւրտլէ Էանան
- 21 աթէշ կէօլիւնէ տիրի տիրի աթըլտըլար, վէ պա-
գըյյէսի աթա պինմիշ օլանըն աղգընտան չըգան
գըլըճլէ գաթլ օլունտըլար, վէ անլէրին էթինտէն
ճիւմլէ գուշլար տօյտըլար:

ՊԱՊ 20

- 1 Վէ էլինտէ հավիյէնին անախթարը վէ պիր պէօ-
յիւք գէնճիր պուլունարագ՝ սէմատան նիւզուլ
- 2 Էտէն պիր մէլէք կէօրտիւմ, վէ էթտէրի՝ օլ
գատիմ Էըլանը, քի իպլիս վէ Շէյթան տըր, Թու-
Թուպ անը պին սէնէ միւտտէթ իչիւն պաղլատը:
- 3 Վէ անը հավիյէյէ աթըպ վէ գափայըպ՝ իւզէրինի
միւհըլէտի. Թա քի աթըլգ պին սէնէ Թէմամ օլ-
մայընճա Թա՛իֆէլէրի իզլալ էթմէյէ. վէ անտէն
սօղրա պիր աղ վագըթ իչիւն չէօգիւլէ կէրէք
տիր:
- 4 Վէ Թախթլար կէօրտիւմ, վէ իւզէրլէրինտէ օ-
Թուրտըլար, վէ անլէրէ հիւքմ սէլահիյյէթի վէ-
րիլտի, վէ ճանափարա վէ անըն սուրէթինէ սէճ-
տէ էթմէյիպ՝ ալընլարընտա վէ էլլէրի իւզէրինտէ
տամղայը գապուէ էթմէյէրէք, Յիսուսըն չէհա-
տէթի վէ Ալահըն քէլամը իչիւն գաթլ օլունան
քիմսէլէրին ճանլարընը Կիօրփի-մ. պունլար Էա-
շայըպ՝ Գրիստոս իլէ պէրապէր օլ պին սէնէ միւտ-
- 5 տէթ սալթանաթ էթտիլէր, Լաքին էօլիւլէրին
պագըյյէսի օլ պին սէնէ Թէմամ օլմայընճա տի-
- 6 բիլմէտիլէր. պիրինճի գըյյամէթ պու տըր, Պի-
րինճի գըյյամէթտէ հիսսէսի օլան քիմսէ միւպա-
րէք վէ մուգատտէս տիր. պունլար իւզէրինէ
իքինճի էօլիւմիւն հիւքիւմէթի Էօգ տըր. անճագ

անէր Ալլահն զէ Գրիստոսըն քեահինէրի օլուպ՝
անըն իլէ պէրապէր պին սէնէ սաթանաթ էտէ-
ճէքէր տիր:

- 7 Վէ պին սէնէ թէմամ օլորգտա՝ Շէյթան քէն-
- 8 ալ զընտանընտան սալը վէրլիպ, Զէմինն տէօրթ
քէօլէսինտէ օլան թա՛իֆէլէրի, Էա՛նէ Գոգ վէ
Մագոգը, (քի միգտարը տէնիպ գուսու կիպի
տիր,) իզլալ վէ մուհարէպէյէ ճէմ՝ էթմէյէ չը-
- 9 գաճագ տըր: Վէ եէր եիւզիւնէ չըզլպ մուգատ-
տէսլէրին օրտուսընը վէ սէվկիւլիւ շէհրի իհաթէ
էթտիլէր, վէ Ալլահ թարաֆընտան սէմատան ա-
- 10 թէշ էնիպ՝ անլէրի թէլէֆ էթտի: Վէ անլէրի
իզլալ էտէն իպլիս՝ ճանալար իլէ եալանճը վէյ-
զամպէրին պուլունտըզլարը աթէշ վէ քիւքիւրտ
կէօլիւնէ աթըլար, վէ կէճէ կիւնտիւզ էպէտ իւլ
ապատ յապապ օլունաճազլար տըր:
- 11 Վէ պիր պէօյիւք պէյազ թախթ վէ իւզէրինտէ
օթուրանը կէօրտիւմ. անըն հուզուրընտան զէ-
մին իլէ սէմա ֆիրար էտիպ՝ անլէրէ պիր մահալ
- 12 պուլունմատը: Վէ էօլիւլէրի, քիւլիւքլէրի վէ
պէօյիւքլէրի, Ալլահն հուզուրընտա տուրուր
կէօրտիւմ. վէ քիթապլար աչըլտը, վէ հայաթ
իլիսալը օլան տիկէր պիր քիթապ աչըլըպ՝ էօլիւ-
լէր քիթապլարտա եազըլմըշ օլան շէյլէր իւզէրի-
- 13 նէ յամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունտըլար: Վէ
տէնիպ քէնտի տէրունինտէ պուլունան էօլիւլէրի
թէսիւմ էթտի, էօլիւմ վէ հապիյէ տախի քէնտի-
լէրտէ պուլունան էօլիւլէրի թէսիւմ էյլէտիլէր:
վէ հէր քէս յամէլլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունտու:
- 14 Վէ էօլիւմ իլէ հապիյէ աթէշ կէօլիւնէ աթըլտը-
- 15 լար. իքինճի էօլիւմ պու տըր: Վէ հէր քիւմ քի
հայաթ քիթապլընտա գայտ օլունմըշ պուլունմա-
տը իսէ, աթէշ կէօլիւնէ աթըլար:

- 1 Վէ եէնի պիր սէմա իլէ եէնի պիր զէմին կէօր-տիւմ, չիւնքի էվվէլքի սէմա իլէ էվվէլքի զէմին
- 2 կէչտի իտի, վէ արթըգ տէնիզ եօգ իտիս Վէ [պէն Յովհաննէս] մուգատտէս շէհրի, եա'նի եէնի Երուսաղէմի, զէվճի իչիւն միւզէյյէն պիր կէլին կիպի հազըրլանմըլ օլարագ, Ալլահ թարաֆըն-
- 3 տան սէմատան էնմէքտէ կէօրտիւմ, Վէ սէմա-տան պիր պէօյիւք սէտա իշիթտիմ քի' իշթէ Ալ-լահըն մէսքէնի ինտան իլէ օլուպ' Յ անլէր իլէ սաքին օլաճագ տըր, վէ անլէր անըն գավմը օ-լուպ' Ալլահ քէնտիսի անլէրին Ալլահը օլարագ,
- 4 անլէր իլէ պերապեր օլաճագ տըր, Վէ [Ալլահ] անլէրին կէօզլէրինտէն ճիւմլէ կէօզ եաշարընը սիլէճէք, վէ էօլիւմ արթըգ օլմայաճագ, վէ ար-թըգ հիւզն վէ ֆէրեատ վէ աղըր պուլունմայա-ճագ տըր, զիրա էվվէլքի շէյլէր կէչտի' տեր իտի:
- 5 Վէ թախթտա օթուրան' իշթէ հէր շէյի եէնի եափարըմ' տէտի. վէ պանա տէտի քի' Եազ,
- 6 զիրա պու սէօզլէր հագգ վէ սատըգ տըր, Վէ պանա տէտի քի' թէմամ օլտու. Ալֆա վէ Յմէղա, իպթիտա վէ ինթիհա պէն իմ. պէն սուսայան քիմսէյէ հայաթ սույունըն փուհարընտան մէճ-
- 7 ճանէն վէրէճէյիմ, Ղալիպ օլան' ճիւմլէ շէյլէրէ վարիս օլաճագ, վէ պէն անըն Ալլահը օլաճաղըմ,
- 8 օ տախի պէնիմ օղլըմ օլաճագ տըր, Լաքին գօր-գագ վէ իմանսըզ վէ մէքրուհ վէ գաթիլ վէ զի-նաքեար վէ սիհրպագ վէ փութփէրէսթ վէ ճիւմ-լէ եալանճը օլանլարըն հիսսէսի աթէշ վէ քիւ-քիւրտլէ եանան կէօլիւն իչինտէ օլաճագ տըր, իքինճի էօլիւմ պու տըր:
- 9 Վէ եէտի սօն պէլալարլէ տօլու եէտի թասը թութան եէտի մէլէքտէն պիրի եանըմա կէ-լիպ, պանա խիթապէն' կէլ, սանա Գուգունըն

- 10 ղէվճէսի օլան կէլինի կէօսթէրէյիմ՝ տէտի Վէ
րուհտա պէնի պէօյիւք վէ եիւքսէք պիր տաղա
կէօթիւրիւպ՝ օլ [պէօյիւք] շէհրի, եա'նի մու-
գատտէս Երուսաղէմի Ալլահ թարաֆընտան սէ-
մատան նիւզուլ էթմէքտէ պանա կէօսթէրտի
- 11 Վէ իւզէրինտէ Ալլահըն ճէլալի պուլունուպ՝ նու-
րու փէք գըյմէթլի թաշա, եա'նի պիլլուր կիպի
- 12 րուշէն եէշիմ թաշընա պէնզէր իտի Վէ անըն
պէօյիւք վէ եիւքսէք պիր սուրու վէ օն իքի
գափուսը վէ գափուլար իւզէրինտէ օն իքի մէլէք
վէ եազըլը իսմէր վար իտի պուշլար տախի պէ-
նի իսրապէլին օն իքի սըպթընըն իսմէրի իտի
- 13 Շարգ թարաֆընտան իւշ գափու, վէ չիմալ թա-
րաֆընտան իւշ գափու, վէ ճէնուպ թարաֆըն-
տան իւշ գափու, վէ դարպ թարաֆընտան իւշ
- 14 գափու վար իտի Վէ շէհրին սուրընըն օն իքի
թէմէլի օլուպ՝ անլէրտէ Գուգուշըն օն իքի րէ-
- 15 սուլընըն իսմէրի վար իտի Վէ պանա խիթապ
էտէնին էլինտէ՝ շէհրի վէ գափուլարընը վէ սու-
րընըն էօլլմէք իշիւն պիր ալթուն գամըշ վար իտի
- 16 Վէ շէհր միւրէպպա՝ օլուպ՝ ուզունլըղը էնինէ
միւսափի տիր՝ վէ Ֆէլէ+ շէհրի օլ գամըշէն էօլլ-
տիւքտէ, օն իքի պիլլ օգ աթըմը կէլտի ուզուն-
- 17 լըղը վէ էնի վէ եիւքսէքլիլի միւսափի տիր՝ Վէ
անըն սուրընըն էօլլտիւքտէ՝ ինսան էօլլիւսիւ,
եա'նի մէլէլին էօլլէսիլլէ եիւզ գըրգ տէօրթ
- 18 զըրա՝ կէլտի Վէ սուրընըն պինասը եէշիմտէն
օլուպ՝ շէհր փաք սըրշայա պէնզէր խալիս աթուն
- 19 իտի Վէ շէհրին սուրընըն թէմէլլէրի տիւրլիւ
տիւրլիւ գըյմէթլի թաշարլէ միւզէյէն օլուպ՝
պիլինճի թէմէլ եէշիմ, իքինճիսի կէօք եադութ,
իւշիւնճիւսիւ պալղամի, տէօրտիւնճիւսիւ զիւմ-
- 20 րիւտ, Պէշինճիսի 'ապիգ, ալթընճըսը գըրմըղը

*Պա'ղը-ը՝ օն իքի իսմէրի

- 'ազիգ, եւտինճիսի զէպէրճէտ, սէքիզինճիսի պէ-
զատի, տօգուզընճըսը սարը եազութ, օնուընճըսը
սարընա զիւմըիւտ, օն պիրինճիսի մօր եազութ,
21 օն իքինճիսի ճէպէլէգոււմ իտի, վէ օն իքի գա-
փուլարը օն իքի ինճու իտի, վէ հէր պիր գափու-
պիր ինճուտէն 'իպարէթ իտի. շէհրին մէյտանը
տախի շէֆֆաֆ սըրչոյա պէկզէր խալիս ալթուըն
22 իտի, վէ իչինտէ հէյքէլ կէօրմէտիւմ. զիրա հէր
շէյէ գատիր Բապպ Ալլահ վէ Գուզու անըն հէյ-
23 քէլի տիր, վէ շէհրին քէնտիսինէ զիյա վէրմէլէրի
իչիւն կիւնէշէ եա այա իհթիյաճը եօգ տըր. զիրա
Ալլահըն ճէլալի անը թէնվիր էտէր, վէ գանտիլի
24 տախի Գուզու տըր, վէ [խէլասս պուլան] թա'ի-
ֆէլէր անըն նուըրըյէ կէզէճէքլէր, տիւնեա մէ-
լիքլէրի տախի շան ու շէօհրէթլէրինի անըն իչինէ
25 կէթիրէճէքլէր տիր, վէ գափուլարը կիւնտիւզիւն
ասլա գափանմայաճազլար. չիւնքի օրատա կէճէ
26 օլմայաճազ տըր, վէ թա'իֆէլէրին շան ու շէօհ-
27 րէթլէրինի անըն իչինէ կէթիրէճէքլէր տիր, վէ
անըն իչինէ նափաք պիր շէյ էդէն, եախօտ մէք-
րուհաթ վէ եալանը իրթիքեապ էտէն ասլա կիր-
մէյիսլ' անճազ Գուզունըն հայաթ քիթապընա
զայտ օլունանլար կէրէէէէր տէր:

ՊԱՊ 22

- 1 Վէ պանա պիլուըր կիպի պէրրազ օլարազ, Ալ-
լահըն վէ Գուզունըն թախթընտան ազար հայաթ
2 սույունըն [փաք] ըրմաղըն կէօսթէրտի. Օլ չէհրին
մէյտանընտա վէ ըրմաղըն իքի թարաֆընտա օն
իքի մահսուլ վէրիր վէ հէր այ մէյվէսինի կէթի-
րիր հայաթ աղաճը վար իտի. վէ օլ աղաճըն
եափրազլարը թա'իֆէլէրին շիֆասը իչիւն տիր
3 Վէ արթըզ հիչ պիր լա'նէթ օլմայաճազ տըր, վէ
Ալլահըն վէ Գուզունըն թախթը անտէ օլուպ'

- գուլարը տասի անա 'ի պատեթ էտէճէքէր տիր՝
- 4 Վէ անըն արտարընը կէօրէճէքէր, իսմի տասի
- 5 անէրին ալընլարը իւզէրինտէ օլաճագ տըր։ Վէ օրատա կէճէ օլմայաճագ տըր։ Վէ գանտիլէ եա կիւնէշ զիյասընա ինթիյաճլարը հօգ տըր։ զիրա անէրի Բապպ Ալլահ թէնվիր էտէր, Վէ էպէտ իւլ ապատ սալթանաթ էտէճէքէր տիր։
- 6 Վէ պանա տէտի քի՝ Պու սէօզլէր սատըգ Վէ հագգ տըր։ Վէ մուգատտէս փէյղամպէրլէրին Ալլահը Բապպ՝ հագընտա մութլագա վուգու՝ պուլաճագ շէյլէրի գուլարընա կէօսթէրմէք իլին
- 7 քէնտի մէլէյին իրսալ էյլէտի։ Իշթէ թէզ կէիլերիմ, Նէ՝ միւպարէք տիր պու քիթապլըն փէյղամպէրլիք սէօզլէրինի հըֆղ էտէն քիմէս։
- 8 Վէ պէն Յովաննէս պու շէյլէրի իլիտէն Վէ կէօրէն իմ, Վէ իլիտիպ կէօրտիլիւմտէ՝ պանա պու շէյլէրի կէօսթէրէն մէլէյէ սէճտէ գըլմագ իլին
- 9 ալագլարընա գափանտըմ։ Օ տասի պանա տէտի քի՝ Սագըն էթմէ, զիրա պէն սէնին Վէ պիրուտէրլէրիլ օլան փէյղամպէրլէրին Վէ պու քիթապլըն սէօզլէրինի հըֆղ էտէնլէրին խըտմէթ ըէֆի։
- 10 Գի իմ, Ալլահա սէճտէ էյլէ։ Վէ պանա տէտի քի՝ Պու քիթապլըն փէյղամպէրլիք սէօզլէրինի
- 11 իւհըրլէմէ, զիրա վաղըթ հագըն տըր։ Հագգսըղլըլ էտէն՝ երնէ հագգսըղլըգ էթսին, Վէ մուրտար օլան՝ երնէ մուրտար օլուռն, Վէ սալիհ օլան՝ երնէ սալիհ օլուռն, Վէ մուգատտէս օլան՝
- 12 երնէ մուգատտէս օլուռն։ Իշթէ թէզ կէիլերիմ, Վէ հէր քէսէ քէնտի 'ամէլինէ կէօրէ վէրմէք ի-
- 13 շին միւքեաֆաթըմ հանըմտա տըր։ Ալֆա Վէ Օմէղա, Իպթիտա Վէ Ինթիհա, Էվլէլ Վէ Աիբը
- 14 պէն իմ։ Նէ՝ միւպարէք տիր անըն էմըրլէրինի իճրա էտէնլէր քի հայաթ աղաճընա հագգլարը
- 15 օլուպ՝ գափուլարտան շէհրէ կիրէլէր։ Ամմա քէօփէքէր Վէ սիհրպաղլար Վէ զինաքեարլար Վէ գա-

- Թիլէր վէ փռթփերէսթլէր վէ եալանը սէվիւր
իրթիքեապ էտէնլէրին ճիւմլէսի խարիճ տիրլէր:
- 16 Պէն Յիսուս պու շէյլէրի սիզէ քիլիսէլէրտէ շէ-
հատէթ էթմէք իշիւն մէլէյիմի իրսալ էյլէտիմ.
պէն Դաւիթին սսլը վէ նէսի օլուպ' օլ րուշէն
- 17 սապահ երլտըզը իմ, վէ րուհ վէ Կէլին' Կէլ
տէրլէր. վէ իշիտէն' Կէլ տէսին. վէ սուսայան
Կէլին, վէ իսթէյէն' հայաթ սույունտան մէճնա-
նէն ալսըն.
- 18 [Զիրա] պէն պու քիթապըն փէյղամպերլիք
սէօզլէրինի իշիտէն հէր պիր քիմսէյէ շէհատէթ
էտէրիմ քի' էյէր պիր քիմսէ պուլարա դամմ
էտէրսէ, Ալլահ օլ քիմսէյէ պու քիթապտա եա-
- 19 զըլմըշ օլան պէլալարը դամմ էտէճէք տիր, վէ
էյէր պիր քիմսէ պու փէյղամպերլիք քիթապընըն
սէօզլէրինտէն չըգարըր իսէ, Ալլահ անըն նասի-
պինի հայաթ քիթապընտան վէ մուգատտէս շէհր-
տէն վէ պու քիթապտա եազըլմըշ օլան շէյլէր-
- 20 տէն չըգարաճադ տըր, Պու շէյլէրի շէհատէթ է-
տէն' Պէլի, Թէզ Կէլիրիմ' տէյօր, Ամին, եա Բապպ
- 21 Յիսուս, Կէլ. Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսըն 'ի-
նայէթի ճիւմլէնիղ իլէ օլսուն, Ամին:

1. The first thing I noticed when I stepped out of the car was the cold. It was a sharp contrast to the warm blanket I had been sitting under. I looked up at the sky, which was a pale, hazy blue. The air smelled clean, almost sterile. I took a deep breath, feeling the cold air fill my lungs. I was alone in the vast, open space. The silence was deafening. I could hear the faint hum of the car's engine as it idled. I stepped out, feeling the cold ground beneath my feet. I looked around, trying to make sense of the scene. The landscape was flat and desolate, with a few distant hills visible on the horizon. The sun was low in the sky, casting a long, soft glow over the scene. I felt a sense of isolation, but also a sense of freedom. I was in a new place, a place that was completely different from anything I had ever experienced before. I took another deep breath, feeling the cold air fill my lungs. I was alone in the vast, open space. The silence was deafening. I could hear the faint hum of the car's engine as it idled. I stepped out, feeling the cold ground beneath my feet. I looked around, trying to make sense of the scene. The landscape was flat and desolate, with a few distant hills visible on the horizon. The sun was low in the sky, casting a long, soft glow over the scene. I felt a sense of isolation, but also a sense of freedom. I was in a new place, a place that was completely different from anything I had ever experienced before.

2. The second thing I noticed was the smell. It was a mix of cold air and a faint, earthy scent. I took a deep breath, feeling the cold air fill my lungs. I was alone in the vast, open space. The silence was deafening. I could hear the faint hum of the car's engine as it idled. I stepped out, feeling the cold ground beneath my feet. I looked around, trying to make sense of the scene. The landscape was flat and desolate, with a few distant hills visible on the horizon. The sun was low in the sky, casting a long, soft glow over the scene. I felt a sense of isolation, but also a sense of freedom. I was in a new place, a place that was completely different from anything I had ever experienced before.

